ſuperponiť colũne: qꝛ ſupponať ſtilo colũne. vñ epiſtilia dicunť quaſi ſup ſtilos. i. ſup columnas. Et ſcias ꝙ tres ſunt ꝑtes colũne. ſ. baſis. i. fundamentũ: ſtilus. ſ. illud rectum quod ſup baſim erigitur. Epiſtiliũ vero diciť illud quod ſtilo ſuperponitur.

E piſtola dicitur ab epi quod eſt ſupra ⁊ ſtolon quod eſt miſſio: q̃ſi ſupra miſſio: qꝛ ſupra intentõem mittẽtis gerit officiũ nuncij. vel qꝛ epiſtola in dignitate preeminet ſimplici miſſioni. ⁊ deſcribiť ſic: Epiſtola eſt ligatio lr̃alˀ abſñti perſone vel abſñtibꝰ mittentis plene ſignificans voluntatẽ. Legatio litteralis diciť ad differentiã nuncij: qꝛ ſi per ſolũ nunciũ ſine litteris aliq̃d intimamꝰ: nõ id epiſtola: ſꝫ quedã ſtola. i. ſimplex miſſio noiať. Abſenti ꝑſone poniť ad differentiaꝫ ſermonis qui ꝑtinet ad pñtes. Nã ⁊ſi cã pudoris qñq; pñti epl̃am deſtinamus: tñ ei non ſcribimus vt preſenti: mittentis plene ſignificans voluntatẽ: iõ ſubiungiť: qꝛ põt qñq; per alicuiꝰ ꝑtis ſubtractõem epiſtola decurtari: qd̓ tolerãduꝫ eſt dũmodo plene mittentis affectus exprimitur ⁊ declarať. Partes vero epiſtole a pluribus ponunť q̃nq; . ſ. ſalutatio: exordium: narratio: petitio: ⁊ cõcluſio. Et lꝫ ꝑtes ſic naturaliť ordinenť: tamẽ exordium: narratõ: ⁊ petitio: poſſunt naturaleꝫ ordineꝫ ꝑmutare: ſꝫ non ſalutatio nec cõcluſio: qꝛ illa prior ſemper eſt: ⁊ hec vltima dꝫ eſſe. Nam petitio preponi poteſt exordio: vt ſi dicaꝫ Amicitiã tuam rogo quatinus equm mihi accommodes vſq; romam. qum oĩa que habeo ſint expoſita ſꝑ ad tuũ beneplacitũ ⁊ mandatum. Similiť narratio poteſt premitti exordio: vt ſi dicam: Sciatis me ſine vr̃o auxilio non poſſe in ſtudio ꝑmanere: qꝛ mihi eſtis ſpecialis dñs ⁊ bñfactor pijſſimus. Petitio ẽt qñq; narrationẽ anticipat: vt ſi dicam: Rogo dñationeꝫ veſtraꝫ q̃tinus mihi pecuniam tranſmittatis: qꝛ illam totã quaꝫ mecũ detuli iam expendi cariore bononie tꝑe ꝑſiſtenti Quãuis ẽt epiſtola ex quinq; partibꝰ integreť: põt tñ ex paucioribus qñq; cõſtare ſicut ex ſalutatione ⁊ narratõe: põt etiaꝫ in ſola narratõe vel petitõe conſtare oĩbus alijs ꝑtibus relegatis. vñ narratõe ſubtracta nõ dꝫ petitio remoueri: vel econuerſo. ſubtrahitur tamẽ quãdoq; ſalutatio cauſa indignationis: ⁊ tunc tñ ſufficiũt nomina perſonarum. Qñq; tacetur exordiuꝫ: qꝛ rei dignitas ꝑ ſe pꝫ. qñq; narratio: vt in litteris preceptiuis. Interdum petitio vt freq̃ẽter in epiſtolis remiſſiuis. qñq; concluſio: quia cõmoditas vel incõmoditas per ſe patet: vel qꝛ epl̃a eſt nimis longa. verũtamen inuenitur ꝙ in ſalutatione ſola quidam abbas epiſtolam deſtinauit in hunc moduꝫ: B. talis eccleſie dictus abbas dilecto in xp̃o filio. b. benefactori: bene incipere: meliꝰ ꝓſequi ⁊ optime terminare. Qd̓ bene fieri potuit: quia ꝑ talem epiſtolam voluntati mittentis plenarie ſatiſfecit. Hoc. n. dicitur epiſtolaris dictaminis vltimuꝫ ꝯplementum. vnde verſus: Hic ſatis eſt ꝑs vna due tres q̃tuor omnes. vide in exordium.

E piſtolaris. ab epiſtola dicitur hic ⁊ hec epiſtolaris ⁊ hˀ re: quod eſt epiſtole: vel quod pertinet ad epiſtolam: ⁊ hoc epiſtolare ris: ⁊ hoc epiſtolariũ: liber epl̃arum.

E pitaphiũ. taphos quod eſt tumulum vel ſepulchruꝫ cõponitur cum epi: ⁊ dicitur hoc epitaphiũ phij: quod ſuꝑſcribitur tumulo mortui.

E pithalamium. epi componiť cuꝫ talamus. ⁊ diciť hˀ epithalamium mij. i. cantus qui fit ſuꝑ thalamũ. i. ſponſuꝫ vel ſponſaꝫ. vñ epithalamius mia miũ: ſm hug. Papi. vero ſic dicit: Epithalamia ſunt carmina nuptiarum q̃ decantanť a ſcholaſticis in honorẽ ſpõſi ⁊ ſponſe. hoc ꝑmum ſolomõ edidit in laudeꝫ xp̃i ⁊ eccl̃ie: ex quo gẽtiles epithalamium ſibi vendicauerunt. Dcm̃ eſt auteꝫ eo ꝙ in thalamis decanteť. Hierony. in epl̃a ad paulinum ca. vij. Salomon pacificꝰ ⁊ amabilˀ domini mores corrigit: naturã docet: eccleſiaꝫ iungit: ⁊ xp̃m ſanctaruꝫ nuptairum dulce canit epithalamiũ.

E pithematicus. epi componiť cuꝫ theſis. ⁊ diciť epithematicus ca cũ. i. ſuppoſitus vl̓ appoſitus. vñ ip̃e ip̃a ip̃ꝫ dr̃ epithematicon. i. appoſitũ: qꝛ apponiť. i. iungitur cũ ꝑma ⁊ ſcd̃a ꝑſona ⁊ tertia: vt ipſe lego: ipſe legis: ip̃e legit: ip̃i legimꝰ: ip̃i legitis: ip̃i legunt.

E pithetũ. epi cõponitur cum theſis: ⁊ diciť hoc epithetũ ti: adiectiuũ quodlibꝫ: qꝛ ſupponať: ſꝫ ꝓprie epithetum diciť illud adiectiuũ quod cõuenit oĩ rei alicuiꝰ manerei ſꝫ non ſoli: vt cigni eſt epitheťuꝫ albus: corui niger. Item epithetũ diciť accidens quod ẽ ꝓprium: ſꝫ differunt. Epithetũ eſt quod cõuenit oĩ rei alicuiꝰ manerei ſꝫ non ſoli: vt eſſe nigrũ ꝯuenit omni coruo: ſꝫ non ſoli. Proprium vero omnibꝰ vnius manerei rebus ⁊ ſolis cõuenit. vñ epitheton diciť quedaꝫ figura qum tale accidens vel adiectiuum addiť tali rei ĩmediate ſm hug. De hoc etiam dixi ſupra in q̃rta ꝑte in cap. de tropis.

E pithoma matis ge. neut. vel epithome mes: acuta vltĩa . i. abbreuiatio ſermonis: diciť ab epi ⁊ thomus vl̓ thomos diuiſio: ꝑciſio q̃ſi perfectio ſermonis. vñ hierony. dicit in epiſtola ad paulinum ca. vij. Paralipomenon liber inſtrumenti veteris epithome tantus ac talis eſt ⁊c̃. Dicitur autẽ epithoma abbreuiatõ veteris teſti: qd̓ diciť inſtrumentũ: qꝛ inſtruit in doctrina fidei ⁊ morũ ⁊ poniť hic abſolute ꝓ abbreuiatõe: qꝛ breuiter tangit pretermiſſa. Ab epithoma autem diciť epithomaticus ca cum. i. breuiter dicens vel dictus: ⁊ epithomor marĩ breuiter loqui. vide in paralipomenon.

E pithimum. epi componiť cum thimuꝫ: quod grece eſt flos: ⁊ dr̃ hoc epithimũ. i. flos thimi: ⁊ eſt timbreĩ ſimilˀ. ⁊ dicitur ſic: qꝛ ſoleat ſupponi a medicĩ alijs adiutorijs ꝓcedentibꝰ. vñ epithimicus ca cuꝫ. i. cõcupiſcibile: ⁊ epithimũ etiã diciť turibulũ: qd̓ alio noĩe dr̃ thimiamateriũ a ſuppoſitõe thimiamathum: quod alio noĩe diciť thuricremulũ. vnde dicitur: Pone thimiama in thuricremulo: ⁊ cor. penul. epithimum.

E piſenſis eſt quedã figura ſcematis: de qua dixi ſupra ĩ quarta parte in cap. de ſcemate.

E pos grece latine laus.

E ptimemeris. meris vel memeris quod eſt diuiſio vl̓ ꝑs ꝯponiť cũ hepta qd̓ eſt ſepteꝫ: ⁊ diciť hic eptimemeris q̃ſi diuiſio ſuꝑ ſeptimam ſyllabaꝫ: ⁊ eſt quedã ſp̃es ceſure: q̈ ſeptima ſyllaba naturaliť correpta ꝓduciť. Septima dico reſpectu trium ſpondeicoꝝ pedũ: vt hic Tãtalus ⁊ ſeue perijt iniuria menſe. ⁊ fit in principio q̃rti pedis ſiue ſuꝑ ſeptimam ſyllabam: vt dixi. ⁊ cõponitur cũ poſt: ⁊ diciť hic poſteptimemeris. vide in penthimemeris. ⁊ cor. penul. ſꝫ melius ſcribiť per h ꝑma ſyllaba.

E pto onis. i. memoria.

E pudoratꝰ ta tũ extra pudorẽ poſitus. vide in pudoratꝰ

E pudorus. ab e pudorus: qd̓ eſt pudore plenus: ⁊ cõponiť vt epudorus ra ruꝫ. i. extra pudorem. i. verecundiaꝫ impudens.

E pule. epuluꝫ li in ſingulari numero: ⁊ he epule larum ĩ plurali: ⁊ ſic eſt etheroclitum genere ⁊ declinatõe. ⁊ dr̃ epulum quaſi opulum ab opulentia rerum: ⁊ diciť ſm quoſdã epulũ ꝓ corporali: ſꝫ epule laꝝ ꝓ ſp̃uali. i. ꝓ refectiõe ſcĩe vel virtutis. vñ Plato in Thi. Veniſtis ad epulas heſternas. ab epulum diciť epulor laris latus

ſum.i.epulis vti.hinc verbalia: ⁊ hoc epulatoriu͂.i.loc⁹ epulatoīs: ⁊ cor.penul.

E pulo lonis in epulonus eſt.

E pulonus.ab epulor laris dicitur hic epulon⁹ ni.i.gluto epulis deditus:qui aliter dicit᷑ hic epulo lonis.vn͂ Au guſti.de ciui.dei:Epulones etia͂ deos iouis paraſitos eſſe dixerunt.⁊ producit etiam lo.

E pulus.i.lux.

E ante Q

E quabilis.ab equo equas dicit᷑ hic ⁊ hec equabilis ⁊ hͦ le:⁊ ꝑ ſyncopam hic ⁊ hec equalis ⁊ hoc le.⁊ inde eq̄li ter:⁊ hec equalitas tatis:⁊ ꝑ co͂poſitoe͂m inequabil' vel inequalis:inequale:inequalitas:inequaliter:inequabi litas:inequabiliter.

E quanimis.equus equa equum componit᷑ cum anim⁹ ⁊ dicit᷑ hic ⁊ hec equanimis ⁊ hoc me:⁊ equanim⁹ma mu͂.i.equi ⁊ patientis animi:⁊ hinc equanimitas tatis.i. animi equitas ⁊ patientia:⁊ cor.mi.

E quarius.ab equus equi hic equarius rij:cuſtos equo rum:⁊ hec equaria rie ſimiliter.

E ques.ab equis dicit᷑ hic ⁊ hͦ eques equitis.i.miles. vn͂ hic ⁊ hec equitiſſa femina equitans:⁊ corr.e:ſic equus ſubſtantiu͂.vn͂ quidā:Et mō vadit eq̄s q̄ ſolet ire pedes

E queſter.ab equ⁹ dicit᷑ hic ⁊ hec equeſter vel equeſtris ⁊ hoc equeſtre.vel potius ſm͂ modernos hic equeſter hec equeſtris ⁊ hoc ſtre:qui vadit in equo.Mach.ij.li ca.xj.Apparuit ꝑcedens eos equeſter.Equeſter et͂ ſm͂ Pap.ſumit᷑ ꝓ illo q̄ certaminib⁹medijs interuenit:per quem vtraq̨ pars equa͂ fidē ſectat᷑:⁊ tunc videtur di ci ab equus equa equum.

E quidem.i.certe:coniūctō approbatiua vel expletiua:lic͂ ⁊ alia poſſit eſſe.⁊ cor.penul.vn͂ in aurora dicit᷑: Non equidem ſcōs vt me ſaluent precor illi.⁊ eſt figure ſim plicis.vn͂ dicit Priſ.in.xvj.li.Quidē:equidē:coniunctōe͂ co͂poſita͂ eē eſtimāt ab ego ⁊ quidē:ſ͂ errāt: ſimplr.n. ē.Hiere.xxxiij.Equidē ſemē iacob ⁊ dauid ſui mei ⁊c.

E quidiu͂ dij.Equus equa equu͂ ſiue equitas co͂ponitur cu͂ dies:⁊ ſit hoc equidiu͂ dij:idē quod equinoctiu͂:q̄ſi equitas dieꝝ cu͂ noctib⁹.vnde hic ⁊ hec equidial' ⁊ hoc le.i.equinoctialis.

E quiferus ri maſ.ge.i.ferus equus ⁊ ſilueſtris ab equus ⁊ ferus feri:⁊ cor.fe.

E quimanus na num:qui equaliter vtraq̨ manu ad gla diu͂ vel ad aliud tenendu͂ vtit᷑:⁊ componit᷑ ab equus equa equum ⁊ manus:⁊ corr.ma.

E quinoctiu͂.equus adiectiuum ſiue equitas componit᷑ cu͂ nox noctis:⁊ dr͂ hoc equinoctiu͂ noctij.i.equalitas noctiu͂ cu͂ dieb⁹:⁊ ſit bis in anno.ſ.in feſto ſancte crucis ⁊ idibus martij.vn͂ verſus:Equa crucis feſtu͂ dat tp͂a martis ⁊ idus.Hoc eſt feſtu͂ crucis qd͂ eſt decimoocta uo kalendas octobris dat equa tp͂a.i.equinoctiu͂:quia illa die ↄtingit equinoctiu͂ autumnale:⁊ idus martis.i. martij:dat equa tp͂a:hoc eſt equinoctium:q͂ tunc ē eq̄ noctiu͂ vernale.Et eſt equinoctium maxia dici artificia lis ⁊ noctis adequatio.Ab equinoctiu͂ dicit᷑ hic ⁊ hec eq̄noctialis ⁊ hoc le:⁊ hic eq̄noctialis lis:tā ꝓ paralello q̄ ꝓ coluro in quo ſit equinoctiu͂.vide in ſolſticium.

E quinus na nu͂ penul.ꝓdu.in equus equi eſt.

E quipēſo ſas ſaui ſatu͂ ab equus adiectiuum ⁊ pēſo ſas ↄponitur:⁊ ē equipenſare eq̄ cogitare vel eq̄ iudicare.

E quiparo ras co͂ponit᷑ ab equ⁹ ſubſtantiuo:⁊ paro ras: ⁊ inuenitur in tribus ſignificatoībus.Na͂ equiparare .i.imitari.vn͂ Virg.in buc.Nec calamis ſolum equipa ras ſed voce magiſtrum.Ite͂ equiparare.i.equare vel co͂parare:vt eq̄paro hoc illi.i.equo:vel co͂paro q̄ſi oſtē do eē equu͂ illi.Itē equiparare.i.parē fieri:vt iſte i bre ui tp͂e doctores ſuos eq̄parauit.i.par fact⁹ eſt illis.

E quipolleo.equus adiectiuum co͂ponitur cu͂ polleo les: ⁊ dicit᷑ equipolleo les: ⁊ cu͂ valeo ⁊ dicitur equiualeo les:in eodē ſenſu.i.pacificari:co͂ferri:aſſimilari.vn͂ equi pollens: equiualens ge.oīs:⁊ inde equipollentia:equi ualentia.i.ſimilium reru͂ equalitas.

E quiricia cie:armentu͂ equoꝝ vl' vaccarum.⁊ dicitur ab equus equi.

E quiſtatiu͂ ſtatij ge.neu.ſtabulum vbi equi ſtant:⁊ ↄpo nitur ab equus equi ⁊ ſto ſtas.

E quitania nie dicit᷑ ab equitate aque cuiuſda͂ fluuij: q͂ fere vndiq̨ eam cingit:vel ꝑ co͂trariu͂:q͂ oblique eam cingit.vl' dicitur ab aqua.vn͂ equitanic⁹ ca cu͂: aliquis de terra illa penulti.corre.

E quitatus in equito tas vide.

E quito tas.i.equum facere:vt equito illi.i.rectu͂ facio il li:⁊ componit᷑ vt inequito tas:non recte:non eque agē. ⁊ deriuntur equito ab equ⁹ equa equm.Item equito tas pōt eē frequen.hui⁹verbi equo equas:⁊ tu͂c tn͂ va let q̄tum frequenter eq̄re:⁊ tunc ē actiuu͂: ⁊ ↄſtruitur cu͂ actō in ꝑdictis ſignificatōib⁹.Equito ꝓdu.e.qum ſit ibi ae diphthong⁹.Item equito tas poteſt deriuari ab equs equi.⁊ tunc equitare.i.militare:⁊ ſic cor.e.vn͂ hic equitatus tus.i.actus equitandi:vel multitudo equitu͂ vn͂ in Canti.Eq̄tatui in curribus pharaonis aſſilaui te

E quiualeo les cor.va.⁊ exponit᷑ in equipolleo.

E quiuoc⁹.vox co͂ponit᷑ cu͂ equus adiectiuo ⁊ dicit᷑ equo cus ca cu͂:qd͂ vna voce plura ſignificat.⁊ deſcribitur ſic equiuocu͂:Equiuoca ſunt quoꝝ ſolu͂ nomen ē cōe:⁊ ſ͂ illud nomē ratio ſubſtātie eſt diuerſa:vt qu͂ aīal ſigni ficet aīal veru͂ ⁊ aīal pictu͂:nomē eſt eis cōe ſolu͂ ⁊ rō ſubſtantie vtriuſq̨ ſm͂ illud nomē eſt diuerſa.dicimus eni͂ de leone picto i pariete:Ecce terribile aīal:⁊ de aīa li vō quod eſt leo idem dicimus equiuocando hoc no men aīal ad vtru͂q̨.Equiuocatio vō ſic deſcribit᷑:Equi uocatio eſt eiuſde͂ dictiōis diuerſa intentio ſiue ſignifi catio.vel ſm͂ alios:equiuocatio ē qum diuerſe reru͂ ra tiones in eodē nomīe ſimplicit᷑ vniunt᷑.In hac aūt de ſcriptōe res ſumitur cōiter ad rē ⁊ modu͂ ſignificādi.

E quo equas equaui equare equm facere. ⁊ dr͂ ab equs adiectiuo:⁊ co͂ponitur cu͂ ad ⁊ dicit᷑ adequo eq̄s. Ite͂ cum cō:⁊ dicitur coequo equas abiecta n.Itē cu͂ ex ⁊ dr͂ exequo eq̄s.Itē cum ob ⁊ dr͂ obliquo q̄s.Equo q̄s actiuu͂ eſt cu͂ oībus ſuis co͂poſitis:⁊ ꝓduc.pmam.Na͂ ſcribit᷑ ꝑ ae diphthōgu͂:ſ͂ eq̄s nomē ꝑ e ſolā:⁊ corr. pri mā.vn͂ vſus:Ne ſis ſol⁹ eq̄s:tibi me ꝑ equu͂ ꝓcor eq̄s.

E quor oris ge.neu.i.mare trāquillu͂:⁊ dicit᷑ ab eq̄litate. vn͂ verſus:Qu͂ fremit eē fretu͂:mare dicas qu͂ ſit amaꝝ. Pontus ponte caret:ſ͂ ab equo dicitur equor.

E qule⁹.ab equs equi dicitur hic equleus lei:ꝓ quoda͂ tormento facto ad modu͂ equi:ſm͂ hug.Pap.vero dic᷑: ab equs equi hic equlus vel equleus diminutiuu͂ par uus equs vel genus tormenti.

E qus. ab equs equa equm deriuatur hic equs equi.i. caballus:q͂ eque currat.vel dr͂ ab equo equas:q͂ oli͂ q̄n equi quadrigis iu͂gebant᷑ equabant᷑ pares forma: ⁊ ſimiles curſu copulabantur:⁊ inde hec equa eque:⁊ equinus na nu͂:penul.ꝓdu.res equi vel ad equ͂ perti nens.⁊ ſcribitur ꝑ e ſola͂.⁊ corri.pmam:ſ͂ equs equa equm ſcribit᷑ per ae diphthongu͂:⁊ ſic ꝓducit pmam vnd verſus:Non eſt dignus equo cui carior eſt equs

equo: Miles pungit equm: ſʒ iudex iudicat equm. Et ſcribit equs equi ⁊ equus adiectiuū per geminum u: ⁊ amittit u poſt q vim littere tam vocalis ꝗ̄ cōſonantis Et ſcias ꝙ noīa equoꝝ ⁊ genera ſunt diuerſa: ⁊ diuerſis de cauſis impoſita. equs nanqꝫ eſt generale nomē oīum equorū ⁊ dicit ab equando vt dictū eſt. Caball⁹ dicit quaſi cauallus: qꝛ pede cauat terrā: vel qꝛ pedeʒ hʒ cauūʒ: vt dextrari⁹. vl' cabo dicit equs caſtratus: q̄i cauo: ⁊ inde caballus q̄ſi diminutiū. ſ. vilis equs. Dextrarius dicit qꝛ ꝑ dextraʒ ducit. Palefred⁹ dicit a paſſu ⁊ leni ⁊ freno ⁊ ducendo: qꝛ leni paſſu ꝑ frenū ducit ⁊ idē dicit gradari⁹ a gradu. ⁊ deſcribit ſic: Gradarius ē equs mollis inceſſus ſiue ſuccuſſura incedens. Item pōt dici man⁹: qꝛ ad manū nitatur ⁊ ducatur: vel quia manſuetudine manū ſequitur. Ueredus dr̄ equs q̄ vehit redā. Badi⁹ dicitur equs q̄ſi vadius a vado dis: qꝛ fortius vadat iter cetera aīalia. ipe eſt etiā ſpadix queʒ freneticū vocāt: ⁊ dicitur ſpadix a colore palme: quā ſiculi ſpadicā vocāt: ⁊ ē glauc⁹ qui quaſi pictos hʒ oclos ⁊ quodā ſplendore pfuſos. Nā glaucio albuʒ greci dicunt. Et ſcias ꝙ equi nō coeūt cū matrib⁹: ſicut nec cameli. vn̄ Ariſto. in. viij. li. de aīalibus. Cameli nō cognoſcunt matres. q̄daʒ ciuitate operiebat camele caput: vt eius pullus ſup eā ſaltaret: qui cooperto matris capite ſuper eā ſaltauit: qui poſtq̄ de ipa deſcendebat anteq̄ ꝯplebatur coitus momordit ingenitorē ⁊ interfecit eū ⁊ dicitur ꝙ rex ſeptētrionis hēbat equaʒ pulchram: ⁊ peperit equm pulchrū: ⁊ rex ille voluit extrahē ab illo ⁊ matre aliquē pulluʒ: ⁊ ingeniabat equʒ ſaltare ſuper matrē ſuā coopiendo faciē matris: ⁊ ſaltauit ſup ipam ⁊ tunc diſcooperiebat facies matris ⁊ cognouit ipam fugit equs ⁊ eiecit ſe ab alto ⁊ mortuus ē. Hec Ariſto. De natura ēt equoꝝ loquens Iſido. xij. li. Ety. ſic dicit: Uiuacitas equoꝝ multa. Exultant. n. in cāpis: odorant bellū: excitant ſono tube ad pliū: voce accenſi ad curſū ꝓuocantur: dolent qū victi fuerint: exultāt qū vicerint Quidam in bello ſentiunt hoſtes: adeo vt aduerſarios morſu petant. aliq etiā ꝓprios dn̄os recognoſcunt obliti manſuetudinis ſi mutent. aliq preter dn̄m in dorſo nullū recipiunt: interfect vel morientib⁹ dn̄is. mlti lachrymas fundunt: ſolū. n. equm poſt hominem lachrymari ⁊ doloris affectum ſentire dicunt. vn̄ etiaʒ in centauris equoꝝ ⁊ hominū natura pmixta ē. Solent. n. ex equorū vel meſticia vel alacritate euentuʒ futuꝝ dimicaturi colligere. vide in muſculus.

E quus equa equū. i. rectus iuſtus: ⁊ differt a iuſto: qꝛ iuſt⁹ ex lege eſt: quaſi ius cuſtodiens. Equs equa equū ex natura: et eſt ſcribendū per ae diphthongū: ſʒ equs ꝓ aīali ꝑ e ſolam: ⁊ cōparat equs eq̄oꝛ ſimus. vn̄ eque equi⁹ſime adner. ⁊ hec equitas tatis: ⁊ equo equas verbum actiuū: ⁊ ꝓducit pͥmam equs adiectiuum: qū ſcribitur ꝑ ae diphthōgū: ſʒ equs equi cor. e. vn̄ quidaʒ: Miles pungit equm: ſʒ iudex iudicat equm.

E ante R

E ra ere fe. ge. i. pecunia ſiue moneta. ⁊ dicit ab es eris.

E radico cas. i. euellere: deſtruere ab e ⁊ radico cas cōponitur. vn̄ eradicans pͥcipiū ge. oīs. Iob. xxxi. Oia eradicans genimina: ⁊ ꝓdu. di.

E ramentū. ab es dicitur hoc eramentū ti: inſtrumentum de ere: ſicut ferramentum de ferro.

E rariuʒ rij in es exponitur.

E rarius. ab era ere dicit hic erari⁹ rij. i. monetari⁹: ⁊ hec eraria. i. monetaria: vel erari⁹ ſiue eraria dicit quicūqꝫ vel quecūqꝫ operatur in ere. ⁊ dicitur ab ere. ⁊ erarius ria riuʒ: qđ ad es vel ad erā pertinet.

E regione. i. ex oppoſito: ſicut vna regio opponit alij: vt ſ eam diſtinguit: ⁊ eſt quedā irregularis vocū cōgeries potius ꝗ̄ compoſitio.

E reus. ab es dicit ere⁹ erea ereū: ⁊ ene⁹ enea eneuʒ: ⁊ in eodem ſenſu. ſ. qđ cōſtat ex ere ꝑ ae ſcribunt.

E rgaſteriū dicit ab erge quod ē op⁹ ⁊ ſterion qđ eſt ſtatio. ⁊ dicit hoc ergaſteriū locus vbi aliqđ opus fit: q̄ſi operaria ſtatio. ⁊ ergaſteriū dicit magiſteriū: qđ fit ī tali loco. Chryſo. ꝑ hoc ipʒ ergaſteriū hui⁹ artis appuit.

E rgaſtulū. ab erge ⁊ ſtolon qđ eſt miſſio dicit hoc ergaſtulū li. i. carcer ruſtic⁹ ⁊ loc⁹ dānatorū. ſ. ad quē rei ligati mittebantur: ⁊ ibi opabant opa ſibi iniuncta. Exo. vij. cap. de ergaſtulo egyptiorū. Inuenit etiā q̄nqꝫ pro carcere corporis in quo aīa in hac vita tenet: q̄ſi incarcerata. Item ergaſtula dicunt vincula ⁊ cōpedes: quibus illi qui erant in ergaſtulis ligabant. Lucan⁹ in. v. li. Ut pͥmum fortuna redit ſeruilia ſoluit Agmina: conflato ſeuas ergaſtulo ferro Exacuere. ſm hug. Pap. vo ſic dicit: Ergaſtulū carcer vel locus vbi dānati marmora ſecant: aut aliquid opantur. Item ergaſtulū durum opus aliquod dicitur.

E rgata ergate cōis ge. i. opatoꝛ vel vicinus. ⁊ dicit ab erge quod eſt opus.

E rge grece latine dicit op⁹ ⁊ accentuatur in fine.

E rica. ab vro dicit hec erica ce: q̄i vrica: qꝛ ignee ſit vtut

E ricanus na nū penul. cor. cōponit ab es eris ⁊ cano nis. ſ. qui canit cū ere: idē dicitur eriſon⁹.

E ricius vl' irici⁹ dicitur ab erigo gis. ſ. aīal ſpinis ſuis coopertū: inde dictū: qꝛ erigit ſe q̄n ſpinis claudit: quibus vndiqꝫ ꝓtectus ē ꝯtra inſidias. Nā ſtatim vt aliqđ preſenſerit ꝑus ſe ſurrigit ⁊ in globū cōuerſus ſe in ſua recolligit arma. hui⁹ prudentia quedā eſt: qꝛ vitem aſcēdit ⁊ vuam excutit: vt acini cadant ſuper terrā: tūc ſupinus volutat ſe ſup illos: ita vt acini figantur in ſpinis ſuis: ⁊ ſic portat eſcā filijs ſuis. idē aīal eſt erinacius et irrinacius. Quidam dicunt ꝙ ſunt diuerſa aīalia. dicūt eni ꝙ erinacij ſunt aīalia de cauernis petrarum aggregatiʒ ꝓcedentia: vt dicit Pap. Iricius figurā ꝓcelli lactentis hʒ: ſʒ deforis ſpinoſus eſt. de hoc require in hechinus in h.

E ridanus. i. padus. vide in padus.

E rigo gis erexi erectū re. i. ex imo ſurſum regere. ⁊ cōponitur ab e ⁊ rego gis. ⁊ cor. ri.

E rinacius in ericius eſt.

E rinis erinis. eris grece latine dicitur lis. vn̄ hec erinis erinis vel erinidis. i. furia infernalis: q̄ſi ad litē ⁊ diſcordiaʒ nata: ⁊ ꝓdu. ri. vn̄ quidam: Erge notat litem ſignat erinis idem.

E ripes eripedis ge. oīs qui hʒ pedes ereos. ⁊ componit ab es ⁊ pes.

E ris grece latine dicitur lis. ⁊ ſic accentuatur in fine. Itē eris eſt verbū futurū indicatiui mōi de ſuʒ es eſt. ⁊ cor. pͥmam. Item eris eſt gtūs hui⁹ noīs es eris: ⁊ ſic ꝓdu. pͥmam: qꝛ ſcribitur ꝑ ae diphthongū. vn̄ quidam: Uerbum fiet eris gtūs dicitur eris.

E riſon⁹ na nū penul. cor. quod ſonat cū ere. ⁊ cōponitur cū es ⁊ ſono nas. idē ⁊ ericanus.

E ro eras eraui re: dicitur ab es eris ⁊ ē erare: linire: ꝑparare. ⁊ cōponitur vt deero as. i. auferre: vel valde erare: Inero ras: obero. i. ꝑcio. ſ. ere conducere. vn̄ oberat⁹ tatum. i. ere cōductus. vn̄ in vita ſci Martini: Oberatos hʒ meos ſcriptores ꝑ quos tibi mee ineptie publicātur

ꝛ oberare eſt vndiqꝫ ere circūdare. Item ꝯponit᷑ vt ſub ero ras.i.latenter ꝑcio.ſ.ere cōducere. ꝛ ſuberare ē ſub auro vel argento vel alio metallo vel alia re es ponere vñ ꝛ aurū dicitur ſuberatuꝫ: qꝛ ſub ſe es hꝫ: q̄ſi deaura tum es. vñ Perſius: Necꝫ ſuberato mendoſum termi nat auro.

E rodo dis ſi ſum ab e ꝛ rodo dis: ꝛ eſt erodere extra vel valde rodere: ꝛ ꝓdu.to.

E rogo gas gaui gare.i.dare: tribuere: ꝛ ꝓprie in elemoſy nas. ꝛ cōponitur ab e ꝛ rogo gas: ꝛ cor.ro.

E rpica ce fe.ge. inſtrumentū ruſticoꝝ ad terēdas glebas ꝛ trahit᷑ a bob⁹. vñ dicit᷑ erpica q̄i arpica: ab arpe qḋ ē rape: vel quaſi arapeta.i.arata petens. p̄ri⁹.n. terra ara tur: ꝛ poſtea erpicat᷑: ꝛ hinc erpicari⁹: q̄ erpicā facit vel trahit. ꝛ adiectiue poteſt declinari erpicarius ria rium: ꝛ erpico cas.

E rraticus ca cum penul.cor. in erro ras eſt.

E rro ras rare.i. exorbitare quaſi extra reꝫ ire. ꝛ hinc v̄ba lia: ꝛ hic errat⁹ tus: ꝛ hoc erratū ti: ambo ꝓ delicto: ꝛ h̄ error oris. vñ erroneus nea neum.i. errore plenus. Itē ab erro errabundus da dū: ꝛ erratic⁹ ca cum: ꝛ hic ꝛ h̄ erratilis ꝛ hoc le: oīa in eodeꝫ ſenſu. Erro cōponitur vt aberro ras: longe a via errare. deerro ras de alijs errare vel de vno loco ad alium errare vel deorſum. et inerro ras valde errare. ꝛ perro ras.i.pfecte errare vel per alia loca errare. ſubero ras ſubtus vl' parum errare. Erro et oīa cōpoſita ab eo ſunt neutra. Et ſcias ꝙ eſt duplex er ror.ſ. cognitōis ꝛ electōis: ꝛ ſic errant oēs qui operant᷑ malū etiā ex induſtria vel certa ſcientia.

E rro onis maſ.ge.i. quilibꝫ vagus ꝛ iſtabilis ab erro ras vñ Hora. in ſermonib⁹: Necꝫ ipꝫ vitas fugitiu⁹ ꝛ erro.

E ruca ce. ab erodo dis deriuat᷑ hic eruca ce modicuſ ver mis frondiuꝫ: q̄ſi eroda. Item eruca eſt quedaꝫ herba ꝛ tunc deriuatur ab vro ris: quaſi vrica: qꝛ ignee ſit vir tutis: ꝛ in cibo ſepe ſumpta veneris incendiuꝫ cōmoue at: ꝛ ꝓdu.penul. Ouidi⁹: Non te minus erucas iubeo vitare ſolaces.

E ructo ctas in ructus eſt.

E ructuo eructuas in ructus eſt.

E rudero ras raui rare.i. purgare: rudera eijcere: ꝛ ꝯponi tur ab e ꝛ rudero vel ruder ris.

E rudio dis diui ditū. ab e ꝛ rudio dis: ꝛ ē erudire inſtruē q̄ſi extra rudeꝫ vel ruditatē ponere: ꝛ corri.ru.

E rugino nas. ab erugo ginis deriuat᷑ erugino nas: penl'. corr. ſicut a rubigo rubigino nas: erugine vel rubigine corrūpere: deuaſtare. ꝛ cōponitur vt erubigino nas: de rubigino nas: erugino nas: derugino nas.i. rubiginem vel eruginē auferre: ꝛ ſunt actiua.

E rugo. ab erodo dis dicit᷑ hic erugo ginis.i. ſanguiſuga. Item erugo vitium rodens ferrum ꝛ ſegetes: ꝛ naſcit᷑ hec corruptio ex minutiſſima pluuia circa feſtuꝫ ſancti Iohis. ꝛ ponit᷑ ſepe ꝓ amore pecunie. ꝛ dicitur erugo quaſi erodo qꝛ erodat. vl' erugo dicitur ab es eris: ꝛ ſꝫ hoc ꝓprie eſt eris. vñ dicitur erugo quaſi eris rubigo: ſicut ferrugo ferri rubigo. vñ erugineus nea neum: de erugine exn̄s. ꝛ eruginoſus ſa ſum: erugine plenus: ꝛ ꝓ du.ru. Matth. vj. vbi nec erugo nec tinea demolitur. Aurora: In terris vbi ſunt erugo tinea fures. ꝙ autem erugo ſit corruptio ſegetū dicit᷑ in gloſa ſup illō Amos iiij. Percuſſi vos in vēto vrente: ꝛ in arugine multitu dinē hortoꝝ veſtroꝝ ꝛc. Arugo īquit.i. rubigo: vel eru go que apud iohel eruca dicitur: que ita ſit qn̄ nocte ros vel imber ſuper teneras ſpicas cadit inualeſcēte ſo le v̄tunt᷑ in rubeum colorem: ꝛ caneſcunt grana adhuc tenera. Aurugo etiā dicit᷑ morbus qui ī hoīe naſcit᷑ ex abūdantia fellis corrupti: qui corrūpit ſanguineꝫ ꝛ ver tit in palloreꝫ: ꝛ queqꝫ dulcia v̄tit in amaritudinem.

E rumna. Rumen cōponitur cū e: ꝛ dicit᷑ hec erumna ne: miſeria: inopia: calamitas: q̄ſi extra rumen.i. cibum. vñ erūnoſus ſa ſum.i. miſer: paup: inops: ſic dictus: qꝛ p̄ in opiaꝫ miſer factus eſuriat ꝛ ſitiat. Et erūno naſ.i. inopē ꝛ miſerum facere.

E runt dicendū eſt: non erint futuꝝ de ſuꝫ es eſt.

E ruo is rui rutū.i. euertere ab e ꝛ eruo is.

E ruſco cas dicit᷑ quaſi eruco cas.i. era in vnū colligere: ſi cut numerarij faciunt. ꝛ dicitur ab es eris.

E rutus ta tū penul.cor.i. extra rapt⁹ vel ereptus: aut euer ſus. Zach. iij. Torris erutus de igne.

E ante S

E s eris ge.neu. dicit᷑ ab aer: qꝛ ſit eiuſdē coloris cū aere. vñ hoc erariuꝫ rij: locus vbi pecunia publica reponitur ꝛ dicitur ab es eris: qꝛ olim prius ibi es reponebat᷑. Es eni p̄us oliꝫ fuit in vſu: auro: ꝛ argento: ꝛ ferro nonduꝫ inuentis: ex quibus metallis: q̄uis poſtea facta fuiſſet pecunia: nomē tamen erarij ꝑmanſit ab eo metallo. vñ pecunia initiū ſumpſit. ꝛ qꝛ es vtpote p̄us inuentū ha bebatur in vſu cuiuſlibꝫ metalli: inde eſt ꝙ īuenitur ꝓ quolibꝫ metallo generalit᷑: ꝛ ſcribit᷑ per ae: ſꝫ tacetur a.

E ſca eſce dicitur ab edo es eſt: ꝛ dicitur eſca qꝛ eaꝫ os ca piat: ꝛ eſt etymo. ꝛ inde eſcoſus ſa ſuꝫ.i. eſcis plen⁹: pin guis: craſſus.

E ſcale. ab eſca dicit᷑ hoc eſcale lis: quodlibꝫ vas ad eſcas deferendas vel accipiendas aptum.

E ſcaria rie fe.ge.i. menſa eſcis plena. ꝛ dicit᷑ ab eſca eſce.

E ſcarius. ab eſca dicit᷑ eſcarius rij: quidā piſcis: dictus ſic qꝛ ſol⁹ eſcā rumiare ꝓhibet᷑. nā alij piſces nō ruminat.

E ſchines ꝛ demoſthenes fuerūt duo oratores. Eſchines īpugnauit cām theſiſōtis: ꝛ demoſthenes defendit ꝛ ꝑ ualuit. Inuenitur etiā echinus ni: ꝛ cor.penul. tā eſchi nes q̄ demoſthenes. De his facit mentionē Hiero. in ep̄la ad paulinū ca. ij. Unde ꝛ eſchines qū rhodi exula ret: ꝛ legeret᷑ demoſthēis illa oratio: quā aduerſus eū habuerat: mirātibus cunctis atqꝫ laudantib⁹ ſuſpirās ait: Quid ſi ipſaꝫ audiſſet beſtiā ſua v̄ba reſonātem.

E ſco. ab eſca dicit᷑ eſco cas.i. eſcaꝫ tribuere vel eſcis paſce re. ꝛ cōponitur vt adeſco ſcas.i. ad eſcaꝫ vocare vel val de eſcare: Ineſco ineſcas.i. eſca impinguare: vel decipe re eſcis.

E ſculentus ta tum.i. pinguis: cōponitur ab eſca ꝛ lentos greco quod ſignificat plenitudineꝫ. ꝛ cōparatur eſculē tior ſſimus. vñ eſculente tius ſſime aduer. ꝛ hec eſculen tia tie.i. pinguedo: craſſitudo.

E ſculentum ti penul. ꝓdu. locus vbi multe creſcunt eſcu li. ꝛ dicitur ab eſculis.

E ſculus li fe.ge. ab eſca dicit᷑. Eſt eni quedam arbor cui⁹ fructus eſca eſt: ꝛ vt dicunt quidā eſt ſorb⁹ vel neſpir⁹ ſꝫ hug. ꝛ ſꝫ Pap. ē arbor glādifera: ꝛ cor.ſcu.

E ſebon accentuat᷑ in fine: ꝛ interp̄tatur cingulū triſticie: vel cogitatio meroris.

E ſquilie. ab eſca ꝛ ales cōponit᷑ vt he eſquilie liarū q̄daꝫ vicus rome vbi erat vſtrina publica. vñ Iuue. Eſquili as⁹ dictum: q̄ petunt a vimine collem. Qui locus dr̄ he braice carnariū. ꝛ dicitur ille locus eſquilie: q̄ſi alitum eſce: qꝛ aues ibi comedebant hominuꝫ cadauera. vnde quidam mons vicinus dictus eſt eſquilinus.

E ſquilinus lini in eſquilie vide.

E ſſedū di genus eſt vehiculi. Hora. Eſſeda feſtinant. et

coꝛꝛi.penult.

E ſſentia.ab eſſe infinitio deriuatur hec eſſentia tie.i.ſub
ſtantia vel ꝓprietas eſſendi.vñ hic ⁊ hec eſſential' ⁊ hꝫ
le.vñ eſſentialiť eſſentialitas ſʒ hug. Papi.vo dicit:Eſ/
ſentia:ſubſtantia:natura:vel eternitas:eo ꝙ ſemp eſt.
⁊ differt eſſentia ab eſſe:qꝛ eē eſt actus eſſentie:Eſſen/
tia aũt dicitur cuius actus eſt eſſe: Subſiſtentia cuius
actus eſt ſubſiſtere:Subſtantia cuiꝰ actꝰ eſt ſubſtare.
Hoc autē duplr' diciť:ſicut in ſingulis patere pōt.Eſſe
.n.eſt actꝰ alicuiꝰ vt qḋ eſt.vt calefacere ē actus calefa
cientis:⁊ eſt actus alicuiꝰ vt quo ē.ſ.quo denoīatur eē
ſicut calefacere ē actus caloꝛis.Utꝝ autē dãnati velint
non eē:dicā in infernus.vide etiā in vnus.

E ſtas.ab eſtus dicitur hec eſtas eſtatꝭ:⁊ ē calida ⁊ ſicca.
Et ſcias ꝙ quattuoꝛ ſunt tpa ãni:hyems:ver:eſtas: au
tũnus.Hyems eſt frigida ⁊ humida:⁊ cõuenit cum ele
mento aque:⁊ cũ humoꝛe flecmatico.Uer autē humi
dũ ⁊ calidũ eſt:⁊ cõuenit cũ elemento aeris:⁊ cum hu
moꝛe ſanguinis.Eſtas vero eſt calida ⁊ ſicca ⁊ cõuenit
cũ elemēto ignis:⁊ cũ humoꝛe cholere.Autũnus autēʒ
frigidus ⁊ ſiccꝰ:⁊ hʒ conuenientiam cum elemento ter
re:⁊ cuʒ humoꝛe melãcholie.Hyems aũt ſm quoſdaʒ
incipit.ix.kalendas decēbꝛis.ſ.in feſto Clementiſ.Uer
incipit octauo kalendas martij.ſ.in feſto ſancti Petri.
Eſtas incipit octauo kalēdas iunij.ſ.in feſto ſcī Urbãi
Autũnus aũt initium ſumit.ix.kalendas ſeptēbꝛis.ſ.in
feſto ſancti Bartholomei:vel ſm alios octauo kalen/
das ſeptēbꝛis.vñ verſus:Dat clemens hyemem:dat pe
trus ver kathedratus:Eſtuat vrbanus:autumnat bar/
tholomeus.De conuenientia elementoꝝ ⁊ humoꝛum
coꝛpoꝛis:dixi in elementum.

E ſtacula le dimi.parua eſtas.

E ſtifer ra rũʒ penul.coꝛ.i.ferens eſtatē vel eſtuʒ ex eſtas
vel eſtus:⁊ fero fers componitur.

E ſtiuus.ab eſtas dicitur eſtiuꝰ ua uũʒ:ad eſtatē ꝑtinēs
vñ pluralr' hec eſtiua ſtiuoꝝ dicunť loca in nemoꝛibus
vbi in eſtate beſtie ſub vmbꝛa moꝛanť:vt vitent caloꝛē
vñ eſtiuo uas:ad vmbꝛam in eſtate quieſcē.Itē eſtas
vel ab eſtiuus dicitur hic ⁊ hec eſtiual' ⁊ hoc le:ad eſta
tem:vel ad eſtiuum pertinens.

E ſtoꝛ oꝛis.i.voꝛatoꝛ:epulo:manducus:mandax:ardelio
ab edo es ē diciť.⁊ ꝓdu.penul.in gtō.

E ſtrix cis fe.ge.femina guloſa.⁊ ꝓdu.ſtri in gtō:⁊ foꝛma
tur ab eſtoꝛ:toꝛ in trix.

E ſtuo as in eſtus vide.

E ſtus.ab vro vris dicitur hic eſtus ſtus ſtui:q̈ſi vſtus.i.
caloꝛ:feruoꝛ.vñ eſtuoſus ſa ſum:eſtu plenus.⁊ cõpara
tur eſtuoſus ſioꝛ ſimus.vñ eſtuoſe ſius ſime aduerbuʒ
⁊ eſtuo as:feruere:bullire:calere. ⁊ ꝯpōitur vt exeſtuo
as:⁊ ineſtuo as:⁊ eſt neu.cum ſuis cõpoſitis.

E ſurio ris foꝛmatur ab eſu ſupino.de edo es ē:addita rio
⁊ eſt eſurire meditari:edere verbũ meditatiuũ.Ille eſu
rit:cuiꝰ animꝰ eſt in patinis:⁊ inde hec eſuries ei.⁊ coꝛ.
u ante r.Et ſcias ꝙ eſurio ris facit ꝑ̃teritũ eſuriui:vt pʒ
Matth.xxv.Eſuriui.n.⁊ non dediſtis mihi manduca/
re:quod eſt cõtra naturaʒ verbi meditatiui.v̓ba enī me
ditatiua carent ꝑ̃teritis:ſʒ dic ꝙ eſuriui ponitur pꝛo fa/
mui ſiue famem habui.De hoc tamē plenius dixi ī ter
tia ꝑte in tractatu de ſpeciebus verboꝛuʒ.in cap.de v̓bo
meditatiuo.

E ſus.a paſſiuo huiꝰ verbi edo:quod inueniť in tertia ꝑ/
ſona:diciť eſus eſa eſum.i.comeſtus:coꝛꝛoſus.⁊ cõpo/
nitur vt pꝛemeſus:coeſus:abeſus:obeſus.⁊ ꝓdu.e.

E ante T

E tatula le penul.coꝛ.ē dimi.de etas.i.ꝑua etas. ⁊ ſcribiť
ꝑ ae diphthongum in pꝛima.

E tas.ab euo dicitur hꝫ etas etatis:q̃ſi euitas.Etas pleruͣqʒ
diciť ꝓ vno anno:⁊ ꝓ ſeptē:⁊ ꝓ centũ:⁊ ꝓ quouis tē
poꝛe ſic dicta:q̈ſi euitas.ſ.ſimilitudo eui.Nam euum ē
etas ꝑpetua:cuiꝰ nec initiuʒ:nec finis extremus noſciť
quod greci vocant eonas:qḋ aliqñ apud eos ꝓ ſeculo
qñqʒ ꝓ eterno poniť.vñ apud latinos etas eſt deriua/
tiuũ:ab euum vel ab eſſe ꝓpter eius durabilitatem.Et
dicitur etas duobus modis:aut mundi:aut hominis.
Mundo autem non aſſignantur etates q̄tuʒ ad ſub/
ſtantiam: quia ſic in perpetuum durabit:ſʒ quãtuʒ ad
ſtatum.ſic.n.tranſibit mundus:qꝛ ꝑ̃terit figura mundi
ſm apoſtolum.Figura inquit non eſt ſubſtantia: ⁊ ſic
mundus antiquať ⁊ ſeneſcit. Et ſm hoc diſtinguũtur
mundi etates metaphoꝛice ad ſimilitudinē etatꝭ vnius
hoīs.Uariant.n.in homine etates ſʒ diuerſas notabi/
les varietates in ſtatu ipſius.vñ ꝑ̇ma etas homīs diciť
infantia vſqʒ ad ſeptē annos:exinde vſqʒ ad quattuoꝛ
deciʒ annos eſt etas ſecũda.ſ.puericia:necdũ ad gnãn/
dum apta.vñ puer diciť a puritate:qꝛ purus ē: necduʒ
lanuginē ⁊ floꝛē genaꝝ hʒ.Tertia etas ē adoleſcētia ad
gignendũ apta ⁊ adulta: que ꝓrogatur vſqʒ ad viginti
octo annos.Que tres etates computanť qñqʒ ꝓ vna.
Quarta eſt iuuentus firmiſſima omniũ aliaꝝ etatuʒ fi/
niens in quinq̃geſimo anno.Quinta ē ſenioꝛis.i.graui
tas:q̄ eſt declinatio a iuuentute in ſenectutē nonduʒ ſe
nectus:ſʒ iã non iuuentus:qꝛ ſenioꝛis etas ē:quã greci
pꝛeſbytē vocant.Naʒ ſenex apud grecos nō pꝛeſbyten
ſʒ geron diciť:que etas a q̇nquageſimo anno incipiēs
ī ſeptuageſimo anno terminať.Sexta etas eſt ſenectꝰ:
que nullo annoꝝ termīo finiť:ſʒ poſt illas quinqʒ eta/
tes:q̄ʒtuncũqʒ vite eſt ſenectuti deputatur.Seniũ autē
ē vltima ꝑs ſenectutꝭ durans vſqʒ in finem:dicta ſic:qꝛ
qꝛ terminꝰ eſt ſexte etatis ſm hug.⁊ Iſido. Etates aũt
mundi ſic diſtinguũtur: Nam ꝑ̇ma etas mundi fuit ab
adã vſqʒ ad noe:in qua fuit generis humani inſtitutio
⁊ lapſus.Scḋa a noe vſqʒ ad abꝛaam:in q̈ fuit generis
humani deſtructio per diluuium: ⁊ renouatio.Tertia
ab abꝛaam vſqʒ ad dauid:in qua fuit circunciſionis ⁊
legis inſtitutio.Quarta a dauid vſqʒ ad tranſmigratio
nē babylonis.ſ.iude in babyloniaʒ: in q̈ lex floꝛuit ſub
regibus ⁊ ꝓphetis.Quinta a tranſmigratiōe babylōis
vſqʒ ad xp̄m:in qua fuit populi captiuatio ⁊ liberatio.
Sexta a xp̄o vſqʒ ad finem mundi: in qua eſt generis
humani redēptio.In ſeptima ĝ etate ⁊ vltia venit xp̄s
vñ ⁊ Iohēs dicit: Nouiſſima hoꝛa eſt. ⁊ Paulus in.j.
ad Coꝛint.Scriptum ē in quos fines ſeculoꝝ deuene
runt.Non tamē opꝫ ꝙ equali numero annoꝝ etas
humani generis cõpleatur:ſicut nec etas vniꝰ homīs:
qꝛ vltima etas hoīs qñqʒ hʒ tm̄ q̄ʒtum oēs ꝑ̇me.neſci/
tur.n.finis vltime etatis hominis ſiue finis mũdi:vt di
xi in antixp̄s.Et ſcias ꝙ a ꝑ̇ncipio mundi vſqʒ ad incar
natōem xp̄i fluxerunt anni quinqʒ milia ducenti vigin
tiocto:ſicut dicunt pꝛoſper ⁊ euſebius ceſarienſiſ:⁊ hie
ronymꝰ in cronicis ſuis.Oꝛoſius aũt pꝛeſbytē ſcribens
ad auguſtinũ dicit ſic:Sunt ab adã ꝑ̇mo homine vſqʒ
ad ninum magnũ vt dicunt regem quãdo natꝰ ē abꝛa
am:anni tria milia centũ octogintaquattuoꝛ:qꝛ ab oī/
bus hiſtoꝛiographis vel omiſſi vel ignoꝛati ſunt.Anni
autem ab abꝛaam vſqʒ ad ceſarem auguſtuʒ.i.vſqʒ ad

natiuitatem xp̄i: q̄ fuit anno imperij ceſaris quadrageſimo ſecūdo facta pace cū parthis: iaꝫ porte non clauſe ſunt: ⁊ bella toto orbe ceſſauerunt: colligunt̄ anni duo milia. xv. ⁊ ſic colligunt̄ anni quinqꝫ milia cētū ⁊ nonaginta noue: a pncipio mundi vſqꝫ ad xp̄m ſm̄ Oroſiuꝫ Et vt dicitur in Aurora: Incipiens ab adā fuit ad noe labilis etas: Prima per annorūꝫ milia pene duo. Et vt dicit frater Thomas: triplex ē pfectio. ſ. nature: gratie: ⁊ glorie. Perfectio nature eſt que fuit i principio ſeculorꝫ: de qua dr̄ in Gen̄. j. q̄ die ſeptimo cōpleuit de⁹ op⁹ ſuum. Perfectio vō glorie erit in fine ſeculorꝫ. ⁊ qꝛ perfectio gratie ē mediū inter vtrūqꝫ: iō xp̄s p queꝫ grā facta eſt circa mediuꝫ ſeculorū venit. vn̄ dicit̄ Abacuc. iij. In medio annorꝫ notū facies. Quidā autē diſtinguūt tm̄ quattuor etates ſm̄ q̄ aptant̄ quattuor tpib⁹ anni Sunt. n. quattuor tpa. ſ. ver: eſtas: autūnus: hyems. Et ſunt quattuor hoīs etates. ſ. puericia: q̄ eſt calida ⁊ humida: ſicut ⁊ ver. Secūda etas. ſ. iuuent⁹: que eſt calida ⁊ ſicca ſicut eſtas. Tertia eſt ſenectus: que eſt frigida ⁊ ſicca ſicut autūnus. Quarta eſt ſenium qd̄ eſt frigidū ⁊ humidū ſicut hyems: ex collectiōe flegmatici humoris q̄ abundat in ſenio: ⁊ aptatur hyemi frigide ⁊ humide. De hoc etiam vide in eſtas.

E ternus. euitern⁹ ſyncopatur: ⁊ dicitur eternus na num vel dicitur ab etas. ſ. qd̄ caret principio: ⁊ carebit fine. ſ. qd̄ non habuit principiū ſue eſſentie: nec habebit fineꝫ q̄lis eſt ſolus deus. vn̄ eterne aduerbiū. Et vt dic̄ Boe. in. v. li. de cōſolatōe: Eternitas ē interminabilis vite tota ſimul ⁊ pfecta poſſeſſio. Et nota q̄ eternū eſt vt dixi qd̄ caret principio ⁊ fine. Perpetuū. n. qd̄ in tpe incipit eē ⁊ caret fine. Sempiternū eſt qd̄ cū tpe incipit eſſe: et cū tpe deſinit eſſe. Tempale eſt qd̄ in tpe incipit eſſe: ⁊ in tpe deſinit eē. Solus ḡ deus eternus eſt angeli ⁊ aīe perpetue ſunt: mundus ⁊ tēpus ſempiterna ſunt: tpalia ſunt homines ⁊ hominū facta. Iteꝫ ab eternus hic ⁊ h̄ eternalis ⁊ hoc le. vn̄ eternaliter aduer. vn̄ hec eternalitas tatis. De coeternitate ⁊ equalitate pſonaruꝫ diuinarū: dicam in pſona. Item vide in aīa.

E teſticulo las. i. teſticulos auferre: vel valde teſticulare v̄bū actiuū. ⁊ ɔponit̄ ab e ⁊ teſticulo las: ⁊ cor. cu.

E ther etheris eſt ſuperius elementū. ſ. ignis: ⁊ eſt nomen grecū maſ. ge. vn̄ ethere⁹ rea reū: ⁊ h̄ ethra ethre. i. ſplēdor etheris. vn̄ illud in hymo: Quem terra pont⁹ ethra colunt adorant predicant. Quidā tamē legunt ibi ethera: ita q̄ ſit ntī caſus. dicim⁹. n. etherem vel ethera. vn̄ h̄ ethera re: ſꝫ ethra ſm̄ hug. dꝫ dici. Cōis tm̄ eccl̄ie vſus dicit ethera. Itē ether dicit̄ ſupior ps aeris.

E theroclit⁹ ta tū. quid ſit nomē etheroclitū dictū eſt ē in diuerſiclinium. ⁊ cor. penulti. etheroclitus.

E therogene⁹. ab etheros vel etheron: qd̄ eſt diuerſuꝫ: ⁊ genos quod ē natura. componit̄ vt etherogeneus nea neū: penul. cor. i. diuerſarꝫ naturarꝫ: vt pꝫ in hoīe qui eſt totus etherogene⁹. i. diuerſarꝫ naturarū. Hoc ēt pꝫ in ptib⁹ organicis: vt in manu ⁊ in pede: qꝛ man⁹ ⁊ pes cōſtat ex rebus diuerſarum naturarꝫ: puta ex pelle: ex carne: neruis: oſſib⁹: ⁊ vēis. Sꝫ alr̄ ē i hōgeneis: qꝛ i hōgeneis totū ⁊ ps ſunt vni⁹ nāe: ſic frumentū: piper: vinuꝫ argentū: caro: ⁊ oſſa. qꝛ quelibet ps frumenti frumētū eſt: ⁊ quelibꝫ ps pipis: vini: argenti: carnis: ⁊ oſſis: piper vinū: argentū: caro ⁊ os ē. ⁊ ɔponit̄ homogeneū ab homos quod ē vnuꝫ ⁊ genos natura: inde homogeneus nea neū: penul. cor. i. vni⁹ nature. De hoc vide in tertia pte in tractatu de numero nominū in cap. de nominibus complexiuis.

E thic⁹. ethis grece latine dicitur mos. vn̄ ethic⁹ ca cum: penul. cor. i. moralis. ⁊ hec ethica ce. i. moralitas: vel ſcitia q̄ tractat de morib⁹. ⁊ ethic⁹ ca cū. i. ꝓpriuꝫ ſm̄ hug. Itē vt dicit⁹ Pap. Ethica gen⁹ febris cui⁹ tres ſūt ſpēs: pma ſcōa ⁊ tertia: ⁊ hꝫ eē in mēbris. De pma leuit̄ liberatur aliqs: de ſcōa vix: de tertia raro vel nunq̄.

E tymologia. etymos vl' etymon grece latine dicit̄ veruꝫ: ⁊ logos ſermo vel ratio: inde hec etymologia gie: q̄i viloquiū: qꝛ etymologiſando vocabulum: verā ipſius originē eloquimur. ⁊ diffinit̄ ſic: Etymologia eſt expoſitō vni⁹ vocabuli p aliud vocabulū ſiue vnum ſiue plura magis notū vel magis nota in eadē lingua vl' diuerſis ſm̄ rerum ꝓprietateꝫ vel litterarꝫ ſimilitudinē: vt lapis q̄ſi ledens pedem. Piger q̄i pedib⁹ eger ⁊ inde etymologic⁹ ca cum. i. figuratiu⁹: vel quod ptinet ad etymologiā: vel q̄ etymologiſat. ⁊ etymologiſo ſas. i. ſic exponere ſm̄ hug. An etymologia faciat deriuatōeꝫ: dixi i tertia pte: q̄ſi in pncipio: in tractatu de ſpēbus noiuꝫ. Iteꝫ nota q̄ etymologia aliter ſumit̄ qn̄ eſt vna ps grāmatice. Grāmatica ſiquidē diuidit̄ in quattuor ptes. ſ. orthographiā: etymologiā: diaſyntaſticā: ⁊ pſodiā. ⁊ tūc etymologia dicitur ab etymō quod ē verꝫ ⁊ logos ſermo: inde etymologia. i. tractat⁹ de vitate oīum ptium orōnis abſolute ⁊ ſic ſumpta ē tertia ps iſtius libri.

E thiopeia. ab ethis qd̄ eſt mos ⁊ poio pois. i. fingo gis: dicit̄ hec ethiopeia peie. i. cōfirmatio morū: in q̄ hoīs pſonam fingimus ꝓ exp̄mendis effectibus etatis: ſtudij fortitudinis: leticie: ſenſus: meroris audacie ſm̄ hugu. Pap. dicit ethiopeia ē qum ſermoneꝫ ex aliena perſona inducim⁹: vt qū fingim⁹ perſonā mulieri vel voceꝫ.

E thiops p ps ſcribit̄: quod cognoſci pōt ad gtm̄: qui format̄ a ntō interpoſita i: ⁊ cor. penul. tā in ntō q̄ꝫ in gtō ⁊ ſicut dicit hug. Ethiopes dicti ſunt a cham qui vocatus eſt chus: a quo originem traxerunt. Chus enim hebraica lingua ethiops iterpretatur. ⁊ hinc ethiopia pie fe. ge. quod interp̄tat̄ tenebre. vn̄ ethiopicus ca cum: ⁊ ethiopius pia pium: ambo gentilia.

E this grece latine dicitur mos: ⁊ accentuat̄ in fine.

E thna ne mons ſicilie ex igne ⁊ ſulphure dictus: inde et gehenna ſm̄ Papi.

E thnicus ca cum penul. cor. i. gētilis. ⁊ dicit̄ ab ethnos.

E thnos grece latine dicit̄ gens: ⁊ accentuat̄ in fine.

E thra ethre in ether exponitur.

E thronus na nū: qui nullū hꝫ thronū. ſ. qui nullā regni ptem habet. ⁊ componit̄ ab e ⁊ thronus ni: quaſi extra thronum: ⁊ cor. thro.

E tiam ē coniunctio cauſalis vel copulatiua: vel ſꝫ diuerſa adiuncta alterius ſpeciei eſſe poteſt: ⁊ eſt ſecunda littera t in Papia.

E ante V

E u vox reſpondentis aduerbium eſt.

E us vox vocantis aduer. eſt ſm̄ hugu. Et Pap. dicit: Eu vox reſpondentis. Eus vero aduerbiuꝫ eſt vocanti: Eu grece latine dicitur bonū. Inuenit̄ etiaꝫ heu aſpiratuꝫ ⁊ tunc eſt interiectio dolentis.

E ua interp̄tatur vita: ſiue calamitas: ſiue ve. Uita: qꝛ origo fuit naſcēdi: Calamitas ⁊ ve: qꝛ ꝓpter pūaricationē cā extitit moriendi. a cadendo eni nomen aſſumpſit calamitas q̄ſi cadamitas. vel iō vita ⁊ calamitas ē dicta: qꝛ mulier ſepe ē viro cauſa ſalutis: ⁊ ſepe calamitatis ⁊ mortis origo: qd̄ eſt ve. Quare eua fuit facta de coſta

150

ade dicam in mulier:in m littera.

E uagino nas in vagina vide.

E uan tis maſ.ge.i.bachus: dictus ſic a voce ſacrificantiū ꝓclamantium euoe.vel dicitur ab eu quod eſt bonuꝫ. Item euan tis:quaſi bonus deus.

E uangelium bona annunciatio interꝑtatur.Grece eniꝫ eu bonū:latine angelus nuncius interꝑtat̃ ſꝫ Papiaꝫ. Hug.aūt dicit:ꝙ angelus dicit̃ ab agios.i.ſanct⁹:inde dicit̃ hoc euangeliū.i.annunciatio: q̄ꝺ componit̃ cum eu:q̄ꝺ eſt bonum:u vocali cōuerſa in conſonantē:ꝛ fit euangeliū.i.bonum nunciuꝫ.vn̄ hic euāgeliſta ſte:qui euāgeliuꝫ cōpoſuit:ꝛ euāgeliſo ſas.i.euangeliū annunciare.vn̄ pꝫ ꝙ euangeliū ſcribit̃ per ſimplex u.Et vt dicit Hiero.in ep̄la ad Gal.Non debem⁹ putare in vbis ſcripturaꝝ eſſe euangeliū:ſꝫ in ſenſu:non in ſupficie:ſꝫ i medulla:nō in ſermonū folijs:ſꝫ in radice rōnis.Itē in originali ſup.xiiij.Marcij.In euangelicl inquit ſermonib⁹ ſemp littere iunctus eſt ſpūs:ꝛ quicquid pmo frigere videt̃ aſpectu:ſi tetigeris calet.vide in theologus Item de quattuor euangeliſtis figuratis ꝑ quattuor facies in Ezechieli:dicam in Marcus.

E uanidus in vanidus eſt.

E ubaſis vel ebaſis ſine u ſm quoſdā vide in ebaſis ꝛ in quarta parte in cap.de coloribus rhetoricis.

E ucaris.eu quod eſt bonū cōponit̃ cū caris:quod ē gratia.ꝛ dicit̃ hic ꝛ hec eucaris hui⁹eucaridis.i.homo bn̄ gratioſus:ꝛ corri.ca.Eccle.vj.Et lingua eucaris i bono homine abundabit.

E ucariſtia.caris quod eſt gratia cōponit̃ cuꝫ eu:quod ē bonū.ꝛ dicit̃ hec eucariſtia ſtie.i.bona gratia:vl̓ graꝝ actio.vn̄ etiā eucariſtia dicit̃ ſacramentū panis ꝛ calicl .ſ.ſacrificiū corpis ꝛ ſanguis xp̄i:q̄ſi bona gratia.Quid eſt enī meli⁹:quid gratioſius corpore ꝛ ſanguine xp̄i: certe nihil.vn̄ eucariſto ſtas.i.gratulari.vide in miſſa: ꝛ in cōmunio.

E uchius ab eu quod eſt bonum ꝛ chios filius cōponit̃ vt hic euchi⁹ chij.ſ.bachus.i.bonus filius:quo noīe eū iupiter noīauit qū giganteꝫ interfecit.vel poti⁹ cōponitur vt euchi⁹ ab eu ꝛ ios q̄ꝺ eſt filius:ꝛ interponit̃ ch.

E udoxia xie fe.ge.i.bona gloria:claritas.ꝛ cōponitur ab eu quod eſt bonū ꝛ doxo quod ē gloria:q̄ſi bona glia.

E udulia lie fe.ge.ↄponit̃ ab eu quod ē bonū ꝛ dulia q̄ꝺ ē ſeruit⁹:inde hec edulia lie:q̄ſi bonū ſeruitiū.

E uentus.ab euenio nis dr̄ hic euentus tus.i.caſus:finis: ꝑncipium.vn̄ Oui.epi.Exitus acta ꝓbat:careat ſucceſſibus opto.Quiſquis ab euentu facta notanda putat. De predictl trib⁹ ſignificatōib⁹ dicūt quidaꝫ:Euentus dic principiū finem quoq̧ caſum.

E ueſtigio.i.cito ꝛ ↄtinuo:ſtatiꝫ.ꝛ cōponit̃ ab e ꝛ veſtigiuꝫ:ſꝫ hug.Sꝫ dic ꝙ in veritate nō eſt h̄ cōpoſitū:ſꝫ irregularis vocū ↄgeries.ꝛ hoc iō:qꝛ caſus cū ſua ꝑpoſitōne fungit̃ loco aduerbij:vel aduerbial̓ determinatiōis. vn̄ pn̄t caſualia cū ſuis ꝑpoſitiōibus ad interrogatiōes aduerbioꝝ reſpōderi:vt quo vadis:ad vrbeꝫ:qn̄ facies hoc:eueſtigio.i.cito:vel ſtatim:vel mox.

E ueus filius chanaā:a quo dicti ſunt euei.Ipi ſunt ꝛ gabaonite de ciuitate gabaon:qui ſupplices venerunt ad ioſue:ꝛ acuit penul.eueus.

E uſemia mie.i.bona fortuna ab eu quod ē bonuꝫ.vn̄ q̄daꝫ virgo dicta eſt euſemia:q̄ſi bene fortunata.

E uſonia in proſa acuit penul.in coloribus rhetoricis eſt in quarta parte

E uſortunium tunij.i.bonum fortunium ab eu quod eſt bonum ꝛ fortunium.

E ufrates hui⁹ eufratis vel eufrate maſ.ge.ꝛ hoc eufrate hui⁹ eufrates fluuius eſt meſopotanie de paradiſo exiens copioſiſſim⁹ gēmis:qui per mediā babyloniam influit.hic ab vbertate nomē accepit.Nam hebraice eufrata fertilitas interꝑtat̃.Meſopotamiā in quibuſdaꝫ locis ita irrigat:ſicut nilus alexandriā:ꝛ ꝓducit.penul. Lucanus:Tigeris ꝛ eufrates vno ſe fonte reſoluunt. Item Aurora:Frugifer eufrates natat hic ꝙ plurima ꝓfert.De vltima aūt ſyllaba pōt dubitari quō accētuetur.Ad hoc dico ꝙ eufrates tis ꝛ caſus ab eo deſcēdētes non debent in fine accētuari:ſꝫ hoc eufrate tes ꝛ caſus ab eo venientes debent accētuari in fine:ſicut i pēthecoſte ſtes.Eufratem qn̄ ſcribitur ꝑ m deſcendit ab eufrates tis:ꝛ ſic non accentuat̃ in fine: ſꝫ qn̄ ſcribitur ꝑ n deſcendit ab eufrate tes:ꝛ tunc acuit̃ in fine:ſic pēthecoſten:ꝛ ſic de ſilibus dicas.

E ufrateus tea teū dicitur ab eufrates fluui⁹:ſꝫ euffrate⁹ ꝑ duo f ab euffrata venit.vide ſupra in effrate⁹.ꝛ acuit̃ penultima.

E uge aduerbium eſt.poteſt etiā qn̄q̧ eē interiectio. ꝛ ē euge aliqn̄ exultatoriū vel exultantis.Matth.xv.Euge ſerue bone ꝛ fidelis:qꝛ ſup pauca fuiſti fidelis:ſ̄ ml̓ta te cōſtituā:intra in gaudiuꝫ domini tui. euge.i.bene tibi ſit ſm Chryſo.vel ſm Rabanuꝫ.Euge dicit̃ quaſi ad bonū genit⁹:ab eu quod eſt bonum ꝛ genitus. ꝛ videtur eſſe compoſitio:ſꝫ potius ē ethymologia:ꝛ ſic ē exultatoriū:vt dixi vel applauſoriū.Glo.auteꝫ dicit:Gaudens dn̄s in gaudium intrare iubet:ꝛ ſic eſt cōgaudentis.Item euge aliqn̄ eſt irriſoriuꝫ.Pſal.Dilatauerunt ſuper me os ſuuꝫ ꝛ dixerunt mihi:euge euge viderunt oculi noſtri ꝛc̄.ꝛ ſic ē euge irriſoriū vt dixi:vl̓ exprobratorium ſiue exprobrantis. Item euge ē exhortatoriuꝫ. Propheta:Non dicant in cordibus ſuis euge euge aīe noſtre:ne dicant ꝛc̄.Item euge aliqn̄ eſt adulatorium Pſal.Ferant cōfeſtim cōfuſionem ſuam q̄ dicūt mihi euge euge.Inuenit̃ etiaꝫ euge aduerbiū poſitum noīaliter ꝓ adulatione vel adulatoria laude. vn̄ Perſi⁹:Euge tuū ꝛ velle:nā velle hic excute tuū:q̄i dicat: excute.i. remoue:tuū euge.i.tuā adulatiōeꝫ ꝛ tuū velle.

E ugenes penul.cor.greci dicunt q̄ꝺ nos ingenuos vl̓ nobiles.i.boni generis dicimus.

E uidens ab e ꝛ videns ↄponit̃ vt hic ꝛ hec ꝛ hoc euidēs tis ge.oīs.i.clarus vl̓ apt⁹:ꝛ cōparat̃.vn̄ hec euidentia tie.i.aptio vel claritas.ꝛ cōponit̃ cuꝫ in ꝛ dr̄ ineuidens ge.oīs.i.obſcurus vel inapertus:ꝛ ſilr̄ cōparat̃.inde ineuidentia tie.i.obſcuritas:ꝛ cor.ui.

E uilat filius chus:a quo getuli.i.mauri.Iteꝫ euilat dicit̃ ꝓprium terre ſm Papiam.

E uiro ab e ꝛ viro cōponit̃ vt euiro ras:penulti.ꝓdu.debilitare:eneruare.Item euiro ras poteſt componi ab e ꝛ vir:ꝛ tunc cor.penul.ꝛ ē euirare.i.caſtrare: debilitare

E uitaneus nea neū in euum exponitur.

E uiternus in euum vide.

E uito tas taui tare.i.valde vitare vl̓ euidenter vitare.vn̄ hic ꝛ hec euitabilis ꝛ hoc le.vn̄ euitatus ta tum.i.valde vitat⁹ vl̓ euident̃ vitatus.Iteꝫ euitatus pōt cōponi ab e ꝛ vita:ꝛ tunc euitat⁹.i.vita ꝓuatus.vnde dicit Papi. Euitatus vita ꝓuatus.i.pterritus.

E ulogium gij.ab eu bonum ꝛ logiuꝫ.ꝛ eſt eulogium ſapientia vel bona fama:vel teſtimoniū:vel cantus. Iteꝫ eulogia dicunt̃ laudes e'ccte:ꝛ ſummatim collecte:vt ſiquis in imagine alicui⁹ laudes ſcribat eulogia dicuntur.Item ab eu quod eſt bonuꝫ ꝛ logos cōponit̃ vt h̄ eulogia gie:ꝛ ſunt eulogie bn̄dictiōes: ſalutatōes:ꝛ bo

ne donationes.vnde in Decre.xvj.diſ.de eulogijs ad ſa
cra concilia conſtitutis: ⁊ hinc eulogicus ca cum: ⁊ eu-
logius gia gium.i.benedictus.

E umenis dis fe.ge.furia infernalis:q̄ſi in bono deficiēs
ab eu quod eſt bonum ⁊ mene defectus: ⁊ coꝛripit pe-
nulti.vnde Greciſmus:Eumenides quia deficiunt bo-
nitate vocantur.

E unucia cie in eunuchus exponitur.

E unucizo zas in eunuchus eſt.

E unucus ci maſ.ge.grecū eſt.i.ſpado: ⁊ hic eunucizo zas
⁊ eunuco cas.i.eunucū facere: ⁊ hec eunucia cie.i.faci-
es.ſ; pluraliter eunucie ciarum ſunt delicie.⁊ videt̄ eē
compoſitū eunucus ab eu qȏ eſt bonū ⁊ nice victoꝛia.

E uo euas.i.inſanio.⁊ euare inuenitur ꝓ euacuare ⁊ fuge
re: ⁊ dicitur ab euan tis.

E uocatio eſt quedā figura allothece:que cōtinetur ſub
ſynthesi:de qua dixi in quarta pte in cap.de allotheca:
vbi egi de ſynthesi.

E uphemiſmos.vide in coloꝛibus rhetoꝛicis.

E upolis.eupoleos grece latine eupolis facit.i.bona ciui
tas:ſic ⁊ ſimilia ſm Pap.⁊ cōponitur ab eu quod ē bo
num ⁊ polis ciuitas ⁊ ē fe.ge.⁊ coꝛ.po.

E upꝛepia pie pulchꝛitudo:decoꝛ:ſm Pap.

E urip⁹.ripa componitur cum eu quod eſt bonum.⁊ dici
tur hic euripus pi.i.maris eſtuatio:vl' locus in mari pi
culoſus.vñ ſic dicitur:quaſi bona ripa per cōtrarium.
Boe.Eſtuantis moꝛe fert̄ euripi:ſm hugu.Pap.vero
dicit:Euripus eſt reductio maris vel aquaru;:qȏ fit ſ;
crementū vel decrementum lune: ⁊ ꝓdu.ri.

E uroauſter ſtri maſ.ge.ventus collateralis ab auſtro:ſic
dictus q2 ſit inter eurū ⁊ auſtrū: ⁊ cōponitur ab euro ⁊
auſter.Inuenit̄ etiā euroaquilo.vide in triphonic⁹.

E uropa fuit filia Agenoꝛis regis libye quam iupiter ab
aphꝛica raptam Cretam aduexit: ⁊ ab ea tertiam pte;
mundi europam vocauit.vñ europius pia piu;: ⁊ euro
picus ca cum.Et nota q tres ſunt ptes mūdi.ſ.europa:
libya: ⁊ aſia.de quib⁹ Lucanus in.vj. Europam miſeri
libyam:aſiāq; timere.

E urus.ab eos eoi dicit̄ hic eurus euri:vent⁹ flans ab oꝛi
ente:q̄ſi ab eoo ruens.vide in triphonicus.

E us vocantis aduerbiū eſt.vide ſ̄ in eu.

E uſebia bie.i.pietas.vñ euſebius.i.pius: ⁊ eſt compoſitū
euſebia ab eu quod eſt bonu; ⁊ ſebes quod eſt pietas.
vñ ſm compoſitione; euſebia.i.bona pietas. Hinc etiā
grece ciconia dicitur euſebes.i.bone pietatis auis.Fer
tur enim q ſicut alitur a parentibus du; paruа eſt: ita
poſtmodum ſenes pentes alat: ⁊ coꝛ.bi.ſm vſum. vide
de hoc in ciconia.

E uſtochium.Tuchis quod interpꝛetat̄ foꝛtuna compo-
nitur cum eu quod eſt bonum.⁊ componit̄ vt hoc eu-
ſtochium.i.bene foꝛtunata: ⁊ eſt fe.ge.q2 qualitas vo-
cis eſſentiam rei non mutat.

E uticiani:quidam heretici dicti ab eutice ꝯſtantinopoli
tano abbate:qui xp̄m poſt humanā aſſumptōe; nega-
uit exiſtere in duabus naturis:ſ; ſolam diuinam aſſe-
ruit in eo eſſe naturam: ⁊ ꝓdu.a.

E uum ab hoc infinitiuo eſſe hoc euum dicitur.i.ſeculu;:
vel tempus:vel ſpacium:qȏ qū mūdo cepit eſſe. Euu;
etiam eſt pꝛeſentiarius ſtatus omnium que ſunt ⁊ fue
runt ⁊ futura :ideſt in cuius pꝛeſentia ſunt omnia pꝛe-
terita ⁊ futura tanq; pñtia.vñ euiternus na nū: ⁊ euita
neus nea neum.i.perdurabilis.

E ante X

E x:modo ꝓ extra accipit̄:vt excludo:exlex.mō̄ priuatiū
ē:vt explico:exoꝛo.mō̄ intentiuum vel pfectiuu; eſt:vt
exoꝛo:explico:efficio:extendo.Itē ex ꝑpoſitio interdū
ꝓ valde accipit̄:ſicut excelſuſ:interdū pꝛo extra vt exul
ſm Papiā:Cum quibus autem litteris in compoſitio
ne ponatur ex: ⁊ cum quibus e:dixi ſupꝛa in pꝛima pte
de ſyllaba:vbi egi de hac littera x.Que autem ſit diffe-
rentia inter de ⁊ ex:habes in de.

E xacerbo bas cōponit̄ ab ex ⁊ acerbo bas: quod non ē
ī vſu: ⁊ eſt exacerbare vuas acerbas colligere: exaſpare

E xacero raſ.i.ab acere purgare:ab ex ⁊ accro componit̄
⁊ coꝛripit ce.

E xactio onis fe.ge.iniuſta petitio.⁊ deriuat̄ ab exigo gis
actum tu:u in i: ⁊ addita o fit exactio.

E xactoꝛ.ab exigo gis dr̄ hic exactoꝛ toꝛis.i.iiuſt⁹ petitoꝛ.

E xactus cta ctum.vide in exigo gis.

E xaggero ras raui cōponitur ab ex ⁊ aggero ras: ⁊ ē ex-
aggerare valde aggerare:atollere:maius facere:ſicut ē
illud Euangelij:Et tu capharnaū que vſq; ad celū exal
tata es.Non quide; vſq; ad celum capharnau; exalta
ta erat:ſ; eius nimiā ſupbiam exaggerat.

E xalage continet̄ ſub ſynthesi.vide in quarta pte in cap.
de coloꝛibus rhetoꝛicis.

E xalto tas.i.in altum tollere ab ex ⁊ alto tas.

E xamen nis.i.filum mediū quo trutina ⁊ ſtatera regitur
⁊ lances equant̄.vñ ⁊ in lanceis amentum dicit̄.vl' ex
amen dicit̄ lingula: que ī foꝛamine trutine vertit̄ huc
⁊ illuc:ſm quā ꝯſiderat̄ equalitas ponderatoꝛū.vñ et
examen dicit̄ iudiciū diſcretio:ꝓbatio:inquiſitio.Exa-
men etiam dicit̄ apum cōgregatō: ⁊ p tranſlatōem ho
minū.vñ examino nas naui nare.i.ꝓbare:equalr̄ iudi-
care:vel diſcutere: ⁊ diligent̄ inquirere:inueſtigare.

E xamuſſim aduerbiū cōponit̄ ab ex ⁊ amuſſis qȏ ē plū
batū cemētarioꝛū.⁊ inde examuſſim aduerbium.i.val
de ſine dubitatione: ⁊ oīo ſine dubitatōe.Nam ꝑpoſi-
tio in hac cōpoſitōe auget.vñ Priſ.Uidēs ḡ per ſeipa;
ſyllabā deficere ꝑdictoꝛū rōne:nec alit̄ poſſe examuſſi;
tractari:niſi poſita ſit in dictiōe.

E xanclo clas.i.haurio.vide in anclo clas.

E xancoꝛo ras.i.ancoꝛā euellere:nauē diſſoluere: ⁊ cōpo
nit̄ ab ex ⁊ ancoꝛo ras: ⁊ eſt verbum actiuu;.vel poteſt
cōponi ab ex ⁊ ancoꝛa ancoꝛe.

E xanguis ab ex ⁊ ſanguis cōponit̄ vt hic ⁊ hec exanguis
⁊ hoc exangue hui⁹ exanguis.i.ex̄ ſanguine; vel palli
dus: ⁊ eſt trium ſyllabaꝝ:tam in ntō q; in gtō.

E xanimiſ ⁊ exanimus dicit̄.⁊ cōponitur ab ex ⁊ animus
vide in animus.

E xanimo mas ui mare.i.debilitare:pterrefacere:ab ex ⁊
animo mas:vñ exanimatus ta tu;.i.debilitatus: pterre
factus:ꝯſternatus.Heſter.xv.Et pene exaīata eſt.

E xaplois dicit̄ ab exa quod eſt ſex ⁊ plois quod eſt pli-
ca:quaſi ſex habens plicas.i.ſex colūnellas: ⁊ ſm quoſ
dam debet ꝓferri exaplis:quod eſt trium ſyllabaꝝ.Oi
eni eſt diphthong⁹ greca que ſonat i:tam apud nos q;
apud grecos.Hierony.in ꝓlogo ioſue:vt p grecoꝛum
exploijs:que ⁊ ſumptu ⁊ laboꝛe maxīo indigent: edi
tionem noſtra; hēant: ⁊ ponit̄ exaploijs hic ꝓ ſex exē-
plaribus vel interpꝛetationibus.

E xaro raſ.i.deſcribere:vl' valde arare ab ex ⁊ aro aras cō
ponitur: ⁊ coꝛꝛ.a.

E xartuo exartuas ideſt diuido:ab ex ⁊ artuo artuas cō-
ponitur.

E xaſcio as.i.dolare ab ex ⁊ aſcio as.

E xaſpero peras peraui ab ex ⁊ aſpero ras componit̄.⁊ ē

exaſperare: exacerbare: vel cōmouere: vel facere aſpe𝔯.

E xautoro ras: vñ exautorat⁹ ta tũ: in autoro ras vide.

E xcādeſco ſcis incohoa. i. incipio cādere. ab ex ⁊ cādeo des addita co fit excandeſco ſcis.

E xſcaturiſo ſas in ſcaturio exponit̃.

E xcauo uas penul. cor. ab ex ⁊ cauo uas verbum actiuũ. Job. xiiij. Lapides excauant aque.

E xcedo dis ceſſũ excedere: exire: extra cedere. ⁊ excedo. i. excello: vel tranſcēdo: vel ſupero. ⁊ ꝓdu. ce.

E xcedra dre. ab idor vel idros quod eſt aqua dicitur hic idrus vel hec idra: ſerpens aquatic⁹. De idra legitur ꝙ fuit draco multo𝔯 capitũ q̃lis fuit in leerna palude prouintie archadie. Hec latine excedra dr̃: qꝛ vno ceſo tria capita excreſcebāt: ſed hoc fabuloſum eſt. Naꝫ conſtat idrā locum fuiſſe vomentē aquas vaſtantes ciuitatem vicinā: in quo vno meatu clauſo multi erumpebāt. Qd̃ hercules vidēs loca illa cōbuſſit: ⁊ ſic aque meat⁹ clauſit. vnde ⁊ idraꝫ dicit̃ interfeciſſe. Et ſcias ꝙ in aliquib⁹ libris ſcribit̃ excedra ꝑ d: ⁊ tūc ē etymo. excedra q̃ſi excelſa idra: in aliquib⁹ per t excetra quaſi excelſa tria. et iſta littera cōmunior eſt: ⁊ habet mediā naturalit̃ ꝓdu. Excedre autē compat Hieronym⁹ emuluꝫ ſuũ propter detractionis ſibilũ. vel forte qꝛ quando auferẽ vna via detrahendi inuenit detractor aliaꝫ viam vel plures. vñ in ꝓlogo Eſdre dicit Hieronym⁹: Itaqꝫ lꝫ excetra ſibilet victorīqꝫ ſi nō incendia iactet. Simon autē fuit quidam proditor cui⁹ inſidijs capta fuit troia: ⁊ ideo dicit̃ victor: cui compat Hieronym⁹ emulum ſuũ detractionis incendia iaciētē.

E xcelleo les: in excello lis vide.

E xcello. cello lis vel celleo les cōponit̃ cum ex: ⁊ dicitur excelleo les lui: vel excello lis culi vel lui culſũ vel celſũ Excelleo neutrũ eſt ⁊ abſolutum: ⁊ conſtruitur tñ cum ablatiuo: vt Iſte excellet ſapiētia. Excello lis tranſitiuũ eſt: ⁊ conſtruit̃ cum accuſatiuo ⁊ datiuo in eodē ſenſu: vt Iſte excellit illũ. ⁊ ſm hꝫ eſt actiuũ. ⁊ Iſte excellit illi. ⁊ eſt idē ſenſus: ⁊ ſm hoc eſt neutrũ. vñ excellēs ge. oīs ⁊ hec excellentia tie.

E xcelſus. celſus cōponit̃ cũ ex: ⁊ dicit̃ excelſus ſa ſũ. ⁊ cōparat̃: vt excelſus ſior ſiſſimus. vñ excelſe ſius ſiſſime: ⁊ hec excelſitudo nis. i. altitudo: ſublimitas.

E xcēdo dis. i. valde accendo: ab ex ⁊ candeo des.

E xceptorius ria rium dicit̃ ab excipio pis. Exceptoria ſũt que excipiunt̃ vel debēt excipi.

E xcerpo pis pſi excerptũ. i. extra carpere: eligere: extrahere. ⁊ componit̃ ab ex ⁊ carpo pis.

E xceſſus ſus: ab excedo dis.

E xcetra tre: vide in excedra.

E xcidioſus ſa ſũ. i. plen⁹ excidio: ⁊ dicit̃ ab excidiũ dij.

E xcidiũ cidij. i. deſtructio: vel euerſio: vel caſus. ⁊ pōt deriuari ab excedo dis. i. deſtruere: vel cedere. ⁊ dicit̃ ab excido dis pro cadere. ⁊ ſm hoc añpenul. cor. ſiue ci.

E xcido dis di ſum. i. extra vel valde cedere: vel deſtruere: vel euertere. ⁊ cōponit̃ ab ex ⁊ cedo dis cecidi. ⁊ ꝓdu. ci vbiqꝫ. Iteꝫ excido dis excidi pōt componi ab ex ⁊ cado dis: ⁊ tunc caret ſupino: ⁊ cor. ci vbiqꝫ. ⁊ eſt excidere extra cadere: vel ex aliquo cadere.

E xciduus dua duũ: qd̃ facile cadit. ab excido dis dicit̃.

E xcieo es ciui citū. i. ꝓuocare: cōmouere. ⁊ componit̃ ab ex ⁊ cieo es ciui citum: ⁊ cor. penul. iſtud ſupinũ excituꝫ ⁊ tūc ab eo deſcendit hoc frequentatiuũ excito tas penul. cor. Item dicit̃ excio cis ciui citum: ⁊ tunc excitum tu penul. ꝓdu. qꝛ A cieo citũ nō venit imo citũ. ⁊ tūc ab eo deriuat̃ excito tas penul. produ. vnde patet ꝙ in illo reſponſorio ꝯgrue pōt dici: Excita dñe potentiā tuam. ita ꝙ penul. de excita ſit longa vel breuis.

E xcillare. i. cũ vxore eſſe.

E xcindo ab ex ⁊ ſcindo dis cōponit̃. ⁊ abijcit̃ s x ꝓcedēte

E xcio cis: ab ex ⁊ cio cis: vide in excieo es.

E xcipio. ab ex ⁊ capio cōponit̃ excipio pis excepi. ⁊ eſt excipere eligere: extrahere: extra capere: ſuꝑ alia capere: recipe: latent̃ cape: inuadere: ⁊ ꝑtinet ad inſidiatores.

E xcipulũ li. i. venabulũ: ab excipio pis: qꝛ excipiat aprum venientē.

E xcipuus pua puũ. i. precipu⁹: ⁊ melior: ab excipio pis: qꝛ meliora ſolēt excipi ⁊ eligi: quaſi extra alia.

E xcito tas taui: in excieo es exponit̃.

E xclamatio exponit̃ in q̃rta ꝑte in. c. de colorib⁹ rhetoricꝭ

E xcluſor ſoris maſ. ge. qui ⁊ excluſari⁹ dicit̃. i. ianitor q̃ foras excludit hoīes. ⁊ dicit̃ ab excludo dis: ⁊ ꝓdu. clu.

E xcodico. ab ex ⁊ codex ꝓ trunco cōponit̃ excodico cas. ⁊ eſt excodicare circa codicē. i. truncũ aperire terram: ⁊ velut lacũ efficere.

E xcolens. ab excolo dicit̃ hic ⁊ hec ⁊ hoc excolens tis: q̃ excolit: vel pur⁹ ⁊ delitioſe ⁊ diligenter parat⁹. ⁊ tūc cōparat̃: vt excolens tior ſimus. vñ Iohānes caſſian⁹ dicit: Excolentiores cibi aīe nō adimũt puritatē ſi cũ moderamine ſumant̃.

E xcolit⁹ ta tũ. i. bene cult⁹: ⁊ diligenter. ⁊ dicit̃ ab excolo lis. ⁊ cor. li.

E xcolo las laui. vñ excolans tis oīs ge. i. purgās: vel emittens: diſcutiens. Matthei. xxiij. Excolantes culicem. i. minima diſcutiētes: camelum autē glutientes. i. de maioribus ꝓceptis nō curātes. ⁊ cōponit̃ excolo las ab ex ⁊ colo las. vide ĩ colo las. Inuenit̃ etiā excolo lis tertie cōiugationis ab ex ⁊ colo lis. vide in colo las. ⁊ ꝓdu. co excolo quando eſt prime coniugatiōis: ſed quando eſt tertie cor.

E xcōicatio onis: vide in excōico.

E xcōico cas caui care. i. extra cōmunionem facio: cōmunione priuare. ⁊ eſt actiuũ. ⁊ cōponit̃ ab ex ⁊ cōico cas. vñ excōmunicatus ta tum: ⁊ hec excōmunicatio onis.

Et ſcias ꝙ duplex eſt excōmunicatio. Una ē minor: que ſeparat tm̃ a ꝑticipatiōe ſacramēto𝔯: ſed nō a communione fidelium. ⁊ ideo taliter excōicato licet cōmunicare: ſed nō licet ei ſacramentā ꝯferre. Alia eſt maior excōmunicatio ⁊ hec ſepat hominē a ſacramētis eccleſie ⁊ a cōmunione fidelium: ⁊ ideo tali excōicatione excōicato cōmunicare non licet. Sed qꝛ eccleſia excōmunicationē ad medelam nō ad iudicium inducit: excipiunt̃ ab hac generalitate quedā in quibus cōicare licet. ſ. in his que pertinēt ad ſalutē: qꝛ de talib⁹ licite hō cuꝫ excōmunicato loqui pōt: ⁊ etiam alia verba interſerere vt facilius ſalutis verba ex familiaritate recipiant̃. Excipiunt̃ autē quedam pſone ad quas ſpālīter ꝑtinet ꝓuiſio de excōmunicatis. ſ. vxor: ſeru⁹: filius: ruſticus ⁊ ſeruiens. Sed hoc intelligendũ eſt de filijs non emancipatis: al's tenent̃ vitare patrem excōmunicatum. De alijs autē intelligit̃ ꝙ licet excōmunicato cōmunicare: ſi añ excōmunicationē ei ſe ſubdiderũt: nō aũt ſi poſt. Quidam vō intelligũt econuerſo. ſ. ꝙ ſuperiores poſſint licite cōmunicare inferiorib⁹ excōicatis. Alij vō contrariũ dicũt: ſed ad min⁹ in his eis cōmunicare debent in quibus ſũt eis obligati: qꝛ ſicut inferiores obligant̃ ad obſequiũ ſuperio𝔯: ita ſupiores ad ꝓuidētiā inferio𝔯. Sũt etiā quidā caſus excepti: ſicut q̃ñ ignorat̃ excōmunicatio: ⁊ q̃ñ aliqui ſũt peregrini: ⁊ viatores in terra excōicato𝔯 q̃ licite poſſũt ab eis emere vel etiā accipe elemoſy-

nā.⁊ ſiliter ſi aliquis videat excōicatum in neceſſitate: qr tunc ex p̄cepto charitatis tenet̃ ei ꝓuidere.vñ v̄ſus: Utile: lex: humile: res ig̃rata:neceſſe.vt vtilitas referatur ad verba ſalutis:lex ad matrimoniū:humile ad ſubiectionē:cetera patēt.Jn quibꝰ autē vitandus ſit excōmunicatꝰ:patet in his verſibus: Si ꝓ delictis anathema q̄s efficiat̃.Os:orare:vale:cōmunio: menſa negat̃.

E xcōſul in conſul eſt.

E xcors.ab ex ⁊ cor cōponit̃ hic ⁊ hec ⁊ hoc excors dis .i. iners:fatuꝰ:inſipiēs.⁊ dicit̃ excors dis oīs ge. q̄ſi extra cor.⁊ in eodē ſenſu cū e: ⁊ dicit̃ ecors dis oīs ge . quaſi ſine corde.vñ Horatius in epi.Sub domina meretrice fuiſſet turpis ⁊ excors.

E xcrementū eſt qđ ſuperexcreſcit:vt in arboribus qđ putat̃:ſeu qđ expuimus ſm Pap̄.⁊ dicit̃ ab excreſco ſcis vel ab excreo.

E xcreo as aui are.i.expuere: ⁊ ꝓijcere . ⁊ cōponitur ab ex ⁊ ſcreo as: ⁊ abijcit̃ s precedente x.

E xcretꝰ ta tū penul.ꝓdu.dicit̃ ab excreſco ſcis.

E xcubie arum.i.vigilie:cuſtodie:inſidie. ⁊ deriuat̃ ab excubo bas.

E xcubo bas.i.vigilare cā cuſtodie:quaſi extra cubare:qđ faciūt qui ciuitates vel caſtella vel caſtra cuſtodiūt de nocte.⁊ cōponit̃ ab ex ⁊ cubo bas.Poteſt etiā dici excūbo bis ab ex ⁊ cūbo bis in eodē ſenſu: ⁊ cor. cu excubo bas.vide in cūbo bis.Excubare etiam ſm Pap̄. dicit̃ pre foribꝰ inuigilare.

E xcudo dis di cuſum cudere.i.feriendo eijcere .i.extra cudere. ⁊ cōponit̃ ab ex ⁊ cudo dis. ⁊ ꝓdu.cu.

E xcurſo ſas verbū frequen . ⁊ format̃ ab excurſu ſupino de excurro ris:u mutata in o.

E xcuſo ſas ſaui ſare:q̄ſi ex̄ cuſionem ponere quaſi nō cedere. vel excutere dicit̃ quaſi frequenter cudere:vt ille qui excuſat ſit ex̄ malam famā. ⁊ componit̃ ab ex ⁊ cuſo ſas qđ ē frequen.de cudo dis cuſu. Et ſcias ꝙ hō multipliciter ⁊ libenter ſe xcuſat.vñ dicit Bernardꝰ de g̃dibꝰ humilitatis: Multis modis ſūt excuſatiōes in peccatis.Aut enī dicit qui ſe excuſat non feci:aut ſi feci bene feci:aut ſi male non multū male:aut ſi multū male:nō mala intētiōe.Si autem ⁊ de illa ſicut adā ⁊ eua ꝯuincit̃:aliena ſe nitit̃ excuſare pſuaſione.Sed ſic ꝓcaciter etiam aperta nō defenderet: qñ occultas ⁊ malas cogitatiōes cordi ſuo aduenietes humilit̃ reuelaret abbati.vide in vbi.Et addit Bernardus: Licȝ enī genera hec excuſationis eatenus male iudicent̃:q̄tenꝰ ore prophetico verba malitie appellant̃:multo tñ periculoſior eſt fallax atq; ſuperba confeſſio:q̄ȝ ꝓuicax ⁊ obſtinata defenſio.Nōnulli enī quȝ de apertioribꝰ arguūt̃: ſcientes ꝙ ſi defenderent nō crederet̃:ſubtilius inueniūt argumentū defenſionis:verba reſpondentes doloſe confeſſionis.Eſt quippe vt ſcriptū eſt:Qui nequiter humiliat ſe: ⁊ interiora eiꝰ plena ſunt dolo:vultus demittitur ꝓſternitur corpꝰ:aliquas ſibi lachrymas extorquent ſi poſſūt vocem ſuſpirijs:verba gemitibꝰ interrūpūt.Glorioſa res eſt humilitas:qua ipſa quoq; ſupbia palliare ſe appetit ne vileſcat:ſed hec cito tergiuerſatio a prelato deprehendit̃:ſi ad hanc ſuperbā culpā non differat penā.vaſa figuli ꝓbat fornax: ⁊ tribulatio vere penitētes diſcernit.Qui enī veraciter penitet: laborē penitētie nō abhorret:ſed quicq̄d ſibi pro culpa quā odit iniungit̃: tacita cōſcientia patienter amplectit̃.

E xecro.ab ex ⁊ ſacro cras cōponit̃ execro cras:ſȝ frequentius inuenit̃ execror craris in deponēti.⁊ ē execrari maledicere:excōicare:ex̄ ſacrū facere.⁊ cor.e ſiue penul.

E xedra dre.i.cathedra:thronꝰ:ſedes:ſella:ſuggeſtus . vel exedra eſt camera ſecreta:vel locꝰ theſauri:vel locꝰ ſubſelliorū.i.abſida:vel camera:vel locꝰ quidā ſeparatꝰ modicū a pretorio vł a palacio.Uel exedra genꝰ ē feneſtre que exteriꝰ dilatat̃:ſed interiꝰ coartat.Jtē inuenit̃ exedra ꝓ gazophilacio: ⁊ etiā pro thalamo. ⁊ cor.penul.

E xemplum.ab ex ⁊ amplus pla plū dicit̃ hoc exemplum qđ fit ad inſtar alterius.vnde hoc exemplar aris : ad cuiꝰ ſimilitudinē fit.vñ exemplo plas verbum actiuū. vnde quidā:Exemplar genꝰ eſt: exemplū quod trahis inde . Uel exemplar liber eſt:exemplum qđ trahis inde. Et ē exemplū alicuiꝰ dicti vel facti preteriti ꝓpoſitio cū certi autoris noīe:vt oēs pro ſupna patria laborare debemus:ſicut fecit aplus qui tot verbera paſſus eſt. Jtem exemplū eſt quedā ſpēs argumentatiōis: ⁊ ſm hoc exemplū eſt qñ fit proceſſus ab vno pticulari ad aliud:vt athenięſes pugnare cōtra thebanos eſt malū:ergo thebanos pugnare cōtra focenſes eſt malū.

E xemptus ta tū dicit̃ ab eximo mis. ⁊ dicit̃ exemptꝰ ſubtractus:ſublatꝰ:extractꝰ:q̄ſi ex aliquo emptꝰ.i.tractus.

E xeniū.ab exenos qđ eſt peregrinuȝ dicit̃ hoc exeniū nij: munus paruū: ⁊ quodcūq; munꝰ mittit̃ alicui:qđ vulgo dicit̃ ⁊ gallice preſent. ⁊ cōponit̃ hoc exeniū pro eodē ſm Hu.Pap̄.dicit:Exenia premia:dona:munera:bñficia.Eccl.xx.Exenia ⁊ dona excecāt oculos iudicū.

E xenſis.ſenſus cōponit̃ cū ex: ⁊ dicit̃ hic ⁊ hec exēſis ⁊ hoc ſe.i.extra ſenſū.

E xentero ras raui rare:q̄ſi exintrare dicit̃ .i. que intra ſūt extrahere. Enteria enī dicunt̃ inteſtina que ſic dicunt̃ quaſi exintra. ⁊ cor.penul.exentro.

E xequie.ab exequor queris dicit̃ he exequie quiarū:officiū mortuorū: ⁊ obſequia que fiūt circa ſepulturam . vñ hic ⁊ hec exequialis ⁊ hoc le:ad exequias ptinens:vel res exequiarū.

E xequo quas quaui quare:ab ex ⁊ equo quas. ⁊ ſcribit̃ per ae diphthongū exaequo.

E xequor.ab ex ⁊ ſequor queris cōponit̃ exequor queris .i.extra alia ſequi:aliq̄d pficere:ad effectū ducere:inſtare ad aliq̄d faciendū.vñ executio dicit̃ effectus: ⁊ abijcitur s p̄cedente x. ⁊ cor.e exequor.

E xerceo ces cui citū:ab ex ⁊ arceo ces. ⁊ eſt verbū actiuū. ⁊ eſt exercere operari:experiri:extra arcere.

E xercito ab vltimo ſupino de exerceo ces exercitu:u in o mutato fit exercito tas freq̄ē.vñ exercitatꝰ ta tum. Et nota ꝙ exercitus dicit̃ ꝓprie defatigatus: ſed exercitatus artibꝰ aſſuetus ⁊ inſtructus.

E xercitus.ab exerceo ces dicit̃ exercitꝰ tus.i.collectio hominū in expeditione.vñ dicit̃ hoc exercitiū tij: ⁊ adiectiue exercitus ta tū: ⁊ dicit̃ exercitus proprie defatigatꝰ. ⁊ ſcribit̃ per t in penul.exercitiū: ſed t habet ſonū de c.

E xermis. ab ex ⁊ arma cōponit̃ hic ⁊ hec exermis ⁊ hoc me.i.extra arma: ⁊ exermus ma mū idē.

E xero.ab ex ⁊ ſero ris cōponit̃ exero ris rui tum .i. foras emittere:vel nudare: manifeſtare. vnde exerto tas frequen. ⁊ exertꝰ ta tū. ⁊ cor.penul.exero ris.

E xeſus.ab exedo dis: qđ cōponit̃ ab ex ⁊ edo dis dicitur exeſus ſa ſū.i.corroſus:extra vel valde eſus: cōſumptꝰ: euacuatꝰ. ⁊ ꝓdu.penul.exeſus.

E xhalo las. ab ex ⁊ halo las cōponit̃ exhalo las laui re .i. foras emittere:redolere:vel de vita recedere: ⁊ eſt neu . ſicut ⁊ ſuū ſimplex. ⁊ ꝓdu.ha.

E xhaurio ris:ab ex ⁊ haurio:in haurio vide.

E xhauſtꝰ ſta ſtum.i.conſumptus:euacuatus:extenuatus ab ex ⁊ haurio ris. ⁊ cōponit̃ cum in: ⁊ dr̄ inexhauſtus

.i.nõ exhauſtus

Exhebenꝰ ni fe.ge.quedam gēma precioſa ⁊ cādida qua aurifices aurū poliūt.⁊ cōponiť ab ex ⁊ hebenus.

Exheredo das.ab ex ⁊ heredo das cōponiť.⁊ ꝓdu.re. vide in heredo das.

Exhibeo bes hui hitū cōponiť ab ex ⁊ habeo.⁊ cor.hi.⁊ ē exhibere oſtendere:vel p̄ſentare:vel dare.

Exhortor taris ab ex ⁊ hortor cōponiť.in hortor vide.

Exitialis in exitiū eſt:⁊ ꝓdu.a.

Exitiolū li dimi.paruū exitiū.

Exitiū.ab exitus diciť hoc exitiū tij.i.tormentū:vel mors: clades:calamitas:caſus:aduerſus:exitus malus.vñ exitioſus ſa ſū:⁊ hic ⁊ hec exitiabilis ⁊ hoc le:periculoſum vel qđ infert exitiū.

Exigo.ago cōponiť cū ex:⁊ diciť exigo gis egi actū:quod habet quinq; ſignificationes.nam exigere.i.expellere.⁊ exigere.i.ꝑficere.⁊ exigere.i.iiuſte petere.⁊ exigere qñq; ſimpliciter poniť ꝓ reqrere:vel petere.⁊ exigere.i.extra vel vltra agere.⁊ exigere.i.diuidere.vñ exactꝰ cta ctum ij.Machab.vlti.Sicut eni vinū ſemꝑ bibere:aut ſemꝑ aquā cōtrarium eſt:alternatim autē vti delectabile: ita legentibꝰ ſi ſemꝑ exactus ſit ſermo nõ erit gratus.Exactus.i.perfectꝰ:exquiſitus:delectabilis.

Exiguus.ab exigo gis qđ eſt diuido dis deriuať exiguus gua guū.i.paruꝰ. qđ eni ē exiguū alteriꝰ eget ſuffragio ſm Hu.Pap̄.vo dicit:Exiguus inbecillis:infirmꝰ:multū egens:paruꝰ.

Exilio lis liui vel lui exultū exilire.i.extra vel valde ſalire. vñ exulto tas. ⁊ cōponiť exilio ab ex ⁊ ſalio ſalis. vide in ſalio lis.

Exilis . ab ex ⁊ hilus vel hilum componitur hic ⁊ hec exilis ⁊ hoc le.i.tenuis:⁊ macer.vel exilis quaſi ſine ilibus. non eni exilis videť habere ilia.vel exilis diciť ab exeo: qꝛ poſſit quaſi ſuꝑ anguſtuʒ exire. ⁊ comꝑať: vt exilior liſſimꝰ.vñ exiliter exilius ſime aduer.⁊ hec exilitas tatis: .i.tenuitas.⁊ produ.exilis penul.⁊ videť eſſe aſpirandū qñ componiť ab hilus:ſed alr̃ nõ.vñ Horatiꝰ in ep̄la: Exilis domꝰ eſt vbi nõ multa ſuꝑſunt.

Eximius.ab ex ⁊ imꝰ componitur eximiꝰ mia miū.⁊ dicitur eximiꝰ quaſi extra imā poſitꝰ.ſ.maximus: preclarꝰ: nobilis:ſublimis:⁊ habet vim ſuperlatiui.vñ conſtruiť cū genitio plurali:vt Dauid eximiꝰ prophetarū. vel cōponiť ab ex qđ eſt valde ⁊ eminēs:inde eximius.i.valde eminēs.⁊ hec iunctura equipollet ſuperlatiuo:⁊ ita ſignificationē ſuperlatiui cōtrahit a ſuis componētibꝰ. ⁊ comꝑať ꝑ ſuppletionē qū non habeat vim ſuꝑlatiui: vt eximꝰ magis eximiꝰ eimijſſimus . vñ hec eximietas tatis.i.ſublimitas:magnitudo:nobilitas:claritas.

Eximmutuo as aui are cōponiť ab ex ⁊ imutuo as. ⁊ eſt eximutuare:depauꝑare:pauperē facere.

Eximo mis mi emptū eximere.i.auferre:vel extrahere. et diciť eximo quaſi extra emo.i.traho.⁊ cōponitur ab ex ⁊ emo mis.⁊ cor.penul.eximo.

Eximprouiſo nõ eſt dictio cōpoſita:ſed quedā irregularis vocū ꝯgeries fungēs loco vniꝰ dictiōis:ſicut dixi in tertia parte vbi determinaui de figura cōpoſita nois.

Exinanio nis niui cōponiť ab ex ⁊ inanio nis.⁊ eſt exanire adnihilare:dep̄mere:euacuare: diminuere.⁊ ꝓdu.a. vñ Ap̄lus ad philip.Exinaniuit ſemetipſuʒ formā ſerui accipiēs.i.ex miſericordia ſua quoddā inane ſumpſit.ſ. formā ſerui.i.naturā humanā que ē quoddā inane reſpectu diuinitatis.

Exintegro in integer vide.

Exiſtimo.ex cōponiť cū eſtimo ⁊ dr̃ exiſtimo mas.i.putare.vñ hec exiſtimatio.i.putatio: vel illeſe dignitatis ſtatus:fama ⁊ moribꝰ acquiſitus.

Exiſto ſtis extiti re:ab ex ⁊ ſiſto ſtis. ⁊ ē exiſtere ꝑmanere:extra ſtare.vide etiā in ſiſto.

Exitꝰ.ab exeo is dr̃ h̓ exitꝰtus:⁊ ſigt̃ multa. Nā exitꝰ.i.finis.vñ Oui.epi.Exitꝰ acta ꝓbat careat ſucceſſibꝰ opto: Quiſq̄s ab euētu fata notāda putat.Itē exitus.i. mors Itē exitꝰ.i.egreſſꝰ.vñ ꝓph̓a:In exitu iſrl̓ de egypto ⁊c̃.

Exlex gis ge.oīs.i.ſine lege:extra legē:ab ex ⁊ lex gis componiť.⁊ vt dicit Priſ.L ſequente x inueniť in hoc noie exlex:⁊ ꝓdu.le.⁊ definit in ex naturaliter ꝓductā.

Exoccupo pas.i.expedire:ab ex ⁊ occupo.⁊ cor.cu.

Exodiarꝰ in exodiū vide.

Exodiū.ab ex ⁊ oda qđ eſt cantus cōponiť hoc exodium dij.i.primꝰ cantꝰ:initiū cantilene.⁊ hinc hic exodiarius rij.i.precentor qui cantū incipit ante alios . ⁊ exodiarꝰ ria riū:ad exodiū vel ad exodiariū pertinēs.

Exodus.odo qđ eſt via cōponiť cum ex : ⁊ diciť hic exodus di.i.exitus:quaſi itus vel viatio extra.⁊ hinc q̄dam liber dicitur exodꝰ:qui cōtinet exitū vel egreſſū populi iſrl̓ de egypto.⁊ cor.penul.exodus.

Exoleo les leui vel lui exoletū vel litum.i.creſcere:ab ex ⁊ oleo les cōponiť:in oleo les vide.Pap̄.vo dicit:Exoleuit.i.in obliuionē venit:defecit:corruptꝰeſt.⁊ cor.o an̄ l

Exoletꝰ.ab exoleo les diciť exoletꝰ ta tum.i.excretꝰ nutritus:vel adultꝰ.Plautꝰ in empidico:Domi reliq̄ v̓ginez exoletā.i.grandē.Itē dr̃ exoletꝰ ta tū.i.valde fetidus: ⁊ tūc cōponiť ab ex ⁊ oletꝰ.i.fetidus.⁊ eſt nomē.

Exomnis . ab ex ⁊ ſomnꝰ cōponiť hic ⁊ hec exomnis ⁊ hoc ne.i.extra ſomnū.

Exomologeſis ſe.ge.grece:latine interpretať cōfeſſio: vel preces:ſiue ſit laudis:vt qū diciť Matth.xj.Confiteor tibi pater celi ⁊ terre ⁊c̃.ſiue ſit peccatoꝝ.⁊ differt a letanijs que interpretanť rogatiōes:qꝛ exomologeſis ꝓ ſola cōfeſſione peccatoꝝ agiť:letanie autē ꝓpter rogādū deū ⁊ impetrando in aliquo malo miſericordiā eiꝰ fiūt

Exorabilis.ab exoro ras diciť hic ⁊ hec exorabilis ⁊ hoc le: qđ facile pōt exorari.ſ.cōcedere rogata.⁊ hinc exorabiliter aduer.⁊ componiť:vt inexorabilis.i.nõ exorabilis vnde inexorabiliter:⁊ comꝑanť.

Exorciſmus mi.i.increpatio vel cōiuratio aduerſus diabolū:vt recedat.inde hic ⁊ hec exorciſta ſte.i. cōiurator vel increpator.inuocat eni ſuꝑ cathecuminos: ⁊ ſuꝑ eos qui habēt ſpūm imundū nomen dñi noſtri ieſu chriſti adiurās per eū vt egrediať ab eis.⁊ exorcizo zas.i.adiurare:increpare:ſm Hu.Pap̄.etiā dicit: Exorciſmꝰ grece:cōiuratio vel ſermo increpatiōis ē aduerſus diabolum vt diſcedat:ſicut eſt illud:Zacha.iij.Increpet in te dñs ſathan.vide in ordo.

Exorciſta ſte in exorciſmus eſt.

Exordiarꝰ. ab axordiū dr̃ exordiarꝰ ria riū.i.ad exordiū pertinens . ⁊ hinc exordiarius rij : qui incipit vel exordiū facit.

Exordior diris exorditꝰ ſum vel exorſus ſum: ab ex ⁊ ordior.⁊ eſt exordiri incipere:vel loqui. vñ exorſus ſa ſuʒ .i.locutꝰ:inceptus.

Exordiū.ab exordior diris dicitur hoc exordiū dij .i. inceptio.Itē exordium diciť prima ꝑſ orationis in rhetorica.Nā ſm Iſido.in li.etymo.Partes oronis in rhetorica arte ſūt q̄ttuor.ſ.exodiū:narratio:argumētatio:⁊ cōcluſio.Harū p̄ma auditoris animū ꝓuocat: ſecūda res geſtas explicat:tertia fidem aſſertoribꝰ facit:quarta finem totiꝰ oratiōis complectitur.⁊ vt dicit Pap̄. Exordiū diciť p̄ncipium orationis qđ orator in ſua cā facit:

in quo reddit auditores beniuolos dociles ⁊ attentos
De exordio etiã dixi ſupra in epl'a.

E xoria rie fe.ge.i.naſcẽtia:ab exorior ris dicit̃.

E xors.ſors cõponit̃ cũ ex ⁊ dicit̃ hic ⁊ hec exors tis.i. ex-
tra ſortẽ.⁊ abijcit̃ s ꝑcedente x. Sap.ij. Nemo nr̃m ſit
exors luxurie noſtre.i.alienꝰ:vel extra ſortẽ.

E xorſus in exordior vide.

E xoſſo ſas ſaui:ab ex ⁊ oſſo ſas cõponit̃. ⁊ eſt exoſſare la
niare:diſcindere:oſſa extrahere. ⁊ eſt actiuũ. Ponitur
etiã ꝓ debilitare:vel infirmare.Qũ eni oſſa ſint corpo-
ris robur:qui ea aufert corpꝰ debilitat.

E xoſus ſa ſũ.i.valde vel ꝑfecte odiẽs . ⁊ cõſtruit̃ cũ accu-
ſatiuo:vt exoſus bella.i.odiẽs valde. ⁊ cõponit̃ ab ex ⁊
oſus.vide in oſus.⁊ ſm Pap.exoſus eſt q̄ aliquẽ odit.
odioſus v̄o qui odit̃.

E xpando dis di expaſſũ.vñ illud:Expaſſis in cruce mani
bus.i.extẽſis.Inuenit̃ etiã expanſis qd̄ ſuſtinendũ eſt.
ſed ſm Priſ.pandeo pateo patior faciũt ſupinũ paſſuz.
⁊ cõponit̃ expãdo ab ex ⁊ pando dis.vide in pãdo dis.

E xpapillo.ab ex ⁊ papilla cõponit̃ expapillo las laui lare:
.i.exoluere:denudare:⁊ ꝓprie papillas.

E xpaſſus ſa ſũ.vide in expando dis.

E xpatulor laris latus lari:verbum deponẽ.ab ex ⁊ ſpatu-
lor laris:qd̄ deriuat̃ a ſpatula.⁊ eſt expatulari ſpatulaz
auferre:vel frangere.⁊ cor.tu.

E xpecto ctas ctaui ctare.i.demorari:ſuſtinere:preſtolari.
expectat̃ qui venturꝰ eſt:ſpectat̃ qui videtur vel appro
piat ſm Pap.

E xpectoro ras raui expectorare:ab ex ⁊ pectus cõponit̃ .
⁊ ẽ expectorare exoluere: firmaculũ a pectore remouẽ .

E xpedio.ab ex ⁊ pedica cõponit̃ expedio dis diui ditum:
⁊ eſt expedire liberare:explicare:exoluere : q̈ſi extra pe-
dicã ponere.⁊ inde expeditꝰ ta tũ.i.exolutꝰ:liber:prom
ptus.⁊ compat̃:vt expeditus tior tiſſimus.vñ expedite
tiꝰ tiſſime aduer.⁊ hec expeditio onis:ſicut dicimus ali
quẽ eſſe in expeditiõe:vbi hoĩes liberi ⁊ prompti effici
unt̃.Expeditꝰ componit̃:vt inexpeditus ta tũ.Itẽ expe
dire.i.ↄuenire:vel prodeſſe:vel vtilẽ eſſe:⁊ ſm hoc ſepe
ĩuenit̃ ipſonale expedit:vt ibi:Expedit vobis vt vnꝰ mo
riat̃ hõ ꝓ ppl'o:ne tota gẽs pereat.⁊ cor.pe expedio dis

E xpeditꝰ in expedio eſt.

E xpendo dis penſũ pendere.i.expenſas facere:ab ex ⁊ pẽ-
do dis.vñ hec expenſa ſe.

E xpꝑgefacio cis feci factũ.i.excitare: vel facere euigilare.
⁊ cõponit̃ ab expꝑgiſcor ſceris ⁊ facio cis.⁊ acuit̃ fa.

E xpꝑgiſcor ſceris expꝑrectꝰ expergiſci .i. a ſomno euigilo. ⁊
cõponit̃ ab ex ⁊ pergo gis: qd̄ componit̃ a per ⁊ rego
gis.vñ dicit Priſ.x.li.Expergiſcor:qr a pergo ẽ experre
ctũ facit:qd̄.ſ.componit̃ ex per ⁊ rego qd̄ facit rectum:
q̄ꝫuis vetuſtiſſimi etiã expergitꝰ dicebant.

E xperior.ab ex ⁊ pario cõponit̃ experior riris expertꝰ ſuz
experiri verbũ cõe.i.ꝓbare vel ꝓbari : coĝſcere:tẽtare:
coĝſci vel tẽtari.vñ h' experimẽtũ ti:⁊ h' experiẽtia tie:⁊
expertus ta tũ.ꝙ autẽ experior cõponat̃ a pario : patet
per Priſ.in.x.dicẽtẽ: Sunt etiã alia ex hoc ipſo.i. pario
cõpoſita deponẽtia experior operior: quoꝝ ꝑticipia ex-
pertꝰ opertus a pario oſtendũt eſſe compoſita:cuiꝰ ꝑti-
cipiũ partus eſt. ⁊ vt vult Priſ. vt patet ꝙ experior ſit
verbũ deponẽs.ſed dic ꝙ olim experior fuit deponens
ſed nũc eſt cõe.

E xperrectꝰ cta ctũ eſt participiũ de expergiſcor: vt in expꝑ
giſcor dixi. Iſa.xxix.Et ſicut ſomniat eſuriẽs ⁊ comedit
qũ autẽ fuerit experrectus vacua eſt aĩa eius.

E xpers.pars cõponit̃ cum ex:⁊ dicit̃ hic ⁊ hec expers tis
.i.imunis ſine ꝑte.vñ expertius tia tiũ.i.expers ſm Hu.
Pap.v̄o dicit:expers.i.extra partẽ vel patriã:alienꝰ:ex-
tranꝰ:inde expertia.i.extraneitas.

E xpes.ex cõponit̃ cũ pes:⁊ dicit̃ hic ⁊ hec ⁊ hoc expes: ⁊
deficit in obliquis.i.extra ſpem: vel ſine ſpe: deſperatꝰ.
Perſiꝰ:Donec deceptꝰ ⁊ expes.⁊ eſt q̈nte declinatiõis
Et ſcias ꝙ expes nõ potuit obliquos habere:qr oporte
ret ꝙ ablatiuꝰ ſuus defineret in e ⁊ in i:qum ſit oĩs ge.
qd̄ in quinta declinatiõe eſſe nõ potuit.Siĺr oporte
ret ꝙ ablatiuus defineret in e correptam: vt cõtingit in
omnibꝰ his que ſũt oĩs ge.vt felice audace.Sed ablati
uus q̈nte declinatiõis nõ põt definere in e correptã.

E xpicor caris ⁊ expico cas dicit̃ ab ex ⁊ ſpico cas. ⁊ ꝓdu.
pi.vide in ſpico cas.

E expilo las:idẽ eſt qd̄ depilo: ⁊ ex eiſdẽ verbis põt cõpo
ni de quibus depilo.vñ põt corripere pi ⁊ ꝓducere ſm
diuerſas cõpoſitiões.vide in depilo las.

E xpingo gis pegi pactũ.i.expellere.⁊ cõponit̃ ab ex ⁊ pã-
go gis qd̄ eſt impello vel iungo.

E xpinis.ſpina cõponit̃ cuz ex: ⁊ dicit̃ hic ⁊ hec expinis ⁊
hoc ne.i.extra ſpinas:vel ſine ſpinis.⁊ ꝓdu.pi.

E xpino nas naui nare.i.ſpinas auferre vel extrahere.⁊ cõ
ponit̃ ab ex ⁊ ſpino nas.⁊ ꝓdu.penul.

E xpio.ab ex ⁊ pio as cõponit̃ expio as.i.expurgare:ex to
to vel ꝑfecte piare.vñ hoc expiamẽ penul.produ . ⁊ hec
expiatio.i.purgatio:pia actio:mũdatio. ⁊ expiabilis ex-
piabile qd̄ expiari põt.

E xpiro ras raui rare.i.mori:extra ſpm̃ mittere.ab ex ⁊ ſpi
ro ras cõponit̃.⁊ ꝓdu. pi.

E xpiſcor ſcaris.i.ex toto a piſcibꝰ euacuare:vel acquirere.
⁊ cõponit̃ ab ex ⁊ piſcor ſcaris.

E xpletus ta tũ.i.finitꝰ:ab expleo ples dicit̃:qd̄ componi-
tur ab ex ⁊ pleo ples.Expletꝰ cõponit̃ cũ in : ⁊ dr̃ inex-
pletus ta tũ.i.nõ finitus.Itẽ ab expleo dicit̃ expletiuus
expletiua expletiuũ.

E xplicit.ab explico cas deriuat̃ explicit ⁊ expliciũt verbũ
defectiuũ.i.terminat̃ ⁊ finit̃:vel finiunt̃ ⁊ terminantur
nec inuenit̃ de eo plus.

E xplicitus.ab explico cas:vel ab explicit verbo defectiuo
deriuat̃ explicitus ta tũ.i.extenſus:finitꝰ: vel terminatꝰ
⁊ cõponit̃:vt inexplicitꝰ ta tũ.

E xplico cas cui citũ. Inuenit̃ etiam plicaui catũ antiqui-
tus ab ex ⁊ plico cas cõponit̃.⁊ eſt explicare ordinare :
digerere:diſtendere:extra plicaz ponere:ſoluere: aꝑire.

E xplodo dis ſi ſũ in plaudo exponit̃.⁊ ꝓdu.plo.

E xploro ras raui rare.i. exquirere:inueſtigare.⁊ ꝓdu.plo
⁊ cõponit̃ ab ex ⁊ ploro ras.Aurora: Per quos explo-
ret plebis ⁊ vrbis opꝰ.

E xploſus ſa ſum penul.ꝓdu.ab explodo dis ſum. vide in
plaudo dis.

E xpolia:ab expolio as:qd̄ componit̃ ab ex ⁊ ſpolio as di
citur hec expolia lie:preda ſic dicta:ab expoliando.

E xpompo pas paui pare.i.vituperare:deteſtari.⁊ compo
nit̃ ab ex ⁊ pompo pas.

E xprimo mis preſſi preſſũ exprimere.i.extra premere: ef-
fundere:manifeſtare:repreſentare.⁊ componit̃ ab ex ⁊
premo mis.⁊ cor.pri.

E xprobro bras cõponit̃ ab ex ⁊ ꝓbro bras: ⁊ cor.pro na-
turaliter.⁊ eſt exprobrare diffamare:increpare:ↄuitiari
preteritã culpã opprobrioſe enarrare.

E xpultrix tricis:mulier expellens: ⁊ format̃ ab expulſor :
or in rix: ⁊ ſic deberet dici expulſrix: ſed mutat̃ ſ in t:ſi-
cut vult Priſ.vt etiã dixi in tertia parte in.c.de v̄bo:q̈ſi
in ꝑncipio.

Expumo mas maui mare.i.valde vel extra ſpumare: vel ſpumas auferre:ab ex ⁊ ſpumo.

Expunctoꝛ ctoꝛis in pungo gis eſt.

Expuo puis pui putuꝫ puere.i.extra ſpuere. ⁊ cõponit̃ ab ex ⁊ ſpuo.

Exquiro ris ſiui ſitũ:ab ex ⁊ quero ris cõponit̃. ⁊ ꝓdu.q̃. ⁊ eſt exquirere inueſtigare:extra querere.

Exta ſunt medie pecoꝝ ꝑtes:inteſtina:fibꝛe ſm Pap̃.ſm aũt Hu.dr̃ h̃ extũ ti inteſtinũ:ab exeo is vel ab exto tas Ezech.xxi. Interrogauit idola:exta ↄſuluit ⁊c̃. De exta dicet̃ etiã in ſto.

Extales ⁊ ani idẽ ſũt.i.vie alui purgãdi.vñ in.j.Regl.Cõputreſcebãt ꝓminentes extales eoꝝ: qḋ dicit ioſephus factũ fuiſſe ex violẽta paſſione dyſenterie ⁊ vt putrefacta inteſtina egererẽt.vñ mures ebulliẽtes de agris comedebãt extales eoꝝ.⁊ declinat̃ h̃ extales lis.⁊ ꝓdu.ta.

Extaſis ſis fe.ge.penul.coꝛ.i.exceſſus mentis.ſ. qñ homo ponit̃ extra ſtatũ ſue mentis:ſicut in articulo moꝛtis.et cõponit̃ ab ex ⁊ ſtaſis qḋ eſt ſtatꝰ.vel ſm Pap̃.extaſis exceſſus mentis dr̃: que fit pauoꝛe mẽtis vel aliqua reuelatione. Itẽ extaſis eſt quedã ſpẽs metaplaſmi de q̃ dictũ eſt in quarta ꝑte in.c.de.metaplaſmo.

Extẽplo dicendũ eſt nõ extimplo. Tractũ eſt enĩ ab antiquoꝝ cõſuetudine qui audire ſolebãt reſpõſa in tẽplis cõpleto officio dicebat ſacerdos clara voce:Extẽplo:ac ſi diceret:exite de tẽplo.Qm̃ h̃ igitur ſtatim audito exibãt:ita inoleuit vſus vt poneret̃ extẽplo aduerbialiter ꝓ ſtatim vel ↄfeſtim.ita dicit Alexan.Hu. autẽ in libello de accẽtu dicit:ꝙ extẽplo dicendũ eſt ꝑ e: nõ extiplo ꝑ i. Pap̃.etiã dicit:Extẽplo:repẽtine.Extẽplo: ſubito.i. extra tꝑis amplitudinem. Mgr̃ etiã Bene.dicit ꝙ extẽplo nõ eſt vera cõpoſitio:ſed potiꝰ quedã irregularis vocũ ↄgeries ſicut decetero:defacili.vñ ꝓpoſitio h̃ non venit ꝑ cõpoſitionẽ ſed ꝑ appoſitionẽ: ſicut dixi in tertia ꝑte in.c.de figura noĩs in fine. Ex dictis patet: ꝙ in vj.ca.ꝓuerbioꝝ vbi dr̃: Hinc extẽplo veniet ꝑditio ſua. debet dici extẽplo ꝑ e in penul.ſyllaba: lꝫ vitio ſcriptoꝝ inueniat̃ ibi extimplo ꝑ i ſcriptũ ⁊ male.

Extẽdo dis di tentũ vel extenſũ extendere.i. extra tẽdere: explicare:ab ex ⁊ tẽdo cõponit̃.

Exter tera terũ.i.vltimꝰ:vel extraneꝰ: externꝰ: ⁊ dr̃ ab ex.

Extermino nas naui nare.i.terminũ auferre: vel exulẽ facere:quaſi extra terminũ ponere ⁊ eijcere: ⁊ pꝛopꝛie dicitur de exulibꝰ: ⁊ ponit̃ pꝛo demoliri. Matth.vj. Exterminãt facies ſuas.i.demoliunt̃:diſſoluunt:deuenuſtant:diſſipant:q̃ſi extra terminos humane cõditionis abducũt.vñ hic ⁊ hec exterminabilis ⁊ hoc le.⁊ componit̃:vt inexterminabilis ⁊ hoc le. Itẽ ab extermino dicitur h̃ exterminũ nij.i.deſolatio:extra terminos eiectio: exiliũ.Moꝛs etiaꝫ qñqꝫ dicit̃ exterminiũ:qꝛ extra terminos vite ponit.⁊ coꝛ.mi extermino nas.

Externus.ab extra dicit̃ externꝰ na nũ.i.alienus.vñ externo nas naui nare.i.alienare.

Exterꝰ ra rũ:idẽ eſt qḋ externꝰ.

Extheſis in extaſis eſt in.c. de metaplaſmo in q̃rta parte.

Extimo.timo qḋ eſt mẽs cõponit̃ cũ ex ⁊ dr̃ extimo mas .i.apꝛeciari:vel putare: quaſi ex mẽte ſic habere.

Extinguo guis xi ctũ extinguere.i.moꝛtificare: ⁊ ꝑtinet ad igneꝫ. ⁊ componit̃ ab ex ⁊ ſtinguo guis: ⁊ abijcitur s: x precedente.

Extiper.extũ cõponit̃ cũ ſpecio cis vel inſpicio cis: ⁊ dicit̃ h̃ ⁊ h̃ ⁊ h̃ extipex vel extiſpex cis.i.augur q̃ inſpicit exta

Extipo pas paui pare.i. emittere:euacuare: ab ex ⁊ ſtipo pas cõponit̃: ⁊ ꝓdu.ſti.

Extirpo.ab ex ⁊ ſtirpo cõponit̃ extirpo pas.i.a radice ſubuertere:a ſtirpe extrahere:deſtruere:ex toto vel euidenter ſiue caſtra ſtirpare.

Extiſpex in extipex exponit̃.

Extollens.ab extollo lis dicit̃ extollens lẽtis ge.oĩs. inde extollent̃ aduer. ⁊ hec extollentia tie.i.ſupbia.

Extoꝛris. ab ex ⁊ terra cõponit̃ hic ⁊ hec extoꝛris ris .i.exꝑers:vel extra terrã poſitꝰ:exul: ⁊ ꝓpꝛie expulſus de terra ſua vi. vel põt cõponi ab ex ⁊ toꝛris: inde extoꝛris.i. exul ꝓpꝛie cui interdicebat̃ ignis patrie.

Extra.ex ꝓpoſitio eſt:inde extra aduer.loci. ⁊ compat̃: vt extra exterioꝛ extimꝰ:vel extremꝰ.i.nouiſſimus.vñ hec extremitas tatꝭ: ⁊ extremo mas.i.extremũ facere.vel vltimũ:vel purgare:auferre:extrinſecꝰ:defoꝛis ſm Hu.

Extraduce ſũt due ꝑtes. ⁊ ex prepoſitio et traduce qḋ eſt caſus ablatiui de tradux cis. Unde queritur an anime ſint ex traduce.i.ex altero ducte vel ꝓpagate: vt ſit anima ab vel de aĩa.et eſt dicẽdũ ꝙ nõ:imo a deo creant̃: qꝛ deus aĩas creãdo infundit: ⁊ infundẽdo creat. vide in tradux. Hic põt queri qñ anima infundat̃ coꝛpori: Ad hoc dico ꝙ quadrageſima die anima maſculi infundit̃ ſuo coꝛpoꝛi.anima vo mulieris poſt conceptionem ſui coꝛpoꝛis infundit̃ in octuageſima die. In chꝛiſto autẽ aliter fuit.Uñ ſcias ꝙ conceptio chꝛiſti ſubito facta fuit:ita ꝙ hec q̃ttuoꝛ in inſtãti eodẽ fuerũt.ſ.conuerſio ſanguinis illiꝰ materialis in carnẽ ⁊ alias partes coꝛpoꝛis chꝛiſti: ⁊ foꝛmatio mẽbꝛoꝝ oꝛganicoꝝ: ⁊ aĩatio coꝛpoꝛis oꝛganici: ⁊ aſſũptio coꝛpoꝛis aĩati i vnitate diuine pſone. In alijs autẽ h̃ ſucceſſiue ↄtingit: ita ꝙ maris conceptus nõ perficit̃ vſqꝫ ad quadrageſimũ diem: vt dicit Ariſto.in.ix.li.de animalibꝰ: Femine autẽ vſqꝫ ad nonageſimũ:vel ſm alios vſqꝫ ad octuageſimũ. ⁊ inde eſt ſm iſtos ſicut in hiſtoꝛijs habetur ſup Leuit. ꝙ mulier pariẽs maſculũ arcebat̃ ab introitu tẽpli q̃draginta diebꝰ:pariẽs vo feminã octuaginta. In pariente ſiquidẽ feminã duplicabant̃ dies quo ad tẽpli ingreſſionẽ:ſicut ⁊ duplicabãt̃ quo ad coꝛpoꝛis foꝛmationẽ. Nã ſicut quadraginta diebꝰ coꝛpus maſculi oꝛganizatur ⁊ perficit̃: ⁊ in ipſo die quadrageſimo anima infũdit̃:ſic coꝛpus femine in octuaginta diebꝰ perficitur:et in octuageſimo die anima rationalis inſpiratur: ſed in cõpletõe coꝛpoꝛis maſculi videt̃ Auguſtinꝰ ſupaddere ſex dies:qui ſic diſtinguuntur ſm eum in ep̃la ad Hieronymũ:Semẽ patris ſex diebꝰ pꝛimis quaſi lactis habet ſimilitudinẽ:nouem diebꝰ cõuertit̃ in ſanguinem: Deinde duodeci diebꝰ ſolidatur:decemocto diebꝰ foꝛmat̃ vſqꝫ ad perfecta membꝛoꝝ lineamẽta. ⁊ hinc iam reliquo tẽpoꝛe vſqꝫ ad tempꝰ partus auget̃ magnitudine.vñ verſus:Sex in lacte dies:ter ſũt in ſanguine trini.Bis ſeni carnẽ:ter ſeni mẽbꝛa figurant. ⁊ h̃ videt̃ eẽ figuratũ in euãgelio Johãnis: vbi dicit̃ in ſecundo ca. Quadragintaſex annis edificatũ eſt tẽplũ hoc. In chꝛiſti autẽ conceptione materia quã virgo miniſtrauit ſtatim foꝛmã ⁊ figuraꝫ coꝛpoꝛis humani accepit: ⁊ anima in vnitate diuine perſone eſt aſſũpta. Sed vide diligenter qḋ Auguſtiuꝰ dicit ꝙ numerꝰ templi conuenit coꝛpoꝛi chꝛiſti.Unde nota ꝙ ſicut dicit gloſa Augl. Sicut templũ quadragintaſex annis edificatuꝫ eſt:ſic coꝛpus chꝛiſti in vtero virginis q̃dragintaſex diebꝰ fuit foꝛmatum.Sed hoc intellige: lꝫ enĩ ab inſtanti conceptionis chꝛiſti coꝛpꝰ fuerit foꝛmatũ: ⁊ omnia mẽbꝛa ⁊ lineamẽta habuerit:tamen coꝛpus ita paruũ erat ꝙ huiuſmodi lineamenta nõ apparebãt in ipſo vſqꝫ ad quadraginta ſex dies: ⁊ ideo q̃tũ ad augmentum dicit̃ foꝛmatuꝫ in

q̄dragintaſex diebus: ⁊ ideo qꝛ̄ ſit duplex ꝑfectio. ſ. exi‑
ſtentie ⁊ apparētie: ꝑmā ꝑfectionē habuit corp⁹ chriſti
in inſtanti cōceptiōis. Secūdā autē nō habuit niſi poſt
quadragintaſex dies. ⁊ ideo bn̄ dicit Aug⁹: ꝙ numer⁹
templi conuenit corpori chriſti iſto modo intelligendi.
Itē ſcias ꝙ iudei loquunt̄ de edificatiōe tēpli ſub zoro
babel facta: qꝛ̄ dicūt: Quadragintaſex annis edificatuꝫ
eſt templū hoc: non de illa que facta eſt ſub ſalomone.
nā illa in viginti annis completa fuit.

Extrane⁹ nea neum q̄ſi exterrane⁹: i. extra terram ſuā po‑
ſitus: ab extra dicitur.

Extemiſco ſcis. i. incipio extremere: vbū inchoa. ⁊ formaꝛ̄
a ſecūda ꝑſona extremis addita co.

Extremo mas penul. ꝓdu. in extra exponit̄.

Extremo mis mui mere: q̄ſi extra tremere: ab ex ⁊ tremo
mis. ⁊ cor. tre.

Extrem⁹. ab extra aduer. dicit̄ exterior extimus vel extre‑
mus. i. preclar⁹: precellēs: nouiſſimus: ſm̄ Pap. vide in
extra. tn̄ extrem⁹ magis eſt in vſu q̄ȝ extimus. De ſacra‑
mēto extreme vnctiōis: require in vnguo.

Extricabilis in extrico cas eſt.

Extrico cas. ab ex ⁊ trico cas cōponit̄ extrico cas: ⁊ eſt ex‑
tricare expedire: exoluere: ⁊ produ. tri. vn̄ Uirgili⁹ in. vj.
enei. Hic labor ille dom⁹ ⁊ inextricabilis error. Tho. vj.
Sum⁹ ei⁹ extricat oē demoniū. Ab extrico deriuat̄ hic ⁊
hec extricabilis ⁊ hoc le. ⁊ cōpōit̄ vt inextricabilis. i. inſolubil̄.

Extringo gis xi ctū: ab ex ⁊ ſtringo gis cōponit̄. ⁊ ē extrin
gere extra vel valde ſtringere: vel a ſtrictura remouere

Extrinſec⁹. ab extra deriuat̄ extrinſec⁹ ca cū. ⁊ eſt extrin‑
ſec⁹ deforis aduer. loci: vel poti⁹ aduerbialiter poſitum
inuenit̄. ⁊ cor. penul.

Extrudo dis truſi truſū extrudere. i. valde vel extra trude
re: depellere: longe abire: longe facere. ⁊ cōponit̄ ab ex
⁊ trudo dis. ⁊ ꝓdu. tru.

Extruo is xi ctū: ab ex ⁊ ſtruo is componit̄. ⁊ eſt extruere
valde vel extra ſtruere.

Extū ti: in extra extor exponit̄.

Extupeo pes pui verbū neutrū eſt: ⁊ caret ſupino. ⁊ cōpo‑
nit̄ ab ex ⁊ ſtupeo pes: ⁊ eſt extupere valde ſtupere: vel
a ſtupore ceſſare: liberare. ⁊ cor. ſtu.

Exuberis. vber ꝓ māma cōponit̄ cū ex: ⁊ dicitur hic ⁊ hec
exuberis ⁊ hoc re. ⁊ dicunt̄ exuberes infantes qui extra‑
cti ſūt ab vbere. ⁊ ꝓdu. u: ſed penul. cor.

Exubero ras: ab ex ⁊ vbero ras. vide etiā in vbero ras.

Exuco cas in ſucus eſt.

Exudo das daui: ab ex ⁊ ſudo das cōponit̄ verbū neutrū
⁊ eſt exudare ſudorē emittere: vel extra ſudorem ire. ⁊
ꝓdu. penul. exudo das.

Exul lis cōis ge. ⁊ deſcendit ab exulo: remota o: ſicut a vi‑
gilo vigil: ⁊ a cōſulo cōſul. ⁊ ē exul extra ſolū ꝓpriū poſi
tus. ⁊ hinc hoc exiliū lij: q̄ſi extra ſolū ꝓpriū poſitio: exter
miniū. ⁊ exulari⁹ ria riū: q̄ exulat: ⁊ cor. penul. exul ī gtō

Exulari⁹ ria riū in exul vide.

Exulcero ras raui cōponit̄ ab ex ⁊ vlcero ras: ⁊ exulcera‑
re. i. extra vel deorſū vlcerare: vel vlcera auferre: ⁊ acer‑
uare: eneruare. ⁊ eſt actiuū. ⁊ cor. ce.

Exulo. ſolū cōponit̄ cū ex: ⁊ dicit̄ exulo las. i. extra ſolum
ſue terre poni ⁊ exterminari. ⁊ eſt neutrumpaſſiuū: ⁊ ſic
debet cōſtrui: Ego exulo a rege: ⁊ non debet dici: Ego
exulo illū: ſm̄ Hu. Pap. etiā dicit: Exulare extra ſolum
ſoluꝫ habitare: Exulo a te. Que aūt ſint vba neutrapaſſi
ua ⁊ q̄ neutropaſſiua: dictū ē ſupra ī tertia pte in tracta
tu verbor: in. c. de genere verbor.

Exulto. exulio lis liui vel lui ultū ultu. i. valde vel extra ſa‑
lire. vn̄ exulto tas. i. frequenter exilire: qḋ proprie fit qꝛ̄
letamur: ⁊ ideo ponit̄ exultare ꝓ letari: ſed ꝓprie ſaliē‑
do ſm̄ Hug. Pap. vō dicit: Exultare gaudere: gloriari:
cōponit̄ ab ex ⁊ ſaltare. Exultatio verbor atq̄ȝ mēbro‑
rū eſt: letitia vō mentis gaudiū.

Exundo. ab ex ⁊ vndo das cōponit̄ exundo das. i. valde
abūdare: vel excreſcere.

Exuo. ab ex ⁊ ſuo is cōponit̄ exuo is exui exutū exuere. i.
extrahere: expoliare. inde exut⁹ ta tū. i. expoliat⁹: extra‑
ctus: expulſus.

Exupero. ab ex ⁊ ſupero ras cōponit̄ exupero ras raui ra
re. i. valde ſuperare.

Exuro ris exuſſi exuſtū cōponit̄ cū ex ⁊ vro ris. ⁊ eſt exu‑
re valde vrere. ⁊ ꝓdu. u. vn̄ exuſt⁹ ſta ſtū. i. cōbuſtus: de
quo nihil ſupeſt.

Exuuie. ab exuo is hec exuuie arū. i. ſpolia: veſtes: indumē
ta: qꝛ exuunt̄. Exuuie ⁊ induuie dicunt̄ tunice ſerpentū
qꝛ induunt̄ ⁊ exuuntur ſm̄ Hu. Pap. vō dicit: Exuuie
ſpolia occiſor hoſtiū: vel tunice ſerpentū.

Ezechias interpretat̄ fortis dn̄s vel fortitudo dn̄i.

Ezechiel interpretat̄ fortitudo dei vel imperiū dn̄i.

In latinis di‑

ctōib⁹ ponim⁹: vt fama filius: in
grecis vō dictiōib⁹ ph: vt orphe⁹
pheton. Hic tn̄ ſcire debem⁹ ꝙ
nō tā fixis labris eſt ꝓnūcianda
f q̄ȝ ph: atq̄ȝ hoc ſolū intereſt: ſicut
dicit Priſ. in ꝑmo li. maio.

f

Faba be dicit̄ quaſi faga: a fa‑
gin qḋ eſt comedere. vn̄ fabari⁹ ria riū: qḋ ſit de fabis:
vel qḋ ptinet ad fabas. ⁊ hic fabari⁹. i. cantor. ⁊ dicebant̄
apud gentiles cantores fabarij: qꝛ illo legumine maxi‑
me vtebant̄ in cibo. ⁊ ꝑ cōpoſitionē hec fabafreſa ſe: qꝛ
hoīes eā frendeāt. i. frangāt: qꝛ̄ molendo eā cōminuūt
vel ſūt due ptes. ⁊ dr̄ freſus ſa ſū. i. fract⁹: a frendeo des

Fabafreſa ſe: in faba eſt.

Fabella le dimi. ꝑua fabula. ⁊ hinc fabello las. i. loqui.

Faber bri deriuat̄ a facio cis: quaſi facer a faciendo ferrū
quaſi faciēs ferrum. hinc etiā poſtea hoc verbū tradu‑
ctum eſt ad aliarū rerū artifices: ſed cū adiectione: vt fa
ber lignarius: faber carpentari⁹. vnde hic faberculus li
dimi. ⁊ hec fabriſa ſe: vxor fabri. vnde hec fabrilla le: et
fabercula le dimi. vnde hec fabrica ce locus fabricandi.
Faber componit̄: vt hic aurifaber bri. Item a faber bri
dicitur faber bra brū. i. ingenioſus: cautus: pulcer com‑
poſit⁹. vnde fabre aduer. qḋ cōponitur: vt fabrefactus
cta ctum. i. artificioſe ⁊ ingenioſe fact⁹. ⁊ componit̄ fa‑
ber: vt affaber bra brū. i. valde faber: ⁊ etiaꝫ infaber bra
brū. i. nō faber: nō pulcer: nec cōpoſitus.

Fabos grece: latine dicit̄ timor ſiue met⁹.

Fabrateria. a faber bri dicit̄ hec fabriteria rie. i. ornat⁹ fa‑
bror: vel loc⁹ vel domus vbi fabrice ſunt. vel fabriteria
rie eſt ciuitas cāpanie. vn̄ fabricaternus na num. Noīa
enī deſinentia in teria faciūt poſſeſſiuū in n⁹ r ꝑcedēte.

Fabrefactus cta ctū: in faber bri exponit̄.

Fabrico. a faber bri dicit̄ fabrico cas. i. inſtruo: compono
munio. ⁊ eſt neutrū cū omnibus ſuis compoſitis. videt̄
tn̄ poni aliq̄n in deponenti genere. vnde illud ꝓpheti‑
cū: Fabricatus ē aurorā ⁊ ſolē. Sed multa verba inue‑
niunt̄ actiua ⁊ deponētia in eadem voce. vnde poti⁹ di
cendū eſt ꝙ fabricat⁹ ſm̄ ꝙ conſtruit̄ cū accuſatiō ſigt
actionē: ⁊ deſcendit a vbo neutro. ſ. fabrico: ſicut a ceno
naui cenat⁹. ⁊ cor. bri.

Fabꝛilis.a faber bꝛi dicit̃ hic ⁊ hec fabꝛilis ⁊ hoc le penul.
ꝓdu.ad fabꝛū pertinēs:vel a fabꝛo perfectū.

Fabula.a foꝛ faris dicit̃ hec fabula le: res que nec vera ē
nec veriſilis.⁊ fabula eſt illa vera : q̄ nihil habet verita/
tis in ſe.⁊ illa falſa eſt:q̄ aliq̄d veritatis in ſe cōtinet ad/
mixtū.Sicut eni eſt in amoꝛe modꝰ non habuiſſe mo/
dū:ſic eſt in fabula veritatis non habuiſſe veritatē.⁊ dr̃
fabula a fando:qꝛ in ſolo fatu ꝯſiſtat. Jtē fabula q̄n̄qꝫ
dicit̃ hiſtoꝛia ſiliter a fando:qꝛ eā famur. q̄n̄qꝫ locutio
vñ fabuloſus ſa ſū:⁊ hic ⁊ hec fabularis ⁊ hꝰ re: ⁊ hic fa
bulo lonis:recitatoꝛ fabularū vel inuentoꝛ.⁊ fabuloꝛ la
ris.i.fabulas dicere vel falſa.

Face impatiuū de facio cis:⁊ nunc vtimur ꝑ apocopā fac
eſt eni face ablatiuꝰ de fax cis.

Faceſſo.a facio cis dr̃ faceſſo ſi ſitū verbū deſideratiuū .i.
deſidero facere.Jtē faceſſere.i.deſinere ceſſare: recede/
re:vt dicat̃ faceſſo q̄ſi facere ceſſo . vñ Pꝛudentiꝰ in li.
hymnoꝝ:Faceſſite inquit ne noſtrā grauet obſequela
moꝛtē.i.diſcedite ſm̄ Hu. ⁊ foꝛmat̃ p̄teritū a p̄ma per/
ſona p̄ſentis:o in i mutata:vt faceſſo ſi: ſed ſupinū facit
faceſſitū penul.ꝓdu.ad modum quarte q̄ſi deſcēderet
ab hꝰ pꝛeterito faceſſiui.Quidā dicūt capeſſum faceſſū.
ſed ego dico ꝙ faceſſū ⁊ capeſſū nō ſūt voces ſignifica/
tiue. vñ in tertia ꝑte vide vbi egi de pꝛeteritis ⁊ ſupinis
verboꝝ tertie ꝯiugationis deſinentiū in ſo. ⁊ foꝛmat̃ fa
ceſſo a facio cis:is mutata in s:⁊ addita ſo fit faceſſo.

Facetia tie.i.curialitas:vꝛbanitas:elegantia:ſuauitas: ⁊ ꝓ/
pꝛie in factis:⁊ dicit̃ a facetꝰ ti:addita a.

Facetus.a facio dr̃ facetꝰ ta tū.i.curialis:vꝛbanꝰ: ꝓpꝛie de
doctrina:⁊ ꝓpꝛie in factis.ſ.q̄ iocos ⁊ luſus geſtis ⁊ fa/
ctis cōmodat.⁊ compatur.ꝙ autē dicit̃ facetꝰ quaſi fa/
uens cetui:etymo.eſt:⁊ ꝓdu.ce.

Faciecula le dimi.parua facies.

Facies ciei dicit̃ a facio:qꝛ facit noticiā hoīs: vel qꝛ fit fa/
cta a natura.Eſt eni facies naturalis ⁊ certꝰ ⁊ īmutabi/
lis oꝛis habitꝰ.Vultꝰ ergo artificialis ⁊ variꝰ eſt : ⁊ ſm̄
affectionē animi modo triſtis modo letus.vñ ſolet dici
ꝙ facies facta eſt:vultꝰ v̄o fit.vñ verſus:Conſiſtit faci/
es:ſed vultus ſepe mutat̃.vide in vultꝰ.

Facillimꝰ.a facio cis deriuat̃ hic ⁊ hec facilis ⁊ hoc le:qꝺ
comparat̃:vt facilis lioꝛ limꝰ:⁊ inde aduer. faciliter liꝰ
lime. ⁊ ſunt quinqꝫ ſuꝑlatiua que finiūt in limus.vnde
verſus:Jn limꝰ quinqꝫ dat fagꝰ cetera linque.⁊ ſcribit̃
facilis ꝑ vnū l:ſed facillimꝰ per duo: qꝛ foꝛmatur a ſuo
poſitiuo facilis remota is ⁊ addita limus.Facilis com
ponitur:vt difficilis.vñ difficiliter:⁊ difficulter aduer.⁊
vide ꝙ ꝓ faciliter vtimur facile: ⁊ ꝓ difficiliter vtimur
difficile vel difficulter:⁊ pꝛo difficilitas vtimur difficul
tas.⁊ vt dicit Pap̄.facile.i.ſine difficultate:leue.⁊ vt di/
cit Gꝛeciſmꝰ:dicit̃ id facile qꝺ nō grauat ad faciendū.
cui nō pōdꝰ ineſt dicit̃ eſſe leue: Oppoſitū facili graue
dico leui quoqꝫ pondus.

Facinus.a facio cis dicit̃ hoc facinus facinoꝛis.⁊ differt a
flagitio.Quicq̄d eni agit indomita cupiditas ad coꝛrū/
pendū animū flagitiū vocat̃.ſed quicquid agit vt alteri
noceat facinꝰ dicit̃.⁊ hec ſūt duo genera omniū pecca/
toꝝ:ſed flagitia peioꝛa ſunt:que qū coꝛrūperint animū
ad facinoꝛa ꝓſilitur.Sūt eni flagitia in dictis vel cogi/
tationibꝰ:ſed facinoꝛa in factis.vñ ⁊ illa dicunt̃ flagitia
a flagitando facere qꝺ ſibi noceat:vel a flagitando coꝛ/
ruptelā libidinis.Sed hꝰ dicunt̃ facinoꝛa a facti cōmiſ/
ſione:qꝛ facit qꝺ alteri nocet.⁊ hinc facinoꝛoſus ſa ſum
⁊ cōparat̃:vt facinoꝛoſus ſioꝛ ſiſſimꝰ. Et nota ꝙ facinꝰ
aliq̄n accipit̃ in bona ſignificatiōe.ſ.ꝓ facto qꝺ fere diſ
cernit̃ ex adiūcto:vt pulcrū facinꝰ:pꝛeclarū facinus.

Facio cis feci factum:⁊ eſt facere ex pꝛeiacēti materia ali/
quid operari:ſed creare eſt ex nihilo aliquid pꝛoducere
vt ſupꝛa in creo as plenius dictū eſt. Facio cōponit̃ cū
pꝛepoſitionibꝰ ⁊ aduerbijs ⁊ cum infinitiuis ⁊ nomini/
bus qꝺ ſigillatim oſtendemꝰ: ſed accipe pꝛepoſitiones
large ſicut Donatꝰ.Scias ergo ꝙ facio componit̃ cum
ad ⁊ dicit̃ afficio cis.i.toꝛmētare:vel informare: ⁊ perti
net ꝓpꝛie ad ꝓpꝛietates intrinſecas . ⁊ cōponit̃ cū con
⁊ dicit̃ cōficio cis:item cū de ⁊ dicit̃ deficio cis:item cū
ex ⁊ dicit̃ efficio cis:itē cum in ⁊ dr̃ inficio cis .i. detur/
po:⁊ ꝑtinet ad ꝓpꝛietates intrinſecas.itē cum in ⁊ dici/
tur inficioꝛ aris deponen.i.negare veritatem : quaſi nō
facere factū.itē cum inter ⁊ dicitur interficio cis.i. occi/
do.itē cum pꝛe ⁊ dicitur p̄ficio cis.i.pꝛepono. item cum
per ⁊ dicitur perficio cis:item cū pꝛo ⁊ dicitur ꝓficio cis
⁊ ex eiſdem cōponit̃ ꝓficiſcoꝛ ſceris ꝓficiſci .i. ire. item
cū re ⁊ dicitur reficio cis.i.reſtituere:recreare.itē cū ob
⁊ dicit̃ officio cis:mutata b in f.i.noceo. item cū ſub et
dicitur ſufficio cis:b mutata in f. Jtem componit̃ facio
cū aduerbijs ⁊ dicit̃ benefacio cis:malefacio cis: ſatiſfa
cio cis:foꝛiſfacio cis cere foꝛiſfactū.i.oſtendo. ⁊ conſtru/
untur omnia iſta cū datiuis. Jtem facio componit̃ cū
infinitiuis verboꝝ habentibꝰ actiuā vocem vel paſſiuā
quod patet per expoſitionē:vt calefacio cis.i. facio cale
re.tepefacio cis.i.facio tepere. terrefacio cis .i. facio ter/
rere.madefacio cis.i.facio madere. Cōponit̃ etiam cū
multis alijs infinitiuis:ſed omnia talia cōpoſita cōſtru/
untur cū accuſatiuis.Jtē componit̃ facio cum nomini/
bus ⁊ dicitur nihilifacio cis: ⁊ floccifacio cis .i. ꝑuipen/
dere:vilipēdere:quaſi nihil appꝛeciari vel parū:qꝛ floc/
cus lane fere nulliꝰ eſt pꝛecij.lucrifacio cis.i.lucrari: ac/
quirere.vñ Paulus:Omnia arbitroꝛ vt ſtercoꝛa vt cri/
ſtum lucrifaciā.Jtē componit̃:vt deifico cas: magnifi/
magnifico cas.i.deum vel magnū facere.itē edifico cas
.i.edem facere.domifico cas.i.domū facere. item ſacri/
fico cas.i.ſacrificiū facio.item verſificoꝛ caris.i. verſus
facio.item gratificoꝛ caris.i.gaudere:vel gratias agere:
vel gratū facere:vel equiꝑare.item ludificoꝛ caris.i.de/
ludere:quod antiqui ludifico cas dicebant. Et ſcias ꝙ
facio in impatiuo deberet facere face: ſed ad differen/
tiā iſtius ablatiui face facit fac per apocopā: quā coꝛru
ptionē quedā compoſita ab eo retinent:quedā nō. Jtē
animaduerte ꝙ facio eſt neutrū ſola voce:nam ſignifi/
catione actiuū eſt:ſed qꝛ vox eius deficit in paſſiuo:licꝫ
ſm̄ antiquos inueniat̃ facitur ⁊ faciatur:ideo adiudica
tū eſt neu.gene. Nota ergo diligenter has regulas. Fa
cio neutrū eſt ⁊ omnia ab eo cōpoſita . Cū p̄poſitioni/
bus v̄o ꝓut Donatꝰ accepit p̄poſitiōes ſi deſinant in o
actiua ſūt pꝛeter iſta quattuoꝛ deficio: ꝓficio: ſufficio :
⁊ officio:que ſunt neutra. Deficio tn̄ ꝓ relinquo:⁊ defi
cio ꝓ ſūminiſtro ⁊ ꝓ ſubſtituo ſūt actia. Si v̄o deſināt
in oꝛ ſūt paſſiua:pꝛeter ꝓficiſcoꝛ ⁊ inficioꝛ que ſūt depo
nen. Jtē oīa talia cōpoſita redeūt ad regularitatē in im
patiuis:vt cōfice:infice.⁊ omnia in p̄ſenti mutant a ſim
plicis in i:vt conficio:⁊ ſupinū in e:vt confectū:ſed pꝛe/
teritū ſui ſimplicis retinēt īmutatum:vt cōfeci cōfectū.
Jtē omnia cōpoſita a facio ⁊ ab aduerbijs vel infinitis
ſūt neutra : ⁊ omnia retinent litteraturam ſui ſimplicis
vbiqꝫ:⁊ accentū ſimiliter ⁊ ſuꝑ eadem ſyllaba:⁊ oīa reti
nēt coꝛruptionē īpatiui:vt benefacio:calefacio:benefac
calefac:benfacere calefacere:benefactū: calefactū. Jtē
omnia compoſita a facio ⁊ nominbiꝰ:nō ex toto facile
poſſūt diſtingui circa genꝰ.ſed quedam ſunt actiua: vt

deifico:magnifico:quedã neutra:vt deifico: domifico: nihilifacio:quedã deponẽtia:vt verſificoꝛ:gratificoꝛ:ludificoꝛ caris. Hoc tñ regulariter põt dici:ꝙ oĩa cõpoſita a facio ⁊ nominibꝰ que ex toto retinẽt litteraturã et accentũ ſui ſimplicis: vt ſup eadem ſyllaba ſunt neutra vt nihilifacio:floccifacio:lucrifacio: ⁊ ſilia. De iſtis ⁊ de cõpoſitis ab infinitiuis ſciendũ eſt ꝙ ⁊ ſignificationẽ ⁊ cõſtructionẽ habẽt actiuam:ſed adiudicata ſũt neutro generi eadẽ rõne qua ⁊ eoꝝ ſimplicia.ſ.qꝛ eoꝝ vox deficit in paſſiuo: lꝫ inueniaꝭ apud thologos etiã in prima ⁊ ſecũda ꝑſona. Item oĩa cõpoſita a facio ⁊ nominibꝰ tranſeũt ad primã cõiugationẽ:vt deifico cas:exceptis illis que retinẽt litteraturã ſui ſimplicis ex toto:vt nihilifacio que ſũt tertie cõiugatiõis cũ ſuo ſimplici:ſicut et omnia alia cõpoſita a facio. De accentu huiꝰ vbi facio ⁊ ab eo cõpoſitoꝝ dictũ eſt etiã in ſecũda ꝑte in.c.de impedimentis accentꝰ:vbi agiꝭ de impedimẽto conſoꝛtij.

F acitergiũ gij.i.togilla: ſiue paruulũ gauſape ad tergẽdũ faciẽ.⁊ cõponiꝭ a facies ⁊ tergo gis.

F acito tas penul.coꝛ.vide in facto ctas.

F acticiꝰ.a factꝰ deriuaꝭ facticiꝰ cia cium: ⁊ diciꝭ nomen facticiũ qδ factuꝫ eſt ad ſimilitudinẽ ſoni illius rei que nominaꝭ.vel facticiũ nomen eſt illud quod a ꝓprietate ſonoꝝ inuẽtum eſt ꝑ imitationẽ:vt turtur: taratantara:tintinabulũ.

F actio.a facio cis diciꝭ hec factio onis .i. actꝰ faciendi vel fiendi.⁊ factio diciꝭ ficta actio. Qum enĩ aliquis fingit ſe aliq̃d facere cauſa cõmodi alicuiꝰ ⁊ facit vt incõmodet illi:factio ꝓprie diciꝭ.vñ ⁊ factio diciꝭ proditio.vñ factioſus ſa ſũ.i.fictitioſus:qui fingit ſe facere vt ꝓſit:facit tñ vt noceat. vñ ⁊ factioſus dꝛ ꝓditoꝛ.fautio ⁊ fautioſus a faueo faui fautũ aliud ſigt.

F actioſus ſa ſũ:in factio onis exponiꝭ.

F acto ctas.i.frequẽter facere.⁊ formaꝭ a factu vltimo ſupino de facio cis:u mutata in o. ⁊ ab hͦ frequẽtatiuo facto ctas deſcẽdit aliud frequẽtatiuũ.ſ.factito tas.

F actus.a facio cis diciꝭ hic factus ctus ctui: ⁊ hoc factum cti:vel potiꝰ a fio: ⁊ eſt factꝰ actus faciendi:vel paſſio fiendi:factũ quod fit. Declinaꝭ etiã adiectiue factꝰ cta ctũ

F acula le dimi.ꝑua fax: ⁊ inde faculo las penul. coꝛ.i. fingere faces vel facere.

F aculentꝰ ta tũ.i.lucidus clarꝰ.⁊ cõponiꝭ a fos ⁊ letos:inde faculentꝰ.i.plenꝰ luce lucidus ⁊ oꝛnatꝰ. ⁊ compatur vt faculentꝰ tioꝛ tiſſimus.vñ faculenter tius tiſſime aduer.⁊ hec faculentia tie:ſplendoꝛ:decuſatio.

F acultas.a facilis dicitur hec facultas tatis.i. facilitas vel poſſibilitas.vñ ⁊ facultas alicuius diciꝭ ſciẽtia illius in qua pre ceteris eſt facilis ⁊ potens ad reſpondendũ: et qδ queriꝭ ſoluẽdũ. Facultas etiã diciꝭ quelibet ſcientia:qꝛ reddat eũ facilem ⁊ potentẽ ad predicta faciẽda. Itẽ facultas diciꝭ copia opũ.

F acundus.a foꝛ faris diciꝭ facundꝰ da dũ.i.diſertus: qui facile fari põt:quod intelligit ⁊ compaꝭ. vñ hec facundia die: ⁊ facũditas tatis: ⁊ eſt facundia magnũ dei donũ:dũ quis cõmode põt eloqui que cõmode intelligit. ⁊ hinc facũdioſus ſa ſũ: ⁊ facundatꝰ ta tũ:plenꝰ facũdia ⁊ facũdo das.i.facere facundum.

F age vel fagios grece:comedere dꝛ latine:ſm Pap̃.

F agin grece:latine diciꝭ comedere ſm Hu.

F aginꝰ.a fagus diciꝭ faginꝰ na nũ: ⁊ fagineꝰ nea neum in eodẽ ſenſu:qδ eſt de fago: vel qδ pertinet ad fagũ. ⁊ hͦ faginetũ ti:locꝰ vbi abundant fagi.⁊ coꝛ.penul. faginꝰ.

F agolidoꝛos grece manducantes maledictũ latine: fage enĩ comedere:lidoꝛos maledictũ. ⁊ acuiꝭ vlti. vñ Hieronymꝰ in ꝓlogo ſup Ezech. dicit: Sed vereoꝛ ne illud eis eueniat qδ grece ſignificantiꝰ diciꝭ vt vocenꝭ fagolidoꝛos:hoc eſt mãducantes ſenecias:q̃ſi diceret: Vereoꝛ ne ipſis ſpõte legentibꝰ ⁊ detrahentibꝰ eueniat:qδ grece ſignantiꝰ diciꝭ in deteſtatiõe talium q̃ꝫ latine: qꝛ apud grecos verbũ vſitatũ eſt: ⁊ maxĩe detractionis expreſſiuũ:vt vocenꝭ fagolidoꝛos.i. maledicta comedentes:incoꝛpoꝛantes ſibi eadem q̃ prius maledixerũt detrahẽdo. Quidã vͦ exponũt ſic: Fagin grece comedere:lidoꝛos maledictũ: inde fagolidoꝛos .i. comedentes maledictũ vel maledictionẽ. Tales ſũt detractoꝛes qui nihil aliud videnꭍ habere in oꝛe niſi maledictiones vel detractiões maledictas:hoc eſt apud nos: manducantes ſenecias. ꝑdicti apud grecos emphatice vocanꝭ fagolodoꝛos alios.vel ſm alios ſenecia grecũ eſt: ⁊ latine diciꝭ belua: ĩmundũ aĩal. Hãc phyſiologus dicit aliq̃n marẽ:aliq̃n feminã: ⁊ qꝛ eſt aĩal ĩmundũ poniꝭ hic pro ĩmunditia.⁊ eſt ſenſus: Manducãtes ſenecias.i. quod vnꝰ detrahendo euomit:aliꝰ audiendo deglutit: ⁊ ita in hmõi ĩmunditijs delectanꝭ:ſicut famelici in cibo.vnde manducantes ſenecias.i.detractionũ ĩmunditias: ⁊ delectabiliꝭ manducantes.i.incoꝛpoꝛantes cibi.ſ.in occulto ea de quibꝰ in publico maledicũt.vide in ſenecia.

F agus.a fagin qδ eſt comedere diciꝭ hec fagus gi:quedã arboꝛ glandifera: ſic dicta: qꝛ eiꝰ fructꝰ olim homines comederũt ⁊ eſcã habuerunt.vñ ſepe ꝓ agro poniꝭ:qꝛ olim pauit hoĩes ſicut modo ager: ⁊ ꝓdu.fa.vñ Virgilius: Tytire tu patule recubãs ſub tegmine fagi.

F ala.a falon diciꝭ hec fala le.i.lignea turris.vñ Iuuenal: Conſulit añ falas delphinoꝝq; colũnas.

F alanga.falanx gis: ⁊ hec falanga ge: lingua macedonuꝫ diciꝭ legio ſiue caterua.vñ falangariꝰ ria rium.i. legionariꝰ.ſ.de falanga exiſtens vel ad falangã ꝑtinẽs. ⁊ falango gas.i.falangã facere.

F alanx gis:in falanga vide.

F alarica.a fala diciꝭ hec falarica ce:quoddã teluꝫ ingens toꝛno factũ:habẽs ferrũ cubitale: ⁊ rotũditatẽ de plumbo ad modũ ſpere: ⁊ in ipſa ſũmitate diciꝭ ignẽ habere affixũ. Hoc telo pugnaꝭ de turribus:q̃s greci falas vocant ⁊ mittiꝭ toꝛmẽto nõ manibꝰ. ⁊ qꝛ hoc telũ toꝛmẽto mittiꝭ:inde eſt ꝙ q̃ñq; poniꝭ pro toꝛmento qδ vulgo diciꝭ petraria vel manganũ. ⁊ hinc falaricꝰ ca cum: qui fert tale telũ:vel qδ pertinet ad falaricã: ⁊ coꝛ.fa:ſicut ⁊ fala. Lucanꝰ in.vj. Hũc autẽ toꝛtilibꝰ vibrata falarica neruis Obruat ⁊c̃.

F alcariꝰ rij:qui falces facit:vel qui falces ſecat. ⁊ dicitur a falx cis.

F alcaſtrũ ſtri a falce diciꝭ:qꝛ recuruũ eſt ad ſil̃itudinẽ falcis:idẽ ⁊ rũco onis a rũcando vepres diciꝭ.

F alcicula le dimi.i.ꝑua falx.

F alcidia lex diciꝭ a falcidio tribuno plebis:qui ſub Octauiano legẽ fecit:ne q̃s plꝰ in extraneos legaret q̃ꝫ vt q̃rta ꝑs ſupeſſet heredibꝰ ſm Pap̃. Et nota ꝙ ſi heredes ſũt filij: ⁊ ſunt quattuoꝛ vel paucioꝛes:legitima omniũ eſt tertia ꝑs hereditatis. Si vͦ ſunt quinq; vel plures legittima omniũ erit medietas hereditatis. Si autẽ ſũt extranei ſiue pauci ſiue multi q̃ta ꝑs hereditatis erit legittima. ⁊ in quolibet iſtoꝝ caſuũ iſta legittima ẽ inter ipſos heredes vbi plures ſũt eq̃liter diuidẽda. vñ quidam: Quattuoꝛ aut infra dant natis iura trienteꝫ. Semiſſem vͦ dãt natis quinq; vel vltra. Arbitriũ ſequiꭍ ſubſtantia cetera patris.

F alcito.a falco cas diciꝭ falcito tas frequen .i. frequenter falcare. ⁊ põt eſſe non frequen. ⁊ tũc deriuaꝭ a falx cis:

⁊ eſt idē qꝺ̄ falcare vel falcē facere.

Falco cas caui care.i. curuare: vel falce ſecare. ⁊ dr̄ a falx.

Falco onis maſ. ge. dicit̄ a falce: qꝛ vngues hꝫ recuruos ad ſilitudinē falcis: quedā auis eſt.

Falera re penul.coꝛ.eſt oꝛnamentum equoꝝ: ſed ponitur quandoqꝫ ꝓ oꝛnatiōe aīarū rerū vt verboꝝ. vnde falero ras.i.oꝛnare: vt Iſte vtit̄ v̾bis faleratis.i.oꝛnatis. Et qꝛ falere nihil proſunt equis: ſed ſūt eis cauſa ſuperbie reddūt enī eos pulcrioꝛes ⁊ ſupꝫbos ⁊ arrogātes q̈dam elatione. inde eſt ꝙ falera inuenit̄ pꝛo ſuperbia ⁊ inani iactatione: ⁊ falerare ꝓ ſuperbire: inaniter ſe iactare. et coꝛ.fa. vnde Ouidius: Blanda faleratos elegia cantat amoꝛes. Itē in aurora dicit̄: Plume ſunt falere ciceronis picta poete. Inuenit̄ etiā fallere infinitiuꝰ de fallo lis: ⁊ ꝓdu.pꝛimā poſitiōe. Oui.epi. Fallere credentem nō eſt operoſa puellā Gloꝛia ⁊c̄.

Falernicꝰ ca cum: in falernū eſt.

Falernū. falernꝰ ni mons eſt in cāpania vbi optimū abūn dat vinū: ideo falernū dicitur bonū vinū. ⁊ hinc falernꝰ na nū: ⁊ falernicus ca cum penul.coꝛ. ⁊ p̄ma: qꝛ omnia illa ſcribunt̄ per vnū l. vide in ſpuma.

Fallacia in fallax vide: ⁊ in falſifico cas.

Fallax cis oīs ge.i.deceptoꝛ a fallo lis dicit̄: qꝛ fando decipiat. ⁊ compatur fallax cioꝛ ciſſimꝰ. vñ fallaciter cius ſime aduer. ⁊ hꝫ fallacia cie. Et nota ꝙ fallax differt ab eo qui mētit̄: qꝛ oīs homo fallax id agit vel dicit vñ aliquis fallat̄: ſed nō oīs homo vult fallere qui mentitur: vt ioculatoꝛes qui ſepe mentiunt̄ magis ſtudio delectandi q̄ꝫ voluntate fallēdi. vñ ⁊ fallacia dicit̄ apud dialecticos in argumētatione vel voce aliqua: vt qū quis videt̄ aliud fari.i. dicere vel ſignificare q̄ꝫ ſig̃t vñ ⁊ homo decipiat̄. vide in mendax.

Fallo lis fefelli falſū: ⁊ dicit̄ a foꝛ faris. Eſt enī fallere fando v̾bis decipere. ⁊ a fallo dicit̄ falſo ſas frequē. a quo falſito tas aliud frequē. Fallo cōponit̄: vt refello lis li fellere: ⁊ caret ſupino. Fallo lis actiuū eſt: ⁊ ab eo compoſita ſiqua habet actiua ſūt: ⁊ mutāt a in e. ⁊ carēt ſupinis: ⁊ nō geminant p̄teritū.

Falon grece: latine lignū dicit̄. ⁊ pōt ſcribi ꝑ ph vel f. ⁊ ſimiliter dicas de venientibꝰ ab eo ⁊ de ſiſibus.

Falſidicꝰ ca cum.i. falſa dicēs. ⁊ cōponit̄ a falſo ⁊ dico cis ⁊ coꝛ.di: ſicut veridicus: qꝛ tenet naturam hmꝰ preteriti dixi qꝺ̄ naturaliter coꝛ.di.

Falſifico. falſus ſa ſū cōponit̄ cū facio cis ⁊ dicit̄ falſifico cas. vñ hec falſificatio onis: pꝛo quo quidā abutuntur hoc noīe fallacia ſed male: qꝛ fallacia eſt deceptio que eſt in argumētatione. ſed falſificatio eſt inſtantia contra argumentationeꝫ in qua magis apparet falſitas q̄ꝫ in argumētione: aliter nō erit falſificatio. Eſt enī falſificare argumentū inducere ad aliquod in quo magis appareat falſitas. vñ nec veꝝ argumentum nec falſiſſimū poteſt falſificari: ⁊ coꝛ fi falſifico.

Falſito tas eſt frequen. de falſo ſas: ⁊ eſt falſito frequēter falſare. ⁊ coꝛ.penul.

Falſo ſas.i. frequenter fallere: a fallo fefelli falſuꝫ ſu: u in o fit falſo.

Falſus. a fallo lis fefelli falſuꝫ dicitur falſus ſa ſum: ſm̄ ꝙ eſt ꝑticipium falſus.i.deceptꝰ: ſm̄ ꝙ eſt nomen falſus ē qui fallit: vel qui negat qꝺ̄ veꝝ eſt: vnde hꝫ falſū ſi. ⁊ falſus ſa ſum dicit̄ quod veꝝ nō eſt: qꝛ fallat. ⁊ comparat̄ vt falſus ſioꝛ ſiſſimus. vñ falſe ſius ſiſſime aduerbiū: ⁊ hec falſitas tatis. ⁊ differt a mēdacio: qꝛ falſitas eſt negare qꝺ̄ verū eſt: mendaciū eſt fingere qꝺ̄ verū non eſt vñ quidā: Si vera ſupp̄mas falſus agnoſceris eſſe. Si falſa confingas ſic mendax eſſe videris. ⁊ dicit̄ falſitas a falſus: qꝛ fando aliud q̄ꝫ ſit verū decipiat. Item falſuꝫ differt a ficto: qꝛ falſum ad oꝛatoꝛes pertinet: vbi veritas ita ſepe videt̄ vt que facta ſint negent̄: ſed fictuꝫ ad poetas ꝑtinet vbi que facta nō ſunt: facta dicunt̄: falſū ergo eſt qꝺ̄ verum nō eſt: fictū qꝺ̄ veriſimile eſt. Item falſus ſa ſū.i. iniuſtus: vt falſo querit̄ de ſua natura humanū genus.i. iniuſte: ſicut ⁊ veꝝ dicit̄ iuſtum. Et hinc denariꝰ dicit̄ falſus: qꝛ nō habet iuſticiā ſuam: deſt enī ei vel in pondere vel in foꝛma vel in ſuperſcriptione. vñ ⁊ moneta dicit̄: qꝛ monet ne qua fraus ⁊ īiuſticia ſubſit. ⁊ vt dicit Chryſoꝰ: Falſū dicere hoīuꝫ eſt malignoꝝ: qꝛ falſa res ſi bene cōtinuata fuerit: vera ⁊ credibilis eſt.i. apparet. Rem autē impoſſibilem dicere inſenſatorū hominū ⁊ non maloꝝ eſt: qꝛ qꝺ̄ impoſſibile ē defenſione nō indiget: qꝛ impoſſibilitas rei ſeipſam deſtruit.

Falx cis: a filice: qꝛ hac pꝛimū milites herbā filiceꝫ abſcindere ſolebant: ⁊ eſt inſtrumentū aptū ſegetibꝰ vineis ⁊ pꝛatis. vñ verſus: Falce puto vineā: meto ſata: tondeo pꝛata. Itē Grecīſmꝰ: Falx metit ⁊ ſcindit: fax vꝛit: faux quoqꝫ mandit.

Fama me dicit̄ a famuloꝛ laris quaſi famula: qꝛ famulatur nobis dū ad modū famule diſcurrēdo rumoꝛes de nobis poꝛtat ꝑ diuerſas terras: etiā nobis ignoꝛantibꝰ. vl̄ dr̄ fama a fando: qꝛ fando ꝑuagat̄: ⁊ ē nomē bonarū ⁊ malarum rerū: ſed ſine adiūcto ſepiꝰ accipit̄ in bono. Et deſcribit̄ ſic fama: Fama ē ſine certo autoꝛe inuentꝰ rumoꝛ: cui malignitas dedit initiū: fides autē incrementū. ⁊ inde famoſus ſa ſum de quo fama loquit̄: ſiue bene ſiue male. vñ quandoqꝫ accipit̄ in bono: ſed ſepiꝰ in malo. ſ. pꝛo infami. ⁊ comparat̄: vt famoſus ſioꝛ ſimus. A fama dicit̄ famo mas qꝺ̄ nō eſt in vſu: ⁊ pꝛodu.pꝛimā fama ⁊ famo mas. vñ quidam: Fama volat tranſitqꝫ modū quocunqꝫ ferat̄. Itē famo cōponit̄ cū dis ⁊ dicit̄ diffamo mas: item cum de ⁊ dicit̄ defamo mas: itē cum in ⁊ dicit̄ infamo mas: oīa in eodeꝫ ſenſu. Famo mas actiuū eſt cū omnibꝰ ſuis cōpoſitis. Hic nota ꝙ ſm̄ theologos aliq̄s pōt alicui famam triplicit̄ auferre. Uno modo verū dicendo ⁊ iuſte: puta qū aliquis crimē alicuiꝰ pꝛodit oꝛdine debito ſeruato: ⁊ tunc nō tenet̄ ad reſtitutionem fame. Alio modo falſū dicēdo ⁊ iniuſte: ⁊ tūc tenet̄ reſtituere famā ꝯfitendo ſe falſum dixiſſe. Tertio v̾o modo verū dicēdo ſed iuſte: puta qū aliq̄s ꝓdit crimen alterius extra oꝛdinē debitum ⁊ tunc etiā tenet̄ ad reſtitutionē fame quantū pōt. ſine mendacio tñ: vtpute ꝙ dicat ſe male dixiſſe: vel ꝙ eum iniuſte diffamauerit: ſine hoc tñ ꝙ ſe verum dixiſſe dicat. Itē vt dixi ſine mēdacio: qꝛ non debet alteriꝰ famā cum mendacio reſtituere. vide in pꝛeceptū.

Famelicꝰ ca cum.i. eſuriēs: ieiunꝰ a fames dicit̄: ⁊ coꝛ.penul. j. Regl. ij. Et famelici ſaturati ſunt.

Famen. a foꝛ faris dr̄ hoc famē minis.i. locutio. ⁊ coꝛ.penul. genitiui.

Fames mis fe.ge. quod antiqui fames famei dixerūt. vnde adhuc ablatiuꝰ deſinit in e ꝓductā quaſi quinte declinationis. ⁊ eſt fames appetitꝰ comedēdi: cōtuſio faucis quaſi ſos means: ⁊ eſt etymo. inde famelicus ca cū ⁊ fameteꝰ tea teum in eodem ſenſu.i. eſuriens. fameteꝰ etiaꝫ dicit̄ moꝛtifer. ⁊ fameo mes mui.i. eſurire: habere famem: vñ fameſco ſcis inchoa. ⁊ coꝛ.pꝛimā fames: ſed fama eam ꝓdu. vnde verſus: Nil mage triſte fame: nil clare cōparo fame.

Fameteꝰ tea teum in fames eſt.

Famicꝰ ci: locus tabernarū in vꝛbe quē frequentāt ꝓpter

famē pellendā. ꝛ dicit a fames. ꝛ ē maſ.ge. ꝛ coꝛ.penul.

Familia.a femur dicit hec familia lie. ꝛ ē familia liberi ex liberis legibꝰ ſuſcepti:a femoꝛe dicta. Nā familia ꝑ ſeruis abuſiue nō pꝛopꝛie dicit. ꝛ cōponit cū mater:pater filiꝰ:vt paterfamilias:materfamilias:filiuſfamilias. ꝛ ē familias genitiuꝰ grecus: ꝛ incipit familia a patre ꝛ terminat in tritauo: ſed ſtirps ex longa generis ſignificatione vocat:vt vult Hu. ꝛ Pap. dicit: Familia familias greco moꝛe facit ꝑ familie. vñ hec familia lie vl familias.

Familiaris.a familia dicit hic ꝛ hec familiaris ꝛ hoc re.i.domeſticus amicꝰ:de ꝓpꝛia familia:aſſuetꝰ:vſitatus. Inuenit etiā ſubſtantiue poſitū:vt Iſte eſt nimis familiaris. ꝛ cōparat:vt familiaris rioꝛ ſimus. vñ familiariter rius ſime aduer. ꝛ hec familiaritas tatis.

Famino nas naui nare.i.loqui:a famē minis dicit. ꝛ componit:vt affamino nas penul.coꝛ.

Famo mas ꝓdu.pꝛimā.vide in fama me.

Famulamen minis.i.famulatꝰ: ſeruitiū vel ſeruitꝰ. ꝛ dr a famuloꝛ laris. ꝛ ꝓdu.la.

Famularis.a famulus dicit hic ꝛ hec famularis ꝛ hoc re ꝛ compat:vt famularis rioꝛ ſimꝰ. vñ famulariter riꝰ ſime aduer. ꝛ hec famularitas tatis.i. famuloꝝ ſeruitium vel ſeruitꝰ.

Famulitiū tij.i.ſeruitiū:vel obediētia.a famulus dicit.

Famulus li dimi.paruꝰ famulus. vñ hec famulula le:parua famula ſiliter dimi.

Famuloꝛ laris latus ſū lari.i.obſequi:obedire. ſed famulari debiti eſt:obſequi volūtatis : obedire ad vtrūqꝫ refert. Famuloꝛ componit:vt cōfamuloꝛ laris.i.ſimul famulari. ꝛ eſt deponen. famuloꝛ cū omnibꝰ ſuis cōpoſitis. ꝛ coꝛ.pꝛimā ꝛ penul. inde hic famulꝰ li: ꝛ ſūt famuli ꝓpꝛie qui ex ꝓpꝛia ſuoꝝ familia ſunt oꝛti. ꝛ dr famulus q̄ſi vnꝰ de familia: ſed ſeruꝰ ex cōditiōe ſeruitutis. vñ hec famula le: ꝛ famulus la lum adiectiue pōt declinari.

Fanaticꝰ.a fanū dicit fanaticꝰ ca cum.i.lunaticꝰ: inſanus ꝓpter fanū violatū:vel qꝛ ad fanū ducebat vt liberaretur. ꝛ fanaticū dicit quod pertinet ad fanū. ꝛ hinc fanaticꝰ ci.i.cuſtos fani.ſ.ſacerdos. ꝛ fanatici etiam dicūt q̄ futura canūt. ꝛ coꝛ.ti.

Fandus da dū: qd quis debet fari. ꝛ dicit a foꝛ ris. ꝛ cōponit:vt infandus ꝛ nefandus.

Fans tis.i.loquēs ge.oīs: ꝛ pōt eſſe nomē ꝛ participiū.

Fantaſia ſie penul.acuta:in fantaſma exponit.

Fantaſma.a faſmos qd eſt apparitio dicit hoc fantaſma tis : ꝛ hec fantaſia ſie idem qd faſma:ſed faſma ſemper eſt dubia:fantaſma vel fantaſia quandoqꝫ. Item fantaſia eſt de cognitis ſpēs in aīo figurata. Sed fantaſma ē de incognitis: ꝛ hinc tractū eſt vt fallacia in argumētationibꝰ dicit fantaſia qñ apparet aliud q̄ ſit. vñ fantaſticꝰ ca cum:qd ſic apparet vel qd ptinet ad fantaſma: vel quod continet in ſe fantaſiā:vnde ꝛ cellula que ē in anterioꝛi parte capitis:in qua eſt vis intelligēdi dicitur fantaſtica: qꝛ ea hō fantaſtice ꝛ imaginatoꝛie cōpꝛehēſa per intellectū ꝑcipit ſm Hu. Pap. vō dicit: Fantaſia imago alicuiꝰ coꝛpoꝛis viſa ꝛ cogitando in aīo poſtea figurata:vtputa p̄ris ſpēs quā vidimus. Fantaſia poetica ē rei inanimate ſenſū dare:vt Mirant arboꝛes. de hoc dixi in quarta ꝑte in.c.de coloꝛibꝰ rhetoꝛicis. Fantaſma vō eſt quā nūq̄ vidimus ſpecies aīo figurata:vt puta ſpecies auis quā nunq̄ vidimus. Fantaſma viſio vana.vide etiā in ſomniū ꝛ in voluntas.

Fanū.a fonos vel fone quod ē ſonus dicit hoc fanū ni.i. templum q̄ſi fonū: qꝛ ibi dij reſponſa dabāt in voce humana. vel dicit a fatuis quibꝰ antiqui templa edificabant. Inuenit etiā aliqñ fanū in bona parte ꝓ eccleſia: ꝛ tūc poteſt dici a fando per cōtrariū: qꝛ fanū nō eſt locus cōfabulationis ſed deuote oꝛonis. ꝛ ꝓdu.pꝛimam fanum.

Far farris neu.ge.a frango gis dicit:quoddā genꝰ annone.generaliter tñ omnia ſemina frugum farra dicunt a frangendo: qꝛ olim frangebant in pila anteq̄ vſus molarū eſſet. vñ farreꝰ rea reū:de farre exiſtens vel factus. ꝛ vt dicit Priſ. ꝛ farris ſolū in r deſinēs geminauit r:ne ſi faris dicamꝰ aliud monſtret.ſ.foꝛ faris verbū.

Farao nomē eſt honoꝛis apud egyptios ſicut ceſar apud nos. In latinū autē expꝛimit:denegans eū vtiq̄ deum ſiue diſſipatoꝛ:populi enim dei fuit afflictoꝛ: ſm Pap. Hu.vō dicit ꝙ faros ciuitas vel turris. qñq̄ ponit pro egypto. vñ inuenit fariꝰ ria rium.i.egyptiacꝰ: ꝛ hinc oēs reges egypti dicti ſūt faraones. Pōt etiā pharao ꝑ ph ſcribi: ꝛ ſic de cōſimilibꝰ dicas. De decē plagis pharaonis habes etiā in plaga.

Farcimen minis ge.neu. ꝛ hoc farcimētū ti a fartio tis dicit. ꝛ ꝓdu.penul.farcimen ſicut audimē. ꝛ eſt idē farcimen qd fartū.

Farcino nas naui a farcio cis dicit. ꝛ eſt farcinare replere ꝛ componit:vt refarcino nas.i.iterū farcinare. ꝛ ſuffarcino nas.i.ſuccingere: quaſi ab inferioꝛi ſurſum veſtes attrahere ꝛ ſubtꝰ cingere: qd faciunt qui ſub veſte aliqd latent poꝛtāt:vt ſit ſuffarcinare quaſi ſub veſte quādā farcinationē faciendo aliquid latēter deferre. ꝛ coꝛ. penul.farcino.

Farcio cis farſi tū: ꝛ qñq̄ inuenit farcini citū quod ꝓbat farcimentū. Itē inuenit farſiui ſitū:ſed hoc potiꝰ tractū eſt a vulgari quoꝝdā qui vtunt verbo iſtiꝰ litterature per totā cōiugationē s farſio ſis ſiui ſitū. ꝛ eſt farcire ſaginare:implere. inde vbalia fartoꝛ fartrix fartio onis. Fartio cōponit:vt cōfertio tis:defertio tis:infertio tis: īferſi tum. defertio tis: refertio tis:ſuffertio tis. ꝛ ab oībus iſtis deſcendūt frequen. vt cōferto tas:differto tas deferto tas:inferto tas:referto tas:ſufferto tas. Fartio ꝛ oīa eiꝰ cōpoſita ſūt actia: ꝛ oīa faciūt ꝑteritū in ſi ꝛ ſupinū in tū. foꝛmat eni a ꝑterito:ſi cōuerſa in tū: lꝫ qñq̄ inueniat ꝑteritū eoꝝ in ciui ꝛ ſupinū in citum. Itē oīa ab eo cōpoſita mutant a ſimplicis vbiq̄ in e. ꝛ eſt fartio quarte cōiugatiōis.

Fares interpꝛetat diuiſio. vnde dictꝰ eſt phares qui diuiſio interꝑtat: qꝛ tūc natꝰ eſt qñ ꝑ linguas terra diuiſa ē

Faretra.a fertio qd eſt moꝛs dicit hec faretra tre: vbi poꝛtant ſagitte:q̄ſi fereteca.i.moꝛtis repoſitoꝛiū. Quot enī fert ſagittas:tot fert ꝛ moꝛtes. Quidam tñ dicūt ꝙ faretra deriuatur a fero fers: qꝛ moꝛtes.i.ſagittas ferat:ſed priꝰ dictū videt veriꝰ. ꝛ hinc faretratꝰ ta tū: armatus ꝛ inſtructus faretra:vel q̄ habet faretraꝫ ſm Hu. Pap. vō dicit: Faretra eſt teca ſagittarū:a ferendo iacula dicta: ſicut feretrū a ferēdo funꝰ:faretra dicta ꝙ ferat letū.i.moꝛtē. ꝛ coꝛ.penul.naturaliter.

Farina.a farre dicit hec farina ne: qꝛ ex eo fiat. vñ hec farinula le dimi. ꝛ farinaceus cea ceū.i.de farina factus. ꝛ farinoſus ſa ſū.i.plenus farina.

Farinula le dimi.parua farina. ꝛ coꝛ.penul.

Fariſeꝰ. a fares qd eſt diuiſio dicit fariſeꝰ ſea ſeum.i.diuiſus. ꝛ hinc quidā heretici dicti ſunt fariſei: qui diuiſi interpꝛetant: qꝛ traditiōes ꝛ obſeruatiōes legis quas illi deuteroſas vocāt: iuſticia pꝛeferūt. vñ ꝛ diuiſi vocant a populo q̄ſi ꝑ iuſticiā dei:vel qꝛ decalogū legis in membranulis ſcribentes ꝛ complicātes eas ꝛ ligātes in frōte geſtabant vt religioſi iudicarent. ꝛ inde fariſei.i.diuiſi

a pplo dicti ſūt. Et vt dr̄ in hiſtorijs ſup euāgelia: Tres erāt ſecte iudeoꝝ a cōi reliquoꝝ vita ⁊ opinione diſtantes: fariſei: ſaducei: ⁊ eſſei. Fariſei cultu auſtero ⁊ victu pauco vtebāt: traditiōes ſuas ſtatuētes: qb⁹ traditōes moyſi determīabāt: pictacia chartarū ī frōte gerebāt: ⁊ in ſiniſtro brachio circūligata: quib⁹ decalog⁹ īſcript⁹ erat: qꝛ dixerat dn̄s: Hec habebis quaſi quid appenſuꝫ ⁊ in manu tua ⁊c̄. ⁊ hec dicebant̄ philateria: a philaxe qđ eſt ſeruare: ⁊ thorat qđ ſonat legē. Iſti etiā maiores fimbrias aliis deferentes ſpinas eis alligabant: quibus puncti in deambulatiōe memores mādatoꝝ dei fierēt. ⁊ pōt ſcribi fariſe⁹ per ph grecum vel p f latinū. vide in ſaducei.

Farma vel farmacio: lingua ſyroꝝ dicit̄ vnguentum vel medicamentū.

Farmacentic⁹ ca cū dicit̄ a farmacia. Et ſcias ꝙ tria ſūt genera curationis. Unū eſt farmacenticū: a farmacia que eſt medicamētoꝝ curatio. Secūdū eſt dieticum a dieta qđ eſt obſeruatio legis ⁊ vite. Tertiū ē chirurgicum: a chirurgia que eſt ferramentoꝝ inciſio.

Farmacia cie: eſt medicamentoꝝ medicina: vel dom⁹ vnguētaria. ⁊ dicit̄ a farma ſm Hu. ⁊ Pap. Uel dic ꝙ largo modo dicit̄ oīs medicina maxime cōpoſita: ſed ſtricto modo ⁊ ꝓprie farmacia ſumit̄ ꝓ medicina laxatia.

Farmacopolo. farmacon cōponit̄ cū pole qđ eſt vendere ⁊ dicit̄ hic ⁊ hec farmacopola pole. i. vnguētoꝝ ſiue medicamentoꝝ venditor vel vēditrix. vel cōponit̄ a farma ⁊ copos qđ eſt labor: vn̄ farmacopula le. i. vnguentari⁹ qui laborat circa vnguēta. ⁊ cor. po.

Farmac⁹. a farma vel farmacio dicit̄ hic farmac⁹ ci. i. maleficus. ⁊ hec farmaca ce: vel ſm grecā declinationē farmace farmaces. i. mulier malefica. ſ. maleficia faciēs.

Faros. a fos qđ eſt lux vel ignis dicit̄ hoc farū ri: vel hic faros: ⁊ vertit̄ in latinū ⁊ dicit̄ hic farus ri: turris maria iuxta alexandriā in mari: dicta ſic: qꝛ flāmarum inditio longe videat̄ quaſi foſforos vel quaſi foſoros. oros viſio dicit̄. ⁊ inde faros qſi foros. i. viſio ignis. Uiſus eius luminis eſt ad ꝓnunciandū nauigantib⁹ vada ⁊ port⁹ introit⁹ vel portū ibi eſſe. Hinc etiaꝫ quēlibet montem iuxta portū poſitū ⁊ quālibet turrim ſiliter iuxta portū poſitā: ſuper quē vel ſupra quā igne accenſo poſito deſignabāt nauigantib⁹ ibi eſſe portū ⁊ introitum ad portū faron vocabāt. vn̄ ⁊ quedam turris in italia dicta eſt faros ꝓpter vtilitatē talē. ⁊ hinc etiam in porticib⁹ machina ad ꝑlucēdū fabricata faros dicta eſt. Itē a faros turri alexandrie quedā ciuitas in egypto dicta ē faros. ⁊ faros ciuitas vel turris qnq꜄ ponit̄ pro egypto. vnde inuenit̄ farius ria riū. i. egyptiac⁹: ⁊ hinc oēs reges egypti dicti ſūt faraones.

Farracū ci: puls ex farre facta: vel pinguis cibus generaliter. ⁊ dicit̄ a far farris.

Farrago. a far ris dicit̄ hec farrago ginis. i. ſtramē: vel qlibet vilis annona: vel quelibet mixtura pabuloꝝ. vnde Perſi⁹: In tenui farragine mendax. ⁊ hinc facta trāſlatione farrago dicit̄ multitudo ſcholariū: qſi deſpectiue qꝛ ex diuerſis ⁊ varijs gentibus ſit collecta. Proprie tn̄ farrago eſt herba ordeacea adhuc viridis ⁊ granis ad maturitatē adhuc nō turgeſcentib⁹.

Fartū. a farcio cis dicit̄ hoc fartū ti: qđ ⁊ fertū ti inuenit̄. i. repletio extoꝝ vel ventris. i. caro cōciſa ⁊ minutata: qꝛ ea inteſtina farciant̄. i. repleat̄ cū aliarū rerū cōmixtōe Idē ⁊ farcimē dicit̄. Itē fartum ē ſupinū de farcio cis.

Farus ri in faros exponit̄.

Fas. a facio cis dicit̄ hoc fas: actō hoc fas: vocatiuo o fas: .i. licitū: ⁊ differt a iure: qꝛ fas eſt lex diuina: ius eſt lex humana. fas eſt ꝑ alienū agrū tranſire: nō autē eſt ius. ⁊ vt dicit Priſ. in tractatu verboꝝ: Differētie cā multa ſolent vel taceri vel cōtra regulā proferri: vt fas genitiuum nō habet. Nā ſiue facis ſiue faris vel faſis vel faſſis dicam⁹ aliud pōt ſignificare. vide etiā in faux.

Faſcenia. a faſcis dicit̄ hec faſcenia nie. i. clauſibilis vallatio circa caſtra ⁊ ciuitates: que ſolet fieri quibuſdā faſcibus ſtipularū ⁊ lignoꝝ.

Faſces in faſcis exponit̄.

Faſcia. a faſcis dicit̄ hec faſcia cie: qua tegit̄ pect⁹: ⁊ papille cōprimunt̄: vel qua puer inuoluit̄: qꝛ in modū faſciculi corp⁹ ligat. vn̄ faſcio ſcias. i. faſcijs inuoluere. ⁊ componit̄: vt diffaſcio ſcias: faſcijs diſſoluē. refaſcio as: iteꝝ faſciare: vel diffaſciare.

Faſciale. a faſcia dicit̄ hoc faſciale lis. i. faſcia. ⁊ ꝓprie dicitur faſciale latū cingulū quo puer circūligat̄ in faſcijs. ⁊ ꝓdu. penul.

Faſciculus li dimi. paru⁹ faſcis. penul. cor.

Faſcino nas. a faſcis vel faſcia dicit̄ hic faſcin⁹ ni. i. incantatio: qꝛ in quibuſdā faſciculis vel faſcijs herbarū ſoleat fieri: ⁊ hoc faſcinū ni pro eodē. Faſcin⁹ etiā dicit̄ ꝑapus: qꝛ quibuſdā faſcijs ſolebat olim inuolui: qū carerent bracis. ⁊ a faſcin⁹ dicit̄ faſcino nas. i. incantare: qſi adulando īpetere: laudando decipere. vn̄ ad Gal. Quis vos faſcinauit veritati nō obedire: vbi dic gloſa: Quis vos faſcinauit. i. decepit veritati non obedire. Ueritas enī ſe ingerit vobis ⁊ vos ei nō creditis. Et quis vos ita faſcinat: per ſimile hoc dicit: qſi dicat: vt qđ ante oculos eſt nō videatis: ſicut magicis ludificationib⁹ aliter quedā oculis hominū oſtendunt̄ q̄ ſint: ⁊ dicunt̄ illa faſcinatiōes. Dicit̄ etiā faſcinus ſiue faſcinatio vulgo q̄ nocet infantib⁹. dicunt̄ enī quorundā oculi viſu vrentes: ⁊ hic eoꝝ act⁹ faſcinatio dicit̄: ⁊ poteſt fieri vt huic peccato inſeruiāt demones. Silit̄ inuidia tanq̄ faſcin⁹ vrit. Inuidus enī nō modo ſibi nocet qū aliena felicitate tabeſcit: ſed etiā his quib⁹ aliqua bona eſſe incipiūt. vn̄ in li. qui ſapientie ſalomonis inſcribit̄ dicit̄: Faſcinatio malignātis obſcurat bona. Sic factū eſt vt inuidi tanq̄ faſcinantes nocuerint galathis nup in chriſto renatis: vt ijdē galathe fidei ſtomacho nauſeante: cibū ſpūs euomuerint. ⁊ cor. penul. faſcino. vn̄ Uirgilius in buc. Neſcio qs teneros oculo mihi faſcinat hedos.

Faſciola le dimi. parua faſcia: qua vulnera ligant̄.

Faſcis. a faſcio ſcis dicit̄ hic faſcis ſcis. i. on⁹: ⁊ pluraliter hi faſces faſciū. i. inſignia honoꝝ: ⁊ quādoq꜄ ipſi honores dicunt̄ faſces: quaſi a faſcib⁹ lignoꝝ: qꝛ graues ſūt pondere dignitatis ⁊ autoritatis ſm Hu. Pap. etiā dicit: Faſces faſciū dignitates cōſulares: faſcis colligatio lignoꝝ ad deportandū colligatoꝝ. vn̄ verſus: Pondera ſunt faſces: faſces dicunt̄ honores.

Faſe. i. tranſitus domini. Nota ꝙ quartadecima die ꝓmi menſis ad veſperā comedebāt iudei agnū paſcalem: ⁊ nox illa dicebat̄ faſe. i. tranſit⁹ domini: ſicut dicit̄ in hiſtorijs ſup Exo. xij. c. qꝛ in ea trāſiuit angelus ꝑ egyptū percutiens ꝓmogenita ab hoīe vſq꜄ ad pec⁹: ⁊ tranſiuit ſup tecta hebreoꝝ linita ſanguīe: ⁊ aggreſſus ē iter tranſeundi iſrael ab egypto. Itē qꝛ ait dn̄s: Diē hanc habebitis ſolēnē ⁊ in monimentū in generationib⁹ veſtris cultu ſempiterno ſeptē dieb⁹ azima comedetis. Prima dies erit ſancta ⁊ venerabilis: ſiliter ſeptima nil operis facietis in eis: exceptis his que ad veſcendū pertinent. Pap. etiā dicit: Faſe tranſitus vel tranſcenſus dicit̄: qꝛ eadem nocte dominus ꝑ egyptum tranſiuit: ⁊ cūcta

p̄mogenita egyptioꝝ ꝑcuſſit.vide in paſcha. ⁊ acuit pe-
nul.faſe.⁊ pōt etiā ſcribi per ph phaſe. Hic nota ꝙ in
veteri teſtamēto erant decē feſta.ſ.ſabbatū: neomenia:
faſe:penthecoſte:feſtū clangoris:feſtū ꝓpiciationis:ſce
nophegia:encenia:iubileꝰ:⁊ furim. Sabbatū interpre-
tatꝰ quies:⁊ pōt dici feſtū dn̄i:qꝛ deꝰ quieuit in eo. De
hoc pleniꝰ dicā in ſuo loco. Neomenia ſonat īuocatio
lune.De hͦ require in ſuo loco.Faſe.i.tranſitus dn̄i.De
hoc dictū eſt.Pēthecoſte ſonat q̄nquageſimꝰ vel pen-
thecoſtē ipſa q̄nquagena dierū: quibꝰ cōpletis vltimꝰ
dies dicebatꝰ feſtum pēthecoſtes.fiebat autē in memo
riā date legis:que in q̄nquageſimo die ab exitu de egy
pto eſt data. Eadē etiā ſolēnitas dicebatꝰ feſtū hebdo-
madaꝝ: qꝛ ſupputatis ſeptē hebdomadis ab altera die
azimoꝝ fiebat.Dicebatꝰ enī feſtū primitiarū:qꝛ tunc of-
ferebantꝰ de nouis frugibꝰ duo panes.De hoc etiā vide
in pēthecoſte.Feſtū clangoris vel tubarū erat p̄ma die
menſis ſeptimi:ſimul cū neomenia:⁊ ita duplex ſolēni-
tas erat in p̄ma die menſis ſeptimi.ſ.feſtū clangoris vel
tubarū:⁊ neomenia.vn̄ illud: Buccinate in neomenia
tuba:in quo buccinabatꝰ cornibꝰ pecoris:qꝛ ea die libe
ratus erat iſaac ne imolaretꝰ:pecore ꝓ eo ſubſtituto.Di
cebatꝰ etiā feſtū ſeptimanarū vel ſabbatum menſiū : qꝛ
menſis ſeptimꝰ fere erat totꝰ ſolēnis.Feſtū ꝓpiciatio-
nis erat decima die menſis ſeptimi.i.ſeptembris: qꝛ re-
diit ea die moyſes ad iudeos referēs eis deū placatum
ſuꝑ offenſa vituli cōflatilis.Eadē die ieiunabant hoīes
⁊ iumenta: ⁊ pueri ſeptēnes a veſpera vſq₃ ad veſperaꝫ
pro memoria mortuoꝝ.vn̄ etiā dicebatꝰ dies afflictōis.
dicebatꝰ necnō dies expiatiōis:qꝛ eo die ſanguine vitu-
le rufe expiabatꝰ tabernaculū ⁊ altare : ⁊ fiebat cinis ex
ea ad expiationē īmundoꝝ: ⁊ ipſi expiabantꝰ a peccatis
ipſius anni per emiſſionē hirci apompei.Scenophegia
erat q̄ntadecima die ſeptēbris:qd̄ ſonat fictio taberna-
culoꝝ:in qua per ſeptē dies habitabāt ſub vmbraculis
in memoria quadraginta annoꝝ:ī quibꝰin deſerto ſub
vmbraculis fuerūt ſeu tabernaculis.vn̄ ⁊ feſtū taberna
culoꝝ ſolet dici:⁊ ꝓtelabatꝰ ſeptē diebꝰ quarū primꝰ ⁊
vltimꝰ ſolēnes erāt.Octauꝰ etiam dies erat ſolēnis:nō
qꝛ de ſcenophegia eſſet ſed ea die cōueniebāt ad faciē-
dam collectā forte in vſus pauperum vel in alios vſus
cōes.vn̄ ⁊ ſcenophegia legitꝰ q̄nq₃ eſſe feſtū octo dierū.
De hoc etiam vide in ſcenophegia de s lr̄a.Encenia ſo-
nat noua feſta:ſicut dedicationes eccleſiarū.vide ſupra
in encenia. Jubileꝰ erat annꝰ remiſſionis ⁊ gaudii. De
quo dicā in ſuo loco.Phurim.i.ſortiū erat feſtum ꝓ vi
ctoria heſter:quā habuit de aman:de quibꝰ dr̄ Heſter
ix. Jſti ſūt dies quos nūq₃ deleuit obliuio ⁊c̄.vt habetꝰ
pleniꝰ Heſter.ix.

F aſelus li ſe.ge.dicitꝰ a faſe qd̄ interp̄tatꝰ tranſitus.⁊ eſt fa
ſelus ꝑua nauis habilis ad tranſeundū huc ⁊ illuc.faſe-
lus etiā dicitꝰ quedā inſula grecie.vn̄ hic faſelꝰ li: qd̄dā
genꝰ leguminis qd̄ plurimū abūdat in illa inſula:vel qꝛ
primū inde allatū eſt.⁊ inde faſeolus li dimi.⁊ hoc faſe-
lariū rii:herba faſeli:vel locꝰ vbi abūdat.⁊ ꝓdu. penul.
faſelus.vn̄ in doctrinali dicitꝰ: E ſuꝑ l longam dabimꝰ
ꝓbat ecce faſelꝰ.⁊ ſcribitꝰ tm̄ per vnū l.

Faſeolus li dimi.in faſelus eſt.

F aſianꝰ.hec faſis faſis vel faſidis quedā inſula grecie. vn̄
hic faſianꝰni:quedā auis:qꝛ inde primū aſportatus eſt
vel dicitꝰ faſianꝰ quaſi fagianꝰ:a fagin quod eſt cōme-
dere:qꝛ eiꝰ caro ſuauis eſt ad comedendum.⁊ ꝓdu.pe-
nul.faſianꝰ.

F aſma.a faſmos dicitꝰ hec faſma me:⁊ hͦ faſma matꝭ.i.ap-
paritio ꝓprie vana ⁊ incerta vt in nocte.⁊ hinc quedaꝫ
fabula menandri dicta eſt faſma a quadā apparitione.
vide etiā in fantaſma.

F aſmos grece:apparitio interpretatꝰ latine.

F aſſio onis fe.ge.i confeſſio:a fateor teris faſſus ſū. Oui.
in epi.Da veniā faſſi mihi nō munera tanti.

F aſtidio dis diui dire.i.horrere:ſpernere:contēnere:tede-
re.vn̄ verbalia ⁊ hoc faſtidiū dii.i.ſuꝑbia vel tedium.vn̄
faſtidioſus ſa ſū.i.ſuperbus:vel tedioſus.vnde hic faſti
dioſus ſi.vn̄ hec faſtidioſitas tatis. Faſtidio actiuū eſt
cū omnibus ſuis cōpoſitis ſiqua habet.⁊ deriuatꝰ faſti-
dio a faſtꝰ ſtus qd̄ eſt ſuꝑbia.Quidā tm̄ dicunt faſtidiū
eſſe p̄me impoſitiōis:⁊ inde faſtus.

F aſtigatus pro faſtigiatꝰ in faſtigiū vide.

F aſtigiū gii .i. ſūmitas:altitudo:honor.⁊ inde faſtigioluꝫ
li dimi. ⁊ faſtigio as.i.exaltare:ſublimare. vn̄ faſtigiatꝰ
tus:⁊ faſtigiatus ta tū.i.eleuatꝰ:⁊ altus. ⁊ deriuatꝰ a fa-
ſtus qd̄ eſt ſuperbia . ⁊ inuenitꝰ per ſyncopā faſtigatꝰ ꝓ
faſtigiatꝰ.⁊ vt dicitꝰ in Grecis.Sūt faſtidia tedia: ſed fa-
ſtigia celſa.

F aſtuoſus.a faſtus ſtus qd̄ ē ſuꝑbia dicitꝰ faſtuoſus ſa ſū
.i.ſuperbꝰ.⁊ cōꝑatur:vt faſtuoſus ſior ſimus.vn̄ faſtuo
ſe ſius ſime aduer.⁊ hec faſtuoſitas tatis.i.ſuperbia:ele
gantia:elatio.

F aſtus.a fas dicitꝰ faſtus ſta ſtū. ⁊ faſtꝰ dies dicitꝰ licitus
in quo licebat romanis negocia agere:cauſas exercere:
vel aliquid tale. Nefaſtus vͦo dies dicitꝰ quaſi illicitus:
qꝛ illicitū aut quaſi nefas erat in illo die predicta agere
qꝛ in illo die male contigerat romanis.⁊ dicitꝰ nefaſtꝰ a
nefas.fuit ſiquidē vetus cōſuetudo apud romanos:vt
quaſcūq₃ aduerſitates ſiue ꝓſperitates ſuſtinerent:eas
in faſtis annotare facerēt. Jllos ergo dies in quibꝰ ſibi
male cōtigerat celebrabāt:nō cā ſolēnitatis:ſed timore
infortunii:⁊ vocabantꝰ nefaſti.Sed illi in quibꝰ ſibi bn̄
contigerat vocabantꝰ faſti:q̄ſi liciti: qꝛ in eis licebat eis
cauſas agere ⁊ hmōi.vel qꝛ in eis fabatꝰ ius.⁊ hinc qui-
dam liber Ouidii in quo tractatur de faſtis ⁊ nefaſtis
diebꝰ a digniori intitulatꝰ liber faſtoꝝ. Hic etiā annales
libri in q̄bꝰ ſcribebātꝰ facta romanoꝝ totiꝰ anni:ſilitꝰ a di
gniori ꝑte dicti ſūt faſti. Jnuenitꝰ etiam hic faſtus ſtus
quarte declinatiōis ꝓ annali libro . vnde Lucanꝰ in.x.
Nec meꝰ edoxi vincetꝰ faſtibꝰ annus.Sed magis ꝓprie
pro libro annali eſt ſecūde declinatiōis faſtꝰ ſti: nā pro
ſuperbia eſt quarte declinatiōis hic faſtꝰ ſtus.

F atatꝰ ta tum.i.fato deſtinatꝰ.⁊ dicitꝰ a fato tas.

F ateor teris faſſus ſū fateri .i. manifeſtari:q̄ſi teneor fari.
Fateri coactionis eſt ⁊ neceſſitatis:fatemur enī coacti.
Sed cōfitemur ⁊ manifeſtamꝰ volūtarii:prodimꝰ pre-
cio vel aliqua vtilitate ſperata ducti . Jtē fatemur ma-
la:manifeſtamꝰ bona:ꝓdimus queſita. ſed hec diſtin-
ctio q̄nq₃ cōfunditꝰ:⁊ vtimur iſtis verbis indifferenter.
Fateor cōponitꝰ cū con ⁊ dicitꝰ confiteor: itē cum dis ⁊
dicitꝰ diffiteor:itē cum in ⁊ dicitꝰ infiteor: ambo ꝓ nega
re.itē cum ꝓ ⁊ dicitꝰ ꝓfiteor:itē cum re ⁊ dicitꝰ refiteor.
Fateor ⁊ oīa ab eo cōpoſita ſunt deponētia: ⁊ faciunt
ſupinū in ſum. Jteꝫ omnia ab eo cōpoſita mutant a ſui
ſimplicis in i in verbo:ſed in ſupīo ⁊ ꝑticipio in e.⁊ cor.
fa fateor.vn̄ Oui.de ſine titulo:Confiteor ſiq̄d prodeſt
delicta fateri.

F atidicꝰ ca cum.i.fata dicēs.⁊ cōponitꝰ a fatū ⁊ dico cis:
⁊ cor.di.ſicut ⁊ maledicꝰ.

F atigo gas gaui gare.i.fatim agere:⁊ abundāter: a fatim
qd̄ eſt abundanter: ⁊ ago gis: ſed magis videtꝰ etymo.
q̄₃ compoſitio.⁊ eſt actiuū cum omnibꝰ ſuis compſitis.

ꝛ produ.ti. A fatigo deriuaṫ fatigatus ta tuʒ.i.in itinere laſſatꝰ:feſſus.

Fatim aduer.i.multū:vel abundanṫ.vide in affatim.

Fatiſco ſcis cōponiṫ a fatim qd̄ eſt abundanṫ:ꝛ hiſco ſcis ꝛ ē fatiſcere abundāṫ hiſcere:ꝛ ſcindi: vt Iſte pannꝰ fatiſcit rimis.i.ſcinditur.ꝛ fatiſcere eſt laſſari:marceſcere: abundāter aperiri: deſinere eſſe:deficere. vn̄ de ſancto Martino diciṫ:Artus febre fatiſcētes. Et nota ꝙ nos dicimus fatiſco ſcis: ſed antiqui dicebāt fatiſcoꝛ ſceris feſſus ſū:qd̄ nos nō dicimꝰ.ſed componiṫ:vt defitiſcoꝛ ſcerl defeſſus ſū:ꝛ hoc vtimur:vt dixi in defetiſcoꝛ.

Fatum.a foꝛ ris diciṫ hoc fatū ti:ꝛ dicūt fatū eſſe quicq̄d deꝰ fatur. vel fatum eſt tp̄alis ſucceſſio vel euentꝰ rerū a deo ꝓuiſarū.ꝛ fingūt tria fata:in colo:ꝛ fuſo:ꝛ digitis fila ex lana trahentibꝰ ꝓpter trinam variationem reꝝ. Quedā v̊o deſinūt eſſe:quedam incipiūt eſſe: quedam perſeuerāt:vel ꝓpter tria tempoꝛa.ſ.pꝛeteritū qd̄ in fuſo iā netū ꝛ inuolutū eſt: Pꝛeſens qd̄ inter digitos nētis trahiṫ: Futurū qd̄ eſt in lana que in colo implicita eſt:ꝛ qd̄ adhuc ꝑ digitos nentis ad fuſuʒ tanq̄ʒ pꝛeſens ad p̄teritū traijciēdū eſt.Et eſt idē fatū ꝛ foꝛtuna.ſed in hoc differūt:qꝛ foꝛtuna eſt in his que foꝛtuitu veniunt nulla palā cauſa.fatū v̊o eſt appoſitū ſingulis ꝛ ſtatutū ſed h̊ alterıꝰ cōſiderationis ē.Scd̄m v̊o Quintilianum de cauſis:fatū diciṫ a facio vel fio.vn̄ ꝛ ait:Quid eſt fatū niſi qd̄ fit ꝛ non habet cauſas.Boetiꝰ v̊o in.iiij.li.de cōſolatiōe dicit:Pꝛouidētia eſt ipſa diuina rō in ſūmo omniū p̄ncipe cōſtituta que cūcta diſponit.Fatū eſt inherēs rebꝰ mobilibꝰ diſpoſitio per quā ꝓuidentia ſuis queq; nectit oꝛdinibꝰ.A fatū diciṫ fato tas taui.i.deſtinare:deſignare.ꝛ hic ꝛ hec fatalis ꝛ hoc le: qd̄ fato debeṫ.vn̄ fataliter aduer.

Fatuo as aui.i.fatuū facere.ꝛ diciṫ a fatuꝰ.ꝛ cōponiṫ: vt diffatuo as.i.diuerſis modis fatuare:vel a fatuitate remouere.infatuo as.i.valde fatuare.ꝛ eſt actiuū cū oībꝰ ſuis cōpoſitis.

Fatus ta tū.i.locutꝰ.vide etiā in foꝛ faris.

Fatuꝰ tua tuū diciṫ a foꝛ ris.ꝛ diciṫ fatuꝰ: qꝛ imperitiam ſuā oſtendit fando quicq̄d latet in aīo:vel reſpōdendo ad interrogata.vel ideo fatuꝰ diciṫ a fando: qꝛ nec qd̄ ipſe faṫ nec qd̄ alij dicūt intelligit.ꝛ differt fatuꝰ a ſtulto:qꝛ ſtultꝰ eſt qui per ſtupoꝛē nō moueṫ:iniuriaʒ ꝛ ſeuiciā perfert:nec vltꝰ eſt: nec vllo ignominie cōmoueṫ doloꝛe:qꝛ ſtultus ē hebetioꝛ coꝛde.vn̄ quidā: Ego ſtultū me eſtimo:fatuū eſſe nō opinoꝛ.i.obtuſū ſiquidē ſenſibus:nō tn̄ vt ille.ꝛ compaṫ:vt fatuꝰ magis fatuꝰ ſimꝰ vn̄ fatue magl fatue ſime aduer. ꝛ hec fatuitas tatl ſm̄ Hu.vel ſm̄ quoſdā fatuꝰ diciṫ qui fando oſtendit imperitiā ſuam:ſtultus v̊o eſt qui ſemꝑ per ſtupoꝛeʒ moueṫ in nimiā ſeuitiā in coꝛde nec ꝑfert.

Fautio onis in fautoꝛ exponiṫ.

Faudicus ca cū penul.coꝛ.eſt ille qui vera dicit cui cuncti fauēt.ꝛ videṫ cōponi a faueo ues:vel dico vel dictū: qꝛ eiꝰ dictis faueṫ.

Faueo ues ui fautū fauere.i.ſuffragari:auxiliari:aſſentire fauoꝛē dare:ꝛ ꝓpꝛie in malo. Faueo neutrū eſt cū oībus ſuis cōpoſitis. Itē faueo in p̄ſenti coꝛ.hāc ſyllabaʒ fa:ſed in p̄terito eā pꝛodu.Tobias:Ut legi faueas tibi: ſicut amaris ameṫ ꝓximus ꝛc̄.ꝛ deberet ſupinū facere fatū:ui pꝛeteriti cōuerſa in tū:ſed addiṫ u ad differētiaʒ de fatū ti:ſicut ꝛ caueo caui catū deberet facere:ſed facit cautū ad differentiā huiꝰ noīs catus cata catum.

Faui eſt pꝛeteritū de faueo ues.ꝛ pꝛodu.p̄mam. Itē faui eſt genitiuꝰ huius noīs fauus ui:ꝓ hꝛiſca mellis: ꝛ tūc coꝛ.pꝛimā.vn̄ verſus:Saſia plena faui mihi das ideo tibi faui.

Fauilla.a fos qd̄ eſt ignis diciṫ hec fauilla le.i.ſcintilla. ſʒ ſcintilla ꝓpꝛie dr̄ accenſa:fauilla v̊o extincta ꝛ igne deſerta:qꝛ fauilla eſt extinctꝰ:ſcintille ignis vel cinis.ꝛ diciṫ ſic:qꝛ per ignē effecta ſit.vn̄ ꝛ diciṫ fauilla quaſi fos vulſa.vel diciṫ fauilla quaſi fagilla:a fagin qd̄ eſt comedere:qꝛ eſt cibꝰ ignis:vel potiꝰ reliquie cibi ignis.

Fauillus li dimi.paruꝰ fauus.Idem etiā fauulus li diciṫ.

Fauiſſoꝛ ſoꝛis eſt piſcatoꝛ qui ſemper rogat ꝛ fauet deo: vt ſibi bn̄ eueniat.ꝛ diciṫ a faueo ues.

Fauiꝰ uia uiū.i.leuis ꝛ imponderoſus.ꝛ dr̄ a fauoniꝰ nij: qui dicitur ventꝰ leuis.

Fauni.a fando vel fonos dicti ſunt quidā dij ſiluarū fauni: qꝛ voce nō ſignis oñdebāt futura in lucl ꝯſulti a paganis. Hi vulgo īcubi vel incubones a romanis v̊o fauni ficarij dicunṫ.

Fauoniꝰ.a faueo ues diciṫ hic fauoniꝰ nij lenis ventꝰ qui ꝛ ſephirꝰ dicitur.ꝛ vocatur ſic fauonius:qꝛ eius fauoꝛe floꝛes ꝓducunṫ:ꝛ terra germinat.vn̄ Ouidiꝰ:Uſq; ſub aduentu ſpirantis lene fauoni.vn̄ fauoniꝰ nia nium:ꝛ h̊ fauoniū nij:leue odiū: qd̄ cito tranſit ꝛ cadit ad moduʒ illiꝰ venti.Fauonij etiā olim dicebanṫ ſpurij qui ex p̄re incerto ꝛ matre vidua ſunt geniti.ꝛ hoc ideo:qꝛ quedā aīalia fauonio ſpū hauſto concipere eſtimanṫ.

Fauoꝛ.a faueo ues diciṫ hic fauoꝛ uoꝛis.i.auxilium: laus aſſenſus.vn̄ fauoꝛoſus ſa ſū.i.fauoꝛe plenꝰ.Idem ꝛ fautoꝛiꝰ ria riū:a fautoꝛe:ꝛ hic ꝛ hec fauoꝛabilis ꝛ hoc le.ꝛ compatur:vt fauoꝛabilis lioꝛ liſſimꝰ.vn̄ fauoꝛabiliṫ liꝰ ſime aduer.ꝛ hec fauoꝛabilitas tatis.

Fauſtitudo dinis:in fauſtus vide.

Fauſtus.a faueo diciṫ fauſtus ſta ſtuʒ.i.felix: cui foꝛtuna fauet.ꝛ compatur:vt fauſtus ſtioꝛ ſimꝰ.vn̄ fauſte tiꝰ ſime aduer.ꝛ hec fauſtitudo dinis.i.felicitas.Fauſtꝰ cōponiṫ:vt infauſtus ſta ſtū.i.infelix:cui foꝛtuna nō fauet ſed ſemꝑ eſt aduerſa:ꝛ ei non cōtingit niſi male. A fauſtus diciṫ fauſte aduer.ꝓſpere:feliciter:pie.

Fautoꝛ.a faueo ues diciṫ hic fautoꝛ toꝛis.i.laudatoꝛ:conſenſoꝛ in malo.ꝛ hec fautio onis: laus vel conſenſus in malo:ſicut amicitia conſenſus in bono.Qd̄ enī eſt amicitia inter bonos:hoc idē eſt fautio inter malos.vn̄ fautioſus ſa ſū:in malo cōſentiēs. ꝛ ſcribitur per t fautio ꝛ fautioſū:nō per c.

Fautoꝛiꝰ in fauoꝛ exponiṫ.

Fautū eſt ſupinū de faueo ues.

Fauus ui mel eſt in cera.ſ.bꝛiſca:ꝛ diciṫ a fagin grece: qd̄ eſt comedere latine quaſi fagꝰ:qꝛ magis comediṫ q̄ʒ bibiṫ.ꝛ coꝛ.fa:ſicut dixi in faui pꝛeterito.

Faux.a fos qd̄ eſt vox diciṫ faux cis.fauces ſūt anguſte fiſtule gutturis quaſi foces.i. voces per q̄s vocalis ſpūs ab intimo pectoꝛe exiliens:ſonū vocis emittit.ꝛ dicunṫ ſic:vel a fundendis vocibꝰ:vel qꝛ per eas famur voces. vel fauces dicunṫ a fos qd̄ eſt aer:quaſi fos capiētes.i. aerē.vel fauces dicūṫ a fagin qd̄ eſt comedere: ꝛ ſm̄ h̊ fauces dicunṫ maxille quibꝰ comedimꝰ.ꝛ ad ſimimilitudinē fauciū dicunṫ fauces loca aſtricta ꝛ anguſta: ſicut eſt aditꝰ viarū inter altos mōtes.Siliter ad ſilitudinē fauciū dicūṫ fauces oſtia fluuioꝝ ꝛ exitꝰ in mari: qꝛ locꝰ ille ſolet eſſe ſtrictus ꝛ anguſtꝰ ad modū fauciū:vel qꝛ ꝑ locū illū aque ꝛ naues exeūt:ſicut ꝑ fauces voces. ꝛ a faux cōponiṫ ſuffoco cas.Et ſcias ꝙ inueniṫ faux ꝑ u ꝛ per x:ꝛ fas ſine u ꝛ ꝑ s.i.licitum.ꝛ fax ſine u per x:ꝛ falx ꝑ l ꝛ ꝑ x:ſic̄ ptʒ in h̊ v̊ſu:Faux ē:faſq; lʒ:reſecat falx fax quoq; lucet.Expone:faux ē.i.comedit.cetera patēt.

F axo.a facio cis dicit̄ faxo xis xit.i.facere: vbuʒ defectiuū ꝛ comicū: ꝛ nō habet ampli⁹ niſi predictas voces: ꝛ faxim. Et ſcias ꝙ faxo xis xit qn̄q; accipiunt̄ in vi futuri qn̄q; in vi preſentis: tā ſubiūctiui ꝙ̄ indicatiui. Faxim eſt pſentis tpis ſubiūctiui modi: accipit̄ tn̄ ꝓ futuro.

F ax facis fe.ge.i.teda.ꝛ dicit̄ a fos qđ eſt ignis: qꝛ faciat ignē quaſi fos capiēs: vel focos faciens. inde facula le dimi.i.pua fax.

F ante E

F ebe.febes.i.luna dicit̄ a fos qđ eſt lux vel clarū.ꝛ acuit̄ vltima ſyllaba. Itē hic feb⁹ bi.i.apollo: vel ſol a fos dicit̄.vn̄ dicit Pap. Feb⁹ ꝛ febe ſol ꝛ luna dicunt̄: a fos .i.claritate. Feb⁹.i.clar⁹: ab eo qđ eſt fos.i.lux. Hu.vo dicit: A fos qđ eſt lux dictus eſt ſol feb⁹.i.lucidus: ꝛ eſt quaſi adiectiuū.vn̄ feb⁹ apollo quaſi lucidus da dum. vel feb⁹ grece: latine interpretat̄ cōis: qꝛ cōiter temperat ꝛ frigidos ꝛ calidos planetas.vn̄ febe⁹ bea beum. ꝛ pōt ſcribi febus p f vel per ph.

F ebricito tas penul.cor. qđ ꝛ febricitor tari inuenit̄ in deponen.ge.i.febrē habere.ꝛ deriuat̄ a febris.

F ebricula le dimi.parua febris.

F ebrio bris.i.febrē habere: dicit̄ a febris: ꝛ a febrio febriſco ſcis inchoatiuū.

F ebris bris fe.ge. dicit̄ a ferueo ues: qꝛ facit hominē feruere: vel dicit̄ a frigeo ges: qꝛ facit hominem frigere. ꝛ deſinit actūs ſingularis in em vel in im: vt febrē vel febrim. ꝛ abltūs in e vel in i: vt febre vel febri: etiā accuſatiuus pluralis in es vel in is: vt febres vel febris.

F ebrua orū ge.neu.pluralis numeri.i. ſacrificia ꝛ purgationes q̄ olim ſolebāt fieri ꝓ animab⁹ defunctoꝝ.vn̄ febrūatus ta tum.i.purgat⁹.ꝛ februo as.i.ſacrificare: vel purgare. ꝛ hic febru⁹ brui.i.pluto. Februi etiaʒ dicunt̄ manes: qꝛ eis fiebāt hmōi purgationes. ꝛ a febru⁹ vel febri⁹ dicit̄ hic februari⁹ rij: quidā menſis: dict⁹ ſic: q̄ſi ſacrificatori⁹ vel purgatorius ſiue purgatiu⁹: qꝛ in illo menſe olim pcipue fiebāt februa ꝓ animab⁹ defunctorū ipſi plutoni.vn̄ februarius ria riū.

F ebruari⁹.in februa eſt.

F eb⁹ bi maſ.ge.in febe eſt expoſitū.

F ecialis.a fedus deris dicit̄ hic ꝛ hec fecialis quaſi fedialis.i.ſacerdos p quē federa fiebant: vel qui bella annūciabat: qui poti⁹ dicebat̄ ſecularis.vn̄ olim feciales dicebant̄ fediales: qꝛ per eos federa fiebant: ſicut p ſeculares bella. Fecialis ergo proprie dicebat̄ ille qui legatione vtebat̄ ꝓ federe ꝛ pace ſm Hu. Pap. etiam dicit Feciales dicunt̄ per quos federa ꝛ bella indicebant̄.i. ſacerdotes.

F eciniū nij dicit̄ a fex.ꝛ dicunt̄ fecinia minuti acini ꝛ dure cutis: qꝛ plus fecis faciāt ꝙ̄ alij acini.

F eco.a fex dicit̄ feco cas caui care.i. fecē facere: vel fece inficere. ꝛ cōponit̄: vt defeco cas.i.purgare: quaſi deorſū a fece ponere. vnde Propheta: Uindemie defecate ꝛc̄. Itē effeco cas.i.purgare: quaſi extra fecē ponere: ab ex ꝛ feco cas. Feco cas ꝓ fecē facere neutrū eſt. ꝓ deturpare eſt actiuū. Cōpoſita vo ab eo omnia ſunt actiua: ꝛ ꝓdu.hanc ſyllabā fe.

F ecula le dimi.pua fex. fecula etiaʒ dicit̄ vua decocta vel pinguis.

F eculent⁹ ta tū.i.fetidus.ꝛ dr̄ a fece vel fecula. vel cōponit̄ a fece ꝛ lentos qđ eſt plenū: vn̄ feculent⁹ ta tū.i.fece plen⁹ vel fetid⁹.ꝛ cōpat̄.vn̄ hec feculentia tie.i.feditas

F ecundus.a fet⁹ dicit̄ fecundus da dū.i.fertilis: abūdās: quaſi fetundus.i.fetu vndans: vel q̄ſi fetum dās.ꝛ cōparat̄: vt fecundus dior ſim⁹.vn̄ fecūde di⁹ ſime aduer. ꝛ hec fecunditas tatis. Fecundus cōponit̄: vt infecundus da dū.i.nō fecūd⁹: ſterilis. ꝛ a fecūdus fecūdo das .i.fecundū facere.

F edeo des.i.fedū eſſe.a fedo das dicit̄.

F edero.a fedus deris dicit̄ federo ras.i.pacificare: fedus firmare. ꝛ cōfedero ras.i.coniūgere: colligare. vn̄ vbalia cōfederator trix tio.

F edo das daui dare.i.deturpare. ꝛ componit̄: vt cōfedo das: defedo das.i.mundare: vel valde fedare. diffedo das.i.diuerſis modis fedare: vel mūdare. effedo das.i. valde fedare: vel extra feditatem ponere. refedo das.i. iteꝝ fedare. Fedo ꝛ cōpoſita ab eo actiua ſūt: ꝛ ꝓducūt hanc ſyllabā fe.ij. Reg.xvj.c.dicit̄: Ut qū audierit iſrael ꝙ fedaraueris patreꝫ tuū roborent̄ tecū ꝛc̄. Uirgili⁹ in.iij. Enei. Semeſā predā ꝛ veſtigia feda relinquunt.

F edoſus ſa ſū.i.fedus da dū.ꝛ compat̄: vt fedoſus ſior ſimus.ꝛ deriuat̄ a fedus da dū.

F edus deris.i.pactū: vel pax que fit inter dimicātes.ꝛ dicit̄ a fedus da dū. fuit vo olim cōſuetudo ꝙ qū aliquis vellet inire fedus quedā porca ſacrificaret̄ in hūc modū: maior ex iſta pte ꝛ minor ex alia: ſiue eſſet imperator ſiue eſſet rex: ſiue ali⁹ pnceps tenebant illā porcā ꝛ ipſā pcutiebant: ꝛ turpiter occidebant: q̄ſi dicerent: ſic occidat̄ ille qui a pace reſilierit. ꝛ inde dictū ē fedus: a porca feda ꝛ turpiter occiſa: cui⁹ mors optabatur ei q̄ a pace reſiliret. vel dicitur fed⁹ a fide. vel dicitur ab hirco ꝛ edo: f lr̄a addita: vel poti⁹ poſita pro h que habet̄ in hoc nōie hirc⁹.ꝛ dicitur fed⁹ ſic: qꝛ hircus ꝛ edus cū porca imolabant̄ in federe faciēdo. ꝛ fedus preuenit pacem. ſed federis ptes ſūt inducie dicte quaſi dies ocij: vel inducta ocia. ꝛ ſcribit̄ foedus deris p oe dipthōgon. ſimiliter foedero ras. Inuenit̄ fedus da duꝫ adiectiuū.i. turpis: deformis: ſordid⁹. ꝛ deriuat̄ a fedo das. ꝛ comparat̄: vt fedus dior ſim⁹. vnde fede dius ſime aduer. ꝛ hec feditas tatis. ꝛ ſcribit̄ per e ſolā. ꝓdu.tn̄ primaꝫ.vn̄ verſus: Sordidus ē fedus: ꝓ pacto dicito foedus. Judith.xiij.c.dicit̄: Fedū ē eni apud aſſyrios: ſi femina irrideat virū.

F edus da dū in fedus deris exponit̄.

F el.a follis dicit̄ fel lis: qꝛ fit folliculus geſtās humorem qui vocat̄ bilis. ꝛ dicit̄ fel tā folliculus ꝙ̄ ille humor. ꝛ ſcribit̄ p duo l in gtō. Nā gtūs formatur a ntō: addita lis: ſicut ꝛ mel lis. A fel deriuat̄ felleus lea leū.i.de felle exiſtēs: vel amarum.

F elena ne: quedā beſtia valde timida.ſ.ceruа. ꝛ ꝓ eodem inuenitur hec feles indeclinabile. Ouidi⁹ in.v.meta. Feles ſoror phebi niuea ſaturnia iacta.

F elicito tas frequen.eſt de felico cas caui catū catu. ꝛ format̄ ab hꝰ ſupio felicatu: a mutata in i breuē: ꝛ u in o: fit felicito ꝛ ab īpero ras īpatu: a in i breuē: ꝛ u in o: fit impito tas.

F elico.a felix deriuatur felico cas catū care.i.felicē facere a quo felicito tas frequen. vide in felix.

F elix cis ge.oīs.i.beat⁹: fortunat⁹: diues. ꝛ dicit̄ felix ꝛ q̄ dat felicitatē: ꝛ qui accipit: ꝛ p qđ datur felicitas: vt felix temp⁹: felix locus. ꝛ comparatur: vt felix cior ſimus vn̄ feliciter cius ſime aduer. ꝛ hec felicitas tatis. De felicitate philoſophoꝝ ſiue cōtēplatiōe dicā in vita. ꝛ a felix deriuat̄ felico cas.i.felicem facere: a quo felicito tas frequen. Felix cōponitur: vt infelix.i.non felix: infortunat⁹.ꝛ ſiliter comparatur: vn̄ infeliciter ci⁹ ſime aduer. ꝛ hec infelicitas. ꝛ infelico cas.i.infligere: infeliceꝫ facere. a quo infelicito tas frequen. ꝛ formatur ab hoc ſupino infelicatu: a mutata in i breuē: ꝛ u i o: fit īfelicito tas

ſicut volo las volatu: volito tas: rogo gas rogatu: rogi/to tas: vt ſupra oſtendi in tertia pte in. c. de vbo freque/tatiuo. Et ſcias ꝙ felix dicitur q̄ſi faciellet⁹. ⁊ eſt etymo. ⁊ ꝑdu. fe. vn̄ Lucan⁹ in q̄rto: Felix q̄ potuit mundi vi/tare ruinā. quo lateat iā ſcire loco ⁊c.

Femella le dimi. ꝑua femina.

Femellari⁹. a femina dicit̄ femellari⁹ rij. i. mulierari⁹: fe/mineis vel femineo operi dedit⁹: vel femineos habens mores vel voluntati femine dedit⁹: ⁊ obnoxius: q̄ alio noīe dicit̄ vxorius.

Femen. a femur dicitur h̄ femen minis: ⁊ ſunt ille ptes fe/moꝝ: quib⁹ in equitando tergis equoꝝ adherem⁹. vn̄ ⁊ pliatores olim ſub feminib⁹ amiſiſſe equos dicebā/tur. vel femē minis eſt coxa femine. Cant. vij. c. Et iun/ctura feminū tuoꝝ ſicut monilia. vn̄ hoc feminale lis: brace feminarum: q₂ tegāt femina. ⁊ hinc femē dicitur q̄nq₃ pinguedo illa q̄ eſt in pube mulieris. ⁊ femur dr̄ q̄ eſt in pube viroꝝ. hec tn̄ ꝓprietas ſepe corrūpit̄ apud autores vtentes p̄dictis vocabulis indifferenter.

Femina dicit̄ a fos q̄d eſt ignis: quaſi ignita: q₂ vehemē/tius viro ardet ⁊ ſupiſcit. vel femina dicit̄ a fetiditate: q̄ſi fetida: q₂ generat fetū. ⁊ hinc hec femella le: ⁊ femi/nella le: ⁊ feminula le: oīa dimi. ⁊ femine⁹ nea neū: ⁊ fe/min⁹ na nū: res femine vel ptinens ad feminam. Itē fe/mina pōt eſſe pluralis numeri ꝓ coxis mulierū. vide in femen minis.

Feminale lis ꝑdu. penul. vide in femen minis.

Feminella le dimi. parua femina.

Feminin⁹ na nū a femina dr̄. ⁊ ſcribit̄ per i in antepenul. ⁊ penul. ſyllaba: vt Cuius generis? femini. vn̄ Gen̄. vj. c. dicitur: Et ex cūctis animātib⁹ vniuerſe carnis bina in/duces in archā maſcilini ſex⁹ ⁊ feminini.

Femino nas naui. nare dicit̄ a femina. ⁊ eſt feminare mo/re feminarū ſe habere: ⁊ ſm̄ hoc neutrū eſt ⁊ abſolutū. vel femino nas. i. mollē vel femineū facere: debilitare: eneruare: euirare. ⁊ cōponit̄: vt effemino nas. i. valde fe/minare. Femino ⁊ ei⁹ cōpoſita in hac ſignificatione ſūt actiua: ⁊ ꝑdu. fe: ſicut ⁊ femia. Ouidi⁹ de arte: Sic ruit ad celebres cultiſſima femina ludos.

Feminula le dimi. parua femina: penul. cor.

Femorale lis penul. ꝑdu. ⁊ exponit̄ in femur.

Femur ris ge. neu. cor. penul. gti. ⁊ ſūt femora ab inguine vſq₃ ad genua: dicta a femina: q₂ ibi ſit diſtinctio ei⁹ et viri. vel femur eſt coxa virilis ꝓprie. vn̄ h̄ femorale lis: brace viroꝝ: q₂ femora tegant. ſed femē eſt coxa ꝓprie femine. vn̄ ⁊ femur dicit̄ q̄nq₃ pinguedo que eſt in pu/be viroꝝ: ſicut femē pinguedo q̄ eſt in pube mulierum. Hec tn̄ proprietas apud autores ſepe corrūpit̄. Et ſcias ꝙ femur ⁊ gen⁹ ⁊ ſtirps dicit̄.

Fendo dis nō eſt in vſu: ſed cōponit̄: vt defendo dis di ſū ſu: inde defenſo ſas frequē. Itē₃ cōponit̄: vt indefendo dis di ſū: ⁊ inde infenſo ſas frequen. itē offendo dis di ſū ſu: inde offenſo ſas frequentatiuū.

Feneroꝛ. a fen⁹ dicit̄ feneroꝛ raris. ⁊ in eodē ſenſu inueni/tur fenero ras. i. mutuare vel mutuari. ſ. dare ad vſura₃ vel accipere. eſt enī dantis ⁊ accipientis. ⁊ q̄ dat mutuo ⁊ qui accipit feneraf̄. vn̄ hic feneratoꝛ toꝛi: q̄ dat ⁊ qui accipit fen⁹: q̄ſi fenoꝛis actoꝛ. ⁊ feneratoꝛius ria riū. Fe/nero vel feneroꝛ raris cōponit̄: vt cōfenero ras vel con feneroꝛ raris. i. ſimul fenerari. defenero ras: vel defene/roꝛ raris. i. ditare vel ditari: vel valde fenerari: vel deſer/uire: vel a fenoꝛe remouere. refenero ras: vel refeneroꝛ raris. i. ite₃ fenerari. Et nota ꝙ fenero vel feneroꝛ inue/nit̄ etiā ꝓ cōiungere: vel ligare. Fenero ras cū omnib⁹ ſuis cōpoſitis eſt neutrū: ſed feneroꝛ raris eſt deponen. cū ſuis cōpoſitis. tn̄ fenero ras q̄n ſtat ꝓ cōiungere: vel ligare: ⁊ defenero ꝓ ditare ſūt actiua.

Feneſtra ſtre dicitur a fos q̄d eſt lux: q₂ luce₃ ferat: vel q₂ per eā videam⁹ foꝛis lucē. vn̄ ⁊ feneſtra dicit̄ quaſi fe/rēs nos extra: vel feneſtra cōponit̄ a fos ⁊ miniſtro: q₂ miniſtrat lucē domui: ⁊ ſūt ꝓprie feneſtre quibus exte/rioꝛ ps anguſta eſt: ſed interioꝛ diffuſa. ⁊ hinc feneſtrel/la le dimi. i. ꝑua feneſtra. ⁊ feneſtrat⁹ ta tum: ⁊ feneſtro ſtras. i. feneſtras facere: vel feneſtras p̄parare.

Feniceon grece: latine dicit̄ rubeū. vn̄ feniceus cea ceu₃. i. rube⁹. vn̄ feniceā veſtē dicunt greci quā nos coccinea₃ dicim⁹. vn̄ punice⁹ ceā ceū. i. rube⁹: quaſi feniceus. ⁊ hic ⁊ hec fenix cis. i. hō rubeus: q₂ ergo illi ex vicinitate ſo/lis ſunt punicei ſeu fenicei dicti ſūt fenices. vn̄ etiā quia ipſi p̄mi inuētoꝛes litterarū fuerūt: adhuc capitales lit/teras rubeo coloꝛe. i. minio vel vermilione ſcribim⁹: vt coloꝛe repreſentem⁹ illos fuiſſe inuētoꝛes litterarum: ⁊ ab eis terra quā coluerunt dicta eſt fenicia cie. vn̄ hic ⁊ hec fenix cis gētile. ſ. quicūq₃ eſt de terra illa: ſiue ſit ru/beus ſiue nō. ⁊ fenice⁹ cea ceum in eodē ſenſu. Itē a fe/nicea dicit̄ penus na nū: ſubtracta aſpiratione: ſi pheni/cea ſcribat̄ per ph: vel mutata f in p: ſi ſcribat̄ p f. ⁊ a pe/nus mutata e in u fit pun⁹ na num: vn̄ punicus ca cū: ⁊ hinc punice⁹ cea ceum oīa in eodē ſenſu. Et nota dilige/ter ꝙ peni puni ⁊ punici ⁊ punicei dicunt̄ tā illi qui de punicea q̄₃ chartaginēſes ⁊ aphꝛicani. Dido quedā fuit de tyro ⁊ ſidone ciuitatib⁹ fenicie: fugiēs fratre₃ ſuū pi/gmalionē venit in aphꝛicā cū magna multitudine ſuoꝝ cū quibus chartaginē edificauit: ⁊ hinc chartaginēſes dicti ſūt peni vel puni vl̄ punici vel punicei. ⁊ terra char/tagini adiacēs dicta ē punica: tn̄ poſtea ampliata ē ap/pellatio: dicta ē generalit̄ aphꝛica terra punica: ⁊ aphꝛi/cani dicti ſūt punici peni vel puni. vn̄ ⁊ quoddā genus maloꝝ dicitur malū punicū: q₂ de illa regione fuit alla/tū: vel q₂ ibi plurimū abundat: vel q₂ grana habeat ru/bea. Itē a feniceon hic fenix cis: queda₃ auis arabie: de qua dicā in ſuo loco. vn̄ fenice⁹ cea ceū: q̄d pertinet ad fenicē vel res fenicis.

Fenice⁹ cea ceum in tribus ſignificationib⁹ inuenit̄. Na₃ fenice⁹. i. rubeus: a feniceon. ⁊ feniceus. i. de fenicia. ⁊ fe/niceus cea ceū: q̄d pertinet ad fenicē auē: ſicut plenius dixi in feniceon. ⁊ pōt ſcribi per ph vel p f indifferēter.

Feniciū cij: eſt herba fullonū q̄ nigrā facit tinctura₃. vnde Iſa. j. Si fuerint peccata noſtra quaſi feniciū.

Feniculū. a fenū dicit̄ hoc feniculū li penul. coꝛ. vel h̄ feni/culū: q₂ tirſus hui⁹ herbe ⁊ radices acuunt viſū. vn̄ ⁊ fe/niculū dicit̄ quaſi oculoꝛum fenū. vel dicitur ſic: q₂ hec herba eſt calida ⁊ ſicca.

Fenix cis cōis ge. i. hō rubeus: a feniceus dicitur. Item fe/nix dicit̄ a fenicia: ⁊ tūc eſt gentile. i. homo de fenicia. ⁊ in iſtis duab⁹ ſignificationibus eſt cōis ge. vt dixi in fe/niceon. Itē a feniceon q̄d eſt rubeu₃ dicit̄ hic fenix cis maſ. ge. penul. ꝑdu. quedam auis arabie: de qua dicit Ambꝛoſi⁹ in hexameron: Fenix quedam auis in locis arabie p̄hibet̄ degere: atq₃ ea vſq₃ ad annos quingen/tos lōgeua etate ꝓcedere: q̄ qū ſibi finē vite adeſſe ad/uerterit facit ſibi thecā de thure ⁊ mirrha ⁊ ceteri odo/ribus: in quā impleto vite ſue tp̄e intrat ⁊ moꝛit̄: de cu/ius humoꝛe carnis vermis exurgit: paulatimq₃ adole/ſcit: ac ꝓceſſu ſtatuti tp̄is induit alaru₃ tegmina: atq₃ in ſuperioꝛis auis ſpeciē foꝛmāq₃ repat̄. Doceat nos igit̄

h auis vel exẽplo ſui reſurrectionez credere: que etiam ſine exemplo ⁊ ſine ratiõis perceptiõe ipſa ſibi inſignia reſurrectiõis inſtaurat. ⁊ vtiq; aues ꝓpter hominẽ ſũt nõ hõ propter aues. Sic igiť exemplo docet nos ꝙ au ctoꝛ ⁊ creatoꝛ omniũ ſanctos ſuos perire in ꝑpetuũ nõ patiať: q2 auẽ vnicã perire nõ eſt paſſus: reſurgentẽ ſi ne ſemine voluit eã ꝓpagari. Iſidoꝛ⁹ etiã. xij. etymo. di cit: Fenix arabie auis dicta: q2 coloꝛem feniceũ habet: vel q2 ſit in toto oꝛbe ſingularis ⁊ vnica. Nã arabes ſin gularẽ fenicẽ vocãt: hic q̃ngẽtos ⁊ vltra annos viuẽs: dũ ſe videt ſenuiſſe collectis aromatũ virgulis rogũ ſi bi inſtruit: ⁊ ecõuerſo ad radiũ ſolis alarũ plauſu volũ tariũ ſibi incendiũ facit. ſicq; iterũ de cinerib⁹ ſuis reſur git. ⁊ põt ſcribi per ph ſiue per f fenix.

F enũ ni. a fos qđ eſt ignis: q2 facile igne accendať: vel eo flãma facile nutriať. ⁊ ſcribiť per oe diphthongum. tñ ſm vſũ ꝑma vocalis taceť ⁊ nõ ex toto ſcribitur.

F enus noris gene. neu. i. vſura. ſed vſura eſt lucrũ de capi tali acceptũ: fenus võ lucrum de vſura acceptũ. vel vſu ra eſt ſine determinato tempoꝛe: ſicut qui accõmodat duodecim denarios ꝓ vno denario: quotquot menſi bus acceptoꝛ voluerit. Fenus võ eſt cũ tempoꝛe deter minato: ſicut qui accõmodat viginti ꝓ triginta vſq; ad menſem vñ fenus vocať auidũ: q2 qui ſic accõmodat ſemp auet vt illud temp⁹ veniat cito. vñ Lucan⁹: Hinc vſura voꝛax auide: qđ in tempoꝛe fenus. Indifferenter tñ q̃nq; vtunť autoꝛes ꝑdictis vocabulis. ⁊ inde fene reus rea reũ.

F era fere diciť a fero fers. ⁊ diciť fera omnis beſtia: q2 to to coꝛpoꝛe feratur: vel q2 vtať naturali libertate ⁊ deſi derio ſuo: ⁊ voluntate ꝓpria ferať. Fere ſũt etiam ſi nõ ſeuiũt: beſtie võ a vaſtando dicte ſunt: q2 moꝛſu vel vn guibus ſeuiunt q̃ſi vaſtia. Ex his patet ꝙ oĩs beſtia eſt fera ⁊ nõ econuerſo. ſed hoc diſtinctũ eſt ſupꝛa diligen ter ſatis in beſtia.

F eraculus la lũ: aliq̃ntulum ferax. ⁊ diciť a ferax cis.

F eralis. a feron qđ eſt moꝛs diciť hic ⁊ hec feralis ⁊ hꝰ le: .i. moꝛtalis: lugubꝛis: funebꝛis. ⁊ ꝓdu. ra.

F eratrũ tri diciť a fera re. ⁊ ſunt feratra tecta ſiluaꝝ ſpiſſa

F erax. a fero fers diciť hic ⁊ hec ⁊ hoc ferax cis. i. fecund⁹ abundans. ⁊ compať: vt ferax cioꝛ ciſſim⁹. vñ feraciter ci⁹ ſime aduer. ⁊ hec feracitas tatis.

F erbeo bes in ferueo ues exponiť.

F erculũ. a fero fers diciť hoc ferculũ li. i. miſſoꝛiũ. Fercu lũ etiã diciť menſa ſup quã ponunť fercula. Itẽ fercu lum etiã diciť vaſculũ in quo poꝛtať ferculũ. vñ Salo mon in can. Ferculũ fecit ſalomon rex de lignis libani ſm Hu. Pap. võ dicit: Ferculũ diſcus: menſa edentiũ: aut vaſculũ miſſoꝛiũ: in quo epule ferunť.

F ere aduer. i. ꝓpe: vel iuxta. ⁊ dř a fera. Qũ eni toto coꝛpo re fere ferant ſunt magne celeritatis: quattuoꝛ quippe pedib⁹ vtuntur: ſed celeribus omnia iuxta ſunt: ⁊ ideo fere cõpoteter poniť pro iuxta vel ꝓpe. Itẽ fere. i. pene ferme. vide in ſanus.

F erentari⁹. a fero fers dicitur hic ferentari⁹ rij. i. vexillifer: vel fundibulari⁹: vel ſagittari⁹: q2 ferat arcũ. vnde Am bꝛoſi⁹ ſuper egiſippũ: Sed vt ſolet in ferentarioꝝ prelijs plura vulnera q̃ neces inferebanť.

F eretrũ. a feron qđ eſt moꝛs diciť hoc feretrũ tri: q2 ferat moꝛtuũ. ꝙ autẽ diciť feretrũ quaſi ferẽs atrũ: etymo. ẽ Quidã tñ volunt deriuari feretrum a fero fers: q2 ferat moꝛtuos. Alij dicũt feretrũ dici: q2 ferat tetrũ. i. moꝛtuũ ſed poti⁹ eſt etymologia q̃ cõpoſitio.

F eria. a ferio ris diciť hec feria rie: ceſſatio ab opere ſuili. vñ ⁊ feria diciť feſtiuus dies in quo ceſſare debem⁹ ab operib⁹ ſeruilibus: in qua ſola res diuina debet geri. ⁊ diciť feria a feriendis victimis. ⁊ ſm hꝰ ſoli feſtiui dies dicunť ferie ꝓpꝛie in quib⁹ ſacrificia precipue ſolẽt fie ri. ſed q2 qualibet die debemus ceſſare a vitijs: inde eſt ꝙ quilibet dies põt dici feria. vel feria diciť quaſi faria a fando: q2 in creatiõe mũdi ꝑ ſingulos dies fabať de⁹. In ꝑma eni die dixit de⁹: Fiat lux. In ſecũda die dixit: Fiat firmamentũ: ⁊ ſic in alijs. Uel diciť a fando feria: q2 in ferijs eſt nobis temp⁹ fandi in diuino vel humano officio: ⁊ ſm hoc q̃libet dies põt dici feria. ſm ergo cõ ſuetudinẽ chꝛiſtianoꝝ ſic appellãdi ſũt dies: Dies ſolis ꝑma feria: vel dies dñica: ⁊ dies lune ſecũda feria: ⁊ di es martis tertia feria: ⁊ dies mercurij q̃rta feria: ⁊ dies iouis q̃nta feria: ⁊ dies veneris ſexta feria: ⁊ dies ſatur ni ſeptima feria. ⁊ eſt ſenſus duplex. q2 võ dies ab ĩitio habit⁹ eſt ferialis: ideo dies dominica nũcupať pꝛima feria: q2 primus dies eſt a feria .i. a ſabbato qđ feriale ſolet eſſe. dies lune diciť ſecunda feria: q2 ſecundus eſt a feria. i. a ſabbato: ⁊ ſic de ceteris. vel dies dñic⁹ dř pꝛi ma feria: q2 ẽ pꝛim⁹ dies ſeptimane que ẽ feria: ⁊ ſic de ceteris. Qualiter dies ſm hebꝛeos ⁊ gẽtiles appellanť dicã in ſabbatũ.

F eriatus. a feria diciť feriat⁹ ta tũ. i. feſtiu⁹. Pꝛopꝛie qui dem dies feriati vocanť quib⁹ res diuina fit: ⁊ abſtine re etiam opoꝛtet hominẽ a litib⁹ ⁊ operib⁹ ſeruilibus.

F erinus. a fera diciť ferinus na num poſſeſſiuũ: ⁊ hec feri na ne. i. venatio. vnde Uirgili⁹: Implenť veteris bachi pinguiſq; ferine.

F erio ris caret preterito ⁊ ſupino: ſed mutuat ea a percu tio tis qđ eſt eiuſdem ſignificationis ſecum: ⁊ facit per cuſſi percuſſũ. ⁊ cõponiť ferio: vt referio ris. i. iterũ feri re: vel retro ferire. Ferio cũ omnib⁹ ſuis compoſitis eſt actiuũ. ⁊ coꝛ. pꝛimã: ⁊ eſt quarte cõiugationis. vñ Oui. Ipſaq; ceruleis charta feriť aquis. Hoꝛati⁹: Nõ ſemp feriet quodcũq; minabať arc⁹.

F erio ferias: quod poti⁹ ferioꝛ aris diciť. i. ceſſare ab ope ribus: vel ſolẽnizare. Et eſt ferio neutrum: ſed ferioꝛ de ponen. cũ ſuis cõpoſitis ſiqua habet. ⁊ diciť ferio vel fe rioꝛ a feria.

F ermentum ti. i. azima a ferueo ues diciť: q2 excreſcat. vñ fermẽtat⁹ ta tũ. vñ quidam panis diciť fermẽtat⁹. i. fer mento coꝛruptus. ⁊ fermẽto tas. i. fermẽto coꝛrũpere. ⁊ q2 parũ fermẽti totã maſſam paſte coꝛrũpit: ideo q̃nq; poniť ꝓ pctõ: q2 etiã pũu moꝛtale magnã maſſã vtutũ moꝛtificat: q2 q̃ i vno offẽdit fact⁹ ẽ oĩuz re⁹: teſte aplõ.

F ero fers tuli latũ: verbum anoꝛmalũ coꝛ. pꝛimaꝫ: tam in pꝛeſenti q̃ in preterito. ⁊ inueniť in q̃ttuoꝛ ſignificatio nibus: nã fero. i. cupio. Ouidius: In noua fert animus mutatas dicere foꝛmas. Fero. i. dico: fero. i. ſuſtineo: vľ patioꝛ: vel tolero: ⁊ fero. i. poꝛto. quas ſignificatões iſte verſus indicat: Fert patiť: dicit: fert cupit atq; gerit. vn de verbalia latoꝛ: latrix: latio. Fero componiť cum ad ⁊ mutata d in f: dicitur affero affers attuli allatũ. i. fer re ad aliquid. Item componiť cum ante: ⁊ dicitur an tefero antefers antetuli antelatũ. item cũ ab ⁊ mutata b in u tñ in pꝛeſenti: diciť aufero aufers abſtuli ablatũ. i. eripere: vnde vbalia ablatoꝛ ablatrix ablatio. item cum cõ: ⁊ diciť cõfero confers cõtuli collatũ. Et ſcias ꝙ ma la irroganť ſed bona cõferunť. itẽ cum circũ: ⁊ dř circũ fero circũfers tuli latũ. itẽ cũ dis: ⁊ diciť differo diſtuli dilatũ. itez cũ de: ⁊ diciť defero defers detuli delatum.

Item cum ex ꝛ dicit̃ effero efferſ extuli elatum. Item
cum in ꝛ dicit̃ infero inferſ intuli illatuꝫ. Itē cuꝫ p̄ ꝛ di-
cit̃ preſero p̄ferſ tuli latum.i.anteferre vel p̄ponere.vn̄
p̄latus ta tuꝫ. Itē cuꝫ ꝓ ꝛ dicit̃ ꝓfero ꝓtuli ꝓlatuꝫ.i.lo-
qui vel generare. Itē cuꝫ ꝑ ꝛ dicit̃ ꝑfero tuli latū.i.pa-
ti: ſuſtinere: vel ꝑfecte ferre. Iteꝫ cū ob ꝛ dicit̃ offero of-
ferſ obtuli oblatū.i.vltro prebere vl' obuiaꝫ recipienti
ferre: ꝛ mutat̃ b in f in p̄n̄ti.vn̄ hec oblatio onis. Itē cū
re ꝛ dicit̃ refero referſ retuli relatuꝫ: qđ multa ſignifi-
cat. Iteꝫ cuꝫ ſub ꝛ mutata b in f in p̄n̄ti: ꝛ b in s in p̄te-
rito: ꝛ dicitur ſuffero ſuſtuli ſublatū.i.pati vel ſurſū fer-
re ꝛ eleuare. Itē cuꝫ trāſ ꝛ dicit̃ trāſfero tuli latū] tranſ-
ferre.i.vltra ferre: vel de vno loco ad aliuꝫ ferre. Et no-
ta ꝙ fero ꝛ oīa ſua cōpoſita faciūt freq̄ntatiā a ſupino
vt lato tas: ablato tas: collato tas: dilato tas. Iteꝫ nota
ꝙ fero accipit p̄teritū mutuo a tollo tuli: vl' de tulo qđ
āntiquitus erat ī vſu. ꝛ ſimilit̃ accipit ſupinū mutuo a la-
to tas: quod mō eſt frequētatiuuꝫ eius: ſꝫ accipit illud
non integrum.ſ.latatuꝫ: ſꝫ ſyncopatum.ſ.latum. Cōpo-
ſita vō a fero ſimilr̃ accipiunt p̄terituꝫ ꝛ ſupinū a cōpo-
ſitis eoꝝ. Itē nota ꝙ fero ꝛ oīa ab eo cōpoſita ſunt acti-
ua: exceptis defero ꝓ honorē impēdere: ꝛ differo ꝓ di-
ſtare: ꝛ refero ꝓ diſtare vel ꝓdeſſe: que ſunt neutra in
iſtis ſignificationibus: ſꝫ ī alijs ſunt actiua. ꝛ oīa faciūt
p̄teritum in tuli ꝛ ſupinum in latum: ꝛ oīa ſunt ano-
mala.i.nullius cōiugatōis regularis.

F erocia cie fe.ge.idem eſt quod ferocitas. ꝛ dicit̃ a ferox
cis.vn̄ Martia. Pitagorici edocuerunt ferociaꝫ animi
cum tibijs mollire: ꝛ in hymno martyrū legunt quidā:
Vi ꝓ te furias atq; ferocias calcarunt hoīum.

F erocio cis ciui cire.i.ſeuire vel deſpicere vl' faſtidiri. ꝛ de-
riuatur a ferox cis.

F eron grece latine dicitur mors.

F eronia nie quidā fons vel palus. ꝛ dicit̃ a fero fers: q2
ↄferat vtilitatē bibentib⁹: ꝛ hec ferocinia cinie dr̃ dea
illius aque vel fontis.

F erox cis in ferus exponitur.

F errarius rij: qui in ferro operatur: vel qui ferruꝫ equi fa-
cit. ꝛ deriuatur a ferrum.

F erret̃ eſt p̄teritū imꝑfectuꝫ ſubiunctiui de ferrer ris.vn̄
dicendum eſt: preterito īperfecto qū ferer reris vl' rere-
ret̃: ꝛ ita in compoſitꝭ vt auferret̃: deferretur: īferretur:
offerret̃. ꝛ ſic de alijs ſimilibus.

F erro.a ferro ꝓ metallo fit ferro ras raui: quod ſimiliter
pōt fieri a ferro equi: ꝛ ē ferrare ferro aliq̄d preꝑare: or-
nare. ꝛ cōponit̃ cum ad ꝛ dicitur affero ras raui rare.i.
iuxta vel valde ferrare. Item cū ab: b mutata in u: ꝛ fit
aufferro ras raui.i.ferruꝫ auferre vel amouere. Itē cō-
ferro ras.i.ſimul ferrare. deferro ras.i.valde vel deor-
ſum ferrare: vel ferꝝ remouere ꝛ extrahere. Itē efferro
ras.i.deferrare. Itē inferro ras.i.ferū intromittē: ꝛ pro-
prie vſq; ad imum. Item p̄ferro ras.i.ante ferrare. Itē
referro ras.i.iterū ferrare: vel retro ferruꝫ remouere.i.
deferrare. Itē ſuffero ras.i.ſubtus vel poſt vel paꝝ vel
in ſuperficie ferrare. Item trāſferro ras.i.vltra vſq; ad
aliam ꝑtem īmittere ferrum. Ferro cum oib⁹ ſuis cō-
poſitis ē actiuuꝫ: ꝛ ſcribitur ꝑ geminū r.

F errugo.a ferruꝫ dicit̃ hec ferrugo nis.i.ferri rubigo. Et
hec ferrugo dicit̃ quidā color ſimil' ferro: ꝛ ē purpure
ſubnigre: ꝛ fit in hiſpania.vn̄ ferrugine⁹ nea neū: de fer-
rugine exn̄s: ꝛ ferruginoſus ſa ſum: plenus ferrugine:
ꝛ poteſt comparari.

F errū.a far ris dicit̃ hoc ferrū ri: q2 farra.i.ſemina frugū
terre cōdat.vn̄ ferre⁹ rea reū.i.de ferro exn̄s. Iteꝫ a fer-
rū dicit̃ hoc ferramentū ti.i.inſtrumentū ferreum: ꝛ ac-
cipit̃ collectiue: ꝛ hoc ferrū ri ꝓ ferro equi: q2 ex puro
fiat ferro: ꝛ in tali ſignificatione ferrū habet pluralita-
tem. Et ſcias ꝙ purgamenta ferri ſunt rubigo ꝛ ſcoria.
Itē inuenit̃ hic ferrū ri maſ.ge. ꝓ ꝓprio noīe viri: q2 q̄-
litas vocis eſſentiaꝫ rei non mutat. Pōt etiā declinari
hic ferrus ri: ꝛ ita de cōſilibus dicas.

F ertilis.a fero fers dicit̃ hic ꝛ hec fertilis ꝛ hoc le.i.abū-
dans: multa ferens. fertiliſ ager eſt. fructuoſus vō eſt q̄-
cunq; cōpendio ē. ꝛ cōparat̃ fertilis lior ſim⁹.vn̄ ferti-
liter lius ſime aduerbium: ꝛ hec fertilitas tatis: ꝛ corri.
penul. fertilis.

F ertū.a fero fers deriuat̃ hoc fertum ti.i.oblatio que al-
tari offert̃: ꝛ poſtea a pontificib⁹ ſacrificat̃. Itē fertum
qn̄q; ponit̃ ꝓ fartū: vt dixi in fartū.

F erueo.a form⁹ quod ē feruens dicit̃ feruo uis: ꝛ ferueo
ues q̄ſi fermeo.i.bullire: ſcatere: calefieri: eſtuari. ꝛ poni-
tur ſepe ꝓ frequentare: ſicut ecōtrario frigere ꝓ ceſſa-
re: q2 quꝫ locus aliquis frequentat̃ calcando videt̃ ca-
lefieri: ſicut ēt frigere qū non frequētatur. ꝙ auteꝫ dici-
tur ferueo: quaſi fos habeo etymologia ē: ꝛ habēt ideꝫ
p̄teritum feruo ꝛ ferueo.ſ.ferui: ſꝫ frequenti⁹ ꝓfert̃
ꝑ ſyncopam ferui: vt dicit hug. Priſ. tamen dicit ꝙ fer-
ueo ꝛ feruo habent ideꝫ p̄teritum.ſ.ferui.vn̄ hic feruor
oris. Iteꝫ a ferueo mutata u in b dicitur ferbeo ferbes
ferbui in eodem ſenſu. ꝛ quodlibet iſtorum componi-
tur ꝛ dicitur conferueo ues ꝛ conferuo cōferuis ꝛ con-
ferbeo bes.i.ſimul feruere. Item deferueo ues ꝛ defer-
uo uis ꝛ deferbeo bes.i.valde feruere: vel deorſuꝫ a fer-
uore eſſe vel ceſſare. Item efferueo ues efferuo uis ꝛ
efferbeo bes per geminum f: quia mutatur x in f. Iteꝫ
inferueo ues inferuo uis ꝛ inferbeo bes.i.valde ꝛ intus
feruere: ꝛ ab omnibus iſtis ſunt inchoatiua.ſ.ferueſco:
feruiſco: ferbeſco: ꝛ ſic de alijſ. Ferueo ꝛ feruo feruis ꝛ
ferbeo: ꝛ eorum compoſita omnia ſunt neutra: ꝛ carēt
ſupinis.

F eruidus.a ferueo ues dicitur feruidus da dum.i.calid⁹
ꝛ iracundus. ꝛ comparatur feruidus dior diſſimus.vn̄
feruide dius ſime aduer. ꝛ hec feruiditas tatis.

F erula.a ferio ris dicitur hec ferula le: penult. corr. quod-
dam genus herbe: ꝛ palmatorium inde factum dicitur
ferula. Dicit enim cornutus ꝙ ferula eſt genus fenicu-
li: quod creſcit in monte gargano: ꝛ inde affertur a pe-
regrinis in modum retorti baculi: quod eſt tam calide
nature: ꝙ qum auſter flat qui ſimiliter eſt calidus: fit q̄-
dam conflictus ꝛ confractio inter herbas illas: ꝛ inde
procreatur ignis adeo magnus: ꝙ quādoq; comburit̃
tota regio: a qua combuſtione beata agatha ſiculos et
romanos liberaſſe legitur. De hoc genere herbaruꝫ fa-
ciunt doctores palmatoria: ꝛ leuam manum diſcipulo-
rum verberant: q2 cor hominis a leua parte ē. Qum aūt
circa illud ſanguis cōgelatur ꝛ obſtat aīo ne poſſit ve-
rū decernere: calor illa ꝑcuſſione excitat⁹ vſq; ad cor ꝑ
artereas deſcendens calefacit ſanguinē ↄgelatuꝫ: ꝛ ita
ex animo cecitatem expellit.

F erularium rij: locus vbi ferule abundant: a ferula dicit̃
ꝛ ꝓ eodem inuenitur hoc feruletum ti.

F eruletum ti. vide in ferularium: ꝛ ꝓdu. penult.

F eruo uis in ferueo ues vide.

F eruorium rij.i.caldariū.a ferueo ues dicitur.

F erus.a fero fers dicitur hic ferus ri.vn̄ Pſal. Singula-
ris ferus depaſtus ē eaꝫ. ꝛ hec fera re: de qua dixi ſ in

ſuo loco. et a fera deriuatur ferus ra rum. i. crudelis: durus aſper. et comparatur ferus rior ſimus. vn̄ hec feritas tatis. i. crudelitas: et hic et hec et hoc ferox cis. i. crudelis: imanſuetus. et comparatur ferox cior ſimus. vn̄ ferociter cius ſime aduer. Item a ferox dicitur hec ferocitas tatis: et hec ferocia cie in eodē ſenſu. Et nota q ferox ē animus: ferus eſt leo. Item ferocitas ſepe laudi habetur. Eſt. n. ferocitas militū. et ferox iuuentus dicitur: ſed feritas diri animi eſt. Ferox cōponitur vt hic et hec et hoc pferox cis: et corr. fe. Lucanus in. iiii. Nō ſonipes ī bella ferox nō iret ī equor

F eſcenia. a faſcinus dicitur hec feſcenia feſcenie: mulier que expellit faſcina.

F eſcenine. a feſcenia nie dicuntur hi feſcenini horum feſceninorum. i. carmina q̄ dicit mulier qn̄ expellit faſcinum: et he feſcenine narū. i. carmina q̄ mulier dicit mouēdo cunas: vt ſopiat puer: et qn̄q feſcenine dicuntur laudes. vnde habetur in quodā ſermone: q angeli aſtantes dn̄o nato in pſepio canebant: Gloria ī excelſis deo: et in terra pax hoībus bone volūtatis. p feſceninis: qui loco feſcenina rum. i. tales feſceninas dicebāt circa eum: vt quaſi dormiret. ſ. Gloria in excelſis deo et cetera. et ſic laudabant eum. Itē inuenitur feſceninus na num: a feſcenino oppido. vn̄ Horatius: Feſcenina per hunc inuenta licentia morum: ſed hugu. Pap. etiā dicit: Feſcenina cātica nuptialia: q̄ in nuptijs cantantur. Hiero. in ſermone de aſſumptiōe beate marie q̄ incipit: Cogitis me o paula et euſtochiū et cetera. ſic dicit: Inter crepūdia noui ptus et querelas neſcij ploratus p feſcennis. porro quoq gloria in excelſis deo: et ī terra pax hoībus bone volūtatis angelos cantātes audiſtis. et pdu. penul. feſcenine. Itē dicit Pap. Feſceninus na nū. i. nuptialis a feſcenino opido quodam cāpanie.

F eſſus. a findo dis dicitur feſſus ſa ſum: qn̄ fiſſus. i. diuiſus a ſanitate: nec iam integer ſalute: et eſt generale nomē: ad oīa. n. refertur. Dicimus vero feſſus animo: feſſus corpore: quod magis ē pprium: et feſſus rerum ad caſum venientiū: qn̄ inops copiarum: et ſm hoc ē nomen. ſm vo q ē participium dicitur a fatiſcor ſceris.

F eſtialis. a feſtus dicitur hic et hec feſtialis hoc feſtiale. i. ſacerdos vel orator p quē bellū indicitur et pax cōponitur qui et fecialis dicitur. vide ſupra in fecialis.

F eſtino. a feſtum qd̄ eſt lignum quoddā: dicitur feſtino nas naui nare. i. accelerare. videntur. n. tigna ad feſtum celerare: et iō tractum ē inde feſtinare: qn̄ ad feſtū nare. vn̄ feſtinus na num. Feſtino neutrum eſt et abſolutum. Tn̄ videtur conſtrui cum accuſatiuo. ſed vel habebit ille accuſatiuus vim ablatiui: et deſignabit cām: vt feſtino viam. i. p viam. vel verbū hēbit in ſe vi alterius verbi: vt feſtino cibū feſtinanter po vel coquo cibū vel feſtino te. i. facio te feſtinare. vn̄ et qn̄q inuenitur paſſiuū eius ī tertia pſona: vt aio cupiēti nihil ſatis feſtinatur. vn̄ feſtinatus ta tū pticipiū. Feſtino differt a ppero. Propat. n. qui qd̄ incipit mature tranſigit. Feſtinat qui multa ſimul incipit nec pficit et pdu. penul. feſtino nas.

F eſtiuitacula le dimi. pua feſtiuitas.

F eſtiuus ua uum: a feſtus dicitur. et ē feſtiuus idem quod feſtus. vn̄ per trāſlatōem dr̄ homo feſtiuus. i. letus: cōptus: ſuauis. vn̄ feſtiue aduer. et feſtiuo uas. i. feſtare: et hic et hec feſtiualis et hoc le. vnde feſtiualiter aduer. et hec feſtiualitas tatis. i. ſolēnitas: vel ſuauitas: dulcedo: ornatus: leticia. et dicitur feſtiuitas quaſi feſtiditas a feſtis diebus et eſt etymologia.

F eſtra. a feneſtra p ſyncopam dicitur hec feſtra ſtre pua feneſtra. vn̄ Macrobius de ſaturnalibus: Feſtra quidem ē minuſculum hoſtium in ſacrario.

F eſtuca ce. i. ſtips. ſ. minimū pondus vel puluis vel arbomus: inde effeſtucare verbum iuris. i. abrenunciare.

F eſtulum li dimi. puum feſtū: et corri. penul.

F eſtum ſti eſt illud lignū in ſummitate domus: ad qd̄ oīa diriguntur tigna et in quo cōueniunt. vn̄ hoc feſtum ſti: p ſolēnitate. Sicut. n. ad feſtum lignū tigna domus cōueniunt: ſic ad feſtum. i. ad ſolēnitatē hoīes cōueniunt Uel feſtum dicitur a feria qn̄ feriatū: et hinc feſtus ſta ſtū: vt feſtus dies: et ſunt feſti dies tn̄ ocij et religionis: quia in eis ſola res diuina fit. Et nota q feſti dies dicuntur ex pſuetudine: ſed ſolēnes qui ad hoīes ptinent: vt parentela: vt qn̄ quis defuncti officia expleuerit: dicitur ſolēnia pſtitiſſe. Et a feſtus dicitur feſto ſtas. i. feſtum celebrare ſolēnizare. Et nota q ſicut dicit Priſ. tractans de dtō et ablatiuo ſcōe declinationis: Feſtorum noīa dierum in a deſinentia ſemp pluralia: gtīn quidem tam ſm formam ſcōe q̄ tertie pferunt: datiuum vo et ablatiuū ſm tertiā vt hec vulcanalia horum vulcanaliorum vel vulcanalium: his et ab his vulcanalibus. Siliter ſaturnalia floralia et cetera. vnde quidam. Noīa feſtorum dicas in ium vel in orum. Et ſcias q Greg. dicit in homel. de octauis paſce: Ecce ſolēnia paſcalia agimus. ſed ita nobis viuendū eſt: vt peruenire ad eterna feſta mereamur. Trāſeunt cuncta que tēporaliter feſtiua celebrantur: curate qui his ſolēnitatibus intereſtis: ne ab eterna ſolēnitate ſepemini. Quid pdeſt intereſſe feſtis hominū ſi deeſſe cōtingit feſtis angelorum: Umbra venture ſolēnitatis ē ſolennitas pn̄s: iccirco hanc annue agimus: vt ad illā que non ē annua: ſed cōtinua pducamur. De feſtiuitatibus veteris teſtamenti q̄s iudei celebrant dixi in faſe et in encenia.

F etans tis in feto tas exponitur.

F eteo a fedeo des mutata d in t: dicitur feteo tes tui tere. i. eſſe vel fieri fetidum. q autē dicitur fetet: qn̄ fos tenet. i. ignem vel aerem etymologia ē. et hinc fetor toris. vn̄ fetidus da dum. i. putridus: et fetoſus ſa ſum. i. fetidus. Feto cum omnibus ſuis compoſitis ſiqua habet neutrum eſt: et pducit fe.

F eto. a fetus ta tū dicitur feto tas tauī tare. i. parere vel generare: et inde fetatus ta tum. i. generatus vel ptus: et fetās tis oīs ge. pticipium. i. generās vel pariēs. et hic fetans tis. i. pecus pecudis. vn̄ Pſal. et ſuſtulit eū de gregibus ouiū et de poſt fetantes accepit eum.

F etulentus. fetor cōponitur cum lentor quod ē plenum. et dicitur fetulentus ta tum. i. plenus fetore. et cōparatur. vn̄ hec fetulentia tie. i. feditas.

F etura re. i. vetus partus: et deriuatur a vetus ta tum: et pdu. penul.

F etus a foueo ues dicitur hic fetus tus tui. i. ptus natus: filius mulieris vel pecoris: et pprie adhuc exiſtens in vtero ſic dictus quia adhuc in vtero foueatur: ſed p iam pto inueniatur. vn̄ fetus ta tum. i. plenus: et qn̄q liberatus: vt iſta mulier ē feta. i. ptu vel filio pleno vel iam liberata. et ſimiliter ſi inueniatur feta partu. i. liberata vel plena.

F etutina res. i. fetida et inquinatiſſima: ac muliebris ſordida actio q̄ per mulierē fetum facere pōt ſed Papi.

F eudum di ē beneficiū et beniuola actio tribuens gaudium capienti: capienſq tribuendo in id quod facit. et ſua ſponte parata. vel feudum eſt illud beneficium quod ex beniuolentia alicuius ita traditur alicui vt pprietate rei que in feudū datur penes dantē remanente vſufructu eiuſdē rei ita accipientē trāſferat: vt ad eum heredes ſuos maſculos et femias ſi de eis noīatim dictū fuerit:

⁊ i perpetuū ꝑtineat ad hoc: vt ipſe ⁊ eius heredes fide-
liter ſeruiant dn̄o ſiue illud ſeruitiū noīati dn̄i fuit a dn̄o quale eſſe debeat: ſiue indeterminate ſit ꝓmiſſū. Itē feudū dicit᷑ a fidelitate vel a fide. Nec.n.dȝ aliq̄ inueſtitura fieri ei qui fidelitatē facere recuſat.

Fex cis fe.ge. dicit᷑ a figo gis: qꝛ ſe mergēdo in fundo vaſis affigit. vel ſm̄ quoſdā dicit᷑ a fedo das.

F ante I

Fiala le penul.cor. vas patulum ad potandū vel ad oleū retinendū. ⁊ dicit᷑ ab hialiȝ quod ē vitrum. vn̄ fiala: q̄ſi hiala: qꝛ olim ex vitro fiebat: vel fiala a filo: qḋ ſolet fieri. ⁊ vt dicit Pap. Fiale vaſa amplitudine diffuſa: corda charitatis ſignificant.

Fiber. a fundo dis dicit᷑ hic fiber bri: quoddā aīal: qḋ qū venatores ſequunt᷑ ſe caſtrat: ⁊ ſibi mentulaȝ fundit. vn̄ ⁊ alio noīe dicit᷑ caſtor: qꝛ ipſe ſe caſtrat ſm̄ quoſdam. ⁊ hinc fibrinꝰ na nū: ⁊ hoc fibrinum ni: lana illiꝰ aīalis. vn̄ hec fibrina ne dicit᷑ veſtis que tramaȝ de fibri lana habet. vide in caſtor.

Fibra bre dicit᷑ a febus: ⁊ eſt fibra ideȝ quod vena: ſȝ differūt: qꝛ fibra ē ipſa corda. ſ. ipſe folliculꝰ ꝑ queȝ ſanguis diſcurrit: vena ipſe ſanguīs curſus. vel fibre ſunt iecoris extremitates: ſic dicte qꝛ apud gentiles in ſacrificijs ad febi aras ferebant᷑ ab ariolis: vt ibi reſponſa acciperēt. Fibre etiā dicunt᷑ vene interiores ⁊ vene iecoris: vel viſcera vel mēbrorum iuncture: ⁊ inde fibroſus ſa ſum. i. plenus fibris. vn̄ in hymno beati Johis baptiſte dicit᷑ Ut queant laxis reſonare fibris.

Fibrinus na nū penulti. ꝓdu. in fiber vide.

Fibula. fibuliȝ dicunt greci: hinc nos fibula le dicimus: q̄ pectus feminaꝝ ornat᷑: vel firmatoriū quo pallium tenet᷑ in humeris vl̓ cingulū in lumbis. vn̄ hoc fibulariū larij: illud quod apponit᷑ mantello: vel ꝑ quod imittuntur fibule: ne diſſipent mantellum.

Fibulo las. i. fibulis ligare a fibula dr̄. et ↄponit᷑ cum ad ⁊ dicitur affibulo las. i. alligare: ⁊ ꝓprie mantelluȝ. Itē cum cō ⁊ dicit᷑ cōfibulo las. i. ſimul fibulare. Item cuȝ dis ⁊ dicit᷑ diffibulo las. Itē cū de ⁊ dicit᷑ defibulo las. i. diſſoluere: diſligare. Iteȝ cū ex ⁊ dicit᷑ effibulo las: x mutata in f. i. exoluere. Itē cuȝ in ⁊ dicit᷑ infibulo las. i. illigare: vel fibulas imittere. Iteȝ cū pre ⁊ dicit᷑ prefibulo las. i. an̄ vel ab anteriori ꝑte fibulare. Itē cuȝ re ⁊ dicit᷑ refibulo las. i. iterū fibulare vel diffibulare. Item cū ſub ⁊ dicit᷑ ſuffibulo las. i. ſubligare: ⁊ mutat᷑ b in f. Fibulo actiuuȝ ē cuȝ oībus ſuis compoſitis: ⁊ pōt ꝑtinere ad mantellum: ſicut ad hominem.

Ficariꝰ rij: qui colligit ficus. Item ficariꝰ rij dicit᷑ quidaȝ deus ſilueſtris. ſ. pan: vel faunus: vel ſatyrus. vide in piloſus. ⁊ dicit᷑ a ficus ſm̄ hug. Hiere. l. cap. Habitabunt dracones cū fatuis ficarijs. vbi dicit interlinearis gloſa. i. cū hominibꝰ ſiluanis. Alij dicunt ꝙ ficarij dicuntur fauni ⁊ ſatyri q̄ inter ficus ⁊ alias arbores morant᷑ qui in Iſa. xxxiiij. onocentauri ⁊ piloſi appellant᷑.

Ficatum ti. i. iecur ſiue epar: ⁊ dicitur a ficus.

Ficedula le: penul. cor. quedā auis a ficu dicta: qꝛ ficꝰ magis edat. Hec eadē ⁊ ficedulenſis dicit᷑. Quidā tn̄ dicunt ꝙ ficedulenſes ſunt pulli piſces.

Ficedulenſis in ficedula vide.

Ficetū ti: locus vbi creſcunt arbores fici: ⁊ dicit᷑ a fico cas ⁊ ꝓducit penul.

Ficoſus. a ficus ꝓ morbo deriuat᷑ ficoſus ſa ſum: tali īfirmitate plenus. ficoſus ſa ſum ēt pōt dici a fico arbore: quaſi plenus illis arboribus: ⁊ a fico fructu: quaſi plenus tali fructu. ſ. ficuum.

Ficticius. a fingo gis dicitur ficticius cia ciū: ⁊ ficticioſus ſa ſum. i. qui fingit vl̓ qḋ fingitur. Ficticij vl̓ ficticioſi ꝓprie ſunt falſi amici ⁊ ſimulatorij. ſ. qui fingunt facē aliquid ad ſeruitiū amici: ⁊ faciunt vt ei incōmodum preſtent. vn̄ ⁊ fictio dicit᷑ falſa ⁊ ficta amicitia: q̄i ficta actō ⁊ ficticij dicunt᷑ ficte agentes.

Fictilis. a fingo gis dicit᷑ hic ⁊ hec fictilis ⁊ hoc le: penul. cor. quod facile pōt fingi vel quod iā fictuȝ eſt. vn̄ ⁊ vaſa terrea fictilia vocant᷑: quaſi ficta ⁊ ↄpoſita vt aliquā formam habeant.

Fictim aduer. i. ficte.

Fictio onis in ficticius vide.

Fictor. a fingo gis dicit᷑ fictor ctoris: q̄ cōponit vel ornat aliq̄d: ſicut qui capillos mulieꝝ linit ⁊ ꝑtractat: vngit ⁊ mitigat. vn̄ fictorius ria riuȝ: q̄ fingit vel q̄ fingitur.

Ficulnea nee eſt ꝑua ficus: ⁊ dicit᷑ a fico arbore: īde hoc ficulnetū ti: locꝰ vbi creſcunt ficulnee: qḋ ⁊ hoc facetuȝ dicit᷑ a fico: ⁊ ficulneus nea neū: de ficulnea exn̄s: vl̓ ad ficulneā ꝑtinens: qḋ ⁊ ficeꝰ cea ceū: ⁊ ficulnꝰ na nū dr̄. Ficeus vō poteſt deriuari a ficu fructu.

Ficulnꝰ na nū: ideȝ quod ficulneꝰ. vide in ficulnea.

Ficus. a fecundus da duȝ deriuat᷑ hec ficus ci: ꝓ arbore. vn̄ Luce cap. xiij. Arborem fici habebat q̄daȝ ⁊ dicit᷑ a fecundus: qꝛ ſit fecundior ⁊ ferацior oībus alijs arboribus: qꝛ bis vel ter generat fructum in anno: ⁊ vno maturescente alter oritur. Hinc ⁊ carica dicit᷑ fructus eius vel maſſa fructuuȝ eius a copia. vn̄ hec ficus cus cui: ꝓ fructu illius arboris quarte declinatiōis: ⁊ deſinit ablatiuus in vbus vt ficubus. Inuenit᷑ etiā ꝓ quadaȝ infirmitate ſilr̄ ficus cus: quarte declinationis. Sȝ differūt qꝛ ficus ꝓ morbo ē maſc. ge. ſȝ ficus ꝓ fructu eſt fe. ge. Cecilianꝰ tamē voluit ꝙ ficus ꝓ morbo eēt ſcōe declinationis. vn̄ Martia. coquus: Dum dixi ficus rides q̄ſi barbara verba: Et dici ficos ceciliane iubes. Dicemꝰ ficus quas ſcimus in arbore naſci. Dicemꝰ ficos ceciliane tuos. Item verſus: Arbore de fico maturas collige ficꝰ. Sȝ tumidos ficos nullus mihi mittat amicus. Inuenit᷑ etiā hec ficꝰ ci ſcōe declinatiōis ꝓ fructu. Hiere. xxiiij. Et ecce duo calati pleni ficis. Itē Marci. xj. Nō enī erat tēpus ficoꝝ. In Grecismo ſic dicit᷑: Eſt ficus morbus: eſt ficus fructus ⁊ arbor. Dicit᷑ hic ficꝰ ꝓ morbo: ſȝ ꝓ reliquis hec.

Fidecula le dimi. ꝑua fides: ⁊ cor. penul.

Fideiubeo a fides ⁊ iubeo bes componitur vt fideiubeo bes iuſſi iuſſum verbū actiuum. i. fideȝ ꝓ aliquo dare: iurare: ꝓmittere. vn̄ hic fideiuſſor oris: qui ꝓ alio ſe obligat vel fidē dat vel ꝓmittit. Eccl̓. xxviij. Fideiuſſoris ne obliuiſcaris. dedit enī aīaȝ ſuaȝ ꝓ te: ⁊ ſcribuntur ꝑ geminū ſſ fideiuſſi fideiuſſuȝ ⁊ fideiuſſor. Et ſcias ꝙ ſecunda ⁊ tertia pſona pſentis de fideiubeo acuūt penlt. ꝓpter cōſortiū pme pſone: q̄uis h̄ ſyllaba iu ſit breuis vn̄ dicimꝰ fideiubeo bes bet: acuētes hanc ſyllabaȝ iu.

Fideiuſſor ſoris in fideiubeo vide.

Fidelia lie. i. olla dicta a fidelis: qꝛ fidelis ſit in ſeruando. Perſius: Reſpondet viridi non cocta fidelia limo. Fidelia etiā poteſt eē pluralis numeri. Pſal. Fidelia oīa mandata eius. ⁊ tunc declinat᷑ hic ⁊ h̄ fidelis ⁊ hoc le.

Fideliola le dimi. ꝑua fidelia ſiue olla.

Fidelis. a fides dicit᷑ hic ⁊ h̄ fidelis ⁊ hoc le: ⁊ dicit᷑ fidel̓ ab eo qḋ dicit vel ꝓmittit bonum. vn̄ quidā: Eſt vir in obſequijs fidus: ſermone fidelis. ⁊ cōparat᷑ fidel̓ lior ſſimus. vn̄ fidelit᷑ lius ſſime aduer. ⁊ hec fidelitas tatis. et ↄponit᷑ hic ⁊ hec īfidelis ⁊ hoc le: ⁊ ↄparatur infidelior

ſimꝰ.vñ infideliter liuſ ſime aduer. ⁊ hec īfidelitas tatꝭ
F ides.a fio fis dicit̃ hec fides fidei. ⁊ ē fides qua veracit̃
credimus quod nequaꝗ̃ videre valemꝰ. Nam credē
non poſſumus quod videmus.et ē fides ſi animo fiat
quod dictum ē vel ꝓmiſſum vel placituꝫ inter vtroſqꝫ
q̃ſi inter deum ⁊ hominē.vñ ⁊ Aug.dicit.ꝙ fides dici
tur ex hoc ꝙ fiunt dicta.Et ſcias ꝙ dicit̃ hec fidis dis.i.
corda: ⁊ corri.ꝑmam.Iteꝫ inuenit̃ hec fides dis:ꝓ qua
dam virgine: ⁊ cor.etiaꝫ ꝑmam: ⁊ hec fides dei.corr. pri
mam.Sꝫ fido dis v̈bum ꝓdu.ꝑmam.vnde verſus. Or
phea nulla fidis tangi:que tangere fidis. Item Uirgo
fides fidis ē:reſonet fidis in citharando.Iungit amico
rũ corda fides fidei.Ponitur etiã fides fidei ꝓ creduli
tate ⁊ ꝓ articulo fidei.vñ Credulitaſqꝫ fides: articuluſ
qꝫ fides.Et nota ꝙ ſicut dicit Paulus:Fides ē ſubſtã
tia ſperandarũ reꝝ:argumentũ nõ apparentiũ: ⁊ appel
lat̃ hic fides ſubſtantia:non qꝛ ſubſtantia ſit in genere
ſubſtantie:ſꝫ qꝛ quãdaꝫ ꝓprietatē hꝫ ſubſtantie. Sicut
.n.ſubſtantia ē fundamentũ ⁊ baſis oīum alioꝝ entiuꝫ
ita fides eſt fundamentũ totius ſpũalis edificij. ⁊ ꝑ hũc
modũ dicit̃ etiã ꝙ lux eſt hypoſtaſis coloris:qꝛ in na‑
tura lucis omnes colores fundantur.Hugo aũt de ſcõ
victore diffinit fidem ꝑ accidens quoddam eiꝰ.ſ.ꝑ cer‑
titudinem dicens:ꝙ fides eſt certitudo quedaꝫ animi
de abſentibus s̈ opinionē ⁊ infra ſciam cõſtituta.vide
in opinio ⁊ in ꝑſona. ⁊ hoc etiã accidēs fidei põt habe‑
ri ex diffinitõne apl̃i:ex hoc ꝙ fides ē argumentũ non
apparentiũ.Argumentũ eniꝫ īportat certitudinē.vnde
ponit ſciam s̈ opinionē.Non apparentiã vero īportat
abñtiam cognoſcibil̃:per qd̃ ponit̃ fides ſub ſcia. Iteꝫ
ſcias ꝙ aliud ē credere deuꝫ:aliud credere deo: aliud ē
credere in deum:ſicut dixi s̈ in credo dis. Item volo
te ſcire ꝙ ſm Richardũ de ſancto victore: Articulus ē
indiuiſibilis v̈itas de deo artans nos ad credendũ. ⁊ ē
articulus nomē grecũ:vt dicunt quidam: ⁊ īportat īdi
uiſionē.vñ mẽbra que diuidũtur in alia mẽbra dicunt̃
articuli: ⁊ ſm iſtũ modũ ꝯcluſiones q̃ inquirunt̃ in ali
qua ſcia:vl̃ in aliquo tractatu dicũtur articuli:quia ex
eis ſic ex quibuſdam ꝑ̃ncipijs indiuiſibilibus cõſurgit
collectio q̃ tractatum ꝑficit: ⁊ ſic in iudicijs ea q̃ per te‑
ſtes ꝓbata ſunt vel ꝓbanda dicunt̃ articuli.Fides aũt
nõ inquirit:ſꝫ ſupponit ea q̃ fidei ſunt ex teſtimõio dei
ea dantis.vñ illud qd̃ hꝫ ſpãlem difficultateꝫ in fide:et
cuiꝰ ſuppoſituꝫ nõ dependet ab aliquo alio ſuppoſito
ꝓprie dicit̃ articulus fidei: ⁊ iõ in diffinitiõe ꝑ̃dicta Ri
chardus ſecutꝰ eſt: ⁊ ꝓprietatē noīs dicens:ꝙ eſt īdi‑
uiſibilis veritas: ⁊ etiam etymologiã ſm ꝙ ſonat in lin
gua latina dicens:ꝙ artat nos ad credendum. ⁊ dicit̃
articulus artare ad credendum non neceſſitate coactõ
nis:ſꝫ neceſſitate finis:qꝛ ſine fide articuloꝝ non põt eē
ſalus.Articuli aũt fidei diſtinguunt̃ dupliciť. vno mõ
q̃ꝫtum ad credibilia: ⁊ ſic ſunt quattuordeciꝫ. Alio mõ
quantum ad ipſos qui articulos diſtinxerunt. ⁊ ſic ſũt
duodecim articuli:ſm numerum duodecim apoſtolo
rum.ꝙ autē articulus eſt veritas de deo:hoc contingit
eſſe dupliciter:qꝛ aut eſt de ipõ deo tñ:aut de deo rõe
nature aſſumpte.Si ꝑ̃mo modo:hoc contingit eē tri‑
pliciter:qꝛ aut ē de deo rõne nature:aut rõne ꝑſonarũ
aut rõne effectꝰ ꝓprij.Si rõne nature ſic habemus pri
mum articulum.Credo in vnũ deuꝫ:ſi rõne ꝑſone aut
rõne patris: ⁊ ſic habemus ſcd̃m.ſ.Patreꝫ omnipoten
teꝫ:aut rõne filij. ⁊ ſic habemus tertium: Et in ieſuꝫ xp̃ꝫ
filium eius.aut rõne ſpirituſſancti: ⁊ ſic habemuſ quar
tum:Credo in ſpiritumſanctum.ſi ratõne effectus:aut

pertinet ad conditionem nature: ⁊ ſic habemus q̈ntuꝫ:
Creatorem celi ⁊ terre:aut ad donuꝫ gratie. ⁊ ſic habe
mus ſextum:Sanctam eccleſiam catholicam: ſcõrum
cõmunionē:remiſſionem peccatoꝝ.aut ad ꝑfectioneꝫ
glorie: ⁊ ſic habemus ſeptimum:Carnis reſurrectõem
⁊ vitam eternaꝫ amen.et ponit̃ opus ſiue effectus gra
tie in cõſecutione boni:qum dicit̃:Sanctã eccleſiã ca‑
tholicã ſcõruꝫ cõmunionē. ⁊ in remotiõeꝫ mali qũ ſub
ditur:Remiſſionē peccatoꝝ.qꝛ iſte ſunt due ꝑtes iuſti
ficatõis ⁊ boni.ſ.declinare a malo: ⁊ facere bonum.
Quidam tamen aliter diſtinguunt hos tres articulos:
qꝛ opus creatoris includunt in ꝑ̃mo articulo:qui perti
net ad vnitatem eſſentie ⁊ vltimum opus diuidunt in
duos articulos.ſ.carnis reſurrectõem vnuꝫ articulum
dicentes: ⁊ vitã eternaꝫ aliũ.Sꝫ ꝑ̃ma diſtinctio melior
videt̃:qꝛ apl̃us expꝯſſe ponit vnũ articulũ de creatione
ad Hebreos.xj.Fide credimꝰ aptata eſſe ſecula ⁊c̃. Et
iteꝝ:Completio vite eterne ⁊ gl̃ie includit ꝯiunctiõem
aīe ⁊ corpiſ.Articuli aũt ꝑtinētes ad naturã aſſumptã
ſunt ēt ſepteꝫ.Primꝰ pertinet ad ꝯceptõem:qui ꝯceptꝰ
ē de ſpũſancto.Scd̃s ad natiuitatē:Natus ex maria v̈
gine.Tertius ad paſſionem:Paſſus ſub pontio pilato
crucifixus mortuus ⁊ ſepultus.Quartus ad deſcenſuꝫ
ad inferos:Deſcendit ad inferna. Quintus ad reſurre‑
ctioneꝫ:Tertia die reſurrexit a mortuis. Sextꝰ ad aſcē
ſum ad celos:Aſcendit ad celos:ſedet ad dexteraꝫ dei
patris omnipotentis.Septimus ad aduentuꝫ ad iudi‑
cium:Inde venturus ē iudicare viuos ⁊ mortuoſ. ⁊ vi
de pater nõ eſt miſſus ſicut ⁊ alie ꝑſone: ⁊ iõ eis ꝓpter
effectꝰ miſſionis plures articuli approprianť q̃ꝫ patri.
Item fides de corpore xp̃i ⁊ de oībus ſacramentis ⁊
clauibꝰ ⁊ de oībus huiuſmõi includit̃ in articulo q̃ eſt
de effectu gratie:qui ē:Scãm eccleſiã catholicã ⁊c̃.Et
iõ in niceno ſymbolo additũ eſt:Confiteor vnũ baptiſ
ma.Quidaꝫ vero dicunt ꝙ reducit̃ ad articulũ de paſ‑
ſione:ſꝫ ꝑ̃mum ꝓbabilius eſt.Hoꝝ aũt articulorũ tres
in vnum petrus complexus eſt.ſ.articulum de vnitate
eſſentie: ⁊ de omnipotentia patris: ⁊ de oꝑatione crea‑
tõis:iõ qꝛ opus creatõis ꝓpter potentiaꝫ quã indicat:
patri appropriat̃:q̃ eſt fons totius diuinitatis. ⁊ iõ cõ‑
petit ſcõ petro qui eſt caput apoſtolorũ:ſicut pater ſcē
trinitatis.vñ iſtuꝫ articulũ poſuit ſanctus petrus.Cre‑
do in deum patrem creatorē celi ⁊ terre.Sanctꝰ iohēs
aũt poſuit alium articulum de ꝑſona filij. Articulũ aũt
de conceptõe ⁊ natiuitate cõiunxit in vnum Iacobus
zabedei.vñ poſuit hunc articulum:Qui cõceptus ē de
ſpirituſancto:natus ex maria virgine.Articulum auteꝫ
de paſſione poſuit andreas.ſ.paſſus ſub pontio pilato
crucifixus mortuus ⁊ ſepultus.Deſcenſum ad inferos
poſuit ſanctus philippus.Reſurrectionem poſuit ſcũs
Thomas:qui ꝑ̃mo de reſurrectione xp̃i dubitauit:de‑
inde ꝑ tactũ ⁊ viſum certificatus credidit.Aſcenſioneꝫ
poſuit ſanctus Bartholomeꝰ.Aduentum ad iudiciuꝫ
ſcũs Mattheꝰ.vñ dicit:Inde venturuſ eſt iudicare vi
uos ⁊ mortuos.Articulũ de ſpũſſancti perſona poſuit
ſanctꝰ Iacobꝰ alphei.vñ poſuit iſtum articulum:Cre‑
in ſpiritũſanctuꝫ.Opus aũt gratie diuiſerunt duo apo
ſtoli.Nam Symon poſuit effectum gratie in cõſecuti
one boni.ſ.Scãm eccl̃iam catholicam ſanctoꝝ cõmu
nionē.Scũs Iudas iacobi q̃ꝫtum ad remotõem mali
poſuit.ſ.peccatorum remiſſionem.Effectum aũt glorie
poſuit ſcũs Mathias:vl̃ iteꝝ Thomas vt q̃dã dicunt
.ſ.Carnis reſurrectõeꝫ:vitã eternã.Quidam aũt aliter
ꝑ̃dictos articulos attribuunt apoſtolis ſꝫ in hoc non ē

magna vis. Item ſcias ꝙ habens fidē informē dicēs ſymbolū non peccat: q2 hoc dicit in pſona eccleſie que credit non ſolū deū: ſ3 ēt credit in deum. Eſt.n.duplex fides.ſ.informis ⁊ fides formata. Fides formata eſt fides q̄ per dilectōem opatur: ⁊ hec ē virt⁹ theologica ⁊ fundamentū edificij ſpūalis: ⁊ ē a ſpūſancto ⁊ cū ſpirituſancto. Fides aūt informis ē fides ſine opibus: que ocioſa vel mortua ē: ſicut dicit Iacob⁹. Hec ē aūt a ſpirituſcō: ſ3 nō cu3 ſpūſcō: vt dicā in timor. De trib⁹ aūt fidei ſymbolis: require in ſymbolū. Ite3 ea q̄ ſunt fidei ſunt ſupra intellectū angelicū: vt dica3 in intellect⁹. Itē non pōt bn̄ viuere ſine fide xp̄i: vt dicam in vita. Et ſcias ꝙ fides dicit᷑ magna quattuor mōis.ſ.cognitiōe: cōſtantia: articulo3 ꝗtitate: ⁊ deuotione.

Fidicen cinis maſ.ge. qui canit cū fide: ſiue cū corda. ⁊ cōponit᷑ a fidis corda: ⁊ cano nis: ⁊ cor.penul.

Fidicina ne fe.ge. cithariſta qui cū fide cantat. ⁊ dicitur a fidicen. ⁊ cor.ci.

Fidicula. a fidis corda dicit᷑ hec fidicula le: dimi. ⁊ fidicula le dicit᷑ quoddā gen⁹ tormenti.ſ.pua cordula vnd̄ ligabātur manus martyrū. vn̄ Prudentius in hymnis: Ignes ⁊ fidicule ſeuiant: ⁊ tunc dicit᷑ a fides: q2 hoc genere tormenti rei in eculeo torquebant᷑: vt fides inuenirenetur. idem etiam vngula dicit᷑.

Fidifragus ga gu3.i.fide3 frangens: ⁊ componit᷑ a fides ⁊ frango gis. ⁊ cor.fra.

Fidis dis fe.ge.i.corda cithare. ⁊ dicit᷑ a findo dis ſ3 huguc. vel ſm Pap. Fidis.i.corda dicta: q2 ſibi fidem ſeruet ne alterius ſonos imitet᷑: ⁊ cor.fi. ſ3 fido dis ꝓdu.fi. vt dixi in fides.

Fido dis dit fiſus ſum: verbū neutropaſſiuu3. vn̄ hic ⁊ h̄ ⁊ hoc fidens tis: tam nomen ꝗ participium: ⁊ ſm ꝙ ē nomē ꝯpatur. vn̄ fidenter tius ſime aduer. ⁊ hec fidētia tie. Fido cōponit᷑ cōfido dis fiſus ſu3. vn̄ ꝯfidens: ⁊ ꝯpat᷑. vn̄ cōfidenter tius ſime aduerbiū ⁊ hec confidentia tie. ⁊ cōponit᷑ cu3 dis: ⁊ dicitur diffido dis fiſus ſum .i.non fidere. Fido cū omnib⁹ ſuis cōpoſitis ē neutrū. Nec hoc qd̄ eſt neutropaſſiuu3 impedit: q2 oē neutropaſſiuum ē neutrum. eſt eni neutropaſſiuu3 neutri ſpecies. Item fido ⁊ oīa eius compoſita ꝓducūt hanc ſyllabam fi. Oui. de arte: Diffidet miſere ꝓtinus illa ſibi. Inuenit᷑ fidit preteritum de findo dis di diſti dit: ⁊ tūc cor.fi. vn̄ verſus: Fido parit fidit: dat quoq3 findo fidit Item fidis eſt etiam genitiu⁹ de fidis dis.i.corda: ⁊ genitiuus de fides dis ꝓ virgine quadam. Item fidis eſt datiuus ⁊ ablatiu⁹ pluralis de fidus da du3: ⁊ ꝓdu.fi. vide etiam in fides. ⁊ habet fido tria participia.ſ.fidēs fiſus ⁊ fiſurus.

Fiducia. a fidus dicit᷑ hec fiducia cie: ⁊ ē fiducia in bonis rebus ⁊ in malis: ſ3 ſepius in bonis reb⁹: ⁊ inde hic ⁊ h̄ fiducialis ⁊ hoc le: ⁊ inde fiducialit᷑ aduer. ⁊ hec fiducialitas tatis. Item a fiducia dicitur fiduciari⁹ ria rium.i. fidus. Item fiducia ē qū res aliqua ſumende pecunie mutue gratia vel mancipatur vel in iure credit᷑: ⁊ hinc fiduciarius dicitur poſſeſſor vel qui re3 aliquā fiducialiter accipit.i.in fiducia ⁊ tutela.

Fiducio. a fiducia dicit᷑ fiducio as: vbu3 actiuū.i.fiduciā pſtare: vel ad ſecuritatē: quod vulgariter ſolet dici affidare. ⁊ cōponit᷑ affiducio as: ad aliquā fiduciā vel ſecuritate3 dare. Ite3 cōfiducio as.i.ſimul fiduciā dare. diffiducio as: defiducio as: effiducio as. infiducio as.i.ignorare: publicare: diffidare. Fiducio actiuum eſt cu3 omnibus ſuis compoſitis.

Fidus. a findo dis di dicit᷑ fidus da du3.i.fidelis: qd̄ et fiſus dicit᷑: ſ3 non ē in vſu. ⁊ cōponitur vt bifidus da du3 trifidus da dum quadrifidus da du3: ⁊ multifidus da dū.i.qd̄ eſt fiſſum in duas vel tres vel quattuor vl̄ multas ptes. ⁊ cor. oēs tres ſyllabas.ſ.bifid⁹ ⁊ trifidus. Itē fidus poteſt deriuari a fido dis: ⁊ tunc dicitur fidus q̄ fidit ⁊ in quo quis fidit: ⁊ dicitur fidus amic⁹: fidelis famulus. ⁊ cōparat᷑ fidus dior ſimus. vnd̄ fide dius ſime aduer. Fidus cōponit᷑ vt infidus da du3.i.non fidus: ⁊ pfidus: ⁊ ꝓdu.fi. vn̄ Lucan⁹: Infidus p̄mis ducib⁹ duhiuſq3 priori. Item infidus pōt cōponi ab in ⁊ fides. ⁊ tunc cor.fi. vn̄ Uirg. in quodam libello: Infida me celeri facta tuliſſe mora. Similit᷑ dic de pfidus ⁊ de cōſimilib⁹: qd̄ ſi cōponit᷑ a fidus ꝓducit p̄mam: vt pfidus .i.valde fidus: ſic perpulcer.i.valde pulcer. Si aūt ꝯponatur a fides cor.fi. vn̄ quidam: Perfidus eſt neq3 pfidus corde fidelis. Item Non caret ille fide cui mentis gratia fidi. gt̄us de fidus di eſt hic.

Figmen. a fingo gis dicit᷑ hoc figmen nis.i.figmentu3: ⁊ hinc h̄ figmentū ti.i.cōpoſitio inuentio. vn̄ figmentat⁹ ta tū.i.fict⁹: ⁊ figmento tas.i.fingere: ſimulare.

Figmentum in figmen vide.

Figo gis xi fixum.i.immittere: inferre: fortiter ⁊ ſtabilr̄ imponere. ⁊ cōponitur cū ad: ⁊ dicitur affigo gis xi xū.i.figere ad aliquid: ⁊ mutat᷑ d in f. Itē cū cō ⁊ dicit᷑ ꝯfigo gis xi xū. Itē cū crux: ⁊ dicitur crucifigo gis xi xū.i.figē cruci. Itē cū dis ⁊ dicit᷑ diffigo gis xi xū.i.diuerſis modis figē vel a fixura remouere. Itē cū de ⁊ dicit᷑ defigo gis xi xū.i.deorſum vel valde figē: vel a fixura remouē Ite3 cū ex ⁊ dr̄ effigo gis xi xū. Itē cū in ⁊ dicit᷑ infigo gis. Itē cu3 p̄ ⁊ dicit᷑ pfigo gis.i.an̄ vel ab anteriori pte figē. Itē cū p ⁊ dicit᷑ pfigo gis.i.pfecte figere. Itē cū re ⁊ dr̄ refigo gis.i.ite3 figere vel retro vel q̄ſi a fixura remouē. Itē cū ſub ⁊ dr̄ ſuffigo gis.i.ab inferiori pte figē ⁊ mutat᷑ b in f. Itē cū trās ⁊ dr̄ trāſfigo giſ.i. vltra vſq3 ad aliā ptē figere ⁊ pforare. Figo ⁊ oīa ei⁹ ꝯpoſita ſunt actiua ⁊ faciunt p̄teritū in xi ⁊ ſupinū in xū: ⁊ ꝓdu.hāc ſyllabā fi. Oui. in epi. Figit iniuſſo noſtra ſagitta loco Item aurora: Fige cor in celis vt nō elatio regnet. ⁊ facit figo fixū ad drīam de fingo gis xi: qd̄ facit fictum.

Figulus figuli.i.ollarius: luti compoſitor: qui lutum cōfingit ⁊ redigit in aliquam forma3: ⁊ dicitur a fingo fingis. ⁊ dicitur figulus quaſi fingens lutum vel fictor luti. ⁊ corri.penulti.

Figulina ne penul. ꝓdu. eſt fornax in quo coquunt figuli vaſa terrea.ſ.ollas.

Figura re dicitur a fingo giſ: ⁊ eſt figura hominis forma nature. vn̄ figuratiuus ua uu3: ⁊ figuro figuras. ⁊ hinc verbalia. Figuro componitur vt configuro ras.i.ſimlr̄ figurare. diffiguro ras.i.diuerſis modis figurare vl̄ diffigurare.i.figuram auferre. defiguro guras.i.valde figurare vel diffigurare: vel figuram auferre. prefiguro guras.i.ante figurare: prefigurare. transfiguro guras.i. transformare.ſ. vltra in aliam figura3 mutare. Figuro actiuum eſt cum omnibus ſuis compoſitis: ⁊ ꝓdu.gu. Et ſcias ꝙ figura eſt in grammatica ex eode3 vel diuerſo ꝓueniens quedam diſpoſitio dictionis. Tres aute3 ſunt figure.ſ.ſimplex compoſita ⁊ decompoſita. De h̄ dictum eſt ſupra in tertia parte in cap. de figura nominis. Item de figuris allothecce dictum eſt in quarta pte. Item ſcias: figuratiue loqui: eſt qum vnum dicim⁹ ⁊ aliud intelligim⁹. vide in leo.

Filatiſta. a filu3 dicitur hic ⁊ hec filatiſta ſte: cōis ge. qui vel que ꝓ mercede filat.

Filadelphia phie: ciuitas arabie.

F ilantropos genꝰ herbe. De hoc vide in ph in ſuo loco.

F ilateriū. filaxe quod ē ſeruare cōponit̃ cū thoꝛath: qꝺ
eſt lex. vñ hoc filateriū rij. ſ. mēbꝛanula vel bꝛeuicellus
in quo erat ſcripta lex ⁊ ſeruabat̃: quā deferebant āte
frontē vel pectus: vt ſic viderent̃ religioſi. Sꝫ hoc nō
fiebat niſi cā iactantie ⁊ vanitatis. vñ ⁊ ſepe inuenit̃ ꝓ
vanitate. Hinc illud euangeliū Matth. xxiij. iuxta pn
cipium: Dilatant filateria ſua ⁊ magnificant fimbꝛias.
Alij dicunt ꝙ componitur a filum: qꝛ ꝑ filuꝫ pendens
a fronte vel pectoꝛe agitatur.

F ilaxe grece latine dicit̃ ſeruare. vñ hec filaxa xe: vas vbi
aliquid recōdit̃ ⁊ ſeruatur. hoc fuit a pncipio: ſꝫ poſtea
filaxe in vſuꝫ vini tranſierūt: ⁊ a filaxe trahit̃ filaxo xas

F ile grece latine dicitur mulier. .i. ſuare.

F iliatio onis in filialis eſt.

F ilialis. a filiꝰ vel filia dicit̃ hic ⁊ hec filial' ⁊ hoc le: penl'.
ꝓdu. res filij vel filie vel ꝑtinens ad filiū vel filiā. vñ fi-
lialiter aduer. ⁊ hec filialitas tatis: ⁊ hec filiatio onis in
eodē ſenſu. ſ. ꝓpꝛietas qua quis dicit̃ filiꝰ vel filia.

F iliaſter. a filius deriuat̃ hic filiaſter ſtri qui filiā hꝫ vxo
rē vel potius ꝑuignꝰ. vñ hec filiaſtra. i. ꝑuigna.

F iliatus ta tū. i. curuatus a filum dicit̃: qꝛ filū cito curua
tur: ⁊ ꝓdu. penul.

F ilica ce. i. curialis: ⁊ dicit̃ a file quod eſt mulier.

F ilicariū rij locus vbi filix abūdat: ⁊ dicitur a filix cis.

F ilicetū ti locus vbi filix abūdat a filix dr̃: ⁊ ꝓdu. ce.

F iliceꝰ cea ceū de filice exñs vl' ad filicē ꝑtinēſ. ⁊ dr̃ a filix

F iliolus li dicit̃ a filiꝰ. ⁊ ē filiolus ꝑuus filiꝰ: vel queꝫ de
ſacro fonte leuamꝰ. Itē a filia dicit̃ hec filiola. i. ꝑua fi
lia vel ēt quam de ſacro fonte extrahimꝰ: ⁊ coꝛ. o. de hꝰ
etiam inferius vide.

F ilipenſis in philippus eſt.

F ilippis vrbs macedonie ſm Papi.

F ilippus pi interꝑtat̃ amatoꝛ equoꝛuꝫ. Filos. n. grece la
tine dicit̃ amoꝛ. ⁊ cōponit̃ cū hypos quod eſt equꝰ: in
de filippus amatoꝛ equoꝝ: vel philippꝰ interꝑtatur os
lampadis: qꝛ lumen īuentum ꝑdicauit nathanaeli: vel
interꝑtatur os lāpadis ꝓpter ſuā luculentā ꝑdicatiōeꝫ
Dicit̃ etiā os manuū ꝓpter aſſiduā opatiōem. Philip
pus ēt dictus ē pater alexandri putatiuꝰ. vñ ⁊ philippi
poꝝ dicti ſunt campi theſſalici in quibus regnauit. vñ
Lucanꝰ: Et mutina lentos pꝛauos fecere philippos. et
bizantij in quibus erat ſcripta illius imago. vnꝺ Hoꝛa.
Retulit acceptos regale numiſma philippoſ. vñ philip
penſis. Ad philippenſes ſcribit paulus: ⁊ ſcribit̃ ꝑ vnū
l. ⁊ coꝛ. fi. ⁊ ꝑ geminū p: ⁊ pōt ſcribi in ꝑma ſyllaba ꝑ f
latinum vel ꝑ ph grecum.

F ilius dicitur q̄ſi famulus a familia. vñ hec filia lie: ⁊ de-
finiunt datiuꝰ ⁊ ablatiuꝰ in abus: vt filia filiabꝰ: ad diffe
rentiā maſculini. ēt dicunt̃ filij ⁊ filie a familia: qꝛ ꝑmi
exiſtunt in oꝛdine naſcētium. Familia. n. incipit a pr̃e:
⁊ terminatur in tritauo: ſꝫ ſtirps ex longinquo generis
ſanguine vocatur. Quidam tamē dicunt ꝙ filiꝰ dicit̃ a
filos qꝺ eſt amoꝛ: qꝛ ſit amoꝛ patris vel matris. vel dr̃
a filo generatōis. Eſt. n. filius filū generatōis ꝓcedēdi ī
poſteris: ſꝫ vbi deeſt filius frangit̃ filum generatōnis:
nec vltra ꝓcedere pōt. Scōm vō Augu. filius dicit̃: qꝛ
fit vt ille. i. vt pater: ſꝫ potius eſt etymo. q̄ꝫ ꝯpoſitio ⁊ cō
uenit ꝓpꝛie filio dei: qꝛ per oīa eſt ſimilis patri. Et no
ta ꝙ quadripꝑtitus eſt oꝛdo filioꝛū. ſ. vnigenitꝰ: ꝑmogēi
tus: medius: nouiſſimus. Pꝛimogenitꝰ dicit̃ ante quē
nullus: vide in ꝑmogenitꝰ. Unigenitꝰ dicit̃ ante quem
vel poſt quem nullus eſt natus: Mediꝰ inter oēs: No
uiſſimꝰ poſt oēs. idē ē ⁊ minimꝰ a monade: nouiſſimꝰ
autē qꝛ nouus: nam ceteros ꝑcedendo antiquioꝛes exi-
ſtunt. Iteꝫ quattuoꝛ mōis dicunt̃ filij. ſ. natura: vt filij
naturales. Imitatione vt iudei qū dicunt̃ filij abꝛae ⁊
alij ipius fideꝫ imitantes ex gentibus. Adoptione ⁊ po
teſt adoptari quilibet: tam maſculuſ q̄ꝫ femina: dūmō
ſit minoꝛis etatis patre adoptiuo: ita ꝙ filiuſ naturaliſ
eius eē poſſit. Doctrina ſicut apoſtolus appellat eos fi
lios quibus euangelium ꝑdicauit. Item dicūtur filij li
beri: qꝛ ſicut ſeruus ē in poteſtate domini ſic filiꝰ eſt in
poteſtate patris: ⁊ inde ēt filio fit emancipatio: vt ſit li-
ber a patre: ſicut ſeruo manumiſſio. vel dicuntur liberi
qꝛ ex libero matrimonio ſint oꝛti. Naꝫ filij ex libero et
ancilla oꝛti ſeruilis cōditōnis ſunt. Sempꝰ qui naſcitur
deterioꝛē ſtatū ꝑentis ſumit. A filius autē dicit̃ filio as
.i. filium facere ⁊ parere. ⁊ componit̃ filius: ⁊ dr̃ filiuſ-
familie vl' familias vl' familiaꝝ: ⁊ ſunt filijſfamiliaꝝ vel
familias filij nobiliū: qꝛ olim non numerabant̃ niſi fa
milie nobiliū. vel filijfamiliaꝝ dicūt̃ liberi: ⁊ ē familias
gt̃us grecꝰ qū dr̃ filiuſfamilias. ⁊ acuit̃ ī fine familias.

F iliuſfamilias in filius exponit̃.

F iliuſſaltus dr̃ dauid ī. ij. Reg. xxj. ca. f. vbi ſic dicit̃: Ter-
tiū quoqꝫ fuit bellū in gob ꝯ philiſteos in quo ꝑcuſſit
adeodatꝰ filiuſſaltus: polimitarius: bethleemites: goli
ath getheū. vbi dicit Magiſter in hiſtoꝛijs. His quat-
tuoꝛ noībuſ exꝑmitur dauid. ⁊ dicit̃ adeodatꝰ: qꝛ ad li
beratōem iſrael datus ē a deo in regē. Filiuſſaltus: qꝛ
de paſcuis ⁊ ſaltu aſſumptus ē. Polimitariꝰ: qꝛ de ge
nere beſeliel polimitarij fuit mater eius: vel qꝛ multis
mōis ampliauit cultū domini. Bethleemites dicitur a

F ilix. a filū dicit̃ hec filix cis: quedā herba: qꝛ patria.
folia eius q̄ſi fila ſūt. vel dicit̃ a findo: vl' a ſingularitate
folioꝛū: q̄ſi fenix. Arabes. n. ſingularē feniceꝫ vocant: ⁊
coꝛ. penul. in gtō filicis. vñ Uirg. in. ij. Geoꝛg. Et filicem
curuis inuiſam paſcit aratris.

F ilocalus li. i. amatoꝛ boni coꝛꝛi. penul. et cōponitur a fi-
los quod eſt amoꝛ ⁊ calon bonuꝫ: ⁊ eſt cōis ge. ſicut ⁊
philoſophus.

F ilocopꝰ. filos ꝯponit̃ cū copos qꝺ ē laboꝛ: vl' opos qꝺ
ē viſio: ⁊ dicit̃ hic ⁊ hec philocopꝰ pi. i. amatoꝛ iactātie
q̄ vl't vt laboꝛ ſuꝰ appeat ꝑꝑ vanā gl'iaꝫ: ⁊ cor. penl'. ſ. co

F ilogeꝰ. filos ꝯpōit̃ cū ge qꝺ ē terra. ⁊ dr̃ hic filogeꝰ gei:
q̄rtꝰ eqꝰ ſol' q̄i amās terrā. videt̃. n. ſol amare t̃rā: qū pꝰ
nonā declinat ad eā. tūc. n. ad occaſū tēdit: ⁊ ꝓdu. penl'.

F ilomena. auis lucinia interꝑtatur canēs dulciter: eo ꝙ
dulciter cantat: ⁊ ꝓdu. penul.

F ilon grece latine dicitur folium.

F ilos grece latiue dicit̃ amoꝛ: ⁊ accentuat̃ in fine.

F iloſophus. filos ꝯponitur cū ſophia quod ē ſapiā: ⁊ dr̃
hic ⁊ hec filoſophus phi. i. amatoꝛ ſapiē. vñ hec philo-
ſophia phie amoꝛ ſapiē: ⁊ hinc philoſophicus ca cum:
⁊ philoſophoꝛ pharis. i. ſtudere philoſophie: vel doce-
re philoſophiam: vel tractare eam: vel moꝛem philoſo
phi ſequi ⁊ poteſt dici verbum moꝛale vel imitatiuuꝫ:
⁊ foꝛmatur ab hoc ablatiuo philoſopho: o mutata in
oꝛ: vel addita r. Et nota ꝙ philoſophuſ pꝛopꝛie dicitur
qui diuinarum ⁊ humanarum rerum ſcientiam habet
⁊ omnem bene viuendi tramiteꝫ tenet. ⁊ fertur hoc no
men pꝛimum eſſe exoꝛtum a pitagoꝛa. Nam greci ve-
teres quꝫ ante ſophos vel ſophiſtas. i. ſapientes vl' do-
ctoꝛes ſapientie ſemetipſos iactantius nominarēt: iſte
interrogatus quid ꝓfiteretur verecundo nomine phi-
loſophum. i. amatoꝛeꝫ ſapientie ſe eſſe reſpondit: quia
ſapienteꝫ ꝓfiteri arrogātiſſimū videbatur: ita deinceps
poſtea poſteris placuit: vt quā talibꝰ de rebꝰ ad ſapiāꝫ

ꝑtinentibus doctrina quiſqꝫ vel ſibi vel alijſ videret ex
cellere nõ niſi philoſophꝰ vocaret. Et nota ꝙ philoſo-
phus idem ẽ quod ſapienſ: ⁊ philoſophia idẽ eſt qð ſo
phia vel ſapiẽtia: vel philoſophice loqui: q̃uis interpre
tatio aliud videat ſonare: quod fuit fcm̃ a pitagora: vt
dixímꝰ. Et ſcias ꝙ philoſophie tres ſunt ſpẽs. ſ. phyſica
logica: ethica. ⁊ ẽ philoſophia meditatio mortis: quod
magis cõuenit xp̃ianis: qui ſeculi ambitione calcata: ſi
militudine future patrie viuũt. vel vt dicit Ariſto. in li.
de regimine regũ. Philoſophia nil aliud ẽ q̃ꝫ abſtinen
tia ⁊ victoria ꝯcupiſcibiliũ. In Job aũt. ca. xxviij. dicit:
Ecce timor dñi: ip̃a eſt ſapia: ⁊ recedere a malo ẽ intelli
gentia. vide in terra ⁊ noctua ⁊ in filiq̈. Et ſcias ꝙ Ari-
ſto. in. iij. Topic. dic. Aliqñ aũt meliora nec etiã magis
eligenda ſunt neqꝫ meliora neceſſario ⁊ magis eligẽda
philoſophari. n. meliꝰ q̃ꝫ ditari: ſꝫ non magis eligendũ
indiget neceſſarijs.

F iltrũ. a filum dr̃ hoc filtꝝ tri: qꝛ ex filis. i. pil. aĩaliũ fiat.
vñ filtratꝰ ta tũ. Filtꝝ etiã dicit quedã herba venenoſa
vñ ⁊ ſepe inuenit ꝓ veneno acutiſſimo poſitum.

F ilum. a filon dicit. vel dicit filũ: quaſi pilum: qꝛ ex pilis
aĩaliũ fiat. a filũ dicit filo las. i. filũ a colo ꝑ quandã te
nuatõem deducere: ⁊ ꝓdu. hanc ſyllabã fi.

F imarius rij: hõ vel equꝰ q̃ portat fimũ ⁊ dr̃ a fimꝰ.

F imbria brie. a findo dis dicitur hec fimbria brie. i. extre-
mitas veſtis. Supſtitioſi. n. magiſtri in fimbrijs q̃ in q̃t
tuor angul' palliorꝝ pendebant acutiſſimas ſpinas liga
bãt: vt earꝝ aculeis pungerent: ⁊ ex hac cõmotione tra
herent ad officia dei. vñ fimbriatus ta tuꝫ. i. fimbrijs or
natus: ⁊ fimbrio as: fimbrijs aptare.

F imus mi maſ. ge. dicit a fio fis: ⁊ eſt fimus ſtercꝰ: quod
ꝑ agros iacitur: qð vulgo letamẽ dicit: qꝛ ſuo nutrimẽ
to leta faciat arua: ⁊ reddit pinguia. ⁊ dicit a fimꝰ: qꝛ fi
at mus. i. terra vel ſtercuſ. vel dicit fimꝰ qꝛ fit imus. qñ
. n. ſpargit in agro occultat ſub terra: ⁊ ẽ etymologia: ⁊
cor. p̃mã. ſꝫ fimus v̇buꝫ eã ꝓdu. vñ quidã: Fetet vbiqꝫ
fimus: vitioſi corpore fimus.

F indo dis di fiſſum. i. ſcindere. vñ v̇balia. Findo cõponi
tur vt affindo dis: mutata d in f. i. valde vel iuxta finde
re. Item cõfindo dis di ſum. i. ſimul vel cũ alio findere
Item diffindo dis di fiſſum. i. diuerſis modis vel in di
uerſas ꝑtes findere: vel findendo ĩmittere. Iteꝫ ꝑfindo
dis di fiſſum. i. valde vel ꝑfecte findere. Itẽ ꝓfindo dis
di ſum. i. ꝓcul findere. Iteꝫ p̃findo dis di ſuꝫ. i. ante fin-
dere. Itẽ refindo dis di ſum. i. iteꝝ findere. Item ſuffin
do dis di ſum. i. latenter: vel ſubtus: vel poſt: vel parum
findere. Item tranſfindo dis di ſuꝫ. i. vltra findere. Fin
do ⁊ oĩa ab eo ꝯpoſita ſunt actiua ⁊ faciunt p̃teritũ fi-
di ſine n: ⁊ ſupra fiſſum geminato s: ⁊ oĩa cor. hanc ſyl-
labã fi in p̃terito: vt diffidi: confidi: p̃fidi ⁊c. Sꝫ fido diſ
dit ꝓdu. fi. vñ quidã: Fido parit fidit: dat quoqꝫ findo
fidit. virg. ĩ. viij. Diffidit ac m'lta porrectũ extẽdit barẽa

F inies interp̃tat ori pariẽs: tranſfixit. n. pugione ʒãbri cũ
ſcorto medianite: ⁊ dñi furorẽ placauit vt ꝑceret. finies
frater ophni os mutum interp̃tat: quo figurat veteris
ſacerdotij ⁊ doctrine ſilentium: ⁊ acuitur vltima.

F ingo gis xi ctum fingere. i. ornare: cõponere: facere: for-
mare: plaſmare: excogitare: ⁊ cõponere qð veruꝫ non ẽ
. i. ſimulare. Item inuenitur fingo gis. i. nitidare: exter-
gere. Fingo cõponitur vt cõfingo gis xi ctũ. i. ſimul fin
gere vel diſſimulare. Diffingo gis. i. diuerſis modis fin
gere vel diſſimulare. Item defingo gis. i. valde fingere
vel diffingere. Iteꝫ effingo gis. i. expreſſe fingere: muta
to x in f. Fingo ⁊ oĩa eius cõpoſita ſunt actiua: ⁊ oĩa fa
ciunt p̃teritũ in xi ⁊ ſupinũ in ctũ. Item oĩa abijciũt n ĩ
ſupino: qð hꝫ in p̃nti ⁊ in p̃terito ꝑfecto.

F inio nis niui nitũ nire. i. terminare: cõſummare: ꝑficere.
⁊ dicitur a finis. ⁊ cõponit vt diffinio nis: ⁊ tranſit s ĩ f
. i. diuerſis mõis finire: determinare: oſtendere quis ſit
vel quale vel q̃ꝫtum. vñ hec diffinitio onis: terminꝰ de
monſtrans q̃d eſt eẽ rei. Item cõponit definio nis nit
valde finire. vñ definituſ ta tuꝫ. Act. ij. Hũc definito cõ
ſilio. Item p̃finio nis. i. ante finire: prefigere: p̃ſtatuere:
predeſtinare. Finio ⁊ eius ꝯpoſita actiua ſunt: ⁊ ꝓdu.
hanc ſyllabam fi.

F inis. a funis dicit hic aut hec finis gene. incerti: qꝛ agri
funiculis ſint diuiſi. vñ ꝓpheta: Funes ceciderunt mi-
hi in preclaris. Menſurarũ enĩ linee in terrarꝫ ꝑtitiõe
tendũtur: vt dimenſionis equitas teneat. Et ſcias ꝙ fi
nis dicit terminꝰ: cõſummatio: morſ: patria. vñ hic ⁊ h̔
finaliſ ⁊ hoc le. vñ finalit aduer. Finis ꝯponitur vt affi
nis cõfinis: ⁊ ꝓdu. fi. Et nota: Eſt finis cõſummans: ⁊ ẽ
finis cõſumens. vñ verſus: Finis cõſumens: ⁊ conſum
matio finis. In eo ꝙ cõſummat ſiue ꝑficit hꝫ naturam
maris: ſeu hꝫ ſe ad modũ maris. In eo ꝙ cõſumit habꝫ
ſe ad modũ femĩe. vñ ꝯueniẽter eſt incerti ge. i. maſ. vel
fe. Itẽ ab h̔ dtõ fini: addita tas: h̔ finitas: penl. ntĩ corr.

F initimꝰ ma mũ. i. ꝓpinquꝰ: vicinꝰ. ⁊ dicitur a finis.

F initiuꝰ ua uũ penul. ꝓdu. in finitus vide.

F initꝰ. a finio nis dicit finitꝰ ta tuꝫ. vñ finitiuꝰ ua uũ: qð
finit vel finitur. ⁊ cõponit vt infinitꝰ ta tuꝫ. i. nõ finituſ. ſ.
cuiꝰ mẽſura non hꝫ finem: ⁊ infinitiuꝰ ua uũ. i. non fini
tiuus. et hinc quidam modus verbi dr̃ hic infinitiuus
ui: ⁊ hoc infinitiuũ ui: ⁊ hic infinitus ti: ⁊ hoc infinitũ ti.
vide in tertia ꝑte vbi egi de verbis ĩperſonalibꝰ.

F io fis factus ſuꝫ. i. incipere eẽ: de non eſſe tranſire ad eẽ
Quod enĩ fit nõ ẽ: ⁊ qð nõ eſt nõ fit: ⁊ ẽ neutropaſſiuũ
q̃ꝫtum ad vocem: neutrũpaſſiuuꝫ q̃ꝫtuꝫ ad ſignificatio
nem. et deberet habere tria participia. ſ. fiens: factus: ⁊
facturus: ſed fiens non eſt in vſu hac ratione. Naꝫ h̔ v̇-
bum fio ẽ quaſi paſſiuum huius verbi facio: ſꝫ oẽ paſſi
uum caret participio preſentis t̃pis: ⁊ iõ fiens non eſt ĩ
vſu: lꝫ fuerit in antiquorũ vſu. Iteꝫ fio deberet habere
facturus participiũ futuri tẽporis. ſꝫ qꝛ eſſet cõcidẽtia
inter ꝑticipiuꝫ huiuſmõi: ⁊ ꝑticipiũ huiꝰ verbi facio qð
eſt facturus: ideo fio hꝫ futurus ꝑticipium futuri t̃pis:
⁊ nunq̃ꝫ facturus. ⁊ componitur fio cũ omnibus eiſdẽ
dictionibus cum quibus cõponitur facio: ita vt littera
turã ſuã non mutet: vt benefacio: ⁊ benefio: malefacio:
⁊ malefio: ſatiſfacio ⁊ ſatiſfio: calefacio ⁊ calefio: tepefa
cio ⁊ tepefio: exꝑgefacõ exꝑgefio: nihilifacio ⁊ nihilifio
⁊ ſunt loco paſſiuorꝝ ad illa. Itẽ fio cõponit cũ cõ ⁊ trã
ſit ad actiuã ſignificatiõeꝫ. ⁊ dicit ꝯfio fis fiui tuꝫ cõfire
. i. efficere. accipit tamẽ ꝯfire in actiua ſignificatiõe. ſ. ꝓ
effici. Item defio fis fiui fire. i. derelinquere vel deeſſe:
defectum pati. Iteꝫ cõponitur cũ ſub ⁊ dicit ſuffio fis
fiui fituꝫ fire. i. ſubfumigare vl' adminiſtrare. Fio ẽ neu
trum: ⁊ cõpoſita ab eo que nõ mutant l̃raturam illius
oĩa ſunt neutra ⁊ habẽt accentꝰ ſuper eandẽ ſyllabam
ſuꝑ quã ⁊ ſimplex iuxta regulã illã: Quotiens facio vl'
fio componit: ita vt nõ mutet litteratura ſimplicis ſuꝑ
eandẽ ſyllabã eſt accentꝰ in cõpoſito ſuꝑ quã eſt ĩ ſim
plici. Que vero cõponũtur a fio: ita vt mutent litteratu
rã ſui ſimplicꝪ etiã accentꝰ mutãt: ⁊ actiua ſunt p̃ter de
fio ꝓ deficere qð eſt neutrũ. Et nota ꝙ fio fiebã ꝓduc
ĩ purã vbicũqꝫ non hꝫ r: cũ omnibꝰ ſuis compoſitis: qñ
ſignat paſſionem: nam ſi r ſequitur ad e breuiatur i añ
e: vt fierem ⁊ fieri. et vt dicit Uarro: iõ fio fis ꝓdu. fi. qꝛ

eſt paſſiuũ de facio.vñ qꝛ paſſiuũ parificatᷣ actiuo:iõ
fio ꝓdu.pͥmam:vt tpe ſaltem parificetᷣ:vt.ſ.quod ami-
ſit in ſyllabis recupet in tpibus.Facetuſ:Nunq̃ ſpina
nocens fiet odoꝛa roſa.Et vt dicit Pap.Fio fis factus
ſum quarte cõiugatõis:⁊ ꝓdu.penul.in omni ſyllaba:
licꝫ ſit vocalis ante vocalem:vt fio fiam:inde compo-
nitur ſuffio.

Firmaculũ li penl.coꝛ.quo aliquid firmatᷣ a firmo mas

Firmamentũ ti dicitᷣ a firmo mas:qꝛ firmũ ſit: dr.
nec caſui ſubiacẽs.Et ſcias ꝙ celũ firmamentũ factũ eſt
ſecũda die:⁊ ſm quoſdaꝫ ẽ de quinta eſſentia.

Firmꝰ.a foꝛmon quod ẽ caloꝛ:dicitᷣ firmꝰ ma mũ:q̃ſi cũ
caloꝛe.⁊ cõparatᷣ firmus mioꝛ ſimus.vñ firme mius ſi
me aduer.⁊ firmitᷣ etiã dicitur:⁊ hec firmitas tatis:⁊ hᷦ
firmitudo dinis:qua aliquid firmatᷣ.⁊ a firmꝰ dicitur
firmo mas aui.vñ hoc firmatoꝛiũ rij:quo aliq̇d firma-
tur:⁊ hoc firmaculũ li:ꝑ eodẽ.Firmo cõponitᷣ vt ꝯfir-
mo mas:affirmo mas:infirmo mas.i.debilitare: falſifi
care:eneruare.Offirmo mas:mutato b in f. Prouer.x
xj.Uir impius ꝓcaciter offirmat vultum ſuuꝫ.Firmo
mas actiuum eſt cũ oĩbus ſuis cõpoſitis. Et ſcias ꝙ fir
mus ex natura dicitur:valens vero ex pꝛecipuis viribꝰ
vt athleta.

Fiſcalis in fiſcus exponitur.

Fiſcella.a fiſcina dicitᷣ hec fiſcella le: dimi.ꝑua.fiſcina: et
hic fiſcellus li dimi.i.mollis caſei appetitoꝛ.

Fiſcina.a findo dis dicitᷣ hec fiſcina ne.i.vas vel coꝛbulꝰ
ex iuncis vel vimine factꝰ:in quo fit caſeus:⁊ coꝛ.penl.
vñ Uirg.Nunc facilis rubea cõtexitᷣ fiſcina vͣga.

Fiſcinula le:dimi.ꝑua fiſcina:⁊ coꝛ.penul.

Fiſcus ſci maſ.ge.i.ſaccꝰ:vel burſa regis vbi publicꝰ cen
ſus reponitᷣ.Ponitᷣ tamẽ q̃nq̃ ꝑ quolibet ſacco:⁊ in-
de hic ⁊ hec fiſcalis ⁊ hoc le:⁊ hoc fiſcale lis.i.redditus
regalis. Oĩa enĩ publica dona dicuntᷣ fiſcalia. Et nota
ꝙ fiſcus dicitᷣ a fico arboꝛe ꝓpter vbertatẽ:que eſt ibi
maioꝛ q̃ꝫ in alijs ſaccis:ſicut illa arboꝛ ẽ vberioꝛ q̃ꝫ alie
Et vt dicit Augu.ꝯ auaros:Quod non accipit xp̃s acci
pit fiſcus.A fiſcus dicitᷣ fiſco ſcas ſcaui ſcare.i.publica-
re:ad fiſcũ reducere:in fiſco reponere.⁊ cõponitᷣ vt cõ-
fiſco ſcas.i.ſimul fiſcare:infiſco ſcas.Fiſco actiuum eſt
cum omnibus ſuis compoſitis.

Fiſiculatus.a fiſis quod eſt natura dicitur fiſicus fiſica fi
ſicũ.i.naturalis.vñ ͦ fiſiculo laſ.i.diuinare vel ꝓnuncia
re.vñ fiſiculatus ta tum:diuinatꝰ vel ꝓnunciatus.

Fiſicus.a fiſis quod eſt natura dicitur fiſicꝰ ca cũ.i.nãlis
⁊ hec fiſica ce:ꝑ quadaꝫ arte q̃ de reꝝ naturis tractat:
q̃ſi ſciẽtia de naturis:⁊ hinc fiſicus ca cũ:qui de arte il-
la tractat:vel qͦ ad artem illam ꝑtinet:vt fiſicus liber:
⁊ hic fiſicꝰ ci:⁊ hec fiſica ce:q̇ vel que tractat arteꝫ illaꝫ
vel ſm artem illam.

Fiſiologus.Fiſis grece latine dicitᷣ natura.⁊ cõponitᷣ cũ
logos quod ẽ ſermo vel rõ.⁊ dicitᷣ hic fiſiologus gi: q̇
loquitᷣ vel tractat de naturis rerũ.⁊ coꝛ.lo.

Fiſis grece latine natura diciutr.

Fiſſilis.a findo dis dicitᷣ hic ⁊ hec fiſſilis ⁊ hoc le: qͦ fa-
cile findi vel frangi põt.⁊ coꝛꝛi.penul.

Fiſſus ſa ſum:deriuatᷣ a findo dis di fiſſum.vñ hec fiſſu-
ra re.i.ſciſſura:⁊ ſcribitur per geminũ ſſ:ſꝫ fiſus ſa ſum:
a fido dis fiſus ſa ſum fiſu ſcribitur per vnũ s:ꝓducᷣ tñ
pͥmã.vñ verſus.A fido fiſum ſꝫ findo dat tibi fiſſum.

Fiſtula.a fos quod eſt vox ⁊ ſtolon quod eſt miſſio cõ-
ponitur hec fiſtula le: inſtrumentum ad canendum ex
cannulis cõpactum.⁊ dicitᷣ ſic:qꝛ vocẽ vel aerẽ emittit
vñ quidam:Fiſtula dulce canit volucrẽ dũ decipit au
ceps.vñ ⁊ fiſtula dicitᷣ aqueductꝰ ⁊ meatꝰ:qꝛ aquã fũ
dat ⁊ emittat:ſicut fiſtula inſtrumentũ voces.et a fiſtu
la dicitᷣ fiſtuloꝛ laris.i.ſibilare vł cũ fiſtula canere.fiſtu
la etiã dicitᷣ quedam infirmitas.vñ fiſtulatꝰ ta tuꝫ:⁊ fi-
ſtuloſus ſa ſum:qui fiſtulã illã patitᷣ infirmitatẽ.vñ vͤ-
ſus:Fiſtula dulce canit:eſt moꝛbꝰ fiſtula durus.Fiſtu
la ẽt dicitᷣ aromata ſiue arboꝛ aromatica.Canti.iiij.Fi
ſtula ⁊ cĩnamomũ cũ vniuerſis lignis libani.

Fiſus ſa ſum:a fido dis:vide in fiſſus.

Fitius in fiton vide.

Fiton nis maſ.ge.fuit quidaꝫ ſerpens creatus a t̃ra quẽ
apollo in ꝑnaſo monte interfecit ⁊ interpꝛetatᷣ fiton cõ
ſulere vel dubitatio.⁊ dicitᷣ a vͤbo greco.ſ.fito:quod eſt
quero.Hinc fiton dubitatio dicitᷣ quẽ apollo interfecᷣ:
qꝛ ſapientia dubitatõem abſoluit:⁊ hinc ip̃e apollo di-
ctus eſt fiton vł fitiꝰ:⁊ hinc fitia tioꝝ dicti ſunt ludi:vł
feſta facta in honoꝛe apollinis ꝓpter victoꝛiaꝫ quã ha
buit de fitone.⁊ a fiton fitius tia tium:vł fiteus tea teũ:
.i.apollineꝰ.vł a fitone ſerpẽte poſſunt hᷦ deriuari.Itẽ
fiton.i.diuinatoꝛ.vide in fitonicꝰ.

Fitonicꝰ.a fitone apolline dicitᷣ fitonicus ca cũ:⁊ hic fitõ
onis:⁊ hec fitoniſſa ſe.i.diuinatoꝛ vel incãtatoꝛ plenus
fitonico ſpũ ⁊ diuinatrix vel incãtatrix: fitonico ſpiritu
plena:qꝛ apollo auctoꝛ fuit diuinatõis:⁊ coꝛ.penl. fito
nicꝰ.

Fitoniſſa in fitonicus vide.

Fixula.a figo gis dicitᷣ hec fixula le.i. fibula q̃ ad firman
dum pallium infigitur.

Fixus.a figo gis xi xum:vel a figoꝛ geris:dicitur fixus xa
xum ꝑ x.Inuenitᷣ etiaꝫ fiſſus ſa ſum:a findoꝛ deris: ⁊
ſcribitur per geminum s.vñ verſus:A figoꝛ fixus a fin
goꝛ ſit tibi fiſſus.

F ante L

Flabellum li.i.muſcariũ.ſ.cum quo muſcas abigimus:⁊
flatum facimus.⁊ dr a flabꝛum.

Flabꝛũ bꝛi.i.ventus:vel flatus venti a flo flas dicitur.

Flacteo ctes ctui.i.marcere.vñ hic flactoꝛ toꝛis.i.marcoꝛ
⁊ hic ⁊ hec ⁊ hoc flactens tis ꝑticipiuꝫ.i.marcens.vñ ꝑ
trãſlatõem flactentes dicuntᷣ qui in peccatiſ ⁊ iniquita
tibꝰ marcent ⁊ ꝑſeuerant.⁊ qꝛ qͦ marcet exiccatᷣ ⁊ are
ſcit:iõ ẽt quãdoq; ponitur flactere ꝓ arere. vñ Iſa.xix
Erunt irrigua eius flactentia.i.arentia.

Flactoꝛ toꝛis in flacteo eſt.

Flactus cta ctum.i.maucidus a flacteo ctes.

Flagellum in flagrum vide.

Flagitiũ.a flagito tas dicitᷣ hoc flagitiũ tij.i.dedecuſ:pec
catũ:⁊ flagitioſus ſa ſum.i.vitioſus:libidinoſus: turpis
nõ dicẽdꝰ:criminoſus:ſic dictꝰ qꝛ freq̃ntᷣ flagitet ⁊ ap-
petat libidinẽ vł noceat ſibi.⁊ ꝯparatᷣ flagitioſus ſioꝛ ſi
mus.vñ ͦ flagitioſe ſiꝰ ſime aduer.⁊ hᷦ flagitioſitas tis.
Que dr̃ia ſit intᷣ flagitiũ ⁊ facinꝰ dictũ eſt in facinus.

Flagito tas taui a flo flas dr.⁊ eſt flagitare expoſtulare:
querere:rogare:petere:cũ clamoꝛe poſcere. vñ ⁊ fla-
gito tas dicitᷣ quaſi flatũ gero vel ago:⁊ ẽ etymologia.
Flagito cõponitᷣ vt efflagito.i.valde flagitare:⁊ ẽ acti-
uuꝫ cũ oĩbus ſuis cõpoſitis.⁊ exigit duos diuerſos ac-
cuſatiōs poſt ſe:⁊ coꝛ.gi.Que aũt verba regũt duos di
uerſos actõs dcm̃ eſt in doceo ces.

Flagro gras in flagrum exponitur.

Flagrum.a flo flas dicitur hoc flagrũ gri ⁊ inde hoc fla-
gellum li:dimi.⁊ ſunt flagra vel flagella virgule vel po
tius ſũme ꝑtes virgaꝝ:qꝛ cũ flatu ⁊ crepitu in coꝛpe ſo
nãt:vł ſũme ꝑtes arboꝝ dicũtur flagella:qꝛ crebꝛos vẽ
toꝝ flatus ſuſtinẽt.Eadẽ rõne dicuntᷣ ⁊ flagra, Iteꝫ qꝛ

flagrū pcutit ꝛ vꝛit: dr̄ flagrū qn̄qꝫ vberatio: quādoqꝫ
ardoꝛ. vnde flagro gras. i. eſtuare: feruere: ardere. Sed
fragro. i. redolere p r in vtraqꝫ ſyllaba. vn̄ vſus: Fla fac
ardoꝛē: ſed fra largit odoꝛeꝫ.
F lama me dr̄ a flo as: qꝛ flatu excitet. vl' dr̄ a fos qđ eſt
ignis. qꝛ aūt dicit flama quaſi fons late means etymo.
eſt nō cōpoſitio.
F lamaſco ſcis in flameſco exponit.
F lamen. a filuꝫ dr̄ hoc flamen minis. i. ſacerdos iouis q̄ſi
filamē: qꝛ reliq̄as a collo p fila pēdentes poꝛtet. vel iđ
dr̄ a filo: qꝛ q̄cunqꝫ erat ſacerdos ī ſignuꝫ ſacerdotij de
ferebat almucū: ſed ingruente caloꝛe q̄ū ex caloꝛis ni-
mietate nō poſſet id deferre ligabat ſibi capillos quo-
dam filo: vl' flocculū lane filo in vtice ligatū deferebat
ī ſignū ſacerdotij: ꝛ tūc eſt maſ. ge. Iteꝫ a flo as: pōt de-
riuari h' flamē mis. i. flatus. ꝛ hinc flamineus nea neuꝫ
adiectiuum.
F lameo. a flamo mas dicit flameo mes flamui. i. flamaꝫ
emittere: vel calere: vel etiam ardere.
F lameolū li dimi. puū flameū. Prudēti⁹ ī ſichomachia:
Flameolū ſtrophiū diadema monile.
F lameſco ſcis inchoa. ꝛ formaꝫ a flameo mes: addita co.
vn̄ ī hymno: Flameſcat igne charitas. Quidā tn̄ pnūci
ant flamaſcat qđ eſt īchoa. h⁹ vbi flamo mas: vt ſit ſen
ſus: Flamaſcat. i. īcipiat flamare. i. incendere: ſed vt di
cit Hug. flameſcat ibi dꝫ dici inchoa. a flameo mes.
F lameū. a flama dr̄ h' flameuꝫ mei: vitta ſiue infula nu-
ptiaꝝ tenuiſ ꝛ rubea qua vtebant nubētes ad deſignā-
dum pudoꝛis leſioneꝫ: opientes vultū cū ea. vn̄. Luca.
in. ij. Lutea dimiſſos velarūt flamea vult⁹.
F lameus mei maſ. ge. i. preminiſter ſacroꝝ: ꝛ dr̄ a flamen.
F lamita te. i. ſacerdotiſſa: ꝛ dr̄ a flamen.
F lamiger ra ruꝫ. i. gerēs flamam penulti. coꝛꝛ. ꝛ ꝯponit
a flama ꝛ gero ris.
F lamineum nei neu. ge. i. ſacerdotiuꝫ vl' officium flamis
ꝛ dicit a flamē.
F lamo mas. i. incēdē a flama dr̄. ꝛ ꝯponit vt īflamo mas
. i. incēdē inanimare: ꝛ eſt neu. cuꝫ oīb⁹ ſuis cōpoſitꝭ: licꝫ
qn̄qꝫ inueniat abſolute poſitū: ſed p flamare vl' reſplē
dere eſt actīū.
F lamula le dimi. pua flama ꝛ coꝛ. penul.
F landria drie penul. coꝛꝛe. q̄daꝫ puīntia vl' comitat⁹. vn̄
hic ꝛ hec flandrenſis: nat⁹ vel nata de illa puincia vel
illo comitatu.
F latilis. a flo flas dr̄ h' ꝛ hec flatilis ꝛ h' le: facilis ad flan
duꝫ. vn̄ flatilit aduer. ꝛ hec flatilitas tis: ꝛ coꝛ. penulti.
flatilis.
F laueo ues ui. i. eſſe vl' fieri flauū. vn̄ flaueſco ſcis īchoa-
tiuuꝫ ꝛ pdu. fla. vn̄ Uirg. ī buc. Molle palati flaueſcit
tempus ariſta.
F lauus. a flaueo ues dr̄ flauuſ ua uū. i. alb⁹ vl' rubeus. ſed
pꝛope flauus eſt qui vulgo dr̄ blundus. Flaui etiā di-
cti ſunt anglici teutonici ꝛ flandrenſes. Item flaua eſt
arena. Flaua eſt ſpica q̄ū eſt matura. Flauus cōpatur
flauioꝛ ſſimus. vnde flaue ti⁹ ſime aduer. ꝛ hec flaue-
do dinis: ꝛ dicit in. Grecil. Flau⁹ eſt crinis: ſed fuluum
metallū. vn̄ dic: Dic apte flauū crinē fuluūqꝫ metalluꝫ.
F lebilis penul. coꝛ. in fleo fles eſt.
F lebotoniū ſm Iſido. etymo. iiij. ca. xj. ab inciſione voca
tuꝫ eſt: naꝫ inciſio grece toniuꝫ dr̄.
F lecto ctl xi xū. i. curuare: ceſſare: mutare. vn̄ h' flexura re
ꝛ h' flex⁹ xui. Flecto ꝯpōit vt ꝯflecto ctl: circūflecto ctl
deflecto ctl. i. valde vl' đ vno loco ad aliū flectē: vl' deoꝛ
ſuꝫ flectere Inflecto ctl. i. valde vl' itro vl' int̄ flectē. Re
flecto ctis. i. iteꝝ flectere. flecto actīū ē: ꝛ oīa cōpoſita
ab eo ſūt actīa: ꝛ faciūt pteritū in xi ꝛ ſup. in xū.
F lagiton tontl maſc. ge. fluui⁹ infernal' tot⁹ ardens: a fos
qđ eſt ignis: vel flegi qđ eſt inflammās: ꝛ tot⁹. vn̄ flegi
tonte⁹ tea teum.
F legi grece latine dr̄ inflammās.
F legma me fe. ge. ꝛ h' flegma matis ge. neu. eſt vn⁹ de q̄t
tuoꝛ pncipalib⁹ humoꝛib⁹ hūani coꝛpoꝛis: ſic dcm̄: qꝛ
ſit frigiduꝫ. greci eniꝫ frigoꝛē phlegmonē dicunt. vn̄ fle
gmatic⁹ ca cuꝫ: in quo dn̄atur flegma: ꝛ qđ ꝯfert ꝛ effi
cit ꝛ generat flegma: ꝛ qđ ptinet ad flegma: ꝛ qđ pꝛoce
dit ꝛ puenit ex phlegmate. ꝛ flegmatiſo ſas. i. flegmate
abundare: vel flegma eijcere: multū ſaliuare ꝛ ſpuere.
vide in elementuꝫ.
F legmen mis neu. ge. dr̄ a flegi qđ eſt inflammās. ꝛ eſt
flegmen tumoꝛ ſanguis: ſic vbi abundant crura ſangui
ne. Itē flegmia ſt' quꝫ ī manib⁹ ꝛ pedib⁹ calloſi ſulci ſt'.
F leo fles ui tuꝫ dr̄ a fluo is: qui eniꝫ flet lachꝛymis fluit.
Flere enī eſt vbertim lachꝛymas fundere: q̄ſi fluere. ſꝫ
ploꝛare eſt cum voce flere. Plangere eſt cū lachꝛymis
pect⁹ aut faciem tundere. Lugere eſt cum aliq̄b⁹ dictis
miſerabilib⁹ ꝛ habit⁹ mutatiōe flere. Merere eſt cuꝫ ſi-
lentio dolere. vn̄ ꝛ merere dr̄ quaſi mēte carere: ꝛ luge
re q̄ſi luce egere. Et a fleo fles dr̄ hic flet⁹ tus tui: ꝛ hic
ꝛ hec flebilis ꝛ h' le: ꝛ flebilit' aduerbiū: ꝛ h' flebilitas ta
tis. Ouidi⁹: Flebile pncipiū melioꝛ foꝛtuna ſecuta eſt.
Pōt tn̄ hoc puerbiū ad futuꝝ pferri: ꝛ tunc dic: Me-
lioꝛ foꝛtuna ſequet. Fleo cōponit vt defleo es: effleo
fles. i. valde flere. perfleo es. i. pfecte fleo. refleo es. i. iteꝝ
flere. Fleo ꝛ oīa ab eo ꝯpoſita faciūt pteritū ī eui ꝛ ſu
pinū in etum: ꝛ oīa ſunt neutra: lꝫ inueniant tranſitiue
ꝯſtructa cum accuſatiuis. ſ. cauſā deſignantib⁹. vel tūc
habēt illa verba ī ſe vim verboꝝ tranſitiuoꝝ. vn̄ inueni
unt paſſiua ab eis.
F letus. a fleo fles dr̄ hic flet⁹ t⁹ tui: ꝛ flet⁹ ta tum pticipiū
paſſiue ſignificatōis. Et cōponit cuꝫ in vt inflet⁹. i. non
fletus: ꝛ ppuc̄ fle.
F leumon eſt moꝛb⁹ inquiet⁹ cū ruboꝛe ꝛ doloꝛe ꝛ tēſio-
ne ꝛ duricia: ꝛ dr̄ a flegi qđ eſt inflammās.
F leu⁹ ua uum. i. van⁹.
F lexibilis. a flecto ctis dr̄ hic ꝛ h' flexibilis ꝛ h' le: qđ faci
le flectit vel flecti pōt. vn̄ flexibilit' aduer. ꝛ hec h' flexibi
litas tatis: ꝛ p compōneꝫ h' ꝛ hec inflexibiliſ ꝛ h' le. i. nō
flexibilis. ꝛ hinc inflexibilit' aduerbiuꝫ: ꝛ hec īflexibilitas
bilitatis.
F lexuoſus. a flecto ctis dr̄ flexuoſus ſa ſuꝫ. i. plen⁹ flexu:
non rectus: vel q̄ non incedit recta via. ꝛ compat. vn̄ h'
flexuoſitas tatis.
F ligo gas in fligo gis exponit.
F ligo gl xi ctum: ꝛ fligo gas ī eodeꝫ ſenſu. i. cruciare: diſ-
ſipare: deſtruere: deuaſtare: ſed nō eſt in vſu. ꝛ vtrunqꝫ
cōponit vt affligo gis ꝛ affligo gas. i. valde fligere. ꝛ cō
fligo gis: ꝛ ꝯfligo gas. i. ſil' fligere vel pugnare. defligo
gis ꝛ defligo gas: valde vel deoꝛſuꝫ fligere vel pugna-
re. infligo gl ꝛ infligo gas: pfligo gis ꝛ pfligo gas. Fli
go actiuū eſt. ꝛ cōpoſita ab eo q̄ deſinūt in o: ſil' actia
ſunt oīa: pter ꝯfligo ꝛ defligo q̄ ſunt neutra p pugna-
re: ꝛ oīa faciūt preteritū in xi ꝛ ſupinū in ctū: ꝛ pducūt
fli. vn̄ Uindocinenſ: Hanc affligere fauet: huic famu-
lare vetat.
F lo flas aui are atū. i. flatuꝫ emittere. vn̄ hic flat⁹ tus tui.
Flo componit vt afflo as. i. flare ad aliq̄d vel flatu ve-
nerare vel interficere vel tangere. cōflo as. i. flare vel fū
dere auꝝ ꝛ aliud metallū ad aliq̄d faciendū. ꝛ eſt ver-

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

bū fuſoꝝ: qꝛ fuſores mlta inſil' fūdūt de vna forma ad aliam: iō hinc tracta eſt metaphora ad illos q̄ res alienas mutuo accipiūt ⁊ luxurioſe ꝯſumūt. vñ inuenit' cō flare ꝓ mutuare ⁊ ꝓ ꝯſumere: nam q̇ ꝯſumit ⁊ q̇ mutuat': de vna forma q̄ſi fundit' in aliā. Iteꝫ cōponit' vt efflo as. i. extra flare vel flando emittere. Iteꝫ inflo as. i. intꝰ flare: flatū impellere. Iteꝫ ꝑflo as. i. flare ꝑfecte vel valde. item ſufflo flas flare. Flo neutꝝ eſt: ⁊ oīa cōpoſita ab eo ſūt actiua.

F loccifacio cl. i. paꝝ eſtimare: ꝯtēnere: paruipendē. ⁊ cōponit' a floccꝰ ⁊ facio: qꝛ floccus lane parū valet: ⁊ fere nulliꝰ eſt precij.

F occipendo dis a flocꝰ ⁊ pendo dis cōponit': ⁊ idem eſt qd̄ floccifacio. vide in floccifacio.

F loccus. a flo flas dr̄ hic floccꝰ ci: parua maſſa lane vel niuis: qꝛ leuit' flatu impellat' huc ⁊ illuc. vñ hic flocculuſ dimi. ⁊ flocco cas verbū ſoli deo ꝯueniēs. tūc. n. deꝰ floccat quꝫ floccādo ningit.

F lora fe. generl eſt dea floꝝ.

F loralis. a flo flas dr̄ hec flora re: dea floꝝ. vñ h̄ ⁊ h̄ floral' ⁊ h̄ le: qd̄ ꝑtinet ad floram. ⁊ pluralr̄ floralia lium vel floralioꝝ: feſta flore q̄ ab antiq̄s celebrabant'. Iteꝫ hic ⁊ hec floralis ⁊ hoc le: qd̄ ꝑtinet ad flores: ⁊ tūc deriuat' a flos. vñ ⁊ floralia dicunt' tēpora floꝝ. Et ſcias ꝙ huiuſmōi noīa feſtoꝝ i a deſinētia tm̄ pluralr̄ declinata faciūt gtm̄ in oꝝ ⁊ in iuꝫ: vt dixi ſupra ī feſtū.

F lorariū rij: locꝰ vbi flores creſcunt vel vbi imponunt': ⁊ deriuat' a flos floris.

F loreo res rui dr̄ a floro ras. ⁊ eſt florere virere: reſplendere: floridū eſſe vel fieri. Et cōponit' vt ꝯfloreo res. i. ſimul florere. effloreo res: refloreo res. i. iteruꝫ florere: reſplendere: reuirere. ⁊ ab his inchoa. floreſco ſcis: effloreſco ſcis: ꝯfloreſco ſcis: refloreſco ſcl. Floreo flores cum oībus ſuis cōpoſitl eſt neutꝝ: ⁊ fac̄ preteritū in rui ⁊ caret ſup̄. Inchoatiua aūt iſtoꝝ verboꝝ carent p̄teritis ⁊ ſupinis: ⁊ ſūt neutra ſic̄ ⁊ alia inchoatia. Itē floro ras ⁊ floreo res: ⁊ floreſco ſcl ⁊ eoꝝ cōpoſita ꝓdu. hanc ſyllabā flo. vnde Uindocinenſ: Floreat illeſus ꝓximitatis amor ⁊c̄.

F loretū ti: locꝰ vbi floreſ abundāt: ⁊ dr̄ a flos floris: ⁊ ꝓducit penultimā.

F loro ras raui dr̄ a flos. ⁊ eſt florare flores creare vl' floribꝰ ſpargere: implere. Et cōponit' vt defloro ras. Et eſt actiuū floro cū oībus ſuis cōpoſitis: ⁊ ꝓducūt flo.

F lorulentꝰ ta tum. i. plenus floribꝰ: ⁊ componit' a flos ⁊ lentos qd̄ ſignificat plenitudinē.

F loruléti ſūt cāpi ⁊ prata. ſꝫ floride ſūt arbores ⁊ herbe.

F los ris maſ. ge. dr̄ a fluo is. ⁊ dr̄ flos q̄i fluoſ: ⁊ flores q̄i fluores: qꝛ cito fluāt. vñ floreus rea reuꝫ: de floribꝰ totꝰ exiſtēs: vl' floribꝰ plenꝰ: vl' ꝓcreādis floribꝰ aptꝰ. ⁊ ꝓdu. p̄maꝫ flores taꝫ nomē q̄ꝫ v̄bū.

F loſculus li dimi. ꝑuus flos: ⁊ coꝛ. penul.

F lucticulꝰ li dimi. ꝑuuꝰ fluctꝰ. ⁊ coꝛ. penul.

F luctiuagꝰ ga gū penl't. coꝛ. i. vagꝰ vl' fluctꝰ: ⁊ cōponit' a fluctꝰ ⁊ vagus gi.

F luctuo. a fluctꝰ deriuat' fluctuo as aui are. i. ꝯmouē: vacillare: fluctibꝰ īundare. ⁊ ponit' ꝓdubitare. vñ fluctuatus ta tū. i. fluctuās vl' qd̄ fluctauit ⁊ h̄ fluctuatio oniſ.

F luidꝰ. a fluo is dr̄ fluidꝰ da dū. i. madidꝰ vl' currēs. ⁊ cōꝑat' fluidus dior ſimꝰ. vñ fluide dius ſime aduer. ⁊ hec fluiditas tatis. i. madiditas: decurſio.

F luito tas taui tare. i. diſſolui: fatiſcere: frequenter luere: vacillare. ⁊ ponit' ꝓ dubitare. ⁊ eſt frequētatm̄ de fluo is: ⁊ format' a ſcd̄a ꝑſona p̄ntis indicatiui modi. ſ. fluis abſtracta s ⁊ addita to: vt vult Hug. Quidaꝫ tm̄ dicunt ꝓbabilit' ꝙ antiq̇ dixerunt: fluo is fluxi fluxuꝫ vl' fluctū ⁊ etiaꝫ fluitū fluitu ⁊ inde u in o fit fluito taſ: ⁊ eſt fluctꝰ ipſe motus aquaruꝫ.

F lumē minis ge. neu. a fluctus dicit'. ⁊ ē flumē ipſa aqua decurrens. ſed fluuius ip̄e aque decurſus dicitur. A flumen dicitur flumineus nea neuꝫ.

F luo is xi xum: vel fluctuꝫ fluere. i. decurrere. ꝙ faciat ſupinū fluxuꝫ ꝓbat' per hoc ꝑticipiū fluxurꝰ ra ruꝫ qd̄ fit ab eo. ꝙ faciat fluctū ꝓbat' ꝑ hoc nomē v̄bale q̇rte declinatiōis. ſ. fluctꝰ ctuſ ctui: qd̄ fit ab eo. Fluo cōponit' vt affluo is. item ꝯfluo is. i. ſil' fluere. vñ ꝯfluꝰ flua fluuꝫ. item circūfluo is: vnde circūfluꝰ circūflua fluuꝫ. iteꝫ defluo is. i. deorſum vl' cito fluere vel decurrere. Et nota ꝙ defluit quod etate vel vetuſtate diſſoluitur: vt etas hoīs: folia arboꝝ. Fluit qd̄ nālit' decurrit vt humor aque. Fluere aūt tribꝰ modiſ dr̄: humore reꝝ: ſanie viuoꝛuꝫ: tabe mortuoꝝ. Itē diffluo is. i. diuerſis modis vel in diuerſas partes fluerere. item effluo is. i. extra fluere: exercere: ab ex ⁊ fluo qd̄ cōponit' cuꝫ per ⁊ dr̄ perfluo is. i. perfecte fluere. Hebreo. ij. Ne forte ꝑeffluamꝰ Iteꝫ influo is. i. in aliqua vel intro fluere. vnde influus a uꝫ. Itē interfluo is. i. inter aliqua fluere vel introfluē. vnde interfluus a um. iteꝫ ꝓfluo is. i. ꝓcul fluere: vñ ꝓfluus a um. iteꝫ p̄fluo is. i. ante fluere p̄currere. itē p̄terfluo is. i. iuxta fluere. item ꝑfluo is. i. ꝑfecte fluere. item refluo is. i. retro fluere. vnde refluus a uꝫ. item ſuꝑfluo is. i. ſuꝑabundare. vnde ſuꝑfluus a uꝫ: ⁊ ſuꝑflue aduer. ⁊ hic ſuperfluitas tatis. Fluo ⁊ eiꝰ cōpoſita ſunt neu. ⁊ faciunt p̄teritm̄ in xi ⁊ ſupinū in xū ⁊ in ctum: ſed frequētius et vſitatius in xum q̄ꝫ in ctuꝫ ſm̄ Hug. Alij dicūt ꝙ fluo ſm̄ antiquos etiam faciebat fluitū. vñ fluito tas: ab illo antiquo ſupino fluitu. tamē ſm̄ Hug. fluito format' a ſcd̄a ꝑſona fluis r̄mota s ⁊ addita to fit fluito

F luor oris maſculi. gene. i. decurſio vel madiditas a fluo fluis dicitur.

F luſtruꝫ ſtri. i. aqua vl' vnda criſpans: ⁊ dr̄ a fluo is. proprie fluſtra ſunt maris motus ſine tempeſtate fluctuātis. vnde q̇dā: Uaſtabāt in fluſtriſ. ac ſi diceret: In ſalo ⁊ in criſpantibꝰ aquis.

F luuidꝰ da dū: dr̄ a fluo is ⁊ eſt idem qd̄ fluidꝰ. vñ Luca. Traxit iners telū fluuidū cōtagia peſtis.

F luuiolꝰ li dimi. paruus fluuius: ⁊ coꝛ. penul.

F luuius uij a fluo is. ⁊ eſt fluuius ipſe aq̄ decurſus. vnde fluuioſꝰ ſa ſū ⁊ hic ⁊ h̄ fluuial' ⁊ hoc le: ⁊ fluuio as: qd̄ etiaꝫ fluuiorarīs dr̄. i. abundare. vide in riuꝰ. ⁊ ſunt nomina fluuiorum maſ. ge. eo ꝙ fortiter ⁊ cū impetu ruāt ⁊ in hoc quandaꝫ naturaꝫ maritatis gerūt. Sꝫ cruſtiminum fuit neutri ge. propter qualitatē vocis maxime cuꝫ ſignificaret rem inſexataꝫ.

F luxꝰ xa xuꝫ deriuat' a fluo is: fluxi fluxuꝫ ⁊ dr̄ fluxus decurrens: labilis: inſtabilis. ⁊ huic h̄ fluxꝰ xꝰ xui alicuius rei decurſio.

F ante O

F ocacꝰ cia ciū. a focꝰ dr̄ panis focacꝰ ī cinere coctꝰ. Idē ⁊ ſubcinericius dicit'.

F ocaria dicit' coq̇naria a foco. vnde in p̄mo regum: Filias quoqꝫ veſtras faciet ſibi vnguētarias: ⁊ focarias. Littera ioſephi ē: Coqueſtrias a coquēdo ⁊ coqueſtrius vel coqueſtria q̇ vel que panem vl' aliud coq̇t. Iteꝫ focaria rie dicit' cōcubina.

F ocaris. a focus dicit' hic ⁊ hec focaris ⁊ hoc care. vñ focarem petrā vulgꝰ vocat q̄ ferro ꝑcuſſa ſcintillā emittit

F ocari⁹ rij:loc⁹ iniquto fit ignis ꝛ dꝛ a foc⁹ci.
F ocillo.a foc⁹ dicit̃ focillo las laui lare.i.nutrire vel reſu/
cere:fouere.ꝛ cōponit̃ vt refocillo las.i.reficere:iteꝝ fo
cillare:vnde vbalia.ꝛ geminat l.
F oculus li dimi.puus focus.vnde foculo laſ.i.nutrire vl'
vel ignez facere:ꝛ corripit cu.
F oc⁹ci.cōponit̃ a fos qȯ eſt ignis ꝛ colo lis.vl' deriuat̃ a
foueo ues:qꝛ fouet ignem. Ignis etiā eſt ipſa flāma:ꝛ
quicq̄d ignem fouet foc⁹ vocat̃ ſiue ſit ara ſiue ſit illud
in quo ignis fouet̃: ſic loc⁹ in quo ſit ignis in domib⁹.
Ponitur tñ qñqꝫ ꝓ igne.
F odico cas dꝛ a fodio dis.ꝛ eſt fodicare leuit̃:paꝝ:ſum/
matim fodere.ꝛ ponit̃ qñqꝫ ꝓ leuiter tangere ſꝫ Hug.
vñ Horati⁹:Qui fodicet lat⁹ ꝛ cogat tranſpendē dextꝝ
ꝛ eſt fodico verbū apparitiuū.ꝛ format̃ a fodis ſecūda
pſona de fodio:remota s:ꝛ addita co.ꝛ corripit di.De
hoc dixi ſupra in tercia pte:vbi egi de ſpēb⁹ verboꝝ i ca
de verbo apparitiuo.
F odio dis di foſſum a fouea dꝛ.Fodere eñ eſt foueam
facere q̄ſi fouē.Fodio cōponit̃ vt ꝯfodio dis di ſum.i.
ſil' fodere.itē circūfodio dis:itez diffodio dis.i.diuerſis
modis fodere. itē defodio dis.i.valde vel deorſū fode/
re vl' a foſſa extrahē.itē effodio dis.i. extrahere de ter/
ra.item pfodio dis.i.pfecte fodere.item p̄fodio dis.i.añ
fodere.item refodio dis.i.iteꝝ fodere: vel retro fodere:
q̄ſi defodere.item ſuffodio dis.i.latent̃ vel paꝝ vl' ſubt⁹
vel poſt fodere.item tranſfodio dis.i.vltra vſqꝫ ad aliā
ptē fodē ꝛ cauare.Fodio ſm q̄ ſimpl'r accipit̃ i ſua ſi/
gnificatōe neutꝝ eſt.ſed ſm q̄ fodio transfert̃ ad caua
re vel forare vel tangere ſeu pcutere: ꝛ tūc fodio ꝛ oīa
ei⁹ꝯpoſita actiua ſunt: ꝛ faciunt p̄teritū i di: ꝛ ſupinū
in ſum gemiata s:ꝛ oīa corripiūt hanc ſyllabā fo i p̄ñti
ſꝫ in p̄terito eam ꝓducūt.ꝛ eſt tercie ꝯiugatōis.
F oliobalſamū mi ge.neu.i.foliū balſami:vel liquoꝛ ma/
nans ḋ certis folijs illi⁹: ꝛ cōpoſitū eſt a foliuz ꝛ balſa
mus.vnde i Grecis.dꝛ:Balſam⁹ ē arboꝛ:foliuz folibal/
ſama reddit.ꝛ ſm hoc dicenduz eſt folibalſamuz:ita q̄
nō eſt o t̄cia ſyllaba:ſꝫ bal.Sꝫ pōt dici q̄ ē ibi ſyncopa.
F oliolū li dimi.paruuz foliuz.
F olium li deriuat̃ a foueo ues:qꝛ fouet florez quādo pri/
us ꝓrumpit.vl' dꝛ a fluo is:qꝛ facile fluat:ꝛ inde foliū
dicit̃ q̄daz herba: qꝛ ſine radice vlla innatat huc ꝛ illuc
ꝛ dicūt q̄ ꝓcedit de fontib⁹ paradiſi:ꝛ colligit̃ in litto/
rib⁹ indie:ꝛ inde efficit̃ precioſuz vnguētuz qȯ vocat̃ fo/
liatuz.Itez folia dicūt̃ libroꝝ ꝑpter ſilitudinē folioꝝ
arboꝝ:vl' qꝛ ex follib⁹.i.ex pellib⁹ fiūt quoꝝ ptes pagine
dicunt̃:qꝛ ſibi inuicem cōpaginant̃.i.cōiungāt̃. Itez a
foliuz dicit̃ foliat⁹ta.tuz.i.habēs folia vl' abūdās folijs
vel curuat⁹ ſic dicit Hug.in ſile.Foliū cōponit̃ vt trifo
lium:quinqꝫ folium:ꝛ coꝛ.fo.Allexan.Pampinus eſt
foliuz vitis:tranſmuſcul⁹ hui⁹.
F oleo les lui.i.inflare ꝛ dꝛ a follis.
F olleſco.a folleo les dicitur folleſco ſcis.i.eſſe vl' fieri fol
lez:ſtultuz:vel vanū.vel pōt deriuari a follis lis.
F ollicia cie vel follentia tie.i.vanitas: ſupbia: ſtulticia.ꝛ
dicit̃ a folleo les:vel a follis lis.
F ollicul⁹ li dimi.puus follis.
F ollicul⁹ etiam eſt theca frumēti in qua granuz ſeruatur
interi⁹ hic ſuper ſpicam vallo iſtructo munimē p̄tendit
ne auiū minoꝝ morſib⁹ ſpica ſuis fructib⁹ exuat̃.vel ve/
ſtigijs pterat̃.ꝛ vbicūqꝫ aliq̄d ita cōtinet̃ poteſt etiam
dici folliculus.
F ollis.a foueo ues.dꝛ hic follis lis mantibꝛuz fabri.ꝛ dꝛ
follis q̄ſi fouiſ a fouēdo:qꝛ fouet ignē flādo.ꝛ qꝛ folles
inflant̃ q̄i q̄da uı re inani: iñ eſt q̄ follis dꝛ ſtult⁹:ſup
b⁹:vanus:inflat⁹.ꝛ hinc folleo les.i.inflari.
F omē minis neu.ge.i.nutrimētuz:eſca que fouet.ꝛ dicit̃
a foueo ues:ꝛ coꝛ.penul.gti.
F omentū ti.i.nutrimētū eſca q̄ fouet:ꝛ dꝛ a fomē mīs.
F omes mitis maſ.a foueo ues dꝛ ꝛ eſt idem qȯ fomē vl'
fomētū.ſ.nutrimētū:eſca q̄ fouet.Fomites etiaz dicūt̃
ſcintille q̄ ꝓſiliunt ex ferro cādēte ſic aſtule que cadūt
ex aſſerib⁹ qū dolant̃.Itez fomes dꝛ radix ſꝫ Pap. vñ
peccatū originale dꝛ fomes.
F onaſgū vel fonaſgo indeclinabile dꝛ quedā potio.ꝛ cō
ponit̃ a fonos qȯ eſt ſon⁹:ꝛ ge qȯ eſt terra.ꝛ dꝛ ſic: qꝛ
creat vocem:nam terra creat oīa.qua potione vtebant̃
poete qū recitare habebāt.
F onic⁹ca cū in fonos vide.
F onos grece latīe dꝛ ſon⁹:ꝛ vertit̃ i latinū ꝛ dꝛ hic fon⁹
.i.ſon⁹.Iñ fonic⁹ca cū:ꝯſonans:muſicus:qui docꝫ fo/
nos.ꝛ coꝛi.ni.
F ons.a fūdo dicit̃ hic fons tis q̄i fundēs aquā: qꝛ aquā
ex ſe effundat:eſt.n.origo naſcētis aque.
F ontana ne idez eſt qȯ fons.
F ontanus na nuz.i.iuxta fontez habitās vel ad fontē per
tinens:ꝛ dꝛ a fons.
F onticulus li dimi.puus fons.
F ontoſ⁹ſa ſuz.i.plen⁹ ꝛ abundās fontib⁹:ꝛ dꝛ a fons.
F oꝛ faris fatus ſuz.i.loq̄ ꝛ defec̄ i p̄ria pſona ſꝫ vſuz.Foꝛ
cōponit̃ cū ad ꝛ dꝛ affoꝛ ris.i.alloqui.Itē cū con ꝛ dꝛ
cōfoꝛ.i.ſil' fari.Itē cū ex ꝛ dꝛ effoꝛ faris.i.eloqui. Item
cuz p ꝛ dꝛ p̄foꝛ ris.i.ꝓloq̄: Itez cū ꝓ ꝛ dꝛ ꝓfoꝛ ris . Foꝛ
faris cū compoſitis eſt deponē.ꝛ produ.fa:ꝛ oīa volūt
habē actīn voci cū dtō rei:vt iſte fatur:effat̃:p̄fatur vbū
tibi:pret̃ affari qȯ vult trāſire in actīn ſolū rei animate
vt iſte affat̃ illuz.q̄ꝓdu.fa.patet p pſperū decētē:Naz
fari recte miſerū ꝛ viuere recte praue.
F oꝛago.a foꝛis dꝛ hec foꝛago illud filum alteri⁹ coloꝛis
qȯ mulier ponit in capite vel in fine vel in latere tele
ad diſtinctionē vel oꝛnatū faciendū.
F oꝛceps.Ferrū cōpo.cū capio.ꝛ dꝛ hic foꝛceps pis foꝛci
pe foꝛcipū maſ.ge.lꝫ antiq̄ poſuerūt h̄ nomē i fe.ge. vñ
Enni⁹:Signare oꝫ frōtē calida foꝛcipe.ꝛ eſt foꝛceps fa
broꝝ numularioꝝ:q̄i ferriceps: qꝛ ferrū cādēs capiat ꝛ
teneat.vel dꝛ foꝛceps:q̄i foꝛmiceps:qꝛ cuz eo aliq̄d foꝛ
muz capimus ꝛ tenem⁹:nā foꝛmuz eſt calidū.Itē ferrū
cōponit̃ cuz filo ꝛ dicit̃ hec foꝛfex cis:qua incidit̃ filuz
quaſi ferruz filoꝝ.i.aptatuz ad fila incidenda.vel cōpo/
nit̃ a foꝛos qȯ eſt ferre ꝛ filum:q̄ſi ferat.i.auferat:vl' in
cidat fila.vel ꝯponit̃ a foꝛis ꝛ capio:qꝛ capiat qȯ foꝛl ē
in veſte vel in panno:ꝛ ſcōm hoc ꝓpe eſt fullonū.Itez
cōponit̃ ferrum cū pilo ꝛ dicit̃ hec foꝛpex cis:qua inci/
dit̃ pilus.ſ.ferruz piloꝛuz.ſ.aptatuz ad pilos incidēdos
vel ꝯpōit̃ a foꝛos qȯ ē ferre: qꝛ ferat.i. auferat ꝛ icidat
pilos.Ab iſtl trib⁹ noīb⁹ deſcēdūt tria dimi.ſ.h̄ foꝛcicl'a
hec foꝛficula ꝛ hec foꝛpicula.vñ verſus:Foꝛfice fila:pi
luz cape foꝛpice:foꝛcipe ferruz.Itē fex eſt filoꝛum:ceps
ferri:pex quoqꝫ piloꝛū.F cedit filū:c ferꝝ:p qꝫ capilluꝫ
vel ſic:F reſecat filuz:p piluz:ceps quoqꝫ ferruz.
F oꝛculus li de⁹ qui p̄eſt foꝛib⁹ vt eas cuſtodiat:ꝛ dꝛ a fo/
res foꝛium:ꝛ coꝛ.cu.
F oꝛenſis. a foꝛuz vel foꝛis aduer. dꝛ hic ꝛ hec foꝛēſis ꝛ h̄
ſe.i.in foꝛo vl' in foꝛis manēs ꝛ habitās.Hoꝛa. Ac velut
innati triuijs peneqꝫ foꝛenſes ꝛc̄.
F oꝛes.a foꝛis vel foꝛas dꝛ pluraliter he foꝛes riuz.i.poꝛte
In ſingulari tñ inuenit̃ gtūs foꝛis:actūs foꝛē: ablatiu⁹
foꝛe.ꝛ dicūt̃ foꝛes:qꝛ foꝛis ponūt̃ ꝛ foꝛl aperiunt̃ ꝛ vol/

nuntur. Inuenit̄ etiã fores rem re vbuz: ⁊ tam nomen ꝙ verbũ corr. fo.

Forſex fe. ge. in forceps eſt.

Forica. a forio ris dr̄ hec forica ce. i. cloaca ad quã publica ciuitatis ſtercora confluunt ⁊ ꝓijciunt̄. Naz latrine dicuntur a latendo. ſ. cloace ꝑuate que in domib⁹ latẽt. Forica etiaz dicunt̄ foſſa extra portaz ad quã cõfluũt imundicie. ⁊ dr̄ ſic: q2 foris eſt: Si vo eſt intra portã dr̄ latrina. Itẽ forica dicit̄ qcqd imundũ foras iacit̄: ⁊ tũc cõponit̄ a foras ⁊ iacio cis.

Forifacio cis. i. offendere: nocere: qͥ facere foris. i. extra rationez. ⁊ cõpo. a foris ⁊ facio abiecta s.

Forinſec⁹. a foris dr̄ forinſecus ca cuz. i. extrane⁹: deforis veniẽs vł exiſtẽs. ⁊ ponit̄ forinſec⁹ qñqꝫ adu̾. ſicut ⁊ intrinſec⁹ ⁊ extrinſecus: ⁊ corr. ſe.

Foris. vñ foras. ⁊ vtrũqꝫ eſt aduer. loci: ſed differũt: q2 foras ſignat ad locũ: vt Lazare veni foras. Foris vero in loco ſignat: vt foris ſuz: ⁊ de loco: vt foris venio. Foris cõponit̄ vt afforis: deforis: efforis: ꝑforis: ꝓforis: ⁊ oĩa ſignant in loco vel de loco: ſic intro ſignat ad locum: intus de loco ⁊ in loco. vñ verſus: Intro foras ad ſignificat: intus foris in ⁊ de.

Forma. a formõ qđ eſt calor dicit̄ hec forma me. i. pulcritudo: pulcra diſpoſitio. ꝓprie eni3 calor ſanguinez mouet: ⁊ ſanguis pulcritudinez. Inde formoſus ſa ſũ. i. pulcer cui calor ſanguinis ex rubore pulcritudinez creat. ⁊ cõpatur formoſus ſior ſim⁹. vñ formoſe ſius ſiſſime aduerb. ⁊ hec formoſitas tatis. Et a forma ꝑ compoſitõez biformis: cõformis: deformiſ: diſformis: iformiſ: vniformis: mltiformis: triformis. a qb⁹ aduerbia qlitatiͣ ⁊ noĩa ꝓprietatis ĩ tas: biformit̄ tas: cõformiter tas: deformit̄ tas ⁊c. ⁊ dicit̄ quaſi foris manẽs. vide in multiformis.

Formella le dimi. parua forma.

Formica ce dicit̄ a foroſ qđ ẽ ferre ⁊ mica: Inde formica qͥ foromica: q2 ferat micas annone. vñ formicinus na nu3 ⁊ formice⁹ cea ceũ: ⁊ hoc formicariuz rij: locus formicaꝝ: qđ ⁊ formicetuz dicit̄. ⁊ dicit quida3 ſapiẽs: Exemplũ prebet nobis formica laboris. vñ ⁊ Baſili. dicit in. ix. home. Tu homo non laboraberis in hoc mundo vt poſſis tibi ſubſidia qͥetis future reponere: qu3 videas formicam ante hyemis merorem victũ ſibi ſtudioſe tẽpore eſtatis attrahere: que nõ ideo minus diligens eſt: q2 nondu3 pericula expitur hiberni quipotius omi niſu curaqꝫ ꝑuigili laborat ⁊ opatur: cunctaqꝫ diſcurrendo pertentat: quo ſufficientia poſſit ſibimet alimenta recondere: mirabiliqꝫ prudẽtia ꝓſpicit ne ſpẽs que collecte ſũt corrũpant̄. Secat eni dentib⁹ granũ ne incipiens germinare paſtũ ſibi preberet inutilez. ſemẽ quoqꝫ ſi fuerit hamectatũ vapore telluris: ſiccat in ſole. nec tñ ſemp hoc fac̄: ſed qũ ſeruitatẽ ſtabilẽ fore ꝑſenſerit. Deniqꝫ non videbis ĩbres emitti de nubib⁹ quoadusqꝫ formica torrendũ ſub ſole ſemẽ exponit. Hec ille.

Formicales. a form⁹ pluralit̄ hi formicales liu3. i. forcipes fabroꝝ: q2 ꝑ forma. i. calida de fornace extrahũt.

Formicoleon tis maſ. ge. facit etia3 gtũs formicoleonis ſed tũc potius eſt gtũs deformicoleo ſine n: qđ ꝯponit̄ a formica ⁊ leo. Sed formicoleon cõponit̄ a formica ⁊ leon: qđ eſt leo. ⁊ eſt idẽ ꝙ myrmicoleon. vide infra in myrmicoleon.

Formicula le dimi. ꝑua formica.

Formido das deriuat̄ a formõ qđ eſt ignis vł calor. ⁊ eſt formidare: trepidare: formidinez habere. qđ fit qũ formon. i. ſanguis ad precordia fugiens acute ſe cõtrahit. nam timor ſanguinẽ gelat qui coact⁹ gignit formidinẽ: q2 vt dicit Boetius in cõmento ſuꝑ cathegorias Ariſ. Qu3 homo penitet ex aliquo delicto: ſanguis amicus nãe qͥſi cooptur⁹ delcm̃ tendit ad extiora: ⁊ ita fit hõ rube⁹. Ecõtra qum ꝓ aliquo timet hõ: fugit ad interiora ſanguis: ⁊ ita fit hõ pallid⁹. ⁊ h̄ eſt cã q̃re fit hõ rube⁹ qum verecundat̄: ⁊ quare pallid⁹ qu3 timet. Formido cõponit̄ vt reformido: qͥſi qdã formidine retrahi. Formido cum cõpoſitis eſt neutꝛ ⁊ abſolutũ: ⁊ ſignat paſſionẽ intrinſec⁹ nata3. Conſtruit̄ tñ qñqꝫ cum accuſatiuo tranſitiue: vt formido illum. i. timeo. vñ inuenit̄ ei⁹ paſſiuu3 ĩ tercia pſona ⁊ participiũ preteriti temporis. Statius ĩ achil. Magnanimũ eatidũ: formidataqꝫ conãti ꝓgeniẽ. Et ſcias ꝙ Iohẽs eps in quodã ſmone ſic dic̄ tractãs illud Matth. xiiij. Et volẽs Herodes illu3 . ſ. Iohe3 occidẽ timuit pplm. Facile deuiat a iuſticia q̄ in cauſ non deũ ſ3 hoĩem formidat. ⁊ corri. mi.

Formido dinis fe. ge. dr̄ a formido das. Et nota ꝙ formido abijcit̄ oculis vel anĩo ſine habita rõne: ⁊ maxime paruulis. S3 pauor cum timiditate animi ſubita eſt: cõturbans oculos. qͥ tñ ſoluit̄ rõne vel tempore non cõſtat. Metus eſt interior mot⁹ animi ſubit⁹ ſine cordis factus ex aliqͥ triſti recordatiõe. S3 timor ẽ accidẽs dolor mẽtiͣ extrinſec⁹ ex aliqua occaſiõe accidẽti. Ite3 ſcias ꝙ formidines dicunt̄ penne ſagitte alligate: quibus venatores ceruos capiũt. ⁊ ꝑdu. mi formido dis.

Formidoloſus in formidol⁹ eſt.

Formidol⁹. a formidine dr̄ formidol⁹ la lu3: q̄ h3 formidinẽ: ⁊ corripit penl̄. ⁊ hinc formidoloſus ſa ſu3 ĩ eodẽ ſenſu. i. qui patit̄ formidinẽ. Ponit̄ tñ impꝛopẽ pro eo qui infert formidinẽ. vñ Saluſtius: Non aliena virt⁹ ſemp eſt formidoloſa his. i. inferens formidinẽ. Formidoloſus compat̄ ſior ſim⁹. vñ formidoloſe ſi⁹ ſime aduerbiũ: ⁊ hec formidoloſitas tatis.

Formidus da du3. i. calid⁹ penl̄. corr. a form⁹ dr̄.

Formo. a forma dr̄ formo mas maui mare. i. inſtituere: alicui⁹ formã facere. ⁊ cõponit̄ vt ꝯformo mas. i. ſil̄ formare: vel vni⁹ forme facere vel inſtituere. Item deformo mas. i. valde formare: vel deorſu3 a forma face. Ite3 informo mas. i. valde vel int⁹ formare: vel formãdo itro mittere. Item ꝑformo mas. i. pre alijs vel añ formare. Reformo mas. i. iteꝝ vel denuo formare: ⁊ ꝓprie poſt lapſũ a forma. Ite3 trãſformo mas. i. vltra ĩ aliã formã mutare. Formo actiuũ eſt cũ oĩb⁹ ſuis ꝯpoſitiͣ.

Formon. i. calor vel ignis. vñ form⁹ ma mu3 dixerũt antiqui calid⁹ ⁊ feruens. ⁊ hoc formũ. i. calida materia ferri ſicut extrahit̄ ab igne.

Formula. a forma dr̄ h̄ formula le: ⁊ hec formella le diminu. ⁊ ꝑtinẽt ꝓprie iſta noĩa ad illa inſtrumẽta alutarioꝝ quib⁹ formãt ſubtalares.

Form⁹ in formon eſt.

Fornaculũ in fornax exponit̄.

Fornacio. a fornax dr̄ fornacio cis ciui cire. i. fornacẽ facere: vel in fornace coquere. vnde fornacit⁹ ta tum. i. in fornace coctus.

Fornax. a fos qđ eſt ignis dr̄ hic fornax cis: qͥſi fos vrna vel qͥſi fos vrgens. Item fornax cis dicebat̄ quedã dea apud gentiles. vñ h̄ fornacula le dimi. ⁊ hoc fornacalium lij: vel fornacale lis. ⁊ dicunt̄ fornacalia feſta illi⁹ dee apud antiquos. Fornacalia etiã dicunt̄ quedã inſtrumẽta ad op⁹ fornaciͣ aptata.

Fornicor. a fornix dr̄ fornicor caris. i. meretricari ĩ fornice. vñ fornicans cãtis ge. oĩs. ⁊ hec fornicatio quaſi fos vel forme. i. anie necatio. Fornicor cõponit̄ vt ꝯfornicor caris: ⁊ eſt deponẽs cu3 oĩbus ſuis cõpoſitis: ⁊ cor

ripit hanc ſyllabā ni. vide in raptꝰ. Ponit᷑ etiaꝫ fornicari ꝑ negociari: qꝛ mltotiēs negociatores ſpūalier fornicantur: qꝛ ex cupiditate lucrādi fraudē ⁊ vſurā ꝯmittunt: ⁊ ſic aīa a ſuo vͦ ſponſo ieſu criſto ſepa᷑ ꝑ mortale peccatuꝫ. et ſic ſumitur. xxiij. Iſa. Poſt lxx. annos viſitabit dominꝰ Tyrū ⁊ reducet eam ad mercedes ſuas Et rurſuꝫ: Erit quꝫ fornicabit᷑ cuꝫ vniuerſis regnis terre glo. Fornicabit᷑. i. negociabit᷑ ſicut ante.

F ornix. a fornax dr̄ hic fornix cis: arcus lapideꝰ: ſic dictꝰ qꝛ de coctura fornacis extruit᷑: vel qꝛ curuatꝰ: vl̄ arcuatus ſit vt fornax. Et quia meretrices ſolent meretricari in huiuſmodi fornicibus. Ideo ēt fornix dicit᷑ lupanar .ſ. domꝰ meretricuꝫ. vñ dicit᷑ fornix: quaſi fos necans. i. ignē .ſ. anime. vel fornix q̄ſi formaꝫ necans. i. animam q̄ eſt forma noſtra: ⁊ cor. penl̄. Iuuenalis: Leonuꝫ pueri qui cūqꝫ in fornice nati. Iteꝫ Greſci. Fornix leonis locꝰ eſt pariter meretricis: Aſt arcus muri dr̄ exterior. Item Eſt arcꝰ fornix ſed fornax ſaxa ꝑurit.

F oro ras raui rare dicit᷑ a foris: qꝛ qͦd foris eſt fora᷑ ⁊ īn hec foratio onis: ⁊ hoc foramen nis. Foro ras cōponitur vt afforo raſ. i. valde vel iuxta forare. conforo ras. i. ſimul forare. circūforo ras. i. vndiqꝫ ⁊ circūquaqꝫ forare. deforo ras. i. valde forare: vel deorſum: vl̄ de foramine extrahere. īforo ras. i. intro vel intra forare: vel in foramine immittere. perforo ras. i. perfecte vſqꝫ ad aliam ꝑtem forare. preforo ras. i. ante forare. reforo ras. i. iteꝝ forare vl̄ de foramine extrahere: retrahere. ſufforo ras .i. latenter vel partuꝫ vel poſt vel ſubtꝰ forare. transforo ras. i. vltra vſqꝫ ad aliam parteꝫ forare. Foro ⁊ eius cōpoſita ſunt actīa: ⁊ corr. hāc ſylllbaꝫ fo. vnde in aurora Inguine ſecreto ſepe libido forat.

F oros grece latine dr̄ ferre.

F orpex cis in forceps eſt expoſitū.

F orpicula le dimi. ꝑua forpex.

F ors. a foros dicit᷑ fors: ablatīo ab hac forte. i. euentꝰ reꝝ vnde ⁊ ſepe inuenit᷑ poſituꝫ aduerbialiter ꝓ aduerbio euētꝰ: nec hꝫ hoc nomē niſi iſtas duas voces.

F orſan. a fors deriua᷑ forſis fortuitu forſan: ⁊ forſitā: ⁊ fortaſſis: ⁊ fortaſſe: que dubitatīe ꝓferūt᷑ ſic̄ ⁊ fors dubitabilis eſt. Sed hoc diſtingue: fortuitu eſt aduerbiū euentus: ſed fortaſſiſ ⁊ fortaſſe ſunt aduerbia temeritatis. forſis forſan ⁊ forſitan ſūt aduerbia dubitādi hanc diſtinctioneꝫ fac̄ Priſ. ſꝫ qꝛ oīa iſta ꝓferūt᷑ dubitatīe: iō Priſ. cōnumerat iſta int̄ aduerbia dubitādi.

F ortaſſis forſitan fortuitu fortaſſe ⁊ forſis in forſan exponitur.

F ortefortuna eſt aduerbiū euentꝰ: ⁊ componit᷑ a forte ⁊ fortuna: ⁊ deſignat ꝓſperuꝫ euentuꝫ. i. bono omine: bona fortuna.

F ortis ſꝫ Rabanuꝫ hic ⁊ hec fortis ⁊ hoc forte: dicit᷑ a fero fers: quia fortiter ferat aduerſa ⁊ quecūqꝫ accidunt ſꝫ vͦ Iſido. fortꝭ dr̄ a ferro: qꝛ ſit durꝰ ad flectendum: nec mollia᷑. ⁊ eſt fortis ad ꝑicula: inuictus ad labores. qꝫ auteꝫ dicit᷑ fortis: q̄ſi fos vl̄ formon tenēs: etymo. eſt ⁊ cōꝑatur fortis tior tiſſimꝰ. vnde fortiter tius ſime aduerbium: ⁊ hec fortitudo dīs vna de q̄ttuor v̄tutibꝰ cardinalibꝰ. ⁊ ē fortitudo mētis q̄ aduerſa eq̄nimiter tolerat: licꝫ q̄nqꝫ dica᷑ corporis. ⁊ deſcribit᷑ ſic: Fortitudo eſt ꝑiculoꝝ cōſiderata ſuſceptio ⁊ laboꝝ diuturna ꝑpeſſio vt ſic non timeamꝰ: ⁊ ſic eſt fortitudo cōtra timoreꝫ Fortꝭ cōponit᷑ vt q̄ꝫfortis: tāfortis. i. valde fortis.

F ortuitus. a fors dr̄ fortuitus ta tuꝫ: id qͦd forte ꝯtingit vt bona fortune ⁊ temperalia. vnde fortuitu aduerbium euentus. ꝓ quo etiaꝫ quādoqꝫ inuenitur fortuito ablatiuus poſitus aduerbialiter.

F ortuna. a fors dicit᷑ hec fortuna ne: quaꝫ fingūt eē quādam deaꝫ humanas res varijs caſibus ⁊ fortuitis alludenteꝫ. vnde ⁊ eaꝫ cecā eē dixerūt: qꝛ ſine vllo examine meritoꝝ ⁊ ad bonos ⁊ ad malos venit nō ꝯſiderās cui ſe applicet. vnde eum cecuꝫ ſolemꝰ vocare q̇ indiſcrete agit. Uel fortuna dicta ē ceca: qꝛ excecat ⁊ reddit cecoſ q̄bus adiungit᷑. Sꝫ hec dea aut nihil eſt: aut eſt tꝑalis euentꝰ reruꝫ a deo ꝓuiſaꝝ: ⁊ prope ꝯſidera᷑ in his rebꝰ q̄ fortuitu eueniūt nulla palam cauſa: ſic̄ ſupra in fatū dixi. Et licꝫ fortuna ſe habeat ad ꝓſperitatē ⁊ aduerſitatē tñ ſine adiuncto ſepius et fere ſemꝑ accipit᷑ in bono. A fortuna deriua᷑ fortuno nas naui. i. ſecundare: ꝓſperum facere. Hora. Tu q̄ncunqꝫ deus tibi fortunauerit horaꝫ: Grata ſume manu ⁊c̄. ⁊ ꝯpōit᷑ vt infortuno naſ. i. infortunatuꝫ facere. ⁊ oīa ſunt actiua.

F ortunatꝰ. a fortuna dr̄ fortunatꝰ ta tuꝫ: cui fortuna fauet. ⁊ ſemper eſt ꝓſpera ⁊ cōponit᷑ vt infortunatꝰ ta tū .i. cui fortuna ſemꝑ eſt aduerſa. ⁊ vtrūqꝫ cōꝑa᷑.

F ortunium nij: ꝓſper euentꝰ: ⁊ dr̄ a fortuna.

Foruluꝫ li dimi. ꝑuuꝫ foruꝫ.

F orulꝰ. a forꝰ ꝓ foramie dr̄ hic forulꝰ li. penl̄. corr. i. burſa vel ſcriptoriū: qꝛ crebro ſit ꝑforatū ad pennas ⁊ cornua imponenda. Uel recha vel ciſta librorū. Iuuenal: Hic libros dabit: ſed ⁊ forulꝰ mediamqꝫ mineruaꝫ.

F orū ri ge. neu. a foris dr̄ qꝛ ſemꝑ ſit foris. ſ. locus vbi res vendunt᷑. Foꝝ etiaꝫ dicit᷑ locꝰ vbi tractātur cauſe: ⁊ tūc deriua᷑ a fando. inde hꝫ forulū li dimi. dicitur etiam hic forus ri. vide in forus.

F orūapij: qͦd apiꝰ ſenator cōdidit.

F orus ri maſ. ge. deriua᷑ a foro ras raui. ⁊ equiuoca᷑ forꝰ ad multa. Forꝰ eniꝫ eſt locꝰ vbi vua calca᷑: ſic dictꝰ: qꝛ pede calcātis feria᷑. Forus etiaꝫ dr̄ vbi res vendunt᷑ a fādo vl̄ qꝛ foris eſt. Forꝰ etiā eſt vbi tractāt᷑ cauſe: a fando dr̄: vel a foronio qui primꝰ dedit legeꝫ grecis. Forꝰ ēt eſt tabulariū nauis a ferendo: qꝛ ferat inceſſū hoīm Forꝰ ēt dr̄ foramē illͦd in naui ꝑ qͦd remꝰ mittit᷑ a forādo. vnde q̇daꝫ dicūt: Cauſa᷑ venditqꝫ foruꝫ ſignatqꝫ fo foramē. Inueniēſqꝫ foros datqꝫ carina foros.

F os grecuꝫ eſt ⁊ ad mlta equiuocuꝫ: qꝛ fos. i. lux vel ignis ⁊ fos. i. vox: ⁊ fos. i. aer.

F oſforus. Foros qͦd eſt ferre cōponit᷑ cū fos qͦd eſt lux: ⁊ dicit᷑ hic foſforus vel foſforos grece. i. lucifer q̄ſi ferens lucem: ⁊ corripit fo.

F oroſos. i. viſio ignis in foris eſt expoſitū.

F oſſor. a fodio dis dr̄ hic foſſor ris: ille q̄ fodit.

F oſſoriuꝫ rij. i. ligo cuꝫ quo fodit᷑: a fodio dis dr̄.

F otils. a foueo uẽſ dr̄ hic ⁊ hec fotilis ⁊ hoc le. i. nutribil̄ vel aptꝰ ad fouendū: ⁊ corr. penul.

F otiniani: quidam heretici a fotinio gallo grecie ſmirne epo dicti: qui hebionitaꝝ hereſiꝫ ſuſcitās aſſeruit chriſtū a maria ꝑ ioſeph nuptiali coitu fuiſſe cōceptū: ⁊ ꝓduc̄ penultimā fotiniani.

F otio onis fe. ge. i. nutritio a foueo ues dr̄.

F otus tus tui maſ. ge. Et fotus ta tum. i. nutritꝰ: refocillatus: refectus: ⁊ dr̄ a foueo ues ui tū.

F oueo ues ui tuꝫ fouere. i. nutrire: calefacere: reficere: vel per cibuꝫ: vel per calorem: vel ꝑ requieꝫ: vel ꝑ amplexū: vel ꝑ tecturaꝫ: vel per defectioneꝫ: vel alijs rebus. vñ ad mlta vide᷑ eſſe equocū: ſed tñ eius ſignificationē exprimere non poſſumꝰ ꝓprio vulgari vel ꝑ aliqͦd verbum: ſed dica᷑ fouere. i. reficerere: focillare: vel ꝑ cibū: vl̄ per calorꝫ: vel alia re vt diximꝰ. Foueo cōponit᷑ vt ꝯfoueo ues ui fotum. i. ſimul fouere. Itē refoueo ues ui fotū. i.

recreare:iteꝝ fouere.Foueo ⁊ eiuſ cõpoſita actiua ſunt
⁊ faciũt preteritũ in ui ⁊ ſupinum in tuꝫ: ⁊ coꝛꝛ.hãc ſyl-
labaꝫ fo in pñti:ſed in preterito eã ꝓdu.vnde auroꝛa ſu-
per Job.Eſt etas fragilis q̃ nõ niſi lacte fouet.

F ante R

F ractic⁹.a frago gis deriuat fracticius cia ciuꝫ quod fa-
cile frangi poteſt.

F ractilis in frangibilis eſt.

F ractill⁹.a frango gis dicit̃ h̃ fractill⁹li:cauda vl̃ fragmẽ
pãni fiſſ:cauda ornat⁹pendens ex inferioꝛi ꝑte.fractil⁹
etiaꝫ dicit̃ villus in tapeto vl̃ alia veſte villoſa.

F ract⁹.a frango gis fractus cta ctuꝫ:⁊ hec fractio nis:⁊
hec fractura re:⁊ fractim aduerbiuꝫ.

F ragidica ce.i.ſtilus a frango gis.

F ragilis.a frango gis dicit̃ hic ⁊ hec fragilis ⁊ hoc le.i.
debilis.⁊ cõparatur fragilis lioꝛ ſim⁹.vnde fragiliter li⁹
ſime aduer.⁊ hec fragilitas tatis.

F ragmen minis.vnde hoc fragmentuꝫ ti.⁊ dicit̃ fragmẽ
a frango gis.

F ragoꝛ garis gatus ſum : quod non eſt in vſu dicit̃ a fra-
gus gi.⁊ a fragoꝛ ɔponit̃ refragoꝛ garis.i.reſiſtere. Jtẽ
ɔponit̃ vt ſuffragoꝛ garis.i.auxiliari ⁊ ꝓprie in verbis.ſ.
precibus.Fragoꝛ cuꝫ ſuis compoſitis eſt deponentale
⁊ producit fra.

F ragoꝛ goꝛis maſ.ge.a frango gis dr̃.⁊ ẽ fragoꝛ tonitruũ
vel alius ſonus:qꝛ queqꝫ ſicca ⁊ arida facile frangit.vñ
fragoſus ſa ſuꝫ:plen⁹ fragoꝛe vel aſper vel ſpiſſus dẽſi-
tate reruꝫ fractaruꝫ vt ſunt loca in ſiluis vbi frequenter
fiunt fragoꝛes fractiõe ramoꝛũ aridoꝝ.

F ragro gras graui.i.redolere dr̃ a frango gis:quia fracte
ſpecies maioꝛeꝫ odoꝛeꝫ emittũt.⁊ ſcribit̃ fragro per r in
prima ſyllaba ⁊ in ſecunda:ſed aliud eſt flagro per l in
ꝑma:⁊ per r ĩ ſecũda.vnde dicit Pap̃.Fragra per r ad
odoꝛẽ refert̃ q̃ fit fracta ſpẽ: flagrat võ ꝑ l ad flamaꝫ q̃
flatu fit.vñ v̾ſus:Fla facit ardoꝛeꝫ:ſꝫ fra largit̃ odoꝛeꝫ.

F ragus gi maſ.ge.i.curuatio genuũ vel ip̃m genu:a fran-
go gis:qꝛ videt̃ ibi os fractuꝫ.

F ramea.a ferrũ dicit̃ hec framea mee q̈ſi ferrea.ſ. gladi⁹
ex vtraqꝫ ꝑte acut⁹.idem eſt ſpata ⁊ rompbea. ſed ma-
chera eſt gladius long⁹ex vtraqꝫ parte acutus.Uel ſꝫ
quoſdaꝫ framea dr̃ quaſi fremea a fremo mis: qꝛ meti-
culoſos fremere faciat.vnde Propheta:Erue a framea
deus animã meaꝫ.Allexander ſic dic̃:Jd qd̃ dat gladi-
us frameam ſignare memẽto.

F rãcigena ne cõis ge.aliq̈s vl̃ aliq̃ genit⁹vl̃ genita a frãco
vl̃ in frãcia : ⁊ cõponit̃ a frãc⁹ ⁊ genero ras vl̃ genit⁹

Franciſta.a franc⁹dicit̃ hec franciſta.⁊ ſunt franciſte in-
ſignia que ante ɔſules ferebant̃ vt ſecures:ſic dicte a cõ-
ſuetudine francoꝛuꝫ.

F ranciſo ſas.i.moꝛe francoꝝ ſe habere:vl̃ lingua eoꝝ lo-
q̃:⁊ dicit̃ a francus ⁊ ꝓdu.penul.poſitiõe.

F ranc⁹ci fuit quidaꝫ dux francoꝝ.vñ hec francia cie:⁊ iñ
franc⁹ ca cuꝫ.vl̃ franci dicũt̃ a feritate moꝝ . vñ dc̃a eſt
frãcia cie:terra eoꝝ.⁊ hinc frãc⁹ca cuꝫ:gẽtile.

F rangibilis.a frango gis dr̃ hic ⁊ hec frangibilis ⁊ hoc le
⁊ hic ⁊ hec fractibilis ⁊ hoc le.vnde frãgibibiliter ⁊ fra-
ctibiliter aduerbia:⁊ hec frangibilitas tatiſ:⁊ hec fracti
bilitas tatis.

F rãgo gis fregi fractuꝫ.inde fractus cta ctũ:⁊ hec fractio
onis:⁊ hec fractura re:⁊ hoc fragmẽ mis:⁊ h̃ fragmen
tum ti . Frãgo cõponit̃ cuꝫ am qd̃ eſt circũ:⁊ mutatur
m in n:⁊ dicit̃ anfrãgo gis anfregi fractũ.iteꝫ cõfringo
gis.i.ſimul frãgere. item defringo.i. valde vel deoꝛſum
frangere.diffringo gis.i.diuerſis modis frangere.infrin
go gis.i.intus frangere vel infringendo illidere.effrin
go gis.i.valde vel extra frangere.perfringo gis.i.ꝑfecte
frangere.refringo gis.i.iteꝝ frangere vl̃ retro. Frãgo ⁊
eius cõpoſita ſũt actiua. Jteꝫ ɔpoſita ab eo mutãt a ſui
ſimplicis in i in pñti:vt anfringo cõfringo ĩfringo. Pre
teritũ võ ⁊ ſupinũ ſui ſimplicis retinẽt ĩmutata:vt ɔfregi
ɔfractũ.Jtẽ ſimplex ⁊ cõpoſita abijciũt n ĩ p̃tito ⁊ ſup.
ſupino.

F raſis.i.locutio vl̃ iterp̃tatio vl̃ ſmo ſꝫ Pap̃.⁊ dr̃ a fraxo
v̾bo greco:qd̃ eſt idẽ ꝙ loquoꝛ.⁊ inde hec fraſis h⁹fraſ
locutio vl̃ mod⁹ loquẽdi:⁊ hic fraſtes.i.locutoꝛ.

F ratelluꝫ li.a frango gis dicit̃ hoc fratelluꝫ li.i.ſtillicidiũ
ſtercoꝛis vl̃ ſterquilinij.vnde frateo tes tui.i.ſoꝛdere:diſ
plicere:vl̃ tergere.

F rater tris a fructu dicit̃.ꝙ autẽ dicit̃ frater:q̈ſi fere alter
etymo.eſt.pꝛopꝛie autẽ fratres ſunt qui nati ex eodem
patre:ſed diuerſis matrib⁹.vnde ⁊ fratres dicunt̃:qꝛ ſc̃
d̾ eodẽ fructu.i.ſemĩe nati.Sꝫ germani ſũt q̇ ſc̃ ex eadẽ
matre:ſed diuerſis patrib⁹ ſũt pꝛocreati. vnde germani
dicũt̃:quaſi ab eadem genitrice manentes:non vt ali-
qui dicunt ex eodem germine qui tantum fratres di-
cũt̃.Jtem germani dicunt̃ vterini: qꝛ ſunt ex diuerſis
patrib⁹ ⁊ vno vtero editi.Germane etiã intelligunt̃ vt
germani:⁊ ſoꝛoꝛ vt frater.Et ẽ ſoꝛoꝛ ex eodeꝫ ſemĩe dc̃a
qꝛ ſola cũ fratrib⁹ in ſoꝛte cognatiõis habeatur . Si võ
habeant eundeꝫ patreꝫ ⁊ eandeꝫ matreꝫ dicuntur fra-
tres:qꝛ habẽt eundem patrem.⁊ dicũt̃ germani:qꝛ hñt
eandeꝫ matreꝫ.⁊ dicũt̃ fratres germani: qꝛ habẽt eũdẽ
patreꝫ ⁊ eandeꝫ matrem.⁊ ſil̃iter ĩtellige de femineo ge
nere.Et ſcias ꝙ quatuoꝛ modis fratres dicũt̃.ſ.natura
cognatiõe:gente:⁊ affectu.Nã vt Eſau ⁊ iacob:petrus
⁊ andreas.Cognatiõe qui ſũt de eadeꝫ familia ſiue pa-
rentela:ſiue cõſanguinitate:vt Abꝛaaꝫ ⁊ Loth.vnde in
li.gene̅ſ Dixit abꝛaã ad nepoteꝫ ſuuꝫ: Non ſit rixa int̃
me ⁊ te:⁊ inter paſtoꝛes meos:⁊ paſtoꝛes tuos :fratres
enim ſum⁹.Gẽte vt omnes iudei ĩter ſe fratres dicunt̃.
vnde ap̃lus ad roma.Optabam enĩ egoipſe anathema
eſſe a chꝛiſto ꝓ fratribus meis:qui ſunt cognati mei ſm
carneꝫ:qui ſũt iſraelite.Affectu ẽt frẽs dicũt̃ : ⁊ hoc du-
pliciter.ſ.cõmunit̃:⁊ ſpecialiter.Cõmunit̃.ſ.cõmuni af-
fectu:ſic̃ omnes homĩes q̇ de eodẽ patre nati ſunt frẽs
vocant̃ ⁊ pari germanitate ad inuiceꝫ cõiungũt̃ . vnde
ſcriptura:Dicite hiſ q̃ oderũt vos:fratres noſtri vos eſtis
Speciali affectu omneſ chꝛiſtiani fratres vocantur.vn
de Pſal̃.Ecce q̃ꝫ bonum ⁊ q̃ꝫ iocundum habitare fra-
tres in vnuꝫ.Et nota ꝙ ſm iura inuenit̃ fraternitas ſpi
ritualis q̃ attendit̃ inter illuꝫ qui ſuſcipit̃ d̾ ſacro fonte
⁊ filios ⁊ filias carnales patris ſui ſpũalis ſiue patrini.
De p̃dictoꝛũ matrimonio ſine aliq̃ dubitatiõe ita tene
as:ꝙ oẽs filij duoꝝ ɔpatrũ ſiue ante cõpaternitatẽ ge-
niti ſunt ſiue poſtea: poſſũt legitime matrimonialit̃ co-
pulari excepta illa perſona q̃ mediante cõpat̃nitaſ eſt
cõtracta.naꝫ illa ꝑſona nũqꝫ põt copulari alicui filioꝝ
patris ſui ſpũalis.De hac materia vide in cõmat̃: ⁊ ĩ ca
theſis ⁊ iñ patrin⁹. Jteꝫ q̃rit̃: Si fili⁹ ſacerdotis vel al-
teri⁹viri qui baptiſauit puellaꝫ poſſit cõtrahere cuꝫ ea
quaꝫ pr̃ ei⁹ baptizauit. Dic iure nouo ꝙ non:ĩmo etiaꝫ
ſi cõtractũ fuerit matrimoniuꝫ eſt ſeꝑanduꝫ :⁊ produc̃
ꝑimã ſuꝑnaturaliter. Lucanus in pꝛimo: Fraterno
ꝑmi maduerũt ſauguineꝫ muri.

F ratercul⁹li dimi.ꝑuus frater.

F raternus na num:res fratris vel ad fratres ꝑtinens. vñ
hec fraternitas tatis:⁊ hic ⁊ hec fraternalis ⁊ hoc le.vñ

hec fraternalitas tatis.

F ratriſſa ſe fe.ge.vxoꝛ fratris: ⁊ dŕ a frater.

F ratria trie.i.filia vel vxoꝛ fratrꝭ vł ɔgregatio: ⁊ dŕ a frater

F ratruelis penł.ꝓdu.in fratruus vide.

F ratruuſ.a frater dicitŕ hic fratruus trui.i.filius fratris.vñ hec fratrua true.i.filia vł vxoꝛ fratris. ⁊ hic ⁊ hec fratruelis ⁊ hoc le: quod pertinet ad fratrez vł res fratris. vel fratruelis.i.filiꝰ fratris vł filia fratris: vł fratrui. ⁊ dicitur fratruus vel fratruelis: quaſi frater alius: ⁊ eſt etymo. Fratruales etiaȝ dicũtŕ duoꝝ fratꝝ filij.

F raude das daui dare.i.decipe: ſurripere. vnde hec fraus dis. Fraudo cõponitŕ cum de: ⁊ mutato au diphthõgo in u longam dŕ defrudo diſ.i.valde defraudare. Fraudo actiñ eſt: ſiliter cõpoſita ab eo oĩa ſũt actia: ⁊ mutãt au in u: licȝ qñqȝ inueniantŕ non mutare ſm Hug. ſȝ tñ vſuȝ cõmunez nõ mutatŕ au diphthõgꝰ.

F raudulentus.a fraus ⁊ lentos qđ eſt plenuȝ dŕ fraudulentꝰta tuȝ.i.plenꝰ fraude. ⁊ hic ⁊ hec ⁊ hoc fraudulẽs tis in eodez ſenſu: ⁊ cõꝑatur.vnde fraudulenter tius ſime aduer. ⁊ hec fraudulẽtia tie.

F raxinetum ti penulti.ꝓducit: locꝰ vbi fraxini creſcunt: ⁊ dŕ a fraxinus.

F raxineꝰ in fraxinus vide.

F raxinus.a fragus dŕ hec fraxinꝰ ni penł. coꝛꝛe. quedam arboꝛ: qꝛ magis in aſꝑis ⁊ mõtanis locis ſolet naſci ſicͭ ⁊ fragꝰ. ⁊ hic ꝑ deriuatõez fraxinꝰ ſicͭ a mõte mõtanꝰ vł fraxinꝰ a frãgo gꝭ: qꝛ facile frãgatŕ. vñ fraxineꝰ nea neũ.

F rea free.i. ꝑtãs vel mũdia ⁊ a perente ſuo relicta dicitŕ a fremo mis: Hoc mũdiũ dŕ dominiũ.

F remebundus da dum ſimilis frementi vel qui cito fremit: ⁊ dŕ a fremo mis.

F remiſco ſcis in fremo mis vide.

F remo mis mui mitum fremere.i.murmurare: tumłtuari: fauoꝛez mentis vſqȝ ad vocis tumłtũ excitare.vnde hic fremoꝛ moꝛis: ⁊ hic fremitus tuſ tui. Sȝ fremoꝛ eſt murmur hominuȝ: Fremitꝰ feraꝝ. Fremo cõponitŕ vt cõfremo mis.i.ſimul fremere: defremo mis.i.valde fremere: vł a fremitu ceſſare. infremo mis.i. valde vel intꝰ fremere. refremo mis.i.iteꝝ fremere. ⁊ ab iſtis inchotia. fremiſco ſcꝭ. ɔfremiſco: dͤfremiſco: ĩfremiſco: refremiſco Fremo ⁊ eius cõpoſita ſunt neu. ⁊ faciũt preterituȝ in ui diuiſas ⁊ ſupinũ in itum. ⁊ omnia coꝛꝛ. hãc ſyllabam fre. vñ quidaȝ: Quȝ fremit eſſe fretum: mare dicas quȝ ſit amaruȝ. Iteȝ iuuenalis li.iiij.ſat.ij. Uox domini fremet inſtantis virgamqȝ tenentis.

F ren ge. neu. ⁊ indecli. q̄daȝ exagitatio furoꝛis a cerebro deſcẽdẽs: ⁊ dŕ a frẽdeo des.

F rendeo des dui dere.i.dentes cõꝑmere vł cõcurẽ: ⁊ collidere: vnde frẽdeſco ſcis inchoatiñ. Frendeo cõponitŕ vt cõfrendeo des.i.ſimul frendere.item frendeo des.i. a frendoꝛe ceſſare: vel valde frendere: vel ab actu frendẽdi deſiſtere.item infrẽdo des.i.valde vł intꝰ frẽdere. item perfrendo des.i.ꝑfecte frẽdere.item refrendo des .i.iterũ frẽdere vł retro vł a tali actu deſiſtere. Frẽdeo ⁊ eius cõpoſita oĩa ſunt actiua ⁊ faciũt preteritũ in dui ⁊ carẽt ſupinis. Inuenitur etiã frendo dis tcie cõiugationis: de quo dicͭ Priſcianꝰ in.x.li. Frẽdo dis caret p̄tertꝭ ⁊ ſupinis. Quidã tamen dicũt ferendi quod non dum inueni.

F rendo dis in frendeo des vide.

F reneſis.a fren dŕ hic freneſis ſis: ipſa rabies. vnde freneticus ca cuȝ: qui freneſiȝ habet: qꝛ dentes cõcutiat. Uel freneſ dŕ ab impedimẽto mẽtis: qꝛ greci frenas mentẽ dicũt. ⁊ vt dicit magiſter Bene. Freneſ inuenitŕ mediã coꝛꝛiꝑe ⁊ pꝛoducere.

F reno nas vide in frenuȝ.

F renulũ li dimi.paruũ frenũ: ⁊ coꝛꝛi.penłt.

F renũ.a frendeo des dŕ hoc frenũ ni. ſed in plurali inuenitŕ in maſ ge: ⁊ neu.ſ.hi freni: ⁊ hͦ frena. Et dŕ frenuȝ a frendeo: qꝛ dentibꝰ equi ſemꝑ concutitŕ ⁊ imp̄mitŕ. nam equi hͦ ſemꝑ frendẽt.i.impꝛimũt dentibꝰ ⁊ concutiũt ⁊ moꝛdẽt. Uel dŕ a fremo mis: qꝛ facͭ equȝ fremere. Frenuȝ cõponitŕ vt effrenis ⁊ affrenꝰ: infrenis ⁊ infrenꝰ. A frenũ deriuatŕ freno nas.i.frenũ oꝛi imponere. ⁊ cõponitŕ vt ɔfreno nas.i.ſił frenare. Item defreno nas.i.frenuȝ remouere vel valde frenare. Iteȝ effreno nas.i.valde frenare vel defrenare. Iteȝ infreno nas: iteȝ refreno nas. Freno ⁊ eiꝰ cõpoſita ſũt actiua: ⁊ ꝓducũt hãc ſyllabã fre. vñ in auroꝛa dŕ: Adueniũt lachꝛyme: lĩgua refrenat iter. Iteȝ Oui.de reme.amoris: Prepoſitꝭ frenis ſepe repugnat eqꝰ. Et quadã trãſlatõe a brutis aĩalibꝰ tranffertŕ ad hoĩes.

F renuſculꝰ a frenuȝ dŕ hic frenuſculꝰ li dimi.penłt.coꝛꝛ. ⁊ ſunt frenuſculi vlcera circa rictũ oꝛis: ſimilia his que fiunt iumentꝭ aſperitate frenoꝝ.

F requens.a fruoꝛ dŕ hͦ ⁊ hec ⁊ hoc frequẽs tis.i. multꝰ vel aſſiduꝰ vel creber: qꝛ ſepe fruatŕ curia. Prop̄e q̇dem frequens dŕ qui aſſiduꝰ eſt in curia ⁊ ſepe fruitŕ ea. vñ ⁊ frequens dŕ quaſi fruens curia ſepe: ⁊ eſt etymo. Frequens comꝑatŕ tioꝛ tiſſimꝰ. vñ frequentͤ tius tiſſime aduerbiũ: ⁊ hec frequẽtia tie: ⁊ frequẽto tas verbũ actiuũ ⁊ coꝛꝛipit fre. vñ in doctrina rudiũ dicitŕ: Pãdit ⁊ ignaris queſtio certa frequens. ⁊ Ouidiꝰ: Ut redit atqȝ frequens longũ foꝛmica ꝑ agmen. Et componitŕ vt infrequens.i.nõ frequẽs rarꝰ: nõ aſſiduꝰ. vñ hec infrequentia infrequẽtie.

F requentatiuũ verbũ definit in to vł in xo vel ĩ ſo: vt pleniꝰ dixi in tercia parte vbi egi de ſpẽbus verboꝝ in ca. de verbo frequẽtatiuo.

F requẽtidicꝰ ca cum: qui frequentͤ dicͭ vel frequẽs eſt in dicẽdo: ſicͭ eſt incantatoꝛ: ⁊ cõponitŕ a frequẽs ⁊ dico cꝭ ⁊ coꝛꝛi. di ſicut maledicꝰ.

F reſus ſa ſum.i.fractꝰ: ɔtritꝰ: cõcuſſus. vñ ⁊ fabaȝ freſam dicimꝰ: qꝛ habȝ thecã molitam.i.fractã cõcuſſam ⁊ cõtritã. ⁊ dŕ a frendeo des.

F retũ ti dŕ a ferueo ues qꝛ ferueat vel a fremẽdo. ⁊ ẽ ꝓpꝛie fretũ ipſe fervoꝛ maris: ſed ponitŕ ꝓ mari. Iteȝ fretum eſt anguſtũ ⁊ quaſi fluens mare: ab vndaꝝ feruoꝛe dcñ: vt gaditanũ ⁊ ſiculũ. vñ Uarro ait: Freta dicta quaſi feruida.i.feruẽtia ⁊ motũ feruoꝛis hñtia. Et nuncupatŕ mare diuerſ noĩbus: ſicͭ pȝ in his verſibꝰ: Qũ fremit eſſe fretũ: mare dicas qum ſit amaꝝ. Pontꝰ ponte caret: ſed ab equo dŕ equoꝛ.

F retus.a fretũ dicitŕ fretꝰ ta tum.i.fultꝰ: tutus: impauidꝰ: ꝓ ɔ̄rium: qꝛ fretum reddit hoĩem pauidũ. vel potiꝰ deriuatŕ a fruoꝛ eris: eruitio eniȝ nã ſolet reꝝ ɔferre tutelaȝ. Ille enĩ eſt fretꝰ q̇ auxilio alicuiꝰ fruitŕ. non aũt fretꝰ eſt participiũ ſȝ nomẽ: ⁊ ꝓducͭ fre. ſȝ fretuȝ ti coꝛꝛ. pꝛimã. vñ verſus: Paſcit nauta fretũ: tu debilis appete fretũ. vel ſic: Intrat nauta fretũ ventoꝝ turbine fretũ.

F rico cas cui frictũ eſt vnaȝ rem ſuꝑaddẽdo exaſperare cum alia: ſicut fit qum ſal quadã vi ſuꝑadducitŕ carni. Et cõponitŕ vt ɔfrico cas.i.ſił fricare. Iteȝ defrico cas.i. valde fricare. Item ꝑfrico cas.i.ꝑfecte fricare. Item refrico cas.i.iteꝝ vel reuerſe fricare: ⁊ ponitŕ pꝛo reſiſtere vel ɔtradicere. Frico ⁊ eiꝰ cõpoſita oĩa ſũt actiua: ⁊ faciũt pꝛeteritũ in cui: ⁊ ſupinũ in ctum: ⁊ coꝛꝛipiũt hanc ſyllabã fri. vñ Uirgi. in geoꝛgꝭ. Et pede pꝛoſubigit terrã

fricat arboꝛe coſtas.

F rictuȝ eſt ſupinū de frigeo ges: ⁊ de frico cas: ⁊ etiam de frigo gis ſcḋm quoſdaȝ.

F rigdeo des in frigdo exponit̃.

F rigdo. a frigdoꝛ gdoris dicit̃ frigdo das. i. frigere vel frigdoꝛe iplere. vn̄ frigdeo des dui. i. frigere ⁊ hic frigdeſco ſcis inchoatiū. i. frigeſcere. Frigdo cōponit̃ vt infrigdo das. ⁊ eſt frigdo actiuū cuȝ omnib⁹ ſuis compoſitis pro frigdoꝛe implere.

F rigdoꝛ doris maſ. ge. i. frig⁹: a frig⁹ dr̃.

F rigeo ges gui vl̃ frixi frigē frictū ctu. i. algē vl̃ toꝛpere. vn̄ dr̃ frigeo: q̄i fos egeo: ⁊ etymo. ⁊ ſepe pōit̃ ꝓ ceſſare: ſic ē ꝯrio feruē ꝓ frequētare. vn̄ Teren. in enu. Sine cerere ⁊ baccho ven⁹ friget. ⁊ hinc h̓ frig⁹ goꝛl. Frigeo ꝯponit̃ vt ꝑfrigeo ges xi vl̃ frigui ctuȝ. i. ꝑfecte frigere. iteȝ refrigeo ges xi vl̃ gui ctuȝ. vn̄ in euan. Refriguit charitas mlˀtoꝝ. ⁊ ab iſtis incho. frigeſco ſcis: ꝑfrigeſco ſcis: refrigeſco ſcis. Frigeo ⁊ oīa ei⁹ ꝯpoſita ſūt neu. ⁊ ꝓdu. hāc ſyllabaȝ fri. Oui. epi. Frigid⁹ galicie pect⁹ amāt] erat. ⁊ faciūt ꝓteritū in xi vl̃ in gui ſꝫ Hug. Priſ. tn̄ dic: ꝙ fac frixi frictū: mutat. n. geo in xi. Mgr̄ aūt Bene. reſpiciens vſū cōeȝ dic: ꝙ frigeo ges ſecūde ꝯiugatiōis fac frigui. vn̄ in euan. Refriguit charitas mltoꝝ. ⁊ carȝ ſup. ſꝫ vſū. Frigo aūt frigl fac frixi ctū ſꝫ analogiā: ⁊ ēt fixū ſꝫ vſū.

F rigero ras raui. i. recreare: ⁊ dr̃ a frigeo ges. ⁊ cōponit̃ cū re: ⁊ dr̃ refrigero as: ⁊ in hoc refrigeriuȝ rij. ⁊ ē actiuū frigero cū omnib⁹ ſuis cōpoſitis ⁊ coꝛ. penl̃.

F rigia gie fuit filia europe. vn̄ h̓ frigia dc̄a eſt q̄dā ꝓuincia. Hec ⁊ dardania a dardano iouis filio. Huiuſmōi regio troia eſt quaȝ ex ſuo noīe appellauit tros rex troianoꝝ pater ganimedis. ⁊ ſūt due frigie: maioꝛ ⁊ minoꝛ. Maior frigia ſmirnā habȝ: minoꝛ v̓o iliam: ⁊ hic frigi⁹ gia giū ⁊ hic ⁊ hec frix gis: quo noīe ſepe vocāt̃ troiani qn̄ volum⁹ eos appellare timidos. Pro q̄litate ēt negotij autoꝛes dāt troianis diuerſa noīa ſi volūt eos appellare timidos: appellāt eos friges vel frigeos: ſi generoſos dardanidos: ſi perfidos laomedontiades: ſi foꝛtes troios: ſi audaces hectoꝛes. Item frigia gie dicit̃ q̄dam veſtis q̄ alio noīe dr̃ acupicta.

F rigidariuȝ rij: loc⁹ vbi aliq̄d ponit̃ ne caloꝛe coꝛrūpat̃. ⁊ dicit̃ a frigido das.

F rigido das daui in frigidus eſt.

F rigid⁹. a frigeo ges dr̃ frigid⁹ da dū: ⁊ ꝯpat̃ dioꝛ diſſim⁹. vn̄ frigide di⁹ ſime aduer. ⁊ h̓ frigiditas tatis. ⁊ frigido das. i. frigiduȝ facere. ⁊ ꝓdu. fri. ⁊ eſt actiuū frigido cum omnib⁹ ſuis cōpoſitis.

F rigilla le auis q̄ frigoꝛe cātat: ⁊ dr̃ a frigeo ges.

F rigio as in frigiū vide.

F rigio onis maſ. ge. dr̃ a frigia. ⁊ ē frigia q̄daȝ veſtl q̄ fit in frigia: q̄ ⁊ acupicta vocat̃. hui⁹ veſtl artifices frigiōes dicūt̃: q2 i frigia ē repta: vl̃ q2 illi pti ſīt i tali veſte faciēda.

F rigiū. a frigia dr̃ h̓ frigiū gij. i. friſellū: vl̃ q̄dā mitra pōtificalˀ: q2 in frigia melius fiat. vn̄ frigio gias. i. frigiuȝ apponere: vl̃ frigiuȝ oꝛnare: ⁊ eſt actiuū. Item a frigia dicit̃ hic frigius gij q̄daȝ lapis q̄ naſcit̃ in frigia.

F rigo gl xi xū: vl̃ ctū. i. coq̄re i patella ſine aq̄ vl̃ vino cuȝ oleo vl̃ ſagimīe. Et ꝯponit̃ vt ꝯfrigo gl xi xū. itē cū de ⁊ dr̃ defrigo gl. i. valde frigē. itē cū ꝑ ⁊ dr̃ ꝑfrigo gl. i. ꝑfce frigē. itē cū re ⁊ dr̃ refrigo gl. i. iteꝝ frigē. Frigo ⁊ ei⁹ cōpoſita ſīt actiā. ⁊ coꝛ. fri: ⁊ faciūt ꝓtitū i xi ⁊ ſup. in xū. Inuenit̃ tn̄ q̄nq3 in ctū: ſꝫ raro ſꝫ vſū: vide i frigeo.

F rigoꝛes oꝝ numeri plurali maſ. ge. i. febꝛes q̄ faciūt homines frigere. ⁊ deriuat̃ a frigeo.

F rigoꝛoſus ſa ſuȝ: plen⁹ frigoꝛe a frig⁹ dr̃. ⁊ cōpat̃.

F rigutio. a frigeo gel dr̃ frigutio tl tiui tire. i. ſubtiliter ag garrie: vel frigide ſe ducere huc ⁊ illuc ꝓpter frig⁹ ſicut catul⁹ facit qn̄ habȝ frigus.

F rigus goꝛis neu. ge. in frigeo eſt.

F ritillū. a frāgo gis dr̃ hoc fritillū li. i. molinellū in quo piper terit̃: q2 grana pipis alia frāgit ⁊ eſt ꝑfoꝛatū ab inferioꝛi ⁊ inde piper tritū recolligit̃. Ponit̃ etiā ꝓ quodam vaſe perfoꝛato ꝑ quod ſolēt ꝓijci taxilli ne fiat ibi fraus. Iuuenalˀ: Paruoq3 cadē monet arma fritillo.

F ritinio nis ꝓprie eſt irundinū: ⁊ vt dicunt omniuȝ auiuȝ ⁊ precipue paruarū. vnde inuenitur: Aues fritiniunt. i. cantant.

F riuolus la lum: penultima coꝛ. i. vanus: inutilˀ: mendax caducus: incert⁹: dubius: ſimulat⁹: pui pcij. vnde friuoluȝ q̄ſi fere valēs obuluȝ. Inuenit̃ quādoq3 ſcriptū ꝑ b fribolus la luȝ: ſed antiquitas eſt. ꝓprie aūt friuola dicūt̃ fictilia vaſa ⁊ inutilia.

F rix gis cōmunis ge. in frigia vide.

F rixa. a frigo gis dr̃ hec frixa xe. i. carbonella. ſ. partuȝ carnis que ſup carbones cito ſolent decoqui: ⁊ hoc frixuȝ frixi: gen⁹ cibi dictuȝ a ſono queȝ facit quando ardet in oleo vl̃ ſagimine.

F rixatura. a frigo gis dr̃ h̓ frixatura re: ⁊ hec frixura re i eodē ſenſu. ſ. coctura illa: talis actio: vl̃ q̄d frigit̃. Frixura deſcēdit a frigo gis: ſꝫ frixatura a frixo as frequē.

F rixit eſt ꝓteritū de frigo gis: ⁊ etiaȝ de frigeo ges. vide in frigeo friges.

F rixoꝛiū rij ge. neu. dr̃ a frigo gis: ⁊ eſt frixoꝛiū patella vl̃ ferrum ſuper q̄d coquit̃. Propheta: Cōfrixa ſunt oſſa mea tāq3 in frixoꝛio. Frixoꝛiū cōponit̃ vt cōfrixoꝛium. i. patella: ſartago: q̄d ideȝ eſt.

F rixura re i frixatura exponit̃.

F rondatoꝛ. a frons dis dr̃ hic frondatoꝛ toris qui frōdes colligit ad paſtū animaliuȝ: vel qui auellit frondes a vitibus vt citius matureſcāt: vel q̄ canit fronde: vel auis q̄daȝ q̄ ex frondib⁹ nidū facit. vn̄ Virgi. Hic alta ſub rupe canet frondatoꝛ ad auras.

F rondatus. a frons dis dicitur frondatus ta tum: ⁊ frōde⁹ dea deuȝ: ⁊ frondoſus ſa ſuȝ: ſꝫ frondeuȝ eſt quod de frondibus totuȝ eſt. Frondatuȝ vel frondoſum eſt quod frondes habet ⁊ eis abundat: vt loc⁹ arboꝝ ſicut gramineū ⁊ graminoſū.

F rondeo des dui dere. i. frondes habere: vel emittere: vel ꝑdere. Et deriuat̃ a frondo das: ⁊ cōponit̃ vt cōfrōdeo des. i. ſimul frondere. defrōdeo des. i. frondes amittere vel perdere. item refrondeo des. i. iterū frondere: ⁊ hic inchoa. frondeſco ſcis: confrondeſco ſcis: refrondeſco ſcis: defrondeſco ſcis.

F rondeus in frondatus exponitur.

F rondicula le penl̃. coꝛ. pua frons: ⁊ ē dimi. de frōs dis.

F rondo das daui dr̃ a frons dis ⁊ eſt frondare frōdatuȝ facere: frondes ꝑbere. ⁊ cōpōit̃ vt defrondo das. i. frondes euellere: ⁊ ſunt neutra.

F rondoſus ſa ſum in frondat⁹ vide ⁊ in frons.

E roneſis ſis fe. ge. i. prudētia vl̃ ſapiētia: ⁊ dicit̃ a fronos quod eſt prudens.

F ronitus. a fronos vel fronus dicitur fronitus ta tum: id eſt prudens vel ſapiens. ⁊ componitur vt īfronit⁹ ta tum. i. inſipiens: inſulſus. vnde eccl̃. xiiij. Animo irreuerēti ⁊ īfronito ne tradas me. Sed ibi ꝯmuniter legitur infrunito: ⁊ ꝓdu. penul.

F ronos grece latine dr̃ prudens vel ſapiens. Et vtitur in latinū: ⁊ dr̃ fronus na nū: ⁊ compatur fron⁹ nioꝛ ſimus vn̄ frone nius ſime aduerbiuȝ.

F rons dis fe. ge. dr̃ a foꝛos: ⁊ dr̃ frons quaſi foꝛans: q2 ferat v̓gulta: vel vmbraȝ. vel dr̃ a fluo fluis: q2 cito fluat ⁊

hinc frondoſus ſa ſum.i.frondibus plenus. ⁊ compaꝛ̃ frondoſus fioꝛ ſimus.vñ hec frondoſitas tatis:abũdã-tia frondiũ. ⁊ ẽ frons dis arboꝛis: ſed frons tis capitis eſt.⁊ vtrũqꝫ eſt fe.ge. vñ verſus:Frons folium frondis frons eſt in vertice frontis.

F rons tis fe.ge. eſt capitis: ſed frons dis arboꝛis. vide in frons dis.⁊ componiꝛ̃ vt bifrons:effrons tis.

F rontiſpiciũ.a frons tis ⁊ ſpecio cis cõponiꝛ̃ hoc fronti-ſpiciũ cij.i. inſpectio frontis:vñ ⁊ anterioꝛ pars eccleſie frontiſpicium oꝛ̃.

F ronus na nuꝫ in fronos vide.

F ructifico cas caui care.i.multiplicare.⁊ eſt actiuũ.⁊ cõ-poniꝛ̃ a fructus ⁊ facio.⁊ coꝛ.hãc ſyllabã fructifico.

F ructuarius ria riũ.i.vtilis vel fructu abundãs:vł ad fru-ctũ ꝑtinens:⁊ oꝛ̃ a fructus.

F ructus.a fruoꝛ oꝛ̃ hic fructꝰ ctꝰ ctui. vñ fructuoſus ſa ſuꝫ ⁊ compaꝛ̃ fructuoſus fioꝛ ſimꝰ.vñ fructuoſe ſiꝰ ſime ad uer.⁊ hec fructuoſitas tatis:⁊ ꝑ oppoſitionẽ infructuo-ſus ſa ſũ.⁊ ſilr̃ opaꝛ̃.vñ hec ĩfructuoſitas tis. Jtẽ fructꝰ cta ctũ ẽ ꝑticipiũ de fruoꝛ eris.Quid ſit fructꝰ triceſimꝰ ſexageſimus centeſimꝰ habes in numerus.

F rugalis.a fruge oꝛ̃ hic ⁊ hec frugalis ⁊ hoc le.i.vtilis:ſo-brius:moderatus:ꝯtinens.vñ frugaliꝛ̃ aduer.⁊ hec fru-galitas tatis.i.vtilitas: parſimonia:modeſtia: cõtinẽtia tẽperantia:parcitas:ſobꝛietas.Eſt ꝟo frugalitas virtus inter auariciã ⁊ ꝓdigalitatẽ:⁊ ꝓdu.ga.

F rugeria rie:dea frugũ:⁊ diciꝛ̃ a fruge.

F ruges in frux exponiꝛ̃.

F rugi.a fruge oꝛ̃ hic ⁊ hec ⁊ hoc frugi ĩdecli. ꝑ oẽs caſus .i.bonus:vtilis:valens:tempatꝰ: modeſtus. vel dic ẽm Priſ.ꝙ frugi eſt dtũs huiꝰ nõis fruges:⁊ figurate ⁊ in-trãſitiue cõiungiꝛ̃ cũ oĩ caſu:cũ vtroqꝫ numero:cũ quo libꝫ genere.Eccle.xxxi.Homo frugi.Jdẽ dicas ẽꝫ Priſ. de nihili:coꝛdi:mancipi:nemancipi.

F rugifer.fruges cõponiꝛ̃ cũ fero fers:⁊ oꝛ̃ frugifer ra ruꝫ penł̃.coꝛ.i.ferens frugẽ.i.vtilitatẽ vel fructũ. ⁊ hec fru-gifera re.i.terra.⁊ h̃ frugifer.i.ager.de fruge dicã ĩ frux

F rumen.a fruoꝛ eris oꝛ̃ hoc frumẽ minis.i.ſumma ⁊ emi nens ps gule vel gutturis ꝓxima ps gurgulioni:ꝗ cibꝰ ⁊ potꝰ ⁊ devoꝛaꝛ̃:ꝗ ſapoꝛ cibi ⁊ potꝰ diſcerniꝛ̃: ⁊ ꝗ frui-mur cibis ⁊ veſcimur.⁊ eadẽ ructa ⁊ rumẽ.ſed rumẽ in beſtia:ructa vel frumẽ ĩ hoĩe.ita vult Hug. ſꝫ in grecis. oꝛ̃:Gutturis eſt imũ rumẽ frumẽ quoqꝫ ſummũ.

F rumentũ.a fruoꝛ vel frumẽ oꝛ̃ hoc frumentũ ti:qꝛ preci puũ eſt ad fruendũ.vñ frumẽtoſus ſa ſũ:plenꝰ ⁊ abun-dans frumẽto.⁊ frumẽtoꝛ taris.i.frumentũ colligere.

F ruoꝛ eris fruitũ tu vel fructũ ctu.fruitũ tu ꝓbat fruitu-rus ra rũ.fructũ ctu ꝓbat fructus ctus ctui.Fruoꝛ.i.v-toꝛ.differũt tñ:qꝛ fruimur rebꝰ ꝗbus vtimur ꝑpꝛ̃ illas:ſꝫ vtimur illis quibꝰ vtimur ꝑpter nos. Eſt eiꝫ re aliꝗ frui ei inherere ꝑpꝛ̃ ſe ⁊ eaꝫ diligere. fruimur ergo deo: vti-mur mundo ⁊ creatis in eo.vñ Augꝰ: Utẽdũ eſt h̃ mũ do nõ fruendũ:vt inuiſibilia dei ꝑ ea ꝗ facta ſũt intelle-cta ꝯſpicianꝛ̃.i.vt de tꝑalibus eterna capianꝛ̃. Jtẽ frui-mur quodãmõ celeſtibus virtutibꝰ ⁊ ſcia:vtimur mun danis diuitijs cibis veſtibus ⁊ ſimilibꝰ: fungimur autẽ officio.Et nota ꝙ frui aliquo oꝛ̃ tripliciter: aut ſic obie cto.⁊ hoc modo ſolo deo fruendũ eſt:qꝛ ad bonitatem ſolius dei oꝛdinaꝛ̃ bonitas totius vniuerſi: ſicut bonuꝫ totius exercitus ad bonũ ducis:vt oꝛ̃ in.xi.Methaph. Alio mõ ſicut habitu eliciẽte actum fruitionis:⁊ h̃ mõ beatitudine creata ⁊ charitate fruendũ eſt. Tertio mõ fruimur aliquo ſicut inſtrumento fruitionis:⁊ hoc mõ fruimur potentia:cuius fruitio eſt actus. Fruoꝛ com-ponitur vt confruoꝛ eris.i.ſimul frui. Jteꝫ defruoꝛ eris .i.valde frui:vel a fruitione ceſſare.Jtẽ ꝑfruoꝛ eris.i.ꝑ-fecte frui.Fruoꝛ ⁊ eiꝰ compoſita omnia deponẽtia ſũt: ⁊ faciunt ſupinũ in fruitũ vel fructũ:ſed frequentius in fruitum.vnde amplius inueniunꝛ̃ iſta ꝑticipia in vſu.ſ. fruitus ⁊ fruiturus ꝙ̃ iſta.ſ.fructus ⁊ fructurus.hec.n. in vſu deficiunt ſicut ſupina a quibꝰ deſcendũt. a fruiti genitiuo de fruitus:addita o fit hec fruitio.de qua vide ſupꝛa in dos dotis.

F ruſtra aduerbiũ qualitatis.i.incaſſum:ſine cã: ſine effe ctu.vñ fruſtroꝛ ſtraris deponẽ.oliꝫ tñ fuit cõe.i. fallere decipere.vnde fruſtratus oꝛ̃ laboꝛis fructu euacuatus illuſus.⁊ ſcribiꝛ̃ fruſtra ⁊ fruſtroꝛ ꝑ r in ꝑma ⁊ ſecunda ſyllaba.ſed fruſta nomen pluralis nũeri nõ hꝫ r in vlti-ma ſyllaba:ſed tñ in ꝑma.

F ruſtulum li penultima coꝛrepta dimi.de fruſtuꝫ.i.par-uum fruſtum.

F ruſtum ſti ſine r in vltima ſyllaba diciꝛ̃ a frumen. ⁊ eſt fruſtum ꝑticula carnis vel panis:qꝛ capiaꝛ̃ a fruminе. vnde fruſto ſtas ſtaui ſtare.i.fruſta diuidere:vel fruſta facere.vnde fruſtatim.i.diuiſim vel ꝑticulatim.

F rutex.a fruoꝛ eris:vel a fruge dicitur hic frutex cis.i. dẽ ſitas virgulaꝝ:vel paruarum arboꝝ:vel ſpinaꝝ. ꝙ autẽ oꝛ̃ frutex ꝗ̃ſi fronde terram tegens: etymologia eſt. vñ hoc frutectũ cti per ct in vltima ſyllaba: locus vbi fru-tices creſcunt.Hiere.xi.Et combuſta ſunt frutecta eius ⁊ ſcribiꝛ̃ frutex per t ſolam: coꝛ.eni fru. vnde Ouidius de arte libro tertio:Turpe pecus mutilum:turpis ſine gramine campus:Et ſine fronde frutex:⁊ ſine crine ca-put.Jtem in libro epiſtolaꝝ:Mons fuit apparens fru tices in vertice rari.

F ruticoꝛ. a frutex deriuaꝛ̃ fruticoſus ſa ſum.i. ſpinoſus: plenus fruticibus.⁊ fruticoꝛ caris.i. frutices emittere: multiplicari:abundare:pullulare:creſcere ad modum fruticũ:⁊ coꝛripit ti. Juuenalis:Sed fruticante pilo ne glecta ⁊ ſqualida crura.

F rux vel fruges gis femini generis eſt: ſed nominatiuus deficit in vſu.Et ſcias ꝙ ſegetes dicunꝛ̃ dum ſeminan-tur a ſero feris:meſſes dũ colligunꝛ̃ a meto tis:fruges dum fruunꝛ̃ a fruendo.i.veſcendo. Jteꝫ fruges liquide ſunt:frumenta arrida ⁊ ſicca. ⁊ ſunt frumenta oĩa que habẽt ariſtas:fruges ꝟo reliqua.

F ante U

F uco cas caui care.i. coloꝛare: fucum ſuperponere:ver-bum actiuum:⁊ dicitur a fucus ẽm Hug.⁊ inde fucatꝰ ta tum.⁊ vt dicit Pap̃.Fucata depicta: tincta adulte-rio contaminata:ficta non vera:diuerſi coloꝛis. fucare depingere:mendacijs ſuboꝛnare:⁊ producit fu. vide in fucus.

F ucoſus ſa ſum.i.ſupertinctus fuco:⁊ oꝛ̃ a fucus.

F ucus.a fagin quod eſt comedere diciꝛ̃ hic fucus ci: ma-ioꝛ ape:minoꝛ ſcabꝛone:quaſi fagus:quia alienos labo res edat.non eniꝫ mellificat: ſed aliaꝝ mel comedit. De quo Uirgilius: Jgnauum fucos pecus a pꝛeſepibꝰ ar-cent.⁊ hinc hic fucus ci:genus herbe vnde fit quedam tinctura: que ſimiliter diciꝛ̃ fucus. ⁊ ꝑ quolibet coloꝛe naturali ſuppoſito oꝛ̃ fucus:qꝛ alienũ mentiꝛ̃ coloꝛem Sap̃.xiij. Rubicundũ faciens fuco coloꝛẽ. Jtem fucus poniꝛ̃ quadã ſimilitudine ꝑ deceptione que ſupponiꝛ̃ veritati celande. vñ Boetiꝰ de ꝯſolatiõe: Jntelligo in-quit multiplices fucos illius ꝓdigij.

F udi ſti dir ꝑteritũ de fundo dis:⁊ ꝓducit fu.

F ugax.a fugio gis oꝛ̃ hic ⁊ hec ⁊ hoc fugax cis:aſſiduus

frequẽs in fuga. ⁊ cōꝑat fugacioꝛ ſimus. vñ fugacit̃ cius ſime aduer. ⁊ hec fugacitas tatis.

F ugere penul. ꝓduc. eſt p̃teritū ꝑfectū indicatiui mōi de fugio gis: vt fugio giſti fugit: ⁊ pluralit̃ fugim⁹ giſtis gerūt vel fugere. Itē pōt eſſe modi infinitiui verbi p̄dicti: vt infinitiuo fugere: ⁊ coꝛ. penl. ⁊ ita de ſimilib⁹ dicas.

F ugillatoꝛ in fugillus eſt.

F ugillus li: ferrū quo extrahit̃ ignis de petra. ⁊ videt̃ deriuari a fos qđ eſt ignis ⁊ gero ris: q̃ſi fos gerens. vnde fugillo las. i. ignē de petra fugillo extrahē. vñ h̄ fugillatoꝛ toꝛis. ⁊ hinc ꝑ figurā fugillatoꝛes dicunt̃ vmbꝛe demonū qui ignē ferunt.

F ugio gis gi tum: ꝯponit̃ cū ab ⁊ mutato b in u: ⁊ dr̃ aufugio gis. i. lōge fugere. Itē circūfugio gis: Itē cōfugio gis. i. ſimul fugere: vel ad aliquē fugere cā ſecuritatis: et auxiliū habēdi. Itē defugio gis. i. valde vel deoꝛſū: vel de vno loco ad aliū fugere cā habendi auxiliū. Itē diffugio gis. i. diuerſis modis: vel in diuerſas p̄tes fugere. Itē p̃fugio giſ. i. p̄ alijs fugere. Itē ꝓfugio gis. i. ꝓcul fugere. Itē ꝑfugio gis. i. ꝑfecte fugere. Item refugio gis. i. iteꝝ vel retro fugere: vl̃ ad aliquē fugē cā euadēdi ⁊ habēdi auxiliū. Itē ſubt̃fugio gis. i. ſubt⁹ fugere: recuſare renuē. Itē tranſfugio giſ. i. vltra aliū fugere. Fugio gis actiuū eſt ⁊ habet ſignificationē ꝯtrariā ſue voci. In actiua eni voce ſig̃t paſſionē: ⁊ in paſſiua actionē. Ideʒ eni ē fugio te: qđ fugioꝛ a te: ⁊ idē eſt fugioꝛ a te qđ fugio te. Itē omnia eius cōpoſita ſunt actiua: iō nullus miret̃ ſi dicimus fugio eſſe actiuū: nā ſic eſt ꝓcul dubio qꝛ autoꝛitas Priſ. ⁊ eius ſignificatio ⁊ ꝯſtructio id ꝓteſtat̃. Itē fugio ⁊ omnia ei⁹ cōpoſita faciūt p̃teritū in gi ⁊ ſupinū in gitū penul. coꝛꝛe. vt fugi gitum ꝯfugi gituʒ ⁊ foꝛmat̃ p̃teritū a p̄ma pſona p̄ñtis tp̄is indicatiui modi deponēdo vt fugio gi: ⁊ ſupinū a p̄ma pſona p̃teriti addita tū: vt fugio fugi fugitū. Itē oīa coꝛꝛ. hanc ſyllabā fu in p̄ñti. vñ Facetus: Nō facias ſoluſ qđ fugit oīs homo: ſed in p̃terito eā ꝓdu. vñ quidā: Hic modo iure fugit: ſed heri cur dic mihi fugit.

F ugitiuus ua uū dr̃ a fuga ge. Et ſcias ꝙ fugitiuus recte nemo dr̃ niſi qui dñm fugit. nam ſi puulus puer a nutrice aut a ſchola diſceſſerit: fugitiuus nō eſt.

F ugito tas frequētatiuū pōt eſſe hui⁹ verbi fugio gis et huius verbi fugo gas: vt fugito. i. frequenter fugio: vel frequenter fugoꝛ: ⁊ coꝛꝛ. gi.

F ugo gas gaui gare. i. expellere: in fugam cōuertere. Fugo componit̃ vt aufugo gas. i. a ſe lōge fugare: ex ab et fugo: ⁊ mutat̃ b in u. Itē ꝯfugo gas. i. ſimul fugare. Itē diffugo gas. i. diuerſis modis: vel in diuerſas p̄tes fugare. Item defugo gas. i. de vno loco ad aliū vel valde fugare: Itē effugo gas. i. extra fugare: ab ex ⁊ fugo: ⁊ mutat̃ x in f. Itē ꝑfugo gas. i. ꝑfecte fugare. Itē p̃fugo gas. i. pꝛe alijs fugare. Iteʒ refugo gas. i. repellere. Fugo ⁊ omnia eius cōpoſita ſunt actiua. ⁊ coꝛꝛ. hanc ſyllabam fu: ſicut fuga ge a quo deriuat̃. Fuga aūt a fugio dicit̃ Birria: Nil poterit timido tutius eſſe fuga. Victoꝛ q̄ppe fugat: victus ab hoſte fugit.

F ulcimen minis neu. ge. i. ſuſtentamentū: firmamentuʒ: auxilium. ⁊ ꝓdu. penl. in ntō: ſed in gtō eā coꝛꝛ.

F ulcimentū ti ⁊ hoc fulcimen dr̃: vñ exponit̃ ſicut fulcimen. ⁊ ꝑ hoc ꝓbat̃ ꝙ fulcio facit fulciui. nam nomia ī mentū deſinētia a verbis veniētia ſolēt foꝛmari a p̃terito ꝑfecto: ui mutata ī mentū: vt fulciui fulcimentū: nutriui nutrimentū. vide in fulcio cis.

F ulcio cis ciui cire. i. ſuſtētare: ſuppoꝛtare: ſubleuare: ſubmunire: firmare: adiuuare: ⁊ facit p̃teritū fulſi vel fulciui: vñ fultū vel fulcituʒ. ꝙ fulciui faciat ꝓbat̃ ꝑ hoc nomen fulcimentū: nam noīa deſinētia in mentū: venientia a verbis ſolēt foꝛmari a p̃terito ꝑfecto: ui mutata in mentū: vt fulciui fulcimentū. ⁊ inde fultus ta tū: ⁊ fulcitus tatū: ⁊ hoc fulcimen ⁊ hoc fulcimētū. Fulcio cōponit̃ vt affulcio cis: effulcio cis: pꝛefulcio cis perfulcio cis: refulcio cis: ſuffolcio cis. Fulcio ⁊ ei⁹ cōpoſita ſunt actiua: ⁊ faciūt p̃teritum in ſi vel in ciui vt fulciui fulſi: ⁊ ſupinū ī tuʒ vel in citum: vt fultum vel fulcituʒ. affulcio cis ſi vel ciui tum vel citū ſm Hug. ſed ſm Priſ. fulcio facit p̃teritū in ſi: cio mutata in ſi: ⁊ ſupinū in tuʒ. ſi mutato in tum: vt fulcio ſi tum: ſuffulcio ſi tuʒ. ⁊ ita tenendū eſt ſm modernos: lʒ aliq̄ñ inueniat̃ fulciui cituʒ ſed potius antiquitas eſt. Quidā tñ vt dicit Priſc. fulxi ꝓtulerūt differētie cā: qꝛ. ſ. fulgeo etiā facit fulſi. ſʒ dic fulgeo ⁊ fulcio habent p̃teritū. ſ. fulſi: ſed ī ſupino differunt: qꝛ fulcio facit fultuʒ ſed fulgeo fulſum. vñ verſus Fulcio dat fulſi fultum: dat fulgeo fulſi: Fulſum diſſimili voce ſupina gerunt.

F ulcitus in fulcio vide.

F ulcrum. a fulcio cis dr̃ hoc fulcrum cri ꝓp̄e ſpōda ſiue pes lecti: qꝛ fulcit lectū. Inuenit̃ tñ q̄ñq; ꝓ lecto: q̄ñq; ꝓ oꝛnamēto lecti. vñ fulcrat⁹ ta tū: fulcꝛ hñs. ⁊ fulcro cras. i. fulcra lectulo facere: lectū fulcris p̃ꝑare.

F ulgeo ges fulſi: i in um fulſum: ⁊ habet idem p̃teritū cuʒ fulcio: ſed in ſupino differunt: vt dixi in fulcio cis. ⁊ eſt fulgere idem qđ reſplendere. ⁊ qꝛ ſplendoꝛ ferit ⁊ ꝑcutit oculos intuentiū: iō ponit̃ fulgere ꝓ ferire ⁊ ꝑcutere. Fulgeo componit̃ vt pꝛefulgeo ges. i. pꝛe alijs fulgere. refulgeo ges. i. reſplendere. ſuffulgeo ges. i. parum fulgere. Et ab his omnibus inchoatiua: vt fulgeſco: pꝛefulgeſco: refulgeſco. Fulgeo ⁊ eiuſ compoſita ſunt neutra ⁊ faciunt pꝛeteritum ī ſi: ⁊ ſupinum in ſum. Antiq̄ etiā dixerunt fulgo gis.

F ulgetra. a fulgeo vel fulgens ⁊ etra componit̃ hec fulgetra tre. i. fulgens etra vel quaſi fulgoꝛ etre. hoc grece dicit̃ caſma: vulgo aeris ꝑtic⁹. ⁊ hoc ꝓp̄e etiā dicit̃ ſplēdoꝛ ignis. vide in fulmen.

F ulgetum ti. i. fulgoꝛ: a fulgeo ges: ⁊ ꝓdu. ge.

F ulgidus. a fulgeo ges dr̃ fulgidus da dū. i. ſplendidus. ⁊ compat̃ fulgidus dioꝛ ſimus. vnde fulgide dius ſime aduer. ⁊ hec fulgiditas tatis. ⁊ fulgido das. i. fulgidum facere. Fulgidus componit̃ vt p̃fulgidus: q̄ꝫfulgidus: ambo ꝓ valde fulgidus: ⁊ coꝛ. gi.

F ulgoꝛ goꝛis maſ. ge. i. ſplendoꝛ. ⁊ deriuat̃ a fulgeo ges. vñ in euangelio: Sicut lucerna fulgoꝛis illuminabit te. ⁊ ꝓducit penl. in gtō. vide etiā in fulmen.

F ulgoꝛ⁹. a fulgoꝛ goꝛis dr̃ fulgoꝛ⁹ ra rū. i. ſplendid⁹. ⁊ hīc fulgoꝛo ras. i. ſplendere. ⁊ ꝑ compoſitioneʒ pꝛefulgoꝛ⁹ ra rū. i. ſplendidus: ⁊ ꝓducunt go ſyllabā.

F ulgoratus ta tum in vulguro ras vide.

F ulguro ras. a fulgur dr̃ fulguro ras. i. fulgere: vel fulgure percutere: ⁊ ſm hoc eſt tranſitiuū. ⁊ hinc fulguratus ta tum. i. fulgidus: vl̃ fulgure percuſſus. Et nota ꝙ fulguro ras ⁊ fulmino nas: ſm ꝙ ſunt verba excepte actionis neutra ſunt: ⁊ ꝓp̄e nō habēt niſi tertias pſonas. ⁊ ſm hoc fulminare ⁊ fulgurare eſt fulmina vel fulgura emittere. trāſlatiue tñ accepta ad hoīes actiua ſūt. i. fulgure vel fulmine vel aliquo q̃ſi fulmine aliquē ferire. ⁊ ſm hanc ſignificationē cuicūq; attribuant̃ ſūt actiua ⁊ eoꝝ cōpoſita ſilr̃. Fulgurare ꝓ ſplēdere ē neu. ⁊ coꝛꝛ. gu. ⁊ iñ in pſal. vbi dr̃: Fulgura coꝛuſcatiōis. dic gloſa Fulgura vel fulgoꝛa vel choꝛuſca. i. clarifica: choꝛuſcationes. i. miracula fac crebꝛeſcere.

Fulgus.a fulgeo ges dr̄ hoc vulg⁹ vel hoc vulgur ris.vñ fulgureus rea reū.ſed ꝓpͤ vulgus:q꞉ tangit:fulgur q꞉ incendit ⁊ vrit:fulmen q꞉ findit.vide in fulmen.

Fulica. a fuligo ginis deriuat̃ hec fulica ce vel hec fulex cis:quedā auis.vel fulica dr̄ q̄ſi fuliga:q꞉ caro eius q̄ſi leporina ſapiat.lagos enī grece:lepus dr̄ latine.vnde ⁊ apud grecos logos vocat̃:⁊ eſt auis ſtagnenſis.i. in ſtagnis ⁊ paludibus morans.hec habet nidū in medio aq̄ vel in petris quas aqua circūdat:maritimoq꞉ ſemꝑ delectat̃ ꝓfundo:que dū ꝑſenſerit maris cōmotionē fugiens in vado ludit:ſm Iſi.⁊ cor.li.Alexander: Cū fulicl pupiſq꞉ petunt excelſa volando.

Fuligino nas penl̄.cor.in fuligo eſt.

Fuligo.a fum⁹ dr̄ hec fuligo ginis.i.nigredo illa que dependet de trabibus:⁊ fit ab igne.ꝙ aūt dr̄ fuligo quaſi fumo ligata:etymo.eſt.⁊ inde fulgineus nea neū.i. niger vel de fuligine exiſtēs: vel ad fuliginē ꝑtinēs.Item a fuligine fuliginat⁹ ta tū.i. fuligine denigrat⁹: qđ pōt eſſe ꝑticipiū.⁊ fuliginoſus ſa ſum:plenus fuligine.⁊ cōparat̃.⁊ fulgino nas.i.denigrare ⁊ ꝓpͤ fuligine.⁊ ꝓdu. fuligo penl̄.nti:ſed penul̄.gti corri.vñ Iuuenalis: Ille ſupciliū madida fuligine tinctū.Obliquo ꝓdu.acu.⁊c̄.

Fulina.a fulmus dr̄ hec fulina ne.i.coquina.vñ hic fulinarius rij.i.coc⁹:⁊ fulinari⁹ria riū:⁊ fulino nas.i.coquinare:in fulina coquere:⁊ ꝓdu.li.

Fullo.a fulgeo ges dr̄ hic fullo lonis:qui pānos parat ⁊ excandidat: ⁊ eos fulgere facit. inde fullo las laui lare .i.pulcrare:decorare:demergere:vel leniter tangere.et cōponit̃ vt affullo las.i.iuxta fullare:valde fullare:leniter tangere ſ꞉ Hug.Pap̄.etiā dicit: Fullo lauandari⁹ decorator.⁊ ꝓdu.penl̄.gti fullo lonis.

Fulmen.a fulgeo ges dr̄ hoc fulmen minis.vnde fulmineus nea neū.Et ſcias:ꝙ ſm opinionē Hug.q̄ñ duo vl̄ tres vel plures venti in aere intercipiūt nubē aliquam eam ꝯfringūt ⁊ collidunt:⁊ ex illa colliſione fiat ſonus in aere:⁊ ꝓcreat̃ ignis.⁊ ſon⁹ ille ꝓpͤ dicit̃ tonitruū:q̄ſi tonus.i.ſonus terrens:q꞉ terreat. Splendor illi⁹ ꝓprie fulgetra vel fulgor:ignis ille ſiue iaculū ex eo factū. vl̄ ictus illi⁹ iaculi ꝓpͤ dr̄ fulgur vel fulgus:vel fulmen a fulgendo:vel fulgus feriendo vel ꝑcutiendo. ſed ꝓprie dr̄ fulgur:q꞉ incendit ⁊ vrit:fulgus q꞉ tangit: fulmen: q꞉ findit. Sunt eī tria genera fulminis:vnū qđ afflat ⁊ tangit:ita ꝙ nō vrit:ſcđm qđ vrit: tertium qđ findit:et iō cū tribus radijs depingit̃ fulmen hinc. ⁊ trifidā flammā dr̄ habere:q̄ñ tamē ꝑdicta noīa ꝯfundunt̃ ⁊ dicūt̃ eſſe noīa vnius ⁊ eiuſdem rei.ſed tonitruum dicit̃: q꞉ ſuo ſono terreat: fulgetra vel fulgor vel fulgur q꞉ fulgeat:fulgus q꞉ tāgat:fulgur q꞉ vrat: fulmen q꞉ findat. Ex ꝑdictis patet ꝙ ante fit ſonus q̄꞉ ignis:⁊ tñ citius et ante videm⁹ ignē q̄꞉ audiamus ſonū.Sed querit̃ q̄re h̄ contingat:Ad hoc dicendū eſt vel vt dicūt quidam: ꝙ hoc iō ꝯtingit:q꞉ velocior eſt oculus ad videndū q̄꞉ auris ad audiendū. Radius enim ab oculo exiens in ictu ipſius oculi reꝑcutit̃ in re remotiſſima.vnde oculus excitat̃:⁊ viſu illā rē ſtatim ꝑcipit. ſed ſonus niſi ꝑmo ꝑueniat ad aurē ⁊ eā ꝑcutiat:auditu non ꝑcipit̃:q꞉ ergo ſonus ille valde remotus ſenſui ad aurē accedens:⁊ eā reꝑcutiens:tarde auditu ꝑcipit̃.Frater enī Albert⁹ dic̄ ꝙ hoc iō cōtingit:q꞉ viſus eſt formalior q̄꞉ ſit auditus: ⁊ iō nobilior eſt viſus q̄꞉ ſit auditus.ſilr̄ aūt obiectū viſus eſt in aere: non ſicut in materia tm̄ ⁊ deferente ſiue via:ſed eſt in eo ſicut in ſpū:aliqđ eſt perſpicuū.⁊ ſm eſſe ſpūale hoc eſt intentionale ipſa forma eſt viſibilis. ſ꞉ nō eſt ita de obiectis alioꝝ ſenſuū. id enī qđ eſt in aere ſm actionē lucis: hoc eſt viſibile. ſed id qđ lux abſtrahit ⁊ ponit in aere:hoc nō eſt forma rei: ſed ītentio forme rei:⁊ iō aer nō eſt albus vel niger vel alia forma informatus q̄ñ in eo eſt viſibile:q꞉ nō eſt in eo niſi ſm intentionē forme:⁊ nō ſm eſſe forme qđ habet in mat̃ia iō motus ei⁹ ꝑ aerē ē vel ſubito ⁊ nō in tꝑe. ſed ſon⁹ ſ꞉ ſuum eſſe eſt in aere.⁊ aer eſt in materia eius: q꞉ veruꝫ eſſe ſoni nō eſt niſi in aere:l꞉ intentio ⁊ nō eē ſoni recipiat̃ in aure:⁊ iō motus ſoni ꝑ aerē nō eſt ſubito ſed ſucceſſiue:⁊ in tꝑe:⁊ ideo ꝑceptio viſus in tonitru eſt ante ꝑceptionē auditus:⁊ ideo citi⁹ videt̃ fulmen q̄꞉ audiat̃ tonitrus: ⁊ l꞉ ſm eſſe tonitrus ſit ante fulgur: q꞉ tonitrus eſt in ipſa ſciſſione vel ruptura nubis.⁊ fulgur eſt illuminatio ignis qui apparet nube iam ſciſſa vl̄ rupta ventus enī dirumpit nubem cū impetu ⁊ velocitate: et inflāmat ignē ex agitatione eius in nube:⁊ tunc micat ignis.hui⁹ aūt aptum dant exemplū Auicenna ⁊ Algazel de muliere lauāte pānos eminus vltra fluuiū latū. ꝑcuſſura enī quā dat ſupra pānos videt̃: ⁊ nō auditur ſonus quē dedit niſi poſt tempus interpoſitū:ꝓterea ſi aliquantulū remot⁹ cū ſecuri ꝑcutiat arborē vel aliud l꞉ poſt ꝑcuſſionē ſubleuet ſecurim:tamē ꝑus videmus ſecurim eleuatam q̄꞉ audiamus ſonū ꝑcedentis ꝑcuſſionis.vide etiā in tonitrus.

Fulmino.a fulmē dr̄ fulmino nas penl̄.corr.⁊ eſt verbū neu.⁊ aliquando actiuū.vide in fulguro.

Fulſi eſt ꝑteritum de fulcio cis ⁊ de fulgeo ges.

Fultus ta tum in fulcio cis vide.

Fulueo ues in fuluus eſt.

Fuluus.a fulgeo ges dr̄ fulu⁹ua unm.i.rubeus aliquantulū:vel cū nigro rube⁹.⁊ compat̃ fuluus uior ſimus. vñ fulue ui⁹ ſime aduer. ⁊ hec fuluedo dinis: ⁊ fulueo ues:eſſe vel fieri vuluū.vnde fulueſco ſcis inchoa.

Fumariū rij ē camin⁹ ꝑ quē exit fum⁹:⁊ deriuat̃ a fum⁹:

Fumeo.a fumo mas dr̄ fumeo mes mui.i.eſſe vel fieri fumoſum:vel fumū emittere.⁊ hinc fumeſco ſcis inchoatiuū:⁊ producit fu.

Fumidus.a fum⁹ dr̄ fumidus da dū.⁊ compat̃.vñ hec fumiditas tatis:⁊ fumido das.i.fumidū facere: infumare verbū actiuū.⁊ corri.mi.

Fumiga.a fum⁹ dr̄ fumigo gas.i.infumare.⁊ cōponit̃ vt affumigo gas:infumigo gas:prefumigo gas:refumigo gas:ſuffumigo gas.i.paꝝ vel ab inferiori ꝑte fumigare Fumigo ⁊ eius cōpoſita actiua ſunt:⁊ corr.mi. ⁊ inde fumigabundus da dū:ſimilis fumiganti.

Fumo mas maui mare.i.fumo implere: vel fumū emittē ⁊ deriuat̃ a fum⁹.Fumo ꝯponit̃ vt infumo mas.i.int⁹ fumare.Itē refumo mas.i.iteꝝ fumare. Item ſuffumo mas.i.paꝝ vel ſubt⁹ fumare:ex ſub ⁊ fumo:mutato b ī f Fumo mas ꝓ fumū emittere neu ē. ⁊ ꝯpoſita ab eo ſ꞉ hanc ſignificationē neu.ſūt.ſilr̄ fumo mas ꝓ fumo iplē ⁊ ei⁹ ꝯpoſita ſ꞉ hāc ſignificatōeꝫ actiua ſūt:⁊ ꝓdu. hāc ſylla.fu.Phyſiolog⁹:Deq꞉ pil̄ ei⁹ fiat ſubdomate fum⁹

Fumulus li dimi.ꝑuus fumus.

Fumus mi dr̄ quaſi fos meās:⁊ eſt etymo. ⁊ hinc fumoſus ſa ſum:plenus fumo.⁊ compat̃ fumoſus ſior ſim⁹. vnde fumoſitas tatis.

Funalis.a fun⁹ dr̄ hic ⁊ hec funalis ⁊ h̄ le: ꝑtinēs ad funē.⁊ hoc funale lis:idē qđ funis:⁊ funale: licin⁹ ad cādelā faciendā.vñ ⁊ ſepe ponit̃ ꝓ candela.⁊ dicūt̃ funalia licinij a funib⁹ inter cerā:quos ante vſum papiri cera circūdatos habuere maiores.vide etiā in funis.

Funambulus li penl̄.corr.eſt ille qui ſuꝑ funem ambulat:⁊ componit̃ a funis ⁊ ambulo.

F unctorium rij.i.tranſitorium ſm Pap.

F unctus.a fungor geris dr̃ funct⁹ cta ctũ: idez qd̓ vſus.
hinc functi dicebat̃ quoddã gen⁹ ciuiũ: q̇ fungebãt̃ offi
cio ꝛ honore aliquo. Jtẽ a fungor dr̃ hec functio onis.

F unda de dr̃ a fundẽdis lapidib⁹: qꝛ ex ea lapides fũdan
tur.i.mittant̃: vñ a fundo dr̃. Jtẽ inuenit̃ hec funda de
gen⁹ piſcatorij rhetis: qꝛ in fundũ mittat̃. idẽ ꝛ iaculuz
a iacio: ꝛ tũc deriuat̃ funda a fundus di.

F undamentũ ti dr̃ a fundo das: dictuz ſic: qꝛ ſit fundus
domui. ꝛ eſt etymologia.idem ꝛ cementum: quia ceſo
craſſo lapide ſurgat.

F undanus ni: ruſtic⁹ qui fundos colit: ꝛ dicit̃ a fundus
di: ꝛ ꝑducit da.

F undibalarius in fundibalũ vide.

F undibaliſta in fundibalũ eſt.

F undibalũ li neu.gene.machina bellica: vñ pñt dici fũdi
balarij: q̇ talib⁹ machinis p̃lunt. ꝛ videt̃ cõponi a fũda
ꝛ balim qd̓ eſt iacere vl̓ emittere. vñ dr̃ in p̃ma li. Ma-
cha.cap̃.vi. Et ſtatuit illic baliſtas: ꝛ machinas: ꝛ ignis
iacula: ꝛ tormẽta ad lapides iactãdos: ꝛ ſpicula: ꝛ ſcor
pios ad mittendas ſagittas: ꝛ fundibala. Jtẽ ſm Hug.
a funda ꝛ balim cõponit̃ hic fundibal⁹ li. ꝛ hic fundi-
balarius rij. ꝛ hic ꝛ hec fundibaliſta ſte in eodẽ ſenſu.i.
cũ funda iaciens ꝛ emittens. ꝛ corri. hanc ſyllabã ba.

F undibula le penl̓.cor.i.funda: ꝛ deriuat̃ a funda.

F undito.a fũdatu vltio ſupino de fundo das daui datũ
a mutata in i breuẽ: ꝛ u in o: fit fundito tas frequẽ.i. fre
quent̃ fũdare. ſil̓r ſicut format̃ rogito tas a rogatu: ſic
ꝛ fundito tas.i. frequent̃ fundo verbũ frequẽ. a fundo
das. Jtẽ põt fundito frequẽ. eſſe a fundo dis. ꝛ format̃
tũc a fundis ſecũda pſona remota s ꝛ addita to. ꝛ hinc
fundito tas.i.frequent̃ fũdere. vñ Plaut⁹ in amphitri-
one: Cũ cruciatu tuo iſta verba funditas.

F unditor toris: q̇ cũ funda iacit: ꝛ dr̃ a fũda de: ꝛ cor.di.

F undo das daui dare datũ.i.cũ funda iacere: vel in fũda
lapidẽ mittere cã ꝓijciendi: ꝛ tunc deriuat̃ a funda de
Jtem fundo das daui dare.i.fundamentũ facere. ꝛ dr̃
tunc a fund⁹ di: tũnc enĩ fundat̃ domus qum eius fun
damentũ ſit qd̓ domui eſt fund⁹. vnde hoc fundamen
minis quod ꝑduc̃ da.

F undo dis fudi fuſum: ſpgere: emittere: fugare. Fundo
cõponit̃ vt ꝯfundo dis.i.cõmiſcere: vel ꝯfutare: cõuin-
cere: arguere. Jtẽ circũfundo dis. Jtẽ diffũdo dis.i.di-
uerſis modis fundere: vel extendere: dilatare. Jtẽ effun
dis.i.extra fundere: vl̓ ex toto fundere. Jtẽ ĩfundo dis
.i.intro fundere: vel ĩmittere. Jtẽ pfũdo dis.i. perfecte
fundẽ. Jtẽ ꝓfũdo dis.i.ꝓcul fũdẽ: vl̓ diſpgere: diſſipare
Jtẽ offũdo dis.i.circa fũdẽ vl̓ circũferre. Jtẽ refũdo diſ
.i.iterꝫ fundere: retribuere. Jtẽ ſuffundo dis.i. parũ vel
ſubt⁹ fundere. Jtẽ tranſfundo dis.i.vltra fundere. Fũ-
do ꝛ ei⁹ compoſita ſunt actiua: ꝛ faciũt preteritũ in fu-
di: ꝛ ſupinũ in fuſum: ꝛ abijciunt n in p̃terito ꝛ ſupino.
nam vt dicit Priſc.in.x.li. vbi agit de ſupinis verboruꝫ
tertie cõiugationis deſinentiũ in do: Jllud ſciendũ eſt
ꝙ verba n ante do habẽtia q̃ amittũt n ĩ p̃terito: amit-
tũt eandẽ in ſupĩo: ꝛ geminãt s ſi ſit penl̓. breuis in p̃te
rito: vt findo dis di fiſſum: ſcindo di ſciſſum. ſin v̓o pro-
ducat̃ penl̓. p̃teriti: vnã s habẽt in ſupino: vt fundo dis
fudi fuſum. ꝯpoſita v̓o ſimpliciũ terminatiões ſequnt̃.

F undula le dimi. ꝑua funda.

F undulus.a fundus dr̃ fundul⁹ li dimi. ꝑuus fund⁹. Jtẽ
fundul⁹ dr̃ quidã piſcis ꝑuus: qui fundo adheret.

F undus.a fundo dis dr̃ hic fund⁹ di: ꝑ fundo aque: ꝛ ꝑ
agro: ꝛ ꝓprie ꝑ allodio: qꝛ fundat aquas vel opes ſiue
diuitias. ꝛ dicit̃ fundus tam in ciuitate q̃ꝫ extra. vnde
fund⁹ dicit̃ vrbanũ ediſicium ꝛ ruſticanum ſm Hug.
Multi dicũt ꝑ fũſto aque dicit̃ hoc fundũ: ſed ꝑ agro
hic fundus. vnde dicit Pap̃. Fundi ſunt poſſeſſiones
agri campi p̃dia vici: fundum ima ps aque. Jtẽ in Gre
ciſ. dr̃: Allodiũ fund⁹: dicas fundũ maris imũ. Jtẽ ver-
ſus: Fundus fũdit opes: diffundit funda lapillos: Fũ
dũ cũ tenui murmure fundit aquas. Et dicit Jſid. Fũ
dus dictus eſt: qꝛ in eo fundet̃ ꝛ ſtabiliat̃ patrimoniuꝫ
Mihi aũt videt̃ ꝙ fund⁹ ꝑ agro ſit maſ.ge. ſed ꝑ fũdo
aque dicit̃ hoc fundũ neu.ge. Etiã hic fund⁹ põt dici: ſꝫ
in neu.ge. magis eſt in vſu.

F unebris in funus exponit̃.

F unero ras raui rare.i. ſepelire: officiare: vt iſte funerat
corpus.i.officiat corpus.ſ. facit exequias funeris: ꝛ fu-
neroſa officia peragit. ꝛ deriuat̃ a funus: ꝛ corripit ne.
Jtem a funus dicit̃ funeroſus ſa ſum: plenus funere:
vel luctuoſus vel ꝑtinens ad fun⁹.

F uneſto ſtas in funus eſt.

Fungor geris ct⁹ ſum.i.vti. ꝛ cõponit̃ vt defungor geris.i.
deorſũ a functione eẽ. vñ qꝛ qui morit̃ deorſũ ſit a fun-
ctiõe vite: iõ dr̃ defungi.i.mori. Jtẽ cõponit̃ vt ꝑfungor
geris.i.vti: vel deſtruere: vel deſtrui. vñ ꝑfunct⁹ cta ctuꝫ
ꝛ hec ꝑfunctio. Fungor ꝛ eius cõpoſita ſunt deponẽ.
ꝛ faciũt ſup̃. in functũ. nã vt dicit Priſ. Jn gor deponẽ
tia mutãt ea in ctũ: ꝛ faciũt ſupinũ: vt fungor functum.
Que differentia ſit inter fungor ꝛ vtor: dixi in fruor.

F ungus.a fos qd̓ eſt ignis dr̃ hic fungus gi: qꝛ fũgi aridi
ignẽ acceptũ cõcipiant ꝛ retineant. Et dr̃ fungus eſca
vulgo: qꝛ ſit fomes ignis ꝛ nutrimentũ. Uel dicũt̃ fun
gi a fungor geris ſm vocez: a defungor geris ſm ſigni-
ficationẽ: qꝛ ex eorꝫ genere quidã ſunt interẽptorij. vñ ꝛ
defuncti dicunt̃ mortui. vñ quidã: Boleti leti cã fuere
tui. Jnuenit̃ etiã fung⁹ ꝑ veteri panno.

F uniculus li dimi. ꝑuus funis.

F unis a fos quod eſt lux dicit̃ hic funis nis: qꝛ funes an-
te vſum papyri olim in vſu luminis fuerunt circundati
cera: ꝛ producit fu.

F unus.a funis dr̃ hoc funus neris.i. cadauer: ſic dictum
a funib⁹ accẽſis.i.candelis: quos funes ante feretꝝ: añ
papyri vſum cera circũdatos ferebat. vñ funere⁹ re reuꝫ
ꝛ funeſtus ſta ſtũ: ꝛ hic ꝛ hec funebris ꝛ hoc bre: oĩa
in eodẽ ſenſu.ſ.luctuoſus: mortalis. tñ differũt ſm pro
prietatẽ: qꝛ funebre eſt luctuoſum. ꝛ funereũ eſt qd̓ ex
funere conſtat. vel qd̓ ad funus ꝑtinet. Funeſtũ v̓o qd̓
funere eſt inquinatũ. vñ funeſto ſtas.i. funere inq̇nare
ꝛ ponit̃ ſimpl̓r ꝑ inquinare. Que aũt ſit differẽtia inter
funus ꝛ cadauer: ꝛ quedã alia dixi in cadauer. Et ſcias
ꝙ funebris corri. penl̓. naturaliter. vñ Hora. in epi. Jra
truces inimicitias ꝛ funebre bellũ: ſupple gerũt.

F unuſculũ li dimi. paruũ funus.

F uo is it fuiſti fuerat fuere fuiſſe fuendi fuendo fuendũ
futum futu fuens ꝛ futurus.i.eſſe: ꝛ eſt mõ defectiuuꝫ
Tñ enĩ p̃teritũ tempus ꝛ que formant̃ a preterito ſũt
mõ in vſu. Jnuenit̃ tñ qũqꝫ hoc verbũ in alijs tꝑib⁹ ſm
antiquos. ꝛ qꝛ fuo ꝛ ſuꝫ ſunt eiuſdem ſignificationis: ꝛ
ſum caret p̃terito. ꝛ qũ p̃teritũ h⁹ verbi fuo non habeat
pñs in vſu: iõ ſum es eſt accipit illud p̃teritũ mutuo: et
ita ex ſũ es eſt: ꝛ ex hoc p̃terito fui factũ eſt q̈ſi vnuꝫ ver
bum. ꝛ qũ ſum es eſt habeat duo ꝑncipia.ſ. ens ꝛ futu-
rus: ens format̃ a ſum es eſt: futurus a fui ſꝫ ꝑ mediuꝫ:
ſm ꝙ fui erat verbũ integꝝ faciebat ſupinũ futum tu: ꝛ
hinc addita rus ſit futurus.

F ur. a furnus dicit̃ hic ꝛ hec fur furis generis cõis: quia

noctis vtitᷣ tpe. proprie quidē eſt fur ille q̄ de nocte va dit ⁊ pfodit domos: latro qui latet ī ſiluis: ⁊ expoliat tranſeūtes. vnde illud: Fur latet in furno: latro ſe fert obuius vltro. ⁊ pdu. fu in grō. Hora. in epi. Et dominū fallūt: ⁊ pſunt furibus ergo.

F urabula loꝝ nūeri plis: ge. neu. i. tenebre: q2 furanᷣ no bis viſum: ⁊ diſcretionē reꝝ. ⁊ dᷣ a fur: ⁊ corꝛ. penl.

F urca ce componiᷣ a fur ⁊ cilleo les: inde furca: q2 ibi fu res cillenᷣ. i. mouenᷣ. ⁊ habꝫ minus pene q̄ crux: quia ſtatim ſtrangulat ⁊ interficit. Itē furca eſt quoddā inſtrumentū ruſticoꝝ: ⁊ ſm hoc cōponiᷣ a frumētū ⁊ cilleo: q2 cū eo mouetᷣ frumentū in area. vel furca cōponitur a fero fers ⁊ caput. inde dᷣ furca quaſi ferēs caput q2 antiqui ſolebant deferre capita occiſoꝝ hominū in ea. Inueniᷣ etiā furca trāſlatiue p quadā violentia. vñ Hora. in epi. Naturā expellens furca tñ vſq3 recurret. A furca dᷣ furcatus ta tū: qđ componiᷣ vt bifurcat9 ta tum: trifurcatus ta tum.

F urcatus vide in furca.

F urcella le dimi. pua furca.

F urcelles. fur cōponiᷣ cū cilleo: ⁊ dᷣ he furcelles liū ꝓpe furce ille vbi ſuſpēdunᷣ fures ⁊ latrones: q2 ibi cillenᷣ.

F urcifer ra rū penl. corꝛ. i. ferens furcā. ⁊ cōponiᷣ a furca ⁊ fero. Furcifer etiā dicebaᷣ olim: qui ob leue delictū cogebaᷣ a dñis ignominie magis q̄ ſupplicij cā furcā circa viā ferre pdicans peccatū ſuū: ⁊ monere ceteros ne quid ſimile peccarent. Furcifer etiā dicebaᷣ homicida damnatus ad furcam: vel qui dignus erat furca: q2 conſuetudo erat olī damnatos ſua patibula portare ad locum ſuſpenſionis: ſicut legiᷣ chriſtū Ieſum dominum noſtrum feciſſe.

F urcillo. a furcelles deriuaᷣ furcillo las. i. ſuſpendere: vel cōcutere. Et cōponiᷣ cū ad: ⁊ dᷣ affurcillo las. i. iuxta vl valde vel ad aliquid ſuſpendere vel cōcutere.

F urcula le dimi. pua furca.

F urfur. a farina vel farre dᷣ hic furfur ris. i. brenno: quia eoꝝ purgamentū eſt. vel diciᷣ a furoꝛ raris: q2 ab eo minutioꝛ farina ſubtrahaᷣ ⁊ fureᷣ: ⁊ eſt maſ. ge. ⁊ hinc hic furfur ris: quedā auis que nō paſciᷣ niſi furfure. ⁊ hec eadem dᷣ furfurio onis. Item a furfur dᷣ furfure9 rea reū. i. de furfure fact9. ⁊ vide fur ſimplex eſt latro: ſed fur geminatū. i. furfur: eſt cibus porci. vñ quidam: Fur ſimplex eſt latro: geminatū fit cibus apro. Itē furfur ē maſ. ge. lꝫ quidā dixerunt q eſt neu. cōtra quos dᷣ: Fur fura qui dixit ſemp de furfure vixit.

F uria. a ferio dᷣ hec furia rie: q2 ferit corda hominum: et reddit ea cōmota. vnde hic ⁊ hec furialis ⁊ hoc le. vnde furialiter aduerbiū. ⁊ hec furialitas tatis: ⁊ furioſus ſa ſum: ⁊ furiatus ta tum. ſed furioſus eſt qui ritu furiarū ferᷣ: ⁊ ab eo furoꝛ nūq̄ recedit. furiatus qui furit ex cā Et furioſus compaᷣ ſioꝛ ſimus. vnde furioſe ſius ſime aduerbiū: ⁊ hec furioſitas tatis.

F uribundus da dū. i. ſimilis furenti: ⁊ dᷣ a furio ris.

F urio. a furia diciᷣ furio ris verbū neu. ⁊ abſolutū primo Reg. cap. xxi. Introduxiſtis iſtū vt furiet me pñte. ⁊ vt vult Priſ. pma perſona. ſ. furo vel furio: nō eſt multum in vſu: ⁊ caret pterito ⁊ ſupino: ſed mutuaᷣ tā preteritū q̄ ſupinū ab inſanio nis qđ eſt eiuſdē ſignificatiōis cū illo: ⁊ facit pteritū inſaniui ⁊ ſupinū inſanitū. Seduli9 tamē finxit pteritū furiui a furio: ſed non ſequimur eū in hoc. vide in cerno. ⁊ hinc hic furoꝛ roris. Furo vl furio ſm quoſdā cōponiᷣ vt defuro ris vel defurio ris. i. valde furire: vl a furore ceſſare. diffuro ris: ⁊ diffurio ris. i. diuerſis modis furire. prefuro vl prefurio. i. an furire. vel p alijs furire: perfuro ris: vel pfurio ris. i. pfecte vel valde furire. Furo cū omnib9 ſuis cōpoſitis eſt neutrū ⁊ corꝛi. fu. q aūt dᷣ furo q̄ſi fos vro etymo. eſt. ⁊ corꝛi. pmā furis verbū: ſed furis nomē eam pducit. vñ Vius: Cur inſane furis: nō ledoꝛ crimine furis.

F urioſus in furia vide.

F urno nas in furnus exponiᷣ.

F urnulus li dimi. puus furnus.

F urnus ni maſc. ge. dᷣ a furfure: q2 panis ex eo factus ibi coquiᷣ. vl dᷣ a fos quod eſt ignis. vñ furnus quaſi fos vrna. vñ furnarius ria riū: ad furnū ptinēs: ⁊ hic furnarius rij. ⁊ hec furnaria rie: qui vel que cuſtodit furnum ⁊ furno nas. i. in furnū mittere: vel in furno coquere. et componiᷣ cū de: ⁊ diciᷣ defurno nas. i. a furno extrahē Item cum in: ⁊ diciᷣ infurno nas. i. in furnum mittere vel in eo coquere. Et eſt furno actiuū cum oibus ſuis compoſitis.

F uro ris vel furio ris dᷣ. vide in furio ris.

F uro ronis maſ. ge. quoddā animal: ⁊ dᷣ a furnus. tenebroſos eni ⁊ occultos cuniculos effodit ⁊ eijcit predā quam inuenit.

F uroꝛ raris rat9 ſū verbū deponē. ⁊ dᷣ a fur: ⁊ pduᷣ fu: ſꝫ furoꝛ nomē eā corꝛ. vñ verſus: Eſt i corde furoꝛ: ſocioꝝ tegmina furoꝛ. Hinc pōt q̄ri: an liceat alicui furari ppter neceſſitatē: Ad hoc dico: q lꝫ ea que ſūt iuris hūani nō poſſūt derogari iure natuaali vel diuino. ſm aūt naturalē ordinē ex diuina puidentia inſtitutū res inferioꝛes ſunt ordinate ad hoc: q ex eis ſubueniaᷣ hoīum neceſſitati. ⁊ iō p reꝝ diuiſiones: ⁊ appropriationem ex iure humana pcedentē nō impediᷣ qui hominū neceſſitati ſit ſubueniendū ex huiuſmōi reb9: ⁊ iō res q̄s aliq̄ ſupabundanter habēt: ex naturali iure debenᷣ pauperū ſuſtentationi. vnde Ambroſi9 dicit: ⁊ habeᷣ i decre. diſt. in. xlvij. c. ſicut hi. Eſurientiū panis eſt quē tu detines: ⁊ nudoꝝ indumentū eſt qđ tu recludis: miſeroꝝ redemptio ⁊ abſolutio pecunia eſt quā tu in terra ſuffodis. Sꝫ q2 multi ſunt neceſſitatē patientes: ⁊ nō pōt ex eadē re oibus ſubuenire: cōmittiᷣ arbitrio vniuſcuiuſq3 diſpēſatio ppriaꝝ reꝝ: vt eis ſubueniat neceſſitatē patiētib9. ſi tñ adeo ſit vrgēs ⁊ euidēs neceſſitas: vt manifeſtū ſit inſtanti neccitati de reb9 occurrentibus eſſe ſubueniendū: puta qum iminet pſone piculū: ⁊ aliᷣ ſubuenire nō poteſt: tunc licite pōt aliquis ex reb9 alienis ſue neceſſitati ſubueīre: ſiue manifeſte ſiue occulte ſublatis. nec habet hoc ꝓpe rōnem furti vel rapine: q2 p talem extremā neceſſitatē efficiᷣ ꝓprium illud qđ quis accipit ad ſuſtentandū ꝓpriā vitā. Similiᷣ in caſu cōſimilis neceſſitatis etiā poteſt aliquis occulte rē alienā accipe: vt ſubueniat primo ſic indigenti: nec credo alie na ſic recipientē teneri ad reſtitutionē ſi eum cōtingat ad fortunam pinguiorē deuenire.

F urtulum li dimi. puum furtū penl. corꝛe.

F urtum. a fur diciᷣ hoc furtū ti. i. aliene rei inuito dño cōtrectatio. vnde furtim aduer. ⁊ furtiu9 ua uū: ⁊ furtuoſus ſa ſum. i. plenus furto: qui ſepe cōmittit furtū: vel qđ ptinet ad furtū. Furtuoſus etiā diciᷣ q̄ pugnat vbi merces certa paraᷣ.

F urueo ues. furu9 ua uū. i. niger: obſcur9: fuſc9. inde furueo ues ui uiſtū. i. nigrere: fuſcū vel obſcurū eſſe vel fieri ⁊ hinc furueſco inchoatiuū.

F urunculus li dimi. puus fur.

F uſarius. a fuſus ſi dᷣ hic fuſari9 rij: q̄ facit fuſos. ⁊ adie ctiue fuſari9 ria riū: qđ ad fuſum ptinet.

F uſcina ne: eſt quoddā inſtrumentū ferreū ⁊ tridēs quo

vtunť gladiatoꝛes ad ſe capiendū: piſcatoꝛes ad piſces
capiendos: coci ad carnes extrahendas de caldaria vľ
de lebete vel de olla. ⁊ coꝛ. penľ. vñ in Auroꝛa dr̄: Car-
bones carnes foꝛceps vel fuſcina tollit.

F uſcinula le dimi. ꝑua fuſcina.

F uſco ſcas ſcaui care. i. obumbꝛare: denigrare: obfuſcare
vñ hic fuſcatoꝛ toꝛis. ⁊ hinc fuſcari⁹ria riū: qđ fuſcat vľ
qđ aptū eſt ad fuſcandum. ⁊ fuſcus ſca ſcū. i. niger. Fu-
ſco componiť vt ꝯfuſco ſcas: infuſco ſcas: obfuſco ſcas
Fuſco actiuū eſt cū oībus ſuis compoſitis.

F uſellus li dimi. ꝑuus fuſus.

F uſilis. a fundo dis dr̄ hic ⁊ hec fuſilis ⁊ hoc le: quod tm̄
funditur ſicut ductile quod tm̄ malleo pꝛoducitur ſm̄
Papi. ⁊ coꝛripit ſi.

F uſoꝛiū rij neu. ge. vas ī q° aliq̇d īfundiť: ⁊ dr̄ a fūdo dis

F uſtigo. a fuſtis diciť fuſtigo gas verbū actiuū. i. verbe-
rare: quaſi fuſte agere: ex quibus videť eſſe cōpoſitum
vel ſit etymologia.

F uſtis. a figo diciť hic fuſtis h⁹ fuſtis. i. palus vel bacul⁹
ad verberandū. ⁊ dicunť pali fuſtes quaſi fixi ſtantes:
qꝛ fixi in foſſis ſtent.

F uſus. a fundo dis di fuſum dr̄ fuſus ſa ſum. i. fugat⁹ vel
ꝓſtratus: ſparſus. vñ hec fuſio onis: ⁊ fuſim aduer. Itē
a fundo dis hic fuſus ſi. i. inſtrumentuꝫ filandi: qꝛ ꝑ euꝫ
fundať qđ netū eſt. ⁊ cōponiť fuſus ſi cū dis: ⁊ in: ⁊ ꝓ: ⁊
dr̄ diffuſus ſi: ⁊ infuſus ſi: ꝓfuſus ſi. ⁊ ꝓdu. fu.

F utilis. a futis dr̄ hic ⁊ hec futilis ⁊ hoc le: qđ cito ⁊ faci-
le decurrit: vel decurrere pōt. vel futilis dr̄ qđ nihil po-
teſt retinere: quēadmodū nec illud vas qđ dr̄ futis. vñ
ꝓpꝛie futilia dicunť vaſa illa fictilia que caſſa ⁊ rimoſa
nō tenent ea que immittunť. ⁊ hinc facta tranſlatione
futilis diciť homo vanus: ſupfluus: loquax: qui nihil
ſcit velare: nec audita pōt retinere: nec abſcōdere. ⁊ ſic
ſm̄ Hug. futilis deriuať a futis ꝓ vaſe. ſed qum futilis
coꝛri. penľ. ⁊ oīa nomīa in ilis deſinētia a noībus deri-
uata ꝓducant penuľ. vt a ſenex ſenilis: a puer puerilis.
deriuata v̇o a v̇bis eā coꝛꝛ. vt a volo volatilis: a lego le-
gibilis: videť mihi ꝙ futilis deriueť a verbo. ⁊ hoc dicit
Priſ. in. iiij. li. vñ dicit: ꝙ a futio tis deriuať futilis: ⁊ ab
vtoꝛ vtilis. ⁊ coꝛꝛ. penľ. Hoc etiā patet in his verſib⁹ gre-
ciſmi: Futile vas illud qđ nulla receptio claudit: Sic
homo futilis eſt diuulgans omne quod audit.

F utio. a futis dr̄ futio tis tiui tire. i. vana loqui vel fundē
Et componiť vt effutio tis tiui tire. i. valde vana loqui:
vel ex toto fundere: ⁊ ꝓdu. fu. vñ Hoꝛatius in poetria:
Effutire leues indigna tragedia verſus.

F utis. a fundo dis deriuať hic ⁊ hec futis: quoddā vas in
templo vbi reponebať qđ de ſacrificio reſtabat. nō enī
licebat cuiq꜠ manu tangere vel effundere. vas autē il-
lud os hebebat amplū ⁊ latuꝫ: fundū v̇o acutiſſimum:
adeo ꝙ inſtare nō poſſet: vñ ſtatim inclinabať: ita ꝙ il-
lud ſacrificij qđ intus erat effundebať: qꝛ nō licebat il-
lud reſeruari. vñ a fundendo futis dicebať. ⁊ hinc h̄ ⁊
hec futilis ⁊ hoc le: ſm̄ Hug. vel ſm̄ Priſ. a futio tis dr̄
futilis le. ⁊ hoc rectius videť: qum coꝛripiat penľ.

F uto. a futis deriuať futo tas taui tare. i. arguere: conuin-
cere: ꝯfundere: repꝛehendere. ⁊ componiť vt ꝯfuto tas
. i. arguere: conuincere: confundere. Item refuto tas ta-
ui tare. i. renuere: recuſare. Et deſcendit futo a futis: qꝛ
qui futat verbuꝫ vel verba fundit: ſicut illud fundebať
qđ in fute. i. in illo vaſe reponebať. Futo ⁊ eius cōpoſi-
ta ſunt actiua: ⁊ ꝓducunt fu.

F utuo. a futis dr̄ futuo is tui tutū penľ. in ſup. ꝓduc. qđ
eſt verbum ſatis cōe: per qđ iactura humani generis re-
ſtaurať. ſ. coire. ⁊ diciť a futis tis. Qui enī talē actum
exercet aliquid fundit. ⁊ coꝛri. fu. ſm̄ Hug.

F uturus pōt eſſe participiū de ſum es eſt: ⁊ foꝛmať a fu-
tu: addita rus qđ olim fuit ſupinū de fuo fuis fui futuꝫ
tu. vide in fuo is. Itē pōt eſſe participiū de fio fis: vt di-
xi in fio fis. Et ſi queras: quō dinoſciť quando eſt par-
ticipiū de ſum es eſt: ⁊ qñ de fio fis: Ad qđ dico ꝙ qñ
futurus exponiť ꝑ futuꝝ de ſum es eſt: tunc eſt ei⁹ par-
ticipiū: vt ſum futur⁹ ep̄s. i. ero ep̄s. Si autē exponať ꝑ
futuꝝ de fio fis: eſt ꝑticipiū de fio fis: vt ego ſum futur⁹
miles. i. ego fiā miles. Hic nota: ꝙ generalis regula eſt
tradita a Priſc. Quēcūq꜠ caſum regit indicatiu⁹ ⁊ qui-
libet modus ei⁹ gerūdiū ſupinū ⁊ ꝑticipiū qđ eo ab de-
ſcēdit. ſed Priſ. nō ponit exemplū niſi de obliquis: ⁊ iō
dubitať de ntō vtꝝ regať ab infinitiuo: a gerūdio: ſupīo
vel ꝑticipio. ⁊ videť ꝙ ſic: qꝛ ſicut dr̄ bene: Ego ſum mi-
les vel ep̄s: ita bene dr̄: volo eſſe miles vel ep̄s: venio cā
fiendi miles: ſum futurus miles: vado factū miles: ⁊ h⁹
modi. Ad p̄dicta dico: ꝙ regula Priſ. intelligiť de obli-
quis tm̄: ⁊ nō de ntō. vñ īpoſſibile eſt ꝙ īfinitiu⁹: gerū-
diū: ſupinū ⁊ ꝑticipiū regant ntm̄. vñ qū dr̄: Tu es futu-
rus ep̄s: futurus ꝯſtruiť cū ep̄s ꝑ determinationē ſꝫ nō
ꝑ regimē: qꝛ qualis caſus p̄cedit talis debet ſequi: vt ſū
futurus ep̄s: Miſereoꝛ homini futuri ep̄i: parco homi-
ni futuro ep̄o: video hominē futuꝝ ep̄m: gaudeo ō ho-
mine futuro ep̄o. Sed de vtō dubitať: an ſit dicenduꝫ
O homo future epiſcope vel ep̄s: Dico ꝙ debet ſequi
vtūs. vñ dicendū eſt: O homo future ep̄e: nō ep̄s: lꝫ q̇-
dam ꝯꝛiū dicant. ſimiliť qū dico: volo eſſe bon⁹ vel mi-
les. Bonus ꝯſtruiť cū eſſe ꝑ determinationē cū volo ꝑ
regimen: ⁊ euocať ab hoc verbo volo mediante hoc in-
finitiuo eē. ſi ergo dico: volo bon⁹: nihil eſt: qꝛ h̄ verbū
volo habet iſtā vim mediante infinitiuo quā nō hēt ꝑ
ſe. vñ qū dico: volo eſſe bonus. hoc totum: eſſe bon⁹ po-
niť loco vnius accuſatiui. de hoc etiā dixi ſupꝛa in q̄rta
ꝑte: vbi egi de allotheca: ſm̄ Priſ. in cap̄. de euocatione
Et ſcias ꝙ futuꝝ trib⁹ modis ꝓnunciať: vt dicā in ſom-
niū. vide etiā in gallus: in aſtꝝ: ⁊ in demon.

F ututum penuľ. coꝛꝛ. eſt ſupinū de futuo tuis.

Apud latinos

g nullius ſyllabe eſt terminalis ni-
ſi qum loco d vel b ponitur: vt ī
ad: vel ſub: vel ob pꝛepoſitione:
vt agger: aggredioꝛ: ſuggero: og-
ganio.

Gabaon fuit quedā ciuitas.
vñ hic ⁊ h̄ gabaonita te: nomē patriū. ⁊ eadem ciuitas
gabaa dr̄. ⁊ acuiť in fine gabaon. vide in eueus.

G abelus li: ꝓpꝛiū nomē cuiuſdā viri: ꝓdu. penľ. vñ ī Au-
roꝛa dr̄: Angel⁹ implet opus iāq꜠ gabelus adeſt.

G abꝛiel hebꝛaice: in noſtra lingua interpꝛetať foꝛtitudo
dei. vbi enī potentia diuina vel foꝛtitudo manifeſtatur
Gabꝛiel mittiť. vñ qum dñs erat naſciturus ⁊ triūpha-
tur⁹ de mūdo ⁊ diabolo: ad Mariā Gabꝛiel miſſus eſt
vt illū annūciaret: q̇ ad bellādas aereas poteſtates hu-
milis venire dignat⁹ eſt. Et ſcias: ꝙ iſte archangel⁹ Ga-
bꝛiel ſummus inť archangelos q̇ apparuit Marie: ap-
paruit Ioſeph: Zacharie: ⁊ paſtoꝛib⁹: vñ Oꝛigenes tra-
ctās illud Matth. ij. Angelus dñi apparait in ſomnis
Ioſeph. diē: Qualie angel⁹: ⁊ rñdet: ille ipſe q̇ ad Ma-
riā deſtinatus fuerat: Gabꝛiel venit annunciare ei: q̇ ad
Zachariā in templo locut⁹ eſt. q̇ ⁊ Ioſeph paulo ſupi⁹
viſus ē: ipſe nunc ꝑ ſomnū oñdit ſe Ioſeph ſcūs angel⁹

Gabriel. Ipſi enī iniunctū fuerat ꝛ cōmendatū genera tionis dn̄ice ſacramētū. propterea ꝛ digne Gabriel ap pellat᷒ eſt: qui interpꝛtat̄ fortitudo dei. Illius nāqꝫ īcar nationis ſacramētū cōmēdatū hēbat: qui veniebat ad debellādas aereas poteſtates. Iſte etiā angel᷒ ad illos bene vigilātes paſtores venit: ꝛ dn̄i generationē eiſdē nunciauit: Angelus inquit ſtetit iuxta illos ꝛc̄. ꝛ ꝑduc penul. genitiui gabrielis.

Gaddir ris ge. neu. ciuitas eſt in hiſpania: ꝛ corr. penl. gti ꝛ deſinit in ir corre. ꝛ ſcribit̄ ꝑ geminū d.

Gades dis fe. ge. ciuitas eſt. ꝛ gades dis inſula eſt in fine Hiſpanie: q̄ dirimit Europā ab Aphꝛica: in q̄ Herculis colūne inferunt̄ q̄ de noīe inſule gades dicte ſūt. ꝛ ide tyrrheni maris faucib᷒ oceani eſtus imittit̄. ꝛ eſt a cōti nente terra centū viginti paſſibus diuiſa quā tirij a ru bꝛo mari ꝑfecti occupantes in lingua ſua gadē. i. viam ſeptā vocauerūt: qꝛ circūſepta ſit mari. Et nota ꝙ colū ne q̄cūqꝫ ſūt poſite a viris fortib᷒ in eo loco vltra quē ſubiugare pp̄los nō potuerūt generalit̄ dicūt̄ gades a gadib᷒ Herculis: vel qꝛ q̄ſi ꝑ ſepe ꝛ t̄mīo poſite ſunt.

Gaius gai gaio: ꝑpꝛiū nomen cuiſdā viri: biſſyllabū eſt: qꝛ ibi eſt duplex ꝯſonās q̄n ponitur inter duas voca les: ſed in vt̄o eſt monaſyllabū. ſ. gai: ꝛ eſt ibi i ꝯſonans. de hoc plenius dixi in tertia ꝑte: vbi egi de formatione vocatiui ſecūde declinationis.

Gala grece: latine dicit̄ lac.

Galatha te ge. cōis: nomē populi ad quem ſcripſit beat᷒ Paul᷒. ꝛ d̄r a gall᷒. Itē galatha eſt nomē gentile. vide in gallogrecus: ꝛ corri. penl. galata. vn̄ in Aurora dicit̄ Inde petit galathas: frigiā luſtrās regionē.

Galathia thie: ꝑuincia galathaꝝ: ꝛ d̄r a galatha.

Galaticie. a gala he galaticie aꝝ: leticie: lauticie. ſ. cibi de licati: ꝑpe ex lacte ꝛ inteſtinis facti. vnde galaticioſus ſa ſum. i. delicioſus.

Galaxia xie penl. acuta d̄r a gala qd̄ eſt lac: ꝛ xios qd̄ eſt circulus. inde hec galaxias vel galaxia xie. i. lacte᷒ circu lus qui vulgo d̄r via ſancti Iacobi. Et ſcias ꝙ galaxia que idē eſt qd̄ via lactea ſiue alba: vel lacte᷒ circulus nihil aliud eſt niſi multe ſtelle pue q̄ſi contigue in loco oꝛbis: in quib᷒ diffundit̄ lumē ſolis: ꝛ id̄ videt̄ circulus albeſcens quaſi fumus.

Galbanum. a galo greco d̄r hoc galbanū ni: gen᷒ pigmē ti: vel ſucus vel lac ferule. vnde hoc galbanū: quidā co loꝛ inde factus. ꝛ hic galbane᷒ nea neū. ꝛ hoc galbanū ni: quoddā genus veſtiū: dictū a galbaneo coloꝛe: qui eſt ſublucidus ꝛ ſubalbus ſub palloꝛe. ꝛ eſt neu. ge. vn̄ Lucan᷒ in. ix. Hic ebulū ſtridet ꝑegrinaqꝫ galbana ſu dant. inuenit̄ tn̄ in maſ. ge. Eccl̄. xxiiij. Quaſi galbanus nō inciſus. ꝛ vt dicit Papias: Galbanū eſt ſpēs multis apta medicaminibus.

Galea. a galeron d̄r hec galea lee. i. caſſis: ſed caſſis eſt de ferro ꝛ militū: galea ex coꝛio: ꝛ ē peditū. vn̄ hoc galear ris. i. galea. ꝛ galeat᷒ ta tū: q̄ galeā hꝫ: ꝛ corri. penl. Inue nit̄ etiā h̄ galea lee gen᷒ nauigij: ꝛ tūc ꝑdu. penl. vn̄ ver ſus: Arma caput galea: pelagus ꝑcurro galea.

Galeo as d̄r a galea ꝑ caſſide: ꝛ eſt galeare galea armare ꝛ componit̄ vt degaleo as. i. galea ſpoliare ꝛ deoꝛnare. Et eſt galeo actiuū cū oībus ſuis cōpoſitis.

Galeron grece: latine dicit̄ coꝛium.

Galerus. a galeron hic galerus ri: ꝛ hoc galeꝝ ri: ꝛ hoc ga lerium rij in eodē ſenſu. ſ. pileū ex coꝛio: ꝛ ꝑpꝛie ex pelle ceſe boſtie factū. vn̄ galeratus ta tū. i. galeꝝ habens: vel galero oꝛnatus: ꝛ ꝑdu. penl. vnde Statius thebaidos Obnubitqꝫ comas ꝛ tempat aſtra galero. ꝛ ī doctrina li: Ex hoc auſterus ꝑducit atqꝫ galerus.

Galicea. a gala qd̄ eſt lac d̄r hec galicea cee: qꝛ gignat ho mines candidioꝛes reliq̄s Hiſpanie populis. vn̄ galica nus na nū: gentile. hi galicani grecā oꝛiginem ſibi aſſe rūt: vnde ꝛ naturali ingenio callent.

Galilea. a gala dicit̄ hec galilea lee: regio Paleſtine ſic di cta: qꝛ gignat cādidioꝛes hoīes q̄̄ alia regio Paleſti ne. ꝛ hinc galileus lea leum. Galileus interpꝛetatur vo lubilis. vnde ſepe inuenit̄: Galilei ſūt. i. volubiles. ꝛ eſt duplex galilea. ſ. ſupioꝛ ꝛ inferioꝛ: terra optima ꝛ ferax ꝛ corr. ꝑmam galilea. vnde in Auroꝛa d̄r: Hic tāta ter ram galileā pace beauit.

Galla. a gala lac dicit̄ hec galla le: inſtrumentū cerdonū quo coꝛia purgant̄: ꝛ dealbant̄. Galla etiā d̄r quedam herba ꝛ fructus quercuū. vnde fit quaſi puluis ad aptā da coꝛia: qui ſimilit̄ galla vocat̄. Galla etiā fuit nomen cuiuſdā mulieris. ꝛ a galla hic gallarius rij. ꝛ gallicari᷒ rij. i. cerdo qui in gallo opatur. ꝛ adiectiue declinat̄ gal larius ria riū: vel gallacarius ria riū: qd̄ ꝑtinet ad gal lā: ꝛ ſcribitur per geminū l.

Gallus li fluuius eſt Frigie: de quo hoīes potātes red dunt̄ inſani ꝛ ebrij. vnde ſacerdotes cibeles dicti ſunt galli ab illo fluuio vbi colit̄ Cibele: de quo potantes in ſacrificio nimietate furoꝛis agitabant̄ quaſi vini nimie tate. vt̄ dicti ſunt galli quaſi gallinacij: qꝛ caſtrati ſunt. ꝛ ꝑ cōpoſitionē archigallus li. i. archipꝛſbyter: ꝛ q̄ſi ꝑn ceps galloꝝ. vide in gallus.

Gallia in gallus exponit̄.

Galliacus ca cū. i. gallicus penl. corre. a gallia dicit̄.

Gallicantus in gallicinium exponit̄.

Gallicanus na nū penl. coꝛ. in gallus exponit̄.

Gallicinium. gallus ꝯponit̄ cū cano vel cantus: ꝛ d̄r hoc gallicinū nij. ꝛ hic gallicantus tus tui: in eodē ſenſu. ſ. cantus. vn̄ ꝛ quedā ps noctis d̄r gallicinū: vel gallicā tus a cantu galli. vide in crepuſculū.

Gallina. a gallus d̄r hec gallina ne: tam ꝑ vxoꝛe galli q̄̄ ꝓ quodā ſigno celeſti.

Gallinacius. a gallina d̄r gallinacius cia ciū qd̄ ad galli nā pertinet. Gallinacius etiā d̄r gallus: qꝛ vocem ꝛ foꝛ mā galline exꝓmit. Gallinacius etiā capus vel capo d̄r quia q̄i gallina eſt. vnde gallinacios dicimus imbelles ꝛ molles ſiue vxoꝛarios hoīes. Et ſcias ꝙ gallus gal lus gallinacius d̄r: qꝛ q̄ſi gallina nutrit pullos: qꝛ mu lieres ſolent ei deplumare ventrē: ꝛ fricare cū vrtica: q̄ talit̄ vrticatus libentiſſime cubat ſup pullos: ꝛ nutrit eos ſicut mater: ꝛ ꝗcillat ſicut gallina. Itē gall᷒ gallina cius repto cibo dat vocis ſignū vt gallina.

Gallinella le dimi. ꝑua gallina.

Gallinula le etiā dimi. ꝑua gallina.

Gallio onis: ꝑpꝛium nomen viri. de quo habet̄ Actuum xviij. ꝛ ꝑducit penl. in obliquis.

Gallogrecus ca cū: a gallo ꝛ grec᷒ componit̄. Gallogreci idē ſūt q̄ ꝛ galathe. ꝛ hinc hec gallogrecia cie: eadē re gio q̄ ꝛ galathia. Siquidē olī galli ī auxiliū a rege Bi tinie euocati: regnū cū eo pacta victoꝛia diuiſerūt: ſicqꝫ eiſdē grecis admixti ꝑmū gallogreci dicti ſunt: ꝛ coꝛū regio gallogrecia: nūc ex antiquo nomine galloꝝ ꝛ ga lathe dicūt̄: ꝛ eoꝝ regio galathia. ꝛ hinc gallogrec᷒ ca cū. ꝛ hic ꝛ hec galatha the: ꝛ ꝑdu. penl. gallogrecus.

Gallulus li dimi. ꝑuus gallus.

Gallus li: d̄r q̄ſi caſtrus vel caſtrat᷒ a caſtro ſtras: qꝛ iter aues hec ſola caſtrat̄. ꝛ vt dicit Greg᷒: Gall᷒ qū iam ſe ad cātū parat: ꝑus alas ſuas excutit: ꝛ ſemetipm̄ feriēs cantū vigilantioꝛē reddit: quia nimiꝝ neceſſe eſt vt hi

q̄ v̄ba ſacte p̄dicatiōis mouēt p̄us ſtudio bone actiōis
euigilēt: ne in ſemetipſis torpētes ope:alios excitēt vo
ce p̄us ſe q̄ȝ ſublimia fcā excutiāt: ⁊ tūc ad bn̄ viuendū
alios ſolicitos reddūt:⁊ anteq̄ȝ verba exhortatiōis iſo/
nent:omne qđ locuturi ſūt opib⁹ clament. Jteȝ a gala
greco dr̄ gallus la lū tā ꝓ gente q̄ȝ ꝓ hoīe illi⁹ gentis. ⁊
dicti ſunt galli a cādore corpis. ſm̄ enī diuerſitatē celi:
⁊ facies hominū ⁊ colores ⁊ corpoꝝ q̄litateſ ⁊ animoꝝ
diuerſitates exiſtūt. ⁊ hinc romanos graues:graios le
ues:afros verſipelles:gallos natura feroces ⁊ acrioreſ
ingenio videm⁹: qđ natura climatū facit inquā: nō ne
ceſſitate:ſed quadā inclinatiōe vel diſpōne. vn̄ inuenit
apud autores:ꝙ p̄dicta gentiū noīa deſignant ꝓꝓeta/
tes p̄dictas:vt iſte eſt afer:q̄i malign⁹:vel verſipellis ſꝫ
Hug. Hiero. aūt ſup epiſtolā ad gala. ſic dicit: Unaq̄q̄ȝ
ꝓuincia ſuas ꝓꝓetates: cretēſes ſemp mēdaces:malas
beſtias:ventres v̄o pigroſ ab Epimenide poeta dictos
Apoſtol⁹ cōprobat vanos mauros: ⁊ feroces dalma/
tas:latinos pulſat hiſtoric⁹ timidos. Frigas oēs poete
lacerant. Athenis expeditiora naſci igenia p̄hi gloriāt
grecos leues ⁊ apud Ceſarem ſugillat Tulli⁹. Jpſuȝ iſ/
rael graui corde: ⁊ dura ceruice oēs ſcripture arguūt.
Jn hunc modū arbitror ⁊ Apoſtolū galathis regionis
ſue ꝓprietatē attribuiſſe. O inſenſati galathe inquit ⁊c̄.
Jn originali etiā dicit Hiero⁹ ſup Jſaiā:ꝙ oēs hiſtorie
referūt romanoꝝ ⁊ iudeoꝝ gente nihil fuiſſe auarius.
Ad p̄dictoꝝ declaratiōeȝ nota:ꝙ electio anime multū
inclinat ex cōplexione corpis. vnde etiā medici iudicāt
aliquē eſſe inuidū:vel triſtem: vel laſciuū: vel aliquid
huiuſmodi. Judicia aūt hec frequenť vera ſunt:eo ꝙ ī
plurib⁹ rō paſſionib⁹ ſuccūbit: ⁊ ab eis deducit:q̄ȝuis
nō de neceſſitate:eo ꝙ rō imperiū ſup paſſiones habet
De hoc dixi ſupra in aſtꝝ. A gallus deriuat hec gallia
lie:regio eoꝝ. Et ſunt tres gallie. ſ. comata:togata: bra/
cata. Gallia comata ē Lōbardia. ſ. ab alpib⁹ vſq̄ȝ ad ru
biconē. Gallia togata eſt ab alpib⁹ vſq̄ȝ ad mare brita/
nicū. Gallia bracata eſt q̄ Rheno adiacet:vt ꝑs Burgū
die: Lotaringia: Flādria: Colonia: ⁊ terra lingonēſiū.
⁊ etiā quedā alie regiones cōtineť in gallia bracata. ⁊
hinc gallus la lū:gentile. ⁊ gallican⁹ na nū. ꝓꝑe tn̄ gal/
lus q̄ in gallia natus ē dr̄. gallicus ex gallia latus:gal/
licanus q̄ ex gallia aliq̄d affert. Et ſcias ꝙ galli germa
ni ſunt teutonici:ſed galli ſenones ſūt franci. Pap̄. aūt
ſic dicit: Gallie ſunt tres: togata. i. lōbardia ad morem
romanoꝝ:comata. i. burgūdia:bracata. i. teutonica:a lō
gis bracis. vide etiā ſupra ī galli. Nota verſus: Sūt po/
puli galli:tenebris dant cantica galli. Gallus auis:po/
pul⁹:fluuius:bacchiq̄ȝ ſacerdos. vide in petrus.

G amaliel interp̄tat retributio dei: ⁊ acuit in fine.

G amma me eſt lr̄a apud grecos:que apud nos valet g.

G amo grece:nubo dr̄ latine. ⁊ inde gamos. i. nuptie: vel
vxor:vel mulier. ⁊ ꝯponit monogam⁹:vnigamus: biga
mus:trigamus:quadrigam⁹:pentagam⁹:ſexagamus. ſ.
qui vel q̄ vni vel duob⁹ vel trib⁹ vel q̄ttuor vel quinq̄ȝ
vel ſex nupſit. inde h̄ monogamia:vnigamia:bigamia
trigamia:pentagamia:ſexagamia:ꝓꝑetas q̄ quis dicit
monogam⁹:vnigamus: ⁊ ſic de ſingulis: ⁊ cor. ga.

G anea in ganeum eſt.

G anearia. a ganea qđ eſt leccacitas : dr̄ h̄ genearia rie. i.
taberna : q̄ȝ ibi multa inutilia ganiūt. ⁊ hic ganeari⁹. i.
tabernarius. ⁊ hec genearia. i. tabernaria.

G aneo onis maſ. ge. i. leccator ī ganea: ⁊ deriuat a ganeū.

G aneum. a ganio nis dr̄ hoc ganeuȝ nei. ſ. locus in terra
defoſſus ad queȝ ad ludendū ⁊ ſcortādū ꝯfluebāt. Sꝫ
v̄bicūq̄ȝ ē leccacitas ille loc⁹ pōt dici ganeū: q̄ȝ ibi mul/
ta inutilia ganiūt. ⁊ hinc hec ganea nee leccacitas q̄ in
ganea fit. Jnuenit qn̄q̄ȝ ganea ꝓ putana:ſed hoc fit ꝓ/
pter expreſſioneȝ leccacitatis. A ganea deriuat hic ga/
neus nei. i. luxurioſus:leccator.

G anges gis maſ. ge. quidā fluui⁹ qui exiēs de ꝑadiſo ꝑgit
ad regiōes indie. hic ⁊ phyſon dr̄. i. caterua: q̄ȝ decē ma
gnis fluminib⁹ ſibi adiunctis implet: ⁊ efficit vn⁹. ⁊ dr̄
ganges a Gangarus qui fuit rex Jndie.

G anio nis niui re. i. intendere vel nutrire:latrare:irridere
vulpiū eſt. hoc enī ꝓꝑe agūt vulpes. vna vulpes ganit:
alia ogganit. ⁊ trāſlatiue transfert ad hoīes leccatores
⁊ leccatrices qui iutilit multa ganiūt:maxie qū ſe ꝓuo
cant ad luxuriam. Ganio cōponit cū ob: ⁊ b mutato in
g dr̄ ogganio onis. i. ꝯ ganientē ganire vl' garrire. ⁊ po/
nit qn̄q̄ȝ ꝓ reſpōdere:qn̄q̄ȝ ꝓ ſtulte loqui:qn̄q̄ȝ ꝓ incul
care. Ganio neutꝝ eſt cū omībus ſuis cōpoſitis. Jn Gre
ciſmo dr̄: Hinnit equs:grunit porcus:pipat quoq̄ȝ ni/
ſus: Frendit aper:vulpeſq̄ȝ ⁊ ganit:rudit aſellus. ſꝫ vi/
de ꝙ ganio p̄mā corr. lꝫ hic ꝓdu.

G aramas mantis maſ. ge. quidā rex fuit Apollinis filius
vn̄ hec garama me: quoddaȝ opidū qđ ille in Aphrica
ꝯdidit ex ſuo nomine Garamā appellauit. ⁊ hinc hic et
hec garamas mātis quidā popul⁹ Aphrice locū illū in/
habitans. vn̄ Lucan⁹: Nudi garamātes arant.

G arganus ni mons Apulie penl'. ꝓduc. ſꝫ ꝓ hoīe corr. vn̄
verſus: Mons eſt gargan⁹:ſed gargan⁹ incola mōtis.

G arrio ris riui. ⁊ eſt garrire v̄boſari:gaudere:blādire:ioca
ri. ꝓꝑe tn̄ eſt multa verba dicere:ſordide loq̄. Jlle enim
garrit qui multa v̄ba dicit:aut qui ſordide loq̄t. ſed ille
loquit q̄ recte ⁊ tꝑate dic̄. Garrio cōponit vt aggarrio
ris. i. valde vel iuxta garrire:vel cū garriēte garrire. con
garrio ris. i. ſimul garrire. degarrio ris. i. valde garrire:
vel a garritu ceſſare. pregarrio ris. i. pre alijs garrire. og
garrio ris. i. ꝯ garrire. regarrio ris. i. iteꝝ garrire. ſuggar/
rio ris. i. poſt vel paꝝ vel ſubtus garrire. Garrio ⁊ ei⁹ cō
poſita neutra ſunt ⁊ gemināt r. ⁊ a garrio hic garritus
tus tui penul'. ſ. ri ꝓduc. ⁊ a garrio:io mutato in vlo: dr̄
garrulo las verbū dimi.

G arrulus la lū dr̄ q̄ſi gracul⁹. ⁊ dr̄ ꝓꝑe garrulus:qui vul
go verboſus appellat:accedēte leticia: nec volens: nec
valēs tacere. ⁊ eſt ſumptū nomē a g̃culis auib⁹: q̄ȝ im/
portuna loq̄citate ſemp ſtrepūt:nec vnq̄ȝ quieſcūt. vn̄
hec garrulitas tatis. i. verboſitas:vel talis leticia.

G arrulo las in garrio eſt.

G auata. a cauo uas dr̄ hec gauata te:vas eſcarium:quaſi
cauata:g poſita ꝓ c. ⁊ differt a conca: q̄ȝ hec cauata:illa
concaua: ⁊ ꝓducit ua.

G audeo des gauiſus ſum verbuȝ neutropaſſiuū. Et ſunt
quinq̄ȝ q̄ ꝯtinent in his v̄ſibus: Quinq̄ȝ puer nūero neu
tropaſſiua tibi do: Gaudeo cū fio ſoleo ſimul audeo fi
do. ⁊ facit ſupinū gauiſum: deberet tn̄ facere gauſum:
ſicut audeo auſum: q̄ȝ format ſupinū a p̄ma pſona pre
ſentis indicatiui modi:deo mutata ī ſum:vt audeo au
ſum:video viſum:ardeo arſum. Gaudeo etiā i poſt u aſ
ſumpſit euphonie cā: ⁊ ſic facit gauiſum vt dic̄ Priſci.
vn̄ etiā in doctrinali dr̄: Gaudeo gauiſum p̄bet:vult re
gula gauſum. ⁊ ꝯſtruit gaudeo cū ablatiuo ſine p̄poſi/
tione:vt gaudeo ſocietate tua:gaudeo bono tuo: lꝫ ali/
qn̄ inueniat cū p̄poſitōe. A gaudeo hic ⁊ h̄ ⁊ h̄ gaudēs
tis: ⁊ gauiſus ſa ſum: ⁊ gauiſurus ra rū:omnia eius par
ticipia. Jtem a gaudeo hoc gaudiū dij. ⁊ eſt ſm̄ Papiā
gaudiū leticia animi:exultatio v̄o verboꝝ atq̄ȝ mēbroꝝ
vide de hoc in letus: ⁊ etiā in ſpes.

Gauſape pis neu.ge.i.mātile: ꝛ inuenit̄ ꝑ quodaȝ genere pallij. ꝛ qū deberet reglarit̄ facere ablatiū in i: frequēſ vſ⁹bȝ vt faciat in e tm̄: ꝛ ab iſto ablatio fit plurale gauſapa: nam a gauſapi gauſapia deberet eſſe ꝛ non gauſapa ſȝ Hug. Priſ.autē in.iiij.li.ſic dic̄: Antiquiſſimi ꝛ h̄ gauſapes ꝛ hec gauſapia: ꝛ hoc gauſape ꝛ plurale neutri hec gauſapa quaſi a nominatiuo gauſapum protuliſſe inueniūtur. Idē in eodē: Gauſape facit ablatiū i e Horatiuſ in.ij.ſermone: Gauſape purpureo menſaȝ terſit ꝛ alč.vn̄ pſi⁹:q̄ſi in e tm̄ d̄ſinēte ſupradicti nomīs ablatio gauſapa dic̄ pluralit̄ nō gauſapia: Iaȝ chlamides regū iā lutea gauſapa captis. Seneca ouidiuȝ ſequēs:gauſapa ſi ſumpſit gauſapa ſumpta probat.genitiuus aūt pluralis facit gauſapū:formaf̄ eni ab h̄ ablatiuo gauſape: e mutata in um ſicut:nuce nucuȝ:furfure furfurum.dtūs plural̄ fac̄ gauſapib⁹.

Gaza ze fe.ge.lingua perſarū dicunt̄ diuitie:theſaurus.vn̄ hoc gazetum ti penultima ꝓducta .i.gazarū repoſitoriū quod ꝛ ꝑ ipſa gaza ponit̄: ꝛ hec gaza ze: quedaȝ ciuitas paleſtine:qꝛ ibi cābiſes rex perſaruȝ theſauros ſuos poſuit: quȝ bellum egyptijs intuliſſet. vn̄ hoc gazetum ti: vinum inde latum.Et ſcias ꝙ gaza producit primā poſitione: qꝛ z eſt duplex ꝯſonās.vnde vitioſum eſt illud: Cōdite gaza polo ſaccos vacuare gazaruȝ. quȝ vocalis ante z in fine precedētis dictionis inuenit̄ breuiari. vn̄ Iuuenalis: Si tibi zelotipe referentur ſcrinia mechę. ſȝ Priſ.hoc nō recipit nec cōmendat.

Gazetuȝ in gaza exponit̄.

Gazophilaciū.Gaza ꝯponit̄ cū philaxe quod ē ſeruare:ꝛ dicitur hoc gazophilacium lacij archa vel loc⁹vbi communis cenſus reponebatur:vl̄ vbi in templo colligūt̄ ea que i vſus indigētiū pauperum reſeruans ſȝ Hug. In hiſtorijs aūt ſuper euangeliuȝ dicitur: ꝙ gazophilacium erat archa deſuper foramē habens poſita ad dexteraȝ ingrediētib⁹cōtra altare i qua mittebat̄ pecunia offerentiuȝ ad ſartatecta templi inſtauranda: ꝛ ſeruabatur. In ezechiele aūt gazophilacia dicūt̄ cellule pue vbi theſauri recōdunt̄.

Gazophilax cis vel lagis:vtrūq̄ enim inuenitur maſ. ge. eſt.ꝛ dicit̄ gazophilacium.vnde ioſephus: Non permiſit vt quado opus eſſet a gazophilage peteret̄ eiſdeȝ pōtificeȝ iſmaelem ꝛ ezechiaȝ gazophilaceȝ.ꝛ d̄r gazophilax qui preeſt gazophilatio:vl̄ q̄ cuſtodit vl̄ fuat illud ꝛ corripit gazophilax penul.in ntō:ſed in gtō eā ꝑdu.ſ. gazophilacis.

Gazula le dimi.ꝑua gaza.

G ante E

Ge grece latie dicit̄ terra.vn̄ hic geō fluui⁹ ď padiſo exiēs ꝛ vniuerſaȝ ethiopiā: cingēs:dict⁹ſic: qꝛ incremēto ſue mūdatiōis terraȝ egypti irrigȝ. Hic apud egyptios nil⁹ vocatur pp limū quē trahit q̄ effic̄ fecūditatē. vn̄ ꝛ nil⁹ q̄ſi nilon.i.limū trahēs. Nā antea nilus latie melo dicebatur. ꝛ ſcribit̄ geon ꝑ e nō per i ſm Hug. ꝛ Pap. ꝛ ēt ſm Iſido.xiij.li.etymo. vbi agit de fluminib⁹.vn̄ pat; ꝙ Gen̄ ij. ꝛ eccle.xxiiij. dicendū eſt geon ꝛ non giō. Giō eni eſt q̄dā loc⁹ in quo inunctus eſt ſalomon in regeȝ ď q⁹ habet̄ in t̄cio li. Reg.ca.j. Et poſuerūt ī q̄t ſalomonē ſup mulā regl dauid: ꝛ adduxerūt euȝ i giō ſumpſitq̄ ſadoch cornu olei ď tabernaculo ꝛ vnxit ſalomonē.

Gedeon interpiat̄ expimētū iniq̄tatl eoꝝ.frequentibus.n. documētis informatus eſt q̄ſi preſagio cōtra hoſtes victoriam futuraȝ expiret̄. Ex quo futuro expimēto etymo.nomis ſumpſit. ꝛ declinatur hic gedeon hui⁹gedeonis. ꝛ ꝑdu.penul. gti.vnde in aurora dicit̄: Angel⁹accedit cū gedeone loquēs. ꝛ acuit̄ vltia in fine in ntō.

Gehēna: vide in gehennon.

Gehennon. Ge cōponit̄ cuȝ hennon qđ fuit nomē ꝓpꝛiū cuiuſdā hominis. ꝛ d̄r gehennon.ſ. vallis q̄daȝ iuxta hieruſalē que fuit filioꝝ hennō: ꝛ inde dicta eſt gehennon q̄ſi terra hennon vel filioꝝ ei⁹. ꝛ fuit h̄ vallis olim ꝯſecrata idol̄: ꝛ ſcelere idolatrie plena: repleta cadauerib⁹ mortuoꝝ.ibi eiȝ hebrei filios ſuos imolabāt demonib⁹ vn̄ dicta eſt gehenna.i.loc⁹ignis ꝛ ſulfuris: infern⁹: vel pena inferni.futuri eni ſupplicij loc⁹ vbi peccatores ſūt cruciādi: ꝑdicti loci vocabulo deſignat̄ ſm Hug. Hieronym⁹ etiā dic̄: Nomē gehēne a valle idol̄ cōſecrata iuxta hieruſalē traxiſſe putant: que repleta eſt olim cadauerib⁹ mortuoꝝ quā ioſias ꝯtaminaſſe legit̄. iiij. Regū c.xxiij.b. ꝛ hac ſilitudine trahit̄ ad infernū in quo ſc̄ mortui ſempiterni. vide in racha.

Gela.a gelu d̄r hec gela: fluui⁹ſicilie: qꝛ frigid⁹ eſt.vn̄ quedaȝ ciuitas dicta eſt gela: ꝛ h̄ gela⁹a um.

Gelicidiū dij.i.gelu cadēs: ꝛ cōponit̄ a gelu ꝛ cado dis.

Gelima.a gelu ꝛ ligo gas ꝛ manu ꝯponit̄ hec gelima me .i.garba vel coma ſegetis: qꝛ cū manu ligat̄ ſuꝑ genu.

Gello onis in gillo eſt.

Gelo las laui.i.ſtringere terrā gelu ꝓprie: ꝛ d̄r a gelu. Et cōponit̄ vt aggelo las.i.valde vl̄ iuxta gelare. Itē cōgelo las.i.ſimul gelare. Iteȝ degelo las.i.valde gelare vel a gelu remouere. Iteȝ regelo las.i.iteꝝ gelare: vl̄ a gelu remouere. Et ab iſtl inchoatia: cōgelaſco: degelaſco ꝛc̄ Gelo ꝛ ei⁹ꝯpoſita ſūt actiua: lȝ inueniant̄ q̄nq̄ in abſoluta ꝛ paſſiua ſignificatiōe: vt gelat terra.i.gelat̄. ꝛ corꝛ. hanc ſyllabaȝ ge. vn̄ Ouidi⁹in.xi.metamoꝛ. Cōgelat: ꝛ patulos vt erāt indurat hiat⁹. Iteȝ Lucan⁹ in.iiij. Nec pallas ſpectare pōt: vultuſq̄ gelaſſent.

Gelan⁹ni: q̄dā ppl's qꝛ ſit frigide zone ꝓpiq⁹ ꝛ d̄r a gelu.

Gelos grece latine d̄r riſus.

Gelu. Ge.i. terra cōponit̄ cum ligo gas: ꝛ d̄r h̄ gelu indeclina. i ſingulari: ſȝ gelua geluū in plurali: qꝛ oē nomē q̄rte declinatōis deſinēs in u eſt indeclinabile in ſingulari nūero: vt veru gelu ꝛ cornu. ꝛ d̄r ſic: qꝛ liget.i.ſtringat terrā.vn̄ gelid⁹da dū. ꝛ compat̄ gelid⁹dior ſim⁹.vn̄ gelide di⁹ſime aduer. ꝛ h̄ geliditas tatis. ꝛ corꝛ.ge. Oui. in epi. Queq̄ micat gelido pat̄ vrſa polo.

Gemebund⁹ da duȝ.i.ſimilis gemēti vel q̄ facile gemit: ꝛ deriuat̄ a gemo mis.

Gemellipera re penl̄t.coꝛ. que gminos parit: ꝛ cōponit̄ a gemell⁹ ꝛ pario vel pariens.

Gemell⁹ vide in gemin⁹.

Gemine⁹ nea neuȝ vide in geminus.

Gemino.a gemin⁹ d̄r gemino nas naui.i.duplicare. ꝛ cōponit̄ vt cōgemino nas: item ingemino. ꝛ eſt actiuū gemino cū oīb⁹ ſuis cōpoſitl: ꝛ corꝛi mi.

Geminus.a gigno nis d̄r geminus na num.i. duplex vel duo. vnde gemini dicuntur duo ſimul nati. ꝛ non tm̄ duo ſil̄ nati dicūt̄ gemini: ſed etiam plures. De geminis vno abortiuo alter qui legittime fuerit natuſ vulpicus appellat̄. Gemini etiā q̄nq̄ dicūt̄ pares: ſiles: eq̄les.vn̄ gemellus la luȝ dimi. Item beniamin: qꝛ vtraq̄ manu eque vtebat̄ ꝑ dextra geminus eſt dict⁹: ꝛ ei⁹ filij gemini. vn̄.ij. Reg.c.xx. Uir gemine⁹. ꝛ videt̄ ꝙ deberet dici vir gemini⁹ita ꝙ i eſſet in penul. ſyllaba: ſi vſus nō obſiſteret: qꝛ cōmunit̄ dicit̄ gemine⁹ ꝑ e. vide in beniamī. Hic nota ꝙ in primo reg.ca.ix. Saul. dic̄: Nūquid nō fili⁹ gemini ego ſum de minima tribu iſrael ꝛ cognatio mea nouiſſima inter omēs familias de tribu beniami.

Jteꝫ iudicum ca.vj.ſimiliter reſpondit gedeō angelo di
centi ei: Uade in hac fortitudine tua ⁊ liberabꝭ iſrael d
manu madian. Ecce iq̄t gedeō ad āgelū: Familia mea
infima eſt in manaſſe: ⁊ ego minim᷒ ī domo patrꝭ mei
vbi in p̄mo regꝭ.ca.ix. dicit magiſter hugo in poſtillis:
Nota hic duplicē opinionē. Quidaꝫ dicūt φ geminus
fuit q̄dā viliſſim᷒ ī tribu bēiamī q̄ ſepe legiť ī properat᷒
fuiſſe poſteris ſuis: ⁊ de illo fuit ſaul vt dicūt. ſed ioſe-
ph᷒ diċ cōtrariuꝫ: dicit.n. φ cis nobilis fuit ⁊ potens: ⁊
ſaul ſtrennus: ⁊ hoc magꝭ credim᷒. vñ dicim᷒ ſicut he-
brei dicūt φ ben ī hebreo ideꝫ eſt quod fili᷒. iamin ideꝫ
eſt φ gemini: ⁊ īterp̄tať dextra. ideꝫ eſt ĝ beniamin qđ
eſt fili᷒ gemini ⁊ ecōuerſo. Eſt ergo ſenſ᷒ hui᷒ qđ diciť
hic: Nunq̇d nō fili᷒ gemi ego ſum.i. de tribu beniamī
q̄ minima erat: q₂ fere deſtructa fuit ꝑꝑ vxoreꝫ leuite vt
legiť iudicū.xx. vñ ſubiūgit. De minima tribu iſrael. vel
forte hoc diċ ex humilitate: vt.j.coꝝ.xv. paul᷒ dixit: Ego
ſum minim᷒ apl'oꝝ qui nō ſum dign᷒ vocari aplus.

G emiſco ſcis in gemo mis vide.

G emma. a gummi dr̄ gēma me quaſi gūma: q₂ inſtar gū-
mi tranſluceat. ⁊ ſcribitur per duplex m. vnde patet φ
produċ p̄mā. vnde Oui.epi. Nec preciū ſtupri gemmas
aurumq₃ popoſci. ⁊ inde gemmatuſ ta tū: geminis abū
dans. ⁊ cōparatur.

G emmo mas. a gemma dr̄ gemmo mas maui mare.i. re-
ſplēdere. Jtem gemmare.i. gemmis ornare. ⁊ cōponiť
vt cōgēmo mas.i. ſimul gemmare. degēmo mas.i. val-
de vl' deorſuꝫ gēmare. vl' gemmas auferre. egēmo mas
.i. degēmare. ingemmo mas: regemmo mas. Gemmare
ꝓ gemmis ornare actiuum eſt. ⁊ ſimiliť cōpoſita ab eo
ſm̄ hanc ſignificationē actiua ſūt: ſed gemmare pro re
ſplendere neutꝝ eſt: ⁊ ſcribiť ꝑ duo m.

G emmoſus. a gēma dr̄ gēmoſus ſa ſuꝫ.i. plen᷒ gēmis: vl'
pulcer. ⁊ cōparať. vnde gēmoſe ſius ſime aduer. ⁊ hec
gemmoſitas tatis.

G emmula le dimi. p̄ua gemma.

G emo mis mui mitū. vñ hic gemitus tus tui: ⁊ gemēdus
da dū.i. dignus gemi. vnde beatus gre. Quiſq̇s talis ge-
mendus eſt: q₂ nō gemit. ⁊ gemebund᷒ da dum. Gemo
cōponiť vt congemo mis.i. ſimul gemo. ingemo mis.i.
valde vel intus gemo. ⁊ ꝓgemo mis.i. ꝓcul gemo vl' pa
laꝫ gemo. iteꝫ regemo mis.i. iteꝝ gemo. Et ab omnibus
iſtis incboatiā: gemiſco: cōgemiſco: ingemiſco: ꝓgemiſ
co: remiſco. Gemo ⁊ eius cōpoſita ſūt neu. ⁊ faciūt pre-
terituꝫ in mui ⁊ ſupinū in mitū. ⁊ cor. hāc ſyllabā ge. vñ
in aurora dr̄ ī leuitico: Suſpirādo gemat ⁊ cor ad alta
leuet. Jtē vīdocinēſ: Sub dn̄o deo carcere p̄ſſa gemit.

G ena. a genos dr̄ hec gēna ne loc᷒ lachrymaꝝ vl' inferior
pars oculoruꝫ: illa pars vultus que eſt inť malas ⁊ au
riculas vnde barba incboat: ſic dicta: q₂ ibi barba gigni
incipiat. Gena ēt dr̄ palpebra. vñ Terētius: Hodie non
cōp̄ſſi genaꝫ. ⁊ corr. ge. Ouidi᷒.epi.v. Et ſecuri madidas
vngue rigente genas. Jtem in aurora dr̄: Et ſteriles ha
buit ⁊ ſine flore genas.

G enealogia gie acuit penl'. vide in genealog᷒.

G enealogus. Geneſ.i. generatio cōponiť cū logos: ⁊ di-
citur genealogus ga gū.i. de geneſi loquēs: ſiċ beatus
matthe᷒. vnde hec genealogia gie.i. generatio vel ſm̄o
de genere vel linea generatiōis. ⁊ acuit gi. ⁊ corr. ēt lo.

G enearcha. Geneſ quod eſt generatio cōponiť cum ar-
chos quod eſt p̄nceps: ⁊ dr̄ hic ⁊ hec genearcha.i. prin-
ceps vel caput toti᷒ generis.

G ener neriſ nero.i. marit᷒ filie. ⁊ dr̄ a genet quod ē muli-
er: q₂ propter mulierē habetur. Uel diciť genus: q₂ ꝓ-
pter augmētandū gen᷒ aſciſciť.

G eneralis. a gen᷒ dr̄ hic ⁊ hec general' ⁊ hoc le.i. vniuer-
ſalis. ⁊ cōparať generalis lior ſimus. vnde generaliť lius
ſime aduer. ⁊ hec gnālitas tatꝭ.i. vniuerſalitas. Nomen
etiaꝫ gnāle dr̄ qđ in diuerſas ſpēs poteſt diuidi: vl' ani-
mal ⁊ arbor.

G eneratim.i. ꝑ ſingula genera aduer. diſcretiuū: ⁊ deriua
tur a genus.

G enero. a genus dr̄ genero ras. ⁊ componiť vt cōgenero
ras.i. ſimul generare. degenero ras.i. deorſuꝫ eē vel fieri
a genere: eſſe vel fieri degenerē. vel degenerare eſt de-
nobilitare.i. facē degenerē. vel degenerare eſt de gene-
re exire peccādo vel malis morib᷒. Jteꝫ regenero ras.i.
iteꝝ gnāre: qđ fit ꝑ baptiſmū. ⁊ eſt actiuuꝫ genero ras
cum oībus ſuis cōpoſitꝭ p̄ter degenero ras: qđ eſt neu
trū ꝓ eſſe vel fieri degenerē: ⁊ corr. ge. Lucan᷒ in vj. De
generes trepidant aīmi: peioraq₃ verſant. Et diſſert ge
nerare a gignere: vt p₃ in h̄ verſu: Feīa ſola parit: gnāt
vir: gignit vterq₃. Et nota φ generare poti᷒ tractuꝫ eſt
a genere q̄₃ gen᷒ a generādo: q₂ pri᷒ oportet gen᷒ eſſe ī
aīali q̄₃ ip̄m generet. ſed Priſci. cām voluit ꝑ effectuꝫ
ꝓbare qū diċ: Gen᷒ dr̄ a generādo. qđ n̄ intelligiť tan
q̄₃ a ſua cā: ſ₃ tanq̄₃ ab effectu. a genere eni ꝓuenit effe-
ct᷒ gnātiōis cauſatiue ⁊ recte. Gen᷒ aūt dr̄ a genos qđ
eſt nā: ⁊ inde geneſ. Et ſcias φ gnātio eſt exit᷒ a nō eē
in eē. Corruptio v̄o eſt ꝓgreſſus ab eē ad non eē. ⁊ for-
mať gnātio a gtō gnāti addita o. Et inueniť q̄druplex
gnātio: q₂ vt diċ Anſhelm᷒: de᷒ quattuor mōis hoiem
fecit.ſ. ſine viro ⁊ femīa: ſiċ p₃ in gnātōe Ade: Geñ.ij. itē
de viro ſine feīa: ſiċ gnātio Eue q̄ facta eſt de coſta vi-
ri dormientꝭ: ſicut dicā in mulier. iteꝫ de viro ⁊ femīa: ſi
cut p₃ in gnātiōe Seth ⁊ cōiter oīuꝫ alioꝝ hoīuꝫ. item
de femīa ſine viro: ſiċ fuit in gnātione Chriſti: q̇ ſingu
lariter nat᷒ eſt de virgine Maria. Hec gnātio figurata
fuit Geñ.xv. vbi dr̄: Gnātione q̄rta reuerteněť huc: q₂.ſ.
in Chriſti gnātione exules ad patriā celeſtē reuertunť
ꝑ Chriſti mortem.

G eneroſus ſa ſum dr̄ a gen᷒. ⁊ appellať generoſus nobil'
boni generꝭ: l₃ tñ ruſtici gen᷒ habeāt: non tñ dicunť ge
neroſi. ſoli eniꝫ nobiles ſolent ſuas deſcribere genealo
gias: vnde ipſi ſoli dicunť habere gen᷒ non ruſtici: l₃ ge
nus habeant: vñ ⁊ aborigines dicunť quaſi ſine origīe.
⁊ compaꝛť vt generoſus ſior ſim᷒: vñ generoſe ſi᷒ ſime
aduer. ⁊ h̄ generoſitas tatꝭ.i. nobilitas: pulcritudo.

G eneſar ī fine acuiť: ⁊ ē ſtagnū ſiue lac᷒ in iudea ampliſ-
ſim᷒: longitudine centūquadraginta ſtadijs extendiť:
latitudine q̄draginta diffundiť: auram non ventꝭ: ſ₃ ꝑ
ſemetip̄m ſibi exercēs. vñ ⁊ geneſar q̄ſi exercēs ſibi au-
ram dr̄: φ videl₃ ex vndis criſpantib᷒ generat auras. ⁊
hoc accidit vt ferť: q₂ ex reflexu iordanis generať in h̄
ſtagno vent᷒ vel aura. Lacus etiam p̄dictus dr̄ ſtagnū
genezareth.

G eneſ fe.ge.i. nā vel generatio: ⁊ dr̄ a gigno nis ſm̄ Hu-
gu. vl' poti᷒ dr̄ ſm̄ alioſ a gen᷒ qđ ē natura. Jnueniť eti
am h̄ geneſis: hui᷒ geneſis vel geneſeos: quidā liber ve-
teris teſtamēti: ſic dictus: q₂ exordiuꝫ mundi vel gene-
ratio in eo contineť.

G eneſta ſte: parua arbor ⁊ vtilis mulierib᷒ ꝓpter lanifici
um qđ inde habeť ſm̄ Hugꝭ. Uel vt dicit Papi. Gene
ſta gen᷒ virgulti amariſſimi.

G enet grece: latine dr̄ mulier.

G enetaliac᷒. A geneſis natura diciť genetaliacus ca cuꝫ
id eſt mathematicus. Genetaliaci quidam magi dicti
ſunt ꝑꝑ cōſiderationeꝫ naturaliuꝫ dieruꝫ: q₂ geneſiꝫ ꝑ

duodecim ſigna celi deſcribũt: ſiderũq; curſu naſcẽtiũ mores ⁊ actus ⁊ euentus predicare conãt. i. qs quo ſigno fuerit natus: aut quẽ effectũ habeat vite qui naſcitur. Hi ſũt q̃ vulgo mathematici vocãt. vnde hoc genetaliacũ ci. i. natiuitas. ⁊ cor. penul.

Geneteari⁹ in geneteũ eſt.

Geneteũ. a genet dicit hoc geneteũ tei penl. acuta. ſ. lupanar vl textrinũ: q2 ibi cõuent⁹ feminaꝝ ad meretricandũ ad vl opus lanificij exercendi conueniunt. dicit ergo genetetũ locus vbi mulieres cõueniũt ad texendũ ſicut eſt textrinũ vel ad ꝓſtituendũ ſic eſt lupanar. vñ genetearius ria rium: qui vtitur vel preeſt geneteo vel textor in geneteo.

Genialis penl. ꝓducta in genius vide.

Geniatus ta tũ. i. grat⁹: delectabilis. ⁊ dr a geni⁹ nij.

Genicularis penul. ꝓdu. in geniculũ eſt.

Geniculor. a genu dr geniculor laril. i. genua iclinare: flexis genibus adorare. vnde geniculatim aduer. Inuenitur etiã geniculo las. vnde Aug. in quodã ſermõe dic Qualis eſt iſte magnitudinis ſupne glorie ad c⁹pãnos angeli excubãt: reges trepidãt: vl tripudiãt: ſidera obſecũdãt: ⁊ ſectatores ſapiẽtie geniculãt. ⁊ cor. cu.

Geniculũ li dimi. paruũ genu. vñ hic ⁊ hec genicularl ⁊ hoc re: qd pertinet ad. genu ⁊ hic genicularis qdã: herba q̃ ob repellendã vim ſcorpionũ ſubſternit.

Genimẽ mis neu. ge. i. generatio vel germẽ. ⁊ cor. penul. tã i ntõ q̃ in gtõ. ⁊ dr a gigno is: Matth. xxiij. Genimia viperaꝝ qs oñdit vobis fugere a vẽtura ira?

Genioſus. a geni⁹ dr genioſus ſa ſum. i. plen⁹ genio. ſ. geniodeo: vl genio. i. ingenio.

Geniſta. a gen⁹ dr hic ⁊ hec geniſta ſte. geniſte qdã heretici dicti ſunt: q2 de genere abrae ſe eẽ gloriant. Nam ⁊ in babylonia quã veniſſet ppls dei pleriq; reliquentes vxores ſuas babylonijs mulierib⁹ adheſerũt. qdã autẽ iſraeliticis cõiugijs tñ cõtẽti vel ex eis geniti dũ reuerſi eſſẽt de babylonia diniſerũt ſe ab oĩ populo: ⁊ aſſũpſerũt ſibi hoc nomẽ geniſte iactantie cauſa.

Genitale lis ge. neu. genitalia dicũt qdã corporis ptes. ſ. ſexus virilis ⁊ feminei: vel a geniodeo: vel a gignendo Hec ⁊ pudẽda ⁊ verẽda a verecũdia dicũt vñ ⁊ opiũt Dicũtur etiã ihoneſta: q2 nõ habẽt ſpẽ decoril: ſic mẽbra que in promptu ſũt: idẽ q; feretrũ. vñ hic ⁊ hec genitalis ⁊ hoc le: quod ſpectat vl pertinet ad genitale vl ad genituram ſm Hug. Pap. etiã: Genitalia vnde vir generat aut mulier parit.

Genitiuus. a gigno gnis dr gtũs ua uũ: qd ptinet ad genituraã. ſ. naturalis: vt genitiua forma vel imago. i. in q̃ genitus eſt: ⁊ hic gtũs gti ꝓ quodã caſu: q2 alioſ caſus ex ſe gignat: vel q2 per ipſum genus ſignificam⁹: vt quã dr: Hoc eſt genus priami.

Genitor. a gigno is dicitur hic genitor toris. ⁊ eſt genitor nomen nature vl originis: pater dignitatis ⁊ honoris. vnde ſenes patres dicimus.

Genitura re. i. gnãtio vl ſecli poſteritas. ⁊ dr a gigno is.

Genitus. a gigno dr genit⁹ ta tũ: ⁊ hic genitus ti: ꝓ filio ⁊ hec genita te ꝓ filia. Genitus cõponit vt ingenitus ta tum. i. non genitus: primogenit⁹ ta tũ: ⁊ vnigenitus ta tum. Priogenit⁹ ante quẽ null⁹ eſt genitus. Unigenitus ante quem ⁊ poſt quẽ null⁹ eſt genitus. Et ſic dominus noſter ieſus Chriſtus dictus fuit vnigenitus ⁊ primogenitus tam ſm patrem q̃ ſm matrẽ. vide i primogenitus.

Genius nij: maſ. ge. de⁹ q̃ pẽſt nuptijs: vl de⁹ nature. ⁊ dr a gigno is: q2 q̃ſi vim habeat omniũ rerũ gignẽdarũ vl dr a gignẽdis liberis. vnde hic genialis hui⁹ genialis dr lectus q̃ in nuptijs ſternitur. ſ. in quo ſponſus ⁊ ſpõſa cubãt. Sz cubile ẽ cõcubinalis lectus a cubando nõ a gignẽdo dictus. Ad genialẽ fit aſcenſus cauſa gignẽdi liberos. ad cubile fit deſcẽſus ſolũ cauſa cõcumbẽdi ⁊ hic ⁊ hec genialis ⁊ hoc le. i. naturalis vel nuptial vel voluptuoſus. ⁊ hinc. generaliter aduer. i. naturaliter vl nuptialiter: vel voluptuoſe. vnde Oui. xj. metha. Hoſpitis aduentũ feſtũ generaliter gerit. Itẽ a geni⁹ hoc geniũ nij. i. igeniũ. Et ſcias q; gen⁹ ⁊ geniũ inueniunt in alijs ſignificacionib⁹. Geniũ honor puat⁹: geni⁹ honor publicus ſm Hug. Pap. vo dic: Geniũ honor: aut dignitas: vigor: ordinatio: genialis: gratuſ: ꝓpiq⁹: affinis.

Genorhadũ. a genos dr hoc genorhadũ di: qd vulgo dr gerinotus. vnde quidã: Murileg⁹ bene ſcit c⁹ genorhada lambit.

Genos grece latĩe dr barba vl natura.

Gẽs. a gigno gnis dicit hec gẽs tis. Eſt aũt gẽs ab vno pncipio orta mltitudo vl ab alia natione ſm ꝓpriã collectionẽ diſtincta: vt grecie: aſie: Dicta gẽs pp generatiões familiaꝝ a gignẽdo: ſic natio a naſcẽdo. Gens gen⁹ eſt natiõis vl familie: vt iulie: claudie. gen⁹ ad q̃litatẽ refert: vt pomi pecoril. Et ſcias q; gẽs ĩuenit ĩ eodẽ ſenſu in quo gentilitas. vñ ĩ actib⁹ apl'oꝝ: Ecce ꝯuertimur ad gẽtes. ⁊ in euan. In viã gẽtiũ ne abieritis.

Gẽtilic⁹ ca cum penl. cor. i. õ gẽtib⁹ exiſtẽs vl ad gentiles ptinens: ⁊ deriuat a gẽtilis.

Gentilis. a genſ dr hic ⁊ hec gẽtiliſ ⁊ hoc le. ⁊ ſunt gẽtiles ꝓprie q̃ nec circũcidũt: vt iudei nec baptizantur: vt chriſtiani. vnde ⁊ gentiles dicunt q2 tales exiſtũt et ſunt geniti: ſed chriſtiani nõ ita ſunt vt fuerũt geniti: q2 ſunt baptizati. Silr ⁊ iudei mutãt: q2 circũcidũt: ⁊ hinc gẽtilic aduerbium ⁊ hic gentilitas tatiſ. i. collectio gẽtiliũ: vl ꝓpetas qua aliqs dr gẽtilis: ⁊ gentilic⁹ ca cũ. Gẽtiles nati ſũt ex iaphet filio noe. Nã ſic dic Chryſo. ſup matth. Chriſt⁹ duxit populũ in tẽplũ: vt gẽtes iudeis cõiungat: vt impleat quod iacob benedicẽs filium ſuũ iudã prophetauit: Alligãs inqt ad vitẽ pullũ ſuũ. Que eſt iſta vitis? iudea que ex egypto tranſlata eſt ⁊ in oriente plantata. ⁊ ſic ꝓphetauit noe de filijs ſuis dicẽs: Benedict⁹ fili⁹ me⁹ ſem: dilatet de⁹ iaphet ⁊ inhabitet in tabernaculis ſem: Gen. ca. ix. Sem. n. erat pat iudeoꝝ: Iaphet pater gentiũ q̃ per chriſtũ ingreſſe ſũt in tabernacula iudeoꝝ vide in iaphet.

Gẽtos. i. decẽ. ⁊ cõponit cũ bis: ⁊ dr vigĩti q̃ſi bigĩti. ⁊ cũ tris: ⁊ dr trigĩta ⁊c ſilia.

Genu. a gena ne dicit hoc genu in ſingulari indecli. ſz in plurali genua genuũ genib⁹. Genua ſunt cõmiſſiões femorũ ⁊ cruriũ: dicta ſic: q2 in vtero ſint genis oppoſita: Ibi. n. coherẽt ſibi: q2 infans ĩ vtero caput tenet inclinatũ inter genua. ⁊ hinc eſt q; homines dũ ad genua ſe proſternunt ſtatim lachrymantur voluit. n. nã eos vterum maternum rememorare vbi q̃ſi in tenebris cõſidebãt anteq̃ venirent ad lucem. Et nota q; genua cõſecrata ſũt miſericordie. Dicũt eñi philoſophi ſingulas corporis partes numinib⁹ cõſecratas aurem memorie frõtẽ genio vñ venerãtes deũ tãgim⁹ frõtẽ ſigno ſancte crucis dexteram fidei: genua miſericordie. vnde hec tangũt rogantes.

Genuin⁹. a gen⁹ dr genuin⁹ na nũ. i. naturalis ⁊ hic genuin⁹ ni dens maxillaris. ⁊ etiã q̃lib; dens põt dici genuin⁹ a genio vl a gigno: q2 naturalr gigni habeat. vñ pſius: Et genuinum fregit in illis.

Genus generis a gigno is dicit ſz Hug. Et Priſ. dicit: q;

genus dicitur a generando. Alij dicūt q genus dicit a genos qd eſt nā. & hoc verū: & recte: & cauſatiue loquēdo: ſicut dixi in genero ras. Et ſumitur m'tiplicit' gen⁹ Dr enī gen⁹ multitudo aliquoꝝ ſiue collectio ab vno pncipio deſcendentiū. & dr gen⁹ principiū illi⁹ collectionis. Et gen⁹ dr predicabile quoddā in dialectica: & tc gen⁹ ſic deſcribit: Gen⁹ eſt qd predicat de plurib⁹ differentib⁹ ſpē in eo q quid eſt. Item gen⁹. i. ſanguis vel origo. & gen⁹. i. maneries. & gen⁹. i. qualitas ſubſtātial'. & gen⁹. i. accñs partiū orōnis. Et forte alijs mōis dr gen⁹. vide ſupra i tercia parte in ca. de genē noīuz. multa enī vtilia inuenies ibi: & etiā vbi agit de ſecūda declinatione & tercia nominū.

Geographus phi maſ. ge. i. terre deſcriptor: a geos qd eſt terra: & graphos qd eſt ſcriptor. vñ hec geogphia phie. i. terre deſcriptio: & geographo phas. i. terraz deſcribere: & corripit gra.

Geomācia cie fe. ge. diuinatio que fit i terra: a geos terra & mancia dīnatio. Et ſunt qttuor gnā dīnatōis ſm qttuor elemēta: ſic dixi i aeromācia: q eſt diuinatio i aere Et ſcias q demones expſſe iuocati aliqñ futura pnunciant p hoīes viuos: ſicut i arrepticijs pz. & hec diuinatio fit p phitones. Quādoq vō futura prenunciāt per aliqs figuras vel ſigna que i reb⁹ inaīatis apparent in aliquo corpore terreſtri: puta vngue: vel ferro: aut lapide polito: & vocat geomācia. Si aūt i aqua hydromancia. Si aūt in aere: aeromācia. Si aūt i igne: pyromancia. Si aūt in viſcerib⁹ anīaliū immolatoꝝ in aris demonū vocat aruſpiciū. vide i aeromācia.

Geometer vel geometra: tre menſor: & pduc penl't.

Geometria trie. i. menſuratio terre. Ge enī terra: metron grece mēſura dr ſm Papi.

Geon vn⁹ de fluuijs paradiſi. vide ſupra i ge.

Georgic⁹. Orge qd eſt cultura cōponit cum ge qd eſt terra: & dr georgic⁹ ca cū penl't. corr. agricultor: vel ō cultura terre tractās. vñ liber Uirgilij intitulat liber georgicoꝝ. i. de cultura terre ſm Hug. Pap. vō dic: Georgia terre opa: vl' cultura. Inde & georgicū: carmē de terre cultura factū. Georgic⁹: ruſtic⁹: opari' tre: ruſtican⁹.

Gepte apiens vel aptus interptat.

Gera grece: latie interptatur ſacrū vl' ſanctū.

Gerapigra. Gera cōponit cū pigra qd eſt medicia: & dr h gerapigra vel gerapitagra: qſi ſacra vel ſancta pigra ppter eius vtilitatē: ē. n. optia medicia: & pdu. gi.

Gerara re & geraris in plurali dicitur. Gen. xx. Et eſt gerara penl'. correpta: puintia vbi berſabee opidum cōſtat: ſm Papi. In aurora dicitur: Saphaciaz geraraz quos liber iſte notat.

Gerarcha. Gera cōponit cū archos qd eſt princeps: & dr h & hec gerarcha che. i. ſacer pnceps: ſic epūs. vñ hec gerarchia chie: eius poteſtas vel ſacer pncipat⁹. & ſūt tres gerarchie: & in qualibet ſunt tres ordines angeloꝝ: vt dixi in angelus. A gerarcha dr gerarchicus ca cum: vt actus gerarchici: id eſt ad gerarchiam pertinentes.

Gerarchic⁹ ca cū. i. ſacer vl' ſacratus: & dr a gera.

Gergeſeus: filius chanaan: a quo gergeſei penl'. pdu.

Gereon onis fuit rex hiſpanie tricorpor: qd nihil aliō fuit niſi q fuerunt tres fratres tante concordie vt in tribus corpib⁹ qſi vna anima eēt. vl' q ille habuit tria regna pfuit enī balerice maiori: & balerice minori: & ebuſo. ſ. his tribus inſulis: & ideo fictus eſt eē tricorpor. Ex hoc vtiliter potes notare ad itelligētiam q in h libro dicūt q ſi grāmatici vel poete aliq fabuloſa videt dicē: nō tñ ſine cauſa hoc fuerūt: nā vt dic Oui. in epi. Si fuerit errandū cauſas habz error honeſtas.

Germania. a gigno is & imania dicta eſt germania: terra dites populis imanib⁹. vñ pter fecūditatē gignēdoꝝ populoꝝ imaniū dicta eſt germania. Et ſūt due germanie. ſ. ſupior iuxta ſeptētrionalem oceanū: inferior circa rhenum. Uel dr germania qſi gerens imania: q pluriū abundāt ibi corpora imania hominū & imanes nationes ſeuiſſimis durate frigorib⁹: que mores ex ipo celi rigore traxerūt. Feroces animo ſt ibi homīes & ſemp idomiti: raptu venatuq viuētes. hoꝝ plurime gētes: varie armis: diſcordes habitu: linguis diſſone: & origie vocabuloꝝ incerte. vnde german⁹ na num: quidaz ceſar qui germaniam deuicit: vel q eo anno natus eſt quo pater eius germaniam deuicit.

Germanic⁹ penl'. corr. in germania vide.

German⁹. Genitrix oponit cū mano as: & dr german⁹ na num. Ppe qdem germani vel germane dicūt qui vl' que habēt eandem matrē: ſz diuerſos patres. i. ab eadē genitrice manētes. & hic quoddā gen⁹ anatum dicunt germane: q plus ceteris diligāt & nutriant fratres. Germani etiā dicunt q hñt eundē prē: & eandez matrem: vt dixi in frater. Itē a germania pōt deriuari german⁹ na num. i. de terra illa exiſtens vl' nat⁹.

Germē: a gigno is dr hoc germen mis. i. ſurcul⁹ pregnās: vel botrus q exit a ramo vl' radice turgeſcendo. i. initiū floris. & germen dicit ſemē. vel dicit a gero ris. vñ germineus nea neum: de germine exiſtens vel ad germen ptinēs. & germio as aui are. i. emittē germē vl' pducere: gignere: generare: creare. & cōponit cū cō & dr ogermio as. i. ſil' germinare. vñ hic & hec cōgerminal' & hoc le. vñ Augu. de ciuitate dei: Spicas coeuas congerminales rubigo infemit. Itez cū p & dr pgermino as. Et ē actiū germino cū oīb⁹ ſuis cōpo. & corr. mi.

Germine⁹ nea neuz penul. corr. in germen eſt.

Gero ris geſſi geſtum. i. faccere: vel ferre: vel aminiſtrare. Gero cōponitur cū plurib⁹ nominib⁹: vt armiger: ſcutiger: clauiger & ſimilia. Et ſcias q oīa pdicta nomia inueniunt poſita ſubſtātiue in quolibz genere. Et differt gerere a ferre: q gerim⁹ noſtra velut naturalia aliq que a natura in nobis ſunt. ſed ferim⁹ impoſita nobis. Item gero cōponitur cū prepoſitiōib⁹: nam cōponit cum ad & dicit aggero ris. Item cū con & dr cōgero ris. i. cōgregare: accumulare: ſimul gerere. Itez cū di: & dr digero ris. Itē cū e: & dr egero ris. i. extra gerere. Itē cū in: & dr ingero ris. i. immittere: inferre. Itez cum re: & dr regero ris rit. i. iterū gerit: vel deſtruit geſtum: vel reportat. Itē cū ſub & mutato b in g dr ſuggero ris. Gero & ei⁹ cōpoſita omnia ſūt actiua: & faciūt pteritū in geſſi & ſupinū in geſtum: & corr. ge. vñ quidaz: Deſignat facio gero deſignat quoq porto.

Geron. Gera interpretat ſacrū vel ſanctum. vnde h gerōtis & hec geronta te. i. ſenex vl' ſacerdos. vnde gerōteus tea: teum: & geronticus ca cum penul. vtrobiq corr. i. ſenilis vel ſacerdotalis.

Geronta in geron vide.

Gerōteomiuz mij ge. neu. i. hoſpitale: loc⁹ venerabil' in q paupes & pp ſenectutē ſolā infirmi homīes curātur & paſcunt. Et videt cōpoſitū a gerō & comos qd eſt villa vel comedo: q talis locus in locis filioſis & in vill' ſolz eſſe vt ibi gerōtes comedāt & reficiāt.

Gerra. a gero ri dr hec gerra re: nuga vl' ineptia. & gerra ē piſcis iſipid⁹ & nulli⁹ ſapori. In plurali vō ad huc aliō ſignificat. naz gerre raꝝ dicūt ſepes ferree circa altaria & choros. vñ gerrat⁹ ta tū: gerris circūdat⁹ & ſept⁹.

173

Gerro.a gerra dr̄ hic gerro onis.i.nugatoꝛ:ineptus:ꝛ inſipiens:ſtultus:indiſcretꝰ:inſipidus ad modū illius piſcis:vel garrulus.ꝛ tūc dr̄ gerro: quaſi garro a garrio ris.ꝛ hic gerroneus nea neuꝫ:ad gerrones ꝑtinens.Et cōponit̄ gerro cū con ꝛ dicitur congerro ronis.i.gerro ſimul cuꝫ alio.vel congerrones dicuntur qui aliena ad ſe cōgregant.

Gerſa.a gero ris dr̄ hec gerſa ſe.i.blatea.vn̄ gerſo ſas:ꝛ cōpōit̄ vt ingerſo ſas.i.infuſcare faciē vl' alia gerſa.

Gerulus la lum dr̄ a gero ris.ꝛ eſt gerulus q̇ gerit.i.baiulus:poꝛtatoꝛ:ſomarius:iumētum.Gerula:nutrix: poꝛtatrix.ꝛ inuenit̄ hoc nomē ſubſtātiue poſitū in quolibet genere:ꝛ coꝛꝛ.penul.

Gerundiuꝫ.a gero ris dr̄ hic gerendꝰ da dum:ꝛ ſm̄ antiquos gerundꝰ da duꝫ ꝓ gerendus.vn̄ gerundiuꝰ ua nū:ꝛ ꝑ ſyncopaꝫ gerundiꝰ dia diū.Gerūdia vl' gerūdiua dicūtur q̄daꝫ nōīa q̄ gerūt omnimodaꝫ ſignificationeꝫ ſuoꝝ verboꝝ.ꝛ inſuꝑ ſi veniūt a v̄bis actiuis vel cōmunibus:vtramqꜫ gerūt ſignificationē.ſ.actiuā ꝛ paſſiuaꝫ ſm̄ Hug.Alij dicūt cū q̇bus ego ꝙ gerūdium deſcēdit a v̄bo actiuo:paſſiuo:īperſonali:neutro: cōmuni:ꝛ deponenti.Et ſi deſcēdit a verbo actiuo exponit̄ ꝑ verbū actiuuꝫ:vt magiſtrū legendū eſt virgiliuꝫ.i.magiſter legit virgiliū.Si v̄o deſcēdit a v̄bo paſſiuo debꝫ exponi ꝑ paſſiuuꝫ: vt magiſtꝝ honoꝛandū eſt a diſcipulis.i.magiſtꝝ dignū eſt honoꝛari a dicipulis. De hoc pleniꝰ habes in tercia ꝑte: vbi tractatur de ſpēbus verboꝝ in ca. de gerundio.

Geſa.a geꝛo ris dr̄ hec geſa ſe:genꝰ armoꝝ qđ gallice dr̄ giſarma:vl' ceſa ſe a cedēdo.Et ſunt geſe vl' ceſe galloꝝ: pila romanoruꝫ:ſariſſe macedonū.

Geſſemani interpꝛetat̄ villa pīguiſſima:ꝛ accuit̄ ī fine.

Geſſen:locꝰ egypti in quo habitauit iacob:ꝛ acuit̄ ī fine.

Geſtoꝛium rij:illud in quo aliq̇d poꝛtatur:vt feretrū ꝛ dr̄ a geſto ſtas.

Geſticuloꝛ laris latus ſuꝫ:ꝛ in neu.ge:geſticulo las:idem qđ geſtio ſtī:ꝛ deriuatur a geſtus ꝛ coꝛꝛ.cu.

Geſtio ſtis ſtiui ſtire.i.cupere.ꝛ geſtire.i.geſtꝰ facere.ſ.diuerſis modis agitare:gaudē: luxuriari: laſciuire.diffluere.ſed geſtire ꝓp̄e maloꝝ eſt:gaudere bonoꝛuꝫ.ꝛ deriuat̄ a geſtꝰ ſtus ſtui.Iteꝫ īuēit̄ hec geſtio onis:ꝛ tūc deriuatur a gero ris.

Geſtito ſtas.i.frequenter geſtare.Et eſt frequēta.ō geſto ſtas:ꝛ coꝛ.ſti.foꝛmat̄.n.de geſto ſtas ſtatū ſtatu: a mutata in i breuē:ꝛ u in o:fit geſtito geſtitas.

Geſtiuncula le dimi.ꝑua geſtio:vl' res aliq̄ minuta.

Geſto ſtas ſtaui.i.frequēter gerere:v̄buꝫ frequenta.ꝛ foꝛmat̄ a geſtu ſupino de gero ris:u in o. Et a geſto dicit̄ hoc geſtamē minis.

Geſtoꝛiuꝫ rij.i.ferculū:ꝛ dr̄ a gero ris.

Geſtuoſus.a geſtꝰ ſtus dr̄ geſtuoſus ſa ſum.i.flexibil':ꝛ diuerſ modis agitabil'. vn̄ geſtuoſe aduer.i.agiliter:flexibil'r:ꝛ hec geſtuoſitas tatis.

Geſtus.a gero ris dr̄ geſtus ſta ſtū.i.factꝰ:poꝛtatꝰ:adminiſtratꝰ. ꝛ h̄ geſtus ſtui.i.actꝰ vel coꝛpoꝛis agitatio.Inuenit̄ et hoc geſtū ſti ꝓ actu.

Gete.i.gothi:poſt getuli dicti.

Getulia lie:q̄daꝫ terra.hinc getulꝰ la luꝫ:nomē gentile:ꝛ quo getulicꝰ ca cū.ꝛ vt fert̄ getulia piſcatoꝛes nō hꝫ.

G ante I

Gibberꝰ ra rū: qui ſarcine minꝰ incūbit ſꝫ ſuccūbit.ꝛ dr̄ a gibber:ꝛ ſcribit̄ ꝑ duplex b.

Gibbꝰ bi maſ.ge.idem qđ ſtruma. ſed ſtruma eſt tumoꝛ in pectoꝛe:gibbꝰ in poſterioꝛi.ſ.in doꝛſo. qđ notat Iuuenal' vbi dixit: Strumoſū atqꜫ vtero pariter gibboqꜫ tumentē.Et hinc gibboſus ſa ſuꝫ: qui hꝫ gibbū:ſic̄ ſtrumoſus q̇ habꝫ ſtrumā.ꝛ cōpat̄ vt gibboſus ſioꝛ ſimꝰ. vn̄ gibboſe ſiꝰ ſime aduer.ꝛ hec gibboſitas tatis.Item a gibbꝰ dr̄ hic gibber:hꝰ gibberi:qui hꝫ gibbū:vel potiꝰ ipſe tumoꝛ.ſ.idem qđ gibbꝰ. vn̄ gibberaſus ſa ſum:qui habꝫ gibbeꝝ q̇ pluribꝰ tumoꝛibꝰ onerat̄. ꝛ cōpat̄ ſm̄ Hugu.Quidā tn̄ faciunt dr̄iam inter gibber ꝛ gibbꝰ:vt patet in hoc verſu:In doꝛſo gibbus;in pectoꝛe gibber habetur.

Giganteꝰ tea teuꝫ a gigas dr̄: Numeri.iij.ca.De genere giganteo.ꝛ ꝓducit penl't.vn̄ Oui. Iāqꜫ gigantes iniectā faucibꝰ ethnam Tranſierūt ꝛc̄.

Gigantimachia chie fe.ge.i.pugna gigantiū aduerſus deos:ꝛ cōponit̄ a gigas ꝛ machia.i.pugna.

Gigas.gigno gnis vel genitꝰ componit̄ cuꝫ ge qđ terra: ꝛ dr̄ hic ꝛ h̄ gigas gigantis.ꝛ dicunt̄ gigantes q̄ſi gegantes.i.de terra geniti.vel dicūt̄ gigantes q̄ſi gegines.i.terrigenes:qꝛ filij terre fabuloſe dicunt̄ fuiſſe. ge.n.terra gignes genꝰ dr̄.Et habꝫ gigas n in obliq̇s:ſed in ntō ñ. vide in diamas.ꝛ facit gtūs plnralis gigātiuꝫ Foꝛmat̄ eni ab ablatiō ſingulari:e mutata ī i:ꝛ addita um:vt gigante gigātiuꝫ:ciuitate ciuitatiū.tamē ſm̄ vſum huiuſmodi genitiui plurales ꝓferuntur ꝑ ſyncopaꝫ:vt ciuitatuꝫ gigantū.

Gigno.a ge qđ ē terra deriuat̄ gigno gnis genui genitū: qꝛ extra omnia gignūt̄.ſed antiqui dicebāt geno genis quā litteraturā adhuc ſuamꝰ ī ꝓterito ꝛ in oībꝰ ab eo foꝛmatis.Gigno cōponit̄ vt ꝓgigno is nui. Gigno cuꝫ oībꝰ ſuis cōpoſitis eſt actiuuꝫ.

Gillo vel gello lonis dicit̄ ruſticꝰ ineptus:q̇ alit̄ bacal' vel bacalarl vel lucalis dicit̄.

Gymnas.a gymnos qđ ē nudꝰ dicit̄ gymnas dis:pugna: lucta:curſus:qꝛ ſolent nudi exerceri ī talibꝰ ludis.vn̄ h̄ gymnaſium ſij.i.gymnas vl' locꝰ in quo fiebat.ante eni in loco alieno certantes cincti erant ne nudarent̄: poſtea relaxato cingulo:repente ꝓſtratus ꝛ exanimatꝰ eſt q̇dā curſoꝛ:q̄re ex cōcilij decreto Archonipomenes vt nudi deīceps exercitarent̄ ꝑmiſit.Et ex illo deīceps gymnas ꝛ gymnaſium dictum eſt a nuditate:qꝛ iuuenes nudi exercent̄ ibi:vbi ſola tm̄ verēda coopiebantur.Et hinc facta trāſlatiōe ſtudiū ſcholariū ꝛ mgr̄oꝝ dr̄ gymnas:ꝛ locꝰ ſtudij dr̄ gymnaſiū.ꝛ q̄nqꜫ ip̄ꝫ ſtudiū:qꝛ ſic̄ in paleſtra coꝛpꝰ:ſic in ſtudio animꝰ exercet̄. ꝛ hic accidit vt omnium ꝓpꝛie artiuꝫ exercitiū vl' locꝰ exercitij gymnaſiuꝫ dr̄ vt ſchola.ꝛ vt dicunt q̇daꝫ:gymnaſiuꝫ grece exercitiū vocat̄ latīe.ꝛ hinc gymnaſiuꝫ dr̄ genāl' locus exercitioꝝ. Naꝫ ꝛ balnea ꝛ loca ſcholariū ꝛ curſoꝛuꝫ ꝛ athletaꝝ gymnaſia ſūt: qꝛ ibi homines in ſue artis ſtudio exerceant̄.

Gymnaſiarches chis ꝓ̇nceps in gymnaſio:ꝛ componit̄ a gymnaſiuꝫ ꝛ archos qđ ꝓ̇nceps.

Gymnaſiolū li dimi.ꝑuuꝫ gymnaſiuꝫ:vl' ꝑuus locꝰ ſtudij vl' ꝑuuꝫ ſtudiū:ꝛ coꝛꝛ.penl'.

Gymnaſiſta ſte:cōmu.ge.i.luctatoꝛ:vl' paleſtriſatoꝛ.ꝛ deriuat̄ a gymnas gymnadis.

Gymnaſiuꝫ ſij in gymnas exponit̄.

Gymnia nie fe.ge.exercitiuꝫ qđ fiebat in gymnaſio: ꝛ dr̄ a gymnas:ꝛ h̄ gymnicia cie idē qđ gymnia.

Gymnicia in gymnia vide.

Gymnicꝰ ca cū dr̄ a gymnas:vt gymnicꝰ ludꝰ:ꝛ ē gymnicus ludꝰ velocitatl ꝛ viriū gl'a.Cuiꝰ q̇nqꜫ ſt gnā.ſ.ſaltus: curſus:iactꝰ:v̄tus:ꝛ luctatio.ꝛ coꝛꝛ.penl'.gymnicꝰ.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE CANADA

Gymnologizo giſis giſi giſitū.i.nude loq̄ vl' nude ratōcinari ⁊ cōponitur a gymnos qȯ eſt nudus ⁊ logos ſermo vel ratio.

Gymnos grece latine dr̄ nudꝰ: ⁊ vertitur in latinū ⁊ dicitur gymnus gymna num.

Gymnoſophiſta ſte cōmunis ge.i.doctor vel magiſter in gymnaſio: ⁊ cōponitur a gymnos vel gymnaſium ⁊ ſophiſta. ⁊ hinc gymnoſophiſte dicti ſūt q̄dā philoſophi: q̄ nudi p opacas indie ſolitudines ſolebāt philoſophari adhibētes tm̄ genitalibus tegmīa ad modū iuuenū q̄ nudi exercebāt in campo. vnde beatꝰ Hiero. in epi. ad paulinū capi.quinto: Ut gymnoſophiſtas ⁊ famoſiſſimam ſolis mēſaʒ videret.

Gingina ne dr̄ a gigno gnis: q2 ibi dentes gignant. gigina.n.eſt caro vbi dentes gignūt. vñ ginginarꝰria riuʒ qȯ ad gingiuā ptinet.

Gion locꝰ eſt vbi Salomon fuit inunctꝰ. vide i geon.

Gipſuʒ pſi neu.ge.cognatū eſt calci: ⁊ eſt nomē grecū.in de gipſeꝰ pſea pſeū: de gipſo extās vel ad gipſū ptinēs. ⁊ pſo as.i.gipſo linire.vñ gipſatꝰta tuʒ: gipſo linitꝰ.

Gyraculū li eſt illud cum quo pueri ludūt: qȯ i ſūmitate canne vel baculi voluitur: ⁊ cōtra ventū cum impetu defertur: ⁊ corri.cu

Gyrgillꝰ.a gyrus ri dr̄ hic gyrgillꝰ: inſtrumentū femineū qȯ alio noīe dr̄ volutoriū: q2 vertendo i gyrū inde fila deuoluuntur. Filū eniʒ de colo ducitur in fuſuʒ: a fuſo in alabꝝ vel traductoriū: ab alabro in gyrgillū vel deuolutoriū: a gyrgillo in glomicellū: a glomicello i pannū a panno i telam. Iteʒ gyrgillꝰ eſt lignū mobile: ex quo funis in puteū cuʒ ſitula dimittitur ad hauriendū aquā ⁊ dr̄ a gyrgillꝰ q2 i gyruʒ verſatur.

Gyro ras raui a gyrꝰ dr̄. ⁊ eſt gyrare i gyrum voluere vel circūdare. Et cōponitur vt congyro ras: regyro ras. ⁊ eſt actiuū cum oībꝰ ſuis cōpoſitꝭ: ⁊ pducitur gi. vñ phyſiologꝰ Natꝰ nō vigilat duʒ ſol ſe tercio gyrat.

Gyrouagor. a gyrꝰ ⁊ vagor aris cōponitur gyrouagor garꝭ .i.circūcirca vagari. vñ gyrouagꝰga guʒ.i.erroneꝰ: inſtabilis: circūcirca vagans. ⁊ corri.ua.

Gyrꝰri maſ.ge. ⁊ h' gyrū ri inuenitur. ſ.circūitꝰ curꝰ.

Git eſt genꝰ legumis ſile cimino in quātitate: ſʒ nigri coloris: ⁊ in pane dulcorādo ſpargitur: vt dic glo. Iſa.xxvij Uel vt dicūt medici: git calidū ⁊ ſiccuʒ eſt i ſecūdo gradu. ⁊ eſt git herba q̄ inter frumentū oritur: ⁊ ſemē nigꝝ ⁊ quaſi triāgulū facit: aliquantulā hñs amaritudinē. virtutē haber diſſoluendi ⁊ ɔſumendi. ⁊ eſt indeclinabile git: ⁊ actiuitur in fine.

G ante L

Glabellꝰ.a glaber dr̄ glabellus la luʒ.i.nudus: ſine pilis. vñ hec glabella le: grana capitꝭ: q2 nuda ē ſine pilꝭ.

Glaber: bra bꝝ.i.lenis facie: imberbis: ſine pilis: curialis: vel timoroſus. vñ Aug. de ciuitate dei: Glabros inquit aut male barbatos videmꝰ.

Glabrio onis maſ.ge.i.clauus: vel iberbis: vel timoroſus: ⁊ dicitur a glaber.

Glaciecula le dimi.pua glacies.

Glacies. Gelu cōponitur cū aq̄ ⁊ dicitur hec glacies ciei.i.q̄ſi gelaqes.i.gelata aq̄. vñ gelatio as.i.glacie ſtrigere. Et ē actiuuʒ cū oībꝰ ſuis cōpoſitꝭ. ⁊ hic ⁊ hec glacialꝭ ⁊ h' le.i. frigidꝰ: glacie plenꝰ. De glacie dic donatꝰ: Mater me genuit eadē mox gignitur ex me. ⁊ ſignatur p h' enigmatice aquaʒ in glacieʒ ɔcreſcere: ⁊ eandē rurſus effluere.

Gladiator toris in gladio as eſt

Gladiatorꝰ in gladio as eſt.

Gladiatura re in gladio as exponitur.

Gladio dias dr̄ a gladiꝰ. Et eſt gladiare gladijs dimicare. vñ hic gladiator toris: qui gladio dimicat: ⁊ eſt nomen cuiuſdam officij quod olim rome exercebatur in harena. vñ hec gladiatura re: ars illa vel ludꝰ ille. ⁊ gladiatorius ria rium: quod pertinet ad gladiatores: vl' qȯ exercetur a gladiatore. vnde gladiatorius enſis.i. enſis gladiatoris. ⁊ gladiatoriꝰ ludus: qui exercetur a gladiatore. Iteʒ gladio cōponitur vt cōgladio as.i.ſimul gladiare. digladio as.i.diuerſis modis gladiare. Iteʒ gladio in hac ſignificatione cū ſuis cōpoſitꝭ eſt neutrū. Sʒ gladio as.i.gladio interficere in hac ſignificatione cū oībꝰ ſuis cōpoſitis eſt actiū.

Gladiolus li dimi.paruꝰ gladius. Gladiolus etiam dicitur quedaʒ herba: q2 ſit folijs gladio ſimilꝭ: tirſo cubitali: floribus purpureis.

Gladius.a gula dr̄ hic gladius dij. Gladiꝰ gnālitur dr̄ enſis i plio. ſʒ enſis ferꝝ tm̄ eſt: gladiꝰ vo totꝰ. Sʒ ꝓprie dicitur gladiꝰ: q̄i guladiꝰ: q2 gulaʒ diuidit. Naʒ cetera mēbra ſecuri magꝭ ſolēt trūcari: ſed gladio colluʒ tm̄: ⁊ ad h' primuʒ factus ē. ⁊ ē etymo. Et ſcias ꝙ mucro enſis gladiꝰ ſpata ſūt noīa ſynonyma.

Glandeo.a glans dis dicitur glandeo des dui.i.glandes habē vel emittere. vnde glandeſco ſcis inchoa. Item a glans dis deriuatur glandeꝰdea deuʒ: de glande exiſtens vel ad glandem pertinens.

Glandicula le le dimi.pua glās. ⁊ corr.penul.

Glandioſus ſa ſum: glādibꝰ abūdans: ⁊ dr̄ a glās dis.

Glandula.a glans dis dicitur hec glādula le: ⁊ hoc glādulum li: ideʒ.i.pars inteſtinoꝝ: vel nodꝰ q̄ ſub cute naſcitur ex humorū abūdātia: ⁊ corr.penul.

Glans dis fe.ge.eſt fructus quercuʒ. Glandes etiā dicūtur maſſe plumbee facte ad modū glandium q̄ proijciuntur cū fundis.

Glarea ree.i.argilla.ſ.terra humida: vel lapilli pui quos fluuiꝰ trahit. Job.xxx. Aut ſup galerā.

Glaucoma.a glaucꝰ dr̄ hoc glaucoma matꝭ: qȯ antiq̄ dicebāt hec glaucoma me.i.macula i oculo: vl' nebula vl' caliga oculoꝝ ⁊ obſuritas. vñ plautꝰ: Glaucomaʒ oculꝭ obijciemꝰ: eūq̄ ita faciemꝰ vt qȯ videt ne videat.

Glaucꝰ. Greci glaucū dicūt albū. vnde hic glaucꝰ: quidaʒ piſcis: q2 ſit albus. ⁊ glaucꝰ ca cum.i.ſplendidꝰ: vt oculi glauci.i.ſplendidi: habet eñ candorem admixtuʒ viroris. ⁊ glaucus ca cuʒ.i.ſubniger. Eſt enim glaucus color ferrugineus: ſubniger. ⁊ glaucꝰ viridis ⁊ flauus. Glaucꝰ ergo albus: ſplendidus: ſubniger: rubeus: flauus: viridis dr̄. ꝙ glaucꝰ dr̄ albꝰ: vel ſplēdidꝰ: vl' flauus: tractū eſt a greco. ꝙ vero glaucus dr̄ viridꝰ vel ſubniger tractū eſt a glauco: q̄ dr̄ deus maris. Nam color maris viridis ⁊ ſubniger eſt. ⁊ cōpatur. A glaucus dr̄ hec glaucitas tatis. ⁊ hec glaucedo dinis.

Gleba be fe.ge.i.durꝰ ceſpes cū herba. ⁊ dr̄ a globꝰ: q2 ſit q̄ſi globꝰ. vñ h' glebula le ⁊ glebella le dimi. ⁊ gleboſus ſa ſum. ⁊ iñ h' gleboſitas tatꝭ. Itē a gleba hic glebo onis.i.ruſticꝰ: arator.

Gliceriū.a glicin dr̄ hec gliceriuʒ fe.ge. ꝓpriuʒ nomē mulieris: cauſa adulationis et blandimenti q̄daʒ diminutiōe impoſitū: vt mea gliceriuʒ q̄ſi mea dulcicula. Et eſt tale nomē voce neu.ge. ſignificatiōe vo fe. Et indeclinatōe aſſumit articulū fe. q2 q̄litas vocꝭ eēntiā rei ñ mutat

Glicin vl' glicō grece latīe dr̄ dulce.

Glirꝰ.a glis dr̄ glirꝰria riuʒ: ⁊ gliricꝰca cū.i.ſtupidꝰ: torpens: ſomnolentus: qui mltūm dormit: Glirius ria riū etiam dr̄ de glire factꝰ: vel ad glirē ptinēs.

Glis.a gliſco ſcis deriuať hic glis ris: quoddaʒ gen⁹ muriuʒ quod multū dormit: ꝛ ſic qꝛ ſomn⁹ fač glires pingues ꝛ creſcere: tota eniʒ hyeme dormiūt ꝛ q̄ſi mortui exiſtūt: eſtate reuiuiſcūt. Et a gliſco dř glis gliſſis. i. cardu⁹ q̄ aliter dř lapa. Jtē a gliſco h̄ glis tis: terra argillo ſa. De his trib⁹ dř: Glis aīal: glis t̄ra tenax: glis lapa vo cať. Ris p̄mū: glis tenet alt̄ra: tercia gliſſis. Ris aīal: tis terra tenax: ſis lapa vocať. Hic animal: hec terra tenax hec lappa vocať. Sic gen⁹ ꝛ nomē cognoſcitur ꝛ geni tiu⁹. Jteʒ a gliſco hec glis glidis. i. muffa panis vł vini.

Gliſco. a glicin quod eſt dulce diciť gliſco ſcis. que enim dulcia ſunt deſiderare ſolem⁹. Gliſcere eniʒ eſt cupere: vel deſiderare: reſplendere: creſcere: ardeſcere: pingueſcere: tumeſcere: ſuperbire: vł indignari. Gliſco cuʒ ſuis cōpoſitis ſiqua habet eſt neutrū. ꝓ deſiderare vō ē acti uum: ꝛ caret p̄terito ꝛ ſupino ſm vſū. debet tñ ſm ana logiam facere gliui glitū. Et formatur a preſenti: ſco in ui preteriti cōuerſa: ꝛ ſupinū a preterito: ui in tum: ſicut ꝛ noſco ui tum.

Gliſſoſus ſa ſuʒ. i. lapoſus: vł lapa ſeu gliſſe plen⁹: ꝛ dicit a glis gliſſis.

Glite⁹tea teum. i. terre⁹. ꝛ dř a glis glitis.

Glitoſus ſa ſum. i. argilloſus. ꝛ dř a glis glitis.

Globo bas baui dicit a globus. ꝛ ē globare aceruare: cumulare: rotundare: ſolidare: cōſpicare: globoſuʒ facere. vnde globatim aduerbium. i. cumulatim. ſpiſſiʒ. Globo cōponiť vt agglobo bas: cōglobo bas. vnde cōglobatim aduer. i. ſpiſſim: cumulatim. Globo ꝛ oīa eius compoſita ſunt actiua: ꝛ corr. glo: qd̄ patet in hoc vſu: Hic globata pila fertur: glomerataqʒ fila.

Globus bi maſ. gene. ꝛ hic glomus mi: ꝛ hoc glomus ris dicit. Glomus meris eſt coadunatio ꝛ glomeratio filoꝝ. Glomus mi eſt illud idē vel circulus. Globus vero eſt aliaꝝ reꝝ coadunatio ꝛ cumulus. Tamen ꝓprie dř glob⁹ quodlibet ſolidū ꝛ rotundū. ſ. ſolida rotunditas habēs tres equales dimēſiones vt mūdus. vñ mundus ꝓprie dř glob⁹ vł globat⁹. vñ Martial: Mūdus genitus ex quattuor elemētis: ideoqʒ tot⁹ in moduʒ ſpere glo batus. Jteʒ a glob⁹ globoſus ſa ſum. ꝛ compatur. vnde hec globoſitas tatis.

Glomero ras raui rare. i. cumlare: adunare: aceruare. vñ glomeratim aduer. i. cumulatī: adunatim. ꝛ cōponitur vt agglomero ras: cōglomero ras: deglomero ras. i. de noluere: glomos deſtruere. eglomero ras in eodeʒ ſen ſu. Jteʒ inglomero ras: intus vel valde glomerare. Glo mero ꝛ oīa eius cōpoſita ſunt actiua: ꝛ corr. penul. ſiue me. ꝛ deriuatur glomero ras a glom⁹ meris ſm Hug. ꝛ ponūtur tales verſus in greciſmo: Cōgeries lapiduʒ ſit tibi glomeratio fili. Lignoꝝ ꝓpe dř eē ſtrues.

Glomus mi vel glomeri in glob⁹ exponiť.

Gloria. a clarus dř hec gloria glē. i. frequēs fama cuʒ lau de. ꝛ dř gloria quaſi claria: a frequētia claritatis: g ꝓ c: ꝛ o ꝓ a. vel dicit gloria quaſi glaurea. i. gerens laureaʒ: ꝛ eſt etymo. Jnde glorioſus ſa ſum. ꝛ cōpatur. vnde hec glorioſitas tatis. ꝛ cōponiť vt inglorioſus ſa ſuʒ: qꝛ ſit ſine gloria. i. triumphis. ꝛ inglorioſus. i. immemor glorie. Jtē a glā glorior riaris. ꝛ cōpōiť vt cōglor aris.

Glorifico cas caui care verbuʒ actīm: glorioſū facere: ꝛ cōponiť a glā ꝛ facio.

Gloriola le dimi. pua glā.

Glos tis fe. ge. i. cognata. ſed glos ris. i. flos. ſed glos gloſſis eſt lignū putridū. vñ verſus: Glos ris flos eſt: glos tis femina fratris. Glos gloſſis lignum vetus eſt de no cte ſerenuʒ.

Gloſa ſe dř a gloſſa qd̄ eſt lingua. Et diſtat inter cōmentum: gloſſam: tranſlationē: ꝛ textuʒ. Cōmentuʒ expoſitio eſt vboꝝ iuncturā nō cōſiderās. ſed tm̄ ſenſuʒ deſuit enim expoſitioni ſnīe alicui⁹ libri: ꝛ non cōſtructioni littere. Accipiť tamēquādoqʒ cōmentuʒ largius. ſ. ꝓ quolibet libro: ꝛ tūc ſic diffiniť: Cōmentuʒ eſt plurimoꝝ ſtudio vel doctrina in mēte habitoꝝ in vnum col lectio: vt dixi in cōmentuʒ. Gloſa eſt expoſitio littere ꝛ ipſius ſentētie: que non ſolū ſentētiaʒ ſed etiaʒ verba attendit. Uel gloſa eſt expoſitio ſententie lr̄aꝝ cōtinuans ꝛ exponens. vñ dř gloſa quaſi gloſſa. i. lingua: qꝛ tanq̄ʒ lingua doctoris adeſſet ꝛ exponeret: ſic littere exponēde inſiſtit ꝛ ſenſū enucleat. Tranſlatio ē expoſitio ſententie per aliam linguā. Text⁹ eſt liber ipſius doctoris ɔtinēs tractatū ſine lr̄e vł ſentēte expoſitiōe. Uel text⁹ eſt ipſe tractatus vel liber ſine expoſitōe littere vel ſen tētie. A gloſa dř hec gloſula le dimi. i. pua gloſa. ꝛ gloſo ſas: ꝛ gloſulo las: ābo actīa cū ſuis cōpoſitis. ꝛ gloſa rius ria riuʒ: q̄ gloſat: vł q̄ gloſať.

Gloſſa ſe. i. ligua: ꝛ cōponiť cū bos ꝛ cinos ꝛ agn⁹ ꝛ dř h̄ bugloſſa ſe: ꝛ h̄ cinogloſſa ſe: ꝛ h̄ agnigloſſa ſe: herbe ſunt q̄ſi bouis ligua: ꝛ canis lnigua: ꝛ agni ligua: vel in forma qꝛ ſūt formate vt ille ligue: vel ī tactu: vł aſperitate. ꝛ ꝓduč primā gloſſa: gemiat enī s. vñ quidā: Oſſe caret gloſſa ꝑ quā franguntoſſa.

Gloſſula le: parua gloſſa.

Glunio nis niui nire. vñ hic glunit⁹ tus porcoꝝ clamor ē ꝛ ꝓduč glu. vñ quidā: Hinnit eq⁹: glunit porc⁹: pipiat quoqʒ niſus.

Gluten. a gluteo tis dř hoc gluten nis: terra tenax vtilis ad cōpages nauiū ꝛ alioꝝ vaſoꝝ: qd̄ ꝛ bitumen mis dř vñ glutine⁹ nea neū: de glutine exn̄s vel ad gluten ꝑti nēs. ꝛ glutinoſus ſa ſuʒ. i. plen⁹ glutine: vł tenax.

Glutinū. a gluten dř hoc glutinuʒ ni. vnde hoc glutinariū riī: idem qd̄ glutinuʒ q̄cq̄d cōiungit. ſ. vinculuʒ. ꝓpe tñ glutinū ē illō tenax: qd̄ fit de glutine ad aliquid lini endum. ꝛ glutinuʒ deriuatuť glutino nas. i. cōiungē glutino colligare. vnde cōglutinanter. ꝛ glutinatiʒ aduer. i. cōiunctim. ꝛ componiť vt agglutino nas. i. adiūgere: alligare. Jtē cōglutino nas. i. coniungere glutino. item reglutino nas. i. iterū cōiungere. Et ē glutio actīn cum oīb⁹ ſuis cōpoſitis: ꝛ corr. ti. vnde in aurora dicit: Jnuiſcat lim⁹: ſic ꝛ ex glutino quodaʒ. Hiero. ī epl̄a ad paulinū ca. j. dič: Et ex chriſti glutino copulata.

Glutio. a gula dř glutio tis tiui: vel glutij ꝑ ſyncopam. Et eſt glutire: abſoluere: vocare: comedere. ꝛ ɔponiť cū cō ꝛ dř cōglutio tis. i. ſil glutire. Jteʒ deglutio its. i. valde vł deorſuʒ glutire: vł a gula iaʒ iugulatū emittere: ꝛ in eodem ſenſu eglutio tis. item inglutio tis: introglutio tis. i. intus vł intro glutire. item ꝑglutio tis. i. ante glutire. item reglutio tis. i. iterū glutire: vel retro a gula eijcē item tranſglutio tiſ. i. vltra glutire. Glutio neutrū eſt cū omnib⁹ ſuis cōpoſitis. ꝛ ꝓdu. glu. vnde q̄dā: Que q̄ſi de glutit quē ſecū ad tartara duč. ꝛ ſcribiť per t glutio: qd̄ patet per ſecundaʒ perſonam: ꝛ facit preteritū glutiui vel glutij ꝑ ſyncopam.

Gluto onis maſ. ge. i. leccator vł deuorator. Et dř a glutio tis. Uel gluto q̄ſi gulato a gula.

G ante N

Gnarus ra rum. i. ſciens pitus. doctus. ſ. qui ex arte ſcit q̄li ter aliquid fiat: vel ſit faciendū: vel q̄liter fieri debeat ſiue illud faciat ſiue non. ꝛ dř gnar⁹ ꝓ narus: ꝛ apponiť g ꝑ ꝓtheſim. vide etiā in ignar⁹.

Gnatus ti.i.filius:q̃ſi generat⁹.ꝛ hec gnata.i.filia: q̃ſi generata.ꝛ apponit̃ ibi g ꝑ ꝓthesim. vide etiam in nat⁹

Gnau⁹ua uum: ꝓ nau⁹: ꝛ apponit̃ ibi g ꝑ ꝓthesim. vide etiã in nau⁹.

Gnid⁹di. Gnido inſula eſt: de qua ĩ actib⁹ xxvij. Et vix deueniſſem⁹ circa gnidum.

G ante O

Golgata ſyrũ nomẽ eſt: ꝛ interpretat̃ caluaria: nõ ob caput vel caluiciũ ade: qđ mentiunt̃ ibi ſepultũ: ſʒ ob decollatõeʒ dãnatoꝝ: Joh.xix. Hebraice golgata. ꝛ acuitur in fine.

Golias lie: ꝓpuʒ nomẽ cuiuſdã philiſtei quẽ interfec̃ Dauid: d̃ quo ĩ aurora dr̃: Exigu⁹ magnũ vicit puer ille goliã. Allegorice Dauid interfec̃ goliã.i.chriſt⁹ diabolũ.

Gomor menſura ẽ antiq̃ ɔtinẽs.v.ſextarios: ꝛ acuit̃ ĩ fi.

G ante R

Grabatũ. gra grece latine dr̃ caput. vñ hoc grabatũ ti: reclinati capitis ſuſceptio. ꝛ videt̃ cõponi a gra: ꝛ batim qđ eſt g̃dus.ſ.ad qđ g̃dimur vt ibi caput reclinem⁹: ge n⁹ eſt lecti: ꝛ ꝓdu.penl't. Jnuenit̃ etiaʒ h' grabatũ ꝓ gremio: ꝛ corꝛ.penl't. vñ verſus: Pro gremio grabatũ: pro lecto pone grabatũ.

Gracul⁹ li a garrio ris: nõ ſic̃ q̇daʒ dicũt q2 gregati volẽt quʒ ſit manifeſtũ eos ex voce garrulitat̃ nũcupari. eſt eiʒ loq̃ciſſimũ gen⁹ aĩal': ꝛ vocib⁹ importunũ: ꝛ corꝛi.cu.

Gradale lis dr̃ a grad⁹: q2 gradatim canit̃ poſt reſponſoriũ ſm Hug. q̇daʒ tñ dicũt graduale lis.

Gradari⁹rij.i.palefred⁹: ꝛ dr̃ a g̃dus. ꝛ deſcribit̃ ſic: Gradari⁹ eſt eq⁹ mollis ĩceſſus: ſine ſuccuſſatura innitẽs ꝛ incedẽs. ꝛ g̃dari⁹ria riũ: qđ fit gradatim.

Gradatio eſt quidaʒ color rhetoric⁹: de quo dixi in q̃rta pte ĩ ca. d̃ colorib⁹ rhetoric̃.

Grador der̃ greſſus ſũ gradi.i.vado. ꝛ cõponit̃ cum ꝑpoſitiõib⁹ ꝛ dr̃ aggredior deris: antegradior der̃: cõgredior deris: egredior deris: ĩgredior: ꝓgredior: qđ ꝛ ꝓgradior inuenit̃. ꝑtergredior: regredior: tranſgredior. Gradior cuʒ oĩb⁹ ſuis cõpoſit̃ eſt deponẽ. ꝛ mutant a ſimplicis in e: ꝑter anteg̃dior ꝛ ꝑgradior: ꝛ oĩa faciũt ſupinũ in geſſuʒ ſic̃ ꝛ ſimplex. Jtem g̃dior ꝛ ei⁹ cõpoſita corꝛi. hanc ſyllabã gra vel gre.

Gradiu⁹. a grad⁹ dr̃ hic gradiu⁹ui.i.mars: q2 gradatim incedit̃ ad bellũ. vel gradiu⁹ a gradin qđ eſt vibratio haſte. vel gradiu⁹ dr̃ quaſi cratio diu⁹.i.de⁹ potens.

Grado das daui dare.i.gradib⁹ ornare: vel ꝑ grad⁹ ducẽ ꝛ dr̃ a grad⁹ ꝛ cõponit̃ cuʒ de: ꝛ dr̃ degrado das.i.grad⁹ deſtruere: vel a gradu remouere: deponere a gradu dignitatis. Jteʒ cum re ꝛ dr̃ regrado das.i.degradare: vel degradatũ in gradũ reſtituere. Jtẽ cum retro ꝛ dr̃ retrogrador dar̃ dare.i.retro ire vl' gradi retro. Grado das cuʒ oĩb⁹ ſuis cõpoſit̃ eſt actiuũ pret̃ regrador dar̃ qđ eſt deponẽ. ꝛ abſolutũ: ꝛ oĩa corꝛi.gra.

Gradus. a gradior deris dr̃ h' g̃d⁹dus dui.ſ.idẽ ꝑ qđ aſcẽdit̃ ad altare vl' ad pulpitũ vl' ad aliũ locũ. Grad⁹ ẽt eſt ſtat⁹: ꝛ ꝓpe dignitat̃. ꝛ grad⁹ eſt iter ordinatũ. vñ g̃dati.i.ꝑ grad⁹ ꝛ corꝛi.gra. vñ q̇daʒ: Mutat nupta gen⁹: ſed generata gradum. Quomõ gradus ſm decretiſtas cõputent̃: dixi in cõſanguinitas.

Gramma me grece: latine dr̃ linea. vnde greci dicunt hoc grammaton.i.lr̃a ꝛ hoc grãma mat̃: ꝓ eodem. ꝛ dicit̃ a linea q2 lineatim fiunt lr̃e.i.quibuſdam lineis ꝛ ꝓtractionib⁹. Grammaton vertitur in latinum ꝛ dicitur h' grammatũ ti.i.litera. vnde theodolus: Grecoruʒ ꝑmus veſtigat grãmata cadm⁹. ꝛ hinc grãmat⁹ q̇ ſumit initiuʒ legendi: vel q̇ paginas legere põt.

Grammatica. a grammaton vel a gramma qđ eſt lr̃a dicit̃ hec grãmatica ce: q̃ſi lr̃alis ſciẽtia: non a ꝑma parte ſui quia primo tractat de lr̃is: ſed per effectuʒ: q2 efficit litteratũ. vnde ꝛ ſic deſcribit̃: Grãmatica eſt ſciẽtia recte ſcribendi: recte ꝓnunciãdi: recte cõſtruẽdi gnara. Doceʒ enĩ hec ars recte ſcribere: ſine quo nõ eſt habẽ ꝑfectionẽ iſti⁹ artis. Nec tñ ob hoc iniũgo ſcribẽdi officiũ artifici hui⁹ artis: ſed poti⁹ ſcribẽdi ſciẽtiã. Oportet enim vt ſcias cognoſcere figuras: ꝛ qualiter debeãt fieri: ꝛ que cui ſit: vel que nõ ſit ꝑponẽda vl' ſupponẽda: ꝛ omĩno figuras elegãter ꝛ artificioſe coaptare. ꝛ hoc q̇dẽ neceſſariuʒ eſt ſʒ nõ ſufficiẽs: ſic̃ nec alia duo q̃ reſtant: q̃ad huius art̃ quoq3 perfectioneʒ exigunt̃.ſ. recte ſcire ꝓnũciare: ꝛ recte ɔſtruẽ: ex q̇b⁹ oĩb⁹ q̃ſi integralit̃ h' ars ɔſiſtit. ꝙ aũt dr̃ grãmatica q̃ſi grãmaticoꝝ theca.i.lr̃aꝝ repoſitoriũ: ethymo.eſt. ꝛ hinc grãmatic⁹ca cuʒ.i.ꝑtinẽſ ad grãmaticaʒ: vel gramatica inſtruct⁹. ꝛ cõpat̃ grãmatic⁹ cior ciſſim⁹. vnde gramatice ciue ſime aduer. ꝛ grãtizo tizas.i.grammatice loqui. Uel ſm quoſdam grãmatica eſt ſciẽtia recte ſcribẽdi: recte loquendi: origo ꝛ fũdamẽtũ oĩm liberaliũ artiũ. Cõſiſtit aũt h' ars ꝑncipaliter in ɔſideratiõe q̃tuor reꝝ.ſ.lr̃e: ꝛ ſyllabe: dictiõis ꝛ oratiõis ꝑfecte. ꝛ ſcribũt̃ predc̃a oĩa ꝑ duo m.

Gramẽ mĩs. neu.ge. a germio nas dr̃. Et põt gramen dici q̃libʒ herba: q2 germinet: ſic̃ robur omĩs ligni cui̇̃ ꝛ ſpecies: q2 ſit firmiſſima. Spẽalit̃ tamẽ eſt q̃daʒ herba que naſcitur ex humano ſanguine: ꝛ etiaʒ quedã alia herba que etiaʒ mortua recẽti herba renaſcit̃: ꝛ vulgo ita vocat̃. ꝛ dr̃ ſic: q2 mlt'uʒ germinãdo multiplicet̃. vl' dr̃ a ſitu.ſ.ab agro: q2 plurimoꝝ agroꝝ ſit. vnde ꝛ ĩpm greci agreſte nũcupauerũt. Quãdoq3 etiaʒ inuenit̃ ꝓ radice talis herbe. Jtem a gramen dr̃ gramineus nea neũ: qđ totum eſt ex gramine: vel quod ad gramen pertinet. ꝛ graminoſus ſa ſum: qđ gramĩe abundat vt locus. ꝛ cõparatur. Jtem a gramen dr̃ gramino nas naui nare: q̃i gramĩa colligere: vel gramĩe implere. ꝛ componitur vt congramĩo nas: ꝛ degramĩo nas.i.gramĩa euellẽ. Jteʒ ingramĩo nas.i.gramĩe ĩplere. ꝛ ſunt neu.oĩa. ꝛ a gramino nas dr̃ gramineo nes nui.i.eẽ vl' fieri graminoſũ ꝛ hinc graminеſco inchoa. ꝛ corꝛ.ꝑdicta oĩa mi.

Gramĩo nas in gramẽ exponit̃.

Grãdeo. a grandis dr̃ grãdeo des dui.i.eſſe vl' fieri grandeʒ. vnde grandeſco ſcis inchoa.

Grandeu⁹ ua uuʒ penul.ꝓdu.i.grandis eui.ſ.ſenex: et cõponit̃ a grãde ꝛ euuʒ. Unde innocẽtius lxxvij. diſtinct. Quicũq3 in verbo grandeu⁹ ꝛc̃.

Grandiloquus qua quuʒ.i.grãdia loquẽs: a grãdis ꝛ loquor cõponit̃: ꝛ corꝛ.penul.ſiue lo.

Grandino nas penul.corꝛ.in grãdo eſt.

Grandis.i.magnus. ſed grãdis ad corpus: magnus ad animũ refert̃. ꝛ declinat̃ hic ꝛ hec grandis ꝛ hoc grãde: ꝛ facit accuſtiuus pluralis grãdes vel grãdis. ꝛ cõꝑat̃ grandis dior diſſim⁹. vñ granditer di⁹ſime aduer. ꝛ hec granditudo dinis: ꝛ hec granditas tat̃. Grandis ɔpõit̃ vt pergrandis: tamgrãdis: q̃3grandis.i.valde grandis: grandeu⁹ ua uum: grandiloq⁹ qua quuʒ: Grandiſonus na num.i.grandia ſonãs. ꝛ cõpo. a grandis ꝛ ſono nas ꝛ corꝛ.ſo. grandiſon⁹.

Grãdiſon⁹ na nũ in grãdis vide.

Granditudo dinis in grãdis eſt.

Grandiuſcul⁹ la lum penul.corꝛ.i.aliquãtuluʒ grandis. ꝛ formatur ab hoc compatiuo grandi⁹ addita cul⁹ la lũ:

ſicut maiuſculus ⁊ ſimilia.
Grando.a grandis dicit̃ grando dinis:q̄ſi gratis data.vl'
grando deriuat̃ a granū ni.ꝑpter ſimilitudinē. ⁊ inde
grandineus nea neū. ⁊ grandinoſus ſa ſum.⁊ grādino
nas.i.grādinē emittere:vel grandine ꝑcutere:deuaſta
re:⁊ coꝛ.di.vñ in Auroꝛa dr̃:Carnis luxuriaꝫ grādinat
ira dei.Et ſcias ꝙ grādo frequenti⁹ fit in tp̄e calido q̄̃
in tp̄e frigido:q꜄ temp⁹ calidū ſimile eſt loco calido: et
tp̄s frigidū ſimile eſt loco frigido in cauſando materiā
nubis calidiſſime.cuius quidē cā eſt:q꜄ caloꝛ frigioꝛi ꝯ
rius eſt. ⁊ iō ſicut frigus ſpiſſat nubē:ita calidū diſtra
hit ⁊ ſegregat eam:⁊ pꝛebet eam vndiq꜃ apertā frigoꝛi
ad ingrediendū.ſicut ⁊ coꝛpa rare ſubſtantie ⁊ poroſe
facili⁹ multo frigoꝛe leduntᷣ q̄̃ coꝛpoꝛa ſpiſſa ⁊ craſſa
que paucos ⁊ ſtrictos habent poros.vnde coꝛpa muli
erꝫ minus leduntᷣ frigoꝛe q̄̃ viroꝝ: ⁊ phlegmaticoꝝ mi
nus q̄̃ cholericoꝝ vl' ſanguineoꝝ.ex caliditate ergo nu
bis aperit̃ nubes:⁊ recipit̃ frigus ad interioꝛa nubis.Jn
hoꝛa aūt caliditatis caloꝛ eſt vndiq꜃ expreſſus i aere: et
ideo totum frigus ab aere expellit̃ ad vnū locū: ⁊ vehe
menter multiplicat̃:qḋ multiplicatū totum in nubem
ingredit̃:⁊ ꝯgelat aquā eius in grandinē. ſed in tp̄ibus
frigidis:frigus diſpſum eſt in aere toto:⁊ iō nuſq̄̃ mul
tiplicat̃. vnde locus ꝓpꝛius nubibus nō habet tunc fri
gus niſi cōi aeri: niſi cōtingat foꝛte per hoc accidens.ſ.
ꝙ calidis vapoꝛibus replentib⁹ vndiq꜃ aerem:frig⁹ ad
locū nubiū expelleret̃.tunc enī pōt generari in hyeme
grando.Sed poteſt eſſe dubiū quare nō generat̃ tunc
grando frequentius in eſtate: qum hoc tp̄s ſit calidiſ
ſimū.⁊ quare nō frequentius generat̃ in autūno:qum
autumn⁹ ſm ſolis motū eq̄lis ſit ꝓpinquitati ſolis ſic ē
temp⁹ vernū.cui⁹ cauſa eſt:q꜄ in eſtate caloꝛ ſolis tunc
foꝛtis exiſtens plus ſm naturaꝫ conſumit de humoꝛe
q̄̃ eleuet:⁊ iō tunc exiccat terrā ⁊ aerem: ⁊ inducit ma
turitatem fructibus:⁊ iō ꝑſcindit̃ ſm plurimū materia
grandinis ⁊ aliaꝝ rerum humidaꝝ impreſſionū. Jn au
tūno aūt ꝓcedens eſtas exiccauit locū aeris ⁊ terrā ita
ꝙ tempauit frigus autūni ſic:ꝙ nō pōt inducere pau
latim humoꝛē humidū ad mitigandū ſiccū ꝙ eſtas in
duxit.ſed in vere caloꝛ veris inuenit in ſupficie terre na
tans humidū qḋ frigus hyemis induxit: tū ex pluuijs:
tū ex ꝯuerſione aeris in aquā: tū etiā exprimēdo ex t̃ra
⁊ iō tunc agit in humidū:⁊ facit multā materiā vapoꝝ
humidoꝝ. Jtē nota ꝙ grādo cadens nō ſolū deſtruit
fructus quos inuenit:ſed etiā ipedit fertilitatē terre in
ſequenti anno:⁊ ea que ꝑcutit reddit inutilia: intantū
ꝙ etiā iumēta nō delectabilit̃ accipiūt ea i cibū: qḋ nō
facit gutta magna.⁊ hoc iō:q꜄ frigus multū eſt i gran
dine.Frigus aūt eſt q̄litas moꝛtificatiua:⁊ h' virt⁹ ma
net in aqua:que liquefacta in grandine humefac̃ terrā
⁊ impedit fertilitatē eius : ⁊ infuſa fructib⁹ extinguit in
eis calidū naturale:digerens humidū nutrimētale fru
ctuum:⁊ ideo crudū remanēs generat iumētis abomi
nationē.⁊ illa virtus bene durat ꝑ totū annū: ergo ⁊c.
Gutta aūt magna quū ſit calida:totum facit oppoſitum
quando ſola venit: ita ꝙ grādo eā nō ſequit̃.eſt enim
ipſa bone cōmixtionis cū aereo ⁊ ſubtili terreſtri. ⁊ hēt
multū in ſe de caloꝛe vapoꝛis ex quo fit:⁊ iō optime in
fundit terram. ⁊ ſi ledit aliquos fructus teneros:h' nō
facit niſi ex vi percuſſionis.
Graneo.a grano nas dr̃ graneo nes nui.i.habere vl' emit
tere grana.vnde graneſco ſcis inchoa.
Grano nas in granum exponit̃.
Granum.a granis dicit̃ hoc granum ni: quia creſcendo
grande efficit̃.⁊ eſt generale cuiuſlibet ſeminis. ꝑ ex
cellentiā tamē frumentū dicitur granuꝫ. vnde hoc gra
nulū li:⁊ hoc granellum li dimi.⁊ hoc granariū rij: lo
cus vbi granū reponit̃. Jtem a granū dicit̃ grano nas
naui nare.i.granis implere Et componit̃ cuꝫ ꝓpoſitio
nib⁹ cō:de:e:in:⁊ dicit̃ cōgrano nas:degrano nas.i.
grana excutere vel auferre.egrano nas:idem qḋ de gra
no.ingrano nas.i.int⁹ granare:vel grana i hoꝛrea i mit
tere ⁊ reponere.Grano ⁊ eius cōpoſita ſūt actiua:⁊ ꝓ
ducunt hanc ſyllabā gra.
Graphia.a grāma vel grāmaton apud grecos:dicit̃ gra
phos.i.ſcriptoꝛ:vñ graphia.i.ſcriptura. ⁊ grapho phas
.i.ſcribo bis ſcripſi.Et componit̃ apud grecos vt catag̃
pho phas.i.tranſcribo tranſcripſi. ⁊ ſunt diuerſe ꝓpo
ſitiones cate ⁊ cata:⁊ ita eſt alia compoſitio in p̄terito:
alia in p̄ñti.aliter enī iunctura cōpoſitionis nō mane
ret imobilis:qḋ Priſci.aſſerit apte. ⁊ a grapho hic gra
phus.i.ſcriptoꝛ:⁊ acuit penl'.graphia.
Graphius.a graphia dr̃ hic graphius phij: ⁊ hoc graphiū
phij:ſtilus cum quo ſcribit̃ in cera.
Graphus phi in graphia vide.
Graſſoꝛ ſaris ſatus ſum a gradioꝛ deris.⁊ eſt graſſari iua
dere:ꝑpetrare:latrocinari:p̄dari:impugnare.ꝓpꝛe graſ
ſari eſt crudelit̃ gradi.⁊ dr̃ ſic ab impetu gradiendi: vt
dicat̃ graſſari:q̄ſi cū impetu gradi ad crudelit̃ agendū
vñ graſſatoꝛ qui crudelit̃ agit:latro:p̄datoꝛ:ſeuiēs cru
deliter:⁊ homicida.Et ponit̃ graſſari q̄nq꜃ ꝓ niti vel co
nari.vide ergo ne ponas graſſari ꝓ craſſari:⁊ ecōuerſo
Jn.ij. Regū cap.vltimo dr̃:vt ceſſet indignatio q̄ graſ
ſat̃ in populo.i.que deuaſtat vel crudeliter gradit̃.
Grates gratiū fe.ge.i.gratie.ſed grates deo agunt̃:gratia
vo hoībus.ſed hoc ſepe coꝛrumpit̃ apud autoꝛes. gra
tie enī ſepe referunt̃ deo:grates hominibus.⁊ dicit̃ gra
tes a gratia.
Gratia tie dr̃ a gratis.⁊ eſt gr̃a donū vel donatio:amoꝛ:
⁊ dicit̃ gratia quaſi gratis data.vnde hec gratiola le di
mi.pua gr̃a. ⁊ gratioſus ſa ſum.i.g̃tia plenus. ⁊ cōpat̃
gratioſus oꝛ ſimus.⁊ inde gratioſe ſius ſime aduer.et
hec gratioſitas tatis.Et componit̃ vt ingratioſus ſa ſū
.i.nō gratioſus.⁊ ſimiliter cōpat̃. ⁊ dicit̃ ꝓpꝛe gratioſus
qui plus vnicuiq꜃ q̄̃ mereat̃ tribuit. quare vni nō den
tur oēs gratie habes i virtus. Hic nota ꝙ eſt gratia
gratis data:vt bene legere:cantare: predicare ⁊ ſilia. et
huiuſmōi gr̄e nō dant̃ oēs vni:imo vt dicit Apl's: Diui
ſiones gr̄aꝝ ſunt:alij dat̃ ſmo ſapīe:alij ſermo ſcīe: alij
genera linguaꝝ ⁊c.Et ē gr̄a gratū faciens.Et circa hāc
pōt q̄ri:an det̃ ſm capacitatē viriū naturaliū:Ad hoc
dico:ꝙ mēſura ſm quā dat̃ gr̄a gratū faciēs vel chari
tas eſt capacitas ipſi⁹ aīe q̄ eſt ex natura ſimul ⁊ diſpo
ſitione:q̄ eſt ꝑ conatū opeꝝ:⁊ q꜄ ſm eundē conatū ope
rū magis diſponit̃ natura melioꝛ.iō que habet melio
ra naturalia:dū ſit par conatus magis recipit de perfe
ctionib⁹ infuſis. ⁊ que habꝫ peioꝛa naturalia quādoq꜃
magis recipit ſi aſſit maioꝛ conatus. Jtē ſcias ꝙ eſt gra
tia opans ⁊ coopans:ſiue p̄ueniens ⁊ ſubſequēs. Gr̄a
vo coopans adiuuat ne fruſtra velit vtrāq꜃ gratiaꝫ: vt
dicit Aug⁹.ſ.p̄uenientē ⁊ ſubſequentē.i.opantē ⁊ coo
perantē. Apl's cōmendans dixit: Nō eſt volentis nec
currentis:ſed miſerētis dei.nō enim iō deus miſeret̃ ali
cui⁹:q꜄ voluit ⁊ cucurrit.ſed iō voluit ⁊ cucurrit: q꜄ mi
ſertus eſt ei deus.parat̃ enī voluntas hoīs a deo:⁊ a
dño greſſus hominis dirigunt̃: iōq꜃ ꝯgrue ait Apoſto
lus: Nō eſt volētis nec currētis:ſed dei miſerentis: nō
q꜄ h' ſine voluntate noſtra agat̃:ſed q꜄ noſtra volūtas

nil boni agit niſi diuinitus adiuuet̃. vnde Apl̃us alibi dicit: Nõ ego ſed gratia dei mecuȝ. nõ ideo dicit: qꝛ nil boni agebat: ſed qꝛ nil boni ageret ſi illa nõ adiuuaret. ⁊ videt̃ quibuſdã nõ irrõnabilit̃: qꝛ vna ⁊ eadeȝ ſit gr̃a ⁊ donũ: eadẽ virtus que opat̃ ⁊ coopat̃: ſed ꝓpter eius diuerſos effectus dr̃ opans ⁊ coopans. opans enĩ dicit̃ inquantũ p̃pat ⁊ liberat voluntatẽ hoĩs vt bonuȝ velit. cooperãs inquantũ eandẽ adiuuat ne fruſtra velit. ſ. vt opus faciat bonũ. ipſa enĩ gr̃a nõ eſt ocioſa: ſed meret̃ augeri: vt aucta mereat̃ ⁊ pfici. Et ſcias ꝙ gr̃a ſanat formaliter: vt dicã in ſacramentũ. Itẽ volo te ſcire ꝙ gratia ꝑactio eſt inuitatio ad pl⁹ dandũ. Utꝝ homo ſine gratia poſſit nõ peccare: dicã in pecco cas.

Gratificoꝛ caris catus ſum ex grat⁹ ta tũ ⁊ facio cõponit̃. ⁊ eſt gratificari gaudere: vel gratias agere: vel gratũ facere: vel equipare. vnde gratificus ca cũ. i. gratis vel gratum faciens. ꝓpe aũt dicit̃ gratificus: qui facit bonum gratis. gratioſus q̃ pl⁹ vnicuiqꝫ q̃ꝫ mereat̃ tribuit. grat⁹ tñmodo animo: gratificus ⁊ animo ⁊ corpe dr̃. penul. gratificoꝛ corripit. ſ. fi.

Gratis aduerbiũ qualitatis. ſ. ſpõte: ſine cauſa: ſine ſpe remunerationis: ſine precio.

Gratoꝛ taris in gratuloꝛ vide.

Gratuite ⁊ gratuito in gratuitus vide.

Gratuitus. a gratus dr̃ gratuitus ta tum. i. gratis datus ⁊ habitus. vñ gratuite aduer. i. gratis: ſpõte: ⁊ ſine cauſa. ꝓ quo inuenit̃ quãdoqꝫ gratuito ablatiuus vl̃ datiu⁹ poſitus aduerbialiter.

Granuloꝛ. a gratatus ta tum dr̃ granuloꝛ lat⁹ ſum: ⁊ gratoꝛ taris ĩ eodẽ ſenſu. i. gaudere: vel gr̃as agere. vñ hoc gratulamen minis. ⁊ g̃tulabundus da dũ. i. let⁹ vel letabundus. ⁊ gratulant̃. i. letanter. ⁊ coꝛ. ꝑdicta tu.

Gratus. a gratia dicit̃ gratus ta tum. ⁊ ſignificat tria. nam gratus. i. gratiam ſeruans: gratioſus: acceptabilis: placitus. ⁊ gratus. i. memoꝛ beneficij. ⁊ gratus. i. remunerat⁹ Et comparat̃ gratuſ tioꝛ tiſſimus. vnde grate tius ſime aduerbiũ. ⁊ hec gratitudo dinis. ⁊ componit̃ vt ingrat⁹ . i. nõ gratus. ⁊ dicit̃ gratus quaſi gratie datus: ⁊ eſt ethymo. ⁊ ꝑducit primam. vnde Horatius: Grata ſuperueniet que nõ ſperabitur hoꝛa.

Grauaſcellus li maſ. ge. aliquantulũ grauis: ⁊ dr̃ a grauis

Graueo ues in grauis vide.

Grauidus da dum in grauis eſt.

Grauis. a grandis deriuat̃ hic ⁊ hec grauis ⁊ hoc ue: qꝛ q̃ grandia ſunt: grauia ſolent eẽ. ⁊ ẽ graue de natura: ſed grauidũ de accidẽti. i. fecũditate: vt arboꝛ g̃uida pomis mulier grauida fetu. Itẽ graues dicimus autẽticos: venerabiles: vnde ⁊ contẽptibiles leues dicim⁹. et dr̃ grauis ꝑ ꝯſilio ⁊ ꝯſtãtia: qꝛ nõ leui motu diſſilit: ⁊ fixa cõſtantie grauitate ꝯſiſtit. ⁊ cõpat̃ grauis uioꝛ uiſſim⁹. vñ grauiter: ponderoſe: vehement̃: moleſte: grauius ſime aduer. ⁊ hec grauitudo. ⁊ hec grauitas. i. firmitas: venerabilitas: maieſtas: ⁊ hec g̃uedo dinis. Grauitas ex põdere animi ⁊ ſñia conſtat: ſed grauedo vel grauitudo coꝛpis eſt. Itẽ quinta hoĩs etas dr̃ grauitas: que eſt declinatio a iuuentute in ſenectutẽ: necdũ ſenect⁹: ſed iaȝ nõ iuuent⁹. Itẽ a grauis dr̃ grauo uas. vñ graueo ues . i. eſſe vel fieri grauẽ. ⁊ hinc graueſco ſcis incho. Grauo cõponit̃ vt aggrauo uas: cõgrauo uas: degrauo uas. i. valde g̃uare vel deoꝛſuȝ vel exonerare: alleuiare. ingrauo uas. ingrauat̃ aliquis pondere alieno: ſed grauatur ſuo. pregrauo uas. i. ꝑ alijs grauare. Grauo ⁊ eius ꝯpoſita actiua ſunt: ⁊ coꝛri. hanc ſyllabã gra. vñ Proſper: Nulla anima eſt que nõ moꝛtali a carne grauet̃. Itẽ a grauis grauidus da dũ. grauida eſt q̃ eſt ꝓxima partui: qꝛ iã grauet̃: pregnans vo que cõcepit. Grauidus comparat̃. vñ hec grauiditas tatis. ⁊ grauido das verbum actiuum: ⁊ coꝛ. penl̃. Grauis multa ſigt̃: vt patet in his v̄ſibus: Pondus: perſona: vir: lectio: femina pregnans Uocꝫ moleſtat̃ dr̃ eſſe graue. Et cõponit̃ grauis vt q̃ꝫgraue. i. valde grauis. ⁊ grauiſonus na num. ⁊ grauidicus: ⁊ grauiloque: qua quũ. i. grauia ſonans: dicẽs: loquens. i. ponderoſa: moleſta: vehemẽtia.

Grecus ci fuit rex grecie. vñ hec grecia cie. ⁊ hinc grec⁹ ca cũ: ⁊ greculus la lum: ⁊ grecoꝛ caris. i. loqui vel habere ſe moꝛe grecoꝝ. qđ aliter dr̃ greciſſo ſas: ſiue greciſſoꝛ ſaris depõẽ. Greci diuiſi ſunt in quinqꝫ ꝑtes. quidã dicunt̃ attici: quidã boetes: quidã eoles: quidã doꝛes: quidam iades. vnde ⁊ lingue grecoꝝ dicunt̃ quinqꝫ. ſ. attica: boetica: eolica: doꝛica: iadica. ⁊ ꝑdu. gre. De regno grecoꝝ dixi in chaldei.

Gregarius in grego gas eſt.

Grego gas. i. vnare: ſed nõ eſt ĩ vſu. ⁊ cõponit̃ cũ ad: ⁊ mutato d in g dr̃ aggrego gas. Itẽ cũ ab: ⁊ dicit̃ abgrego gas. i. diſſociare. Itẽ cũ cõ: ⁊ dr̃ ꝯgrego gas. Iteȝ cũ dis ⁊ dr̃ diſgrego gas. i. diſꝑgere. Itẽ cũ ſe: ⁊ dr̃ ſegrego gas . i. ſeparare. ⁊ ab oĩbꝰ iſtis verbalia: ⁊ aggregati. i. adunatim: cõiter: abgregatim: diſꝑſim: ꝯgregati: ſegregatim. Grego ⁊ eius cõpoſita ſunt actiua: ⁊ coꝛ. gra.

Gremiũ mij. i. ſinus. vñ hoc gremiolũ li dimi. ⁊ gremioſuſ ſa ſum. i. gremiatus ta tum: qđ habet gremiũ. Itẽ a gremiũ gremio as aui. ⁊ eſt gremiare in gremiũ accipe: vel locare. Et componit̃ vt aggremio as. i. ĩ gremio accipe ꝯgremio as: degremio as: gremium deſtruere: vel a gremio ꝓijcere. ingremio as. i. in gremio accipere: vel ĩ gremiũ mittere. ſubgremio as: ſurſum gremiũ faciendo: pãnos eleuare: ⁊ ſuccingere. Et eſt actiuũ gremio cũ oĩb⁹ ſuis compoſitis.

Greſſus. a gradioꝛ deris dicit̃ hic greſſus ſus ſui. i. paſſus: pes: vel veſtigiũ pedis. ⁊ greſſus ſa ſum ꝑticipiũ.

Greſſutus. a greſſus dr̃ greſſutus ta tum penl̃. ꝑduc. qui magnos habet pedes: vel magnos facit greſſus.

Grex. a grego gas dr̃ hic grex gis: ⁊ differt ab armento: qꝛ armentũ maioꝝ eſt: vt equoꝝ: boum: grex minoꝛum: vt caprarum ouium.

Grillus li nomen habet a ſono vocis. hic retro ambulat: terram terebrat: ſtridet vocibus. venat̃ enĩ foꝛmicã. vñ hoc grilletum ti: locus vbi abundant grilli.

Griphes phis maſ. ge. vel griphen phes: aĩal quadrupes: ⁊ pennatum animal. ſunt enĩ griphes alites fere. ⁊ ſũt in oĩbus leonibus ſimiles ꝑter alas ⁊ facies quib⁹ aq̃lis cõueniunt: ⁊ multuȝ equos infeſtãt: ⁊ eis inimicãt̃ adeo ꝙ equitẽ armatũ cũ equo ĩ ſublime rapiant: vt dicit Hug. Uel dic ſm̃ Remigiũ: ꝙ griphes ſunt aĩalia terribilia ⁊ foꝛtia: q̃ coꝛp⁹ habent leoninũ: pedes auteȝ ⁊ alas ⁊ roſtꝝ vt aquila: ĩdcꝫ ꝑ terram currũt vt leones ꝑ aera volant vt aues. vide in arimaſpi.

Gripus pi. i. ſuperb⁹: ceruicoſus. vñ canes ſupbos ⁊ ignobiles gripos vocamus: qꝛ ꝑ ceteris ſupbi ſunt.

Groſſeo in groſſos eſt.

Groſſulus in groſſus vide.

Groſſus. a grauis dicit̃ groſſus ſa ſum. ⁊ compat̃. vñ hec groſſitas: ⁊ hec groſſitudo dinis. ⁊ hec groſſicies ciei. et hic groſſus ſi. ⁊ ſunt groſſi ficus ĩmature: inhabiles ad comedendũ: ⁊ ꝓꝑe ꝑmatiue q̃ ad pulſum vẽti facile cadunt. vñ Apoc. vi. Sicut fic⁹ mittit groſſos ſuos: quꝫ a vento magno mouet̃. Iteȝ a groſſus groſſulus la lum dimi. ⁊ groſſo ſas. i. facere groſſum. Et componitur vt

cōgroſſo ſas: degroſſo ſas.i.ſubtiliare:ingroſſo ſas. Et eſt actiuū cū oībꝰ ſuis cōpoſitis. Jtē a groſſo ſas groſſeo ſes:eſſe vel fieri groſſum. ⁊ hic groſſeſco ſcis incho.

Grucula le dimi.ꝑua grus penl.coꝛꝛ.

Gruinus na num:quod ꝑtinet ad gruē: ⁊ dr̄ a grus.

Grumo mas maui mare.i.dirigere vel eq̄tare:vel tumere vn̄ grumus mi.i.cumulus:aceruus: ↄgeries. ⁊ hinc hic grumulus li in eodē ſenſu.vnde grumus vel grumulꝰ dicit̄ ager a tumoꝛe.⁊ hec gruma me.i.cruſta que fit in lateribus dolij ꝓpter vinū.vn̄ grumoſus ſa ſum. ⁊ comparat̄.vnde hec grumoſitas tatis.

Grumulus in grumo eſt.

Gronda de fe.ge.inferioꝛ ꝑs tecti campane a qua ſtillat aqua.vn̄ hec grūdula le dimi.⁊ grundo das.i.grunduʒ facere:vel a grūda guttas aque fundere:vel a grūda cadere guttatim.⁊ inde hoc grundatoꝛiū toꝛij: ideʒ quod grundat:vel qḋ ſtillat a grunda.⁊ ꝑ cōpoſitionē hᷣ ſuggrunda de:qḋ eſt inter tectū ⁊ ꝑietem:vel ipſa grūda.

Grunio nis niui nire nitū:ꝓp̄e ſuis eſt.vn̄ hic grunitꝰ tus tui:ipſa vox ſuis.⁊ ꝓduc̄ penl.grunitꝰ: ⁊ etiā gru. vnde quidaʒ: Hinnit equꝰ:grunit poꝛcꝰ: pipiat quoqꝫ niſus. Et ſcias ꝙ Sidonius in libꝛo de naturis reꝝ: ponit ꝓpꝛia verba aīalium ſm̄ vocē que hic ī ꝑte ponemꝰ:baulare latrare eſt ⁊ ꝓp̄e canū: leonū eſt rugire: tigridū recanare:pardoꝝ felire:pantheraꝝ caurire:vꝛſoꝝ vꝛcare: vel ſeuire:apꝝ frendere:lincū lincare:lupoꝝ vlulare:ſerpentū ſibillare:onagroꝝ mugilare:ceruoꝝ rugire: boū mugire:equoꝝ hinnire:aſinoꝝ rudere: poꝛcoꝝ grunire: verris cruciare:arietū loꝛectare:ouiū balare: hircoꝛum miclire:hedoꝝ bebare:vulpiū gānire:catuloꝝ glatilare lepoꝝ ⁊ pueroꝝ vagire:muſtelaꝝ dꝛinolare: muriuʒ pipicare:ſoꝛicū deiſticare:elephantum barrire: ranarum coaxare.coꝛuoꝝ crocitare:aquilaꝝ clangere: accipitrū pipiare: vultuꝝ pulpare:miluoꝝ lipire: oloꝝ dꝛenſare: gruū gruere:ciconiaꝝ crocolare:anſeꝝ ſiclingere: anatum reſtriſſicare:pauonū paupulare:galloꝝ cucurrire: crābunoꝝ fringulire:noctuaꝝ cucubire:cuculoꝝ cuculare:merularum ʒinʒiare:turdoꝝ trutilare vel ſurcitare ſturnoꝝ pallicare:hirundinum fritinire vel mimirrire. Dicūt tn̄ quidā mimirrire eſt omniū minutiſſimaꝝ auiculaꝝ. gallinaꝝ eſt criſpare:paſſeꝝ cinciare: apiū bombicare vel bombilare:cicadaꝝ frinicare.

Gruo is ui grutū.cōuenire:cōcoꝛdare:ſed nō eſt in vſu: ⁊ eſt tractū a gruibus.vn̄ a grus dr̄:qꝛ maxime in volatu cōcoꝛdiā ſeruant.vn̄ dicunt̄ dedicati cōcoꝛdie.vel iō tractum eſt a gruibꝰ:qꝛ de tibijs gruum ſolent fieri fiſtule que maximā reddūt cōuenientiā:ↄſonantiā: ⁊ ↄcoꝛdiā vn̄ ponit̄ gruere ꝓ cōuenire.Et componit̄ cuʒ con ⁊ dr̄ cōgruo is.i.cōuenire ⁊ cōcoꝛdare. Jtem cū dis: ⁊ dicit̄ diſgruo is.i.diſcōuenire ⁊ diſcoꝛdare. Jtem cū in: ⁊ dr̄ ingruo is.i.maturare:īminere:impendere:inſtare.⁊ ꝓpꝛie dicit̄ de malo: Maluʒ ingruit:quaſi ↄ̄ ↄgruū.⁊ bonum eſt quod īpendet.i.cū ↄgruitate venit. Gruo neu. eſt cum omnibꝰ ſuis compoſitis: ⁊ faciunt pꝛeterituʒ in grui: ⁊ ſupinū in gruitum.

Grus gruis tertie declinationis ge.cōis: a ſono vocis dr̄. Et ſcias ꝙ grues maximā ſeruāt in volatu cōcoꝛdiā:vn̄ dicūt̄ dedicate cōcoꝛdie.vn̄ Ambꝛoꝰ ī hexameron: Grues inuiſſi ⁊ volūtario vſu in nocte ſolicitā exercēt cuſtodiā:diſpoſitos vigiles ſeruant.⁊ ceteris ↄſoꝛtibꝰ generis quieſcentibꝰ alie circūeunt: ⁊ exploꝛāt: nequa ex parte inſidie tentent̄: atqꝫ deferūt in pigro ſuo vigoꝛe tutelaʒ poſt ubi vigiliaꝝ fuerit tp̄s impletū:ꝑfuncta munere in ſomnū ſe p̄miſſo clangoꝛe cōponit:vt excitet doꝛmientem cui vicē muneris traditura eſt:at illa volēs ſuſcipit ſoꝛtē:nec vſu noſtro in vita ⁊ pigrioꝛ ſomno renūciant ſed īpigre ſuis excutit̄ e ſtratis:vicē exequit̄: ⁊ quā accepit gr̄am pari cuſtodia atqꝫ officio rep̄ſentat: iō nulla diſcretio qꝛ deuotio naturalis:iō tuta cuſtodia: qꝛ voluntas libera.hūc etiā volātes oꝛdinē ſeruāt: ⁊ hac moderatione oēm laboꝛē alleuiant:vt ꝑ vices fungant̄ ductus ſui munere.p̄cedit enī vna ⁊ p̄currit ceteris: deinde cōuertit̄: ⁊ ſequēti ſoꝛtē ducendi agminis cedit. quid hᷣ pulchꝛiꝰ: ⁊ laboꝛē oībus ⁊ honoꝛeʒ eſſe cōem: nec paucis arrogari potentiā:ſed quadā in oēs volūtaria ſoꝛte tranſſcribi antique huiꝰ reipublice munus ⁊ inſtar libere ciuitatis eſt.ſic a p̄ncipio acceptā a natura exemplo auiū policiā hoīes exercere ceperāt: vt cōis eſſet laboꝛ cōmunis dignitatis ꝑ vices ſinguli partire curas diſcerent obſequia:imperiaqꝫ diuidere:nemo eſſet honoꝛis exoꝛs:nullus īmunis laboꝛis.hic erat pulcerrimus reꝝ ſtatus:nec inſoleſcebat quiſq̄ꝫ perpetua poteſtate:nec diuturno ſeruitio frangebat̄: qꝛ ⁊ ſine inuidia erat oꝛdine muneris: ⁊ tp̄is moderatiōe delata ꝓmotio: ⁊ tolerabilioꝛ videbat̄:que cōi cadebat ſoꝛte cuſtodia. nemo audebat aliū ſeruitio p̄mere:cuiꝰ ſibi ſucceſſuri ī honoꝛem mutua foꝛent ſubeunda faſtigia. nemini laboꝛ grauis quē dignitas ſecutura releuaret. ſed nūc quē inuenies hominē qui ſpōte deponat impiū: ⁊ ducatꝰ ſui cedat inſignia:ſiatqꝫ volens in numero poſtremꝰ ex p̄mo: nos aūt nō ſolū de p̄mo:ſed etiā de medio ſepe cōtendimus: ⁊ p̄mos diſcubitus in cōuiuio vendicamus. ⁊ ſi ſemel delatum fuerit volumus ꝑpetuū: ⁊ iō etiam ipſa laboꝛis functio durius ſuſtinet̄.

G ante V

Guadia debita ↄſtitutio.vn̄ guadiare:guadia conſtituere vel guadiā firmare.Et cōponit̄ vt deguadio dias:guadiā frangere.inguadio dias:valde guadiare.

Gubernio onis.i.gubernatoꝛ.⁊ dr̄ a guberno nas nare.

Guberno nas naui cōponit̄ a cohibeo ⁊ hiberna: ⁊ dicit̄ gubernare regere:cuſtodire: ⁊ ꝓp̄e pertinet ad nautas. vn̄ dr̄ gubernare.i. cohibernare.i. cohibere hiberna.i. tēpeſtates maris.vnde hic gubernatoꝛ toꝛis.i.quaſi cohibernatoꝛ:qꝛ cohibeat pꝛudentia ſua hiberna.i. tempeſtates marinas.⁊ hoc gubernaculum li:cuʒ quo aliquid gubernat̄:vel temo nauis.Actuū.xxvij. Jūcturas gubernaculoꝛum.

Gula.a gala grece dr̄ hec gula le.i.anterioꝛ ꝑs colli:poſterioꝛ dr̄ ceruix.⁊ dr̄ gula a gala:qꝛ illa ꝑs colli ſolet eſſe candida. vel dr̄ gula a gutture. ⁊ inde guloſus ſa ſuʒ.i. leccatoꝛ.⁊ compat̄ ſioꝛ ſimꝰ.vn̄ guloſe ſius ſime aduer. ⁊ hec guloſitas tatis.⁊ coꝛꝛ.gu.vn̄ ī Auroꝛa dr̄: Lepas poſt māna turba guloſa petit.

Gulo las laui lare dr̄ a gula:ſed nō eſt in vſu. ⁊ cōponit̄ vt degulo las.i.deuoꝛare:vel gulam a mantello vl̄ aliare auferre:vel valde gulā aptare.ꝙ aūt dr̄ gulare q̄i gule dedere: ⁊ degulatoꝛ q̄ſi gule deditus:etymo.eſt. Jteʒ ingulo las.i.in gulam mittere:vel deuoꝛare.vel ingulare eſt mantellū vel aliud gule aptare. Jtē tranſgulo las vltra gulam deoꝛſum īmittere.ſ.tranſglutire. Jtem cōponit̄ cū ſtringo: ⁊ dr̄ ſtrangulo las: ſtringere gulā: et interficere. Gulo las eſt actiuū cū oībus ſuis cōpoſitis ⁊ coꝛꝛ.hanc ſyllabā gu:ſicut ⁊ gula.vn̄ quidaʒ: Jndulgere gule noli:q̄ vētris amica eſt. Jtē a gula gulo onis ⁊ hic gulonꝰ ni:ambo ꝓ leccatoꝛe.

Gulonus ni:vel gulo onis in gulo las eſt.

Gulus.a guttur dicitur hic gulus li: genus nauigij pene

rotundū ad modū gutturis.
G ummi.a gutta dr̄ hoc gūmi indeclinabile:lachryma arboꝝ q̄ eſt q̄ſi gutta: ⁊ p̄mo gutta exit a ligno: ⁊ inde dureſcit: ⁊ fit gūmi: ⁊ hinc gūmoſus ſa ſum.
G una vel guina: vas vitreū vel cucurbita qđ ventoſa dr̄ ⁊ videt̄ dici a gula quaſi guloſa in ſanguine accipiēdo vel a cucurbita ꝓpter ſimilitudinem: vel q2 de ea fit ſm Hug. Pap̄. vō dicit: Guna vas vitreū que a latinis a ſimilitudine cucurbite: ventoſa vocat̄ que animata ſpū per igniculū in ſupficiē trahit ſanguinē.
G urdus.a guttur dr̄ gurd⁹ da dū: inept⁹: ſtultus: inutilis importun⁹: ⁊ p̄cipue in comeſationib⁹ recipiendis.
G urges gitis maſ.ge. ꝓp̄e loc⁹ altus ⁊ ꝓfund⁹ in flumie. per tapinoſim tñ ponit̄ ſepe ꝑ mari vel ꝑ loco ꝓfūdo ī mari quā tapinoſim ſolēt etiā autores eleuare ꝑ adiūctionē epitheti iſtius.ſ.magn⁹ ⁊ altus: vel vaſtus vl̄ ꝯſimiliū. ⁊ dr̄ gurges a guttur: q2 eſt quaſi guttur flumis. A gurges deriuat̄ gurgito tas: vorare: implere: vel deuorare. Et eſt actiuū cū oīb⁹ ſuis cōpoſitis: ⁊ cor. penl̄. ſicut ⁊ gurges in obliquis. vñ Oui. de arte: Quo minime credis gurgite piſcis erit.
G urgito tas in gurges eſt.
G urgulio onis.a guttur dr̄ hec gurgulio onis: quedā ps in ore cui ꝑmū eſt rumen: cu⁹ meat⁹ ad os ⁊ nares ꝑtendit̄ habens viam qua vox ad linguā tranſmittit̄ vt verba poſſint collidere. Itē gurgulio inuenit̄ ꝑ quodā verme qui comedit legumina. ſed in hac ſignificatiōe debet potius ſcribi ꝑ c. vnde in c dixi de curculio.
G urguſtium.a guttur vel gurgulio qđ poti⁹ curculio dr̄: dr̄ gurguſtium ſtij: cella modica vel dom⁹ pauperum anguſta: ſecreta: ⁊ tenebroſa: vel locus tabernaꝝ tenebroſus: vbi turpia cōuiuia fiunt: vel vbi piſces mittunt̄ vel rhete piſcatoriū: q2 in aquis curculiones depreheben dere ſolent. vñ in Job. xl. Nunquid implebis ſagenas pelle ei⁹: ⁊ gurguſtiū piſciū capite eius:
G urgutinus na num: ad gurgitē pertinens: ⁊ dicit̄ a gurges gitis: ⁊ ꝓducit ti.
G uſtito tas penl̄. cor. verbū frequē. i. frequent̄ guſtare.
G uſto ſtas in guſtus vide.
G uſtus.a guttur dr̄ hic guſtus ſtus ſtui: vnus de quinq3 ſenſibus corporis. ⁊ inde guſto ſtas ſtaui ſtare. i. libare qđ vulgo dicit̄ aſſaſtare. Et componit̄ vt agguſto ſtas .i. valde vel iuxta guſtare. Item deguſto ſtas: valde vel deorſum guſtare: vel de aliquo guſtare. Ite3 preguſto ſtas: p̄libare: ante guſtare. Itē reguſto ſtas: iteꝝ guſtare. Guſto ⁊ eius compoſita ſunt neutra.
G utta te eſt aqua que ſtat ⁊ paꝝ fluit: ſtilla vō que cadit hinc ſtillicidiū ſtilla cadens. ſtiria enī grecū eſt. i. gutta ⁊ inde dimi. dicit̄ ſtilla. dum aūt ſtat aut pendet de tectis vel arboribus: quaſi glutinoſa gutta eſt. vnde gutta q̄ſi glutta. i. glutinoſa a glutine: dum ceciderit ſtilla. Gutta etiā dicit̄ quedā infirmitas. ⁊ ſcribit̄ ꝑ duo t ſm Priſ. Et a gutta dr̄ gutto tas. i. guttatī cadere: vel guttatim fundere: vel guttis ꝓfundere. vñ hoc guttamē nis Gutto cōponit̄ vt ꝯgutto tas: degutto tas: ingutto tas pergutto tas: regutto tas: ſugutto tas. i. ſubt⁹ vel paru3 guttare. Gutto ꝑ guttatim cadere neu. eſt: alias cū ſuis cōpoſitis eſt actiuū. Itē a gutta dr̄ guttoſus ſa ſū. i. plenus guttis. vide in grando: ⁊ in ventus.
G utto tas in gutta exponit̄.
G uttim. i. guttatim aduer. a gutta dr̄.
G uttula le dimi. ꝑua gutta.
G uttulus li: quidā minutus piſcis dr̄ a gutta.
G uttur turis neu. ge. dr̄ a garrio ris: ⁊ dr̄ guttur q̄ſi garritur: q2 inde garritus ꝓcedat. ⁊ ꝓducit p̄mā poſitiōe. vñ in Aurora: Qđ guttur tranſit nō cōperit̄ ibi.
G utturna.a guttur dr̄ hec gutturna ne: infirmitas gutturis q̄ ſolet cū inflatione gutturis euenire. vñ gutturnoſus ſa ſum: illā habens infirmitatē.
G utturnium nij: quoddā vas aquatile in inferiori parte perforatū qđ inferi⁹ deguttat aquā: ⁊ dr̄ a gutta.
G uttus ti maſ. gene. genus vaſis vnguētarij ꝑ breuiate a gutta dictus. vnde hoc guttum ti vnguentum in code3 repoſitum. vnde Iuualis: Non oppoſito pauidus tegit inguina gutto.

Abel interpretat̄ iuſtus vel luctus: quo nomine p̄figurabat̄ occidēdus: idē et

b vanitas: q2 cito ſolut⁹ vl̄ ſublat⁹ eſt ⁊ ſubtractus.

Habena. ab habeo dicit̄ h̄ habena ne. i. lorꝫ vel retinaculū freni: q2 ea habemus. i. retinemus equos. vnde habenatus ta tū: habenā habēs vel habena ornatus. ⁊ habeno nas. i. habenā regere: vel habenā preparare ⁊ ornare: ⁊ ꝓducit be.
H abenula le dimi. ꝑua habena.
H abeo bes hui hitum cōponit̄ cum ad ⁊ dr̄ adhibeo bes Item cū cō ⁊ dr̄ cohibeo bes: abiecta n: aliqñ tamē retinet n: ⁊ dicit̄ conhibeo bes. Item cu3 de: ⁊ dr̄ dehibeo bes. Item cum ex: ⁊ dicit̄ exhibeo bes. Item cū in: ⁊ dr̄ inhibeo bes. i. veto. Item cū ꝓ: ⁊ dicit̄ ꝓhibeo bes. Ite3 cum pre: ⁊ dicit̄ prehibeo bes. Item cū per: ⁊ dicit̄ ꝑhibeo bes. Itē cū re: ⁊ dr̄ rehibeo bes. Habeo ⁊ eius compoſita ſunt actiua pret̄ cohibeo vl̄ cōhibeo qđ eſt neu. Itē oīa faciūt preteritū in hui ⁊ ſupinū in hitum: ⁊ oīa corripiunt ha vel hi.
H abilis. ab habeo bes dicit̄ hic ⁊ hec habilis ⁊ hoc le: ad habendū comodus: aptus: ⁊ oportunus: ꝯgruus. ⁊ cōparat̄. vnde habiliter lius ſime aduerbi. ⁊ hec habilitas tatis. ⁊ componit̄ vt inhabilis. i. nō habilis. vnde hec inhabilitas tatis: ⁊ corri. bi
H abito. ab habeo bes hui hitu3 hitu: u in o fit habito tas. Et cōponit̄ cū con: ⁊ dr̄ cohabito tas. i. ſimul habitare. Itē cum in: ⁊ dr̄ inhabito tas. i. colere: intus habitare. Habeo ⁊ eius cōpoſita ſunt oīa neu. l3 enim habito ſit frequētatiuū: tñ q2 ſignificationē mutauit ſui ſimplicis: mutauit ⁊ genus cū ſignificatione: quā tñ nō oīno mutauit: q2 qui habitat locū aliquē: frequent̄ illū hēt. vñ qū homo eſt in expeditiōe nō dr̄ habere loca in quib⁹ manet ad tempus: q2 nō frequent̄ illa habet.
H abitudo dinis in habitus eſt.
H abitus. ab habeo bes dr̄ habitus tus tui. i. qualitas corporis ꝑ applicationē aduenięs difficile mobilis. habit⁹ ille nihil aliud eſt q̄3 habilitas ad actū. Itē habitus eſt veſtimentū: vt iſte monachus gerit habitū monachalē Itē habitus. i. ſtatus: vel voluntas: vel appetitus: vel actus ſiue paſſio habendi. Itē ab habeo habit⁹ ta tū ꝑticipiū. Itē habitus ta tu3 ponit̄ ꝑ pingui. ⁊ compat̄ tior ſimus. Et ab habit⁹ deriuat̄ hec habitudo dinis. i. diſpoſitio corpis: vel moles: vel pinguedo. vel habitudo dr̄ aptitudo vel ꝓꝑetas habendi: vel cōuenientia. vñ habitudinarius ria riū: qui aliqua habitudine ſe h3 ad aliquid: vel qđ ꝑtinet ad habitudinē.
H actenus qū ſcribit̄ ꝑ h ſunt due ꝑtes hac ⁊ ten⁹: ⁊ duobus accentibus debēt ꝓferri. ſed qñ nō aſpirat̄ eſt vna ps: ⁊ penl̄. grauat̄. vide in actenus in a littera.

Haeriani: quidā heretici ab haerio dicti. hi offerre officiū vel ſacrificiū ꝑ defunctis ſpernunt.

Halo. ab alo lis vel alitus vt dicit Priſc. venit halo las. i. ſpirare: halitum mittere: vel redolere. vñ halitus tus. i. odor. Et componit̄ halo cū ex: ⁊ dr̄ exhalo las. i. foras emittere: vl̄ de vita recedere. ⁊ eſt neu. ſic̄ ⁊ ſuū ſimplex Ab halo las dr̄ halit⁹ tus. i. ſpiratio: ⁊ ꝓduc̄ ha ſic̄ halo las. vñ v̄ſus: Halitus eſt flat⁹: alitus nutritus habet̄.

Hamatus ta tum in hamus vide.

Hamis mitis maſ. ge. i. fuſtis aucupabilis. ſ. virgula q̄ ſuſtinet rhete quo capiunt̄ fere: vel que leuat rhete ī quo capiunt̄ aues. ⁊ dr̄ ab hamus: ⁊ coꝛ. mi.

Hamus mi maſ. ge. eſt ferrū recuruū cū q° capiunt̄ piſces: ⁊ ꝓducit ꝑmā: ſed amo mas eā coꝛripit. vñ v̄ſus: Una ſemp amo: cui⁹ nō ſoluoꝛ ab hamo. Hamus etiam eſt ſquamula loꝛice: ⁊ tūc etiā ꝓduc̄ ꝑmā. Dicit̄ etiā ham⁹ aſſer cum clauis qui ſubtegit̄ terra in vineis ſub arboꝛibus defendendis: vel in domo circa ſcrinia ⁊ theſauroſ vt ſi aliqñ fur ingrediat̄ eius pedibus infigat̄: ⁊ ita fur deprehendat̄: ⁊ tūc coꝛ. ꝑmā. Et ab hamus piſcium vel loꝛice dicit̄ hamatus ta tum. i. curuat⁹ ad modū hami: vl̄ vncinis circūdatus: vel ſquamis context⁹. vñ Regl. ꝑmo: cap. xvij. Et loꝛica hamata.

Hara re: qñ ponit̄ ꝑ ſtabulo poꝛcoꝝ aſpirat̄: ⁊ coꝛ. ꝑmā ſed ꝑ altari ꝓduc̄ ꝑmā: ⁊ nō aſpirat̄. vide ī ara de lr̄a a.

Haſta. ab aſtu ꝑ callido hec haſta ſte: q2 aſtutum querit dnm̄ in ea vtenda. vñ haſtatus ta tum. ⁊ aſpirat̄ haſta ad differentiā hui⁹ verbi aſta modi impatiui. vñ multū incraſſeſcit ibi aſpiratio ſm̄ Hug.

Haſtifer ra rum. i. qui fert haſtam: ⁊ cōponit̄ ab haſta: et fero fers: ⁊ coꝛri. penl̄. vbiq3.

Haſtiger ra rum. i. haſtā gerēs. ⁊ componit̄ ab haſta ⁊ gero ris: ⁊ coꝛri. ſti. ⁊ ge. penul̄. ſyllabā.

Haſtile ab haſta dr̄ hoc hoſtile lis penl̄. ꝓduc. ⁊ eſt dimi. ⁊ ponit̄ ꝑ ligno lancee: ⁊ ꝑ pte candelabri a ſtipite directe pꝛocedente.

Haſtiludium dij: quidā ludus militū cum haſtis. ſ. quando equites currūt ⁊ frangunt haſtas. ⁊ cōponit̄ ab haſta ſte ⁊ ludo. inde haſtiludioꝛ aris deponētale. i. taleʒ ludū exercere: qꝺ vulgariter dr̄ bohourder.

Haud ꝑ non eſt aduerbiū negandi: ⁊ ſcribit̄ per d: ⁊ aſpiratur. Item ſm̄ Pap. haud ſecus: nō aliter: haud ꝓcul non longe. Item inuenit̄ aut cōiunctio p t ⁊ ſine aſpiratione: ſicut dixi in a littera.

Haurio ris hauſi hauſtū haurire: attrahere: ⁊ ꝓꝑe aquam de puteo. ⁊ ponit̄ quādoq3 ꝑ euacuare: qñq3 ꝑ extenuare ⁊ ꝯſumere: qñq3 ꝑ bibere: qñq3 ꝑ ꝑcutere vel ferire. inde hauſtus ſta ſtū pticipium. ⁊ hic hauſtus ſtus. i. attractio: euacuatio: vel bibitio. inde hauſtim aduer. Inuenitur etiam auſtus ſine aſpiratione: ſed aliud ſignificat: ſicut dixi in a littera in ſuo loco. Haurio cōponit̄ cum con: ⁊ dicit̄ cohaurio ris: abiecta n. i. ſimul haurio dehaurio. i. valde haurire: euacuare: exhaurio ris in eodem ſenſu. Haurio ⁊ eius cōpoſita actiua ſunt: ⁊ faciūt preteritū in hauſi: ⁊ ſupinū in hauſtū. Et nota ꝙ q1ʒ vocalis parum debeat aſpirari. tamē in hac ſecunda ꝑſona hauris multū aſpirat̄ ad differeatiā hui⁹ nominis auris: ⁊ gratia ꝯſoꝛtij in omnib⁹ alijs ꝑſonis ⁊ modis illius verbi. ⁊ etiā cōpoſitis illi⁹ verbi multū aſpirat̄ vocalis: ⁊ vt dicit Priſ. in. x. libꝛo: Haurio ris hauſi: hauſtuʒ differentie cā aſſumpſit t: q̄uis in aſpiratione differat. hic dicit Priſ. ꝙ audeo des: deo mutata in ſum: etiā facit ſupinū in auſuʒ: ad differentiā iſti⁹ haurio facit hauſtum interpoſita t: quia deberet facere hauſum: q2 foꝛmaſ a ꝑterito hauſi: ſi mutata in ſum.

Hauritoꝛium. ab haurio ris dr̄ hic ⁊ hec hauſibilis ⁊ hoc le: vel hic ⁊ hec hauribilis ⁊ hoc le: vel hoc hauſoꝛium qꝺ etiā hauritoꝛiū dicit̄. ſ. locus de quo vel vbi haurit̄: vel inſtrumentū hauriendi. Itē ab haurio hauritoꝛius ria riū: qꝺ ꝑtinet ad hauriendū.

Hauſibilis in hauſitoꝛium vide.

Hauſtra. ab haurio ris dr̄ hec hauſtra ſtre: qꝺ ⁊ hoc hauſtrū inuenit̄. i. rota hauritoꝛia: ab hauriēdo aquas: qꝺ etiā hic girgillus dr̄: q2 in gyꝝ vertat̄.

Hauſtus in haurio ris exponit̄.

H ante E

Hebdomada. hepta grece: latine ſeptē dr̄. vñ hec hebdomas dis: ⁊ hec hebdomada de: q̄ſi heptomada: a nūero ſeptē dieꝝ quoꝝ repetitione ⁊ menſes ⁊ anni ⁊ ſecula pagunt̄. Dañ. xi. Hebdomas vna. ⁊ coꝛ. do. vñ hebdomarius ria riū: qꝺ ꝑtinet ad hebdomadā. ⁊ hic hebdomadarius rij: qui ꝑ hebdomadā curā gerit ꝑ ſocijs ſuꝑ cibarijs vel in choꝛo officiū facit: ⁊ facit vtrm̄ in e hebdomadarie. ⁊ vt dicit Pap. hepdomada debet ſcribi per p nā deriuat̄ ab hepta greco. i. ſeptē latine. ſed q2 apꝺ latinos p añ d nō repit̄: trāſit p in b ſm̄ quoſdaʒ: ⁊ dr̄ hebdomada. ⁊ hoc veꝝ eſt. vide etiā in e littera.

Hebdomas dis penl̄. coꝛ. tā in ntō ꝙ̄ ī gtō: exponit̄ ī hebdomada. ⁊ inuenit̄ in Dani. cap. ix. dr̄ eni ibi: Cōfirmabit autē pactum multis hebdomas vna: ⁊ in dimidio hebdomadis deficiet hoſtia ⁊ ſacrificiū.

Heber fuit ꝓnepos Sem: interꝑtat̄ tranſit⁹: ⁊ h̄ interꝑtatio eſt myſtica: q2 ab ei⁹ ſtirpe tranſiret de⁹ nec ꝑſeueraret in eis tranſlata ad gentes gr̄a. ex ipſo eni oꝛti ſūt hebꝛei ⁊ dicti. Ab heber deriuat̄ hebꝛeus bꝛea bꝛeū: qꝺ interꝑtat̄ trāſiēs: vel trāſit⁹: vel tranſitoꝛ ꝓpter dictā cām q2 de⁹ ab illa gente trāſiret ⁊ recederet. vel hoc noīe iu dei vocati ſūt ex quo mare rubꝝ trāſierūt. vnde hebꝛei dicti ſunt quidā heretici: q̄ſi tranſitoꝛes: quo nomīe admonent̄: vt de peioꝛib⁹ ad melioꝛa tranſeant: ⁊ ꝑſtinos erroꝛes relinquāt. ⁊ ab hebꝛe⁹ dr̄ hebꝛeicus ca cū.

Hebenus ni penl̄. ꝓdu. fe. ge. arboꝛ que ceſa dureſcit in lapidē: cui⁹ lignū nigrū eſt: ⁊ dr̄ hebenuʒ. vñ hebeninus na nū: de hebeno exiſtens: ⁊ ꝓdu. ni.

Hebeo hes hui here. i. ſtupere: tardare: pigrere: obtundi: obſerari. vñ hebeſco ſcis inchoa. ꝓꝑe tñ hebeſcit qui nature vſu tepeſcit. Hebeo cuʒ oībus ſuis cōpoſitis ſiqua hʒ neu. eſt: ⁊ caret ſupinis: ⁊ oīa coꝛ. he: ſiue nomīa ſiue verba ab eo veniētia. Ab hebeo dr̄ hebes tis. i. piger: tardus: obtuſus: ſtupidus: amēs. ⁊ compat̄ hebetioꝛ ſim⁹ vñ hebetiter ti⁹ ſime aduer. cuius aūt generis ſit hebes dictū eſt in tertia pte de genere nominū: vbi agit̄ de oī genere: ⁊ deſinit ablatiu⁹ in e vel in i.

Hebeteſco ſcis in hebeto eſt.

Hebeto tas taui: ſuffocare: obtuſare: obſcurare: hebetem facere. ⁊ hinc hebeteo tes: idem quod hebere. ſ. eſſe vel fieri hebetem. vnde hebeteſco ſcis inchoatiuū in eodeʒ ſenſu: ꝓꝑie tamē hebeteſcit qui amittit acieʒ: hebeſcit v̄o qui nature vſu tepeſcit. omnia ꝑdicta coꝛripiunt he. et eſt actiuum hebeto.

Hebeo onis: vel hebeon onis. i. pauper. vnde hebeonei vl̄ hebeonite dicti ſunt quidā heritici: quaſi a paupertate intelligentie. Chꝛiſtum eni per ꝓuentum ſolū virū iuſtum putant effectū. hi ſemiiudei ſunt: ⁊ ita tenēt euāgelium vt legem carnaliter ſeruent. hinc hebeone⁹ nea neū: ⁊ hebeonicus ca cū: vt hebeonica ſecta.

Hebeonite in hebeo exponit̄.

Hebitudo. ab hebes dr̄ hec hebitudo dinis. i. pigricia: fatuitas: obtusio: tarditas. ⁊ inuenit̄ ſcriptum in Papia: ⁊ in moralibus Gregorij ꝑ hi: quidam volūt q̄ ſcribat̄ per he: ⁊ ꝓducit tu.

Hebreus in heber exponit̄.

Heccine ſunt due ꝑtes: hec ⁊ ne: ⁊ grauat̄ penl̄. vnde hic nō inclinat cōiunctio encletica accentū p̄cedentis ſyllabe ad ſe. i. iuxta ſe: quod accidit ꝓpter corruptionem p̄cedentis vocalis. dicit̄ eniꝫ heccine quum deberet dici heccene: corrupta eſt ibi ſyllabica adiectio ce: quia nō erat de ſubſtātia adiectiōis: nec habebat aliquē accētū ꝑ ſe qm̄ careat ſignificatiōe: ⁊ nō ſit dictio: ⁊ hͦ factū ē cā maioris elegantie: vel cā neceſſitatis: q̄ nō ē ponēdꝰ p̄ncipalis accentꝰ ſup̱ aliquā ſyllabicā adiectioneꝫ quum penitus careat ſenſu. ⁊ ſic neceſſitas cogit eā corripi: ne diceremus heccine poſito accentu acuto ſuper penl̄. ⁊ idem dicas de ſiccine. Item cine adiungit̄ aliqñ huic ꝓnomini hic ꝑ ſyllabica adiectione: ⁊ tūc deberet legi: nō interrogatiue ſed remiſſiue. vnde in. ij. cap̄. trenoꝝ: Plauſerunt ſup̱ te manibꝰ oēs tranſeūtes ꝑ viam ſibilauerunt: ⁊ mouerūt caput ſuum ſup̱ filiā hieruſalem: heccine eſt vrbs dicentes ꝑfecti decoris: gaudium vniuerſe terre. Heccine. i. hec. Itē. xx. cap̄. Iſa. Heccine erat ſpes noſtra ad quos ꝯfugimus in auxiliuꝫ vt liberaret nos a facie regis aſſyrioꝝ: ⁊ quō effugere poterimus nos. ⁊ ita aliqñ in ſiccine: cine ē ſyllabica adiectio ⁊ tunc ſiccine. i. ſic.

Hechinus ni dr̄ ab hereo res: ⁊ eſt hechinus. i. paruus piſciculus ſemipedalis: ſic dictus: q̄ herendo nauem retineat: lꝫ enī ruant venti: lꝫ ſeuiant ꝓcelle: nauis tamē q̄ſi radicata in mari ſtare videt̄ nec moueri: niſi retinendo ſed tm̄mō adherendo. vt enī dicit Augꝰ: Non contingit hoc ex ꝓpria fortitudine: ſed ex natura eius. hunc latini morā appellant: quia cogat morari nauigiū. ⁊ hic dicit̄ hic echinus: vas ad ſimilitudinē illius piſcis factū Et hoc dicit Ambroſius in quīto hexameron: Echinꝰ animal exiguū vile ac deſpicabile: marinū loquor plerūq̱ index future tēpeſtatis: aut tranquillitatis annūciꝰ ſolet eſſe nauigantibus. deniq̱ qū ꝓcellam ventoꝝ p̄ſenſerit: calculū validū arripit: eūq̱ velut ſaburram vehit: ⁊ tanq̄ ancoram trahit ne excutiat̄ fluctibus: itaq̱ nō ſuis ſe liberat viribꝰ: ſed alieno ſtabilit ⁊ regit pondere: quo viſo naute velut ſignū future ꝑturbatiōis caueſcūt: ⁊ ſibi p̄cauent: ne eos impatos turbo improuiſos inueniat. ⁊ poſt ſubdit Ambroꝰ: Quis negat diuinitus illis infuſum ingeniū eſſe huiuſmodi atq̱ virtutē: quꝫ videat iſtos in aquilonē tam ſolennē obeunde fecūditatis ꝑegrinationē viuaci ingenio cōponere: alios exiguo corpore tātū validitatis aſſumere: vt maximas nauiū plenis currentes velis in medijs fluctibꝰ ſiſtant: ſic breuis piſciculus echinus tanta facilitate memorat̄ nauem īgentē ſtatuere: vt quaſi radicatā mari videas herere nec moueri: aliquādiu enī mobilē ſeruat. ⁊ in iſta ſignificatione. ſ. ꝓ piſciculo ꝓduc̄ p̄mā. vñ Lucanꝰ. vi. In medijs echinus aquis oculiſq̱ draconū. Iteꝫ inuenit̄ echinus ꝓ iricio. vnde dicit Ambroꝰ in hexamerō vi. Echinns iſte terreus quē vulgo iriciū vocant: ſiq̄d inſidiaꝝ p̄ſenſerit ſpinis ſuis claudit̄: atq̱ in ſua arma ſe colligit: vt quicūq̱ qū eū contingere putauerit vulneret̄. Ideoq̱: Hic echinus futuri ꝓuidēs geminas ſibi reſpirandi vias munit: ⁊ qñ boreaꝫ flaturā collegerit ſeptētrionalē obſtruit: qñ notho cognouerit detegi aeris nubila ad ſeptentrionalē ſe confert: vt flatus declinet obuios: ⁊ e regione noxios: ⁊ ꝓducit penultimā in qua libet ſignificatione.

Hectheca ce dr̄ ſolariū. vnde dicit gloſa ſup̱ illud Ezech. xli. Hecthecas ex vtraq̱ ꝑte ⁊c̄. Hecthecas quas rome vocant ſolaria de cenaculoꝝ ꝑietibus eminētia vel menialia ab eo qui ea p̄mo inuenit. hoc etiā vult Pap̄. dr̄ etiā ꝑibolus hectheca: ⁊ ꝓduc̄ penl̄.

Hector ctoris penl̄. gti corr. ſicut greca ꝓp̄a in or: vt actor actoris: hector ctoris. Ouidius: Hectora donauit priamo p̄ce motus achilles.

Hedera pōt deriuari ab hereo: ⁊ ſic videt̄ q̄ debeat aſpirari. vel deriuat̄ ab edus: ⁊ ſic nō aſpirat̄. vnde de ea dixi in e littera:

Helchana interp̄tat̄ dei zelꝰ: vel dei poſſeſſio: ⁊ cor. penl̄. vñ in Aurora: Helchana qui dñi poſſeſſio dr̄ illos.

Heleyſon. ab hely quod eſt deus dicit̄ quoddā verbū grecū. ſ. heleyſon. i. miſerere. vnde dr̄ Chriſteleyſon. i. Chriſte miſerere.

Helena ne penl̄. cor. ꝓpriū nomē cuiuſdā mulieris.

Hely vel heloy vel heloe: noīa dei ſūt apd̄ hebreos: ⁊ q̄d libet eoꝝ interp̄tat̄ deus apud latinos. vel potiꝰ interp̄tatur deus meus: ſicut euangeliſte in paſſione dñi apte demonſtrant. ⁊ videnť eſſe compoſita ab el: ⁊ aliquo ꝓnomine greco quod tantū valet quantū meus apud latinos. ⁊ hinc eleazar quod interp̄tat̄ dei adiutoriū. et eſt el apud hebreos p̄muꝫ nomē dei: ſecūdū heloy: tertium heloe vt dixi in el.

Helyas interp̄tat̄ dñs deus. ⁊ hoc fuit ex futuri preſagio: q̄ dū altercaret̄ cum quadringentis ſacerdotibꝰ: baalꝫ inuocato noīe dñi deſcendit de celo ignis ſup̱ holocauſtum: q̄d quum videſſet oīs populus cecidit in faciē ſuā ⁊ ait: Dñs ipſe eſt deus: ex hac cā tale nomen p̄us accepit: q̄ ꝑ eū poſtea cognouit populꝰ dñm deū. Idem et fortis dñs interp̄tat̄. vel q̄ eoſdeꝫ interfecit ſacerdotes vel q̄ Achab aduerſitatē tolerauit.

Hely lamazabatani: idem quod deus meus: deus meꝰ vt quid dereliquiſti me.

Heliodorus: ꝓprium nomē cuiuſdā viri: ⁊ inuenit̄ penl̄. produc. vnde Horatius in ſermone: Hoſpicio modico recto comes helyodorꝰ. Inuenit̄ etiā ⁊ corr. vñ Pantheon: Corpus helyodori fodiunt abeuntq̱ latenter. ⁊ hoc mihi placet. ſicut enī theodorus corr. penul̄. ſm̄ cōem vſum: ita ⁊ helyodorus: lꝫ aliqñ inueniat̄ penul̄. ꝓduc. vñ Iuuenalis: Lautoꝝ pueros artē dicēs theodorus. q̄d autoritati aſcribimus.

Helyos ab hely quod eſt deus: dictus eſt ſol helyos: q̄ ꝓ deo olim reputabat̄.

Helyotropia in helyotropium vide.

Helyotropinm. ab helyos quod eſt ſol ⁊ tropos quod ē cōuerſio: dr̄ hoc helyotropiū pij: quedā herba: q̄ ſolis motibꝰ folia circūacta cōuertat. vñ ⁊ a latinis ſolſequꝫ dr̄. nam ⁊ ſole oriēte flores ſuos aperit: ſero claudit qū ſol occubuerit. ipſa eſt quā latini incubū ſiluaticū vocant: hec ⁊ verrucaria: q̄ extinguit verrucas. Itē ab helyos ⁊ tropos cōponit̄ hec helyotropia pie: quedā gēma valde clara ⁊ ꝑſpicua: q̄ colores mutat ſm̄ variationē coloꝝ in ſole: vñ rubea apparet ī mane ⁊ in veſpe Uel ſic dicit̄: q̄ poſita in labris eneis radios ſolis mutat ſanguineo colore repcuſſos: ſed extra aquā ī modū ſpeculi ſolē accipit. Inuenit̄ etiā ꝓ eodem lapide p̄cioſo hic helyotropius tropij.

Helyſeus interp̄tat̄ dñi ſalus: q̄ multas virtutes fecit: et famē pellens populū a morte liberauit ⁊ ſaluauit.

Helyn interp̄tat̄ dñs deus: vel dñs dominator: ſiue deus meus iſte: aut deus meus ipſe.

Heloy in hely exponiť.

Heloe in hely vide.

Hemiciclus ab hemis ꝛ ciclus. componiť hic hemiclꝰ cli .i. medius circulus. vnde hemiciclus qñqꝫ diciť ſedes dimidiū circulū habens. i. arcū.

Hemma me: quedā mēſura mediū ſextariū cōtinens. ꝛ diciť ab hemis qđ eſt dimidiū. vel pōt deriuari ab emēdo

Hemiolius. ab hemis ꝛ olon quod eſt totū componitur hemiolius lia liū. i. cōtinens totum ꝛ ſupmedietatē. vñ hemiolicus ca cum.

Hemis dicūt greci. i. dimidiū: ꝛ acuiť in fine.

Hemiſperium. ab hemis ꝛ ſpera componiť hoc hemiſperium rij. i. dimidiū ſpere. Et ſunt duo hemiſperia. ſ. ſupiꝰ ꝛ inferius. ſuperius colimus nos ꝛ antei noſtri. inferiꝰ colunt antipedes noſtri: ꝛ eoꝝ antei. ſi tamē veꝝ ē iſtoſ populos eſſe.

Hemiſticium. hemis qđ eſt dimidiū ꝯponiť cū ſticos qđ eſt verſus. ꝛ dr̄ hoc hemiſticiū q̄ſi dimidius verſus.

Hemitheus. ab hemis ꝛ theos componiť hic hemitheus thei. i. dimidius deus. ſ. qui ex pᷓte patris vel matris eſt tm̄ deus ſm̄ poetas.

Hemitogium gij ge. neu. i. dimidia toga. ꝛ cōponiť ab hemis qđ eſt dimidiū ꝛ toga qđ eſt veſtis.

Hemitriceus. hemis componiť cū trice qđ eſt tertiū: ꝛ dr̄ hic hemitriceus cei. i. febꝛis acuta. ꝛ ſūt tres hemitricei: minoꝛ: medius: ꝛ maioꝛ.

Henatini: gigantes ſiue robuſti ſiue potentes: aut humiles conſurgentes.

Hennon vallis triſticie: vel vallis interfectionis.

Hepta grece latine diciť ſeptem.

Heptimemeris in e lr̄a exponiť.

Her grece: latine dr̄ terra.

Herba be diciť ab aruo. Jacto enī ſemine in aruū: nō longo tpe poſt ipm̄ pullulat in herbā. vel qꝛ terre fixis radicibus adheret. vnde hoc herbarium rij: locus vbi herbe abundant. ꝛ ab herba diciť herbo bas. ꝛ eſt herbare herbam paſcere: vel herba oꝛnari: induere. Herbo componitur vt abherbo bas: coherbo bas: deherbo bas: ab herba remouere: inherbo bas. Et eſt actiuū herbo cuꝫ omnibus ſuis compoſitis. Jtem ab herba diciť herbeꝰ bea beum: de herba factus: vel ad herbam pertinēs: vľ viridis. Jtem ab herba herboſus ſa ſum: plenus ꝛ abūdans herba. ꝛ compať. vnde hec herboſitas tatis. Jteꝫ ab herba herbidus da duꝫ penuľ. coꝛrepta. i. herba plenus: herboſus: vel qui habet herbam. ꝛ compatur. vñ hec herbiditas tatis.

Herbeo. ab herbo bas diciť herbeo bes bui. i. eſſe vel fieri herboſum: vel viridē. ꝛ hinc herbeſco ſcis incħatiuū. vñ Auguſtinꝰ de ciuitate dei in. v. Similiť herbeſcunt: flaueſcunt: pubeſcunt.

Herbilis. ab herba diciť hic ꝛ hec herbilis ꝛ hoc le penľ. coꝛꝛ. i. herba abundans. Herbilis etiā vocať anſer herba paſtus.

Herbo bas in herba exponiť.

Herbula le penľ. coꝛꝛ. dimi. pua herba.

Hercíſco ſcis ui tuꝫ cōponiť ab hereditate: ꝛ ſcindo vel cedo. ꝛ eſt herciſcere diuidere: ꝛ ꝓꝑe hereditatē inter heredes. vñ hic ꝛ hec ꝛ hoc herciſcens. i. diuidēs. ꝛ herciſcēdus. i. diuidenduſ. ꝛ ſm̄ antiquos e mutata in u dicitur herciſcundus da dū. i. diuidendus. ꝛ hinc hec herciſcunda de: ꝛ herciſcunde indeclinabile inueniť in legibꝰ. i. diuiſio hereditatis inter heredes.

Herciſcundus da dū in herciſco vide.

Hercules lis: quaſi heris cleos. i. lite glorioſuſ: ab heris qđ eſt lis ꝛ cleos gloꝛia: vel quaſi heros gloꝛioſus: ab heros ꝛ cleos. vel quaſi here. i. domine ſcilicet Junonis gloꝛia: ab hera ꝛ cleos. vnde herculeus lea leum: ꝛ herculinus na num.

Herebus. ab hereo res diciť hic herebus bi. i. infernus: qꝛ nimis adhereat illi quē capit. ꝛ eſt herebus ꝓꝑie tartarus. ſ. ꝓfundiſſimus locꝰ inferoꝝ: đ quo diciť: Quia in inferno nulla eſt redempcio. Ad illum locū non deſcendit in moꝛte Chꝛiſtus: nec inde damnatos extraxit. vnde in Oſee diciť: Ero moꝛs tua o moꝛs: ero moꝛſus tuus o inferne. momoꝛdit enī infernum: quia inde partem. ſ. electos extraxit: ꝛ partē. ſ. damnatos ibi reliquit ꝛ coꝛꝛi. penuľ. herebus. vnde Lucanꝰ in ſcđo: O vtinaꝫ celiqꝫ deis herebiqꝫ liceret.

Heredicapa pe ge. cōis: qui hereditatē alteriꝰ capit. ꝛ cōponiť ab herediū vel hereditas ꝛ capio: ꝛ coꝛꝛi. ca.

Heredipeta te cōis gene. qui alterius hereditatē petit: vel cupit. ꝛ componiť ab hereditas. vel heredium: ꝛ peto petis: ꝛ coꝛꝛ. penuľ.

Herediſcinda de cōmunis generis: qui alterius hereditatem ſcindit: aufert. ꝛ componiť ab hereditas vel heredium: et ſcindo ſcindis.

Hereditacula le dimi. pua hereditas dr̄.

Hereditalis. ab hereditas tatis: vel heres diciť h̄ ꝛ hec hereditalis ꝛ hoc le: ꝛ hereditarius ria rium in eodeꝫ ſenſu. ſ. ad hereditatē pertinens: vel qui hereditatē accipit vel accipere debet.

Hereditarius ria rium in hereditalis exponiť.

Hereditas tatis in heres eſt.

Hereditatus tus maſ. ge. i. hereditas: ꝛ dr̄ ab hereditas.

Heredito tas in heredo das vide.

Heredium dij. i. prediū: hereditas: ꝛ dr̄ ab heres dis.

Heredo. ab heres vel herediū diciť heredo das: heredem facere: vel hereditatē dare. ꝛ hinc heredito tas: frequētatiuū. vel poteſt deriuari ab hereditas tatis. Et vtrūqꝫ componiť vt coheredo das: ꝛ coheredito tas: exheredo das: vel exheredito tas. i. extra hereditatem ponere: hereditatē auferre. Et ſūt actiua heredo ꝛ heredito cuꝫ oīb9 ſuis ꝯpoſitis. ꝛ ꝓdu. penulti. heredo: ſed heredito eam coꝛꝛipit.

Heremicola le cōis ge. i. heremū colens. ꝛ componitur ab heremus ꝛ colo vel colēs: ꝛ coꝛꝛ. co.

Heremipeta te cōis ge. qui heremū petit: ꝛ coꝛꝛ. penuľ. ab heremus ꝛ peto vel petens componiť.

Heremita. ab heremuſ dr̄ heremita cōis ge. q̄ſi ab aſpectu hominū remotus. moꝛať enī in heremo ſolitariꝰ. Jdeꝫ ꝛ anachoꝛeta. vnde heremiticus ca cū: ꝛ ꝓdu. mi.

Heremium mij. i. heremus: ꝛ dr̄ ab heremus mi.

Heremus. ab hereo reſ dr̄ hic heremus mi fe. ge. ꝑ ꝯtrariū quia nunq̄ꝫ vel raro fiat ibi manſio. vel heremus mi: ē inuia ſolitudo vbi nunq̄ꝫ habitatū eſt. ſed deſertuꝫ vbi aliqñ habitatū eſt: ꝛ nunc derelicū eſt. vel heremus dr̄ a remoueo: q̄ſi remota ab aſpectu hominū. vñ heremicus ca cum. ꝛ coꝛꝛi. re heremus. ſed heremꝰ verbū ꝑme ꝑſone pluralis numeri de hereo ꝓduc̄ re.

Hereo res heſi ſum tria ſignificat. ſ. inniti: dubitare: ꝛ morari ſiue manere. Hereo ꝯponiť vt adhereo res. i. anniti cohereo res: inhereo res. i. inniti: ſubhereo res. i. ſubniti Hereo ꝛ eius compoſita ſunt neu. ꝛ faciunt ꝑteritū in ſi: ꝛ ſupinū in ſum: ꝛ ꝓdu. ſe.

Heres. ab herus diciť h̄ ꝛ hec heres dis: ꝓꝑie filius heri quia hero ſuccedere debꝫ in hereditate: lꝫ ꝛ heredes dicanť alij qui in hereditate ſuccedūt. vel heres dr̄ a rebꝰ additis ſiue ab ere: quia poſſidet agruꝫ: ꝛ cenſuꝫ ſoluit.

vel dicit̃ heres ab hereo: qꝛ maxime adhereat. ⁊ ab heres hec hereditas tatis. ⁊ componit̃ cũ con ⁊ dicit̃ coheres: ⁊ producit he.

Heresiarcha che ge. cõis. i. hereſis ꝑnceps: ⁊ componit̃ ab hereſis ⁊ archos. i. ꝑnceps.

Hereſis. ab hereo ꝓ inniti vl̃ dubitare dr̃ hec hereſis. i. diuiſio ab vnitate fidei: qꝛ nimis adheret illis: vel qꝛ facit illos dubitare in fide: quos inuadit. vel hereſis interꝑtat̃ diuiſio: ⁊ eſt grecũ. vel hereſis dr̃ q̄ſi eliſis ab eligendo: qꝛ id ſibi vnuſquiſqȝ eligat qđ melius ſibi eſſe videt̃ vt ꝑipathetici: epicuri: ſtoici. vel ſicut alij dicũt: qꝛ peruerſum dogma cogitantes arbitrio ſuo de eccleſia receſſerũt. inde ergo hereſis dicta eſt ab electione q̄ q̄ſqȝ arbitrio ſuo ad inſtituenda vel ſuſcipiẽda q̄ libent ipſe ſibi eligit. nobis v̄o nihil ex arbitrio noſtro inducere licet: ſed nec eligere. hui⁹ rei apoſtolos dei habemus autores: qui nec ipſi quicq̄ȝ ex ſuo arbitrio qđ inducerent elegerunt: ſed acceptam a Chriſto diſciplinaȝ fideliter nationib⁹ aſſignauerumt. vnde dicit Apoſtolus ad galathas: ꝙ ſi angelus de celo aliter euangelizauerit anathema ſit. ſm ꝙ deriuat̃ ab eligo nõ debet aſpirari ereſis: ⁊ facit genitiuus hereſis vel ſeos: ⁊ corri. re. vide in ſciſma ſcimatis.

Hereticus. ab hereſis dicit̃ hereticus ca cũ. i. diuiſus ab vnitate fidei: eligendo qđ ſibi melius videt̃: ſed ſciſmatici ſunt: qꝛ ab alijs ſunt. ſolo enĩ cõgregationis diſcidio gaudent: qꝛ eodem cultu ⁊ eodẽ ritu incedunt: vt ceteri ⁊ fere eadẽ opinant̃. heretici v̄o penitus alia opinãt̃

Heri aduer. tꝑis: ⁊ corri. ꝑmã. vnde Eſopus: Fallere vult hodie: ſi qua fefellit heri.

Herilis. ab herus dr̃ hic ⁊ hec herilis ⁊ hoc le: res heri vel ꝑtinens ad herum. vñ heriliter aduer. ⁊ hec herilitas tatis. ⁊ ꝓducit penl̃. herilis.

Heritudo. ab herus dicit̃ hec heritudo dinis femi. generiſ. i. dominatio.

Herma me: in hermes exponit̃.

Hermafroditus. herma apud grecos dr̃ maſculus: ⁊ frodi femina nuncupat̃. vnde hic hermafrodit⁹ ⁊ hec hermafrodita: dr̃ qui vel que vtrũqȝ ſexum habet. hic alio nomine dr̃ androgenus. hi dextrã mãmillã virilẽ: ſiniſtram muliebrem habẽtes viciſſim coeundo ⁊ gignũt ⁊ pariunt. ⁊ qꝛ talis homo nec vir nec mulier videt̃: ſed vtrunqȝ: iđ quadã ſimilitudine hermafroditus dicitur caſtratus: qꝛ nec vir nec mulier videt̃. vel hermes qđ ẽ mercurius componit̃ cũ frodita: quod eſt venus: ⁊ dicitur hermofroditus. i. filius Veneris ⁊ Mercurij: qui quia cõmixtus ex illis vtrũqȝ ſexũ habuit: ideo ab illo dr̃ hermafroditus ⁊ hermafrodita: in quo vterqȝ ſexus apparet ſm Hug. ⁊ ꝓducit penl̃. vnde in doctrinali dr̃ Et producunt̃ lechitus ⁊ hermafroditus. De hoc etiaȝ dicit Aug⁹ in. xvi. libro de ciuitate dei: Androgeni quos etiã hermafroditos nuncupant: q̄uis ad matrimoniũ rari ſint: difficile tñ eſt vt tꝑibus deſint: in quibus quum ſic vterqȝ ſexus apparet nature: ex quo potius debeãt accipere nomen incertũ eſt. A meliore tñ hoc eſt a maſculo vt appellarent̃ loquendi ꝯſuetudo ꝑualuit. nam nemo vnq̄ȝ androgenas aut hermafroditas nuncupauit. Et querit Aug⁹: Vtꝝ huiuſmõi mõſtruoſa hoium genera traxerint originẽ ex Adam. Sed ad hoc reſpondebit̃ infra in monſtro ſtras.

Hermagedo: ꝯſurrectio in ꝑoꝛa: ſiue mons globoſus int̃pretat̃. ⁊ acuit̃ in fine.

Hermene grece: latine dr̃ interꝑtatio. vñ hermenia nie. i. interꝑtatio. ⁊ ſꝫ grecã declinationẽ hermenias facit gtĩ qđ componit̃ cũ peri: ⁊ dr̃ perihermenias.

Hermeneuma. ab hermene dr̃ hoc hermeneuma matl. i. interꝑtatio. vñ hermeneumatizo zas. i. interꝑtor.

Hermeneuticus ca cũ. i. interꝑtatiuus. ⁊ dr̃ ab hermene: vel hermenia nie: quod eſt interꝑtatio: vñ quoddã genus loquẽdi dicit̃ hermaneuticũ. i. interꝑtatiuũ: quo. ſ. aliquam rem interꝑtamur. i. exponimus vel enarram⁹ vt in rhetoꝛica oratione: vel in vulgari ſermone. Sunt enĩ tria ꝑncipalia genera loquẽdi. ſ. dragmaticũ: didaſcalicũ: hermeneuticũ ſiue enarratiuũ. Dragmaticuȝ eſt quod inter interrogantẽ ⁊ reſpondedtẽ fit ſiue verſat̃: qđ. ſ. deciſum eſt frequenti interrogatione ⁊ reſponſione: vt in dialectico tumultu. ⁊ dr̃ dragmaticũ q̄i iterrogatiuũ a dragma matis: quod eſt interrogatio. Didaſcalicũ eſt qđ ꝯſiſtit inter doctorẽ ⁊ diſcipulũ. ⁊ dicitur didaſcalicũ q̄ſi doctrinale: a didaſcalo qđ ẽ doctor vl̃ magiſter. Hermeneuticũ vl̃ enarratiuũ ẽ qđ ꝯſiſtit int̃ ꝯtinuã orationẽ decurrentẽ inter loquentẽ ⁊ audiẽteȝ vbi vnus cõtinue loquit̃: alter vel alteri tacent ⁊ audiunt. Et differt a didaſcalico in hoc: qꝛ illud fit cum doctrina: illud v̄o minime eſt doctrinale ſꝫ Hug. Vel ſm alios dic ꝙ tria ſunt genera loquẽdi. ſ. didaſcalicũ: dragmaticum: ⁊ hermeneuticũ. Didaſcalicũ eſt doctrinale a didaſcalo doctore. ⁊ hoc vertit̃ inter magiſtꝝ ⁊ diſcipulũ: vt patet in donato. ⁊ iſte modus tractandi dicit̃ ſocraticus: qꝛ Socrates ꝑus fuit vſus dialogo. i. duali ſermone introducendo vnũ querentẽ ⁊ aliũ reſpondẽtem. hunc aũt modũ tenet Greg⁹ in dialogo. ⁊ ego tenui in q̄onibus anime ad ſpm̃ in quodã libro compilaui in theologia: vbi aĩa tanq̄ȝ diſcipuli formã ſumens interrogat: ⁊ ſpũs tanq̄ȝ doctor reſpondet. Dragmaticũ. i. interrogatiuũ: inter diſputãtes verſat̃: vt ĩ dialectica: ⁊ dr̃ a dragma matis qđ eſt q̄õ quã indicat q̄ reſpõdet. Hermeneuticũ. i. interꝑtatiuũ: locũ habens in cauſis: vbi eſt ſermo continuus: ⁊ iudex ordinarius qui cãȝ decidere debet: ⁊ dicit̃ ab hermes.

Hermes. ab hermene hic hermes me: vel hic hermes mis vel hermetis. i. interꝑtatiuus. vnde ⁊ Mercurius dict⁹ eſt hermes: qꝛ eſt interpres dei ⁊ hominũ. ⁊ hic h̃ herma me: ⁊ hec hermula le dimi. dicit̃ imago Mercurij ⁊ ſtatua. ⁊ hinc etiã tractũ eſt vt quelibet ſtatua: ⁊ ꝑcipue ſine manibuſ dicat̃ herma vel hermula le. ſimiliter dicit̃ capitellũ colũne ſuperius ⁊ inferi⁹. ſ. qđ ſupponit̃ ⁊ ſupponit̃ colũne: ⁊ dicit̃ herma. Herma etiã apud grecos muſculus dicitur.

Hermogenes nis penl̃. corr. ꝓpriũ nomen viri.

Hermon monis: mons eſt ⁊ acuitur vltima.

Hermula le penl̃. corre. in hermes exponit̃.

Herne lingua ſabina ſaxa vocant̃.

Hernia. ab herne vel hernicus dr̃ hec hernia nie. ſ. tumor vel defluxio inteſtinoꝝ in mentulã. vnde hernioſus ſa ſum: talẽ tumorẽ inteſtinoꝝ patiens.

Hernicus ca cum penl̃. corre. i. ſaxoſus: vel monticuloſus vel qui habitat in locis ſaxoſis vl̃ mõticuloſis: ⁊ dicit̃ ab herne. Virgi. Et roſcida riuis hernica ſaxa colunt.

Herodes interꝑtat̃ pellice⁹: vel glorioſus: clarus: etymo. eſt. Et ſcias ꝙ tres fuerunt Herodes. ꝑmus fuit Herodes aſcalonita: filius Antipatris: qui ꝑmus alienigena regnauit in Judea poſt Hircanũ. iſte totum regnũ obtinuit dolo. iſte Herodes pueros interfecit bethleemitas a bimatu ⁊ infra. Fuit alius Herodes antipas: qui fuit fili⁹ iſti⁹ ſub quo paſſus ẽ dñs: vt habet̃ Luce. xxiij. qui etiã decapitauit Johãnẽ baptiſtã: vt hẽt̃ Matth. xiiij. Iſte ẽt idẽ Herodes adiudicãte Ceſare imꝑatore

ſucceſſit patri i galilea: ⁊ frater eius archelaus in iudea Fuit ⁊ tercius herodes qui dict⁹ eſt agrippa: nepos fuit magni herodis: a quo iacobus frater iohānis occiſus eſt gladio: vt habet actuū.xij.a. Prim⁹ ergo herodes dictus eſt aſcalonita: ſecūdus antipas: terci⁹ grippa. vñ verſus: Aſcalonita necat pueros: antipa iohannem: Agrippa iacobū claudēs in carcere petꝝ.

Herodias diadis: ⁊ hic herodius dij inuenitur pro eodem ⁊ i gti mutata in a: ⁊ aſſumpta des fit hꝫ herodiades diade nomen patronomicū.i.filius vel nepos herodis: ⁊ hinc ſubtracta de ſyllaba fit hec herodias dis.i. filia vł neptis herodis: ⁊ acuit penł. in noīatiuo herodias: ſed in gtō eā grauat.

Herodius dij: idē quod herodes. Itē herodi⁹ eſt rapaciſſima auis auiū: ⁊ omniū volatilium maior q̄ ⁊ aquilā vincit. ita dicit gloſa ſuper illud Pſal. Herodij domus dux eſt eorū. Alia lr̄a habet: Fulice dom⁹. Itē deutro. xiiij. ſuper illud: Hec autē ne cōmedatis: accipitrē iuxta genus ſuū: herodiū ⁊c̄. dic interlinearis: Uulgo griſalco dr̄ qui aq̄lā rapit. Herodion onis idē eſt qꝺ herodi⁹. Pap. vero dicit: Herodi⁹ grece fulica: in pſalmo ardea putatur.

Heroic⁹ca cū: ab heros dr̄. vñ dr̄: Hoc ē heroicū carmē. Heroica geſta q̄ ſunt de magniſ viris ⁊ heroicł. ⁊ heroicus inueniť pro dactilicus: quia geſta heroū dactilico metro ſolēt deſcribi. vñ Priſ. in pmo mino. dic: ꝺ quodam vſu: Eſt eni dimetꝝ iābicū cōiunctū pēthimemeri heroice. i. dactilice. ⁊ corꝛ. penł. heroic⁹.

Herois. ab heros dr̄ hec herois idis. i. baroniſſa. ſ. vxor herois. ⁊ hinc intitulatus eſt liber Oui. epiſtolaꝝ: Incipit liber heroidū. q: fere oēs eplē in eo cōtēte ſūt miſſe ab herodibus ad viros. ⁊ ſi aliq̄ ibi eſt miſſa a viro ad mulierē: non fuit de ꝓpoſito autoris.

Heronic⁹ca cum. i. heroic⁹ vel antiq⁹. ⁊ dicit ab heros: ⁊ corripit ni.

Heros. ab her vł heros dr̄ hic heros herois. i. baro vł vir fortis: ſapiens: ⁊ potēs: quaſi vir her⁹ ⁊ quaſi dñs terre. vel dicit her⁹ quaſi ethereus: q: ꝑ ſapiā ⁊ fortitudine celo dign⁹ eſt. Prope quidē heroes dicūť qui olim p⁹ mortē credebanť deificari ob ſua merita: vt Hercules Eneas ⁊ ſimiles: eſt enī hꝫ nomē tractum a Junone. grece enī Juno dicta eſt hera: vnde quidā eius fili⁹ heros dict⁹ eſt. Sꝫ hec fabula myſtice ſignat hꝫ: ꝙ aer Junoni deputať vbi volunt heroas habitare: quo nomie appellant alicui⁹ meriti anīas defunctoꝝ: quaſi viros ethereos vel aereos: vel celo dignos ꝑpter ſapiā ⁊ fortitudinē. Ab her ergo vel herus vel hera deriuať heros herois. ⁊ ꝙ dicit herus quaſi ethereus vel aereus: etymologia eſt.

Her⁹. ab her dr̄ hic her⁹ri. i. dñs terre: vel ab hereo res: q: alij innituť ei. vñ hec hera. i. dñā. ⁊ corꝛi. he. vñ Eſop⁹: Utiliter fuit nemo duob⁹ heris.

Heſdras dre interpretať adiutor.

Heſito. ab heſo ſas dr̄ heſito tas taui verbū frequen. qꝺ ſepi⁹ ꝑ dubitare inueniť. vñ hec heſitatio onis: ⁊ hinc hec heſitatiūcula le dimi. ⁊ hꝫ ⁊ hꝫ heſitabilł ⁊ hꝫ le. i. dubitabilis. ⁊ hꝫ heſitatiu⁹ua uū. i. dubitatiu⁹. ⁊ heſitabūd⁹ da dū: filijs heſitanti vel dubitāti.

Heſo ſas ab hereo res heſi ſū ſu: u in o: fit heſo ſas verbū frequentatiuū: ſꝫ non eſt i vſu.

Heſperia. ab heſper⁹ dr̄ hec heſperia rie. i. hiſpania: ab heſpero ſtella que in ea parte lucet: ⁊ hec eſt heſperia reſpectu italie que diciť ſimiliter heſperia. Siquidē heſperus fuit frater athalantis qui pulſ⁹ a germano italiam tenuit: eamq̄ de ſuo nomine vel noīe priſtine regionis quā reliq̄rat heſperiā appellauit. Si ergo dicas heſperiam ſine additamento italiam ſignat. Si addis aliq̄d: ſꝫ diuerſa addita pōt ſignificare nc̄ hiſpaniā: vt ſi dicas: vltimā vł aliq̄d tale: Nunc italiam: vt ſi dicas magnā vł cōſilē. ⁊ hinc heſperi⁹ria riū. i. hiſpanus: vel italicus. ⁊ hec heſperes rides: italia vł hiſpania. ⁊ hinc filie athalantis dicte ſunt heſperides: vel ab hiſpania: vel a patruo heſperon.

Heſperides in heſperia vide.

Heſperus. Heſpera re dicūt greci. i. hora q̄ eſt inť diem vł noctem: vł ecōuerſo inter noctē ⁊ diem. vñ hic heſperus ri: ſtella occidentał q̄ in veſpere poſt ſolē apparet Hec etiā dr̄ veſper⁹ ⁊ veſp. ⁊ corꝛ. ſpe.

Heſter q̄dā mulier fuit: ⁊ eſt indecli. ⁊ accuiť i fine.

Heſtern⁹: ab heri dr̄ heſtren⁹na nū: ꝑ herin⁹ cauſa alc̄nitatis vitande heſtern⁹ dies. ſ. heri: ⁊ heſtern⁹ cib⁹. i. heri coctus. ſ. ab heri fuatus.

Hethus a um ꝑdu. penul.

Heu ē infiectio dolēťl. Inueiť ēt eu ſine h. vide i ſuo loco.

Hex dicūt greci ſex.

Hexa grece. i. ſex. ⁊ inde apud nos hexas dis. i. ſex.

Hexas dis in hexa vide.

Hexameron ꝯponitur ab hexa qꝺ eſt ſex: ⁊ meros qꝺ eſt dies: iñ hexameron. i. liber ſex dieꝝ.

Hexameter cōponiť cū hexa qꝺ eſt ſex: ⁊ metꝝ. inde hexameter tra trū: vſus conſtans ex ſex metris vł pedibus. ⁊ corꝛ. penul. naturaliť hexametrū. vnde q̄dā: Fungitur hexametrū pedib⁹ ſex mobile metrū.

Hexaptotus ta tū cōponiť ab hexa qꝺ eſt ſex: ⁊ ptotos caſus: ⁊ dr̄ hexaptot⁹ ta tum: nomē ſex caſus habēs. ⁊ corꝛ. penul. vñ illa noīa dicūť hexaptota q̄ i numero ⁊ genē ſex diuerſas ēmiatiōes hñt i diuerſ caſib⁹ vt vn⁹.

H ante I

Hiac⁹ci maſ. ge. i. bachus. ⁊ dr̄ ab hio as: quia facit venas hiare. Uirgi. Populus alcide: gratiſſima. vitis hiaco.

Hiades. Hiados grece latine dicitur pluuia vnde hec hias dis: quoddam ſignum celeſte. ⁊ quelibet ſtella illius ſigni pōt dici hias: ⁊ hoc ſignū eſt in frōte tauri. ⁊ dicūť hiades ab hiados: q: ortu ſuo efficiūt pluuias: vnde ⁊ latini ſucculas illas appellant. vel dicūť hiades ab hydor qꝺ eſt aqua. ⁊ corꝛ. penul. hiades. vnde in aurora: Grece dicūť hiades gutte pluuiaꝝ.

Hialin grece latīe dr̄ vitrū. vnde hoc hialum li: quoddā gen⁹ puriſſimi vitri. hinc hialin⁹na nū. i. vitreus. ⁊ acuitur in fine hialin.

Hias dis in hiades vide.

Hiatus tus in hio as vide.

Hiberaſnenias in nenia vide.

Hibernus. ab hyems dr̄ hic hibernus na num. Hibernū tēpus eſt inter hyemē ⁊ ver: qꝺ tp̄s plerumq̄ a pte totā hyemē ſignat. Heſdre. ij. ca. xxv. dr̄: Multitudo magna eſt ⁊ tp̄s hibernū. vnde hꝫ hibernū ni: ⁊ hoc hibernaculū li: ꝑ eodē. ſ. domus in q̄ hyemam⁹ in expeditione. ⁊ hiberno nas idē qꝺ hyemare: vel in hibernis morari. ⁊ hic hibernia nie: ꝓuintia q̄dam: q: ibi fit hyems ꝓcipue dura. vñ hibernus na num: ⁊ hibernicus ca cū: ⁊ hic ⁊ hec hibernenſis ⁊ hoc ſe: gentilia.

Hiberus ri maſ. ge. fluui⁹ hiſpanie. vnde hec hiberia rie dicta eſt hiſpania. ⁊ hinc hiberus ra rū: gentile. Et nota ꝙ hiberus gentile deſignat gentē hiſpanie ⁊ quelibet de illa gente. Et cauſa differētie ad nomē fluuij apocopať ab autoribus ntūs tñ: ⁊ dr̄ hiber ra rū: ⁊ hiber bri:

ꝛ hinc biber eris: nomē alteri⁹ gentis ab biberis ꝑfecte que eſt vltra armeniā. Jta dic̄ Hugu. ꝛ ꝓdu. penul. biberus. De hoc etiā dic̄ Priſ. tractans de nominib⁹ ſecū de declinatiōis: Jn er inq̄t tā maſculinoꝝ latinoꝝ q̄ grecoꝝ inueniunt̄: vt caper pri: biber bri: qđ per apocopam extreme ſyllabbe ꝓlatū: ſolū in hac declinatione ꝓdu. er: ꝛ ab eo cōpoſitū: vt celtiber beri. Celte eni dicunt̄ galli: ꝛ hiberi hiſpani. Jnde dicunt̄ celtiberi mixti ex vtraq; gente ppli. vnde Lucan⁹: Et celte miſcent] nomē hiberis. Dicit̄ tñ ꝛ hiber beri pro hiſpania: ꝛ hiber beri qñ de illa gēte loq̄mur q̄ eſt iuxta armenios. ꝛ hiberus ri: fluuius. vnde Luca. in. iiij. Qui preſtat terris tibi nomen aufert hiberus.

Hic hec hoc huius huic pronomen eſt ſecundi modi: ꝛ eſt huic monaſyllabū. vñ dicit Priſ. tractans de vtō ſecū de declinationis: Ait eni: Jllud quoq; poſſum⁹ ſcire q̄ bene quoq; cui pro monaſyllabis accipiunt metrici ꝛ huic. Omnis eni gtūs in us deſinēs vna ſyllaba vult ſuperare dtm: vt ille illius illi. Jtē hi ꝛ his plurales de hic debent ſcribi ꝑ vnū i. Jtē he plurale ꝑ vnū e ſcribi debꝫ ꝛ aſpirari. Sed ij ꝛ ijs plurales hui⁹ ꝓnomis is ea id ꝑ duo i ſcribunt̄: ad differentiam de eo is it ꝛ i verbis: ſic dicam in is ea id. Jtē vt dicit Priſ. in. xij. Hec ſyllabica adiectio ce addebat̄ huic ꝓnomi hic hec hoc per omēs caſus apud latinos: ꝛ dicebat̄ hicce hecce hocce: Nūc vō addit̄ huic ꝓnomi i his caſib⁹ q̄ in s definūt euphonie cauſa: vt huiuſce: hiſce: hoſce: haſce.

Hiebuſei in hieruſalem eſt.

Hyemicula le dimi. ꝑua hyems.

Hyems. ab hemis qđ eſt dimidiū dr̄ hec hyems miſ: quia tunc breuiori ꝛ diminuto vſq; ad medietatem vel vltra ſol vertit̄ circulo. Et nota q̄ in nomine hyems non eſt p neci dſonās: ſꝫ vocal' q̄ repſentat̄ ꝑ y. ꝛ formatꝫ gtūs a ntō inꝑpoſita i: vt hyems mis. ꝛ eſt hyems frigida ꝛ hūida. vide in eſtas ꝛ in elementū. ꝛ eſt duaꝝ ſyllabarū hyems. ꝛ hīc h̄ ꝛ hec hyemalis ꝛ hoc le: ꝛ hyemo mas. i. in hyeme demorari: vl' in tēpeſtate more hyeme ſentire.

Hierapolis quedā ciuitas penl'. cor.

Hieramis interpretat̄ excelſus domini: q2 dictū ē ei: Ecce oſtitui te ſup gentes ꝛ regna: ꝛ acuit penul.

Hieronimus interpretatur ſacra lex. fuit. n. ſanct⁹. i. firm⁹ vel mund⁹: vel ſanguīe tinct⁹: vl' ſacro vſui deputatus ſic vaſa templi dicebant̄ ſacra: q2 ſacro vſui deputata. Fuit eni ſanct⁹. i. firm⁹ in bono ope: pſeuerātia: longanimitate: mund⁹ in mēte ꝑ puritatē: ſanguine tinctus ꝑ dominice paſſionis meditationē: ſacro vſui deputat⁹ ꝑ ſcripture ſacre expoſitionē ꝛ interꝑtationē. Dicitur ꝛ lex ꝓpter regularē diſciplinā quā monachos ſuos docuit: vel q2 ſacram legē expoſuit ꝛ interꝑtatus fuit: ſic dicā in interpres. Et ſcias q̄ qñ oliꝫ in eccl'a vnuſq̄ſq; caneret qđ volebat: theodoſius impator damaſū papam rogauit vt alicui viro docto eccleſiaſticū officiū cōmitteret ordinādū. Jpſe igit̄ ſciens hieronimū in lingua latina: greca: ꝛ hebraica pfectū: ꝛ in oi ſcīa ſummū eidem ꝑdictū officiū 9miſit. Hieronim⁹ ergo pſalteriū ꝑ ferias diſtinxit: ꝛ vnicuiq; ferie ꝓpriū nocturnū aſſignauit: ac Gl'a patri ꝛc̄ in fine cuiuſlibet pſalmi dicēdū īſtituit. Deinde epl'as ꝛ euangelia ꝑ āni circulū decantandaſ: ceteraq; ad officiū ptinētia ꝑter cātū rationabiliter ordinauit. Miſitq; idem de bethleē ad ſummū pontificem ꝛ tam a papa q̄ a cardinalib⁹ fuit valde approbatū ꝛ ꝓpetuo autēticatū. Tandē aūt in ore ſpeluncę vbi domin⁹ iacuit monumētū ſibi 9ſtruxit: vbi expletis. xcviij. annis ꝛ menſib⁹ ſex ſepult⁹ fuit.

Hieroſolyma in hieruſalē vide.

Hieroſolymipeta te: penl'. cor. cōis ge. ꝑegrin⁹ q̄ petit hieruſalē. ꝛ cōponit̄ cū hieroſolyma ꝛ peto tis.

Hieruſalē. Hieb⁹ ꝓpriū nomē fuit cuiuſdā viri: vñ hiebuſe⁹ ſea ſeū. Hiebuſei edificauerūt Hiericho. vñ ꝛ dicta ē hiericho q̄ſi hiebico: q2 hiebus hieruſalē ampliauit: iō hieruſalē dicta eſt hieb⁹. Siquidē hieruſalem ꝑmo dicta eſt ſalem a cōditore qui dicebat̄ Salem: ad hebre. vij. capl'o. Poſtea dicta eſt hieb⁹ ab ampliatore qui vocatus eſt hieb⁹: vel a hiebuſeis habitatorib⁹. Poſtea illis duob⁹ nominib⁹ 9iunctis ꝑ compōnē. ſ. hieb⁹ ꝛ ſalem: dicta eſt hieruſalem: quaſi hiebuſalē. ꝛ ſic videt̄ h̄ nomen eſſe ꝓferendū ꝑ geminū s. Sꝫ dic q̄ in compoſitōe abijcit̄ s vnū. Hec poſtea a Salomone dicta eſt hieroſolyma: quaſi hieroſalomonia. Et nota q̄ inuenitur h̄ hieroſolyma me: ꝛ hieroſolyme maꝝ: ꝛ hieroſolymis indeclinabil'r in eodem ſenſu. ſ. ꝑ illa ciuitate Et hec etiā corrupte a poetis Solyma dicta eſt: ꝛ poſtea a helio hadriano vocata eſt helia. Jn ipſa eſt ſyon que hebraice ſpeculatio interpretat̄: q2 in ſublimi conſtructa ꝛ de longe venientia cōtemplat̄. Hieruſalē autē grece: latīe pacifica vel viſio pacis īterpretat̄. Et ſcias q̄ hieruſalē hiſtorice eſt nomē ciuitatis cuiuſdā. tropologice eſt tip⁹ anīe fidelis. allegorice figura eſt eccl'ie militant]. anagogice tipū gerit eccl'ie triūphant]: vt plenius dictū eſt in allegoria. Et ſcias q̄ ciuitas hieruſalem euerſa eſt a Nabuchodonoſor. reſtituta aūt eſt a Neemia ꝛ Jeſu ſummo ſacerdote. Euerſa vō a romanis: reſtituta eſt ab helio hadriano: ſꝫ non i eodē loco: nec in priſtinū ſtatū: vt dic̄ glo. ſup illud Jſa. xxv. Poſuiſti ciuitatē in tumultū: vrbem fortē in ruinā. q̄ autē in alio loco ſit modo hieruſalē q̄ eēt qñ fuit dñs crucifix⁹: pꝫ ex h̄: q2 locus in quo crucifix⁹ eſt dñs: ꝛ hort⁹ in quo ſepult⁹ eſt ſūt in medio ciuitat]: ꝛ tunc erant ex̄ vñ apl's ad hebre. ca. xiij. Ꝓpt̄ quod Jeſus vt ſanctificaret ppl'm per ſuū ſanguinē extra portā paſſus eſt. vide etiam in ariel.

Hieu ꝓpriū nomē viri eſt: ꝛ interꝑtat̄ patiens vel faciēs ſiue cōmot⁹ aut cōmotio.

Hiezechiel ꝓpriū nomē eſt cuiuſdā ꝓphe.

Hilaramē minis ge. neu. i. leticia vel gaudiū: ꝛ dr̄ ab hilaro ras: ꝛ ꝓduc̄ penl'. noīatiui.

Hilareo. ab hilaro ras dr̄ hilareo res rui. i. eſſe vel fieri hilarē. ꝛ hinc hilareſco ſcis inchoa. Et cōponit̄ vt exhilareo res. ꝛ exinde exhilareſco ſcis inchoa. ꝛ cor. la.

Hilari⁹ rij: quidā ſanct⁹ dict⁹ ab hilaro ras: q2 ſemꝑ fuit hilar] i ſuitio dei. ꝛ hīc hilario onis: ꝓ alio ſācto. Uel dr̄ hilarius quaſi alari⁹: ab altus: ꝛ ares virtus: q2 fuit altus in ſcīa: ꝛ virtuoſus in vita. ſed potius eſt etymologia q̄ cōpoſitio.

Hilaro ras. i. letificare. vñ Macrobi⁹: Uerba nō minuo q̄ vinū hilarēt 9uiuiū. Et cōponit̄ cū ex ꝛ dr̄ exhilaro ras. i. valde hilarare. vñ h̄ ꝛ hec hilaris ꝛ h̄ re. i. letus: iucund⁹. ꝛ cōparat̄ rior ſimus. vñ hilariter rius ſime aduerbiū: ꝛ hec hilaritas tatis. Hilaro cum omnib⁹ ſuis compoſitis eſt actiuū: ꝛ corripit hanc ſyllabā la. vnde Horati⁹ in epiſtol': Oderunt hilarem triſtes: triſtemq; iocoſi ꝛc̄.

Hil⁹ li maſ. ge. ꝛ hilū li: granū: putamen qđ adheret fabe vel medulla penne. ſ. illud tenue qđ eſt in medio penne. vide in nihil.

Himen nis maſ. ge. eſt mēbranula illa in qua puer inuoluitur i vtero matris: que alio noīe matrix dr̄. in q̄ ſūt ſeptē cellule forma humana impſſe: nec plures. vñ nō

contingit plures q̃ꝫ ſepteꝫ pueros ſimul cõcipi a muli/
ere. vnde hic himineus nei deus nuptiaruꝫ: quia ꝑtinet
ad huiuſmodi officium. ſ. ad creationeꝫ: ⁊ ſꝫ h' himneus
dicitur vis illa retentiua ſeminiſ ex qua habent ꝓcreari
puerperia. ⁊ diciſ vis illa deus ſꝫ ꝯſuetudinẽ antiquoꝝ
qui quãlibet eſſentiam in qua aliq̃d diuinitatis aliquaꝫ
.ſ. emulationẽ diuinitatis reperiebant deuꝫ vocabant.
vnde naturaliter vim terre ꝓducẽdi vinum: vocabant
deuꝫ. ſ. bachuꝫ: naturaleꝫ vim terre ſegetes ꝓducẽdi vo/
cabant cereremꝫ. Qualitates etiaꝫ elemẽtoruꝫ naturales
vocabãt deos: quia ſuam viderenſ habere vim in com/
poſitione corporum: ſil'ter ad ſtellas. He enim vidẽtur
habere rationaleꝫ effectũ in his inferiorib⁹. Idẽ quoq̃ꝫ
de ſcientijs ⁊ virtutibuſ: que ſunt bona gratuita: quꝫ ẽt
in vitijs ſit quedã emulatio deitatis. i. domare vitia iñ
dij dicebanſ. vel himeneus dictus eſt a quodam athe/
nienſi himeneo nomine qui feliciter vſuſ eſt nuptijs. ſi/
quideꝫ himeneus athenienſis iuuenis amore cuiuſdaꝫ
forma parl: ſed nobilitatis ſupioris inarſerat: ſed ob ge/
neris imparalitatẽ repulſaꝫ paſſus inter virgines virgi/
nali habitu cõuerſat⁹: ⁊ a piratis inter v̓gines captiua/
tus: ⁊ tãdẽ vir eſſe deprehenſus ad ſuos remiſſus eſt vt
parentibus v̓ginũ earum facile nunciet vel dicat reditũ
ea tñ lege vt eius quam peteret vti coniugio ꝯcederet.
Cõcediſ. redduntſ virgines. fit ille voti ſui compos: ſal/
ua lege ſue cõditiõis. vnde inoleuit cõſuetuduo: vt qui/
cũq̃ꝫ nuberet: eum tanq̃ꝫ deum nuptiaruꝫ inuocaret: qꝛ
feliciter a more ſuo vſus ſit. Himeneus auteꝫ quãdoq̃ꝫ
ponitur ꝓ nuptijs quãdoq̃ꝫ ꝓ coitu. ⁊ interpretaſ dor/
miens ſm Hug. ⁊ vt dicit Pap. dij vel dei quos paga/
ni deos aſſerũt: oliꝫ hoies fuiſſe ꝓdũſ ⁊ ꝓ vniuſcuiuſq̃ꝫ
vita a ſuis poſt morteꝫ coli ceperũt: i quoꝝ etiaꝫ laudes
poete carmina compoſuerũt. ⁊ in celos eos ſuſtulerũt
Naꝫ quarũdam inuentiones artiuꝫ ⁊ cultuꝫ peperiſſe
dicuntur: vt eſculapio medicia. fuerũt etiam viri fortes
aut vrbiuꝫ conditores: quib⁹ mortuis: homines qui eos
dilexerunt ſimulacra finxerũt vt haberent aliquod ex
imaginum cõtemplatione ſolatiuꝫ: ſed paulatiꝫ hic ho/
nor perſuadentibus demonijs ita iꝑoſteros irrepſit: vt
quos illi ꝓ ſola nomis memoria honorauerũt ſucceſ/
ſores deos eſtimarẽt atq̃ꝫ colerẽt. Hoc ẽt inuiſ in li. ſa
piẽtie ca. xiiij. de hoc vide in iuppiter.

Himeneus nei penul. ꝓdu. Oui. Maior himene⁹ ad eſt il/
li gratia lector. Item Oui. Ecce vacãt himeneo ⁊ igni/
bus atria fumant. vide in hymẽ.

Hymnicanus ni: qui canit hymnos. ⁊ cõponiſ ab hymn⁹
⁊ cano. ⁊ corr. ca.

Hymnidic⁹ ca cuꝫ: q̃ dicit hymnos. vnde in quadaꝫ home.
Ibi chori angeloꝝ hymnidici. i. laudes dei dicentes. ⁊
corr. di: licꝫ cõponaſ ab hymn⁹ ⁊ dico cis: tenet v̓o nãꝫ
huius preteriti dixi quod nãliter corr. primã: vt oſtendi
in dico cis.

Hymnigraph⁹ pha phũ: hymnoꝝ ſcriptor. vnde hec hym
nigraphia phie: hymnoꝝ deſcriptio. ⁊ corr. gra.

Hymniloquſ qua qum: qui loquitur de hymno ab hym/
nus ⁊ loquor cõponiſ. ⁊ corr. la. Item ꝓ eodeꝫ hymni/
log⁹ ga guꝫ: ab hymn⁹ ⁊ logos. vñ hec hymnologia gie:
ſmo vl' laus de hymno.

Hymnio. ab hymn⁹ dſ hymniſo ſas: ⁊ hymnio nis: ambo
ꝓ laudare vl' hymnos cãtare.

Hymniſta ſte: cõmunis ge. eſt qui fac̃ vl' cãtat hymnos: ⁊
diciſ ab hymnus ni.

Hymniſo ſas in hymnio nis vide.

Hymnul⁹ li dimi. ꝑuus hymnus.

Hymnus ni maſ. ge. i. laus dei cum cantico. Proprie eniꝫ
hymnus canticum eſt continens laudem dei. Si ergo
ſit lauſ ⁊ non ſit dei: non eſt hymnus. ſi ſit laus ⁊ ſit dei
⁊ non canteſ: nõ hymn⁹ eſt. Si ergo in laude dei diciſ
⁊ cantatur ⁊ tũc eſt hymn⁹ cui cõtrariũ eſt trena q̃ ſunt
carmia lamẽti ⁊ funeris.

Hin q̃daꝫ mẽſura ẽ. ſ. ſextariuſ: ⁊ eſt indecli.

Hinnio nis niui nire nitũ per geminuꝫ n equorũ eſt. Hie/
re. quinto: Unuſquiſq̃ꝫ ad vxoreꝫ proximi ſui hinniebat
⁊ componitur cuꝫ ad ⁊ con ⁊ fit adhinnio nis. i. valde
hinnire. ⁊ cohinnio niſ. i. ſimul hinnire. ⁊ eſt neu. cũ oib⁹
ſuis compoſitis.

Hinnitus tus tui per geminum n clamor eſt equoꝝ ⁊ ꝓ/
duc̃ ni: ⁊ deriuatur ab hinnio nis. Iob. xl. Aut circũda/
bit collo ei⁹ hinnituꝫ.

Hio hias hiui are. i. os apire ⁊ eſt tractum a feris: quarum
auiditas oris apertione mõſtratur. vnde ⁊ poniſ quã/
doq̃ꝫ pro deſiderare: ⁊ quãdoq̃ꝫ pro deficere. ⁊ eſt tra/
ctuꝫ a canibus qui quãdo deficiunt hiant: ⁊ profatiga/
ri etiaꝫ ponitur: quod ſil'iter tractum eſt a canibus: ⁊ ꝓ
rũpi etiaꝫ ponitur: vel ꝓ ſcindi vel aperiri quecũq̃ꝫ res
ſit. ⁊ componiſ cuꝫ in: ⁊ diciſ inhio as ⁊ eſt neu. cũ oib⁹
ſuis cõpoſitis ⁊ ab hio deriuaſ hiatus tus tui. i. fiſſura
apertio terre: preruptio terre: ꝓ funda q̃ſi itus: ſed ꝓp̃e
hiatus eſt oris hominis apertio. Iteꝫ ſcias ꝙ hiatus eſt
quoddam vitium quod continetur ſub barbariſmo. vñ
dic̃: donat⁹ Fiunt aũt barbariſmi ꝑ hiat⁹. ⁊ dicũſ hia/
tus quotiens due vl' plures vocales ꝓnũcianſ ſiml': vt
muſa amabit: vel muſe aonides.

Hir vigil interpretatur.

Hircania nie diciſ quedaꝫ ſilua que ſubiacet ſcithie. vnde
hec hircania nie diciſ quedaꝫ regio illi ſilue adiacens. ⁊
hinc hircanus na num penul. produ. ⁊ hircani⁹ nia niũ
Aurora: Poſt annos plures hircan⁹ ſurripit vnuꝫ.

Hircinus. ab hircus dſ hircinus na num: penul. ꝓdu. Et
hircoſus ſa ſum: in eodem ſenſu q̃ eſt fetidus inſtar hir
ci q̃ſi q̃ ſudore corporis fetido fetet. ⁊ ꝓdu. ci. Hircin⁹ ẽt
eſt poſſeſiuuꝫ de hircus.

Hirc⁹ ci in hirqus eſt.

Hirqulus li di maſ. ge. puer libidinoſuſ ⁊ laſciuuſ vt hirc⁹
⁊ qui oculos ſemper retorquet ad angulos ex nimia la
ſciuia. ⁊ deriuatur ab hirc⁹ vel hirqus.

Hirqus qui maſ. gene. ſm Suetoniuꝫ eſt oculoꝝ angulus
vbi putredo colligitur. Et quia ex nimia laſciuia ⁊ luxu
ria ſolent quidaꝫ retorquere oculos ad hircos: inde di
citur hic hircus ci. i. caper. ſ. animal laſciuuꝫ ⁊ petulcuꝫ
⁊ feruens ſemper ad coitum. Cuius oculi ad libidineꝫ
in tranſuerſum aſpiciunt ⁊ ad hirquos retorquentur. ⁊
inde dictuſ eſt hircus. Dicitur enim in naturali hiſtoria
hircos ita eſſe libidinoſos vt indignẽtur ſi videant ali/
quos coeuntes: vt in eos impetuꝫ faciãt. ⁊ inde hircul⁹
li vl' hirciolus li dimi.

Hirſutus ta tum. i. aſper pilis: vel piloſus vt hirc⁹. vñ hirt⁹
ta tũ: per ſyncopam pro hirſutus ta tum. vñ de ſancto
iohanne dſ: Prebuit hirtũ tegimẽ camel⁹ artub⁹ ſacri
Proprie quidẽ eſt hirſut⁹ cuius pili erecti extãt. ⁊ ꝓdu.
penul. hirſutus. ⁊ deriuaſ ab hirc⁹ ci.

Hirtus in hirſutus vide.

Hirudo dinis. i. ſanguiſuga. ⁊ dſ ab hereo res: qꝛ carni ad
hereat. ⁊ ꝓdu. ru. vnde Hora. Non miſſura cutem niſi
plena cruoris hirudo. Unde hirudine⁹ nea neuꝫ: ⁊ hirũ
dinus na nuꝫ: in eodẽ ſenſu. Inueniſ hec hirũdo dinis
per n: ꝓ quadam aue. vnde v̓ſus: Ales hirundo volat
nat hirudo: agitaſ arundo. vel ſic: Cantat hirũdo: ſugit

hirudo:creſcit arundo.

Hiſco ſcis incboatiuum: quod deberet facere hiaſco ab hio as addita co:ſed cauſa vitandi hiatū facit hiſco. ꝛ cõponit̃ cū de: ꝛ dr̃ dehiſco ſcis.i.valde vel deorſū hi/ ſcere. Inde dehiſcens tis.

Hiſpanenſis in hiſpanus vide.

Hiſpanus fuit quidā rex cõditor hiſpanie. vnde dicta eſt hec hiſpania nie: ꝛ hinc hiſpan⁹ na nū:gentile ꝛ poſſeſ/ ſiuū. ꝛ hic ꝛ hec hiſpanẽſis ꝛ hoc ſe:gẽtile. Et habꝫ ſex ꝓuintias.ſ.terraconenſē:chartaginenſē:luſitaniā:ga lleciā:beticā: ꝛ transfretū in regione africe tingitaneā: Et ſūt due hiſpanie.ſ.citerior:que i ſeptẽtrionali plaga a pirenio vſqꝫ ad chartaginē porrigit̃: vlterior q̃ in me dio a celtebris vſqꝫ ad gadicanū fretū extendit̃. Cite/ rior aūt ꝛ vlterior dicta eſt quaſi citra vl' vltra: ſed citra quaſi citra terras: ꝛ vltra vel ꝙ vltra ſit: vel q2 nõ ſit p⁹ has vlla alia terra.

Hiſpidus.ab hirc⁹ dr̃ hiſpid⁹ da dū.i.aſp ſetoſus: piloſus: hirſut⁹: ſqualid⁹. ꝛ corr.penl'.hiſpid⁹.

Hiſter ſtri maſ.ge.fluuius eſt q̃ ꝛ danubius dr̃ vnde hiſtri dicti ſunt. Siqdē de colcho inſula quidā miſſi ad per ſequendas argonautas in ponto intrauerūt hiſtrū flu uiū: ꝛ inde a vocabulo amnis quo amari receſſerūt hi ſtri dicti ſunt. Inde hec hiſtria ſtrie dicta eſt terra quā incoluerunt. vnde hiſter ſtra ſtrū:gentile. ꝛ hec hiſtrix cis quoddam animal q̃drupes ſpinoſū: q2 in terra illa abundat. ꝛ ꝓdu. ſtri.

Hiſterion.i.geſticulari.

Hiſtoria: Hiſtorin interpretat̃ videre: vl' cognoſcere. vnde hec hiſtoria. Antiquitus enim nullus ſcribebat hiſtori/ am niſi qui interfuiſſet. ꝛ ea que ſcribenda eſſent vidiſ/ ſet. vel ideo dicit̃ hiſtoria ab hiſtorin: q2 diu ꝑterita ad noſtrā memoriā ꝛ noticiā reduc̃. Eſt aūt hiſtoria res geſta a memoria hominū ꝓpter vetuſtatē remota. In noſtro tñ vſu ꝛ ſi nuper vel aliquatulū retro res geſta ſit: tñ dicit̃ hiſtoria. inde hiſtoriola le dimi. et per cõpo/ ſitionē hiſtoriographus phi: deſcriptor hiſtoriarū. vñ hec hiſtoriographia phie hiſtorie deſcriptio. ꝛ hiſtorio/ grapho as.i.hiſtoriam deſcribere: vl' depingere: deſigna re. Et in eodē ſenſu: hiſtorio as: ꝛ ſunt actiua. ꝛ corripit penul. hiſtoria.

Hiſtoricus ci: q̃ hiſtoriam deſcribit vel narrat. ꝛ corr. ri: ꝛ põt adiectiue declinari.

Hiſtoriographus penul. corr. in hiſtoria eſt.

Hiſtorio. ab hiſterion quod eſt geſticulari dicit̃ hic hiſto rio onis: quaſi hiſtorio.i.geſticulator: ioculator: qui di uerſos geſtus ꝛ habitus hominū ſcit repreſentare. vñ hiſtriones dicebantur repreſentatores comediarum q̃ in recitatione laruas ſue faciei apponentes repreſenta/ bāt habit⁹ ꝛ geſtus diuerſorū.

Hiſtrix cis in hiſter vide.

Hiulcus ca cū.i.hians: ſpiſſus: rimoſus. ꝛ dr̃ ab hio hias In eſtate terra eſt hiulca: quū eſt fiſſa ꝛ rimoſa calore ſolis. ꝛ cõpõit̃ vt ſemihiulcus ca cū: aliquantulum hi ans: apert⁹ ex parte.

H ante O

Hoc eſt ꝛ id eſt ſūt due partes. Et ad hoc intelligendum nota ꝙ nomina cõponūt̃ cū verbis ꝑ oẽs caſus exce/ pto nomĩatio ꝛ vtõ vt dixi i tercia pte i ca.õ figura cõ poſita nomis. vnde patet ꝙ qū dicit̃: Marc⁹.i. tulli⁹ vel marc⁹. hoc eſt tullius: id eſt vel hoc eſt: nõ põt eſſe dictio cõpoſita: q2 cõſtat ex nominatio ꝛ vbo: ꝛ iõ ñ ſūt cõiunctiones expoſitiue: vt quidā putauerūt: q2 nec ẽt talis ſpecies cõiūctionū inuenita eſt: ꝛ ſic dicẽdum eſt ꝙ ſunt orationes expoſitiue ſiue cõpoſite. ꝛ illud ꝓnomẽ hoc venit demonſtratiue. ꝛ hoc pronomen id relatiue ꝛ recipit intellectū ꝑcedẽtis termini ꝛ nõ ſuppoſitū ꝛ iõ ſumit̃ in neu. ge. ꝛ in ſingulari numero.

Hodie aduer. tpis.i.h° die: ꝛ ꝑ ſemp ponit̃: ꝛ cõpõit̃ ex h° ꝛ die. Iñ hodiern⁹ na nū: ꝛ ꝓdu. e die cū omnibus ſuis cõpoſitis vt hodie: ꝓridie: quottidie.

Homerocẽtonas. Hiero. in epla ad paulinū dic̃: Quaſi ñ legerim⁹ homerocẽtonas ꝛ vgiliocẽtonas.i. opuſcula de verſib⁹ homeri ꝛ vgilij cõpoſita: ꝛ ꝓdu. to. Et ſcias ꝙ homerocẽtonas ꝛ vgiliocẽtonas excerptões q̃dā ſũt ò li bris homeri ꝛ vgilij in duob⁹ libris redacte inq̃b⁹ m'lti vſ⁹ ꝑter dictorū autorū itẽtiões adaptãt̃ chriſto. Quidā ſa ne excerptores librorū homeri ꝛ virgilij transcurrentes vbicūqꝫ inuenerunt aliq̃d quod ſue materie poſſent ad aptare: puncto ſignauerūt vt quādo cõpilarẽt ꝓmpti⁹ inuenirẽt ꝛ ab huiuſmodi punctatiõe centones dicunt̃ ſcripta ex verſib⁹ cõpilata hincinde collectis: ꝛ ſm mā ſ cõtinuatis. Cẽto.n. vt dicūt eſt verbū grecū idē qð pũ go. Inde dr̃ hic cẽto onis idē quod punct⁹. ꝛ decliat̃ hic virgiliocento onis: ꝛ hic homerocento onis. vnde virgiliocentonas homerocẽtonas ſunt acuſati pl'ales greci ꝛ acuunt̃ in fine.

Homicida de penul. ꝓdu.i.hominẽ cedẽs.i.occidẽs: ꝛ cõ ponit̃ ab homine ꝛ cedo cedis. De homicidio caſuali habes in caſus.

Homicidiū dij dr̃ ab homicida.i.homis occiſio.

Hominiū nij gen. neu.i.homis ſuitiū ab hõ homis dr̃.

Homo. ab hum⁹ dicit̃ hic ꝛ hec homo homis q̃ſi humo: q2 ex humo ẽ effect⁹. Iñ q̃tuor diminutia. vñ dic̃ Priſ. i iij. li. Ab homo homũculus dicit̃: ꝛ homũcio: homul lus: ꝛ homullulus. Nam vt idē in eodē dic̃ que gemi nant l ante us vel a vel um: in vlus vla vlum faciūt iteꝝ diminutiua: vt homulus homullul⁹: pauxillus pau/ xillulus. Et põt dici ꝙ homo quattuor dimi. habuit ꝑ/ pter eius quattuor transgreſſiones. prima fuit in padiſo ſecunda legis naturalis: tercia legis moſaice: quarta le gis euangelice. diminutus eſt etiā homo in tpib⁹: quia antiquiſſimi vt dic̃ Priſ. in vj. li. decliabãt hõ homonis ꝫ mutata ẽ o ꝓdu. in i cor. ꝛ dicim⁹ hõ homĩs. vñ Enni⁹ Vultures in ſiluis miſeꝝ mãdebant homonē. Itē vt dicit Grego. in iiij. moraliū: Scriptura ſacra tribus mo dis appellat hominē.ſ. per naturā ſicut ſcriptū eſt in Gene. Faciam⁹ hoĩẽ ad imaginẽ ꝛ ſilitudinẽ nrã. Itẽ hominẽ ꝑ culpā ſic ſcriptū eſt: Ego dixi dij eſtis ꝛ filij ex celſi omnes: vos aūt ſic homines moriemini. ac ſi apte dicat: Sic delinquentes obibitis. vnde paulus dic̃: Qū ſit inter vos zelus ꝛ cõtentio nõne carnales eſtis: ꝛ ſm hominē ambulatis: a ſi dicat: Qui diſcordes mentes ducitis nõne adhuc ex reprehenſibili humanitate pec/ catis: Item hominē ꝑ infirmitatem ſicut in hreremia ſcriptū eſt: Maledict⁹ qui ſpem ſuā ponit in homine acſi apte diceret: in infirmitate. Item dic̃ Gre. in home. aſcẽſionis: Omnis creature aliq̃d homo habet. Habet namqꝫ cõmune eſſe cū lapidib⁹: viuere cū arborib⁹: ſen tire cū animalibus: intelligere cū angelis. Si igitur con mune habet aliq̃d cū omni creatura homo: iuxta aliq̃d omnis creatura homo. Hic nota ꝙ de conditione ꝛ vi/ litate hominis loquẽs Bernard⁹ in Multi m'lta ſci/ unt. hoc eſt in quadam meditatione ſua que ſic incipit Multi multa ſciunt ſic dicit: Attẽde homo quid fuiſti ante ortū: ꝛ quid es ab ortu vſqꝫ ad occaſū: ꝛ quid eris poſt hanc vitā: Profecto fuiſti quod non eras ex vili

materia poſtea factus es: ⁊ in viliſſimo pāno inuolutꝰ menſtruali ſanguine ī vtero materno fuiſti nutritꝰ. tunica fuit pellis ſecūdina. ſic indutus ⁊ ornatus ad nos veniſti: nec memor es q̄ꝫ ſit vilis origo tui. Forma: fauor ppl'i: feruor iuuenil': opeſq; Surripuere tibi noſcere q̄d ſit homo. Nihil aliud eſt homo niſi ſperma fetidum: ſaccus ſtercorꝝ: ⁊ cibus vermiū. poſt hominē vermis: poſt vermem fetor ⁊ horror. Sic in non hominem .i. in cinerē vertit' oīs homo. Cur ergo ſuperbis homo? attende ꝙ fuiſti vile ſemē ⁊ ſanguis coagulatꝰ in vtero: deinde miſerie huiꝰ vite expoſitꝰ ⁊ peccato: poſtea vermis ⁊ cinis: cuius conceptꝰ culpa: naſci miſeria: viuere pena: mori anguſtia. Cur carnē tuā rebꝰ p̄cioſis ſic impiguas ⁊ adornas: quaꝫ pꝰ paucos dies vermes deuoraturi ſunt in ſepulchro. Animā ergo tuam cur nō adornas bonis operibꝰ: que deo ⁊ angel' preſentāda eſt ī celis. Quare animā tuam vilipendis: ⁊ carnē ei preponis? dn̄am ancilari: ⁊ ancilam dn̄ari magna abuſio eſt Totus iſte mundꝰ ad vnius aīe preciū eſtimari nō poteſt. non enī pro toto mundo iſto deꝰ animā ſuam daret: quaꝫ ꝓ vna anīa dedit. vide in curioſus. Et nota ꝙ iſte datiuꝰ frugi figuratiue ⁊ intranſitiue adiungit' cuꝫ omni caſu: cum vtroq; nūero: ⁊ cū quolibꝫ genere cuꝫ h̄ noīe homo: Eccl'. xxxj. Homo frugi. i. homo bonus ⁊ vtilis. Quare deꝰ hominē fecit dixi in dos. Jteꝫ vide in creo. Jteꝫ de quattuor ſtatibꝰ hoīuꝫ dicam ī liber ra ꝑ. Jtem vide in infernꝰ.

Honeſtas. ab honor dr̄ honeſtus ſta ſtū: qui nihil habet turpitudinis: quaſi honoris ſtatuꝫ ꝯſeruans. ⁊ cōparatur honeſtꝰ ſtior ſimꝰ. vn̄ honeſte ſtius ſime aduerbiū: ⁊ h̄ honeſtas tatis. i. ꝑpetuus honor: quaſi honoris ſtatꝰ. ⁊ componit' vt inhoneſtꝰ ſta ſtum. i. non honeſtꝰ. ⁊ comparat'. Jtem ab honeſtus honeſto ſtas. i. honeſtum facere vel reddere. ⁊ componit' vt dehoneſto ſtas: ī honeſto ſtas. i. valde honeſtare: vel potiꝰ diffamare: vituperare: ab honeſtate remouere. ⁊ ſunt actiua ſm̄ Hugui. Priſc. aūt dicit ꝙ honeſtas format' ab honor: or mutata in es: ⁊ aſſumpta tas: ſic a maior maieſtas.

Honor vel honos ī honoro ras vide.

Honorculꝰ li penlt. corr. i. paruꝰ honor.

Honorifico. honor componit' cuꝫ facio: ⁊ dr̄ honorifico cas. i. honorare: honorē impendere. vn̄ honorificus ca cum: ⁊ cōpat': ſed eiꝰ cōpatiua non ſūt in vſu. ⁊ hic ⁊ hec ⁊ hoc honorificens cētis: ſed nō eſt in vſu: tn̄ eius ꝯparatīa ſūt in vſu. Fit ergo quedā mixta ꝯpatio ex cōpatiuis iſtius ⁊ ex hoc poſitio honorificꝰ. ⁊ dr̄ honorificus centius ſimus. vnde honorifice cētius ſime aduerbium: ⁊ hec honorificentia tie ab honorificens. i. honorabilitas. Jtē ab honorifico hic ⁊ hec honorificabilis ⁊ h̄ le: ⁊ ꝯparat' honorificabilior ſimꝰ. vnde honorificabiliter lius ſime aduer. ⁊ hec honorificabilitas tis: ⁊ hec honorificabilitudo dinis. vnde hec honorificabilitudinitas ⁊ hec ē lōgiſſima dictio vt patꝫ in hoc verſu: Fulget honorificabilitudinitatibus iſte. ⁊ corr. penultimaꝫ honorifico cas.

Honoro ras raui. i. honorē impēdere. vn̄ honoratꝰ ta tuꝫ: qui recipit ⁊ impendit honorem. ⁊ cōparat' honoratus tior ſimus. vnde honorate tius ſime aduer. ⁊ honorato rius ria riuꝫ: qui impendit honoreꝫ: vel qđ eſt honori ⁊ hic ⁊ hec honorabilis ⁊ hoc le: dignꝰ honorari: vl' aptus honorare. ⁊ dr̄ honorabil' q̄ſi honori habilis. i. aptꝰ vt recipiat vl' tribuat honoreꝫ. ⁊ cōparat' honorabilior ſimꝰ. vnde honorabiliter lius ſime aduer. ⁊ hec honorabilitas tatis. ⁊ ꝯponit' vt ihonorabilis. i. non honorabil': ⁊ ſil'r cōparatur. Jteꝫ ab honoro hic honos vel honor: ⁊ eſt honor in honorante. ⁊ attēdit' honor non ſolum in reuerentia: ſed etiam in admīſtratiōe eorꝝ q̄ ſūt corpi neceſſaria. ⁊ vt dic' philo. in. iiij. ethicorꝝ: Uirtutis premium honor eſt: ⁊ attribuit' bonis. ⁊ Aug. in de ciuitate dei loquēs de v̄o honore patrie celeſt' dic': Honor illi nulli denegabit' digno: nulli cōcedet' indigno. Jteꝫ de honore ſiue p̄matu dic' Chryſo. Primatꝰ fugientē ſe deſiderat: deſiderāteꝫ ſe odit. Et ſcias ꝙ Hieronymꝰ dicit: ſuper iſto v̄bo: Honora patreꝫ tuuꝫ ⁊ matrem tuaꝫ. Sꝫ ſi a v̄o patre te nō ſeparat tamdiu carnis copula q̄ꝫ diu ille ſuuꝫ nouerit auctorem. idem: Ecce aduerſarius chriſtū in pectore tuo conat' occidere: ſi puulꝰ ex collo pēdeat nepos: licꝫ ſparſo crine ſciſſiſq; veſtibꝰ vbera q̄bꝰ te enutrierat mater oſtēdat: licꝫ ī limie pater iaceat ꝑ calcatū ꝑge patrē: ꝑ calcatā ꝑge matrē: ſiccis ocul' ad vexilluꝫ chriſti euola. Solū pietatis genꝰ eſt in hac re eē crudeleꝫ. Honoro cōponit' vt abhonoro ras: cohonoro ras. i. ſil' honorare. dehonoro ras: exhonoro ras. i. vituperare extra honoreꝫ facere: vel ponere: ⁊ inhonoro ras. i. non honorare: cōtra honoreꝫ facere: vitupare. Honoro actm̄ ē cū oībꝰ ſuis cōpoſitis. Hic nota ꝙ Ambro. ſuper Lucā dic': Sꝫ nec maria minor q̄ā matrem chriſti decebat fugientibꝰ apl'is ante crucē ſtabat: ⁊ pijs ſpectabat oculis filij vulnera: que ſpectabat nō pignoris mortem: ſed mundi ſalutem. aut fortaſſe qꝛ cognouerat ꝑ filij mortem mundi redemptionē: aule regalis putabat ſe ⁊ ſua morte publica numerum additurā. Sꝫ ieſus nō egebat adiutorio ad hominū redēptioneꝫ qꝛ dixit: Factus ſuꝫ ſine adiutorio inter mortuos liber. Suſcepit q̄deꝫ matris affectū: ſed nō q̄ſiuit hoīs auxiliū. Habemꝰ igit' pietatis mḡrm. doceꝫ lectio q̄d maternuſ debeat affectꝰ imitari: q̄d ſeq̄ reuerētia filiorꝝ: vt ille ſe offerāt ī filiorꝝ ꝑicul' ill' ampliꝰ ſolitudo matn̄a q̄ā ſue mort' meſticia ſit dolori. Myſticū tn̄ ē ꝙ comēdat' Johāni inter ceteros iuniori: quod nō ocioſis auribus debemꝰ accipe. Pericloſa. n. eſt mulieribꝰ copl'a adoleſcētis: ⁊ ſpēs iuuētutis. vide in maria. Non eſt aūt h̄ obliuioni tradendū ꝙ ſic dicit frater Thomas: Aliud ē de eo q̄ eſt adhuc in ſeculo ꝯſtitutus: ⁊ aliud de eo qui eſt iam in religione ꝓfeſſus. Jlle. n. q̄ eſt in ſeculo ꝯſtitutus: ſi habet parēteſ q̄ ſine ipſo ſuſtentari nō poſſūt: nō debꝫ eis relictis religioneꝫ intrare: qꝛ tranſgrederet' p̄ceptū domini de honoratiōe parētum: q̄ꝫuis dicat q̄dam oppſitū. ſ. ꝙ in hoc caſu licite poſſet eos deſerere: eoruꝫ curā deo cōmittens. ſed ſiquiſ recte cōſideret: hoc eſſet tētare deū: quꝫ habēs ex humano cōſilio q̄d ageret piculo parentes exponeret ſub ſpe diuini auxilij. Si v̄o ſine eo parentes vitā tranſigere poſſent: licitū eſſe ei deſertis ꝑentibꝰ religioneꝫ intrare: qꝛ filij nō tenentur ad ſuſtentationem ꝑentum niſi cauſa neceſſitatis. vn̄ Luce. ix. dr̄ ꝙ dominꝰ dicēti ſibi: Permitte mihi p̄mū ire ⁊ ſepelire patreꝫ meuꝫ. reſpondit: Sine vt mortui ſepeliāt mortuos ſuos: tu auteꝫ vade ⁊ annūcia regnū dei. Qđ verbū tractans Cyrilluſ dic': ꝙ diſcipulus ille nō petijt ꝙ patrem ſuuꝫ iam defunctū ſepeliret: ſꝫ adhuc viuēteꝫ ī ſenectute ſuſtētaret quouſq; eū ſepeliret. qđ dominꝰ non cōceſſit: quia erant alij qui eius curam habere poterant: linea parentele ad hoc faciendū aſtricti. Jlle v̄o qui eſt iam ī religione ꝓfeſſus reputat' iam q̄ſi mortuꝰ mundo. vnde non debꝫ occaſiōe ſuſtētationis parētuꝫ exire clauſtruꝫ in quo chriſtus ſepelitur: ⁊ ſe iterū ſecularibꝰ negocijs implicare: tenetur tn̄ ſalua ſui p̄lati obedientia: ⁊ ſue religionis ſtatutis pium ſtudiuꝫ adhibere

q̃liť ei⁹ parẽtib⁹ ſubueniat. vide ĩ dulia.

H ora re: cuꝫ h eſt dierū. ꝛ eſt hora re ſpacium in quo medietas alicuius ſigni oritur in oriẽte: ꝛ medietas alteri⁹ occidit in occidente. Jtẽ hec ora re ſine h: ꝛ eſt regionū vel finiuꝫ: vel veſtiuꝫ. quum eniꝫ regionẽ vel fineꝫ vel extremitateꝫ veſtimẽtoꝝ deſignare volumus per hoc nomen: ſcribendū eſt ſine h. Jteꝫ qñqꝫ eſt pluralis numeri de os oris ora. vñ verſus: Oras mũdus habet nox horas ꝛ chlamys oras. Aſſpiras horã vbi tp̃s ſignificabit.

H oriſpex cis in horuſpex vide.

H oriſon tis: media ſpera apparẽs ſup terraꝫ

H orno aduer. tp̃is. i. hoc anno cõpo. ab hoc ꝛ annus. vñ hornus na nuꝫ: ꝛ hornotinus na num: penulti. corr. in eodem ſenſu. i. huius anni: Deſignat tñ quandoqꝫ tempus indeterminate.

H ornotin⁹ na nuꝫ in horno exponiť.

H ornus ni in horno exponiť.

H orologic⁹ ca cuꝫ penulti. corr. qui in horologio colligit horas: vel q̃d pertinet ad horologiuꝫ. ꝛ deriuať ab horologium logij.

H orologiuꝫ. hora ꝓ tpe cõponiť cū lego gis: ꝛ dr̃ horologiuꝫ gij: vbi hore legūť. i. colligunť: vel intelligunť. vel cõponiť a logos q̃d eſt ſermo vł ratio: qꝛ ibi ſermo habeť vł ratio de horis colligẽdis.

H oroſcopus pi maſ. ge. i. horarū inſpector. ꝛ cõpo. ab hora ꝛ copos: q̃d eſt labor vel intẽtio: q̃ſi cognitione horaꝝ intẽdẽs vel laborãs. vł cõponiť vt ab hora ꝛ ſcopi q̃d eſt ſpeculari: qꝛ ꝑ horas natiuitates hominū ſpeculanť diſſimili ꝛ diuerſo fato. vñ hoc horoſcopium pij. i. horaꝝ ſpeculator: ꝛ corr. penul. horoſcopus.

H orreo res rui. i. horroreꝫ habere: timere: vł tremere. Proprie q̃deꝫ ille horret qui tremit: ꝛ cui⁹ pili rigeſcūt. i. turrigunť ꝑ frigus: vel ꝓpter timoreꝫ: ſic in nocte quꝫ homo vadit ſolus. ꝛ hinc hic horror roris rori: ꝛ hic ꝛ hec horribilis ꝛ hoc le. i. abominabilis: ꝛ cõparať horribilis horribilior horribiliſſimus. vnde horribiliter horribilius ſime aduer. ꝛ hec horribilitas tatis. Jteꝫ ab horreo horridus da dum. i. terribilis: abominabilis: frigoroſus: tremens. ꝛ cõpať horridus dior ſim⁹. vñ horride dius ſime aduer. ꝛ h̃ horroditas tatis. Horreo cõpo. cuꝫ facio: ꝛ dr̃ horrefacio cis. i. terrefacere. itẽ horreo cõpo. vt abhorreo res rui. i. timere abominari. iteꝫ exhorreo res: inhorreo res: perhorreo res. ꝛ hic incho. horreſco: abhorreſco: exhorreſco: inhorreſco: ꝛ ꝑhorreſco. Horreo ꝛ eius cõpoſita ſūt neutra ꝛ ſignãt paſſioneꝫ extrinſecus nataꝫ: ꝛ cõſtruūtur qñqꝫ cuꝫ actis: qñqꝫ ſine actis quꝫ ponūť ꝓ timere. Et ſcias q̃d horreo fac̃ ꝓteritū in rui: eo mutato in ui diuiſas. ꝛ carꝫ ſup. ſm vſum: deberet tñ facere horritum: eo mutata in i breueꝫ ꝛ addita tuꝫ: vt vult Priſ.

H orridul⁹ la luꝫ dimi. aliquãtuluꝫ horrid⁹ ꝛ corr. du.

H orrid⁹ da duꝫ penul. cor. in horreo res eſt.

H orrifico. horreo cõponiť cū facio. ꝛ dr̃ horrifacio cis: ꝛ horrifico cas. i. terrefacere. vnde horrificus ca cum penultima correpta.

H orripilatio eſt qñ pili capitis ꝑ horrore erigunť.

H ortor taris tatus ſuꝫ. i. ſuadere: cõfortare: inſtigare: vł inſtigari. vñ hic hortator toris: ꝛ hic hortatorius ria rium ꝛ hec hortatio onis: ꝛ hic hortatus tus tui: ꝛ hoc hortamen mis: ꝛ hoc hortatoriuꝫ. i. palmatoriuꝫ: vel loc⁹ vbi fiunt hortamina. Hortor componiť vt adhortor taris. abhortor taris: cohortor taris. i. ſimul hortari: dehortor taris. i. diſſuadere: vel valde hortari. vnde dehortatorius ria rium: ꝛ hoc dehortamen mis. exhortor taris. i. valde hortari. vnde hic exhortator: ꝛ hec exhortatio: ꝛ exhortatorius ria riuꝫ. Hortor cum ſuis compoſitis eſt commune.

H orula le dimi. ꝓua tp̃is hora. ꝛ corr. ru.

H orus ri. ab hora ꝓ tpe dr̃ hic horus ri: qui primus horas ad inuenit.

H oruſpex cis. Hora cõponiť cuꝫ ſpecio vel inſpicio: ꝛ dr̃ hic horuſpex cis vł horuſpexis: ille qui inſpicit horas. ꝛ hic horuſpicus ci. i. horaruꝫ inſpector: qui etiam horoſcopus dicitur.

H oruſpicus in horuſpex vide: ꝛ corr. ſpi.

H oſpes. Oſtium cõponiť cuꝫ peto. ꝛ dr̃ hic ꝛ hec hoſpes pitis: qui recipit: ꝛ qui recipitur: q̃ſi hoſtipes. i. oſtium petens: q̃ſi oſtio pedẽ inferat. Antiq̃tus ei hoſpites qui recipiebãt: ꝛ q̃ recipiebãtur veniebant ad oſtium. ꝛ ponebãt pedem in eo ꝛ pactū firmabãt ꝙ vnus nõ deciperet alium. vnde q̃ recipit ꝛ qui recipiť hoſpes dr̃. Ueꝫ eniꝫ ponẽdo pedeꝫ in oſtio amicitie pactū firmabat. vnde q̃daꝫ: Eſt qui ſuſcipitur ꝛ qui me ſuſcipit hoſpes. ꝙ aūt dr̃ hoſpes q̃ſi oſtium petẽs etymo. eſt. vñ facilis benignus apt⁹ ꝛ qui aduẽtuꝫ amicoꝝ non ſubterfugit ſꝫ eis ad oſtiū ſe libenter exponit hoſpitalis hõ dr̃. ꝛ eſt cõmunis ge. hoſpes taꝫ in ſingulari q̃ꝫ in plurali: ſed h̃ hoſpita hui⁹ hoſpite ĩ ſingulari eſt fe. ge. in plurali neu. ſicut ꝛ ſoſpita.

H oſpitarius. ab hoſpitiuꝫ dr̃ hoſpitarius rij: ꝛ hec hoſpitiaria rie cuſtos hoſpitij.

H oſpitiolū li dimi. ꝓuuꝫ hoſpitiuꝫ.

H oſpitiuꝫ. ab hoſpes dr̃ hoc hoſpitiū tij: vbi q̃s ad tp̃s hoſpitali iure inhabitat: ꝛ inde trãſiens migrat. Hoſpitiuꝫ vero ſcholariū eſt. ſꝫ dom⁹ eſt burgenſ q̃ eã locat.

H oſpita. ab hoſpes dr̃ hec hoſpita te: ꝛ hoſpitat⁹ ta tum: q̃d componiť vt inhoſpita: ꝛ inhoſpitat⁹ ta tuꝫ. i. nõ hoſpitat⁹. ſed de iſtis duob⁹ nominib⁹ non inueniť niſi illa termĩatio que eſt ĩ a in quocūqꝫ caſu ſit: ꝛ in vtroqꝫ numero. Jnueniť ergo nõiatiu⁹ vtūs ꝛ ablatiu⁹ ſingularis fe. ge. ꝛ nõiatiu⁹ ꝛ accuſatiu⁹ ꝛ vtūs plales ĩ neu. ſ. hoſpita ꝛ inhoſpita ſm Hug. Alij võ dicūt cū quib⁹ ego ꝙ hoſpita te eſt fe. ge. ĩ ſingulari nūero: ſꝫ ĩ pl̃ali eſt neu. hñs tm̃ ntm̃ accuſatm̃ ꝛ vtūm: ꝛ ſic ethroclicū. vñ pluralr̃ nõiatiuo hec hoſpita: accuſatiuo hec hoſpita: vocatiuo o hoſpita.

H oſpitabilis. ab hoſpitor taris dr̃ hic ꝛ h̃ hoſpitabil': ꝛ h̃ le penl't. corre. qui libenť hoſpitať: vel q̃ eſt dign⁹ vt recipiať in hoſpiciuꝫ. ꝛ componiť vt inhoſpitabil'. i. non hoſpitabilis.

H oſpitalari⁹ in hoſpital' vide.

H oſpitalis. ab hoſpes dr̃ hic ꝛ h̃ hoſpitalis ꝛ h̃ le: penl't. ꝓducta: q̃ benign⁹ ꝛ pn⁹ eſt ad hoſpitandū. ꝛ cõponitur vt hic ꝛ hec inhoſpitalis ꝛ h̃ le. De h̃ etiã vide ĩ hoſpes. Jteꝫ ab hoſpes dr̃ h̃ hoſpitale lis: vbi peregrini recipiunť in hoſpicio. vñ hic hoſpitalari⁹ rij: cuſtos hoſpitalis: vel qui eſt de hoſpitali: ꝛ hec hoſpitalaria rie: pro femia in eodẽ ſenſu.

H oſpitor. ab hoſpes dr̃ hoſpitor taris tat⁹ ſum. Hoſpitor aūt ſi attribuať recipiẽti: ſenſus eſt: Ego hoſpitor te. i. in in hoſpicium te recipio. Si aūt attribuať ei qui recipiť: ſenſus eſt: Hoſpitor tecū. i. in hoſpicio tuo tecū maneo vel ĩ alio. Si aūt attribuať ei qui recipiť: ꝛ cõſtruať cuꝫ accuſatio: ſenſus eſt: Hoſpitor te. i. ĩ hoſpiciū te recipio vñ olim erat cõe: ꝛ cõſtruebať ſic: Ego hoſpitor te: ꝛ ego hoſpitor a te: q̃d cõpetenti⁹ eſt. ſ. vt dicať eſſe cõe ꝛ conſtruať ad modū cõis verbi ſm Hug. Cõiter tñ dicunt ꝙ eſt deponens.

H oſtia. ab hoſtis dr̃ hec hoſtia ſtie. hoſtia aūt erant ſacri

ficia que fiebāt anteꝙ̄ pgerent ad hostes: q̄ſi ꝓ hostibꝰ deuincēdis facta. Sꝫ victime erant sacrificia que post victoriā victis hostibꝰ imolabanť. ꝛ erant victime maiora sacrificia ꝙ̄ hostie. vñ versus: Uictima ꝓ victis datur: hostia ꝓ superādis.

Hostiarius. ab hostia dř hic hostiatoꝛ. i. ianitoꝛ: qui ꝛ hostiariꝰ dř: q2 custodit ostiuꝫ. ꝛ ostiarius dř in ecclesia ab officio: quia preſit oſtijs templi. ipſe enim tenens clauem: oīa intus ꝛ exteriꝰ custodit: inter bonos ꝛ malos hñs iudiciū: fideles recipit: ꝛ īfideles respuit. Et h̄ ostiaria rie: que custodit ostiuꝫ: ꝛ ostiariꝰ ria riuꝫ: qđ ꝑtinꝫ ad ostium. vide in ordo.

Hostiatim aduer. ab ostio dcm̄. i. per ostia: quaſi de ostio ad ostium.

Hosticapa. hostis componiť cuꝫ capio vel cedo vel scido ꝛ dř h̄ ꝛ hec hosticapa pe: vel hostiſcida de: vel hosticida de: qui vel q̄ capit vel cedit vel scindit hostem. ꝛ corripit penl't. hosticapa.

Hosticida de penl't. produ. cōis ge. qui vel q̄ cedit hosteꝫ: ꝛ componiť ab hostl ꝛ cedo dis cecidi.

Hosticꝰca cū. i. hostl ab hostl deriuať: ꝛ coꝛ. sti. vñ in auroꝛa dř: Hostica sūt eiꝰ colla subacta manu.

Hostilis. ab hostis dř hic ꝛ h̄ hostil': ꝛ hoc le: qđ ꝑtiēt ad ad hostem: ꝛ ꝓdu. penl't. ꝛ inde hostil'r aduer. ꝛ hec hostilitas tatl. i. inimicitia.

Hostilo las exponitur ī vstilo las.

Hostimētuꝫ. ab hostio is dř h̄ hostimentū ti. i. eq̄mentū: eq̄litas: vel illud ꝯ qđ pondꝰ equať in libra.

Hostio stis stire stitum. i. equare: ꝛ cōponiť cū ab: ꝛ diciť abhostio stis: item cū con ꝛ dř cohostio stis abiecta n. Item cum per ꝛ dicitur perhostio stis. ꝛ est actm̄ cum omnibꝰ suis cōpositl.

Hostioluꝫ li dimi. paruū ostiuꝫ: penl't. coꝛ.

Hostis. ab hostio stis dicitur hic ꝛ hec hostis: q2 equa frote eat ad bellum. Pꝛop̄e quideꝫ hostes diciť qui ineq̄les sunt nec equaliter sibi inuicē debēt: q̄ꝛ q̄ nihil sibi debent: nec vnus magl tenetur alteri ꝙ̄ econtrario. vñ hostes ꝓpꝛie nō poſſūt eē chꝛistiani inter se: nec hostile ꝑliuꝫ īter eos: q2 chꝛistiani ſemꝑ debēt ſibiīuicē aliq̄d ſalteꝫ causa chꝛistianitatis: sed chꝛistiani ꝛ saraceni ꝓpꝛie diciť hostes: q2 nihil ſibiīuicē debēt. ſi. n. viliſſimꝰ saracenꝰ capet Regeꝫ francie: tātuꝫ deberet illi q̄nātuꝫ rex frācie deberet illi ſi eū capet. vl' hostes dnř ab hostiando. i. equādo moenia victoꝝ. Solēt enī hostes victores moenia victoꝝ hostiū adeq̄re. i. cum terra eq̄ facere. i. destruere ꝛ deijcere ꝑ terraꝫ.

Hostiuꝫ. ab hostis dř h̄ ostiuꝫ stij: quia hostē arceat. ibi. n. aduersarijs nos obijcimus. Hinc etiā ostia fluuioꝝ diciť exitus ī mare. ſ. loca vbi intrat mare: q2 hostibus illuc solemꝰ occurrere: ꝛ nos eis ibi opponere. vl' diciť loca illa ostia: q2 per loca illa tanꝙ̄ per ostia in domū intrāt flumia mare: vel res exportantur: vel impoꝛtanť per loca illa tanꝙ̄ per ostia: vel q2 homines per loca illa tanꝙ̄ per ostia egrediunť: ꝛ ingrediunť fluuiuꝫ: vel terram suaꝫ: q̄ſi domū. ꝙ auteꝫ diciť ostiuꝫ: quasi ostendens aliq̄d interiꝰ: vel quaſi obſtans intrantibꝰ. i. intrare volētibꝰ etymo. est.

Hostioꝛium. ab hostio stis diciť hoc hostioꝛium rij: lignū cū quo modiꝰ vel sextariꝰ adequať: videlicet ligņuꝫ qđ duciť ſuꝑ mensurā: vt ſi q̄d ibi ſuꝑfluū est amoueať: ꝛ ſi q̄d deeſt suppleať.

H ante U

Huiuscemodi est cōmunis ge. indecli. ab huius ꝛ modi: ꝛ īꝑponiť ce syllabica adiectio: ꝛ designat iste gt̄us mōi q̄litatē: vt Huiuscemodi. i. talis.

Humano nas in humanus exponiť.

Humanus. ab homo dř humanꝰ na nū: qđ habꝫ humanitatē: vel qđ ꝑtinet ad humanitatem. Iteꝫ humanꝰ benignus: māsuetus: misericoꝛs: q2 circa homines habeat amoꝛem: ꝛ miseratiōis affectū. ꝛ fm hāc significatiōeꝫ cōparať humanꝰnioꝛ ſimꝰ. vnde humane vel humaniter nius ſime aduer. ꝛ humanitas tatis: ꝛ humanitꝰ aduer. ꝛ differunt humane ꝛ humanitꝰ: ſicut diuine ꝛ diuinitꝰ. nam diuinitꝰ ꝛ humanitꝰ ſignāt a deis ꝛ hominibus: sed diuine ꝛ humane ad similitudinē deoꝝ vl' hominū. Si. n. dicas Gabꝛiel miſſus est diuinitꝰ: idem est ac ſi dicať: Gabꝛiel miſſus est a deo. ꝛ Istud factum est humanitus. i. ab hominibꝰ. Si vero dicas: Gabꝛiel locutꝰ est diuīe vl' humane. i. ad simil'tudinē deoꝝ vel hominū ſiue diuio moꝛe vl' humano: ꝛ humane. i. mansuete: ꝛ humaniter idē est qđ humane. Humanus ꝯponiť cuꝫ in: ꝛ diciť īhumanꝰ na nū. i. non humanꝰ. ſ. effrenis efferus: ꝛ crudelis: ꝛ misericoꝛs. ꝛ cōparať. vnde hec inhumanitas tatis. i. feritas: crudelitas: īpietas. Item inhumanus potest dici studēs totus deditus studio: qui raro conseruatur cum hominibus. ꝛ ꝯparatur vt īhumanus nioꝛ ſimus. vnde Hoꝛa. Surge īhumane ſeniū depone camene. Item ab humanus hec humanitas tatis a gt̄ō humani addita tas. ꝛ dř humanitas pꝛopꝛietas qua q̄s dicitur homo: ꝛ humanitas. i. mansuetudo misericoꝛdia: q̄daꝫ affectio qua nos inuiceꝫ intuemur. Iteꝫ ab humanū diciť humano nas ꝛ ē humanare humanitateꝫ induere. vñ humanatus ta tū. vñ Jesus chꝛistus est humanatuſ. i. humanitate indutꝰ: humana natura vestitus: ꝛ hinc hec humanatio onis: humanitatis susceptio: indutio. ꝛ producť pꝛimam humanuſ cum suis deriuatiuis: vt humano nas: humanitus: humaniter vnde Hoꝛa. Humano capiti pictoꝛ ceruiceꝫ eq̄naꝫ Iūgere ſi velit ꝛ varias inducē plumas.

Humatꝰ in humo mas vide.

Humectatꝰ in humectus vide.

Humectus. ab humoꝛ moꝛis: vel ab humeo mes dicitur hmectꝰ ta tū. i. humidꝰ. ꝛ cōparať humectioꝛ ſimꝰ. vñ humecte ctiꝰ ſime aduer. ꝛ humecto tas. i. madefacere. vñ hec humectatio onis: ꝛ hoc humectamē minis: ꝛ humectatus ta tum. vñ humectatiꝫ aduerbi. ſic ab humectus humectiꝫ: ꝛ est actm̄ humecto tas.

Humeo. ab humus dř humeo mes mui. i. madefieri. vnde humesco scis incboa. ꝛ ꝓdu. primaꝫ humeo: sed humo mas eā coꝛ. vnde versus: Coꝛpoꝛa nullꝰ humet vbi terra liquoꝛibꝰ humet.

Humeralis. ab humerus dicitur hic ꝛ hec humeralis ꝛ h̄ le: quod pertinet ad humerum: ꝛ hoc humerale lis dř quoddam pallium qđ ꝛ suꝑhumerale dř. Eccl'e. xlv. Et humerale posuit cū ephot.

Humerillꝰ. ab humerus dř humerillus li: qui extremitatiaris inſigitur.

Humerus. ab armus diciť hic humerus ri: quaſi armerus vt eſſet distinctio hoīm quoꝝ ſunt humeri ad animalia q̄drupedia quoꝝ ſunt armi. vñ humerosus ſa ſū. i. foꝛtl ꝛ magnos habēs humeros.

Humidus. ab humeo vel humoꝛ dicitur humidus da dū: quod exterius habet humoꝛeꝫ: sed vuidum quod interius habet humoꝛem: ꝛ cōparatur humidus dioꝛ ſimꝰ vnde humide dius ſime aduer. ꝛ hec humiditas tatis. ꝛ humido das. i. humidum facere: madefacere: Et est actiuum: ꝛ producit etiaꝫ hu.

Humilis.ab hum⁹ dicitˀ hic ꝛ hec humilis ꝛ hoc le: quaſi humo accliuis ꝛ eſt etymo. ꝛ comparatˀ humilis lioꝛ limus. Daniel.iiij. Humillimū hominū. ꝛ ſcribitˀ per duo l ſuperlatiuus: licȝ humilis ſcribatˀ per vnū l: Formatˀ .n.ab hūilis: remota is: ꝛ addita lim⁹ vt humil' hūillim⁹ Et ſūt q̄nq; ſuperlatia: q̄ deſinunt in limus cū ſuis cōpoſitis. ꝛ cōtinentˀ ſimplicia in hoc verſu: In lim⁹ q̄nq; dat faguſ: cetera linq̄. ꝛ a datiuo humili addita tas fit hȝ humilitas. Jtē ab humilis dˀ humilio lias aui are: vbū actiuū: ꝛ corripit penultimā humilis ꝛ humilio lias. Et ſcias ꝙ vt dicit glo. ſuper Matth. ca.iij. Uera eſt humilitas quā ſequitˀ comes obediētia. Et Gregori⁹ dicˀ in moral'.xxvj. Jlle vere eſt humilis: qui non defenſoꝛ eſt qū arguitur in malis. Et ſunt tres grad⁹ hūilitatis. primus gradus eſt ſe ſubdere maioꝛi ꝛ ſe nō pferre equali ꝛ hec humilitas dicitˀ ſufficiens: ꝛ eſt neceſſaria cuilibet iuſto. ſecūdus gradus eſt ſubdere ſe equali nec ſe preferre minoꝛi: ꝛ hec humilitas dicitˀ abundans. tercius gradus eſt ſubdere ſe minoꝛi: in quo gradu eſt oīs iuſticia. ꝛ hȝ humilitas dicitˀ ſuperabundans. Jnuenitur autem hūilitas bona ꝛ mala. bona exaltat: mala deiicit. Quod dominus in euangelio Luce. xviij. patenter ꝛ compendioſe deſignat dicens: Omnis qui ſe exaltat humiliabitur: ꝛ qui ſe humiliat exaltabitur. quod exponens Beda dicit: ꝙ quia ſimpliciter non ait: qui ſe exaltat humiliabitur: ꝛ qui ſe humiliat exaltabitur: ſed cū additamēto: omnis qui ſe exaltat humiliabitur dicendum eſt: qꝛ varijs modis homines in hȝ ſeculo ꝛ in futuro exaltantur ꝛ humiliantur. Alij hic ꝛ in futuro exaltantur: ſicut rex Dauid: ꝛ Job: ꝛ Ezechias: ꝛ Joſias: ꝛ ceteri tales qui glorioſi in hoc ſeculo fuerunt: ꝛ glorioſiores ſunt in futuro. Alij hic in futuro humiliantur: ſicut ſuperbi pauperes: vel certe illi qui in hoc ſeculo de peccatis vindictam recipiunt: ꝛ in futuro ad penā perpetuā tranſeunt: qualis fuit Herodes: Anthiochus: Nabuchodonoſoꝛ: ꝛ pilatus: ꝛ multi tales. de quibus ſcriptum eſt: Duplici cōtritione contere eos domine. Nonnulli hic exaltantur: ſed in futuro humiliantur: ſicut ſunt ſuperbi diuites: qui iuxta ſcripture vocē ducūt in bonis dies ſuos: ꝛ in puncto ad inferna deſcendūt. Alij aūt hic humiliantur ꝛ in futuro exaltantur: ſicut ſunt ſancti pauperes: ꝛ illi pcipue q̄ propter deū omnia ſua relinquentes ſemetipſos ſpontanea paupertate hūiliant: vt in futuro a dn̄o exaltari mereantˀ. ꝛ Bernard⁹ dicˀ in. xxxiiij. ſermone: Quanti humiliantur qui humiles nō ſūt. alij cū rancoꝛe humiliātur: alij patienter: alij ꝛ libenter. primi rei ſunt ſequētes innoxij vltimi iuſti. Qui autē pōt dicere bonū mihi: qꝛ hūiliaſti me is vere humil' eſt. Nō pōt hoc dicere q̄ iuit⁹ tolerat: min⁹ q̄ murmurat. Eſt aūt hūilis q̄ humiliationē cōuertit in humilitatē. ꝛ ipſe eſt q̄ dicˀ deo: Bonū mihi: qꝛ hūiliaſti me. dicˀ Grego. in. iiij dn̄ica de aduētu: Mirāda actio quā elatio non eleuat ſed grauat. Qui eī ſine humilitate virtutes congregat quaſi qui inuentū puluerē poꝛtat. ꝛ vnde aliquid ferre cernitˀ inde deterius cecatˀ. Jncunctis g̃ q̄ agitis fratres mei radicē boni opis hūilitatem tenete. nec quib⁹iam ſuperioꝛes: ſed q̄bus adhuc iferioꝛes eſtis aſpicite: vt dū melioꝛū vobis exēpla pponitis ad maioꝛa ſp aſcēdere ex hūilitate valeatis.

Humo as aui are dˀ ab hum⁹. ꝛ eſt humare i terra ponere: humo tegē. i. ſepelire. vnde humat⁹ ta tū: terra tect⁹ ꝛ ſepult⁹. ꝛ cōponitˀ vt inhumat⁹ ta tū. i. inſepult⁹. ꝛ humatī aduer. i. ſepulti vel viriliter ꝛ abiecte. ꝛ coꝛ. hu humo as: ſed humeo eā pducit.

Humoꝛ. ab humeo es dicitur humoꝛ oꝛis. vnde humoꝛoſus ſa ſū. i. humoꝛe plen⁹. ꝛ cōparatur humoꝛoſus ſioꝛ ſim⁹. vn̄ hūoꝛoſe ſius ſime aduer. ꝛ hȝ humoꝛoſitas tatis ꝛ pdu. pmā humoꝛ nomen: ſed humoꝛ maris paſſiuū de humo as eā coꝛ. vn̄ q̄dā: Me terret ꝙ humoꝛ: nō terret ꝙ ſonat humoꝛ.

Hum⁹ mi fe. ge. i. terra: ꝛ ꝓpe humida ꝛ inferioꝛ. Et nota ꝙ hum⁹ eſt q̄ſi ꝓpriū nomē terre. vn̄ ꝛ caret pluralitate. ꝛ r̄ndetˀ ad aduerbia interrogatiā ad modū ꝓprioꝛ nominū ſine prepoſitōe: ſicut dom⁹ domi: ꝛ milicia milicie. Et deriuatˀ a mus greco: q̄d dicitˀ terra. ꝛ deriuatio ſumatˀ ab vltima ſyllaba: ꝛ coꝛri. hu. vnde Oui. epi. Luxuriat frigido ſanguīe pīguis hum⁹. vide in tell⁹.

Hus terra eſt in finibus Jdumee: ꝛ interpꝛetatˀ feſtinans vel conſiliatoꝛ.

Eſt imperati_u_

de eo is. facˀ. n. imperatiu⁹ J eat

i

Jtē ſicut dicˀ Hugu. hec figura latina i: ꝛ hȝ figura greca y: idem elementū repn̄tant: ꝛ i repn̄tat illud in ſubſtantiali ſono: ſed y in accn̄tali. hoc autē elementū i nāliter ꝛ exiliter ſonat: ergo hec figura i repn̄tat illud elementū: quā ſonat exili⁹. ſȝ quā ſonat ſpiſſius ꝛ vberius: repꝛeſentatˀ hac figura y. ꝛ ad iſtos diuerſos modos repn̄tandi predictum elementū greci predictis duab⁹ figuris vtunˀ appellātes i iotam: y gui. nos aūt non vtimur hac figura y: niſi in grecis dictionib⁹ vel barbaricis: ꝛ non vbiq;. vnde in multis dictionib⁹ grecis vel barbaris eſt dubium an debeat ſcribi p i: an per y apud nos quā neſciam⁹ illas linguas ex toto: qꝛ apud illos. ſ. grecos ꝛ barbaros i quibuſdā locis ſcribitˀ i: in alijs y. ſ. gui. Jtem hec figura i apud nos repꝛeſentat duo elementa. ſ. i vocalem: ꝛ i conſonantē Quia ergo i duo elementa repꝛentat: ꝛ qꝛ i ꝛ y idē repꝛtant elementū: ideo mixtim nobis placuit tractare de dictiōib⁹ q̄ incipiūt ab i vocali: ꝛ ō illis q̄ incipiūt ab i ɔſonāte: ꝛ etiā ab his q̄ incipiūt a y.

Ia eſt nomen dn̄i ſm ꝙ eſt inuiſibil': ex quo ꝛ allelu: q̄d eſt laus vel laudare cōponitˀ alleluia. i. laus inuiſibilis vel laudare inuiſibilē.

Iabel interpꝛetatˀ aſcenſio.

Iabin intepꝛtatˀ ſapiēs vel ſenſus ſiue etiā prudētia.

Iaceo ces cui verbū neutꝛ: ꝛ caret ſupinis: ꝛ dˀ a iacio cis. ꝛ componitˀ cū ad: ꝛ dˀ adiaceo ces. i. iuxta iacere. ꝛ cum inter: ꝛ dˀ interiaceo ces: ꝛ cū pre ꝛ dˀ preiaceo ces: ꝛ cum ſub ꝛ dˀ ſubiaceo ces: ꝛ corripit ia. Lucan⁹ in q̄rto: Felix qui potuit mundi minātē ruina Quo iacet iam ſcire loco.

Iacere q̄n eſt infinitiu⁹ de iaceo ces pdu. penl't. q̄n vō eſt infinitiu⁹ de iacio cis coꝛri. penl't. vn̄ verſus: Si neſcis iacere: lapidē tu mitte iacere.

Iacyntin⁹ in iacyntus vide.

Iacyntus ti fuit quidā puer verſus i floꝛem ſm poetas. vn̄ ꝛ ille flos ſimil'r dict⁹ eſt iacyntus: ꝛ eſt purpure⁹. ꝛ hic q̄dam lapis dict⁹ eſt iacyntin⁹: habēs purpureū ꝛ ceruleum coloꝛē ad modū illi⁹ floꝛis. vn̄ verſus: Flos iacyntus: lapis eſt iacynt⁹ hoc;. vn̄ iacynt⁹ ta tū: penl't. pdu. q̄uis poetica licētia. quādoq; coꝛripiatˀ in metro ſȝ Hugu. ꝛ hic iacyntin⁹ na nū: q̄d ē de coloꝛe iacynti. ꝛ ſcribitˀ ſine c in vltima ſyllaba iacynt⁹.

Iacio cis ieci iactū iacere. vnde hic iactus ctus ctui. Jacio ɔponitˀ: vt adiicio cis: abijcio eis: conijcio cis. Jtē p

detractionē n coĳcio cis ꝑ coniicio: deiicio cis: diſiicio
cis: eiicio cis: iniicio cis: ꝓiicio cis: preiicio cis: obiicio cis
reiicio cis: ſubiicio cis: traiicio cis. Jacio ⁊ omnia ei⁹ cō
poſita ſunt actiua. Jtem omnia eius cōpoſita retinent
preteritum ſui ſimplicis inmutatū: vt proiicio proieci:
ſed a preſentis mutatur in i: ⁊ a ſupini in e mutaꝛ. Jteʒ
nota ꝙ adiicio abiicio: ⁊ cetera cōpoſita a iacio ꝑ duo i
ſcribi debent: ⁊ ꝓnunciari regulariter. ⁊ eſt p̄mū i cōſo
nans: ⁊ alteruʒ vocale. ſm hoc ergo ſi componaꝛ iacio
cum dictione deſinente in conſonantē: debet p̄ma ſyl
laba ꝓduci poſitione. Jnueniꝛ tñ quādoqꝫ corripi. et
hoc ideo fit: quia in omnib⁹ huiuſmodi verbis ſolēt q̄
dam tacere quādoqꝫ i ꝯſonanteʒ in metro: imo ꝙ ma
gis eſt cā euphonie ſemꝑ ſolent tacere i ꝯſonantē in q̄
libet ꝓlatione in p̄dictis verbis cōpoſitis. ⁊ tamē eſt de
integritate dictiōis: ⁊ debet ſcribi: lʒ taceaꝛ apud quoſ
dam cauſa euphonie: ſicut in hac dictione circūeo: m
nō ꝓfertur: ⁊ tamē eſt ps dictionis huius: ⁊ ibi ſcribiꝛ.
qum ergo contingit ꝙ i conſonans in predictis verbis
taceaꝛ: ⁊ liqueſcat a poteſtate ꝯſonantis: tunc p̄ma nō
cogiꝛ ꝓduci poſitiōe. ⁊ inde eſt ꝙ pōt corripi ſi natura
liter correpta eſt. ſi v̄o i conſonās nec taceaꝛ nec lique
ſcat: tūc p̄ma ꝓduciꝛ ſi deſinat i ꝯſonātē. ⁊ hic ē ꝙ ſubii
cio q̄nqꝫ ꝓducit p̄mā: quādoqꝫ corripit. ⁊ in ꝯſimilibus
idem eſt iudiciū. Si querat aliquis vtꝝ aſſeram i conſo
nantē ſemꝑ debere taceri in p̄dictis verbis in qualibet
ꝓlatione ſic diſtinguo: Qum metꝝ cogit taceaꝛ: alias
apte ꝓferaꝛ. nō eñi video magnā eſſe cacophoniā ſi di
caꝛ abiicio: deiicio: lʒ quidā velint hoc ſemꝑ ⁊ vbiqꝫ vi
tare. ita dicit Hug. magiſter aūt Bene. dicit: ob in com
poſitione breuiaꝛ: vt obeo: niſi poſitio ſupueniat: vt ob
ieci: tñ in preſenti ⁊ in omnibus que tenēt cognationē
p̄ntis obiicio: p̄mam cor. ⁊ ꝓdu. corripiꝛ eñi ſubtracta i
ꝯſonāte. vnde Stati⁹: Frontibus intētas obiicit mō
ſtratqꝫ timorem. ⁊ ꝓdu. vnde idem Statius: Pectora
que inuiſis obiicit fumantia muris. ⁊ corripiꝛ retenta i
ꝯſonante. vnde Horatius: Qum mihi liuor edax igna
uo obiicis annos. in frequentiori tñ vſu eſt ꝙ ꝓducaꝛ.
ita etiā cōtingit in hoc verbo abiicio: corripiꝛ eñi. vnde
Statius: Frontibus intentas abiicit monſtratqꝫ timo
rem. ⁊ ꝓduciꝛ. vnde idem Statius: Abiicit attonite te
ctoꝝ culmine ſūmo. Jdeʒ accidit in hoc verbo ſubiicio
nam a Statio corripiꝛ dicēte: Fata videre poꝛ ſubiicit
gauiſus vlixes. ꝓduciꝛ aūt a Uirgilio: Quantuʒ v̄e no
uo viridis ſe ſubiicit alnus. Sed in reiicio aliꝛ eſt: qꝛ taʒ
in preſenti q̄ in p̄terito p̄mā corripere ⁊ ꝓducere inue
niꝛ: qꝛ ſm quoſdā ibi i eſt ſimplex ꝯſonans: ⁊ ſic p̄mam
corri. vnde Uirgilius: Tytire paſcentes a flumine reiice
capellas. quintus eñi pes eſt ꝓceleumaticus cōſtans
ex quattuor breuibus. ſm quoſdam autem eſt ibi i du
plex cōſonans: ⁊ ſic ꝓduciꝛ poſitione. vnde Uirgilius:
Reiice nō maculis obfuſcent vellera pullis. Alie v̄o p̄
poſitiones compoſite cum hoc verbo iacio penitus ꝓ
ducunꝛ: vt iniicio: eiicio. in quibus oībus i duplex cō
ſonans eſt ante vocalem.

Iacito tas penl. corre. in iacto ctas exponiꝛ.

Iacob interp̄taꝛ ſupplantatoꝛ: qꝛ in ortu ſuo plantā na
ſcentis fratris apphendit. vel qꝛ poſtea fratrē arte dece
pit. Jtē Jacob angelū ⁊ etiā Eſau vicit nō manib⁹: ſed
orōnibus. vnde ſup illud Jſa. xlix. Redemptoꝛ tu⁹ for
tis Jacob ⁊c. dicit gloſa: Fortis redemptoꝛ Jacob qui
dedit valitudinē Jacob luctandi cū angelo: orōne vt
aiunt nō manibus. volebat eñi angel⁹ qui eū cuſtodie
bat in ꝑegrinatiōe ad deū recedere: euicit aūt orōne vt
eum benediceret. ⁊ audiuit: Si cuʒ deo fortis in orōne
es quāto magis ꝯ hoīes: quaſi diceret: ⁊ orōne ꝯ Eſau
quem metuis ꝑualebis. Hic nota ꝙ Gregori⁹ tractans
illud Geñ. xxxij. Quʒ Jacob ad ꝓpā rediret vir luctaba
tur. cū eo vſqꝫ mane: qui qū videret ꝙ eū ſupare nō poſ
ſet tetigit neruū femoris eius ⁊ ſtatim emarcuit. ita dic̄
in ſcōa homel. ſcōe ptis Ezech. Js qui certat i luctami
ne aliqñ ſupiorem ſe: aliqñ v̄o eū cum quo cōtendit in
feriorem inuenit. deſignat ergo angelus deū: ⁊ Jacob
qui cū angelo ꝯtendit vniuſcuiuſqꝫ ꝑfecti viri: ⁊ in ꝯtē
platione poſiti animā: qꝛ videlʒ aīa q̄ ꝯtemplari deū ni
tiꝛ: velut in quodā certamine poſita: mō exupat: qꝛ itel
ligendo ⁊ ſentiendo de incircūſcripto lumine aliquid
deguſtat. mō v̄o ſuccūbit: qꝛ etiā deguſtando iteꝝ defi
cit. quaſi ergo vinciꝛ angelus qñ intellectu intimo ap
prehendiꝛ de⁹. Sed notandū ꝙ idē victus angel⁹ ner
uum femoris Jacob tetigit: eūqꝫ marceſcere ſtatim fec̄
atqꝫ ab eo Jacob tp̄e claudicauit vno pede: qꝛ. ſ. omni
potens deus quem iam ꝑ deſideriū ⁊ intellectū cogno
ſciꝛ: omnē in nobis voluptatē carnis arefacit: ⁊ q̄ prius
q̄ſi duobus pedib⁹ innitentes ⁊ deū videbamur q̄rere:
⁊ ſeculuʒ tenere: poſt agnitionē ſuauitatis intime vn⁹
in nobis pes ſanus remanet: atqꝫ alius claudicat: quia
neceſſe eſt vt debilitato amore ſeculi: ſolus in nobis
amor cōualeſcat dei. ſi ergo tenemus angelū vno clau
dicamus pede: qꝛ dū creſcit in nobis fortitudo amoris
dei infirmaꝛ ꝓculdubio fortitudo carnis.

Iacobipeta te cōis ge. penl. cor. q̄ vel que petit eccleſiaʒ
ſancti Jacobi. ⁊ cōponiꝛ a iacobus ⁊ peto tis.

Iacobus zebedei a patre cognoīatus eſt: quē cū Johan
ne relinquēs veꝝ patrē ſecuti ſunt. hi ſunt filij tonitrui
qui etiam boanerges ex infirmitate ⁊ magnitudine fi
dei nominati ſunt. Hic eſt Jacobus filius zebedei fra
ter Johannis qui poſt aſcenſionē dñi ab Herode occi
ſus eſt. ⁊ interp̄taꝛ ſupplantatoꝛ: qꝛ curam carnis ſup
plantauit dño vocante: ⁊ ipſaʒ carnē Herode crucian
te cōtempſit. vnde iacobitanus na num: ⁊ hic ⁊ hec ia
cobenſis ⁊ hoc ſe. hic dictus eſt iacobus maior: ſicut al
ter minor. p̄mo rōne vocationis: qꝛ p̄mus vocatus ē
a chriſto. ſcōo rōne familiaritatis: qꝛ maiorem famili
aritatem videꝛ chriſtus habuiſſe cum iſto q̄ cū alio: qꝛ
videlʒ ipſum ad ſecreta ſua admittebat: ſicut fuit ad pu
elle reſuſcitationē: ⁊ ad glorioſam tranſfigurationem.
Tertio rōne paſſiōis: qui p̄m⁹ inter ceteros apoſtolos
paſſus eſt. ſicut ergo dr̄ maior altero ex eo ꝙ p̄m⁹ voca
tus ad apoſtolat⁹ gratiā ita poſſet dici maior: ex eo ꝙ
p̄mus vocatus eſt ad eternitatis gloriā Jacob⁹ alphei
ob diſtinctionē p̄oris Jacobi cognoīatus eſt qui diciꝛ
filius Zebedei ſicut iſte filius alphei. cognomen igitur
ambo a patre ſumpſerūt. Jſte eſt Jacob⁹ minor qui in
euāgelio frater dñi dr̄. ambo predicti Jacobi apoſtoli
fuerūt: ⁊ ꝯſobrini chriſti. Hic Jacob⁹ vt tactū eſt dict⁹ ē
minor ad differentiā Jacobi zebedei. lʒ eñi Jocobo ze
bedei poꝛ natus ſit: fuit tñ vocatione poſterior. vnde et
hec ꝯſuetudo in pleriſqꝫ religionibus obſeruaꝛ: vt ille
qui poꝛ ingrediꝛ maior vocet: ⁊ ille qui poſterior mi
nor: lʒ ſit poꝛ. ſ. aut etate maior: aut ſctītate dignior. Di
ctus eſt etiā frater domini: ex eo ꝙ ſibi ſimillimus fuiſ
ſe ꝓhibetur: adeo vt pleriqꝫ in eorum ſpecie fallerentur
Appellatus eſt etiā Jacobus iuſtus ꝓpter meritū ex
cellentiſſime ſanctitatis. vñ Egyſipp⁹ apoſtoloꝝ vicin⁹
Hic inq̄t ex vtero matrꝭ ſue ſanct⁹ fuit: vinū ⁊ ſycerā nō
bibit: carnes nūq̄ mādūcauit: ferrū i caput ei⁹ nō aſcē
dit: oleo nō ē vnct⁹: balneis nō ē vſus: ſyndone. i. veſte

linea ſemp̱ indut⁹: totiens in orõne genua flexerat: vt callos in genub⁹ ſic in calcaneis videret̃ habere. hic ſolus iuter apoſtolos ꝓpter nimiã. i. magnã ſanctitatem ſuã p̱mittebat̃ in ſancta ſanctoꝝ intrare. Propter etiaꝫ eius ſanctitatẽ p̃ ceteris apoſtolis hieroſolymis ẽ ep̃s ordinatus. Dicit̃ etiã ꝙ p̃mus inter ap̃los miſſam celebrauit. vide in iohannes.

I actantia tie. i. arrogantia: ſup̱bia: vanitas. ꝛ ſcribit̃ per t in penl̃. ſed accipit ſonum de c: fit enim a dt̃õ iactanti: addita a fit hec iactantia.

I actarius rij in iactura vide.

I acto. a iacio cis ieci iactũ ctũ: u ĩ o fit iacto ctas verbuꝫ frequẽ. a quo dr̃ iactito ctas aliud frequẽ. Iteꝫ iactare vel iactitare ponit̃ ꝓ gloriari: laudare gloriando: vanitate arrogare: vel inaniter ꝓferre. inde iactãs ſiue arrogans dr̃ q̃ ſe vanitat: ꝛ maiorẽ inſtitutis nõ acq̃ſcit: ſꝫ ꝓp̃e quandã viã iuſticie ꝛ ſanctitatis inquirit. ꝛ cõpat̃ iactans ctior ſimus. vñ iactanter ti⁹ ſime aduer. vnde verſus: Qui iacit hic iactat qui laudat ſe quoq̃ꝫ iactat.

I actuarius in iactura vide.

I actura. a iacio cis dr̃ hec iactura re. i. iactus. Iactura ẽt dr̃ damnũ: ꝛ ꝓp̃e quod naute patiunt̃ cũ imminente ꝛ ingraueſcẽte tẽpeſtate res ſuas in mare iaciunt. ſ. panem: vinũ: pannos: ꝛ generalit̃ quicq̃d habẽt q̃ñq̃ꝫ ne ipſa nauis nimio pondere reꝝ ſubmergat̃. vñ hic iactarius rij qui frequent̃ damnũ patit̃: ꝛ ꝓp̃e q̀ ita res ſuas iactat. ꝛ iactuarius ria riũ. i. damnoſus: patiens: vel inferens damnũ. Int̃ damnũ aũt ꝛ iacturã eſt differẽtia qꝛ iacturã ſcientes ꝛ vltro patimur. Damnũ v̀o ꝛ inſolito ꝛ nobis neſcientibus fit: ſm̃ Pap̃.

I aculator toris in iaculum vide.

I aculum li. a iacio cis dr̃ hoc iaculuꝫ li. i. miſſile: eo ꝙ iacit̃ ꝛ mittit̃ impetuoſe. vñ iaculor laris. i. iaculũ mittere ꝛ iaculo torquere. vnde hic iaculator toris. ꝛ hinc iaculatori⁹ ria riũ: aliq̃d iaculatoris: vel ꝙ eſt aptum ad torquendũ: vel q̃ꝺ p̱tinet ad iaculandũ. Iaculor cõponit̃ vt cõiaculor laris. ꝛ eſt deponẽtale cũ oĩbus ſuis compoſitis. Iteꝫ iaculũ dr̃ quoddã rhete piſcatoriũ ſimilit̃ a iaciendo. vnde hic iaculator toris: qui iaculũ iacit: vel facit. ꝛ corri. cu iaculum.

I aculus li maſ. ge. quidã ſerpens volatilis a iaciendo dictus: qꝛ de arboribus ſe iacit ſup̱ aĩalia: ꝛ ea p̱imit. vñ Lucan⁹ in. ix. Et natrix violator aq̃ iaculiq̃ꝫ volucres.

I air interp̃tat̃ vigilãs ſiue illuminans. ꝛ acuit̃ vltima.

I airus ri ꝓpriũ nomẽ cuiuſdã viri: cuius filiã dñs ſuſcitauit: vt habet̃ Marci. v. ꝛ interp̃tat̃ illuminãs: ſiue illuminatio ſeu vigilie: aut vigilanti⁹: ꝛ ꝓdu. penul. vñ in Aurora dr̃: Menſa leui ſplendet curat̃ nati Iairi.

I am aduer. eſt temporis.

I ambeus in iambus eſt.

I ambus bi eſt quidam pes metricus conſtans ex breui ꝛ longa: ꝛ dicit̃ a iambos quod eſt aſcendere: vel aſcenſio: quia cito tranſimus ꝛ aſcẽdimus a breui ad longaꝫ vel dicit̃ a iambuſim q̃ꝺ eſt rep̃hendere: vel detrahere venenum: qꝛ inuent⁹ fuit ad ſcribendũ venenũ ire: ꝛ reprehenſiones ꝛ detractiones. vñ Hora. Archilocũ ꝓp̱o rabies armauit iambo. vñ iambeus bea beũ: ꝛ iambic⁹ ca cum. ꝛ eſt biſſyllabũ iamb⁹: lꝫ in p̃dicto verſu ſit triſſyllabũ per dieriſim iambo.

I amin. i. dextra: ꝛ cõponit̃ cũ ben: ꝛ dr̃ beniamin.

I amnes acuit̃ in fine: ꝛ interp̃tat̃ marinus: ſiue vbi eſt ſignũ eius: ceſſit eñi ꝛ defecit ſignũ ei⁹ corã ſignis Moyſi. vñ dixerũt magi: Hic digitus eſt dei.

I aniculum li: templũ Iani: ꝛ dr̃ a ianus. Ianiculũ etiam dr̃ opidũ quoddaꝫ Italie. ꝛ hic ianiculus mons apud Romã: qꝛ ibi olim colebat̃ Ianus.

I anitor. a ianua dr̃ h̃ ianitor toris: qui ꝛ ianuator dr̃. ſ. q̃ obſeruat ianuam.

I anitrix cis: illa que obſeruat ianuã. ꝛ ianitrices dicunt̃ vxores duoꝝ fratꝝ: quaſi eandẽ ianuã terentes: vl̃ per eandẽ ianuã iter habẽtes. ꝛ dr̃ a ianua vel ianitor per formationẽ: mutato or in rix: vt a ianitor ianitrix. ꝛ corripit penl̃. i n ntõ: in gtõ aũt ꝓducit penl̃. ſiue tri.

I antaculuꝫ. a ianto tas dr̃ hoc iantaculũ li: cib⁹ quo ſoluit̃ ieiunium ante prandiũ: vñ iantaculo las: ꝛ in deponẽti genere iantaculor laris: idẽ q̃ꝺ ianto tas. Et ſcias ꝙ quidã corrupte ſolent ꝓferre hec vocabula p̱ e ĩ prima ſyllaba. ſ. gento tas: ꝛ gentaculo las: ꝛ gentaculũ li.

I anto. a iano deo p̃ncipioꝝ dr̃ ianto tas taui: ꝛ in deponenti genere iantor taris. i. comedere ante prandiũ: ſoluere ieiuniũ ſm̃ Hug. Pap̃. etiã dicit: Iantare. i. deſnare dr̃ vulgo. Ianto etiã guſto ante prandiũ. vñ quidaꝫ Iantamus mane: cenamus veſp̱e facto.

I anua. a ianus dr̃ hec ianua nue: ꝓprie p̃mus ingreſſus p̃mus introitus: qꝛ ianus eſt deus p̃ncipioꝝ: cui antiq̃ omnẽ introitũ ꝛ exitum ſacrificarũt. vel ianua dr̃ oſtiũ perſoratum: quale videmus in cellarijs: per quod videri poteſt intus ꝛ extra: ſicut Ianus videt ante ꝛ retro. Fores ſunt q̃ extra voluunt̃ ꝛ aperiunt̃: value que intus ap̱iunt̃ ꝛ voluũt̃. ꝛ ſũt duplices: ꝛ replicabiles: qꝛ ĩ ſe replicant̃ qñ ap̱iunt̃. ꝛ dicũt̃ ſic a velãdo: qꝛ ſe velẽt: q̃ſi volue: qꝛ dũ ap̱iunt̃ cũ difficultate voluunt̃: vel qꝛ in ſe reuoluunt̃. Porta ꝓp̃e eſt ciuitatis. qum eniꝫ antiqui ciuitatem aliquam volebant edificare: in circũitu ducebant aratrũ: ꝛ locũ muroꝝ ſulco deſignabant. quꝫ eñi veniebant ad locũ vbi porta debebat eſſe ſuſpendebant aratꝝ ne tangeret terrã: ꝛ portabãt. ꝛ ab illa portatiõe aratri locus ille dict⁹ eſt porta. ꝛ ſm̃ hoc ꝓp̃e eſt ciuitatis. Põt etiã in alijs dici porta: ab exportatiõe et importatiõe reꝝ p̱ eam facta. Poſticũ vel poſticiuꝫ vel poſtis vel poſtica eſt latens ingreſſus in p̱te poſteriori vel qꝛ reſpicit occidentẽ. Antica oſtiuꝫ ab anteriori: vel quia reſpicit orientẽ. Oſtium dr̃ generaliter vbicunq̃ꝫ ſit: ſiue ſint value ſiue fores: ſiue aliud. ſimiliter ꝛ adit⁹ dicit̃ generaliter oſtium. differũt tñ: quia aditus ẽ quo admittimur: oſtium quo excludimur. vſus tamen hãc ꝓprietatem corrumpit. Iteꝫ a ianua porta dicta eſt ianua: quedam ciuitaſ potens: nobilis: pulcra ꝛ diues: iuxta mare ſita. ꝛ eſt quaſi introitus ꝛ porta Lombardie Tuſcie: Prouincie. huius ciuitatis oriundus fuit compilator p̃ñtis libelli: qui dr̃ ꝓſodia vel catholicon. Cõpilator ſiquidem huius operis dictus frater Iohãnes ianuenſis de balbis: de ordine fratꝝ p̃dicatoꝝ modicus qui etiã cõpilauit aliũ libellũ in theologia q̃ dr̃ dialogus de queſtionib⁹ anime ad ſpm̃. qui etiã compoſuit quoddã opus paſcale: vbi. ſ. de facili rep̱itur paſca. ſed hoc opus paſcale cõpoſuit anteq̃ꝫ ordinẽ intraret. ꝛ a ianua ꝓ ciuitate dr̃ hic ꝛ hec ianuenſis ꝛ hoc ſe: patriũ ꝛ ianuinus na num: poſſeſſiuũ.

I anuarius. a ianua dicit̃ hic ianuarius rij: quia ianua ẽ ꝛ introitus anni. vel dicit̃ a iano: qꝛ ianuarius eſt p̃ncipium anni: ſicut ianus dicebat̃ p̃ncipiũ omniũ operuꝫ ꝛ inde ianuarius ria rũ. hic alio nõie iouoni⁹ dr̃: quia omniũ mẽſiũ ſit pater.

I anuator vide in ianitor.

I anuenſis in ianua vide.

I anus: quia iam deſignat tempus preſens: ꝛ q̃ꝺ ſtatim ꝛ cũ quadã velocitate ſequit̃: iõ inde deriuat̃ h̃ ianus

ni ꝓpter velocitatē videndi ante ⁊ retro quз ſit bifrōs ⁊ eſt Janus de⁹ omniū ꝑncipioꝝ. ⁊ dr̄ bifrons.i. habē duas frontes.ſ.anṫ ⁊ retro. Et ſm hoc dr̄ ian⁹ mūd⁹ vel celū qd̓ hз duas facies.i. duas portas.ſ.orietē ⁊ occidē dentē: vel cancꝝ: ⁊ capricornū. Sed qum ian⁹ dr̄ q̄drifrons: hoc referṫ ad quattuor mundi ptes: vel ad quattuor elemēta: vel ad quattuor anni tpa.

I apbet interp̄taṫ latitudo. ex eo eniз popul⁹ gentiū nat⁹ eſt. ⁊ q: lata eſt ex gentibus multitudo credentiū: ab illa latitudine iapbet dict⁹ eſt. vide in gentilis.

I as viride dicitur.

I aſpis dis fe.ge. quedā gemma precioſa eſt ⁊ viridis. ias enim viride pinaſim gemma dr̄: ⁊ ex eis ꝯponiṫ iaſpis ⁊ corr. penul: genitiui iaſpidis.

J ante B

I bex cis fe.ge. genus eſt quadrupedis aīalis.ſ. caprea: q̄ alio noīe dr̄ dorcas. ⁊ dicūṫ ibices q̄ſi auices: q: inſtar auiū ardua ⁊ excelſa teneāt: ⁊ in ſublimi inhabitāt: ita vt ꝺ ſublimitate vix hūanis obtutib⁹ cerni pn̄t. ne ſi q̄n aduerſitatem animaliū vel hominū ꝑſenſerint: de culminibus ſaxoꝝ altiſſimis ſeſe p̄cipitantes ſuiſq; ſe cornibus illeſas ſuſcipiūt ſm Papiā. Et declinaṫ hec ibex huius ibicis ⁊c̄. ⁊ plr̄ he ibices haꝝ ibicuз ⁊c̄. ⁊ corri. bi penṫ. obliquoꝝ. Job. xxxix. Nūquid noſti tēpus partus ibicū in petris. vn̄ verſus: Cornua fert ibex: iob teſtis: ⁊ ibicis inde. De hoc ſupra dixi in ſcd̓a pte vbi egi de accentu nominū deſinentiū in ex.

I bi aduer. loci. ⁊ cōponiṫ cū in ⁊ dr̄ inibi.i. in eodē loco. ⁊ cū idē. ⁊ dr̄ ibidē.i. in eodem loco. ⁊ acuit penṫ. Duo eni i ꝯglutinanṫ in vnā longā. Item componiṫ cū ali⁹ ⁊ dr̄ alibi.i. in alio loco. ⁊ cū inter: ⁊ dr̄ interibi.i. interiз interea: in illo loco. ⁊ corr. p̄mam ibi.

I bidem in ibi vide.

I bis fe.ge. gtō ibis vel ibidis eſt ciconia.ſ. auis im̄unda: q: nunq̄з ꝓijcit ſe ad volandū niſi p̄us poter aquā: q: roſtro poſteriora purgat. ⁊ q: auis eſt immunda: ideo Ouidius vocauit ibin aduerſariū ſuū ⁊ corriualem qui cū vxore ſua mechabaṫ: ⁊ libꝝ quem in eū ſcripſit ſic intitulauit: Ouidi⁹ in ibin.i. cōtra ibin. vn̄ ſic dicit: Ibidis interea tu quoq; nomē habe.

I bix cis fe.ge. auis eſt aquatica: ſerpētib⁹ inimica: vt dicṫ gloſa ſuꝑ illud Iſa. Poſſidebūt eū onocroculus: ⁊ ericius: ⁊ ibix. Item Iſido⁹. xij. etymo. Ibices aues meridiana plaga vocat: que Nili fluenta inhabitant. vn̄ verſus: Ibix ibicis auis eſt niliq; fluentis. ⁊ ſic ꝓdu. penul. gti. ſed ibex cis vt dixi ꝑ ex cor. penṫ. gti.

I bo ibis: futuꝝ de eo is ꝓducit primam.

J ante C

I carus ri fuit filius Dedali. vnde icarius ria riuз. ⁊ hinc mare dictū eſt icariū: in quo ſubmerſus eſt. ⁊ hec icaria rie: inſula iuxta quā ſubmerſus eſt.

I cio cis vide in ico cis.

I ciofagus. ab icius ⁊ fagin quod eſt comedere cōponiṫ iciofagus ga gū.i. piſces comedens. vnde iciofagi ſunt quidam populi: quia venando in mari valeant: ⁊ piſcibus tm̄ alantur.

I cius cij quidam piſcis eſt.

I cio icis ici icere ictum.i. ꝑcutere. vnde ictus icta ictuз.i. percuſſus. vnde Homerus: Icta petit celum terris citharea relictis. Numeri. xxxv. Ict⁹ occubuit. ⁊ h̄ ictio onis.i. ꝑcuſſio. ⁊ hic ictus ict⁹ ictui ideз. ⁊ icto ictas verbum frequē. qd̓ frequentius inueniṫ ictuo ictuas i eodem ſenſu.i. frequenṫ ꝑcutere. Et hinc ſm quoſdā ꝯponitur abijcio cis: deijcio cis: ſubijcio cis. ⁊ huiuſmōi qū ꝓferūṫ ꝑ vnū i qd̓ eſſe nō pōt: q: p̄terita ⁊ ſupina iſtoꝝ nō pn̄t cōpoſitionē recipe ab ico cis: debēt. n. eē p̄teritū abici: deici: ſubici: ⁊ nō abieci: deieci: ſubieci: lз ſm quoſdā ico corr. penṫ. in pn̄ti: ⁊ in p̄terito eā ꝓducat. tm̄ ſm alios in pn̄ti eam ꝓducit. ſed p̄dicta ꝯpoſita ſemꝑ cor. eam in pn̄ti. vn̄ Lucretius: Ex icorporeis ꝓpellit ⁊ icit. ita dicit Hug. Alij vō dicunt cū quib⁹ ⁊ ego: ꝙ ico icis ici tam penṫ. longa q̄з breui facit ſupinū ictū: ſed nō eſt in vſu niſi ꝑticipiū p̄teriti tpis ictus. Et ſcias ꝙ inuenitur ico icis: ⁊ icio icis. vnde Priſcianus in. ix. libro dicit Inueniṫ ſimplex icio icis.

I con onis exponiṫ in quarta pte in cap̄. de tropis.

I cona ne.i. imago vel ſignum ſm ꝙ dicit Hug. vide in icon in. iiij. pte ſupra in cap̄. de tropis.

I conia nie in icon eſt. vide ſupra in q̄rta pte de tropis.

I conomus vel econom⁹ penṫ. corre. eſt tā pecunie q̄з frugum ⁊ omniū que poſſidenṫ diſpenſator. vn̄ iconomicus ca cū: xenofontiſ pulcer liber eſt qui nō gubernatione ville: ſed diſpenſationē vniuerſe domus Tullio interpretante deſig̃t. vide etiā in ecomomus in e lr̄a.

I ctuo ictuas in ico icis eſt.

I ctus icta ictum: ⁊ ictus ictus ictui in ico icis eſt.

J ante D

I dalium lij: quedam ſilua in Cypro inſula: in qua coliṫ venus. vnde ipſa venus ⁊ quedā terra ei adiacens dicta eſt idalia lie: vel idalis hui⁹ idalis vel idalidis. ⁊ hic idalius idalia idalium.

I dcirco.i. ideo: ꝓpterea. ⁊ videṫ eſſe ſimplex.

I dea dee penul. acuta: exemplar: vel forma: ⁊ dr̄ a idos quod eſt forma. inde h̄ ⁊ hec idealis ⁊ hoc ideale.i. formalis: imaginarius.

I dem ꝯponiṫ cū is ⁊ demū: q̄ſi is demū: hoc eſt iteꝝ is. ⁊ eius femininū eſt eadē ⁊ neutꝝ idē i corre. que in maſc. ꝓduciṫ. vnde verſus: Neutꝝ curtat idē: ſed mas ꝓducitur idem. ⁊ geminaṫ compoſitio in neutro. Dicimus eni identidē.i. idem ⁊ idem: cuius obliqui deficiunt caſus ⁊ ntūs tam maſ. q̄з neu. ex duob⁹ eſt corruptis: nec nō actūs taз maſculini q̄з femini: mutaṫ eni m in n an̄ d cā euphonie: vt eundē eandē quod in alijs quoq; cōpoſitis fieri ſolet ꝓpter eandē ꝯſonantē: vt quendam: quandā: quorundā: quarundā: que tm̄ pn̄t ⁊ per adiectionē habere extremā ſyllabā. Ceteri vō caſus ſupradictoꝝ ꝓnominū: hoc eſt eadē eiuſdē: eideз: eodē: eedē eiſdem: eaſdē: eoſdē: ex integro ⁊ corrupto inueniunṫ. itaq; regula exigit ꝑ duo i: vel ꝑ e ⁊ i tam ntm̄ pluraleз maſ. q̄з dtōs ⁊ ablatiuos omniū geneꝝ plurales ſcribi: vt iidem vel idē: iiſdē vł eiſdē. Solent aūt autores etiā ꝑ ſyncreſim vnā i ponere ꝓ duab⁹: vt patauiꝓ patauij. Iuuenalis i. iij. Antoni gladios potuit ꝯtemnere ſi ſic. antoni poſuit ꝓ antonij ſicut dicit Priſ. in. xij. li. vbi agit de figura ꝓnominis. vide etiā in is ea id. ⁊ in tertia pte vbi egi de gtō ſingulari ſecūde declinationis.

I dentidem in idem exponiṫ.

I d eſt ſupra exponiṫ in hoc eſt.

I dida penṫ. corre. nomē eſt Salomonis: ⁊ interp̄taṫ dilectus dn̄i ꝓpter deū: vel amabilis dn̄i ꝓpter dn̄m. vide etiā in eccleſiaſtes.

I din interpretaṫ videre.

I dioma tis ge. neu. dr̄ ab idios quod eſt ꝓpriū: ⁊ omum quod eſt ſermo: vel modulatio. inde hoc idioma: ꝓp̄etas loquēdi in q̄libet lingua. quot eni ſunt lingue tot

ſunt ⁊ idiomata. vnuſquiſq; enī ſuo ideomate loqͭ. et ꝓduč penl. in ntō: ſed in gtō eā coꝛꝛ. idioma matis.

I diopate. ab idios quod eſt ꝓpꝛiū ⁊ patos qȯ eſt paſſio componiť hec idiopate huius tes greca declinatiōe: et hec idiopatia tie. i. ꝓpꝛia paſſio que aliunde nō inferť: ſed intrinſecus naſciť.

I dios grece: latine dř ꝓpꝛiū.

I ndiota. ab idus qȯ eſt diuiſio ⁊ iota qȯ eſt lr̄a ɔponiť idiota te cōis ge. i. illitteratus q̄ſi diuiſus a lr̄is. i. idoct⁹ ⁊ inſipiens. Uel cōponiť ab idus ⁊ ote qȯ eſt auris: vn̄ idiota q̄ſi diuiſus ab aure: qꝛ qȯ audit nō intelligit. vł idiota dř ab idios qȯ eſt ꝓpꝛiuȝ ⁊ ethis qȯ eſt mos: qꝛ ꝓpꝛium moꝛem ſue terre ignoꝛat. ⁊ ꝓduč penl. idiota. vnde verſus: Uir bene veſtitus: in veſtib⁹ eſſe pit⁹ Creditur a mille: q̄uis idiota ſit ille.

I ditum interp̄tať tranſiliens eos: vel ſaltans: qꝛ quoſdā humo inherentes: ⁊ ea que in imo ſunt cogitantes: ⁊ ī rebus tranſeuntibus ſpem ponētes tranſiliuit canēdo iſte qui vocať tranſiliens. ⁊ acuiť in fine.

I dolatra. idolū componiť cū latria: ⁊ dř hic ⁊ hec idolatra tre. i. cultoꝛ idoloꝝ. ſ. q̇ culturā quā debet impendere ſuo creatoꝛi impendit idolo. vnde hec idolatria trie. i. cultura idoloꝝ. ſ. quam idolo impendit. ⁊ coꝛꝛ. idolatra penul. naturaliter.

I dolium lij dř locus vbi idolatre veneranť ⁊ colūt idolum ſm̄ Pap̄. vnde p̄ma ad Coꝛ. viij. cap̄. Jn idolio recumbentium ⁊c̄.

I dolothicum ci cōponiť ab idolū ⁊ theos qȯ eſt de⁹: q̄ſi idolo deificatū. i. ſacrificatū. i. illud qȯ idolo ɔſecrať ⁊ offerť. ⁊ ſm̄ compoſitionē penl. deȝ coꝛꝛipi: quā quidaȝ ɔſueuerūt ꝓducere ſm̄ Hug. Et pōt dici ꝙ eſt ſimplex: ⁊ deriuatur ab idolū. ⁊ ſic ꝓduč penl. ſic huiuſmōi nomina a noīb⁹ deriuata. vn̄ quidā: Eſt loc⁹ idoliū: qȯ ibi dať idolothicū. Coꝛ. j. cap̄. viij. Jdolothicū mādűcant.

I dolum. ab idos qȯ eſt foꝛma dř hoc idolū li. i. ſimulacrum qȯ humana effigie factū ⁊ ɔſecratū eſt.

I doneus. ab idos quod eſt foꝛma dř idoneus nea neuȝ. i. irrep̄henſibilis: aptus: ⁊ vtilis: ɔueniens q̄ſi ɔfoꝛmis cuilibet. ꝙ aūt dř idoneus: q̄ſi in ſe duplum habēs donum: etymo. eſt. ⁊ compaꝛ per ſuppletionē idone⁹ magis idoneus idoneiſſimus. vn̄ hec idoneitas tatis: aptitudo: vtilitas: conuenientia.

I doꝛ vel hydro grece: latine dř aqua.

I dos grece: latine dř foꝛma. vn̄ idea dee. i. foꝛmalis.

I dra dre vel idrus dri in exedra exponiť.

I dria drie: eſt quoddā vas aquatile. ⁊ dř ab idoꝛ vł idro grece qȯ eſt aqua latine. ⁊ coꝛꝛ. penl. idria.

I drius drij. i. aquarius: ⁊ dř ab idro aqua.

I dro in idoꝛ exponiť.

I drofaba be. idro cōponiť cū fabos qȯ greci tumoꝛē vł meatū dicūt: ⁊ dř hec idrofaba be. i. aque meat⁹. hunc moꝛbū latini ab aquemeatu limphaticū vocāt. ⁊ fit ex canis rabidi moꝛſu: vel ex eius ſpuma: quā ſi hō vel beſtia tetigerit aut dementia repleť: aut in rabiē verteť.

I dromalum li penl. ꝓdu. vnguentū qȯ fit ex aq̄ ⁊ maliſ macianis. ⁊ cōponiť ab idro ⁊ malū.

I dromantia. idro cōponiť cū mante vel mantia: qȯ eſt diuinatio. ⁊ dř hec idromantia tie diuinatio que fit in aqua. Eſt enī ꝓp̄e idromātia: in aq̄ inſpectiōe vmbꝛas demonū euocare: ⁊ imagines ⁊ ludificatiōes eoꝝ vidē ⁊ ab eis aliqua ibi audire: vbi adhibito ſanguine etiam infans ꝓhibeť ſuſcitari: qȯ gen⁹ diuinationis a perſis ferť illatū. vn̄ idromanti⁹ tia tiū. vel idromantic⁹ ca cū qui talē artem exercet diuinandi.

I dromanticus ca cū: ⁊ idromantius tia tiū penl. coꝛꝛ. exponiť in idromantia.

I dromellum li: eſt aqua mellita que cōſtat ex aq̄ cocta ⁊ melle. ⁊ cōponiť ab idoꝛ aqua ⁊ mel. ideȝ ⁊ medo dř ſed mulſum eſt qȯ fit ex aqua cruda ⁊ melle.

I dropicus in idropis eſt.

I dropis. idro cōponiť cū peſte qȯ grece humoꝛ dř: ⁊ dř hec idropis huius idropiſis: vel idrops pis. i. aquoſus humoꝛ. eſt enī humoꝛ ſuccutaneus cū inflatione ⁊ anhelitu fetido. inde idropicus ca cū penl. coꝛ. qui talē infirmitatē patiť. ⁊ hec idropiſis idem qȯ idropis. ⁊ coꝛ. penultimā idropiſis.

I dumea mee quedā regio Jndie. vn̄ idumeus mea meū penul. acuta. ⁊ interpꝛetať idumea rufa: vel rubea: ſeu terrena: aut ſanguinea.

I dus iduum idibus fe. ge. pł̄is numeri. i. diuiſio: quarte declinationis. vn̄ quidā dies menſis dictus eſt idus: q̄i diuiſio: qꝛ tunc diuidebanť a nundinis que durabāt a nonis vſq; ad idus. vel qꝛ tūc diuidiť mēſis: nō qꝛ in idibus ſit medietas cuiuſlibet menſis: ſed qꝛ in idib⁹ eſt diuiſio menſis quantū appellationē dieꝝ. Ab idibus enī menſis nō cōputaťniſi ꝑ kalendas ſequentis menſis: vel dř ille dies idus q̄ſi edos ab edendo: qꝛ hec dies apud veteres epulaꝝ eſſet. Ab idus deriuať iduo as aui are. i. diuidere.

J ante E

I ecerunt vel iecere p̄teritum eſt de iacio cis ieci. ⁊ ꝓduč penultimā vtrobiq;.

I echonias interp̄tať p̄patio dn̄i. ⁊ acuit penl.

I ecur coꝛis. i. epar ſiue ficatū. ⁊ dř iecur quaſi iapir: quia ignis ibi iaceat: ⁊ ibi habeat ſedē: qui in cerebꝛ ſubuolat: ⁊ inde ad oculos ⁊ ad alia mēbꝛa diffundiť: ⁊ calore ſuo ſuccū ex cibo tractū vertit in ſanguinē. Et nota ꝙ antiqui dicebāt hoc iecoꝛ coꝛis iecus coꝛis: pꝛo quo nos dicimus hoc iecur coꝛis. ⁊ ɔſiſtit ī iecoꝛe ɔcupiſcētia: ſicut enī coꝛde ſapim⁹: ita iecoꝛe amam⁹. ⁊ coꝛꝛipit penl. in gtō: ⁊ etiā in ntō. vn̄ verſus: Splen ridere facit cogit amare iecur. vide in coꝛ.

I eiunium nij dř quoddā inteſtinū tenue ſemꝑ vacuum vnde dř ieiuniū: qꝛ ſui media viſcera vacua ⁊ exinanita exiſtunt. ⁊ eſt ieiuniū ꝑſimonia victus ⁊ abſtinentia ciboꝝ. A ieiuniū deriuať ieiuno nas naui nare. i. a cibiſ abſtinere. ⁊ eſt neutꝝ cū oībus ſuis cōpoſitis. ⁊ vt dič Hiero⁹ ſuꝑ Marcū: Medicina cuiuſlibet vulneri adhibēda eſt ei: nō enī ſanat oculū qȯ calcaneuȝ. ieiunio paſſiones coꝛpis: ořone ſananť peſtes mentis. Et Ambꝛoſi⁹ dič ī hexameron: Jeiuni hoīs ſputū ſi ſerpēs guſtauerit: moꝛiť. vides quanta ſit vis ieiunij: vt ex ſputo ſuo homo terrenū ſerpentem interficiat: ⁊ merito ſpiritualē. Qn̄ aūt ieiunia q̄ttuoꝛ tꝑib⁹ anni agāť: his v̄ſibus habeť: Uult crux: lucia: cinis: chariſmata dia: Qȯ det vota pia q̄rta ſequēs feria. Hic nota: ꝙ quadrageſimale ieiuniū arti⁹ obſeruať q̄; alia ieiunia: qꝛ ī eo xp̄m ſm̄ modū noſtꝝ imitamur. ⁊ iō q̄uis eſus caſei ⁊ ouoꝝ ſit in quadrageſima generaliť interdict⁹: tn̄ in alijs ieiunijs apud diuerſos eſt diuerſus modus abſtinentie: et ɔſuetudo: quā quiſq; obſeruare debet ſm̄ moꝛē eoꝝ inť quos ɔuerſať. vn̄ dič Hiero⁹ de ieiunijs loquēs: Una queq; ꝓuincia abundat in ſuo ſenſu. vn̄ in huiuſmōi ieiunijs oua ⁊ lactacinia poſſunt comedi ſm̄ moꝛē ⁊ cōſuetudinē generalē patrie. Jtē vigilie omniū apl̄oꝝ debēt ieiuniari exceptis trib⁹. ſ. vigilia Philippi ⁊ Jacobi ⁊ Johis euāgeliſte: qꝛ illoꝝ feſtiuitas ē infra ſolēnita

tem paſcalẽ:iſtius aũt infra natalẽ domini celebrabaꝛ
ſicut dicitꝛ in quodã decretali.vnde patet ꝙ vigilia bea
ti Mathie debet ieiunari. Item ſcias ꝙ ieiuniũ exalta
tionis ex inſtinctu ſpũſſancti ꝓcedit:qui eſt ſpũs liber-
tatis.⁊ ideo hoc ieiuniũ ſub p̃cepto cadere nõ debet. ie
iunia ergo que ſub p̃cepto eccleſie inſtituuntꝛ ſunt ma
gis ieiunia afflictionis que nõ cõueniũt diebus leticie
ꝓpter qð nõ eſt ieiuninm ab eccleſia inſtitutuȝ in toto
paſcali tp̃e:ſiue in q̇nq̇nageſima:nec etiã in diebus do-
minicis:in quibus ſiquis ieiunaret ↄtra cõſuetudinem
populi chriſtiani:que vt Aug⁹ dicit pro lege eſt habẽda
vel etiã ex aliquo errore ſicut manichei ieiunant: q̃ſi ne
ceſſariũ tale ieiuniũ arbitrantes:nõ eſſet a peccato im
munis:q̃uis ipſum ieiuniũ ſm ſe ↄſideratum oĩ tp̃e ſit
laudabile:ſm ꝙ Hiero.dicꝛ ad Lucillum:Utinã omni
tp̃e ieiunare poſſemus.vide in quadrageſima.

I epte interp̃tatur aperiens vel apertus.

I eroboam interp̃tatꝛ ſuperi⁹ diiudicãs:vel cã populi aut
diuiſio populi:ſiue diſcernẽs populũ:qꝛ in regno ei⁹ di
uiſus fuit popul⁹ iſrael:⁊ p̃ciſus a regno ſtirpis Dauid.

I eſſe interp̃tatꝛ in ſole ſacrificiũ:vel incenſum: vel incen-
dens ſiue incendiũ:⁊ fuit pater Dauid.

I eſus hebraice:grece ſother:latine aũt ſalutaris ſiue ſal-
uator interp̃tatꝛ:qꝛ cunctis gentib⁹ ſalutifer venit.⁊ ſcri
bitꝛ hoc nomen trib⁹ litteris cũ titello ad deſignandum
myſteriũ ſancte trinitatis ſic:Ih̃s. Errãt aũt ſcriptores
qui ꝑ iſta figura H que ex vtraq̃ p̱te equaľr eleuatꝛ ſcri
bunt ibi h:q̃ eſt nota latine aſpiratiõis: nõ eniȝ eſt ibi
aſpiratio.⁊ iſtud nomẽ impoſitũ ieſus eſt ab angelo.⁊
habet tres terminationes.ſ.in ſus in ntõ:in ſuȝ in actõ
⁊ in ſu in reliquis caſibus.ſ.in gtõ:dtõ:vtõ: ⁊ ablatiuo
.ſ.ieſu:qð nõ inuenies in aliquo noĩe q̃rte declinatõis
⁊ forte habuit tm̃ tres terminationes: ad denotanduȝ
ꝙ in Chriſto tres ſũt ſubſtantie.ſ.diuinitas:aĩa:⁊ caro
eſt eni verus deus ⁊ homo.vide in iuda.

J ante G

I gnarus ra rũ cõponitꝛ ab in ⁊ narus.vel componitꝛ ab ĩ
⁊ naris.inde ignarus:inſci⁹:rudis.⁊ q̇ ignorat ⁊ q̇ igno
ratꝛ:ſic appellatꝛ.⁊ dr̃ ignarus ꝓp̃e qui oblitus eſt ⁊ ꝑ-
didit memoriã q̃ſi ſine narib⁹.Olfeciſſe eni veteres ſciſ-
ſe dicebãt.⁊ hinc ignoro raſ.Et nota ꝙ g apponitꝛ huic
nomini narus ꝑ ꝓthеſim:⁊ oĩb⁹ ab eo deriuatiſ. Quidã
tñ dicũt ꝙ ſit ibi naturaliꝛ: ⁊ in cõpoſitione n nõ trãſit
in g:ſȝ ſubtrahitꝛ:⁊ ꝓducit penľ.vnde quidaȝ: Panditꝛ
ignaris queſtio certa frequens.

I gnauus ex in ⁊ nauus ua uũ penľ.ꝓduc. cõponitꝛ igna
uus ua uum.i.inefficax:piger:inſipiens:ſtult⁹. ⁊ cõpatꝛ
vñ ignaue vel igoauiꝛ ui⁹ ſime aduer.⁊ hec ignauia uie
.i.pigricia:tarditas:ſtulticia:⁊ eſt corp̱is.ꝙ aũt dr̃ igna
uus q̃ſi igne animi vacuus : etymo.eſt. Et nota ꝙ huic
nomini nauus q̃nq̃ apponitꝛ g ꝑ ꝓthеſiȝ:vt gnauus: et
oĩbus ſuis deriuatiuis: qð tñ g dicũt q̇dã eſſe de ĩtegri
tate dictionis.⁊ ſm hoc in compoſitione n nõ mutatꝛ ĩ
g:ſed ſubtrahitꝛ.

I gnearius.ab igne dr̃ ignarius ria riũ.i.ignẽ ↄtinens. vñ
hoc ignearium rij.i.focarium.

I gneolus in igneus exponitꝛ.

I gneſco ſcis inchoatiuũ:ab igneo nes dr̃.poteſt etiã dici
igniſco ſcis ab ignio ignis.

I gneus.ab igne dr̃ igneus nea neũ: ad ignem pertinens:
vel de igne exiſtens:vel reſplendens:vel ardens.⁊ igne
olus la lum penul.corre.Prudentius in libro hymno-
rum:Uigor igneolus nõ vritꝛ.

I gnibulum li:thuribulũ:⁊ dr̃ ab igne.

I gnicremus ma mũ penul.correpta.i. igne cremat⁹: vel
igne cremans.

I gniculus li dimi.ꝑuus ignis:⁊ corri.penľ.

I gnio gnis gniui gnitũ dr̃ ab igne. ⁊ eſt ignire ĩflãmare:
calefacere.vñ ignitus ta tũ.i.inflãmatus:vel ardens:et
tũc eſt nomẽ.Ab igne dr̃ igneo gnes.i. inflãmari: cale-
re.vñ igneſco ſcis ĩchoa. Ignio ↄponitꝛ vt adignio gnis
.i.inflãmare.Ignio actiuũ eſt cuȝ oĩbus ſuis cõpoſitis.
ab ignio gnis igniſco ſcis inchoatiuũ.

I gnis.a gigno ⁊ in cõponitꝛ hic ignis q̃ſi non gignens:qꝛ
nihil ab eo gigni poſſit:ſed ↄſumit cuncta que rapit.⁊ ẽ
ꝓp̃e ignis ipſa flãma.ꝙ aũt fouet ignẽ: focus eſt. ⁊ facꝛ
ablatiu⁹ ſingularis igni vel igne:⁊ actũs pluralis ignis
vel ignes.⁊ ſunt tres ſpẽs ignis.ſ.lux: flãma: carbo. Et
ſcias ꝙ ignis ĩ ſua ſpera nõ lucet:qꝛ ſic tegeret corpora
celeſtia.vide etiã in elementũ.

I gniſco ſcis in ignio gnis vide.

I gniuomus ma muȝ penľ.correpta.i.ignem vomens.ab
ignis ⁊ vomo mis cõponitꝛ.

I gnobilis.nobilis componitꝛ cuȝ in ⁊ mutatꝛ n in g:⁊ dr̃
h̃ ⁊ hec ignobilis ⁊ hoc le:q̃ſi nõ nobilis:qui fere nõ co
gnoſcitꝛ:cuius ⁊ nomen ⁊ genus ignoratꝛ. ⁊ compatur
vt ignobilis lior ſimus.vnde ignobiliꝛ lius ſime aduer
biũ.⁊ hec ignobilitas tatis.

I gnominia.nomẽ componitꝛ cũ in: ⁊ dr̃ hec ignominia
nie.i.infamia:q̃ſi ↄ̃ nomen.ſed ignominia imponitꝛ po-
teſtate alicui⁹:ſed infamia ſit multoꝝ ↄſentiente ſmo-
ne.vnde ignominioſus ſa ſum.i.infamiſ:vituperat⁹.vñ
ignominioſe aduer. ⁊ hec ignominioſitas tis ſm Hug.
Inuenitꝛ etiam ignominiũ nij.vnde dicꝛ Pap̃.Ignomi-
nium dictuȝ:eo ꝙ deſinat habere nomẽ is qui ĩ aliquo
crimine deprehenditꝛ:q̃ſi ſine nomĩe.

I gnoro.ab ignarus dr̃ ignoro ras raui.Et ſcias ꝙ igno-
ramus ea quoꝝ noticiã habuimus: ſed obliti ſumus q̃
.ſ.ſcire debemus:ſed quodã vitio pigricie neſcimus. ea
v̇o neſcimus que nũq̃ ſciuim⁹. vnde ignorantꝛ aduer.
⁊ hec ignoraatia tie ſm Hug.Iob.xix.dr̃: Si ignoraui
mecũ erit ignorãtia mea.vide ĩ erro ras. Hic nota ꝙ
ignorantia differt a neſcientia:qꝛ neſcientia dicꝛ ſimpli
cem ſciẽ negationẽ. vñ cuicũq̃ deeſt aliquaꝝ rerũ ſciã
põt dici neſcire illa: ſm quẽ modũ beat⁹ Dionyſi⁹ ĩ an
geľ neſciẽtiã ponit.vi.ca.eccleſiaſtice hierarchie. Igno
rantia v̇o importat ſciẽ priuationẽ:dum.ſ. alicui deeſt
ſciã eoꝝ que aptus natus eſt ſcire.Hoꝝ aũt quedã ali-
q̇s ſcire tenetꝛ:illa.ſ.ſine quoꝝ ſciã nõ põt debitũ actuȝ
exercere:vñ omnes tenentꝛ ſcire cõiter ea que ſunt fidei
⁊ vniuerſalia iuris p̃cepta. Singuli aũt ea que ad eoꝝ
ſtatum vel officiũ ſpectant ſcire tenentꝛ. vnuſquiſq̃ eni
tenetꝛ ſcire ea q̃ ad ſuuȝ officiũ ſpectãt. Quedã v̇o ſũt q̃
⁊ ſi aliq̇s aptus natuſ eſt ſcire:nõ tñ ea ſcire tenetꝛ:ſicut
theoreumata geometrie:ↄtingentia p̱ticularia ⁊ huiuſ
mõi niſi in caſu.manifeſtũ eſt aũt ꝙ q̇cũq̃ negligit hr̃e
vel facere id qð tenetꝛ habere vel facere de iure : peccat
peccato omiſſionis. vñ ꝓpꝛ negligentiã ignorãtia eoꝝ
que q̇s ſcire tenetꝛ eſt peccatũ. Non aũt ĩputatꝛ homini
ad negligentiã ſi neſciat ea que ſcire nõ põt. vnde eorũ
ignorantia ĩuincibilis dr̃: qꝛ.ſ. ſtudio ſup̱ari nõ poteſt.
⁊ ꝓpter hoc talis ignorantia qũ nõ ſit volũtaria eo ꝙ
nõ eſt in poteſtate noſtra:eam nõ repellere nõ eſt pec-
catũ.Ex quo patet ꝙ nulla ignorãtia ĩuincibilis eſt pec
catum. Ignorantia aũt vicibilis eſt peccatũ ſi ſit eoꝝ q̃
quis ſcire tenetꝛ.vide in ſciã ⁊ in infernus.Et ſcias ꝙ be
atus Aug⁹ ad Ualentinũ dicit: Lȝ grauius ſit peccare

ſcienſ q̄ȝ neſcienter:nō tñ ideo fugiendū ad ignorantie tenebras:vt in eis quiſq̄ȝ excuſationē reqrat.Aliud eni eſt neſcire:aliud ſcire noluiſſe:qꝛ in eis qui ſcire noluerint:ipſa ignorātia peccatū eſt. Hoc aūt verū eſt ſi ſit eorū q̄ quis ſcire teneſ:alias nō:qꝛ etiā habere voluntatē nō ſciendi geometriā peccatū nō eſt ei:qui illā nō ꝓfiteſ ꝓ officiū mgr̄i.ꝛ ſubdit beatus Aug⁹: In eis vō qui nō potuerūt pena peccati. Ignorātia vō q̄ nō eſt eorū qui ſcire nolūt:ſed qui tm̄ ſimpliciſ neſciūt:ſed nō renuentes vel ꝓponētes ſcire:nullū ſic excuſat:vt eꝰno igne nō ardeat:ſed fortaſſe minus ardeat. nam vt dic̄ Apl's p̄mo ad corꝛ.xiiij. Ignorās ignorabiſ.i.a deo reprobabiſ.ꝛ ītellige de ignorantia eoꝝ q̄ quis ſcire teneſ:ſicut eoꝝ q̄ ꝑtinent ad fidē:virtutē:ꝛ ad bonos mores. vide in ꝯſcia.ꝛ ꝓducit penl̄.ignororas.

I gnoſco ſcis noui notum.i.remittere:indulgere.ꝛ eſt in priuatiuū.nam illud ignoſcimus:quod amplius noſcere nolumus. ꝛ poteſt componi ex in ꝛ noſco: ꝛ ſic mutaſ n in g. ꝛ facit participiū ignoturus. Inueniſ tamen etiam ignoſciturus.

J ante L

I las eſt fluui⁹ Aſie:ꝛ Ilas vel Ila fuit quidam armiger vel amaſius Herculis:q̄ fuit rapt⁹a nymphis qū exhauriret aquā a quodā fonte:ſm fabulas poetaꝝ.

I le ilis fe.ge.iterp̄taſ ſilua.ꝛ eſt dicta ſic p̄mordialis materia:quā quidā vocauerūt ſiluaȝ: quidā poſſibilitatē: quidam inter aliquid ꝛ nihil: quidam inter aliquam ꝛ nullam ſubſtantiā:quidam receptaculū omniū formarum:quidā corpus incorporeū.ꝛ aliiſ adhuc nominib⁹ philoſophi eam vocauerūt.Si queres vtrum ile ſit aliquid vel nihil:nō hoc concedimus:ſed eſt inter aliq̄d ꝛ nihil.de hoc dicit Calcidius ſup Platoneȝ: ſicut nihil videndo videmus tenebras:ꝛ nihil audiendo audim⁹ ſilentium:ſic nihil intelligēdo intelligimus ilem. vnde beatus Auguſtinus:Quum aliquid informe ꝯcipio:p̄uſ nihil intelligo q̄ȝ intelligā.ꝛ ab ile dictus eſt iletus: quidam gigas ꝓpter ꝯfuſionem ꝛ magnitudinē ꝛ elementoꝝ:ꝛ acuiſ in fine ile ilis.

I le. ab ilios quod eſt obuoluere dr̄ hoc ile ilis tertie declinationis: ꝛ in ſingulari ꝛ in plurali: vel tm̄ pluralis numeri.vnde Alexander: Ilia declinat tibi tertia:ſȝ nō niſi plura.ꝛ ſunt inteſtina parua ꝛ rotunda circa reneſ animaliū.ꝛ dicunſ ilia ab ilios:qꝛ ibi nos obuoluim⁹ vnde ſm quoſdam componiſ vt exilis quaſi extra ilia. Lucanus in quarto:Alligat ꝛ mediuȝ cōpreſſis ilibus artat.ꝛ ſcribiſ per vnū l.

I lex cis fe.ge.eſt quedā arbor glādifera: ꝛ dr̄ ilex: quaſi elex ab eligendo ſiue eligo gis:qꝛ huius arboris fructū primū homines elegerunt ſibi:ꝛ ſcribiſ per vnū l.ꝓdu. tamen primā. vnde in Aurora dr̄: Tres iuuenes vidit ſtantes inde ſub ilice mambre.

I lia ilium ilibus vide in ile ilis.

I liacus penl̄.corꝛ.vide in ilios ꝛ in ilius.

I liades in ilius vide.

I licet penl̄ corꝛe.i.ire licet.expleto eniȝ officio ſuo ſacerdos dicebat ilicet:quaſi diceret ire licet.magis aūt corruptum eſt poſtmodū ꝛ dictum ilico.i. cōtinuo aduer. temporis:vt dicit Alexander neq̄ȝ:ꝛ ſic ſcribiſ ꝑ vnum l ꝓdu.tamē p̄mā.vnde in greciſmo diciſ: Cōcito:confeſtim:mox:ꝓtinus:ilico:ſtatim.

I liceus cea ceū.i.de ilice exiſtens:vel ad ilicem ꝑtinēs: et dr̄ ab ilex cis:ꝛ corripit ce.

I lico aduer.temporis.ꝛ ſm Pap.ilico.i.continuo: ſubito:ſtatim:iterato.vide etiā in ilicet.

I lion in ilios vide.

I lios grece:latine obuoluere dr̄.vnde ilios vel ilion:obuolutio:ꝛ dr̄ dolor inteſtinoꝝ:qꝛ inteſtina ſepe pre dolore obuoluunſ.ꝛ hinc iliacus ca cū:qui talē infirmitatem patiſ.hi ꝛ torminoſi dicunſ ob inteſtinoꝝ tormenta.ꝛ inde diciſ hoc ile ilis ilia iliū:ꝓ inteſtino ſm Hug.

I lium in ilius vide.

I lius.Ilus fuit quidā rex troianus.vñ Troia dicta ē iliū Et nota q̄ Troia dicta ē regio Aſie: Iliuȝ vō eſt ciuitas troie.q̄nq̄ȝ tamē troia accipiſ ꝓ illa ciuitate: ꝛ tūc iliuȝ accipiſ ꝓ quadā eminētiſſima turri illi⁹ ciuitatis. et iñ inueniſ hoc ilion inclinabile:ꝛ hoc iliū ilij: ꝛ ilios llioꝝ ꝛ hinc poteſt dici hic ilius ilij.vnde hic ꝛ hec ilienſis et hoc ſe:ꝛ illiacus ca cū.i.troianus.ꝛ hic iliadas dis:troianus.vnde ſubtracta de ſyllaba dr̄ ilias dis:femia troiana:ꝛ penl̄.gr̄i corꝛ.iliades.

I llacbrymor.ex in ꝛ lachrymo ꝯponiſ illacbrymor maris.Et eſt illacbrymari int⁹lachrymari:vel cōdolere. et eſt deponē.lȝ antiquit⁹inueniaſ in neu.ge. vñ Boeti⁹ in ſecūdo de ꝯſolatione: Alius ꝓle letatus filij ſiliue de relictus meſtus illacbrymat.

I llaudabilis in laudabilis vide.

I llaudatus in laudatus exponitur.

I llecebra.ab illicio cis dr̄ hec illecebra bre.i.carnalis delectatio que hominē illicit:lȝ ꝛ ꝓ alia delectatione inueniaſ.inde illecebroſus ſa ſū.i. delectabilis: illecebris plenus.ꝛ compaſ.vnde hec illecebroſitas tatis. Item ab illecebra diciſ illecebro bras.i.illecebris: attrahere: ſeducere: illicere: ꝛ corꝛi.ce naturaliter.

I llecto ctas.i.frequenter illicere:ab illicio lexi lectum lectu.u mutata in o.

I llectus.ab illicio cis lexi lectum ctu dr̄ illectus cta ctuȝ .i.illaqueatus:ſeductus:in licio poſitus. Jaco.i.cap̄. dr̄ Abſtractus ꝛ illectus ꝛc̄.

I llepidus da dum.i.inſuauis: inſipidus:ab in ꝛ lepidus componitur.

I llex. ab illicio cis diciſ hic ꝛ hec ꝛ hoc illex cis: qui aliquem ducit in fraudem. quod etiam abſolute ꝓ fraudulento diciſ ꝛ deceptore.vnde Plautus:Eſca eſt meretrix ꝛ pectus illex.

I llibatus ta tum.i.intactus:ab in ꝛ libatus cōponiſ.

I lliberabilis.ab in ꝛ liberalis componiſ hic ꝛ hec illiberalis ꝛ hoc le.i.nō liberalis.

I llicio cis illexi ctum:ab in ꝛ licio.ꝛ eſt illicere: illaqueare in fraudem ducere: ꝛ corꝛ.li.

I llicitus ta tum.i.nō licitus:ab in ꝛ licitus componiſ.

I llido dis illiſi ſum lidere.i. intus vel valde ledere: ab in ꝛ ledo dis cōponiſ: e cōuerſa in i. vnde illiſus ſa ſum.i. intus vel valde leſus:ꝛ ꝓdu.li vbiq̄ȝ.

I llíria rie fe.ge.regio eſt iuxta mare adriaticū.vnde illiris dis:ꝛ illiricus ca cū penl̄.corꝛe.vñ ad Ro.cap̄.xv. Uſq̄ȝ ad illiricum ꝛc̄.ꝛ illiris dr̄ idem qđ illiria: ꝛ hec illirica ce:herba quedā que in illiria abundat.

I lliricus in illiria exponiſ.

I lliſus ſa ſum in illido dis vide.

I llitteratus ta tum in literatus exponiſ.

I llo aduerbium loci eſt:ꝛ acuiſ in fine. Matthei ſcūdo Timuit illo ire.i.ad illum locum.

I llotus ta tum penul.ꝓduc.i.nō lotus:immūdus. ꝛ cōponiſ ab in ꝛ lotus.

I llumino nas naui nare in lumino nas exponiſ.

I llunis.ab in ꝛ luna cōponiſ hic ꝛ hec illunis ꝛ hoc ne .i.ſine luna vel obſcurus:ꝛ ꝓdu.penul.

Illuſtris.ab illuſtro ſtras:qđ ɔponiť ab in ꝛ luſtro ſtras ↄ͂ hic ꝛ hec illuſtris ꝛ hoc ſtre.i.preclarus:nobiliſ:qui valde illuſtrať.ꝛ comparať.

Illuuies uiei fe.gene.ↄ͂ ſqualoꝛ:vel imundicia:moꝛbus vel ſoꝛdes:ꝛ oiciť ab illuo is quod eſt maculare:qꝛ deturpat ꝛ maculat rem in qua eſt. Deutr.xxviij. Super illuuie ſecundaꝝ.i.ſuper illuuioſis ꝛ putridis ſecundis vt fiat endiadis.

Ilus in ilius vide.

I ante M

Imaginoꝛ naris.ab imagine ↄ͂.ꝛ eſt imaginari abſentē rem ꝑcipere:vel imaginē rei abſentis. vnde hec imaginatio onis:vis anime qua quis ɔprehendit formas cū materia re abſente.ſed hoc aut ē recoꝛdatiōis:aut imitationis:aut ɔfictionis. Recoꝛdationis qū eandē rem imaginamur:que ṗus fuit ſubiecta noſtro ſenſui. Imitationis:qū rē ſimilē nō eandē. Cōfictionis:qñ ɔfirmamus aliquid in mēte: qđ in reꝝ nūero natura nō patiť inueniri:vt chimerā ex capite leonis:pectoꝛe bōis: ventre aſini:cauda ſerpentis.prima imaginatio nobiſ cōis eſt cū beluis:ſecūda ꝛ tertia eſt ꝓpa boīs. Itez ab imaginoꝛ h ꝛ h imaginabilis ꝛ h le:qđ aptū eſt imaginationi ꝑcipi.ꝛ imaginatiuus ua uū qđ imaginatione ꝑcipit vel ꝑcipiť:vl qđ ꝑtinet ad imaginationē.ꝛ imaginatoꝛius ria riū.vide in mulus.

Imago ginis fe.ge.repſentatio alicui⁹ rei.ꝛ ↄ͂ imago ab imitoꝛ taris:quaſi imitago:qꝛ imitať rem cui⁹ eſt ī coꝛpoꝛalibus lineamentis ꝛ diſpōne partiū: aliť nō oiciť imago ꝓpe.vnde imaginarius ria riū:qđ ꝑtinet ad imaginē:vel qđ percipiť vmbꝛatiliter ꝛ quadā imaginatione.Et ſcias ꝙ triplex eſt imago.ſ.creationis:recreatiōis ꝛ ſimilitudīs:ſic dicit gloſa ſuꝑ illud pſal. Signatū eſt ſuꝑ nos lumē vultuſ tui dñe ꝛc. Ex hoc patet ꝙ eē imaginis boīs nō ſolū eſt nature:ſʒ gratie ꝛ gloꝛie: qꝛ imago creationis eſt nature:imago recreationis eſt gratie imago ſimilitudinis eſt gloꝛie. Itē nota ꝙ homo fact⁹ eſt ad imaginē ꝛ ſimilitudinē dei.ad imaginē quantū ad naturalia:ad ſimilitudinē quantū ad gratuita. Sed animaduerte:ꝙ imago quantū ad eſſe cōſiſtit in ſolis naturalibus.quantū aūt ad bene eſſe vel perfecte eſſe: vel perfectum eſſe ɔſiſtit in gratuitis. Item ſcire te volo:ꝙ tripler fuit rō inſtitutionis imaginū in eccleſia. Prima ad inſtructionē rudiū:qui eis quaſi quibuſdā libꝛis edoceri videnť. Secunda vt incarnatiōis myſteriū ꝛ ſanctoꝝ exempla magiſ in memoꝛia noſtra eſſent dū quotidie oculis noſtris repreſentanť. Tertia ad excitandū deuotionis affectū:qui ex viſis efficacius excitať ꝗ̄ ex auditis.vide etiā in latria. Itē de imagine faciei Chꝛiſti dicam in iuda.

Imbecillis.ex in ꝛ bacul⁹ cōponiť imbecillus la lū: ꝛ h ꝛ hec imbecillis ꝛ hoc le in eodē ſenſu.i. ſine baculo.i. ſuſtentamēto uiriū.i.debilis:fragilis.vñ imbecillo las lare.i.debilitare:verbū actiuū.ꝛ inde verbalia.

Imbellia lie.i.debilitas:ab imbellis deriuať.

Imbellis.ab in ꝛ bellū ɔponiť hic ꝛ h imbellis ꝛ h le.i. eneruis:fragilis:debilis.ꝛ mutať n in m ſequente b

Imber.ab inebꝛio as deriuať hic iber bꝛis:pluuie vis repentina ad nubes vel pluuiā ꝑtinens:ſic dictus:qꝛ terraſ inebꝛiet ad germinandū:ꝛ definit abltūs in i:vt ibꝛi Inueniť etiā in e imbꝛe:vt dixi ī ablatō tertie declinationis.cōpoſita aūt faciunt in i:vt ſeptembꝛi.

Imbꝛex cis in imbꝛicium exponiť.

Imbꝛiciū.ab imber ↄ͂ hoc imbꝛiciū cij:ꝑ qđ aqua eliciť .ſ.lauariū:fluariū:vel cannalis:qđ aliter diciť hic imbꝛex cis:ꝛ coꝛꝛ.penť.gti.vñ Prudenti⁹: Imbꝛicibus ruptis vndantis deſuꝑ auri ꝛc. Imbꝛices etiā dicunť tegule:qꝛ capiunt imbꝛes:ꝛ eſt etymplogia.

Imbꝛiculus li dimi.ꝑuus imber.

Imbꝛicus ca cū penť.coꝛꝛ.ꝛ imbꝛicoſus ſa ſum.i.pluuioſus:ab imber diciť.

Imbulus.ab ambulo las ↄ͂ hic imbul⁹ li maſ.ge.penť. coꝛꝛ.poꝛticus lata ꝛ ſpacioſa.ꝛ ↄ͂ imbulus qſi inambulus:locus ad ambulandū ſpacioſus ſm̄ Hug. Pap. vo dicit:Imbuli dicti:vel qꝛ ſub volumine ſunt:vel qꝛ ſub his ambulam⁹:ſunt eni plateaꝝ poꝛticus.

Imbuo is in buo is exponiť.

Imeon vel imon grece:certiꝝ latine.

Imitans in imitoꝛ exponiť.

Imitatoꝛ ꝛ imitatrix in imitoꝛ taris exponiť.

Imitatoꝛius ria rium.i.dignus imitatiōe: vel qui aliquē imitať:ꝛ ↄ͂ ab imitoꝛ taris.

Imitoꝛ taris tatus ſum imitari.i.ſeq̄.vñ hic imitatoꝛ toꝛiſ imitatrix cis.ꝛ hic ꝛ hec ꝛ h imitans tis ꝑticipiū. Ezech. xxi. Sabbatoꝝ ociū imitās.ꝛ coꝛꝛ.mi.ſiue penť. ꝛ etiam primā.vñ patet ꝙ ſcribiť ꝑ vnū m.vñ Lucan⁹ in pꝛimo Et qui te laxis imitanť ſarmata bꝛacis.ꝛ in Auroꝛa ↄ͂: Quas imitans ꝑſul bis ſex fert pectoꝛe gemmas.

Immanis.manū qđ eſt bonū componiť cū in:ꝛ ↄ͂ hic ꝛ hec immanis ꝛ hoc ne: quaſi ſine manu.i. ſine bono.ſ. efferus:crudelis:īmanſuetus:terribilis. ꝛ compať īmanis nioꝛ ſimus.vñ īmaniter ni⁹ ſime aduer. ꝛ hec imanitas tatis.i.crudelitas tatis.ꝛ qꝛ magna ſolēt eſſe cru crudelia:ꝛ effera:ꝛ terribilia:ideo īmanis inueniť pro magnus grandis pro crudeli vel īmanſueto ſiue ſuperbo inueniť. Job.xxvi. Imanibus lux abſcondiť ꝛc.qđ exponens Greg.in moꝛa. Immanib⁹ lux abſcondiť:qꝛ nimiꝝ ſuꝑbientibus veritatiſ cognitio denegať.poſſūt etiā ſm̄ Greg.ibi:In manib⁹ eſſe due ꝑtes.ſed tūc ꝑma ſcribitur per n.

Immaturus.ab in ꝛ maturus ɔponiť immaturus ra rū .i.non maturus:acerbus.ꝛ compať.vñ Iſa.xviij. Ante meſſem eni totus effloꝛuit:ꝛ īmatura perfectio germinauit.vñ hec īmaturitas tatis.i.nō matura:acerba. Immaturitas etiā ↄ͂ nocturnū tp̄s: qđ non eſt maturum .i.opoꝛtunū:vt aliquid agať vigilando:quod etiā vulgo ſolet dici hoꝛa impoꝛtuna.

Immemoꝛ in memoꝛ vide.

Immemoꝛatio onis fe.ge.i.obliuio:ingratitudo: non recognitio:ab īmemoꝛo ras. Sapientie.xiiij.capi. Bonoꝝ domini immemoꝛatio.

Immineo nes nui ex in ꝛ maneo nes cōponiť: ꝛ mutať a in i:ꝛ n in m.ꝛ eſt imminere:impendere:ingruere:ſuꝑſtare:inſtare:preſens eſſe.vñ īminens tis ge.ōis.ꝛ cōparať vt īminens tioꝛ ſim⁹. vñ imminenť tius ſime aduer.ꝛ hec īminentia tie:ꝛ coꝛꝛ.mi.

Immitis.ex in ꝛ mitis.ꝛ ꝓduč mi imitis.

Immolo las laui cōponiť ab ī ꝛ mola le: qđ eſt puls ex farina ꝛ aqua ꝛ ſale:ꝗ olim victime inter coꝛnua ꝑfundebanť.ꝛ mutať n in m:qꝛ n nō pōt ſtare ante m in eadem dictione latina: ꝛ ſic īmolo ſcribiť ꝑ duo m. ꝛ eſt īmolare ſacrificare:quaſi molā infundere: vel mola ꝑfundere. Uel īmolare cōponiť ab in ꝛ moles: quaſi in mole altaris victimā ponere.vñ īmolatio dicta eſt ab antiq̄s:eo ꝙ in mole altaris poſita victima cedereť. vñ mactatio poſt īmolationē erat: ſʒ nūc īmolatio panis ꝛ vini calici cōuenit.vñ īmolatici⁹ cia ciū.i.ſacrificatiuus.ſ.qui īmolať.ꝛ coꝛꝛi.mo īmolo.

I mmotus ta tũ ꝑticipium de imoueor. vel poteſt eſſe nomen compoſitũ ab in ⁊ motus quaſi nõ motus.

I mmundꝰ da dũ.i. impurus: ⁊ componit᷑ ab in ⁊ mũdꝰ ⁊ compat᷑ vt imundus dior ſimus. vñ imude dius ſime aduer. ⁊ hec imundicia cie.i.impuritas.

I mmunis. ab in ⁊ muniũ componit᷑ hic ⁊ hec immunis ⁊ hoc ne.i.ſine munio.i.tributo.ſ. liber qui nulli eſt tributarius. vnde ⁊ ſepe imunis dicit᷑ expers: alienus: ſine parte. Item imunis.i. nõ munificus: quaſi ſine munio .i.munere. vnde in ꝓuerbio veteri dicit᷑: Immunes ciues odore ſui. Item immunis dr̃ qui nõ facit munia.i. officio nõ fungit᷑. eſt enĩ omni ꝑuilegio vacuus ⁊ dono .ſ. vitioſus: piger: ventri indulgens. ⁊ conſtruit᷑ hoc nomẽ cũ gt̃õ ⁊ ablatiuo: vt imunis ꝑiculi ⁊ ꝑiculo. ⁊ hinc hec immunitas tatis. ⁊ ꝓducit penl̃. imunis.

I mo dicit᷑ ab imus ma mũ: ⁊ eſt aduerbi. eligendi: ⁊ tantum valet quantũ potius. aliquãdo eſt aduer. affirmandi: ⁊ tunc tantũ valet quantũ certe. aliquando eſt coniunctio illatiua: ⁊ tantũ valet quantũ igit᷑. ⁊ eſt ſcribendum imo per vnũ m. ⁊ cã differentie ad ablatiuũ predicti nominis.ſ. imus ima imũ debet eſſe accentus i fine ⁊ debet m aliquantulũ compſſe ſonare cũ i: lʒ ſit de ſequẽti ſyllaba: ſed cã differentie hoc fiat. ita vult Hug. Quidã tamẽ dicunt ꝙ nõ oportet ꝙ imo aduer. accentuat᷑ in fine ad differentiã huiꝰ ablatiui imo: qꝛ ſatis patet differentia inter ea quum ſint diuerſe ꝑtes orationiſ vt in ſecunda ꝑte tetigi per ſimile: vbi egi de impedimẽtis accentus in capitulo de impedimento differentie. ⁊ ꝓducit ꝑmaꝫ imo. vnde Uindocinenſis: Sponſam nõ cupias quã duxit primus imo. Floreat illeſus ꝓrimitatis amor. Quidã aũt dicũt ꝙ immo ſcribit᷑ ꝑ duo m: quos ego nõ ſequor.

I mpar ris.i.ſine pare: nõ par: infimus. ⁊ componit᷑ ab in ⁊ par: ⁊ mutatur n in m: ⁊ ẽ omnis generis: ⁊ cor. penl̃. genitiui imparis.

I mpatiens in patiens exponit᷑.

I mpedatura re dicit᷑ pedis menſura: vel ĩpreſſio: vel inueſtigatio. Peda aũt dicit᷑ veſtigiũ hoĩs. vnde poteſt dici pedo das: ⁊ per compoſitionẽ impedo das. ⁊ inde hec impedatura re.

I mpedio dis diuiditum dire.i. retinere quaſi in pedicaꝫ trahere: vel in pedicam ponere. ⁊ cõponit᷑ ab in ⁊ pedica. ⁊ ab ĩpedio dr̃ hoc impedimentũ ti.

I mpegi preteritũ de impingo gis: ⁊ ꝓdu. pe.

I mpello lis puli ſum ab in ⁊ pello lis deriuat᷑ ⁊ mutat᷑ n in m. ⁊ eſt impellere quaſi intus vel valde pellere. vñ impulſus ſa ſum: ⁊ impulſiuus ua uum.

I mpendeo des di dere ſum.i. iminere: ingruere: inſtare: ſuſpendere. ⁊ componit᷑ ab in ⁊ pẽdeo des. Heſter. xiij. Eo ꝙ eis certa mors impenderet.i. imineret: vel iſtaret

I mpendiũ. ab ĩpendo dis dicit᷑ hec impenſa ſe: ⁊ hoc impendium dij: ambo ꝓ expenſa vel diſpenſa. ⁊ impẽdio aduerbium.i. ſedule: intente. Inuenit᷑ etiã impendium ꝓ ſtudio ⁊ ſedulitate. vnde impendioſus ſa ſum.i. ſedulus: intentus. vnde impendioſe aduerbium. ⁊ hec ĩpendioſitas tatis.

I mpendo dis di ſum dere.i. donare: exhibere. Et componit᷑ ab in ⁊ pendo dis.

I mpenetrabile.i. inacceſſibile ſm̃ Pap.

I mpenitens tis gene. omnis.i. nõ penitens: ex in ⁊ penitens componit᷑.

I mpenſo ſas: frequenter impendere: ⁊ format᷑ ab impẽdo dis di ſum ſu: u in o cõuerſa.

I mperator. ab impero ras dicit᷑ hic imꝑator toris: quod dicit᷑ aliquãdo induꝑator: du ſyllaba interpoſita cauſa metri: ⁊ tunc oportet m mutari in n añ d. ⁊ hec imperatrix cis. ⁊ imꝑatorius ria rium: ⁊ hoc imperiũ rij. vnde hꝫ ⁊ hec imperialis ⁊ hoc le. ⁊ imperioſus ſa ſum.i. altus: nobilis: ⁊ autẽticus: impio ⁊ poteſtate ⁊ dignitate plenus. ⁊ compatur. vñ impioſe ſius ſime aduer. ⁊ hec imperioſitas tatis.i. maieſtas.

I mperegre penul. corre. aduer. eſt. ⁊ eſt idem qȝ inſtabiliter: vel ſine certa manſione. ⁊ componit᷑ ab in ⁊ peregre: n cõuerſa in m.

I mperioſus in imꝑator exponit᷑.

I mperito tas.i. frrequenter impero: ⁊ format᷑ ab hoc ſupino imperatu: a mutata in i correptã: ⁊ u in o ſit impe rito tas taui tare.

I mperitus ta tum.i. nõ peritꝰ: nõ inſtructus: non doctꝰ. ⁊ componit᷑ ab in ⁊ peritus. ⁊ comparat᷑ imperitꝰ tior ſimus. vnde imperite tius ſime aduerb. ⁊ hec imperitia tie: ⁊ produ. ri.

I mpero ras raui ratũ.i. ꝑcipio: ex in ⁊ paro ras cõponit᷑ ⁊ mutat᷑ m in n: ⁊ a in e: ⁊ corri. penl̃.

I mpers. pars cõponit᷑ cum in ⁊ dicit᷑ impers tis.i. expers ſine parte. Ambroſius ſup Egiſippum: Ueſtro prelio omnes iplicabunt᷑: nec erit noſtra vlla regio: veſtri impers decoris.

I mperſonale verbũ a quo naſcat᷑ habes ſupra in tertia parte in tractatu de verbo: caplõ de verbo impſonali.

I mpertior tiris: ⁊ impertio tis.i. tribuere: donare: parteꝫ dare. ⁊ componit᷑ ab in ⁊ partior tiris: vel partio tis ſm̃ antiquos. ⁊ facit ſupinũ imptitum: ⁊ ꝓdu. penl̃.

I mpes tis in impetus exponit᷑.

I mpetigo. ab impeto tis deriuat᷑ hec impetigo ginis: ſicca ſcabies ꝓminens cũ aſperitate ⁊ rotunditate forme. vnde impetiginoſus ſa ſum.i. ſcabioſus. Et compat᷑. vñ hec impetiginoſitaſ tatis.i. ſcabioſitas. ⁊ ꝓdu. impetigo penul. in ntõ: ſed in obliquis eã corri.

I mpetro tras traui componit᷑ ab in ⁊ patro tras: mutato a in e: ⁊ eſt verbũ actiuũ: ⁊ cor. penultimã naturalit᷑ ⁊ eſt impetrare: exorare: qȝ petitur obtinere: in petitione effectum habere.

I mpetus. ab impeto tis dicit᷑ hic impes pis: ⁊ hic impetus tus tui in eodem ſenſu. vnde impetuoſus ſa ſum.i. furibundus cũ impetu omnia faciens. ⁊ compat᷑. vnde impetuoſe ſius ſime aduer. ⁊ hec impetuoſitas tatis.

I mpiger gra grũ corri. pi naturaliter. ⁊ componit᷑ ab in ⁊ piger. ⁊ eſt impiger nõ piger.

I mpingo gis impegi impactũ. ⁊ cõponit᷑ ab in ⁊ pango gis: quod eſt iungo vel impello. Et ſcias ꝙ impingere i uenit᷑ ꝓ ceſpitare: ⁊ in hac ſignificatiõe eſt neutꝛ. vñ ꝓuerbior. iij. Et pes tuus nõ impinget. Inuenit᷑ etiã pro impellere: ⁊ ſic eſt actiuũ. vnde Eccl̃. xiij. Nõ improbꝰ ſis ne impingaris. Inuenit᷑ etiã impinguo guas guaui: ⁊ ſcribit᷑ per u in vltima ſyllaba.

I mpius. ex in ⁊ pius cõponit᷑ impius pia piũ: qui ſine pietate eſt. ⁊ ponit᷑ ꝓ infideli: iniquo: qꝛ nõ eſt equs ſed iequalis: ⁊ prauis operibꝰ maculatus. ⁊ oĩs impius eſt iniqus: ſed nõ ecõuerſo. ⁊ compat᷑ per ſuppletionẽ impius magis impius impiſſimꝰ. vnde impie magis ĩpie impiſſime. ⁊ hec impietas tatis. ⁊ impio impias.i. ĩpia agere: vel impiũ facere. vnde Prudentius in libro hymnor: At qui inqnatũ vitijs cor ipiauit. Et ſcias ꝙ iſta ꝓpoſitio eſt recipienda: Iſte lapis eſt nõ pius: nõ tñ eſt impiꝰ: qꝛ qum dico nõ pius nõ venit ꝑ appoſitioneꝫ: ⁊ priuat tñ: ſed impius ꝑuat ⁊ ponit: ſicut dixi in tertia parte in cap. de figura nominis.

I mplano nas naui nare.i.decipere vel in errorez ducere vnde eccli.xv. Non dicas:ille me implanauit. ⁊ componitur implanare vt dicūt qdā ab in ⁊ planos qđ eſt error vel vagatio.

I mploro ras raui ex in ⁊ ploro ras ɔponiť:⁊ eſt implorare:rogare:querere:vel impetrare:⁊ eſt vbuz actiuum ⁊ pduc plo ſm Hug. Pap.vo dic: Implorat cū flectu inuocat:vľ rogat:inquirit.

I mplumis.pluma cōponiť cū in ⁊ dr hic ⁊ hec iplumis ⁊ hoc me.i.ſine pluma:ſine barra:⁊ pduc plu.vñ Oui. Implumeſ calue puer cetuſq3 fuerūt.

I mpluuiū uij.i.lauariū guttatoriū p qđ decidit pluuia in domū.⁊ dr ab impluuio is.

I mpolitus ta tū dr inornat⁹:nō cōplanat⁹:non ſculpt⁹ ⁊ cōponiť ſm quoſdaz ab in ⁊ polio lis:⁊ pdu.li.

I mpomētū ti ge.neu.eſt id qđ extremi⁹ in cena poniť ſicut ſūt nuces ⁊ poma:⁊ dr ab ipono nis.

I mpono nis ex in ⁊ pono nis ɔponiť.⁊ eſt imppnere:iniugere:vel inculpare:vľ imputare:vľ ponere:⁊ tūc fac preteritū in ſui:⁊ ſupinū in ſituz. Itē imponere.i.decipē ⁊ tūc cōſtruiť cū dtō: vt impono tibi.i.decipio te. Gen. xxi. Quare impoſuiſti mihi.⁊ tūc facit ſup.in ſtuz.ſ. impono ſui ſtum.

I mportitor toris maſ.ge.qui portas fac ab in ⁊ portitor cōponitur ⁊ corripit ti.

I mportio tas i porto tas exponiť.

I mportunus na nuz cōponiť ab in ⁊ portunus:⁊ dr importunus infeſtus:pternus:inquietus:q2 non habeat portum.i.quietem: quaſi ſine portuno. vnde iportuni dicunť q̄ in naufragiū cito feruntur.⁊ cōparať.vnde hec importunitas tatis.i.infeſtatio:iqetudo.⁊ importuno nas.i.infeſtare:inqetare.

I mportuoſus ſa ſū:loc⁹ vacu⁹ portib⁹ ab in ⁊ portuoſus ⁊ cōpatur iportuoſior ſim⁹.vñ hec iportuoſitas tis.

I mpos tis cōmunis ge.i.impotēs q̄ votū ſuuz ad effectū deducere nō pōt:⁊ cōponiť ab in ⁊ pos tis.

I mpoſtor.ab impono ſui impoſtuz p decipio deriuaťħ impoſtor toris.i.deceptor q̄ male agit.⁊ inde impoſtorius ria riuz.i.deceptorius ria riuz:⁊ impoſt⁹ſta ſtum:in eodez ſenſu.ſ.deceptori⁹:mal⁹:pueſus. Stati⁹ thebaidos: Mēs cūtis impoſta manet.⁊ hec impoſtura re.i. deceptio.⁊ pdu.penľ.impoſtura.

I mpoſtus in impoſtor vide.

I mpotio tis tiui tire.i.diueſtire: vt impotiatis eum prebenda ſua.i.diueſtitatis.⁊ deriuatur ab impos potis.⁊ corripit po.

I mprecor.ab i ⁊ precor cōponitur imprecor caris cari catuz verbū deponen.i.execrari:maledicere. Poniť etiaz aliquādo in bona ſignificatione: vt iſte imprecatur illi bona.i.valde rogat vel adoptat. vnde imprecās tis ge. omnis. Geneſ xxiiij. Imprecātes proſpera.⁊ cor.pre. Hic nota q̄ imprecationes ſiue maledictiones que in ſacra ſcriptura inueniūť puta: Exurgat deus ⁊ diſſipētur inimici eius.⁊ ɔſiles tripliciter poſſūt intelligi. vno modo p modū pnunciatōis ⁊ p modū optatōis: vt ſit ſenſus:Diſſipenť inimici tui.i.diſſipabunť. Alio modo p modū optatiōis:vt.ſ.deſideriū optantis non referať ad penā hoiuz:ſ3 ad iuſticiā punientl ſm illud: Letabi iuſt⁹ quz viderit vindictā:q2 nec ipſe de⁹ puniēs letať i pditōe ipſoꝝ ipioꝝ:vt dr Sap.j.ſ3 i ſua iuſticia:q2 iuſt⁹ dñs:⁊ iuſticias dilexit. Tercio mō vt deſideriū referať ad remotionē culpe:nō ad ipſaz penā:vt.ſ.pctā deſtruanť:⁊ hoies remaneāt. Sciendū eſt etiā q̄ vt dic Greg. i.iiij.mora.tractās illō Job: Et maledixit diei ſuo. Scriptura ſacra duob⁹ mōis maledcm̄ mēorat: aliō videl3 qđ approbat:⁊ aliud qđ dānat. Alr.n.maledcm̄ pfert iudicio iuſticie:alr liuore vindicte. Maledcm̄ qppe iudicio iuſticie ipſi p⁹ hoi peccāti platū eſt: quz audiuit: Maledcā tra i opib⁹ tuis. Itē quz ad Abrahā dr: Maledicā maledicētib⁹ tibi. rurſū de maledcō qđ nō iudicio iuſticie:ſ3 liuore vindicte pmiť voce Pauli pdicātl admonemur qū ait: Bñdicite:⁊ nolite maledicē.⁊ rurſuz: Neq3.n.maledici regnū dei poſſidebūt. De⁹ ğ maledicere dr:⁊ tñ maledicē hō phibeť: q2 qđ hō agit malicia vindicte: de⁹ nō fac niſi examie ⁊ vtute iuſticie. Qū ğ ſancti viri maledcōnis ſniaz pferūt:nō ad hāc ex voto vltōis:ſ3 ex iuſticie examie erumpūt. Int⁹ eni ſubtile dei iudiciū aſpiciūt: ⁊ mala foras exurgētia q2 maledicto debeāt ferire cognoſcūt:⁊ eo in maledicēdo ñ peccāt: quo ab inťno iudicio nō diſcordāt. Hinc eſt q̄ petr⁹ in offerentē ſibi pecuniā Simonē ſniaz maledcōnis intorſit dicēs: Pecunia tua tecū ſit i pditōez.q̄.n.ñ ait eſt:ſ3 ſit:ñ in idicatio ſ3 i optatio mō ſe ħ dixiſſe ſignit Hinc Helias duob⁹ qnqgenariis ad ſe veniētib⁹ dixit: Si hō dei ſum: deſcendat ignis de celo ⁊ ɔſumat vos. Quoꝝ vtroruq3 ſnia quāta ſeueritatl rōne ɔualuit: terminus cauſe mōſtrauit: naz ⁊ ſimon eterna perditione interijt: ⁊ duos qnquagenarios deſup veniens flāma cōſūpſit. virtus ergo ſubſequēs teſtificať:q̄ mente maledictionis ſententia pmiť. Quz.n.⁊ maledicētl inocētia pmanet: ⁊ tñ euz q̄ malediciť vſq3 ad interitum maledictio abſorbet:ex vtriuſq3 ptis fine colligiť:q2 a bono ⁊ itimo iudice in reū ſententia ſumpta iaculať.

I mpreſentiaruz.i.in pñti mō:⁊ pōt eſſe pars cōpoſita:⁊ erit aduer.tpis Gen.l. Sic ipreſentiaruz cernitis. poreſt etiaz eſſe aduer.loci ſm quoſdā:⁊ tūc impſentiariū idē eſt quod in preſenti.

I mprimo mis ſi ſuz:ex i ⁊ pmo mis ɔpo.⁊ ē impmē valde pmē:vľ impmere.i.infigere:⁊ ē actū ⁊ cor.pri.

I mprobul⁹ la lum:penul.cor.i.aliquantulū improbus ⁊ deriuatur ab improbus.

I mprobus.pb⁹ ɔponiť cū in:⁊ dr improb⁹ ba buz.i.nō pb⁹: vľ inſatiabilis:iportun⁹:pſeruās.vñ: Labor iprob⁹ omia vincit.⁊ dr improb⁹ qi iſtās phibēti:⁊ eſt etymo. ⁊ cōparať.vnde improbe hius ſime aduer.⁊ hec improbitas tatis.⁊ vt dr in Greciſ. Improb⁹ eſt aliqs verbis factiſq3 proteruus.

I mpromptu.i.in manifeſto:ſed magis ſūt due ptes. vide in promptus.

I mproperiuz.ab impropero ras:qđ cōponiť ex in ⁊ ppero deriuaťħ iproperiū rij.i.duitiū:dedec⁹:iniuria:vľ driſio.vñ i Pſal. Improperia iproperātiū tibi ceciderūt ſup me. Jacobi.j. Qui dat oib⁹ abūdāter ⁊ ñ iproperat. qđ de⁹ dat ē bonitas:q̄ omnib⁹ cōmunitatis:q̄ abundanter largitatis:q̄ nō iproperat eſt ſūme curialitatis.

I mprouiſus ſa ſū:ex in ⁊ puiſus cōpo.⁊ eſt improuiſum qđ non pnideť:ſed ſubito accidit qđ fit.⁊ pdu.ui.

I mprudēs penul.pdu.in prudēs vide.

I mpubeo bes in pubes bis vide.

I mpuber beris pdu.penul.exponiť in puber.

I mpubes bis in puber vide ⁊ in pubis.

I mpudēſ ex in ⁊ pudēs cōpo.⁊ ē ipudēs nō pudēs:non verecūd⁹: cui pudor ⁊ pudicitia pcul ē Dan.viij. Cōſurgit rex impudēs facie ⁊ cor.pu.vñ Oui.de arte: Si doct⁹ videare rudi:petulāſue prudēti.

I mpudic⁹.pudic⁹ cōponiť cū in ⁊ dr ipudic⁹ ca cuz.i.adulť:obſcen⁹. Quidā tñ dicūt q̄ ipudic⁹ cōponiť ab in ⁊ podice:q2 podicē.i.fetorez dic q̄ turpitudinē iſert.⁊ cō

paraſ. vñ impudice cius ſime aduer. ꝛ hec impudicitia tie: ꝛ impudico cas. i. impudicuꝫ facere: inceſtare: ꝛ eſt actiuuꝫ ꝛ ꝓdu. di. vnde Oui. epi. Jlle cuꝫ pietate mea p̄cibuſq; pudicis. Et ſcias ꝙ duplex eſt impudicitia. ſ. ſpiritualis: ꝛ carnalis. Spūalis eſt q̄ per delectationeꝫ cogitationuꝫ intus tm̄ agitur. Carnalis eſt que corporalier agiſ ſeu cōpleſ. Fit aūt multis mōis. naꝫ modo ꝑ viſū: mō ꝑ auditū: mō ꝑ tactum: mō ꝑ cogitationē: mō ꝑ locutionē: mō ꝑ operationem. Talib⁹ fomētiſ nutriſ ꝛ excerceſ libido: ꝛ pōt aīa ſepari a deo.

Impulſus ſa ſum. i. valde pulſus: vel intus pulſus: ab impello lis dr̄. ꝛ hic īpulſus ſus ſubſtātiue.

Impunis. ab in ꝛ punio vel pena cōpo. impun⁹ na num: ꝛ hic ꝛ hec impunis ꝛ hoc ne: in eodem ſenſu. i. non punit⁹: ſine pena. Et quādoq; īpunis dr̄ immunis. ꝛ inde impune ꝛ īpuniſ aduer. ꝛ hec impunitas tatis. ꝛ eſt impune ſine pena: liber: ſine vindicta: vt Jmpune nō cedit. i. nō hꝫ ſucceſſuꝫ: vel nō accidit ſine pena.

Impunit⁹ ta tuꝫ. i. nō punit⁹: ꝛ copo. ab in ꝛ punio nis.

Impurus ra rum. i. non purus. ꝛ cōparaſ īpurus rior ſimus. vñ īpure ri⁹ ſime aduer. ꝛ hec īpuritas tatꝭ. ꝛ cōponiſ ab in ꝛ pur⁹. Uel pōt cōponi ab ī ꝛ puro ras. Et ab īpur⁹ deriuaſ īpuro ras. i. īpurū facere: ꝛ ꝓdu. pu.

Imus ma muꝫ. i. depreſſus: infimus.

J ante N

In ꝓpoſitio quādoq; cōſtruiſ cū actō caſu: aliqñ cū ablatiuo: aliqñ cū vtroq; ſil̄. Septē auteꝫ modis cōſtruiſ cū actō tm̄: ſex cū ablatio tm̄: tribus cuꝫ vtroq; indifferenſ ꝛ ſic in vniuerſo. xvj. modis cōſtruiſ cū caſib⁹. Quotiēs aūt in ſignificat motū de loco ad locū cōſtruiſ cū actō tm̄: vt Uado in vrbe: vado in eccleſiam: ſi ſuꝫ extra. Jteꝫ quotiens in ponitur ꝓ cōtra cōſtruiſ cū actō tm̄: vt vado in hoſtem. i. ꝯtra hoſtem. Jtē in adulteꝝ dico. i. ꝯtra adulteruꝫ. Jteꝫ quotiens ſignificat inde terminataꝫ infinitateꝫ cōſtruiſ cū actō tm̄: vt in Pſal. Dñs regnauit in eternū: ꝛ iuſti in ꝑpetuuꝫ viuent. Jteꝫ quotienſcūq; in cōſignificat diuturnitatem cōſtruitur cū actō tm̄: vt Uiſio quam hic vides in longos dies eſt. ꝛ Jſte ꝓpheti ſat in magna tꝑa. ꝛ ibi: Ut inhabitem in longitudinem dierum. Jteꝫ quotienſcūq; ad in ſubintelligiſ vſq; cōſtruitur cū actō tm̄: vt Qui odit aīaꝫ ſuaꝫ in hoc mūdo in vitam eťnaꝫ cuſtodit eam. i. vſq; ad vitā eternā. ꝛ ibi: Scio cui credidi ꝛ cert⁹ ſuꝫ: q꞉ potēs eſt depoſitū meū ſeruare in illuꝫ dieꝫ. i. vſq; ad illuꝫ diem. Uado in mōteꝫ. i. vſq; ad montē. Jtem quotiēſcūq; ī poniſ ꝓ iuxta cōſtruiſ cū actō tm̄: vt Jſti cōtēdebat iuxta regē in hunc modū. i. iuxta hūc modū. ꝛ ibi: Miſit ad ezechiaꝫ in hec verba. i. iuxta hec verba. Jteꝫ quotienſcūq; ī pōiſ ꝓ ſuꝑ cōſtruiſ cū actō tm̄: qȯ videſ eē tm̄mō qū liber oñdiſ ab aliq° exponi: vt Beda ī Mattheū. i. ſuꝑ mattheū. ꝛ ſic ſeptē modis ꝯſtruitur in cū actō tm̄. Sex aūt modiſ cōſtruitur cū ablatio tm̄: nā quotienſcūq; in ſignificat motionē fieri in eodeꝫ loco: cōſtruiſ cuꝫ ablatio tm̄: vt Milites currunt incíuitate: ego curro in campo. Jteꝫ quotienſcūq; in cōſignificat ꝑmanētiaꝫ in eodeꝫ loco: vel in re aliqua conſtruitur cum ablatiuo tm̄: vt Sum in domo: ſum in lecto: ſum in cogitatione: dormio in lecto. Jteꝫ quotienſcunq; ī ponitur ꝓ inter cōſtruiſ cū ablatiuo tm̄: vt Benedicta tu in mulieribuſ. i. inter mulieres. ꝛ ibi: Accepiſti bona in hominib⁹. i. inter hoīes. ꝛ ibi: Jn quib⁹ vocati eſtiſ vos. i. inter quos. Jteꝫ quotiēſcūq; ī ponitur ꝓ intra: cōſtruiſ cū ablatiuo tm̄: vt Oratio mea in ſinu meo cōuerteſ. i. intra ſinum meuꝫ. ꝛ ibi: Nec cōcluſiſti me in manib⁹ inimici. i. intra man⁹. Jtē quotiēſcūq; ī poniſ ꝓ cū: cōſtruiſ cuꝫ ablatio tm̄: vt in baculo meo trāſiui iordanē. i. cū baculo meo. Jtē quotiēſcūq; ī poniſ ꝓ ante: cōſtruiſ cuꝫ ablatio tm̄: vt Dirigaſ dñe oratio mea ſic̄ incenſuꝫ in cōſpectu tuo. i. ante ꝯſpectū tuuꝫ. ꝛ ibi: Hoc ē miraculuꝫ in oculis nr̄is. i. añ oculos noſtros. Cū vtroq; caſu ꝯſtruiſ indr̄nſ. Quotiēſcūq; ī ponitur ꝓ ſuꝑ: ꝯſtruiſ cū actō: vt loqueſ paceꝫ in plebē ſuam. i. ſuꝑ plebē ſuam. Cuꝫ ablatio: vt Miſit de⁹ filiū ſuū in terrꝭ. i. ſuꝑ t̄ras. ꝛ ibi Jacta cogitatū tuū in dño. i. ſuꝑ dñꝫ. Jtem quotienſcūq; in poniſ ꝓ ꝑ: qñꝫ ꝯſtruiſ cum ablatio: qñq; cuꝫ accuſatio. Cuꝫ actō qñ ſig̃t localē tranſitionē: vt Aꝑite mihi portas iuſticie: ꝛ ingreſſus ī eas. i. ꝑ eas. Cuꝫ ablatio qñ notat adminiſtratōeꝫ: vt Multifarie mľtiſq; mōis olim de⁹ loquēs patrib⁹ in ꝓphis. i. ꝑ ꝓphas. Jteꝫ quotienſcūq; in poniſ ꝓ ad: ꝯſtruiſ qñq; cuꝫ ablatio: qñꝫ cū actō. Cū actō qñ localē motionē deſignat: vt Jmpulit ī lat⁹ tuum. i. ad lat⁹ tuuꝫ. ꝛ Uado ī hoſtes. i. ad hoſtes. Cuꝫ ablatio vt dñs erit ī latere tuo. i. ad lat⁹ tuuꝫ. Jta dic̄ Hugꝭ. ſm aūt Ariſ. ſic diſtinguūſ modi de in: Naꝫ p̄mo mō diciſ aliq̇d eſſe ī aliquo ſicut pars integraľ in ſuo toto: vt digit⁹ in manu: paries ī domo. Secūdo mō ſicut totū integrale ī ſuis ꝑtib⁹: vt dom⁹ eſt ī pariete tecto ꝛ fundamēto. Tertio aūt mō ſicut ſpēs in genere: vt homo in aīali: ꝛ vniuerſaľr quodlibꝫ īferi⁹ in ſuo ſuꝑiori. Quart⁹ mod⁹ eēndi in dr̄ ſic̄ gen⁹ in ſpecie: vt aīal in hoīe: ꝛ vnūquodq; diffiniēs ī ſuo diffinito. Quint⁹ mod⁹ eēndi in aliquo eſt ſicut forma in mā. Et iſte quint⁹ mod⁹ ſubdiuidiſ: q꞉ quedā eſt forma ſubālis: vt aīa eſt forma ſubſtantialis homis. Alia aūt eſt accñtalis: vt albedo eſt forma accñtalis hoīs. ꝛ prima eaꝝ dr̄ ꝓprie eſſe in ſicut ē forma in mā: ꝛ aīa in corꝑe. Alia dr̄ eſſe ſic̄ accñs in ſubiecto: vt albedo ī pariete: ꝛ color ī corpore. Sext⁹ modus eēndi in eſt ſicut aliq̇d ī p̄ma cā efficiente: vt regnū in regente. Septim⁹ mod⁹ eēndi in eſt ſic̄ aliq̇d in fine: ſicut virt⁹ in beatitudīe. Octau⁹ mod⁹ eēndi in eſt ſic̄ aliq̇d in vaſe: ꝛ vniuerſaľr ſicut locatū in loco. Hos aūt octo modos eēndi ī diſtiguit Ariſ. ī phyſica ſua. Boeti⁹ aūt aſſignat. ix. q꞉ ſubdiuidit q̇ntuꝫ modū in duos: vt dcīꝫ eſt.

Inaffabiľ. affabiľ cōponiſ cū in: ꝛ dr̄ hꝭ ꝛ hꝭ inaffabiľ ꝛ hꝭ le: inſuauis ꝛ auſter⁹ ad loquendū.

Inalto tas taui tare. i. ī altum extollē: ꝛ cōponiſ ab in ꝛ alto altas.

Inanimo mas maui are. i. valde aīare: ꝛ cōponiſ ab in ꝛ animo mas.

Inanis. ab in ꝛ van⁹ cōponiſ hic ꝛ hꝭ inanis ꝛ hꝭ ne: q̄i in uan⁹. i. valde van⁹: ꝛ cōparaſ. vñ hec inanitas tatis. Et inanio nis iui ire. i. inanē facere: adnihilare: euacuare. deꝑmere: diminuere. ꝛ eſt actm̄ cum oīb⁹ ſuis cōpoſitis ꝛ ꝓduc̄ a. vñ Cato: Hoc faciūt ſtulti quos gloria vexat inanis. Et vt dic̄ Maxim⁹: differūt iane ꝛ vanū: q꞉ vanū eſt q̇cq̇d nulli⁹ ponderꝭ aut virtutꝭ firmitate ꝯſiſtit. Jnane eſt quicq̇d cuꝫ ſecľo pñte deficiēs ad vitam nō trāſit eternā. Quicq̇d. n. ꝓ carnali honore laboraſ corruptibili cuꝫ carne labiſ.

Inarro ras raui rare. i. in arrā ꝓ aliquo dare: ꝛ cōponiſ ab in ꝛ arro.

Inaurꝭ. ab in ꝛ aurꝭ cōponiſ inauris rie. i. annul⁹ q̄ in aure ꝑforata geſtaſ. Jtem iaures dicunſ filateria idoloꝝ ſicut dic̄ glo. ſuꝑ Geñ. xxv. a.

Incarcero ras raui rare. i. ī carcerem ponere: ꝛ cōponiſ ab in ꝛ carcer carcerꝭ.

I ncarno nas naui nare verbū actiuū.i.induere carnem
vñ incarnatus ta tum.a quo hec incarnatio onis.⁊ cō
ponit̄ vt ícarno nas ab in ⁊ caro carnis.
I ncaſſuz.ab i ⁊ caſſis ſis cōponit̄ incaſſuz aduer.i.fruſtra
ſine cauſa: q̄ſi ſine caſib⁹ ſine quib⁹ venatio inanis eſt:
vl' cōpo.ab ī ⁊ caſſuz aduerbio q̄litatī ſ₃ Hug. Pap̄.ēt
dic̄: Incaſſuz irritū:fruſtra: īfructuoſe:ſine cauſa.
I ncaſtratura re dr̄ incauatura lignoꝝ p quā mutuo ſibi
copulant̄:ſicut pat₃ in extremitatib⁹ aſſerum cōtinua
toꝝ.⁊ dr̄ incaſtratura: q₂ in eo q̄ſi in caſtro vniunt̄ li
gna ⁊ muniūtur.
I ncauſtū ſti in encauſtū exponit̄.
I ncedo.ab in ⁊ cedo dis cōponit̄ incedo dis ſi ſuz dere.i.
ire: ⁊ eſt nobiliuz.⁊ regit poſt ſe ntūz:vt incedo ſup̄mus
Uide plenius de hoc in t̄cia parte vbi agit̄ ō regimie in
caplo de noiatiuo caſu.
I ncenatꝰ ta tum.i.non cenatꝰ: Dañ.vj. Et abijt rex i do
muz ſuam: ⁊ dormiuit incenatus.
I ncendo dis di ſuz.i.valde accendere:verbuz actiuū eſt:
⁊ ꝯpo.ab ī ⁊ cādeo des:ſic̄ ⁊ accēdo dis: ⁊ ſuccēdo dis.
I ncenis.ab in ⁊ cena ꝯponit̄ hic ⁊ h̄ incenis: ⁊ h̄ ne:q̄i ſi
ne cena.i.ieiunꝰ: ⁊ ꝑducit penl't.
I ncenſum ſi.i.thus ab incendo dis dr̄.
I ncentiuus.ab īcendo dis dr̄ hic īcentiuuꝰua uū: ⁊ h̄ in
centiuū ui:qꝺ incendit:vl' eſt⁹ libidis: ⁊ ꝑdu.penl'.
I ncentor.ab incendo dis dr̄ hic incētor toris vñ dic̄ Iſi.
Incentor dicit̄ ab eo qꝺ incendat atq₃ inflāmet.⁊ ad
dit: Incentor eſt q̄ praua ſuggeſtione cor alioꝝ ſuccen
dit: ⁊ ꝑſuadendo inflāmat.
I nceſſo ſis ſiui ſituz v̄buz actiuū.i.ꝓuocare:ab incedo dis
dr̄.vñ Boetiꝰ:Tu ſolebas inceſſire p̄ſentē fortunaz.
I nceſſus ſus ſui.i.itio ab incedo dis inceſſuz dr̄.
I nceſtus.Caſtꝰ vl' ceſton compo.cū in.⁊ dr̄ inceſtus ſta
ſtuz:q̄ſi incaſtus q̄ cū moniali:cōſanguinea:vel virgine
concūbit.vñ hoc inceſtuz ſti.⁊ īceſtꝰſtꝰſtui:talis coitus
illicitus: ⁊ inceſto ſtas verbū actiuū.i.taliter impudicare
ſm Hug.vide in raptus.
I nchoatiuū v̄bū definit in ſco: ⁊ ſignificat initiuz actꝰ vel
paſſionis ſui p̄mitiui: vt pleniꝰ dixi in tractatu de ſpēbꝰ
v̄boꝝ in ca.de verbo inchoa.
I nchoo as aui are atū.i.incipe.vnde inchoatꝰ ta tuz.i.in
ceptꝰ.vñ ichoatio onis.i.inceptio.Itē ab inchoo ichoo
atiuus ua uz.i.iceptiuus.
I ncido dis di dere ſup̄.caret.i.in aliqua ꝑte cadere.vnde
in Luca.x.ca.f. Incidit i latrones.⁊ cōpo.ab in ⁊ cado
dis: ⁊ corr.ci. Item inuenit̄ incido dis di ciſuz dere: qꝺ
compo.ab in ⁊ cedo dis cidi.⁊ ꝑdu.ci vbiq₃.vñ verſus:
Qui putat incidit:incidit ille cadēs.
I ncieo cies ciui citū.i.vocare:cōmouere: ꝓuocare: ab ī ⁊
cieo cies cōpo. Item dr̄ incio cis ciui citū:ab ī ⁊ cio cis.
I ncincta cte fe.ge.i.pregnās q̄ſi ſine cinctu:q₂ p̄cingi for
tit̄ vterus nō ꝑmittit.⁊ cōpo.ab in ⁊ cingo gis.
I ncio cis exponit̄ in cieo cies.
I ncipio pis cepi ceptū:ab in ⁊ capio pis cōpo. ⁊ corri.ci.
Inuenit̄ etiā incipit v̄bū iꝑſonale.Nota ꝙ ſūt q̄daz ver
ba iꝑſonalia nō ſimpliciter:ſed ex adiūcto q̄ ſequnt̄ cō
ſtructiōes illoꝝ verboꝝ iꝑſonaliū q̄bus adiūgunt̄.ſ.in
cipit ſolet:deb₃:deſinit:pōt: vt Socratis icipit intereſſe
legere: Sic̄ pleniꝰ dixi in tercia ꝑte vbi egi de verbis in
capi.de verbis iperſonalibꝰ.
I ncircūſcriptꝰ pta ptū.i.termīo carēs: q̄ circūcludi neq̄t
⁊ deriuat̄ ab incircūſcribo bis.Et ſcias ꝙ ꝓprie corpꝰ
a loco circūſcribit̄.aīa vero vel angelus non circūſcri
būt̄ ꝓprie ⁊ abſolute loquēdo:tñ reſpectu dei ⁊ angelꝰ
corpꝰ dr̄ ⁊ circūſcribit̄.vnde dic̄ Greg.Et mittūt̄ igitur
angeli ⁊ aſſiſtūt: q₂ ⁊ ſi circūſcriptꝰ eſt angelicus ſpiritꝰ
ſūmus tñ ſpiritꝰ iꝑe q̄ deꝰ ē circūſcriptus nō eſt.Angeli
itaq₃ miſſi ante ip̄z ſūt: q₂ quolib₃ miſſi veniāt intra ip̄m
currūt.Prop̄e tñ angelꝰ in loco nō dr̄ eē diffinitiue:q₂
ita ē i vno loco ꝙ ē vbiq₃:vl' ī pluribꝰ locī. S₃ deꝰ vbiq₃
eſt eſſencialit̄:p̄ñtialit̄: ⁊ potētialter.
I ncifiuus ua uum.i.nō in tp̄e ſectꝰ:vel īmaturus:vel ſuꝑ
fluus.⁊ deriuat̄ ab īcido dis.Hora.in odis:Ut gaudet
incifiua decerpēs pira.⁊ hoc incifiuū ui pōt dici ſubſtā
tiue ſuꝑfluuz illud qꝺ incidit̄ de aliqua materia.vide
etiaz in proficuus.
I ncito tas:cōponit̄ ab in ⁊ cito tas.vide i cito tas.
I nclemēs.ab in ⁊ clemēs cōponit̄ inclemēs tis ge.omis
vnde h̄ inclemētia tie: ⁊ dr̄ iclemēs:inexorabil':crudel':
imiſericors:ipiꝰ.⁊ ꝑduc̄ cle.vñ in aurora dr̄:Donec ho
norat eas ſūmi clemētia regis.
I nclino ex in ⁊ clino nas cōpo.iclino nas aui are: q̄ſi in
tus clinare.i.reflectere.vñ h ⁊ h̄ inclis ⁊ h̄ ne: ⁊ iclinus
na num:idem.⁊ hoc inclnatoriū rij: ⁊ ꝑdu.cli.inclino.
vñ in aurora dr̄:Tūc caput iclinat emiſſus ſpūs exit.
I nclytꝰ ta tū:penl'.corr.in clytꝰ exponit̄.
I ncludo dis in claudo dis exponit̄.
I nclunior aris atū.i.cōcubitū pati.⁊ cōpo.ab in ⁊ clunis
Inuenit̄ etiaz iclunio as verbū actiuū ꝑ clunes incurua
re:vel eleuare.
I ncluſor ſoris maſ.ge.⁊ hic incluſoriꝰ rij:dr̄ ille q̄ vicino
rum claudit pecora ꝓ ferefacto: ⁊ dr̄ ab includo dis ſm
Hug.Incluſor etiā pōt dici q̄ aliq̄d includit:ſicut auri
faber q̄ includit gēmaz in annulo.⁊ ꝑdu.penl'. incluſor
taz in ntō quā in gtō.
I ncola le.ab īcolo lis dr̄ hic ⁊ hec incola le cōmunis ge.
⁊ cor.penl'.i.aduēticiꝰ.Incola eni nō idigenā:ſed adue
naz deſignat.vide in īquilinꝰ.
I ncolatus.ab incola dr̄ incolatꝰ tus tui.i.inhabitatio vl'
manſio.vñ ꝓpheta:Heu mihi q₂ incolatus meus ꝓlon
gatꝰ eſt.i.inhabitatio:ꝑegrinatio:māſio.
I ncolo lis in colo lis exponit̄.
I ncolumis.ab in ⁊ columis:vl' colūna cōpo.hic ⁊ hec in
columis ⁊ hoc me:idez qꝺ columis.⁊ eſt ibi in non pri
uatiuum:ſed augmētatiuum ⁊ intentiuū:q̄ſi valde ere
ctus:fortis:ſtabilis:alacer.⁊ ꝯpat̄.Iñ hec incolumitas
tatis.i.ſanitas alacritudo.
I ncomicio cias in comiciū cij exponit̄.
I ncomodo das:in comodus exponit̄.
I ncōpetens.cōpotēs cōpo.cū in ⁊ dr̄ in cōpetēs tis ge.
oīs.i.cōueniēs ⁊ ꝯpat̄ icompetēs tior ſimꝰ.vñ hec icō
petētia tie.i.incōueniētia.⁊ corr.pe.
I ncōplexus.ab in cōplexus cōponit̄ in cōplexus xa xū.i.
nō cōplexus.Uñ a dialecticis terminꝰ cōplexus dr̄ qui
cōſtat ex pluribꝰ dictionibꝰ:vt homo albus: Terminus
vero incōplexus dicit̄ ille qui vnica dictiōe cōtentus
eſt vt homo.
I ncōcinus.ab in ⁊ cōcinus cōpo.icōcinus na nū.i.icon
gruus:nulli cōcors:in quo diſcordāt mores inter ſe: ⁊
ab alijs.⁊ cōparat̄ vt incōcinꝰnior ſimus.vñ incōcine
nius ſime aduer.⁊ hec incōcinitas tatis.
I ncōditus.i incōpoſitus: inordinatꝰ:ipolitus:rudis:ſm
Pap̄.⁊ ꝑdu.pel'.Itez pōt eā corripere: ſicut cōditꝰ pōt
corripi.⁊ ꝑduci in penl'.vide i cōditꝰ ⁊ in iteriectio.
I ncōiugꝰ expo.in cōiugus.
I cōſultꝰ ta tuz:expo.in cōſultꝰ.
I ncōſutilis.a cōſuo is deriuat̄ hic ⁊ hec conſutilis ⁊ hoc
le:qꝺ cōponitur cū i: ⁊ dr̄ hic ⁊ hec incōſutilis ⁊ hoc le

penl'.cor. Joh.xix. Erat aūt tunica incōſutil'.i.cū pan‑cis ſuturis: vt eſſet minoris ſumptuſ. Paupes eni ſol ēt q̄to minus poſſūt pannos diuidere: ⁊ paucas ptes fa‑cere: vt fortiora ſint idumēta ⁊ minoris ſūptus. Quidā; vero ſic exponunt: Jncōſutil'.i.ſine ſutura acus: ſ; reticu lato opere facta: ⁊ ideo aperte ſcindi nō poterat. ſed nō ē veriſiſe q̄ iſta tunica tāte eſſet artl: qū chriſt⁹ paup eēt ⁊ ſūme humilis. Erat aūt ɔtexta deſup.i.ꝑtota; ptē ſu‑periorem habebat pannu; ex tranſuerſo deſup poſitū ad modū corrigie i pellicijs: vt fortior eſſet. Chryſo. ſic dic: Duplex erat iſta tunica per totu;.i.duplicato pāno ſm morem paleſtine regiōis: vbi pauperes habent veſtes cauſa fortitudis. Quidā aiūt allegoria; p iſtud oſtendi: quonia; non ſimplicif homo erat qui crucifixus erat: ſed deſup deitatē habebat. Quida; ipa; ſpē; tunice aiūt euāgeliſta; hiſtorice deſignare. q: eni in paleſtina du‑os pānos cōmittētes ita ſubtexerūt indumēta: oſtēdit Johānes quonia; tal' erat tunica ex his: q: deſup ſub‑texta. Jſta tunica ferf a beata virgine ipi chriſto in īfā‑tia facta ⁊ aptata fuiſſe: ⁊ creuit cū ipo creſcēte. Qd nō dz eē īcredibile: qu; ſile miraculū ɔtigerit filijs iſrl' i ſoli tudine: vt habef Deu.ca.viij.

I ncōtaminat⁹ ta tū: ⁊ df ipollut⁹: incorrupt⁹: nō detur‑pat⁹: nō cōtaminat⁹. ⁊ cōponif ab in ⁊ cōtaminat⁹.

I ncōtinēs tis ge.oīs.i.nō cōtinēs: ab in ⁊ ɔtinēs. vñ hec incōtinētia tie.i.nō cōtinētia. vide in cōtineo nes.

I ncrepo pas pui ⁊ increpaui inuenif. ⁊ corri.cre. vide ſu‑pra in crepo crepas.

I ncuba he cōmunis ge.penul.cor.q̄ vl' q̄ ſꝫ incūbit vl' in cubat. ⁊ df ab incubo bas vel incūbo bis.

I ncubi vl' icubones idē qd piloſi q̄da; demōes ſūt. vide ī piloſus. ⁊ cor.penul' icubi: ſed incubones eā ꝑdu.

I ncudineus nea neū: qd ptinet ad incudem: ⁊ deriuatur ab incus incudis.

I nculco. ab in ⁊ calco cas cōponif inculco cas caui ca‑re: valde calcare: int⁹ calcare: verba iterando multipli‑care: iactare: ⁊ couertitur a ſimplicis in u.

I ncunctāter aduer.i.dubitanf ſm Pap.

I ncuria.i.negligētia ab eo q̄ cure nō ſit ſm Pap.

I ncurſo ſas vbu; frequētatiū: ⁊ formaf ab incurſu ſup. de incurro ris: u mutata in o.

I ncus. ab incudo dis deriuaf hec incus cudis.i. inſtru‑mentu; illud ſuper qd fabricaf: q: in ea cutif aliqd.i.fe riendo ꝑducif: Ueteres eni nō icudē: ſed intude; voca bāt: q: in ea metallū tūdaf.i.tendaf. vñ intudis dicitur malleus a tūdēdo.i.tendēdo. ⁊ ꝑdu.tu: ſicut cudo dis vide in cudo dis.

I ncuſo ſas exponif in accuſo ſas.

I ndago gas gaui gare.i.īquirere: inueſtigare. vnde hec i dago ginis inueſtigatio: inq̄ſitio: ⁊ ꝑducit ga. vñ theo‑dol⁹: Nec cuiq; hoīm dedit idagare ſepulcru;. ⁊ videf in hoc verſu h vim habere littere.

I nde aduer. deriuaf ab i: ⁊ ɔponif vt deīñ: exinde: ꝑinde: proinde: ſubinde. Et differūt: q: exinde ⁊ deinde ⁊ ſub inde aduer. ſūt loci vel ordis. Perinde aduer. ſil'tudis vel q̄litatis.i.taliter. ꝑinde eſt coiūctio illatia.i.igitur Jnuenif tñ q̄nq; aduer. loci vl' ordis. ⁊ iſta q̄nq; apoco pāf vt exi. ꝑin ſubin pin: dein. ꝑ exiñ deinde ⁊c̄. Et ſcias q̄ oīa cōpoſita ab inde deberēt acuere penl'.iuxta re gulā illā: Si aliqua ꝑpoſitio cōponif cu; aduerbio ha‑bente penul.lōga; tūc ipa penul. dz acui: vt alōge: delō ge: abint⁹: excepto vno ſolo aduerbio.ſ. inde: qd ſi cō‑ponaf cū ꝑpoſitiōe: tūc ipā āſpenl'.acuenda eſt: vt exi‑de deinde ꝑinde ⁊c̄. ita dic. Hug. De hoc vide in ſecūda

pte i ipedimētl accēt⁹ in ca. de ipedimēto diſtictiōis.

I ndecor coris in decor coris vide.

I ndefeſſus ſa ſu;.i.infatigabilis: vl' indeficiēs ſꝫ Pap.

I ndemno nas naui nare natū: cōpo. ab in ⁊ damno nas ⁊ mutaf a in e: ⁊ eſt indēnare nō dānare indēnu; facē: vel oſtendere. vñ indēnat⁹ ta tū ⁊ hic ⁊ hec indēnis ⁊ h ne.i.ſine damno vl' damnatiōe.ſ. nō dānat⁹. vñ indēnit aduer. ⁊ hic ⁊ hec indēnitas tatis. Proſper: Jndēnis ꝑ‑prium: ſuat ſapiētia cenſū.

I ndept⁹ ta tu;.i.acq̄ſit⁹: Jn indipiſcor eſt.

I ndetōſus ſa ſu;.i. nō detōſus: ab in ⁊ detōſus.

I ndex. ab indico cas df hic ⁊ hec ⁊ hoc index cis: ⁊ indi‑cat. vñ hoc iudiciū cij. Judex etiā df penultim⁹ digitus .ſ. collatralis pollici: q: in eo īdicam⁹: ⁊ tūc eſt tm̄ maſ. ge. ⁊ corri. di.

I ndia dic q̄da; regio. Jñ indus da dum: ⁊ indic⁹ ca cu;: gentile. vñ ⁊ q̄dam gen⁹ coloris dictū eſt iudicū: q: i i dicis calamis inuenif ſpuma adherēte limo: ⁊ ē colorl cianei mixturā purpurei ceruleiq; mirabilem reddens ⁊ indic⁹ ci: q̄dam lapis alb⁹. Job. xxviij. dicif: Nō cōfe‑ref tinctis indie colorib⁹. Et ſcias q̄ indie tres eē ab hi‑ſtoriographis aſſerunf. prima eſt q̄ ad ethiopiā mittit: ſecūda que ad medos: tria que ad fine; facit. Jn hāc in greſſus eſt bartholameus apl's.

I ndicēs in dico cis vide.

I ndico cas penul. cor. in dico cas eſt.

I ndico cis penul'. ꝑdu. in dico cis eſt.

I ndictio. ab idico cis deriuaf hec indictio oniſ.i.edictio vel annūciatio: ſiue edictu;. Hic pōt queri quid ſit indi‑ctio ⁊ ad q̄d ſit inuēta ⁊ vnde inoleuit cōſuetudo vt in‑dictiōes vocarenf: ⁊ vbi ſumāt exordiu;: q̄liter indictio poſſit inueniri. Jndictio ſolet appellari idictionū cicl⁹ .i quīdeci; annoꝝ tps. Qñq; etiā indictio appellaf q̄li‑libet ann⁹ illi⁹ tpis: vt ꝑmus ann⁹ dicaf ꝑma indictio: ſe cūd⁹ ſecūda: tercius tercia: ⁊ ſic ꝑ ſingulos annos vſq; ad quintūdecimū annū indictōes venientes rurſus ad ꝑmu; anni ꝑncipiu; reuoluunf. Qñq; etiā dicebaf ōli; īdictio illō tps i quo ɔſil'ia tbuta ꝑſoluebāt romanis.ſ. ſpaciū annoꝝ q̄nq;. Jndictōes inuēte ſūt ad notādū q⁹ tpe aliq̄d ſit actū. ⁊ inuoleuit tal' ɔſuetudo a romaniſ. ⁊ tal' appellatiōis ratio ab eis ſumpſit exordiū: Romani .n. debellato orbe ⁊ ſibi tributario facto triplicē ordinē tempoꝝ ad triplex gen⁹ tributoꝝ ꝑſoluendū ꝑſcripſerūt Erat eni edictū in vniuerſos dicioni eoꝝ ſubditos: vt ſemper infra quīdeci; annos auro: vel argēto: ere: fer‑ro: ſoluerēt tributa: ⁊ hoc tali ordine. Cōſtituerāt ſic ro mani: vt ꝑmo q̄nquenio ſoluerēt aurū ⁊ argētu; ad ſu‑ſtētanda; rēpub. ⁊ ita q̄nq; anni dicebāf ꝑma indictio: Deiñ in alio q̄nquēnio.i. in alijſ q̄nq; annis ſolueretur es: ⁊ huiuſmōi metallū ad faciēdaſ imagines illuſtrib⁹ viris q̄ ꝑmeruerēt ⁊ ad depigēda fortia facta eoꝝ. vt eſ ſent i memoria. vñ finitis ꝑmis annis in principio ſexti anni fiebat edictū vt deinceps ſoluereſ es. ⁊ iſti q̄nq; an ni dicebāf ſecūda indictio. Jn tercia indictiōe ſoluebaf ferrū ex q⁹ fiebāt arma ad debellādos hoſteſ. vñ finita ſecūda īdictiōe i ꝑncipio vndecimi āni fiebat edictū: vt i illis q̄nq; annis ſolueref ferrū. Ultra aūt numerū q̄n deci ānoꝝ nō ꝑcedāt. ⁊ appellatū ē hoc tps q̄ndeci an‑noꝝ indictio vna: vel indictionū vn⁹ ciclus: in quo ple‑narie mūdus expleuit. qd a romanis indictū erat. Sic aūt a romaniſ actiōes ſuas notabiles ꝑ indictiōes āno tauerūt: ſic eccleſia romana adhuc ſpūalia ꝑſoluēs tri‑buta notabilia facta per indictiōes conſueuit ānotare. vnde adhuc ſingulis annis paſcali feſto cū anno dñice

animū ꝑpatū ad hoc ꝙ in ſingulari inimicū diligeret ſi
neceſſitas occurreret. Sed ꝙ abſqꝫ articulo neceſſita-
tis hō hunc actū īpleat vt diligat inimicū ꝓpter deum
hoc ptinet ad ꝑfectionē charitatis. qū enī ex charitate
diligaṫ ꝓrim⁹ ꝓpter deū: quāto aliq̄s magꝭ diligit deū
tanto etiā magis ad ꝓrimi dilectionē aſcendit nulla ī
micitia impediente: ſicut ſi aliquis multū diligeret ali
quē hominē amore ipſius: filios ipſius amaret etiā ſibi
inimicos: ⁊ totam eius familiā. vide in dilectio: ⁊ ī cha
ritas: ⁊ in amor.

I ninterpretabilis. ab in ⁊ interp̄tabilis ꝯponiṫ hic ⁊ hec
ininterp̄tabilis ⁊ hꝫ le: qꝺ īterp̄tari nō pōt. vel nō habi-
le ad īterp̄tandū. Hebre. v. Ininterp̄tabilis ad dicēdū.

I niqu⁹. equ⁹ adiectiuū cōponiṫ cuꝫ in: ⁊ dr̄ iniquus qua
quum. i. nō equ⁹. ⁊ ꝯpaṫ. vn̄ hec iniq̄tas tatꝭ. ⁊ cor. ꝑmā
vn̄ Pāphil⁹: Semꝑ iniquoꝝ ſcelus īpedit acta bonoꝝ.
⁊ ſcribiṫ iniquus ꝑ geminū u in vltima ſyllaba.

I nitus ta tum penꝉ. cor. i. inceptus: ab ineo inis initum.

I niungo gis xi ctum ex in ⁊ iungo gis cōponiṫ: ⁊ eſt in-
iūgere p̄cipere: ſicut vult Hug. Multū tamē ꝓbabili⁹
videṫ ꝙ iniunctio minus īportat q̄ꝫ preceptū: qꝛ qn̄ p̄-
latus vult aliquid inquirere vel inuenire: p̄us iniungit
⁊ poſtmodū facit p̄ceptū.

I niuria rie in iniurius eſt.

I niurius. ab in ⁊ ius cōponiṫ iniuri⁹ ria riū. i. tortuoſus:
nō ſeruans ius: q̄ſi ſine iure. ⁊ inde hec iniuria rie. i. iīu-
ſticia q̄ſi ſine ius: vel ꝯ ius: qn̄. ſ. fit aliquid ꝯtra ordinē
iuris. vn̄ iniurioſus ſa ſum. i. iniuri⁹: vel potius ille qui
patitur iniuriā ab aliquo. ⁊ comparaṫ. vnde iniurioſe
ſius ſime aduer. ⁊ hec iniurioſitas tatis. Itē ab iniuria
iniurior aris atus ſum iniuriari. i. iniuriā facere. ⁊ ꝯſtru
itur cū datō: vt iniurior tibi.

I niunx. iugū cōponiṫ cū in: ⁊ dr̄ hic ⁊ hec iniūx gis. Iteꝫ
cōponiṫ cū ſe: ⁊ dr̄ hic ⁊ hec ſeiunx gis in eodē ſenſu.
Iniuges dicunṫ boues nōdū iugo cōiuncti. Idē dicūṫ
ſeiuges: q̄ſi ſeorſum a iugo ſm Hug. Et in greciſmo dr̄:
Bos nōdū domitus a multis dr̄ iniunx.

I nnocens. i. nulli nocens. vide in noceo ces.

I nnocuus ex in ⁊ nocuus cōponiṫ innocuus cua cuū. i.
innocens: ⁊ cui nō noceṫ ſm Hug.

I nnoxius. ab in ⁊ noxi⁹ xia xiū: q̄ſi ſine noxa. Innoxius
ꝓp̄e dr̄ cui quiſqꝫ nocere nō nouit: nec ipſe alij.

I nnuba. ex in ⁊ nubo ꝯponiṫ hꝫ innuba be. i. innupta q̄
que nulli nupſit: ⁊ q̄ adhuc vultū ſuuꝫ nō velat: ⁊ cor.
nu ſicut ꝓnuba: lꝫ nubo bis eā producit.

I nnuitio onis fe. ge. ⁊ īterponiṫ i cā euphonie. deberet
enī dici innutio: ab in ⁊ nutus ti addita o.

I nnulus. ab innuo is deriuaṫ hic innul⁹ li. ⁊ ſunt innuli
filij ceruoꝝ: ab innuēdo dicti: qꝛ ad nutū matris abſcō
dunṫ. vnde innulinus na nū: ⁊ innuleus lea leū ī eodē
ſenſu. ⁊ hic innuleus lei idē qꝺ īnulus. Canti. ij. Simi
lis eſt capree innuloqꝫ ceruoꝝ.

I nnuo is nui tū. ex in ⁊ nuo is componiṫ. ⁊ ē innuere nu-
tum facere: vel ſignū dare intelligendi: ⁊ eſt neutꝝ.

I no grece: vinum dr̄ latine.

I nolitus. ab in ⁊ oleo les deriuaṫ inolitus ta tū. i. inſue-
tus: innatus: naturalis. vn̄ inolita bonitate. i. inſueta et
innata: ⁊ corripit li.

I nomellum. ab ino qꝺ eſt vinū ⁊ mel componiṫ hꝫ ino
mellum li. i. vini vel mulſi: ⁊ mellis cōfectio.

I nopinabilis. vide in opinor.

I nops. ops opis cōponiṫ cū in: ⁊ dr̄ hic ⁊ hec inops pis
Uel dic ſm ꝙ dicebatur antiquitus hic ⁊ hec ⁊ hꝫ ops
i. diues: fecundus: opulent⁹. ⁊ inde componiṫ inops

pis. i. pauꝑ. ſed differūt. inops ꝓprie dr̄ qui nihil habet
qui nec ſibi ſufficere pōt: nec alijs largiri. ſꝫ pauꝑ dr̄ q̄
lꝫ alijs largiri nō poſſit ſibiipſi tn̄ ſufficit. vn̄ ⁊ copula-
tionē recipiūt: vt ibi: Ego ſū pauꝑ ⁊ iops. ⁊ alibi: Pau-
peri ⁊ inopi tu eris adiutor. Uel inops cōponiṫ ab in
⁊ ops opis ꝓ terra: idē dr̄ inops q̄ſi ſine terra. i. inſepul
tus: q. ſ. caret ſepultura. vn̄ hec inopia pie ſm Hug. In
greciſmo dr̄: Nulli⁹ poſſeſſor inops homo dr̄ eſſe.

I nquilinus. ab incolo lis dr̄ inquilin⁹ ni. i. aduena: q̄ſi in
colens aliena. nō enī ꝓpriā ſedē: ſed in terra aliena īha
bitat. Sꝫ differentia eſt inṫ inquilinū ⁊ aduenā vel īco
lam. nam inquilini ſunt qui emigrant. nā incola nō in
digenā ſed aduenā deſignat. hec eſt ergo inter illa dif-
ferentia. Inq̄lini ſunt q̄ emigrāt: ⁊ nō ꝑpetuo ꝑmanēt
Aduene vel incole aduētitij ſunt: ſed ꝑmanētes ijdeꝫ ⁊
accole. Peregrini v̊o dicunṫ: qꝛ ꝑentes eoꝝ ignoranṫ:
ſunt enī de lōginq̄ regione. Indigene v̊o ſūt īde geniti
⁊ in eodē loco nati vbi habitant. vel inquilin⁹ cōponiṫ
ab in ⁊ culina. ſ. vilis ciuis: ⁊ aduentici⁹ ſm quoſdā.

I nquino nas naui. i. maculo: deturpo: ⁊ componiṫ ab ī
⁊ cunio nis: vel ab ī ⁊ coquina: ⁊ cor. qui. vn̄ ī Aurora
dr̄: Petrā qua gradiṫ virtus nō īquinat anguis.

I nquio quis ſm Hug. defectiuū eſt: ⁊ eſt tertie ꝯiugatio
nis. vn̄ v̊ſus: Tertia vult inq̇t: q̄rtaqꝫ ſumit ait. Ex hoc
colligiṫ ꝙ inquim⁹ cor. penꝉ. ſicut legimus: ſed aim⁹ ꝓ
ducit i ſicut audimuſ. ⁊ ſcribiṫ inquit ꝑ t: ⁊ nō per d: qꝛ
nullū verbū in d deſinit in tertia ꝑſona p̄ſītis indicati-
ui modi. ſm aūt analogiā fere tota eius declinatio in-
ueniṫ: vt ſupra oſtendi in tertia ꝑte in tractatu de p̄te-
ritis tertie cōiugationis ī p̄ncipio.

I nquiro ris. ab ī ⁊ q̄ro ꝯponiṫ: e ꝯuerſa ī i. vide ī q̄ro ris.

I nſanus. ſanus cōponiṫ cū in: ⁊ dr̄ inſan⁹ na nū. i. nō ſa-
nus. ⁊ ꝯpaṫ. vn̄ inſane nius ſime aduer. ⁊ hec īſania
nie: ⁊ inſanio nis niui nire. i. furere: ⁊ eſt neu. ⁊ ponitur
qn̄qꝫ ꝓ ſcribere verſus ⁊ facere vel cantare: qꝛ olim po
ete credebanṫ inſaniri qū verſus faciebāt: ⁊ ſtudio va-
cabant. vn̄ Uirgili⁹: Inſanire libet qm̄ tibi.

I nſcitia. ab inſcitus ta tū dr̄ hec inſcitia tie. i. ignorantia
vn̄ Hora. in epi. Sed turpē putat inſcitie metuitqꝫ litu
ram ſm Hug. Itē ſapie. xix. Aliā aſſumpſerūt ſibi cogi
tationē inſcitie. Itē ſapīe. xiiij. Sed in magno viuentes
inſcitie bello. Et ſcias ꝙ inſcitia formaṫ ab inſciti geniti
uo de inſcitus ta tuꝫ: addita a: qꝛ regula eſt: I ante cia
breuiaṫ in denominatiuis: q̄ formanṫ addita ſcia: vt iu-
ſt⁹ iuſti iuſticia: ſed inſcitia nō formaṫ addita cia: ſꝫ ad-
dita a: vt inſcitus ti: addita a fit inſcitia: ⁊ iō ꝓducit i an
tia: ⁊ ita teneas. vn̄ inſcitia ſcribiṫ per t in penꝉ. ſicut in-
ſcitus inſciti in vltima.

I nſcius ſcia ſcium: quaſi ſine ſciētia ab in ⁊ ſcius: quod
eſt ſciens componitur.

I nſenſis. ſenſus componiṫ cum in: ⁊ dr̄ hic ⁊ hec īſenſis
⁊ hoc ſe. i. ſine ſenſu.

I nſeto tas taui tare. i. filo ſetā adaptare: ⁊ componitur
ex in ⁊ ſeta te.

I nſidie. ab inſidio des dicūṫ he inſidie inſidiaꝝ: ⁊ hic in-
ſidioſus ſa ſū: ⁊ inſidior aris. i. īſidias tendere ⁊ p̄ꝑare.

I nſignis. ſignū componiṫ cū in: ⁊ dr̄ hic ⁊ hec inſignis et
hoc ne. i. p̄clarus: ornatus: nobilis: glorioſus: magne fa
me: q̄i hn̄s eminēs ſignū p̄ alijs. vn̄ hꝫ īſigne gnis ſubſtā
tiue. i. ornamentū. ⁊ inſignio gnis niui nire. i. nobilita-
re: ornare: exaltare: inſignē facere. ⁊ eſt actiuū inſignio.

I nſilo lis in ſalio lis exponiṫ: ⁊ cor. ſi.

I nſimulo. ab ī ⁊ ſimulo cōponiṫ inſimulo las laui lare
. i. accuſare: quia accuſatoris eſt ſimulare: in aduerſariū

quicq̄d pōt. ⁊ inſimulo₂ laris inuenit̄ in eodē ſenſu i genere deponēri ſm Hug. Item inſimulo.i.nō ſimulo nō fingo.vñ inſimulat⁹ ta tū.i.nō fictus.Sap.xxiij. In ſimulatū imperiū tuum po₂tans.i.nō fictum. vel com ponit̄ ab in ⁊ ſimulatus.

I nſinuatio onis fe.ge.exponit̄ in ſinuo as.

I nſipidus da dum.i.nō ſapidus penl̄.co₂.⁊ cōponit̄ ab i ⁊ ſapidus. ⁊ compat̄ vt inſipidus dio₂ ſim⁹. ⁊ ab h̄ gtō inſipidi:addita tas fit hec inſipiditas tatis.

I nſipiens ex in ⁊ ſapiens cōponit̄ hic ⁊ hec ⁊ hoc inſipi/ens tis.i. nō ſapiēs: q̄ſi ſine ſapo₂e ⁊ ſapia.⁊ compatur vnde hec inſipientia tie.

I nſiſto ſtis in ſiſto ſtis exponit̄.

I nſitio onis.ab inſero ris:vel ab inſitus ta tum inſiti:ad dita o fit hec inſitio onis.Et ſcias ꝙ inſero ris ui tū:idē eſt qđ plantare.⁊ eſt ꝓpe inſerere: plantare ꝑ immiſſi onē ramoꝝ ad inuicem.vñ Ouidius de remedi.Ueneat inſitio fac ramū ramos adaptet.

I nſolens.ab inſoleo les đr inſolēs tis ge.oīs.i.ſupb⁹: fa tuus:mo₂ib⁹nō cōueniens.⁊ compat̄.vñ inſolent̄ tius ſime aduer.⁊ h̄ inſolentia tie.i.ſupbia:fatuitas.vel pōt ↄponi inſolēs ab in ⁊ ſolēs q̄ſi nō ſolens:⁊ co₂.ſo.

I nſoleſco ſcis.i.īcipio ſolere.⁊ eſt incboa.huius verbi in ſoleo les:qđ componit̄ ab in ſoleo les.

I nſomnis.ſomnos cōponit̄ cū in: ⁊ đr hic ⁊ hec inſom/nis ⁊ hoc īſomne.i.ſine ſomno:ꝑuigil:qui do₂mire nō pōt. vñ h̄ inſomnia nie.i.vigilia vel vigilantia.⁊ hoc i/ſomniū:qđ videt̄ per ſomniū.⁊ eſt quedā ſpēs ſomni. vide in ſomniū.

I nſons.ab in ⁊ ſons ↄponit̄ inſons tis ge.oīs.i.innocēs innoxius.vñ in Eſopo: Inſontis animos flo₂ida ligua polit.⁊ compat̄.vnde inſonter tius ſime aduer.⁊ h̄ in/ſontia tie.i.innocētia.

I nſontia tie i inſons eſt.

I nſpicio cis xi ctū inſpicere:q̄ſi int⁹ↄſiderare. ⁊ cōponit̄ ab in ⁊ ſpecio cis:⁊ co₂.ſpi.

I nſtans tis exponit̄ in inſto ſtas.

I nſtar.ab inſto ſtas đr hoc inſtar īdeclina.i.ſimilitudo: potius ad ſimilitudinē.habet enī in ſe vim huius ꝑpoſi tionis ad.vñ nō debet recipere ꝑpoſitionē ad: niſi i ex/poſitione.vnde dicendū eſt:hoc eſt inſtar illius.i. ad ſi militudinē illius. Aliq̄n tamē īuenit̄:ad inſtar:ſed tūc ꝑpoſitio abundat.

I nſtauro ras raui đr ab inſtar.⁊ eſt inſtaurare:facere ſi/mile p̄o₂i:reſtituere:reficere: ad p̄o₂em ſimilitudinē ali quid facere:repare:qđ cōponit̄ vt reſtauro ras. ⁊ eſt re ſtaurare ꝓpe tertio repare. ⁊ đr inſtaurare q̄ſi in ſtatu₃ p₂iſtinū reducere:⁊ eſt etymo.

I nſtigo gas.ab in ⁊ ſtigo gas qđ eſt ſtimulare cōponit̄ inſtigo gas gaui. ⁊ eſt inſtigare valde ſtigare. ꝙ aūt đr inſtigare q̄ſi in ſtinctū agere:etymo.eſt. ⁊ ꝑdu.ſti. vñ i Auro₂a đr: Inſtigans ꝓceres voce minātē ſuos.

I nſtinctus.ab īſtinguo guis đr inſtinct⁹ cta ctū.⁊ hic in ſtinctus ctus.i.inſtigatio:pſuaſio:ſtimulatio:incitatio.

I nſtinguo guis xi ctū inſtinguere.i.inſtigare:pſuadē:vel mo₂tificare.⁊ componit̄ ab in ⁊ ſtinguo guis.

I nſtita.ab inſto ſtas đr hec inſtita ſte: quedā veſtis tala ris:que ⁊ ſtola đr. Inſtita etiā latū cingulū đr cu₃ quo puer ligat̄ in cuna. Inſtite etiā vt dicit Pap. ſunt pue lintheole que mo₂tuu₃ inuoluunt. Joh.xi.Ligat⁹ ma nus ⁊ pedes inſtitis:⁊ co₂ri.ſti.inſtita.

I nſtito₂.ab inſto ſtas đr inſtito₂ to₂is.i.mercato₂: q₂ in/ſtat mercibus emēdis.Job.xviij.Filij inſtitoꝝ ⁊c̄.ver/ſus Greciſmi:Qui vendit merces mercato₂ đr ille.In/ſtito₂ eſt qui ꝓ ꝑcio minuendo.Mercato₂ vendit:iſti to₂ ille emit.

I nſtituo.ex in ⁊ ſtatuo cōponit̄ inſtituo is.i.decernē:o₂/dinare.vnde hoc inſtitutū ti.⁊ hec inſtitutio onis.i.mo rum info₂matio.ſed ponit̄ etiā ꝓ quodā lib₂o legali tm̄ in plurali hę inſtitutiones inſtitutionū:⁊ hec inſtituta ho₂um inſtituto₂um.

I nſto.ab in ⁊ ſto ſtas componit̄ inſto ſtas ſtiti ſtitū pe/nul.co₂re.⁊ etiā inſtatū penl̄.co₂.inuenit̄.i.ↄ̄ ſtare:inui gilare:inſiſtere:inſudare.vñ inſtans ꝑticipiū ⁊ nomē:⁊ tunc compat̄.vñ inſtanter tius ſime aduer.⁊ hec inſtā tia tie.⁊ hoc inſtās tis đr tempus ſimplex. ⁊ ſic deſcri/bitur qđ qū ſit finis p̄teriti eſt p̄ncipiū futuri: vel quum incipit ſtatim eſſe deſinit.vel inſtans eſt b₂euiſſima ꝑs tempo₂is q̄ nō expectat ſucceſſionē.

I nſubulus. ab inſubulo las qđ cōponit̄ ab in ⁊ ſubulo las đr inſubul⁹ li:quoddā inſtrumentū in texēdo telā .ſ.circa qđ pann⁹ vel ſtamē inuoluit̄: q₂ inſubulat̄.i. ꝑ fo₂at̄ vt poſſit inuolui ⁊ retineri ꝓ volūtate texētis.vel cōponit̄ ab infra ⁊ ſupra:q₂ infra ⁊ ſupra ſit:⁊ co₂.bu.

I nſula le đr terra mari vndiq₃ circūſepta.vñ inſula dici tur:q₂ in ſole ſit ſita.i.in mari.

I nſulſus ſa ſum.i.nō ſalſus q̄ſi ſine ſapo₂e ſalis vel ſapi/entie.⁊ compat̄. ⁊ componit̄ ab ī ⁊ ſalſus ſa ſum inq̄/tum eſt nomen. Job.vi.Aut poterit comedi inſulſum: quod nō eſt ſale cōditum.

I nſulto.ab inſilio li liui lij vel lui inſultū tu: u in o cōuer ſa fit inſulto tas verbū frequen. Pꝛop₂ie quidem eſt in ſultare quadam cauillatione ⁊ deriſione hoſte₃ repel/lere.vñ de beato Laurentio đr:Et ſubijciētib⁹ pꝛunas inſultat leuita ch₂iſti qu₃ dicebat: Gyrate ⁊ verſate ad aliam partē.Quidā idiote legunt ibi:Exultat. ita dicit Hug. Papi.vo dicit: Inſultare.i.inſilire: ⁊ de alterius iniuria gaudere.

I nſultus tus maſ.ge.īuaſio:aggreſſio:quaſi ſaltus ī aliū impetuoſe factus.

I nſumo . ab in ⁊ ſumo cōponit̄ inſumo mis pſi mere.i. intus vel valde ſumere vel ↄ̄tra ſumere.

I nteger gra grum.i. inco₂ruptus. ⁊ cōpat̄ integer grio₂ gerrimus.vñ integre grius gerrime aduer. ⁊ hec itegri tas tatis.⁊ h̄ integritudo dinis. ⁊ iſte ablatiu⁹ integro ponit̄ aduerbialiter ꝓ itegre.⁊ componit̄ vt deintegro: exintegro.i.dehinc vel ex hinc:vel a p̄ncipio:vel de to/to ſiue ex toto. Ite₃ ab integer deriuatur integro gras graui grare.i.integꝛ facere:nouare.⁊ cōponit̄ vt reinte gro gras:⁊ interpoſita d frequēti⁹ đr redintegro gras. ⁊ hinc icboatiua integraſco ſcis: redintegraſco ſcis. Et ſcias ꝙaliter eſt in iſto incboatiuo q̄̃ in aliis. alia eni₃ incboatiua habēt ſignificationē eandē qua₃ hn̄t ⁊ ſua p̄mitiua:vt ſi ſua p̄mitiua ſignificant actū ⁊ eoꝝ incbo atiua.in hoc tn̄ alit̄ eſt.nā integro gras ſignificat actū ſed ei⁹incboatiuū ſignificat paſſionē. Integraſco eni₃ eſt incipio integrari.ſil̄r cōtingit in augeſco: l₃ de h̄ nō faciat mentionē Priſc. Integro actiuū eſt cū oīb⁹ſuis compoſitis:⁊ co₂.te. vnde i Auro₂a đr: Integrat ipo/nens omnibus ille manus.

I ntegraſco ſcis in integer exponit̄.

I ntellectibilitas in intelligo gis exponit̄.

I ntellectio onis.vide in quarta ꝑte in tractatu de tropiſ vbi agit̄ de ſynodoche.

I ntellectus in intelligo gis exponit̄. Hic nota ꝙ ſicut dicit Phs in.iij.de aia: In hoc differt itelligibile a ſen/ſibili:q₂ ſenſibile excellens deſtruit ſenſu₃. intelligibile aūt maximū nō deſtruit intellectū: ſ₃ ↄfo₂tat itellectū

Sed ɔ̃ hoc: q̄m de⁹ ſit maxīe intelligibilis quantū i ſe
eſt: q₂ eſt p̄mū intelligibile: videt̄ q̄ a noſtro intellectu
poſſit etiā nūc maxime intelligi. nō enī impediret niſi
ꝑp̄t excellentiā ſuā. Ad hoc dico q̄ quodāmō eſt ſıl̄e
in itellectu ꝛ ſenſu: ꝛ qdāmō eſt diſſıl̄e. Jn h̄.n.ſıl̄e ē:
q₂ ſicut ꝛ ſenſus nō pōt in id qđ nō eſt ꝓportionatum
ſibi: ita nec intellect⁹: qū oīs cognitio ꝑ modū cogno/
ſcentis ſit ſm̄ Boetiū. Jn h̄ aūt diſſıl̄e eſt: q₂ itelligibi/
le excellēs nō corrūpit ſicut excellens ſenſibile. vn̄ itel/
lectus nō deficit cognitione excellētis itelligibilis q₂
corrūpat̄: ſed q₂ ꝑ ſe attingit: ꝛ iō nō ꝑfecte deū videre
pōt intellect⁹ creat⁹. Jtē ſcias q̄ boni angeli: q₂ ſūt bo
ni: oꝫ q̄ habeāt plenā viſionē ſiue intellectū eoꝝ oium
de quib⁹ eſt fides quantū ad viſionē glorioſam q̄ fidei
ſuccedit: ꝛ iō ſicut fides credit corpus chriſti eſſe ſub ſa
cramento: ita viſione beati vident. Credo aūt q̄ oīa q̄
ſunt fidei ſunt ſuꝑ naturalē cognitionē ꝛ intellectū an
geloꝝ: ſicut ſupra rōeꝫ naturalē hominū. ꝛ iō myſteria
fidei dicūt̄ eē abſcondita a ſeculis in deo: Ephe.iij.ca.
vnde naturali cognitione nō vident angeli corp⁹ xp̄i
ſub ſacramento: ſed ſoluꝫ beata cognitione. Demones
v̄o nullo mō vidēt plenarie: ſed credūt ꝛ cōtremiſcūt.
Jtem ſcias q̄ vt dicit Arl.in p̄mo ethi. Sicut in corpo/
re viſus ſit: ita in aīa intellectus. Jtē ab opīone differt
intellectus: ſicut dicam in opinio.

I ntelligo gis lexi ctum intelligere: q̄ſi int⁹legere. ꝛ cōpo
nit̄ ab inter ꝛ lego gis: ꝛ mutat̄ r in l. vn̄ intelligens tis
ge.oīs. vn̄ intelligenter aduer.. ꝛ hec intelligentia tie. ꝛ
ab intelligo hic intellectus ctus ctui. vn̄ hic ꝛ hec intel
lectualis ꝛ hoc le. vn̄ intellectualiter aduer. ꝛ hec intel
lectualitas tatis. ꝛ hic ꝛ hec intellectibilis ꝛ hoc le.i.in
tellectu comp̄henſibilis. vn̄ intellectibiliter aduer. ꝛ h̄
intellectibilitas tatis. Jtem ab intelligo hic ꝛ hec intel
ligibilis ꝛ hoc le: qđ intelligi pōt. ꝛ hec intelligibilitas
tatis. ꝛ intelligibiliter aduer. Differūt tn̄ intellect⁹ ꝛ in/
telligentia ꝛ intelligibilitas. Quantū enī intellect⁹ ſu/
perior eſt rōne in tantū intelligentia eſt ſuꝑior intelle/
ctu: ꝛ in tantū intellectibilitas ſuꝑior eſt intelligentia.
Et rō eſt vis anime diſcretiua formaꝝ ad ſe inuicem
Jntellectus etiā eſt vis aīe qua forme extra naturam
corꝑalē cōprehendunt̄: vel qua incorꝑea ꝑcipiunt̄ cuꝫ
certa rōne quare ita ſint. Sed incorporeoꝝ tria ſūt ge/
nera.ſ.aīa: angelus: ꝛ deus. ſed circa diuinā ſubſtātiaꝫ
nō ꝑcipit intellectus. Proprie quidē intellectus ē vis
aīe cōprehenſiua incorporeaꝝ ſubſtantiaꝝ formis ſub
tractaꝝ vel formarū circa eas. Jntelligentia v̄o eſt vis
anime que aſpirat vt aliquid circa diuinā ſubſtantiam
cōprehēdat. Jntellectibilitas v̄o eſt quedā vis anime
omniū formaꝝ i quadā ſimplicitate cōplicatiua abſq̄
ordine naturali vel tꝑali. ꝛ tali mō de⁹ cōprehēdit res
qui eas oēs vno intuitu abſq̄ oī ſucceſſione dr̄ cōpre/
hendere. Hoc mō cognoſcendi vtunt̄ tres ordines an/
geloꝝ: qui deo ꝓpinquiores ſunt. ꝛ q₂ forte ſunt aliqui
hoīes qui quantū bonitas dei ꝑmittit ad hanc aliquo
mō accedūt cognitionē: ideo dicit Plato: Jntellectus
ſolius dei eſt: ꝛ ad modū paucoꝝ hominū. Et ponit̄ hic
intellectus ꝓ intellectibilitate: q₂ ſepe predicta vocabu
la ꝓ ſe inuicem ponunt̄. Sed certe qualitercūq̄ itelle/
ctus accipiat̄.ſ. ſiue ꝓprie ſiue improprie ꝓ intelligētia:
ſiue ꝓ intellectibilitate: pōt dici verus intellectus ſoli⁹
dei eſſe: ꝛ ad modū paucoꝝ hominuꝫ: ſm̄ qđ dic̄ Hug.
Hec aūt ad aliam ſciam ꝑtinere vident̄. vide in ſapien
tia: ꝛ in voluntas: ꝛ in rō: ꝛ in opinio.

I ntemperies. ab in ꝛ tempies componit̄ hec intempies
riei. ꝛ hoc intemperiū rij: vbi nulla ſecuritas ꝛ nullum
temperamentum eſt.

I ntempeſtiuus in tempeſtiuus exponit̄.

I ntempeſtus ſta ſtum exponit̄ in tempeſtus. Et ſcias q̄
quedā pars noctis dr̄ intempeſtiuū ſicut habes in cre/
puſculum: ꝛ in tempeſtas.

I ntendo dis di ſum vel intentuꝫ cōponit̄ ab in ꝛ tendo
dis. ꝛ eſt intendere augere: vel adiungere: vt deus intē
dit albedinē circa iſtum. ꝛ ſm̄ hoc facit intenſuꝫ ſu. vn̄
hec intenſio onis.i. adauctio. Jntendere etiā eſt operā
dare: dirigere: intentū facere: intelligē: ɔſiderare: vt iſte
intendit animū ſuū. ꝛ ſm̄ hoc ꝓp̄e facit intentū tu. vn̄
hec intentio onis.i. abſtractio: ɔſideratio. Jteꝫ intētio
qn̄q̄ ꝓ voluntate: interdū ꝓ fine accipit̄. vn̄ intentiu⁹
ua uum. ꝛ hic ꝛ hec intentionalis ꝛ hoc le. Et intento
tas v̄erbū frequen. vide de hoc in affectus.

I ntentio onis exponit̄ in intendo dis.

I ntenſio onis in intedo dis vide.

I ntento tas ex in ꝛ tento tas cōponit̄. ꝛ vt dicit Papias
Jntentat.i. intendit: multum minat̄: obijcit: impugnat
imponit: inſert. Jtē intēto tas pōt eē fre. ꝛ tūc format̄
ab intēto ſuꝑ. de intēdo dis ſū vel tū: u in o cōuerſa.

I nter. ab in deriuat̄ inter aduer. loci. ſemꝑ enī ſignificat
locū: vel quaſi locū: ſed diſſimilit̄: q̄ſi ſex modis. ſiḡt.n.
qn̄q̄ localeꝫ poſitionē in medio: vt interrumpo. qn̄q̄
tranſitionē vnius ad aliū: vt internūcius. qn̄q̄ localeꝫ
diſtantiā: vt intercapedo. quādoq̄ diſtantiā tꝑalē: vt i/
teruallum. qn̄q̄ viciſſitudinē cū trāſitione: vt Cōuerſi
q̄ oculos inter ſe atq̄ ora tenebant. qn̄q̄ ſignificat ꝑ/
manentiā in medio: vt inter amicos: ꝛ hoc cum quadā
cōtinuationis ſignificatione.

I nteraſile dr̄ interpolatū celatura ꝛ planicie. planū enī
inter celaturas quaſi raſum videt̄. ꝛ declinat̄ hic ꝛ hec
interaſilis ꝛ hoc le penul. corre. Uel ſm̄ Pap̄. Jntera
ſilis eſt anaglipha ſculptura. Alexander v̄o ſic dic̄: Qđ
nūc ſculpturis nūc planicie variat̄. Hoc ꝛ nō aliud o/
pus interaſile dicas.

I ntercalaris. ab intercalo las deriuat̄ hic ꝛ hec itercala/
rie ꝛ hoc re.i. interpoſitiuū vel interpoſitū.ſ. qđ int̄po/
nit̄: vt verſus intercalaris dr̄ qui ſepe interponit̄. vnde
hec intercalaritas tatis.i. interpoſitio.

I ntercalo las penul. corre. vide in calo las.

I ntercapedo dis ꝓdu. penl̄. nti: ſed penul. gti corr. vide i
capedo: vbi exponit̄.

I ntercedo dis ceſſi cōponit̄ ab inter ꝛ cedo dis ceſſi. ꝛ ē
intercedere ꝓ aliquo ad aliquos p̄ces facere. ꝛ eſt int̄/
cedere int̄ aliquos cedere ꝛ eſſe mediatorē: ꝛ ꝓp̄e inter
minorē ꝛ maiorē: vt maior ɔdeſcendat p̄cibus media/
toris. vn̄ ſancti dicunt̄ noſtri interceſſores apud deuꝫ
Sūt enī mediatores inter nos ꝛ deuꝫ: ſingulis diebus
deū ꝓ nobis orātes: quoꝝ interceſſiōes qui renes ſcru
tat̄: ꝛ corda nobis auxiliet̄: vt opus inceptū ad finem
laudabilē ꝑducamus. ꝛ ꝓduc̄ penl̄. intercedo.

I ncido dis cidi: ſuꝑ. caret: ꝛ corri. ci vbiq̄. ꝛ cōponit̄ ab
inter ꝛ cado dis cecidi. ꝛ eſt intercidere in aliq̄ cadere.
Jtē inuenit̄ intercido dis cidi ciſum.i. interpolati cedē
vel inter aliqua cedere. vn̄ beatus Jacob⁹ maior dict⁹
eſt interciſus: q₂ per ſingula mēbra fuit ceſus: ꝛ ꝓdu. ci
vbiq̄. cōponit̄ enī ab inter ꝛ cedo dis cecidi.

I ntercilium lij: ſpacium quod eſt inter duo ſupercilia. et
componit̄ ab inter ꝛ cilium.

I ntercipio cipis ꝛ intercapio pis in eodem ſenſu: id eſt
inter aliqua ꝛ in medio capere: ab in vel inter ꝛ capio
pis componunt̄.

Interclino nas naui nare.i.inter aliqua clinare.⁊ cõpo‑nitur ab inter ⁊ clino nas:⁊ ꝓdu.cli.⁊ inde hic ⁊ hec inter‑clinis ⁊ hoc ne.⁊ interclinus na num.

Intercludo.ab iter ⁊ claudo cõponitur itercludo dis ſi ſũ cludere.i.inter aliqua claudere:vel auferre. ⁊ inde hec intercludo dinis:idem qḋ interclusio:⁊ ꝓdu.clu.

Intercolumniũ nii ꝯponitur ab inter ⁊ columna:qui inter co‑lumnas exiſtens.ſ.illud qḋ ponitur inter colũnas:vel ſpa‑ciũ diuidens eas.In tertio tñ libro Reg.c.vij.vbi dicitur: Media itercolũnia q̃drata nõ rotũda.dicit gloſa: Me‑dia intercolũnia dic tabulã ſupiorẽ: q̃ ſicut alia q̃drata erat:ſiliq; ſculptura:⁊ i ſũmitate ſui hebat rotundita‑tem vni⁹ ⁊ dimidij cubiti:in qua lucerna ponebatur.

Interconfiniũ.ab inter ⁊ ꝯfiniũ cõponitur hoc itercõfiniũ nij.i.terminus vel locus inter duos fines exiſtens.

Intercuſo ſas verbũ freque. ⁊ formatur ab vltio ſupio de intercurro ris.ſ.curſu:u mutato in o.

Intercus.ab inter ⁊ cutis ꝯponitur hic ⁊ h̃ ⁊ h̃ iaterc⁹ cutis .i.illa res quã patimur inter carnẽ ⁊ cutẽ: ſicut eſt infir‑mitas.ſ.mal⁹humor:vel aliud huiuſmõi. vñ interc utic⁹ ca cũ.⁊ intercutaneus nea neũ. ⁊ intercutan⁹ na num: oĩa ꝓ eo qḋ eſt inter cutẽ ⁊ carnẽ.⁊ cor.cutis pmam.

Interdictũ.ab interdico cis dr hoc interdictũ cti: q̃ſi ite‑rim dictũ.ſ.qḋ interim annũciatur a iudice nõ ꝙ ppetuo maneat:ſed q̃diu dictũ eſt ⁊ ſtatutũ a iudice. Hic no‑ta ꝙ in generali interdicto debẽt iſta ꝯferri ab eccleſia .ſ.baptiſm⁹ puuloꝝ: penitentia morientiũ. Põt etiam eps puulos bapizatos ꝯfirmare. Itẽ ſemel in mẽſe vel ſeptimana populũ interdictũ ⁊ etiã excõicatũ ad eccle‑ſiã aliquã cõuocare:⁊ ei ṗdicare. Itẽ põt eucbariſtia in morte ṽe penitẽtib⁹ dari.vñ decretalis noua: Permit‑timus eccleſiaꝝ miniſtris ſemel in hebdomada tpe in‑dicti nõ pulſatis campanis:voce ſubmiſſa:ianuis clau‑ſis:excõicatis ⁊ interdictis excluſis: miſſaꝝ ſolẽnia ce‑lebrare cã ꝯficiendi corpus dñi:qḋ decedentibus in pe‑nitentia nõ denegatur. Item pmittitur ꝙ clerici decedẽtes qui pene ſeruauerunt interdictũ in cimiterio eccleſie ſi‑ne campanaꝝ pulſatione:ceſſantib⁹ſolẽnitatib⁹oibus cũ ſilentio tumulentur. Item cõceditur ꝙ in ꝯuentualib⁹ eccleſijs bini ⁊ bini vel ſimul tres horas canonicas va‑leant legere poti⁹ q̃ cantare ianuis clauſis:interdictis ⁊ excõicatis excluſis:voce ita dimiſſa ꝙ exteri⁹ nõ poſ‑ſint audiri. Per qḋ patet ꝙ interdicti ⁊ multofortius excõicati nõ debent auſcultare horas canonicas. Ite; pegrinis accipientib⁹ſignũ crucis ob reuerentiã cruci‑fixi nõ eſt penitentia deneganda:qḋ etiã alijs pegrinis põt miſericorditer indulgeri. Itẽ nota ꝙ extrema vn‑ctio nõ d; dari alicui pſone laico vel clerico vel etiã reli‑gioſo in loco generali interdicto ſuppoſito: niſi ſup h̃ habeãt priuilegiũ ſpãle.vide in vngo.

Interdiu ꝯponitur ab inter ⁊ diu.i.interim dũ dies eſt.vnde interdi⁹ dia diũ.i.iugis ⁊ cõtinuus. Inuenitur etiã ṗdius dia diũ in eodẽ ſenſu.⁊ eſt cõpoſitũ a ṗ ⁊ diu.

Interduca.ab inter ⁊ duco cis dr hec interduca ce.i. Iu‑no:que ideo ſic dr: q; intereat quãdo puelle maritabã‑tur:vel q; eas introducebat:vel q; interim dũ erant in itinere eas ducebat. Eſt eni ꝓnuba q̃ etiam domiduca dicebatur:q; vſq; in domũ puellas maritatas introdu‑cere credebatur:⁊ producitur penul.

Interdũ.i.nõnunq̃:aliq̃n:aliquotiẽs ſm Pap.

Interea.ab inter ⁊ ea cõponitur interea aduer.tpis. Quidã vo dicunt ꝙ ab inter deriuatur interim ⁊ interea. De hoc plenius dixi in tertia pte vbi egi de figura cõpoſita no‑minis. Et cõponitur vt interea loci aduer.loci.i.interi vel in eo loco.

Intereo.ab inter ⁊ eo is cõponitur itereo ris riui vel interij interire verbũ abſolutũ.i.mori:⁊ ꝓprie in itinere.vñ hic interit⁹tus.i.mors:⁊ interit⁹ta tũ.i.mortuus.

Intereſt.ab inter ⁊ ſum cõponitur interſum interes inter‑eſt interfui intereſſe.⁊ ꝯſtruitur cũ dtõ:vt interfui tali ne‑gocio.tñ eius impſonale intereſt ꝯſtruitur cum gtõ. Iſta eni impſonalia intereſt ⁊ refert ꝯſtruunt cu; genitiuis omniũ dictionũ caſualiu;: vt intereſt Socratis legere ⁊ refert Platonis diſputare. Preter iſtos quinq; geni‑tiuos ꝓnominũ pmi.ia oꝝ.ſ.mei:tui: ſui:noſtri: veſtri: loco quoꝝ ꝯſtruunt cum ablatiuis ꝓnominũ poſſeſſi‑uoꝝ in ſingulari numero.⁊ in fe.ge. tm.ſ.mea:tua:ſua: noſtra:veſtra:vt mea intereſt legere:⁊ tua refert diſpu‑tare. Si aũt ſunt genitiui poſſeſſiuoꝝ:tũc bene ꝯſtruũ‑tur intereſt ⁊ refert cu; illis gtis:vt mei fratris intereſt legere:⁊ tui patris refert diſputare. Itẽ ꝯſtruunt ṗdi‑cta vba cũ iſto gtõ cuius: vt cui⁹ intereſt facere h̃.et h̃ habemus a Priſc.in minori ꝯſtructionũ.eodẽ mõ con‑ſtruunt cũ iſto ablatiuo cuia: vt cuia intereſt facere h̃. et hoc habemus a Priſ. in maiori. Item poſſunt rege‑re ntõs quãdo ſignificant ptinentiã:vt iſte equs inter‑eſt Socratis.i.ad vtilitatẽ ſuã ptinet. Sed hic oppo‑nitur ſic: Talis regula traditur:Omne verbum impſonale actiue vocis ſiue paſſiue debet habere illũ caſum ꝑ na‑turã ſuppoſitionis quẽ habẽt ſua verba pſonalia a q̃‑bus deſcendũt a pte p⁹ ꝑ naturã reginis:vt ego amor a te.⁊ impſonale paſſiue vocis.ſ. amatur ante ſe requirit ablatiuũ:vt a me amatur. Similiter in verbis impſonalib⁹ actiue vocis:vt hoc placet mihi: ⁊ ſuũ impſonale ante ſe requirit dtm:vt mihi placet:⁊ ſic de alijs. Igitur videtur ꝙ intereſt ⁊ refert impſonalia ꝯſtruantur cũ dtis:q; eoꝝ pſonalia cũ dtis a pte poſt ꝯſtruũtur: vt interfui huic ne‑gocio. Ad hoc dico ꝙ ṗdicta verba impſonalia nõ ſer‑uant ꝯſtructionẽ ſuoꝝ verboꝝ pſonaliũ: q; nõ retinẽt eoꝝ ſignificationẽ: q; qum dico: interfui huic negocio .i.preſens fui. qum aũt dr: Impatoris intereſt habere bonos milites:mutatur ſignificatio:q; ſenſus eſt:ad vti‑litatẽ Impatoris ptinet habere bonos milites.⁊ varia‑tio ſignificationis:facit variationẽ ꝯſtructionis.

Interficio.ab inter ⁊ facio cõponitur interficio cis: interfe‑ci interfectum cere.i.occidere.⁊ cor.fi.

Interia qḋ enteria etiã dr.i.inteſtina.vnde interici dicũt qui diſſolutionẽ patiunt ventris ſm Papiam.⁊ ṗdu.ri enteria.

Interibi in ibi exponitur.

Interiectio: quedã pſorationis ideclinabilis apud lati‑nos:ab interiaceo ces dicta.⁊ nõ ꝯponitur interiectio ſ; ſimplex ẽ.cui⁹rõ eſt:q;.ꝓpriũ eſt paſſiõis deſtruere.vñ qũ interiectio affectũ paſſionis deſignet: naturã habet cõpoſitioni ꝯtrariam.⁊ ꝓpter hoc ꝯſueuit abſcondita voce ꝓferri:ergo ꝓ dolor ⁊ ꝓ pudor nõ poſſũt eſſe vna ps. Item heu de ſunt due interiectiones abſq; ꝯpoſiti‑one ſic o vtinã ſunt duo aduerbia optandi ſine ꝯpoſiti‑one venientia. De accẽtu aũt interiectionũ dixi in ſcḋa pte vbi egi de accentu interiectionũ. Et ſcias ꝙ ſic dicit Priſ. Interiectio ꝯſueuit abſcõdita voce ꝓferri:vt vah Et Donat⁹dicit:ꝙ interiectio eſt vox incõdita.i.int⁹cõ‑dita ſiue abſconſa.vñ in Grecismo dr: Ut donatus ait vox eſt incondita vox hec: Hec quoq; que plena ẽ vox interiectio nõ eſt.vide in racha.

Interitio onis fe.ge.i.mors ⁊ formatur ab interiti gtõ de interitus ta tum:addita o. Propheta: Eripuit eos de i‑teritionibus eorum.

I nterlido dis in ledo dis exponitur.
I nterlinearis. Linearis dicitur a linea quod componitur cum inter et dicitur hic et hec interlinearis et hoc re: quod est inter lineas. unde quedam gloſe dicuntur interlineares que ſunt inter lineas. vel interlinearis poteſt deriuari ab interlinium nij.
I nterminus. ab i et terminus componitur interminus na num: i. ſine termino exiſtens. vnde in hymno ſancte trinitatis dicitur: In ſimplici ſubſtantia virtus manens intermina: Papias vero dicit: Intermina internuncia: mediatrix: inſeparabili termino carens.
I ntermitto tis componitur ab inter et mitto tis. et eſt intermittere inter aliquid mittere: vel interpolare: vel intermitto quaſi interim dimitto. Eſt enim intermittere dimittere vel relinquere: vel ceſſare. ſecundum Hug. Papias vero dicit: Intermittere ad tempus dimitttere: et iterum ad idem reuerti.
I nternecio onis fe. ge. quaſi quedam hominis magna nectio mors vel pena. Internecium dicitur bellum in quo omnes perierunt nullo remanente ſecundum Pap. et formatur ab internecti genitiuo de internectus addita o et remota t. vnde dicit Priſ. in quarto libro de denominatiuis: In io terminantia plerumque a participijs fiunt preteriti temporis: quorum genitiuus aſſumpta o: et cor. i facit huiuſmodi nomina vt oratus orati oratio: lectus lecti lectio. Internectus autem internecti internecio facit cauſa euphonie abiecta t. Quidam vero fingunt etiam internitio quos non ſequor.
I nternecium cij: in internecio vide.
I nterneco. Ab inter et neco cas componitur interneco cas caui care. i. inter aliqua necare: vel interpolatim necare: vel interim dum aliquis eſt in itinere necare. vnde hec internecatio onis. i. mors que contingit alicui dum eſt in itinere. Item inter ponitur ſepe pro e: vt Uenimus mare interbibere. i. ebibere. Et ſecundum hoc dicitur interneco cas. i. enecare. et cor. ne interneco.
I nternicida. ab interneco cas quod eſt idem quod enecare deriuatur hic et hec internicida de: idem quod homicida quaſi enicida. ſ. qui falſum teſtimonium fecit et commiſit: et ob id homine occidit. vnde hec internicies ciei: mors ab illo facta.
I nternicium. ab internicida deriuatur hoc intercidium dij: vel internicium. i. mors occiſio quam internicida committit. et internicidium: vel internicium quaſi quedam hominis enecatio. et quando iudicium internicidij dabatur in internicidam et accuſatorem eius poſſeſſio bonorum ſequebatur. Internicium etiam dicitur bellum in quo omnes perierunt nullo remanente.
I nternodium dij: ſpacium inter nodos vel illud groſſum os quod eſt in genu. et dicitur internodum: quia innodat ſibi crus. et coxam iter ſe. vnde Oui. in. v. metha. Mollia nodoſus facit internodia poplex. et compo. ab inter et nodus.
I nternuncius cij dicitur: et hec internuncia cie qui vel que inter duas partes aliquid nunciat: vel nuncium portat. vnde hoc internuncium cij: id quod internuncius nunciat vel portat. et componuntur predicta ab inter et nuncius cia cium ſubſtantiuis.
I nternus na num. i. interior ab intus dicitur.
I ntero. ab in et tero ris compo. intero ris intriui intritum interere. i. intus terere mutare: vel valde terere. vnde in Dani. vltio dicitur de abacuc: quod intriuerat panes in alueolo. et corr. te intero.
I nterpello. ab inter et pello las componitur interpello las laui lare. i. interrogare: inter aliqua vocare et alloqui: et pro aliquo preces fundere. vnde ad roma. viij. ca. Qui et interpellat pro nobis. et ſcribitur per duo l.
I nterpolo. ab inter et polus componitur interpolo las laui lare. i. obſcurare: inquinare: impedire: vel interrumpere: corrumpere: variare: non continuare. vnde in hymno: Quod nulla nox interpolet fideſque iugi luceat. vnde interpolus la lum. i. interruptus: variatus: non continuus: et hec interpola le: que dam veſtis que dum ſit vetus ad nouam ſpeciem reducitur. et fit quaſi noua. et corr. hec omnia predicta po.
I nterpres. Pres ſecundum quod accipitur pro diues componitur cum inter: et dicitur hic et hec iterpres tis. Et dicitur interpres qui diuerſa genera linguarum nouit. ſ. qui vnam linguam exponit per aliam: vel vnam linguam transfert in aliam. Et dicitur ſic: quia mediator ſit inter vnam loquelam et aliam. Uel componitur a pres quod eſt diues: quia interpres ditant loquelam: transferentes vocabula de vna loquela in aliam. Uel componitur a pars partis quia interpres ſit medius duarum linguarum: quia transffert vel exponit vnam per aliam. Sed et qui inter deum interpretatur et homines: quia diuina indicat myſteria interpres vocatur. vnde interpretor taris verbum commune. i. exponere vel exponi vnam linguam per aliam. vnde hic et hec interpretabilis et hoc le: aptum ad interpretandum. Priſcianus tamen videtur velle quod predicta compoſitio precedit in verbo: et inde deriuetur interpres tis. ita dicit Hugu. Et ſcias quod interpretatio fit in diuerſis linguis: vt cinos grece: canis latine. Etymologia autem fit in eadem lingua: vt quum dicitur lapis quaſi ledens pedem. Gloſa autem ſuper illud Iſa. xliij. Interpretes tui. i. moyſes et aaron preuaricati ſunt in me ſic dicit: Interpretes quaſi inter partes. ſ. pacem ferentes. Item nota quod primum ſcripturas veteris teſtamenti de hebreo in grecum ſeptuaginta interpretes tranſtulerunt: ſecundam editionem Aquila. terciam et quartam Theodocion et Symmachus ediderunt ambo iudei proſeliti. Quintam vero et vulgaris illa interpretatio cuius autor non apparet: et ob hoc ſine nomine interpretis quinta editio nuncupatur. Preterea ſextam et ſeptimam editionem Origenes miro labore repperit: et cum ceteris editionibus ſupra dictis comparauit. Hi ſunt itaque qui ſcripturas ſacras de hebreo in grecum verterunt quique etiam numerantur: nam latinorum interpretum qui de greco in noſtrum eloquium tranſtulerunt: vt meminit ſanctus Auguſtinus quaſi infinitus eſt numerus. ſicut enim inquit: primis fidei temporibus ad cuius manus venit codex grecus: quique aliquantulum ſibi vtriuſque lingue peritiam ſenſit: auſus eſt ſtatim interpretari: atque inde accidit innumerabiles apud latinos extitiſſe interpretes. De hebreo autem in latinum eloquium tantummodo Hieronymus presbyter: trium linguarum peritus eaſdem ſcripturas conuertit: eloquenterque transffudit cuius interpretatio merito ceteris antefertur: nam et eſt verborum tenacior: et in ſententijs veracior: et in verbis clarior: atque vtpote chriſtiano interprete verior. Ita ſcribitur in Pap. Hieronymus etiam dicit in prologo de libris Salomonis: Sicui ſane ſeptuaginta interpretum magis editio placet: habet a nobis olim eam emendatam. neque enim noua ſic cudimus vt vetera deſtruamus. et quum diligentiſſime legerit: ſciat magis noſtra ſcripta intelligi: que non in tercium vas transfuſa coacuerit: ſed ſtatim de prelio puriſſime commendata teſte ſuum ſaporem ſeruauerit. Uide etiam in Hieronymus in h litera.
I nterſcalaris in ſcala vide.
I nterſcapulum. ſcapula componitur cum inter: et dicitur hoc interſcapulum li: ſpacium quod eſt inter ſcapulas: et cor. pu.
I nterſignum. ab inter et ſignum componitur hoc interſignum gni: vel interſignium gnij: quod eſt inter duo ſigna: vel ſignum quod eſt inter aliquos: ſicut aliquid ſolet mitti de loco ad alium cauſa ſigni et noticie.
I nterſtitium tij. i. interuallum: ſpacium inter aliquid: et componitur ab inter et ſto ſtas.
I nterſtiti eſt preteritum de interſto ſtas. vide in ſto ſtas.
I nteruallum. Uallum componitur cum inter: et dicitur hoc interuallum li: ſpacium inter capita vallorum. i. ſtipitum quibus val

lum fit. vñ ⁊ cetera ſpacia q̄nq; dicunt̄ interualla. Sed magis ꝓprie interuallū dicit̄ ſpacium tēpoꝝ. Intercapedo vō localis diſtātia ꝓp̄e appellat̄. vñ hoc interuallū li dimi. ⁊ īteruallo las. i. ꝑ interualla dicere: vel facere aliq̄d vel inteponē: ⁊ ſcribit̄ ꝑ geminū l.

Interuentus. i. interceſſio ab interuenio nis dr̄.

Interula. ab intus dr̄ hec interula le. i. camiſia: q2 intꝰ iuxta carnē induit̄. vñ interulatus ta tuz. i. īterula ſiue camiſia indutꝰ. Itē ab interula dr̄ interulus la lum. i. interioꝛ. ⁊ coꝛ. penl̄. vñ Martialis capella: Quietiā interulos gaudēs diſſoluere nexus.

Inteſtabilis exponit̄ in teſtabilis.

Inteſtatus ta tū: q̄ nō facit teſtm̄: ab in ⁊ teſtatꝰ cōpo.

Inteſtinꝰ. ab intꝰ deriuatur inteſtinus na nuz. i. intrinſecus ca cuz. vñ hoc inteſtinuz ni. ⁊ dicūt̄ inteſtina īterioꝛa: q2 in interioꝛi parte coꝛpis cohibet̄. Que iō longis nexibus ad modū circuloꝝ ordinata ſunt: vt ſuſceptas eſcas paulatim egerant ⁊ ſupadditis cibis nō īpediant̄. Uel īteſtinus cōponit̄ ab in ⁊ teſta. ⁊ hinc belluz dicit̄ inteſtinū: q̄ḋ eſt inter teſtas. i. muros ciuitatis: Et inteſtinia interioꝛa: q2 quaſi inteſta recondita ſūt.

Inthronizo. ab in ⁊ thronꝰ cōpo. inthronizo zas. i. ī thro no vl̄ in ſede ponere ſeu collocare.

Intimas. ab intimus dr̄ hic ⁊ hec intimas tis. i. interius habitās: vel ſecretariꝰ: vel cōſiliariꝰ: creditariꝰ noſter q̄ ſcit ſecreta ⁊ intima coꝛdis vl̄ domꝰ.

Intimo. Intra comparat̄ intra interioꝛ intimus. ⁊ ab intimus deriuat̄ intimo mas maui mare. i. demōſtrare: iudicare: nūciare: notificare. vel cōponit̄ ab in ⁊ timos q̄ḋ eſt mens: quaſi in mētez inculcare ⁊ immittere ſm Hug. vel cōponit̄ ab in ⁊ time q̄ḋ eſt anima vel mens ſm Papiam.

Intolerabilis. ab in ⁊ tolerabilis cōponit̄ hic ⁊ hec intolerabilis ⁊ hoc le: q̄ḋ nō valz nec debet tolerari. ⁊ cōparat̄ intolerabilis lioꝛ ſſimus: ⁊ ſcribit̄ per vnū l: ⁊ coꝛri. to intolerabilis.

Intonſus. ab in ⁊ tonſus cōponit̄ intonſus intonſa ītōſum. i. non tonſus.

Intra dr̄ ab in ⁊ differt ab infra: q2 infra ſignat localem depſſionem vel ſuppoſitionez: cui cōtrariū eſt ſupra q̄ḋ ſignat localem ſuprapoſitionē: vt ſol currit ſupra lunā vel luna infra ſolē. Intra vero ſignat localez incluſionem cui contrarium eſt extra: quod ſignat localem excluſionem vt ciues habitant intra muros ciuitatis: ruſtici extra. nullus ergo dicat: Ego ſum infra muros ciuitatis niſi eſſet defoſſus ſub ipſis muris. Intra cōpat̄ interioꝛ intimꝰ. vnde interiꝰ intime aduer.

Intriuerat in intero ris exponit̄.

Intro aduer. loci ſignat ad locū ⁊ acuit̄ in fine. ⁊ inde deriuat̄ intro tras traui. verbuz neutꝝ.

Introeo. ab intro ⁊ eo is componit̄ introeo is iui ire. i. ire intus: intare. vñ hic introitꝰ tus tui penl̄. coꝛ. q2 itū ſup̄. coꝛ. p̄imaz.

Intromitto. ab intro ⁊ mitto tis componit̄ intromitto tis ſi ſum. ⁊ eſt intromittere idez q̄ḋ imittere. Itē intromittere eſt idez q̄ḋ vulgo dr̄ intra mearc: q̄ſi in rem ſe mittere: vt de ea curet ⁊ tractet.

Intronēus. ab intro dicit̄ introneus nea neū. i. interioꝛ: ⁊ pꝛopꝛie qui quadam impoꝛtunitate ſe ingerit intro vt comedat.

Introꝛſus. ab ītro dr̄ introꝛſus ſa ſuz. i. intrinſecꝰ. Sz frequētius introꝛſuz inuenit̄ in vi aduerbij.

Intus ⁊ intro dicūt̄ ab intra: ⁊ differūt quia intro ſignat ad locū: intus ſignat in loco vel de loco vt intro vado: intus ſuz: intus exeo. vñ verſus: Intro foꝛas ad ſignat foꝛis intꝰ in ⁊ de. ⁊ dpōit̄ vt deintus ⁊ abintꝰ. Et ſcias q̄ cōpoſita ab intus acuūt penl̄. q̄ū ſit lōga: ſicut ꝓbaui in ſcōa parte vbi egi de impedimētis accentꝰ cap. de impedimēto diſtinctiōis.

Inuado dis ſi exponit̄ in vado dis ſi.

Inualeo les ab in ⁊ valeo les: cōpōit̄ ⁊ eſt inualere valde valere: creſcere: abundare. vñ ō Jacob dicit̄ in Geñ. xxxij. Inualuit cōtra angeluz. vñ inualeſco ſcis incho.

Inualitudinariꝰ. i. languēs ſine valitudine ſꝫ Pap̄. ex in ⁊ valitudinariꝰ cōponit̄.

Inualitudo dis fe. ge. i. debilitas: imbecillitas infirmitas ⁊ dr̄ ab inualidus ⁊ ꝓdu. du.

Inubero ras exponit̄ in vbero ras.

Inuectiua. ab inuebo his vel ab inueboꝛ ris in deponēti genere dr̄ inuectiuus ua uuz. i. detractoꝛiꝰ malignꝰ: ⁊ h̄ innectiuū ui: ⁊ hec innectiua ue: ip̄a inuectio: detractio vituperatio. vñ q̄daz liber ciceronis dictꝰ eſt inuectiearū ꝓpter inuectiuas factas ibi in catelinaz.

Inuebo his in vebo his exponit̄.

Inuenio. ex in ⁊ venio nis cōponit̄ inuenio nis. i. venire ī id quod cupimꝰ vel q̄rimꝰ. Inuenimus queſita: reperimꝰ vltro occurrentia. ⁊ cōponit̄ cuz ad: ⁊ dicit̄ adinuenio nis. i. valde vel iuxta vel ad vtilitatez: vl̄ ad damnū alicuius venire. ⁊ coꝛripit ue in pꝛeſenti: ſed in pꝛeterito pꝛoducit.

Inueſtigio gas ꝓduč ſti: ⁊ exponit̄ in veſtigo ſtigas: ex qꝰ ⁊ in componit̄.

Inuicez debet ꝓferri ſub vno accētu vt deſignet̄ poni ꝑ vna parte: vel ꝑ vno aduerbio q̄litatis. Scōm. n. vītatē īuicez ſūt due ptes poſite ꝑ vna ſine cōpoſitione. ⁊ pōt dici q̄dā irregular̄ vocū cōgeries. ⁊ coꝛ. ui. De h̄ dixi ſu in ſcōa pte vbi egi de cōpoſita figura nomis.

Inuidētia. i. inuidia ab inuidēs tis inuidenti addita a: ⁊ dicit Auguſtinꝰ: Non eſſet inuidentia ſi eſſet concoꝛs differentia.

Inuideo. ab in ⁊ video des cōponit̄ inuideo vides: vt inuideo tibi. i. non video tibi. i. non fero videre te bñ agētem: ⁊ neutrū. Sed inueniūt̄ in paſſiua in p̄ma perſona ⁊ etiaz ipſe Priſ. dic̄ illud eſſe actm̄: ſed hoc iō fit: q2 q̄nq; exigit accuſatm̄: q2 verbū q̄ḋ exigit accuſatm̄ in eo intelligit̄: vt Inuideo te facere hoc. i. ꝑ inuidiam ꝓhibeo vt inuideo tibi amicitiaz regis. i. ꝑ inuidiaz ſubtrabo tibi amicitiaz regis. ⁊ q̄nq; exigit accuſatm̄ ſignificātem cauſam rei verbi: vt inuideo tibi ſapiētiaz. i. ꝓpter ſapiētiam. Hic pōt q̄ri: An ille q̄ inuidet ꝓximo ſuo: ⁊ inde dolet ſit in ſtatu ſalutis. Hāc q̄ſtionez tangit Bernar. in. xlix. ſmone cāticoꝝ: ⁊ determinat eā ſic q̄ñ ait: Quo ais: ego ꝓficere poſſuz qui fratri ꝓficienti inuideo: Et reſpondet. Si doles q̄ḋ inuides ſentis: ſꝫ nō dſent̄ paſſio q̄nq; eſt ſananda non actio condemnenda tm̄: nec illuc reſileas iniq̄tatez meditās in cubili tuo q̄liter videlicꝫ foueas moꝛbū: ſatiſfacias peſti: pſequaris inſontē: bene ab illo geſta calūniando: depmēdo: puertēdo: atq; impediendo gerenda: Alioqui nō nocet ambulanti ⁊ extendenti: ſe ad melioꝛa q̄ḋ iā ip̄e non opatur: ſed q̄ habitat in eo peccatū. Nō eſt igit̄ damnatio illi q̄ nō dat mēbꝛa ſua iniquitati: nō linguaz ad detrahendum non cuicq; reliqui coꝛpoꝛis ad ledenduz nocēdūve aliquo mō: magis autē cōfundit̄ ſic ſe eſſe male affectū: ⁊ inolituz ex longinquo vitiū cōfitendo: flendo: oꝛando conat̄ expellere. ⁊ q̄ū non p̄ualet mitioꝛ iñ ad oēs atq; apud ſe inuenit̄ humilioꝛ. vide in liuoꝛ.

Inuidia in inuidus eſt ⁊ etiaz liuoꝛ.

I nuidus.ab inuideo dr̃ inuidus da duʒ:qui inuidet:⁊ hĕ
inuidia die. ⁊ eſt inuidia odium aliene felicitatis. Uel
inuidia eſt ex aliena felicitate in animo cuiuſcunqʒ in/
nata triſticia.vnde inuidioſus ſa ſuʒ:cui inuidetur ⁊ ra/
ro qui inuidet.vnde v̾ſus: Inuidioſus ego non inuidus
eſſe laboro.Et vt dic̄ Horatius: Inuidia ſiculi nō inue/
nere tyranni:Tormētū maius ⁊c̄. Priſ.dic̄: Inuidꝰ qui
inuidiam habet.

I nuiolatus.i.intactus integer ſm̄ Pap̄.

I nuiſo.ex in ⁊ viſo ſis componit̃ inuiſo ſis ſi ſuʒ inuiſe/
re.i.intus viſere:viſitare. Judicum.xv. Inuiſere volens
vxoreʒ ſuam.

I nuitus.ab in ⁊ vita cōponit̃ inuitus ta tū.i.nō volēs q̄i
cōtra vitam.i.volūtatē.

I nuius uia uium.i.non patens vie:vbi non eſt via:extra
viam:⁊ cōponit̃ ab in ⁊ via.

I nundo das daui datū dare.i.abūdare:replere:ſtagnare.
Si inueniatur cum accuſatiuo ſenſus eſt: Inundare.i.
facere abundare. ⁊ cōponit̃ ex in ⁊ vndo das. vnde in
undatus ta tum penl̄.ꝓdu.vñ in ſc̄da ep̄la Pe.capi.ij.
Mūdus aqua inundatꝰ periijt.

I nuolo.a vola quod eſt media pars manꝰ vl̄ pedis ⁊ in
cōponit̃ inuolo las laui lare.i.furari vel in vola aliquid
cōtinere:vel ponere:vel in volaʒ īmittere. Itē pōt cōpo
ni ex in ⁊ volo las:ſed in alio ſenſu.i.intus vl̄ valde vo/
lare.⁊ corr.vo volo las.

I nuolutrū.ab in ⁊ voluo uis dr̃ hoc inuolutrū tri inuo/
lutio cuiuibet rei:qđ fit qū in noſtris dictis aliud īuol/
uitur q̄ʒ dici videat̃ ſʒ Hug. Pap̄.vero dic̄: Inuolutrū
abſconſuʒ:occultū:dictū ſic ꝙ in ſe habeat aliud inuo
lutuʒ. In.xxvij.ezech.dr̃ Inuolutris:hiacyntinis.

I nuoluulus li maſ.ge.penul.corr.q̄daʒ beſtia:que vt ho
mines facilius decipiat inuoluit ſe aliqua re:⁊ dicitur
ab inuoluo uis.

I ante O

I oab indecilna.acuit̃ in fine:⁊ interpretat̃ ſpirans vl̄ do
mini robur.

I oas interp̄tat̃ vbi eſt incenſuʒ domini:ꝓpria etymo.eſt
nomis. Iſte eſt q̇ ſimulcra combuſſit.

I oathan interpretatur ꝑfectꝰ pulcer ⁊ etymo.eſt nomis.
Fecit eni rectū in ꝯſpectu domini:⁊ portā domini edi/
ficauit excelſam.

I ob interp̄tatur dolens propter percuſſionem carnis:⁊
paſſiōeʒ doloꝝ.calamitates eniʒ ſuas nominis etymo/
logia ꝑdeſignauit.

I ociſta ſte cōmunis gene.qui vl̄ que iocꝰ ſemꝑ intendit
q̄ſi in iocis ſtans.

I ocor.a iocus dr̃ iocor caris catus ſuʒ.vnde verbalia hic
iocator toris: hec iocatrix hec iocatio onis:⁊ iocatoriꝰ
ria riuʒ.⁊ cōponit̃ vt adiocor carꝭ:cōiocor carꝭ:exiocor
caris:⁊ corr.io.

I ocoſus.a iocus dr̃ iocoſus ſa ſuʒ.i.frequens vl̄ plenus
iocis.⁊ cōpat̃ iocoſus ſior ſimꝰ:vñ iocoſe ſius ſime ad/
uer.⁊ hec iocoſitas tatis fe.ge.

I oculꝰ li diminutiuuʒ ꝑuus iocus. a quo ioculor laris:⁊
ioculatorius ria rium:⁊ hic ⁊ hec iocularis ⁊ hoc lare.⁊
corripiunt cu.

I ocundus.a iocus dr̃ hic iocundus da duʒ.i.letus hila/
ris:q̄ʒ ſemper iocis ſit aptꝰ ⁊ hilaritati frequētior.⁊ cō/
paratur iocūdus dior diſſimus.vnde iocūde dius diſſi/
me aduer.⁊ hec iocūditas tatis.

I ocus ioci maſ. ge.ſed in pl̄ali maſc.⁊ neu.hi ioci:⁊ hec
ioca.⁊ eſt iocus ꝓprie in verbis.

I ohannes īterpretat̃ gratia domini: Io.dn̄s hanna gra/
tia:vnde iohannes quaſi iohanna:q̄ʒ fit limes ꝓphetie
prenuncius gratie:ſiue initium baptiſmi ꝑ quod gratia
miſtrat̃. Et ſcias ꝙ Iohānes baptiſta multiplicit̃ no/
miatur. Dicit̃ eniʒ ꝓpha:amicꝰ ſponſi:lucerna:angelꝰ:
vox:helias:baptiſta ſaluatoris:p̄co iudicꝭ: precurſor re
gis. In ꝓpheta deſignat̃ prerogatiua cognitōis: ī ami/
co ſponſi p̄rogatiua dilectiōis: in lucerna ardenti pre/
rogatiua ſanctitatis:in angelo p̄rogatiua virgītatis:in
voce prerogatiua humilitatꝭ:in helia p̄rogatiua feruo/
ris:in baptiſta prerogatia mirabilis honoris:in p̄cone
prerogatia predicatōis:in p̄curſore prerogatia p̄parati
nis. Simil'r Iohānes euangeliſta quodā vaticinio ex
merito nomē accepit.interpretat̃ eniʒ gratia dn̄i:vel in
quo eſt gratia:vel cui donatū eſt:vel cui donatio a d̄o
facta eſt.⁊ ꝑ hoc intelligunt̃ quattuor priuilegia q̄ fue
rūt in Iohāne euāgeliſta. Primū fuit p̄cipua chriſti di
lectio.chriſtꝰ eniʒ pre ceterꝭ apoſtol' magis eū dilexit: ⁊
maiora ſig̃ dilectōis ⁊ familiaritatꝭ ei oſtēdit.vñ ob p̄ci
pui amoris gratiaʒ ſuꝑ pectꝰ dn̄i recubuit. ⁊ inde dicit̃
gr̄a dn̄i:quaſi dn̄o gratioſus. Secundū eſt carnis cor/
ruptio:q̄ʒ virgo a dn̄o eſt electꝰ:⁊ inde dr̃ in quo ē gra
tia.in ipſo eniʒ fuit gratia pudicitie virginal'. Terciū eſt
reuelatio ſecretoꝝ:⁊ ideo dr̃ cui donatū eſt. Eideʒ ſane
donatū eſt multa ſecrera ⁊ ꝓfunda noſſe:ſicut de diui
nitate verbi ⁊ de ꝯſūmatiōe ſeculi:⁊ de ſubſtātiali vni/
tate:⁊ de ſancta trinitate ꝑſonali. vñ ipſe dic̄: Tres ſūt
qui teſtimoniū dant in celo:pater:verbuʒ:⁊ ſpūſſanctꝰ
⁊ hi tres vnū ſunt. Quartū eſt matrꝭ dei cōmendatio:⁊
inde dr̃ cui donatio a deo facta eſt.maxima enī a dn̄o
donatio tunc eidē facta eſt:qñ mater dei in eiꝰ cuſtodi
am tradita eſt.vide in honoro. Item ī Marcus hēs de
Iohāne ⁊ de alijs euāgeliſtꝭ. Hic nota ꝙ Ioachī ex
Galilea ⁊ ciuitate nazareth ſanctā Annam ex Bethle
em duxit vxorem:ambo enī iuſti erant:⁊ ſine rep̄henſi
one in oībus mandatꝭ dn̄i incedebant:omnēqʒ ſubām
ſuam trifarie diuidebāt. vnaʒ partē templo ⁊ tēpli ſui/
toribꝰ impendebāt.aliam pauperibꝰ ⁊ peregrīs eroga/
bant.terciā ſibi ⁊ familie ſue vſibꝰ reſeruabāt. Anna.n.
habuit ſororē nomīe yſmeriā:que yſmeria genuit Eli/
zabeth ex eliud. Elizabeth aūt genuit Iohēm baptiſtā
precurſorē dn̄i ex Zacharia. De eliud natꝰ eſt eminen.
De Eminen natꝰ eſt ſanctꝰ Seruaſiꝰ. Anna aūt tres vi/
ros habuiſſe fert̃.ſ. Ioachiʒ vt dixi: Cleophaʒ:⁊ Salo/
me. De p̄mo aūt viro.ſ. Ioachim vnaʒ filiam.ſ. Mariā
matrē dn̄i genuit: quam Ioſeph de domo Dauid nu/
ptui tradidit:que Chriſtū dn̄m genuit. Mortuo Ioa/
chim accepit accepit Anna cleopham fratrē Ioſeph ⁊
genuit ex eo aliam filiaʒ quam ſimil'r Mariā noīauit:
⁊ Alpheo poſtmodū ī ꝯiugē ſociauit. Hec aūt Maria
ex Alpheo viro ſuo q̄ttuor filios genuit.ſ. Iacobuʒ mi/
norem:minorē dico vocatiōe: ſicut dixi ī Iacobꝰ: Io/
ſeph iuſtū:qui ⁊ Barſabas dictus eſt:⁊ Simonē ⁊ Iu
dam. Mortuo ſecūdo viro Anne:terciū accepit anna
.ſ. Salome:ex quo aliam filiā genuit:quā rurſus Ma
riam vocauit:⁊ Zebedeo in cōiugem tradidit. Hec aūt
Maria ex Zebedeo viro ſuo duos filios genuit.ſ. Ia/
cobum maiorē:⁊ Iohannē euangeliſtā. Predicta pa
tent ī his verſibꝰ: Anna ſolet dici tres ꝯcepiſſe marias:
Quas genuere viri Ioachī: Cleophas: Salomeqʒ. Has
duxere viri Ioſeph: Alpheus: Zebedeus. Prima parit
Chriſtū: Iacobū ſecūda minorem: Et Ioſeph iuſtū pe
perit cuʒ Simone Iudaʒ. Tercia maioreʒ Iacobū: vo/
lucreqʒ Iohannē. Ex predictꝭ liquet ꝙ chriſtꝰ ⁊ Iohā/

nes baptiſta fuerūt filij duaꝝ ꝯſobrinaꝝ.ſʒ chriſtꝰ ꝛ Johānes euāgeliſta fuerūt filij duaꝝ ſoroꝝ. Quare autē Petrus preferaẜ eccl'e ꝛ nō iohānes:dixi in aplus.

I onas vel iona interpretaẜ columba vel dolens: colūba ꝑ gemitu qñ in vētre ceti triduo fuit:dolēs ꝓpter iuſticiam quā de ſalute habuit niniuitaꝝ:vel ꝓpter hederā ſubito areſcētem cuius vmbra tegebatur cōtra ſolis ardorem. Ipe eſt amathi ſareptane vidue filius quēʒ ſuſcitauit Helias:matre ad eū poſtea dicēte: Nūc cognoui qꝛ vir dei es tu: ꝛ verbū domini in ore tuo ē veritas. ꝛ ideo ipm puerū amathi dictum putant. Amathiq; ex hebreo:ꝛ latina lingua veritas dicẜ. ꝛ qꝛ helias veruʒ locutus eſt:ideo ille qui reſuſcitatus eſt:dictus eſt filiꝰ veritatis.

I onathan interꝑtaẜ colūba domini.

I onicꝰ dicẜ qdaʒ pes metricꝰ ab inuentore:vel ꝓpter numeroꝝ vel ſyllabaꝝ inequalem ſonuʒ. Jonas eniʒ grece inequale dicẜ. Habʒ enim quattuor ſyllabas: duas breues:ꝛ duas longas.ꝛ eſt ionicus duplex.ſ. maior vl' minor:vel a maiori:vel a minori. Jonicꝰ maior vel a maiori cōſtat ex duabꝰ longis ꝑcedentibꝰ ꝛ duabꝰ breuibꝰ ſequētibꝰ:vt acerrimꝰ. Jonicꝰ minor vl' a minori ꝯſtat ex duabꝰ ꝑmis breuibus:ꝛ duabꝰ ſequētibꝰ longis vt ꝑ amabas.vnde vſus: Longat primores ꝛ curtat poſteriores Pes ionicꝰ maior: obuius huicq; minor. Item ionica eſt vna ex linguis grecoꝝ.

I oppe. Joppes ioppen ioppe opidum paleſtine maritimuʒ: ꝛ acuitur in fine.vñ ioppita te

I ordanis nis maſ.ge. iudee fluuius a duobꝰ fontibꝰ nomiatꝰ: quoꝝ vnus ior:alẜ dan dr̄. hi copulati iordanē faciunt. Naſciturq; ſub libano mōte.ꝛ diuidit iudeam ꝛ Arabiā:q̄ poſt mltos circuitꝰ iuxta hiericho in mare mortuū fluit.ꝛ interpretaẜ iordanis riuꝰ iudicij.

I os.i.fluuius.

I oſaphat iterꝑtaẜ domini iudiciū.

I pſeph: qꝛ mater alium ſibi addi optauerat vocauit augmentū.hūc pharao ſaphanet appellauit: qđ hebraice abſconditoruʒ repertor ſonat: qꝛ obſcura ſomnia reuelauerit ꝛ predixitꝰ ſterilitateʒ. Interꝑtaẜ enim ſaphanet egyptio ſmone ſaluator mundi:qꝛ orbē terre ab imminente famis liberauit excidio.

I oſue interpretatur ſaluator.ipſe eni in figura chriſti populuʒ a deſerto liberauit: ꝛ in terram ꝓmiſſiōis induxit. Et dictꝰ eſt ioſue bennū:vl' benthelcon.i.filiꝰ nun. Iteʒ dictus eſt ieſus filiꝰ naue.vnde dicẜ Hiero.in prologo regū:Et incipiūt a ieſu filio naue:qui apud eos ioſue bennun dicitur.

I ota ꝓprie dr̄ hec lr̄a i apud grecos.ꝛ eſt minor ceteri litteris:qꝛ vno ductu fit ſm Auguſtinū.Sʒ qñq; ponitur ſimpliciter ꝓ qualibet littera.vide in Mattheo: Jota vnū aut vnꝰ apex non preteribit a lege.

I otaciſmꝰ. a iota ꝛ ciſmos qđ ē corruptela ꝯponiẜ iotaciſmꝰ iotaciſmi.ꝛ eſt iotaciſmꝰ vbi i plurimū ſonat:vt ſi dicas:Juno iouis iure iraſcẜ.vel iotaciſmus eſt qū verboꝝ cōiunctio in huius i littere aſſiduitate colliditur: vt in exemplo predicto patet. Uel ſm Hugl.iotaciſmꝰ a iota.ꝛ eſt iotaciſmꝰ ſm euʒ vocalium litteraꝝ exilis ꝓnūciatio vl' quādo in iota littera eſt duplicatus ſonus .ſ.qnando ꝓ vno iota ꝓnunciātur duo vel ecōuerſo:vl' quādo vnū exilius:duo ſpiſſius ſonant:naʒ vnū ſpiſſiꝰ duo exilius ꝓferri debent.

I ouenſiles.i.dij ad nuncia ꝓferenda deputati q̄ſi iouí.i. creatori ſaltatores.ꝛ cōponiẜ a ioue ꝛ ſalio:ꝛ cor.ſi:ꝛ declinaẜ hi ꝛ he iouenſiles. Mar.capella: Limphe dij q; iouenſiles.Uel ſm aliā lr̄aʒ:nouēſiles.

I ouis.Jupiter dicẜ q̄ſi iuuās pater. ꝛ cōponitur a iuuo vel iuuās ꝛ pater:ꝛ ꝓducẜ ꝑmaʒ poſitione.vnde Ouidi. epi.Jupiter eſſe pium ſtatuit qđcunq; iuuaret. ꝛ inueniẜ in ntō iupiter vel iouis: vt dicẜ Priſc. Tñ moderni vtuntur tm̄ hoc nominatiuo iupiter. Hug.aūt ſic dicit: A iuuo iuas dicẜ hic iouis huiꝰ iouis:ꝛ hic iupiẜ iupiteris vel iupitris. antiq̄tus eīʒ ita declinabāẜ nomīa iſta: ſed poſtea obliq̄ iſtiꝰ nomis iupiter:ꝛ iſte ntūs iouis aboliti ſunt. vnde poſtea ex obliqs iſtius nominatiui iouis ꝛ ex iſto nomīe iupiter facta eſt quedaʒ commixtio ꝛ redacta ſunt q̄ſi in vnuʒ nomē.ſ. hic iupiter huius iouis huic ioui:ꝛ eſt compoſitum a iuuans ꝛ pater:vel a iuris ꝛ pater:quaſi iuris pater:qꝛ legeʒ poſitiuaʒ q̄ꝫ naturalē oībus hoībꝰ dedit vt fertur.ꝛ a iouis hic ꝛ hec iouialis ꝛ hoc le.vide in iupiter.

I ouonius in ianuariꝰ exponiẜ.

J ante P

I palage eſt cōuerſio caſuuʒ: vel cōſtructionis: vel qñq; totiꝰ ſentētie.ꝛ cōponiẜ ab ipos qđ ē trās:ꝛ alage qđ ē mutatio: inde ipalage.i.tranſmutatio. De hoc dixi ſupra in q̄ta ꝑte vbi egi de antiptoſi.

I papanti.Jpa grece latine dr̄ ire:anti contra:inde dicitur ipapanti indeclina.i.obuiatio vl' occurſus.vnde repreſentatio domini in templo.i. feſtuʒ purificatōis beate virginis dicitur ipapanti:qꝛ tunc ſymeon chriſto occurrit ꝛ obuiauit: ꝛ in vlnis ſuis accepit euʒ:ꝛ in tēplo preſentauit ſm Hug. Pap.etiā dicit:Jpapāti grece obuiatio dicẜ ſymeonis.ſ.anne ꝛ ceteroꝝ. ꝛ ſcribitur ꝑ a antepenul.ſyllaba.

I paton dicunt greci iecur:vnde ipaticus ca cum:qui patitur in iecore:vel ꝑtinens ad iecur.ꝛ cor.ti ipaticꝰ.

I paticus in ipaton eſt.

I per grece.i.ſup latine.

I peraſpiſtes grece ideʒ qđ ꝓtector latine. vñ Hierony. in ꝓlogo geneſ: Quum Ariſteꝰ eiuſdē Ptolemei iperaſpiſtes ꝛc̄.

I perbaton:quidā tropꝰ eſt:đ quo dcm̄ eſt i quarta parte in ca.de tropis:ꝛ acuiẜ in fine.

I perbole eſt quidā tropꝰ:de quo dixi in q̄rta parte i ca. de tropis.

I perbolicꝰ ca cum.i.excedens veritateʒ:elatꝰ.ꝛ dr̄ ab hyperbole:ꝛ corri.penl't.

I perboreus.hyper cōponiẜ cuʒ boreas:ꝛ dr̄ hyperboreꝰ rea reum:ſup qđ boreas flat.vñ ꝛ quidā quidā mōtes dicunẜ hyberborei:ſup quos ꝛ a quibꝰ boreas flat:q̄ ꝛ hyperbita te dicunẜ.

I percataleticꝰ in cataleticꝰ exponiẜ.

I perdulia exponiẜ in dulia.

I perfanꝰ.hyper exponiẜ cuʒ fanos vel faſma:qđ eſt apparitio:ꝛ dr̄ hyperfanꝰ na num.i.ſupbꝰ.vñ hec hyperfania nie.i.ſupbia.ſ.qum aliqs vult apparere ſup illud quod eſt.

I perion.hyper cōponiẜ cum on quod eſt totū vel oīne: ꝛ dr̄ hic hyperion onis.i.ſup oīa: quod qñq; dr̄ de Joue qui ſup oīa eſt:quādoq; de ſole qui ſup faciē totiꝰ terre in circūitu fertur: qñq; de quodaʒ gigante q̄ ſup omnes alios fuit.

I perlidius.hyper cōponiẜ cum lidiꝰ qui dr̄ acutꝰ ſonꝰ in muſica:ꝛ dr̄ hyperlidius idem qđ lidius.ſ.acutꝰ ſonus in muſica.

I perſyntelicō.Syntelicō qđ ē ꝑfectū ꝯponiẜ cuʒ hyp:ꝛ dr̄ hyperſyntelicon.i.pluſq̄ꝑfectū ꝑteritū apđ grecos

qđ deſignat rem multo añ preteritã.

I perſophia.hyper cõponiť cuȝ ſophia qđ eſt ſapiã: ⁊ dr̃ h̃ hypſophia phie.i.ſupgrediẽs ſapiã.

I phen vel yphen cõponiť ab hypos ⁊ ens: ⁊ interptať copulatio. Eſt eniȝ iphen vel yphen mod⁹ pnũciãdi qui ↄſiſtit i ↄtinua platõe dictionũ ſine vlla diſtictõe: vt hic ppl's gentiũ ⁊c. Et dr̃ ſic:qꝛ vna dictio ſub.i.poſt aliã.ſ.ſine diſtinctõe copulati pferť

I pocentaur⁹. ipos qđ eſt eq⁹ componiť cuȝ centaur⁹: ⁊ dr̃ hic ipocentaur⁹ idem qđ centaur⁹.ſ. monſtꝝ ex parte homo: ⁊ ex pte eq⁹: ſicut onocentaur⁹ monſtꝝ ex pte aſinus: ⁊ ex parte homo:nam onos aſinus dr̃. Uide in centaurus.

I pocrita cõis ge. dr̃ fictor:ſimulator: ⁊ repñtator alteri⁹ pſone:ſimulat eniȝ ſe eſſe qđ non eſt. ⁊ dr̃ hypocrita qͣſi hypercrita: ab hyper qđ eſt ſup: ⁊ chryſos qđ eſt aurũ:quaſi ſup aurat⁹:qꝛ in ſupficie ⁊ exteri⁹ uideť bon⁹: quum interi⁹ ſit malus. Uel dr̃ ſic hypocrita: ab hypos qđ eſt ſub: ⁊ chryſos qđ eſt auꝝ:quaſi habẽs aliud ſub auro.habȝ eñi auꝝ in ſupficie:qꝛ ſubtus habet aliud.ſ. lutum. Uel componiť ab hypo qđ eſt falſum: ⁊ criſis qđ eſt iudiciũ:qꝛ dum intus malus ſit: bonũ ſe palam oſtendit: ⁊ ideo de eo habeť falſum iudiciũ:dum falſo vulto incedit: ⁊ ſimulat qđ non eſt. nam hypocrita dici non poteſt ex eo qđ foras oſtenderit. Jnde h̃ hypocriſis: hui⁹ hypocriſis:ſimulatio: ⁊ corr.cri. vide i ſacerdos ⁊ in ſtrutio.

I podiacon⁹ uel hypodiacon i ſubdiacon⁹ exponiť.

I podromus.ab hypos qđ eſt eq⁹:a dromos qđ eſt curuitas:cõponiť hic hypodrom⁹ mi.i.ſtabulũ equoꝝ vel tormentũ factũ ad modũ vel ad ſimilitudinẽ equi.vel hypodrom⁹ mi diciť locus obſcur⁹: ⁊ dom⁹ declinãdi ad neceſſitatẽ:vel loca ſupra vel citra que ſunt arc⁹ de ambulatorij ſuper quos homĩes ambulant. ⁊ ſm hoc hypodrom⁹ componiť ab hypos qđ eſt ſub: ⁊ dromos quod eſt curuitas:vľ ab hyper qđ eſt ſupra: ⁊ dromos quod eſt curſus:qꝛ deſup homines currunt ⁊ ambulãt vnde in legenda beati Sebeſtiani diciť: Tunc iuſſit eũ in hypodromo palatij tãdiu fuſtigari: qͣdiu ſpiritũ exalaret. ⁊ corr.dro:ſic patet in hoc verſu: Hydromiqꝫ decus parſit locus bis duodenus. Uide in dormos vel in epidromos.

I poſora exponitur in quarta parte capitulo de colorib⁹ rhetoricis.

I pogabus bi maſ.ge.i. nauis qua equi vehunť ⁊ dr̃ ab hypos qđ eſt equs.

I pogeum.ab hypos quod eſt ſub ⁊ ge quod eſt terra cõponitur hoc hypogeuȝ.i.ſub terris ↄſtructuȝ edificium qđ nos antruȝ vľ ſpeluncaȝ dicimus:ſed hic hypogeus maſ.ge. diciť ſol:qꝛ ſub terris vadat in nocte. vel hypogeus cõponitur ab hyper quod eſt ſuper: ⁊ ge quod eſt terra:qꝛ in die ſuper terraȝ feratur. Jn aurora dr̃: Uulpibus hypogeis aſſociandis abis.

I polidius:grauis ſonus i muſica qui ⁊ ſublidius dicitur ab hypos ⁊ lidius cõponiť.

I pomanes nis maſ.ge.quaſi velox ad moduȝ equi.vnde propter ſuam velocitatem dicitur ſuperaſſe athlantem curſu. Sed hoc hypomanes indecli.neu.ge.eſt quedaȝ herba que ſe cõmedentes facit furere.vľ potius hypomanes ẽ vir⁹ quod diſtillat ab inguine eque: ex nimia luxuria dum amoris rabie fertur. ⁊ dr̃ ab hypos qđ eſt equs: ⁊ mano nas:qꝛ ab inguĩe eque diſtillet. Hoc no uerce ⁊ malefice ſolent colligere: ⁊ potionẽ mortiferaȝ inde facere.quod venenum ſimiliter dicitur hypomanes ⁊ produ.ma.

I popirgiuȝ hypopirgij.cõponiť a pir qđ eſt ignis: ⁊ hypos quod eſt ſub: ⁊ gero: ⁊ dicitur hoc hypopirgiũ.ſ.illud ferreuȝ inſtrumẽtum quod retinet ⁊ ſuſtinet ligna in igne ſic dictũ: qͣſi ſubt⁹ igneȝ gerẽs.

I pos.i.ſub. Jteȝ ipos.i.equs.

I poſtaſis cõponitur ab ipos quod eſt ſub ⁊ ſtaſis quod ſtatus vel ſtans. ⁊ dr̃ hec ipoſtaſis ſis.i.ſubſtãtia intellecta ſine forma.ſ.pͥmordialis materia. ⁊ dr̃ ſic qͣſi ſubſtans:qꝛ habȝ ſubſtare omibuſ accedẽtib⁹. Et in ſe oĩa accidẽtia recipit nullo tñ informať ſm Hug. vnde ipoſtaticus ca cũ. Et ſcias ꝙ greci vtunť eodeȝ modo hoc nomĩe ipoſtaſis:ſicut nos vtimur eodẽ mõ hoc nomĩe perſona.vnde põt dici ꝙ tres pſone ſunt in diuinis:vel tres ipoſtaſes.i.tres ſubſiſtẽtes. ⁊ facit gtũs p'ľalis ipoſtaſuȝ.vide in ppetas ⁊ in perſona.

I potamus.ab ipos qđ ẽ equs dr̃ hic ipotamuſ mi.i.equs fluuialis.ſ.qđdã piſcis ſic dictus:qꝛ ſit equo ſimilis dorſo iuba hinitu roſtro reſupinato a pͥmis dentibus:cauda tortuoſa:vnguľ binis. die i aquis cõmorať: nocte ſegetes depaſcit.

I potheca.ab ipos qđ ẽ ſub ⁊ theca quod eſt repoſitoriũ cõponiť hec ipotheca ce:qũ res cõmodaťſine diſpoſitione pignoris:pacto vel cautiõe ſola interueniẽte. Et differt a pignore:qꝛ pignus eſt qđ pꝑter rem creditam obligať. Jteȝ fiducia differt ab vtroqꝫ. Eſt autẽ fiducia quȝ res aliqua ſumende mutuo pecunie gratia vľ mancipatur:vel in iure crediť. Jteȝ ipoteca dr̃ idem qđ apotheca.vnde ipothecari⁹ ria riuȝ:quod ad ipothecaȝ ptinet. ⁊ hic ipothecari⁹.i.apothecari⁹: vel qui reȝ nomĩe apothece accipit.

I potheſis dicitur cauſa vbi cum certa perſona cõtrouerſia eſt. ⁊ ipotheſis eſt ſubſtantia vel diſputatio: ⁊ conditio: vel ſuppoſitio:vel conſenſus.vnde ipotetic⁹ ca cuȝ id eſt conditionalis vľ ſuppoſitiuus. ⁊ diciť ab hypos qđ eſt ſub ⁊ theſiſ quod ẽ poſitio.inde ipotheſis: id eſt ſuppoſitio.

I poſenſis exponiť in qͣta parte in ca. de ſcemate.

I pra ipre qđdã villa bona in flãdria: ⁊ ibi fiũt boni panni vnde hic ⁊ hec iprenſis. ⁊ hoc ſe:natus ex illa terra. ⁊ d illa fuit petrus dictus hulpen.

I pſe ipſa ipſum poteſt iungi cuȝ prima ⁊ ſecũda ⁊ tercia perſona: vt ipſe lego:ipſe legis:ipſe legit. ſed cuȝ pͥma ⁊ ſecunda figuratiue:cuȝ tercia ſine figura: ⁊ eſt p de ſecũda ſyllaba. Et vt diť Priſ.in.xij.li.de pronominib⁹: Jllđ attendendũ ꝙ qũ ille illud iſte iſtud is id faciũt neutra ipſe ſoluȝ qđ ⁊ ipſus inueniť a vetuſtiſſimis platũ neutruȝ in um definens fecit. Terencius in andria: Jpſius mihi dauus q̃ intimus eſt eorum cõſilijs. Jpſa eniȝ que quibuſdam viſa eſt ratio non a deo firma videť: ideo in um facit neutra:quia in us definit maſculinum. naȝ alius quȝ in us termineť:aliud tñ neutrũ faĉ.

I ante R

I r generis neu.indecli.i.palma manus.vnde verſus: Si vis mnam vir na dabiť tibi nãtis in ir mna.

I ra.ab vr quod eſt ignis dicitur hec ira ire qͣſi vra: quia accendit ⁊ inflamat.vnde iraſcor ſceris iratus ſuȝ: ⁊ hic iracundus da dum:facile iraſcens:qꝛ accenſo ſanguine in furoreȝ cõpelliť. ⁊ cõparať. vnde hec iracundia die. ⁊ eſt ira preſens cõmotio animi ⁊ ex cauſa naſciť. Jracũdia eſt vitium naturale ⁊ perpetuuȝ: ⁊ ſic irat⁹ eſt p tẽpore cõcitatus:iracũdus frequenter irat⁹ ⁊ leuiter. Jteȝ ab iraſcor hic ⁊ hec iraſcibilis ⁊ hoc le: ⁊ vt diť Hiero.

Iraſci hominis eſt ſed irã nõ perficere chriſtiani. Et ſcias φ eſt ira ꝑ vitiũ ⁊ ira per zeluʒ. ⁊ vt dicit Gre. in. v. moraliuʒ: Ira per vitiuʒ oculos mẽtis excecat. ira aũt ꝑ zeluʒ turbat. vnde Pſal. Turbatus eſt pre ira oculos meus. Nũꝗ vero turbationi cõtemplatio iungiť nec pualet mẽs cõturbata cõſpicere ad qð vix tranquilla valet inhiare: qꝛ nec ſolis radiꝰ cernitur qum cõmote nubes celi faciem obducunt. Nec turbatus fons reſpicientis imaginem reddit quã trãquillꝰ ꝓprie oſtendit: qꝛ quo eius vnda palpitat eo in ſe ſpeciem ſil'tudis obſcurat: ⁊ quʒ per zelũ animꝰ moueť curandũ ſũmopere eſt ne hec eadeʒ que inſtrumento virtutis aſſumiť menti ira dominef: nec q̃ſi domina p̃eat: ſed velut ancilla obſequiũ preparata a rationis tergo nunꝗ recedat. Tũc enim robuſtius contra vitia erigitur quʒ ſubdita rationi famulatur. Nã quãtũlibʒ ira ex zelo rectitudinis ſurgat: ſi immoderata mẽte vtitur rationi ꝑtinus ſeruire cõtemnit ⁊ tanto ſe impudentiꝰ dilatat quanto impatientie vitiũ virtutem putat.

I racundia in ira exponiť.

I ricius exponiť in ericius.

I rinacius in iricinus vide.

I ris. ab aere diciť hec iris iris vel iridis: arcus celeſtis q̃ſi aeris eo φ ab aere deſcẽdat ad terrã. Uel eris grece latine diciť lis. inde hec iris iris: vł iridis. i. arcus celeſtis: ſed arcus proprie eſt via ipſius dee: ⁊ iris ipſa dea. ⁊ dř iris quaſi eris: quia raro mittitur niſi ad litem ⁊ diſcordiam cõcitandam. ⁊ eſt nuncia ⁊ pediſſequa iunonis. Et nota φ iris nihil aliud eſt ꝗ̃ nubes ſoli oppoſita radijs ſoliſ multipliciter informata: ea. n. eſt natura luminoſi corporis vt ſemper in oppoſitã partem radios dirigat. Sol eni qũ ſit luminoſũ corpus radios ſuos mittit in partem oppoſitaʒ in qua qñꝗ nubeʒ inuenit: que in vna parte ſui eſt denſa: in alia denſior: in alia denſiſſima. Iteʒ in alia ſui parte eſt rara: ⁊ in alia rarior: ⁊ in alia rariſſima. In illa que eſt denſa: ſolares radij quaſi in vitro incluſi rubeum coloreʒ faciũt: in dẽſiori ceruleum: in denſiſſima nigruʒ. Item in rara parte faciunt virideʒ: in rariori croceum: in rariſſima album. Et ita ſm maiorem denſitateʒ illius nubis magis accedit ad colores ingredini affines. ſm maioreʒ raritateʒ magis accedit ad colores albedini affines. Preterea nubes illa quoddaʒ corpꝰ eſt cõpoſitum ex quatuor elementis ⁊ a quoſum: que ſolis radio accenſo a quatuor elementis quadripartitũ ꝯtrahit colorem. contrahit ab igne rubeum: ab aere cerulũ ſiue luciduʒ vel purpureuʒ: ab aqua viridẽ: a terra nigrũ. Dic eſt φ ſi videať iris in mane videť i occidẽte: ſʒ in veſpe videť i oriẽte: Si in meridie videtur in ſeptẽtrione. In meridie nunꝗ videri põt: qũ ſol i oppoſita parte nunꝗ poſſit eſſe. ⁊ hic propter varietateʒ coloruʒ iris diciť quedã gemma ⁊ etiã quedaʒ herba: quia eius flos coloruʒ varietate celeſtem arcuʒ imitatur ita dicit Dug. Et ſcias φ iris eſt ſignum federi intra deum ⁊ hominem: ſicut dixit dominus ipſi noe Geñ. ix. capi. Ponam inquit arcũ meũ in nubibꝰ celi: ⁊ erit ſignuʒ federis inter me ⁊ iter terraʒ: Quia eniʒ maxime timebat noe ne dominus iterum aquas diluuij inundaret ſuper terraʒ: ⁊ noe quottidie orabat ne hoc fieret: vt ioſephus refert: pepigit dominus cũ eo φ vltra nõ fieret diluuiũ: ⁊ in ſignuʒ federis huius poſuit arcũ ſuum in nubibꝰ. ⁊ eſt ſignum duoꝝ iudicioꝝ arcus. ſ. iudicij ꝑ aquã ꝑteriti ſiue facti: ſʒ ⁊ iã vlteriꝰ non faciendi ne timeať: ⁊ futuri ꝑ igneʒ vt expectať: qꝛ mũdꝰ quideʒ igne iudicij cremabiť: ſed aqua iam diluuij nõ delebiť.

inde eſt φ duos colores principaliť habet. ſ. ceruleũ: q aqueꝰ eſt: ⁊ eſt exterior: qꝛ ꝑteriit. ⁊ rubeũ qui eſt igneꝰ qui eſt interior: qꝛ futurꝰ eſt ignis: ſicut diť magř in hiſtorijs. ⁊ Greg. tangit in viij. homel. Item vt diciť in hiſtorijs: tradũt ſancti φ q̃draginta annis añ iudiciuʒ nõ videbiť arcus. quod etiaʒ nãliter oñdit deſiccationẽ aeris iam inceptã. Et in aurora dř: Ut ſancti tradũt annis decies q̃ter ante iudiciũ fugiet arcus ⁊ exul erit. vide in antichriſtꝰ ⁊ i etas. Et videť quidẽ iris ꝑ diẽ ex radio ſolis: ⁊ ꝑ noctem ex radio lune. Iteʒ aniaduerte φ ex ſole ⁊ nube formať iris: qꝛ ex vnione diuinitatꝫ ⁊ humanitatis ſit recõciliatio humani generꝫ. Cornua huius arcꝰ modo ſunt declinata ad nos: qꝛ apparuit benignitas ⁊ humanitas ſaluatorꝫ dei noſtri: et ideo nõ timemꝰ. ſed in die iudicij verteť cõtra nos: qñ veniet in nubibꝰ cum poteſtate ⁊ maieſtate magna: ⁊ iðo valde timendũ eſt: qꝛ horrendũ eſt incidere i manꝰ dei viuentis. Item vt diť Greg. in Ezech. In arcu aq̃ ⁊ ignis apparet: qꝛ virtus ſpũſſancti poſt mediatoris aduentũ electos ſuos aqua baptiſmatis lauit: ⁊ igni diui amoris accendit.

I rinos exponiť in q̃rta pte in ca. de ſcemate.

I ronia exponiť in q̃rta pte in caplo de tropis. et ab ironia deriuať ironicꝰ ca cum penlt. correpta. ⁊ hinc ironice aduerbiuʒ.

I rrefragabilis. ex in ⁊ refragabilis componiť hic ⁊ hec irrefragabilis ⁊ hoc irrefragabile. i. inuincibilis: cui reſiſti ⁊ inſtari non põt.

I rretio. ab i ⁊ retio cõponiť irretio tis tiui tire titũ. i. illaqueare: ipendere: reti iuoluere: verbũ actiuũ. vñ irretitꝰ ta tum penlt. ꝓducta.

I rreuerẽs exponiť in reuerens.

I rrigo gas penul. corr. in rigo gas exponiť.

I rriguus. ab irrigo gas dř irriguus gua guuʒ. i. madidus vel fertilis: vel fecundus: vel ſtercoratus. vnde Horati. in ſermonibꝰ: Irriguo nihil eſt elutiꝰ horto. ⁊ hoc irriguuʒ gui. Iud. j. Irriguuʒ ſupius ⁊c.

I rrito. a ritus diciť irrito tas media ꝓdu. i. ꝓuocare: q̃ſi contra rituʒ alicuiꝰ facere. vnde in Pſal. Irritat aduerſarius nomen tuum in finem. Item irrito poteſt componi a ratus: ⁊ tunc eſt irritare: euacuare: vanuʒ facere: debilitare: deſtruere: ⁊ tũc corripit mediam. vnde Vſus: Irritet hunc dominꝰ: q̃ nos irritat ad iraʒ. vnde hoc irritamẽ minis. ⁊ hoc irritamẽtũ ti: ⁊ irritãs tantis gene. omnis: ⁊ irritus ta tuʒ. i. vanus: caſſus: non firmus. ⁊ irritus ꝑ irritatus p ſyncopã ſʒ Hug. Priſ. autem in. x. libro vult φ irritus cõponať ex in ⁊ ratꝰ. vnde diť: Reor facit rarꝰ pticipiuʒ ⁊ puto differentie cauſa: eo φ ritus aliud ſignat: ſed in cõpoſitione a in i correptaʒ mutať: vt ratꝰ irritꝰ. Et nota mgř Bene. loquens de irritꝰ diť: Mihi tñ videtur φ penul. ſit tñ longa: quia ſic apud omnes autores veteres inuenitur. vnde Hora. in ſmo. Segnius irritãt animũ demiſſa per aureʒ. Cõmuniter tñ teneť φ irrito poteſt mediam corripere ⁊ ꝓducẽ ſm diuerſas ſignificationes.

I rrogo gas in rogo gas eſt.

I rrugio gis in rugio gis exponiť.

I rundo. ab aer dř hec irundo dinis: quia nõ reſidẽs: ſed aere capiens cibos edat: quaſi in aere vidẽs: ⁊ hinc irundininus na num: ⁊ irundinetis nea neum: in eodẽ ſenſu. Irundininꝰ etiã dř paruꝰ filius irũdinis. ⁊ cor. penlt. vide etiaʒ in hirudo in h.

I ante S

194

I s ea id ſcribit ſine h. vñ in plurali iſ ⁊ ee ⁊ iſs ſine h de-bent ſcribi: ⁊ per geminū i ⁊ e. ſed hi he his debent aſpi-rari: ⁊ p vnū i ⁊ p vnū e debēt ſcribi. De hoc dixi in de⁹ ⁊ in hic: ⁊ hec: ⁊ hoc. Et ſcias ꝙ id eſt ſunt due ptes: ſic oſtendi in hoc eſt. Et componit is ea id cū demū: ⁊ dr idem eadem idem. Et ſcias ꝙ idem ſicut ⁊ differens dr tripliciter. ſ. idem genere: idē ſpecie: ⁊ idem numero. Ea-dem genere ſunt quecūqꝫ ſub eodem genere cōtinent vt homo ⁊ aſinus ⁊ ſimilia ſub animali. Eadem ſpē ſūt quecunqꝫ ſub eadeꝫ ſpecie continent vt ſortes ⁊ plato ſub homine. Idem aūt numero dr tripliciter. vno mō dr idem noie vel diffinitione: alio mō idē ꝓprio: tertio aūt modo dr ideꝫ accidente. Eadem nomie ſūt quoꝝ res vna eſt: noīa vo plura: vt marcus tulli⁹ cicero. Ea-dem diffinitione dicunt quoꝝ vnū eſt diffinitio alteri⁹ vt animal rōnale mortale: ⁊ homo. Eadem ꝓprio ſunt quoꝝ vnū dr eſſe ꝓprium alterius: vt riſibile ⁊ homo. Eadem accidente quoꝝ vnū eſt accidens alteri⁹: vt ſor-tes ⁊ albedo q̄ in ipo eſt. Silr dr differens tripliciter. ſ. differens genere: differens ſpē: ⁊ differēs numero. Dif-ferentia genere ſunt quecūqꝫ ſub diuerſis generib⁹ cōti-nent: vt hō cōtinet ſub hoc genere aīal: ⁊ arbor ſub h genere planta. Differentia ſpē ſunt quecūqꝫ ſub diuer-ſis ſpēbus cōtinent. ſ. q̄cunqꝫ ſunt diuerſaꝝ ſpēꝝ: vt hō ⁊ aſinus. Differentia numero ſunt quecūqꝫ faciūt nu-meꝝ: vt ſortes ⁊ plato. Item inuenit is: qđ interpretat eſt: ⁊ eſt hebreum.

I ſaac ex riſu nomen accepit. riſerat eni pater quando ꝓ-miſſus eſt ei: admirans in gaudio. riſerat eni mater qñ ꝓmiſſus eſt ei: dubitans in gaudio. vnde iſaac interp-tatur riſus ſm Papiā.

I ſachar interpretat eſt merces. is quippe dicit eſt achar merces. ⁊ hoc iō q2 mandragoris filiꝫ rubē introitum viri qui Rachel debebat ad ſe emerat Lya. vñ ⁊ dū na-tus eſt dixit Lya: Dedit dñs mercedē meā: ⁊ cor. penl. vñ in Aurora dr: Eſt aſinus fortis Jſachar recubans ꝓ-pe metas. ⁊ acuitur in fine.

I ſagoga ge. i. inſtructio vel introductio. Vnde ⁊ apud di-alecticos introductiones ad artē dialecticā iſagoge di-cunt. ⁊ etiam liber Porphirij dicit iſagoga: q2 introdu-ctorius eſt ad libꝝ p̄dicamentoꝝ. hinc hic iſagogus go gi: introductor litteraꝝ. ⁊ iſagogo gas: introducere: et producit penl. ſiue go.

I ſboſeth vir ꝯfuſionis interpretat.

I ſcalidus. ab excolo lis dr iſcalidus da dū: vt ager iſcali-dus quaſi excolidus: q2 iam a cultura exierit: ſic excon-ſul: q2 a conſulatu diſceſſerit.

I ſchyros grece: latine dr fortis.

I ſmael interpretat auditio dñi. ſic eni ſcriptuꝫ eſt: Et vo-cabis nomen eius iſmael: q2 audiuit euꝫ deus. ⁊ fuit iſ-mael filius Abrae a quo iſmaelite dicti ſunt quidā qui nunc corrupto noie ſaraceni dicunt quaſi a ſara: ⁊ aga-reni ab agar. ⁊ inuenit ideclina. ⁊ ēt decli. vt h iſmael huius iſmaelis. vide in ſaracenus.

I ſopus pi: herba eſt pulmonibus apta purgandis. Jſo-pus etiā dicit ſparſorium aque: q2 in quibuſdam locis fit ex illa herba. vel dicit ſic ꝓpter ſimilitudinem purga-tionis: ⁊ eſt fe. gene. ſm Hug. Inuenitur etiā aliquādo iſopum in neu. gene. Vnde Macer de viribus herbarū Et iſopum ſiccum calidū quoqꝫ terti⁹ illi. Eſt in vtroqꝫ gradus ⁊c. ⁊ corri. penul. Pectoris humores iſopi de-coctio mundat. Item alius dicit: Jſop⁹ eſt herba pur-gans de pectore phlegma. Alij dicunt ꝙ iſopus ē gre-cum: ⁊ producit penulti. ⁊ iſtius opionis fuit magiſter Bene. vnde dicit: Jſopus inuenit corripere ⁊ ꝓducere penul. vnde videt mihi ꝙ magis debeat penultima ꝓ-duci: q2 nobiliores autores vtunt ita. vñ Bernardus ait: Pectoris herba cauas rupes inſedit iſopus. Item alius: Ad pulmonis opus confert medicamen iſopus. Item: Jus ſynapis cerebrum: ſed purgat pectus iſop⁹. ⁊ hec opinio magis mihi placet.

I ſpalis eſt quedā ciuitas. iſpalim ſiquidem ciuitateꝫ hiſ-panie Julius ceſar edificauit: quā ex ſuo ⁊ rome noie iuliam romulam appellauit: iſpalis aūt a ſitu dicta eſt quia in ſolo paluſtri ſuffixis i ꝓfundū palis locata ſit: ne lubrico ⁊ inſtabili fundamento cederet. dicit ergo iſpalis quaſi ſita in palis. vñ hic ⁊ hec iſpalienſis ⁊ hoc iſpalienſe: ⁊ cor. ſpa.

I ſrael maſcu. gene. indeclinabile: ⁊ etiā declinabile inue-nit hic iſrael huius iſraelis. Jacob dictus fuit iſrael: et interpretat vir videns deū. is enim dicit vir: ra videns: el deus. tunc eni hoc nomen accepit quando tota no-cte luctatus vicit angelum in certamine: ⁊ oriente luci-fero benedictus eſt. ⁊ inde ꝓpter viſionem dei iſrael ap-pellatus eſt ſicut ⁊ ipſe ait: Vidi dominū facie ad faciē ꝙ ſalua facta eſt anima mea. Et ex hinc duodecim tri-bus filioꝝ iſrael vocabulum ſortite ſunt. Exo. xiiij. Fu-giamus iſraelem. ⁊ hinc hic ⁊ hec iſraelita te penl. pro-duc. ⁊ iſraeliticus ca cum penul. corr. ⁊ ſolent quidaꝫ in hoc nomie iſrael s tacere: q2 s ante r in eadem ſylla-ba ſonare nō poteſt in latinis dictionibus: ſed errant. nō eni iſrael eſt latina dictio vel greca: ſed barbara. et in barbaris dictionibus in multis licet barbarizare. nō enim barbaries vel lingua hebrea artatur ſub regulis artis grammatice.

I ſterologia exponit in quarta pte in cap. de tropis.

I ſteronproteron exponit i quarta pte i cap. de tropis.

I ſtrorſum: id eſt verſus illam partem: ab iſto ⁊ verſum componitur.

J ante T

I talia lie dicta ab Jtalo rege. Et ſcias ꝙ italia olim a gre-cis occupata: magna grecia dicta eſt. vñ italicus ca cuꝫ ⁊ italus la lum: ſed hoc magis dr ab italo rege: ⁊ corr. primā italia: lꝫ aliqñ inueniat longa ꝑ extaſim: vt Jtaliā ꝓfugus ⁊c. vt dicit Donatus.

I talus la lum penul. corr. ⁊ exponit etiā in italia.

I taqꝫ dictio cōpoſita antepenul. acuit. vñ cōiunctio en-cletica: hic nō inclinat accentū p̄cedentis ſyllabe ad ſe ſic dixi in ſcđa pte in cap. de impedimētis enclesis.

I te impatiuus eſt de eo is it: ⁊ ꝓducit pmā. vnde abite: circūite: redite: ⁊ huiuſmodi ꝓducūt penul.

I tem eſt aduer. ſimilitudinis vel ordinis.

I ter ab eo is deriuat hec itio onis: ⁊ hic itus itus itui. et hoc itiner neris: ⁊ hoc iter iteris. ⁊ differunt: q2 itus eſt qua iri ab homine quacqꝫ uerſum poteſt, ſed iter et iti-ner diuerſam habēt ſignificationem. Iter eni eſt loc⁹ tranſitu facilis. vñ ⁊ eū appellamus aditū. Jtiner aūt ē iter longe vie: ⁊ ipſe labor ambulandi: vt quo velis per-uenias. Accipiunt tñ quādoqꝫ in eadem ſignificatione ⁊ ſm hoc ex iſtis duobus noibus. ſ. iter ⁊ itiner effectū eſt vnū: hoc mō. iſte ntūs iter eſt in ſu: ſed eius obliqui nō ſunt in vſu. Item iſti obliqui itineris itineri itinere ſunt in vſu: ſed eoꝝ ntūs aboleuit. ⁊ ſic factuꝫ eſt: vt ex iſtis obliqs: ⁊ ex illo ntō iter efficeret vnuꝫ nomē: ⁊ de-clinat hoc iter hui⁹ itineris. ⁊ ab iſto gtō iteris q̄ nō eſt in vſu deſcendit itero ras. i. ire vel repetere: ⁊ ſm hoc ē actiuū. vnde verbalia iterator: iteratrix: iteratio. ⁊ iterū

aduer. ordinis vel tꝑis. ⁊ iterati ſimiliter aduer. ordinis vel qualitatis. ⁊ in hac ſignificatione inuenit̃ iſte ablatiuus iterato poſit⁹ aduerbialiter. Itero componit̃ vt reitero ras. i. iterum repetere. vnde reiteratim ⁊ reiterato poſitũ aduerbialiter.

I tero ras in iter exponit̃.

I terum. i. altera vice: quaſi iter alterum ſm̃ Papiam. vide etiam in iter.

I tidem. item aduerbium ſimilitudĩs eſt vel ordĩs. ⁊ componit̃ ꝑ geminationẽ: ⁊ dr̃ itidem vel identidẽ. i. item ⁊ item: ⁊ iteꝝ ⁊ iteꝝ vel ſilr̃. ⁊ inter vtrãqꝫ interponitur t: ⁊ deberet dici itemtitem ꝑ t: ſed cauſa euphonie mutatur t i d: ⁊ m in n ante t: ⁊ dr̃ itentidem. Poſſunt etiaꝫ ibi identidem ⁊ itidem eſſe ꝓnomĩa neu. gene. ⁊ tñ in nominatiuo ⁊ accuſatiuo. ⁊ vtrũqꝫ eſt compoſituꝫ ab idẽ gemiato: ⁊ ĩ vltimo iterponit̃ d. ⁊ tñ valet itidem vel idẽtidem quantũ idem ⁊ idẽ: vel ſilr̃.

I tiner neris in iter exponit̃.

I tio onis ĩ iter exponit̃.

I tum ſupinũ de eo is it corr. ꝑmaꝫ ſiue i ante t cum ſuis compoſitis: vt additum: initum: pitum preter ambituꝫ ſupinum ⁊ ambitus ꝑticipium que ꝑducũt i: ſed h̃ ambitus tus tui nomen corr. penul.

I tus itus ĩ iter exponit̃.

I ante V

I uba be femi generis dicit̃ a iubeo bes. ⁊ eſt iuba crinis equoꝝ ⁊ etiam alioꝝ animaliũ irrationabiliũ. ⁊ iuba etiam dicit̃ criſta que galee ſuperponit̃: vel propter noticiam: vel propter fruſtrationẽ ictuum. ⁊ inde iubatus ta tum. i. crinitus: vel criſtatus. ⁊ iuboſus ſa ſum. i. iubis abundans.

I ubar. a iuba be dicitur iubar iubaris. i. ſplendor: vel initiuꝫ ortus ſolis: vel ſol: vel lucifer: quia propter radios quodlibet iſtoꝝ videt̃ iubatum: quia dirigit radios ad modum iubaris. Et ſcias ꝙ ablatiuus deſinit ĩ e: ⁊ corripit penultimam genitiui vt vult Priſcianus in libro de accentu. Item corripit primam ſyllabam. vnde Uindocinenſis: Exemplum quaſi ſol collaterale iubar. de hoc dixi in ſecunda parte: vbi egi de accentu nominuꝫ deſinentium in ar.

I ubeo bes iuſſi iuſſum iubere. i. imperare. ſed iubere eſt vbi eſt voluntatis obſequium: imperare eſt debiti: ideꝫ eſt ⁊ precipere. ⁊ componit̃ vt fideiubeo bes. Iubeo ẽ actiuũ cum oĩbus ſuis compoſitis: ⁊ corr. hanc ſyllabã iu. vnde Thobias: Hoc ꝑcor: hoc iubeo: toto conamĩe tota Ex aĩa: toto dilige corde deũ ⁊c̃.

I ubileus. a iubilo las dicitur hic iubileus lei. i. annus requietionis: gaudij: ⁊ leticie: ⁊ remiſſionis: quo ſerui libertati donabant̃: debita relaxabant̃: captiui abſoluebantur: poſſeſſiones gratis reſtituebant̃. ita dic̃ Hug. In hiſtorijs autẽ ſuper Geneſ. xiiij. dicit̃: Ab hac victoria Abrae tradunt iubileum habuiſſe initium pro hac remiſſione captiuoꝝ. Iobel enim remiſſio vel initiuꝫ dicitur. vnde iubileus. i. remiſſiuus: vel initians. Ob hoc auteꝫ conſtitutus eſt quinquageſimus: quia tunc erat Loth vt dicunt quidã quinquaginta annoꝝ. vel tunc erat quinquageſimus annus: ex quo dominus deus locutus erat Abrae in via: vel ex quo egreſſus eſt de Tayram. Et ſcias ꝙ iubileus vt dixi poteſt deriuari ab iubilo las. ⁊ ſic dicendũ eſt iubileus per i in antepenl̃. ſyllaba. Uel põt deriuari a iobel. ⁊ ſic dicendũ eſt iubeleus per e in antepenul. ſyllaba: ⁊ penul. ſyllaba. In prima autẽ ſyllaba cauſa euphanie ſcribit̃ per u nõ ꝑ o. vide ĩ penthecoſte: ⁊ quinquageſima.

I ubilus li. i. argutus: ſonorus: ⁊ letabundus cantus. ꝓprie quidem iubilus eſt vox confuſa pre gaudio. vnde iubilo las. i. cantare: gaudere quadam voce confuſa: ꝑ gaudio cantare ⁊ exultari ſm̃ Hug. Uel ſm̃ quoſdam iubilus eſt gaudium quod verbis explicari nõ poteſt: nec tñ penit⁹ reticeri. vel iubilus eſt qñ tãta leticia corde concipitur quanta ſermonis efficacia nõ explet̃: vt dicit Pap. vnde ⁊ ĩ Grecismo dicit̃: Fert̃ inexpleta iubilus leticia mentis. ꝙ autem dr̃ iubilare quaſi iuuanter laudare: vel letari etymo. eſt.

I uda: filius Jacob confeſſio interꝑtat̃. quando eñi euꝫ peperit Lya: laudem domino retulit dicens: Nunc ſuper hoc domino confitebor. Et nota ꝙ ꝓ filia Jacob inuenit̃ iudas: vel iuda iude: ⁊ iuda indeclinabile. ⁊ hic iuda de: vel iuda indeclinabile taꝫ pro populo ꝙ̃ ꝓ terra iudeoꝝ. ⁊ quando eſt indeclinabile debet acccentuari ĩ fine iuda cauſa differentie ſm̃ Hug. Et Alexander dic̃: Cum declinatur demittitur vltima iuda: Cum manet immota ipſius poſtrema leuat̃. Et a iuda vel iudea dicitur iudaicus ca cum.

I udas iacobi qui appellatur alibi lebeus. figuratum nomen habet a corde quod nos diminutiue corculũ poſſumus appellare. ipſe in alio euangeliſta taddeus dr̃: quẽ eccleſiaſtica hiſtoria tradit miſſum Ediſſaꝫ ad Abagarum regem. nam vt ibidem dicitur: predictus rex Abagarus domino noſtro Jeſu chriſto in hunc modũ epiſtolam miſit vel deſtinauit: Abagarus Euchanie filius Jeſu ſaluatori bono qui apparuit in locis hieroſolymoꝝ ſalutem. Audituꝫ eſt mihi de te: ⁊ de ſanitatib⁹ quas facis: ꝙ ſine medicamentis: aut herbis fiant iſta per te: ⁊ ꝙ verbo cecos facis videre: claudos ambulare: leproſos mundari: ⁊ mortuos reuiuiſcere. quibus omnibus auditis de te: ſtatui in animo meo vnum eſſe e duobus: aut quia tu ſis deus: ⁊ deſcẽderis de celo: vt hec facias: aut quia filius dei ſis q̃ hec facis. Preterea ego ſcribens rogauerim te: vt digneris fatigari vſqꝫ ad me: ⁊ egritudinẽ meam qua diu laboro curare. nam ⁊ illud comperi ꝙ iudei murmurauerũt aduerſum te: et volunt inſidiari tibi. veni igitur ad me: qꝛ eſt mihi parua ciuitas ſed honeſta: que vtriſqꝫ ſufficit. Domin⁹ aũt in hec verba ſibi reſpondit: Beatus es quia crediſti in me: qum ipſe nõ videris me. ſcriptum eſt eñi de me: qꝛ hi qui nõ me vidẽt credent. De eo auteꝫ quod ſcripſiſti ad me: vt veniam ad te: oportet me omnia hec adimplere propter que miſſus ſum: ⁊ poſtea recipi me ab eo a quo miſſus ſum. Cum ergo aſſumptus fuero aliqueꝫ de diſcipulis meis mittam ad te: vt curet te: ⁊ viuificet te. hec in hiſtoria eccleſiaſtica. Uidens aũt Abagarus: ꝙ preſentialiter Chriſtum videre nõ poſſet ſm̃ ꝙ in q̃dam hiſtoria antiqua inuenit̃: ſicut Johannes damaſcenus in libro quarto teſtatur: pictorem quendam ad Jeſum miſit: vt domini imaginẽ figuraret: vt ſic ipſum ſaltem per imaginẽ ꝯſpiceret: quẽ in facie videre nõ poterat. ſed qñ ad dñm pictor veniſſet: ꝑpter nimiũ fulgorem q̃ ab eius facie ꝓcedebat: in eius faciem clare neq̃bat intendere: nec ipſam vt ſibi iuſſum fuerat figurare. quod cernens dominus veſtimentũ lineũ ipſius pictoris accipiens: ⁊ ſui faciei ſupimponens ſuiipſius imaginem eidem impreſſit: ac deſiderãti regi Abagaro deſtinauit. Illa aũt epiſtola dñi noſtri Jeſu chriſti tãte virtutis fuiſſe dicit̃: ꝙ in illa ciuitate Ediſſa null⁹ hereticus vel pagan⁹ viuere valeret: nec tyrãnus aliquis nocere eidem ꝑſumeret. nã ſi aliquãdo gens aliqua manu ar-

mata cõtra illam ciuitatē inſurgeret: infans aliquis ſu
per poꝛtā ſtans epiſtolā illā legebat. ⁊ illa die hoſtes
aut fugiebant aut pacati cum eis componebāt. ſic fert
olim fuiſſe adimpletū. ſed poſtmodū illa ciuitas a ſara
cenis capta fuit: ⁊ ꝓphanata: ſublato beneficio ꝓpter
abundantiā peccatoꝝ in oriente vndiqꝫ patefactā. p⁹/
qꝫ vo dñs aſſumptus eſt: vt in eccleſiaſtica hiſtoꝛia le/
git: miſit apoſtolus Thomas Taddeum ad Abagarū
regē ſm dñi ꝓmiſſionē: qui qū ad eū veniſſet: ⁊ ſe diſci/
pulū Jeſu chꝛiſti ſibi ꝓmiſſum dixiſſꝫ: vidit Abagarus
in vultu Taddei quendā mirꝫ ⁊ diuinū ſplendoꝛē: quo
viſo: ſtupefactus ⁊ territus: dñm adoꝛauit dicēs: Uere
diſcipulus es Jeſu filij dei: qui dixerat mihi: Mittā ad
te aliquē de diſcipulis meis: qui te curet: ⁊ vitā tibi pꝛe/
ſtet. cui Taddeus: Si in dei filiū credideris: oīa tui coꝛ
dis deſideria obtinebis. cui Abagarus: Credo vē ⁊ iu/
deos qui eum crucifixerunt libentius trucidarē: ſi mi/
hi poſſibilitas adeſſet: neqꝫ etiam romanoꝝ autoꝛitas
impediret. qum igit Abagarus: vt in quibuſdam libꝛis
antiquis legit lepꝛoſus eſſet: Taddeus epiſtolā ſalua/
toꝛis accepit: ⁊ de ea eius faciē ꝯfricauit: ⁊ ſtatiꝫ plenā
ſanitatē accepit. Et nota: ꝙ iudas interp̄tat ꝯfitens: vł
gloꝛioſus. vel iudas dr quaſi iubilū dans. ipſe enim ha/
buit ꝯfeſſionē fidei: gloꝛiā regni: ⁊ iubilum eterni gau/
dij. Hic multiplex habuit cognomen: vt tactuꝫ eſt. di/
ctus eni iudas iacobi ſupple frater: fuit eni frater iaco/
bi minoꝛis. ſecūdo dict⁹ eſt taddeus: qđ interp̄tat app̄/
hendens p̄ncipem. ipſe eni appꝛehendit Chꝛiſtū p̄nci/
pem p fidē foꝛmatā tenuit nec dimiſit. tertio dictus eſt
in eccleſiaſtica hiſtoꝛia lebeus: quod ſonat q̄ſi coꝛ: vel
corculus. i. coꝛdis cultoꝛ.

I udas ſcarioth vel ſchariothis: vel a vico in quo nat⁹ ē
vel a tribu Jſachar vocabulū ſūpſit: quodā futuri pꝛe/
ſagio in ꝯdemnationē ſui. Jſachar eni interp̄tat mer/
ces vt ſignaret p̄ciū ꝑditionis q° vēdidit dñm. ſcarioth
interpꝛetat memoꝛia moꝛtis: qꝛ non repente perſuaſus
ſed diutius meditatus: ꝑegit ſcelus.

I udeiſo ſas ſaui dr a iuda vel iudea. ⁊ eſt iudeiſare iudeū
facere: vel iudeoꝛum moꝛe ſe habere. ⁊ hinc iudeiſmus
iudeiſmi: id eſt conſuetudo ⁊ ritus iudeoꝛum: vel gens
iudeoꝛum.

I udeus. a iuda filio Jacob dr iudeus dea deum: quod
nomē ſciſſura decem tribuū hebꝛeis impoſuit. nā ante
hebꝛei vel iſrael dicti ſunt. ſed exquo in duo regna po/
pulus dei diuiſus eſt: tunc due tribus que de ſtirpe iu/
da reges habebant iudeoꝝ nomē ſoꝛtite ſunt. reliqua
pars decem tribuū que in Samaria regem ſibi conſti/
tuit: ob populi magnitudinē pꝛiſtinū nomen obtinuit
iſrael. ⁊ interpꝛetat iudeus confeſſoꝛ ſiue confitens. no
men vo modo nudū eis conuenit. interpꝛetatio auteꝫ
eius ab eis longe abſentat. nō eni vero nomie nūc di/
cunt confeſſoꝛes ſed diffeſſoꝛes potius. ⁊ a iudeus dr
hec iudea dee: terra eoꝝ quam incoluerunt. ⁊ hinc pōt
modo ſumi iudeus iudea iudeum gentile: ſcilicet qui ē
de terra illa.

I udex. a ius dicitur hic iudex cis iudices iudicuꝫ. vel hic
⁊ hec iudex cis cōis generis: vt quidā dicūt. ⁊ dr iudex
quaſi ius dicēs populo: vel iure diſceptās: ⁊ eſt etymo.
Jure aūt diſceptare: eſt iuſte iudicare. nō eni eſt iudex
ſi nō eſt in eo iuſticia. vnde ⁊ iudiciū p̄us inquiſitio vo
cabat. vnde ⁊ autoꝛes iudicioꝝ: ⁊ pꝛepoſitos: queſtoꝛes
vel queſitoꝛes vocamus.

I udiciarius rij in iudicium eſt.

I udicium. a ius dr hoc iudicium cij: quaſi iuriſdictio et
oſtenſio. ⁊ eſt iudiciū dum diſcernit: cauſa quꝫ ꝓponi
tur: iuſticia aūt qum finit. ⁊ hinc hoc iudiciolū li dimi.
⁊ iudiciarius ria riū: qđ ꝑtinet ad iudiciū. ⁊ hic ⁊ hec iu
dicialis ⁊ hoc le in eodem ſenſu. vide ī ſuſpicio.

I udico cas caui a iudex dr. ⁊ eſt iudicare: iure diſceptare
ius dicere: determiare cauſam: vel iudicio damnare. et
inde iudicatoꝛius ria rium: ⁊ hoc iudicatoꝛiū rij: locus
vbi iudicat. ⁊ h̄ ⁊ hec iudicialis ⁊ hoc le. Judico cōpo/
nit vt adiudico cas. i. ſcribere: deſtinare. coniudico cas
. i. ſimul iudicare. diiudico cas: pꝛeiudico cas. vnde hoc
pꝛeiudicium cij. Judico eſt actiuū cū oībus ſuis cōpoſi
tis: ⁊ coꝛꝛ. di ſyllabam.

I udith: vidua laudanda que interfecit Olophernē: ⁊ li
berauit iſrael de manu hoſtis: ⁊ interpꝛetat laudās: vł
iudea ⁊ confitens.

I ugabilis. a iugo gas dr hic ⁊ hec iugabilis ⁊ hoc le: qđ
etiā hic ⁊ hec iugalis ⁊ hoc le inuenit p ſyncopam. i. iū/
gibilis: vel iugo habilis.

I ugalis. a iugum dr hic ⁊ hec iugalis ⁊ hoc le. i. iugo aſ/
ſuetus: ſub iugo poſitus: quaſi domitus. Jtem īuenit
iugalis. i. iungibilis: ⁊ dr tunc a iugabilis p ſyncopam
Jn ſecūdo Reg. cap̄. viij. habet: Subneruauit oēs iuga
les curruum. ⁊ ꝓdu. ga.

I ugerum ri ſm ꝙ cōmuniter accipitur eſt ſpaciuꝫ terre
quod vnū aratrū poteſt arare in die. ⁊ īuenit hoc iuger
geris in eadem ſignificatione. Jſidoꝛus ſic dicit ī libꝛo
etymologiaꝝ: Jugerum conſtat longitudine pedū du
centoꝛum quadraginta: latitudine centum viginti: et
coꝛꝛipit penultimam.

I ugis. a iugum dicitur hic ⁊ hec iugis ⁊ hoc ge. i. aſſidu⁹
continuus: perſeuerans. ⁊ pꝛoducit pꝛimaꝫ: ſed iugum
eaꝫ coꝛꝛipit. vnde verſus: Expers eſſe iugi: veneris neq̄
pꝛece iugi.

I ugitas tatis fe. ge. i. aſſiduitas: ꝑſeuerantia. ⁊ foꝛmatur
a dtō iugi addita tas fit iugitas: ⁊ coꝛꝛ. penł.

I ugiter aduerbium. i. aſſidue: continue: perſeueranter: ⁊
dicitur a iugis.

I uglans dis fe. ge. componit a ioue ⁊ glans. ⁊ dicuntur
iuglandes caſtanee quaſi Jouis glandes: qꝛ ſint cōſe/
crate ei: vel qꝛ ſint cibus Joue dignus.

I ugo gas gaui gare dr a iugum. ⁊ eſt iugare: copulare:
iungere: ſub iugo ponere. Et ꝯponit cū con: ⁊ dr cōiu/
go gas. i. cōiungere: ſub eodem iugo ponere. Jtem cuꝫ
dis: ⁊ dicit diſiugo gas. i. diſiungere: ſepare: remouere
a iugo. Jtem cū ſub: ⁊ dr ſubiugo gas. i. debellare: ſub
iugo ponere. Jugo gas actiuū eſt cū oībus ſuis cōpoſi
tis ⁊ coꝛꝛ. hanc ſyllabam iu.

I ugulo. a iugum dr hic iugulus li: guttur: vel gutturis ī/
ciſio. Lucanus ī ſcđo: His dabit hic pacē iugul⁹ finēqꝫ
maloꝝ. Et a iugulus dr iugulo las. i. iugulum incidere
⁊ hic verbalia vt iugulatoꝛ: iugulatrix: iugulatio: et iu/
gulatoꝛius ria rium: ⁊ hoc iugulamen minis: ⁊ hoc iu/
gulamentum ti: ⁊ coꝛꝛ. iu. Hoꝛa. in epi. Ut iugulēt ho/
mines: ſurgūt de nocte latrones. Lucan⁹ ī q̄rto: Uin/
citur haud gratis iugulo q̇ ꝓuocat hoſtem.

I ugulum li dimi. paruū iugum.

I ugum. a iungo gis dr hoc iugum gi: cacumē mōtis: qꝛ
pꝛopīquitate iugoꝝ colles iungant. ⁊ inde iugoſus ſa
ſum. i. cacuminoſus: vel montuoſus. Dr etiā iugū illud
ligneū inſtrumentū cum quo boues iunguntur. vnde
quadā ſimilitudine iugū dr ſeruitus. ⁊ inde hic iugul⁹
⁊ coꝛꝛ. p̄maꝫ iugum. Pꝛoſper: Non ſeruile grauat libe
ra coꝛda iugum.

I ulianus na num: nomen eſt poſſeſſiuuꝫ de iulius ceſar

⁊ hinc iulianus ni: dr̄ ꝓpꝛium nomen cuiuſdā viri.

I ulius. Julus li fuit fili⁹ Enee: ⁊ eſt biſſyllabū: lȝ qn̄qȝ cā
metri ponaꝉ triſſyllabū. ⁊ hic ceſar dictus eſt iulius: qꝛ
de eiuſdem ꝓgenie ꝓceſſit. vñ illud: Julius a magno di
miſſuȝ nomē iulo. ⁊ hic iulius lia liū nomē poſſeſſiuuȝ
⁊ hec iulia lie: quedā colūna Rome: in cui⁹ ſūmitate ē
vꝛna: ī qua poſita fuerūt oſſa ⁊ cinis coꝛpis Ceſaris: et
hic dicta eſt iulia. Item a Julio impatoꝛe dictus eſt hꝰ
iulius lij: quidā mēſis qui pmo vocabaꝉ quītilis: ſȝ po‑
ſtea in honoꝛē iulij ceſaris: q̇ eo mēſe natus eſt: vel qꝛ ī
eo aliquā victoꝛiā obtinuit: dictuſ eſt iulius. ⁊ hic iuli⁹
lia liū. de hoc etiā vide in quintilis.

I ulos ꝓpe pma barba. ſ. lanugo dr̄.

I ulus li in iulius lij vide.

I umentū ti. a iuuo uas: vel a iuuamentū per ſyncopam
dr̄ hoc iumentū ti: equs: vel bos: vel aſinus. ⁊ dicunꝉ
huiuſmodi aīalia iumēta: qꝛ noſtꝝ laboꝛē: vꝉ onus ſuo
adiutoꝛio ſubuectando ⁊ arando iuuēt. nam carpenta
trahit bos: ⁊ duriſſimas terre glebas vomere euertit. e‑
qus ⁊ aſin⁹ poꝛtant onera: ⁊ hominū in gradiēdo labo
rem temperant. vñ ⁊ iumēta appellanꝉ: qꝛ iuuant ho‑
mies. Eadē quoqȝ dicūꝉ armēta. ⁊ a iumentū dr̄ iumē‑
tarius rium: qđ ptinet ad iumentū. ⁊ hic iumentarius
rij: ⁊ hec iumentaria rie: cuſtos iumenti.

I uncata cate: eſt lac cōcretū: ⁊ in iūcis inuolutum: ⁊ di‑
citur a iuncus ci.

I unceus cea ceū in iuncus vide.

I uncus ci dr̄ a iungo gis: qꝛ eo aliq̇d iungiꝉ ⁊ ligatur: vꝉ
qꝛ iunctis radicib⁹ hereat. vnde hic iunculus li dimi. et
hoc iuncetū ti: locus vbi iunci abundant. ⁊ iunce⁹ cea
ceū. i. de iunncis exiſtens: vel ad iuncos ptinēs: vel ma
cer: vel ſubtilis ad modū iunci.

I ungibilis. a iungo gis deriuaꝉ hꝰ ⁊ hec iungibilis: ⁊ hoc
le: aptus ad iungendū. vnde iungibiliter aduerbium: et
hec iungibilitas tatis.

I ungo gis xi ctū componiꝉ cū ab ⁊ dr̄ abiungo gis xictū
. i. ſepare: ⁊ cū ad: ⁊ dr̄ adiūgo gis. i. aliq̇d iungere: ⁊ cuȝ
con: ⁊ dr̄ coniūgo gis. i. ſimul iungo. Item cum dis: et
dr̄ diſiungo gis. i. ſepare: diuidere. Item cū in: ⁊ dr̄ in‑
iungo gis. i. ꝓcipere. Itē cū re: ⁊ dr̄ reiungo gis. i. diſiun
gere: vel iteꝝ iungere. Item cū ſub: ⁊ dr̄ ſubiungo gis. i.
ſubtus poſt vel latenter iungere. Item cū ſe: ⁊ dr̄ ſeiun
go gis. i. ſeoꝛſum iungere: vel ſeoꝛſum a iunctura facere
. i. diſiungere. Jungo ⁊ eius compoſita ſunt actiua: ⁊ fa
ciūt pꝛeteritū in xi: ⁊ ſupinū in ctum.

I unipirus. pir quod eſt ignis componiꝉ cū gigno: ⁊ dr̄ hꝰ
iunipirus ri: quedam arboꝛ cuius cineres pleno anno
ſeruant ignē. ⁊ dr̄ iunipirus quaſi gignipirus. i. gignēs
pir. i. ignem: qꝛ contectū diu teneat ignē: adeo vt ſi pꝛu
ne eius cinere fuerīt coopte vſqȝ ad annū ꝑueniūt. Uꝉ
dr̄ ſic: qꝛ ab amplo vſqȝ ad acutū finit vt ignis.

I unius in maius expouiꝉ: ⁊ etiā in iuuenis.

I unix cis fe. ge. a iuuando dr̄: ⁊ eſt idem qđ iuuencula. i.
parua bos ſm Hug. Pap̄. vō dicit: Junices: boues iu‑
uenes: ⁊ ꝓducit penꝉ. genitiui. vnde Perſius: Tot tibi
in flāmis iunicū omenta liqueſcūt.

I uno nonis fe. ge. dr̄ a iuuo uas q̄ſi iuuās nouos. eſt. n.
iuno diuina bonitas: que nouos iuuat: qꝛ cūcta gratia
ſua nutrit. eſt etiam aer qui ſimiliter iuuat nouos: qꝛ ī‑
fantes a calido ⁊ humido vtero veniētes: ⁊ ſimiliū q̄li
tatum beneficia poſcentes recipit fouēs humoꝛe ⁊ ca‑
loꝛe: qꝛ ipſe ſolus inter elemēta calidus eſt ⁊ humidus
hinc etiā eſſe dr̄ lucina. i. dea part⁹. vel iuno dr̄ q̄ſi iano
a ianua. i. ianua ꝓpagationis feminaꝝ: qꝛ quaſi poꝛtas
matronaꝝ pandit: ⁊ naturas nubentiū maritis. eſt enī
dea parturientiū ⁊ nubentiū. ⁊ a iuno dr̄ iunonius nia
nium. i. res ptinens ad iunonē: vel res iunonis ſicut pa
uo qui dr̄ auis iunonia. vnde Ouidius de arte: Lauda
tas oſtendit auis iunonia pennas.

I unonius nia nium exponiꝉ in iuno.

I upiter exponitur in iouis. Nota tamē hic ꝙ ſapientes
philoſophi ioui que eſt vna ſeptem ſtellaꝝ erraticaruȝ
tonare attribunt: cuius nulla alia cauſa eſt: niſi quia iu
piter habet in ꝓpꝛietate eleuare ventoꝝ ſoꝛtiū: ⁊ ſiccoꝝ
materiam: ꝓcipue quando fuerit coniunct⁹ in virtute
aliqua cum marte tempoꝛe eſtiuo in ſignis aquilona‑
ribus: qꝛ tunc certe poteſt ꝓdici: ꝙ multe ſcintillatiōes
⁊ tonitrua fient in aere. ita etiam periculū ſit futuꝝ ho‑
minibus ꝓpter aeris peſtilentiā ex nimia coꝛꝛuptione
futura ꝓpter vapoꝛes incenſos ⁊ peſtiferos immixtos
aeri: qꝛ iupiter cum ſole eleuat eos: ⁊ mars incendēdo
coꝛꝛumpit eoſdem: ⁊ ita aer fit venenoſus. Quecūqȝ au
tem ab augurib⁹: vel a fabuloſis inuenta leguntꝉ: ꝙ iu‑
piter ſit deus vel huiuſmodi friuola ſunt: ⁊ abſqȝ cōſi‑
deratiōe philoſophica dicta: nec dignū eſt vt diſputeꝉ
cōtra ea que q̄ſi nulli rōni innituntꝉ: ⁊ ſic tanq̄ȝ fidelis
theologus ꝯſimilia intelligo a me in hoc ope refutāda
vide in hymē: ⁊ etiam in cometa.

I uratus ta tum diciꝉ a iuro ras raui: qđ iuratus facit: ⁊
ponitur actiue vel paſſiue. vnde Ouidius: Tu mihi iu‑
ratus per numina matris aquoſe. actiue dixit. Et aliter
Jurata numina non te reducunt. paſſiue dixit. De hoc
vide ſupꝛa in tertia parte in tractatu de pꝛeteritis ſecū‑
de coniugationis in capitulo de verbis deſinentibus ī
deo ⁊ in pꝛanſus.

I urgium gij: ⁊ hoc iurgamen minis in eodem ſenſu: ⁊ dr̄
a iurgo gas. ⁊ eſt iurgium litigatio: vel verberatio: qua
ſi iuris garriū: vel q̄ſi iuris actio ſm Hug. Uel ſm Pa‑
piā Jurgium dr̄ cōuitium: cauſalis contentio.

I urgo gas cōponiꝉ a ius ⁊ garrio vel ago. ⁊ dr̄ iurgare
. i. iure agere: vel iure garrire: qꝛ ibi qui cauſam dicūt iu
re diſceptant. Et accipiꝉ iurgare in duabus ſignificatio
bus. Jurgare enī eſt rixari: litigare: ⁊ ꝓpe in cauſis agē
dis. Et iurgare eſt repꝛehendere: caſtigare: coꝛꝛipe: coꝛ‑
rigere: culpare: ⁊ impugnare verbis: vel litigando ver‑
berare: ⁊ ſm hoc ꝯſtruiꝉ cum actō. Et componiꝉ vt ob‑
iurgo gas. i. ꝯtra aliquē vel foꝛtiter iurgare. ⁊ ſunt neu.
⁊ abſoluta ꝓ litigare. In alia vō ſignificatione ſūt acti‑
ua. Et nota: ꝙ in eodem ſenſu īueniunꝉ deponētia iur
goꝛ garis gatus ſum. ⁊ obiurgoꝛ garis iurgatus ſū. Itē
nota: ꝙ iurgam⁹ ⁊ obiurgamus verbis: ſed caſtigam⁹
dum cedimus.

I uridicialis. a ius ⁊ dico cis cōponiꝉ hic ⁊ hec iuridicialꝉ
⁊ hꝰ le: q̇ de iure tractat. vñ ⁊ quedā ꝯſtitutio ī arte rhe‑
toꝛica dr̄ iuridicialis: qꝛ de iure tractat.

I uridicus ca cum. i. rectus qui dicit ius: ⁊ componitur a
ius ⁊ dico cis xi: ⁊ coꝛ. di: ſicut diri coꝛ. di naturaliꝉ.

I uriſconſultus. i. iuriſperitus ſm Pap̄.

I uriſdicio onis componiꝉ a ius ⁊ dicio onis qđ eſt po‑
teſtas: ⁊ dr̄ iuriſdicio. i. iuris poteſtas ſup aliqueȝ: ⁊ ſcri
biꝉ per c ſolam ſicut dicio.

I uro ras raui ratum a iure dr̄. Et componitur vt adiuro
ras: coniuro ras in eodem ſenſu. ſ. exoꝛcizare: ⁊ cōiura‑
re. i. ſimul iurarare: cōſpirare: ꝯiurationē facere. deiero
ras. i. valde iurare: vel peierare. Regū. i. cap̄. xx. dr̄: Ad‑
didit Jonathas deierare Dauid. i. valde vel firmiꝉ iura
re. peiero ras. i. periurium cōmittere. Et nota ꝙ in iſtis
duob⁹ verbis. ſ. deiuro ⁊ ꝑiuro: quibus vtebanꝉ antiqui

nos mutamus u in e correptā ſubtracta r a ſcđo verbo
⁊ dicimus deiero ras: ⁊ peiero ras ꝑ piuro ras: ⁊ deiu-
ro ras. Luca. in. vi. Uos eſtis o ſupi ſtigias qui peierāt
vndas. Juro ras neu. eſt cū oībus ſuis cōpoſitis preter
adiuro ⁊ cōiuro ras ꝑ exorcizare que ſunt actiua. vide
etiā in iuratus: ⁊ in mētior. Et ſcias ꝙ iurare ſm Aug.
eſt ius vitatis deo reddere. Juramentū aūt a iuriſtis ſic
diffinit: Juramentū eſt affirmatio vel negatio de ali-
quo ſacro rei affirmatione firmata. Tria aūt requirūt
ad hoc ꝙ iuramētū ſit rectū. vnū ex parte ipſi⁹ rei de q̄
iurat: ⁊ ſic requirit veritas per quā vox ſiue dictum rei
adequat: alias dictū nō eſſet ɔfirmatione dignū. ⁊ hic
ſumit veritas ſm ꝙ eſt adequatio vocis ad rem. vnde
veritas debet eſſe in ɔſcīa: vt firmiter ſciat ita eſſe: alias
ſi tm̄ credat nō debet de ɔſcientia: ſed tm̄ de credulita
te iurare. Aliud requirit ex pte cauſe ꝑ q̄ iurat: ⁊ ſic re-
quiritur iuſticia: alias non eſt debita neceſſitas. debet
eni id quod iurat eſſe licitum ⁊ honeſtū. Tertiū requi
rit ex parte iurantis: ⁊ ſic requirit vt cum diſcretiōe iu-
ret: alias nō adhibet debita cautela: ⁊ ſic eſt iudicium
⁊ cōtinet in iudicio ꝙ ſit diſcretio iurātis: debita forma
⁊ euentus: ⁊ tempus: ⁊ omnia que ex parte iurātis ɔſi-
deranda occurrunt. De his dr̄ Hiere. iiij. Jurabūt dicit
dn̄s in veritate ⁊ iuſticia ⁊ iudicio. Uel dic: ꝙ vitas req̄
rit quantū ad iurantē: ꝙ. ſ. dicat qđ habet in ɔſcīa. Ju-
ſticia quo ad rem iuratam: ꝙ id qđ iurat ſit licitum et
honeſtū. Judiciū requirit quo ad cām que inducit ad
iurandū: vt nō iuret etiā ſine neceſſitate ⁊ vtilitate ꝓxi-
mi. Jtem nota ꝙ quādo iuramentū vergit i deteriorē
exitum nō debet ſeruari. Poteſt aūt iuramentū in de-
teriorem exitum vergere dupliciter. Uno modo qꝛ ab
ipſo ꝑncipio habet peiorem exitum: vel qꝛ ſm ſe eſt ma
lum: ſicut qum aliquis iurat ſe adulteriū patraturum:
ſiue qꝛ eſt maioris bonitatis impedimentū: puta qum
aliquis iurat ſe nō intraturꝫ religionē: vel ꝙ nō fiet cle
ricus: aut ꝙ nō accipiet prelationē in caſu in quo expe
dit euꝫ accipere: vel ſi qđ aliud eſt huiuſmodi. Tale eni
iuramentū eſt a principio illicitum. differenter tamen:
quia ſi quis iuret ſe facturū aliquod peccatum: ⁊ pecca
uit iurando: ⁊ peccat iuramentū ſeruando. Si qs autē
iurat ſe nō facturꝫ aliquod melius bonū: quod tamen
facere nō tenet: peccat qđeꝫ iurando inquantūꝫ ponit
obicem ſpūiſancto: qui eſt boni ꝓpoſiti iſpirator: tamē
nō peccat iuramentū ſeruando: ſed multo melius facit
ſi nō ſeruet. Alio modo vergit ad deteriorē exitū ꝓpter
aliquid quod de nouo emergit quod nō fuit p̄medita
tum: ſicut patet in iuramēto Herodis: qui iurauit puel
le ſaltanti ſe daturū quod petiſſet. hoc eni iuramentū
poterat a ꝑncipio eſſe licitū intellecta debita cōditiōe
. ſ. ſi peteret quod dare deceret: ſed impletio iuramenti
fuit illicita. vnde Ambroſi⁹ dicit in libro de officijs: Eſt
cōtra officiū nōnūꝙ ꝓmiſſum ſoluere ſacramentū: ſic
Herodes qui necem ſancti Johannis baptiſte p̄ſtauit
ne ꝓmiſſum negaret. Uolo etiā te ſcire: ꝙ quādo nō
eſt eadem iurantis intentio: ⁊ eius cui iurat: ſi hoc pro
uenit ex dolo iurantis: debet iuramentū ſeruari ſm ſa
num intellectū eius cui iuramentuꝫ preſtat. vnde Jſi-
dorus dicit: Quacūꝙ arte verboꝝ quis iuret: de⁹ tamē
q̄ ɔſcie teſtis ē: ita hoc accipit: ſicut ille cui iurat intelli
git. ⁊ qđ id intelligat de doloſo iuramēto patet per id
qđ ſubdit: Duplr̄ reus fit: ꝙ ⁊ nomen dei inuanū aſſu
mit: ⁊ ꝓximum dolo capit. Si aūt iurans dolū nō ad-
hibeat: obligat ſm intentionē iurantis. vnde Gregori⁹
xxvij. mora. Humane aures talia vba noſtra iudicant
qualia foris ſonāt. diuina vo iudicia talia foris audiūt:
qualia ex intimis ꝓferunt. vide in periurus.

I us iuris dicit a iubeo bes: quia iubet. ⁊ eſt ius lex hu-
mana: phas lex diuina. tranſire autēꝫ per agꝝ alienum
phas eſt: ius vo non eſt. Jtem ius dicit eſſe lex ſcripta
Jtem leges humane ſunt: iura diuina ſunt. Jteꝫ ius ge
nerale eſt: lex eius ſpecies. ⁊ caret hoc nomen ius geni-
tiuo datiuo ⁊ ablatiuo pluralibus quantū ad vſuꝫ ſm
Hug. ⁊ differt ius a iuſticia: vt dicam in iuſticia. Et ſci-
as ꝙ ius inuenit in alijs ſignificationibus. vnde verſus
Jus aqua: ius rectum: ius dr̄ eſſe poteſtas. Jtem ius ꝓ
phanum dr̄ brodium vel aqua in qua coquunt carnes
porcine: que ꝓphane ſunt iudeis. Et dicūt quidam ius
iuris ꝓ lege: vel poteſtate: vel ratione per ris: ſed ius
iutis per t pro aqua vel brodio. ſed Priſcianus nō fac
iſtam differentiam. vnde in ſexto libro dicit: Jus abla
ta s: ⁊ addita ris fit genitiu⁹ vt ius iuris: vt neutra mo-
naſyllaba in us deſinētia. Mihi aūt videt ꝙ ꝓ brodio
facit genitiuum in tis: vt ius iutis: ſicut ex vulgari ali-
quorum ſonat. vnde verſus: Jus iutis mando: ius iuri
in agmine pando.

I uſiurandum di neu. ge. i. iuriſiuratio.

I uſta. a iuſtum deriuat pluralr̄ hec iuſta iuſtoꝝ. i. exeqe
mortuoꝝ: qꝛ iuſtū eſt vt homo hominē: cinis cinereꝫ ſe-
peliat. vnde Ouidi⁹: Jniuſta iuſte pegi.

I uſticia. a iuſtus iuſti: addita cia fit hec iuſticia cie. Et ē
iuſticia conſtans ⁊ ꝑpetua voluntas reddens vnicuiꝙ
qđ ſuū eſt. ⁊ differt ius a iuſticia: qꝛ ius eſt ars equi et
boni. ſed iuſticia eſt ɔſtans ⁊ ꝑpetua voluntas. vel eſt
virt⁹ tribuēs vnicuiꝙ qđ ſuū eſt. Jtē oē ius eſt iuſticia
ſed nō ecōuerſo. Jtē ius dr̄ in re: ſed iuſticia in actu et
exercitio vel opatione. vn̄ ⁊ dr̄ iuſticia quaſi iuris ſtat⁹
vel ſtatio: qꝛ per iuſticiā ſtat ius. i. exercet: ⁊ eſt etymo.
Et ſicut dixi in formido facile deuiat a iuſticia q̄ in cau
ſis nō deū: ſed homines formidat.

I uſtifico cas caui care verbū actiuū. i. iuſtū facio. ⁊ cōpo
nit a iuſtus ⁊ facio cis: ⁊ corr. fi.

I uſticiū. a ius ⁊ taceo cōponit hoc iuſticiū cij. i. taciturni
tas iuris ⁊ ceſſatio. vn̄ iuſticiū cōponit a ius ⁊ ſtatio. vn̄
iuſticiū q̄ſi iuris ſtatio. i. iuris ceſſatio. tūc enim ius ſtat
. i. ceſſat: qū nō exercet. vel iuſticiuꝫ quaſi iuris ſtatio. i.
iuſticia que eſt iuris ſtatio: quia ꝑ iuſticiā ius ſtat. i. nō
exercet. Luca. in. ij. Ferale per vrbē iuſticiū.

I uſtus. a ius dr̄ iuſt⁹ ſta ſtū. ⁊ dr̄ iuſt⁹ q̄ſi ius tuēs vel te-
nēs. ſ. q̄ ius cuſtodit: ⁊ ſm legē viuit: ⁊ eſt etymo. ⁊ cō-
parat iuſtus ſtior ſimus. vn̄ iuſte ſti⁹ ſime aduer. Juſt⁹
cōponit vt iniuſt⁹. i. nō iuſt⁹. vn̄ hec iniuſticia cie. ⁊ dif-
fert iuſt⁹ ab eq⁹: qꝛ iuſt⁹ ex lege ē: q̄ſi ius cuſtodiēs: eq⁹
ex natura eſt. Et ſcias ꝙ q̄ negligit damnū ꝓpt amicuꝫ
. i. xp̄m. iuſt⁹ eſt. Prouer. xi. vide in ſeuerus.

I uſum eſt aduer. loci. i. deorſum. ⁊ cōtrariuꝫ eſt ei qđ eſt
ſuſum vel ſurſum.

I utus ta tum. i. adiutus ꝑticipiū de iuuoꝛ uaris.

I uuamen minis dr̄ a iuuo uas. ⁊ hoc exigit vt in p̄terito
dicat iuuaui: ⁊ in ſup. iuuatū regulariter: qđ apud anti
quos inuenit. ⁊ hoc etiā exigit hoc iuuamentū menti:
⁊ ꝓducit penl̄. iuuamen mis.

I uuenalis. a iuuenis dr̄ hic ⁊ hec iuuenalis ⁊ hoc nale:
quod pertinet ad iuuenē. vel laſciuus ſiue ſtultus: ⁊ fa
tuus ad modū iuuenis. Jnuenit etiā h ⁊ hec iuuenilis
⁊ hoc le: in eodem ſenſu. vn̄ iuuenilit aduer. ⁊ hec iuue-
nilitas tatis. vn̄ Hora. i epi. Alta iuuenales tardat ha-
rena pedes. Jnuenit etiā h iuuenalis hui⁹ iuuenalis: ꝓ
ꝓpriū nomē cuiuſdam viri. ⁊ deſinit ablatiuus i e tm̄: vt

iuuenalis ab hoc iuuenale.

I uuenculus li dimi. puus iuuenc⁹. vñ hec iuuencula le: que alio nomie dr̄ iunix.

I uuencus. a iuuo uas dr̄ hic iuuencus ci. i. bos nouell⁹: qum a vitulo diſcedit. ⁊ iuuare incipit homīs vſus terram excolendo. ⁊ hinc hec iuuenca ce: ⁊ corri. primam Ouidius in epi. Quāmale inequales veniūt ad aratra iuuenci. vide in vitulus.

I uueneo. a iuuenis deriuat̄ iuueneo nes nui. i. eſſe vel fieri iuuuenem: vel virere: florere: ſiue ſplendere: q̄ ſunt ꝓprietates iuuenis. vñ enſis dr̄ iuuenere qū purgatus reſplendet. ⁊ componit̄ vt reiuueneo nes: ⁊ hinc incohoa. iuueneſco ſcis: ⁊ reiuueneſco ſcis.

I uueneſco ſcis in iuueneo eſt.

I uuenilis. a iuuenis dr̄: ⁊ ꝓduc̄ penl̄. vide in iuuenalis.

I uuenis. a iuuo uas dr̄ h̄ ⁊ hec iuuenis: q2 iuuare poſſe incipit. ⁊ eſt iuuenis in ipſo etatis incremēto poſitus: ⁊ ad auxiliandū ꝑparatus. Et nota ꝙ antiqui dicebāt hic ⁊ hec iuuenis ⁊ hoc ne. ⁊ cōparabat̄ iuuenis nioꝛ ſſimus. ſed modo iuuenis declinat̄ tm̄ per duo genera: ⁊ caret ſuplatiuo: ⁊ habet comparatiuū irregulare. ſ. hic ⁊ hec iunioꝛ: ⁊ hoc iunius. ⁊ hinc dr̄ h̄ iunius nij. a iunioꝛibus q̄dā menſis: ſicut maius a maioꝛibus. vñ iuni⁹ nia niū: vt iunie kalende. ⁊ facit gtūs pl'is ī um: ⁊ actūs in es tm̄: vt iuuenū iuuenes. vide in panis.

I uuenoꝛ naris natus ſū dr̄ a iuuenis. ⁊ eſt iuuenari more iuuenū ſe habē. vnde in dialectica argumētatione ille dr̄ iuuenari qui bis: vel ter: vel quater: vel ſepi⁹ ideꝫ repetit neſciēs ꝓcedere.

I uuenta te in iuuentus exponit̄.

I uuentus. a iuuenis dr̄ hec iuuentus tutis: ⁊ hec iuuēta te. Juuentus eſt collectio iuuenuꝫ: ⁊ etas plurimoꝝ iuuenū: ſed iuuenta te etas vnius iuuenis. ⁊ eſt iuuentus vel iuuēta a viceſimooctauo anno vſq; ad quinquagemū. Juuentus etiā dr̄ dea iuuentutis.

I uuo uas iuui tum. i. auxiliari: delectari. vñ hoc iuuamē minis: ⁊ hoc iuuamentū: ⁊ hec exigunt vt in ꝑterito dicat̄ regularitr iuuaui: ⁊ ſupinuꝫ iuuatū. Juuo cōponit̄ vt adiuuo uas ui tū q̄ȯ componit̄ cū con: ⁊ dr̄ coadiuuas. Juuo eſt actiuū cū oībus ſuis cōpoſitis: ⁊ p̄teritū facit in ui: ⁊ ſupinū in tū: ⁊ in p̄nti coꝛ. hāc ſyllabā iu: ſꝫ in p̄terito ⁊ ſupino eā ꝓducit. Proſper: Quid iuuat in longuꝫ cās ꝓducere moꝛbi. ⁊ facit ex ſe hoc impſonale iuuat: q̄ȯ ɔſtruit̄ cū actō: vt me iuuat. Et ſcias ꝙ apud antiquos inuenit̄ iuuaui ⁊ iuuatus.

I uxta aduerbiū loci: ⁊ ſigt̄ localē ꝓpinquitatē: vt iſte ſedet iuxta eū. Jtem eſt aduer. ſimilitudinis: ⁊ tūc ſigt̄ accomodationē ⁊ ſimilitudinē: vt hoc eſt dictū iuxta illū magiſtrū. Jtem iuxta eſt aduer. qualitatis: ⁊ tūc ſignificat equalitatē: vt iuxta. i. equaliter: in qua ſignificatiōe videt̄ eſſe aduerbiū ſimilitudinis.

I uxto xtas xtaui xtare. i. approximare adeſſe: iuxta eſſe. ⁊ dr̄ a iuxta aduerbio.

I xion ixionis maſc. gene. pater fuit centauroꝝ qui iunonem de concubitu interpellauit. ⁊ interpretat̄ dignitas vnde ⁊ dr̄ ixion: quaſi anxion quod eſt grece dignitas vel q̄ſi anxion: ab ango gis: quia dignitas reddit hoīeꝫ anxium. vnde ixioneus nea neū. ⁊ hic hic ixionides de filius vel nepos ixionis: ⁊ ſubtracta de ſyllaba dicit̄ ixionis huius ixionidis: filia vel neptis ixionis. Et eſt ixion ixionis: auis de genere vulturꝫ: alba ⁊ minoꝛ q̄ȝ vultur. Deutrono. xiiij. dicitur: Ixion pro aue in quibuſdam libris.

I xionides ixionide: ⁊ ixionis ixionidis: in ixion exponit̄.

Et q quanuis

k

figura ⁊ noīe videant̄ aliquam habere differentiā cum c: tamē eandē tam in ſono vocū q̄ȝ ī metro cōtinent poteſtatē. ⁊ k q̄deꝫ penitus ſupuacua eſt. nulla eñi videt̄ ratio cur ſequēte a debeat ſcribi k. carthago. n. ⁊ caput ſiue ꝑ c ſiue ꝑ k ſcribant̄ nullā faciūt nec in ſono nec in poteſtate eiuſdem ɔſonantis differentiā: ſicut dic̄ Priſci. in p̄mo maio. ⁊ vt dicit Pap̄. Dia greca qualicūq; vocali ſequente ꝑ k ſcribenda ſunt: ſed hoc a ſcriptoꝛibus nō ſeruat̄. Hug. vō dic̄: ꝙ hec figura k ſuperfluit apud nos: ſꝫ neq̄q̄ apud grecos. vbi eñi nos ſcribim⁹ c greci ſcribūt k: ⁊ vocat̄ apō eos kappa. ī nullis ergo latinis dictionibus debet ſcribi k: ſed tm̄ in grecis. Jn nothis vō indifferent̄ pōt ſcribi tam c q̄ȝ k. q2 eñi reducte ſunt ad latinitatē poſſunt ſcribi ꝑ c: ſed q2 a grecis habent p̄ncipiū ⁊ oꝛiginē poſſūt ſcribi ꝑ k. q̄ȯ ɔſiderātes ſupi⁹ tractauimus in tertia littera de multis dictionib⁹ grecis ſiue nothis. ⁊ in hoc ſecuti ſumus Hug.

K ala grece: latine laxa dr̄.

K alendarium rij: liber eſt vbi kalende diſtincte ſunt: et dr̄ a kalende kalendaꝝ.

K alende. a kalo q̄ȯ eſt voco he kalende daꝝ. i. p̄m⁹ dies menſis: q2 eo die ſolebat pontifex aſcendere turrim de ɔſuetudine romanoꝝ: ⁊ volens nūciare quota eſſet luna eo die vel p̄ncipium menſis: dicebat pluries: kalo kalo q̄ſi voco vos: venite ⁊ audite etatem lune vel p̄ncipiuꝫ menſis: ⁊ iō ille dies menſis dictus eſt kalende q̄ſi vocationes. Uel aliter de ɔſuetudine romanoꝝ erat ꝙ in p̄ncipio cuiuſlibet menſis celebrabāt nūdinas: ⁊ eas incipiebāt in nonis: q2 ergo venturi neſciebant p̄ncipiuꝫ mēſis: iō ſemp in p̄ma die p̄co turriꝫ deſcendebat. ⁊ totiens vocabat kalo: q̄i voco vos ad nūdinas: quot dies reſtabant vſq; ad diē in quo volebant incipe foꝝ: vt ſi q̄rto die quater dicebat kalo: ſi in ſexto ſexies. vñ ⁊ ille menſis habet quattuoꝛ nonas: iſte vō ſex nonas. q̄ȯ iō ſic diuiſerunt: vt latrones neſcirent q̄ñ deberet eſſe foꝝ q2 abſcondebant̄ in ſiluis: ⁊ veniētes ad foꝝ occidebāt ⁊ predabant̄. ⁊ iō dicte ſunt kalēde q̄ſi vocationes ad foꝝ. ⁊ q2 pluries dicebat kalo: iō ab illa pluralitate dictum eſt tm̄ pluraliter kalende daꝝ. ⁊ poteſt ſcribi kalende tam ꝑ c ſm̄ latinos q̄ȝ ꝑ k ſm̄ grecos. competentius tamē per k: q2 magis eſt grecuꝫ. vel kalende dicūt̄ quaſi colende: q2 ſolebant coli apud veteres.

K alo. a calon q̄ȯ eſt lignū: dr̄ hic kalo lonis. i. ille q̄ fert ligna. kalones etiā dicūt̄ galee militum.

K alodemones in demon exponit̄.

K abos grece dicūt materiā celi ⁊ terre que p̄mo facta eſt ɔfuſa ⁊ infoꝛmis: ⁊ acuit̄ in fine.

K atherina ne: ꝓpꝛium nomen cuiuſdā ſancte virginis: ⁊ dr̄ a cata quod eſt vniuerſuꝫ ⁊ ruina: quaſi vniuerſalis ruina. Omne eñi edificium diaboli in ea vniuerſaliter coꝛruit. nam in ea ruit edificium ſuperbie per humilitatem quam habuit: carnalis concupiſcentie per virginitatem quam ſeruauit: cupiditatꝫ mundane: quia omīa mūdana deſpexit.

K iri per vnuꝫ r. i. domin⁹: kirri per duo r. i. poꝛc⁹ ſiue ſus.

K iri eleyſon. i. domine miſerere. ⁊ ſunt due partes ⁊ non dictio compoſita. nam kiri. i. dn̄e: eleyſon. i. miſerere.

Labarū3.a labor laberis dicit̄ hoc labarū.i.ſignum bellicū quod ex auro.ſ.⁊ lapidib⁹ precioſis in vexillu3 ſancte crucis trāſformatū int̄ alia ſigna bellica p̄cioſi⁹ erat: qḋ imparator ⁊ cōſules adorabāt. Hoc ſignū ⁊ adoratōe3 eius conſtātinus fieri iuſſit.

L abdaciſm⁹ eſt vbi l.plurimū ſic ſonat: vt ſol ⁊ luna luce lucēt. Labdaciſm⁹ etiā eſt: vel ſi.p vno l duo pronūciant̄ vel quotiēs vnū l.exilius: duo largi⁹ ſonāt. nam vnū largius: duo exilius.pferri debent.

L abecula le.dimi.parua labes: ⁊ corripit penul.

L abefacio. Labare vel labi componit̄ cū facio cis: ⁊ dicitur labefacio cis.i.cōuellere: cōterere: ferire: facere labare vel labi. Item labefacio cis: idem qḋ maculare: ⁊ tūc componit̄ a labes ⁊ facio.

L abefacto ctas: eſt frequētatiuū iſtius verbi labefacio cis. Et labefacto pōt eſſe frequētatiuū a labefio fis.

L abefio. Labare vel labi componit̄ cum fio fis. ⁊ dicit̄ labefio fis.i.labi vel labare. Item labefio fis idem eſt qḋ maculari: ⁊ tūc componit̄ a labeſ ⁊ fio fis.

L abellū: a labru3 dicit̄ hoc labellū diminutiuū. et hinc hoc labellū li aliud diminutiuū.

L abeo onis maſculini generis.i.tabernari⁹ vel leccator ⁊ dicit̄ a labor eris. Et labeo fuit quidā legiſperitus et quidam vilis poeta.

L aberint⁹ ti.i.pplexū edificiū quale erat apud creta3 factū a dedalo: ⁊ dicitur hic laberint⁹: quia nemo inde poſſet labi: vel quia erratilis eſt ⁊ ad labendū facilis: ⁊ ſic dicit̄ a labor beris. vel dicit̄ laborint⁹ p o: a labor oris: ⁊ intus: quia habet intus laborē.

L abes his fe.ge. dr̄ a labor ber̄. ⁊ eſt labes putredo: pnicies: ruina: miſeria. ⁊ cōponit̄ cu3 facio ⁊ dr̄ labefacio cis.i.maculare: que pn̄t eē cōpoſita a labi vel a labare ⁊ pdu.p̄mā labes nomen: ſed qñ eſt verbū eā corripit.

L abilis.a labor beris dicit̄ hic ⁊ hec labilis ⁊ hoc le. et dicit̄ labile: quod cito labit̄ vel in quo q̄s facile labit̄.

L abiolū li: paruu3 labiū.

L abina ne feminini generis: terra aquoſa ⁊ mobilis ⁊ labilis in qua q̄s facile labit̄: ⁊ dr̄ a labor beris.

L abioſus ſa ſum: qui groſſa habet labia. ⁊ dr̄ a labiū.

L abiū bij.exponit̄ in labrū.

L abo as.aui.are.i.titubare: vacillare: ⁊ tremere vel labi. vnde labaſco ſcis inchoa. Labo bas cū omnibus ſuis cōpoſitis ſiqua habet neutrū eſt: ⁊ eſt p̄mitiuum labo bas: vt vult hug. ⁊ ab eo deriuat̄ labor beris. ſed magiſter bene dicit: q labo bas deriuat̄ a labor beris: ⁊ corripit p̄mā labo bas. vnde ouidi⁹ li.epi. Et ſatis ī dubio pectora noſtra labāt. ſed labes nomē producit p̄ma3. vnde v̄ſus: Si p vina labes nō vini ſed tua labes.

L abor beris lapſus ſum. vñ lapſus ſus.ſui. ⁊ hec lapſio. Labor componit̄ cū ad ⁊ dicit̄ allabor beris.i.iuxta labi vel ad. Itē collabor beris.i.ſimul labi. Dillabor beris.i.diuerſis modis vel in diuerſas ptes labi. Delabor beris.i.de vno loco ad aliū vel deorſum labi. Itē elabor beris.i.valde vel extra labi: euadere. Item illabor beris.i.intus labi. Itē plabor beris.i. pcul ſiue ab anteriori pte vel in anteriorē ptē labi. Itē plabor ber̄.i. pfecte labi. Item prelabor beris.i.iuxta labi: al's vltra. Item p̄terlabor beris.i.iuxta labi. Itē ſublabor ber̄.i. ſubtus labi. Labor beris cū omnib⁹ ſuis cōpoſitis eſt deponēs: ⁊ facit ſupinū in ſum: ⁊ pducit hāc ſyllabā la. vnde catho: Labit̄ exiguo qḋ ptū eſt tempe longo. ſed labor boris corripit primā. ⁊ deriuat̄ labor beris a labo bas. ſm hug. ſed ſm magiſtrū bene labo bas deriuatur a labor beris.

L abor vel labos huius laboris: deriuat̄ a laboro ras. Et labor dicit̄ laborioſus: ⁊ laborioſus ſa ſum.i.plen⁹ labore qui patit̄ laborē ⁊ q̄ exigit laborē vt fiat: ⁊ vtrūq3 compat̄. vnde laborioſe ſius ſime aduerbiū: ⁊ hec laborioſitas tatis. Item a laboro dicit̄ laboramē minis Et ſcias q labor boris nomē: ſicut ⁊ laboro raſ a quo deſcēdit corripit p̄mā: ſed labor beris.pducit la. vnde v̄ſus: Me grauat ille labor ſub cui⁹ pondere labor.

L aboro ras.raui.re.i.laborē ferre: ⁊ laborare labore aliq̄d facē. ⁊ ſm h̄ inuenit̄ eius paſſiuū in tertia pſona: vt Ueſt̄ laborat̄. ⁊ hinc laborat⁹ ta.tū.pticipiū. Laboro cōponit̄: vt collaboro ras.i.ſil' laborare. Itē elaboro ras.i.valde laborare. Et ab oīb⁹ iſtis deſcēdūt paſſiua in tertia pſona ſm q ponūt̄ trāſitiue. Et inde pticipia p̄teriti tpis collaborat⁹ elaborat⁹. Laboro ⁊ oīa eius cōpoſita ſunt neutra ⁊.pducūt bo. vnde ouidi⁹ in epi. Arte laborate mergūt̄ equore puppes.

L abroſus ſa.ſum: groſſa hn̄s labia. ⁊ dr̄ a labrū.

L abrucetū ti: locus vbi labruſce abundāt. Et dicitur a labruſta: ⁊ pducit ce.

L abrum: a lambo bis dicit̄ hoc labrū ⁊ hoc labiū bij. Et differūt: quia labiū dicit̄ ſupi⁹: labrū inferi⁹. vel labiu3 mulierū: labrū virorū.ppter pilos: quā aſpitatem ſigt hec lr̄a r poſita in hoc nomie labrū. vel labrū eſt vaſis: labiū vero oris. vnde ⁊ labru3 inuenit̄ pro ipſo vaſe in quo pedes lauant̄: ⁊ tūc dicit̄ labrū a lauādo: q̄ſi lauū quia lauatio ſiue lotio infantiū in eo fieri ſolet. idem dicitur ⁊ alueus.

L abruſca: a labru3 dr̄ hec labruſca ſce: vitis ſilueſtris ſic dicta: q2 ī labris.i.extremitatib⁹ terre vel agro⁊ finib⁹ ⁊ marginib⁹ naſcit̄. ⁊ pōit̄ qñq3.p fructu illi⁹ viti Iſaie q̄nto: Et expectauit vt facēt vuas ⁊ fecit labruſcas.

L abruſcetū ti.i.locus vbi labruſce abundāt. ⁊ dicitur a labruſca: ⁊.pducit ſce.

L abruſcoſus ſa.ſum: plen⁹ labruſtis. et dicit̄ a labruſca: ⁊.pducit penultimā.

L ac lactis dicit̄ a leucos quod ſt albeū: quia albū eſt. ⁊ a lac dicit̄ hec lactis hui⁹ lactis: quedā ps inteſtino⁊. ⁊ lactis eſt id quo lac coagulat̄. ⁊ vt dicūt illud inteſtinū eſt quedā pellicula in qua lac in quibuſdā locis coagulat̄. vnde pſi⁹: Pulmone ⁊ lactib⁹ iūctis. lactis etiā eſt genitiu⁹ hui⁹ nomis lac.

L acer ra.rum.i.lacerat⁹. vide in lacero ras.

L acerna ne: fe.ge. dr̄ a lacero ras. ⁊ ē lacerna palliū ſm briarū quo olim ſoli milites vtebāt̄. Et dr̄ lacerna q̄a fit laceratis.i.amputatis capitib⁹ fimbria⁊ neq3 ita laxis vt ſunt penula⁊.i.pallio⁊. vel dr̄ lacerna a latere ⁊ a cerno niſ. vñ iuuenalis: Criſpin⁹ tyriaſ humore reuocāte lacernas. vnde lacernat⁹ ta.tū.i.illo pallio idut⁹ Iuuenalis: Ipſe lacernate qum ſe iactaret amice.

L acero ras.raui.rare.i.ſcidere: frāgere. vnde hoc laceramen minis: ⁊ hoc laceramētū ti. ⁊ lacer ra.rū.i.laceratus. vnde laceroſus ſa.ſum: in eodē ſenſu. Lacer cōponit̄ ſemilacer ra.rū.i.ex pte lacerat⁹. ⁊ compat̄ lacerofior ſimus. vnde laceroſe ſius ſime aduerbiū: ⁊ hec laceroſitas tatis. ⁊ corripit penul. lacero.

L aceroſus ſa.ſum. in lacero eſt.

L acerta in lacertus exponitur.

L acertellus in lacertulus vide.

L acertoſus.i. fortis q̄ magnos h3 lacertos. vñ Ouidi⁹

in.xi.meta. Dura lacertoſi fodiebant arua coloni. Et dicit a lacertus ti. Item lacertoſus.i.plenꝰ lacertis. et dicit a lacertus vel a lacerta reptili.

L acertulus: a lacertꝰ vel lacerta dicitur hic lacertulus ⁊ hec lacertula: ⁊ hic lacertellꝰ hec lacertella diminutiuũ. Lacertulꝰ etiã dicit quedã auis.

L acertꝰ ti.maſcu.gene.dicit brachiũ: ⁊ dicit a lacero q̃a ſit ad lacerãdũ habilis: vel quia a corpe videt laceratꝰ ⁊ eſt ꝓpe lacertꝰ ſupior ps brachij vel muſculꝰ. Et hinc deriuatur lacerta te: ⁊ hic lacertꝰ ti: quoddã reptile ſic dictũ: quia brachia habet: vel quia lacerta in horto ſolet morari: ideo quãdoq; ponit pro hortulo. ⁊ lacertꝰ ſiue lacerta eſt cõplexꝰ brachioꝝ.ſ.tantũ ſpaciũ q̃tum aliq̃s brachijs põt cõplecti. ⁊ cor.pmã lacertꝰ. Ouidiꝰ in epi. Eſt aliud collũ ſolitis tetigiſſe lacertis.

L aceſſens. Nota ꝙ laceſſo o: mutata in e. addita bã fit ꝓteritũ impfectu; laceſſebã: ſicut a lego legebã: ⁊ bam mutata in ns: fit laceſſens pticipiũ pñtis ⁊ ꝓteriti impfecti tpis. ⁊ a gtõ laceſſentis tis in dns fit laceſſendꝰ. vñ dicẽdũ ẽ laceſſens ⁊ nõ laceſſiẽs: ẽ.n.triũ ſyllabaꝝ.

L aceſſo ſis ſiui ſitũ: verbũ deſideratiuũ: quaſi cũ deſiderio lacerare: vel ꝓuocare: irritare. ⁊ h; ꝓteritũ ⁊ ſupinũ ad modũ quarte cõiugatõis. Iſta eni ṽba tertie coniugatiõis: peto quero cupio ſapio tero: ⁊ oĩa ṽba tertie cõiugatõis in ſo deſinẽtia hñt ꝓteritũ ⁊ ſupinũ ad modũ quarte cõiugatõis: vt laceſſo ſiui.ſitũ: except̃ dnq; .ſ.faceſſo ſi.capeſſo ſi.queſo ſi.viſo ſi.pinſo ſui: ſ; hug. De h̃ etiã ſupra dixi in tractatu de ꝓteritis tertie cõiugatõis deſinẽtibꝰ in ſo in tertia pte huiꝰ opis.

L acheſis ſm poetas vna eſt de tribꝰ parcis que trahit filũ.i.ꝓducit vitã. ⁊ interptat ſors vel alteratio quã recipimus in hac vita. ⁊ dicit lacheſis quaſi lactis cheſis.i. ꝓductio vite. ⁊ corripit penultimã.

L acinia nie.femini gene.dicit a lacero ras. ⁊ eſt lacinia veſtis lacerata: vel ora ſiue extremitas veſtimenti. Et inde lacinioſus ſa.ſu;.i.laceratꝰ vel pãnoſus. ⁊ lacinio as: qõ ⁊ lacino nas inuenit.i.duellẽ: lacerare: bellicare.

L achryma me.femi.ge.dr a lacero ras: q: lacerat mẽtẽ. vnde ⁊ lachryma quaſi lacerãs mẽte;: ⁊ eſt etymolog. vñ lachrymoſus ſa.ſu;: plenꝰ lachrymis vł lachrymas cõferẽs. vñ lachrymoſe aduer. Itẽ a lachryma lachrymor maris atũ. Antiqui tamẽ dicebãt lachrymo maſ. ⁊ inde verbalia: ⁊ hoc lachrymatoriũ rij locus lachrymarũ. ⁊ lachrymatoriꝰ ria.riũ: quaſi triſtis lachrymas commouẽs. Et cõponit vt illachrymor mariſ.i.valde lachrymari vł iuxta: vel cum lachrymãte lachrymari. Collachrymor aris.i.ſimul lachrymari. Illachrymor maris.i.intꝰ lachrymari vel condolere. ⁊ eſt deponẽs lachrymor cũ omnibꝰ ſuis cõpoſitis: l; ſm antiquos ĩ neutro genere inueniat. vnde Boeciꝰ in ij. de cõſola. Meſtus illachrymat ⁊c. ⁊ corripit lachrymor penł.

L achrymor maris: in lachryma vide.

L achrymula le dimi.pua lachryma: ⁊ corripit penł.

L actatũ ti: cibus qui fit ex lacte vt ex lacte amigdaloꝝ ⁊ dicitur a lacte.

L acteo ctes: in lacto ctas exponitur.

L acteolꝰ la lũ penł.cor.idẽ qõ lacteus: ⁊ dr a lacteꝰ.

L acteſco ſcis inchoa. ⁊ format a lacteo ctes addita co: inde lacteſco.i.incipio lactere.

L acteus: a lac dr lacteꝰ ctea cteũ: de lacte exiſtẽs vel ad lac ptinẽs vł albũ vt lac. vnde hic lacteꝰ vł hec lactea quidã circulꝰ in celo.ſ.galaxias.

L actis huiꝰ lactis: in lac exponit.

L acto ctas ctaui dicit a lac ⁊ eſt lactare: lac ꝓbere. vnde lacteo ctes.i.lac ſugere. vnde verſus: Lacteo lac ſugo: lacto lac ꝓbeo nato. Infans dũ lactet hũc nutrix ſedula lactat. Et a lacto venit lactãs tãtis.i.lac ꝓbẽs. Et a lacteo venit lactẽs tis.i.cui ꝓbet lac. Item lactare.i.lacte implere: vt Deꝰ lactat iſtã vel vbera eiꝰ.i. lacte implet. ⁊ inde lacteo ctes.i.habere vł emittere vel incipe habere lac: vnde lacteſco ſcis: Tũc ſeges lacteſcit qum g̃neſcit. Lacto cõponit vt ablacto ctas.i.a lacte extrahere remouere vł ſegregare. Collacto ctas.i.ſił lactare vñ collactaneꝰ nea neũ. Delecto ctas: ⁊ inuenit deponẽtã. delector aris. Elacto ctas.i.valde lactare: vel a lacte ſegregare. Oblecto etas.i.delectari. Lacto ctas cũ oĩbꝰ ſuis cõpoſitis ẽ actiuũ ꝓter delecto as qõ eſt neutrũ: ⁊ delector ctaris qõ ẽ deponẽſ. Et oĩa cõpoſita retinẽt litteraturã ſui ſimplicis ꝓter delecto ⁊ oblecto q̃ mutãt a ĩ e. Itẽ nota ꝙ lactare ponit q̃nq; ꝓ decipe: ⁊ ẽ tractũ ab infantibꝰ: q: mł'totiẽs ꝑ lac ſolẽt decipi.

L actuca: a lac dicit hec lactuca ce: q: ex abundãtia lactis exuberat: vł feminas lacte nutriẽtes impleat. hec etiã in viris veneris vſum coercet. vnde hoc lactucetu; ti: ⁊ hoc lactucariũ rij: locꝰ vbi lactuce creſcũt ⁊ abundãt: ⁊ lactuariꝰ ria riũ. Et vt di. Macer: Frigida lactuce vis cõſtet ⁊ humida valde.

L actucetũ ti penł. ꝓducta: in lactuca exponit.

L acturnꝰ ni: deꝰ qui pẽſt ſegeti lactẽti: ⁊ a lac dicit.

L acula le femi.ge.quedã veſtis que quoſdã lacꝰ quadratos cũ pictura h; intextos: ⁊ dr a lacꝰ. Item a laculus dr hic laculꝰ li dimi.puus lacus.

L acuna ne: alio nomĩe dr lacus: ⁊ dr lacuna a lacu: ⁊ ẽ foſſa vbi remanent aque poſt effuſionẽ imbriũ vel ad q̃tã cõfluũt immũdicie: ⁊ ẽ ꝓpe iter fores: ſicut forica extra: ⁊ quadã ſiľitudine lacuna dr vẽter ł foſſa vẽtris ⁊ inde h̃ lacunar narł: qõ q̃nq; idẽ eſt quod lacuna.

L acunar naris gene.neu.i. teſtudo que ſolet eſſe in cameris ⁊ in domibꝰ arcuata ⁊ cõcaua ad modũ lacune. Antiquitꝰ eni fiebãt teſtudines curue ⁊ cõcaue in domibus: ⁊ ideo lacunar dr a lacuna vł a lacu: q̃a teſtudo quoſdã lacꝰ rotũdos vel quadratos gipſo vel alijs coloribꝰ habet depictos cũ ſignis intermicãtibꝰ. vnde etiã ĩpa teſtudo ſepe dicit lacus. vnde Lucillius: Reſultãt edeſq; lacuſq;. ⁊ inde lacunar naris: illud idem eſt: ⁊ hoc lacunariũ ꝓ eodem. Et inde etiã laquear vel laqueariũ dr ꝓ eodẽ.ſ.ꝑ antiſticõ: vel laquear ł laq̃ariũ dicit a laqueo. Item lacunar dicit cõiũctio trabiũ a lacu: quia ſicut plures riuuli ĩn vno lacu: ita trabiu; capita ⁊ lignorũ in vno loco conueniũt. Itẽ lacunar idem eſt quod lacuna ⁊. lacuna dicit ſuppellex domꝰ vel locꝰ vbi tota ſuppellex domꝰ reponit. Itẽ lacunar dr lampas ardẽs in aere: ⁊ tunc cõponit a luce ⁊ aer: quia lucẽ ꝓbeat aeri. Ite; a lacꝰ vł a lacuna dicit lacuno cunas.i.ad modũ lacune curuare: ⁊ ꝓducũt cu lacunar lacuna ⁊ lacuno nas.

L acus cus cui maſcu.gene. ⁊ etiã hic lacꝰ ci ſecũde declinatiõis inuenit. vñ in eccľia cãtat: Abſolue dñe aĩas oĩm fideliũ defunctorũ de manu inferni ⁊ de ꝓfundo lacu. ⁊ dicit a liqueo ques. ⁊ eſt lacꝰ cupa in qua vinũ decurrit ⁊ foſſa que alio nomĩe dr lacuna: ⁊ eſt receptaculũ aquaꝝ. Et differt a ſtagno ⁊ piſcina. Stagnũ eni eſt aqua ſtãs artificio ⁊ hñs piſces. Piſcina ẽ aq̃ ſtãs artificio carẽs piſcibꝰ: vñ ⁊ dr a piſce ꝑ cõtrariũ. Lacꝰ ẽ aqua ſtãs nãlr vł paꝝ fluẽs ſiue hẽat piſces ſiue nõ. ꝙ aũt dicit lacꝰ quaſi locꝰ aque etymo. eſt: ⁊ deſinit dtũs pluralis de lacꝰ cus in ubus.

L iganũ ni: quoddã genꝰ cibi quod ꝑus in aqua coquit

198

poſtea in oleo frigit: ⁊ fiũt lagana de paſta quaſi quedam membranule que quãdoq͂ ſtati in oleo frigunt ⁊ poſtea melle condiũtur. Quãdoq͂ p̃us in aqua coquũtur poſtea vero in oleo frigunt. illa vero ĩ vulgo dicũtur cruſtella: iſta laſania. Et dicit lagana a lagos quod grece dicit lepus: quia ſuauia ſunt ad comedendum: vt caro leporina. ⁊ corri. ga. vnde in aurora dicitur: Lagana lata notãt ⁊ fr̃is ⁊ hoſtis amorem.

Lagena: laginos grece inde nos dicimus lagena gene. Et eſt lagena vas vinariũ p̃pe licz etiã aquatile iueniatur. vnde in euangelio dicitur: Ite in ciuitatẽ ⁊ occurret vobis homo lagenã aque baiulãs. ⁊ ꝑducit penultimã lagena. vnde in aurora dicit: Corpa ſubdentes morti fregere lagenas.

Lagoys: a lagos quod eſt lepꝰ dicit hec lagoys quedaz auis habens leporinã carnem: ⁊ quidaz piſcis eadem ratione dicitur lagoys.

Lagos grece: latine dicit curſus vl' velocitas. vnde apõ grecos lepꝰ vocat lagos vl' lageos q: velociter currat. ⁊ hic quedaz vitis dr̃ lageos grece: leporina latine: q̃a velociꝰ currat ad maturitatẽ vt lepꝰ: vl' q̃a vinum eius venas hominũ cito tranſit.

Lagũcula cule dimi. ꝑua lagena Iſaie q̃nto: Decem enĩ iugera vineaꝝ faciũt lagũculã vnã.

Laicalitas tatis in laicꝰ exponit.

Laicꝰ ca cũ. i. popularis: ⁊ dr̃ a laos quod eſt populꝰ: vl' potiꝰ a laos quod eſt lapis. inde laicus. i. lapideꝰ: quia durus ⁊ extraneus a ſciẽtia litterarũ. ⁊ inde hic ⁊ hec laicalis ⁊ hoc cale. vnde laicalr̃ aduerbiũ: ⁊ hec laicalitas tatis. ꝓꝓetas qua q̃s dr̃ laicꝰ vl' laicorũ cõgregatio vide in ordo.

Lallo las. i. dormire vl' lac ſugere: lactere. Et eſt verbum ficticiũ. i. de ſono tractũ. Quum enĩ nutrices pueri plorantibꝰ ꝑcipiũt dormire vl' lac p̃bere dicũt la la la la. i. dormi vl' lacte. ⁊ ẽ tractũ a ſono q̃ fit ĩ ore pueri lactãtis. la la la. Et inde tractũ eſt lallare. i. lactere. Perſius: Iratꝰ mamme lallare recuſes.

Lama me eſt locꝰ voraginoſus vel lapis in via abrutus vel obrutus. ⁊ dr̃ a lamẽtor taris: quia viatores lamẽtari facit: vel potius deriuat a lema vel lemos. Lemos enim vel lema dicit vorago. vnde hec lama me: locus vel via aſpera vel voraginoſa. vnde lamoſus ſa ſum. i. voraginoſus ſa ſum: plenꝰ lamis. item lama. i. fruſtum latum auri vel argẽti vel alteriꝰ metalli: ⁊ tũc deriuat a latus ta tum: quia lata ⁊ ſpacioſa fit ſm hugu. Papias autẽ dicit: Lame dicunt confractiões viarũ que fieri ſolẽt pluuia interueniẽte. lame fracture ſunt cuiuſlibet metalli: ⁊ eſt ſm eũ ſecũda lr̃a a.

Lamazabathani: matth. xxvij. Hely hely lamazabathani: h̄ ẽ deus deus meus vt q̃d dereliquiſti me.

Lambo bis bi bitũ: lambere. i. lingere lingua contigere. Et componit cũ con: ⁊ mutata n in l dr̃ collãbo bis. i. ſimul lambere. Item cũ di ⁊ dr̃ dilambo. i. diuerſ modis lambere. Lambo ⁊ eiꝰ cõpoſita ſũt actiua: ⁊ faciũt p̃teritũ in bi ⁊ ſupinũ in bitũ corripiẽdo penl't. q̃a ſm priſcianũ in x. lib. format p̃teritũ a p̃nti o in i cõuerſa: vt lambo lãbi bibo bibi: ⁊ ſupinũ a p̃terito addita tu: vt lambo bitũ ſicut ⁊ bibo bitũ. Inuenit tamẽ iuu. vi. cap. Lamberit: q̃d antiquitati vl' aucti attribuimus: vel forte lr̃a corrupta ẽ vicio ſcꝑtoꝝ: q̃a lr̃a vera ſcd̃m artẽ debet eſſe: lamberit. Lucillius. xxiiij. Iucundaq͂ puer q̃ lamberat ore placentas.

Lamech interꝑtatur percutiẽs: quia ꝑcuſſit ⁊ interfecit cain: quod ⁊ ipe poſtea perpetraſſe vxoribus confitebatur: vt dixi in caſus ſupra.

Lamẽtor mẽtaris. i. flere dolere vel voce triſti dolorem exp̃mere vel cõqueri. vnde v̄balia lamẽtator lamentatrix lamẽtatio ⁊ hoc lamentatũ: ⁊ per ſyncopã lamentum. Lamẽtor componit cũ con ⁊ dicit collamentor mẽtaris: ⁊ inde verbalia.

Lamia beſtia dicit quaſi lania a laniãdo pueros: q̃a fabulant vetule lamias ianuis clauſis domos intrare: ĩfantes corrũpe ac laniare: ⁊ poſtea viuos reſtituere: ⁊ habẽt facies homĩs: ſed corpꝰ beſtiaꝝ. Sup aũt illud trenoꝝ iiij. Sed ⁊ lamie nudauerũt mãmas: dicit glo. Lamia crudelior ſuis fetibꝰ q̃z cetere beſtie dr̃. vnde lamie quaſi lania dr̃: quia catulos ſuos laniare fert. itez iſaie. xxxiiij. dicit gloſ. Lamia pedes habet eq̃nos cetera membra vt femina. Et Grego. in. xxxiiij. mora. dicit lamiã humanã habere ſpẽm ſed corpꝰ beſtiale: ſic oẽs hypocrite in p̃ma facie quod oſtẽdũt quaſi ex ratione ſanctitatis eſt: ſed beſtiale eſt corpꝰ quod ſequit: quia valde iniqua ſunt q̃ ſub ſpecie boni moliũt. vñ hñ ꝑ ꝑ p̃ham iſaiã dr̃: ibi cubauit lamia ⁊ ĩuenit ſibi req̃em.

Lamina mine dicit ꝑua lama: iob. xix. Quis mihi det vt exarentur in libro ſtilo ferreo ⁊ plumbi lamina vl' celte ſculpant in ſilice.

Lamoſus moſa moſum: in lama eſt.

Lampas: a lambo bis dicit hec lampas padis q̃ ⁊ hec lampada de dr̃ vas quoddã quod eccl'iam illuminat: ⁊ ꝓꝑe lampas eſt vas vel flamma in v̄tice lucẽs. ⁊ dr̃ ſic q: lãbẽtis modũ oñdẽ videat. vñ fax ⁊ cãdela dr̃ lãpas: ⁊ facit actũs ſingularis lãpadẽ vel lãpada.

Lana ne dicit a lanio nias: quia laniat quum carpit: vel quia olim lane p̃us laniarent. i. euellerent nõ tonderent. vnde ⁊ vellꝰ dictũ eſt a vellãdo. vnde lanoſus ſa ſum: ⁊ lanutꝰ ta tum. i. lanã hñs vl' lana abundãs. ⁊ laneus nea neum: de lana exiſtẽs.

Lancea cee dicit a lance ꝑ libra: ⁊ eſt p̃pe lãcea haſta hñs in medio amentũ ſic dicta: quia equa lãce. i. equali amẽto põderata vibretur.

Lanceola ceole dimi. ꝑua lãcea vel herba ẽ.

Lancino cinas cinaui dicit a lãcea: ⁊ eſt lãcinare cum lanceis ludere vel cõfligere vel lancea ꝑcutere vel lanceare. Et componit vt dilãcino cinas. i. diuerſ modis lãcinare: ⁊ corripit ci ſyllabã.

Landula dule. i. lauda genus auis.

Langor goris maſcu. gene. dr̃ a langueo gues: ⁊ eſt langor dolor: infirmitas: labor: ſtupor: pigricia l' defectꝰ. ⁊ hic langoroſus ſa ſum. i. plenꝰ lãgore: ⁊ ſcribit ſine u tam in nomĩatiuo q̃z in genitiuo.

Langueo gues gui guere. i. infirmari egere vel deficere l' ſtupere vel pigrere. vnde languidꝰ da dum. i. infirmus vel excors ſtupidꝰ vel deficiẽs: ⁊ cõpat. vnde hec languiditas tatis. itẽ a langueo gues dr̃ lãgueſco gueſcis inchoatiuũ. Et cõponit lãgueo vt collãgueo gues. i. ſil' lãguere. Elãgueo gues. i. valde vel euidẽter lãguẽ. Oblãgueo gues. i. vndiq͂ lãguere. Relãgueo gues. i. iterũ lãguere. Et eſt neutrũ lãgueo cũ omnibꝰ ſuis cõpoſiti ⁊ facit p̃teritũ in gui: ⁊ caret ſupi. ſm vſum: ⁊ ſcribit ꝑ u poſt g lãgueo gues: ⁊ ẽ triſyllabũ in p̃nti ⁊ ĩ p̃terito vnde dicit p̃ſtia. in octauo: Lãgueo lãgui: liqueo cui: pares hñt in p̃terito ⁊ p̃nti ſyllabas.

Languidꝰ in lãgueo eſt: vide etiã in timidus.

Laniarius rij. i. retiarius: a lana dicit.

Laniatorũ rij. i. macellũ vbi laniatur carnes: ⁊ dicitur a lanio lanias.

Lanicus ca cum: penl't. correpta. i. laneꝰ: a lana dicit.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

L aniena ne femi.gene.domus medicorũ vbi laniantur infirmi.vnde Prudẽtius in libro hymnorũ: Laniena quãdo ſeuit hypocrita.⁊ dr̃ a lanio as.

L anifex cis cõmunis gene.qui vł que lanã facit: vł qui in vł ex lana opat᷑.⁊ deriuat᷑ a lanifico cas.

L anifico:a lana ⁊ facio componit᷑ lanifico ficas.i.lanã facio.vnde hoc lanificiũ cij.i.lane opatio.⁊ corripit penultimam lanifico cas.

L aniger gera gerũ.i.gerẽs lanã vt ouis.⁊ componitur a lana ⁊ gero ris:⁊ corri.penł.

L anio as aui are.i.ſcidere vel lacerare.Et componit᷑ vt collanio as:dilanio as: relanio as. et eſt actiuuꝫ cum omnibꝰſuis compoſitis.Et a lanio as deriuatur lanio onis maſcu.gene.⁊ eſt lanio qui laniat: qui etiam hic laniſta ſte dr̃.⁊ hic laniꝰnij dicũt᷑ carnifices ⁊ homicide ⁊ macellatores a laniãdo.ſ.carnes.

L anio onis:in lanio as exponitur.

L aniſcus ci:faſciola ex lana facta:⁊ dr̃ a lana.

L aniſta ſte:in lanio as exponitur.

L anoculus cula culum penul.correpta compon᷑ a lana ⁊ oculus:qui frequẽter lanaꝫ adhibet ad infirmos oculos tergendos.

L anuginoſus ſa ſum.i.plenꝰlanugine:a lanugo dr̃.

L anugo ginis femi.gene.i.lana ſuꝑ poma vł flos tribuli qui poſtq̃ꝫ bene ſiccatꝰ eſt leui flatu effert᷑ in aerem: ⁊ dicit᷑ a lana quia colorẽ lane habet: ⁊ eſt leuis ad ſimilitudinẽ lane.vnde ſap̃.q̇nto cap.Spes impij tanq̃ꝫ lanugo eſt que a vẽto tollit᷑.Itẽ lanugo ẽ ꝑ̃ma barba ad ſił'itudinẽ lane:⁊ ꝓdu.hãc ſyllabã nu.

L anꝰni maſcu.ge.q̇dã fluuiꝰeſt vltra danubiũ.

L anutꝰnuta nutũ in lana eſt.

L anx cis femi.gene.dicit᷑ a latus ta tum: ⁊ eſt lanx latꝰ diſcus:ſed proꝑ̃e lances ſunt ſcutelle de libra pendentes:⁊ hinc lanx ponit᷑ quãdoqꝫ pro libra.vnde Homerus:Suſtinet auratas equali põdere lances. Et ſm h᷒ ꝯponit᷑ hic bilãx cis:libra ł ſtatera duas q̃ſi hñs lãces.

L aodicia ciuitas aſie:⁊ ĩterꝑ̃tat᷑ amabilis tribꝰ.

L aos grece:latine dr̃ lapis:inde apᷓ grecos laos dicit᷑ ppł's quaſi lapideꝰ:quia nõ ſequit᷑ ratõem.

L apa pe femi.gene. quia habeat ingentẽ caulẽ ꝑ terraꝫ diſpoſitũ.Hec herba a grecis philãtropos dr̃.Et ẽ lapa genꝰtribuli herba ſpinoſa:⁊ ꝓdu.ꝑ̃mã.Quidam tñ dicũt ꝙ gemine᷑ ibi p:⁊ ſic ẽ ibi poſitio.

L apas patis ſm magiſtrũ in hiſtorijs eſt cibus ex oleribus cõfectus :ita dr̃ in libro Iudith.

L apatica ce femi.gene.quedã herba que ĩ cibo ſumpto ſtomachũ confortat:venerẽ reꝑ̃mit:vrinã ꝓuocat:ructũ excitat:⁊ dr̃ a lapa:⁊ corripit ci.

L apene:ſtelle fulgẽtes.

L apes grece:ignorãtia vł turpido latine dr̃.

L apetũ peti penultima ꝓdu.locuſ vbi lape abũdant vł creſcũt a lapa dicitur.

L apicedina dine penul.produ.femi.gene.locꝰvel domꝰ vbi lapides cedũtur:quod ⁊ lapicidina dicit᷑.Et componit᷑ a lapis ⁊ cedo cedis cedi.

L apicida de:penul.produ.i.lapidis ceſor.⁊ componit᷑ a lapis ⁊ cedo dis:⁊ ꝓducit ci.

L apideꝰdea deũ.i.de lapide exñs a lapis dr̃.

L apidicediuſ cedij.i.ceſor lapidis.⁊ componitur a lapis ⁊ cedo cedis.

L apidicina componit᷑ a lapis ⁊ cedo cedis:⁊ ꝓducit penultimã:⁊ eſt idem quod lapicedina.

L apido:a lapis dicit᷑ lapido pidas daui dare.i.lapidibꝰ ꝑcutere ⁊ obruere. Et componit᷑ vt dilapido pidas.i. diſpergere diſſipare vł deſtruere.Et eſt actiuũ lapido das cũ omnibꝰſuis cõpoſitis:⁊ corripit pi.

L apidoſus ſa ſum:plenꝰlapidibus a lapis dicit᷑.

L apillus pilli diminutiuũ:paruus lapis.

L apis dis dicit᷑ ſm hugu.a laos quod eſt lapis:vel dicitur a ledo ledis quia ledat pedẽ. ꝙ aũt dicit᷑ lapis q̃ſi ledẽs pedem etymolog.eſt.⁊ eſt lapis mollis:petra vero dura ⁊ aſpera.ſaxa aũt herẽt ⁊ de mõtibꝰexcidũtur Petra grecũ eſt:⁊ dicit᷑ proꝑ̃e de duris:a petros qᷓ ẽ durum vel firmũ.Silex lapis durus qui ⁊ focaris dicitur.Et dicit᷑ ſilex quia ab eo ignis exilit.Et ſcias ꝙ lapis ⁊ petra in ſuis generibꝰaliquid naturale repreſentant.nam lapis quaſi ledẽs pedẽ dicit᷑:⁊ in hoc imitatur marem qui eſt fortior q̃ꝫ femina in ledẽdo : ⁊ ideo fuit maſculini generꝭ.Petra aũt quaſi pedibꝰtrita dr̃: ⁊ ſic oſtendit᷑ pati:⁊ ob hoc eſt femi.generꝭ.

L apiſta ſte femi.gene. eſt genus vaſis lapidei ⁊ aquarij ⁊ dicitur a lapis.

L apoſus ſa ſum:plenus lapis:a lapa dicit᷑.

L appates ſm gloſ.iuᷓ.x.cap.dicit᷑ cibus ex oleribꝰconfectus.vnde quidã: Lappates cibꝰeſt ⁊ olꝰcomponit eũdẽ.Hug.vero di.Lappates carice ficus ſicce.

L apſo lapſas.i.frequẽter labor.⁊ format᷑ a lapſu ſupio de labor beris u mutata in o. ⁊ quãdoqꝫ lꝫ raro inuenitur in deponẽ.gene.lapſor lapſaris.

L aquear:a laqueus dr̃ hoc laquear q̃ris.i. coniũctio trabiũ in ſummitate domus.vł laquearia ſũt que ſuꝑ tigna ponũtur ⁊ ipſis tignis illaqueãtur.Itẽ laquearia ſunt que camerã ſubtegũt ⁊ ornãt:ſed laquear ip̃a teſtudo camere dr̃ inſtar laquei curuati facta : quod alio nomĩe dr̃ teſtudo ⁊ lacunar.Et inde hoc laqueariũ arij idem quod laquear.vnde laqueariꝰaria ariuꝫ. vnde Ioſephus in octauo:De lignis celatis opere laqueario auroqꝫ veſtitis.

L aqueariũ arij:in laquear exponitur.

L aqueatꝰta tum dr̃ laquearibꝰornatũ vel teſtudinatũ ad modũ laquei curuatũ.vnde Aggei ꝑ̃mo: Ubi nos dicimꝰ:In domibꝰlaqueatꝭ:ſeptuagĩta ĩterꝑ̃teſ dicũt In domibꝰcõcauis.Itẽ laqueatus dr̃ laqueis captus vel ligatꝰ: ⁊ tũc dicit᷑ a laqueo queas.

L aqueo as aui are.i.laqueo capere vel ligare.⁊ deriuatur a laqueus.Et componit᷑ cũ ad ⁊ dr̃ allaqueo q̃as in eodẽ ſenſu.Itẽ componit᷑ vt delaqueo as.i.valde laqueare vel ſoluere.Elaqueo as in eodẽ ſenſu . Illaq̃o queas intus laqueare. Iteꝫ oblaqueo as.i.vndiqꝫ laqueare.vel oblaqueare eſt circa corticẽ terram aꝑire : ⁊ velut lacũ efficere.hoc quidã excorticare dicũt.Laqueo as actiuũ ẽ cũ omnibꝰſuis cõpoſitis. ⁊ a laqueo queas deriuat᷑ hic laqueator toris: ⁊ deſignat officiuꝫ ludẽdi ſm hugu. ⁊ vt di. Papias:Oblaqueatio.i.putatio,ꝓpaginatio vel foſſio.vitibꝰiſta cõueniũt.

L aqueolꝰli diminutiuũ:ꝑuus laqueus.

L aquetiſmꝰtiſmi maſcu.generꝭ.i. tẽdicula. Et dicit᷑ laquetiſmus quaſi laqueus tenſus.

L aqueꝰquei dr̃ a liciũ:quia de filo ſolet fieri.

L ar ris maſcu.gene.i.domus . ⁊ dr̃ a largior giris vel a largus dr̃ lar:quia inde ꝓcedit largitas. et hic lar laris dr̃ ignis.vnde in antiquorũ ꝓuerbio dr̃: Uidi larẽ in laribus.i.ignẽ in domibus. Iteꝫ lar laris dr̃ quedã nimpha que ꝑ̃mo ꝓpter garrulitatẽ ſuam dicta eſt lar lar quaſi latrans: ſed ꝓpter turpẽ ſonũ abſciſa ẽ vna ſyllaba ⁊ dicta eſt lar:⁊ ꝓducit ꝑ̃mam lares.vñ Luca. in q̇nto:O vite tuta facultas:Paupis anguſtiqꝫ lares munera nondũ intellecta deũ. Item lar fuit quidam

199

rex:ſed tūc fecit gtīn lartis interpoſita τ cauſa differentie. Ponitur etiam lar ꝓ loco vbi fit ignis.

Lar lartis exponitur in lar laris.

Lardariū lardarij locus vbi lardū ſeruatur τ tenetur: τ dicitur a lardum lardi.

Lardū lardi generis neutri dicitur a lar quod eſt ignis vel domus quia in igne conſumatur: vel quia in lare .i. in domo repoſitū conſeruatur: vel dicitur lardū quaſi large aridum: vel potius ſit etymologia. Et inde hoc lardulum larduli diminutiuū: τ lardoſus doſa doſum: plen⁹ lardo. τ lardo lardas .i. lardo impinguare: vel guttatī lardo aſſare vel lardatū facere.

Largifluus flua fluū .i. largus. inde largiflue aduerbium .i. affluenter.

Largior giris gitū giri .i. donare vel donari pbere vel pberi. vnde largitus ta tum: τ hic largitor toris .i. donator. Et componitur largior cum con: τ dicitur collargior giris .i. ſimul largiri. Item cum di τ dicitur dilargior giris .i. diuerſis modis largiri. Item cū e τ dicitur elargior giris .i. valde vel extra largiri. Et eſt largior cōmune cū oib⁹ ſuis cōpoſitis: τ ē quarte cōiugatiōis. Et hꝫ q̄ttuor pticipia .ſ. largiēs largitur⁹ largit⁹ largiēd⁹.

Largitio onis femi. gene. in largitudo eſt.

Largitrix cis femi. gene. i. donatrix: penl. ꝓdu. tā in ntō q̄ in gtō: τ formatur a largitor mutata tor in trix.

Largitudo dinis femi. ge. formatur a largi gtō de larg⁹ gi: addita tudo. τ eſt largitudo vel largitas humanitas: ſed largitio ambitōis.

Largiuſcul⁹ la lū: aliquātulū largior. τ formatur a largi⁹ addita culus: τ cor. etiā cu.

Largus: a largior giris dicitur largus ga gum .i. abūdans affluens τ qui libēter dat. τ compatur larg⁹ gior giſſimus. vnde large vel largiter gius giſſime aduerbiū. τ hec largitas tatis. Et componitur τ dr̄ plarg⁹: q̄largus: dilargus: omīa ꝓ valde largus. Hic nota q̄ philoſoph⁹ dicit in libro de regimine regū: Reges ſunt quattuor .ſ. rex largus ſibi τ larg⁹ ſubditis ſuis: τ rex auar⁹ ſibi τ auar⁹ ſubditis ſuis: τ rex auar⁹ ſibi τ larg⁹ ſubditis: τ rex larg⁹ ſibi τ auarus ſubditis. Traces itaq̄ dixerūt: Nō eſt vitiū in rege ſi eſt auar⁹ ſibi τ larg⁹ ſubditis. Indi vero dixerūt: Qui eſt auar⁹ ſibi τ ſubditis bon⁹ eſt. Perſi vero aſſentiētes tracib⁹ τ cōtradicētes idis dixerūt: Nihil valet rex qui nō eſt largus ſibi τ ſubditis. Sed inter omēs meo iudicio peior eſt τ reprobandus qui eſt larg⁹ ſibi τ ſubditis auarus: quia regnū illius cito deſtruet. Si vis acquirere virtutē largitatis cōſidera poſſe tuū: tempa neceſſitatis: τ merita hominū. Debes igitur largiri in domo iuxta poſſe tuū cū mēſura hominib⁹ indigētib⁹ atq̄ dignis. Qui ergo dat aliter peccat τ regulā tranſgreditur largitatis: quia qui largitur dona ſua nō indigētibus: nullā acquirit laudē: τ quicquid datur indignis pditur. Et qui ſic inundat vltra modū ſuū diuitias: veniet cito ad amara litora paupertatis τ aſſimilatur illi qui ſupra ſe dat ſuis victoriā inimicis. Qui ergo dat de bonis ſuis tpe neceſſitatis hominibus indigētib⁹ talis eſt rex: τ larg⁹ ſibi τ ſubditis: ei⁹ regnū pſpabitur: τ ei⁹ mādatū obſeruabitur. talē regē laudauerunt antiqui: talis dicitur virtuoſus larg⁹ τ moderatus. Qui vero fundit bona ſua inordinate regni ſui indignis τ nō indigētibus: talis eſt depopulator reipublice: deſtructor regni: τ incōpetēs regimini.

Larua ue eſt ſimulacrū quod terret: quod vulgo ſolet dici maſcara: quia apponitur faciei ad terredū pueros. Itē larua dicitur malefic⁹ incātator τ vmbra demonū vel demō. Dicūt enim laruos eſſe demones factos ex hominib⁹ qui meriti mali fuerūt: quorū natura dicitur eſſe terrere puulos: τ in angulis garrire tenebroſis. vñ in hymno apoſtolorū petri τ pauli: Laruas repellunt demonū vltra mūdi limites. Et inde tractū eſt illō qō apponitur faciei ne quis cognoſcatur. Uel ad terrorē dicitur larua: quia videtur eſſe imago demonis. Et hinc laruo uas .i. laruā induere. τ hinc laruat⁹ ta tū .i. larua indutus: vel a demone poſſeſſus ſm hug. Pap. etiā ſic di. Larue noxie vmbre: dānatorum anime. Larua imago quā quis portat ante vultū.

Larus ri vt dicit gloſa leuiti. xi. animal eſt tam in terra q̄ in aquis habitās. volat eni τ natat. Item deutro. xiiij. dicit glo. Ut auis volat: vt aquatile natat. parua auis eſt vt fertur nigra τ pinguis: ſemp habitās iuxta aquas: nec poteſt longe volare. vnde τ agiles homies frequēter eam capiūt.

Laruula le diminutiuū pua larua.

Laſciuio uis: in laſciuus exponitur.

Laſciuus: a lux⁹ xa xum dicitur laſciu⁹ ua uū: quaſi laxiu⁹ q̄a ſit laxus .i. ſolut⁹ τ vanus. Prope laſciu⁹ eſt qui ppter luxuriā eſt ſolutus τ van⁹ quod vulgariter ventoſus vel petulās dicitur. τ compatur laſciu⁹ uior ſimus. vñ laſciue uiuſſime aduerbiū. τ hec laſciuia uie .i. luxuria vnde laſciuioſus ſa ſum .i. luxurioſus plenus laſciuia qui multū τ petulāter ludit. τ compatur. vnde laſciuioſe ſius ſime aduerbiū. τ hec laſciuioſitas ſitatis. Item a laſciu⁹ vel laſciuia dicitur laſciuio uiui uire .i. luxuriari ludere veterari vel laſciue ſe gerere.

Laſſaſco ſcis .i. incipio laſſari: infirmor verbū inchoatiuū: τ formatur a laſſo ſas addita co.

Laſſo ſas .i. fatigari. vnde laſſus ſa ſum .i. fatigatus vel grauat⁹. τ compatur. vnde laſſitudo dinis .i. fatigatio. Laſſo actiuū eſt cū omnib⁹ ſuis cōpoſitis.

Latat⁹ ta tum: in lato tas vide.

Latebra: a lateo tes dicitur hec latebra bre .i. obſcuritas: et inde latebroſus ſa ſum .i. plenus latebra vel obſcuritas τ corripit te naturaliter.

Lateo tes tui tere .i. abſcōdi vel eſſe in abſcōdito. habet adhuc τ aliā ſignificatiōem ſm quā cōſtruitur cū accuſatiuo τ pprie rei animate: vt hoc conſiliū latet me .i. ignoratur a me. Si vero dicatur: ego lateo hoc cōſiliū: aut nihil eſt dictū aut falſum eſt qō dicitur: nec latine dicitur τ cōſtruitur cū tali accuſatiuo trāſitiue. Lateo tes componitur vt delitеo tes tui .i. deorſum latere: relitеo tes tui .i. iterū vel retro latere. Lateo neutrū eſt cum omnibus ſuis cōpoſitis: τ caret ſupino ſm vſum: deberet tamen ſm analogiā facere latitū penultima correpta: τ corri. hāc ſyllabā la quā cōpoſita mutāt in li correptā. vnde Ouidi⁹ de arte: Nocte latēt mēte vicioq̄ ignoſcitur omni: ſm quoſdā. Alij dicūt q̄ ſupinū facit latitū etiā ſm vſum: τ hos ſequor: τ inde latito tas.

Lateralis: a latus dicitur hic τ hec lateralis τ hoc laterale: a latere exiſtēs.

Latercul⁹ li dimi. τ ſunt laterculi parui lateres.

Lateres: hic later teris eſt gleba cocta vnde fit murus: τ dicuntur lateres a lat⁹ ta tū: quia lati τ ſpacioſi formantur. Et nota q̄ priſcian⁹ dicit hoc nomē deficere in omnib⁹ ſuis caſib⁹ ſingularib⁹ τ pluralib⁹ pter accuſatiuū ſingularē: nos tamē vtimur hoc nomie in vtroq̄ nūero in quolibet caſu ſicut dicit hug. tamē nominatiu⁹ nō eſt in frequēti vſu .ſ. later: τ corripit penltimā lateres. Et nota hāc eē naturā lateris: q̄ quāta pl⁹ abluit tāto plus ſe exaſpaſcit τ deterior fit. vnde q̄dam volēs ſignare

ſeruire ſe inutiliter cuidã a quo nunq̃ remuneratõeꝫ
cõſequi deberet: interrogatꝰ a quodã quid ageret: ꝓ
uerbialiter dixit: Lauo laterẽ: quaſi inutiliter ſeruio:
ſicut inutilr̃ laborat qui laterẽ lauat.

L atericiꝰ cia ciũ. i. de latere exiſtẽs: a later teris dr̃.

L aterna: a lateo tes dr̃ hec laterna ne: quia ibi intus la
teat cãdela. vñ di. Pap. Laterna eo dr̃ ꝙ ignis ĩ ea lu
ceat ⁊ lateat: vas lucerne ẽ: ⁊ coꝛ. pmã. vñ in greci. dr̃:
Quo cãdela latet tibi ſit locꝰ ille laterna.

L aternula le dimi. pua laterna.

L atero ras raui a latꝰ lateris dr̃: ⁊ eſt laterare iũgere ali
quid alicui lateri apponere. Et componit̃ vt allatero
ras. i. iuxta laterare. Collatero ras. i. ſiml' laterare. Di
latero ras. i. a latere remouere. Et ẽ actiuũ latero cum
omnibꝰ ſuis cõpoſitis: ⁊ coꝛ. te.

L ateſco ſcis inchoa. i. incipio latere.

L ater tricis maſ. ge. dr̃ a latebꝛa vel a lateo tes. ⁊ eſt la
ter. ꝓpe aqua ſubterranea qꝛ latet in venis terre. quili
bet tñ liquoꝛ dr̃ later: ſꝫ deriuat̃ p adiũctũ: vt bachicꝰ
later: vel aquaticꝰ later ⁊ ſilia: ⁊ coꝛ. penl' gti. ſ. i ante c
⁊ ntũs deſinit in ex coꝛreptã nãlr.

L athomia mie feminini generis: eſt lapidis ceſio: ⁊ dici
tur a lathomius.

L athomꝰ: a laos qḋ ẽ lapis ⁊ thomos qḋ eſt diuiſio ſe
ctio vel inciſio cõponit̃ hic lathomꝰ mi. i. ceſoꝛ lapidũ:
qꝛ incidit lapides ⁊ diuidit: ⁊ coꝛ. to.

L atibulũ buli penul. coꝛrep. i. latebꝛa vel obſcuritas. ⁊
deriuat̃ a latebꝛa.

L aticoſus ſa ſum. i. aquaticꝰ vel aquoſus vl' liquoꝛoſus
⁊ dicit̃ a latice.

L atinꝰ na nũ penul. pducta: ⁊ ꝓprie latini dicti ſunt
italici a latio vel a latino patre lauinie. Sꝫ poſtea etiã
latini dicti ſunt ⁊ alij extra Italiã: ſed nõ niſi litterati
ꝓpe qui litteras habent latinas. Et inde hec latinitas
tatis mltitudo latinoꝝ ⁊ ꝓpetas qua qs dr̃ latinus vel
lingua latina. Et a latinꝰ dr̃ latinoꝛ naris verbũ depo
nẽtale: ⁊ latinizo nizas. i. moꝛe latinoꝝ ſe habere vl' lo
qui: vnde excellẽter ꝓpe dicit̃ latinari: qui ꝯgrue loqt̃
latinis litteris. Nã laici etiã italici quaſi barbari ſunt
reſpectu litteratoꝝ.

L atito tas taui tare frequẽta. de lateo tes latitũ tu: u in
o: ⁊ coꝛripit ti.

L atiũ tij ponit̃ pro roma. ⁊ vt dicũt hiſtoꝛie ſaturnus e
grecia iouẽ filiũ fugiẽs circa fines vbi nũc roma eſt la
tuit: ⁊ ab eiꝰ latebꝛa latiũ eſt appellata. vnde lucanꝰ in
pmo: Sẽtibꝰ inuiſis latiũ pbere cruoꝛẽ. ⁊ poteſt ibi po
ni adiectiue: latiũ cruoꝛẽ. i. romanũ cruoꝛẽ. Et ſcribit̃
p t latiũ: licꝫ ſonat c ꝓpter vocalẽ ſequẽtẽ. Et a latiũ
dr̃ hic ⁊ hec latialis ⁊ hoc le. vnde idẽ in eodẽ: Pertrã
ſit latiale caput.

L ato tas. Latus ta tũ. i. amplus vel ſpacioſus. ⁊ deriua
tur a lateo tes: qꝛ que lata ſunt ex magna pte abſcon
dũt: vel quia ſunt apta ad abſcõdẽdũ ⁊ ꝓtegendũ ali
quid. ⁊ compat̃ latus latioꝛ ſimus. vnde late tius ſime
aduerbiũ: ⁊ hec latitudo dinis: ⁊ pducit pmam: ſed la
tus teris eam coꝛripit. vnde vſus: Seruat ab hoſte la
tus leuũ clypeꝰ mihi latus. Itẽ latũ tu ẽ ſupinũ acco
modatũ de fero fers. Et inde lato tas frequen. vide in
fero fers. Itẽ lato tas taui tatũ. i. in latum extẽdere et
ampliare: ⁊ tũc deriuat̃ a latus ta tum. Lato compo
nit̃ cũ con ⁊ fit collato tas. i. ſimul latare. Item cũ di:
⁊ dr̃ dilato tas tatũ. i. extendere vel differre. vnde dila
tatus ta tũ. i. extenſus vel dines factus. Et poſſunt eẽ
frequẽtatiua iſtoꝝ verboꝝ cõfero cõtuli collatum:
⁊ differo diſtuli dilatũ. Et eſt lato tas actiuũ cũ omni
bus ſuis cõpoſitis: ⁊ pdu. la.

L atria trie eſt ſeruitꝰ que ſoli deo debet exhiberi ⁊ exhi
betur. ⁊ eſt latria quedã virtꝰ cardinalis: ⁊ reducit̃ ad
iuſticiã. Cõſiſtit enĩ latria in eo ꝙ reddit̃ deo quod ſi
bi debet̃: ⁊ ꝓpter hoc ad iuſticiã reducit̃: nõ quaſi ſpe
cies ad genus: ſed ſicut virtus annexa ad principale q̃
pticipat modũ pncipalis. Hic nota ꝙ glo. dicit ſup
illud pſalmi: Adoꝛate ſcabellũ ⁊c̃. Caro chꝛiſti non eſt
adoꝛãda illa addoꝛatõe que ſoli deo debet̃. Ad cuius
intelligẽtiã ſcire te volo ꝙ humanitas chꝛiſti põt du
plr̃ cõſiderari: vel ꝓut intelligit̃ nõ cõiũcta verbo: ⁊ ſic
nõ debet̃ ei latria: ſꝫ hec cõſideratio ẽ in intellectu tñ.
vel ꝓut intelligit̃ vnita verbo: ⁊ ſic poteſt ⁊ debet ho
noꝛari vno honoꝛe cũ vbo: ⁊ ſic debet̃ ei latria: vl' alio
modo: ⁊ ſic debet̃ ei dulia vel hyꝑdulia: ⁊ ita loquit̃ p
dicta glo. vnde dicit augꝰ ſup illo iohãnis: Nõ turbet̃
coꝛ veſtrũ. Ego inquit dominicã carnẽ imo pfectã in
chꝛiſto humanitatẽ ideo adoꝛo qꝛ a diuinitate ſuſce
pta ⁊ deitate vnita ẽ: vt nõ aliũ ⁊ aliũ: ſed vnũ ⁊ eũdeꝫ
deũ ⁊ hoĩem dei filiũ eſſe cõfiteoꝛ. Deniqꝫ ſi hoĩem ſe
paueris a deo illi nunq̃ credo neqꝫ ſeruio: velut ſiqs
purpurã vel diadema regale iacẽs inueniat nũqd ea
conabit̃ adoꝛare. Qũ vero ea rex fuerit indutꝰ piculũ
moꝛtis incurrit ſi ea cũ rege quis adoꝛare contẽpſerit
ita etiã in chꝛiſto domino humanitatẽ nõ ſolã vel nu
dã ſed deitati vnitã. ſ. vnũ filiũ deũ veꝝ ⁊ hominẽ. veꝝ
ſiquis adoꝛare contẽpſerit eternaliter moꝛietur. vide
etiam in dulia. Itẽ poteſt etiã queri an imaginibꝰ
chꝛiſti exhibẽdus ſit cultus latrie. Ad hoc dico ꝙ ima
go poteſt dupliciter conſiderari. vel ſm ꝙ eſt res que
dam: ⁊ ſic nullus honoꝛ ei debet̃: ſicut nec alij lapidi
vel ligno. vel ſm ꝙ eſt imago ⁊ quia idẽ motus eſt in
imaginẽ inquãtũ imago ⁊ in imaginatũ: ideo vnus ho
noꝛ debetur imagini ⁊ ei cuius eſt imago. ⁊ ideo qum
chꝛiſtus adoꝛat̃ latria ſimiliter ⁊ eius imago adoꝛãda
eſt latria. Quare ſit ad oꝛientẽ adoꝛandũ: vide i taber
naculũ ⁊ etiã in imago.

L atrieſis: a latria dicit̃ hic ⁊ hec latrieſis ⁊ hoc latrieſe:
qui latriã impendet.

L atrina ne penul. pdu. dicit̃ a lateo tes: ⁊ eſt latrina ꝓ
uatus ſeceſſus. ſ. cloaca que latet in domo in loco pri
uato: vnde ⁊ puata dr̃. ꝙ aũt dr̃ latrina quaſi latratus
ani: qꝛ ibi anꝰ latrat: etymologia eſt ſm hugu. Sup il
lud aũt iiij. regũ cap. x. Deſtruxerũt edẽ baal: ⁊ fecerũt
ꝓ ea latrinas. dic magiſter in hiſtoꝛijs. i. ſubterraneos
cuniculos ad mũdãdas vias vrbis.

L atro tras traui trare ꝓpe canũ eſt. ⁊ p trãſlatõem la
trare dicit̃ foꝛtiter garrire vel cõtra ratõem aliqua di
cere. Et componit̃ vt allatro tras. i. iuxta vel ad aliqd
vel valde latrare. Collatro tras. i. ſil' latrare vel cum la
trãte latrare. Delatro tras. i. valde vel foꝛtiter latrare
Illatro tras. i. intus vel cõtra latrare. Relatro tras. i.
iterũ vel retro latrare vel reſiſtere vel cõtradicẽ. Sub
latro latras. i. parum vel poſt vel ſubtus latrare. Et ẽ
latro neutrũ cum omnibꝰ ſuis compoſitis: ⁊ coꝛripit
la naturaliter: vt patet in illo verſu: Nat canis in põ
to: latrat extra: fulget in alto.

L atro: a latus dicit̃ latro tronis cõmunis ge. ⁊ dicũtur
latrones ſatellites magnatũ qui circũdãt latera eoꝝ
quaſi laterones. Itẽ latro dr̃ viſpilio qui in ſiluis lat
vt expoliat trãſeũtes: ⁊ tũc dicit̃ a lateo tes. ⁊ ide hoc
latrociniũ nij: ⁊ inde latrocinoꝛ naris verbũ deponẽ.
. i. pdari vel latrociniũ exercere: ⁊ coꝛ. ci.

200

Latrocinor naris: in latro expoſitum eſt.

Latrũculꝰ li diminutiuũ puꝰ latro.

Latumia mie: vinculũ catena carcer vel cuſtodia carceris

Latꝰ teris neu. generis dicit̃ a lateo lates: quia nobis in cẽtibus latet: ⁊ corripit la.

Latus ta tum: in lato tas eſt.

Latuſculũ culi diminutiuũ pruũ latus: ⁊ format̃ a latus addita culum.

Lauacrũ: a lauo uas dicit̃ hoc lauacrũ cri. i. lotio vel ablutio: ⁊ corri. penl. nãl'r: lꝫ in vſu poſſit poſitõe eã ꝓducere. vnde in aurora ponit̃ penul. corre. vbi agit̃ de oblatõne magoꝝ. Illõ de lauacro gallica ligua tenet.

Lauatio onis. i. baptiſmꝰ. ablutio a lauatꝰ ta tũ lauati addita o. vnde eccleſi. xxxiiij. Qui baptiſat̃ a mortuo et iterũ tãgit mortuũ qd ꝓficit lauatio eius: ⁊ ẽ ſm antiquos q̃ regulariter declinabãt lauo uas uaui uare tũ. Sil'r ſm illã antiquitatẽ inuenit̃ hic lauator toris: et hec lauatrix cis: ⁊ hoc lauatoriũ rij.

Lauator toris: in lauatio onis expoſitũ eſt.

Laudabilis: a laudo das dr̃ hic ⁊ hec laudabilis ⁊ hoc le: q̃ eſt dignꝰ vt laudet̃. Et cõponit̃ cũ in ⁊ dr̃ hic ⁊ hec illaudabilis ⁊ hoc le: q̃ nõ ẽ dignꝰ vt laudet̃.

Laudo das daui dare datũ. vñ hic laudator toris: ⁊ hec laudatrix cis: ⁊ hec laudatio onis: ⁊ hic laudatꝰ ta tũ: qð cõponit̃ cũ in ⁊ dr̃ illaudatꝰ ta tũ. i. nõ laudatus. ⁊ q̃ñq; inuenit̃ nõ laudabilis ꝓ illaudabilis lꝫ ſit laudatus. Laudo cõponit̃ cũ cõ ⁊ dr̃ collaudo das. i. ſil'r laudare: Et ẽ actiuũ cũ omnibꝰ ſuis cõpoſitis.

Lauerna uerne: dea latronũ ⁊ furũ. ⁊ dicit̃ a lateo tes: vel a latro latronis.

Lauo uas laui lautũ vel lotũ: inuenit̃ tñ uaui uatuꝫ ſm antiquos qð eſt regularꝰ. Lauare. i. mũdare purificare vel abluere. ⁊ inde lauo uis ui uere. i. humectare aſpgere vel madefacere. Lauo uas: ⁊ lauo uis cũ omnibus ſuis cõpoſitis ſiqua habent actiua ſunt: ⁊ habent idẽ p̃teritũ ⁊ ſupinũ: ⁊ corri. hãc ſyllabã la in p̃ſenti: ſꝫ in p̃terito eã ꝓducũt. vnde quidã: Ulcera culparũ lauet aut lauat vltor earũ. Itẽ: Qui rigat ille lauit qui mũdauit bene lauit.

Lauo uis ui uere: in lauo uas eſt.

Laureolũ li: in laurus vide.

Laureus rea reũ: in laurꝰ vide.

Laurus ri. fe. ge. ⁊ hic laurus rus rui: ⁊ hec laurea ree q̃dã arbor que nũq; viriditatẽ deponit: quaſi laudꝰ vel laudea. vnde a laus dr̃: q: olim cũ laudibꝰ ea victoruꝫ capita coronabãt̃: vñ laudea dicebat̃: ſꝫ poſtea mutata ẽ d in r ⁊ dr̃ laurea: ⁊ inde laureꝰ rea reũ. i. de lauro exñs vel ad laurũ ꝑtinẽs. ⁊ hec laurea ree. i. victoria vel corona de lauro. vñ laureatꝰ ta tũ. i. laurea coronatus Itẽ a laurea hoc laureũ rei. vnde hoc laureolum leoli. Laureũ etiã dicit̃ remuneratio que cõſequebat̃ ex ludo ꝓ quo laurea corona victores remunerabãt̃. Laureolũ vero dr̃ ludꝰ ille: ⁊ dicũt quidã q ludꝰ ille eſt diſcus vel virga que ſupponit̃ virge ⁊ ibi voluit̃. vñ iuuenalis: Laureolũ velox etiã bñ lẽtulꝰ exit.

Laus: a laudo das dr̃ hec laus dis. ⁊ ẽ laus ip̃a vtꝰ innitens. laudatio võ ip̃a laudãtis oratio. nã laus etiã ſine celebratõe cõſtat. ⁊ ẽ vniꝰ ſyllabe laus.

Lauſantes in lauſo ſas vide.

Lauſo: a laudo das dr̃ lauſo ſas. i. laudare. inde lauſans tis. i. laudãs: ⁊ lauſantes. i. laudãtes.

Lautia tie: in lauticia vide.

Lauticia: a lautꝰ ta tũ dicit̃ hec lauticia cie: ⁊ hec laucia cie. i. epularũ magnificẽtia. Prope laucie vel lauticie dicũt̃ delicioſi et delicati cibi vel mũdicie. ⁊ inde lauticioſus ſa ſum: ⁊ laucioſus ſa ſum. i. delicioſus. ⁊ comparat̃. ⁊ inde hec lauticioſitas tatis: ⁊ hec laucioſitas tatis

Lautior oris: in lautꝰ exponit̃.

Laucioſus ſa ſum: in lauticia eſt.

Lautꝰ: a lauo vel lauor dr̃ lautꝰ ta tũ. i. lauatꝰ ta tum ſiue lotꝰ. Itẽ lautꝰ accipit̃ actiue ſm q ẽ nomẽ: ⁊ tũc tãtũ valet lautꝰ q̃tũ ſe bñ ꝓcurãs quaſi mũde ⁊ delicioſe ſe ꝓcurãs. Quidã tamẽ dicũt q lautꝰ eſt ſyncopatum ꝓ lauatꝰ: qð nõ credimꝰ eẽ verũ. Et cõpat̃ lautꝰ tior ſimꝰ ſm hug. vñ Grego. Lautiores cibos q̃ñq; ſine culpa ſumimꝰ. i. p̃cioſiores vel delicatiores.

Laxare. i. ampliare vel ſoluere ſm huguitõeꝫ. vnde laxꝰ xa xum. vnde in hymno beati iohãnis baptiſte: Ut queant laxis reſonare fibris.

Lazarus interp̃tatur adiutꝰ: eo q a morte a domino fuerit reſuſcitatus.

L ante E

Lea lee vel hec leena ne dr̃ vxor leonis. ⁊ dr̃ a leo Iob iiij. Uox leene ⁊ dẽtes catulorũ leonũ cõtriti ſunt.

Lebes tis maſ. ge. puꝰ cacobꝰ: cognalis. ſ. cacabꝰ: ⁊ facit actũs ſingularis lebetẽ vel lebeta. ⁊ hinc ſumit̃ hec lebeta te ꝓ eodẽ. vnde lebetes inuenit̃ in plurali numero in veteri teſtamẽto: vt patet exo. xvij. ⁊ ꝓdu. penul. gti ſiue e ante t. vñ in aurora: Dignos p̃ſbyteros credo ſignare lebetas. Et ſcias q ꝓp̃e in nrõ vulgari cacabꝰ appellat̃ vas eneũ. ſ. paroliũ. Lebes vero eſt vas lapideũ quod dicit̃ lanezo.

Lebeꝰ dictꝰ eſt iudas iacobi: vide in iuda: ⁊ acuit penul.

Lecca ce ẽ ꝓp̃etas lingẽdi vel leccacitas a ligo dr̃.

Leccacitas: a ligo gis dr̃ hec leccacitas tatis: ⁊ hic leccator toris: ⁊ hec leccatrix cis: nã taliũ ẽ ligere.

Lechi. i. maxilla: ſicut habet̃ iuð. xv.

Lechitꝰ ti maſ. ge. vas eſt. ſ. ampulla vt dicũt de auricalco ſm hugu. Pap̃. võ di. Lechitꝰ in regnorũ libro ampulla olearia: ⁊ ꝓdu. penl. vñ in doctrinali dr̃: Et ꝓducũtur lechitꝰ ⁊ hermaphroditꝰ.

Lectica: a lectꝰ dr̃ hec lectica ce. i. currꝰ in quo defertur lectus: vel ẽ cortina circa lectũ: vel etiã ip̃e lectꝰ. ⁊ dicitur tũc lectica ſm quoſdã a lectis herbis: ⁊ ẽ idem qð thorꝰ ſm hug. Pap̃. võ di. Lectica dr̃ lectꝰ impatoꝝ: ⁊ ꝓdu. penl. vñ Ouidius: Lecticã dñe diſſimulãter abi. Iſaie lxvi. In lecticis ⁊ in mulis ⁊ in carrucis. Et a lectica dr̃ lecticariꝰ rij qui ducit currũ: vel qui facit lectulos: vel qui in lectulo iacẽs portat̃. ⁊ lecticariꝰ ria rium mobil'r declinat̃ in eodẽ ſenſu: vel qui ꝑtinet ad lecticã. ⁊ hic ⁊ hec lecticalis ⁊ hoc le in eodẽ ſẽſu.

Lectio onis fe. ge. format̃ ab hoc gtõ lecti de lectus cta ctum: addita o.

Lectiſterniũ. lectꝰ cti cõponit̃ cũ ſterno nis: ⁊ dr̃ hoc lectiſterniũ nij. i. lectꝰ ſtratꝰ ⁊ p̃patꝰ: vel locus in quo lectuli ſternũt̃. i. p̃pant̃: vel pãni vel ſtramẽta lectorũ vel locꝰ in quo homĩes ſedere vel iacere cõſueuerũt.

Lectito tas freq̃uẽ. ẽ de lecto ctas. ⁊ format̃ ab vltimo ſupino. ſ. lectatu a mutata i i cor. ⁊ u in o: vt a lectatu lectito: ſicut etiaꝫ a rogatu fit rogito.

Lectiſicula le dimi. pua lectio.

Lecto ctas. i. freq̃uẽter legere. ⁊ format̃ a lectu vltĩo ſupino de lego gis cõuerſa u in o fit lecto.

Lector ctoris dr̃ a lego gis: ⁊ dr̃ lector a legẽdo. i. ꝓcurrẽdo. vnde ⁊ nauis dicit̃ legere q̃cq̃d ꝑtrãſit. vel a legẽdo. i. colligẽdo omĩa que legit quaſi collector: vel a legẽdo. i. figurarũ ſonãs ꝓnũciãdo. ⁊ differt a ꝑcipio.

qꝛ nõ cõueniũt alicui ex eadẽ cauſa. ꝑticipiũ enĩ cõuenit alicui ex actu vel paſſiõe: ſed nomẽ verbale conuenit alicui nõ ex actu vel paſſione: ſed ex frequẽtia vel aſſiduitate vel induſtria. Dicit̃ enĩ aliquis lectoꝛ: vł qꝛ ſciam vel etiã ꝑitiã habet legẽdi; vel qꝛ aſſidue vel frequẽter legit. vnde ⁊ ab officio dicũt̃ in eccł̃ia lectoꝛes a legẽdo frequẽter: ſicut pſalmiſte dicũt̃ a pſalmis canẽdis. vide in oꝛdo ⁊ in ſcribo.

L ectoꝛiꝰ ria riũ: quod ꝑtinet ad legẽdũ vel ad lectoꝛem: ⁊ deriuat̃ a lectoꝛ ctoꝛis.

L ectrũ tri: a lego gis dicit̃ hoc legiũ gij ꝓ eodẽ. ſ. ꝓ pulpito. ⁊ dicit̃ ſimilr̃ a lego gis.

L ecturio ris. i. legere volo: a lectu foꝛmat̃ addita rio: et meditatõnem ſigñt: ⁊ coꝛripit u ante rio.

L ectꝰ cti dicit̃ a lego gis: qꝛ antiqui ſolebãt legere in lectis ſuis qui ⁊ circa lectulos habebãt parietes illitos cera: vt ſi aliqđ dignũ memoꝛia occurreret animis eoꝛũ ſtatiʒ graphio in illa cera illud deſignarẽt ne poſſent tradere obliuiõi. ⁊ inde hic lectulꝰ li dimi. Et nota ꝙ exterioꝛ ps lecti dicit̃ ſpõda: interioꝛ pluteũ. Et vt dič ꝑſtia hic lectꝰ cti quod antiqui etiã huiꝰ lectus quarte declinatõis ꝓtulerũt. Et vt dicit Iſi. Genialis lecti ꝓprie ſunt qui ſternũt̃ puellis nubẽtibꝰ ſic dicti a generãdis liberis. de hoc vide in geniꝰ. Itẽ lectꝰ cta ctũ mobilr̃ declinat̃: ⁊ tũc ẽ ꝑticipiũ õ legoꝛ geris.

L edo dis ſi ſum: ledere. i. frãgere terere vulnerare vel necare. ⁊ dicit̃ ledo quaſi late edo: ⁊ ẽ etymo. vñ hic ⁊ hec ledibilis ⁊ hoc le: ⁊ hic ⁊ hec leſibilis ⁊ hoc le. Ledo cõponit̃ vt allido dis ſi ſum. i. ledere ad aliquid. Collido dis ſi ſum. i. ſiml' ledere. Elido dis ſi ſum. i. valde vel ex ledere. Illido dis. i. intꝰ vel valde ledẽ. Interlido dis ſi ſum. i. interpolati ledẽ. Perlido dis. i. ꝑfecte ledẽ. Prelido dis. i. p̃ alijs vł ante ledẽ. Oblido dis. i. cõtra vł circa ledẽ. Relido dis. i. iterũ vł retro ledẽ. Ledo ⁊ eiꝰ cõpoſita ſunt actiua: ⁊ faciũt p̃teritũ in ſi ⁊ ſupinũ i ſum. Itẽ ledo vbiq; ꝓducit hanc ſyllabaʒ le: quã cõpoſita vbiq; mutãt in li. ſilr̃ ꝓducũt ſm hug. Et ꝑſtia. in p̃mo maio. di. Ae diphthõgus trãſit in i ꝓductã: vt quaero inq̃ro: laedo illido. Et hoc patet ꝙ laedo ſcribit̃ per ae diphthõgũ: ʒ tacet̃ a in ꝓnunciatõe.

L edo onis femi. ge. i. maris exundatio: ſicut malma eſt eiuſdẽ retractio. Et dicit̃ a ledo dis.

L eena in lea exponit̃.

L egalis: a lex deriuat̃ hic ⁊ hec legalis ⁊ hoc le: q̃ legem ſuat ⁊ fidẽ. vñ legalr̃ aduerbiũ: ⁊ hec legalitas tatis: ⁊ legalis lis le: quod ꝑtinet ad leges.

L egatariꝰ tarij: in legatũ eſt.

L egatio onis. i. miſſio femi. ge. ⁊ foꝛmat̃ a legati genitiuo de legatꝰ ta tũ addita o fit legatio.

L egatiuncula le dimi. ꝑua legatio.

L egatũ ti a lego gas dicit̃: ⁊ ẽ legatũ quod in teſtamento dimittit̃. ⁊ differt a caduco: quod. ſ. quum filiꝰ deeſt cadit ſuꝑ nepotẽ vł aliũ de cognatõe: ſed legatũ extraneo dimittit̃. vñ Iuuenalis: Legatũ omne capiſ nec nõ ⁊ dulce caducũ. Et hic legatariꝰ ria riũ: qđ ꝑtinet ad legatũ: ⁊ hic legatariꝰ ⁊ hec legataria cui legatũ dimittit̃. Itẽ a lego gas ꝓ mittere dicit̃ hic legatuſ ⁊ hec gata. i. miſſus ſiue miſſa: vel nũciꝰ ſiue nũcia. vñ verſus Legatꝰ miſſus: legatũ moꝛte relictũ.

L egere in p̃terito ꝓducit duas p̃mas ſyllabas: ſed ĩ infinitiuo eas coꝛripit. vnde quidã: Nõ audes legere que non legere p̃oꝛes.

L egia gie femi. gene. eſt ꝑua nauis: ⁊ dicit̃ a lego gis: q̃a legat. i. ꝑcurrat ⁊ trãſeat aquas.

L egibilis: a lego gis dicit̃ hic ⁊ hec legibilis ⁊ hoc bile: aptus ad legendum.

L egio onis femi. ge. dicit̃ a lego gis: quia legebant̃. i. eligebant̃ qui deberẽt eẽ de legiõe. vel legio dr̃ a lex gis qꝛ lege in caſtris ſe habebãt: vel lege in legiõe diſpoſiti erant. Prop̃e quidẽ lingua macedonũ dicit̃ falanx vel falãga: galloꝛũ caterua: noſtra legio. Et ſunt ĩ legione ſex milia ſexcẽti ſexagĩta ſex homines: in coboꝛte q̃ngẽti: in manipulo ducẽti: in centuria cẽtũ: ĩ turma vel ala trigĩta homĩes. ſed turma eſt peditũ: ala militũ in decania decem ſm huguitiõem.

L egionariꝰ naria nariũ: de legiõe exiſtẽs vel ad legionẽ ꝑtinẽs. ⁊ dicit̃ a legione.

L egiſta ſte cõmunis ge. dicit̃ a lex: ⁊ eſt legiſta q̃ docet legem vel qui vacat legibꝰ.

L egitimꝰ: a lex dicit̃ legitimꝰ ma mũ. i. bonus ſm legem habitꝰ vł factꝰ: ⁊ ſcribit̃ ꝑ vnũ t: coꝛ. n. antepenł. Ouidius de arte: Legitimũ ſinẽ flãma virilis habʒ.

L egito tas penł. coꝛrep. i. frequẽter legẽ. ⁊ foꝛmat̃ a ſecũda ꝑſona p̃ñtis indicatiui modi huiꝰ verbi lego gis remota s ⁊ addita to: vt lego legito.

L egiũ gij: exponit̃ in lectrũ tri.

L ego gas: a legi p̃terito mutata o in i fit lego gas. i. mittere: vt rex legauit iohãnẽ in tuſciã. Et legare eſt in teſtamẽto aliq̃d alcui dimittere: ⁊ ꝓp̃e ꝑ manũ heredis. Et cõponit̃ vt allego gas: ablego gas. i. alioꝛſuʒ legare Collego gas. i. ſiml' legare. Delego gas. i. de vno loco ad aliũ vel deoꝛſuʒ legare. Oblego gas: relego gas. Lego gas cũ omnibꝰ ſuis cõpoſitis eſt actiuũ ⁊ ꝓducit le: ſed lego gis coꝛripit le. vñ v̾ſus: Si tua ſcp̃ta lego ſcriptũ lege quod tibi lego. Et ꝑſtianꝰ dicit in octauo lib. Lego gas ⁊ lego gis: ⁊ dico cas ⁊ dico cis. etiã in p̃ma ꝑſona hñt differẽtiã tempoꝛũ. nã lego gas ⁊ dico cis: penł. ꝓducũt: ſed lego gis ⁊ dico cas coꝛripiũt. vñ verſus: Prima dico lego: tertia dico lego.

L ego gis equiuocũ eſt. Legere enĩ eſt furari vel colligẽ Iſaie xvij. Spicas leget. Item legẽ. i. trãſire ſiue nauigare. actuũ xxvij. cap̃. Legebãt cretã. Item legẽ ẽ ſcriptarũ figurarũ ſonos ꝓferre: vel ex ſcp̃tis figuris ꝓnũciabilia colligere. ⁊ ita legere eſt furũ ⁊ virginũ ⁊ nautarũ ⁊ viatoꝛũ ⁊ clericoꝛũ. vñ v̾ſus: Fur aurũ: v̾go floꝛes: mare nauta: libꝛoſq; Clericus: equiuoce ſingula q̃ſq; legit. Redde ſingula ſingulis ⁊ diſtĩgue ſignificatões. Lego cõponit̃ vt colligo gis gi ctũ. i. ſil' legẽ. Diligo gis lexi lctũ. i. amare. Deligo gis. i. de alijſ legẽ. Eligo gis gi ctũ. i. excerpe quaſi extra alia aliq̃d legẽ. Itẽ itelligo gis lexi ab inẽ ⁊ lego ⁊ mutat̃ r in l. Perlego giſ. i. ꝑfecte legere. Prelego gis. i. ante legere. Religo giſ. i. retro vel iterũ legere. Seligo gis. i. eligere quaſi ſeoꝛſum ab alijs legẽ. Subligo gis. i. furari quaſi ſubtꝰ vł latenter legẽ. Componit̃ etiã cum nec: ⁊ dicit̃ negligo gis c abiecta ⁊ aſſumpta g ꝑ adiectõem. Lego gis ⁊ oia eiꝰ cõpoſita ſunt actiua. Itẽ omĩa cõpoſita a lego mutãt e in p̃ñti ſimplicis in i: vt colligo, diligo itelligo ꝑligo p̃ligo ſeligo p̃ter relego quod nõ mutauit le in li cauſa dr̃ie ad religo gas: ſed p̃teritũ ⁊ ſupinũ ſui ſimplicis ſuãt immutata: vt collegi lectũ: elegi electũ: p̃ter intelligo diligo ⁊ negligo que mutãt p̃teritũ ſui ſimplicis: vt dilexi neglexi intellexi ſm hug. De h' etiã di. ꝑſtianꝰ in x. lib. Lego inq̃t legis in cõpoſitiõe in gi facit ſuãs ſimplicis p̃teritũ: vt colligo gi: relego gi: quod cã dr̃ie nõ mutauit le in li. Excipiũt̃ a lego tria cõpoſita mutãtia ſimplicis ſignificatõem que nõ faciũt in gi ʒ ĩ xi ⁊ ſic nõ retinẽt ſimplicis p̃teritũ. ſ. negligo neglexi: in-

telligo intellexi: qd antiqui interlego iterlexi pferebāt diligo dilexi. hec Priſcianus. De pdictoꝝ pteritis taliſ daſ verſus: Si lego nō mutat: niſi di iūxeris inter.

Legumen: a lego gis dr̄ hoc legumen minis: qꝛ legiẜ.i. colligiẜ manu. vnde ꝛ legumē q̄i lectū manu diciẜ: ꝛ eſt etymolo. vel legumen a legendo.i. eligendo. Ueteres enī queqꝫ melioꝛa erant.ſ. fabam piſaꝫ ꝛ lenticulā legebant.i. eligebant: vel qꝛ melioꝛa eligunẜ p ſemine ꝛ producit penultimam legumen.

Leguminarius: a legumen hic leguminarius rij: ꝛ leguminaria rie: qui vel que cuſtodit vel vendit legumina ꝛ adiectiue leguminarius ria riū: quod fit de legumine: vel quod pertinet ad legumen.

Lelex gis ſicut dicit Hug. hic ꝛ hec lelex gis: quidā populus eſt qui pmo dicebatur lexlegis: ſed poſtea cauſa differentie geminata eſt ſyllaba. ꝛ inde lelegius gia giū. Papias vero dic̄ lelex gis ppriū gētis penulẜ. coꝛꝛ. Priſci. etiā vbi determinat de ſeptuagintaocto terminationib⁹ tertie declinationis ſic dicit: In ex coꝛreptā vt hic lelex lelegis. ꝛ hic ilex ilicis.

Lema vel lemos grece latine dr̄ voꝛago.

Lemanus ni: quidā fluuius in alemania.

Lembus bi maſ. ge. pua nauicula a lego gis dr̄. vñ lembul⁹ li diminutiuū: alio noīe dr̄ linter.i. carabus qua naue in fluuijs ꝛ paludibus vtuntur.

Leminas: in Libya tradūt truncos ſine capite naſci: os ꝛ oculos habere in pectoꝛe: ita dicit Iſidoꝛus in decimo libꝛo etymologiarum.

Lemos: in lema vide.

Lemur muris maſ. ge. nota hic qꝫ Lemur fuit frater Romuli. vnde hic lemur muris quaſi remur. Lemures ppꝛie dicte ſunt fantaſtice apparitiones ꝛ nocturne q̄ apparebāt Romulo poſt moꝛtē Remi quē interfecerat vel interfici fecerat. ꝛ ideo dicti ſunt lemures q̄i remures. Quelibet tamen fantaſtice apparitiones ꝛ nocturne dicuntur lemures. vnde Hoꝛa. epi. Nocturnos lemures poꝛtentaqꝫ theſſala rides.

Lena: a leno nonis dr̄ hec lena lene.i. leccatrix vel cōſiliatrix ſtupꝛi. Lena etiā inueniẜ p quodā genere pallij. vnde Perſius: Cui circa humeros hyacintina lena

Lendex cis fe. ge.i. tarinus vermis in largo.

Lendiculus li: parua lens.

Lendoſus ſa ſum: lendib⁹ plenus a lens dis dr̄.

Leneus nei maſ. ge.i. bachus. ꝛ dr̄ a lenio nis: quia leniat curas: vel qꝛ fit lenis ad poꝛtandū. vel leneus dr̄ a lenoy quod eſt lacus vel cupa in quē vel in quā vinum decurrit expꝛeſſum. ꝛ etiā lacum dr̄ bachus pducere: ꝛ inde leneus nea neū.i. bachicus.

Lemen minis.i. lenimentum. ꝛ dicitur a lenio lenis et producit ni.

Lenio nis niui nitūꝫ.i. placare humiliare lenē facere: vñ hec lenitio onis: ꝛ hoc lenimē minis: ꝛ hoc lenimentū ti: ꝛ hic ꝛ hec lenis ꝛ hoc ne. ꝛ compaẜ lenis nioꝛ niſſimuſ. vnde leniter nius niſſime aduerbium: ꝛ hec lenitas tatis. ꝛ hec lenitudo dinis. Lenio componiẜ de linio nis. Oblinio oblinis.i. placare: lenem ꝛ dulcem facere: ob aliquid lenire. Lenio ꝛ eius compoſita actiua ſūt: ꝛ pducit lenio vbiqꝫ hanc ſyllabā le: quā eius cōpoſita mutant in li: ꝛ eam pducūt. vnde fit quedā coincidentia inter hec ꝯpoſita ꝛ compoſita a lino nis. qꝫ lenio pducat pmā patet per Ouidiū de arte dicentem Leniet icipiens oīa ſentit amoꝛ. ꝛ Hoꝛa. in epi. Lenioꝛ ꝛ melioꝛ ſis accedente ſenecta.

Lenipes dis ge. omnis.i. lenes habenſ pedes: ꝛ coꝛ. penẜ. tā nominatiui qꝫ genitiui.

Leno lenonis maſcu. generis.i. leccatoꝛ vel conſiliatoꝛ ſtupꝛi: ꝛ deriuatur a leno lenis: qꝛ mentes miſeroꝛum blandiendo ꝛ deliniendo ſeducit vt nundinet eoꝛum coꝛpoꝛa.

Lenocinoꝛ: a leno onis deriuaẜ lenocinoꝛ naris natus ſum cinari.i. leccaciter viuere vel meretricari vel illud officiū exercere.ſ. ſtupꝛi adulatiōe famulari. vnde hoc lenociniū nij.i. leccacitas vel lenitudo vel actus vel officiū lenonis: ꝛ coꝛꝛipit ci lenocinoꝛ.

Lens lēdis fe. ge. dr̄ a lentus ta tum: ꝛ eſt lens dis fetus ſextupedis. vñ quidā: Lens lēdis capiti: lens lētis cōuenit oꝛi. Itē ali⁹: Lenſ moꝛdet p d: moꝛdeẜ ſi capiat t Item: Lens animal lendis: lens p legumie lentis. Itē a lētus deriuatur hec lens tis: quoddā genus legumiſ qꝛ humida ꝛ lenta eſt: vel qꝛ lente ſurgat.

Lens tis: in lens dis exponitur.

Lenteo: a lēto tas dr̄ lenteo tes tui: eſſe vel fieri lentum inde lenteſco ſcis inchoatiuum.

Lenticula le dimi. quoddā legumen idem qd̄ lens lētis Itē lenticula pua ꝛ rotunda macula in carne ad ſimilitudinē lentis. vnde lenticuloſus ſa ſum.i. plenus lenticulis. Et in his ſignificationibus dr̄ lenticula a lens tis. Itē lenticula diciẜ vas oleaꝝ ex auro ꝛ argento ppꝛie: ꝛ tunc dr̄ a liniendo: qꝛ reges ꝛ ſacerdotes inde liniebantur ꝛ inungebantur.

Lentigo: a lens tis: dr̄ hec lētigo lentigis.i. veſtigiū particulaꝝ maculaꝝ in coꝛpe.ſ. lenticula: ꝛ pducit ti. vnde quidā: Eſt bona lens comedi nō lentigo faciei. ꝛ a lētigo dr̄ lētiginoſus ſa ſum.i. plenus lentigine.

Lentiſcus ſci fe. ge. quedam arboꝛ dicta a lentus: qꝛ cuſpis eius lenta ſit.i. mollis ꝛ flexibilis.

Lentitudo dinis: in lentus exponitur.

Lentos grece plenus vel plenitudo latine. ꝛ hic componunẜ deſinētia in lentuſ. vt vinolētus ſomnolent⁹. Eſt enī regula: Omnia noīa ꝯpoſita apud latinos in lentus deſinentia ſunt cōpoſita ex precedētibus dictionibus: ꝛ lentos greco: vt ſomnolētus a ſomno ꝛ lentos greco. vinolentus a vino ꝛ lētos greco ꝛc̄. ꝛ oīa ſignificant rem plenam rei appellate p dictionē pcedentem in ꝯpoſitione: vt vinolentus.i. plenus vino. ſomnolentus.i. plenus ſomno.

Lentus: a lenis deriuaẜ lentus ta tum.i. flexibilis vt lenta ſalix: ꝛ lentus.i. occioſus. ꝛ lentus.i. piger ꝛ tardus ꝛ lentus.i. mollis nō foꝛtis: vt arcus lentus. ꝛ lentus.i. nō bene ſiccus: vt frumentū eſt lentū qum nō eſt bene ſiccū. qꝫ aūt quidā dicunt lentus.i. plenus: pꝑter hec cōpoſita vinolētus ſomnolentus ꝛ ſimilia: friuolū eſt nunqꝫ enim lentus inueniẜ in tali ſignificatione: nec pdicta nomina cōponunẜ a lentus ſed a lentos greco quod ſignificat plenitudinē ſicut dixi in lētos. Lentus compaẜ lentioꝛ lentiſſimus. vnde lente tius tiſſime ad uerbiū: ꝛ hͨ lentitudo dinis. ꝛ foꝛmaẜ ab hͦ genitiuo lēti addita tudo. Itē a lento dr̄ lento tas taui tare.i. curuare vel flectere vel tardare: lentū facere ſm Hug. Papias vō dicit: Lente.i. paulatim gradatim tarde leniẜ. Lentus.i. tardus ſegnis inefficax languidus ocioſus Ex predictis patꝫ qꝫ ille verſus nō eſt recipiend⁹: Plenum flexibilē tardū lentus tibi mōſtrat: qꝛ ſm Hug. lentus nō inueniẜ p plenus.

Lenulus li diminutiuū paruus leno.

Lenunculus li diminutiuū paruus leo.

Leo les leui letū lere.i. deſtruere delere: ſed nō ē in vſu ꝛ cōponiẜ deleo les leui letū lere.i. deſtruere. Leo et

eius ꝯpoſita ſunt actiua.

L eo a leon abiecta n dicimus nos latini hic leo onis. ⁊ vt dicit Iſido.xij.etymo.leo grece latine rex interpretatᷣ:eo ꝙ pͥnceps ſit oīum beſtiaꝝ.Uirtus eoꝝ i pectore eſt:firmitas in capite.qum dormiunt vigilant oculi qum ambulant cauda ſua cooperiunt veſtigia ſua: ne eos venatoꝛ inueniat.qum genuerit catulos:trib⁹ diebus ⁊ trib⁹noctibus catulus dormire ferᷣ: tunc deiñ pr̄is rugitu vel fremitu veluti tremefactus cubilis locus ſuſcitare dᷣ catulū dormientē.Circa hoīem eoꝝ natura vt niſi leſi nequeāt iraſci. Patet enī eoꝝ miſericordia exemplis aſſiduis. proſtratis enim parcūt.captiuos obuios repatriare pmittunt.hominē nō niſi i magna fame interimūt.De leone etiā dicit Ambroſi⁹ in hexameron.vj.Leo natura ſupbus:feroꝝ:aliaꝝ ferarū generib⁹miſcē ſe neſcit:ſed q̄ſi rex quidā plurimoꝝ dedignare ꝯſoꝛtiū.Qui etiā cibum faſtidit heſternum etiā ſue eſce ipſas reliquias aduerſaᷣ. Que aūt ſe ei ſociare fera audeat:cui⁹ voci tant⁹ naturaliᷣ ineſt terroꝛ vt multa aiantiū que p celeritatē impetū eius poſſent euadere rugiētis ei⁹ſonitu velut q̄dā vi attonita atq icta deficiūt. Leo gallū ⁊ maxie albū vereᷣ.Leo eger ſimiā q̄rit vt eā deuoret qua poſſit ſanari. Omis fera egra canis hauſto curaᷣ ſanguine.Et ſcias ꝙ leo aliqñ ſignat xp̄m:aliqñ diabolū. vnde dicit Grego.in quīto moꝛa.Quia natura vniuſcuiuſq rei ex diuerſitate cōponiᷣ in ſacro eloquio p rem quālibet licite diuerſa figuranᷣ. Habet quippe leo virtutē:hȝ ⁊ ſeuitiā. virtute ḡ dn̄m:ſeuitia diabolū ſignat.vnde dicitᷣ in Apoca. Uicit leo de tribu iuda.De diabolo v̄o dicit vertex apoſtoloꝝ:Sicut leo rugiēs circuit querens quem deuoꝛet.De leone aūt inquātū ſignat chꝛiſtum diċ Salomon in.xxx.capl'o pͥuerbioꝝ: Tria inquit ſunt que bene gradiunᷣ:⁊ quartū quod incedit feliciᷣ.Leo foꝛtiſſimus beſtiaꝝ ad nullius pauebat occurſum:Gall⁹ ſuccintus lūbos.Et aries:nec eſt rex qui reſiſtit ei.Et q̄ ſtultus apparuerit poſtꝙ eleuat⁹eſt in ſublime:ſic exponit Greg.i.xxx.li.moꝛa. Ipſe q̄ppe hoc loco leo poniᷣ de quo in Apoca.ſcriptum ē:Uicit leo de tribu iuda:qui foꝛtiſſim⁹ beſtiaꝝ dicitᷣ:q2 in illo qd̄ infirmū ē dei foꝛtius ē hoībus:q2 ad nullius pauet occurſū.Diċ enī:Uenit pͥncepſ mūdi hui⁹:⁊ in me nō habȝ quicq̄. Gallus ſuccictus lūbos.i.p̄dicatoꝛes ſancti ⁊ inᷣ hui⁹ noctis tenebras veꝝ mane nūciantes qui ſuccincti ſūt lumbos:q2 a mēbris ſuis reſtringūt fluxū luxurie:i lūbis quippe luxuria eſt.vñ ⁊ eis a dn̄o dᷣ:Sint lumbi veſtri p̄cicti:Et aries nec rex eſt qui reſiſtat ei. quē arietē in hoc loco accipim⁹ niſi pͥmū intra eccleſiam oꝛdinē ſacerdotū: De quibus ſcriptū eſt:Afferte dn̄o filios arietū:qui p exempla ſua gradiētē populū q̄ſi ſub ſequentē ouiū gregē trahūt:quib⁹ſp̄ualiᷣ recte viuētibus nullus rex ſufficit oīno reſiſtere: quia quātūlibet pſecutoꝛ obuiet:intentionē eoꝝ nō valet p̄pedire. Sitiūt.n.ad eū quē deſiderāt ⁊ anxie currere ⁊ moꝛiēdo puenire.poniᷣ ḡ leo pͥmus:gallus ſecūdus:terti⁹ aries Apparuit etiā xp̄s pͥmo:deinde ſancti p̄dicatoꝛes apoſtoli:⁊ tunc demū ſp̄uales pr̄es eccleſiaꝝ: prepoſiti videlȝ ⁊ ducel gregū qui ſunt doctoꝛes ſequentiū populoꝝ.veꝝ q2 p⁹ hec antixp̄s apparebit:ḡ illud quartum ſubdidit dicens:Et qui ſtultus apparuerit poſtꝙ eleuatus eſt in ſublime.ipſe quippe in ſublime eleuabiᷣ qū deū ſe eſſe mētieᷣ:ſed eleuatus in ſublime ſtultus appebit:q2 in ipſa elatione ſua p aduentū veri iudicis deficiet.De quo nequaq̄ moueat quēq̄ qd̄ ſuperius dictum eſt ꝙ incedit feliciter. Tria quippe incedere bene diċ ⁊ quartū feliciter.Nō enī oē qd̄ feliciᷣ bene: neq in hac vita omne qd̄ bene feliciter.nam leo ⁊ gallus ⁊ aries bene incedunt ſed nō hic feliciter:q2 perſecutionē ē bella patiunᷣ.quartuȝ v̄o feliciter ⁊ nō bene incedit: quia in fallacia ſua antichꝛiſtus gradieᷣ: ſed iuxta breue tēpus vite pn̄tis in ſua fallacia pſperabiᷣ ſicut de eo ſub antiochi ſpecie p danielē dictuȝ eſt: Robur datū eſt ei ꝯ iuge ſacrificiū pͥpter peccatum: ⁊ pſterneᷣ veritas in terra ⁊ facit ⁊ pſperabiᷣ.Quod Salomon ait:Incedit feliciᷣ:hoc Daniel dicit: pſperabitur.Quomō aūt per leonem Marcus euangeliſta figuratur:dicam in marcus.

L eocriſis:leucos quod ē albū cōponiᷣ cum chꝛyſos qd̄ eſt aurū:⁊ dᷣ hic leochꝛyſis gēma aureo coloꝛe in ſue niēte candida vena ſm Hug. Papias v̄o diċ:Leochꝛyſis gēma eſt coloꝛe aureo vena cādida interuēniente.

L eon ontis: in leos vide.

L eoninus na num:penulᷣ.producta.i.res leonis vl' ad leonem pertinens.⁊ dicitur a leo onis.

L eontophonus phoni fe.ge.dᷣ a leon qd̄ eſt leo: ⁊ diciᷣ leontophonus quedā beſtia modica ſic dicta:quia ſi capiaᷣ ⁊ exuraᷣ ⁊ ei⁹cinere carnes aſperſe ponaᷣ p viaſ leones necant:ſi quātulūcūq ex illis ſumpſerint.

L eopardus pardi maſcu.ge.ꝯponiᷣ a leo ⁊ pardus ⁊ dᷣ hic leopardus di:qd̄ regularius diceref leoniſpardi: vt ex vtraq parte declinareᷣ.et naſcitur leopardus ex adulterio leene ⁊ pardi:vel parde ⁊ leonis:⁊ hinc hec leoparda de:ſm Hug. Papias v̄o dicit: Leopard⁹ ex adulterio leene ⁊ pardi naſcitur:⁊ tertiam oꝛiginē efficit vnde diciᷣ.⁊ ſic vult Hug. ꝙ componaᷣ leopard⁹ ex duobus rectis:⁊ ideo ex vtraq parte regulari⁹ declineᷣ.Alij vero dicūt cū quibus ego:ꝙ leopard⁹ cōponaᷣ ex coꝛrupto ⁊ integro.ſ.ex lea vel leena ⁊ pardus.⁊ ſic regulariter noīatiuus declinaᷣ:⁊ obliq⁹ manet indeclinabilis.nō enī dᷣ leopardus eo ꝙ ſit parti leo ⁊ partim pardus:ſed q2 natus ex leena ⁊ pardo:⁊ hoc ſentit magiſter bene.

L eos apud grecos equiuocū eſt.Leos.i.populus: leos id eſt pͥnceps vel rex.vnde greci dicunt:leon quoddaȝ animal:q2 princeps ſit oīum beſtiaꝝ:⁊ hinc abiecta n dicimus nos hic leo onis.

L epidulus:in lepidus exponitur.

L epidus da dum:dᷣ a lepus:⁊ eſt lepidus ſale ſapiētie conditus ſuauis curialis molliſ ⁊ dulcis:⁊ compatur lepidus dioꝛ diſſim⁹:vnde lepide dius diſſime aduerbiū:⁊ hec lepiditas tatis:⁊ lepidulus la lum.i. aliquātulū lepidus:⁊ hec lepida de.i.antiquoꝝ patꝝ imago Et componiᷣ lepidus cū in:⁊ dᷣ illepidus da dū.i. inſuauis inſipidus ſm Hugutionē. Greciſmus facit differentiā inter lepidus ⁊ facetus.vnde dicit: Sed verbis lepidus aliquis factiſq facetus.

L epoꝛinus na num:in lepus vide.

L epoꝛius ria rium:in lepus vide.

L epos oꝛis maſcu.ge.dᷣ a lepus:⁊ eſt lepos dulcedo ⁊ ſuauitas in verbis:q2 lepoꝛina caro ſuauis eſt:⁊ pducit penul.genitiui lepos poꝛis:ſed lepus oꝛis eam coꝛri.vnde verſus:Silua tenet lepoꝛem:ſapientis lingua lepoꝛem.vide etiam de lepos in quarta parte in capi. de coloꝛibus rethoꝛicis.

L epra:pꝛurigo ginis componiᷣ cum leo les:⁊ diciᷣ hec lepra pre.ſ. aſperitas cutis cum pꝛuritu ⁊ ſquamoſa q2 let.i.delet pꝛuriginē.i.ſcabiē p h' qd̄ foꝛas emittiᷣ: vel q2 p pꝛuriginē delet carnē hoīs.vel diciᷣ a lepida

berba cui ē ſilis in aſperitate ⁊ in ſquamoſitate. vñ le/
pꝛoſus ſa ſũ. ⁊ compaꝛ̃ lepꝛoſus ſioꝛ ſimus. vñ lepꝛoſe
ſius ſiſſime. ⁊ hec lepꝛoſitas tatis. An lepꝛoſus debe/
at celebrare miſſam: dicã in dictiõe miſſa.

L epus: a leuis dr̃ hic lepꝰ oꝛis q̃i leuis pes: qꝛ leues ha/
beat pedes ⁊ velociter currat: ⁊ eſt etymo. ⁊ coꝛꝛi. po.
vnde lepoꝛinus na nũ penult. ꝓduc. ⁊ lepoꝛius ria riũ
penl' coꝛꝛe. vñ hec lepoꝛia rie dr̃ quedã vitis que cito
tẽdit ad maturitatẽ. ⁊ eſt lepꝰ ꝓmiſcui generꝭ: ⁊ inde
addita culꝰ fit diminitiuũ h lepuſculꝰ li puꝰ lepꝰ. Pro
uerbi. xxx. cap. Lepuſculꝰ plebs ĩualida. vñ dic̃ Priſci.
in. iij. libꝛo: Lepꝰ qꝺ ſolũ in us maſculinũ ſiue epizenuz
diſſyllabũ latinũ tertie declinatiõis aſſumit noĩatiuo
culus: ⁊ facit diminutiuũ: vt lepus lepuſculus.

L epuſculus penl'. coꝛ. in lepus vide.

L eſibilis a ledo dr̃ hic ⁊ hec leſibilis ⁊ hoc leſibile: idem
quod ledibilis.

L eſio onis fe. ge. eſt leſura a ledo dis: vel a leſus ſa ſum
leſi addita o per foꝛmationẽ.

L eſura re fe. ge. i. leſio a ledo dis.

L eſus ſa ſum a ledoꝛ deris ꝑticipium.

L etalis: a letum ti dicitꝛ̃ hic ⁊ hec letalis ⁊ hoc le. id eſt
moꝛtalis. inde letaliter aduerbium id eſt moꝛtaliter ⁊
pꝛoducit ta.

L etamen minis neu. ge. i. fimus ſic dictus: eo ꝙ ſuo nu/
trimento leta reddit gramina.

L etania nie. i. rogatio vel ĩuocatio: ⁊ ꝓp̃e ꝓ moꝛtuis fcã
⁊ dr̃ a letũ ti ſm Hug. ⁊ acuit penul'. Papias vͦ dicit
Letanie grece latine dicũtꝛ̃ rogationes q̃ inducũtꝛ̃ ꝓpt̃
rogandũ deũ ⁊ impꝛecandũ. vide ĩ exomologeſis.

L etargia gie penl'. acuta. vide ĩ dictiõe letargꝰ.

L etargꝰ a lethe qꝺ interp̃taꝛ̃ obliuio: dr̃ hic letargꝰ gi
moꝛbꝰ obliuionẽ afferẽs ⁊ ſomnũ. vñ ĩ Boetio: Phi/
loſophia inquit letargũ patiꝛ̃. ſ. cõem moꝛbũ illuſaruz
mentiũ: vnde letargicus ca cum penul'. coꝛꝛe. i. obliuio
ſus: vel qui letargũ patiꝛ̃: ⁊ hec letargia gie penul'. acu
ta: ipſa obliuionis infirmitas. ſ. oppꝛeſſio cerebꝛi cum
obliuione ⁊ ſomno iugi.

L etatus ta tum. i. moꝛtuꝰ vel moꝛtificatus: ⁊ dr̃ a letum
ti. vñ Ouidiꝰ methamoꝛ. Quo ſiꝛ̃ intrauit letata quo/
qꝫ coꝛꝑa vidit. ⁊ ſcribiꝛ̃ ꝑ oe diphthõgũ ſicut loetũ. In
ueniꝛ̃ etiã letatus ta tũ a letoꝛ taris ꝑticipiũ. vnde in
pſal. Letatus ſum in his q̃ dicta ſũt mihi: ⁊ tũc ſcribiꝛ̃
per ae diphthongũ ſicut laetoꝛ.

L ethe a leo les dr̃ lethe huiꝰ lethes: palus infernalis: qꝛ
delet memoꝛiã. vñ ⁊ interp̃taꝛ̃ obliuio: qꝛ ex quo ani/
me bibũt de aqua illi patiunꝛ̃ obliuionẽ p̃teritoꝝ ſm
poetas: vel futuroꝝ ſm ph̃os. vnde letheꝰ thea theuz
i. infernalis vel ꝑtinens ad lethem vel obliuioſus. vñ
⁊ lethea papauera dicimus: qꝛ obliuionẽ mãdentibꝰ
ꝯferũt ⁊ acuit penul'. Luca in. iij. Me nõ lethe ꝯiunx
obliuio ripe.

L ethes fe. ge. quedã arboꝛ cuiꝰ ſuccus guſtatus confert
obliuionẽ: ⁊ dr̃ a lethe. Lethes ꝯponiꝛ̃ cũ fagin: qꝺ eſt
comedere. ⁊ diciꝛ̃ hic lethofagꝰ gi. fructus illius arbo/
ris qui valet ad irritandũ amoꝛem. vñ Oui. de reme/
diis: Illo lethofagos illo ſerenos ĩ antro Eſſe puta ⁊c̃
vel legiꝛ̃ ibi ſm quoſdã loetofagos ꝑ oe diphthõgũ
in p̃ma ſyllaba ⁊ ſine h in ſcd̃a ſyllaba: Eſt aũt letoſa
gus ſagi vermis coꝛꝑa moꝛtuoꝝ comedens. ⁊ ꝯponiꝛ̃
a loetũ ti qꝺ eſt moꝛs ⁊ fagin qꝺ eſt comedere.

L etheus thea theũ penl'. acuta in lethe exponiꝛ̃.

L etoſagus: in lethes vide.

L eticia in letus exponitur.

L etifer ra rũ penl'. coꝛꝛe. i. ferẽs moꝛtẽ: a letũ ⁊ fero fers
ꝯponiꝛ̃ ꝑ oe diphthongũ: vel laetifer ra rũ. i. ferens le
ticiã a fero ⁊ letꝰ vl' leticia: ⁊ tc̃ ſcribiꝛ̃ ꝑ ae diphthõgũ

L etifico cas caui care catũ verbũ actiuũ. i. letũ facere: et
ꝯponiꝛ̃ a letus ta tũ ⁊ facio ⁊ coꝛꝛi. fi.

L oetũ ti. i. moꝛs ꝑ oe ſcribiꝛ̃ ſꝫ Papiã. ⁊ dr̃ a leo les. vñ
dicit Priſcia. in. ix. li. a deleo deles: cuius ſimplex leo
in vſu nõ ẽ deletũ fit: vñ ⁊ letũ ipſa res que delet vitã
q̃i a leo ſimplici qꝺ in vſu nõ ꝓferꝛ̃ eſt. vnde q̇dã: Lin/
que metũ leti nam ſtultum eſt tempoꝛe omni.

L aetus ta tum ꝑ ae ſcribiꝛ̃: q̇ a latitudine dr̃: qꝛ gaudio
mẽtis dilateꝛ̃ ſm Papiã. Hug. vͦ dic̃: a latus ta tũ de
riuaꝛ̃ letus ta tũ. i. hilaris q̃i latus: qꝛ latam ⁊ extẽſam
habeat faciẽ. ſolent. n. laeti faciem diſtendere: econtra
triſtes coꝛrugare. ⁊ compaꝛ̃ letus tioꝛ ſimus. vñ lete
tius ſime aduer. Itẽ a letus ti addita cia fit leticia cie
q̃i leticia: ⁊ eſt leticia vultꝰ: gaudium mentis: ⁊ exulta/
tio vͦ verboꝝ ⁊ mẽbꝛoꝝ. Itẽ a letus diciꝛ̃ letoꝛ taris
tatus ſum: ⁊ componiꝛ̃ colletoꝛ taris. ⁊ eſt deponen/
tale letoꝛ cũ ſuis compoſitis: ⁊ etiam ſcribitur per ae
diphthongũ. Letꝰ cõponiꝛ̃ vt pꝛeletus q̄ʒ letꝰ tãletus. i.
valde letus.

L eua ue fe. ge. i. ſiniſtra: ⁊ dr̃ a leuo uas: qꝛ aptioꝛ ſit ad
leuandũ ⁊ poꝛtandũ aliquid. ipſa enĩ poꝛtat clypeum
⁊ enſez ⁊c̃. vt dextra expeditioꝛ ſit ad agendũ: vñ leuꝰ
leua leuũ. i. ſiniſter vel malus vel peruerſus: ⁊ ꝓducit
le: ſed leuo uas coꝛripit le.

L euatoꝛium rij in leuo uas vide.

L eucos grece dicũt album.

L eucothoe leucothoes fe. ge. i. alba dea. ſ. auroꝛa vel hy
no mater poꝛtuũ: ⁊ componiꝛ̃ a leucos quod eſt albuz
⁊ theos deꝰ ſm Hug. Papi. etiã dic̃ lacothoe vel leu/
cothoa. i. alba dea que eſt auroꝛa.

L euga finiꝛ̃ paſſibꝰ mille quingẽtis. leugas galli vocãt
greci ſtadia: nos miliaria ſm Papiã.

L eui interp̃taꝛ̃ additus vel aſſumptus. dixit enim Lya
quãdo peperit eũ: Nõ ambigẽs ꝺ amoꝛe viri: nũc me/
cum erit vir meus: quia peperi ei tres filios: ⁊ tunc acu
itur in fine. Itẽ leui eſt preteritũ de lino nis leui letũ:
de leo les leui quod nõ eſt in vſu. Itez leui eſt nomẽ
datiuus huius nominis hic ⁊ hec leuis ⁊ hoc leue: et
tunc pꝛima acuitur.

L euia uie quedã menſura terre que quingentis paſſi/
bus finitur: ⁊ dicitur a leuos uas.

L euiathan eſt ſerpens toꝛtuoſus in aquis. ſ. diabolus ĩ
mũdo qui in huiꝰ ſeculi mari volubuli verſaꝛ̃ aſtucia
⁊ acuiꝛ̃ in fine. ⁊ interp̃taꝛ̃ addimentũ eoꝛum quoꝝ. ſ.
niſi hominũ quibus in ꝑadiſo ſemel culpã p̃uaricatio
nis intulit. ⁊ hãc vſqꝫ ad eternã moꝛtẽ quotidie peſſi/
mis ſuggeſtionibꝰ extẽdit quibuſdã reatũ fenoꝛe pec/
cati multiplicat penas ꝓculdubio ſine ceſſatiõe coa/
ceruat. Põt quoqꝫ leuiathan ꝑ antiphꝛaſiz ſiue ꝑ irri/
ſionẽ vocari. Primo q̇ppe homini ꝑſuaſiõe calida di/
uinitatẽ additurꝝ ſe ꝓhibuit: ſed ĩmoꝛtalitatẽ tulit. Ad
ditamentũ hominũ g̊ ꝑ irriſionẽ dici potuit quibꝰ dũ
hoc qꝺ erant ſe addere ſpondet: etiã hoc quod erant
fallendo ſubtraxit. ſed leuiathan iſte hamo captꝰ eſt
qꝛ in redemptiõe dñ ꝑ ſatellites ſuos eſcaz coꝛꝑis mo
moꝛdit diuinitatis illũ aculeꝰ perfoꝛauit quaſi hamꝰ
quippe fauces deglutientes tenuit: dum in illo ⁊ eſca
carnis patuit quã deuoꝛatoꝛ appeteret: ⁊ diuinitas paſ
ſionis tp̃e latuit qua enecaret: ſicut dicit Gregoꝛius in
xxxiij. libꝛo moꝛa. exponẽs illud Iob. xl. caplo: An ex/
trahere poteris leuiathan hamo?

L euidenſis:a leuis pro nō pōderoſo dicit͛ hic leuidēſis hui⁹ leuidēſis quedā veſtis dicta: q̄a caro filo leuiter dēſata ſit. ⁊ videt͛ cōponi a leui ⁊ dēſus.

L euigo:a leuis quod ē planus deriuat͛ leuigo uigas pe nultima correpta. ⁊ ē leuigare planare limpidiare le⸗ uē vel planū facē. Et videt͛ cōponi a leuis ⁊ ago agis: ſed poti⁹ eſt etymologia leuigo.i.leuē ago q̄ʒ compoſi tiōis oſtēſio. vnde leuigat⁹ ta tū.i.planat⁹ vel politus: Gene.ſexto cap. Fecit arcā de lignis leuigatis. Item a leuigo hec leuiga leuige inſtrumētū leuigandi: quod etiam complanatoriū vocat͛.

L euio uias uiaui deriuat͛ a leuis pro nō pōderoſo. ⁊ eſt leuiare leuē facere vel exonerare: pondus auferre vel diminuere quod vulgo dicit͛ allebigare. Et componi⸗ tur vt alleuio uias: colleuio uias. et eſt actiuū cū om⸗ nibus ſuis compoſitis.

L euipes: a leuis ⁊ pes componit͛ leuipes pedis generis omis ⁊ penultimā corripit vbiqʒ.i.leues habēs pedes .ſ.planos vel agiles.

L euir leuiri maſcu.gene.a leuis͛ dicit͛. Et eſt leuir cogna tus.ſ.frater mariti vel vxoris: quaſi leuis vir a quibus videt͛ componi: ⁊ corripit penultimā gti.

L euis in leuo leuas exponitur.

L euiſcor: a leo les quod eſt deleo les dicit͛ leuiſcor ris verbū deponēs: ſed nō eſt in vſu: ⁊ inde componit͛ ob liuiſcor obliuiſceris.

L euita: a Leui filio iacob dicit͛ h̄ leuita te penultima ꝓ ducta.i.diaconus. De leui eni leuite exorti ſunt a qui bus in templo dei myſtici ſacramēti myſteria explebā tur. Hi grece diacones: latine miniſtri dicunt͛: quia ſi⸗ cut in ſacerdote cōſecratio: ita in diacono miniſterij diſpēſatio hr̄: vide in diacunus. A leuita deriuat͛ leui⸗ ticus tica ticū: penultima correpta: res leuite vel perti nens ad leuitā. vnde quidā liber appellat͛ leuiticus le⸗ uitici eo ꝙ leuitarū miniſteria ⁊ diuerſitates victima rum: totuſqʒ in eo ordo leuitic⁹ annotet͛: vnde ⁊ a leui ta dicit͛. ꝙ autē dicit͛ leuita quia vitā alioꝝ debet le⸗ uare etymologia eſt.

L euiticus in leuita exponitur.

L euitiſſa tiſſe.i. vxor leuite: vl̄ que habet illud officium ⁊ dicit͛ a leuita te.

L euitonariū tonarij.i.collobiū vel lineū ſine manicis.i. dalmatica quali egyptij monachi vtuntur: hoc leuite olim vtebadtur.

L euunculus culi diminutiuū: puus leo.

L euo uas uaui uare: equiuocū eſt. Leuare na nqʒ.i.ſub⸗ leuare: vel leuem facere quaſi exonerare ⁊ leuare.i.pla nare: ſed differūt in tempe: quia in p̄ma ſignificatōne leuo corripit p̄mam: ſed in ſecūda.ſ. pro planare ꝓdu. p̄mam. vnde v̄ſus: Alleuat extollit: alleuat corpa pla nat. Item leuo uas quādo ptinet ad leuitatē corripit primā vt dixi: ſed leuus͛ ua uū.i.ſiniſter producit le. vn̄ quidā: Non ego ſpōte leuo pōdus quod ſit g̃ue leuo .i.brachio ſiniſtro. Et a leuo uas ſm vtraqʒ ſignifica⸗ tiōem verbalia.ſ.leuator leuatrix: leuatio leuamen: ⁊ hoc leuatoriū toriꝫ loc⁹ in quo leuat͛ vel planat͛ aliqd. Leuo uas ſm vtraqʒ ſignificatōem cōponit͛ vt alleuo uas: eleuo uas: deleuo uas: releuo uas: ſubleuo leuas. Et ē actiuū cum omnib⁹ ſuis cōpoſitis. Itē a leuo uas ſm vtraqʒ ipi⁹ ſignificatōem deriuat͛ hic ⁊ h̄ leuis ⁊ h̄ leue: ⁊ ponitur ꝓ agili ⁊ nō pōderoſo ⁊ pro plano ſcʒ quod pilis ⁊ aſpitate caret: ſed ē ibi differētia in tēpe. vnde quidā: Pro plano leuis: pro leuitate leuis. Iteʒ Pro ſupporto leuo: pro plano dicito leuo. Et ſcdm vtraqʒ ſignificatōem compat͛ leuius lior uiſſim⁹. vnde leuiter uius uiſſime aduerbiū. ⁊ hec leuitas tatis. ⁊ aſſi gnat͛ in greciſmo differētia inter facile ⁊ leue. vn̄ v̄ſus Dicit͛ id facile quod nō grauat ad faciēdū. Cui pōdus ineſt dicit͛ eſſe leue.

L euus ua uum in leuo uas exponit͛.

L ex legis dicit͛ a lego gis quia legit͛. ⁊ eſt lex ius ſcriptū aſciſcēs honeſtū ꝓhibēs cōtrariū. Uel lex eſt ſcriptuʒ populo promulgatū magiſtrato querēte ⁊ populo re ſpondēte. Solebat eni magiſter ciuitatis qum legem aliquam vellet cōſtituere aſcēdere pulpitū in medio contiōe ⁊ querere a populo ſi vellet illud ratū eſſe: ⁊ accepta reſpōſiōe a populo deinceps ꝓ lege habebat͛ ſm huguitōem. Inde legifer ra rū.i.legē dās vl̄ ferēs. Et ſcias ꝙ lego gis corripit le in p̄nti: ſed in preterito ꝓducit. vnde lex legis tenet naturā huius p̄teriti legi qum primā producat. vnde verſus: Nō decet illa legi que ſūt cōtraria legi. De lege naturali vide ī cōſciētia.

L exis interp̄tatur pauſatio vel ſermo: ⁊ inde barbaro⸗ lexis ſm huguitōem. Papias vero dicit: Lexis grece: latine loqutio.i. quelibet ſyllaba vel vox que ſcribi de bet vel poteſt.

L ante I

L ya interp̄tat͛ laborioſa: vtiqʒ fuit laborioſa in generan do. Plures eni dolores q̄ʒ rachel fecūditate pariendi perpeſſa vel expta eſt: vt vult Gregori. in ſecūda omel. Ezechi. Lya que interp̄tat͛ laborioſa ſigt͛ actiuā vitam que laborioſa eſt quia deſudat in ope. Lya lippa ⁊ fe⸗ cūda deſcribit͛: qr actiua vita dū occupat͛ in ope min⁹ videt: ſed dū modo ꝓ vbū modo ꝓ exemplū ad imita⸗ tiōem ſuam ꝓximos accēdit: multos etiam bono ope re filios generat.

L ibamē minis gene.neu. ſacrificiū vel cibus. ⁊ dicit͛ a li⸗ bo bas: ⁊ ꝓducit ba. Et ſcias ꝙ ſicut dicit͛ in hiſtorijs ī p̄ncipio leuitici: triplex eoꝝ que offerebāt͛ occurrit di ſcretio. Aut eni erat oblatio de animalib⁹ ⁊ ſacrificiū dicebat͛: nec ante octauū diē natiuitatis poterat offerri nec eadē die ⁊ mater ⁊ fet⁹ eius. Aut de ſicca materia: vt de ſimila pane thure ⁊ ꝓp̄e dicebat͛ oblatio. Aut de liq̄dis: vt de vino ⁊ oleo quod ꝓp̄e libamē vel libatio dicebat͛: lʒ his nominib⁹ ſcriptura q̄nqʒ indifferenter vtat͛. Itē alibi dr̄: Libamē ⁊ libamētū erat ſimila oleo glutinata ⁊ vinū que cū hoſtia adolebātur: vt q̄i vinū ⁊ panis ⁊ caro dn̄o offerat͛.

L ibanus: a libo bas dicit͛ hic liban⁹ ni mons fenicum altiſſimus͛ dict⁹ ſic ꝓpter th⁹ quod ibi colligit͛: vnde ſit libatio ſm hug. vel vt di. Pap. Liban⁹ ē fenicū mōs ī quo cedri ſunt altiſſime. Alter liban⁹ eſt mōs arabie vbi colligit͛ thus. Sed hec liban⁹ arbor eſt arabie im⸗ menſa atqʒ ramoſa ſuccum aromaticū fundēs. ⁊ dici⸗ tur ꝓprie hic liban⁹ pro mōte: hec libanus pro arbore hoc libanū ꝓ thure. ꝙ aūt dicit͛ eccleſi. xxiiij. Quaſi li⸗ ban⁹ nō inciſus in maſculino gene. auctoritati aſcribi mus. Itē liban⁹ ponit͛ ꝓ tēplo Iſa. xxxiij. Cōfuſus eſt liban⁹ ⁊ obſurduit. vbi di. gloſ. Cōfuſus eſt libanus.i. templū ⁊ obſurduit ne ibi audiant͛ p̄ces a domino ſic ante. Item alia glo. Libanus.i.templū. vnde zacharie .xi. Aperi libane portas tuas ⁊ deuoret vel comedat ignis cedros tuos. Item ezechielis. xvij. Aquila grādis magnarū alarū venit ad libanū ⁊ tulit medullam ce⸗ dri ⁊c. vide in chermel.

L ibaſi⁹ ſij maſ.ge.i.bachus: a libo libas dicit͛.

L ibatoriū rij: loc⁹ vbi ſacrificat͛: ⁊ dicit͛ a libo bas.

Libatus:a libo libas dicitur libatus bata batum.i.sacrificatus vel parumper degustatus.Et componitur vt illibatus bata batum.i.non tactus.

Libella belle diminutiuum parua libra.

Libellulus luli diminutiuum paruus libellus.

Libellus belli paruus liber vel codex.

Libens:a libeo bes dicitur libens bentis omnis generis tam participium quam nomen.et comparatur prout est nomen:libens bentior bentissimus.vnde libenter bentius bentissime aduerbium:et hec libentia bentie secundum hugu.et Papias dicit:Libens plena voluntate volens.

Libenter aduerbium.i.cum magna voluntate et animo.

Libeo bes bui bitum olim erat in vsu: sed modo non est in vsu nisi libet impersonale ab eo deriuatum. vnde libesco bescis inchoatiuum. Et notandum quod antiqui dicebant lubet et lubesco pro libet et libesco.vnde nos vtimur composito allubet et allubesco.i.obedire vel consentire. Item libeo et libet componitur vt collibeo vel collibet.i.simul libere vel obedire vel consentire. Item componitur vt perlibeo bes vel perlibet.i.perfecte libere. Libeo cum omnibus suis compositis est neutrum: et libet impersonale similiter.omne enim impersonale generis neutri est speciei deriuatiue: et nullius numeri et nullius persone: et eiusdem coniugationis cuius est verbum a quo descendit. Item libet et libeo cum omnibus suis compositis corripit hanc syllabam li.vnde Facetus: Nemo placet stulto nisi dicat quod libet illi.

Liber ra rum:dicitur a libero ras: et dicitur liber qui non subiacet iugo seruitutis: et comparatur liber liber rior berrimus:vnde libere rius rime aduerbium.et libertas tatis. Item a libero ras hic liber quod in quattuor significationibus inuenitur: nam liber.i.cortex vel codex bachus vel ingenuus: sed est differentia in genitiuo.nam pro bacho vel ingenuo facit genitiuum liber liberi:sed pro codice vel cortice liber libri Liber liberi dicitur filius ingenuus: quia ex libero matrimonio sit natus vel ortus. nam filii ex libero et ancilla orti seruilis sunt conditionis. semper.n.qui nascitur sequitur deteriorem statum parentum.liber liberi dicitur bachus:quia liberat hominem a curis:vel quia mares in coeundo per eius beneficium emissis seminibus liberantur.item liber muliebri et delicata carne depingitur: quia dicunt mulieres ei attribuisse vinum propter excitandam luxuriam vel libidinem:vnde et frons eius pampino cingitur.sed ideo coronam vitream et cornu habet: quia quum grate et moderate vinum bibitur:leticiam prestat:quum vltra modum excitat lites:et quasi cornua addit.vnde illud:Lux venere et bacho lis est sed iuncta voluptas.vnde Oui.Uina parant animum veneri si plurima sumas.

Liber libri est interior tunica vel pars corticis que ligno adheret:et dicitur a libero ras: quia liberat et defendit interius lignum:vel quia ille interior cortex defendit ab exteriori.vel dicitur liber a liberato cortice.i.ablato.est.n.medium quod dam inter lignum et corticem.inde liber dicimus in quo legimus quia ante vsum carthe vel membrane de libris arborum fiebant volumina et compaginabantur:vnde et scriptores a libris arborum librarij vocantur: et ijdem dicti sunt bibliopole et antiquarij:sed librarij sunt qui noua scribunt et vetera:antiquarij qui tantum vetera vnde et dicti sunt. vel dicitur liber a libertate legentium:quia olim solis liberis studium legendi dabatur. quod autem dicitur liber quasi litterarum vber.i.abundans vel abundantia:ethymolo.est. Et scias quod liber quando facit genitiuum liberi producit primam. vnde liber libera liberum adiectiuum:et hec libertas libertatis ab eo descendens. et hic liber liberi pro bacho et pro ingenuo producit li:vnde quidam: Non bene pro toto libertas venditur auro.sed liber quando facit genitiuum libri.s.pro codice vel cortice corripit li. vnde Ouidius: Legerat huius amor titulum nomenque libelli.item quidam: Haurit aquam cribro qui discere vult sine libro. Predicta patent etiam in his versibus: Liber id est bachus vel vir sine compede natus: Ac liber est codex:vel raptus ab arbore cortex. Prima beri faciunt genitiuum brique secunda. Item quidam: Pars prior est cortex liber altera tertia suber. Item de liber libera liberum et liber libri dicit quidam: Non docet illa liber scripsitque vir bene liber.De libro vite habes in dictione scribo bis. Item de libero arbitrio et de triplici libertate dixi in dictione arbitrium:sed ibi non dixi de quattuor statibus liberi arbitrij.Unde hic nota:possunt notari in homine quattuor status liberi arbitrij:Ante peccatum enim ad bonum nihil impediebat: ad malum nihil impellebat: non habuit infirmitatem ad malum:et habuit adiutorium ad bonum: tunc sine errore ratio iudicare: voluntas sine difficultate bonum appetere poterat. Post peccatum vero ante reparationem gratie siue penitentie premissa concupiscentia et vincitur:et habet infirmitatem in malo:sed non habet gratiam in bono. et ideo potest peccare et non potest non peccare etiam damnabiliter. Post reparationem vero ante confirmationem,premissa concupiscentia et non vincitur.et habet quidem infirmitatem in malo sed gratiam in bono vt possit peccare,propter libertatem et infirmitatem et possit non peccare ad mortem propter libertatem et gratiam adiuuantem:nondum tamen habet posse omnino non peccare vel non posse peccare propter infirmitatem nondum perfecte absorptam:et propter gratiam nondum perfecte consummatam. Post confirmationem vero infirmitate penitus consumpta et gratia consummata nec vinci poterit nec premi:et tunc habebit non posse peccare:vt dicit magister in secundo sententiarum.distin.xxv.vide in pecco pecas.Et scias quod de omni statu hominis aliquid accepit christus qui omnes venit saluare.Sunt enim vt dictum est quattuor status hominis:primus ante peccatum:secundus post peccatum mortale et ante gratiam: tertius sub gratia et penitentia: quartus in gloria.De primo statu accepit christus immunitatem peccati.vnde augustinus illud iohannis euangeliste exponens: Qui de sursum venit super omnes est: dicit christum venisse de sursum.i.de altitudine humane nature ante peccatum:quia de illa altitudine assumpsit verbum dei humanam naturam non autem assumpsit culpam. Sed penam assumpsit de statu secundo et alios defectus:De tertio vero plenitudinem gratie: De quarto non posse peccare et dei perfectam contemplationem.habuit enim simul bona quedam vie et bona patrie:sicut et quedam mala vie.i.penalitates. vnde et propheta: Simul in vnum diues et pauper.

Liber beri vel bri substantiuum:in liber bra brum exponitur.

Liberalis:a liber ra rum dicitur hic et hec liberalis et hoc le.i.largus humanus vel benignus.s. qui libenter donat et non murmurat.et comparatur lior simus.vnde liberaliter lius sime aduerbium.et hec liberalitas tatis.i.largitas humanitas vel benignitas:et proprie libertate inuenitur.sed proprie libertas est conditionis:liberalitas vero benificentie et largitatis.Item liberalitas dicitur quod pertinet ad liberum. vnde quedam artes dicuntur liberales:quia non nisi liberis licebat eas addiscere: vel quia volunt liberum ab omni cura et sollicitudine vnde pauperes studere non possunt:quia non sunt liberi ab omni cura,propter defectum rerum temporalium.Uel dicuntur liberales quia liberant animum a curis temporalibus et vitijs.Liberalis componitur cum in:et dicitur illiberalis.i. non liberalis: et comparatur.et producit primam illiberalis et libertas sicut liber a quo deriuatur.Et nota quod aliquid dicitur dari multipliciter: quandoque ex ipsa proprietate nature secundum quod dicimus

ꝙ ignis dat calorē ſuū ⁊ ſol ſplendorē: ⁊ huius dationis nō eſt p̄ncipiū volūtas. quādoqꝫ ex volūtate ⁊ eſt p̄ncipiū datiōis. ⁊ hoc contigit dupl'r. quādoqꝫ enī ꝑ datōem intendit̄ aliqua vtilitas ipſiꝰ dātis vł quātum ad remotōem ipſiꝰ mali: ſicut quādo aliquid dat̄ ex timore: ⁊ talis datio dicit̄ redēptio. vel quātū ad acquiſitōem alicuiꝰ boni: ⁊ talis datio eſt ꝓp̄e queſtuſ vel vendito. quādoqꝫ aūt nō intēdit̄ vtilitas aliqua ī ipo dāte: ⁊ hec datio dicit̄ liberalis ⁊ ꝓp̄e dicit̄ donatio donare enim addit ſupra dare. Donū enī vt dicit philoſophus eſt datio irreddibilis: nō que recōpēſari nō valet: ſed illa que recōpenſatōem nō querit. vñ donū importat libertatē in dāte Cōſtat aūt ꝙ illa datio in qua intēdit̄ vtilitas dātis nunꝙ̄ cōpetit deo. vñ ipſe ſingulariter dr̄ liberalis: qꝛ in omnibꝰ ſuis dātibꝰ intēdit̄ aliqua vtilitas in dante vł boni temꝑalis vł ſpiritualis. vnde nulla datio eſt pure liberalis vt dicit Auicēna: niſi dei ⁊ oꝑatio eius.

L ibero beras beraui: vnde liberator liberatrix. Libero componit̄ cum con ⁊ mutata n in l dicit̄ collibero beras beraui. i. ſimul liberare. Item cōponit̄ cū de ⁊ dicitur delibero deliberaſ. Libero actiuū eſt cum omnibꝰ ſuis cōpoſitis: ⁊ ꝓducit li.

L iberrimꝰ: in liber bera berū vide.

L ibertas bertatis: a liber format̄ addita tas: de hoc in liberalis vide. Inuenit̄ triplex libertas: vt dixi ī arbitriū vide etiā in ſeruitus ⁊ in rector.

L ibertinꝰ penul. ꝓdu. in libertꝰ exponit̄.

L ibertus: a liber bri pro codice dicit̄ liber bera berum: a quo dicit̄ hic libertꝰ berti: qui ex ſeruo factuſ eſt liber quaſi liberatus a iugo ſeruitutis. vnde liberta berte: que de ancilla facta eſt libera. ⁊ hic libertinꝰ tini: filiuſ liberti. ⁊ hec libertina tine: filia liberti: quaſi de liberto natꝰ vel nata. ⁊ libertinꝰ tina tinū: ad libertū ꝑtinēs Libertꝰ vel liberta componit̄ cū con: ⁊ dicit̄ collibertus vel colliberta: qui vel que eſt cū alio libertꝰ vel liberta vel fit. Eſt ergo ordo: Seruꝰ libertꝰ qui de ſeruo fit liber. item collibertꝰ vel manumiſſus: libertinꝰ filiꝰ liberti: ſed filiꝰ libertini ſimpl'r iam liber. vnde verſus: Libertꝰ p̄mus: libertinꝰ ſecūdus. Tertiꝰ ē liber poſteritaſqꝫ ſua. In legibꝰ aūt vt dicit hug. ꝓ eodē hr̄ manumiſſus libertꝰ collibertꝰ ⁊ libertinꝰ. Magiſter aūt in hiſtoriis ſuꝑ illud actuū: Surrexerūt aūt quidā de ſynagoga libertinorū ſic dicit: Libertini a regione ſic dicti: vł libertini. i. manumiſſi qui qum p̄us fuiſſent ſerui poſtea fuerūt libertati donati: ⁊ ſic fuerūt de ſeruili cōditōe qui p̄mo fidei reſtiterūt.

L ibet impſonale: in libeo bes eſt.

L ibya bye: vxor fuit epaphi que regnum libye poſſedit ex cuius nomīe terra illa dicta eſt libya. ⁊ hic libycus ca cum: ⁊ hic ⁊ hec libes vel libys. i. libycus. ⁊ hic libycus ventus flans a libya qui aliter dicit̄ aphrycus. ⁊ libyus bya byū. i. libycus. ⁊ hi ⁊ he libyes indeclinabi. quidā populi libye. Ezechie. xxvij. Perſe ⁊ libyes. ⁊ dicitur libya tertia pars orbis. vnde Lucanꝰ in vi. Europam miſeri libyā aſiāqꝫ timete.

L ibyana: a libya dr̄ hec libyana ane: quoddā genꝰ carte ſic dicta ad honorē libye. ⁊ libyanꝰ na nū. i. libycꝰ.

L ibycꝰ in libya eſt: ⁊ corripit penul.

L ibido: a libet dicit̄ hec libido dinis. i. voluptas vł luxurioſa volūtas: vel dicit̄ ſic a libeo qui puellaꝝ corpore depigit̄. vnde libidinoſus noſa noſum: voluptariꝰ vel luxurioſus quia facit quod libet. ⁊ libidineꝰ nea neū. Et ſcias ꝙ ſm pap̄. libido cupiditas animi eſt. Sunt aūt multe varieqꝫ libidines: ſicut vlciſcēdi que ira vocat̄: vel habēdi pecuniā que auaricia nomīat̄ ⁊ cetere. Quum igit̄ nō addit̄ cuiꝰ libido nō ſolet animo occurrere niſi illa que ī carne illa corruptibili plꝰ omnibus ſeuit. Hec aūt ſibi nō ſolūmodo corpus: verūetiā intrīſecus totum commouet ⁊ vendicat hoīem: ⁊ ꝓdu. bi. vide in pudicus.

L ibyes in libya vide.

L ibitina: a libet vel libido dr̄ hec libitina tine: dea libidinis: quod etiā ꝓ feretro ⁊ morte accipit̄: quod nō libet: ⁊ cor. ti: ſicut patet in antiphraſis.

L ibitus ta tū penul. correpta dr̄ a libet. ⁊ componit̄ cū in: ⁊ mutata n ī l dr̄ illibitꝰ ta tum. i. nō libitus. ⁊ hic libitus tus tui: ⁊ hoc libitū ti.

L ibo: a liber beri pro bacho dicit̄ libo bas: ⁊ eſt libare ſacrificare vel fundere: ⁊ ꝓp̄e calicis eſt. Libare ꝓp̄e erat quādo pateras mero plenas haris infundebant. Nam libare ꝓp̄e eſt fundere. vnde panem immolamus: calicē bibamus. ⁊ eſt ſumptū a libero qui viſum vitis inuenit. ⁊ libare ponit̄ pro parūper deguſtare vł contingere: ⁊ etiā pro immolor libor inuenitur. Libo etiam componit̄ vt collibo libas. i. ſimul libare: delibo bas: prelibo bas: relibo bas: iterū ſacrificare. Libo bas actiuū eſt cum omnibꝰ ſuis cōpoſitis: ⁊ ꝓducit hāc ſyllabā li: ſed libeo bes ⁊ libēs eam cor. vnde quidā: Sic gaudere libet vt amās mea gaudia libet. Libya libens libo libando libētius ibo.

L ibra: a liber bera berū dicit̄ hec libra bre: ⁊ ꝑficit̄ duodecim vnciis: ⁊ inde habet̄ ꝑfecti pōderis genus: quia tot ꝯſtat vnciis quot mēſibꝰ annus. ⁊ dicit̄ libra quia ſit libera ⁊ cuncta in ſe pōdera precedētia vel minora cōcludat. Et ſcias ꝙ libra dicūtur viginti ſolidi: quia tantū ſolēt pōderare. Item libra dicit̄ quoddā ſignū in celo quod ſol intrat in ſeptēbri: ⁊ dicit̄ libra: q̇a tūc dies ⁊ noctes equātur. Libra componit̄ vt hic ⁊ hec bilibris ⁊ hoc bre. i. duarū librarū pōdus vel menſura ⁊ ſic trilibris ⁊ quadrilibris: ⁊ ꝓducunt li ſicut ⁊ libra naturaliter ꝓducit li: vt vult magiſter ⁊ bene: ſed liber bri cor. li. vnde in doctrinali dr̄: Pro cētū libris nolo carere libris. A libra deriuat̄ libro bras: ⁊ eſt librare pōderare vibrare vel equare. Et cōponit̄ vt collibro bras ſimł librare. Relibro as: iterū librare. Libro actiuū eſt cū omnibꝰ ſuis ꝯpoſitis: ⁊ ꝓducit li nāl'r.

L ibramētū mēti. i. equamētū: a libro bras dicit̄.

L ibrarius: a libra dicit̄ librariꝰ ria riū: ⁊ eſt librariꝰ quod ꝑtinet ad librā. ⁊ hic librariꝰ hec ria dicit̄ tenēs libram Item librariꝰ vel libraria dicit̄ ſeruꝰ vel ancilla: q̇a ad librā. i. ad menſurā cibum accipiāt. Item librarius vel libraria ſcriptor vł ſcriptrix qui vel que ſcribit librū. ⁊ ꝓducit li. Heſter octauo: Librariis ⁊ ſcribis. Que ſit differentia inter librarios ⁊ antiquarios dictū eſt in liber libra librum.

L ibrelliū lij quidā flos. et dicit̄ a libro bras: quia creſcēdo cito ſurſum libretur.

L ibrilla: a libra bre dicit̄ hec librilla le: baculꝰ cum corrigia plūbata ad librandū carnes. ⁊ librilla dicitur inſtrumentū librandi. i. percutiēdi lapides in caſtra: ſcꝫ māganus. vnde librillo las cum tali inſtrumēto ꝓiicē vel ꝑcutere vel infeſtare.

L ibripēs pēdis dicit̄ tenēs librā: quia de manu eius pēdeat libra: vł quia librā pēdentē ſuſtineat. Et cōponit̄ a libra ⁊ pēdeo vł pēdo. vnde Ennius: Qui librā tenet appellatur libripens.

L ibro bras in libra bre exponitur.

L ibuꝫ bi dicit a libo bas: ⁊ eſt libum panis immolaceꝰ .ſ. qui ſacrificat vel offert: alio nomie dr placēta: Numeri trigeſimooctauo g. p̄ter holocauſtū ⁊ liba eius.

L iburnia: a libro bras dicit hec liburnia nie quedam regio cuius homies ſunt agiles ⁊ ad currendū habiles ⁊ veloces. vnde liburnꝰna nuꝫ gentile. ⁊ quia liburni veloces ſunt: ideo pua nauis ⁊ habilis ad currēdū dicitur inde hec liburna ne. ⁊ quia ſimilr illi liburni ſūt adeo agiles ⁊ veloces: ideo ab illis dicit hic liburnus quoddā genꝰ currꝰ velociſſimi. vnde iuuenalis: Diues ⁊ ingēti curret ſup hara liburno. Et ex eadē rōe dicit ab illis hic liburnꝰni: preco vel diſcurſor. Juuenalis: Primus clamāte liburno.

L icentia: a liceo ces vel a licet quod eſt licitū deriuat licens tis ti: addita a fit hec licētia. Prope autēꝫ licētia abuſio ⁊ improp̄etas qum aliquis de conceſſiōe communi vel al's facit quod nō debet vel cōtra artē. vnde licētia auctoris dicimꝰ qum corripiūt pductas ⁊ pducūt correptas. Jtē licētia dicit commeatꝰ quod vulgariter dicit cōmeatio: vnde licētio as actiuū. i. vulgo cōmeatare. Jtē a licētia licētioſus ſa ſum. i. laſciuꝰ vl cui omia licēt. Licēs ſm q eſt nomē compat.

L iceo ces cui cere eſt equiuocū: nā licere. i. eſſe licitum. in hac ſignificatōe raro inuenit modo pſonale: tamē Paulꝰ ad corin. exponit illud: Omia mihi licēt ſꝫ nō omia expediūt. ⁊ Lucanus: Omnia dum liceāt nobis nil eſſe recuſo. Sed impſonale ab eo deriuatū. ſ. licet eſt in frequēti vſu. Liceo ces cui. i. exterminari: app̄ciari. ſic modo app̄cio cias actiuū vt licentiꝰ poſſumꝰ loqui. Jtem inuenit liceor ceris deponētale. Liceo ergo ⁊ liceor ceris deponētale habēt ſignificatōes contrarias ſuis vocibus: quia liceo in actiua voce paſſiōem ab alio illatā. i. appreciari: vnde ⁊ conſtruit cum ablatiuo interpoſita a vel ab p̄poſitiōe ad modū paſſiuoꝝ. Jtem liceor ceris ſemp ſignificat actōem tranſeūteꝫ. i. appreciare: vnde conſtruit cuꝫ accuſatiuo ad modum actiuorū. Jtem vtrūqꝫ cōſtruit cum ablatiuo vel genitiuo deſignāte preciū: vt liceo a te tribꝰ obulis vel triū obulorū: ⁊ liceor te tribus obulis vel trium obulorū. Cū genitiuo vel cū abltō preciū deſignāte cōſtruunt predicta verba iux illaꝫ regulā: Uerba ad p̄ciū ptinētia indifferēter ⁊ in eodē ſenſu conſtruunt cum genitiuis ⁊ ablatiuis preciū deſignātibꝰ: vt emi iſtū equuꝫ duobus denarijs vel duorū denariorū. Unde ad interrogatōem factā per genitiuū pōt reſpōderi ablatiuus vel ecōuerſo. vt quāti cōſtat hec cappa: vno denario vel quāti emiſti iſtum equū: centū ſolidorū. Sꝫ q genitiuꝰ competēter reſpōdeat ad genitiuū vel ablatiuꝰ ad ablatiuū nō eſt quid. Liceo in omni ſignificatiōe cū ſuis cōpoſitis eſt neu. liceor v̄o deponētale: ⁊ corripit hāc ſyllabā li. vnde Birria: Multa licet ſapias re ſine nullꝰ eris. ⁊ inde licet ⁊ licebit quādoqꝫ ponūt p cōiunctōne aduerſatiua. ſ. q̄uis. nō tamē eſt dicendū q licet vel licebit ſit cōiūctio ſꝫ tm̄ v̄bū.

L icia cie regio eſt. vnde liciꝰ cia cium: penul. corri. vnde Ouidiꝰ in epi. Sanguine tritolomꝰ liceā tepefecēat haſtam. Auctores tamē quādoqꝫ poetica licētia penul. iſtius nomis pducūt.

L iciatoriū ciatorij: lignū in quo licium inuoluitur: ⁊ dicitur a licio cis.

L ichiniū: lichnos grece: latine dicit lux vel lumē vel lucerna. vnde hic lichiniꝰ nij: ⁊ hoc lichiniū nij in eodeꝫ ſenſu. ſ. funis candele qui ardet in cādela vel cincēdula lucerne. ⁊ dicunt ſic quia dāt lumē. ⁊ qnādoqꝫ ponunt pro ipſis cādelis vel lucernis. Uirgilius in p̄mo eneid. Fit ſtrepitus tectis voceſqꝫ p ampla volutant. Atria dependent lichni.

L iciniū nij: genꝰ veſtis: dictū a ligo gas: q2 textura eius ligata ſit in cotū quaſi lignū: ⁊ eſt c p g poſita. Jtem lichiniꝰ aliud ſig̃t: vide in lichiniū.

L icio cis cui vel lexi licitū vel lectū non eſt in vſu. i. trahere. Et cōponit cū ad ⁊ dicit allicio cis allexi vl allicui. i. attrahere quadā delectatōe, puocare ad ſe. vnde allecto ctas freqtiē. i. frequēter allicē. Jteꝫ cōponit vt elicio cis elexi vel elicui electū vl elicitū: extrahere ex̄ vocare ⁊ educere. vn̄ electo ctas frequēta. i. frequēter elicere: foras emittere. Jllicio cis xi vl cui: illaqueare: in fraudē ducere. vnde illecto ctas frequē. ⁊ pellicio cis cui vl lexi pellicitū vel pellectū. i. decipe. Prolicio cis. i. procul elicere. Liceo ⁊ eiꝰ compoſita ſunt actiua ⁊ corripiūt hāc ſyllabā li. ⁊ faciūt p̄teritū in xi vl ī cui. ſed elicio ⁊ pellicio frequētiꝰ in cui: alia frequētiꝰ in xi ⁊ ſm q preteritū faciūt in xi faciūt ſupinū in ctuꝫ: ſm v̄o q faciūt p̄teritū in cui faciūt ſupinū in citū. ita dicit hug. Priſtia. aūt in x. li. determinās de v̄bis tertie coniugatōis deſinētibꝰ in cio ſic dicit: Alia i ante cio hn̄tia eandē in e cōuertūt ⁊ cio in xi: vt aſpicio aſpexi illicio lexi pellicio lexi. Jnuenit etiā ſm antiquos pellicui ⁊ ⁊ allicui. Excipit tamē elicio cui. ⁊ puta ideo ne ſi elexi dicieremꝰ pticipiū neceſſario electꝰ fieret ⁊ eſſꝫ dubitatio ſignificatōis: quia ſupra eligor geris facit electꝰ. His viſis dico ſequēs priſtianū q cōpoſita a licio cis lexi lectū qd nō eſt in vſu ī ſimplicitate faciūt p̄teritū ī xi ⁊ ſupinū ī ctū ſm modernos: excepto elicio qd facit elicui elicitū cauſa drie vt dictū ē: nō tamē inficior qui p̄terita p̄dictoꝝ v̄boꝝ inueniant etiā ī cui vt pellicui: ⁊ ſupinū ī citū vt allicitū: ſꝫ hoc ſm antiquos.

L iciſcus. Licos quod eſt lupꝰ componit cū cinos quod eſt canis: ⁊ dicit hic liciſcꝰ ciſci: ⁊ hec liciſca ciſce. Et vt ait Pliniꝰ: liciſci vel liciſce dicūt canes nati ex lupis ⁊ canibꝰ qum forte inter ſe cōmiſcēt.

L icitatio: a licitor taris dicit hec licitatio onis: ⁊ ē p̄pe qn̄ aliq̄d vendit ⁊ emptores ſup ſe augmētū vl diminutōem faciūt vl ſpōſionē vl pmiſſiōem. vn̄ ⁊ ſepe licitatio dicit ſpōſio vl pmiſſio: ſed p̄pe p̄dicto modo facta. Licitor taris. i. app̄ciari vl addere ſiue diminuere p̄ciū rei que vēdit: vt ſiq̄s dicat ſe dare velle p re aliq̄ decē ſolidos: ⁊ aliꝰ ſupueniēs dicat: ego dabo vndecim ſolidos. vel ſi vnꝰ dicat: iſte equꝰ valet decē ſolidos: ⁊ aliꝰ vno plꝰ valet xi. ⁊ ponit aliqn̄ licitari ſimplr p vendere vnde hic licitator toris: ⁊ corripit ci.

L icitus: a liceo vel licet dicit licitꝰ ta tū: quod cōponit cū in ⁊ dicit illicitꝰ ta tū. i. nō licitus.

L icium licij filum innodatū tele per quod ſtamen trahitur ⁊ licitur: ⁊ dicit a licio licis: ⁊ ſcribitur per c: ad cuius differentiā iſte genitiuus pluralis de lis litis. ſ. litium retinet ſonum t.

L icius cia cium: in licia exponitur.

L icon. i. dulce.

L icos grece latine dicit lupꝰ ab auiditate vl rapacitate q̄a rabie rapacitatis que inuenit trucidat.

L ictor: a lito tas dicit hic lictor toris qui de officio portat gladiū ⁊ ſecurim ante regē vel impatorē vt ad puniēdos reos p̄ſto ſit. ⁊ dicit lictor quaſi litor a litādo c interpoſita: q2 litat ⁊ interficit reos. vn̄ ⁊ quicūqꝫ regi vel iudici vl alicui p̄ſidi obſequūtur ad puniēdos reos lictores dicunt. Jtē lictor dicit portitor cadaueꝝ. ſ. qui portat cadauera ad buſtū vel ſepulturā ſilr a litando

vel ferēdo q̄ſi lator. Itē lictor pōt dici leccator vl̄ qui lingit: a lingo gis ſm̄ hug. ꝙ autē dicit̄ lictor q̄ſi legis ictor.i.ꝑcuſſor: vel lictor quaſi legis actor: etymologia ē nō compō. Lictū ē ſupra de lingo gis. Itē liquo dꝫ facē lictū: ſꝫ nō ē in vſu. vide in lingo gis.

Licui quādo eſt p̄teritū de liceo lices: ſcribit̄ ꝑ c. ſed q̄ñ eſt p̄teritū de liqueo ſcribit̄ liquui ꝑ q: ⁊ geminū u.

Lydia die regio eſt. vñ lydꝰ da. dū. ⁊ lydiꝰ dia. diū. ezech. xxx. Ethiopia ⁊ lydia ⁊ lydij. In lydia erant duo fratres. ſ. Lydus ⁊ Tyrrhenꝰ: quibꝰ qum illud regnuꝫ nō ſufficeret, ꝓiecerūt ſortes quis eoꝝ cū ꝑte populi exiret ⁊ ceciderūt ſuꝑ Tyrrhenū: qui cum ꝑte lydorū venit ī tuſciam: ⁊ a ſuo noīe dicta ē tuſcia tyrrhenia ⁊ tuſci tyrrheni. Similit̄ ab illis qui cū eo venerūt Tuſcia dicta eſt lydia ⁊ etiā tuſci lydij. vel a nomine fratris: qꝛ ſepe nomē vnius fratris ponit̄ ꝓ nomīe alterius.

Lien lienis maſculini generis ꝑ i. i. ſplen: ſed lyen per y. .i. venus.

Lienon. i. leue.

Lienoſus in linoſus vide.

Lyēteria. Entera quod eſt inteſtina compōit̄ cū lyenō quod eſt leue: ⁊ dr̄ hec lyēteria rie: quaſi molle inteſtinū: qꝛ cibū tanq̄ꝫ ꝑ aliena inteſtina nullis obſtātibus facit ꝑlabi. qualēcunqꝫ. n. cibū accepit incoctū egerit. vñ liētericꝰ ca. cū: qui talē infirmitatē patit̄.

Lieus liei maſ. ge. i. bachꝰ. ⁊ dr̄ a lien qđ ē ſplen: quia a ſplene riſus ꝓcedit: ⁊ ebrij quaſi ſꝑ ridēt. vel dr̄ a ligo gas: qꝛ ligat linguā ⁊ impedit. vel a lienon quod eſt leue: qꝛ multo vino membra ſoluūt̄ ⁊ leuiāt̄. ⁊ inde lieꝰ ea. eū. i. bachicꝰ. ⁊ ꝓdu. penul. vñ ouidiꝰ de arte: Turpe iacēs mulier multo madefacta lieo.

Lignarius in lignū eſt.

Lignis grece latine dr̄ lux lumē vel lucerna.

Lignū. a lichnis greco dr̄ hoc lignū gni: qꝛ incēſum cōuertat̄ in lumē: vel qꝛ cōuerſum in ignē lumen faciat: vel qꝛ aptū ē flāmis ⁊ lumībꝰ. ⁊ inde ligneꝰ nea neum de ligno exñs vel ad lignū ꝑtinēs. ⁊ hoc lignariū rij: locus lignoꝝ vel lignoꝝ aceruꝰ. Itē hic lignariꝰ generaliter opifex lignorū appellat̄.

Ligo gas. gaui. vnde hoc ligamē: ⁊ hec ligatura: ⁊ hec ligula. Ligo cōponit̄: vt alligo gas: colligo gas: deligo gas. i. valde vel deorſum ligare vel diſſoluere. Diſligo gas. i. diſſoluere: qđ deberet dici diligo gas. ſed cauſa differētie ad diligo gis: interponit̄ ſ. ⁊ in eodem ſenſu inuenit̄ diſligo gis tertie coniugatōis. Illigo gas: interligo gas: proligo gas: perligo gas: preligo gas: obligo gas. i. īpignorare. Religo gas. i. diſſoluere vel iterū vel valde ligare. Subligo gas: quaſi ſubtus ligare. Ligo ⁊ compoſita ab eo omīa ſunt actiua ⁊ corripiūt hāc ſyllabā li. vnde birria: Quēlibet immodicꝰ alligat eris amor. vide in vinctus.

Ligo gonis: maſcu. gene. i. ſarpa quoddā inſtrumentuꝫ ruſticanū ad fodiendū aptū. ⁊ dr̄ a leuo leuas: quia leuat terraꝫ. vnde ligo quaſi leuo: ⁊ ligones quaſi leuones. ⁊ ꝓducit penultimā genitiui: ſed ligo ligonis nes nomē gētile eā corripit.

Ligonizo zas. zaui. zare. i. ſarꝑe: ligone terrā v̄tere.

Ligula le. a ligo gas dr̄ hec ligula le. i. ꝑua laſcia vel corrigia cū qua aliquid ligat̄. vnde ligatꝰ ta. tū. i. ligulis ligatꝰ vel plenꝰ. ⁊ hic ligulatꝰ ti. i. coquꝰ cui multe ligule ſunt neceſſarie ꝓpter veteres pānos quos induit. ⁊ ligulo las: ligulis ligare. ⁊ cor. gu. vide in ligo.

Ligur vel ligus guris: in liguria exponit̄.

Liguria gurie: quedā ꝓuīcia in qua ſunt vercelle nouaria mediolanēñ: Papias: dicta ſic ab abundātia leguminis: vnde a legumē dr̄. Et a liguria dr̄ hic ⁊ hec ligur vel ligꝰ guris gētile penul. gtī. corr.

Ligurio ris. riui. ritū. i. parūꝑ cibū attingere: latēter ⁊ cito deuorare ⁊ deglutire: ⁊ eſt glutonū. ⁊ ponit̄ quandoqꝫ ſimpl'r ꝓ deuorare vel lingere. Et componit̄ abligurio ris. i. abſumere: deuaſtare. Deligurio ris. i. valde vel deorſum ligurire. Preligurio riſ. i. ante ligurire. Ligurio ⁊ eiꝰ cōpoſita ſunt neu. ⁊ ꝓdu. hanc ſyllabā gu. Hora. i ſmo. Tractauit calicē māibꝰ dū furta ligurit.

Liguriꝰ rij maſcu. gene. quidā lapis p̄cioſus dictꝰ a linx lincis: qꝛ fit ex vrina lincis tēꝑe indurata: exo. xxxviij. capitulo: Liguriꝰ achates. Pap. di. liguriꝰ lapis dictus quia fit ex vrina lincis temꝑe durata. Sed exo. xxxix. ⁊ xxxviij. capl'. legitur liguris ſine v. ⁊ ita teneas: ⁊ hoc etiam vult hug.

Liguſticꝰ. a liguria dr̄ liguſticꝰ ca. cuꝫ: penultima corr. vnde iuuenalis: Nā ſi ꝓcubuit qui ſaxa liguſtica portat. Itē a liguria hoc liguſticū ci: quedā herba a liguria dicta: qꝛ abūdat in liguria.

Liguſtrū ſtri: quidā flos dictꝰ a liqueo liques: quia cito liquet et marceſcit. vnde v̄giliꝰ: Alba liguſtra cadunt vaccinia nigra legunt̄.

Liliū lilij dr̄ flos lacteus ⁊ quedā herba lactei floris. ſimil'r dicit̄ liliū a lacte quaſi lacteū: ⁊ lilia quaſi lactea quoꝝ cādor eſt in folijs. vide in pax.

Lima me: a limus mi: dicit̄ hec lima me: quoddā inſtrumentū fabrile: qꝛ limū aufert de ferro: vel qꝛ limum. i. leue faciat. ⁊ inde limo mas. maui. mare. i. purgare: polire vel diminuere. nā lima ferrū diminuit. vel limare deriuat̄ a limus: ⁊ tūc limare. i. limo implere vel īpinguare. Et cōponit̄ vt collimo mas. i. ſiml' limare. Delimo mas. i. valde limare: vel limuꝫ auferre. Elimo mas .i. purgare. Oblimo mas. i. limpidare: polire vel detere re: demolire: corrodere: vl' limo cooꝑire. ⁊ ꝓducit li limo mas cū ſuis cōpoſitis. vnde vidocinieſ: Quod fornax auro quod ferro luna flagellū.

Limaca ce. a limꝰ dr̄ hec limaca ce: ⁊ limax cis ꝓ eodeꝫ verme: qꝛ in limo morat̄: vel de limo naſcit̄: vl' qꝛ totꝰ eſt immūdꝰ ⁊ limoſus. ⁊ ꝓducit ma.

Limarius rij. i. retiarius: ⁊ dr̄ a limus.

Limas matis femi. gene. veſtis que ꝓtēdit̄ ab v̄mbilico vſqꝫ ad pedes. ⁊ dicit̄ a limus: quia inferiꝰ in extremo ſui habet limbum limū. i. obliquū: ⁊ eadem veſtis dicitur limuſ. hac publice vtebātur ſerui ⁊ coqui. ⁊ producit penultimā genitiui.

Limbellus li diminutiuuꝫ: ꝑuus limbus.

Limbulꝰ li dimi. ꝑuꝰ limbus: ⁊ corripit bu.

Limbꝰ bi. quā nos oram dicimꝰ faſciola eſt que ambit extremitatē veſtiū: aut ex fila aut ex auro cōtexta: aſſutaqꝫ extrinſecꝰ in extrēa ꝑte veſtimēti vel chlamydis. Dicit̄ tamē limbꝰ vbicūqꝫ fiat talis ornatura. Dicitur etiā limbus quādoqꝫ circuitꝰ cuiuſlibet rei vl' ora maris vel veſtis vel chlamydis. vnde limoſus ſa. ſū: libo ornatus vl' plenus. ⁊ limbo limbas limbo ornare. Itē libus ponit̄ pro quadā parte inferni. Quattuor enim ſunt loca inferni. ſ. infernꝰ dānatorū: limbꝰ pueroruꝫ: purgatoriū: ⁊ limbus patrū. vide in infernꝰ ⁊ in ſinus.

Hic poteſt queri an pueri nō baptiſati in limbo exiſtentes ſpecialē in anima ſentiāt afflictiōem. Ad hoc dicēdū ꝙ cognitiōem ꝑfectā habebūt pueri in limbo exiſtētes eorū que naturali cognitioni ſubiacēt: ⁊ cognoſcēt ſe p̄uatos eſſe vite eterne: ⁊ cauſam quare ab ea excluſi ſunt: nō tamē ex hoc aliquo modo affligūt̄

quod qualiter eſſe poſſit vidēdū eſt. Sciendū eſt ergo ex hoc ꝙ caret aliquis quod ſuā ꝓportiōeꝫ excedit nō affligit ſi ſit recte ratōis: ſed tm̄ ex eo ꝙ caret eo ad qđ aliquo modo ꝓportionatꝰ fuit: ſicut nullꝰ ſapiens homo affligit de hoc ꝙ nō pōt volare ſicut auis: vł quia nō ſit rex vel imꝑator qum ſibi nō ſit debitū. Affligeretur aūt ſi ꝑuaret ab eo quod habēdū aliquo mō aptitudinē habuit. Dico ergo ꝙ omīs homo vſum liberi arbitrij habēs ꝓportionatꝰ ē ad vitā eternā ꝯſequēdā: qꝛ pōt ſe ad grām ꝑꝑare ꝑ quā vitā eternā merebit. ⁊ ideo ſi ab hoc defierit maximꝰ erit dolor ei: quia amittit id quod fore ſibi poſſibile fuit: ⁊ ideo in dānatis in inferno ꝓ culpa actuali qui vſum liberi arbitrij habuerūt ⁊ in quibꝰ fuit aptitudo ad vitā eternā ꝯſequēdā ḡuior pena erit ꝙ dei vſiōe carebūt q̃ꝫ ꝙ igne inferni cruciabūt: ſicut dicā in pena. Pueri aūt nunq̃ꝫ fuerūt ꝓportionati ad hoc ꝙ vitā eternā haberēt: q̇a nec eis debebat ex ꝑncipijs nature qum omnē facultatē nature excedat: nec actꝰ ꝓꝑos habere potuerūt quibꝰ tātum bonū cōſequerēt: ⁊ ideo omnino nihil dolebūt de carētia viſiōis diuine: immo magis gaudebunt de hoc ꝙ ꝑticipabūt multū de diuina bonitate in ꝑfectionibꝰ naturalibꝰ. Nec pōt dici ꝙ ꝓportionati fuerūt ad vitā eternā cōſequēdā quāuis nō ꝑ actiōem ſuam tamē ꝑ actōeꝫ aliorū circa eos: quia potuerūt ab alijs baptiſari ſicut ⁊ multi pueri eiuſdē cōditōis baptiſati vitā eternā cōſequuti ſunt. hoc enī eſt ſuperexcedētis ḡtie: vt aliquis ſine actu ꝓꝑo ꝑmiet: vñ defectꝰ talis gratie nō magis triſticiā cauſat in pueris decedētibꝰ ñ baptiſatis q̃ꝫ in ſapiētibꝰ hoc quod eis mlte gratie nō fiunt que alijs ſibi ſimilibꝰ facte ſunt.

Limen: a limes dicit hoc limē minis. limina oſtiorū dicunt a limes: quia trāuerſa vt limites ſunt: ⁊ ꝑ ea ſicut ꝑ limites in agros in domū introeat vel exeatur. vnde dicūtur a limes: quia ꝑ tranſuerſum poſita ſunt. vnde hic ⁊ hec liminaris ⁊ hoc nare: ad limē ꝑtinēs: ⁊ hoc liminare naris: idem quod limen.

Limes mitis maſcu. gene. i. callis: ⁊ dicit a limꝰ quia per trāſuerſum ducit ⁊ extra viam. ⁊ ſunt proprie limites trāſuerſa in agris itinera vel fines qui agros diuidunt ⁊ termināt. ⁊ corripiūt penł. genitiui. Proſp: Anguſto virtꝰ limite celſa petit.

Liminare in limen vide.

Liminiſcꝰ ci: virgula inter duos pūctos iacēs: ⁊ dicit a limo. i. obliquo: quia ex trāſuerſo iacet: ⁊ ponit in his locis que ſacre ſcripture interꝑ̄tes eodē ſenſu. ſ. diuerſis ſermonibꝰ trāſtulerūt.

Liminiū: a limes hoc liminiū nij. i. captiuitas exiliuꝫ expulſio extra liminū vel extra domū. Et componit cum poſt: ⁊ dr̄ hoc poſt liminiū nij. i. reuerſio de exilio ad iura q̄ amiſerat: vł ius qđ quis vēdicat ſibi ſuꝑ rebꝰ ſuis poſt reuerſionē de exilio. vñ poſtliminius nia niū: qui poſt captiuitatē reuerſus iura ſua q̄ amiſerat recepit. vnde Prudētiꝰ: Hūc poſtliminio redeuntē ſuſcipit alto. vñ Hiero. in ꝓlogo Joſue: Et amiſſuꝫ iam diu opꝰ quaſi quodā poſtliminio repetē. qꝛ Hieronymus aliquos ꝓphetas explanauerat: aliquorū explanatiōem diu intermiſerat: loquit metaphorice ꝙ vult exponendo laborē accipe vel ſumere: ſicut poſtliminiꝰ ſua reſumit poſtq̃ꝫ reuertit de captiuitate: quaſi dicēt: Diu fui detētꝰ quaſi eēm in captiuitate: modo ab alijs occupatiōibꝰ expeditꝰ volo reaſſumē opꝰ exponēdi qđ incepi.

Limino: a limē dicit limino nas naui nare. i. limina preparare. Et cōponit vt collimino nas. i. ſimul liminare. Delimino nas. i. valde liminare vel deorſum limen auferre. Elimino nas. i. extra liminare vel extra limen foras ꝓijcere vel portare vł publicare. Illimino nas. i. limē immittē vel intra limē immittē. Sublimino nas. i. ſubtꝰ liminare vel ſub limē ponē vel infodere. Limino nas cū omnibꝰ ſuis cōpoſitis eſt neu. ꝑter illimino nas ⁊ elimino ⁊ ſublimino: que in quibuſdā ſuis ſignificatōibus ſunt actiua: ⁊ corri. mi.

Limis ſm hug. hic ⁊ hec limis ⁊ hoc lime: ⁊ limus lima limū. i. obliquꝰ vel diſtorquēs oculo. ſ. ſtrabo. vnde h̄ limes mitis. i. callis. ⁊ inde componit hic ⁊ hec ſublimis ⁊ hoc ſublime.

Limitanꝰ ni: deus qui preeſt limiti: qui etiā terminꝰ dicit ⁊ dicit a limes tis.

Limito: a limes dicit limito limitas. Et eſt limitare terminare. Et componit cuꝫ con ⁊ dicit collimito mitas. Delimito mitas. i. diſterminare vel valde limitare. Elimito elimitas in eodē ſenſu. Et eſt actiuū limito cum omnibꝰ ſuis cōpoſitis: ⁊ cor. mi.

Limo mas: in limo exponit.

Limoſus moſa moſum: plenus limo. ⁊ comparat: ⁊ dicitur a limus.

Limpha: a nimpha quod eſt aqua fit hec limpha lip̄he: mutata n in l. i. aqua. ⁊ limpha etiā dicit quidam humor vł ſpuma in frōte canū qua diſꝑſa per caput inſaniūt ⁊ in rabiē vtuntur. ⁊ dicit a limpha liquore: quia ad modū illiꝰ diſcurrit: vel quia patiētes hoc vitiū vitant ⁊ timēt aquā. vnde limphor pharis. i. aquā immiſcere vł inſanire. vñ limphatꝰ ta tū ꝑticipiuꝫ. ⁊ pōt eſſe deriuatiuū a lip̄ha ſm vtrāq̃ꝫ eiꝰ ſignificatiōem. Inuenitur etiā limpho phas in eadem ſignificatōe. Statiꝰ ſeptimo: Limphatus. i. aqua mixtus: ⁊ limphatꝰ. i. inſanus. vnde limphaticꝰ ca cum. i. inſanus. ⁊ ꝓꝑe dicit limphaticꝰ quia aquā timeat quā greci hydrofabā dicūt. ⁊ dr̄ ꝓꝑe limphaticꝰ qui vitiū ex aqua cōtrahit: cuius vitiū eſt huc ⁊ illuc curſu ire ſumpto vitio a fluore aque: ſed poete iam vſurpāt nomē hoc generalr̄ ꝓ furioſus. vñ limphaticꝰ ꝓꝑe dicit canis a limpha quā habet: ⁊ hic tranſlatū eſt ad alia: ⁊ poſſunt ꝑdicta ſcribi ꝑ ph vł per f.

Limphor pharis: in limpha eſt.

Limpidus: a limpha dicit limpidꝰ da dum: purus lucidus clarꝰ vel manifeſtus: quaſi limphidus. ⁊ comparatur dior diſſimus Ezechi. xxxiiij. Suꝑ limpidiſſimā petram effudit illud. vnde limpide diꝰ ſime aduerbiū. et hec limpiditas tatis. ⁊ limpido das: limpidū facere purificare vł clarificare. ⁊ eſt actiuū.

Lemula le dimi. ꝑua lima.

Lemꝰ mi femi. ge. terra humida ⁊ cenoſa ſicut que eſt ī ꝓfundo aque. ⁊ dicit a leuis quia leuis ſit. Itē adiectiue declinat limꝰ ma mū. i. obliquꝰ vel diſtorquēs oculos. ſ. ſtrabo ſicut dixi in limis.

Linariꝰ narij: a linū dicit hic linariꝰ narij. i. retiarius. ⁊ linarius naria nariū: ⁊ hoc linariū. i. locus vbi abundat linum vel ſemen lini.

Linceus in linx cis eſt.

Linea nee ē corda cū qua aliquid dirigit. ⁊ dr̄ a linuꝫ: quia de lino fiat. ⁊ ſi nō fiat etiā de lino tamē linea dr̄ ⁊ etiā ſignū qđ ꝑ lineā fit dr̄ linea vt ī ſcꝑ̇tura. ⁊ linea etiā lōgitudo dr̄ ſine latitudine. vñ lineo as aui. i. protrahē vł lineas facē. vñ lineatim aduerbiū. i. ꝑ lineas ꝓtractim. Et ſcias ꝙ in veteri teſtamēto appellat linea ſtricta camiſea totū corpꝰ opiēs que ita ſtrictis manicis adhēbat corpi vt nulla ineſſet ruga: ⁊ deſcēdebat

vſq; ad pedes. vñ grece poderis.i.talaris dicebaẜ.

L inearis: a linea dr̃ hic ⁊ hec linearis ⁊ h̄ are: quod ꝑtinet ad lineā. Et inde cōponiẜ interlinearis re.

L ineus: a linū diciẜ lineus nea neum: de lino exiſtens: vel ad linum pertinēs.

L ingua: a liguo gis dr̃ hec lingua gue: quia ea lingimꝰ: vel lingua dr̃ a ligo gas: quia ligat verba ⁊ voces ꝑ articulatos ſonos. vnde ligua dr̃ a ledo dis quia dētibꝰ illediẜ. Sicut enī plectrū cordis: ita ligua illidiẜ dētibus ⁊ vocalē efficit ſonū. vnde liguoſus ſa ſum.i.loqula plenꝰ ⁊ abūdans.ſ.loquax: ⁊ cōparaẜ. vnde linguoſitas tatis. Item a lingua linguatꝰ ta tuꝫ: qui magnā habet linguā vel in lingua potēs. Et componiẜ vt elinguatꝰ ta tū: facūdꝰ vl̓ eloquēs: ⁊ vtrūq; cōparaẜ. Item lingua ponitur ꝓ linguagio: Corin. xiiij. Siue lingue ceſſabunt. Et ſcias ꝙ lingue ſacre ſunt tres: hebraica: greca: ⁊ latina: que toto orbe maxime coluntẜ. nā ṗus q̄ꝫ ſupbia turris illas diuideret: vna oīm nationū lingua fuit hebrea. Crediẜ etiā ꝓbabilr̃ ꝙ ī patria tm̄ erit vna ligua. vñ di. Remigiꝰ ſup illud ad corinthi. Siue ligue ceſſabūt. Sicut inq̇t ante turrim babel vna erat ligua hebrea: ſic quidā doctoreſ putāt expleto iudicio ipſa remanebit vna. Reuera in ml̓tis liguis varietas ē: ⁊ vbi varietas ibi diſſenſio. ſed in ſanctorū regno non erit diſſenſio: igiẜ nec liguarū varietas. Itē Bernardꝰ di. Multi ml̓ta ſciūt: vna erit oīm ligua: iubilatio indefeſſa: vnꝰ affectꝰ: amor eternus: ⁊ erit cōmune oīm omnipotētia ſapiētia pax iuſticia ⁊ intelligētia: ⁊ nō erit in illa pace diuerſitas liguarū.

L inguax: a lingua diciẜ liguax cis ge. omnis.i.multū loquax: aſſidue loquēs: vl̓ copioſus lingue. ⁊ cōparatur vnde hec linguacitas tatis.

L inguilata late femi. ge. piſcis q̇ formā habꝫ ligue vl̓ auguratrix ſiue incantatrix mulier. ⁊ dr̃ a lingua.

L ingula le: ꝑua ligua. ⁊ ꝑ cōciſionē dr̃ ligula ſicut dic̄ ṗſtianꝰ in tractatu diminutorū.

L inguo gis xi lictū.i.lambere vel linguā alicui rei ſuperducere. Et componiẜ vt collinguo gis: prelinguo gis: relinguo gis. Linguo eſt actiuū cum omnibꝰ ſuis cōpoſitis: ⁊ facit ṗteritū in xi antecedēte n: ⁊ ſupinuꝫ in ctū ⁊ ſine n. Linquo etiā dr̃ facere lictū: ſed non eſt in vſu ad driaꝫ huiꝰ ſupini lictū quod venit a linguo gis ſed in cōpoſitōe bene eſt in vſu: vt delictū relictū. Et ſcias ꝙ liguo habet u poſt g in ṗma ꝑſona tm̄: ſicut et hoc nomē ligua: ſed in alijs ꝑſonis vt lingis lingereꝫ ligere: ⁊ ceteris nō habet u.

L inguoſus ſa ſum: in lingua exponiẜ.

L iniamētū mēti.i.diſpoſitio ſimilitudo vl̓ figura ſilitudinis. ⁊ diciẜ a linea nee.

L inifer cis penl̓. corr. tam in noīatiuo q̄ꝫ in gtō que vl̓ qui facit vl̓ opaẜ linū. ⁊ eſt cōmunis ge. ⁊ deriuaẜ a linifico ficas. ⁊ corripit fi.

L inificiū cij: eſt ipa lini opatio: a linifex dr̃.

L inifico liuificas: linuꝫ facere: a linum ⁊ facio componitur: ⁊ corripit fi.

L inio nis niui nire nitū.i.inungere. Et eſt actiuuꝫ cum omnibꝰ ſuis cōpoſitis: ⁊ ꝓdu. hanc ſyllabā li: ⁊ deriuatur a lino nis. Et ſcias ꝙ lino nis tertie cōiugatōis: ⁊ linio niſ quarte diuerſa ſignificāt ſm grāmaticoſ: tamē in ſacra pagina vt di. Pap. linio fere idē ſig̃t qȯ lino. ⁊ h̊ patet in Ezech. xiij. cap. ⁊ in Amos vi. cap. ⁊ in moralibꝰ Grego. ⁊ in ml̓tis alijs diuine pagine locis. q̇daꝫ tamē putāt h̄ ſcꝑtorū vitio accidiſſe.

L inipediū: a lino ⁊ pes componiẜ hic linipes linipedis: ⁊ hoc linipediū pedij ī eodē ſenſu.ſ. lineū calciamētū.

L inipes dis in linipediū vide: ⁊ cor. vbiq; penl̓.

L iniſtema. linū componiẜ cū ſtamē ⁊ dr̃ hoc liniſtema ſtematis: veſtis ex lino ⁊ lana cōtexta. ⁊ dr̃ ſic: quia in ſtamine linū ⁊ in trama lanā habet. ⁊ ꝓdu. ſte.

L inna: a linū dr̃ hec linna ne.i.ſagū quadrū ⁊ molle: et eſt gallorū. Quibuſdā enī natōibꝰ ſua cuiq; ꝓṗe veſtis eſt: vt Parthis ſarabere: Gallis line: Germanis renones: Hiſpanis ſtringes: Sardis maſtruce. ⁊ inde linatus ta tū: linna indutꝰ.

L ino nis ni: vel magis cauſa differētie ad nomē linū liui leui quod a leo quoq; ſimplici naſciẜ quod in vſu nō eſt: ex quo deleo deleui. vetuſtiſſimi tamē etiā liui in ṗterito ꝓtuliſſe inueniūtur. Inueniẜ etiā litū in ſupino: ſicut vult ṗſtianꝰ in decimo lib. Liui aūt quandoq; eſt vtūs huiꝰ nomīs liuiꝰ. ſm aūt modernos dicimꝰ lino nis leui litū. Eſt aūt linere ſm hug. ori dolij opculū opponere coopire ⁊ obturare doliuꝫ: ⁊ linere .i. inficere deturpare vl̓ glutinare. ⁊ ꝓṗe in hac ſignificatōe dr̃ linere quum vna res quaſi inficiēdo ſupponitur alij. Tūc paries liniẜ quum calx ſupducīẜ ⁊ lutum. Item linere.i. deſtruere vel delere. vnde hec litura re. Lino cōponiẜ vt allino nis leui allitū.i. valde vl̓ iuxta linere. Collino niſ.i. ſimul linere. Delino niſ.i. valde vl̓ deorſum linere vl̓ planare vel delere vel occidere. Illino nis.i. intuſ vel valde linere. Interlino nis.i. interpolatim linere vel interficere. Perlino.i. ꝑfecte linere vel occidere. vnde ꝑlitor.i. occiſor. Oblino nis.i. inficē vel deturpare: quod vulgo dr̃ empegezare. Relino niſ .i. iterū linere. Lino ⁊ eiꝰ cōpoſita omīa ſunt actiua: ⁊ hanc ſyllabā li vbiq; corripiūt: ⁊ faciūt ṗteritū in leui: ⁊ ſupinū in litū: penul. corr. Eſt enī regula generalis Omne ſupinū veniēs a ṗterito termināte in vi ſyllabā ꝓdu. penl̓. Excipiūẜ hec litū itū quitū citū ſitū ſatū cognitū agnitū: que oīa cor. penl̓. Ex ṗdictis patet ꝙ lini infinitiuꝰ cor. li: ſed h̄ linū ni ꝓdu. li. vñ v̇ſus: Poſſunt ml̓ta lini calido de ſemine lini.

L ynoſis: a lyen qȯ ē ſplen dr̃ lynoſis ſis: morbꝰ ſplenis ⁊ hinc lynoſus ſa ſum: ⁊ lyenoſus ſa ſum.i. ſpleneticꝰ q̇ patiẜ in ſplene. vnde Plautuſ in caſſia: Cor vt opinor lyenoſum habet.

L inquo quis qui quere.i. peccare vl̓ dimittere. Et componiẜ vt delinquo quis qui.i. pecco vel cōmitto. vñ h̄ delictū.i. peccatū. Relinquo quis qȯ cōponiẜ vt derelinquo quis. Linquo ⁊ oīa eiꝰ cōpoſita ſunt actiua: ⁊ faciūt ṗteritū in liqui: ⁊ ſupinū in lictū abiecta u. In ſimplicitate tamen nō ē in vſu ſupinū huiꝰ v̇bi linquo ad driam huiꝰ v̇bi liguo gis: qȯ facit lictū.

L inteamen in linteū eſt.

L inteolū in linteū vide.

L inter teris fe. ge. ꝑua nauicula: dictū a linio: q̇a vadit ⁊ currit ſuper aquā quaſi liniēdo. ⁊ corri. penultimam genitiui linteris.

L inteum: a linū ni dr̃ h̊ linteū tei.i. velū quod in lectulo ſterniẜ vel mantile. Itē a linū hoc linteamē minis: quod in lectulo ſterniẜ. ⁊ ꝓducit penultimā noīatiui. Et a linteū diciẜ hoc linteolum li diminu. Ezechi. xxx. Faſtiretur linteolis.

L inū ni dr̃ a lenis quia ſit molle ⁊ lene; vel greci dicūt linatin: ⁊ inde nos dicimꝰ linū: ⁊ ꝓdu. li: ſed lini infinitiui modi cor. li: ſicut dixi in lino nis.

L inx. Licos grece dr̃ lupus latine: ⁊ inde linx cis ge. incerti: ⁊ hec linca ce ꝓ eodē animali quod vulgo dr̃ lupus ceruariꝰ. Et dr̃ a licos: quia in luporū genere nu

meratꝛ: ꝛ est eis filis. Et dꝛ linx oculos habere taꝫ acutos vt etiā viſu pietes penetret. ꝛ inde liceus cea ceū. ꝛ hinc lince⁹ cei dict⁹ fuit quidam oculos habēs taꝫ claros ꝛ tam acutos ꝙ ex̄ns in ſicilia vidit naues exeūtes de aphꝛyca vt dꝛ. Jtē lince⁹ cei quidā mons archadie dict⁹ ſic abūdantia luporū.

L inxa: a linx dicitꝛ hec lixa linxe dea beſtiarū. Hec dea ſplēdoꝛ vel viuacitas viſus intelligitꝛ. Dicitꝛ aūt h̄ dea magis dea beſtiarū q̄ hoīm: quia acutius vidēt bꝛuta aīalia q̄ homīes. vnde nocte habēt ſui viſus cōtemperamētū: q̄a tūc aliqua inueniūt obſtacula: de die autē q̄a nulla inueniūt fere nihil vidēt.

L ipperus lippera lipperū. i. tener mollis vꝉ delicatus. ꝛ dicitur a lippus.

L ippio pis piui pitum. i. eſſe vꝉ fieri lippum. vnde lippiens tꝭ pticipiū omnis generis. Et eſt a lippio lippiſco ſcis inchoatiuum.

L ippitudo dinis: lachꝛymatio vꝉ putredo oculi. ꝛ dicitꝛ a lippus pi addita tudo.

L ipp⁹ pa pū ꝑ geminū p: vt vult ꝑſcian⁹ in oꝛthogꝑhia qui habet oculos lachꝛymātes quodaꝫ marcoꝛe plenos. Et dꝛ a pus. i. putredo. i. a putredine oculoꝛuꝫ: vt deriuatio ſumatꝛ ab vltima ſyllaba. Et cōparatur pioꝛ piſſimus. vn̄ lippe pius piſſime aduerbiū. ꝙ autē dicitur lipp⁹ quaſi liquoꝛē putridū ꝑ oculos emittēs: potius etymologia ē q̄ cōpoſitio.

L ipſanū ni grecū eſt: ꝛ ē neu. ge. Pꝛope lipſana dicuntꝛ reliquie que remanēt ſm̄ hugu. Jnuenitꝛ etiā lipſanuꝫ vt q̄dam dicūt ꝑ vaſe in quo ponūtꝛ oſſa ſanctoꝛū. Et vt di. magiſter bn̄. ꝑducit penꝉ. Pap. etiā di. Lipſana relīqe. Johānes epūs in quodā ſmone de annūciatōe dn̄ica di. Paleſtina lipſanū abꝛae habet: ioſeph oſſa: vnū amplectitꝛ ſepulcrū moyſi: nec iuenitꝛ ſepulcrū.

L iquamē: a liquo quas dꝛ hoc liquamē nis: ꝛ h̄ liquamētū ti. Liquamē ꝑꝑe dꝛ piſciū: q̄a ſoluti in ſalſamentū piſciculi eūdē humoꝛē liquāt: cuiuſmodi liquoꝛ dꝛ ſalſugo vꝉ muria: ſed muria ꝑꝑe dꝛ aqua ſale cōmixta ꝛ effecta guſtu in modū naris.

L iqueo: a liquo quas dꝛ liqueo ques idē quod liquoꝛ queris. i. fluere decurrere vꝉ diſſolui. Jtē liquere pōitꝛ pꝛo apparē vꝉ manifeſtū eē. nam qum maſſa liqueſcit q̄d ꝑus erat occl̄tū fit manifeſtū. Jtē liquere ponitꝛ ꝑ deficē: quia qum nix liquet deficit. Et a liqueo dicitꝛ liquet impſonale. i. apparet: certū ē vel manifeſtū eſt. ꝛ liqueſco ſcis icboa. ꝛ accipitꝛ i eodē ſenſu i quo ꝛ liq̄o ꝛ inde liq̄ſcit ipſonale ꝛ liq̄ſcēs. Liq̄o cōponitꝛ vt colliqueo ques. i. ſimꝉ liq̄re. Jtē deliqueo ques. i. decurrē quaſi deoꝛſum vꝉ valde liq̄re. Jtē eliqueo ques. i. valde vꝉ extra liquere. Jtem ꝑliqueo ques. i. ante liqueo. Perliqueo valde vꝉ ꝑfecte liqueo. Reliqueo ques: iterū liqueo. Et ab oīb⁹ his inchoa. colliqueſco: deliq̄ſco: eliqueſco: ꝑliq̄ſco: pliq̄ſco: reliq̄ſco. Liqueo ques cum omnib⁹ ſuis cōpoſitꝭ ē neu. ꝛ facit ꝑteritū in quui: ꝑ q ꝛ geminū u: ꝛ caret ſupi. ꝛ coꝛ. vbiq̄ hanc ſyllabā li: ſic ꝛ liqueſco. vn̄ Ouidi⁹ meta. Diliquit ſtagnūq̄ ſuo de nomine fecit. ꝛ Ouidi⁹ de pōte: Nō mihi fata liquēt ceptos fuantia curſus. Liceo ces etiā facit licui: ꝛ tūc ſcribitꝛ ꝑ c ꝛ vnū u.

L iqueſcētia: a liqueſcēti datiuo de liqueſcens addita a fit hec liqueſcētia centie. i. apparētia vꝉ defectus vꝉ liquiditas: ꝛ coꝛꝛi. li. De liqueſcētia ꝛ liquidis dixi in ꝑma parte ſupꝛa in tractatu de littera in capitulo de s: ſiue de liqueſcētia.

L iquid⁹: a liqueo ques dꝛ liquid⁹ da dū. i. fluid⁹ vꝉ manifeſtus: ꝛ cōparatꝛ dioꝛ diſſimus. vn̄ liq̄de dius ſime aduerbiū. ꝛ h̄ liq̄ditas tatis: ꝛ liq̄do das v̄bū actiuū. i. liq̄dum facē: ꝛ coꝛ. qui.

L iquo quas quaui quare. i. liquidū facere decurrere de fluere liquoꝛē emittere vel purgare. vnde hic liquatoꝛ toꝛis toꝛi: ꝛ hec liquatio onis. Et cōponitꝛ cū con ꝛ dꝛ colliquo quas. Jtē cū de ꝛ dꝛ deliquo quas. Jtē cū e ꝛ dꝛ eliquo quas. i. valde vel extra liquare vꝉ purgare vnde ꝛ ponitꝛ pꝛo excolare vel foꝛas emittere manifeſtare: vel cū quodam vocis lenocinio ꝑnūciare. vn̄ eliquat⁹ ta tū. Liquo quas actiuū ē cū omnib⁹ ſuis compoſitis: ꝛ coꝛ. hanc ſyllabā li. vn̄ Perſi⁹: Et liquat ꝛ tenoꝛ ſupplantat verba palato.

L iquoꝛ ris verbū deponētale caret ſuppletiōe ꝑteriti et vltimi ſupini. i. fluere decurrē vꝉ diſſolui. ꝛ ꝑdu. ꝑmā: ꝛ dꝛ a liquo quas. Jtē inuenitꝛ hic liquoꝛ quoꝛis nomē: ꝛ coꝛ. ꝑmam. ꝛ dꝛ a liqueo ques: nam i ante q abbreuiatꝛ: ꝛ liquoꝛ nomē: ꝑter liquoꝛ q̄ris tertie cōiugatōis: ꝛ liqui ꝑteritū. vnde quidaꝫ: Sic diſtigue liquoꝛ pꝛo fluxu ꝑfluo liquoꝛ.

L iquui ꝑteritum de liqueo ꝑ geminū u poſt q ſcribitꝛ: vide in liqueo ques.

L yra: a lyrin dꝛ hec lyra re quoddā inſtrumētū canēdi quaſi a varietate vocū: q̄a diuerſos ſonos efficiat. Jtē lyra grece dꝛ latine ſulcus ꝛ ꝑꝑe aratri. vnde hec lyra apud nos dꝛ ſulc⁹. ꝛ inde lyro ras. i. arare vel ſulcare. ꝛ inde cōponitꝛ delyro ras. i. deſulcare a ſulco deuiare vꝉ exoꝛbitare: ſicut boues diſcoꝛdātes faciūt: vn̄ ꝛ ſepe ponitꝛ ꝑ diſcoꝛdare. vn̄ Hoꝛati⁹ i epi. Quicq̄d delyrāt reges plectūtꝛ achiui. ꝛ hic delyr⁹ ra rū: ſtult⁹ fatuus et diſcoꝛdioſus. Et nota ꝙ delyrare ꝑꝑe ſenū eſt ꝛ ſenes ꝑꝑe dicūtꝛ delyri: q̄a ꝑpter ſenecturē inſaniūt ꝛ rectuꝫ tramitē tenere nō ꝑn̄t. Et ſcias ꝙ delyro ꝛ delyr⁹ non poſſunt eſſe cōpoſita a lyra ꝑ inſtrumēto canendi: q̄a tūc lyra habet ꝑmā breuē: ſꝫ lyra ꝑ ſulco ꝑdu. ꝑmam: ſicut patet i illo vſitato v̄ſu: Pollice tango lyrā: facio cū vomere lyrā. Delyro ergo cōponitꝛ a lyra ꝑ ſulco. vn̄ lyro ꝛ delyr⁹ ꝑdu. penꝉ. ſicut lyra ꝑ ſulco ꝑmam vt patuit ꝑ Hoꝛatiū. ꝛ h̄ vult hug. ꝛ magiſter bn̄. Quidā tamē dicūt ꝙ delyro. i. diſcoꝛdo: ꝛ componitꝛ a lyra ꝑ inſtrumēto canēdi: ꝛ ſic ſm̄ eos coꝛ. penul. ſꝫ delyro ꝑ deuio cōponitꝛ a lyra ꝑ ſulco: ꝛ ſic ꝑdu. li. vn̄ v̄ſus ſm̄ eos: Delyro diſcoꝛdo delyro deuio dico.

L yricen cinis maſcu. gene. i. cū lyra canēs. ꝛ componitꝛ a lyra ꝛ cano canis: ꝛ coꝛꝛipit penultimā tam in nominatiuo q̄ in genitiuo.

L yricina ne: mulier que cum lyra canit. ꝛ dicitꝛ a lyricē: ꝛ coꝛꝛipit penultimā.

L yric⁹: a lyra dꝛ lyric⁹ ca cū: ad lyram ꝑtinēs. i. dulcis ꝛ ſuauis. vnde carmina Hoꝛatij dicuntꝛ lyrica: quia cuꝫ lyra cantabantꝛ: vel a lyrin dicitꝛ lyric⁹ ca cuꝫ. i. vari⁹ vꝉ diuerſus: ꝛ hic carmina Hoꝛatij dicūtꝛ lyrica a varietate carminū que in eis cōtinētꝛ: ꝛ lyrici poete: quia lyrica ſcribūt. Lyric⁹ cōponitꝛ vt ꝑlyric⁹ ca cū. i. dulcis et delectabilis ſup alios vel ſup cantū lyre: ꝛ coꝛꝛi. ri.

L yrin grece: latine dꝛ diuerſitas vꝉ varietas.

L is tis fe. ge. ꝛ foꝛmatꝛ gt̄us a ntō remota s ꝛ addita tis. ꝛ dꝛ a limes mitis: q̄a cōmittitꝛ lis inter duos ꝛ moꝛa finitꝛ: rixa inter multos ꝛ iniuria cōſtat. Et dꝛ lis a contentōe limitis q̄a agros diuidit: ꝛ ꝑdu. i ante t. vn̄ q̄dā Abſentis partē ſtudeas in lite tueri. ꝛ ſcribitꝛ litiū gt̄us pluralis ꝑ t: ꝛ etiaꝫ retinet ſonū t: lꝫ ponatꝛ inter duos vocales. ꝛ hoc ad dr̄aꝫ de liciū licij: ꝛ facit accuſatiu⁹ pluralis in es ꝛ in is vt lites vel litis. Licero i frumen

taria: Sedaſti inquit etiam litis illorum.

L iſa vel liſan hebraice dicitur: apoſtolus grece ſm hugu. Papias vero dicit: Liſa hebraice: apoſtol⁹ grece: miſſus latine dicitur.

L iſcinium uij dicitur a lixen quod eſt aqua: quia fit ex aqua mixta cineri.

L iſis interpretatur ſolutio.

L iſtrimos eſt qum plures ſenſus in vnū locu3 breuiter expeditos coaceruat ꝛ cū quadam feſtinatiōe decurrit: vt Cicero rēpublicam queritās: vitāq3 hominū: cōiuges: liberū ꝛc. ſm Pap.

L itbargyriū: a lithos qđ eſt lapis ꝛ argyros quod ē argētū dicit̄ h̄ litbargyriū gyrij: purgamētū argēti quod ſpuma argēti vocat̄: ꝛ fit ex argēto ꝛ plūbo. Jde3 ꝛ h̄ litbargyrū ri dr̄. ꝛ inde litbargyric⁹ ca cū: qđ fit de litbargyro: vel qđ ꝑtinet ad litbargyrū.

L itera: a lego ꝛ iter vel itero cōponit̄ litera re quaſi legitera: qꝛ legēti iter ꝓbet: vel qꝛ legēdo iterat̄. Ul' dicit̄ litera quaſi litura: a lino nis ſm ꝯſuetudinē antiquorū q̄ in ceratis tabulis ſolebant ſcribere: ꝛ poſtea linire vel linere: ꝛ ſm hoc lr̄a dicit̄ tm̄ de figura. Sꝫ quecunq3 ſit deriuatio vel cōpoſitio iſti⁹ nomis lr̄a debet ſcribi ꝑ vnū t tm̄: ſicut di. hugu. Sed litera deriuat̄ a lego gis vel a lino nis: et qꝛ tam lego q̄3 lino cor. ꝑmam videt̄ ꝙ litera ꝑmam corripiat: ſed cōſtat ꝙ ꝑmam ꝓducit: vt patet in illis verſib⁹: Diſcere qui q̄ris vt recte verſificeris. Sint tibi nota tetra pes litera ſyllaba metra. Et ita videt̄ ꝙ ibi ſit poſitio: ꝛ ſic ꝙ ſcribat̄ ꝑ geminū t: ſicut multi ſcribūt. Ad hoc pōt dici ꝙ lr̄a ſcribat̄ ꝑ vnū t: nec obſtat ꝙ ꝑmā ꝓdu. ꝛ lego l' lino ꝑmā corripiat: qꝛ litera tenet naturā hui⁹ ꝑteriti legi vel leui q̄ ꝑma3 ꝓducūt. Et regula ita tradēda eſt: Quāta fuerit ꝑma naturalr̄ in ꝑmitiuo: tanta remanet ī ſuo directe deriuatiuo: vt ſedes ſedi: rex regi: litera legi. A lr̄a derivat̄ hic ꝛ hec lr̄alis ꝛ hoc le: vt ſcietia lr̄alis que de literis tractat: vel que efficit literatu3. Jtem a lr̄a dicit̄ litero ras. i. literas inſtruere vel lr̄as coniūgere vel cōbinare: Sic ſyllabicare ſyllabas coniūgē: ꝛ dictionare dictiōes coniūgere. Et componitur vt collitero ras ſimilr̄ literare. Oblitero ras. i. delere vl' obliuiōi tradere. ꝛ inde obliterat⁹ ta tū.

L iteralis: in litera vide.

L iterari⁹: a lr̄atus vel a lr̄a dicit̄ literari⁹ ria riū: ide3 qđ literatori⁹ vel lr̄is plen⁹. vn̄ aug⁹ in lib. de ci. dei: Qum q̄dem literari⁹ Uarronis opa ꝓdicaret.

L iteratori⁹ ria riū in literat⁹ vide.

L iteratus: a lr̄a dr̄ hic lr̄atus ti: ꝛ hic lr̄ator toris: ꝛ lr̄atus ta tum. Literator vel lr̄atus nō dr̄ ille qui habet ml'tos libros ꝛ inſpicit ꝛ reuoluit: vt monachus q̄. ꝑpe pōt dici antiquarius: qꝛ antiquas hiſtorias habet ad manū: ſed ille dicit̄ literator vel lr̄atus qui ex arte de rudi voce ſcit formare lr̄as: ꝛ cōiungere in ſyllabas: ꝛ ſyllabas in dictiōibus: ꝛ dictōnes in oratōibus: ꝛ oratiōes ſic cōgrue ꝓferre ꝛ accētuare. vnde Hiero. ſuper matth. Literator inquit erat qui grāmatos grece dr̄. Literat⁹ componit̄ cū in ꝛ mutata n in l dr̄ illr̄atus ta tū. i. ſine literis: nō lr̄atus vel idiota. Et cōparat̄ lr̄atus ꝛ illr̄atus. Jtem lr̄atus ꝛ illr̄atus aliter accipiūt̄. Jte3 illa vox dr̄ literata que figuris viſibilib⁹ antea inuētis ꝛ vſitatis poteſt rep̄ſentari. Jllr̄ata aūt dicit̄ illa q̄ ſic rep̄ſentari nō pōt: vt ſibil⁹ vel gemit⁹ infirmorū. Et a literator vl' lr̄atus dicit̄ literatori⁹ ria rium: quod ꝑtinet ad lr̄as vl' ad lr̄atorē: vl' quod tractat de literis: vl' quod efficit literatorē vl' literatū.

L iterula le dimi. ꝑua litera.

L itbimos: a lithos dicit̄ litbimos. i. impatientia calcata vl' crudelitate irriſa.

L itbos grece latine dicit̄ lapis.

L itboſtratos in litboſtratū exponit̄.

L itboſtratū. Litbos quod eſt lapis cōponit̄ cū ſtratos quod ē variatio: ꝛ dicit̄ hec litboſtra ſtre ꝛ hoc litboſtratū ti. i. pictura arte elaborata. Fit aūt ꝑuul' cryſtis ac taxillis. i. quadratis lapillis tinctis in varios colores. Jtem dicit̄ litboſtratos ꝛ hic litboſtratus Johā. xix. caplo: Jn loco qui dr̄ litboſtratos. Eſt ergo litboſtratos variatio colorū in pauimēto ꝛ cōgeries diuerſorū lapidū diuerſorū colorū vl' pauimētū vl' op⁹ mirifice factū: vl' etiā aliud op⁹ dum ſaltē ſit lapidū variorū colorū. Et ſcias ꝙ interlinearis glo. di. in Joban. xix. Litboſtratos grece. i. iudiciū vl' iudiciale latine. ꝛ cor. penl'. gti ſiue ſtra ſyllabā.

L iticen: a lituus tui ꝛ cano nis cōponit̄ h̄ liticen cinis. i. canēs cū lituo. ꝛ hic hec liticina ne penl'. cor. mulier q̄ cū cornu cātat. ꝛ cor. penl'. liticē tā in ntō q̄3 in gtō.

L iticina ne penl'. cor. in liticen vide.

L itigo: a lis tis deriuat̄ litigo gas: ꝛ ē litigare cōtēdē vel litē agere: ex quib⁹ videt̄ cōpoſitū vl' poti⁹ ſit etymolo. Litigo. i. litē ago. ꝛ inde hic litigator toris: ꝛ hec litigatrix cis: ꝛ hec litigatio onis: ꝛ hoc litigiū gij. i. lis vl' litigatio: vl' litis actio. i. altercatio. ꝛ inde litigioſus ſa ſu3 qui litigat: vl' poti⁹ de quo litigat̄ vt ager. Et ꝓducit ꝑmam litigo: ſed penl'. corripit.

L ito tas taui tatū. i. ſacrificare. Differūt tamē: nam ſacrificat qui ſacrificiū facit: litat qui ſacrificiū facit: ꝛ qđ ſacrificio petit impetrat. vnde verbalia litamē litatio litator litatrix. Lito cōponit̄ vt collito tas. i. ſiml' litare. Delito tas. i. valde litare. Perlito tas. i. ꝑfecte litare. Prelito tas. i. ante litare. Relito tas. i. iterum litare Lito cum omnib⁹ ſuis compoſitis eſt actiuū: ꝛ corri. hanc ſyllabā li. vnde Theodolus: Egregio cicropi debet̄ cauſa litandi. ſed lis tis ꝓdu. li. vnde q̄dam: Ut ratione lites animi ꝑus excute lites.

L itoralis in litus vide.

L itote in quarta parte exponit̄ in capi. de colorib⁹ rhe.

L itū ſupinū de lino nis cor. ꝑmā: ꝛ inde lit⁹ ta tū.

L itura: a lino nis dr̄ hec litura ture. i. deletio vl' feditas: nō qualiſcūq3 ſed maxime literarū.

L itus toris ge. neu. dr̄ a ledo dis. ꝛ eſt litus terra aque vl' mari vicina. Et dr̄ ſic a ledo qꝛ fluctu elidatur vl' illidat̄. Uel deriuat̄ a lito tas quod eſt ſacrificare: quia marinarij ꝑiculis marinis liberati in litore ſolent diis marinis litare. vn̄ lit⁹ dictū eſt a litando. vn̄ Donatus dicit in commento ſup Uirgiliū: ꝙ lit⁹ dr̄ locus iuxta altare vbi fiebat litatio ꝛ mactatio beſtiarū. Seruius aūt cōtradicit ei dicēs hoc nō valere: quia ꝑma huius nomis litus ꝓducit̄. vnde Ouidi⁹ in epi. Non ꝑfectu ris litora bob⁹ arat. Sed ꝑma hui⁹ verbi lito corripit̄. hoc tamē magis eſt friuolū: quia ſepe ſyllaba que producit̄ in ꝑmatiuo corripit̄ in deriuatiuo vel ecōuerſo. Uel dicit̄ lit⁹ a ligo quia terram ligat. vnde ꝛ dr̄ litus quaſi ligans ton. i. terram: ꝛ eſt etymo. ꝛ inde litore⁹ rea reum: ꝛ hic ꝛ hec litoralis ꝛ hoc le. Et ſcribit̄ litus per vnū t vt vult magiſter ꝛ bn̄. Jtē inuenit̄ lit⁹ ta tu3: ꝛ corri. li. a lino nis leui letum.

L ituus: a lito tas dr̄ hic lituus tui. i. cornu gracile: quia eo cōuocabant ad litādū. Lituus etiam dicit̄ bacul⁹ curuus quo augures vtebātur vl' paſtores: ꝛ tūc eſt generis feminini.

L iuens in liueo ues exponit.
L iueo ues liui liuere.i.nigrere:eſſe vł fieri liuidū: ⁊ po‑
nit pꝛo inuidere.vnde liueſco ſcis inchoa. ⁊ liuidꝰ da
dum:qui eſt talis colo ꝛis vł inuidus. Et comparatur
liuidꝰdioꝛ diſſimꝰ.vnde liuide diꝰs diſſime aduerbiū.
⁊ hec liuiditas tatis. Itē a liueo ues liuebam:bam cō
uerſa in ns fit hic hec ⁊ hoc liuēs uētis.i. niger liuidꝰ
vł inuidus. Liueo componit vt colliueo liui.i.ſimł li‑
uere.vnde colliueſco uesſcis inchoatiuū. Liueo cum
omnibus ſuis compoſitis eſt neutꝝ: ⁊ caret ſupi. ⁊ fa‑
cit preteritū in ui ſyllabam.mutat enī eo in i: ⁊ ꝓducit
hanc ſyllabam li vbiq̄ꝫ.
L iuidꝰda dū in liueo ues vide.
L iuoꝛ:a liueo ues dr̄ hic liuoꝛ uoꝛis.i.liuiditas vł inui‑
dia vł doloꝛ vł vulnꝰ ſm huguitiōem. Papias vō dicit
Liuoꝛ eſt macula nigra nigredo vł inuidia. Pꝛopꝛie
aūt liuoꝛ eſt plaga virgarū vł inflatio vulneris cū pal‑
loꝛe: ⁊ ꝓducit pͥmam.vnde Ouidius: Paſcit in imiſ li‑
uoꝛ poſt facta liqueſcit. Hic nota ꝙ ſicut dicit Gre
go.in qͥnto lib.moꝛa.exponēs illud Iob: Paruulum
occidit īuidia. Inuidere nō poſſumꝰ niſi eis quos no‑
bis in aliquo melioꝛes putamꝰ. Paruulꝰ eſt qui inui‑
dia occidit: qꝛ ipe niſi inferioꝛ exiſteret de bono alte‑
rius nō doleret. Inuidia qum mētē tabefecerit: cūcta
que inuenerit bene geſta ꝯſumit. vñ bñ ꝑ Salomonē
dr̄: Putredo oſſiū inuidia: qꝛ ꝑ liuoꝛis vitiū ante dei
oclos ꝑeūt etiā foꝛtia facta vtutū. Oſſa qͥppe ꝑ īuidiā
putreſcere eſt quedā etiā robuſta deꝑire. Sed cur hec
de inuidia dicimꝰ ſi nō etiam qualr̄ eruat intimemuſ?
Difficile nāq̄ꝫ eſt vt homo alteri nō inuideat qō adipi
ſci alter exoptat: qꝛ quicqͥd tempale ꝑcipit tāto minꝰ
fit ſingulis: q̄ꝫto diuidit in mł̄tis. Et iccirco deſideran
tis mentē liuoꝛ excutiat: qꝛ hoc alter appetit: aut fun
ditus alter accipiēs adimit: aut a quātitate reſtringit.
Qui ergo liuoꝛis peſte plene carere deſiderat: illaꝫ he‑
reditatē diligat quā coherēdū numerus nō anguſtat:
que ⁊ in omnibꝰ vna ē ⁊ ſingulis tota: q̄ tanto largioꝛ
oſtēdit quāto ad hanc ꝑcipiētiū multitudo dilatat.
Imminutio ergo liuoꝛis ē affectꝰ ſurgēs eterne dulce
dinis: ⁊ plena moꝛs eiꝰ eſt ꝑfectꝰ amoꝛ eternitatis. Nā
qum mens ab eiꝰ rei appetitu retrahit quē accipientiū
numero ꝑtit: tanto magis ꝓximū diligit: q̄ꝫto minꝰ ex
ꝓfecto illiꝰ ſua dāna ꝑtimeſcit. que ſi ꝑfecte in amoꝛe
patrie celeſtis rapit: plene etiā ⁊ in ꝓximi dilectōe ſoli
dat: qꝛ qum nulla terrena deſiderat: nihil ē quod eiuſ
erga ꝓximū charitati cōtradicat. Que nimirū charitas
quid eſt aliud q̄ꝫ mētiſ oculꝰ? qui ſi terreni amoꝛ pul‑
uere tangit: ab interne lucis mox intuitu leſus reuer‑
berat. ꝙ autē ꝑuulꝰ eſt qui terrena diligit: magnꝰ qui
eterna cōcupiſcit: poteſt etiā ſic non incōueniēter itel
ligi: Paruulū occidit īuidia: qm̄ huiꝰ peſtis lāgoꝛe nō
moꝛit: niſi qui adhuc in terrenis deſiderijs infirmat.
L ixa:a lixen quod eſt aqua dr̄ hic lixa lixe maſcuł.ge.i.
mercenariꝰ: puta qui ſequit exercitiū in expeditōne: ⁊
poꝛtat aquā ad opꝰ exercitꝰ in caſtris.
L ixabūdus:a lixa dr̄ lixabūdꝰ da dum: qui latis incedit
paſſibꝰ ad modum lixe: vł lixabūdꝰ ſiłis lixanti: ⁊ tunc
deriuat a lixo lixas.
L ixatura ture: in lixo xas vide.
L ixen: a luxoſ apud grecos dr̄ lixen.i.aqua quaſi luxen
quia ſit ſoluta.
L ixeo: a lixo deriuatur lixeo xes xui. ⁊ eſt lixere lixare vł
potius lixari. Et componit vt collixeo xes: elixeo xes:
relixeo xes. Et eſt neutrū lixeo cum omnibꝰ ſuis com‑
poſitis: ⁊ caret ſupi.
L ixiuiū: quere ſupꝛa in liſciuiū per ſ.
L ixo: a lixen deriuat lixo xas xaui lixare.i. in aqua ſola
coquere.vnde hͤ lixatura ture: coctio in aqua. ⁊ hoc li
xamen minis: ⁊ hoc lixamentū mēti: ⁊ lixꝰ xa xum: in
aqua coctꝰ. Lixo componit vt collixo xas.i.ſimł lixa‑
re. Elixo xas.i.valde lixare. Relixo lixas.i.lixare. Lixo
actiuū eſt cū omnibꝰ ſuis cōpoſitis.
L ixoꝛ xoꝛis dicit poꝛtitoꝛ aque: ⁊ dicit a lixen.
L ixus xa xum: in lixo xas vide.

L ante O

L ocellus li dimi.vide in loculus.
L ocito tas.i. frequenter loco: verbum frequētatiuū: a
loco locas.
L oco cas caui care.i.ſtatuere ſtabilire vł collocare. Lo
care etiā dicit in reſpectu ad cōducere: Conducit ho‑
ſpitiū qui pꝛo eo pꝛeciū dat. Locat qui pꝛo eo pꝛeciuꝫ
accipit.vnde qͥdam: Qui capit ille locat conducit qui
pꝛeciū dat. Locare tamē quādoq̄ꝫ ponitur pꝛo cōdu‑
cere. vnde hic locatoꝛ ⁊ hec locatrix cis: ⁊ hec locatio:
⁊ hic ⁊ hec locabiliſ ⁊ hoc bile. Loco componit vt col
loco cas: de loco locas.i. valde vł deoꝛſum locare vel
d[illegible]co remouere. Eloco cas.i.valde vel extra locare:
vel extra locū remouere. Illoco cas: intꝰ vł valde loca
re. Pꝛeloco cas.i.ante vł pꝛe alio locare. Perloco cas
.i.ꝑfecte locare. Reloco cas.i.iterū locare. Loco acti‑
uū eſt cū oībꝰ ſuis cōpoſitis: ⁊ coꝛ.lo vbiq̄ꝫ.
L oculus li eſt dimi.a locus. vnde et locellꝰ aliud dimi.
Eſt aūt loculꝰ penł.coꝛꝛe.ꝑuꝰ locus. Itē loculꝰ eſt bur
ſa: Iohan.xij. Fur erat ⁊ loculos habēs: ea que mitte‑
bantur poꝛtabat. Item eſt feretrū Luce vij. Et tegigit
loculū.i.feretruꝫ.
L ocuples. Locus componit cū plenꝰ: ⁊ dicit hic ⁊ hec
⁊ hoc locuples.i.diues: quaſi locis plenꝰ ⁊ plurimarū
poſſeſſionū poſſeſſoꝛ. Uel locuples componit a locu
lus ⁊ plenꝰ quaſi loculos habēs plenos. ⁊ cōparat lo‑
cuples tioꝛ ſimus.vnde locuple tius ſime aduerbiū. ⁊
locupleto tas taui tare.i.ditare: verbū actiuū. ⁊ hͤ ſyl‑
laba ple ꝓducit tam in nomīe q̄ꝫ in verbo. ⁊ foꝛmatur
gtūs a ntō remota s ⁊ addita tis.
L ocꝰ ci dr̄ a loco cas: ⁊ eſt nomen etheroclitū. Nam in
ſingulari eſt maſculi gene.hic locus: ſed in plurali eſt
maſcu. ⁊ neu.hi loci ⁊ hec loca. ⁊ dicit locꝰ taꝫ ſubſtā‑
tia q̄ꝫ quātitas qua aliquid locale circūſcribit. Itē lo
cus dicit maxima ꝓpoſitio vel habitudo: vnde trahit
argumentū tam in dialectica q̄ꝫ in rhetoꝛica. inde hic
⁊ hec localis ⁊ hoc le: quod loco cōtinet vel circūſcri‑
bitur.vnde localiter aduerbiū: ⁊ hec localitas tatis. Et
ſcias ꝙ locus ꝓpͤe eſt quātitas circūſcribēs coꝛpus: ſꝫ
hec loca locoꝛū pꝛopͤe de his dicunt in quibꝰ paſſiōes
habent. loci aūt ad logicoſ ꝑtinēt: ⁊ ſic taliſ fit diuiſio
locoꝛū: alij intrinſeci: alij extrinſeci: alij medij. Itē locꝰ
eſt ſedes argumēti vel id ex quo ad ꝓpoſitā queſtōem
conueniēs trahit argumētū. Item locꝰ dicit facultas
copia poteſtas conditio tēpus occaſio opportunitas
dignitas auctoꝛitas honoꝛ magnitudo maieſtas faſti
gium ſplēdoꝛ gradus ⁊ gloꝛia. Et vt dicit Greciſmus:
Argumēta locos: homines loca dices habere. Et no‑
ta ꝙ ſm̄ naturales qͥnq̄ꝫ ſunt eſſentialia loco: Pꝛimū
eſt ꝙ locꝰ cōtinet locatū: ⁊ nō eſt aliquid de locato. ⁊
in hoc differt a foꝛma ⁊ a vacuo. Foꝛma enim nō eſt
aliud a locato: vacuū vero nō cōtinet. Secūduꝫ ē qm̄
locus eſt equalis locato. Tertiū vero eſt quoniā locꝰ

ſeparaẜ a locato: ⁊ in hoc differt a materia ⁊ forma. Quartũ vero eſt ꝙ differẽtie loci eſſentiales ſunt ſupe rius ⁊ inferius: ⁊ in hoc differt a vacuo in quo nõ eſt ſupiꝰ ⁊ inferiꝰ. Quintũ vero eſt: quĩ locꝰ eſt illud ad qđ transferẜ locatũ naturalr̃.

Locuſta. Longꝰ cõponiẜ cũ haſta ⁊ dr̃ hec locuſta ſte: q̇a pedibꝰ ſit lõgis ſicut haſta. vñ ⁊ eam greci tam maritimã ꝙ̃ terreſtrẽ aſtaton appellãt. Et dicũt ꝙ grillꝰ ſit vł aliquod animal ſiłe illi: ſm ꝙ vulgariẜ dr̃ mammalona. Eſt aũt animal ꝑuũ dẽte noxiũ: ⁊ plꝰ ꝙ̃ cetera animalia frugibꝰ nocet. De hac dicit Grego. i. xxxi. moꝛa. Matutinis hoꝛis. i. tempibꝰ vix a terra locuſte ſe ſubleuãt: qum vero eſtꝰ exarſerit tanto altiꝰ ꝙ̃to ala criꝰ volãt. Sanctꝰ aũt qnicũqꝫ ꝑdicatoꝛũ qum quieta fidei tempa conſpicit: humilis ac deſpectꝰ aſpiciẜ: ⁊ locuſte moꝛe quaſi vix a terra ſubleuaẜ. Si aũt ꝑſequtionis ardoꝛ incãdeat coꝛde celeſtibꝰ inherẽs mox quãte ſit ſublimitatis oñdit: ⁊ pulſatis alis in altũ rapiẜ: qui quietꝰ in imis toꝛpuiſſe credebaẜ. Rabanꝰ autẽ ſup. iij. cap. matth. vi. In dictis arnulphi gallearũ ep̃i repimꝰ minimũ locuſtarũ genꝰ fuiſſe ĩ deſ̃to iudee quo paſtꝰ eſt baptiſta: ⁊ vſqꝫ hodie apparẽt: ꝙ coꝛpuſculł in modum digiti manꝰ exilibꝰ ⁊ bꝛeuibꝰ in herbis facile capi unẜ: cocteqꝫ in oleo pauperũ pꝛebẽt victũ. Chry[so]stomus vero dicit: Iſte locuſte ſunt volatilia quedã immũda ſꝫ ꝑua ⁊ nõ ſatis in altũ volãtia. Locuſta etiam inueniẜ ꝓ quodã genere herbarũ: vide in atacus.

Locutꝰ ta tum participiũ de loquoꝛ: ⁊ ſcribiẜ ꝑ c: lꝫ ſcribatur loquoꝛ ꝑ q. Dicit enĩ ꝑ̃ſtianꝰ: Deponentia deſinẽtia in quoꝛ mutãt eam in cu ⁊ ſumẽtia tum faciũt ſupinũ: vt loquoꝛ locutũ ſequoꝛ ſecutuꝫ: ⁊ a genitiuo locuti addita o fit locutio.

Lodix: a lauo uas diciẜ hec lodix cis: quicq̇d in lectulo ſuperponiẜ ⁊ ꝓpꝛie pannꝰ villoſus: ⁊ ꝓdu. penultimaꝫ genitiui. vnde Iuuenalis ĩ lib. iij. ſatyra ꝑ̃ma: Magne mẽtis opꝰ nec de lodice ꝑata.

Logica. Logos grece. i. ſmo vł ratio. vñ logicꝰ ca cuꝫ. i. ſmotionalis vel rationalis. vnde logica diciẜ triuiuꝫ: quaſi ſmotionalis: q̇a cõſiſtit in ſmonibꝰ: ⁊ excellenẜ dialectica dr̃ triuiũ: q̇a ꝑ̃ alijs artibꝰ triuiũ conſiſtit in ſermonibꝰ: ⁊ inueniẜ grece declinari ꝓ eodẽ hec logice huiuſ logices. vnde logici dicunẜ triuiales vel dialectici. Itẽ logica dr̃ quedã ſpẽs medicine. i. rõnalis. vñ logici dicũẜ quidã medici: qui diſcuſſis etatũ regionũ vł egritudinũ qualitatibꝰ artis curã rõnablr̃ ſcrutãẜ. ⁊ a logica ſm quãlibet eiꝰ ſignificat õem hic ⁊ hꝫ logicalis ⁊ hoc logicale. vnde logicalr̃ aduerbiũ: ⁊ hec logicaltas tatis.

Logiſma me ſemi. gene. i. cogitatio ſermo vel ratio ſm hug. Pap. vo dic̃: logiſmus. i. cogitatio.

Logiſticꝰ ca cũ penł. coꝛꝛe. i. ſmocinalis rationalis vel cogitabilis: ⁊ diciẜ a logos.

Logiũ. a logos quod eſt ratio dr̃ hoc logiũ gij: rationabile reſpõſum. i. ſine inuolutro. Item hoc logiũ diciẜ manuale. ſ. exiguꝰ pannꝰ ⁊ duplex: auro ⁊ gẽmis ⁊ q̃tuoꝛ cõtextꝰ coloꝛibꝰ: habẽs magnitudineꝫ palmi per quadruꝫ: cui intexti erãt duodecim ꝑ̃cioſi lapides. hic pannꝰ etiã rationale dr̃: ⁊ ſuꝑhumerali circa pectꝰ põtificis annectebatur.

Logos. i. ſmo vł ratio ſm hug. vel ſm Hiero. ĩ epiſtola ad Paulinũ: In ꝑ̃ncipio inquit erat verbũ ⁊ verbum erat apud deũ: ⁊ deus erat verbũ. Logos grece multa ſignificat. nam ⁊ verbũ eſt ⁊ ratio ⁊ ſupputatio ⁊ cauſa vniuſcuiuſqꝫ rei ꝑ quã ſunt ſingula que ſubſiſtũt: q̃ vniuerſa recte intelligimus in chꝛiſto: q̇a videlꝫ chꝛiſtꝰ dr̃ verbũ ꝙ̃tũ ad patris dicẽtis manifeſtatõem: cauſa ꝙ̃tũ ad rerũ creatõem: ratio ꝙ̃tũ ad creaturarũ oꝛdinatõem: ſupputatio ꝙ̃tum ad oꝛdinatoꝛũ diſtinctionem. vide in verbum.

Logotheca. Logos cõponiẜ cũ theca quod eſt poſitio: ⁊ diciẜ hic ⁊ hec logotheca ce: qui vł que ſermonẽ facit in pplo: vł q̇ edictũ impatoꝛis vł alicuiꝰ pꝛincipis populo nũciat: ⁊ ꝓducit the.

Loligo ginis: a loliũ diciẜ hec loligo ginis: quidã piſcis vt dicũt ſepia: qui habet ſtrumã nigerrimi coloꝛis et amariſſimi ſapoꝛis plenã. vnde quandoqꝫ poniẜ ꝓ nimia amaritudine. poniẜ etiã loligo ꝓ herba amara. et a loligo diciẜ loligineꝰ nea neũ: ad loliginẽ ꝑtinẽs vł de lolegine exñs. ⁊ loliginoſus ſa ſum: plenus ⁊ abundans loliginibus.

Lolium lij gene. neuẜ: illa mala herba que creſcit inter ſegetes malũ ſemẽ facit quod ſimilr̃ diciẜ loliũ. vnde lolioſus ſa ſuꝫ: plenus lolio.

Longanimus: a longꝰ ⁊ animꝰ cõponiẜ hic ⁊ hec longanimis ⁊ hoc nime: quod etiam diciẜ longanimꝰ nima nimũ. ſ. qui nullis paſſiõibus ꝑturbaẜ: ſed ad vniuerſa ſuſtinẽda patienſ eſt. idem ⁊ magnanimꝰ: cui cõtrarium eſt puſillanimus.

Longe aduerbiũ: a lõgꝰ diciẜ. Et cõponiẜ vt alõge delõge elõge omnia quaſi in eodẽ ſenſu: ⁊ acuit penłtimã qum ſit poſitõne lõga: ſicut dixi in ſecũda ꝑte vbi egi de ſex impedimẽtis accẽtus in capitulo de impedimẽtis diſtinctõis. ⁊ hoc etiã di. hugu.

Longeuus: a lõgus ga gum ⁊ euũ cõponiẜ lõgeuus ua uum. i. longi eui. ſ. ſenex. vnde hec longeuitas tatis. i. lõgi eui vita vł etas. ⁊ a genitiuo lõgeui addita tas fit lõgeuitas: ⁊ ꝓducit ge.

Longinquꝰ: a lõgus diciẜ lõginquꝰ qua quũ. i. remotus ⁊ cõparaẜ quioꝛ quiſſimus. ⁊ a genitiuo lõginqui addita tas fit hec lõgin꙯q̇tas tatis.

Longo gas in lõgus vide.

Lõgiturnus: a lõgus diciẜ lõgiturnꝰ na nũ. i. diuturnus lõge durans: ⁊ cõparaẜ. ⁊ a gtõ lõgiturni addita tas fit hec lõgiturnitas. i. diuturnitas: Baruch. iiij. ca. In lõgiturnis diebꝰ. ⁊ in. iij. e. Ut ſcias ſiml vbi ſit lõgiturnitas vite. vł ſm aliã lrãm: Ubi ſit lõgiturna vita.

Lõgus: a lyen diciẜ lõgꝰ ga gum: q̇a ſit poꝛꝛectũ ad modum lyenis: ⁊ cõparaẜ lõgꝰ gioꝛ giſſimus. vnde longegius giſſime aduerbiũ: ⁊ hec lõgitudo dinis. Lõgꝰ cõponiẜ vt bilõgus: oblõgus: ſemilõgus. Itẽ tamlõgus ꝙ̃lõgus. i. valde lõgus. Et ſcias ꝙ lõgus ⁊ lõgũ habẽt u ſimplex poſt g: ſed in alijs terminatiõibꝰ huiꝰ nomĩs lõgꝰ nõ eſt u poſt g: vt lõga lõge lõgo lõgam lõgis lõgos lõgas lõgoꝛũ lõgarũ. Item a lõgus deriuaẜ lõgo gas gaui. ⁊ eſt lõgare lõgum facere vł differre. Et cõponitur vt delõgo gas. i. valde lõgare vł curtare. Dilõgo gas: diuerſis modis vł in diuerſas partes lõgare. Elõgo gas: extra vł valde lõgare. Pꝛolõgo gas. i. ꝓcł lõgare. Lõgo actiuũ eſt cum omnibꝰ ſuis cõpoſitis: ⁊ nõ habet u poſt g.

Lophos. i. ceruus. ⁊ inde poniẜ tragelophus.

Loq̃culꝰ la lũ penł. coꝛꝛe. i. aliquãtulũ loquax.

Loquax: a loquoꝛ queris diciẜ loquax cis gene. omnis. i. aſſiduus vł abundãs in locutõe. ⁊ cõparaẜ loquacioꝛ quaciſſimus. vnde loquaciter cius ciſſime aduerbiũ: ⁊ hec loquacitas tatis. i. abundans locutio: et lõq̃culus cula culum.

Loquela le per vnũ l ꝓdu. penł. ⁊ dr̃ a loquoꝛ. Et ſcias

ꝙ Grego. in viij. moꝛa. tractãs illud Job: Uſqꝫquo lo
queris talia? ſic dicit: Uis ⁊ ſumma loquẽtiũ quadri
faria qualitate diſtinguit᷑. Sunt enim nõnulli quos
ſentiẽdi ac dicẽdi amplitudo dilatat. ⁊ ſunt nõnulli
quos ſentiẽdi ſimꝪ ⁊ dicẽdi inopia anguſtat. ⁊ ſũt nõ-
nulli qui efficaciam dicẽdi habẽt: ſed acumẽ ſentiẽdi
nõ hñt. ⁊ ſunt nõnulli qui acumẽ ſentiẽdi ſubnixi ſũt:
ſed ex inopia locutõis obmuteſcũt. In quibꝰ nimiruꝫ
quattuoꝛ dicẽdi qualitatibꝰ ſola crimini tertia ſubia-
cet: que h̅ ſibi ꝓ locutiõe arripit ad qͦ ꝑ ingeniũ non
aſſurgit. Nam ꝑ̄ma laudãda ẽ que vtroqꝫ valẽter pol
let: ſecũda miſeranda que vtroqꝫ humiꝉr caret: tertia
v̄o deſpiciẽda atqꝫ repͥmẽda: q̄ dũ ſmone ſe erigit ſen-
ſu iacet: quarta adiuuãda: q̄ explere qͦ ſentit nõ valet
q̄ mẽbꝛis inflatõe tumeſcẽtibꝰ ſimꝪ ad aures audiẽtiuꝫ
vaſta: ſed vacua ꝓcedit.

L oquẽdꝰ da dũ: in loquoꝛ queris vide.

L oquoꝛ queris locutũ. vnde hic locutoꝛ toꝛis: ⁊ hec lo-
cutio onis. Et cõponit᷑ loquoꝛ cũ nominibꝰ ⁊ dicit᷑ do
ctiloquꝰ qua quũ: ⁊ tuꝛpiloquꝰ qua quũ: ⁊ antiloquꝰ
qua quũ: qui ꝑ̄mo loquit᷑. ⁊ mꝉtiloquꝰ qua quũ: ⁊ ſtul
tiloquꝰ qua quũ. vnde hoc doctiloquiũ dulciloquiuꝫ
turpiloquiũ multiloquiũ ſtultiloquiũ antiloq̄uꝫ quij
.i. ꝑ̄ma locutio. Iteꝫ cõponit᷑ vt diuerſiloquꝰ qua quũ
vnde hoc diuerſiloquiũ. ⁊ ſcribunt᷑ ꝑ̄dicta per q̄ ⁊ nõ
per c. Item loquoꝛ cõponit᷑ cũ ꝑ̄poſitõibꝰ ⁊ dicit᷑ al-
loquoꝛ queris. i. loqui ad vnũ. vnde ex vi ꝑ̄poſitionis
cõſtruit᷑ cũ accuſatiuo rei rõnalis: vt alloquoꝛ te. i. lo-
quoꝛ ad te. Et eſt alloqui oꝛãtis ⁊ iubentis: eloqui v̄o
oꝛatoꝛis eſt: obloqui obtrectãtis. ⁊ colloquoꝛ queris
.i. ſimꝪ loqui. vnde h̅ colloquiũ: cõſiliũ vꝪ cõcio vꝪ qͦ
vulgo dicit᷑ plamẽtũ. Eloquoꝛ queris. i. valde vꝪ oꝛna
te vꝪ aperte loqui vꝪ manifeſte enũciare. ⁊ eſt oꝛatoꝛis
vt dictũ eſt. vnde hoc eloquiũ. Preloquoꝛ queris ꝑ̄lo
cutus ſum. i. ante loquoꝛ. vnde hoc ꝑ̄loquiũ. Prolo-
quoꝛ queris. i. ꝓ alio loqui: vꝪ in cõſpectu ⁊ palã loq̄:
vꝪ ꝓcul loqui. vnde hoc ꝓloquiũ. Obloquoꝛ q̄ris. i. cõ
tra vel male vel detractiue loqui: ⁊ eſt obtrectãtis vt
dictũ ẽ. Reloquoꝛ q̄ris. i. iterũ vꝪ retro loqui. Loquoꝛ
⁊ eius cõpoſita ſunt deponẽtia: ⁊ coꝛripiũt hanc ſylla
bam lo vbiqꝫ. vnde facetꝰ: Pauca loqui debet q̄ vult
vꝛbanꝰ haberi. Et in ſupi. ⁊ in omnibꝰ verbalibꝰ ⁊ in ꝑ-
ticipijs ꝑ̄teriti tp̄is mutãt q in c ſm hug. Et a loquoꝛ
inuenit᷑ loquẽdꝰ da duꝫ: quum tamẽ loquoꝛ nõ habeat
ꝑticipiũ in dus: ſicut nec ⁊ alia v̄ba deponẽtia. ⁊ ideo
loquẽdꝰ debꝫ exponi in actiua ſignificatõe: ſicut vult
ꝑ̄ſcianꝰ in q̄rto lib. In dus inquit q̄dam foꝛma ẽ parti
cipialis. i. q̄ terminatõem habet ꝑticipioꝛũ futuri tp̄is
paſſiuoꝛũ: ⁊ ſigt̄ dignũ eſſe aliquẽ eo ꝙ demõſtrat᷑:
vt laudandꝰ. i. laude dignus: loquẽdus dignꝰ loq̄: de
quo loqunt᷑ hoies. Uel põt dici ꝙ loquoꝛ olim fuit
verbũ cõmune: ⁊ ſic loquẽdꝰ eſt eius participiũ: quia
mꝉta fuerũt olim cõmunia q̄ modo ſunt deponentia
vt vult ꝑ̄ſcianꝰ in vndecimo li. Itẽ ſcias ꝙ h̅ aduerbiũ
nõ cõponit᷑ tm̄ cũ tribꝰ v̄bis. ſ. nequeo neſcio nolo. vñ
nõloquoꝛ nõ põt eſſe cõpoſitũ. vnde in actibꝰ apꝉoꝛuꝫ
vbi dicit᷑: Nõ poſſumꝰ q̄ audiuimꝰ ⁊ vidimꝰ nõ loqui
ſunt due partes nõ loqui. Itẽ nota ꝙ cõſueuit dubi-
tari de illa latinitate ſcripta in euangelio luce: Sicut
locutꝰ eſt ad patres nr̄õs abꝛaam ⁊ ſemini eiꝰ i ſecula.
videt᷑ eñi incõgrua q̄a datiuꝰ copulat᷑ accuſatiuo. Ad
hoc dico ꝙ abꝛaam eſt datiui caſus ſicut ⁊ ſemini. ſed
tũc videt᷑ ibi abuſio: q̄a iſti duo datiui apponunt᷑ huic
determinatiõi ad patres: ⁊ h̅ bñ põt fieri: q̄a ponit᷑ lo-
co datiui ad patres. i. patribꝰ: ſicut dr̄: loquoꝛ ad te. i.
tibi. Animaduerte etiã ꝙ vt dicit ꝑ̄ſcianus: Deponen-
tia deſinẽtia in quoꝛ mutãt eam in cu: ⁊ ſumẽtia tũ fa
ciũt ſupinũ: vt loquoꝛ locutuꝫ ſequoꝛ ſecutũ.

L oꝛamẽtũ: a loꝛũ ri dicit hoc loꝛamẽtũ mẽti: ⁊ dicũt᷑ lo-
ramẽta plura loꝛa vꝪ laquearia: vꝪ in parietibꝰ tabule
vꝪ aliqua ligna que nectunt᷑.

L orarius. a loꝛũ dicit᷑ loꝛariꝰ raria rariũ: qͦ ad loꝛũ ꝑti-
net vꝪ toꝛtꝰ vꝪ ſolutꝰ vꝪ ligatꝰ: ⁊ hic loꝛariꝰ. i. toꝛtoꝛ.

L oꝛeꝰ rea reũ. i. toꝛtꝰ vꝪ ſolutꝰ vꝪ ligatꝰ vel ad loꝛũ ꝑtinẽs
⁊ deriuat᷑ a loꝛum.

L oꝛica: a loꝛũ deriuat᷑ hec loꝛica ce penꝉ. ꝓdu. quia loꝛꝭ
caret. Solis enim circulis ferreis cõtexitur. vnde dici
tur loꝛica quaſi loꝛis carens: ⁊ eſt etymologia. ⁊ inde
loꝛicatus cata catũ: qui habet loꝛicã vꝪ loꝛica indutꝰ.
⁊ loꝛico cas caui. i. loꝛicã induere. Et cõponit᷑ vt collo-
rico cas. i. ſimꝪ loꝛicare. Deloꝛico cas. i. valde loꝛicare:
vꝪ diuerſis modis loꝛicare: vꝪ potiꝰ loꝛicã exuere vꝪ ver
berare. Eloꝛico cas. i. loꝛicã exuere. Illoꝛico cas. i. loꝛi-
cam induẽ. Preloꝛico cas. i. añ loꝛicare. Reloꝛico cas
.i. iterũ loꝛicare vꝪ loꝛica expoliare. Et ẽ actiuũ cũ om-
nibꝰ ſuis cõpoſitis: ⁊ ꝓducit ri.

L oꝛico cas: in loꝛica vide.

L o[illegible]s. Loꝛũ cõponit᷑ cũ pes: ⁊ dr̄ loꝛipes pedis gene.
cõmunis. i. claudꝰ q̄ habet pedes toꝛtos ad ſimilitudi-
nem loꝛi: vꝪ q̄ habet pedem ligneũ quibuſdã loꝛis reli
gatũ: ⁊ coꝛ. penꝉ. tam in ntõ q̄ꝫ in gtõ. Iuuenalis: Lo-
ripedẽ rectꝰ derideat ethiopẽ albꝰ.

L oꝛum: a licio cis dr̄ hoc loꝛũ ri. i. coꝛrigia vꝪ coꝛiũ vꝪ ha
bena freni: ⁊ ꝓducit lo. Hoꝛatiꝰ in epi. Seruꝰ habẽs ꝑ̄-
cium loꝛis nõ [illegible]teris aio.

L oth interp̄tat᷑ declinãs vꝪ inuictꝰ: q̄a factis ꝫodomoꝛũ
nõ cõſentit: ſed eoꝛũ illicita carnis incẽdia declinauit
vide etiam in ebꝛius.

L otio: a loti gtõ de lotꝰ ta tũ: addita o fit hec lotio onis
.i. ablutio vꝪ lauatio.

L otiũ tij dr̄ a lauo uas laui lotũ. ⁊ eſt lotiũ lixiuiũ cum
quo veſtes abluunt᷑: vꝪ lotiũ dr̄ vꝛina. ⁊ vt dicũt: Uri
nas hoim: ſed lotia dic aſinoꝛũ.

L otus: a lotu vltimo ſupino de lauo uas addita s fit lo
tus ta tũ. i. ablutꝰ. Et cõponit᷑ vt illotꝰ ta tũ. i. nõ lotus
vꝪ immũdꝰ. Et ſcias ꝙ ſupi. de lauo uas facit lotũ ſm
vſuꝫ modernoꝛũ. Inuenit᷑ etiã lautũ ⁊ lauatũ. vnde la
uatꝰ ta tũ: ⁊ hec lauatio ſm antiquos. Et vt dic̄ grecif.
Lotũ vꝪ lautũ triplicat᷑ ſiue lauatũ.

L ante U

L ubꝛicus: a laboꝛ beris deriuat᷑ lubꝛicꝰ ca cum. i. labilis.
Prop̄e lubꝛicũ eſt illud quod q̄ꝫto magis tenet᷑ tanto
magis labit᷑: vt anguilla. Et etiã illud dicit᷑ lubꝛicũ in
quo quis labit᷑: vt via lutoſa ⁊ aquoſa ⁊ glacies. vn-
de in pſaꝉ. Fiat via illoꝛũ tenebꝛe ⁊ lubꝛicũ. Et hinc lu
bꝛico cas. i. labi vel vacillare: ⁊ coꝛripit bꝛi. vnde Pru-
dẽtiꝰ: Lubꝛica incertꝰ dubia ſub imagine viſus: ſcdm
hug. Et vt dicit Papias: Lubꝛicꝰ differt a labili: quia
labile eſt qͦ labit᷑ ſicut fluuiꝰ. lubꝛicũ non dr̄ ꝓ̄p̄e q̄a
labit᷑: ſed in quo quis labit᷑. Item lubꝛicus dicit᷑ quic-
quid labit᷑ dum tenet᷑: vt piſcis: ſerpens. vnde verſus:
Labilis eſt fluuiꝰ dicat᷑ lubꝛicꝰ anguis. Item lubꝛicus
aliquando dicit᷑ leuis vitioſus vanus friuolus ineptꝰ
laſciuꝰ luxurioſus.

L uca ce quedam ciuitas dicta a luce defluens: q̄a olim
multũ eluxit. vnde hic ⁊ hec lucenſis: ⁊ lucanus cana
canum patrium.

L ucanar:a lucꝰ dicit᷑ hoc lucanar naris: fouea in luco
ꝛ pꝛodu.penl᷑. tam nti ꝙ̃ gti.

L ucanica:a lucania dicit᷑ hec lucanica ce:qͦdam genꝰ
cibi: ꝛ vt dicũt salſucia: q̇a pꝛimo ĩ lucania eſt facta.ꝛ
coꝛꝛipit penultimã.

L ucaniſta: a lucanꝰ dicit᷑ hic ꝛ hec lucaniſta niſte:qui
legit lucanũ vl᷑ imitat᷑.

L ucanꝰ.A lux dicit᷑ hic lucanꝰ cani:q̇dam poeta: q̇a in-
ter alios poetas eluxit. ꝛ vt dilucide tractaret longuꝫ
conſtructõis hẏpbaton ſemꝑ euitauit. vnde lucanus
na nũ adiectiue:poteſt eſſe patriũ vl᷑ gentile: ꝛ hec lu-
cania ꝓuincia vltra romã. Item inuenit᷑ hec luca ce:q̄
dam ciuitas.vnde lucanꝰ na nũ:patriũ:ꝛ hic ꝛ hec lu-
cẽſis ꝛ hoc ſe. Iteꝫ inuenit᷑ hic lucanꝰ ni.i.ſplẽdoꝛ ma-
tutinꝰ.ꝛ tũc cõponit᷑ vt antelucanꝰ ni.i.eruptio auro-
re ante lucẽ canẽs.i.albẽs. ꝛ adiectiue antelucanꝰ na
nũ.i.ante lucem ſurgens.ꝛ ꝓducit ca ſyllabã.

L ucar:a lucꝰ dr̃ hoc lucar caris:pecunia vl᷑ ꝑciũ ex luco
collectũ:qͦd vulgo dr̃ ſiluaticuꝫ:ꝛ foꝛeſtage gallice. ꝛ
ꝓdu.penl᷑.gti. Itẽ inuenit᷑ hic lucar caris maſ.ge.pꝛo
q̈dam aue q̄ pulcre ꝛ dulciter canit ꝑ̃mo mane qñ lux
emanat: ꝛ tũc lucar dr̃ a luce: ꝛ coꝛ.penl᷑.gti.

L ucas interꝑ̃tat᷑ ip̃e ꝯſurgẽs vl᷑ ipſe eleuãs. ꝛ dr̃ lucas a
luce: ip̃e enĩ fuit cõſurgẽs a mũdanoꝛũ amoꝛe:el[illegible]s
ſe in amoꝛẽ dei ꝑ contẽplatõem. fuit etiã lux mũdi eo
ꝙ mũdũ illuminauerat vniuerſum:matth.q̇nto:Uos
eſtiſ lux mũdi. Lux aũt mũdi dr̃ ip̃e ſol:que quidẽ lux
habet in ſitu ſublimitatẽ:in aſpectu debilitatẽ:Eccle.
xi. Dulce lumẽ ꝛ delectabile eſt oculis videre ſolem: ĩ
motu velocitatẽ. Heſter.ij.ca.q̈rto: Magna eſt terra
ꝛ excelſuꝫ celũ:ꝛ velox curſus ſolis. In effectu vtilita-
tem:qꝛ ſicut dicit Ariſto. Homo generat hoĩem ꝛ ſol.
ſic lucas habuit ſublimitatẽ ꝑ celeſtiũ cõtemplatõeꝫ:
delectabilitatẽ ꝑ dulcẽ cõuerſatõem:velocitatẽ ꝑ fer-
uentẽ ꝑ̃dicatõem:vtilitatẽ ꝑ doctrine ſue ꝯſcꝑ̃tiõem.
Et dicit Hiero. Lucas fuit natõne anthiochenꝰ: arte
medicꝰ:apl᷑oꝛũ diſcipulꝰ: poſtea paulũ ſecutꝰ eſt vſqꝫ
ad cõfeſſiõem eius ſuiẽs fuit dño ſine crimine. Nam
neqꝫ vxoꝛẽ vnq̃ꝫ neqꝫ filios carnis ꝓpagatõis habens
octogeſimoq̈rto anno vite ſue ſpũſancto plenꝰ in biti
mia obijt ibiqꝫ ſepultꝰ fuit: Quum quidẽ oſſa regnante
Cõſtãtino cõſtãtinopolim ſunt poſtea trãſlata atqꝫ
a cõſtãtinopolitanis miro fauoꝛe ſuſcepta.

L ucellũ li dimi.paruũ lucrũ.

L ucenſis:in lucanꝰ exponit᷑.

L uceo ces xi. Et componit᷑ vt alluceo ces xi:valde vl᷑ ad
aliq̇d lucere. Colluceo ces xi:ſiml᷑ lucere. Diluceo ces
xi:diuerſis modis lucere vl᷑ diuerſim lucere. inde hͦ di-
luculũ. Eluceo ces xi. Illuceo ces xi.i.intro vel valde
lucere. Interluceo ces xi.i.inter aliqua lucere: vel luci
eſſe peruiũ. Perluceo ceſ.i.ꝑfecte lucere. Pꝛeluceo ceſ
xi.i.ante lucere. Itẽ luceo cõponit᷑ cũ poſt vl᷑ ꝓcul vel
poꝛꝛo:ꝛ dr̃ poſtluceo ces vl᷑ potiꝰ polluceo ces. Item
componit᷑ vt reluceo ces:iterũ lucere. Subluceo ces
.i.ſubtus vl᷑ parũ lucere. Trãſluceo ces.i.vltra vſqꝫ ad
aliã partẽ lucere. Et ab omnibꝰ iſtis inchoatiua. Luce
ſco ſcis:eluceſco ſcis:colluceſco ſciſ. Et ab omnibꝰ iſtis
deſcẽdũt impſonalia actiue terminatõis:vt lucet luce
ſcit. Et q̇a qͦd lucidũ eſt aptũ eſt:ideo lucere ponit᷑ quã
doqꝫ ꝓ certũ eſſe vl᷑ apparere : tam ꝑſonal᷑r ꝙ̃ impſo-
nal᷑r. Iteꝫ lucere ponit᷑ pꝛo eſſe peruiũ luci vl᷑ viſui:vt
ſepes iſta lucet.i.ꝑuia luci ꝛ viſui eſt. Luceo cũ omni-
bus ſuis cõpoſitis eſt neutrũ:ꝛ caret ſupi.ꝛ facit pꝛete
ritũ in xi: ꝛ vbiqꝫ ꝓducit hanc ſyllabã lu.vñ in auroꝛa
dicit᷑:Angelico lucet ſepe coloꝛe ſathan. Et ſcias ꝙ lu
ceo deberet facere luctũ in ſupi. ſicut dicit ꝑ̃ſcia. vide
in tertia ꝑte in tractatu de ꝑ̃teritis ſecũde cõiugatõis
in fine. Item vt vult ꝑ̃ſcia . luceo deriua t᷑ a lux vt ha-
bes in ſecũda ꝑte:vbi agit᷑ de accentu verboꝛũ in fine.
Sed ſm hug.a luceo ces deriuat᷑ lux cis.

L ucerna:a luciniũ vel a luce dicit᷑ hec lucerna ne:quaſi
inter ſe lucem ardẽs:eſt tamẽ bꝛeuis hec ſyllaba lu.vñ
Perſiꝰ: Diſponite pĩguẽ nebulã doꝛmire lucernã.vñ
hec lucernula le dimi. ꝑua lucerna.ꝛ hoc lucernariuꝫ
narij.i.candelabꝛũ:quia ſuſtinet lucernaꝫ.ꝛ lucerno-
ſus noſa noſum:plenꝰ lucernis. ꝛ lucernariꝰ naria riũ:
qͦd ꝑtinet ad lucernaꝫ . ꝛ hic lucernariꝰ narij:qui facit
lucernas.ꝛ hec lucernaria narie:vxoꝛ eiꝰ: vl᷑ etiaꝫ mlr
faciẽs lucernas. Et ſcias ꝙ ſm Gꝛego.lucerna dicitur
quaſi lux in teſta:ꝛ eſt etymologia.ꝛ ſm hoc põt con
uenire chꝛiſto qui luce ſue deitatis coniũxit teſte nr̃e
fragil᷑ humanitatis in vnitate ꝑſone.

L ucernula le dimi.parua lucerna.ꝛ coꝛꝛ.penl᷑.

L ucibilis:a luceo ces dicit᷑ hic ꝛ hec lucibilis ꝛ hoc bile
quod eſt aptum vt luceat. ꝛ differt a lucidus: vide in
lucidus.

L ucidarium cidarij:quidaꝫ liber in quo ml᷑ta elucidan
tur.ꝛ dicit᷑ a lucidꝰ.

L ucidꝰ.a lucidꝰ deriuat᷑ lucido cidas:ꝛ eſt lucidare luci
dum facere aꝑire exponere declarare vl᷑ manifeſtare.
Et componit᷑ vt allucido cidas.i.valde vl᷑ iuxta vl᷑ ad
aliquid lucidare. Ablucido cidas.i. obſcurare tergere
vl᷑ cooꝑire. Dilucido cidas.i. diuerſis modis lucidare.
Elucido das.i.valde vl᷑ extra vl᷑ aperte lucidare. Illu-
cido cidas:perlucido cidas:relucido cidaſ. Lucido cũ
omnis ſuis cõpoſitis eſt actiuũ:ꝛ coꝛꝛipit ci. ꝙ autem
dicit᷑ lucido quaſi lucem do: etymologia eſt nõ cõpo
ſitõis vl᷑ deriuatõis oſtenſio.

L ucidulꝰ la lũ penl᷑.coꝛꝛe.aliquãtulũ lucidꝰ.

L ucidꝰ da dũ dicit᷑ a luceo ces. ꝛ differt a lucibili: q̇a lu-
cidũ eſt quod aliũde illumĩat᷑: lucibile vero eſt quod
ꝑ ſe lucet. ꝛ cõparat᷑ lucidꝰ dioꝛ diſſimꝰ.vñ lucide diuſ
ſime aduerbiũ: ꝛ hec luciditas tatis.ꝙ aũt lucidꝰ dicit᷑
quaſi luci datꝰ etymologia eſt.

L ucifer.a lux ꝛ ferͦ cõponit᷑ lucifer ra rũ penl᷑.coꝛꝛep.i.
lucẽ ferẽs.ꝛ hic lucifer feri.i.venꝰ vl᷑ ſol. ꝛ hec lucifera
fere.i.luna:q̇a pꝛe alijs ſtellis iſte ferũt lucẽ . Lucifer
aũt ſolẽ pꝛecedẽs ꝛ mane nũcians tenebꝛas noctis lu-
mine ſui fulgoꝛis aſꝑgit. Lucifer etiã metaphoꝛice dr̃
q̇dam angelꝰ malꝰ.vide in veſper.

L ucifluꝰ a um.a fluo is ꝛ lux cõponit᷑.

L ucifuga ge cõmunis gene.lucem fugiẽs:a lux ꝛ fugio
gis componit᷑.vnde hec lucifuga ge:dicit᷑ q̄dam auis
q̄ ſemꝑ fugit aſpectũ diei: ꝛ coꝛꝛipit fu.

L ucigena gene penl᷑tima coꝛꝛepta generis cõmunis.i.
luce genitꝰ vl᷑ genita.

L ucina:a lux dicit᷑ hec lucina ne: dea partꝰ.ſ. Iuno vel
pallas vl᷑ diana vl᷑ lucana. Et dicit᷑ lucina:q̇a naſcenti
bus ꝑ̃beat lucem:vl᷑ q̇a pꝛeſit ĩ luce naſcẽtibꝰ ꝛ eos re-
cipit ꝛ fouet vt fingũt poete: ꝛ dempta media ſyllaba
dr̃ hec luna.ꝛ ꝓducit lucina penl᷑.ſicut ꝛ alia denoia-
tiua deſinẽtia in na:ſicut vult ꝑ̃ſcianꝰ. ꝛ ĩ greciſta dr̃:
Ipſaqꝫ caſtrẽſis ſiml᷑ ꝛ lucina ruralis.

L ucinia nie dicit᷑ a luce:auis q̇daꝫ eſt q̄ mane canere in-
cipit ſic dicta:quia cantu ſuo ſig̃t oꝛtũ diei:quaſi luci-
da.hec eadem dicit᷑ acredula . hec vulgo dicit᷑ roſmo-
lus.i.philomena. Hoꝛatius in ſermo . Lucinias ſoliti
impẽſa pꝛandere coemptas.

L ucinium cinij: cincendela lucerne: quia det lumen. Et dicitur a luce.

L ucino: a luce dr̄ lucino nas. i. ſuadere vel quaſi luci vicinare. Et componiť vt allucino nas. i. iuxta lucinare Ablucino nas. i. a luce abſentare: alienare. Et eſt actiuũ cũ oībus ſuis ɔpoſitis: ⁊ cor. ci.

L ucratiuus ua uum. i. acquiſitus qđ alqs lucrať: vľ per quod quis lucrať: ⁊ diciť a lucrũ cri.

L ucrificatio. lucrum ɔponiť cum facio: ⁊ dr̄ lucrifacio cis. i. acquirere: ⁊ acuit fa i pma ſcđa ⁊ tertia perſona preſentis temporis.

L ucrifio fis ex lucr ⁊ fio ɔponiť. i. acquiri.

L ucrinus ni maſ. ge. quidã lacus dictus a lucr: qr olim per copiã piſciũ vectigalia magna preſtabat. ⁊ hic lucrinus na num penľ. ꝓduc.

L ucror craris cratus. i. acquirere. vñ hoc lucr cri. i. acquiſitio. ⁊ hinc lucroſus ſa ſum. i. plenus lucro. et cõpať. Lucror ɔponiť vt collucror craris. i. ſimul lucrari. et eſt deponens cũ oībus ſuis compoſitis. ⁊ corripit lu naturalr̄, vide in opinio.

L ucta cte: in luctor vide.

L uctificus ca cum: penuľ. correpta: qui facit vľ deſignat luctum: vel de quo habetur luctus. ⁊ componiť a luctum ⁊ facio facis.

L uctor: a lucta deriuať luctor ctaris ctatus ſum. ⁊ ɔponiť: vt colluctor ctaris. i. ſimľ luctari. obluctor ⁊ reluctor ctaris: in codẽ ſenſu. ſ. ɔtraluctari ⁊ reſiſtere. Lucta aũt cte. i. pugna dr̄ a latus teris: ⁊ diciť ſic a complexu latex: quibus cõminus certantes innituť: qui greca appellatione athlete vocanť.

L uctum eſt ſupinũ de lugeo ges. ⁊ etiã ſm regulã ď luceo ces: ſed deficit in frequẽti vſu.

L uctuo ctuas. i. flere: a luctus diciť.

L uctuoſus ſa ſũ: plenꝰ luctu a luctꝰ dr̄: ⁊ compatur.

L uctus tus tui. i. ploratus: a lugeo ges dr̄.

L ucublandus da dũ. i. lucens blande. ⁊ componiť a luceo ⁊ blandꝰ. ⁊ compať lucublandꝰ dior diſſimus. vñ lucublande dius diſſime aduerbium. i. blande blãdiꝰ vel blandiſſime lucens.

L ucubratio: a lucubro bras dr̄ hec lucubratio onis: et inde hec lucubratiuncula le dimi. i. vna modica vigilia ſcꝫ ſtudiũ vel vigilãtia vnius noctis vľ minimũ de luce. vide in lucubro bras.

L ucubratiuncula: in lucubratio vide.

L ucubro bras: a luceo ces dr̄ hoc lucubr bri: modicum lumẽ: vľ modicus ignis qui ſolet ex ſtuppa ⁊ cera fieri. ſed vñcũq; fiat ſic dr̄: ⁊ fit in vmbra. Ideꝫ ⁊ lucubra dr̄. vñ lucubro bras. i. vigilare: ⁊ ꝓpe lucubrare eſt ad lucubr. i. ad lucernã in nocte vigilare. Item lucubrare eſt par lucere. vnde hec lucubratio onis. ⁊ hec lucubratiuncula dimi. Itẽ a lucubro bras lucubratꝰ ta tũ i. par lucens: ⁊ compať lucubratꝰ tior tiſſimus. vñ lucubrate tius tiſſime aduer. Itẽ a lucubrare lucubre. i. mane vľ vigilanter: ⁊ corri. cu.

L ucubr bri: in lucubro bras vide.

L uculentus: a luce ⁊ lẽtos quod ẽ plenũ componiť luculentus ta tum. i. plenus luce. i. clarꝰ: aptus: ſplẽdidꝰ vñ ⁊ homo diciť luculẽtus qui eſt lingua clarꝰ: ⁊ ſermone ſplẽdidus. Et ɔpať luculẽtus tior tiſſimus. vñ luculẽter tiuſ tiſſime aduerbiũ. ⁊ hec luculẽtia tie: claritas ⁊ lucis plenitudo. ⁊ hec luculẽtitas tatis. inde ⁊ luculẽto tas. i. luculẽtum facere.

L uculeũ: genus albi marmoris: ⁊ naſciť i Choo inſula cui Lucullus nomẽ dedit: qui delectatꝰ in illo pmuꝫ id Roma vexit vľ aduexit. ſolũq; pene hoc marmor ab amatore nomẽ accepit.

L uculus li. i. paruus lucus.

L ucus ci maſ. ge. i. denſitas arbor ſoli luceꝫ detrahens i. nemus adeo denſum ꝙ ſol ibi lucere nõ pōt. vñ per ɔtrariũ dr̄ lucus a lucendo ſꝫ Hug. Papias dic̄: Lucus dictus catha antiphraſim. i. ꝑ antiphraſim qr careret luce ꝑ nimia arbor vmbra.

L udibilis: a ludo dis diciť hic ⁊ hec ludibilis ⁊ hoc le aptus ludo vľ ad ludendũ.

L udibriũ brij. i. deriſio ⁊ qđ illudiť. Et diciť a ludo dis. vel ludibrium eſt aliqua res que ludo ⁊ contemptui habere digna ẽ: Macha. libro. ij. caplo. viij. Ludibrio habite ciuitatis iniuriam.

L udibundus da dum. i. ludo plenus ⁊ ſimilis ludẽti. et dicitur a ludo dis.

L udicrum: a ludo dis dr̄ hoc ludicr cri. i. ludus. ⁊ ludicrus cra crũ: ⁊ hic ⁊ hec ludicris ⁊ hoc cre. ⁊ in plurali ludicres ludicra: nõ ludicria vt vult Priſci. ⁊ ſunt i eodem ſenſu. ſ. ludo plenus: vľ qđ ludis geriť. vñ ludicroſus ſa ſum: plenꝰ ludicris vľ ludibiľ ſm Hug. Papias vō dicit: Ludicra ſunt ludor carmina: vľ turpia ⁊ inboneſta: vľ certamina que in ludis geruntť: ⁊ cor. naturalr̄. vnde in aurora dicitur: Ludicra dicturuſ ocia noſtra voces.

L udificor: ludus cõponiť cum facio ⁊ dr̄ ludificor carl i. ludendo deridere ⁊ modeſte: ⁊ ẽ deponẽtale. vñ Terentius: Poſtq; ludificatus eſt virginẽ. ſed antiq dicebant ludifico cas in actiuo genere: ⁊ cor. fi.

L udius: a ludo dis dr̄ hic ludius dij. i. ioculator. vñ hec ludia die. i. ioculatrix.

L udix cis fe. ge. quedam veſtis eſt: ⁊ dr̄ a ludo dis: ⁊ dicunť ludices veſtes a ludis theatri. Quum enĩ egrediebanť de ludi ꝓſtibulo: iuuenes har velamento tegebant caput ⁊ faciem ne cognoſcerenť: qr ſolebat erubeſcere qui lupanar intrauit.

L udo dis luſi ludere luſum. vnde hic luſor ſoris: ⁊ h ludus di: ⁊ ludens tis: Prouerbi. xxvi. cap. Sicut noxiꝰ eſt q mittit lanceas ⁊ ſagittas in mortẽ: ſic vir q fraudulenť nocet amico ſuo: ⁊ quum fuerit dep̄henſus dic̄ ludẽs feci. Ludo componiť: vt alludo dis. i. illidere vľ ɔſonare: ɔgruere: ɔcordare: vt hoc alludit ad hiſtoriã. abludo dis. i. diſcrepare: diſſonare: diſcordare: ceſſare. colludo dis. i. ſimul ludo. deludo dis. i. deridere. diludo dis. i. diuerſis modis ludere: vel i diuerſis ptibus ludere. eludo dis. i. deridere: decipere. illudo tibi ⁊ illudo te. i. derideo in codẽ ſenſu cũ nominatiuo et accuſatiuo ɔſtruiť. preludo dis. i. ãte ludo. ꝑludo dis i. ꝑfecte ludo. proludo dis. i. ꝓcul vel ꝓ alio vel añ ludo. obludo. i. male ⁊ ɔtrarie ludo: vel ɔ̃ ludentem ludo. reludo dis. i. retro vel iter ludo. Et ſcias ꝙ ludo ⁊ eius ɔpoſita faciunt preteritũ in ſi ⁊ ſupinũ i ſũ: ⁊ ꝓducit vbiq; hãc ſyllabã lu. Hora. in poetria: Ludere qui neſcit cãpeſtribus abſtinet armis. ⁊ ſũt neutra preter deludo eludo ⁊ illudo ſm ꝙ ɔſtruunť cũ actō q actiua ſunt. Deludo alee habes in elemoſyna.

L udulus li penľ. cor. dimi. paruus ludus.

L uecula le dimi. parua lues.

L ues: a luo luis ꝓ deturpare dr̄ hec lues luis. i. macula ſordes: vel peſtilẽtia: morbus repentinus: vel dr̄ a labe vel a luctu: qr luctuꝫ faciat. Eſt enĩ repentinus languor ſimul cum morte veniens.

L ugeo ges xi ctum gere. i. flere. ſed vt dixi in fleo fles: lugere eſt cũ aliqbus dictis miſerabilibꝰ ⁊ habitꝰ muta-

tione flere. Lugeo ꝯponiť: vt collugeo ges. i. ſiľ lugere elugeo ges. i. valde lugere. ⁊ hinc inchoatiua lugeſco collugeſco ſcis: elugeſco. ꝙ aũt dr̄ lugeo q̃ſi luce egeo ⁊ lucens q̃i luce egens: etymo. ē Lugeo cũ oĩbus ſuis ꝯpoſitis ē neutri: ⁊ facit p̃teritũ in xi: ⁊ ſupinũ in ctum ⁊ ꝓduč hãc ſyllabã lu vbiq̧. vñ Ouidi⁹ in epi. Infelix que p̃ma vix lugebat ademptum.

Lugubris: a lugeo ges dr̄ hic ⁊ hec lugubris ⁊ hoc bre i. flebiľ. vñ lugubriť aduer. ⁊ corri. gu naturaľr.

Liuidus da dũ. i. maculoſus: vľ lue. i. tabe fluens. ⁊ diciť a lues. ⁊ liuidus etiã inueniť ꝓ eodem.

Lumbago: a lumbus dr̄ hec lũbago ginis. i. lumborum debilitas: ⁊ ꝓducit ba.

Lumbare: a lumb⁹ dr̄ hoc lũbare ris: qδ ⁊ lumbar barl dr̄ ꝑ apocopã. i. cingulum circa lumbos: quia eo lumbi religenť: vel quia lumbis inherat. Idem dicitur et coxale ⁊ bracarium ⁊ renale. ſed ꝓprie renale eſt qδ renibus alligať: ſicut ventrale circa ventrē cingulum ⁊ ꝓducit ba lumbare.

Lumbratoriũ rij: idē qδ lumbare: ⁊ dr̄ a lumbus.

Lumbifragium gij. i. fractio lumboꝝ. ⁊ componiť a lumbus ⁊ frango gis.

Lumbricoſus: in lumbricus vide.

Lumbricus a lubricus vľ lũbus dicitur hic lumbric⁹ ci penľ. ꝓducta: vermis inteſtinoꝝ ⁊ terre quaſi lubric⁹ quia labiť vel quia in lumbis ſit. vnde lumbricoſus ſa ſum plenus lumbricis.

Lumbulus li dimi. paru⁹ lumbus: ⁊ corr. penľ.

Lumbus bi: a libidine dr̄ hic lumbus bi: q̄ꝛ ĩ viri corꝑe voluptatis cauſa in lumbis eſt: ſicut in vmbilico in feminis: vide in vmbilicus.

Lumen a luo luis dr̄ hoc lumē minis: q̄ꝛ luit. i. purgat ⁊ delet tenebras: ⁊ inde lumineus nea num de lumĩe exiſtens: vel ad lumen ꝑtinens: vľ clarus ⁊ lumĩoſus ſa ſũ. i. clar⁹: q̄ꝛ ex ſe habet lumē. ſed luminatũ eſt qδ aliunde lumē accepit. ⁊ compatur luminoſus ſior ſiſſimus. Siľr ⁊ luminatus compatur.

Lumĩare: a lumē dr̄ h̄ luminare ris. i. lumē: vľ qδ lumē fač: ⁊ h̄ ⁊ h̄ lumĩaris ⁊ hoc nare adiectiuũ.

Lumino: a lumen diciť lumino nas naui nare. i. clarificare: lumine illuſtrare. ⁊ inde luminatus ta tum. Et ē differentia inter luminoſum ⁊ luminatum ſicut dixi ĩ lumen. Et componiť lumino cum ad: ⁊ dr̄ allumino nas. Item cum con ⁊ diciť collumino nas. Item cuꝫ de: ⁊ dr̄ delumino nas. i. valde vľ deorſum luminare: vel lumen remouere: obſcurare. Item cum in: ⁊ diciť illumino nas. ⁊ ē actiuũ cũ oĩbus ſuis ꝯpoſitis: ⁊ cor. oĩa hanc ſyllabã mi vbiq̧.

Luna: a lux dr̄ hec lucina penľ. ꝓdu. a q̃ dempta media ſyllaba dr̄ hec luna ne: q̃i lucina q̄ꝛ luce lucet aliena Lumē. n. a ſole accipit ⁊ acceptũ reddit. Et ē eadē luna diana ⁊ ꝓſerpina. ſed luna in celo dr̄: diana in ſyluis: ꝓſerpina in infernis. ⁊ a luna diciť lunatus ta tũ i. curuat⁹ ad modũ lune iã dimidie: ⁊ luno nas. i. curuare. vñ Oui. metha. Lunauit gēma fumoſũ fortiť arcũ. Itē a luna dr̄ h̄ lunatio onis. i. tēpus a quo luna recedit a ſole: ⁊ poſtea ꝯſequiť eundē. Itē lunatio. i. curuatio: ⁊ tũc dr̄ a luno nas. Luna ꝯponiť vt hic ⁊ hec illunis ⁊ hoc ne. i. ſine luna: vľ obſcur⁹: ⁊ h̄ ſemiluniũ nij: media luna vľ tēpus q̄ñ luna videť dimidia ⁊ hoc interluniũ nij ſpaciuꝫ tꝑis qδ videť inť defectũ lune ⁊ crementũ eiuſdē: ⁊ hoc pleniluniũ nij: tempus q̄ñ luna eſt plena: ⁊ hoc nouiluniũ nij tēpus q̄ñ luna eſt noua. i. cum incipit illuminari a ſole. Et nota ꝙ luna corp⁹ eſt obſcuꝝ: ⁊ per ſe nõ lucet: ſed lumē accipit a ſole. Item nota ꝙ luna minor eſt qualibet alia ſtella: ⁊ vicinior terris. Item luna eſt ſexta ꝑs terre. Terra v̊o ē octaua ꝑs ſoľ. vnde colligiť ꝙ luna eſt quadrageſimaoctaua ꝑs ſoľ. Eſt g̊ ſol octies maior q̄ꝫ terra: terra ſexieſ maior q̄ꝫ luna. vnde colligiť: ꝙ ſol eſt quadrageſieſocties maior q̄ꝫ luna. vide in terra. Item inueniť hec luna ne: ꝓ quadã ciuitate olim edificata ad modũ lune iam dimidie: ſed mõ deſtructa eſt: vnde h̄ ⁊ h̄ lunenſis ⁊ hoc ſe. vide etiã in diana.

Lunaticus: a luna dr̄ lunatic⁹ ca cũ: qui ſinguľ lunationibus vexať ⁊ mente laborat: vľ q̄ꝛ ſinguľ lunationibus ꝯtingit quꝫ luna plena eſt. hoſ etiã lunaticos vulgus vocat: q̄ꝛ per lune curſum cõcomitenť eos inſidie demonũ. Et ſcias ꝙ ex vicio lune nõ patiunť lunatici ſed demones eos his vexãt tꝑibus: vt ꝑ lunã infamēt lune creatorem. ⁊ cor. penľ.

Lunula: a luna dr̄ hec lunula le dimi. parua lũa vel qδdam genus moniliũ. Proprie lunule ſunt auree bullule dependentes in ſimilitudinē facte. Iſa. iij. capľo: In die illo auferet dñs ornamentũ calciamentorum ⁊ lunula ⁊ torques. vnde lunulatus ta tum. i. moniliatus: lunulis ornatus.

Luo luis: o in i ſit lui: ⁊ i in tum ſit lutũ. Et eſt luo equocum ad quinq̧. Nam luere. i. deturpare vľ maculare ⁊ luere. i. purgare vľ delere: ⁊ luere. i. punire: ⁊ luere. i. ꝑſoluere vľ ſuſtinere: vt iſte luit penã. i. perſoluit: ⁊ luere ſpectat vľ ꝑtinet ad actum veruecũ: quꝫ ſũt ĩ amore coeũdi. veruueces luunt q̄ñ coeunt: vľ amore coeũdi feruent. vnde vulgo ſolet dici: Arietes modo ſũt luti. Luo ꝯponiť vt alluo is lui. i. abluo vľ d̾lauo: vľ poti⁹ paulatĩ abluēdo augmēto. Inueniť etiã q̄ñq̧ abluē ꝓ ꝯſumptõe aquaꝝ. Item abluo is. i. lauare purgare ſordes: ⁊ lues remouere: vľ ꝯſumere abluendo. vnde ablutus ta tuꝫ. Item luo ꝯponiť cũ con: ⁊ dr̄ colluo luis. i. ſimľ luo. Item componiť cũ circũ: ⁊ diciť circũluo is. i. circũcurrere vľ fluere: vľ circũdelauare ⁊ corrodere. Item componiť cuꝫ di: ⁊ diciť diluo is. i. delauare vľ delauãdo deſtruere delere vel purgare vel cõmiſcere: vel diſtemꝑare: liquere. vnde delutus ta tum Itē componiť cũ e: ⁊ dr̄ eluo is. i. lauare: purgare vľ delauando deſtruere: corrodere: vľ effundere: ⁊ diſſipare. Itē componiť cũ inter: ⁊ dr̄ interluo is. i. delauando intercurrere. Item cũ pre: ⁊ diciť preluo is. i. p̄ alijs luere vľ delauare. Itē cũ per: ⁊ dr̄ ꝑluo is. i. ꝑfecte luere: vľ delauare. Item cum pro: ⁊ dr̄ ꝓluo is. i. ꝓcul delauare vľ deſtruere delauãdo vľ diſꝑgere ⁊ effũdere. Item cum porro: ⁊ dr̄ polluo is lui lutum. Et illud componiť cum vngo: ⁊ dicitur pollingo: inde pollinctor. Item luo componiť cum re: ⁊ diciť reluo is. i. retro vľ iteꝝ luere vľ delauare. Luo ⁊ eius ꝯpoſita actiua ſũt: ⁊ faciũt preteritũ in lui ⁊ ſupinũ in lutũ: ⁊ ꝓdu. lu in ſuppino. Inueniť etiã in luitũ ſupinũ apud antiquos. Luo v̊o ſm̄ ꝙ ꝑtinet ad actũ veruecũ ē neutrũ Itē oĩa ꝯpoſita a luo redolēt hãc ſignificationē. ſ. lauare vľ delauare. Itē q̄ſq̧ ꝑ ſe ꝯſidēt an aliquod ꝯpoſitoꝝ a luo redoleat hanc ſignificationē ſui ſimplicis quã mõ aſſignauim⁹. De p̄dictis ſignificationibus d̾ luo dať tales v̾ſus: Ere luo pign⁹: cruce penas: luce tenebras. dr̄ etiã luere q̄ñ ſaliť ouis.

Lupa: a lup⁹ dr̄ lupa pe: vxor lupi: ⁊ etiã meretrix diciť lupa ꝓpter ſiĺitudinē rapacitatis.

Lupanar: a lupa ꝓ meretrice dr̄ hoc lupanar naris. i. ꝓſtibulũ: domus meretricũ.

Luparius a lupa dr̃ hic luparius rij: ⁊ hec luparia.ſ.canis qui lupos pſequit̃: ⁊ ad h̃ officium eſt precipuus.

Lupatũ:a lupꝰ dr̃ hoc lupatũ ti:quoddã genꝰ aſperoꝝ frenorum factum ad modũ dentium lupoꝝ qui ineq̃les ſunt.Sil̃r ⁊ lupatũ ineq̃le ẽ ⁊ grauiꝰ mordet. Alij dicũt ꝙ lupatum eſt molinellũ ipſiꝰ freni: ⁊ ꝓdu.pa.

Lupercal:in lupercus eſt.

Lupercus:a lupus ⁊ arceo ces ꝯponit̃ h̃ lupcus ci.i.pan vel ſacerdos panis.Et dr̃ lupercus q̃i lupos arcens a pecoribus:qꝛ pan.i. deus paſtoꝝ lupos arcet. vnde h̃ lupercal calis penl̃.ꝓduc.feſtum vel templum panis vel foſſa paſtoraliũ ludoꝝ in luco quaſi theatꝝ facta ꝙ aũt dr̃ lupercus quaſi lucũ colens:etymo.eſt.

Lupullus li diminutiuum:paruus lupus.

Lupinariũ:a lupinus dr̃ hoc lupinariũ rij:locus vbi lupini abundant vel creſcunt.

Lupinetum:a lupinus dr̃ hoc lupinetũ ti:locus vbi creſcunt vel abundant lupini.

Lupinus:a lupꝰ dr̃ hic lupinus in penl̃.ꝓdu.quoddam genꝰ legumis:qꝛ ſonitu ſuo terreat lupos. qũ.n.lupꝰ lupinos intrat.ipſi folliculi ſonant: ⁊ ita ille terretur. Item lupinus na nũ adiectiuũ:res pertinẽs ad lupuȝ vel de lupo exñs: ⁊ corri.p̃mam ⁊ ꝓduc̃ penl̃.lupinꝰ.

Lupus:licos grece lupus latine.vñ h̃ lupꝰpi. vel dr̃ lupus q̃i leopus:qꝛ q̃i leoni ita ſit illi virtus in pedibus vñ quicq̃d pede p̃ſſerit nõ viuit.Accipit̃ etiã lupus ꝓ lupato.vnde Ouidiꝰ triſtiũ: Et placide duros accipit ore lupos.i.frenos.Itẽ a lupꝰ dr̃ h̃ lupꝰ pi.q̃dã piſcis ad ſil̃tudinẽ lupi:qꝛ ẽt ĩꝓba voracitate piſces alios pſeq̃t̃.Lupꝰetiã dr̃ ferreꝰarpax:q̃ ⁊ canicula dr̃.et dr̃ ſic:qꝛ ſiq̃d ĩ puteũ ceciderit rapit ⁊ extrahit.Ambroꝰĩ vi.hexame dic̃:Lupꝰſi p̃or hominẽ viderit vocẽ eripit ⁊ deſpicit eũ tãq̃ victor vocis ablate. Idem ſi ſe preuiſum ſenſerit: deponit ferociã nec põt currere.ſi ĩ te inſurrexerit lupus:petram cape ⁊ fugit.petra tua xp̃s eſt:ſi ad chriſtum confugias:fugit lupus.i.diabolus: nec terrere te poterit.

Lura:a lues vl̃ luo is dr̃ h̃ lura re.i.os vẽtris vl̃ cullei.

Lurco conis maſcu.ge.i.auidus ⁊ imundus deuorator qui multum ⁊ turpiter comedit. ⁊ dicit̃ ſic:vel a lues vl̃ a lura.vnde lurco cas.i. multum ⁊ turpiter vorare. Et lurconinus na nũ.vnde quidã qum vellet aliũ redarguere inq̃t:Tu habes lurconinã buccã ⁊ ambroſina labia.volẽs ſignificare ꝙ multum ⁊ turpiter comedebat: ⁊ libenter de bene ſaporatis.

Lurconinus na nũ penl̃.ꝓduc.in lruco onis exponitur.

Luridus:a lura dicit̃ luridꝰda dũ.i.pallidus:obſcurꝰ:tenebroſus:ſordidus.ſed ꝓp̃e luridus color dicit̃ color mortui.vel dr̃ luridus a loro: qꝛ huiuſmõi habeat cutem.ſ.pallidam: ⁊ corri.penl̃.

Luſcicio onis:ipſum oculoꝝ vitium.

Luſcilioſus:a luſcus vl̃ luce dr̃ luſcilioſus ſa ſum: qui ⁊ luſticioſus ſa ſum dr̃.i.qui veſpe nil videt. ⁊ inde hec luſcicio onis:ip̃m oculoꝝ vitium.

Luſcus ſca ſcũ:qui tñ hẽt vnũ oculum ⁊ altero caret. ⁊ cõponit̃ a luce ⁊ carens:qꝛ luſcus paꝝ lucẽ hẽt.vel qꝛ careat luce ⁊ nõ lucibꝰ.vel ꝯponit̃ a luce ⁊ cuſtos:ide dr̃ luſcus q̃i lucis cuſtos.ſ.oculi nõ ocl̃oꝝ. vl̃ ꝯponit̃ a luce ⁊ ſciens:qꝛ lucem ſciat ⁊ nõ lucet.

Luſi eſt preteritum de ludo dis.

Luſo:a ludo dis ſi ſum ſu:u in o ſit luſo ſas verbum frequentatiuũ:a quo luſito tas aliud frequẽtatiuũ.i.breuiter vl̃ ſepe ſiue frequenter ludere.

Luſor:a ludo dicit̃ hic luſor ſoris: ⁊ luſorius ria rium: ⁊ hoc luſorium rij:locus vbi luditur.

Luſticioſus:in luſcilioſus eſt.

Luſtrabilis:in luſtralis vide.

Luſtralis: a luſtro ſtras dr̃ hic ⁊ hec luſtralis ⁊ hoc le: idẽq̃ luſtrabilis bile.i.qͦ facile poteſt luſtrari. Item luſtralis le qͦ luſtrat vel qͦ aptũ eſt ad luſtrandũ.i. purgandũ:circũdandũ:vel luminandũ: ⁊ cor.ſtra.

Luſtramen:a luſtro ſtras dr̃ hoc luſtramẽ minis.i.purgatio:vel circuitio:vel luminatio.

Luſtricus:a luſtro ſtras dr̃ hic luſtricus ci penl̃.corr.i. nouꝰdies naſcentium. ⁊ forte in tali die puer purgabat̃ apud gentiles.

Luſtro ſtras ſtraui ſtratum ſtrare.i.purgare piare: ⁊ luſtrare.i.circũire circũdare. ⁊ luſtrare.i. luminare ſerenare.vñ verſus: Luſtro circũdo deſignat ſiue ſereno. Purgo circueo lumĩo ſiue pio. Luſtro ꝯponit̃:vt colluſtro ſtras.i.ſil̃ luſtrare.illuſtro ſtras.i. valde luſtrare:illuminare:circũdare: purgare. vñ h̃ ⁊ hec illuſtris hoc ſtre.preluſtro ſtras.i.p̃ alijs luſtrare:vñ p̃luſtris. perluſtro ſtras.i.pfecte luſtrare.ſubluſtro ſtras.i.ſubtus vl̃ paꝝ luſtrare.vñ hic ⁊ hec ſubluſtris ⁊ hoc ſtre. i.paꝝ lucens: ⁊ q̃i obſcurꝰ.Luſtro ſtras cũ omĩbꝰſuis compoſitis eſt actiuum: ⁊ ꝓdu.lu.

Luſtro onis maſ.ge.dr̃ a luſtro ſtras: ⁊ dr̃ luſtro ille q̃ vagus eſt ⁊ nil aliud agit niſi qͦ foras luſtrat.

Luſtrũ ſtri:dr̃ a luſtro ſtras: ⁊ dr̃ luſtrũ ſpaciũ quĩq̃ annoꝝ:qꝛ olim ſemꝑ in fine q̇nquennij ſolebãt luſtrare ciuitatẽ ⁊ purgare: faciẽdo in circuitu eiꝰ amburbale Sil̃r faciebãt circa agros.vñ in hymno: Luſtra ſex q̃ iam ꝑacta ⁊c̃.Itẽ luſtrũ dr̃ obſcurũ latibulũ feraꝝ.i. cubile feraꝝ.Et luſtꝝ dr̃ lupanar meretricũ. ⁊ ĩ vtraq̃ ſignificatiõe dr̃ a luſtro ſtras ꝑ ꝯ̃riũ: qꝛ paꝝ illuſtrat̃ i.illuminat̃: qꝛ.ſ. ſunt abdita ⁊ obſcura. ſunt g̃ luſtra feraꝝ: ⁊ ſunt luſtra meretricũ.luſtra feraꝝ ſunt earum obſcura latibula:vel cubicula in ſiluis . Luſtra meretricũ ſunt lupanaria in ciuitatibus vl̃ ſuburbijs.vnde verſus:Luſtra cubile fere:quinquẽnia luſtra fuere. vl̃ ſic:Luſtꝝ circuitus ſpaciũ purgatio ſilua. Et nota ꝙ ĩ hymno de paſſione xp̃i dicendũ ẽ: Luſtra ſex q̃ iã peracta.qꝛ ẽ metꝝ trochaicũ: ⁊ dr̃ trochaicũ a trocheo quẽ recipit in quolibet loco impari.ſ.in p̃mo tertio quĩto ſeptimo:ſed in loco pari recipit tã ſpõdeũ q̃ trocheũ vñ pȝ ꝙ nõ hȝ dici luſtris ſex qui iã ꝑactis tp̃s ĩplens corꝑis:qꝛ p̃mus pes nõ debȝ eẽ ſpondeꝰ ĩmo trocheꝰ qum ſit locus impar. Conſtat aũt trocheus ex prima longa ſyllaba ⁊ vltima breui.Eſt ergo dicendum: Luſtra ſex qui iam ꝑacta tempus implens corꝑis. ⁊ tunc tẽpus venit appoſitiue ad luſtra.

Luſus ſus ſui.i.iocus a ludendo dictꝰſm̃ Pap̃.

Lutatus:a lutũ ꝓ ceno dr̃ lutatus ta tum: ⁊ ẽ lutatꝰ inunctus ⁊ luto inuolutus. ⁊ ponit̃ ſimpl̃r ꝓ inunctuſ ⁊ luto obuolutꝰ: ⁊ ẽ tractũ a porcis q̃ ſe luto obuoluũt ⁊ põt eẽ ꝑticipiũ de lutor taris paſſiuo.

Luter:a lutũ dr̃ h̃ luter teris.i.concha vl̃ cãtarꝰ aq̃rius ſꝫ Hug. Luter etiã dr̃ lauatoriũ ⁊ quodcũq̃ vas purgãdis ſordibꝰdeputatũ a luo luis qͦ ẽ purgare. vnde q̇dam:Hic luteres vaſa purgãdis ſordibus apta.

Luteus a lutꝰ ꝓ calore dr̃ luteuſ tea teũ.i.croceꝰvl̃ q̃i rubeus vel roſeꝰ. vñ luteolus la lũ. Item a lutũ ꝓ ceno dr̃ luteꝰtea teũ.i.ſordidus vel luto plenus. Iteȝ luteꝰ dr̃ de luto exiſtens:vl̃ ad lutũ ꝑtinens.

Lutum a luto ꝓ ceno dr̃ luto tas.i.inquinare obuolũẽ Et ꝯponit̃:vt alluto tas:colluto tas: ⁊ ẽ actiuũ cũ oĩbus ſuis ꝯpoſitis: ⁊ corri.hanc ſyllabã lu.

L utoſus:a lutum ꝓ ceno dr̄ lutoſus ſa ſum.i.luto plen⁹
vel ſordidus.inuenit̄ etiã lutuoſus ſa ſũ.

L utulentus:a lutũ ⁊ lentos quod eſt plenuꝫ cõponitur
lutulentus ta tum:⁊ dicit̄ lutulentus ſordidus:fetid⁹
luto plenus.Et compat̄ lutulentus tior tiſſimus.vnde
lutulente tius tiſſime aduerbiuꝫ: ⁊ hec lutulẽtia tie.i.
feculentia:fetidus:ſordidatio.

L utum:a luo is ꝓ turpare vel' maculare dr̄ hoc lutum
ti:ſordes terre:cenũ.vel lutum dr̄ quaſi lotũ per ꝯtra
riũ:q2 nõ ſit lotũ.i.mundũ.Et ſcias ꝙ inuenit̄ hic lu-
tus ti ꝓ quodã colore croceo ⁊ quaſi rubeo.⁊ differũt
in tpe:q2 lutus ꝓ colore p̄mã ꝓducit: ſed lutũ ꝓ ceno
eam corripit:lꝫ quãqꝫ gratia metri hec diſtinctio ꝯfun-
dat̄.Itẽ lutũ eſt ſupinũ de luo is:⁊ tunc ꝓducit p̄maꝫ
vnde verſus:Tellus vnda lutũ faciunt ⁊ a luo lutum
Itẽ Cenũ dico lutũ croceus color eſt tibi lutus.Uas
luteũ fragile toga lutea tegmen herile.

L utus ti:in lutum exponitur.

L utuoſus:a lutum dr̄ lutuoſus ſa ſum:plenus luto.

L uuio:a lues luis dr̄ hec luuio onis.i.tabes:flux⁹:fetidi
tas:ſordes:vel turpis voracitas.vñ in hymno:Mẽti-
bus pulſa luuione.i.tabe vitiorꝫ vel fetiditate.

L ux cis ꝓpe eſt ipſa ſubſtantia:ſed lumẽ qđ a luce ma-
nat.i.candor ⁊ ſplendor lucis.⁊ dr̄ a luceo ces lux ſm
Hug.ſed Priſcianus videt̄ velle ꝙ luceo deriuet̄ a lux
vnde dicit in.ix.li°: Querit̄ an luceo ces xi: debeat nã
ꝓductũ accipi quꝫ lux ꝓducat̄. In quo etiã illud q̃rit̄
an nomẽ a verbo:an magis ex noĩe verbũ natũ ſit: qđ
eſſe mihi rectius videt̄:qm̃ ab igne igneo ignes ⁊ igne
ſco.⁊ a flãma flãmo flãmas ⁊ flãmaſco. ⁊ ſic patet ꝙ
luxi p̄teritũ ꝓducit p̄mam naturalit̄ qm̃ lux lucis a
quo naſcit̄ ꝓducat̄.vñ in aurora dr̄:Lucẽ ꝓ pomo ꝑ-
didit oĩs homo.Et ſcias ꝙ lux quantũ eſt de ſe ſemꝑ
eſt effectiua caloris:etiã lux lune.vnde Ariſtoteles dic̄
in libro de aĩalibus:ꝙ noctes plenilunij ſunt calidio-
res:ſed p̄ter naturã lucis que coĩs eſt omnibus corpo-
ribus celeſtibus:quelibet ſtella habet virtutẽ ꝯſequẽ
tem determinantẽ ſuam ſpẽm:rõne cuius lux eius et
motus ſunt:vel ĩfrigidare vel humectare:⁊ ſic de alijs
ſicut ⁊ p̄ter motum cõem qui eſt motus diurnus q̇li-
bet orbis habet motum ꝓprium.Auicẽna etiã dicit in
ſexto libro de naturalib⁹:ꝙ ſol nõ facit calorẽ in infe-
rioribus niſi mediãte ſplendore.⁊ ſic calor ex ſplẽdo-
re ꝓcedit.vide in nouiluniũ ⁊ in ſol.Hic nota ꝙ gloſa
dicit ſuꝑ illud Math.v.cap̄.Uos eſtis ſal terre.Pri⁹
ſal q̃ꝫ lux:q2 p̄us vita q̃ꝫ doctrina. Uita ducit ad ſciãꝫ
veritatis. Qui deũ timet ſcĩa nõ caret. Et Bernardus
dicit:Ardere tm̃ parꝫ eſt.lucere tm̃ eſt vanũ. ardere ſi-
mul ⁊ lucere perfectũ eſt. Item Bernardus:Lingua
magniloqua:manus ocioſa: doctrina lucida: vita te-
nebroſa eſt res monſtruoſa.vide in ſcĩa. Scias etiã ꝙ
lux eſt illuminans:nõ illuminata:ſicut lux diuina:de
qua dicit̄ in Johanne p̄mo: Erat lux vera que illumi
nat oẽm hominẽ.Item eſt lux illuminãs ⁊ illumina-
ta ſicut apoſtolorꝫ lux:de qua dicit dñs:Uos eſtis lux
mundi a deo illuminati: ⁊ hoĩes verbo ⁊ exemplo
illuminantes.Itẽ eſt lux illuminata ⁊ nõ illuminãs:
ſic lux ⁊ vita ſimpliciũ.Prime luci ſimilis ẽ lux ſolis.
Scđe luci ſilis ẽ lux lune.Tertie luci ſilis ẽ lux terrẽ.

L uxi eſt preteritũ de luceo luces:⁊ ꝓducit p̄mã natura-
liter vt oſtendi in lux.⁊ ſic ſumit̄ Baruch.iij. Luxerũt
ei cũ iocũditate.Itẽ luxi eſt p̄teritũ de lugeo ges.vñ ĩ
threnis cap̄.iij. Luxit ante murale.i.fleuit.

L uxos grece:latine dr̄ ſolutio.

L uxuria:a luxos dr̄ hic lux⁹ xus.i.ſolutio libidinis:licꝫ
ponat̄ ꝓ qualibet ſuꝑfluitate ⁊ magnificẽtia. ⁊ luxus
xa xum.i.libidine ſolutus.vnde ⁊ membra loca mota
luxa dicunt̄.i. ſoluta. ⁊ hinc hec luxuria rie: idem qđ
luxus.i.ſolutio libidinis ꝓprie.ſed mõ ampliata ẽ ap
pellatio:vt luxuria dicat̄ ſuꝑfluitas in coitu ⁊ in cibo
⁊ in veſtitu:⁊ etiã in alijs rebus . ⁊ inde luxurioſus ſa
ſum.i. ſolutus in voluptatibus ⁊ in libidine ꝓmptus
ſed ꝓdigus eſt ſumptuoſus qui oĩa porro agit ⁊ quaſi
ꝓijcit.Itẽ luxurioſus eſt victus nõ neceſſarij: ſed ſum
ptuoſi ⁊ oneroſi apparatus delitijs affluens ⁊ in qua-
cũqꝫ re dr̄ luxuria:dicit̄ ⁊ luxurioſus: ⁊ compat̄. Iteꝫ
a lux⁹ dr̄ hec luxuries riei:idẽ quod luxuria:ſed luxu-
ria ꝓpe eſt in coitu.Luxuries in alijs attendit̄.⁊ luxu
rior aris:quod antiqui dixerunt luxurio rias.i. mere-
tricari luxuriã exercere:⁊ ponit̄ ꝓ ſuperfluere:vel ſuꝑ
abundare:vel pingueſcere.vnde vindocinenſis:Non
cupidum ſatiat aliena pecunia.nullum Damnis alte
rius luxuriare decet.Et Ouidius in epiſtolis:Luxuri
at frigido ſanguine pinguis humus.Uide in rapt⁹ de
ſpeciebus luxurie.

L uxus xus xui:⁊ lux⁹ xa xum:in luxuria vide.

Littera obſcu

m

rum in extremitate dictionum
ſonũ habet vt tẽplum aptum:
fortẽ in p̄ncipio vt magn⁹:me-
diocrẽ in medio vt vmbra. Itẽ
ſola hec ſemiuocalis poſt s po
nit̄:qđ mutarꝫ eſt vt ſmaragd⁹
⁊ ante liquidã vt ramn⁹. ⁊ añ s
poſita in finali ſyllaba noĩs more mute: interpoſita i
facit genitiuũ: vt hyems hyemis. velut inops inopis:
celebs celibis. Itẽ m trãſit in n: ⁊ maxĩe o c q t ſequẽ
tibus:vocali quoqꝫ ſequẽte intercipit b vt combuſtus
comburo.Finalis dictionis ſubtrahitur m in metro.
Plerũqꝫ ſi a vocali incipiat ſequẽs dictio:vt Illũ ex-
pirantẽ tranſfixo pectore flãmas . vetuſtiſſimi tamen
nõ eam ſemꝑ ſubtrahebant. Ennius in.x. annalium:
Inſignita fere quꝫ milia miliũ octo.Anceps etiã vel li
quida dr̄:q2 poſt mutã poſita ſicut l n r in eadẽ ſylla-
ba cõeꝫ facit ſyllabam ſm Priſcianum.

Macedo donis fuit q̇dã rex:vñ q̇dã terra dicta ẽ Mace
donia.⁊ hic macedoni⁹ nia niũ.⁊ hic ⁊ hꝫ macedo do-
nis.⁊ hic ⁊ hꝫ macetes tis gẽtilia:⁊ corr.ce.vñ Lucan⁹
In macedũ terras miſcẽs aduerſa ſecũdis.Itẽ ĩ auro-
ra dr̄:Paulo vir macedo p⁹ hoc in troiade paret.

Macellio:in macellum exponit̄.

Macellũ li dr̄ a macto ctas:q2 ibi mactẽt̄ pecora:vñ ma
cellulũ li dimi.⁊ hic macellio onis: ⁊ hꝫ macellari⁹ rij
q̇ pecora mactat ⁊ carnes vendit.⁊ macello las.i. ma
ctare trucidare.vel macelluꝫ dicitur a macero ras: q2
ibi carnes macerant̄.

Maceo ces cui dr̄ a macero ras.⁊ eſt macruꝫ eſſe vel fie-
ri macrum:⁊ hinc marceſco ſcis incohatiuum.

Macer:a macero ras dr̄ macer cra crũ.i.tenuis ⁊ ſubtilis
⁊ ꝯpat̄ macer crior cerrim⁹.vñ macre cri⁹ cerrime:ad-
uer. ⁊ hꝫ macritudo dinis. ⁊ hec macies ciei.i. exilitas
corpis.Quidã dicũt ꝙ a macer qđ corr p̄mã dariuat̄
macero ras.macer.n. ꝓprium p̄mam producit.

Macera:a macto ctas dr̄ hec macera re.i.macellũ: vnde
hic macerarius.i.macellari⁹ vel macellũ.⁊ macera di
cunt̄ a macero ras:q2 ibi carnes macerant̄.

Macerarius:in macera vide.

Maceria: a macros dr̄ hec maceria rie. Macerie dicunt̄ lōgi pietes q̄b⁹ vinee vl' aliud claudūt̄. Itē maceria dr̄ mēbrana ſecūdinarū vel ſcōaꝝ: q̄ īuoluūt̄ pueri ī vtō q̄ diuidit̄ ī ꝑtu ⁊ ſeq̄t̄ pueꝝ. vñ ſup Geñ. xxxviij. Quare diuiſa ē ꝓpt̄ te maceria: dic̄ vna gloſa: Secūdinaꝝ mē branula quā rupit qum manū emiſit.

Macerio: a maceria dr̄ hic macerio onis. i. maceriarum conſtructoꝛ.

Macero ras raui rare. i. cōterere: dilaniare: frangere: debilitare: mollificare. Et ꝯpōit̄: vt cōmacero ras: dimacero ras: remacero ras. ⁊ eſt actiuū cū oībus ſuis cōpoſitis. ⁊ ꝓduc̄ p̄mā macero ⁊ maceries q̄uis veniāt a macer ſiue macies corripiētib⁹ p̄mā. vñ Ouidi⁹ ī epi. Maceroꝛ interdū: qꝛ ſum tibi cā doloꝛis. Et Prudēti⁹ maioꝛ: Quāuis maceriēs floꝛētes ambiat agros.

Machera: a macros qđ eſt lignū dr̄ hec machera: penul'. ꝓduc. i. gladius longus ex vna ꝑte acutus.

Machia grece latine dr̄ pugna: ⁊ acuit penl'.

Machil eſt tunica talaris tota hyacintina: habēs ad pedes ſeptuagintaduo tintinabula: totidēq3 īmixta ac dependentia malapunica. ⁊ acuit̄ in fine.

Machina: a machia dr̄ h̄ machina ne: oē qđ īgenio paꝛ̄: vt manual' baliſta ⁊ ſil'a: ⁊ ꝓp̄e illa q̄ ad pugnā pant̄ l3 etiā q̄libet artificioſa ꝯpoſitio vel ꝯſtructio dicatur machina. ⁊ īuenit̄ etiā machina ꝓ inſidijs: ⁊ coꝛ. penl'.

Machinis: a machina ne dr̄ hec machinis nis. ⁊ ſunt machines inſtrumēta edificioꝝ dicta ſic a machinis q̄b⁹ inſiſtunt ꝓpter altitudinē parietum.

Machinoꝛ: a machina dr̄ machinoꝛ naris natus ſū nari i. machinas facere: vel pare: cōſtruere: vel cogitare malum: vel aliq̄d aliud cogitare ⁊ ꝓp̄e malū: vel aſtute īſidiari. ⁊ hinc verbalia. Et ꝯponit̄ cū con: ⁊ dr̄ cōmachinoꝛ naris: n in m conuerſa ⁊ coꝛꝛi. chi.

Machinoſus: a machina dr̄ machinoſus ſa ſum. i. plen⁹ machinis: vl' argumētoſus ⁊ īgenioſus ad machinas faciēdaſ vl' inſidioſus: qꝛ machia ſepe īuenit̄ ꝓ īſidijs.

Machinula le diminutiuū parua machina.

Macia: a macies ciei dr̄ pluralit̄ hec macia cioꝝ: īteſtina ſ. que ſoꝛdes eijciunt. Inuenitur etiā hec macia cie ꝓ quadam ſpecie valde clara.

Maciecula le dimi. ꝑua macies: ⁊ coꝛꝛipit cu.

Macilētus. macies ꝯponit̄ cū lentos ⁊ dr̄ macilētus ta tum. i. macer macie plenus. Et compaꝛ̄ macilent⁹tioꝛ tiſſimus. vnde macilēter tius ſime aduerbiu3: ⁊ h̄ macilentia macilentie. i. macies.

Macoꝛ: a macies vl' maceo ces dr̄ macoꝛ oꝛis. i. macies.

Macredo dinis. i. macies. vnde in auroꝛa: Moꝛtalis macule nulla macredine fuſca.

Macrobius. macros qđ ē longū ꝯponit̄ cū bios qđ ē via ⁊ inde dict⁹ ē macrobius q̄i longa via: vtpote de celo ad terrā: qꝛ tractatus ei⁹ a ſūma ſpera que dr̄ applanos deſcribēdo circulos planetaꝝ ⁊ motus eoꝛundē vſq3 ad terrā deducit̄. Macrobij etiā dicti ſūt quidā in India duodecim pedū ſtaturā habētes.

Macrocoſmus mi. i. maioꝛ mūdus. Et ꝯponit̄ a macros lōgū ⁊ coſm⁹ mūd⁹. Grecīſm⁹: S3 ſignas mūdū maiorē ꝑ macrocoſmū. hic alio nomine dr̄ megacoſmus.

Macrologia gie: acuit penl'. ⁊ exponit̄ in q̄rta ꝑte in cap̄. de vitijs annexis barbariſmo ⁊ ſoloeciſmo.

Macros vel macron grece latine dicitur longū.

Macto ctas ctaui ctare dr̄ īmolare: trucidare: īterficē. vñ vſus: Mactat ſignificat necat īmolat atq3 trucidat.

Mactus: a magis aduerbio compandi: ⁊ auctus cōponitur mactus cta ctū. i. magl auctus. i. plen⁹ gloꝛia. ſ. bonus: valēs. Inuenit̄ etiā mact⁹ ꝓ mactat⁹: ⁊ tūc deriuat̄ a mactoꝛ taris. Et nota q̄ nulla t̄miatio iſti⁹ nōis mact⁹ cta ctū ē ī vſu niſi terminatio vocatiui. ſ. macte: q̄ terminatione vtimur tā pꝛo ntō q̄3 vtō.

Maculo: a macies dr̄ maculo las laui lare. i. deturpare: īquinare: coꝛꝛūpere. vñ maculatus ta tū. ⁊ cōponit̄ immaculatus ta tū. Itē a maculo dr̄ hec macula le. i. nota: vitiū: turpitudo. Macula etiā dr̄ ſquama loꝛice: ⁊ filū rhetis. Et a maculo dr̄ maculoſus ſa ſum. Maculo cōponit̄: vt cōmaculo las. ⁊ ē actiuū cū oībus ſuis compoſitis: ⁊ coꝛꝛipit hāc ſyllabā cu.

Madeo des dui dere: eē vel fieri madidū. vñ madid⁹ da dū. i. hūid⁹: ⁊ madeſco ſcis incho. i. īcipio madē. Madeo ꝯpōit̄ cū facio: ⁊ dr̄ madefacio cis. i. hūefacē. Itē cū fio ⁊ dr̄ madefio. i. hūefieri. Itē cōponit̄ cū cō ⁊ dr̄ ꝯmadeo des. Itē cū de ⁊ dr̄ demadeo des. i. valde deoꝛſū madē. Itē cū di ⁊ dr̄ dimadeo des. i. diuerſis modiſ madē. Itē ꝯpōit̄ vt emadeo des. i. valde madē. Itē īmadeo des. i. valde vel int⁹ madere. Permadeo des i. ꝑfecte madē. Remadeo des. i. iteꝝ madere. Madeo neutꝝ ē cū oīb⁹ ſuis ꝯpoſitis ⁊ caret ſupino: ⁊ fac̄ ꝑteritū ī dui: ⁊ coꝛꝛi. hāc ſyllabā ma vbiq3. vñ Oui. triſtiū: Et deflēte ſuos dimaduiſſe ſinus. Itē Lucan⁹ ī p̄mo Fraterno p̄mi maduerūt ſanguine muri.

Madiditas: a madeo des dr̄ madiditas tatis: ide3 quod madoꝛ madoꝛis.

Madido: a madeo des dr̄ madido das daui: ⁊ ē madidare madidū facere: ⁊ eſt verbū actiuū: ⁊ coꝛꝛi. di.

Madidulus la lū: aliquātulū madid⁹: ⁊ dr̄ a madidus.

Madidus da dū: in madeo des vide.

Madius dij. vide in maius.

Madoꝛ: a madeo des dr̄ hic mado doꝛis. i. pluuia: humiditas: ⁊ coꝛꝛi. penl'. genitiui.

Madula: a madeo des dr̄ hec madula le: vas ad vꝛinam recipiendū: qđ etiā hoc madellū dicit̄.

Magalia: a magar dr̄ hoc magale lis: q̄i magare l poſita ꝑ r. ⁊ ſt̄ magalia caſe paſtoꝛales: vl' caſe aphꝛoꝝ viles eadē ⁊ mapalia: ſ3 ī magalia p̄ma ꝓdu. ī mapalia coꝛ.

Magal: lingua punica noua villa dr̄.

Magdalen⁹. Magdalū quoddā opidū fuit: vñ magdalenus na num: hinc dicta ē Maria magdalena. Et h̄ magdalene: hui⁹ nes grece: ⁊ acuit̄ in fine: ⁊ interp̄tat̄ turris ſm̄ Hug. ⁊ ē g eiuſdē ſyllabe cum d. Et ſcias q̄ qum addit̄ maria d3 dici maria magdalena: l3 hoc nomen magdalena ꝑ quandā noticiā ſumat̄ ꝓ Maria peccatrice. Pōt etiā dici maria magdalene ſi magdalene ponat̄ expoſitoꝛie. Priſ. tñ dic̄: vbi agit de foꝛmatione gtī in. vi. li° q̄ greca ī e: vl' q̄ grece declināt̄: vt libye libyes: mutata e in a ad foꝛmā latinā reducūt̄. vñ ſm̄ h̄ bñ dr̄ h̄ magdalena ne: ⁊ tūc mutat̄ accentus ſic̄ ⁊ declinādi mod⁹: ⁊ ꝓdu. le magdalenus na num.

Mage ponit̄ pꝛo magis: ſed hoc poetica licentia ſm̄ Papiam vtimur.

Magis aduerbiū compandi. Utꝝ multomagis ⁊ quantomagis ſint due ꝑtes: habes in ſcōa parte: vbi agitur de aduerbioꝝ accentu. Inuenit̄ in Math. vi. cap̄. magiſpluris. i. multo pluris p̄cij vel eſtimationis: vel magiſpluris. i. magis magni p̄cij q̄3 illa.

Maijſter: a maioꝛ ⁊ ſterion qđ ē ſtat⁹ ꝯponit̄. Et dicitur maijſter quaſi maioꝛ in ſtatione: ſicut miniſter minoꝛ in ſtatione. ⁊ debet ſcribi media ꝑ duo ij: vnū ꝯſonās ⁊ aliud vocale: vt dicat̄ maijſter. ſed qꝛ i ꝯſonās affinitate g ſonat: ideo ex vitio quoꝛūdā iā ꝯſuetudo inoleuit vt etiā apud ꝑuectos ſcribat̄ ꝑ g. ſed ſepe in omni

ↄpositione ꝛ deriuatiōe vna lr̄a ponit̄ ꝓ alia: ꝛ ſic pōt ibi ſcribi g: ſic cōiter ſcribit̄. ꝙ aūt d̄r maiiſter qͥ magis doctuſ: etymo. eſt. A maiiſter deriuat̄ hec maiiſtra ſtre: ꝛ hic maiiſtercul⁹ li. i. paruus maiiſter in pſona vl̄ potius in ſcīa. vnde he maiiſtercula le. Itez a maiiſter tri: d̄r maiiſter ſtra ſtrū adiectiue. ꝛ hoc maiiſteriuꝫ rij honor vel dignitas vl̄ officiū maiiſtri. ꝛ hic ꝛ hec maiiſtralis ꝛ hoc le. Item maiiſtri dicunt̄ maiores ciuitatis: vel ſenatores: ↄſules: iudices. vnde hic maiiſtratuſ tus: eoꝝ dignitas. ꝛ ſepe maiiſtrat⁹ inuenit̄ collectiue ꝓ ipſis. ſ. qui maiiſtratū hn̄t: ꝛ maiiſtratus eſt verbale hui⁹ verbi maiiſtro ſtras. Itē a maiiſter d̄r maiiſtro as aui are. i. docere. ꝛ eſt actiuū cū oībus ſuis cōpoſitꝭ et cor. p̄mā. vn̄ ꝛ Cato: Inuenies aliq̄d qđ te vitare maiiſtro. Sed h̄ opponit̄ ↄ̄ hoc qđ dicit Hug. ꝙ maiiſter dꝫ ſcribi ꝑ duo ij: qꝛ regula ē: I poſita int̄ duas vocales accipitur ꝓ duplici ↄſonāte: ꝛ ſic oꝫ ꝙ maiiſter producat p̄mā poſitionē: ſꝫ ↄſtat ꝙ eā corripit. Ad hoc ſi volumus ſuſtinere Hug. poſſum⁹ dicere: ꝙ qū d̄r ꝙ i poſita int̄ duaſ vocales accipit̄ ꝓ duplici ↄſonāte. hoc veꝝ eſt in ſimplici dictiōe: ſed maiiſter ē ↄpoſitū: ſicut plenius dixi ſupra in p̄ma pte i tractatu de lr̄a: vbi egi de i ↄſonante. Maiiſter ↄponit̄ cū gt̄o militū: ꝛ d̄r h̄ maiiſtermilitū hui⁹ maiiſtrimilitum: ꝛ tunc notat dignitatē magnā quā quis habebat in vrbe romana: et is mō d̄r mareſcalcus. ſed qn̄ ſunt due partes poteſt fieri ſuppoſitio ꝓ quocūqꝫ aliquos milites maiiſtrante. Et p̄cepit maiiſter in tali cōpoſitione: qꝛ maiiſter ē dignior militibus quibus p̄ſidet. talis āt mutatio nō ꝓueniret ſi diceret̄ maiiſterplatonis: qꝛ nō ſumeret̄ ꝓ alio i ↄpoſitione q̄ extra ↄpoſitionē. oīs enī ↄpoſitio īmutat ꝛ comoditatē hꝫ: alioquin eſt inutilis ꝛ nō tenenda: ꝛ ideo talis compoſitio maiiſterplatonis: poteſtaſianuenſium non eſt recipienda.

Maiiſtratus: in maiiſter eſt.

Magnas locus quidā eſt de quo habet̄ in i. Reg. capi. xiij. ꝛ accentuatur in fine.

Magmentū: a magmē d̄r h̄ magmentū ti. i. diuinamētū: ꝛ ꝑ ſincopā hoc magmentū ti: quoddā piguiſſimum extū: vel ſcōꝫ pſectū. Cornut⁹: Quicq̄d mactat̄ vel q̄cquid diſtrahit̄ d̄r magmētū. ita narrat Hug. Papias etiā dic̄: magmētū alij pinguiſſimū inteſtinū: alij ſcōa pſecta. Cornut⁹ vō q̄cq̄d mactat̄ vel diſtrahit̄.

Magnalis: a magn⁹ deriuat̄ hic ꝛ hec magnalis: ꝛ h̄ le. i. magnus vel qui magna facit. vn̄ illud: Loquebant̄ varijs linguis apoſtoli magnalia dei.

Magnamentū: in magmentū exponitur.

Magnanimus: a magn⁹ ꝛ animus ↄponit̄ magnanimuſ ma mū penl̄. cor. ꝛ hic ꝛ hec magnanimis ꝛ h̄ me i eodem ſenſu. i. audax: fortis: magni animi ad difficilia incipiēda ꝛ patiēda: Judi. v. Magnanimoꝝ repta ē ↄtētio. vn̄ magnanimiter aduer. ꝛ hec magnanimitas tatꝭ ſ. ſpontaꝝ reꝝ difficiliuꝫ aggreſſio. Et eſt puſillanimis cōtrarium ad magnanimis.

Magnas: a magnus d̄r hic ꝛ hec magnas tis q̄ magnus eſt in populo ꝛ potens. ꝛ ꝑ eodē d̄r magnatus ta tuꝫ penl̄. ꝑdu. Eccle. xx. cap. Uir prudēs placebit magnatis. ꝛ acuit̄ in fine magnas ad dr̄iam iſtius accuſatiui pluralis magnas quod ē adiectiuū.

Magnatus ta tum: in magnas eſt.

Magnes: a magnus d̄r hic magnes tis quidā lapis p̄cioſus indicus ferrū ad ſe trahens: ꝛ dicit̄ ſic qꝛ magnas hꝫ vires: ꝛ ꝓducit penl̄. genitiui.

Magnifico: a magn⁹ ꝛ facio ↄponit̄ magnifico cas caui care. i. magnū facere exaltare collaudare. vn̄ magnificus ca cū. i. ſublimis: generoſus: glorioſus qui magna facit. Et ↄpat̄: ſed eius cōpatiu⁹ ꝛ ſuplatiuus nō ſūt i vſu. vn̄ magnifice aduer. D̄r quoqꝫ hic ꝛ h̄ ꝛ h̄ magnificēs tis: ꝓ magnificus: ſꝫ nō ē in vſu. ꝛ cōpat̄ magnificētior ſimus. vn̄ magnificent̄ tius ſime aduer. ꝛ hec magnificētia tie. ſpōtanea reꝝ difficiliū ↄſūmatio ſꝫ rerū p̄clarā dans ↄſūmationē: ꝛ ita differt a magnanimitate: qꝛ illa ↄſiſtit in aggreſſione: h̄ in ↄſūmatione. Qum g̊ magnific⁹ deficiat in ↄpatiuo ꝛ ſuplatiuo: et magnificens poſitiuus non ſit in vſu: ſubit magnific⁹ locum huius poſitiui magnificens: ꝛ fit q̄dam mixta cōpatio. ſ. magnific⁹ magnificētior tiſſim⁹: ꝛ corripiūt oīa predicta hanc ſyllabam fi.

Magnificus: in magnifico cas vide.

Magniloqus a magnus ꝛ loquor ↄponit̄ magniloqus qua qum q̄ magna loquit̄. vn̄ hoc magniloquiū quij i. magna loqutio: ꝛ corri. lo ſyllabam.

Magnope. i. ſm̄ magnū op⁹ vel valde: ꝛ ē aduerbiū: ſꝫ qn̄ habet duo oo ſunt due partes magno opere.

Magnus na nū: cōpatur irregularit̄ maior maximus. Et cōponit̄: premagn⁹: ꝑmagnus. tāmagnus: q̄magnus omnia ꝓ valde magnus.

Maguder: hic magu deris vel maguder ꝑ apocopā. Maguderis ē ſecūd⁹ caulis q̄ naſcit̄ in tirſo abſciſo vel ipſe tirſus abſciſus. vn̄ Priſci. dic̄ ꝙ ſignificat frugē. i. gen⁹ caulis q̄ naſcit̄ ex ea pte cui⁹ radix ſirpis auellit̄. vel vt alij dicūt ſaliginē: ꝛ fac̄ accuſatiuū in im tm̄: ꝛ ablatiuū in i tm̄. vn̄ verſus: Im tm̄ faciūt h̄ q̄rtū noīa caſuꝫ Uim burim tuſſim maguderimqꝫ ſitimqꝫ.

Magus ſicut d̄r in hiſtorijs: magi dicunt̄ a magnitudine ſcie. quos enī greci phos: pſe magos appellant: iudei ſcribas: latini maiiſtros ſꝫ Hug. Papias vō dic̄: Magi olim ſtellaꝝ interp̄tes dicebant̄. ſ. qui p̄diuinabant qualr̄ ſe haberet quiſqꝫ qū naſceret̄: ſicut de his legit̄ in euāgelio qui natū xp̄m annunciauerūt: cuius artis ſcīa vſqꝫ ad euāgeliū fuit conceſſa: vt edito xp̄o nemo exinde natiuitatē alic⁹ de cetero interp̄taret̄. Poſtea magi etiā dicti ſūt q̄ vulgo incātatores ꝛ malefici ob facinoꝝ magnitudinē nuncupant̄. Hi elemēta concutiūt: mētes turbāt hominū: ꝛ ſine vllo veneni hauſtu violētia tm̄ carminis interimunt. ꝛ inde magic⁹ ca cū Et ſcias ꝙ orientales ſolēt p̄ualere in arte magica. vn̄ q̄ſqꝫ oēs orıētales dicūt̄ magi. Et diuidit̄ ars magica in p̄ſtigiū ꝛ maleficiū. Preſtigiū eſt ſenſuū humanoꝝ illuſio. ſm̄ hoc incredibiles reꝝ mutationes videntur fieri: vt. ſ. terre cumulus videat̄ caſtꝝ: lapillus talentū ſeges cohors militū galeata. Maleficiū aūt qum generalit̄ poſſet dici quodlibet malefictū: ſed hic ſp̄ealit̄ illud d̄r quo nobis ita demones ſubijcimus vt nobis peant miſſatica noſtra deferentes. vn̄ quidā: Uir magus eſt magnus: magus eſt qū fit lupus agnus.

Maialis: a maior d̄r hic maialis hui⁹ lis: porc⁹ domeſticus ꝛ pinguis carens teſticulis.

Maieſtas a maior d̄r hec maieſtas tatis. i. honor dignitas ſplēdor ſic dicta: qͥ maior poteſtas. ꝛ format̄ a maior: or mutata in eſ: ꝛ aſſumpta tas ſicut honor honeſtas. ꝛ inde maieſtatiuus ua uum. i. poteſtatiuus.

Maiorica ꝛ minorica inſule ſunt hyſpanie maior ꝛ minor: que ꝛ baleares dicunt̄: ꝛ cor. i. ri.

Maioro ras raui. i. maiorē facere verbum actiuum. ꝛ d̄r a maior: ꝛ producit io ſiue penl̄.

Maius maij: quidā mēſis dictus a maiorib⁹: ſicut iuni⁹ dict⁹ a iuniorib⁹. Qū enī Romul⁹ iſtituiſſet rēpublicā

diuiſit populū in duas ꝑtes.ſ.in ſenes ⁊ in iuuenes.i.i
maioꝛes ⁊ minoꝛes:⁊ ad honoꝛem ꝑtiū ab illis ꝑtibꝰ
duos menſes noīauit.ſ.a maioꝛibus maiū:a iunioꝛibꝰ
iuniū:ſicut habeť in Ouidio faſtoꝝ. Maius dr̄ a ma/
ieſtate:vel a Maia mr̄e Mercurij:⁊ iunius a iunione
vel iuuētute: vel a ꝯiunctione romanoꝝ ⁊ ſabinoꝛum
Et ſciaſ ꝙ q̇dā ſolēt ꝓferre h̾ nomē ꝑ d.ſ.madiꝰ:ſꝫ ma
le.dꝫ.n.ex toto cē in eadē voce cū neutro iſtiꝰ nomīs
maioꝛ.ſ.maius:ſed dr̄e cā in noīe mēſis ī dꝫ ꝓferre vo
calit̃ que in ꝯpatiuo ꝓferť ꝯſonant̃ ſi ꝯgrue ꝓferať ſm
Hug. Papias tn̄ vult ꝙ vtrūqꝫ dicať.vn̄ dr̄:Madiꝰ
mēſis dictus:qꝛ tūc terra madeat:q̇ ⁊ maius dr̄.

Maiuſculꝰ la lū penť.coꝛ.i.aliquātulū maioꝛ:⁊ ſm Pri/
ſci.a maius addita culus fit maiuſculꝰ la lum dimi.

Mala le.i.maxilla:⁊ dr̄ a malon qđ eſt rotundū:qꝛ rotū
da eſt:vel qꝛ mala q̄ſi mola a malo lis: vel a mādo dis
⁊ eſt mala ſuꝑioꝛ: mandibula vͦ inferioꝛ. Pꝛopꝛie āt
male ſunt eminētes ꝑtes ſub oculis ſic dicte ꝓpt̃ rotū
ditatē. Item a malon h̾ malus li quedā arboꝛ:qꝛ fru/
ctus eius omniū pomoꝝ fit rotūdiſſimꝰ.vn̄ ⁊ illa ſunt
vera mala q̄ vehemēter rotunda ſūt.vn̄ h̾ malū li: fru
ctus illiꝰ arboꝛis. Et hic malꝰ li:arboꝛ nauis dr̄:qꝛ ro/
tundꝰ ē ad moduꝫ mali:⁊ qꝛ in ſūmitate habet inſtar
mali.vel dr̄ malus q̄ſi malleus:qꝛ q̄ſi ex q̇buſdā ligneis
malleolis fit:quoꝝ volubilitate vela facilius eleuanť
Iſa.xxx.Donec relinquamini q̄ſi malus nauis:⁊ ꝓdu.
pꝛimā mala ꝓ maxilla:⁊ malus ꝓ arboꝛe: ⁊ malū pꝛo
fructu:et malus ꝓ arboꝛe nauis:et hi mali maloꝝ pꝛo
dentibꝰ:et malo verbū.i.magis volo:oīa ꝓducūt ma.
Sed malus la lū:et h̾ malū li.i.peccatū coꝛꝛi.ꝑmā.vn̄
verſuſ:Mala mali:mala ꝯtulit oīa mūdo.In rate tri
ſti malū qum frangit nauita malū. Malo carere ma
lis:ꝙ̄ mala mādere malis. Mala etiā dr̄ ouis alba.⁊
inde cōponitur malonomus.

Malach hebꝛaice latine rex interpꝛetatur.

Malachias interp̄tať angelus dn̄i.i. nūcius. quicq̇d eniꝫ
loquebať q̄ſi a dn̄o eſſet mandatū ita credebať: ⁊ īde
ita nomē eius ſeptuaginta tranſtulerūt dicētes: Aſſū
ptio verbi dn̄i ſuꝑ iſrael in manu angeli eius.

Malachim.i.regū qui tertio ⁊ q̄rto regnoꝝ volumine cō
tinenť. Meliuſqꝫ eſt multo malachim.i.regū ꝙ̄ mala
chod.i.regnoꝝ dicere.nō.n.multaꝝ gētiū regna deſcri
bit ſed vnius iſraelitici populi qui tribubus duodeciꝫ
ꝯtineť ſicut dicit Hiero.in pꝛologo regū.

Malagma:a malus la lūꝫ dr̄ hec malagma matis quod
dam medicamentū.vel malagma dr̄:qꝛ ſine igne ma/
ceť.i.ꝯterať.ſine igne dr̄:qꝛ herbe vel ſpēs ex q̇bus fit
nō decoqunť ſed maceranť.i.conterunť.Et dr̄ mala/
gma ſic quaſi molagma:quia molēdo.i.terendo agiť
vel pōt dici malagma quaſi malū agens.i.educēs cu/
rando:Sapiētie.xvi.capl̾o:Etenī neqꝫ herba neqꝫ ma
lagma ſanauit illos.

Maledicus ca cū:maledicēs ⁊ coꝛ.penul̾.vide in dico cis
Qualr̄ aūt intelliganť interp̄tationes ſiue maledictio
nes q̄ īueniunť in ſacra ſcriptura:dictū eſt in ꝑcoꝛ.

Malefacio cis ci factū:componiť a male ⁊ facio: ⁊ acuiť
penť.ſiue fa ſecūde ⁊ tertie ꝑſone p̄ntis indicatiui mōi
ſ.malefacis ⁊ malefacit:cā ꝯſoꝛtij ꝑme ꝑſone. vide ī ſe
cūda ꝑte vbi agiť de impedimentis accentus:in capl̾o
de impedimento conſoꝛtij.

Maleficus:a malefacio cis dr̄ maleficus ca cū penť. coꝛ.
i.malefaciens incantatoꝛ:⁊ hinc h̾ maleficiū cij.

Malefidus da dū:q̄ſi eſt vna dictio cōpoſita ex male ⁊ fi
des:ſignificat illū qui leuitatē hꝫ ⁊ nō ſeruat fidē.ſed
q̄ſi ſunt due ꝑtes:ſig̃t illum cui nō ſeruať fides: vt iſte
eſt fidus male inter hoſtes.

Malicia cie:in malus eſt.

Malicioſus:a malacia dr̄ malicioſus ſa ſū.i. deterioꝛ ma
lo:qꝛ frequent̃ malꝰ:callidꝰ:aſtutus:verſutus: ſubdo
lus:inſidioſus.Et ꝯpať malicioſus ſioꝛ ſimus.vn̄ mali
cioſe ſius ſime aduerbiū.vn̄ hec malicioſitas tatis.

Malignus:a malus dr̄ malignꝰ na nū.i.rixoſus. ⁊ cōꝑať
vn̄ maligne niꝰ ſime aduer.⁊ hec malignitas tatis. ꝙ
aūt dr̄ malignus q̄ſi male ignitꝰ:vel q̄ſi malo igne igni/
tus:etymo.ē.⁊ a malignuſ deriuať maligno nas naui
nare.i.maligne facere:vel potiꝰ malignū facere ⁊ mo/
leſtare.⁊ in eodē ſenſu inueniť malignoꝛ naris depo/
nentale.⁊ dr̄ ꝓpꝛie malignus qui malicie votū vel opꝰ
ꝑagit. Malicia dr̄ cogitatio pꝛaue mentis.

Maliuolus:a malus ⁊ volo vis ꝯponiť maliuolus la lū
⁊ hic ⁊ hec ⁊ hoc maliuolens tis. ⁊ comꝑať maliuo/
lens tioꝛ tiſſimus.vnde maliuolent̃ tius ſime aduer.
⁊ hec maliuolentia tie:⁊ coꝛ.uo.

Malle.i.magis velle. Mallem.i.magis vellē.

Malleolus li dimi.ꝑuus malleꝰ. Itē malleolꝰ penť.coꝛ.
diciť nouellus palmes innatus ꝑoꝛis anni flagello:⁊
eſt dictꝰ ſic ob ſimilitudinē rei:qꝛ ī ea ꝑte qua decidiť
ex veteri ſarmento ꝓminēs vtriuſqꝫ mallei ſpēm ꝓbet
In gloſa aūt Daniel.iij.cap. dicunť malleoli vimina
vel ſarmēta arentia:⁊ coꝛꝛipit o.vnde quidā: Malle/
oli ſarmēta notant aut vimina ſicca.

Malleus:a mallio lis dr̄ hic malleus lei:q̄ſi mollеꝰ: quia
mollit ferꝝ.vel qꝛ dū calet ⁊ molle ē cedit ⁊ ꝓducit il
lud.vn̄ malleolus li dimi. ⁊ malleo as aui are.i. mal/
leo ꝑcutere.vn̄ malleatoꝛ dr̄ faber ferrarius.

Malluuianus:in malluuiū eſt:⁊ ꝓducit penť.

Malluuiū.lues componiť cū manꝰ: ⁊ dr̄ hoc malluuiuꝫ
uij:vas ad abluēdas manꝰ ⁊ ad ſoꝛdes manū recolli/
gēdas aptū.vn̄ malluuianꝰ na nū:vt malluuiane ſoꝛ/
des.i.ſoꝛdes manuū ī malluuio collecta.vl̾ componi
tur malluuiū:a manu ⁊ abluo.

Malo onis maſ.ge.dr̄ a malon qđ eſt rotūdū. Malonē
greci comā capitis dicūt:quē nos cirrū vocamus.

Malo mauis mauult malui malle.i.magis velle:⁊ cōpo
niť a magis aduerbio ⁊ volo vis.Et ſciaſ ꝙ hoc verbū
malo mauis in aliquibꝰ tempoꝛibus ſcribiť ꝑ vnum l:
vt malo malebā malui maluerā. In aliquibꝰ vͦ ꝑ ge/
minū l:vt mallē malle:ſicut ⁊ volo vis vult.

Malobatrū:a mala le dr̄ hoc malobatrū tri: quoddam
vnguentum a malis lauandis ſic dictū.

Malogranatū:malo componiť cū granū vel granatuꝫ ⁊
dr̄ hec malogranatus ti:q̇dā arboꝛ cuiꝰ fructꝰ dr̄ hoc
malogranatū ti:qꝛ hēat grana interiꝰ. Idem ⁊ malū/
punicū.Et ſcias ꝙ ſepe inueniť malūgranatū ꝓ malo
granatū.⁊ malagranata ꝓ malogranata.

Malomellū:malo componiť cū mel: ⁊ dr̄ hoc malomel
lum li:genus pomi melliflui ⁊ dulcis:qꝛ fructus eius
habeat ſapoꝛē mellis:vl̾ qꝛ in melle ſeruetur.

Malon grece:latine dicitur rotundū.

Malonomus mi:paſtoꝛ ouiū:a mala ⁊ nomoſ ꝯponitur
mala.n.dr̄ ouis alba:nomos paſtoꝛ:⁊ coꝛꝛipit penť.

Malua ue:dr̄ quedā herba a mollio lis q̄ſi mollia: qꝛ vē
trem molliat.hꝫ enī naturā mollīēdi ⁊ ſoluēdi aluuꝫ
vn̄ dr̄ malua q̄ſi molliēs aluū:⁊ eſt etymo. vn̄ malua/
ceus cea ceū:res malue vel ꝑtinēs ad maluā. Malua
ceus etiā dr̄ vilis nō bonus vt malua.

Maluicia cie:q̇dā veſtis dicta a malua:qꝛ ex maluarum
ſtamīe ꝯficiť:quā alij maluacinā:alij maluelliū vocāt

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

Malumpunicū:vide in malogranatū.

Malum li.i.pomū:⁊ ꝓdu.primā vt dixi in mala le.Et dr̄
malū multis modis.eſt enī malū armenicū vel arme
niacū:q2 ab armenia ꝑus ſit aduectū. eſt et malum ci/
doniū dictū ab oppido Crete:ex cuius pomo cidoni/
cū ↄficit.⁊ ē malū macianū a loco dictū vnde ꝑus ad/
uectū ē.⁊ ē malū amerinū:q2 amari ſit ſaporis.⁊ ē ma
lum ꝑſicū:q2 eā arborē in Egypto inſeruit Perſiꝰ.hec
arbor in Perſida fructū ſiccū generat interfectorium:
apud nos v̓o rotūdū ⁊ ſuauē.Eſt ⁊ malūpunicū dictū
ſic:q2 ex Punica regione ſit aduectū: vel q2 grana ha
beat rubea q̄ſi punicea.Idē ⁊ malūgranatū:q2 int̄ cor
ticis rotunditatē granoꝝ ↄtineat multitudinē. Itē vt
dic̄ Papias:Mala dulcia vix egerunt:phlegma nu/
triūt:fellis ardorē mouēt:iflatiōes faciūt:q2 ſunt frigi
da ⁊ hūida . Mala v̓o acida ⁊ matura oībꝰ comoda
ſunt ⁊ bn̄ digerunt.Sunt ⁊ agreſtia mala:que cruda
ſtridūt:cocta bene digerunt.vide in nux nucis.

Malus la lū:dr̄ a melan qđ eſt nigrū:q2 niger ſit ⁊ puer/
ſus.⁊ ↄpat anormale peior peſſimus.vñ male peiꝰ peſ/
ſime aduerbiū.Et hec malicia cie.⁊ hoc malum li ſub
ſtātiue.⁊ eſt duplex malū.ſ.culpe ⁊ pene.malū culpe
nō eſt a deo:q2 oīa bona ꝑ ipm facta ſunt: ⁊ ſine ipſo
factū eſt nihil.i.peccatū:q2 peccatū inquantū peccatū
nihil eſt.Sed malū pene a deo ē. ⁊ corri.ꝑmā malꝰ la
lum adiectiuū:⁊ malū ſubſtantiuū.Inuenit etiā malꝰ
li ſubſtantiuū.⁊ hoc malū a malon quod ē rotunda2
ſed tunc aliud ſignat:⁊ ꝓducit ꝑmā ſicut dixi in mala
le.vide in pena ⁊ in pecco cas.

Mambres acuit in fine ⁊ interꝑtat mare pelliceū:vl' ma/
re in capite:⁊ fuit ꝓprium nomen cuiuſdā. vnde q̄da2
ciuitas dicta fuit mambre a nomine illius.

Mām̄illa:a māma me dr̄ hec mām̄illa le dimi.Et ſūt mā
me mulieꝝ:mām̄ille viroꝝ: vbera pecoꝝ. papille vero
ſunt capita mām̄aꝝ que ſugentes ↄprehendūt:⁊ corri.
primā mām̄illa.vñ Iuuenalis:Et nuſq̄ viſis triginta
clara mām̄illis:l2 in illo verſu ꝑma ponat lōga:Mā
millas vir habet:pecus vber:femina māmas.

Mamma:a mala le dr̄ hec māma me per geminū m: q2
rotunda eſt vt mala:⁊ ſont māme mulierū.

Mām̄ona interꝑtat diuitie:⁊ ē nomē demonis q̄ preeſt
diuitijs.et dr̄ mām̄on nō q2 in eius ditione ſint diui/
tie:ſ2 q2 eis vtit ad decipiēdū irretiēdo laq̄is diuitiaꝝ.

Mām̄orreptus pi:puer qui lac diu ſugit. ⁊ eſt compoſitū
a mamma ⁊ trepidus.

Man.i.videre.vel vt dic̄ Pap̄.Man qđ ē manna interꝑ
tat quid ē hoc.Qū enī deus ꝑus plueret manna filijs
iſrael q̄i mirātes dixerūt:Man:h̄ ē:quid eſt hoc.

Manaa interꝑtat munꝰ vel ſacrificiū vel holocauſtū vel
ↄſolatio. Baruth.i.capl'o: De q̄bꝰ emitte holocauſto
mata ⁊ thꝰ:⁊ facite manaa.vl' aliq̄ libri hn̄t miſericor
dias vel māna:ſ2 manaa ē vera lr̄a: etiā ſm̄ hebraica2
veritatē:ſic colligit ex glo. Hiero.ſup illud Hiere.xvij
in fine:Portātes holocauſtū ⁊ victimā ⁊ ſacrificiū et
thꝰ ⁊c̄.Sacrificiū inq̄t ꝓ quo.lxx.īterꝑtes ſꝑm hebrai
cū poſuert manaa:qđ ī nr̄is codicibꝰ ſcriptoꝝ negligē
tia māna legit:q2.ſ. Baruth.i.inuenit vt dixi: Facite
māna:ſ2 ibi vt dic̄ magiſter Hugo d2 eē manaa.

Manaſſes hebraice dr̄ obliuio latie.vñ dictꝰ ē manaſſes
q̄i obliuioſus:q2 pr̄ eiꝰ Iacob ſit oblitus laboꝝ ſuorū
vel q2 ꝑ multa ſcelera ⁊ ſacrilegia deliq̄rat ⁊ oblitꝰ fu
erat dn̄i.vel q2 deꝰ ſit oblitus peccatoꝝ illius.

Manceps:manus ↄponit cū capio:⁊ dr̄ hic manceps ci/
pitis.i.ſeruus.⁊ dr̄ manceps q̄i manu captus: q2 ma/
xime illi hoc noīe cenſebant qui in bello capiebant ⁊
in ſeruitutē redigebant:⁊ inde hoc mancipiū pij ī eo/
dem ſenſu.ſed mō ampliata ē appellatio hꝰ nois man
ceps vel mancipiū vt dicat filius vel filia nōdū eman
cipata a pr̄e.⁊ inde quicq̄d manu capi ⁊ ſubdi poteſt
dr̄ mancipiū vt bō:equs:ouis:hec enī aīalia ſtatim vt
nata ſunt mancipia eſſe putant. nam ⁊ ea que de nu/
mero beſtiaꝝ ſunt tunc vident mancipia eſſe qñ capi
vel domari ceperint.

Manceps ↄponit cū e:⁊ dr̄ emāceps:⁊ cū ne ⁊ dr̄ nemā/
ceps.⁊ vt dicit Papias: mancipiū non ſexum ſed con
ditionem ſignat.

Mancinus:a mācus dr̄ mācinꝰ na num:qui vtit ſiniſtra
ꝓ dextra manu vel ecōuerſo:⁊ ꝓduc̄ penl'.

Mancipi indeclinabile:quod manu capi poteſt.

Mancipiolū li dimi.paruū mancipiū.

Mancipium exponit in manceps pis.

Mancipo:a manceps dr̄ mancipo pas paui pare.i.ſerui/
re vel in ſeruitutē redigere vel mancipiū facere.⁊ man
cipare.i.manu trahere vel dare vl' ducere:⁊ ponit ſim
plicit ꝓ dare vel ꝓ ducere: ⁊ ſic eſt actiuu2:ſed ꝓ ſerui/
re eſt neutrum ⁊ corripit penultimā.

Mancus:a manꝰ dr̄ mancꝰ ca cū ꝑ ↄ̄riū:q2 manū nō hēt.
vel mācus componit a manu ⁊ careo:quaſi manu ca/
rens:ſed videt etymo.potiꝰ q̄ compoſitio.mancꝰ etiā
dr̄ cui aliquid deeſt ad perfectionē. vnde mancatꝰ ta
tum.i.manu truncatus.

Mandatela le.i.mandatū a mādo das: ⁊ ꝓducit te.

Mandatū:a mādo das dr̄ hoc mandatū ti: qđ mittitur
vel mandatū.i.preceptū.vñ dn̄s in euāgelio Iohānis
Mandatū nouū do vobis:vt diligatis inuicē ⁊c̄.

Mandibula le inferior maxilla.⁊ dr̄ a mādo dis Iudic.
xv.capl'o.Inuentā q̄ maxillā.i.mādibulā aſini. ⁊ īfra
In maxilla aſini: ⁊ in mandibula pulli aſinoꝝ deleui
eos:⁊ corripit bu.

Mando das daui tū dare.i.ꝑcipere: ⁊ mādare.i.mittere.
vñ v̓ſus:Qui mittit mādat:qui ꝑcipit h̄ quoq̄ mādat
Et ſcias ꝙ qñ ſuꝑior mittit vel ſcribit inferiori vel ſub
dito:Tibi tenore pn̄tium mādo vel mādamus:nō in/
telligit eē preceptū:ſed qñ addit ꝑcipiendo tunc eſt ꝑ/
ceptum.vt ſi dr̄:Tibi tenore pn̄tium ꝑcipiendo māda
mus.Et ſm̄ etymologiā dr̄ mādo.i.manū do:q2 olim
in cōmiſſo negocio alter alteri manū dabat.Mando
ↄponit cū a:⁊ dr̄ amādo das.i.extra vel longe māda/
re ⁊ abſentare.⁊ in eodē ſenſu īuenit amēdo das.Itē
ↄponit cōmendo das.Itē ꝑmando das.i.ante man/
dare.Itē remando das.i.iteꝝ vl' retro mandare.Mā
do das cū oībus ſuis cōpoſitis eſt actiuū.⁊ in cōpoſi/
tione aliqñ mutat a in e vt amēdo das ⁊ ↄmēdo das.
aliquādo retinet a vt remādo das:Iſaie.xxviij.Man
da remanda ⁊c̄.

Mando dis di ſum:mādere.i.comedere Iob.xxx.Man
debant herbas ⁊ arboꝝ cortices.vñ hic ⁊ hec mandi/
bilis ⁊ h̄ le.Et cōponit cū con:⁊ dr̄ cōmando dis:⁊ cū
re:⁊ dr̄ remādo diſ.Et ē mādo neutꝝ cū oībꝰ ſuis ↄpo
ſitis.⁊ facit ꝑteritū ſm̄ quoſdā mandui vel mandi vel
mādidi:⁊ ſupinū manſum:l2 nō ſit in frequēti vſu.ſed
videt ſm̄ regulas Priſci. ꝙ ꝑteritū fac̄ mādi ⁊ ſupinū
manſū.⁊ format ꝑteritū a pn̄ti o in i mutato:⁊ ſupinū
etiā a pn̄ti do mutato in ſum.Dicit etiā Priſci. ꝙ v̓ba
tertie ↄiugationiſ deſinētia in do n ante do hn̄tia o in
i mutant in ꝑterito ꝑfecto:⁊ in ſupino do in ſum:vt de
fendo dis di ſum:ſcādo dis di ſum:ita a ſili mādo dis
di ſum.⁊ h̄ magis videt eſſe tenēdū ſm̄ modernos.

Mando donis maſcu.ge.a mando dis dr̄:⁊ eſt mando q̇ multū mandit.ſ. leccatoꝛ ardelio gulo comedo auidꝰ eluo ⁊ epulo. Et in eodē ſenſu hic ⁊ hec ⁊ hoc mādox cis:⁊ pdu.penl'.gtī mandonis ⁊ mādocis.

Mandox docis:in mando donis exponit̄.

Mandra dre maſ.ge.i.bulbucꝰ:a bobꝰ ſibi cōmēdatis vl' q̇a noīa boum mādat memorie.vel mandros dr̄ ouis vnde mandra:paſtoꝛ ouiū.

Mandragoꝛa goꝛe penl'.coꝛꝛep.eſt genꝰ pomi ſil'is paruo peponi odoꝛe ⁊ ſapoꝛe vel ſpecie:vel quia habeat mala ſuaue redolētia in magnitudine mali maciani. vñ ⁊ eā etiā latini vocāt malū terre. hāc poete antroporeos appellāt:q̇a habeat radicē foꝛmā homīs ſil'antē. Antropos eniꝫ grece: latine dr̄ homo:cuiꝰ coꝛtex vino mixto ad bibendū dat̄ illis quoꝛū coꝛpꝰ ꝑpter curā ſecādū eſt:vt ſopoꝛati doloꝛē nō ſentiāt. Huiꝰ ſpēs due ſunt: Femina folijs lactuce ſil'ibus: mala generās in ſil'itudinē pꝛunoꝛū: Maſculꝰ folijs bete ſil'ibꝰ. De hoc aūt pomi genere q̇dam opinant̄ ꝙ acceptū in eſcā feminis ſterilibꝰ fecūditatē pariat: Gene.xxx.cap.dicit̄: Egreſſus ruben tempe meſſis triticee in agro:repperit mādragoꝛas q̄s matrilie detulit.⁊ infra:Doꝛmiat tecū hac nocte ꝑ mādragoꝛis filij tui vir tuꝰ.

Manduco:a manducꝰ deriuat̄ manduco cas caui care.i. comedere:⁊ pdu.penl'.ſm vſum.vnde quidā: Māducare potes foꝛmicā ſi caput aufers. ꝙ aūt dr̄ manducare quaſi manu ducare vel quaſi manū ad os ducere etymologia eſt. Magiſter tamē bñ dicit ꝙ videt̄ ꝯponi a manu ⁊ duco cas:cuiꝰ ꝑma breuis ē.qđ ſi verū eſt māduco cas debet penl'.coꝛꝛipe:vſus tñ eam ꝑducit. Dicimꝰ ꝙ magis videt̄ eſſe breuis q̄ꝫ lōga:cōſiderata.ſ. ipſiꝰ ſignificatōe ⁊ cōpoſitiōe: nec vllꝰ nobilis auctoꝛ auſus fuit eam ſic ponere:q2 credo ꝙ dubitabāt oēs: ⁊ iō tutiꝰ eſt vt ſeq̄mur vſuꝫ q̇ penl'.ꝑdu.qm̄ pes arbitriū eſt ⁊ ius ⁊ noꝛma loquēdi.

Manducꝰ:a mando dis dr̄ hic māducꝰ ci penl'.ꝑdu.i.ioculatoꝛ:oꝛe hians:vel turpiter mandēs.

Mane accētuat̄ in fine:⁊ inuenit̄ Danie.v.Dicit̄ enim ibi Mane techel phares:⁊ hec interp̄tatio ſmonis:mane numerauit deꝰ regnū tuū ⁊ cōpleuit illđ. Thetel appēſus es in ſtatera ⁊ inuētꝰ es minꝰ hñs. Phares diuiſuꝫ eſt regnū ⁊ datū eſt medis ⁊ pſis. Jtē inuenit̄ hꝰ mane indeclina.vel mane aduerbiū tpis:⁊ tūc non acuit̄ in fine:⁊ deriuat̄ a manū qđ eſt bonū. Et q̇d meliꝰ ē mane:qm̄ de tenebꝛis deuenit̄ ad lucē.vel mane dr̄ a mano nas:q2 tūc dies manare incipit:⁊ pdu.ꝑmā:ſꝫ māe v̄bū impatiui modi ꝑmā coꝛꝛ.vñ v̄ſus: Caro dico mane:qum debeo ſurgere mane.

Maneo nes manſi ſum.i.moꝛari:⁊ manere.i.expectare.⁊ ſm hꝰ cōſtruit̄ cū actō:vñ actuū xx.ca. Uincula ⁊ tribulatōes me manēt.vñ verſus: Qui manet expectat:et q̇ manet ille moꝛat̄. Maneo cōponit̄ vt cōmaneo nes ꝑmaneo nes:remaneo nes. Jtem maneo cōponit̄ vt emineo nes nui:⁊ cōponit̄ vt ſupemineo nes nui. Jtē maneo componit̄ vt immineo nes:itē ꝓmineo nes:ꝑmineo nes. Maneo cū oībꝰ ſuis cōpoſitis ē neutrū:⁊ illa eiꝰ cōpoſita q̄ retinēt lr̄aturā ſui ſimplicis faciūt ꝑteritū in ſi:⁊ ſupinū in ſum. Jlla v̄o ꝯpoſita q̄ mutāt a ſimplicis in i:faciūt ꝑteritū in ui diuiſas:⁊ carēt ſupīs Et nota ꝙ ſm p̄ſcianū maneo debēt facē ꝑteritū pfectū irregulariter manui ſic̄ teneo tenui:eo mutata ī ui diuiſas:ſed facit māſi ad oꝛiam huiꝰ otī manui. Jtem maneo nes hꝫ ꝑmā breuē:ſꝫ hi manes niū ꝑmā ꝑducit vñ v̄ſus: Jllic pluto manes:vbi terrēt triſtia manes.

Manes niū nibus actō manes vel manis maſcu.ge.i. dij infernales ⁊ aīe infernaleſ.⁊ dicūt̄ a manū qđ ē bonū ꝑ cōtrariū:q̇a non ſunt boni ſed efferi ⁊ crudeles. Uel manes dicūt̄ a mano nas:quia late manant ꝑ auras: ⁊ pdu.ꝑmā.vñ Hoꝛa.ī epi. Carmine dij ſupi placant̄ carmine manes. Sꝫ maneo nes coꝛ.ꝑmā.vnde māibꝰ qñ ē dtūs de manes niū ꝑdu.ꝑmā:qñ v̄o ē dtūs ⁊ ablatiuꝰ de manꝰ nꝰ nui coꝛ.ꝑmā.vnde q̇dam: Cū manibus mādo:ſine manibꝰ oīa tāgo.

Mango. Manꝰ cōponit̄ cū ago ⁊ dr̄ mango nis.i.mercatoꝛ:⁊ ꝓꝑe vēditoꝛ equoꝛū:q2 manu agat equos.⁊ etiā quilibet mercatoꝛ pōt dici māgo: q̇a res ſuas manu agat:⁊ pdu.penl'.gtī.

Mania nie eſt ſane mētis alienatio vel furoꝛ:dicta ſic ab inſania quā greci maniā vocāt. vel dicit̄ a manim qđ eſt diuinare:q̇a hec amētes ⁊ inſanos facit: quoꝝ alij efficiūt̄ leti:alij triſtes:alij furioſi. Mania etiā dr̄ q̇dā furia infernalis.

Manica:a manꝰ dr̄ hec manica ce penul.coꝛ. cathena vl' vinculū quo captiuoꝛū manus ligant̄. Et dr̄ manica quaſi manū capiēs:etymo.eſt.vñ ꝓpheta: Et nobiles eoꝛū in manicis ferreis. Jtē manica ē illa ꝑs tunice q̄ eſt ab humero vſq3 ad manū. vñ dicit Pap. Manice ſunt vīcula quibꝰ manꝰ vinculant̄: lꝫ etiaꝫ tunicarum ſint. vnde manicatꝰ ta tū.

Manico cas caui care.i.feſtinare:mane ire:mane ꝯſurgē vel mane cōuenire:⁊ dr̄ a mane. Quedā glo. dicit ſuꝑ illud Lu.xxi. Oīs populꝰ manicabit ad eū.i. mane venire accelerabat:⁊ pdu.ꝑmaꝫ ſyllabā manico cas: ſed manica ce eā coꝛ.ſed penl'. vbiq3 coꝛꝛipit̄.

Manifeſtꝰ. manꝰ cōponit̄ cuꝫ feſtꝰ ⁊ dr̄ manifeſtꝰ ta tuꝫ.i. aptꝰ clarꝰ vel certꝰ:quaſi ad manū poſitꝰ ⁊ ꝓmptꝰ. Nā manifeſtꝰ exponi ſolet ⁊ nō abſcōdi.vñ etiā dr̄ manifeſtus quaſi manēs feſtꝰ:⁊ ē etymo. Jtē in feſto omnia debēt extrahi pulchꝛioꝛa ⁊ ī apto poni.vñ ⁊ dr̄ manifeſtꝰ.i. ꝓmptꝰ aptꝰ ⁊ palā poſitꝰ:⁊ cōparat̄ manifeſtioꝛ ſimꝰ.vñ manifeſte tius ſime aduer. Et manifeſto tas:vñ manifeſtariꝰ ria riū:q̇ manifeſtat vel māifeſtat̄ vel manifeſte ⁊ apte aliq̇d faciēs. Quid ſit manifeſtū vel notoꝛiū in iure:dicā in notoꝛiū.

Manim.i.diuinare.

Maniplus:in manipulꝰ vide.

Manipularis:a manipulꝰ dr̄ hic ⁊ hec manipularl ⁊ hoc lare:⁊ manipulariꝰ ria riū: ad manipulū ꝑtinēs vel de manipulo exñs:vt manipulares milites q̇ ſunt de manipulo. Manipulare etiā dicimꝰ eos q̇ ſigna añ regeꝫ poꝛtāt. Et cōponit̄ vt cōmanipularis ris.

Manipulꝰ:a manꝰ deriuat̄ hic manipulꝰ li.⁊ eſt manipulus tantū ſegetis q̄tū manꝰ capē pōt.vnde ⁊ dr̄ ſic q̄ſi manū implēs:⁊ eſt etymo. Et hinc manipuꝰ dr̄ ſocietas ducētoꝝ militū: q2 anteq3 ſigna eēnt māipulos.i. faſciculos ſtipule l' alicuiꝰ herbe ſibi ꝓ ſignis faciebāt. Uel dr̄ manipulꝰ a manu:q2 olim bellū manibꝰ īcipiebāt. Jnuēit̄ etiā maniplus ꝑ ſyncopā.vñ Lucanꝰ: Cōuocat armatos ex tēplo ad ſigna maniplos. Jtē manipulꝰ dr̄ oꝛnamētū ſiniſtre manꝰ ſacerdotis.

Māna indecli. ⁊ hꝰ māna tis penl'.gtī coꝛꝛe. dr̄ q̇daꝫ cibꝰ qualis de celo cecidit filijs iſrl'.⁊ dr̄ a manū qđ eſt bonū:q2 bonū erat.cuiuſcūq3.n.rei ſapoꝛē exigebat q̇ māna comedebat:talē habebat: Sap.xvi. Paratū paneꝫ de celo p̄ſtitiſti illis ſine laboꝛe:oē delectamentū in ſe hñtē:⁊ oīs ſapoꝛis ſuauitatē. Subſtātiā ei tuā ⁊ dulcedinē tuā quā in filios habes oñdēbas:⁊ deſeruiens vniuſcuiuſq3 volūtati:ad qđ q̇ſq3 volebat cōuertebat̄

Uel mãna dictũ ẽ a manu aduerbio admirãtis apud grecos vel hebreos: q̃ſi qd̃ ſignũ ẽ h̓: vel q̃d ẽ hoc: Et inde a manu .i. ab admiratiõe quã in mane habuerũt: qum p̃mũ mãna reppierũt dictũ ẽ mãna. Quꝫ eni in mane p̃mo vidiſſent mãna: admirãtes ceperũt dicere manu: q̃ſi dicerẽt: q̃d ẽ h̓: ꝙ bonũ: ꝙ dulce: Inuenit̃ etiã h̓ mãna ne neu. ge. ſic̃ ꝛ paſca paſce. Sed h̓ videt̃ eẽ cõtra regulas p̃ſcia. q: nullũ nomẽ neutrũ in p̃ma declinatõe vel in q̃nta iuenit̃. Sꝫ põt dici ꝙ p̃ſcia. ĩtel ligit de nominibꝫ latinis: vide etiã in mel.

Mannꝰ: a manſuetꝰ d̃r hic mãnꝰ ni .i. palephredꝰ: q̃a mã ſuetudinẽ manuũ ſequat̃: vel q̃a mãſuetꝰ ſit. vl̃ dicit̃ a manꝰ: q: manu nitat̃ ꝛ ducat̃.

Mano nas naui natũ nare .i. fluere vl̃ decurrẽ. Et ↄponit̃ vt cõmano nas: demano nas: emano nas: p̃mano as Et eſt neutrũ cũ oĩbꝰ ſuis cõpoſitis: ꝛ p̄du. hãc ſyllabã ma. Horatiꝰ in poetria: Omne ſupuacuũ pleno de cor pore manat. ſꝫ maneo nes cor. ma. vñ verſus: Si vitiũ remanet lachryme tibi gutta remanet. Fac bñ quod manet: que tibi plaga manet.

Manſionariꝰ ria riũ .i. manẽs vel ad manſionẽ pertinẽs: ꝛ dicit̃ a maneo manes.

Manſito tas frequẽ. de manſo as: ꝛ cor. ſi ꝑm hug. Pap̃. vo dicit: Manſitat frequẽter manet.

Manſiũcula le dimi. p̄ua mãſio.

Manſo ſas frequẽta. de maneo nes ſi ſum ſu. ꝛ ẽ manſo frequẽter maneo.

Mãſuciꝰ cij .i. edax l̓ ad mãdẽdũ patꝰ. ꝛ d̃r a mãdo is.

Manſuefacio cis feci cere .i. placare mulcere ꝛc̃.

Mãſueo. manꝰ cõponit̃ cũ ſueo ſues ſueui: ꝛ d̃r manſueo ſues ſueui ſuere .i. eſſe vel fieri mãſuetũ ſiue mitem vel domari. vñ mãſueſco ſcis inchoa.

Mãſuetꝰ: a mãſueo es d̃r mãſuetꝰ ta tũ .i. mitis: nulli iniu riam faciẽs: vel domitꝰ: q̃ſi manu vel manui aſſuetꝰ. vñ mãſueto tas .i. mitigo: q̃ſi manu ſueſco .i. cõſueſco: Sapie. xvi. Manſuetabat̃ ignis. vide in mitis.

Mãſus: a mãdo dis di ſũ d̃r manſus ſa ſũ .i. comeſtꝰ. Jtẽ mãſus ſa ſum .i. mãſuetꝰ: ꝛ tũc deriuat̃ a manſueo ſues ꝑm hug. Jtẽ põt deriuari mãſus a maneo nes ſi ſũ. vñ dicit Pap̃. Mãſa comeſta manſueta. mãſus dictus a manẽdo ꝙ integrũ ſit. xij. iugeribꝰ.

Mante mãtes in mãtos expõit̃: ꝛ acuit̃ in fine.

Mantele telis pluraliter hec mantelia dicit̃ .i. mantile: ĩ mantile exponitur.

Mantia: a mancos dicit̃ hec mantia tie .i. diuinatio. ꝛ ab eo cõponit̃ nicromãtia: piromãtia: aeromantia: idro mantia: geomãtia: ciromãtia: ornipomãtia: de qbꝰ in ſuis locis. vide in nicromãtia.

Mãtica: a manꝰ d̃r h̓ mantica ce .i. ſarcina. ſ. mola. ꝛ ĩ inde mãticatꝰ ta tũ .i. mãtica ornatꝰ: ꝛ cor. ti.

Manticula cule diminutiuũ parua mantica: manticula etiã dicit̃ pera paſtoralis.

Manticulꝰ li dimi. p̄uus mãtellꝰ. ꝛ hic manticulo culas .i. fraudare vel furari: ꝛ cor. penul.

Mãtile: a mãdo dis d̃r h̓ mãtile lis penl̃. p̄du. ꝛ h̓ mãte le lis ĩ eodẽ ſenſu. ſ. velamẽ mẽſe vl̃ mapa. ꝛ d̃r ſic q̃ſi mãdele l̓ mãdile. vl̃ mãtile ſiue mãtele q̃ſi mãu tergile ꝛ ꝑm h̓ p̄p̄e ſic d̃r gauſape: q: ĩ tergẽdis manibꝰ p̄bet̃. vñ ꝛ d̃r mãtile vl̃ mãtele q̃ſi manꝰ tela: ꝛ eſt etymo.

Mãtos: a man qd̃ ẽ vidẽ ꝛ thes qd̃ ẽ poſitio cõpõit̃ man tos .i. diuinatio. vñ h̓ mãtetes: illud idẽ. ſ. diuinatio ſcꝫ viſio poſitorũ .i. p̄uiſorũ a deo. Et hinc filia thireſie di cta ẽ mãtes q̃ſi diuinatrix: vel mãtos dicta eſt tã diui natio ꝙ filia thireſie: a manes ꝛ tueor: q: mães tueat̃

Mantua tue quedã ciuitas lõbardie de qua oriũdꝰ fuit virgilius. vñ dicit Ouidius: Mantua virgilio gaudet verona catullo. Peligne gẽtis gloria dicor ego. vñ mã tuanꝰ na nũ: gẽtile vel patriũ.

Mantꝰ: a manꝰ dicit̃ hic mantꝰ ti: q: manꝰ tegat tantũ eſt eni breuis amictꝰ. vñ ꝛ dicit̃ mãtꝰ ti quaſi manũ tegẽs ꝛ eſt etymologia nõ cõpoſitio.

Manu aduerbiũ admirãtis apud grecos vel hebreos q̃ſi qd̃ ſignũ ẽ: l̓ q̃d ẽ hoc: Exodi xvi. ca. Dixerũt adinuicẽ manu: qd̃ ſig̃t q̃d ẽ hoc: ꝛ acuit̃ in fine.

Manualis: a manꝰ dicit̃ hic ꝛ hec manualis ꝛ hoc le: ad manũ ꝑtinẽs. ꝛ hoc manuale lis: ꝓ quodã libro q̃ q̃ſi ſemp habet̃ ad manũ.

Manubie: a manꝰ dicit̃ he manubie arũ .i. excubie q̃ p ſpa cia nocti vigilãt. ꝛ dicũt̃ ſic: q̃a ꝑ manꝰ .i. cateruas ſiũt Manubie etiã dicũt̃ ſpolia exuuie que victi extrahũt̃ ſic dicte: q̃a manibꝰ victorũ extrahũt̃ ꝑm hug. Pap̃. vo ſic dicit: Manubie ſpolia: rapine res de preda manu collecte. Manubie dicte ſunt: quia manibus detra hunt̃ .i. veſte mortuorũ: Ezechi. xxxviij. Et diripies ma nubias infinitas.

Manubriũ: a manꝰ dicit̃ hoc manubriũ brij. ſ. manica vel manicũ cuiuſlibꝫ ferri: q̃a manu teneat̃. vñ manubria tus ta tũ. Et videt̃ eẽ cõpoſitũ a manu ꝛ bria quod eſt mẽſura: q̃a ita cõmẽſurat̃ ꝙ poſſit teneri in manu: ſic patet in cultello ꝛ ſecuri. vnde manubrio as .i. manu bria alicui rei facere.

Manulea: a manꝰ dicit̃ manulea lee .i. manica. vñ manu leatꝰ ta tũ .i. manicatus.

Manũ grece: latine dicit̃ bonũ.

Manumitto: a manꝰ ꝛ mitto cõponit̃ manumitto tis ſi ſum mittẽ .i. manu emittere vel liberare. vñ hec manu miſſio nis: ꝛ manumiſſus ſa ſum: quaſi manu emiſſus Antiquitꝰ eni quoſcũq̧ manumittebãt eos alapa per cuſſos circũagebãt ad modũ monachoꝝ ꝛ liberos cõ firmabãt. vñ ꝛ ſic manumiſſi dicti ſunt: q̃ſi mãu emiſſi q̃a manu emitterẽt̃.

Manupiariũ rij .i. gauſape: quaſi manꝰ piãs.

Manꝰ: a munꝰ dicit̃ hec manꝰ nus nui: q̃a totiꝰ corporis ipa ſit munꝰ. ipa eni ori cibũ miniſtrat: ꝛ facit ꝛ diſpẽ ſat: oĩa dat ꝛ accipit. vñ ꝛ ab Ariſto. manꝰ appellat̃ or ganũ organorũ. vñ manutꝰ ta tũ: magnas hñs manꝰ: ꝛ cor. p̄mã: Prouer. xi. Manꝰ in manu nõ erit inocẽs malꝰ: quaſi di. manꝰ ſi fuerit in manu .i. ad horã ceſſet a mala operatõe: nõ erit innocẽs malus niſi ceſſet a mala volũtate.

Manutergiũ: a manꝰ ꝛ tergo gis cõponit̃ hoc manut̃giũ gij: ꝛ ẽ togilla cũ qua tergit̃ manꝰ.

Manzer zeris maſ. ge. ꝛ dicũt̃ mãzeres filij ſcorti vel adul terini vel ſcelerati: Deutero. xxxiij. Nõ igrediet̃ mãzer hoc eſt de ſcorto natꝰ in eccl̃ia dñi vſq̧ ad decimã ge nerationẽ: ꝛ cor. penl̃. gti. Et a manzer dicit̃ mãzerinꝰ na nũ .i. adulterinꝰ.

Mapa: a manꝰ dicit̃ hec mapa pe .i. togilla: q̃ſi mane pia .i. manu piãs. vñ hec mapella le vel mapula le vel ma pellula dimi. Mapa etiã dicit̃ pictura vl̃ forma ludo rũ. vñ dicit̃ mapa mũdi.

Mapalia: in magalia exponit̃.

Maranatha acuit̃ in fine. Et ſicut dicit q̃dam gloſa ſup il lud ap̄li ad corin. xvi. cap. Sit anathema maranatha. Sit anathema .i. ſepatꝰ a deo vl̃ ↄdẽnatꝰ: maranatha .i. donec veniat dñs: vel in aduentu dñi. Maranatha eni interp̄tat̃ dñs venit: anathema grecũ eſt ꝛ interp̄ tat̃ cõdẽnatꝰ vel ſepatꝰ. Hug. vo dic̃: Hoc maranatha

indecli.ē ⁊ hebreū: ⁊ interꝑtaꝛ aduētꝰ dñi. vñ illud apo
ſtoli: Anathema maranatha.i.ꝑditio ī aduētu dñi.

Marceo ces cui cere.i.putrere vel areſcē: ⁊ ē florū. Et cō/
poniꝛ vt cōmarceo ces: dimarceo ces: emarceo ces: ꝓ/
marceo ces: remarceo ces. A quibus oībꝰ inchoatiua.
Marceo cū oībꝰ ſuis cōpoſitis eſt neutrū: ⁊ facit pre/
teritū in cui: ⁊ caret ſup. Et a marceo ceſ marceſco ſcis
inchoatiuū.

Marceſcibilis: a marceſco quod ē verbū inchoatiuū de
marceo ces deriuaꝛ hic ⁊ hec marceſcibilis ⁊ hꝫ le.i.pu
treſcibilis. vñ marceſcibilr̄ aduerbiū: ⁊ hec marceſcibi
litas tatis: ⁊ ꝑ cōpōnem immarceſcibilis le: īmarceſſi
bilr̄: immarceſcibilitas tatis.

Marcha diciꝛ comitatꝰ terre alicuius. vñ ipē marchio dr̄
ꝑnceps vel dñs marche. marcha etiā ē qˀdā pōdꝰ ſcꝫ
media libra: vt diciꝛ marcha argēti.

Marciaton ge.neu.genꝰ vnguēti. ⁊ diciꝛ a mars.

Marcidulꝰ la lū aliquātulū marcidꝰ: a marcidꝰ diciꝛ.

Marcidus: a marceo ces diciꝛ marcidꝰ da dū.i. putridus
areſcēs vel languēs. Et cōpaꝛ marcidꝰ dior ſimꝰ. vnde
hec marciditas tatis: ⁊ marcido das.i. marcidū facere.
⁊ ē actiuū: ⁊ corripit ci.

Marcor: a marceo ces diciꝛ hic marcor oriſ.i. marciditas
vel defectꝰ qˀdā. vñ marcoroſus ſa ſum plenꝰ marcore.

Marculꝰ li.i. puſillꝰ vel malleꝰ. ⁊ eſt dimi. de marcꝰ quod
⁊ marcellus diciꝛ.

Marcꝰ ci diciꝛ malleꝰ. vñ marcellꝰ dimi.

Marcꝰ ē maior q̄ꝫ malleꝰ. ⁊ diciꝛ marcꝰ a mollio lis ſicut
⁊ malleꝰ: vel q̇a maior ē ⁊ fortior ad cedēdū. Marcꝰ
etiā diciꝛ quidā euāgeliſta: ⁊ interꝑtaꝛ excelſus māda
to. Excelſus vtiqꝫ ꝓpter euāgeliū altiſſimi qˀd ꝑ̄dicauit
vel ſublimis mādato diciꝛ rōne ꝑfectōiſ in vita: qꝛ nō
ſolū ſuauit mādata cōia ſed etiā ſublimia: ſicut ſūt cō
ſilia. Et vt diciꝛ ī quadā chronica: Claudiꝰ impat: mar
cus euāgeliſta ſcribit: apoſtoli ꝑ orbē diuidūꝛ: marcꝰ
alexādrie martyriū cōpleuit. Et ſcribiꝛ marcꝰ ſine aſpi
ratōe. Et ſcias ꝙ marcꝰ in figura leonis oſtēſus eſt
ezechieli. Narrat enī ezechiel ſe vidiſſe aīalia quattu/
or: quattuor facies vni: ⁊ quattuor pēne vni: ⁊ pedes
eorū pedes recti: ⁊ facies ⁊ pēnas ꝑ q̄ttuor pedes ha/
bebāt: iūcteqꝫ erāt pēne eorū alterꝰ ad alterū. Simili/
tudo aūt vultꝰ eorū erat facies hoīs: ⁊ facies leonis a
dextris eorū quattuor: facies aūt bouis a ſiniſtriſ ipoꝝ
q̄ttuor: ⁊ facies aquile deſup ipoꝝ q̄ttuor. Iſta viſio
expōiꝛ a Grego. de euāgeliſtꝭ: de chriſto: ⁊ de quolibꝫ
viro iuſto. De euāgeliſtis ſic in quarta omel. ezech.
Quia inquit Grego. ab humana generatiōe cepit iure
ꝑ hoīem matthꝰ: qꝛ a clamore in deſto. Recte ꝑ leo/
nē marcꝰ: qꝛ a ſacrificio. Recte ꝑ vitulū lucas: qꝛ a di
uinitate verbi cepit. Digne ꝑ aq̄lā ſigˀꝛ iohānes. Sicut
enī aq̄la cūctis auibꝰ altiꝰ volat ⁊ irreuerberatꝭ oculis
radios ſolis intueꝛ: ſic iſte altiꝰ ceteris aſcēdit: q̇ dicēs
In ꝑ̄ncipio erat verbū ⁊ v̄bū erat apud deū: ⁊ deꝰ erat
v̄bū: dū in ipam deitatis ſubſtantiā intēdit: q̄ſi more
aq̄le ī ſolē oculos fixit. De chriſto etiā exponiꝛ. vñ
dicit Grego. in xxxi. mora. Quāuiſ ſingl'a ad vnūquēqꝫ
euāgeliſtā recte cōueniāt: ꝑ̄nt tamē hec q̄ttuor aīalia
ipm ſuū caput cuiꝰ ſunt mēbra ſigˀre. Ipe nāqꝫ ⁊ hō ē:
qꝛ naturā nrām veraciter ſuſcepit: ⁊ vitulꝰ qꝛ ꝓ nobis
occubuit patiēter: ⁊ leo qꝛ ꝑ fortitudinē deitatis ſuſce
pte: mortis vinculū rupit. Et ad extremū aquila eſt: qꝛ
ad celū de quo venerat rediit. Homo ergo naſcendo:
vitulꝰ moriēdo: leo reſurgēdo: ⁊ aq̄la ad celos aſcēdē
do vocatꝰ eſt. De quolibet etiā viro iuſto pōt expo
ni. Nā vnuſquiſqꝫ vir bonꝰ chriſtianꝰ homo ē rōabilr̄
viuēdo: vitulꝰ eſt ſemetipm mortificādo: leo ē fortior
cōtra diabolū dimicādo. vnde Salomō: Iuſtꝰ tanq̄ꝫ
leo cōfidēs abſqꝫ terrore erit. Aquila eſt terrena deſpi
ciēdo ⁊ celeſtia appetendo. vnde dicit ibidē Grego. in
quarta omel. eſechi. Quoniā iuſtꝰ quiſqꝫ ꝑ rōeꝫ homo
ꝑ ſacrificiū mortificatōis ſue vitulꝰ: ꝑ fortitudinē ſecu
ritatis leo: ꝑ contēplatiōem vero efficiꝛ aquila. Recte
ꝑ hec ſancta aīalia ſigˀri vnuſquiſqꝫ ꝑfectꝰ pōt. Itē
dicit ꝙ facies leonis ⁊ hoīs erāt a dextris animaliū: ⁊
facies bouis a ſiniſtris. Nam ſm Gregoriū ꝑ hominē
chriſti natiuitas: ꝑ leonē chriſti reſurrectio figuraꝛ: ꝑ
bouē vˀo chriſti paſſio deſignaꝛ: ꝑ dextrā vˀo ꝓſpitas:
ꝑ ſiniſtrā aūt triſticia deſignaꝛ: vnde ⁊ ſiniſtrū aduer
ſum dicimꝰ. Quia g̃ natiuitas ⁊ reſurrectio chriſti leti
ciā diſcipulis ꝓ̄buit quos paſſio cōtriſtauit: q̇a triſtes
erāt apl'i de nece ſui dñi. A dextris hō ⁊ leo iure diciꝛ:
vitulꝰ vˀo a ſiniſtris recte dr̄. Iure aūt locꝰ aq̄le n̄ iuxta
ſed deſuꝑ eē deſcribiꝛ: qꝛ ꝑ hoc ꝙ eiꝰ aſcēſionē deſigˀt
ſeu qꝛ verbū patris apud patrē eē denūciat: ſuꝑ cetˀos
virtute ꝯtēplatiōis exercuit. Itē diciꝛ q̄ttuor facies
vni ⁊ q̄ttuor pēne vni: ſic exponit Greg. in t̄ia homel.
ezechi. Per facies intelligiꝛ fides humanitatis chriſti:
ꝑ pennas vˀo contēplatio deitatis. Merito ergo vnū/
quodqꝫ iſtorū animaliū diciꝛ habuiſſe q̄ttuor facies
⁊ q̄ttuor pēnas: qꝛ vna ē fides humanitatis chriſti ⁊
incarnatōis in omnibꝰ: ⁊ par contēplatio diuinitatꝭ
eiꝰ in ſingulis. Itē dr̄ ꝙ facies ⁊ pēnas ꝑ q̄ttuor ꝑtes
mūdi habebāt: qꝛ in cūctis mūdi regiōibꝰ predicātes:
demōſtrāt q̇cq̇d de deitate ⁊ q̇cq̇d de humanitate no
ſtri redēptoris ſentiūt. Itē diciꝛ: Iūcteqꝫ erāt penne
eorū alterꝰ ad alterū: quia videlꝫ oīs euāgeliſtarū vir
tus oīs ſapiētia qua ceteros trāſcēdūt: viciſſim ibi in
charitatis atqꝫ cōcordie pace ſociaꝛ. Et qꝛ nulla virtꝰ
eſſet ſi fidē incarnatōis ⁊ cōtēplatōem diuinitatis ha
buiſſēt: ⁊ recta oꝑa nō haberēt. apte illis dr̄: Et pedes
eorū pedes recti.

Mare: a meo as diciꝛ hoc mare ris quaſi meare: qꝛ ſemꝑ
eſt in motu. ⁊ ſm hoc mare poteſt dici aquarū gene/
ralis collectio. Omnis enī aquarū collectio ſiue ſalſa
ſit ſiue dulcis ſit abuſiue dr̄ mare. vñ in geñ. Cōgrega/
tōes aquarū appellauit maria: ſed ꝓ̄pe mare dr̄ cuius
aque amare ſunt. Et diciꝛ ſic quaſi amare ab amaritu/
dine vel a meo as: qꝛ ꝑ̄cipue ſuꝑ oēs alias aquaſ eſt in
motu. Idē diciꝛ equor pelaguſ fretū pontus oceanus
abyſſus. De his ſignificatōibus habes verſus in fretū.
A mari deriuaꝛ marinꝰ na nū: ⁊ marinariꝰ ria riū: qua
ſi iuxta mare exiſtens. Et ſcias ꝙ ſunt multa maria
que nō ꝑmiſcēꝛ ſibiipis adinuicē niſi in radice: qꝛ oīa
cōtinuanꝛ ad oceanū. Et ſm deſcꝑ̄tionē factā ſub Iu/
lio ceſare: maria mediterranea in toto orbe habitabili
ſunt trigīta. Itē nota ꝙ oīa elemēta in loco vbi cō
tingūt ſe alteranꝛ a ſua natura: vt ſit quidā motus cō/
tinuatōis inter ea. Et exinde in mari cauſaꝛ ſalſedo ex
admixtiōe vaporis terreſtris ſimul cū aduſtione radij
ſolaris. ⁊ hoc precipue prope terrā ⁊ in ſuꝑficie marꝭ.
In ꝓfundo enī pelagi inueniꝛ aqua dulcis: vt patꝫ ex
verbis philoſophi dicētis in libro de aīalibus: ꝙ q̇dā
piſcis qui diciꝛ maleſie inueniꝛ valde magnꝰ in locꝭ pe
lagoſis in quibꝰ abūdāt aque dulces. vñ quidaꝫ volūt
⁊ verū eſt forte ꝙ mare nō eſt ſalſuꝫ niſi iuxta litꝰ: ſed
vbi eſt in medio litoꝝ ꝑ aque diſtantiā ibi oceanū di/
cūt eē aquā ſimplicē ſed inſipidā. Et vt diciꝛ in primo
caꝑ̄. eccl'iaſtes: Oīa flumina intrāt in mare ⁊ mare nō

redũdat.cui⁹ cauſa eſt ſm quoſdã ꝙ additio ad redundantiã nõ appet quĩ ſit receptaculũ oĩm aquarũ ⁊ locus quietis earũ. Receptaculũ enĩ naturale qđ ē loc⁹ rei ſm naturã nõ redũdat ex ingreſſu rei que ſm nãm debet eē in ipo: qꝛ loc⁹ adequaẗ ei qđ includit ſꝫ nãm: ⁊ iſti dixerũt veritatē. Eſt tñ alia cauſa vt dicit frater Albert⁹: ꝙ.ſ.de aque introeũtibus multũ cõſumiẗ per vapores eleuatos in aerē: ⁊ cõtinue tandē inde effluit ab ipo mari ad oſtia fluminũ: q̃tuꝫ influit ex ipſis fluminibus: ⁊ ideo nõ potuit redũdare. Eſt aũt hoc vidẽ p ſimile. Si enĩ accipiaẗ vas aque paruũ ⁊ aſpgaẗ ex eo loc⁹ ampl⁹ diffuſus valde: aſpgaẗ aũt ſucceſſiue ps poſt partē ⁊ nõ effundaẗ illa aqua in eũ ſimul: ſed ſucceſſiue pars poſt partē donec tota cõſumaẗ nõ apparebit vnq̄ȝ aliquid niſi forte madefactio in illo loco: qꝛ pma aſpſio exiccata ē anteq̄ȝ ſecũda adueniat: ⁊ ita pua ē aqua reſpectu loci ꝙ nõ ſufficit ad infundēdũ locũ: ſꝫ vix ad madefactionē. Eodē aũt modo ē de aquis fluẽtibus in locũ amphitricis. Illa enĩ fluũt ſup loca ampliſſima q̃ vix ipe ſufficerẽt humefacē in ſupficie ſi nõ eſſent ibi aque in vẽtre maris oceani. Inſup ⁊ reſoluunẗ ſucceſſiue: ⁊ egrediunẗ ad oſtia fluminũ. Et iđ nõ apparet vtrũ aliquid additũ ſit ex influxu aquaꝝ: ⁊ iđ non redũdat ocean⁹. Animaduerte ꝙ Ambro. dicit in.iij.hexamerõ: Congregeẗ inq̃t aqua in t̃tia die dictũ eſt: ⁊ cõgregata ē. ⁊ frequẽter diciẗ: Cõgregetur popul⁹ ⁊ nõ cõgregaẗ. Nõ mediocris pudoꝛ ē impio dei inſenſibilia elemẽta parẽ: ⁊ hoĩes nõ obedire qb⁹ ſenſus ab ipo tribut⁹ auctoꝛe ē. Itē Remigi⁹ dicit tractãs illud matth. Impauit vẽtis ⁊ mari: ⁊ facta ē trãquilitas magna. Ea inq̃t q̃ nobis inſẽſibilia ſunt: deo creatoꝛi oĩm reꝝ ſunt ſenſibilia. Et ſic diẽ Grego. in q̃nto moꝛa. Mare viua coꝛpa in ſemetipſo retinet. nam moꝛtua extra ſe ꝓtin⁹ expellit. Quidã tñ dñi ſubditos viuos a ſe expellũt: ⁊ retinẽt iuxta ſe moꝛtuos in pctĩs Itē inueniẗ mare tyberiadis: ⁊ eſt idē qđ lac⁹ tyberiadis: de quo dicã in tyberias. Itē inueniẗ mare rubꝛũ: ⁊ vt diciẗ in hiſtoꝛijs ſup exodo: mare rubꝛũ nõ eſt aq̃ rubea: ſꝫ oĩs terra circũſtanſ rubea ē: ex qua vitiaẗ gurges ⁊ inficiẗ: vnde miniũ acutiſſimũ decerpiẗ. Quicquid etiaꝫ ad eſum in fructib⁹ ē in hũc coloꝛē cadit: ob hoc ibidē gẽme rubee inueniũẗ: que humo inuolute ⁊ int̃ harenas attrite terre coloꝛē ⁊ maris hñt. De hoc etiaꝫ vide in rubeo heſ. vbi nos dicim⁹ rubeũ: hebꝛe⁹ hꝫ cannoſum: eo ꝙ canne in litoꝛib⁹ abundant. Itē inueniẗ mare moꝛtuũ: ⁊ diciẗ moꝛtuũ vt dicit Iſidoꝛ⁹. ꝑpẗ hoc ꝙ nihil gignit viuũ: nihil recipit ex genē viuẽtiũ. Naꝫ neq̄ȝ piſces habet: neq̄ȝ aſſuetas aquis ⁊ letas mergendi vſu patiẗ aues: ſed quecũq̄ȝ viuẽtia mergenda tentaueris: quacũq̄ȝ arte demerſa ſtatiꝫ reſiliẽt: ⁊ quãuis vehemẽter illiſa: ſtatim excutiunẗ. hoc ⁊ mare ſaliuariũ vocaẗ quod ē in iudea.

Margarita ē gẽma pcioſa candida: a mari dicta. vñ dicit Iſido. xvi. etymo. Margarita pma cãdidarũ gẽmarũ quã inde margaritã aiũt vocataꝫ ꝙ in cõchilis maris hoc gen⁹ lapidis inueniaẗ. Ineſt eĩ in carne coclee calcul⁹ nat⁹: ſic in cẽbꝛo piſcis lapillus. Signiẗ aũt de celeſti roꝛe quẽ certo anni tempe coclee hauriũt: ⁊ declinaẗ h̃ margarita te. Et hoc margaritũ inueniẗ: ꝑuer. xxv. ca. Inauris aurea ⁊ margaritũ fulgẽs q̃ arguit ſapiẽtẽ. Inueniẗ etiã hec margareta te⁹ p quadã virgine glorioſa: a margarita gẽma dicta: q̃ gẽma ē cãdida pua ⁊ v̄tuoſa: ſic btã margareta fuit cãdida p v̄ginitatẽ pua p hũilitatẽ: v̄tuoſa p miraculoꝝ opationẽ.

Marginalis in margo vide.

Margo. mare cõponiẗ cũ giro ras ⁊ diciẗ hic aut h̃ margo ginis incerti gene. lꝫ quidã dixerint ꝙ ē cõis. Et dr̃ margo quaſi mare girãs. i. lit⁹ maris: vel dr̃ margo q̄ſi mare regẽs vl̃ agẽs vl̃ gerẽs. Trãſferẗ etiã hoc nomẽ vt margo dicaẗ q̃libet lit⁹ vl̃ limb⁹: ⁊ gnãlr̃ extremitas vl̃ extrema ps cuiuſlibet rei. vñ margine⁹ nea neũ: ⁊ hic ⁊ hec marginalis ⁊ hoc le: quod ptinet ad marginẽ l̃ quod ē in margine. vñ gloſe dicũẗ maginaleſ que ſunt in marginib⁹ libri: ad drĩam interlinearũ gloſarũ que ſunt inter lineas textus.

Maria: a mari deriuaẗ hec maria rie: mater dñi ꝑpter claritatẽ: vñ ⁊ maria illuminatrix ſiue ſtella maris interptaẗ: qꝛ genuit lumẽ mũdi. Sermone aũt ſyro: maria dña nũcupaẗ: ⁊ hoc pulcre: q̄a oĩꝫ dñm genuit: ⁊ fuit virgo maria ante ſãcta q̄ȝ nata ex vtero. Et ſcias ꝙ ſanctificatio btẽ marie v̄gis excellẽtioꝛ fuit ſanctificatõib⁹ alioꝝ. Qđ ſic pꝫ: In ſanctificatõe enĩ q̃ fit p legẽ cõem in ſacramẽtis tolliẗ culpa ſꝫ remanet fomes ſm qđ ē iclinãs ad pctm̃ moꝛtale ⁊ veniale: ſꝫ i ſanctificatis ex vtero nõ manet fomes ſm ꝙ ē inclinãs ad moꝛtale: ſꝫ tñ remanet inclinatio fomitis ad veniale: vt pꝫ ĩ Hieremia ⁊ Iohãne baptiſta: q̃ pctm̃ actuale habuerũt: nõ aũt moꝛtale ſed veniale: ſꝫ i btã v̄gie iclinatio fomitis oĩo fuit ablata: ⁊ q̃tũ ad veniale ⁊ q̃tum ad moꝛtale: ⁊ qđ pl⁹ ē gr̃a ſanctificatõis vt dr̃: nõ tñ repſſit mot⁹ illicitos ĩ ipa ſꝫ etiã ĩ alijs efficaciã habuit: ita vt q̃uis eēt pulchꝛa coꝛpe a nullo vnq̄ȝ vitioſe cõcupiſci potuit: vide ĩ obumbꝛo ⁊ in v̄t⁹ ⁊ in honoꝛo. De viris ⁊ filijs duaꝝ mariaꝝ ſoroꝝ btẽ marie matris dei habes in Iohãnes: ⁊ acuiẗ penl̃. in ꝓſa. ſed qñ maria ē plurale te mare grauaẗ. vnde q̃dã: Trãſiuit maria cũ fratre btã maria. Põt tñ in vſu hoc nomẽ maria coꝛripe penl̃. vñ Prudenti⁹: Nec mea poſt maria potis es pſtrigere iura. Sed in ꝓſa ſemp hmõi noĩa hñt accentũ acutũ vel circũflexũ ſup penl̃. p greciſmũ: qđ cauſa maioꝛis hoat⁹ videẗ cõtigere: qꝛ dictões grece ꝓlate magis oꝛe rotũdo ſonãt.

Maris eſt gtũs de mas ⁊ de mare.

Mariſan octau⁹ mẽſis ē: ⁊ acuiẗ in fine.

Mariſca: a mas diciẗ hec mariſca ce: ꝑpe veſica que circa podicẽ mariũ ex nimio fricatu ⁊ vſu agẽdi opus ꝫodomiticũ ſolꝫ eructuare. vnde Iuuenalis: Si podice leni Sciñdunẗ tumide medico ridẽte mariſce. Diciẗ tamen quãdoq̄ȝ mariſca quelibet veſica q̃ ex aſſiduo carnis fricatu naſcitur.

Maritell⁹ li dimi. ꝑuus marit⁹: ⁊ hec maritella telle ꝑua vxoꝛ ſiue marita.

Maritim⁹: a mari dr̃ maritim⁹ ma mũ: quaſi iuxta mare exñs. vñ hec maritima me: dr̃ terra q̃ iuxta mare ē. vel dic ꝙ maritima dicũẗ loca mari vicina ſic dicta quaſi maris intima. ⁊ ē etymolo. ⁊ coꝛ. penl̃.

Maritus: a mas ris diciẗ hic marit⁹ ti. vñ hec marita te. i. vxoꝛ. ⁊ marit⁹ ta tũ: ptinens ad maritũ vel maritã: vel maritat⁹ ta tũ. In eligẽdo aũt marito quattuoꝛ expectari ſolẽt. ſ. virt⁹ gen⁹ pulchꝛitudo ⁊ ſapiẽtia. Ex his ſapiẽtia potioꝛ eſt ad amoꝛis affectũ. Silr̃ in eligenda vxoꝛe quattuoꝛ impellũt hoĩem ad amoꝛẽ. ſ. pulchꝛitudo gen⁹ moꝛes ⁊ diuitie: meli⁹ tamen ſi in ea moꝛes q̄ȝ pulchꝛitudo queraẗ. Nũc aũt ille queruñẗ quas diuitie aut foꝛma: non quas ꝓbitas vel mos cõmendat. Item trib⁹ de cauſis duciẗ vxoꝛ: cauſa ꝓlis: cauſa adiutoꝛij: ⁊ cauſa incontinẽtie. De pma cã diciẗ in Geneſi: Creſcite ⁊ multiplicamini. De ſecũda in eodẽ: Nõ eſt

bonū hoīem eſſe ſolū: faciam⁹ ei adiutoriū ſiſe ſibi. De tertia dicit Paul⁹ ad corin. ꝙ ſi ſe nō continet nubat. Ideo aūt femine ſub viri ptāte cōſiſtūt: qꝛ leuitate animi plerūqꝫ decipiunt: vnde ꝛ equū erat eas viri auctē reprimi. Proinde veteres voluerūt feminas innuptas q̄uis pfecte eēnt etatis ꝑpter ipſam animi leuitatē in tutela cōſiſtere. Qualr autē marita ſiue vxoꝛ ſe hr̄e debeat erga virū ꝛ familiam habet Thobie. x. capi. vbi raguel ꝛ anna pentes ſare vxoꝛis thobie iunioꝛis: bñdicētes ei monuerāt eā honoꝛare ſacros: diligē maritū: regē familiā: gubernare domū: ꝛ ſeipam irrephēſibilē exhibē. A marit⁹ deriuat hic ꝛ hec maritalis ꝛ h le. Et marito tas verbū actiuū cū oībuſ ſuis cōpoſitis: ꝛ produ. ri. vide in vxoꝛ.

Mars: a mas ris dr̄ hic mars tis: deus belli: ꝛ p ipō bello inuenit. ꝛ dicit ſic: qꝛ mariū ſit mars. Ad h eniꝫ ꝙ ſit mars. i. bellū p viros pugnat maxime apud nos vbi ſoli mares pugnāt. vide in amazones ꝛ in cometa.

Marſia ſie quedā terra ē. vñ marſus ſa ſum. vel marſi ſūt dicti quaſi martē ſciētes vel ſitiētes: qꝛ bellicoſi ſunt. Et qꝛ marſi multū valēt in incātatōe ſpentū: ō quandoqꝫ inuenit marſus pro incātatoꝛe ſpentū: quādoqꝫ generalr̄ p incātatoꝛe.

Marſilia lie: quedā ꝓuīcia eſt ſiue regnū.

Marſupiū pij: ſaccul⁹ pecunie ſiue burſa. ꝛ dicit a marſupo greco quod greci ſic vocāt.

Martellus telli dimi. mediocris malleus.

Martyr ris cōmunis ge. grece: latine dicit teſtis. vnde et teſtimonia grece martyria dicūt. inde martyr teſtiſ dr̄ qꝛ ꝑpter teſtimoniū chriſti paſſiones ſuſtinuit: ꝛ vſqꝫ ad moꝛtē ꝑ veritate certauit. Et inde hoc martyriū rij cruciat⁹ martyris: vel loc⁹ vel tēplū martyris: qꝛ in memoꝛia martyris ſit cōſtructū: vel qꝛ ſepulchꝛa ibi ſunt ſanctoꝛū martyrū. ꝛ hic martyrio as: ꝛ martyrizo zas ꝛ ſunt actiua. Et vt dicit Auguſ. pena nō facit martyrē ſed cauſa. Et ſcias ꝙ ſm̄ Grego. duo ſunt genera martyrij: vnū in mēte: ꝛ aliud in mēte ſimul ꝛ actione Itaqꝫ martyres eē poſſum⁹ etiā ſi nullo ferro ꝑcutiētiū trucidemur. Moꝛi q̄ppe a pſequēte manib⁹: martyriū in apto eſt. Ferre vō cōtumelias ꝛ odientē diligere: martyriū eſt in occulta cogitatiōe. Zebedei fili⁹. i. iacob⁹ ꝛ iohānes: nō vterqꝫ p martyriū occubuit: et tñ ꝙ vterqꝫ calicē biberet audierūt. Iohānes nāqꝫ nequaq̄ꝫ p martyriū vitā finiuit: ſed tñ martyr extitit: q̄a paſſionē quā nō ſuſcepit in coꝛpe ſeruauit in mente. Et nos ergo hoc exēplo ſine ferro martyres eē poſſum⁹: ſi patiētiā veracit in aīo cuſtodim⁹. Itē Bern. diſtinguit tria genera martyꝝ. ſ. volūtate non nece vt iohānes: volūtate ꝛ nece vt ſtephan⁹: nece ꝛ non volūtate vt innocētes. De aureola martyꝝ require in ꝟgo.

Marti⁹: a mars dicit marti⁹ tia tiū. i. ad martē ptinēs vel bellicoſus: ꝛ hic marti⁹ tij: quidā mēſis ſic dict⁹ ꝑpter martē romane gētis auctoꝛē. Fuit eni pater Romuli ꝛ ideo romul⁹ in honoꝛē patris pmū mēſem ab ei⁹ nomine martiū vocauit. Uel ideo martiuſ dicit a marte: qꝛ in eo ē feſtuꝫ martis: ꝛ ei ꝯſecrat⁹ ē mēſis ille: q̄a eo tp̄e cūcta animātia ad martē agāt cōcubēdi volūtate. ꝛ idē dicit mēſis nouoꝛū: qꝛ marti⁹ olim erat ītiū āni ꝛ inde mati⁹ tia tium.

Mas ris maſcu. ge. i. maſcul⁹ vel marit⁹. ſ. qum ponit ſine adiectōe: Numeri. xxvij. Mares filios. ꝛ coꝛ. ma. Ui docinēſis: Illibata timet foſſoꝛem gleba timeſcit. Ad maris acceſſum ꝟginitatis honoꝛ.

Maſcul⁹: a mas dicit maſcul⁹ la lū. i. maſculini ſex⁹ vl̄ foꝛtis vel baro vl̄ vir. ꝛ hinc maſculin⁹ na nū. Et ꝯponit cū con ꝛ dr̄ commaſcul⁹ la lū ſm̄ hugu. Et ſm̄ papiā maſcul⁹ eſt diminutiuū a mas.

Maſloth liber ē qui dr̄ ꝓuerbia ſalomonis.

Maſpiter. mars cōponit cū pat ꝛ dr̄ h maſpiter teris vel maſpitris. i. martis pr̄: vel maſpiter dr̄ maris pr̄. ꝛ tūc cōponit a mas ꝛ pater: ꝛ coꝛripit penl̄.

Maſſa villa vel caſula. Uel maſſa apud hebreos q̄ue pōdus dicit: ꝛ ꝑpe metalli alicui⁹. vnde hic maſſarius rij cui cōmiſſa eſt cura totius familie: ꝛ hec maſſaria rie: ſm̄ hug. Itē maſſa palatarū inuenit. ꝛ dr̄ maſſa palatarū pōd⁹ ficuū. Fic⁹ eni inter palas ꝯpreſſe dicūt palate. vñ magiſter in hiſtoꝛijs i. ij. regū cap. xvi. Onerati maſſis palataꝝ. i. ficuū: qꝛ inter tabulas quas palas dicim⁹ preſſe compigunt.

Maſſagete: a maſſa qd̄ eſt pond⁹ graue: ꝛ geta qd̄ eſt goth⁹ cōponit maſſageta vel maſſagetes. ꝛ dicunt maſſagete quaſi graues. i. foꝛtes gete. ꝛ ſunt maſſagete vt dr̄ gētes habitātes int̄ ſcythas ꝛ albanos. ꝛ coꝛ. penl̄. Lucan⁹ i ſecūdo: Agmina maſſagetē ſcythi⁹ nō alligꝫ iſte Hiero. in epl̄a ad Paulinū ca. i. Pertrāſiuit caucaſum albanos ſcythas maſſagetas.

Maſſarius in maſſa eſt.

Maſſicus ci: mons eſt vbi optimū vinū abundat. ꝛ ponitur quādoqꝫ pro vino. vnde maſſicuſ ca cū: ꝛ maſſicū ci pro optimo vino.

Maſtico cas: in maſtix cis exponit.

Maſtigia: a mano nas dr̄ hic ꝛ hec maſtigia gie maluſ ꝛ nequā ſu⁹ vel ancilla: quaſi a ſtige manās. Itē maſtigia poteſt deriuari a maſtico cas: ꝛ tunc maſtigia eſt feminini gene. ꝛ eſt coꝛrigia balthei vel qua mātellus conglutinat ante. ſed ponit quādoqꝫ pro flagello. vñ maſtigo gas. i. maſtigia ligare vel verberare.

Maſtix cis maſ. ge. gen⁹ coloꝛis ē: ꝛ vt dicit lētici arboꝛis gutta eſt. vñ hec maſticina ne: quedā veſtis: qꝛ coloꝛē maſticl̄ habeat. hug. Et vt fert maſtix ē gen⁹ gūmi cō ſolidās dentes. Itē a maſtix deriuat maſtico cas. i. comedē vel poti⁹ inter dētes ducē ꝛ cōterē. Et ponit q̄ndoqꝫ ꝑ deliberare vel excutē. Et cōponit q̄nqꝫ cū cō ꝛ cū de: ꝛ dr̄ cōmaſtico cas: demaſtico cas. i. ſiml̄ vl̄ valde maſticare. Et ē actiuū cū oīb⁹ ſuis cōpoſitis. Sꝫ dubitat de hoc noīe maſtix an ꝓducat penl̄. in obliquis. Dicūt quidā ꝙ ſic: ꝛ iſtos opoꝛter dicē maſtico cas penul. ꝓdu. Alij dicūt cū quib⁹ ego ꝙ hoc nomē maſtix coꝛ. penl̄. in obliq̄s ſicut foꝛnix cis. ꝛ ind. maſtico cas penl̄. coꝛ. Et hoc ſentit magiſter ꝛ bene.

Maſtruca ce: veſtis ſardoꝛū ex pellib⁹ feraꝝ. ꝛ dicit a mōſtrū quaſi mōſtruoſa: quia qui ea vtit quaſi in ferarū habitū trāſfoꝛmat. vnde maſtrucatus ta tuꝫ. i. maſtruca indutus.

Matematic⁹: in mateſia ſine aſpiratōe vide.

Mater: matros grece: latine autē dicūt hec mater tris. ꝙ āt dicit mr̄ quaſi māmas tritas hñs etymologia eſt. ꝛ inde hec matercula le dimi. ꝑua mater vel in ſtatura vel diuitijs: ꝛ matern⁹ na nū: ꝛ hic ꝛ hec maternalis ꝛ hoc le. vnde hec matnalitas tis: ꝛ produ. primā mr̄ nā liter. vñ Ouidi⁹ in epi. Mat eris ſauro ſeuioꝛ ipē truci vnde mr̄ familias lie vel mr̄ familiarū fe. ge. i. mr̄ ſup familiā: vel que p quādā iuris ſolēnitatē ī familiā trāſit mariti. Tabule ei matrimoniales inſtrumēta fuūt ſue emptōis. Uel mr̄ familias ē illa q̄ plures enira eſt: q̄a familia ex duob⁹ eē incipit. Et acuit vltimā paterfamilias ꝛ mr̄ familias ſm̄ hug. qꝛ familias ē gtūs grecus. Et pſcia. dicit in ſexto lib. q̄ſi in pncipio: Prime decli

natõis femininoꝝ gtῑ etiam in as greco more ſole/
bãt antiqſſimi terminare. vnde ꝛ adhuc pr̄familias ꝛ
mr̄familias ꝑ familia ſolem⁹ dicere: ꝛ frequẽs hoc hꝫ
vſus. Dicit̃ tamẽ paterfamilie ꝛ paterfamiliaꝝ ꝛ pr̄fa/
milijs: vide in honoro.

Matercula le: in mater vide.

Materia: a mr̄ dr̄ hec materia rie quaſi mr̄ rei. ꝛ inde hec
materiola le dimi. ꝛ eſt materia in vocibus ꝛ ſciẽtijs:
ſed materies ĩ alijs reb⁹. Itẽ a materia materiat⁹ ta tũ
qđ ex materia cõſtat: ꝛ materio as. i. materiã cõſtruẽ.
ꝛ hic ꝛ hec mãlis ꝛ hoc le: ad mãm ꝑtinens vel ex mã
cõſtans: vel in ſua materia deſignãda poſit⁹. vnde ꝛ il
lud vocabulũ dicit̃ materialr̃ poſitum quod ponit̃ ad
deſignandũ mãm ſuã. i. ſeipm vel qualitatẽ ſuiĳpſius.
Itẽ a materia dicit̃ hec materies ei. i. materia. ꝛ decli/
nat̃ in ſingulari ꝛ in plurali numero ꝑ oẽs caſus. Et
ſcias ꝙ duplex ẽ mã. ſ. in qua ꝛ ex qua: ꝛ etiã addũt q̃/
daꝫ circa quã. Unde cauſa mãlis ſic deſcribit̃: Cauſa
materialis eſt illa ex qua aliquid fit: vt ex ferro fit cul
tell⁹: ꝛ ex elemẽtis corꝑa: vl̃ in qua aliq̃d fit: vt ĩ corꝑe
fit vel ẽ color. Cauſa aũt ex qua aliq̃d fit: alia ꝑmanet
in materiato: vt ferrũ in cultello. alia trãſit: vt aq̃ ꝛ fa/
rina trãſeũt in panẽ: ꝛ in vitrũ fenũ ꝛ filix. Mã autẽ
ſic diffinit̃: Mã ẽ que ẽ in potẽtia tm̃.

Matertera: a mater dicit̃ hec matertera tere: ſoror matris
quaſi mater altẽa: ſicut amita dicit̃ ſoror patris. ꝛ cor.
te ſiue penul. matertera.

Mateſ. matho grece: latine dicit̃ diſco vel doceo. vñ hec
mateſis ſis penul. ꝓdu. ꝛ ſine aſpiratiõe. i. diminutio.
vñ matematicuſ ca cũ. i. diuinator. Iuuenalis: Nemo
matematic⁹ geminũ indẽnatuſ habebit. Itẽ a matho
deriuat̃ hec matheſis penul. cor. ꝛ aſpirata. i. doctrina
. ſ. quadruuiũ. vñ verſus: Scire facit matheſis: ſed diui
nare mateſis. ꝛ inde mathematic⁹ ca cũ: cũ aſpiratõe. i.
doctrinalis vel quadruuialis: ꝛ hec mathematica ce:
ſciẽtia quadruuialis ſiue q̃druuiũ: q̃ſi doctrinaliſ ſcĩa
vel qꝛ ꝑ illã venit̃ ad theologiã: q̄ eſt doctrina doctri/
naꝝ ꝛ ſcia ſciaꝝ: vl̃ qꝛ maior doctrina fit in mathema
tica q̃ꝫ in alijs: ꝛ qum in alijs artib⁹ ſolo ſmone fit do
ctrina. In hac etiã viſu fit: qꝛ qđ ṽbo dicit̃ ꝛ rõne ſub
figuris oculis oſtendit̃. Uel dicit̃ doctrinalis: qꝛ circa
poſteriora ↄſiſtit: qꝛ ibi fit doctrina de corꝑib⁹ ꝑ ea q̄
circa corꝑa ſunt. vñ mathematica dat initiuꝫ: phyſica
ꝓuectũ: theologia ↄſumat imꝑfectũ.

Mathematic⁹ ca cũ. i. doctrinalis aſpirat̃. vide in mateſis
ſine aſpiratione.

Matheſicẽtrũ. matho vel matheſis cõponit̃ cũ cẽtrũ qđ
ẽ pũct⁹ quo circul⁹ voluit̃: ꝛ dr̄ hoc matheſicẽtꝝ tri. i.
diſciplinaris vel doctrinalis pũct⁹ circuli.

Matheſis penl̃. cor. ꝛ aſpirata. i. doctrina vt dixi in mate
ſis ſine aſpiratione.

Matho grece. i. diſco vel doceo latine.

Matricida: a mr̄ ꝛ cedo dis cidi cõponit̃ hic ꝛ hec matri/
cida de penl̃. ꝓdu. qui vel q̄ occidit mr̄eꝫ. vñ hic ꝛ hec
mr̄icidalis ꝛ hoc le: res mr̄icide vel ꝑtinẽs ad matrici
deꝫ: ꝛ hoc mr̄icidiũ dij.

Matricula le penul. cor. ẽ dimi. de matrix cis qđ etiã pro
cartula ĩueni: ꝛ ꝓp̃e ꝑ cartula ꝓmiſſiõis. vñ ĩ vita bea
ti Silueſtri legit̃ ꝙ hẽbat noĩa viduaꝝ ꝛ orphanorũ ĩ
matricula ſua ſcꝑta: hͤ ẽ in ꝓmiſſiõis cartula.

Matrimes: a mr̄ dr̄ hic ꝛ hec matrimes trimis: qui vel q̄
viuit ſuꝑſtes defuncta mr̄e: vl̃ matrimes dr̄ puer ſilis
mr̄i. vñ ꝛ dr̄ tũc matrimes quaſi mr̄em imitãs. Et cõ/
ponit̃ a mr̄ ꝛ imitor taris.

Matrimoniũ: a mater dicit̃ hoc matrimoniũ nij. Et diffi
nitur ſic. Matrimoniũ eſt viri ꝛ mulieriſ legitima cõ
iũctio: indiuiduã vite conſuetudinẽ retinẽs. Coniun/
ctio ſcꝫ animorũ ꝛ matrimonialis. vnde nõ dicit Ui/
rorũ ꝛ mulieris: nec viri ꝛ mulierũ: quia nec vnus vir
plures vxores: nec vna mulier plures viros ſimul hr̄e
poteſt. Indiuiduã vite cõſuetudinẽ retinẽs: hoc eſt ꝙ
neuter abſqꝫ cõſenſu alteri⁹ poteſt continẽtiã ꝓfiteri
vel oratõi vacare: ꝛ ꝙ inter eoſ dũ viuũt vinculũ ꝑma
net cõiugale vt neutri liceat ſe alteri copulare: ꝛ vt in/
uiceꝫ alter alteri exhibeat quod quiſqꝫ ſibi exhiberi de
ſiderat. Et ſcias ꝙ quãuis pater ſit dignior matre:
tamen circa ꝓlem magis officioſa eſt mater q̃ꝫ pater.
Unde matrimoniũ dicit̃ quaſi matriſ muniũ. i. officiũ
quia feminis maxime incũbit officiũ educãde prolis.
Uel ideo denominat̃ matrimoniũ a matre potius q̃ꝫ
a patre: quia mulier ad hoc p̃ncipaliter facta eſt vt ho
mini ſit in adiutoriũ: nõ aũt ꝓpter hoc vir fact⁹ eſt. vn/
de magis ꝑtinet ad ratiõem matrimonij mr̄ q̃ꝫ pater.
Et nota ꝙ de matrimonio poſſum⁹ loqui dupliciter.
vno modo quãtũ ad forũ cõſciẽtie: ꝛ ſic in rei veritate
carnalis copula nõ habet ꝙ ꝑficiat matrimoniũ cui⁹
ſpõſalia p̃ceſſerũt ꝑ ṽba de futuro ſi cõſenſus interior
deſit: qꝛ ṽba etiã de p̃nti exp̃mẽtia cõſenſum ſi cõſen/
ſus mẽtis deeſſet nõ facerẽt mr̄imoniũ. Contrahit̃ ei
matrimoniũ ſolo cõſenſu: qui ſolus ſi defuerit: cetera
etiã cũ ip̃o coitu celebrata fruſtrãt̃. Alio modo poſſu/
m⁹ loqui de mr̄imonio q̃ꝫtũ ad iudiciũ eccl̃ie: ꝛ quia ĩ
exteriori iudicio ſm ea que foris patẽt iudicat̃: quꝫ ni/
hil poſſit exp̃ſſi⁹ ſig̃re conſenſum q̃ꝫ carnalis copula.
Scđm iudiciũ eccl̃ie carnalis copula cõſequẽs ſpõſa
lia mr̄imoniũ facẽ iudicat̃: niſi aliq̃ ſigna exp̃ſſa doli
aut fraudis appareant. Ille tamẽ q̃ carnalr̃ cõmiſcet̃
facto in carnalẽ copulaꝫ cõſentit ſm rei ṽitatẽ: ſed in
mr̄imoniũ nõ ↄſentit ex hoc ip̃o niſi ſm interp̃tatõem
iuris. ſi tamẽ ſpõſa ſpõſum admittit credẽs eum velle
mr̄imoniũ ↄſũmare excuſat̃ a pctõ: niſi alia ſigna ex/
p̃ſſa fraudis appareãt l̃ doli. Nõ ẽ aũt p̃tereũdũ ꝙ
mr̄imoniũ eſt ſignũ cõiũctiõis chriſti ꝛ eccl̃ie. vñ dicit
apl̃s in epl̃a ad eph. v. ca. Relinq̃t hõ prẽm ꝛ mr̄em ꝛ
adherebit vxori ſue: ꝛ erũt duo ĩ carne vna. Sacramẽ
tũ hoc magnũ ẽ. ego aũt dico in chriſto ꝛ eccl̃ia. Et ad
hoc intelligẽdũ ſcias ꝙ mr̄imoniũ ẽ ſacramẽtũ ſacre
rei. i. cõiũctõis chriſti ꝛ ecclie ſignũ. Nã inter ↄiuges
eſt ↄiũctio animoꝝ ꝛ corꝑũ: ſic eccl̃ia chriſto copulat̃
volũtate ꝛ nã: q̃a idẽ vult cũ eo: ꝛ ip̃e nãm hoĩs aſſum
pſit. vñ copulata ẽ ſpõſa ſpõſo ſpũalr̃ ꝛ corꝑalr. i. cha/
ritate ꝛ nature ↄformitate. Uñ in mr̄imonio attẽdit̃
duplex ſacramẽtũ ꝓpter duplicẽ cõiũctiõem q̄ ĩ eo ẽ:
ſaltẽ in mr̄imonio ꝑ carnalẽ copulã cõſũmato. Pri/
ma ẽ cõiũctio animorũ que ſig̃t cõiũctõem fidelis aĩe
ad deũ. Hec diſſoluit̃ ꝑ cõſequẽs peccatũ: ſicut cõiun/
ctio corꝑũ ante carnalẽ copulã ꝑ religiõiſ ingreſſum.
Secũda ẽ cõiũtio corporũ q̄ ſig̃t cõiũctiõem chriſti et
eccl̃ie. Itẽ vnionẽ diuinitatis ꝛ hũanitatis factã ĩ vte
ro ṽginali. ꝛ hec nunq̃ꝫ diſſoluit̃: qꝛ poſtq̃ꝫ chriſt⁹ hu/
manã nãm ſibi vniuit in vnitate ꝑſone nunq̃ꝫ relinq̃t
ſic ꝛ matrimoniũ poſt carnalẽ copulaꝫ nunq̃ꝫ põt ſe/
parari q̃ꝫtũ ad vĩculũ mr̄imonij ſi veꝝ fuit: niſi aliquo
accidẽte ſuꝑueniẽte. Et ſcias ꝙ mr̄imoniũ eſt relatio
eq̃ꝑantie: ꝛ talis relatio in vtroqꝫ ẽ equalr̃. g̊ ſi ſit impe
dimẽtũ ex ꝑte vni⁹ ꝙ. ſ. nõ cõſentiat: vel timore mortis
coact⁹ cõſentiat: nõ erit mr̄imoniũ ex ꝑte alteri⁹. ſ. ex
ꝑte cogẽtis lꝫ ip̃e cõſentiat: ꝛ certum eſt ꝙ nõ ex parte

coacti vel nō ꝯſentiētis. Matrimoniū ſiquidē ē q̄dā relatio vt dixi: ⁊ nō pōt innaſci in vno extremoꝝ ſine hoc ꝙ fiat in altero: ⁊ ideo q̄cq̄d īpedit mr̄imoniuꝫ in vno impedit ipm̄ in altero: q̄a nō pōt eſſe ꝙ aliq̄s ſit vir nō vxoris: vel ꝙ aliqua ſit vxor nō habēs viꝝ: ſicut nec mr̄ nō habēs filiū. Et ideo conſenſus viri ⁊ vxoris debet ſimul eſſe: q̄a mr̄imoniū non claudicat. Quare nō benedicāt̄ ſecūde nuptie vide in bigamꝰ. Quando ſit ſeparādū mr̄imoniū ratiōe cōſanguinitatis: dixi in cōſanguinitas. Item quomodo cōputent̄ gradus in mr̄imonio: dixi in cōſanguinitas. Qualr̄ autē vxor ſe habere debeat erga viꝝ dicit̄ in maritꝰ. Qualit̄ votum impedit mr̄imoniū vide in votū. De mr̄imonio etiam require in vxor. An cathecīſmꝰ impediat mr̄imonium habes in cathesis. Itē de coniugibꝰ reſpectu clericoꝝ ſtatus: vide in ordo.

Matrina: a mater dr̄ hec matrina ne: que aliquē de ſacro fonte leuat: vel ī eccl'iam ītroducit. Itē matrina. i. nouerca. ⁊ ꝓdu. penl'. ſiue tri.

Matriſſo: a mat̄ dr̄ matriſſo ſas. i. mr̄eꝫ in dictis vl' factis imitari: vl' mr̄i aſſil'ari. vnde quidā: Si bene matriſſas luxurioſus eriſ. Et format̄ a matre e mutata in is ⁊ addita ſo: ⁊ ē v̄bū morale ſiue imitatiuū.

Matrix: a mater dicit̄ hec matrix cis: locꝰ cōceptōnis vel pellicula qua puer inuoluit̄ in vtero mr̄is. ⁊ dr̄ ſic: q̄a fetꝰ in ea generat̄. Semē enī receptū matrix cōfouet: confotū corporat: corporatū in mēbra diſtinguit. ⁊ ꝓducit penult. genitiui.

Matrona: a mater dr̄ hec matrona ne: que iam nupſit et genuit quaſi mr̄ nati: vel pōt fieri mat̄. vnde hic ⁊ hec matronalis ⁊ hoc le.

Matros grece: latine dicit̄ mater.

Matruelis: a matertera dr̄ hec matruelis lis idē qđ matertera: ⁊ hic ⁊ hec matruelis ⁊ hoc le: ꝑtinēs ad mat̄terā. Matrueles etiā dicūt̄ filij matertere vel filie. ⁊ ꝓducit penultimā.

Matthēꝰ ī hebreo donatꝰ exp̄mit̄. Idē etiā appellat̄ leui ex tribu a qua ortꝰ eſt: in latino autē ex ope publicani nomē accepit: q2 ex publicanis fuit electꝰ: ⁊ in apoſtolatū trāſlatꝰ. Et vt vult Pap̄. Matthēꝰ ſcribit̄ ꝑ duo t: ſicut ⁊ matthias. Et ſcias ꝙ vt tāgit Beda matthēꝰ fuit binomius. Nam dictꝰ ē matthēꝰ ⁊ leui. Matthēꝰ enī interp̄tat̄ donū feſtinatōis vel donator cōſilij: vel dicit̄ matthēꝰ quaſi magnꝰ deo vel quaſi manꝰ dei. fuit enī donū feſtinatōis per feſtinā cōuerſionē: donator cōſilij ꝑ ſalubrē p̄dicatōem: magnꝰ deo ꝑ vite ꝑfectionē: manꝰ dei ꝑ euangelij ꝯſcp̄tōem. Leui v̄o interp̄tat̄ aſſumptꝰ vel applicatꝰ ſiue additꝰ aut appoſitꝰ. Fuit ei aſſumptꝰ a dn̄o ꝑ electōem ab extractione vectigaliū: applicatꝰ numero apl'oꝝ: additꝰ ꝯſortio euāgeliſtaꝝ: ⁊ appoſitꝰ cathalogo martyrū: vt habet̄ in quadā chronica de morte matthei. Matthēꝰ in ethiopia in altari lancea ꝑforat̄.

Matthias: q̄ īter apoſtolos ſine cognominamēto ſolꝰ habetur: interp̄tat̄ donatus v̄t ſubaudiat̄ pro iuda. Iſte enim in loco iude electꝰ eſt ab apoſtoliſ: qum pro duobꝰ ſors mitteret̄. vnde ⁊ matthias poteſt dici a manuꝫ quod eſt bonū: ⁊ theſis quod eſt poſitio: ide matthias q̄ſi bonū poſitū pro malo. ſ. pro iuda. ⁊ vt dicit̄ in quadam chronica: Matthias in iudea pro chriſto patit̄: quia vt dicit̄ crucifixus fuit. Et v̄t dicit Grego. in morali. lib. xxxij. Omne peccatū vndenariū eſt: quia dum ꝑuerſa agit p̄cepta decalogi trāſit. Hinc Petrꝰ in vndenario numero remanere apoſtolos metuens: matthiam duodecimū ſorte miſſa requiſiuit. Niſi eiꝫ ſiḡri culpam per vndenariū cerneret: impleri apoſtoloꝝ numerū tamfeſtino duodenario nō curaret. Et ſcias ꝙ duodenariꝰ numerꝰ eſt ſuperexcreſcēs: quia eius partes aliquote excedūt totū: quia ſurgūt in ſedecim. vnde dat̄ intelligi ꝙ nō ſolū duodecim apoſtoli: ſed ⁊ omnes qui eoꝝ vitā ſequūt̄: iudicabūt duodecī tribꝰ iſrl'. vide in numerus. Itē in vigilia beati matthie debꝫ ieiunari: ſicut dixi in ieiuniū.

Matureo res: in maturꝰ exponit̄.

Maturus: a mādo dis dicit̄ maturꝰ ra rū: quaſi manduus. i. ad mandēdū aptus: ⁊ cōparat̄. Itē maturꝰ ra rū. i. feſtinus. Maturꝰ cōponit̄ vt cōmaturꝰ: ⁊ immaturus. i. nō maturꝰ vel acerbꝰ: ⁊ vtrunq3 cōꝑat̄. vnde hec cōmaturitas tatis: ⁊ immaturitas. Et facit ſuꝑlatiuuꝫ de maturꝰ maturrimꝰ. vnde dicit p̄ſcia. in. iij. lib. Maturrimꝰ cuiꝰ qum poſitiuꝰ maturꝰ ſit: tn̄ quaſi a ntō ſcꝫ matur qui nūc in vſu nō eſt naſcat̄ in er deſinentiū regulā ſuauit. i. in rimꝰ terminat̄. Inuenit̄ tn̄ etiā maturiſſimꝰ ſm̄ analogiā in us terminātiū. A maturꝰ deriuat̄ maturo ras. i. matuꝝ facere. Et eſt actiuū cū oībꝰ ſuis cōpoſitis. ⁊ inde matureo res rui. i. eſſe vl' fieri maturū: Ioelis. iij. capl'o: Maturuit meſſis. quedā tamē biblie habent ibi: Maturauit meſſis. Ouidiꝰ meta. xi. Cepit ⁊ vt p̄mū pleno maturuit anno. Et cōponit̄ vt ꝑmatureo res. i. ꝑfecte maturare. Et hinc inchoatiua: matureſco ſcis: ꝑmatureſco ſcis. Et nota ꝙ ſm̄ p̄dictā ſignificatōem maturare ponit̄ pro diſcedere cū tranquillitate ⁊ quiete: vt ille maturat h': quaſi cū maturitate trāquillitate ⁊ lenitate facit hoc. vnde Virgilius: Maturate fugā veſtroq3 hoc dicite regi. q̄ſi dicat: cuꝫ trāquillitate recedite. Itē a maturꝰ dicit̄ maturo raſ. i. feſtino: ⁊ tūc eſt neu. Inuenit̄ etiā maturio ris iui pro maturare ſꝫ vtrāq3 ſignificatōem.

Matuſalē interp̄tat̄ mortuꝰ eſt: euidēs etymo. eſt nomis. Quidā tamē eū cū patre trāſlatū fuiſſe ⁊ diluuiū p̄teriſſe putauerūt: ⁊ ob hoc ſignāter trāſfert̄ mortuꝰ eſt: vt oſtēderet̄ eū nō vixiſſe poſt diluuiū: ſed in eodem cathacliſmo fuiſſe defunctum. Soli enī octo homines in archa poſt diluuiū euaſerūt. ſ. quattuor viri ⁊ quattuor femine. Vixit enī Matuſalē filiꝰ Enoch nōgētī ſexagītanouē annis vt dr̄ Gen̄. ca. v.

Matuta: a mane dr̄ matuta te penl'. ꝓdu. i. aurora vl' dea que p̄eſt illi hore. ſ. q̄ ē int̄ noctē ⁊ diē. vn̄ matutinꝰ na nū: ⁊ hoc matutinū ni: tam ꝓ ipo officio q̄ꝫ ꝓ ipa hora in qua canit̄ vel pulſat̄: ſed pl'alr̄ hi matutini, noꝝ ipa officia. vn̄ hic ⁊ hec matutinalis ⁊ h' le.

Matutinus: in matuta vide.

Mauors: a mars dicit̄ hic mauors tis. i. mars. vn̄ mauortius tia tiū: ꝑtinēs ad mauortē vel bellicoſus. Dr̄ etiaꝫ mauors matronale oꝑimētū quaſi mas vel q̄ſi mars. ſignū enī maritalis dignitatis ⁊ ꝑtātis ē caput ī quo eſt. Caput. n. mulier' vir eſt: vn̄ ⁊ ſuꝑ caput mulieris ē Idē ⁊ ſtola dicit̄.

Mauriciꝰ cij dr̄ a mauron qđ ē nigrū. fuit eni niger ꝓpt̄ ſui deſpectiōeꝫ ⁊ mūdi cōtēptū. Mauriciꝰ martyr vir inclytꝰ ē: ī ſanctiſſima legiōe q̄ Thebea dr̄ dux extitiſſe ꝓhibet̄. Et debꝫ ſcribi ꝑ c: ⁊ format̄ vtūs a ntō remota us. vn̄ patet ꝙ debet ſcribi ꝑ c ⁊ nō ꝑ t maurici. vn̄ verſus: Dicere mauriti multi voluere ꝑiti. Sed puto maurici iubet ars ⁊ regula dici.

Mauriſia: a mauron vel maurꝰ dr̄ hec mauriſia ſie eadeꝫ terra q̄ ⁊ mauritania. vn̄ mauriſiꝰ ſia ſiū adiectiue.

Mauritanꝰ in maurꝰ vide.

Mauron grece: latine dr nigrū.
Maurus ra rū dicit quidā ppl'us: a mauron qđ eſt nigrū: qa hoīes illi' populi nigri ſunt. Eſtifero quippe calore afflati ſpēm atri coloris trahūt. et inde hec mauritania nie: terra quā poſſidebāt. et hinc mauritanus na nū: et maurus ra rū: quicūq; ē de terra illa ſiue ſit niger ſiue nō. vel maurus dict' ē a medis quaſi medus. Medi enim in aphryca traſſretauerūt et mixti ſūt cū libyis quorū nomē libyes paulatim corrūpe ceperūt: barbara ligua mauros p medos appellātes.
Mauſoleū lei dicit ſumptuoſuz monumētū: a mauſoleo rege ſic dictū. vñ dicit Iſi. etymo. xv. Mauſolea ſūt ſepulchra regū ſiue monumēta: dicta ſic a mauſoleo rege egyptiorū. naz eo defūcto uxor ei' mire magnitudinis extruxit ei ſepulchrū in tantū vt vſq; hodie omnia monumēta pcioſa ex noīe ei' mauſolea nūcupēt: et pdu. penl. vñ Lucanus: Piramides claudūt indignaq; mauſolea. Itē quidā: Qui mauſoleū pnunciat aut canopeū. Aut theoloneū haud reor eē reū.
Mauult. i. magis vult. et ē tertia pſona de malo mauis.
Maxilla: a mala dicit hec maxilla le diminutiuū. vñ hic et hec maxillaris et hoc re: et hic maxillaris hui' maxillaris: dens molaris.
Maxim' eſt ſuplatiu' de magn'. Et cōponit vt q̄maxim' pmaxim' tāmaxim'. i. valde maxim'.

M ante E

Meandrus: a meo meas dicit hic meādrus dri vel meander dri. i. flexuoſitas cuiuſlibet amnis: quod etiā generaliter pro qualibet tortuoſitate et deceptōe inuenit. vnde Prudētius in libro hymnorū: Tortuoſe ſerpēs q̄ mille p meandros fraudeſq; flexuoſas agitas qeta corda. Et inde etiā dicit hic meander vel meādr': quidam amnis aſie flexuoſus ſic dict': quia ſit flexuoſus et nunq̄ currat rectus.
Meapte pnomē ē. i. mea cauſa: et ē ſpēi deriuatiue a mea et ē figure ſimplic: et ē pte ſyllabica adiectio. nā vt dic pſcia. i. xij. li. Hec ſyllaba adiectio pte: addit qnq; ablatiuis femīs poſſeſſiuorū pnominū: vt meapte tuapte ſuapte noſtrapte veſtrapte. Et vt exponit Pap. meapte tuapte ſuapte. i. mea tua ſua: ppe mea cā: vel meapte. i. meo vſu vel more. vide i meatiz.
Meatim eſt aduerbiū pſonale: nō tñ ei accidit pſona. Aduerbijs enī nec accidit numer' nec pſona: lz quedā aduerbia ſint numeralia: vt bis ter: et quedā pſonalia: vt meatim tuatim: qa nō habēt numerū et pſonā p accidēte ſed p ſignificatōe: vt dixi in tertia pte i cap. de numero noīm. Et ponūt tales vſus i greciſmo: Hic ideoma meū ſignificare meatī. Uſum vel mores dic inſinuare meapte. Uel expone ſicut exponit tuatim. vide ibi in tuatim.
Meatus: a meo as dr hic meat' tus. i. trāſit' vel decurſus. Itē cōduct' p quē aliquid trāſit dr meat'.
Mechanic': a mech' dr mechanic' ca cū. i. adulterin'. vñ artes dicūt mechanice q̄ſi adulterine reſpectu liberaliū quecūq; remouēt defcm̄ et cōferūt vtilitatē vel cōmoditatē. vñ hec machania nie. i. ſcia hūanorū operuz neceſſitati corporū obſequētiū.
Mechia chie. i. adulteriū: a mech' dr. et accētuat penl.
Mechor aris at' ſuz chari. i. adulterari: et largi' intelligit. vñ etiā carnalis cogitatio que ſubtrahit mētē a deo: et oīs libidinoſa cōcupiſcētia: et oīs adulterina actio: et oīs illicita cupiditas pōt dici mechatio. vñ hic mech' . i. adulter: et hec mecha. i. adultera: et moch' cha chum . i. adulter ra rū. et ſcribit p oe moech' ſicut dicit Pap. Mechor cōponit vt cōmechor ris. et eſt deponētale cū oīb' ſuis cōpoſitis: et pdu. me.
Medela: a medeor deris dicit hec medela le. i. medicatio ſiue medicamētū: et pdu. penl.
Medeor deris caret ſupi. et ſuppletōe pteriti. i. medicari: et dicit a modo. i. tpamēto: qa cū modo qs debet mederi ſm hug. Et magiſter hñ dicit: Medeor caret ſuppletione pteriti, p quo dicim' medicat' ſuz. Medeor cōponit vt remedeor deris. vñ h remediū dij. et vt dr in greciſta: Accuſatiuū medico: medeorq; datiuuz Exigit ac medicor hūc caſum poſcit et illū.
Median' na nū. i. medicus: et dicit a medius.
Mediarcit' ta tū. i. in medio ſtatut' et artatus. et cōponit a medi' et arceo ces.
Mediator: a medio as dicit hic mediator toris: q cōiūgit et inter aliquos eſt medi' vt eos coniūgat et pacificet. vñ ieſus chriſt' dr mediator dei et hoīm: qa inter deū et hoīem cōſtitut' ē medi' vt hoīes ad deū pducēt. Et ſcias q mediator debet cōuenietiā hre cū illis quos cōiūgit et pacificat: et chriſt' cū hoīe habuit paſſibilitatē: cū deo beatitudinē et imortalitatē.
Medica ce: a media, puīcia deriuat medic' ca cū: et hec medica ce: quoddā gen' leguminis ſic dicta: qz a medis ē trāſlata in greciā tpe quo eā xerxes rex pſarū inuaſit. Hoc ſemē leguminis ſemel ſerit et decē annis pmanet vel tribus: et quater vel ſexies p annū poteſt reſcindi. Et hec herba abundat in Uenetia: et eſt triū foliorū: et ſemp vireſcit. Quidā dicūt q ſit illud legumē qđ vulgo dicit triſicū. Itē medica ē quedā arbor pmū aſportata a medis vnde et dicta eſt. Hāc greci hydromellaz latini citrū vel citriā vocāt: quia ei' poma et folia citri odorē referāt: malū eſt inimicum venenis. Hec arbor pene omni tpe plena eſt pomis ptim maturis partim acerbis: ptim adhuc i flore poſitis: qđ in alijs arborib' rarū eſt. Et dicūt q reuera hec arbor eſt citr': ſed Apuleg' hoc negat. Itē inuenit hic medic' ci. i. phyſicus: et hec medica ce: et adiectiue medic' ca cū: et tūc deriuatur a medeor deris.
Medicina: a medic' dr hec medicina ne: q̄ſi modicina: qz cū modo debet exhiberi. vnde hic et hec medicinalis et hoc le. vnde medicinalr aduerbiū. Et cōponit vt imedicinalis imedicinale.
Medicor: a medic' deriuat medicor caris cat' ſum medicari: et in eodē ſenſu dicit medico cas actiuū. vnde hic medicator toris: et hec medicatio onis: et hic et hec medicabilis et h le: et h medicamē nis: et h medicamētū ti Et cōſtruit cū accuſatiuo medico: ſed medicor pōt cōſtrui cū dtō et actō vt dixi in medicor.
Medieſtin' na nū. i. in medio ſtans vel mediū tenens. Et cōponit a ſto ſtas et teneo nes et mediuſ. Itē medieſtinus na nū. i. in medio ciuitatis exiſtēs. et tūc cōponit a medi' et aſtū qđ eſt ciuitas. vnde Hora. in epiſ. Tu medieſtin' tacita pce rura petebas. Itē medieſtin' dicitur balneator: idē et mediuſtinus.
Medimin': medi' cōponit cū mina vel emina: et dicit hic medimin' ni: quaſi media mina vel mēſura qnq; modiorū ſic dicta: qz mediet qnq; modijs qui ſunt pfecti numeri medietas. Et inuenit mediminū p medimino rū p ſyncopē. vñ dic pſci. i vij. li. vbi agit de gtō pl'ali ſecūde declinatōis: Inuenit in gt medimin p medimi norū p ſyncopā. Cicero i frumētaria: Sz tritici ſepties mediminū ex niphonis orōib' tollit. mediminū p mediminorū p ſyncopā poſuit: ſic iugerū p iugerorū.

Medio:a mediꝰ dꝛ medio as aui are.i.in medio locare vꝉ per mediū diuidere vel medietatē auferre vel diungē vel pacificare in aliquos.⁊ componiꝛ vt dimidio as.i. diuidere ꝑ mediū:vel medietatē auferre. ⁊ eſt actiuū cū oibus ſuis compoſitis:⁊ coꝛ.di.

Medioc̄ris:a medius deriuaꝛ hic ⁊ hec mediocris ⁊ hoc cre:cui mediū quid ſufficit qꝛ q̄ accedere vult vltra vꝉ citra:ſed in medio.i.in virtute ꝯſiſtere.vn̄ mediocriter aduer.⁊ hec mediocritas tis:⁊ coꝛ.o naturaliter.

Mediocriculꝰ la lū.i.aliquātulū mediocris.⁊ coꝛ.penꝉ.

Mediolanū ni:ciuitas in Lōbardia:⁊ ꝯponiꝛ a mediꝰ et lana:qꝛ ſus media lanea fuit īueta ī eiꝰ edificatione:⁊ fuit factū mediolanū a gallis illuc olī veniētibꝰ expulſis īdigenis:vn̄ h̄ ⁊ h̄ mediolanenſis ⁊ hoc ſe.

Medioximus: a medius dꝛ medioximus ma mū: qd̄ eſt inꝛ mediū ⁊ extremū:vt due habitabiles zone:q̄ ſūt inꝛ extremas ⁊ torridā q̄ media ē:medioxime ſunt.⁊ dij q̄ ſunt inter aereos ⁊ terreſtres:vel inꝛ aereos ⁊ celeſtes medioximi ſūt.vn̄ Plautus in ciſtellaria:Atq₃ ita me dii dij ſupi inferi ⁊ medioximi.⁊ Martialis:Capella quos greci demones:latini medioximos vocant.

Meditatiuncula le dimi.ꝑua meditatio.

Meditatiuū:in meditoꝛ vide.

Mediterraneꝰ nea neū:Macha.li.ij.c.viij.Per mediterraneū fugiens.⁊ vt dicit Papias:Mediterraneus diuerſis ex caſibꝰ ꝯponiꝛ ſic̄ multa alia.i.a medio ⁊ terre Et ſcias q̄ maria mediterranea in toto orbe habitabili ſūt.xxx.vt dixi in mare.Quidā tn̄ dicūt q̄ etiā a teneo ꝯponiꝛ:qꝛ mediterraneꝰ dꝛ qꝛ mediū terre tenēs.

Meditoꝛ:a melos dꝛ meditoꝛ taris tatus ſum.⁊ eſt meditari qꝛ meloditari.i.modulari dulciꝛ ⁊ quibuſdā melodijs decātare.vn̄ Uirgiliꝰ:Silueſtrē muſā tenui meditaris auena.Jtē meditari.i.putare:excogitare: delirare.vn̄ h̄ meditatio onis.i.excogitatio. ⁊ meditatiuꝰ ua uū.vn̄ v̄ba dicūꝛ meditatiua q̄ deſignāt meditationē:de qbꝰ dixi ī t̄tia pte vbi egi de ſpēbꝰ v̄boꝝ ī cap.de v̄bo meditatiuo.Meditoꝛ ꝯponiꝛ:vt cōmeditoꝛ:pmeditoꝛ.vn̄ pmeditatꝰ ta tū.⁊ ꝯponiꝛ impꝛditatus. ⁊ ē deponē.meditoꝛ cū oibus ſuis ꝯpoſitis:⁊ coꝛ.di. vn̄ q̄dā Peruili cura ſemper meditare futura.

Meditullium:a medius dia diū: ⁊ tollo lis ꝯponiꝛ h̄ meditulliū lij.i.medietas.ſ.id quod in medio eſt:vt ī ouo vitellꝰ:⁊ quicq̄d eminet in medio rote dꝛ meditulliū ⁊ eminens locus in medio campo.

Medius dia diū.inde hec medietas tatis:⁊ medio as: et coꝛ.pmā Jnueniꝛ etiā hec media die: ꝓ quadā ꝓuīcia vel regione:a Medio rege ſic dicta:a quo medus dadū.⁊ ꝓduꝛ pmā media.ꝓ regione:ſic medꝰa qꝰ deſcendit.Jtē mediꝰ dꝛ q̄ diuidit ⁊ ſeq̄ſtrat.mediatoꝛ v̄o qui cōiungit ⁊ pacificat. Medius componiꝛ cū fidius: et dꝛ mediuſfidius aduerbiū iurādi.i.ꝑ Mercuriū q̄ meditatoꝛ ē ⁊ fidꝰ interꝑs deoꝝ ⁊ hominū. vn̄ mediuſfidius ꝯponiꝛ a medius ⁊ fides qꝛ mediante fide.

Mediuſtinus.i.balneatoꝛ quaſi in media vſtione poſitꝰ. Jtem dicitur medieſtinus.

Medo:a mel dꝛ hic medo donis: potio melle mixta q̄ſi melo.Jdem ⁊ medus q̄ſi melus:qꝛ ex melle fit ſic̄ calamitas.ꝓ cadamitas dꝛ.Jdem ⁊ mulſū:qꝛ melſū:vel a mulceo. ſed mulſū ex aqua cruda vꝉ vino.ſed medo vel medus ex aqua decocta fit.

Medulla:a mediū dꝛ hec medulla le:qꝛ in medio fit.q̄ aūt dꝛ medulla qꝛ in medio latēs:vel medulla quaſi madefaciēs oſſa:etymologie ſc̄ ſ₃ Hug.Et ſcias q̄ medulla ꝓꝓe ⁊ ſtricte dꝛ illud molle qd̄ eſt in cōcauitate oſſis interius:ſed ſumiꝛ q̄nq₃ medulla large ꝓ intimis lignoꝝ.ꝓ adipe frugū ⁊ huiuſmōi.vn̄ ⁊ dꝛ medulla cedri:⁊ medulla tritici.

Medullinus:a medulla dꝛ medullinus na nū: penꝉ.ꝓduc.ad medullā ꝑtinēs:vel de medulla exiſtens: ſ₃ h̄ medulina ne:ꝓpꝛiū nomē eſt cuiuſdā femine.

Medullitus aduer.loci:a medulla dꝛ:⁊ coꝛ.penꝉ.

Medus di:quidā rex a quo dicta eſt media regio vel ꝓuincia:a qua dꝛ medus da dū gentile.⁊ ꝓducit pmā medus:⁊ medea ab eo deſcendens: Daniel.v.caplo ī fine:Dariꝰ medus ſucceſſit in regnū.Jtē h̄ medus di: eſt quedā potio.vide in medo donis.

Mega vel megalon grece dꝛ longū.

Megacoſmus:a mega vel megalon ⁊ coſmus qd̄ ē mūdus ꝯponiꝛ hic megacoſmus mi.i.maioꝛ mundꝰ.Jtē alio noīe dꝛ macrocoſmus.

Megalon dꝛ longū:⁊ acuiꝛ in fine.

Megera re quedā furia īfernalis:⁊ interꝑtaꝛ magna cōtentio:⁊ hec eſt ꝑua opatio.

Megiſtus.i.maximus.

Meio:a mingo gis dꝛ meio is meiere.i.mingere:⁊ ē defectiuū.De hoc dixi in tertia pte: vbi egi de ꝑteritis t̄tie coniugationis quaſi in ꝑncipio:⁊ deficit oīno in ꝑterito impfecto indicatiui modi.

Mel mellis ꝑ geminū ll ī gtō.ſ.ā vt diꝛ Priſci.in.vi.li. in el deſinētia coꝛeptā: latina ſūt ⁊ neu. ⁊ addita lis faciūt gtīn:vt mel mellis fel lis:vn̄ mellecꝰ lea leū.⁊ mellinꝰ na nū:⁊ mellicus ca cū.⁊ dꝛ a mel meleſſe:qd̄ eſt apes.⁊ diꝛ Auicēna vbi loqꝛ de ſimplicibꝰ medicis ſic dicēs:q̄ mel ē occultꝰ ros cadēs ſup flores ⁊ alias plātas ⁊ ſup lapides quē apes recolligūt:⁊ aliq̄n eſt ros manifeſtꝰ quē pn̄t colligē hoīes.in idē.n.redit generatio mānatis:qꝛ māna ſm̄ Auicēnā ē ros: ⁊ ē de genē mellis ī terrꝭ calidis cadēs ſpiſſiꝰ melle cōi.vn̄ ⁊ exiccaꝛ:⁊ multā virtutē ꝯtrahit ab eo ſupra qd̄ cadit.

Melſilueſtre: dꝛ mel in ſilua repertū ſm̄ Hiero. Quidā aūt expoſitoꝛ Arnolfus ſic dicit:Jn deſerto Judee ſūt arboꝛes folia lata ⁊ rotunda habētes lactei coloꝛis ⁊ mellici ſapoꝛis q̄ natura fragilia manibꝰ ꝯfricāꝛ ⁊ edūtur.Chryſo.aūt ſic diꝛ:Melſilueſtre iueniebaꝛ ī truncis ſiue arūdinibus.ſūt eni quedā arūdines plene melle naturaliter:de quo fit zuccar.vide etiā in ros roꝛis

Mela le:q̄dā veſtis a melan dicta:qꝛ ſit nigro coloꝛe.

Melan grece:latine dꝛ nigrum.

Melācholia:a melon ⁊ cholera qd̄ eſt fel ꝯponiꝛ h̄ melācholia lie:qꝛ fit ex nigri ſanguis fece admixta abūdātia fellis . vnde melancholicꝰ ca cū : in quo melācholia dominaꝛ.Melācholici etiā ꝯuerſationē humanā refugiūt:⁊ amicoꝝ charoꝝ ſuſpecti ſūt.Et ē melancholia frigida ⁊ ſicca.vide in eſtas.

Melanurꝰ ri:q̄dā piſcis dictꝰ a melan qd̄ ē nigꝝ:qꝛ nigrā hēat caudā ⁊ nigras pēnas:⁊ ī coꝛpe lineas nigras.

Melchiſedech interpretaꝛ rex iuſtꝰ.rex qui impauit ſalē: iuſtus quia diſcernens ſacramenta legis ⁊ euangelij: nō pecudū victimas:ſed oblationē panis ⁊ calicis ī ſacrificium obtulit.

Melchiſedechiani dicti ſunt quidā heretici : a melchiſedech:qꝛ Melchiſedech ſacerdotē dei nō hoīem fuiſſe:ſed virtutē dei arbitrabantur eſſe.

Melculū li dimi.ꝑuū mel:⁊ coꝛ.penꝉ.

Meleſſe grece dicūꝛ apes:⁊ ſcribiꝛ ꝑ vnū l ⁊ ꝑ duo ſſ.

Melicus ca cū:in melos vide.

Melioꝛ :a mollis vel molioꝛ liris diciꝛ hic ⁊ hec melioꝛ ⁊ hoc melius:quaſi mollioꝛ ⁊ non durus. Et inde hec

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

memoꝛalitas memoꝛalitatis.

Melioꝛo ras raui rare verbũ actiuũ.i.melioꝛem facere: a melioꝛ dicitur: ⁊ ꝓducit o.

Melipepo: a melo ⁊ pepo ꝯponit̃ h̃ melipepo ponis qḋ dã genus peponis: ⁊ ꝓduc̃ penl̃.tã in ntõ q̃ȝ in gtõ.

Meliuſculus: a melius addita cul⁹ fit meliuſculus la luȝ i.paruum vel aliquãtulum melius: ⁊ eſt dimi. vñ dicit Priſcianus in.iii.libꝛo: Sciẽdũ ꝙ apud latinos diminutionẽ accipiũt quedã ꝯpatiuoꝝ quod apud grecos nõ inuenit̃: vt gradiuſculus meliuſcul⁹. Oĩa aũt hec a neutro ꝯpatiui adiectione culus inuenio fieri: vt meliuſculus: ſicut ⁊ cetera que ſunt ſimilia.

Mella: a mel dr̃ hec mella le: quã greci laton vocãt: que vulgo ꝓpẽ foꝛmã ⁊ coloꝛẽ faba ſyriaca dr̃. Arboꝛ eniȝ eſt magna fructũ ferens ⁊ comeſtibilẽ ⁊ guſtu dulceȝ vñ ⁊ mella dicta eſt. de q̃ in laudeȝ ſapie dr̃: Et ſuper mellã dulcis eſt. itẽ inuenit̃ hec mella le: ꝓ quodam fluuio. ⁊ ꝯponit̃ cũ a: ⁊ dr̃ hec amella le.

Mellantes: a mello dr̃ hic mellãtes tis quidã lapis melleum ⁊ dulcem ſuccum emittens.

Mellariũ: a melle dr̃ hoc mellariũ rij: vas in quo mel cõſeruat̃: vel in quo vinũ ponit̃ vel vue calcant̃.

Mellifico cas caui care.i.mel facere: verbũ neu.a mel et facio componit̃: ⁊ coꝛꝛipit fi.

Mellifluus flua fluũ.i.fluens ⁊ abundans melle vel dulcedine: a mel ⁊ fluo is componit̃.

Mello indeclinabile ⁊ accentuat̃ i fine. ⁊ vt habet̃ i hiſtoriis: Mello erat ꝓcipuũ: ⁊ q̃i ꝓfunda voꝛago vallis. ⁊ poſtea ipſa ciuitas vocata eſt mello. Andreas v̇o ſup illud regũ.iii.ca.xi. Salomon edificauit mello: ⁊ coeq̃nit voꝛaginẽ ciuitatis Dauid patris ſui ſic dic̃: Idẽ eſt voꝛaginẽ coequare ⁊ mello edificare. Precedentis.n. expoſitio eſt. ꝙ autem ſupponit̃ ⁊: pꝛo.i.accipi debet. mons enim Syon in quo arx erat ciuitas dauid dicebatur. inter montem ⁊ ciuitatem erat quedam vaſta pꝛofunditas ⁊ voꝛago mello noie. hanc repleri ⁊ reliquo ſolo coequari conſtituit Salomon.

Melodia: in melos vide.

Meloflos: a malum ⁊ flos ꝯponit̃ meloflos fe.ge. arboꝛ quedam in Aphꝛica: quia habeat floꝛem in ſimilitudinem maloꝝ. vel dicit̃ ſic punica lingua. ex hac pꝛofluit lentus ſuccus qui a loco armoniacus dr̃.

Melon grece: rotundũ dicitur latine.

Melopeus: a melos ⁊ poio qḋ ẽ fingo ꝯponit̃ hic melopeus pei.i.dulcis cantus vel cantus fictoꝛ.

Melos: a melon rotũdũ dr̃ hec melos quedã inſula ex numero cicladũ omniũ rotũdiſſima. vñ hoc melinuȝ ni: genus coloꝛis: qꝛ eiuſdẽ metalli ferox fit melos. itẽ melos põt deriuari a mel: ⁊ declinat̃ hic melos odis: vel h̃ melos indeclinabile.i.dulcis cant⁹: dulcis modulatio neu.ge. ⁊ inde hec melodia die: ⁊ hoc melodiama matis in eodẽ ſenſu. ⁊ dr̃ melos vel melodia q̃ſi mellea oda.i.dulcis cãtus. vñ videt̃ eſſe etymo. nõ cõpoſitio: ⁊ ꝓducit penl̃. melodis vel melodia.

Meloſonus na num: penl̃.coꝛ. qui dulciter ſonat: ⁊ ꝯponit̃ a melos ⁊ ſono ſonas.

Melota: a mel dr̃ hic mel⁹ li vel melo onis vl̃ melota te quoddã aĩal.ſ.tar⁹. Et dr̃ ſic: qꝛ fauos petat: ⁊ aſſidue mella captet. ⁊ dr̃ ſic a melon qḋ ẽ rotundũ: qꝛ rotundiſſimo mẽbꝛo fit. Melo etiã olim dictus eſt nil⁹. ⁊ a melo dr̃ hic melotes tis ⁊ hec melota te: quedã veſtis de pilis vel pellibus illius aĩalis facta: a collo pẽdẽs vſq̃ȝ ad lumbos q̃ monachi vtunt̃. Et iſte habit⁹ ẽ neceſſari⁹ ꝓpẽ ad opis exercitiũ: eadẽ ⁊ pera vt dicũt. vñ Heb.xij. Circuierũt in melotis ⁊ in pellibus capꝛinis. q̇dam dicũt ꝙ melota eſt veſtis aſpera de pilis cameloꝛuȝ facta: ⁊ ꝓducit penl̃. vñ in greciſmo dr̃: Hic ſi ꝓcedat: ⁊ idem melota vocatur.

Melus: a melos dr̃ melus la lũ.i.dulcis vel dulcit̃ ſonãs vel ꝑtinẽs ad melodias: vel qḋ cõſiſtit in melodijs: vl̃ qḋ tractat de melodijs. ⁊ inde melc⁹ ca cũ in eodẽ. mel⁹ li etiã ponit̃ ꝓ quodã aĩali: d̓ quo dictũ ẽ ĩ melota.

Membꝛana: a membꝝ deriuat̃ hec mẽbꝛana ne: illa pellis tenuiſſima q̃ ẽ in alis veſpꝛtilionis. dr̃ etiã mẽbꝛana charta vel ꝑgamenũ: qꝛ ex mẽbꝛis aĩalium excoꝛticent̃. ⁊ ſic ſumit̃ in ep̃la ſc̈da ad Thimotheũ: Marie mẽbꝛanas affer. Gloſa. vt ibi ſcribã: ⁊ ꝓduc̃ penl̃.

Membꝛanula le dimi. parua membrana.

Membꝛo bꝛas: in membꝝ eſt.

Membꝛulũ li dimi. paruũ membꝝ.

Membꝝ: a metioꝛ tiris dr̃ hoc membꝝ bꝛi: ꝑs coꝛꝑis. ⁊ iñ mẽbꝛat⁹ ta tũ magna habẽs membꝛa. ⁊ mẽbꝛoſus ſa ſum idẽ: vel mẽbꝛis plenus. vñ hec membꝛoſitas tatis mẽbꝛoꝝ magnitudo vel plenitudo ⁊ abũdantia. membꝝ ꝯponit̃: vt hic ⁊ h̃ vnimẽbꝛis ⁊ hoc bꝛe: ſil̃r bimẽbꝛis bꝛe: trimẽbꝛl bꝛe: q̃drimẽbꝛis bꝛe: ſeximẽbꝛis bꝛe: emẽbꝛis bꝛe. Itẽ a mẽbꝛo dr̃ mẽbꝛo bꝛas aui are.i.mẽbꝛis ꝯfoꝛmare. ⁊ cõponit̃ vt dimẽbꝛo bꝛas: ⁊ demembꝛo bꝛas.i.mẽbꝛa diuidere ſepare. emẽbꝛo as ĩ eodem ſenſu. ⁊ eſt actiuũ cũ oĩbus ſuis compoſitis.

Merere.i.triſtis.

Memeris: idẽ eſt qḋ meris.i.diuiſio vel ꝑs: ⁊ coꝛ.penl̃. ⁊ ꝯponit̃ cũ pentha qḋ ẽ q̇nq̃ȝ: ⁊ dr̃ hec pentimemeris ris. vel cõponit̃ a meris diuiſio ⁊ hemis dimidiũ: ⁊ pẽtha quinq̃ȝ: ⁊ iñ hec pẽtimemeris.i.media pars verſus pentametri. Itẽ pẽtimemeris eſt q̃dã ꝑs ceſure: qñ in ꝑ̄ncipio tertij pedis ſyllaba naturał̃r coꝛꝛepta ꝓducit̃. Item componit̃ memeres cũ anti ⁊ dicit̃ hec antimemeres: quedã alia pars ceſure ꝑ quã vocalis naturaliter coꝛꝛepta ꝓducit̃ in ꝑ̄ncipio ſcḋi pedis. Itẽ memeris componit̃ cũ hepta quod eſt ſeptẽ: ⁊ dr̃ h̃ heptimemeris: alia ſpẽs ceſure qua ſeptima ſyllaba nãl̃r coꝛꝛepta ꝓducit̃. ⁊ cõponit̃ cum poſt: ⁊ dr̃ h̃ poſtheptimemeris: alia ſpecies ceſure q̃ ꝓducit̃ ſyllaba naturaliter bꝛeuis poſt heptimemerim.i. in ꝑ̄ncipio quinti pedis ſicut per heptimemerim in ꝑ̄ncipio quarti. de quibus in ſuis locis require.

Memini niſti nit.i.recoꝛdari: recolere: memoꝛare: ⁊ ẽ defectiuũ in pñti ⁊ foꝛmatis a pñti: niſi ꝙ in futuro imperatiui inuenit̃ memẽto ⁊ memẽtote: ſed ꝑteritũ ⁊ q̃ foꝛmant̃ a ꝑterito habet. Foꝛmationẽ aũt ⁊ lr̃aturaȝ pñtis ſequnt̃ oĩa pñtia: ⁊ oĩa ꝑterita imꝑfecta ⁊ omia futura: ꝑter futuꝝ ſubiunctiui. Foꝛmationẽ v̇o ⁊ lr̃aturã ꝑteriti ſequnt̃ oĩa ꝑterita ꝑfecta ⁊ pluſq̃ȝꝑfecta ⁊ futuꝝ ſubiũctiui. ſed ꝑteritũ ꝑfectũ iſtius v̇bi accipit̃ q̇nq̃ȝ in vi ꝑteriti q̇nq̃ȝ in vi pñtis. ſil̃r ꝑteritũ pluſq̃ȝꝑfectũ accipit̃ q̇nq̃ȝ in ſenſu ꝑteriti pluſq̃ȝꝑfecti: q̇nq̃ȝ in ſenſu pꝛeteriti imꝑfecti. vnde memini inuenit̃ q̇nq̃ȝ copulatum cum pñti: ⁊ memineram cũ ꝑterito imperfecto. ⁊ ſimiliter ꝯtingit in tribus aliis verbis defectiuis. vñ verſus: Bis duo ſũt odi noui cepi meminiq̃ȝ: Que retinent ſenſum pñtis pꝛeteritiq̃ȝ. Que foꝛmantur ab his pariter ſenſum duplicabunt.

Memon grece: latine dr̃ memoꝛia vel monimẽtũ.

Memoꝛ: a memoꝛo ras dr̃ hic ⁊ hec memoꝛ moꝛis. et ẽ memoꝛ qui memoꝛiaȝ tenet: ⁊ qui memoꝛia tenet̃. vñ memoꝛiter aduer. Memoꝛ ꝯponit̃ vt cõmemoꝛ: immemoꝛ qui oblit⁹ eſt. ⁊ coꝛꝛi. me cũ ſuis ꝯpoſitis memoꝛ

vnde quidā: Immemor accepti nō timet eſſe boni. et facit ablatiuus memore vel memori. vñ recte vt qdaʒ dicūt eſt oīs ge. ↄſtructione ꝛ etiā declinatione: tamē neutꝝ plurale in a ſm vſum nō inuenit.

Memoria: a memor dr̄ hec memoria rie. Et ē memoria firma ↄprehenſoꝝ mora in mēte. vnde ꝛ quidā volūt ꝙ memoria deriuet a mora. ꝙ aūt dr̄ memoria quaſi ī mēte mora: etymo. eſt. ꝛ hinc memorioſus ſa ſum: qui bone ē memorie. Et ſcias ꝙ memoria ꝑterita retinet. mens futura preuidet: cogitatio pñtia cōplectit. Iteʒ a memoria deriuat hic ꝛ hec memorialis ꝛ hoc le: qđ ē dignuʒ memoria: vel qđ reducit aliqđ ad memoriā vnde hoc memoriale lis quod dat vel dicit vel fit vt aliquid habeat in memoria: ꝛ nō obliuioni tradatur Et ſcias ꝙ duplex eſt vis imaginatiua. ſ. intelligibilis ꝛ ſenſibilis. Intelligibilis eſt in aīa ſepata ꝛ in demonibus: ꝛ actum habet extra corpus. Senſibilis vo nō ſic ꝛ memoria eſt in pte ſenſitiua: ꝛ etiā in parte intellectiua ſm Auguſtinū. ꝛ hec memoria nō eſt cōis nobis ꝛ brutis: qꝛ ſola intellectiua aīa ī ſe retinet quod accipit: ſed ſenſitiua in organo corporali. vide in volūtas. Et nota ꝙ ſicut dicit Ariſto. in ſecundo ethicoꝝ: Non parū confert ex iuuene confeſtim aſſueſieri ſed multum. Et Plato in thimeo dicit in pmo libro: Certum illud expertus ſum tenaciorē fore memoriā eoꝝ que in pma etate diſcunt.

Memoro: a memini dr̄ memoro ras. i. recordor. Et cōponit: vt cōmemoro ras: remēoro ras: imememoro ras ꝛ ſunt actiua. Inueniūt tñ ꝛ deponētia ī eodē ſenſu. ſ. memoror raris: cōmemoror raris: remēoror raris: immemoror raris. vñ ī pſal. Rememorati ſunt qꝛ deꝰ adiutor eoꝝ ē. Et nota ꝙ memorant pauca: cōmēorant multa. ꝛ cor. memoro mo cū oībus ſuis ↄpoſitis.

Memphis. i. egyptus. ꝛ dr̄ egyptus memphis a mēphi ciuitate egypti: quā edificauit Mēphꝰ filiꝰ Iouis vt dicit Iſidorꝰ. et declinat: h̄ mēphis huiꝰ mēphis vel mempheos. vñ Piere. ij. c. Filij thaneos ꝛ māpheos. vñ mēphiticꝰ ca cū v ñ Piero. in epla ad Paulinū: Sic Pictagoras adijt mēphiticos vates. i. phos egyptios. Et corripit penultimā memphiticus.

Mena: a mene qđ eſt luna vel defectus dr̄ hec mena ne: quidā piſcis qui cū luna creſcit ꝛ decreſcit.

Menandriani: quidā heretici q̄ mūdū nō a deo ſʒ ab angelis factum aſſerūt: ꝛ dicūt a menandro.

Menas menadis fe. ge. i. ſacerdotiſſa Bachi: dicta a mene quod ē defectus: qꝛ deficiat in ſenſu.

Menceps. capio vel captus ↄponit cū mēte: ꝛ dr̄ hic ꝛ h̄ ꝛ hoc menceps pitis. i. mēte captꝰ inſanus. Quotiens eni captus ↄponit vel iungit cū dictiōe deſignāte mēbrū: ſemꝑ deſignat carentiā iſtius mēbri: vt menceps mente captus: oculiceps captus oculis ꝛc̄.

Menda: a mēdax deriuat hoc mendū di: ꝛ hec mēda de i. macula marie illa que ſolet eſſe in libris nōdū emēdatis: ſed mendū in alijs rebꝰ: ſʒ ponit qñqꝫ ꝑ menda cio vel culpa corpis. ꝛ a mēda dr̄ mendꝰ da dū. i. ſordidus: maculoſus: ꝛ compat. vñ Ouidiꝰ de reme. Tunc aīo ſigna quodcūqꝫ in corpe mendū eſt.

Mendaciolū li dimi. paruum mendaciū.

Mendaciū: a mendax cis dr̄ hoc mendaciū cij. ꝛ vt dicit Auguſtinꝰ: Mendaciū eſt falſa ſignatio vocis cū intentione fallendi. vt ḡ mēdaciū ſit neceſſe ē vt falſū ꝑferat: ꝛ cū intētione fallēdi. hoc. n. malū ē ꝓpriū mētientis aliud habere clauſū ī pectore: aliud ꝓmptū ī lingua. Mētiri vo ē loqꝫ ↄ hoc qđ in aīo ſentit qs: ſiue illud ſit veꝝ ſiue nō. Omnis ḡ qui mēdaciū loquit mētit: qꝛ loquit ↄ hoc qđ aīo ſentit. i. volūtate fallēdi: ſʒ nō oīs qui mentit mēdaciū dicit: qꝛ qđ veꝝ eſt aliqñ loquit mentiēdo: ſicut ecōuerſo falſum dicēdo aliqñ verax eſt. vñ ſi iudeus dicit xp̄m eſſe deū: qđ nō ſit ita ſentiat aīo: nō eſt mēdaciū qđ dicit: qꝛ lʒ aliter teneat animo: veꝝ eſt tñ quod dicit: ꝛ ideo nō eſt mēdacium Mentit tñ illud qđ veꝝ eſt dicens. Et ſcias ꝙ vt dicit beatus Augꝰ in libro de mēdacio: octo ſūt genera mēdacioꝝ. Primū ē qđ fit in doctrina religionis vt xp̄m nō eſſe natū de virgine: vel nō eſſe paſſum: vel ſimile cōtra articulos fidei. Secundū vt aliquē ledat iniuſte: qđ tale eſt vt nulli ꝓſit ꝛ obſit alicui: vt ē mendaciuʒ detractionis: ꝛ falſus teſtis in cā criali. Tertiū qđ alicui ꝓdeſt ita vt obſit alicui q̄uis nō ad imundiciā corporalem vt mendaciū teſtis in cā pecuniaria. Quarta qđ fit ſola mentiēdi fallendiqꝫ libidine ſine cā ꝛ vtilitate: qđ veꝝ mendaciū eſt. Quintū qđ fit ſola placendi cupidine: vt mendaciū adulatoris. Sextū qđ nulli obeſt ꝛ ꝓdeſt alicui ad vitandū piculū pecunie: vt ſi qs pecuniā alicuiꝰ iniuſte tollendā a fure vel ꝑdone vbi ſit neſcire ſe mentiat. Septimū qđ nulli obeſt ꝛ ꝓdeſt alicui ad vitandū piculū pſone: vt ſiqs mentiatur nolēs ꝓdere hominē queſitū ad mortē. Octauū ē qđ nulli obeſt: ꝛ ad hoc ꝓdeſt vt ab immundicia corpali aliquā tueat: vt ſi volēti corrūpere virginē mētiat eā eſſe cōiugatā. In his aūt quiſqꝫ minus peccat qū mētit q̄to magis a pmo recedit. Et ſcias ꝙ ille q̄ diſputādo loquit falſum q̄uis ſciens nō mentit niſi aſſerēdo dicat: qꝛ nō ex ſua perſona falſū enunciat: ſed gerēs ꝑſonā vitatē negāt. Itē nota ꝙ Gregꝰ i. x. home. Ezech ſic dicit: Quiſqꝫ expoſitor in explanatiōe ſacri eloquij vt fortaſſe auditoribꝰ placeat aliquid mētiēdo ↄpōit: ſua ꝛ nō dei vba loquit: ſi tñ bene placēdi nō ſeducēdi ſtudio mētiat. nā ſi in vbis dñicis virtutē requirēs ipſe aliter q̄ is ꝑ quē ꝓlata ſunt ſenſerit: etiā ſi ſub itellectu alio edificationē charitatis inqrat: dñi ſūt verba q̄ narrat: qꝛ ad hoc ſolū dñs ꝑ totā nobis ſacram ſcripturā loquit: vt nos ad ſuū ꝓximi amorē trahat. ꝛ vt dicit Augꝰ: Omne mendaciū iđ dicendū eſt eē peccatum: qꝛ hoc dʒ homo loqui qđ aīo gerit ſiue illud verū ſit ſiue putet ꝛ nō ſit. Uerba eni iđ ſūt inſtituta: nō vt ꝑ ea homines inuicē fallant: ſed ꝑ ea in alteriꝰ noticiā ſuas cogitationes ferāt. verbis ḡ vti ad fallaciaʒ nō ad qđ inſtituta ſūt: peccatū eſt. Nec iđ etiā illđ mēdacium nō eſſe peccatū putandū eſt: qꝛ poſſumꝰ alicui aliqñ ꝓdeſſe mētiendo. Poſſumꝰ eni ꝛ furādo diuiti ꝓdeſſe paupi. nō eni faciēda ſūt mala vt eueniāt bona. vide in mentior tiris: ꝛ in loquela.

Mendaculus la lū dimi. aliquātulū mendax.

Mendax: a mentior tiris dr̄ hic ꝛ hec ꝛ hoc mendax cis qꝛ mentē alterius fallat. Et differētia eſt inť mēdaceʒ ꝛ vanū: qꝛ mēdax dr̄ q̄ grā ꝛ ſpe lucri vel volūtate decipiēdi mētit. ſed vanus qui ſine cā vł vtilitate mētit ꝛ compat mendax cior ſimus. vñ mendacit cius ſime aduer. ꝛ h̄ mēdacitas tatis. Itē mēdax. i. fragilis ꝛ mutabilis. vñ ꝓpheta: Oīs homo mēdax. quod verbū tractans Bernardꝰ in libro de gradibus hūilitatis dicit Quid ē oīs hō mēdax: oīs hō infirmus: oīs hō miſer ꝛ īpotens: q̄ nec ſe nec aliū ſaluare poſſit: ſic dr̄ fallax equs ad ſalutē: nō ꝙ equs aliquē fallat: ſʒ qꝛ is ſeipm fallit: q̄ in fortitudinē eiꝰ ↄfidit: ſic oīs homo dr̄ mendax. i. fragilis ꝛ mutabilis: a quo ſalꝰ nō poſſit nec ſua vel aliena ſperari q̄n potiꝰ maledictionē incurrat qui

ſpem ſuam in hominē ponit. neminē excipit ꝓpheta ne quē decipiat: ſciēs ꝙ omnes peccauerunt: ⁊ egent gratia dei. nō ſe excipit ꝓpheta a cōmuni miſeria: ne excipiat a miſericordia.

Mendiculus la lū. i. pauper: tenuis: a mēdicꝰ deriuat.

Mendicus. manꝰ ɔponit cū dico vel duco: ⁊ dr̄ mēdicꝰ ca cū: ex toto paup̄ q̄ſi mādicus: qꝛ mos erat antiquitꝰ egenū os claudere ⁊ manū extēdere q̄ſi manu dicere vel q̄i manu ducere. ꝙ aūt dr̄ mēdicus q̄ſi mēſe diuitꝫ cupidus: vel mēdicus q̄i minus degens: qꝛ minus hēt vn̄ degat: etymologie ſunt. ⁊ hinc hec mēdicitas tatis vel mēdicus dr̄ a mene qd̄ eſt defectus. ⁊ dico cis q̄ſi defectū ſuū voce vel ſignis dicēs: ſed potiꝰ eſt etymo. Itē a mendicus dr̄ mēdico cas caui care. i. hoſtiatim cibū querere: vel quocūq; alio modo. ſ; ponit ſimplr̄ ꝓ acq̄rere. vnde hic ⁊ hec mendicabilis ⁊ hͦ bile ⁊ mē dicabiliter aduer. ⁊ hoc mēdicabulū li: locꝰ mendicā tiū. Mendico in p̄ma ſignificatione eſt neu. ſed tranſ latiue acceptū eſt actiuū: ⁊ ꝓducit di.

Mendoſus: a mēda deriuat mendoſus ſa ſum. i. maculo ſus: ſordidus: ſpurcus: turpis in factis: ſed mendax in verbis. vn̄ mēdoſe aduer. i. maculoſe: turpiter: mēda citer. Hora. in epi. Falſus honos iuuat: ⁊ mēdax infa mia terret: Quē mendoſum ⁊c̄.

Mene. i. defectꝰ. vn̄ apd̄ hebreos luna dr̄ mene: qꝛ ſingul̄ mēſibus deficiat. ⁊ ſic mene. i. luna: vel defectus.

Menia: a munio nis dr̄ pluralr̄ hec menia niū nibus: q̄i munia: qꝛ muniant ciuitatē. ⁊ ſunt menia ꝓꝑe muri ci uitatis a muniendo: ſed abuſiue dicunt menia omnia edificia ciuitatis: ⁊ ſcribit ꝑ oe diphthongū moenia.

Menianum: a menia deriuat hoc menianū ni. i. ſolariū qꝛ menibus ſolet addi. vel Menianus collega craſſi ī foro ꝓiecit macerias vt eēnt loca in q̇bus ſpectātes ī ſiſterent q̄ ex noīe eius menia appellata ſunt. hec ⁊ ſo laria dicunt: qꝛ patēt ſoli. ⁊ iā inoleuit poſtea ɔſuetu do: vt meniana domibus adiacerent. vn̄ meniatꝰ ta tū i. menianis ornatus ⁊ ꝑ̄patus.

Meniatus: a menia dr̄ meniatus ta tū. i. menibus circūda tus vel conſtructus vel abundans.

Menio nis niui. i. menia ɔſtruere: vel menibus circūdare ⁊ preparare: ⁊ dr̄ a menia niū nibus.

Mennonides. Mēnon fuit filiꝰ Aurore rex oriētalis. vn̄ mennoniꝰ nia niū. hic in troiano bello periit: cuiꝰ ⁊ fa uille rogi mutate ſūt in aues, q̄ ab eo dicte ſūt menno nides. he cateruatim ex egypto ad ilium volare dicūt iuxta Mēnonis ſepulchꝝ: ⁊ iā eas iliēſes mēnonides vocāt. Quīto aūt āno ad iliū veniūt: ⁊ qū biduo circū uolauerit: tertia die ineūtes pugnā viciſſi; ſe vnguibꝰ ⁊ roſtris dilacerant. ⁊ cor. ni mennonides.

Mens: a memini deriuat hͤ mēs tis. Et ɔponit cū a ⁊ dr̄ amens tis. item cū de: ⁊ dr̄ demēs tis. Et p̄uidet mens futura ſcd̄m Hugu. vide in memoria. Papias vͦ dicit: Mens vocat qꝛ emineat in aīa: vel qꝛ meminit.

Menſa ſe ꝓꝑe pauperꝝ eſt. ⁊ dr̄ a mene qd̄ eſt defectus. multa eni ſolēt ibi deficere: vnde a defectu reꝝ dr̄. ſed tabula diuitū eſt: quaſi tenabula: qꝛ tenet multa. vel mēſa dr̄ q̄i mēſurata: qꝛ menſurati ibi res miniſtrant vel menſa q̄i comenſa: a comedo dis. Et a menſa deri uat hic ⁊ hec mēſalis ⁊ hoc le: ad menſā ꝑtinens. Et hͤ mēſale lis. i. mantile: ⁊ producit ſa.

Menſalis: in menſa vide.

Menſiculus li diminu. ꝑuus menſis.

Menſis: a mene qd̄ eſt luna dr̄ hic menſis ſis: qꝛ ſcd̄m lu nationes mēſes olim fuerūt diſtincti: ſicut dicet i qui tilis. ꝙ aūt dr̄ menſis. i. mene ſaltus: etymo. eſt. Quot aūt dies quilibet mēſis habeat his verſibus declarat Junius aprilis ſeptēq; nouēq; tricenos: Plus vnum reliqui: ſed habet februus octo vicenos. Cui ſi biſextꝰ fuerit ſupadditr̄ vnꝰ. Si aūt vis ſcire q̄ ſit p̄ma lr̄a cuiꝰ libet mēſis: ⁊ etiā in q̄ feria ſemꝑ q̇libet mēſis ītret di ſce hunc verſū: A dam de ge bat er go ci flos a dri fes. In hoc verſu ſūt duodecī ſyllabe: ⁊ q̄libet ſyllaba de ſeruit ſuo menſi: ita ꝙ p̄ma p̄mo: ſecūda ſcd̄o ⁊c̄. ſūpto initio a ianuario. vͥbi gr̄a: A eſt p̄ma ſyllaba iſtiꝰ vͥſus ⁊ deſeruit ianuario. vn̄ p̄ma lr̄a ianuarii eſt a: ⁊ ſic de aliis. Et ſcias ꝙ mēſis nouoꝝ dr̄ martiꝰ: qꝛ āni ītiū hͤ mēſis ē apud hebreos: q̇ ⁊ olim erat apud romanos.

Menſor: a metior tiris mēſus ſū dr̄ hic mēſor ſoris: q̇ mē ſurat: Zacharie. ii. ca. In manu eiꝰ funiculꝰ mēſoꝝ.

Menſorium: a mēſa dr̄ hoc menſoriū rii: qd̄ eſt in menſa vt mantile ⁊ vas eſcarium.

Menſtruū: a menſe dr̄ hͤ menſtruū ſtrui: qd̄ ſolet euenire ſcd̄m menſem: vel ſcd̄m circuitū lune: ſicut dolor capitꝫ: et ꝓfluuiū ſanguinis mulieris. ꝓꝑe mēſtrua ſūt ſupfluꝰ ſanguis mulieris: dicta a circuitu mēſis vel lune quo ſolet hͤ ꝓuenire ꝓfluuiū: hec ⁊ muliebria dicūt: qꝛ ſola mulier aīal mēſtruale ē: cuiꝰ cruoris ɔtactu fruges n̄ germināt: aceſcūt muſta: moriūt herbe: amittūt arbo res fetꝰ: ferrū rubigine corrūpit: nigreſcūt era. ſi q̇ ca nes iā ederīt ī rabiē efferūt: glutinū aſſalti qd̄ nec fer ro nec alio diſſoluit: cruore ip̄o pollutū ſpōte diſper git. vn̄ hic ⁊ hͤ mēſtrualis ⁊ hͤ le: qd̄ patit mēſtruū vl̄ ꝑtinens ad menſtruū. ⁊ mēſtruoſus ſa ſū: ⁊ mēſtruatꝰ ta tum. i. mēſtruis pollutus: vel mēſtrua patiēs. Itē a menſis dr̄ mēſurnꝰ na nū. ⁊ mēſtruꝰ ſtrua ſtruū ī eodē ſenſu. vide ī tertia ꝑte ī tractatu poſſeſſiuoꝝ deſinētiū ī nꝰ: Gregꝰ ī homel. q̇nq̄geſime: Luna inq̇t ī ſacro elo quio ꝓ defectu ponit carnis: qꝛ dū mēſtruis momētꝫ decreſcit defectū nature mortalitatis deſignat.

Menſula le diminu. penl̄. cor. ꝑua menſa.

Menſura: a metior tirꝫ dr̄ hec mēſura re. i. res aliqua ſuo modo vel tꝑe circūſcripta. vel mēſura eſt quicq̇d pon dere: capacitate: lōgitudine: latitudīe: aīoq; finit. hec aūt eſt ꝑs corꝑis: aut tꝑis. Corꝑis: vt hominū: lignoꝝ: colūnaꝝ: ⁊ ſimiliū longitudo vel breuitas. Tꝑis: vt ho rarum: dieꝝ: annoꝝ. Proprie aūt mēſura dr̄: qꝛ ea me tiamur aliquid: vt vrna vel amphora. A mēſura deri uat menſuro ras raui: vn̄ menſuratꝰ ta tum: ⁊ menſu rati aduer. Et ē actiuū mēſuro cū oībus ſuis ɔpoſitis ſcd̄m Hugu. Iſidorus etiā dicit: Proprie autē mēſura vocata eſt: quia ea fruges menſurant atq; frumentū i. humida ⁊ ſicca.

Menſurnus: exponitur in menſtruum.

Menſus ſa ſum: in metior tiris exponit.

Menta te: herba odorifera eſt: d̄ qua macer: Trita canis morſum ſupaddita cū ſale curat.

Mentatus ta tum: in mentum eſt.

Mentior: a mens dr̄ mentior tiris titus ſum tiri. i. cōtra mentē ire ⁊ dicere. ſ. aliter dicē q̄ in mente exiſtimare ſiue veꝝ dicat ſiue falſū. vn̄ ⁊ dicendo veꝝ pōt aliquis mentiri: ⁊ dicēdo falſū pōt nō mētiri. Itē int̄ mēdaciū dicere ⁊ mētiri ē differētia: ſicut dixi in mendaciū. Et ſcias ꝙ mētiri ⁊ falſū dicere hn̄t ſe vt excedētia ⁊ exceſ ſa: qꝛ nō oīs qui mentit dicit falſū: īmo ⁊ aliq̄n dicit veꝝ: lʒ ipſe intendat dicere falſum: ⁊ ecōuerſo. nō oīs qui dicit falſum mētit: īmo aliq̄n credit ſe dicē veꝝ: lʒ dicat falſum. g̊ q̇ mentit ſemꝑ fallit volūtate. lʒ q̄nq; fallat in facti veritate: ⁊ id̄o ſemꝑ peccat. qui vͦ dicit

falſum nõ ſẽp peccat. aliqñ enĩ dicit falſũ cũ intẽtiõe fallẽdi: ⁊ tũc ẽ peccatũ ⁊ mẽdaciũ. aliqñ etiã dic falſũ ⁊ credit ſe dicere vez: ⁊ tũc ſi adhibuerit diligẽtiã de/ bitã nõ peccat: ſinaũt peccat ſaltẽ venialiť. qui aũt di cit mẽdaciũ ſẽp peccat. Et ſcias ꝙ dicẽ falſũ ẽ dicẽ ali qd ita eẽ qđ nõ ẽ ita: nõ diſtincto vtꝝ intẽdat dicẽ vez vel falſũ. Et nota ꝙ ille q̃ iurat aut ſimplr: aut doloſe iurat. ſi doloſe: ex duabus ptib⁹ pőt culpa ſeq̃. ſ. ex fra ctione iuramẽti ⁊ ex dolo. q̃uis g̃ ex ipa rõne iuramẽ ti inquãtũ iuramentũ: nõ obligeť ad ſeruandũ ipſum niſi ſm ſuã intentionẽ tñ ex neceſſitate iuramẽti inq̃ tũ fuit doloſũ obligať ad ↄſeruandũ taliť: vt ex dolo ali⁹ nõ ledať: ⁊ hoc ẽ qñ ſm ĩtentionẽ recipiẽtis iplet iuramẽtũ. ⁊ ſic itelligiť illđ Iſidori: Quacũq3 arte ver/ boꝝ q̃s iuret: de⁹ tñ qui ↄſcie teſtis eſt: ita h̃ accipit: ſic ille cui iurať intelligit. Si aũt ſimplr iuret abſq3 dolo tũc in foro ↄſcie nõ obligať niſi ſm ĩtentionẽ ſuã: ſed in foro ↄtẽtioſo vbi ĩtẽtio ignorať: obligať ſm ꝙ ver ba cõiter accipi ſolẽt: vt dicit frater Thomas.

Mentũ: a moueo ues dr̃ hoc mentũ ti q̃i moeuntẽ: q2 ſẽp eſt in motu. vel diciť mentũ: q2 inde mandibule oriũť vel q2 ibi iungaňť. vnde mentoſus ſa ſum: ⁊ mẽtatus ta tum. i. habens magnum mentum.

Meo meas aui are. i. manare: decurrere. vnde hic meatuſ tus. ⁊ hic ⁊ hec meabilis ⁊ hoc le. Meo ↄponiť cum cõ ⁊ dr̃ cõmeo as. i. ſimul meare. itẽ cũ circũ: ⁊ dr̃ cir/ cũmeo as. item cũ de: ⁊ dr̃ demeo as. itẽ cũ p: ⁊ dr̃ per meo as. ite3 cũ re: ⁊ dr̃ remeo as. itẽ cum trãs: ⁊ diciť tranſmeo as. i. vltra meare. Meo meas neutꝝ eſt cu3 omnibus ſuis compoſitis.

Meraca: a merax dr̃ hec meraca ce: quedã potio de vino ad vitiatũ cerebꝝ purgandũ facta. vnde merac⁹ ca cu3 i. purgatorius. ⁊ ꝓducit penl. Perſius: Anticbiras me lius ſorbere meracus.

Meracul⁹: a merax dr̃ meracul⁹ la lũ: aliq̃tulũ merax. ⁊ h̃ meraculũ li: q̃dã potio đ vino fcã: idẽ qđ meraca ce

Merax: a mer⁹ quod eſt pur⁹ dr̃ merax cis ge. oĩs. i. puruſ clar⁹: defecatus. Et compať merax cioz ſimus. vñ me/ raciter ci⁹ ſime aduer. ⁊ hec meracitas tatis. i. puritas claritas. vnde Deutro. xxxij. Et ſanguinẽ vue biberent meraciſſimum.

Mercatoz tozis: in mercoz aris eſt.

Mercatus: a mercoz aris dr̃ mercatus tus: cetus multoꝝ vendentiũ vel emẽtiũ: vel loc⁹ vbi vẽdiť ⁊ emiť. Ezech xxvi. Et auro qđ ꝓpoſuerũt ĩ mercatu tuo. ⁊ h̃ merca/ tũ ti: res q̃ vendiť ⁊ emiť: ⁊ poniť q̃nq3 ꝓ mercatu.

Mercedari⁹: a merces ⁊ do das ↄponiť h̃ mercedari⁹ rij: ſeru⁹ vel alius q̃ diſtribuit pecuniã ſub dño ſuo.

Mercedonius: a merceſ ⁊ dono nas ↄponiť mercedoni⁹ nij: dñs qui ſoluit mercedẽ operarijs ſuis.

Mercedula le dimi. pua merces ⁊ cozri. du. quõ aũt foz/ meť mercedula dixi in apicula.

Mercenari⁹ rij: p̃cio ↄductus. ſ. q̃ accipit mercedẽ. Ide3 et baro: q2 foztis ẽ in laboꝛib⁹: a bari qđ eſt grauis. i. foz/ tis: cui ↄtrarius eſt leuis. i. infirmus. ⁊ eſt ſcribendũ p vnũ n: q2 deriuať a merces dis: ⁊ d mutať in n. Quidã tñ dicũt ꝙ d mutať ĩ duo n: ⁊ dr̃ mercennari⁹ ſm eos qualis mutatio fit ſepe: vt a ſedeo dr̃ ſella: vbi d ĩ duo ll mutať: vt cedo ceſſi vbi d in duo ſſ mutať. ſed prius dictũ magis mihi placet. vide etiã in queſtoz.

Merces: a mercoz vel merx cis dr̃ hec merces dis: p̃miũ vel preciũ: ſed p̃ciũ qum par ꝓ pari dať: merces qum min⁹. Et ſcias ꝙ beat⁹ Aug⁹ in ſermone de cõuerſiõe ſancti Pauli de mercede eterna dicit: Opus cum fine merces ſine fine. nã oparius deficeret in via niſi atten deret q̃d acceptur⁹ eſſet. Iõ Iacob⁹ dic: Dẽ gaudium exiſtimate fratres mei qũ in tẽtationes varias incide/ ritis. Omne. i. plenũ ⁊ pfectũ intellige: q2 vt dic Greg⁹ conſideratio premij minuit vim flagelli.

Mercicula le dimi. parua merx.

Mercidi⁹: a merx ⁊ dico cis ↄponiť hic mercidi⁹ dij: ꝓpť mercedẽ dicẽs vel loquẽs.

Mercimoniũ: a merx cis dr̃ hoc mercimonium nij: idem quod merx: vel res q̃ de vna patria poztatur ad aliã vt carius vendatur.

Mercoz: a merx cis dicitur mercoz caris catus ſum mer/ cari. i. vendere vel emere: nundinari. vnde hic merca/ toz toriſ. ⁊ hec mercatio tionis. ⁊ hic ⁊ hec mercabiliſ ⁊ hoc mercabile.

Mercurialis: a mercurius dr̃ hic ⁊ hec mercurialis ⁊ h̃ le. i. res mercurij vel res ptinens ad mercuriũ. inueniť etiã hic mercurialis ꝓ ꝓprio noĩe cuiuſdã viri.

Mercurius. mercatũ ↄponiť cũ kyrios qđ eſt dñs: ⁊ dr̃ hic mercurius rij: dñs mercatoꝝ. vñ mercurius dr̃ q̃ſi mercatoꝝ kyrios. i. dñs. Et interpretať ſermo vel elo/ quẽtia. nam mercatozib⁹ maxime neceſſaria ẽ affabili tas. vel dr̃ mercurius q̃ſi mercatoz chere. i. aue. illi enĩ ad reꝝ venaliũ coemptionẽ pace ſalutationis alliciũt vel mercurius dr̃ q̃i medius currus: q2 ſermo medius currat inter auditozem ⁊ loquentem. vnde ⁊ hermes grece dr̃. i. interps. Et ſm hoc bene dr̃ de⁹ mercatoꝛu3 q2 inter emẽtes ⁊ vendẽtes ſermo eſt medius. iõ fingi tur habere pennas: q2 cito diſcurrit q̃cito exit ab oze loquẽtis: ⁊ replet aures audiẽtis. Nũcius dr̃: q2 p ſer monẽ oĩa cogitata enunciaňť.

Merda de: ⁊ hoc merdũ di dr̃ a mer⁹ ra rũ per ↄ̃triũ: quia nõ ſit mera. vel dr̃ a meris qđ eſt diuiſio vl ps: q2 ſter cus in digeſtione diuidiť ab eo quod incozpať ⁊ p ſe/ ceſſum emittiť. ⁊ inde turpia deriuata. ſ. hec merdula le diminutiuu3: ⁊ merdoſus ſa ſum: ⁊ hec merdoſitas tatis: ⁊ merdo das daui dare. i. merda inquinare: ſter/ cozare. Et eſt actiuũ cũ omnibus ſuis compoſitis. ⁊ cõ poniť vt merdifer ra rum: penl. coz. i. merdã ferens. et ↄponiť a merdo ⁊ fero fers vel ferens.

Merdifer ra rũ: penl. coz. exponiť in merda.

Merenda: mer⁹ ra rũ componiť cũ edend⁹ da dũ. ⁊ dr̃ h̃ merẽda de: cibus qui ĩ nona ſumiť. Ide3 ⁊ antecenia ⁊ dicitur ſic quaſi mere edenda: quia tunc pur⁹ panis datur de ↄſuetudine. vel cõponiť a meridies ⁊ edẽda Inde merenda quaſi poſt meridiem edenda. ⁊ inde h̃ merendula le dimi. ⁊ merendo das. i. merẽdã ſumere quaſi poſt meridiẽ edere: ⁊ eſt tractũ a nona: quo tpe romani vocabantur ad cibos.

Mereo res. i. dolere flere. ſed ꝓpe merere eſt cum ſilẽtio dolere ⁊ caret preterito ⁊ ſuppletõe preteriti ⁊ ſupini Omne enĩ verbũ quod caret p̃terito caret etiã ſupino ⁊ pticipio p̃teriti tpis ⁊ etiam futuri in rus: ſed nõ cõ uertiť. Item inueniť mereo res rui ritum ⁊ mereoz re ris: deponẽtale in eadẽ ſignificatione. ſ. merito acqui/ rere: lucrari. Nota g̃ ꝙ antiqui dicebãt mereo res rui vbi nos dicimus mõ mereoz reris. ⁊ ita mereo res rui ⁊ mereo ꝓ doloze cõcidebãt in eadẽ vocẽ ĩ pñti q̃uis differẽtia eẽt ibi in tpe: q2 merere ꝓ dolere pmã ꝓduc ſed aliud merere pmã coz. vñ v̄ſus: Me mea merẽte3 faciũt mala plura merentẽ. Tũ q2 illa dr̃ia non erat nota omnib⁹: iõ grãmatici moderniozes cã differẽtie ad mereo ꝓ doloze tacuerũt mereo ꝓ acq̃rere ĩ pñti ⁊ in oĩbus tpib⁹ q̃ ſequnť lr̃aturã pñtis: ⁊ mutauerunt

illud in v̓bū deponentale: ⁊ dederūt ei ſuppletionē p̄teriti: ⁊ dixerūt mereoꝛ reris ritus ſum. Preteritū v̓o p̄dicti verbi retinuerūt.ſ.merui meruiſti: qꝛ in p̄terito nulla erit ꝯcidentia.nā mereo ꝓ doloꝛe caret p̄terito ⁊ ſuppletione p̄teriti.nō eni dicimus:meſtus ſum: vt q̄dā voluerūt:qꝛ meſtꝰ tm̄ nomē ē ⁊ nō ꝑticipiū.Lꝫ ḡ merui nō ſit p̄teritū huiꝰ v̓bi deponētis mereoꝛ: tm̄ ad deſignādū ꝙ fuerit p̄teritū illiꝰ v̓bi mereo qđ fuit mutatū in mereoꝛ:ſic faciēda ē declinatio: Mereoꝛ reris meritus ſum:vel merui:meritus es vel meruiſti:meritus ē vel meruit ⁊c̄. Si ḡ inueniaꝛ̄ mereo res in p̄n̄ti ⁊ in eiꝰ ſeq̄cibꝰ:attribuendū ē antiquitati. Silr̄ ſi inueniaꝛ̄ mereoꝛ ſm̄ ꝙ olim fuit paſſiuū eius:ſilr̄ attribuendū eſt āntiquitati. Jtē ſcias ꝙ merui ⁊ mereoꝛ deponens ſignificāt paſſionē:ſꝫ ad modū actōis:qꝛ ḡ ſign̄t paſſionē hn̄t ꝯſtructionē paſſiuoꝝ.cū ablatiuo.ſ.conſtruūꝛ̄ mediāte a vel ab p̄pōne: ſed qꝛ illā ſignificant ad modū actiōis:iō habēt ꝯſtructionē actiuoꝝ. ꝯſtruunꝛ̄ eni cū accuſatiuo vt merui vel mereoꝛ p̄miū a te.

Mereoꝛ reris ritus ſum: verbū deponē. inueniꝛ̄ etiā mereo res rui ritū in eadē ſignificatiōe.ſ.merito acq̄rere lucrari.Et ꝯponiꝛ̄ cū con: ⁊ dr̄ cōmereoꝛ reris.i.ſimul mereri.Demereroꝛ reris.i.valde mereri vel nō mereri q̄i deoꝛſū a merito eē vel fieri.pꝛomereoꝛ reris: q̄i pro aliquo mereri.⁊ ē deponētale cū oībꝰ ſuis ꝯpoſitis:et eſt ſecunde ꝯiugationis.vide etiā in mereo res.

Meretricula le dimi.parua meretrix.

Meretrix. merces ꝯponiꝛ̄ cū trico cas. ⁊ dr̄ hec meretrix cis.ſ.ſcoꝛtū:q̄i ꝓ mercede hominē tricās.i. impediens ⁊ decipiens.vel ſimplr̄ deriuaꝛ̄ a mercoꝛ caris: qꝛ mercaꝛ̄ p̄ciū libidinis.vn̄ meretriciꝰ cia ciū: ⁊ h̄ meretriciū cij:domꝰ meretricū:vel turpis actus eaꝝ vel officiū. et meretricoꝛ caris catꝰ ſū:verbū deponētale: ⁊ ꝓduc̄ tri.

Merga:a merges tis dr̄ hec merga ge.i.furca cū qua corna ſegetis poꝛtatur.

Merges:a mergo gis dr̄ hic mergeſ tis.i.garba ſegetis:lꝫ gononus ſiue cona vel manipulus.⁊ dr̄ ſic qꝛ ligatuſ mergitur in terra: ⁊ coꝛꝛi.penl̄.genitiui.

Mergo gis ſi ſuꝫ.⁊ ꝯponiꝛ̄:vt cōmergo gis.demergo gis emergo gis.i.extra mergeae.īmergo gis:remergo gis ſubmergo gis.Mergo ⁊ eiꝰ ꝯpoſita ſunt actiua:lꝫ ſepe inueniaꝛ̄ in abſoluta ⁊ paſſiua ſignificatione. Et oīa faciūt p̄teritū in ſi: ⁊ ſupinū in ſum.

Mergulus li maſ.ge.penl̄.coꝛ.eſt dimi.de mergꝰ.⁊ ē eq̄uocum ad ferrū qđ mergitur in lampade: ⁊ ad tenendum papix: ⁊ ad auē mergendū.

Mergꝰ gi.maſ.ge.q̄dā auis dicta ab aſſiduitate mergēdi vn̄ a mergo gis dr̄:frequēꝛ̄ eni ſe mergēs q̄rit cibū.

Mergus goꝛis neu.ge.ſicula cū qua aqua de puteo trahitur: ⁊ dicitur a mergo gis.

Meridies:a mediꝰ ⁊ dies ꝯponiꝛ̄ hic meridies diei.i.medius dies.vn̄ dicit Priſc.in p̄mo libꝛo maio.ꝙ d mutaꝛ̄ in r in meridies:ꝙ aūt dr̄ meridies q̄i merus dies: quia tunc merus dies eſt.i.purioꝛ:etymo.eſt.⁊ in̄ meridianꝰ na nū.Et ſm̄ Priſcia.meridie ꝓ aduerbio accipitur qum ſit nomen.

Meridioꝛ aris atus ſum ari:v̓bū deponētale dr̄ a meridies: ⁊ tantū valet quantū in meridie quieſcere. vnde Job.xxiiij. Jnter aceruos eoꝝ meridiati ſunt.

Meris.i.diuiſio vel pars.

Meriſce dicti ſunt quidā heretici:quia ſepant ſcripturas ⁊ ꝑtiunꝛ̄ nō credētes in omnibꝰ ꝓphetis:dicētes alijs ⁊ alijs ſpiritibus ꝓphetaſſe. ⁊ dicuntur a meris qđ ē diuiſio vel pars.

Meritoꝛiū:a mereoꝛ reris dr̄ hoc meritoꝛiū toꝛij:domūcula vbi ciues res ſuas faciūt vl̄ vēdūt: ⁊ vbicūqꝫ mercimonia tenēꝛ̄:vel taberna:vel locꝰ tenebꝛoſus vbi patranꝛ̄ adulteria ⁊ foꝛnicationes dr̄ meretoꝛiū. ⁊ hic h̄ meritoꝛia dr̄ meretrix:ſicut ⁊ caupona tā ꝓ loco q̄ꝫ ꝓ femina:Eadē dr̄ ⁊ meraria:vel a merendo:vel a mero i.vino. Jtem meritoꝛius ria rium:qđ mereꝛ̄ vel qđ dignum eſt merito vel remuneratione.

Meritꝰ a mereoꝛ dr̄ meritus ta tū.⁊ ꝯponiꝛ̄ vt emeritꝰ ta tū.⁊ īmeritus ta tuꝫ. Jtē a mereoꝛ hoc meritū ti.Et ſcias ꝙ eſt meritū ꝯdigni: ⁊ meritū ꝯgrui: ⁊ ſic extra charitatē exn̄s aliquid mereri pōt:vt dicā in opus.

Merops ropis dr̄ quedā auis viridis coloꝛis que etiam apiaſter dr̄:qꝛ libentes apes comedit: et etiā gallꝰ dr̄ metrops tropis.Merops etiā fuit ꝓpꝛium nomē cuiuſdam hominis.

Meroſus:a merꝰ dr̄ meroſus ſa ſum. Meroſum dicimꝰ vinum:meracam poſitionē. poteſt etiā dici meroſus ſa ſum:vinoſus a merū meri.

Merotheca:a merū quod eſt vinū: ⁊ theca qđ ē poſitio: ꝯponiꝛ̄ hec merotheca ce.penl̄.ꝓdu.ſ.mere.i.vini cuſtodia vel repoſitoꝛiū.vn̄ hic merothecariꝰ thecarij.i. vini cuſtos vel etiā repoſitoꝛ.vn̄ h̄ merothecaria rie.

Merſito tas verbū frequē.a merſo ſas: ⁊ coꝛꝛi.penl̄.

Merſo ſas verbū frequē.i.frequenꝛ̄ mergere. ⁊ foꝛmaꝛ̄ a merſu vltimo ſupino de mergo gis:u mutato in o.

Merula:a merus ra rū deriuaꝛ̄ hic merulus li: ⁊ hec merula le:qꝛ ſolus vel ſola volet:quaſi mera volans.vel merꝰ:qꝛ mere cantat:vel merula dr̄ q̄i modula: quia moduleꝛ̄:vn̄ ⁊ olim medula dicebaꝛ̄. ⁊ hinc merulinus na nū:penl̄.ꝓdu.ſꝫ merulꝰ ⁊ merula penl̄.coꝛ.

Merū:a meris qđ eſt diuiſio vel ꝑs dr̄ hoc meꝝ ri.i.vinū ⁊ ꝓp̄e bonū ⁊ claꝝ ⁊ a fece ſegregatum: ⁊ inde merus ra rum.i.purꝰ:clarꝰ:manifeſtꝰ. ⁊ compaꝛ̄ merus rioꝛ riſſimus.vnde mere rius ſime aduer. ⁊ hec meritas tatis.i.puritas:claritas ſm̄ Hug. Papias v̓o dicit: Merum vinū puꝝ ſignificat.nā meꝝ dicimus quicq̄d purum eſt:ſicut aqua mera:nulli vtiqꝫ rei iniecta vel admixta: ⁊ coꝛ.me.vn̄ ī auroꝛa dr̄: Nāqꝫ meꝝ reddit coꝛ letū:ſperaqꝫ figurat. ⁊ Ouidius de reme. Non ſtupeant multo coꝛda ſepulta mero.

Merx cis dr̄ a mereoꝛ reris: ⁊ eſt merx ipſa res q̄ vendiꝛ̄ ſed nomīatiuꝰ nō ē in vſu. Apoca.xviij. Mercē argēti:nemo emet amplius.

Meſpila.malū ꝯpōiꝛ̄ cū pila ⁊ dr̄ meſpila le arboꝛ ſpinoſa fructū ī ſimilitudinē maloꝝ faciēs:ſꝫ paulo bꝛeuiorē: vn̄ ē dicta:qꝛ pillule foꝛmā habeant eius poma.

Meſſias hebꝛaice:grece xp̄s:latine vnctus dr̄.

Meſſicula le dimi.parua meſſis: ⁊ coꝛ.penul̄.

Meſſio onis fe.ge.a meto tis dr̄: Job.xxix. Et ros moꝛabiꝛ̄ in meſſione mea: ⁊ coꝛ.penul̄.meſſio.

Meſſis ſis fe.ge.i.ſeges.ſeges a ſerendo dū ſeminaꝛ̄.meſſis a metēdo dū matura colligiꝛ̄. Meſſis etiā dicitur tempus vel actus metendi.

Meſſoꝛ:a meto tis dr̄ hic meſſoꝛ ſoꝛis qui metit.

Meſſoꝛium meſſoꝛij.i.vas eſcarium:a menſa dictum eſt quaſi menſoꝛium.

Meſſoriꝰ ria riū:aptꝰ ad metēdū a meto tis dr̄.

Meſſulus: a meſſis diciꝛ̄ meſſulus la lum.i.maturus ad meſſem: ⁊ coꝛ.penul.

Meſtifico:a meſtus ⁊ facio ꝯponiꝛ̄ meſtifico cas: penl̄. coꝛ.i.meſtū facere: ⁊ inde meſtificus ca cum.

Meſtus: a mereo res deriuaꝛ̄ meſtus ſta ſtum: ⁊ eſt tm̄ nomen nō participium vt quidā volunt. ⁊ eſt meſtus

naturalit̃:triſtis vͦo caſu. idem ⁊ merens. Jtē meſtꝰ
vel merens animo: triſtis aſpectu. Et compat̃ meſtꝰ
ſtioꝛ ſtiſſimus:vñ hec meſticia cie:⁊ hec meſtitudo di
nis.⁊ eſt meſticia coꝛdis:triſticia vͦo vultus. Jtem tri/
ſticia ipſiꝰ ſpũs ē: ⁊ fit qñqꝫ ex aliquo accidenti dolo/
re:ſed meſticia vitiũ naturale ꝑpetuũ eſt.

Meta:a metioꝛ tiris:dr̃ hec meta te.i. circuitus vel alicꝰ
rei finis vel terminus. Meta etiã dicit̃ ꝓmiſſio vl̃ co
noſigio.i.obligatio in die nuptiaꝝ. Jtem meta pꝛepo
ſitio greca eſt:⁊ tantum valet quantum trans vel de
vel iuxta.vide in meto metis.

Metaciſmus eſt m lr̃e per ſcanſionē colliſio ſm Hug. et
eſt ſecũda lr̃a o:ſicut velle videt̃ Hug. Jtem Papias
in mo dicit: Motaciſmus eſt m lr̃e cõgeminata col/
liſio. Jtem motaciſmus eſt quotiens m lr̃am vocalis
ſequit̃.ſed in me dicit idē Papias: Metaciſmꝰ ē quo
tiēs vocalis ſequit̃ m:vt bonoꝝ auꝝ.⁊ ita vult ꝙ ſc̃da
lr̃a ſit o in vno loco:in alio vͦo loco ꝙ ſit e. ſed cõiter
in donato in capitulo de barbariſmo in fine ſcribitur
ꝑ e in ſecũda lr̃a vbi dr̃: ſunt etiã male ꝯpoſitiones.i.
cacoſintheton quas nõnulli barbariſmos putant: in
quibꝰ ſunt metaciſmi: labdaciſmi: ⁊ iotaciſmi: ⁊ hoc
magis mihi placet.⁊ componit̃ a meta quod eſt m et
ſciſma quod eſt diſcoꝛdia vel ſciſmos qͦd eſt coꝛrupte
la:diuiſio:ſciſſio vel vitium.

Metalēſis:exponit̃ in q̃rta ꝑte in capl̃o de tropis.

Metallum:a metallon qͦd interpꝛetat̃ ſpes deriuat̃ hoc
metallum li: qꝛ natura eius ea eſt vt vbi vna vena ap
paruerit:ibi ſit ſpes inueniēdi aliã:⁊ ideo dr̃ a ſpe iue/
niendi. Septē aũt ſunt genera metalloꝝ:auꝝ argentũ
es electꝝ plumbũ:⁊ qͦd domat oĩa ferrũ:ſpecialiter tñ
hoc nomine dr̃ quoddã metallum:⁊ inde metallicuſ
ca cũ. Et ſcias ꝙ qñqꝫ huiuſmodi nomina ꝯplexiua vt
es ⁊ metallum ſũt noĩa generalia: qñqꝫ ſpecialia ꝓut
ſunt generalia in vtroqꝫ numero declinant̃:qꝛ multe
ſũt ſpēs metalloꝝ. ꝓut ſunt ſpēalia declinant̃ i ſingu
lari numero tñ:vt auꝝ ⁊ ferrũ.

Metamoꝛphoſis a meta qͦd eſt trans ⁊ moꝛphoſis qͦd ē
mutatio ⁊ ꝓpꝛie ſubſtantie.componit̃ hec metamoꝛ/
phoſis huius metamoꝛphoſis vl̃ metamoꝛphoſeos.i.
tranſmutatio.vñ in titulo ouidiano dr̃: Jncipit liber
metamoꝛphoſeos. Pñt tñ ibi eſſe due ꝑtes ꝑ appoſiti
onē:vt Jncipit liber meta moꝛphoſeos.i. ꝺ mutatiõe
ſubſtantie. Greci eñi carentes ablatiuo genitiuum po
nũt ꝓ eo conſtructũ cũ ꝓpoſitione ad modũ ablatiui.

Metaphoꝛa exponit̃ in q̃rta ꝑte in capl̃o de tropis.

Metaplaſmus eſt tranſmutatio vel lr̃e in lr̃am vel ſylla
be in ſyllabã. Et vt breuit̃ eiꝰ ſignificatio apiat̃:,meta/
plaſmus dr̃ barbariſmus figura.i. aliqua rõnabili de
cã in metro vel ꝓſa factꝰ. Huiꝰ q̃ttuoꝛdeci ſunt ſpēs ꝺ
quibus dictũ eſt in quarta ꝑte in ca.de metaplaſmo.

Metarpus:a metoꝛ taris dr̃ hic metarpus pi.i. caſtroꝛuꝫ
metatoꝛ.

Metateſis exponit̃ in q̃rta ꝑte in capl̃o de metaplaſmo.

Metatoꝛ:a metoꝛ taris dr̃ hic metatoꝛ toꝛis q̃ caſtra de/
ſignat:⁊ ꝓducit penl̃.tam in ntͦ q̃ꝫ in gtͦ.

Metatus ta tum:in metoꝛ taris exponit̃.

Metaxarius:meto cõponit̃ cũ taxo:⁊ dr̃ hic metaxarius
rij.i. q̃ foꝛo imponit rebus que vendunt̃ menta pꝛecij
Jdem etiã licitatoꝛ ⁊ taxatoꝛ dr̃.

Metellꝰ:a meto tis dr̃ hic metellꝰ li mercenariꝰ q̃ metit.

Meticuloſus:in meticulus eſt.

Meticulus:a metus dr̃ meticulus la lum:penul̃.coꝛ.et
meticuloſus ſa ſum.i.foꝛmiduloſus.

Metioꝛ tiris titus ſum vel menſus ſum metiri.i. mēſura
re.vñ menſus ſa ſum:qͦd aliqñ accipit̃ in paſſiua ſigni
ficatione.ſ.pꝛo menſuratus. Metioꝛ ꝯponit̃:vt cõme
tioꝛ tiris: dimetioꝛ tiris:emetioꝛ tiris.vñ emēſus ſa ſũ
remetioꝛ tiris. Metioꝛ ⁊ eiꝰ ꝯpoſita ſũt deponentia:⁊
faciũt ꝑteritũ in titus:ſꝫ frequētiꝰ in ſus.vñ: Mēſus ē
terrã:⁊ ſupinũ in ti tum:ſꝫ frequētiꝰ in ſuꝫ. ⁊ hꝫ quinqꝫ
participia:vnũ pñtis ⁊ pꝛeteriti imperfecti.ſ.metiēs:⁊
duo ꝑteriti ꝑfecti ⁊ pluſq̃ꝫꝑfecti.ſ.metitus ⁊ mēſus: ⁊
duo futuri.ſ. metiturꝰ a metitũ tu:⁊ mēſurꝰ a mēſum
ſu addita rus: ⁊ hoc etiã in ꝯpoſitis accidit. ⁊ ꝓducit
ꝑmã metioꝛ.vñ Hoꝛati.in epi. Metiri ſe quēqꝫ ſe ſuo
modulo ac pede veꝝ ē.i.ꝯueniēs:ſed meto tis eã coꝛ.
vñ metitur qñ venit a metioꝛ tiris vel metē metit̃ coꝛ.
pꝛimã ⁊ mediã.vñ v̾ſus: Hic metoꝛ ⁊ metit̃: metit̃ me
tioꝛ affert. Et ſcias ꝙ futuꝝ ĩdicatiui de metioꝛ ĩuenit̃
in boꝛ:vñ pſalmꝰ: Letaboꝛ ⁊ ꝑtiboꝛ ſichimã ⁊ ꝯuallē
tabernaculoꝝ metiboꝛ. ſicut dixi in tertia ꝑte: vbi egi
de ꝑteritis quarte coniugationis.

Metis titis fe.ge.dr̃ a mitto tiſ:⁊ dr̃ metꝫ q̃libꝫ locꝰ ꝺ ſe fe
toꝛē emittēs: vel vt dic̃ Seruiꝰ: Metis eſt ꝓꝑe fetoꝛ
terre qui ex aq̃s ſulfureis naſcit̃:⁊ in ſiluis plurimum
abundat ꝓ dēſitate arboꝝ.vñ Perſiꝰ: Gutture ſulfu/
reas lente exalante metites.

Metitur:a metoꝛ teris coꝛ.penl̃.ſed a metioꝛ tiris eã ꝓ/
ducit.vide in metioꝛ.

Metitus ta tum:exponit̃ in metioꝛ.

Meto tis meſſui.meſſuꝫ dr̃ a metioꝛ tiris.⁊ eſt metere ſe/
care: ⁊ ꝓꝑe ſegetes colligere. vñ meſus ſa ſum:⁊ hec
meſſio onis. Meto ꝯponit̃:vt demeto tis:vt dñs per
ꝓphetã: Demetã ꝑ poſterioꝛa tua. Emeto tis in eodeꝫ
ſenſu.i.deſtruere:abſcindere. Meto cũ oĩbꝰ ſuis ꝯpo/
ſitis ē actiuũ ⁊ fac̃ ꝑteritũ i ſui:⁊ ſupinũ in ſuꝫ: ⁊ coꝛri.
me.vnde Pꝛoſper. Quod ſerimus metimꝰ: qͦd damꝰ
accipimus:ſed meta te ꝓducit pꝛimam.vnde verſus:
Quꝫ tua rura metis:vicinis parcito metis.

Metodica:a metodꝰ qͦd ē remediũ.dr̃ hec metodica ce:q̃
dam ſpēs medicine q̃ remedia ſectat̃ ⁊ carmĩa:vñ me
todici dicũt̃ hi q̃ nec elemētoꝝ rõnē obſ̾uãt: nec tꝑa:
nec etates:nec cãs:ſꝫ ſolas moꝛboꝝ ſubſtãtias.

Metodus:a meta qͦd eſt circuitus vel alicuius rei finis
vel terminuſ dicitur hec metodus di.i.remedium vel
via vel potius finalis terminus a meta ⁊ oda quod ē
finis ꝯponit̃.vnde Ariſto.ĩ ꝑncipio topicoꝝ dic̃: Pꝛo
poſitũ q̇dē negocij ē metodũ inuenire a qua poteri/
mus ſyllogiſare de oĩ ꝓbleumate ex ꝓbabilibus. vel
metodus ꝯponit̃ a meta qͦd eſt trans ⁊ oda via: inde
metodꝰ.i.tranſitum.i.bꝛeuis via.inde dialectica tran
ſumptiue dr̃ metodus:qꝛ ad oĩa metodoꝝ pꝛincipia
viam habet.ſola eñiꝫ dialectica ꝓbabiliter diſputat ꝺ
pꝛincipijs omniũ artiũ.⁊ eſt femini generis metodus:
⁊ coꝛ.penultimã.

Metonomia: eſt quedã tranſnominatio de qua dixi in
q̃rta ꝑte in capl̃o de tropis.

Metoꝛ taris tatus ſum:dr̃ a meta.⁊ eſt metari termina/
nari terminũ ponere:⁊ metã ꝯſtituere vl̃ locare. Jtē
metari idē eſt qͦd metiri:ſed metari terre cõuenit: me
tiri alijs rebus.⁊ ꝓꝑe metari eſt diuidere caſtra ⁊ aſſi
gnari loca militibꝰ in caſtris:vel ponere caſtra vl̃ mu
tare:⁊ tunc deriuat̃ a metioꝛ vel moueo. ꝙ aũt dr̃ me
tioꝛ q̃i metã ago:ethymo.eſt.⁊ eſt verbũ deponens cũ
oĩbus ſuis ꝯpoſitis metoꝛ:⁊ ꝓducit me.vñ Lucanꝰ in
ꝑmo: Audax heſpereos veniã metat̃ in agros: ⁊ inde
componit̃ caſtrametoꝛ taris.

Metreta: a metioꝛ dr̄ hec metreta te: quedã mẽſura. vel metron grece: latine dr̄ mẽſura. inde hec metreta te: q̃dam mẽſura: ꝛ ẽ liquidoꝝ. ꝛ lȝ vrna ꝛ amphora ꝛ q̃cquid plus vel minus capit: ſic bene poſſet dici metreta: tamen ideo hic ſpecialit̃ ſibi hoc nomẽ aſſumpſit q: ſit mẽſura pfecti nũeri. i. denarij. vñ ꝛ illud Johis: Capiẽtes ſingule metretas binas vel ternas. Eadẽ dr̄ metron: ꝛ pducit penl̃. metreta.

Metricus: a metrũ dr̄ metriticus ca cuȝ. vñ ars metrica dr̄: que ẽ vel tractat de metris: vel ptinens ad metra. ꝛ ↄponit̃: vt bimetricus ca cũ. trimetricus ca cũ. q̃drimetricus ca cum. iambimetric⁹ ca cũ: ꝛ coꝛri. tri.

Metron vel metros grece: latine dr̄ menſura.

Metropolis: a metros quod ẽ mẽſura ꝛ polis ciuitas cõponit̃ hec metropolis lis: ciuitas ad cui⁹ menſurã alie ciuitates diſponunt̃. ſ. vbi eſt archieps. vñ metropolitanus na nũ. ꝛ hic metropolitanus ni: archieps illius ciuitatis ſic dictus. Singulis enĩ puincijs metropolitani pꝛeeminẽt: quoꝝ auctoꝛitati ꝛ doctrine ceteri epi ſubiecti ſunt. ꝛ ſine quib⁹ nil alijs epis agere licet. ſollicitudo. n. totius puincie ei⁹ cõmiſſa ẽ: ſicut dic̃ Hug. Uel a metropolites foꝛmat̃ metropolitanus na nuȝ: ſicut dicit Priſcia. in. ij. maioꝛ. i tractatu de poſſeſſiuis Gentilia apud grecos in tes deſinẽtia mutata es ſyllaba in a accipiunt nus. qum in hanc foꝛmã veniunt: vt metropolites tanus: neapolites tanus. vel metropol̃ dr̄ q̃i matropolis: a matros qđ eſt mr̄: ꝛ polis ciuitas q̃i mr̄ aliaꝝ ciuitatũ: vel ſit etymo. ꝛ coꝛ. penl̃. ſiue po.

Nota hic: ꝙ metropolitani ꝛ archiepi idẽ ſunt. iſti tñ nõ habẽt iuriſditionẽ in ſubditos ſuffraganeoꝛum ſuoꝝ: niſi in caſibus in iure expꝛeſſis. vñ ſicut Primas põt iudicare ꝛ punire metropolitanũ: nõ tñ ſuffraganeos eius niſi in caſibus: ita metropolitan⁹ põt iudicare ac punire ſuffrageneos ſuos: nõ tñ ſubditos eoꝝ niſi i caſib⁹. Epi ſubſũt metropolitanis: ꝛ nihil pñt ſtatuere vel diſponere de his q̃ ſpectẽt ad cõem ſtatũ puincie abſq; metropolitano: ſicut nec ecõuerſo metropolitanus abſq; ↄſilio epoꝝ: ſed ſpẽalia q̃ pertinẽt ad ſuos epatus: ſicut archieps in ſua dioceſi ſine ↄſilio epoꝝ: ita ꝛ ipſi epi licite pñt facere ſingulis epatib⁹ ſine ↄſenſu metropolitani. Sũt aũt iſta ↄſecrare eccleſias ꝛ virgines: oꝛdinare clericos: erigere altaria i eccleſia ↄſecrata: ſignare baptiſatos cũ criſmate in fronte: ↄficere criſma: recõciliare ſolẽniter penitẽtes: lr̃as dimiſſoꝛias dare. itẽ inter ſubditos iudicare. itẽ anathematizare cũ ſolẽnitate. itẽ vnã diuidẽ eccleſiã i duas: duas vnire i vnã: vnã alij ſubijcere: ꝛ nouas eccleſias erigere. Ex cã tñ põt hoc facere: nõ alit̃: ꝛ nihilomin⁹ requiſito ↄſenſu illoꝝ quoꝝ intereſt: ꝛſi foꝛte nõ obtẽto. Jtẽ epalẽ ſynodũ celebꝛare: reuertentes ab hereſi recõciliare. Jtem canonẽ late ſnĩe ↄdere quo ad ſuos ſubditos. Hec oĩa nõ debẽt pſumi ab inferioꝛib⁹ epo. Et ita i apto ẽ drĩa inter epm ꝛ inferioꝛes platos.

Metropolitanus: in metropolis exponit̃.

Metrũ: a metron dr̄ hoc metrũ tri. qđ ↄſtat ex vno pede vñ ille verſus examiter dr̄ vbi ſunt ſex pedes. Jtẽ metrũ dr̄ legitima pedũ ↄiunctio. Et ſm hoc metꝝ qñq; dr̄ verſus: qñ ↄſtat ex duobus iambis. Jtem metꝝ dr̄ q̃cquid menſura ſyllabaꝝ pficit̃ vt in richmis. Et ſm quãlibet eius ſignificationẽ ↄpetẽter dr̄ a metros: q: menſuris pedum vel ſyllabaꝝ fit. i. mẽſurando ſyllabas longas ꝛ breues: vel numero ſyllabaꝝ in ↄſtitutione eius. Metꝝ ↄponit̃ vt bimeter tra trũ: vbi ſũt duo met ra. trimeter tra trũ. tetrameter tra trũ. pentameter tra trũ. iambimeter tra trum. exameter tra trum. i. vbi ſunt duo: tria: quattuoꝛ: qnq; vel ſex metra: ꝛ coꝛ. metrum primã naturalr̃: vt patet in his verſibus. Ambulat in tenebꝛis errando cleric⁹ omnis. Qui ſine metro rum lege legenda legit.

Metuo tuis tui tuere. i. timere ꝛ caret ſupino ſm vſum. Deberet tñ facere metutũ vel metuitũ. vñ hic met⁹ t⁹ ꝛ eſt actiuũ metuo: ꝛ coꝛ. pmã. Proſper: Paupeꝝ xpo diuite nõ metuã. Et diffinit̃ ſic metus a iuriſtis: Metus eſt inſtantis vel futuri piculi mẽtis trepidatio. et ſm Priſcianũ in. viij. libꝛo: Actiua ſpẽs quidẽ ſemper actum ſignificat: ꝛ facit ex ſe paſſiuuȝ abſq; etiã duobus verbis metuo ꝛ metuoꝛ: timeo ꝛ timeoꝛ. hec eniȝ ↄrĩas vocibus videntur habere ſignificationes: q̃uis etiã ad ſenſus qnq; coꝛpis ptinẽtia verba ſiquis alterius ↄſideret in actiuis vocibus paſſionem: ꝛ paſſiuis actionẽ fieri inueniet: vt audeo te: video te: tango te: oñdo tibi me pati aliquid in ipſo actu. Qum enĩ dico audeo te: oſtẽdo ꝙ vocis tue actũ patiant̃ aures mee ꝛ ecõtrario. audioꝛ a te: dico quȝ vox mea agit aliq̃d in aures tuas. Et ſubdit Priſci. Uideoꝛ a te paſſiuũ ẽ videoꝛ eſſe bonus: deponens.

M ante I

Mica: a minutus ta tuȝ dr̄ hec mica ce. ꝛ eſt mica reliq̃e panis: vel qđ cadit de pane dũ frangit̃ ꝛ comeditur: ꝛ dr̄ ſic q̃i minutatim cadẽs: ꝛ eſt etymo. vñ micatus ta tum. i. ↄtritus: ꝛ in micas diminutus ꝛ ↄfractus.

Mica etiã ponit̃ p pane modico qui fit in curijs magnatoꝝ vel in monaſterijs. ꝛ pducit pmã mica nomen: ſed mica verbũ impatiui modi coꝛꝛi. pmã. vñ verſus: Chare phebe mica dabit̃ tibi cũ ſale mica.

Michael michaelis vel michael indeclinabile interpꝛetat̃ quis vt deus: ꝛ quoties mire virtutis aliquid agitur: michael mitti phibet̃: vt ex ipſo actu ꝛ nomie detur intelligi: ꝙ nullus põt facere qđ facere pualet de⁹ vt dicit beatus Greg⁹. Et iccirco eidẽ Michaeli multa que ſunt mire virtutis attribuunt̃. Jpſe enĩ vt Daniel teſtat̃ in tpe antixpi ↄſurget p electis tãq; defenſoꝛ ꝛ ptectoꝛ aſtabit. Jpſe cũ dꝛacone ꝛ angelis eius pugnauit: ꝛ ipſos de celo eijciens: victoriã magnã fec̃ Jpſe cũ diabolo de Moyſi coꝛpe altercatus ẽ: ex eo ꝙ diabolus coꝛp⁹ Moyſi pdere vellet: vt ipm p deo iudeoꝝ populus adoꝛaret. Jpſe ſanctoꝝ aĩas recipit ꝛ in padiſum exultationis pducit. Jpſe olim fuit pꝛinceps ſynagoge: vt habet̃ Daniel. x. Sȝ nũc ↄſtitutus ẽ a dño in pncipem eccleſie. vnde dr̄ eſſe de oꝛdine pꝛincipum. Jpſe vt dr̄ plagas egyptijs dei impio intulit: mare rubꝝ diuiſit: populũ p deſertũ duxit: in terrã pmiſſionis itroduxit. Jpſe inter ſanctoꝝ angeloꝝ acies ſignifer xpi habet̃. Jpſe ad dñi iuſſum antixpm interficiet: in monte oliueti in papilione ꝛ ſolio ſuo: illo in loco circa quẽ dñs aſcẽdit ad celos. Jtẽ in voce ipſi⁹ archangeli Michaelis moꝛtui reſurgent. Jpſe crucẽ clauos: lanceã: ꝛ coꝛonã ſpineã in die iudicij: vt dr̄ pꝛeſentabit. vide etiã ſupꝛa in antixps.

Michanemites tis maſ. ge. i. michanatoꝛ: vel pnceps michanataꝝ: ꝛ deriuat̃ a michania.

Michania nie. i. ingenioſitas. vnde michanicus ca cum i. ingenioſus.

Micheas iterptat̃ qs hic: vel quis iſte: q̃ minat̃ Samarie cãm ſimulacroꝝ illo mõ quo dr̄ de Helin qs eſt iſte: inuoluens ſententias ſermonibus imperitis.

Mico cas caui: caret ſupinis ad differẽtiã iſti⁹ vbi migo

qđ facit mictū. ꝛ accipit micare ī duab⁹ ſignificatōib⁹ .ſ. ꝓ ſplēdere ꝛ ſalire aſcēdere vel tremē. Et cōponit vt dimico cas caui. i. pugnare. Emico cas cui. i. valde vel ſurſū vel extra micare. i. ſplēdere ſalire aſcēdere. Hiero nym⁹ in epl'a ad Paulinū. vij. ca. Scitille inq̄t emicāt. Mico cas ꝛ ei⁹ cōpoſita neutra ſunt: ꝛ faciūt ꝑteritū in cui: ꝛ carēt ſupi. ꝑter dimico qđ facit ꝑteritū ī caui ſed mutato vi in tū facit ſupinū ī catū. Si vo ſimplex vel alia ei⁹ cōpoſita ſm antiq̄tatē iueniat̄ facē ꝑteritū in aui faciēt ꝛ ſupinū in atū: ſicut dicit hug. Priſci. aūt dicit ꝙ mico cas facit micui: ꝛ ſupinū debuit facē mictū: ſed dubitatōis cauſa q2 migo fac̄ mictū: in vſu nō inuenit̄: q̄uis ab eo vbū cōpoſitū dimico cas caui fac̄ ꝛ dimicatū: q̄uis emico cui faciat. ꝛ coꝛ. ꝑmā mico. vñ Ouidi⁹ ō reme. Uitric⁹ ꝛ gladijs ꝛ acuta dimic3 baſta.

Micolor laris. i. fabulari.

Micon interpretat̄ celſum.

Microcoſm⁹. Coſm⁹. i. mūd⁹ cōponit̄ cū megalon. i. lōgū vel magnū: ꝛ cū micrō qđ eſt minoꝛ vel breuis: vñ hic megacoſmus. i. maioꝛ mūdus. ſ. id quo viuimus: ꝛ hic microcoſmus. i. minoꝛ mūdus. ſ. homo qui dicit̄ mioꝛ mūdus. minoꝛ: q̄a nō cōſtat ex quattuoꝛ elemētis integralr̄ ſicut maioꝛ mūdus. Mund⁹ vo dr̄ ꝑpter expſſā ſimilitudinē quā habet cū maioꝛi mūdo.

Micrologus: a micros ꝛ logos ſmo cōponit̄ hic micrologus gi: qui breuiter loquit̄ vel qui magnā rē annullare cupiēs quaſi paruā deſpiciēdo narrat. vnde h̄ micrologiū gij. i. breuiloquiū. ꝛ coꝛ. lo.

Micros vel micron interꝑtat̄ breuis ſiue minoꝛ.

Microſichus chi maſcu. ge. i. puſillanimis. ꝛ componit̄ a micros. i. minoꝛ: ꝛ ſiche quod eſt anima.

Mictū ē ſupinū de migo gis. vide ī migo gl ꝛ ī mico cas.

Micturio ris verbū medita. Et format̄ a mictu vltimo ſupino de migo addita rio. Et ponit̄ ſimplr̄ ꝓ migere: et coꝛ. u ante ri. Juuenalis: Noctib⁹ hic ponūt lecticas micturiūt hic.

Migale lis penul. coꝛ. aīal ē natū ad deridēdū: doloſū rapax ingluuioſum: ſicut dicit glo. Leui. xi.

Migma matis neu. gene. coꝛ. a ante t. Eſt aūt migma oꝛdeū cū palea: Jſa. xxx. Et pulli aſinoꝝ qui opāt̄ terraꝫ cōmixtū migma comedēt ſicut in area vētulatuꝫ ē. vñ dicit interlinearis: Pulli aſinoꝝ. i. apoſtoli ꝛ apoſtolici viri duces gregiſ: q̄ opant̄ terrā. i. eccleſiā vbi vnus quiſq3 coꝛp⁹ ſuū expōit vt fructificēt: cōmixtū migma comedēt. i. hiſtoꝛiā cū ſpūali ſenſu ſicut in area ſcripture vētilatū ē. i. examīatū a ſpūſancto. Et eſt ſpūal' iſta expō vel etiā ad lrām exponit̄ illa gloſa. vnde dic̄ cōmixtū migma: migma eſt oꝛdeū cum palea. Et ſcias ꝙ inuenit̄ Daniel'. xiij. ſmigma pro vnguēto: ꝛ tunc eſt s ꝑma lr̄a. vide in s lr̄a.

Migro gras in trāſmigro eſt.

Miles: a mille dr̄ hic ꝛ hec miles tis: q̄a in vno numero erāt olim mille: vtpote ꝑ millenariū diſtīcti: vel q2 vix vn⁹ de mille erat elect⁹ vt militiā exerceret. vnde hic et hec militaris ꝛ hoc tare. Et debet ſcribi miles ꝑ vnū l: producit tñ ꝑmā. vnde q̄dā: Miles pūgit equū: ſed iudex iudicat equū. Et nota ꝙ mileſiuſticie noſtro tēpe poteſt eſſe vna dictio ꝯpoſita: ꝛ tūc ꝑtinet ad quoddā officiū reddēdi iuſticiā: ſed quādo ſunt due partes miles iuſticie: dr̄ q̄cūq3 eſt miles iuſtus.

Miletū ti q̄dā loc⁹ de quo hr̄ in Acti. ꝛ ꝑdu. penl'. vnde ī auroꝛa: Leti cū paulo ꝑuenim⁹ vſq3 miletū.

Milia miliū in mille exponit̄.

Miliariū: a mille dr̄ hoc miliariū rij vel miliare ris: ſpaciū mille paſſuū vl' mille equitū: ꝛ dr̄ ſic quaſi millenariū Menſuras viarū nos dicimus miliaria: ſed greci ſtadia: galli leucas.

Militia: a miles dr̄ hec militie tie: vel dr̄ a mult⁹ q̄ſi multicia: q̄a negociū multoꝝ eſt: vel mole rerū dr̄ q̄ſi moletia. ꝛ eſt militia officiū milit̄. vñ qu3 vn⁹ miles ꝑcutit aliū ꝛ deijcit dr̄ militiaꝫ facē. Et militia dr̄ expeditio: ꝛ etiā quidā loc⁹ rome ſic vocat⁹ eſt: vbi oli3 militeſ poſt militiā ſolebāt req̄eſcere ꝛ curari.

Militaris: a miles dr̄ hic ꝛ hec militar̄ ꝛ hoc re. i. res militis: vel quod ꝑtinet ad militē.

Milito: a miles dr̄ milito tas: ꝛ ꝑtinet tā ad amātē q̄ ad militē. vterq3 eī exercet militiā: l3 iſte nocturnā: ꝛ iſte de die. ꝛ vtriq3 incūbit caſtrū expugnādū. vñ Ouidi⁹: Militat oīs amās: ꝛ h3 ſua caſtra cupido. Et ꝯponit̄ vt cōmilito tas taui. Et eſt neu. cū oīb⁹ ſuis cōpoſit̄. ꝛ ſcribit̄ ꝑ vnū l ſicut miles: ꝛ tñ ꝑdu. ꝑmā.

Milito nis maſ. ge. i. miles. ꝛ deriuat̄ a miles tis.

Miliū lij dr̄ a mille ꝓpter multitudinē fructus: q̄a vt dr̄ qui vnū granū milij ſeminat: id poſtea facit mille. vnde mile⁹ lea leū: ꝛ milin⁹ na nū: ꝛ mileace⁹ cea ceuꝫ. Et coꝛripit ꝑmā miliū.

Mille: a mult⁹ dr̄ mille quaſi multe: ge. oīs pl'alīſ numeri indeclina. vñ pl'alr̄ hec milia boꝝ miliū. Et cōpōit̄ vt duomilia triamilia q̄ttuoꝛmilia: ꝛ ſic de ceter̄. Jte3 a miles dr̄ milies aduer. nūeri. ꝛ differt mille a milia. nā mille copulat millenariū: milia vēo pl'es millenarios copulat īdetermīate. vñ recipit hec adiūcta duomilia triamilia. ꝛ tūc pōt eē oro ꝛ ſic ꝯſtruit̄: Duo milia hominū currūt. ꝛ pōt eſſe vna dictio ꝛ tūc ſic conſtruit̄: Duomilia hoīes currunt. l3 ſit tñ neu. gene. Jungit̄ tñ immediate ꝛ intrāſitiue cū maſ. ꝛ femi. ꝛ neu. genere: vt duomilia hoīes: duomilia mulieres: duomilia aīalia. ꝛ h̄ ideo: q̄a vt ait Agellius: Antiquit⁹ mille erat ſingular̄ nūeri: ꝛ milia ſuū pl'ale. ꝛ ſic ꝯſtruebat̄: Mille hoīm interficit̄ quaſi millenari⁹ hoīm. S3 mō mille factū eſt oīs gene. ꝛ pl'alis nūeri. vñ milia cōtrahit ab illo q̄a fuit ſuū ſingulare vt cōpoſita a ſe cōſtruāt̄ ītrāſitiue cū quolibet genere ſicut ꝛ mille. ꝛ ſcribit̄ mille ꝑ duo l: ſed milia miles milicia ꝑ vnū l ſcribi debēt.

Millenus: a mille dr̄ millenus na nū: ꝛ hic millenarius naria nariū: milleſim⁹ ſima ſimū: ꝛ hoc millenariū rij. ꝛ ꝑdu. le millenus.

Milleus: a mille dr̄ hic mille⁹ lei. i. calciamētū: ꝛ ꝓpe calcius regis dr̄ mille⁹ ꝓpter diuerſos ei⁹ pūctos.

Milies aduer. nūeri. i. mille vicib⁹: a mille deriuat̄.

Millo: a mille⁹ dr̄ millo las. i. ſuere. vnde hic millus li. i. collare circa collū canis.

Mill⁹ li exponit̄ in millo las.

Miluus: a mollis dr̄ hic milu⁹ ui: quaſi molli⁹: quia auis mollis eſt ꝛ viribul ꝛ volatu. vñ ꝛ dr̄ milu⁹ q̄ſi mollis auis: ꝛ eſt etymo. vñ miluin⁹ na nū. ꝛ eſt milu⁹ auis rapaciſſima: ꝛ q̄ſi ſꝑ domeſtic̄ auib⁹ inſidiat̄.

Mimilogus: a mim⁹ ꝛ logos qđ eſt ſmo cōponit̄ hic mimilog⁹ gi penl'. coꝛ. q̄ mimos docet vel alloq̄t̄ l' mimis loquēs. vñ h̄ mimilogiū gij: locutio mimi.

Mim⁹ mi maſcu. gene. i. ioculatoꝛ: ꝛ ꝓpe rerū humanarū imitatoꝛ: ſicut olim erāt in recitatōe comediarū: q2 qđ verbo recitatoꝛ dicebat: mimi motu coꝛpis expmebāt. vnde hec mima me. i. ioculatrix.

Minax: a minoꝛ naris dr̄ minax cis gener̄ oīs. i. iracūdus ꝛ feruidus: ꝛ cōparat̄ minax cioꝛ ciſſim⁹. vnde minaciter cius ſime aduer. ꝛ minacitas tatis. Et ꝑdu. penl'. gti ſiue na minacis.

Minerua ue in pallas exponit̃. vide etiã in norma.
Mingo gis xi ctũ. i. vrinare vel vrinã emittere. vñ minctiꝫ aduer. ⁊ hic mictus tus tui. Itẽ a migo micto ctas frequẽ. a quo mictito tas aliud fre. Migo cõponit̃ vt cõmigo gis. i. ſil' migere vel mictu madefacere ⁊ deturpare. Demigo gis. i. valde vel deorſum migere: vel mictu pfundere ⁊ deturpare. Emigo gis. i. extra migẽ. Immigo gis: permigo gis. i. pfecte migere vel mictu pfundere ⁊ deturpare. Remigo gis. i. iterũ vel retro migere. Migo ⁊ ei⁹ cõpoſita faciũt pteritũ in xi ⁊ ſupinũ ĩ ctũ abiecta n cauſa euphonie. ⁊ omnia ſunt neutra preter omigo demigo ⁊ pmigo que ſunt actiua p mictu deturpare vel pfundere. Et ſcias ꝙ canis vel infirm⁹ qui nõ põt ſurgere dr̃ migere ad parietẽ. Itẽ mictũ ctu eſt ſupinũ de migo ⁊ etiã deberet eſſe ſupinũ de mico cas ſed nõ eſt in vſu vt dixi in mico.
Miniator toris: qui minio deſcribit vel preparat miniũ. ⁊ dicit̃ a minio as.
Miniculor. miniculũ li. i. auxiliũ vel ſubſidiũ. vñ miniculor laris latus ſum lari: auxiliare vel admĩſtrare: ⁊ p cõpoſitõem admiculũ ⁊ admiculor. ⁊ cor. cu.
Minime aduer. in minimus eſt.
Minim⁹: a minor dr̃ minim⁹ ma mũ. vel minim⁹ dr̃ a numero monadis: qꝛ poſt eũ nõ fit alter. ⁊ a minim⁹ dr̃ minime aduerbiũ: quod qñqꝫ ponit̃ p nõ: qñqꝫ p paꝝ vñ v̾ſus: Hanc vocẽ minime repim⁹ ſepe negando. Dicas ⁊ minime ſepe ſignare parũ. Poteſt etiaꝫ minime eſſe dtĩ caſus de minima fe. gene.
Miniographus: a miniũ ⁊ graphos cõponit̃ hic miniographus phi: q̃ minio ſcribit. vnde miniographo phas. i. minio ſcribere: ⁊ hec miniographia phie. ſcriptura cũ minio facta: ⁊ cor. gra.
Miniſter. Minor cõponit̃ cuꝫ ſterion quod eſt ſtatio: et dr̃ hic miſter ſtri: quaſi minor in ſtatiõe. vel miſter dr̃ qꝛ officiũ debitũ manib⁹ exequat̃: ⁊ hic hec miniſtra ſtre: ⁊ miſter ſtra ſtrũ: ⁊ hic ⁊ hec miniſtralis ⁊ hoc le: res miſtri vel ptinẽs ad miſtrũ.
Miniſtercul⁹ la lũ dimi. pu⁹ miſter.
Miniſteriarches. Archos quod eſt pnceps cõpponit̃ cuꝫ miniſteriuꝫ: ⁊ dr̃ hic miniſteriarches archis. i. pnceps miniſterij.
Miniſteriũ: a miſter dr̃ hoc miſteriũ rij ſeruitiũ vl' officiũ miſtri. vide etiã in myſteriũ.
Miniſtro ſtras ſtraui ſtrare dr̃ a miſter. Et cõponit̃ cum ad ⁊ dr̃ admiſtro ſtras: ⁊ cũ con ⁊ dr̃ cõmiſtro ſtras: ⁊ cũ ſub ⁊ dr̃ ſubmiſtro ſtras. A miniſtrãte obſequiũ reddit̃: a ſubmiſtrãte ſubſidiũ p̾rogat̃. Et eſt actiuum miſtro cũ oĩbus ſuis cõpoſitis.
Minitor taris. i. frequẽter minari. ⁊ eſt frequẽtatiuuꝫ de minor nari: ⁊ cor. ni.
Miniũ: a minuo nuis dr̃ hoc miniũ nij: gen⁹ color rubei: quia minuat̃ anteqꝫ color inde efficiat̃. vnde minio as. i. minio pparare vel ſcribere minio: ⁊ hic mini⁹ nij dr̃ quidã fluui⁹ galicie: ⁊ hic ⁊ hec minia nie qdã popul⁹.
Mino nas naui nare. i. cõpellere vel ducere. vnde Hiero. Me minauit ⁊ abduxit in tenebras ⁊ nõ ĩ lucẽ. vnde hic ⁊ hec ⁊ hoc minãs tis: ⁊ pdu. mi: ſed minans a minor naris cor. mi. Et eſt actiuũ mino cũ oĩbus ſuis cõpoſitis: ⁊ produ. mi: ſed minor naris deponen. cor. mi. vnde verſus: Dũ grex minat̃ lupus illi dente minatur. Gaius: Troia minans cecidit nõ ſe bene minans.
Minor naris natus ſum dicit̃ a miniũ. Mala minamur bona pmittimus. vnde minator toris: qui nunciat aduerſa: monitor qui bona pmittit. ⁊ dr̃ minari a minio quaſi ab ardore et rubore rubicũda acie oculorũ quãdo furioſe ardeſcũt. ⁊ hic hec mina ne: ſed raro inuenitur niſi in plurali numero. ſ. he mine narũ: ⁊ minabũdus da dũ: ſilis minanti: ⁊ cor. mi he mine narũ: ꝫ mino nas verbũ pdu. mi. vnde verſus: Nolo timere minas dũ me ſine vimine minas. Itẽ mina ne eſt quedaꝫ menſura bladi vel fruct⁹: vt mina grani valet decẽ ſolidos. Minor naris cõponit̃ vt cõminor naris. i. ſimul minari vel increpare. Et eſt minor deponẽtale cũ omnib⁹ ſuis cõpoſitis: ⁊ cor. mi. vide in mino nas. Itẽ minor eſt cõparatiu⁹ de paruus.
Minorcul⁹ in minuſcul⁹ exponit̃.
Minoro: a minor noĩe deriuat̃ minoro ras raui rare. i. minorẽ facere. Et eſt actiuũ. vnde hic ⁊ hec ⁊ hoc minorans tis: Eccle. xxxi. Minorans virtutẽ ⁊ faciens vulnera: ⁊ produ. penl̃. minoro ſicut minores. vnde in aurora dr̃: Maieſtate patri patre minorat eũ.
Minotaur⁹ monſtrũ dictũ eſt: qꝛ ex hoĩe. i. paſiphe ⁊ tauro nat⁹ fuit: caput taurinũ: p cetera mẽbra hõ fuit.
Minſatoriũ in minſo ſas eſt.
Minſo: a migo gis dr̃ minſo ſas. i. freq̄nter migere. vnde hic minſator toris: ⁊ hec minſatio onis: ⁊ hic ⁊ hꝫ minſabilis ⁊ hoc le: quod facile mingit̃ vel quod cito emigimus: ſicut nimis aquoſum ⁊ parũ coctũ. Itẽ a miſo minſito tas aliud frequẽta. Itẽ a minſo ſas hoc miſatoriũ torij: loc⁹ vel vas ad mingendũ. ſ. quod recipit vrinã: ⁊ inde minſateriũ quaſi nimia minſatiõe tritũ.
Minutia: a minut⁹ ta tũ dr̃ hec minutia tie. i. minima cuiuſlibet rei portio. vnde in paſſiõe beati Uincẽtij martyris legit̃: Sales ignib⁹ ſparſi crepitãtib⁹ minutus p mẽbra diſſiliũt.
Minuo is nui nutũ nuere. vnde minut⁹ ta tũ: ⁊ cõparat̃ minut⁹ tior ſimus. vnde minute tius ſime aduer. Et cõponit̃ minuo cũ con ⁊ dr̃ cõminuo is: ⁊ cũ dis ⁊ dicit̃ dimminuo is p duo m. p diſminuo is: ⁊ mutat̃ s in m. Põt etiã cõponi cũ di ⁊ dr̃ diminuo is ſine s: ⁊ tunc ſcribitur per vnũ m. Item minuo is cõponit̃ vt imminuo is: reminuo is: ſanguiminuo is. i. ſanguinẽ minuere. Minuo ⁊ eius cõpoſita oĩa ſunt actiua: ⁊ faciunt preteritũ in ui diuiſas ſyllabas: ⁊ ſupinũ in nutũ. vide in diminuo nuis.
Minurrio: a minuo is dr̃ minurrio ris riui rire. i. minutiꝫ cãtare: ⁊ eſt oĩm minutiſſimarũ auicularũ. vñ minurritio onis. i. cãtilena minutiſſimarũ auicularũ.
Minurritio onis in minurrio ris exponit̃.
Minuſculus: a minuo nuis dr̃ hic ⁊ hec minor ⁊ hoc minus. vnde minuſcul⁹ la lũ. i. parũ minor: ⁊ minorcul⁹ la lũ idẽ: ⁊ hec minoritas tatis: ⁊ ſm pſcia. minuſcul⁹ formatur a min⁹ cõparatiuo addita culus: ſicut a maius maiuſculus.
Minutal: a mino nuis dr̃ hoc minutal talis. i. minutum fruſtũ vel gen⁹ cibi ſic dictũ qꝛ fiat de piſcib⁹ ⁊ micis ⁊ minutis olerib⁹ minutati conciſis. vnde Iuuenalis: Heſternũ ſolit⁹ medio ſuare minutal.
Minutul⁹ la lũ aliquãtulũ minut⁹: ⁊ dr̃ a minut⁹.
Minutũ: a minuo nuis deriuat̃ hoc minutũ ti qđdã pondus. ſ. media ps quadrãtl. vnde paup vidua miſit duo minuta. i. quadrantẽ. ⁊ in alio euãgelio dr̃: ꝙ miſit in corbonã vnũ quadrãtẽ. Itẽ a minuo dr̃ minut⁹ ta tuꝫ vt dixi in minuo is. Itẽ minuo is minutũ tu u mutato in o fit minuto tas verbũ frequẽ.
Mioparo. Paro onis dicit̃ nauis piratarũ. Inde per cõpoſitionẽ dr̃ hic mioparo onis quaſi minim⁹ paro. eſt enĩ nauicula piratarũ ex vimine ⁊ crudo corio ɔtexta

vñ legiť in hiſtoꝛijs: Gens ſaxonū mioparonibꝰ nō vi/
ribus vtunť fuge potiꝰ ꝙ̄ bello parati ſūt. ⁊ ꝓdu.pa: vt
patet in iſto verſu greciſmi: Barca celox paro dētur
muſculus mioparo.

Mirabilis: a miroꝛ aris dř hic ⁊ hec mirabilis ⁊ hoc le: ⁊
cōparať. vñ mirabilr̄ liꝰſime aduer. ⁊ hec mirabilitas
tatis. vide in miraculū.

Miraculū: a miroꝛ aris dř hoc miraculū li. Et lꝫ mlťa nā
lia que quotidie fiūt aliqñ dicūť miracula: ꝓpꝛ̄e tñ dř
miraculū qꝺ̄ fit ꝯ̄ ꝯſuetū curſuꝫ nāe: vt ptꝰ ꝟ̄gīs: reſuſci
tatio moꝛtui: ⁊ ꝯſilia. vñ miraculoſuſ ſa ſū. i. miraculis
plenꝰ ſm hug. Hic nota ꝙ ſič ex ꝟ̄bis phı̄ hř in pnº
meta. Admiratio ex duobꝰ cauſať. ſ. ex eo ꝙ alicuiꝰ effe
ctus cauſa occulta eſt: ⁊ ex eo ꝙ aliqꝺ̄ ī re videť quod
aliter eē deberet. Contigit ğ aliqꝺ̄ eē mirabile ſimplr̄:
⁊ aliqꝺ̄ eē admirabile quo ad h̄. Admirabile quo ad
h̄ eſt oē illud cuiꝰ cauſa occulta eſt ſibi: ⁊ cui videť ſm
ſuā eſtimationē aliqꝺ̄ obuiare q̄re nō ita eſſe deberet
ꝙ̄uis in re nihil ſit repugnās: nec cauſa in re ſit minꝰ
occulta: ⁊ h̄ pōt dici mirū illi. Admirabile aūt in ſe eſt
cuiꝰ cauſa ſimplr̄ in ſe occulta eſt: ita etiaꝫ ꝙ ī re ē aliq̄
ꝟ̄tꝰ ſm rei ꝟ̄itatē ꝑ quā aliter debēt ꝯtigē. Hmōi auteꝫ
ſunt q̄ īmediate a ꝟ̄tute diuina cauſanť: q̄ ē cauſa oc/
cultiſſima ⁊ alio mō ꝙ̄ ſe hēat oꝛdo cauſarū nāliū: ſcꝫ
ꝙ cecꝰ iterū videat: ꝙ moꝛtuꝰ reſurgat: ⁊ hmōi. ⁊ hec ꝓ
ꝓ̄e miracula dicūť q̄ſi in ſeip̄is ⁊ ſimplr̄ mira. hec autē
qñq̄ꝫ ſunt ſupꝛa nām: qñq̄ꝫ ꝑ̄ter nām: qñq̄ꝫ ꝯ̄ nāꝫ. Su/
pꝛa nām dř miraculū: quādo natura ī ipaꝫ ſubſtātiā
facti non pōt: ſicut diuiſio maris rubꝛi: ſuſcitatio moꝛ
tuoꝛū ⁊ hmōi. Jlla ꝟ̄o dicūť ꝑ̄ter naturā fieri que q̇dē
pōt ꝙ̄tū ad ſubſtātiā facti: ſed tñ ꝑ̄ter opationē natu/
re fiūt iuſſu diuino. Et ꝙ hec dicanť miracula cōtigit
ex tribꝰ. Pꝛimo ꝓpꝛ̄ exceſſuꝫ ⁊ quēdā ſingularē mo/
dū: ſicut rane ꝓducte in egypto in tāta multitudine ſi
cut ante viſum nō fuerat. Secūdo ꝓpter hoc ꝙ hoꝛa
determīata cōtigūt ad inuocatōem diuini noīs: ſič ꝙ
manꝰ Hieroboā extēſa ꝯ̄ ꝓphetā arefacta fuit ⁊ hara
eiꝰ diuiſa. iij. reg. ca. xiij. Tertio qñ aliqꝺ̄ vlr̄ cōtigit:
ſicut in veteri lege numeri. v. de aqua zelotipie ꝙ poſt
potū vēter illiꝰ adultere diuino miraculo putreſcebat
Cōtra nām aūt dicebať aliqꝺ̄ fieri qñ eſt in re aliquid
cōtrariū ei quod fit: ſič ſi graue ſurſum moueret: vel ſi
virgo pepererit: vel aliqꝺ̄ hmōi: ita ꝙ miraculoſe dať
actꝰ manēte cōtraria nā: q̄. ſ. eſt ꝑ̄ncipiū cōtrarij actꝰ.
Jtē ſcias ꝙ miracula ſiue ſigna facta per bonos pñt
diſtigui ab his q̄ ꝑ malos fiūt triplr̄ ad minꝰ. Pꝛimo
ex efficacia ꝟ̄tutis opantis: q̇a ſigna facta ꝑ bonos fa/
cta diuina ꝟ̄tute ſunt in illis etiā ad q̄ ꝟ̄tꝰ nāe ſe nullo
modo extēdit: ſicut ſuſcitare moꝛtuos ⁊ hmōi: que de
mones ſm ꝟ̄itatē facē nō pñt: ſed in ꝑ̄ſtigijs tñ q̄ diu
durare nō pñt. Secūdo ex vtilitate ſignoꝛū: qꝛ ſigna ꝑ
bonos facta: ſunt de rebꝰ vtilibꝰ ⁊ in curatōibus infir/
mantiū ⁊ hmōi. ſigna aūt ꝑ malos facta ſunt de rebꝰ
nociuis vel vanis: ſicut ꝙ volāt in aere: vel reddūt mē
bꝛa hoīm ſtupida ⁊ hmōi. Et hāc dr̄iam aſſigt̄ beatus
Petrꝰ in itinerario clemētis. Tertia dr̄ia eſt quātū ad
finē: qꝛ ſigna bonoꝛū oꝛdinanť ad edificatōem fidei ⁊
bonoꝛū moꝛū: ſed ſigna maloꝛū ſunt in manifeſtū no
cumētū fidei ⁊ honeſtatꝭ. Etiā ꝙ̄tū ad modū differūt:
q̇a boni opanť miracula ꝑ inuocatōeꝫ diuini noīs pie
⁊ reuerēter: ſed mali quibuſdā delyramētꝭ: ſicut ꝙ inci
dūt ſe cultrꝭ ⁊ faciūt hmōi turpia: ⁊ ita ſigna ꝑ bonos
facta manifeſte pñt diſcerni ab his q̄ ꝟ̄tute demonū fi
unt. Dať aūt etiā malis talis ptās a deo: alr̄ aūt nihil
pñt facere ſm beatū Augꝰ. vel ad fallēdū fallaces: ſi/
cut in egyptios ⁊ in ip̄os etiā magos data eſt: vt ī eo/
rū ſpirituū opatōe. i. ſeductōe videreť admirādi a q̇bꝰ
fiebāt dānādi vel ad monendos fideles: ne tale aliqꝺ̄
facere ꝓ magno deſiderent: ꝓpter quod etiā nobis in
ſcꝑ̄tura ſunt ꝓdita: vel ad exercēdā ꝓbādāq̄ꝫ ac mani/
feſtandā iuſtoꝛū patiētiā: vide ī ꝓphetia ⁊ ī diomedes
Et vt dicit Greg. in quadā homeľ. ſuꝑ illud matthe. x.
Jnfirmos curate ⁊č. Ad hoc q̇ppe viſibilia miracula
choꝛuſcāt: vť coꝛda audiētiū ad fidē īuiſibiliū ꝑtrahāt
vt ꝑ hoc quod mirū foꝛas agiť: hoc quod intꝰ lōge mi
rabiliꝰ eſſe ſentiať. vnde nūc qm̄ qum fideliū numero
ſitas excreuit inter ſanctā eccleſiaꝫ: multi ſunt q̄ vitaꝫ
virtutū tenēt ⁊ ſigna ꝟ̄tutū nō hñt: q̇a fruſtra miracu
lū foꝛiſ oſtēdiť ſi deeſt quod intꝰ opeť. Jtē ſuper illud
Marci vltio: Signa aūt eos q̄ crediderit hec ſeq̄nť ⁊č
Dicit idē Grego. Nunq̇d fratres mei q̇a iſta ſigna nō
facitis mīme creditis: ſed hec neceſſaria in exoꝛdio ec
cleſie fuerunt. vt enī ad fidē creſceret miraculis fuerat
nutriēda: quia ⁊ nos qum arbuſta plātamꝰ tādiu eis
aquā fundimꝰ quouſq̄ꝫ in terra cōualuiſſe videamus:
at ſi ſemel radicē fixerit irrigatio ceſſabit. Hic eſt etenī
ꝙ Paulꝰ dicit: Lingue in ſignū ſunt nō fidelibꝰ ſꝫ infi
delibꝰ. Hiero. etiā ī homeľ. Erat ieſus eijciēs dmoniū
ſic dicit: Eijcē demones cōmune eſt opꝰ inter miſtros
dei ⁊ miſtros diaboli. veritatē cōfiteri ⁊ iuſticiā facē
ꝑ̄uatū opꝰ eſt tm̄ ſanctoꝝ: iō ſiq̄uē viderꝭ demonia eij/
cientē ſi nō eſt confeſſio ꝟ̄itatꝭ in oꝛe eiꝰ nec iuſticia in
manibꝰ eiꝰ: nō eſt homo dei. Si aūt viderꝭ ꝟ̄itatē confi
tentē ⁊ iuſticiā faciētē: ⁊ ſi demonia nō eijcit hō dei ē.
Hic etiā nota ꝙ in fine mūdi ſigna fideliū ceſſabūt: ſꝫ
ſigna antichꝛiſti ⁊ eiꝰ ſatellitū patebūt: vt dicit Grego.
moꝛa. xxxij. tractās illud Job. xl. Strīgit caudā ſuā ſič
cedrū. Quid aūt beemoth iſtiꝰ cauda niſi illa antiqui
hoſtis extremitas dř: qum nimirū vaſ ꝓꝑ̄uꝫ illū ꝑditū
hoīeꝫ ingrediť q̄ ſpālr̄ antichꝛiſtꝰ noīať: quē q̇a modo
honoꝛibꝰ ſeculi: modo ſignis ⁊ ꝓdigijs ficte ſanctitatꝭ
in tumoꝛe potētie leuare ꝑmittitur: recte voce dñica
cauda illiꝰ cedro cōparať. ſicut enī cedrꝰ arbuſta ceťa
in altū creſcēdo deſerit: ita tūc antichꝛiſtꝰ mūdi gloꝛiā
tpalr̄ optinēs: mēſuras hoīm ⁊ honoꝛiſ culmine ⁊ ſi/
gnoꝝ ptāte trāſcēdit. Sed cōſiderandū valde ē quꝫ
beemoth iſte caudā ſuā ſicut cedrū ſubleuet: ī quo tūc
atrocioꝛ ꝙ̄ nūc ſe exercet ſurgat. Que eī genera pena/
rū nō nouimus: que nō iam vires martyrū exercuiſſe
gaudemus: Qum igiť beemoth iſte caudā ſuā in fine
mūdi nequiꝰ dilatat: q̇d eſt qꝺ̄ in his toꝛmētꝭ atrociꝰ
creſcit niſi hoc qꝺ̄ in euāgelio ꝑ ſeip̄am veritas dicit:
Surgēt pſeudo ꝓphete ⁊ pſeudo chꝛiſti: ⁊ dabūt ſigna
magna ⁊ ꝓdigia ita vt ī erroꝛē mittenť ſi fieri pōt etiā
electi. Nūc enī fideles noſtri mira faciunt quꝫ ꝑuerſa
patiunť: tūc aūt beemoth huiꝰ ſatellites etiā quꝫ ꝑuer
ſa inferūt mira facturi ſunt. Pēſemꝰ ergo q̄ erit hūane
mētis illa intētio qñ pius martyr ⁊ coꝛpus toꝛmētis
ſubijcit: ⁊ tñ ante eiꝰ oculos miracula toꝛtoꝛ facit cuiꝰ
tūc ꝟ̄tus nō in ipſo cogitationū fundo quatiať: qñ is
q̄ flagrꝭ cruciat: ſigniſ choꝛuſcat. Diciť ergo recte: Strī
git caudā ſuā ſicut cedrū: qꝛ nimirū ⁊ altꝰ tunc erit ve
neratōe ꝓdigij: ⁊ durꝰ crudelitate toꝛmēti. Hic ꝑ pꝛo/
phetā dř: Jnſidiať ī occulto ſicut leo ī cubili ſuo. recte
leo ⁊ inſidiās dř: inſidiās ꝑ miraculoꝝ ſpēm: leo ꝑ foꝛ
titudinē ſclarē: vt enī eos q̄ apte iniq̄ ſūt ꝑtrahat: ſclā
rē potētiā oſtērat. vt ꝟ̄o etiā iuſtos fallat: ſignis ſancti
tatē ſimulat. Jllis eī ſua det elatio magnitudinis: iſtos

decipit omnio ſactitatꝭ: vide ī antichriſtꝰ ⁊ ēt ī diabolꝰ.
Myrica ce: nomē arboꝛis que geneſta dr̄: ⁊ deriuatur ab amarꝰ ra rū: q̄ꝛ valde amara eſt: ⁊ naſcit̄ in deſerto ⁊ ī ſaxoſa humo: Hiere. xvij. Quaſi mirice in deſerto. ⁊ ꝓdu. penul. vnde Ouidiꝰ metamoꝛ. Perpetuoq; virens buxus: tenueſq; mirice.
Miridicꝰ ca cū. i. mira dicēs. ⁊ cōponit̄ a mirꝰ ra rū ⁊ dico cis: ⁊ coꝛ. di: lʒ dico cis ꝑmā ꝓducat: q̄ꝛ tenet nām huiꝰ ꝑteriti dixi: qḋ nālr̄ ꝑmā coꝛ.
Mirifico cas caui care. i. mirū facere. et cōponit̄ a mirꝰ ra rū ⁊ facio cis: ⁊ inde mirificꝰ ca cū qui mira facit: ⁊ mirificēs tis in eodē ſenſu: ⁊ cōparat̄ mirificēs tioꝛ ſimꝰ: ſed mirificꝰ ſubit locū huiꝰ poſitiui mirificēs: q̄ꝛ nō eſt ī vſu. vnde mirifice vel mirificēter tius ſime aduerbiū: ⁊ hec mirificētia tie. ⁊ coꝛ. fi.
Myrmica: a mirmidon vel mirmin dr̄ hec mirmica ce. i. formica. ⁊ hinc mirmiceꝰ cea ceū. i. formiceꝰ: ⁊ hec mirmicea cee. i. verruca coꝛpis.
Mirmicites: a mirmica dr̄ hic mirmicites tis: q̄dā gēma que formice reptātꝭ effigiē imitat̄.
Mirmicoleon: a mirmica et leon/ qḋ eſt leo cōponit̄ hic mirmicoleon tꝭ: idē qḋ formicoleon: Job. iiij. Tigris perijt eo ꝙ nō haberet ꝑdā. vñ ſm aliā lrām mirmicoleon. vñ dicit Grego. in moꝛa. Trāſlatōe aūt ſeptuaginta interꝑtū nequaq̄ꝫ tigris dr̄: ſed mirmicoleon perijt. Mirmicoleon q̄ppe puū eſt valde aīal formicꝭ aduerſum: qḋ ſe in puluere abſcōdit: ⁊ formicas frumēta geſtātes interficit: interfectaq; cōſumit. Mirmicoleon aūt latine dr̄ vel formicarū leo: vel certe expſſiꝰ formica piter ⁊ leo. Recte aūt formica ⁊ leo noiat̄: q̄ꝛ volatilibꝰ ſiue q̄buſdā alijs minutꝭ aīalibꝰ formica ē. Ipſis aūt formicis leo. has eni q̄ſi leo deuoꝛat: ſed ab illꝭ q̄ſi formica deuoꝛat̄. Qui eni Helephas dicit: mirmicoleon perijt: q̄d in btō Job ſub mirmicoleōtis noīe niſi pauoꝛē ⁊ audaciā repꝛhēdit: ac ſi ei apte dicat: Nō iniuſte ꝑcuſſus es: q̄ꝛ circa erectos timidꝰ: contra ſubditos audax fuiſti: ac ſi apte dicat: Cōtra aſtutos te foꝛmido ꝑſſit: cōtra ſimplices temeritas inflauit: ſed ꝑdā iā mirmicoleō nō hꝫ: q̄ꝛ timida vel tumida tua elatio dū vberibꝰ ꝑmit̄ ab aliena leſiōe ꝓhibet̄. Pōt etiā ſꝫ btm̄ Grego. exponi de diabolo. vñ dicit Grego. Recte leo ⁊ formica noiat̄: q̄ꝛ volatilibꝰ ſiue q̄buſlibet alijs minutꝭ aīalibꝰ formica eſt: ipſis aūt formicꝭ leo ſicut ꝑdixi. has eni q̄ſi leo deuoꝛat: ſed ab illis q̄ſi formica deuoꝛat̄: q̄ꝛ nimirū antiquꝰ hoſtis ſicut ꝯ ꝯſentiētes foꝛtis eſt ita ꝯ reſiſtētes debilis. Si ei eiꝰ ſuggeſtōibꝰ aſſēſus ꝑbet̄ q̄ſi leo tolerari nequaq̄ꝫ pōt. ſi aūt reſiſtit̄ q̄ſi formica atterit̄: alijs ḡ leo eſt: alijs formica. q̄ꝛ crudelitatē illiꝰ carnales mētes vix tolerāt: ſpūales vō īfirmitatē illiꝰ pede v̄tutis calcāt. vide etiā in formicoleon ⁊ in diabolus.
Mirmicon vel mirmin grece: latine dr̄ formica.
Mirmin grece latine dr̄ formica.
Miro onis maſ. ge. i. miratoꝛ. ⁊ deriuat̄ a miroꝛ aris. Itē miro onis. i. vnguētariꝰ: ſed tūc deriuat̄ a miron greco qḋ latine dr̄ vnguētū.
Myrobalanū. myron ꝯponit̄ cū balanū q̄ꝛ redolēs balanū: q̄ꝛ ex glāde balani odoꝛata fiat. ⁊ coꝛ. la.
Mirocopꝰ. miron cōponit̄ cū copos qḋ ē laboꝛ: ⁊ dr̄ hic mirocopꝰ pi. i. vnguētariꝰ: q̄ laboꝛat circa vnguēta faciēda vel vēdēda. Et idē dr̄ cirocopꝰ pi: a ciros quod ē manꝰ ⁊ copos laboꝛ: ⁊ coꝛ. co.
Myron grece latine dr̄ vnguētū.
Myropola. myron cōponit̄ cū pole qḋ eſt vēdere: ⁊ dr̄ hꝭ ⁊ hec miropola le: qui vel que vendit vnguēta. vñ hoc miropoliū. i. domꝰ vnguētaria vbi vēdūt̄ vnguēta. Eadē domꝰ dr̄ ⁊ ꝓpola le: a ꝓ ⁊ pole qḋ eſt vēdere: quaſi ꝓ vēdere facta. hoc etiā noīe pōt dici quelibet domꝰ ad vēdēdū aliq̄d facta. ⁊ ꝓdu. po. q̄ꝛ pole ꝓ vēdē etiā ꝓducit ꝑmam.
Miroꝛ raris ratꝰ ſum rari. i. ꝓſpicere vel laudare vel ꝓ miro habē. Et ponit̄ ſepe ꝓ cupe cū ſuis cōpoſitꝭ q̄buſdā .ſ. ꝓ ſuo ꝯñti antecedēs. Primitꝰ eni miramur: poſtea mirata cupimꝰ. A miroꝛ deriuat̄ hic ⁊ hec mirabilis ⁊ hoc le: ⁊ cōpat̄. vñ mirabilr̄ liꝰ ſime aduer. ⁊ hec mirabilitas tatis. Miroꝛ cōponit̄ vt admiroꝛ raris. i. valde mirari vel cupe: Admiroꝛ v̄tutes: miroꝛ opa. Cōmiroꝛ aris. i. ſimul mirari. Demiroꝛ aris. i. valde mirari vl̄ deoꝛſum. Et eſt depo. miroꝛ cū oībꝰ ſuis cōpoſitꝭ. ⁊ ꝓdu. hāc ſyllabā mi.
Mirotheca ce. i. vnguētoꝝ repoſitoꝛiū. ⁊ cōponit̄ a mirō ⁊ theca: ⁊ ꝓdu. the.
Myrrha arboꝛ ē que grece ſmirnia dr̄: cuiꝰ virgulta arabes exurūt vt meliꝰ exſudēt ⁊ fructificēt vt dr̄ in hiſtorijs. Itē myrra ē gūmi illiꝰ arboꝛis. ⁊ dr̄ myrra q̄ꝛ amara. vñ Iſido. Myrra ē arboꝛ arabie: altitudis q̄ncq; cubitoꝝ: ſilis ſpine: cuiꝰ gutta viridis ē ⁊ amara: vñ ⁊ nomē accepit. Et myrra gutta eiꝰ ſpōte manās ꝑcioſioꝛ ē elicita coꝛticꝭ vulnere vilioꝛ iudicat̄. Ex dictꝭ pꝫ ꝙ myrra dr̄ tā arboꝛ q̄ꝫ gutta illiꝰ.
Myrrū ri: vnguētū eſt odoꝛiferū ex myrra factū: Iuō. x. Unxit ſe de myrro optimo.
Myrtetū teti: locꝰ vbi myrtꝰ creſcit. ⁊ deriuat̄ a myrtus: ⁊ ꝓdu. penl̄. vide in myrtꝰ.
Myrteꝰ tea teū. i. de myrto exiſtens vel ad myrtū ꝑtinēs: ⁊ dr̄ a myrtus.
Myrtoſus ſa ſum: in myrtus vide.
Myrtus: a mari deriuat̄ hec myrtꝰ ti. vel myrtꝰ etiā q̄ daꝫ arboꝛ eſt que in litoꝛe maris abūdat. vñ ⁊ a grecꝭ myrene dr̄. vel dr̄ myrtꝰ q̄ꝛ mire redoleat. vñ myrtoſus ſa ſum: plenꝰ myrtis.
Miſach interꝑtat̄ gaudiū vel riſus. Idē ⁊ miſahel q̄ interꝑtat̄ populꝰ dñi.
Miſael in miſach vide.
Miſcelio onis: q̄ nouit artē miſcēdi diuerſos cibos l̄ potus. ⁊ ē maſ. ge. ⁊ deriuat̄ a miſceo ces.
Miſcelaneꝰ: a miſceo ces dr̄ miſcelaneꝰ nea neū: ⁊ miſcelanꝰ na nū in eodē ſenſu. i. mixtꝰ. vñ hꝭ miſcelaneū. i. cōmixtū ſicut cibꝰ gladiatoꝛuꝫ. vel miſcelaneū dr̄ vas in quo prādia gladiatoꝛū miſcebāt̄. vñ Iuuenalis: Ficti le ſic veniūt ad miſcelanea ludi.
Miſceo ces cui mixtū quod ad mixturā ꝑtinet. Et miſcere. i. potare vel vinū ꝑbere. Et eſt tractū inde ꝙ ātiqui miſcebāt calida frigidis ⁊ frigida calidis in calice. vñ calix dictꝰ eſt a calida potatōe: ſicut adhuc nos miſcemus aquā vino vel ecōuerſo. ⁊ hinc mixtim aduerbiū. Miſceo cōponit̄ vt admiſceo ces cui. vñ admixtū ⁊ admiſcuꝰ cua cuū. i. cōmixtꝰ. Cōmiſceo ces cui. i. ſil̄ miſcē. vñ cōmixtū: ⁊ cōmiſcuꝰ cua cuū. i. cōmixtꝰ. vñ hꝭ cōmixtura re. Immiſceo ces cui. vñ immixtū: ⁊ immiſcuus cua cuū. Permiſceo ces cui. vñ ꝑmixtū: ⁊ ꝑmiſcuꝰ cua cuuꝫ. Promiſceo ces cui. i. ꝓcul vel ante vel ꝓ aliquo miſcere. vñ ꝓmixtim: ⁊ ꝓmiſcuꝰ cua cuū: vt lepꝰ eſt promiſcui gene. Remiſceo ces cui. Intermiſceo ces. Miſceo ⁊ eiꝰ cōpoſita faciūt ꝑteritū in ſcui: ⁊ ſupinū ī ctū: ⁊ oīa ſunt actiua. Scdm̄ vō aliā ſignificatōeꝫ ſm quā ꝑtinēt ad potatōem vel adminiſtratiōem vini neu. ſunt ſm hug. In vicio cis dicit etiā hug. ꝙ cōmixtio ꝓnū

ciatˀ in ſono de t: qꝛ x precedit t. Et iſta ē opinio cōmunior. Quidā tñ dicūt ꝙ miſceo ces facit miſtū per ſ: et videtˀ hoc habere a pſcia. q dicit in .xi. li. in tractatu de pticipio: X quoqꝫ antecedēte vnū inuenio in tus: vt a textu textꝰ. Sed pōt dici ꝙ pſcia. intelligit de verbis q hñt x in pterito pfecto.

Miſellꝰ la lū dimi. puꝰ miſer. vñ miſellulꝰ la luz filr dimi. penul. correpta.

Miſer ra rū dˀ a mitto tis ſm vocē: ſed ſm ſignificatōem miſer deriuatˀ ab amitto. ꝑꝑe quidē miſer dˀ qui oēm felicitatē amiſit. miſer etiā dˀ triſtis. ꝙ aūt dˀ miſer q ſi minꝰ ſeruans etymologia eſt. Et cōparatˀ miſer ſerior rimꝰ. vnde miſere rius rime aduerbiū: ⁊ hec miſeria rie erūna vbi nulla eſt felicitas. ⁊ formatˀ miſerrimꝰ a miſer addita rimus.

Miſeratio onis in miſericors eſt.

Miſereor: a miſer dˀ miſereor reris miſertꝰ ſum. Et eſt miſereri ſup miſeriā alicuiꝰ cōdolere ⁊ cōpati. Et cōſtruitˀ cū gtō ⁊ dtō qñqꝫ: ſed raro cū actō in eodē ſenſu. ⁊ miſereo res quod antiquitꝰ fuit in vſu ⁊ nō habebat pteritū. vñ miſeret ⁊ miſeretˀ īpſonalia. Miſeret cōſtruitˀ actō ⁊ gtō: vt miſeret me tui. Silr etiā cōſtruitˀ miſeretˀ vt me miſeretˀ tui: ⁊ me miſertū ē tui. Et nota ꝙ miſereo in eodē ſenſu ⁊ in eodem modo cōſtruebatˀ quo miſereor ſm hug. Et ſcias ꝙ iſta qnqꝫ verba impſonalia cōſtruūtˀ cū actō ⁊ gtō: Penitet ⁊ tedet miſeret pudet ⁊ piget: iſta Accuſatiuis iūgūtˀ cū gtis. Sed quādo ponūtˀ cū infinitiuis requirūt tñ accuſatiuū: vt penitet me peccare: tñ iſta duo miſeret ⁊ tedet nō hñt pteritū ſed tñ ſuppletōem: vt miſeret miſerebat miſtuz tui: tedet tedebat teſū eſt. ⁊ cōſtruitˀ cū vtroqꝫ caſu ſm pſcia. trāſitiue: qꝛ exponit ſic: Penitet me peccati. i. penitētia pcti hꝫ me. Quidā tñ dicūt ꝙ cōſtruitˀ cū actō ex vi cauſe mālis: ⁊ claudūt ī ſe ſuppoſitū: vt pudet me tui. i. pudor tui habꝫ me: hoc eſt de te. Dicūt etiā ꝙ iſta qnqꝫ vba īpſonalia nō adiūgūtˀ cū infinitis niſi imperſonalr. ⁊ rō eſt: qꝛ ille infinitiuꝰ ponitˀ loco gti: vt penitet me peccare. i. pcti: ⁊ iō nō pōt ſupponē vbo pſonali. ⁊ hec fuit opio magiſtri ⁊ bñ. vide in peniteo.

Miſereſco ſcis inchoa. de miſereo res.

Miſericors. cor cōponitˀ cū miſerū vel potiꝰ miſerās: ⁊ dˀ hic ⁊ hec ⁊ hoc miſericors dis: a cōpatiēdo aliene miſerie dictꝰ: quaſi miſeꝝ vel miſerās cor hñs ſup aliquē afflictū cōpatiēdo. vñ miſicorditˀ aduer. ⁊ hec miſicordia die: qꝛ miſeꝝ vel miſerās facit cor dolētis aliena miſia. et differt a miſatōe: qꝛ hñ velle mia eſt: ⁊ hñ facē miſationis. eſt enī miſatio mie actio: qa mia tñ affectꝰ cordis eſt quo cōpellimur vt miſerꝫ ſubueniamꝰ vel cōpatimur ſi ſuccurrē non valeamus: ſed miſatio ex opere cōprobatˀ. vide in pius vbi ponitˀ dria inter miſericordiam ⁊ pietatē.

Miſeror raris ratꝰ tū a miſer vel miſereor dˀ. ⁊ eſt miſerari idē qđ miſereri: ſed miſereri tñ cordis eſt ⁊ ſi ſubuenire nō poſſumꝰ: ſꝫ miſerari ex ope ꝓbatˀ. ⁊ cōſtruitˀ cū actō: vt miſeor te. i. ſignū ⁊ opꝰ mie tibi exhibeo. vñ hic ⁊ hec miſabilis ⁊ hoc le: dignꝰ miſatōe quaſi mie vel miſerie habilis. vnde miſerabilitˀ aduerbiū: ⁊ hec miſerabilitas tatis.

Miſerrimꝰ ma mū in miſer vide.

Miſſa: a mitto tis dˀ hic miſſus ſi. i. nūcius: ⁊ hec miſſa ſe . i. nūcia. ⁊ hic in eccłia dˀ miſſa: qꝛ preces nrās ferat ⁊ mittat ad deū: ſed miſſa dˀ ꝑꝑe in tpe ſacrificij qñ cathecumini foras mittūtˀ clamante leuita. Siqs remāſerit cathecuminꝰ exeat foras: ⁊ inde miſſa: qꝛ ſacmētis altaris intereſſe nō pñt: qꝛ nōdū regenerati noſcūtˀ. Sed pōt qri an ſacerdos ples miſſas dicē poſſit ī die. Ad hoc dico ꝙ hō nō debet pluries ī die cōmunicare vt ſaltē qͣtū ad vnū diē repſentetˀ vnitas dñice paſſionis ⁊ vt qͣtū ad aliqđ reuerētia ſacmento exhibeatˀ ſel' tñ ſumēdo: ſacerdos tñ ē qſi pſona publica: ⁊ iō oꝫ ꝙ nō ſolū ꝑ ſe ſed ꝑ alijs etiā celebret: ⁊ iō neceſſitate cogēte poſſet pluries celebrare in die. ſi aūt neceſſitas non cogat ſm ꝙ dˀ de cōſe. diſti. i. ſufficiat ſacerdoti ſel' in die miſſam celebrare: qꝛ chriſtꝰ ſel' paſſus ē ⁊ totū mūdū redemit. Sex aūt caſus excipiūtˀ in qbꝰ ſacerdos pōt pluries miſſam ī die celebrare. Unꝰ in die natalis dñi in quo pōt cātare tres: in alijs vō diebꝰ pōt cātare duas in ſequētibꝰ caſibꝰ: vnā ꝑ dfunctꝭ: ⁊ aliā de die ſi neceſſe fuerit. Itē ꝑꝑt neceſſitatē pegrinoꝝ ⁊ hoſpitū cōmeantiū ⁊ infirmoꝝ: ⁊ forte pp neceſſitatē nuptiarū vbi tēpꝰ laberetˀ: ita tñ ꝙ nunqͣ celebret vltra duas ꝑꝑt aliquā neceſſitatē: nec aliqua cā adulatōis vl' cupiditatis: quia tūc peccaret gͥuiter. vñ vſus: Una dies miſſam tñmodo poſtulat vnā. Excipitˀ defunctꝰ certe cū pegrino. Infirmꝰ cōmeās dñi natalis ⁊ hoſpes. Et mlr nubēs qum tempꝰ labitˀ illi. Tres vult natalis: niſi binas ceta querūt. Cōſueuit etiā qri vtrū degdatꝰ poſſit celebrare miſſam. Ad hoc dicēdū eſt ſm theologos ⁊ vͥitatē ꝙ etiā degradatꝰ quia ordinē nō amittit poteſtatē cōſecrādi retinet: ſed ius conſecrādi ſibi aufertˀ: ⁊ iō ſi cōſecrat peccat mortalitˀ: tñ cōſecratū eſt. Et ſi dicas: ſacerdos a ptāte epi accipit poſſe cōſecrare g quādo ab epō degradatˀ videtˀ hoc poſſe amittē. Dico ꝙ eps nō dedit ordinē ſed deꝰ p miſteriū epi: ⁊ deꝰ poſſet auferre ſed nō eps: quia nō eſt cōſtitutꝰ miſter auferēdi ordinē ſicut cōferēdi: qꝛ ꝑpter efficaciā cōſecratōis debet eſſe ordo ppetuus. Itē ſcias ꝙ de miſſa poſſumꝰ loqui duplr: aut quātū ad id quod eſt eſſentiale in ea. ſ. corpus chriſti: ⁊ ſic a quocūqꝫ dicatˀ bona eſt equaliter: quia opꝰ opatū equalitˀ bonū eſt ⁊ vͥtuoſum. vel quātū ad id quod annexū eſt ſacramēto ⁊ qſi ſerariū: ⁊ ſic miſſa boni ſacerdotis eſt melior qͣ miſſa mali: quia nō ſolū habet efficaciā ex ope opato: ſed ex ope opante: ⁊ ideo ceteris paribꝰ meliꝰ eſt audire miſſam boni ſacerdotis qͣ mali. Itē nota ꝙ interdicitˀ ſacerdoti leproſo ne celebret publice corā populo pp horrorē: tamē in ſecreto bene pōt ex deuotōe celebrare: niſi ſit adeo corruptꝰ ꝙ miniſteriū ſine piculo explē nō poſſit: leproſus tamē ad ſacerdotiū ꝑmoueri non debet. Poteſt etiā queri an fornicarij ⁊ excōmunicati ⁊ heretici ſacerdotes poſſūt hoc ſacramētū diſpēſare: ⁊ an debeat eiꝰ diſpēſatio a ſubditis recipi. Ad hoc dicūt doctores: ꝙ ſi aliquis cum peccato ad ſacramētum euchariſtie accedat: magis cedit ei in nocumētū qͣ in profectū. Quicūqꝫ aūt cōtra ordinatōem eccleſie accedit p inobediētiā: peccat. Simoniaci vō ⁊ ſciſmatici ⁊ excōmunicati ex ſtatu eccleſie a diſpēſatiōe huiꝰ ſacramēti ſunt ſuſpēſi: quia ſunt extra vnitatē eccleſie in qua ſacramēta conferuntˀ. Et ſimilitˀ interdictū eſt concubinarijs ſacerdotibus ꝑpter ſpūalitatē maxime que in hoc ſacramēto requiritˀ. vnde canon dicit di. xxxij. Nullꝰ audiat miſſam ſacerdotis quē ſcit indubitantˀ concubinā habē. vnde ſi aliquiſ ab aliquo pdictoꝝ ſacramētū ſuſcipiat peccat: ⁊ ſic grām non cōſequitˀ: tamē differt a fornicarijs ⁊ alijs pdictꝭ: quia alijs nō debet homo cōmunicare in diuinis ſciēter quātūcūqꝫ ſint occulti: ſed cōcubinarij ſacerdotes nō ſūt vitandi niſi ſint notorij. Et dicūtˀ notorij tribꝰ modis: vl'

ꝑ sniam qꝫ coniūcti sunt: vel ꝑ confessionē ī iure factā vel ꝑ rei euidētiā.ſ.qñ est ita manifestū ꝙ nulla potest tergiuerſatiōe celari. Ab alijs aūt peccatorib⁹ licet ſacrāmēta recipe. De notorio tamē pleni⁹ dicaꝫ in notorio. Itē vide in cōmunio.

Miſſalis: a miſſa deriuaꝫ hic ꝛ hec miſſalis ꝛ hꝫ le: ad miſſam ꝑtinēs: ꝛ hoc miſſale lis ꝑ quodaꝫ libro vbi continetꝫ myſteriū miſſe. ꝛ ꝑdu. ſa.

Miſſatic⁹: a miſſo ſas dꝫ miſſatic⁹ ca cū penl. correp. qui freqñt mittitꝫ: ꝛ hic miſſatic⁹.i. nunci⁹: ꝛ hec miſſatica .i. nūcia: ꝛ hꝫ miſſaticū.i. nūciuꝫ: qꝺ ꝑ miſſaticū mandamus. Itē inuenitꝫ hic miſſatic⁹ tici: qui frequentꝫ canit miſſam: ꝛ tūc deriuaꝫ a miſſa.

Miſſia: a meſſis deriuaꝫ hec miſſia ſie quedā ꝓuincia: qſi meſſia sic dicta a meſſiū ꝓuētu. vnde ꝛ eā veteres cereris horreū appellabant. ꝛ inde miſſi⁹ ſia ſiū: ꝛ cor. ſi.

Miſſilis: a mitto tis dꝫ hic ꝛ hec miſſilis ꝛ hoc le: ad mittendū habilis. vnde ꝛ quoddaꝫ iaculū hoc miſſile dꝫ: ꝛ corr. penul. Prudētius: Miſſile de multis q̄ fruſtra miſerat vnū.

Miſſici⁹ cia ciū: ad mittēduꝫ apt⁹ vel qui militiā exhibet. ꝛ dꝫ a mitto tis.

Miſſito tas penl. corr. in miſſo ſas vide.

Miſſo ſas.i. frequēter mittē: ꝛ eſt frequē. de mitto tis miſi miſſum ſu u cōuerſa in o: a quo miſſito tas aliō frequēta.i. frequēter mittere. vñ Macrobi⁹: Placentas mutuo miſſitāt. Itē inuenitꝫ miſſo ſas ſaui.i. miſſaꝫ canere: ꝛ tūc deriuaꝫ a miſſa: a quo miſſito tas frequē. .i. frequentꝫ miſſam canē.

Miſſoriū rij: conca modica, vbi aliqd liquoris immittitꝫ. ꝛ dicitꝫ a mitto tis.

Myſta ſte cōis ge.i. ſecretari⁹ vel myſterij auctor. ꝛ dicitꝫ a myſtis greco quod latine dꝫ myſteriū.

Myſteriū: a myſtis vel myſticē grece quod latine dicitꝫ ſecretū dꝫ hꝫ myſteriū rij.i. ſecretū diuinū ꝛ figuratiuuꝫ ſeu occultū. vñ myſtic⁹ ca cū.i. ſacer diuin⁹ occultus ꝛ figuratiu⁹: quia in ſe ſecretā ꝛ recōditā habeat intelligentiā.ſ. qum aliud dꝫ: ꝛ aliud intelligitꝫ: ꝛ hoc myſteriū rij.i. ſacramētū ſacrū vel abſcōditū vel ꝑfiguratio occulta vel occultū ſecretū: qa ſecretā ꝛ recōditā habꝫ diſputatōem ꝛ intelligētiā. Et differt a miniſteriū: qa miniſteriū in tpalib⁹ attēditꝫ: ſed myſteriū in ſpūalibus vt fuit īcarnatio Ieſu chriſti: ꝛ ſicut ē ꝯſecratio panis ꝛ vini in altari ꝛ ſilia que ſecretā ī ſe cōtinēt ītelligentiā, ꝓpe myſteria dicūtꝫ. vñ aplꝰs.i. ad corin. xi. Ecce myſteriū vobis dico: Oēs quidē reſurgem⁹: ſed nō omēs īmutabimur. Et ſcias ꝙ ꝓducitꝫ e in myſteriū. vñ dicit magiſter ꝛ bñ: E ante riū debet corripi: vt miſteriū phi lateriū: tñ myſteriū ꝓducitꝫ. vñ Hora. Pādim⁹ īterduꝫ doctis myſteria regū. Sed corripitꝫ in lib. ſacrificioruꝫ: Myſteriū fertꝫ precinuiſſe cruci: ſed hꝫ ꝓpter neceſſitatem metri accidit.

Myſtic⁹ ca cū penl. cor. in myſteriū exponitꝫ.

Myſtis vel myſticen grece: latine dꝫ ſecretū.

Myſtrū: a myſtis dꝫ hꝫ myſtrū ſtri.i. latēs odiū.

Miteo tes tui: eē vel fieri mitē. vñ miteſco ſcis inchoatī. ꝛ deriuaꝫ a miteo tes: ꝛ ꝑdu. mi.

Mitia tie.i. māſuetudo. Itē mitia ē plurale neutrū de mitis. vide in mitis.

Mitifico: a mitis ꝛ facio cōponitꝫ mitifico cas.i. miteꝫ facio. Et mitigo in eodē ſenſu dꝫ.ſ. mollire temperare vł humiliare. ꝛ cor. fi.

Mitigo gas gaui gare.i. mollire tꝑare humiliare. ꝛ videtꝫ eē ſimplex. ꝙ aūt dꝫ mitigo qſi mitē ago poti⁹ eſt ety. ꝙ cōpō. Et cōponitꝫ vt demitigo gas.i. demulcē vł ꝑcutere: ꝛ cor. penl. ꝛ pōt deriuari mitigo a mitis.

Mitilena ne quidā locus de quo habetꝫ ī act. apoſtolorū xxviij. ꝛ ꝑdu. penl. vnde in aurora: Poſt tātas clades nos inſula que mitilena.

Mitis: a mollis deriuaꝫ hic ꝛ hec mitis ꝛ hoc te.i. humilꝫ mollis benign⁹ nō dur⁹ ꝛ maturus. vnde dicūtꝫ poma mitia matura ꝛ mollia. Et cōparaꝫ mitis tior ſim⁹. vñ mititer ſed non eſt in vſu tius ſime aduer. ꝛ hec mitia tie.i. māſuetudo: quod in expoſitōe Haimonis ſup epiſtolas Pauli repis. Mitis cōponitꝫ vt imitis.i. nō mitis. ꝛ ꝑdu. mi. ꝛ ſcribitꝫ tñ ꝑ vnū t: ſed mittis vbū per geminū t. Ouidi⁹ de arte: Sed caret inſidijs hoīm qꝫ mitis hyrūdo. Et ſcias ꝙ mititas ꝛ māſuetudo ł mitis ꝛ māſuet⁹ idē videtꝫ eē in eēntia: ꝛ differūt in efficacia qꝫ mititas attēditꝫ in affectu. Mitis eñ vt dicit gloſa ſup illud Matth. v. ca. Beati mites qñ ip. poſ. terraꝫ. Mitis inqt eſt quē mētis aſꝑitas ſeu amaritudo nō afficit: ſed ſimplicitas ad oēm iniuriā ſuſtinēdā patiēter inſtruit. Mitis ē quē nō racor nec ira afficit ſꝫ oīa eq̄nimitꝫ ſuſtinet. māſuetudo vō attenditꝫ in effectu. vñ dicit Caſſiodor⁹ ſup pſalteriū: Māſueti qſi manu aſſueti.i. tolerātes iniurias: nō malū ꝑ malo reddentes. Et attēde ꝙ ꝑ hꝫ ꝙ dicit poſſidebūt: notaꝫ ſecuritas. ꝑ hoc aūt qꝺ ſubdit terrā: innuitꝫ eēnitas: qꝫ ecci.i. Terra aūt in eternū ſtat.

Mitos grece fabula dꝫ latine ſm Pap.

Mitra tre fe. ge.i. pilleū frigiū caput ꝑcingēs: quale eſt ornamētū capitis deuotaꝝ: ſed pilleū viroꝝ eſt: mitra feminarū. mitra etiā eſt epoꝝ. ꝛ mitra funis eſt quo medio nauis vincitꝫ.

Mitridates rex pōti dꝫ fuiſſe: ꝛ cor. penł. vñ in aurora dꝫ Anthoni⁹ marc⁹ ꝛ mitridas aurē.

Mitto tis miſi miſſum mitere.i. intromittē. ꝛ mittē.i. mādare: ſed mittim⁹ res aīatas: mādam⁹ inaīatas. ſed hec ꝓpetas ſepe cōfunditꝫ. Mitto cōponitꝫ vt admitto tis .i. peccare accipe aſſumē exlaſſare ꝛ cū quadā velocitate ꝛ agilitate equꝫ vtere vel ducē. ꝛ cōponitꝫ ex ad ꝛ mitto. Itē mitto cōponitꝫ cū a: ꝛ dꝫ amitto tis ſi ſuꝫ.i. ꝑdē. Itē cōponitꝫ cū cō: ꝛ dꝫ cōmitto tis. Itē cū circuꝫ ꝛ dꝫ circūmitto tis. Itē cū de ꝛ dꝫ demitto tis.i. deorſum mittē vel inclinare. Itē cū di ꝛ dꝫ dimitto tiſ. Itē cū e ꝛ dꝫ emitto tis.i. valde vel extra mittē. Itē cū in ꝛ intro ꝛ dꝫ īmitto tis: ꝛ ītromitto tis in eodem ſenſu: ꝛ intromittē vulgaritꝫ.i. intra mittē: qſi in rē ſe mittere. Itē cū inter ꝛ dꝫ intermitto tis.i. inter aliq̄ vł īnꝑpolatim vel interī dimittē vel relinquē. Itē cōpōitꝫ cū manus ꝛ dꝫ manumitto tis .i. manu emittē vel liberare. Itē cū ꝓ ꝛ dꝫ ꝓmitto tis. Itē cū p ꝛ dꝫ ꝑmitto tis.i. aū mitto. Itē cū ꝑter ꝛ dꝫ ꝑtermitto tis.i. deſerē vł derelinquē. Itē cū ꝑ ꝛ dꝫ ꝑmitto tis.i. cōcedē vł ꝯſentire. Iteꝫ cū ob ꝛ dꝫ omitto tis ſubtracta b.i. ꝑtermittē. Itē cūꝫ re ꝛ dꝫ remitto tis. Itē cū ſub ꝛ dꝫ ſubmitto tis.i. ſupꝑpono. Itē cum trās ꝛ dꝫ trāſmitto tis.i. vltra mittere. Mitto ꝛ ei⁹ cōpoſita faciūt ꝑteritū ī ſi: ꝛ ſupi. in ſuꝫ. et oīa ſūt actiua ꝑter cōmitto ꝛ admitto ꝑ peccare ł exlaſſare: ꝛ ꝑter dimitto ꝛ remitto ꝑ pcē q̄ ſūt neu. ꝛ oīa gemināt t: ꝛ ī ꝑterito ſcribūtꝫ ꝑ vnū s: ſꝫ ī ſupi. ꝑ duo s: vt miſi miſſū. A mitto tis dꝫ miſſo ſas frequēta. a quo miſſito tas aliud frequē.i. freqnter mittē. inuenitꝫ etiaꝫ mittito tas.i. freqnter mittē. Nota hꝫ ꝙ mitto ꝛ deſtino ꝛ vba q̄ ad miſſionē ꝑtinēt recipiētia p⁹ ſe actūꝫ ſi ille actūs deſigt rē rōnalē: recipiūt aliū actūꝫ mediāte ꝑpōe ad: vt mitto nūciū meū ad te. Si vō actūs ille

qui a vbo regiť notat aliā rē ꝙ̄ rōnalē: tūc vbū nō re/
git aliū actīū ſed dtīū: vt mitto tibi cētū ſolidos: vt dixi
in tertia pte vbi egi de regimie in ca. de actō.
Mitus: a mitis diciť hic mitus miti. i. fabula iocoſa ⁊ rela
tu dulcis.
Mixtus ta tū: in miſceo ces eſt.

M ante N

Mna mne pondus eſt. Et eſt nomē grecū: ⁊ quādoqꝫ po
nitur pro obulo. Inueniť etiam impatiuū de no nas:
ſed tunc ſcribiť ſine m. vnde verſus: Si vis mnā vir na
dabit tibi nātl in ir mna. Et vt dicūt mna duas libras
⁊ ſemis appēdit.

M ante O

Moab ⁊ Amon filij Loth: a quib⁹ moabite ⁊ amonite di
cti ſunt. ⁊ acuiť in fine moab.
Moderatus: a moderoꝛ raris dř moderat⁹ ta tū nomē. i.
tpatus. ⁊ cōparať moderat⁹ tioꝛ ſimus. vnde modera
te ti⁹ſime aduer. ⁊ eſt moderat⁹ qui nec pl⁹ nec minus
facit ꝙ̄ debeat. Et ↄponiť vt immoderat⁹ ta tū: q̇ plus
vel min⁹ facit: ⁊ ſilr cōparať.
Modernus: a mod⁹ dř modern⁹ na nū. i. iſti⁹ tpis. ⁊ cōpa/
rať modern⁹ nioꝛ ſimus. vñ moderne ni⁹ſime aduer. et
hec modernitas tatis.
Moderoꝛ: a mod⁹ dř moderoꝛ rar/ rat⁹ ſum rari. i. regere ł
gubernare: ⁊ in eodē ſenſu conſtruiť cū dtō ⁊ actō. vñ
hic moderatoꝛ toris: ⁊ hͦ moderatio onis: ⁊ hic ⁊ hec
moderabilis ⁊ hͦ le. vñ moderabilr aduer. ⁊ hͦ modera
mē minis: ⁊ hͦ moderamētū mēti: ⁊ moderatī aduer: ⁊
moderāter aduer. ⁊ coꝛ. de moderoꝛ.
Modeſtus: a mod⁹ dř modeſt⁹ ſta ſtū. i. tpat⁹ ⁊ diſcretus:
nec pl⁹ q̄cq̄ꝫ nec min⁹ agēs nec etiā iraſcēs: ⁊ cōparať
modeſt⁹ ſtioꝛ ſim⁹. vnde modeſte ſtius ſime aduerbiū
⁊ hec modeſtia ſtie. modeſtia eſt in facto: ſed mod⁹ in
dicto vel cōcupiſcētia.
Modicus: a mod⁹ deriuať modic⁹ ca cū. i. rationalis men
ſurat⁹ vel moderatus: ⁊ modicus. i. puus: ſed impꝛope
⁊ abuſiue dř. vñ modice aduerbiū: ⁊ hec modicitas ta
tis: ⁊ modico cas. i. tpare vel modificare. ꝙ aūt dř mo
dic⁹ quaſi modū capiēs vel quaſi modi cuſtos ety. eſt.
Et cōponiť vt immodic⁹ ca cū. i. intpat⁹ vel imēſurat⁹.
⁊ coꝛripit pdicta di.
Modifico: a mod⁹ ⁊ facio cōponiť modifico cas caui ca.
re. i. tpare vel alicui⁹ modi facere. vñ modificus ca cuꝫ
⁊ coꝛripit fi.
Modiol⁹ li dimi. paru⁹ modi⁹ ſm hug. Diciť etiā modio/
lus penul. coꝛꝛe. illud groſſum lignū in rota per quod
caput axis immittiť in quo radij ī circuitu infixi ſunt:
⁊ diciť tūc modiolus a modio: quia in modum modij
capax eſt ⁊ cōcauus.
Modius: a mod⁹ dř hic modi⁹ dij: q̄a ſit in ſuo modo pfe
ctus: ⁊ eſt mēſura libraꝝ quadragita quattuoꝛ ⁊ ſexta
rioꝝ vigitiduoꝝ: cui⁹ numeri cauſa inde tracta ē: q̄a
in pncipio de⁹ vigitiduo opa fecit. Naꝫ pma die ſeptē
opa fecit. ſ. māꝫ infoꝛmē: angelos: lucē: ſupioꝛes celos
terrā: aquā: ⁊ aerē. Secūda die firmamētū ſolū. Ter/
tia die quattuoꝛ. ſ. maria: ſemina: ſationes: ⁊ plātaria.
Quarta die ſolē: lunā: ⁊ ſtellas. Quīta die tria. ſ. piſces
⁊ reptilia aquarū ⁊ volatilia. Sexta aūt die q̄ttuoꝛ. ſ.
beſtias: pecudes: reptilia terre: ⁊ hoīeꝫ: ⁊ facta ſunt oīa
vigitiduo genera in ſex diebus: ⁊ vigitidue gnātiones
ſunt ab Adā vſqꝫ ad Jacob: ex cui⁹ ſemīe nata eſt oīs
gens iſrł: ⁊ vigitiduo libꝛi veteris teſta. vſqꝫ ad heſter:
⁊ vigītiduo ſunt lraꝝ elemēta quib⁹ ↄſtat diuine legi
doctrina. His igiť exēplis modi⁹ vigitiduoꝝ ſextarioꝝ
a moyſe ſm ſacre legis doctrinā effect⁹ eſt: ⁊ quāuiſ di
uerſe gētes huic mēſure pōd⁹ vel adijciāt ignoꝛārent vł
detrahāt: tñ apud hebꝛeos cōſtitutōe diuina tali rōne
ſuať. Itē modi⁹ eſt cui arboꝛ nauis inſiſtit ob ſilitudi
nē mēſuralis vaſis ſic dictus.
Modo aduer. in mod⁹ vide.
Moduloꝛ: a modul⁹ q̄d eſt cāt⁹ dř moduloꝛ laris tus ſuꝫ
lari. i. cātare vel dulciter melodias facē. inueniť etiam
modulo las in eodē ſenſu. vñ hͦ modulamē mīs: cāta/
tio dulcis ⁊ mellica: ⁊ modulās tis oīs ge. vñ modulā
ter aduer. ⁊ hec modulātia tie.
Modulus: a mod⁹ deriuať hͦ modul⁹ li dimi. pu⁹ modus.
vñ hic modul⁹ li. i. trop⁹ vel cāt⁹ qui pciniť in pncipio
miſſe vel matutini vel veſpaꝝ. ⁊ coꝛ. du.
Modus di. i. termin⁹ finis mēſura maneries conditio vel
tpamētū. Et poniť dtūs ⁊ abltūs iſti⁹ noīs. ſ. modo ad/
uerbialiter p nūc vel aliq̄n vł paulo ante vł tm̄modo.
Et cōponiť vt amodo. i. deīceps: tm̄modo: ſolūmodo:
⁊ poſtmodū. i. poſtea: ⁊ admodū. i. valde. Itē iſte gtūs
modi ↄponiť vt iſtiuſmodi: illiuſmodi: aliuſmodi: hu/
iuſmodi: huiuſcemodi: noīa indeclinabilia ⁊ oīs gene.
De hͦ pleni⁹ dixi in tertia pte in ca. de figura cōpoſita
noīs. Mod⁹ etiā eſt accidēs vbi: ⁊ ſꝫ hͦ ſunt q̄nqꝫ mo/
di. ſ. indicatiu⁹: impatiu⁹: optatiu⁹: ſubiūctiu⁹: ⁊ infini/
tiu⁹. Quot aūt tpa hꝫ q̇libet mod⁹ dixi ſupi⁹ in tˀtia pte
in tractatu vboꝝ vbi egi de modis vboꝝ. Utrū auteꝫ
quō nullomodo vllomodo quodāmodo ſint vna ps
vel due: ſupra determinaui in ſecūda pte vbi egi de ac
cētu aduerbij: in ca. de cōpoſitis a modo.
Moys grece latine dř aqua. ⁊ acuiť in fine.
Moyſaic⁹ ca cū: res moyſi ł ad moyſen ptinēs: penł. coꝛ.
⁊ dř a moyſes: ⁊ taceť y in pnūciatiōe lꝫ ſcribať.
Moyſes: a moys q̄d eſt aqua dř hic moyſes ſi. i. aquatic⁹
q̄a in aqua fuit inuēt⁹ ⁊ ex aqua ſumpt⁹. vnde moyſes
interprať ſumpt⁹ ex aqua. inuenit eni eū ad ripā fluuij
expoſitū filia pharaonis: quē colligēs adoptauit ſibi
⁊ vocauit eū moyſen: q̄a de aqua ſumpſiſſet eū. Et vi/
deť quibuſdā ꝙ ſit nomē cōpoſitū a moys ⁊ ieſus q̄d
eſt ſaluatoꝛ: qꝛ ſaluat⁹ fuit ex aqua: ⁊ coꝛ. penł. vñ ī au/
roꝛa dř: Q̄d petis o moyſes viuēti nō dať vlli. Sed de
ſyllaba vltima pōt dubitari an acuať. Dicūt q̄dā ꝙ ñ
debet acui quꝫ ſit declinabile: ſic nec vlixes vlixis. Alij
dicūt ꝙ debet in fine acui: ⁊ hͦ vſus maxie lōbardoꝝ
appꝛobat. Et ſcias ꝙ ſepe inueniť achilli p achillis: et
moyſi p moyſis in gtō p apocopā.
Mola: a molo lis dř hec mola le: vbi ferrū moliť ⁊ acuiť
⁊ mola le puls ex farina aqua ⁊ ſale qua oliꝫ victime
inter coꝛnua pfūdebāť: ⁊ ſi patiētes erāt bone erāt: ⁊ ſi
recalcitrabāt male erāt ⁊ reijciebāť. vñ Jeſus chꝛiſtus
fuit bona victima: qꝛ nō recalcitrauit: ſꝫ quaſi ouis nō
apiēs os ſuū duct⁹ eſt ad occiſionē. ⁊ inde cōponiť im/
molo las. i. ſacrifico. Item a molo lis hec mola le: vbi
frumētū teriť: vel dř mola quaſi mala a malon. i. a ro
tūditate ſui. Mola aſinaria dř qꝛ cū ea molit aſin⁹: qꝛ
in quibuſdā molēdinis aſin⁹ voluit rotā cuꝫ mola: vel
mola aſinaria dř grauis ⁊ pōderoſa ſarcina qꝛ onerat
aſinū. ⁊ coꝛ. mo. vide in moles.
Molaris: a mola deriuať hic ⁊ hec molarł ⁊ hͦ re: ad molā
ptinēs: ⁊ hic molaris lapis mole vł vnde fiūt mole vł
magn⁹ ad modū mole: ⁊ hic molaris dens maxillaris
qꝛ cibū illis dētib⁹ quaſi mola molim⁹.
Molēdinū: a molo lis dř hͦ molēdinū ni. vñ hͦ molēdina

rius rij: ꝛ hec molēdinaria rie.

Moles lis fe.ge.i. difficultas magnitudo ł magnū pōd⁹. ꝛ ꝓdu.ꝑmā: ſꝫ molo liſ ꝛ mola le coꝛ.mo.vñ vſuſ: Que frumēta molit mola fit: moles tibi pōd⁹. Nō leuitate mole ſed aqua currit rota mole.

Moleſt⁹: a moles dr̄ moleſt⁹ta tū.i.eger triſtis ł turbat⁹: quaſi a mole turbatōis ſic dict⁹. ꝛ moleſt⁹ etiā dr̄ moleſtiā inferēs ł inq̄etās: ꝛ cōpaꝛ̄ moleſt⁹tioꝛ ſimus.vñ moleſte ti⁹ſime aduer. ꝛ hec moleſtia tie: ꝛ hinc moleſtioſus ſa ſum.i.moleſtiā inferēs.vñ moleſto tas taui tare.i.moleſtū ł moleſtiā facē ł inq̄nare. ꝛ eſt actiuū.

Molimē: a molioꝛ ris dr̄ h̄ molimē nis.i.conamē. Pōt etiā habē ſignificatōes de molioꝛ. ꝛ ꝓdu.li.

Molimētū: a molioꝛ liri dr̄ h̄ molimētuꝫ ti.i.conamē.

Molioꝛ: a moles deriuaꝛ̄ molioꝛ liris lit⁹ſum liri.i.cū difficultate conari: ꝛ dr̄ ꝓpe de magnis rebus. vł moliri .i.machinari parare fabricare excogitare diſponē vel cū difficultate vel ingenioſe aliq̄d facere. Molioꝛ cōponiꝛ̄ cū a ꝛ dr̄ amolioꝛ ris.i.remouere vel auertē. Itē cōponiꝛ̄ vt demolioꝛ ris: emolioꝛ ris.i. valde vel extra moliri. ꝛ eſt deponē. molioꝛ: ꝛ ꝓdu.ꝑmā: ſcribiꝛ̄ tñ per vnū l. Lucan⁹ in.v. Hen q̄ntū foꝛtuna humeris iā pondere feſſis. Amoliꝛ̄ on⁹ ꝛc̄.

Molitoꝛ: a molioꝛ ris dr̄ hic molitoꝛ toꝛis artifex ł fabricatoꝛ. ꝛ ꝓducit li. Ouidius in.x.meta. Primeq̄ ratis molitoꝛ Jaſon.

Molleo: a mollio lis dr̄ molleo les lui lere.i. eſſe vel fieri mollē. Et cōponiꝛ̄ vt emolleo les: ꝛ hinc molleſco ſcis inchoa. ꝛ emolleſco ſcis inchoa. Remolleo les.i.iterū mollē: ꝛ inde remolleſco ſcis: ꝛ ſcribūꝛ̄ ꝑ geminū l.

Molleſtra ſtre pellis ouina: a mollis lis dr̄ q̄ꝛ fit mollis.

Mollicia cie in mollicies vide.

Mollicies: a mollis dr̄ hec mollicia cie: ꝛ h̄ mollicies ciei in eodem ſenſu.

Molliculus: a mollis dr̄ mollicul⁹la lū: aliquātulū mollis. ꝛ coꝛꝛ.penultimā.

Mollifico: a mollis ꝛ facio cōponiꝛ̄ mollifico cas caui.i. mollē facio. ꝛ eſt verbū actiuū: ꝛ coꝛ.mi.

Mollio liui litū lire.i.tpare mitigare blādire eneruare vł mollē reddere: Job.xxiij. De⁹ molliuit coꝛ meū. vnde mollito tas frequē.penł.ꝓdu. Mollio cōponiꝛ̄ vt cōmollio lis.i.ſił mollire. Demollio lis.i.valde ł deoꝛſuꝫ mollire ł indurare. Emollio lis.i.valde ł extra mollire Permollio liſ.i.ꝑfecte mollire. Pꝛemollio liſ.i.ꝑ alijs vel añ mollire. Remollio lis.i.iterū mollire. Submollio lis.i.ſubt⁹ ł parū mollire. Et eſt actiuū mollio cum oīb⁹ ſuis cōpoſitis ꝛ quarte cōiugatiōis.

Mollis: a mollio lis deriuaꝛ̄ hic ꝛ hec molliſ ꝛ h̄ le: q̄ꝛ vigoꝛē ſex⁹ eneruati coꝛpis dedecoꝛet: ꝛ quaſi mlr emolliatur: ꝛ cōparaꝛ̄. vnde molliter liuſ ſime aduer. Mollis cōponiꝛ̄ vt ꝑmollis q̄mollis ꝑmollis. Et inueniꝛ̄ mollis nomē ꝛ verbū: ꝛ vtrūq̄ ꝑmā ꝓducit poſitione. vñ quidā: Tu verbis mollis me blādis femina mollis.

Molo lis lui luere caret ſupi.aut facit multū vel molituꝫ penł.coꝛꝛe. Et eſt molere acuere ꝛ ꝓpe ferrū: ꝛ molere .i.terere ſicut triticū vel aliā annonā. Et molere.i.ſubagitare vł coire.vñ in li.iud. Sāſonē clauſum in carcē molere fecerūt. vbi dicit magiſter ī hiſtoꝛijs: Molere fecerūt quaſi ope ſuili eū affligētes. Hebꝛei tñ tradūt q̄ philiſtei fecerūt eū doꝛmire cū mulierib⁹ robuſtis vt ex eo pꝛolē robuſtaꝫ ſuſcipent: ꝛ eſt tracta hec ſignificatio a ꝑdicta. Qui eni coit quaſi molē ꝛ terē videtur. Molo ꝯponiꝛ̄ vt cōmolo lis.i.ſił molere. Demolo lis .i.male molere. Emolo lis.i.extra vel valde molē: Jmmolo lis.i.valde vel int⁹molere: Pꝛemolo lis.i. ꝑfecte molere vel ſubagitare. Remolo lis.i.iterū molē: Molo ꝛ ei⁹ cōpoſita faciūt ꝑteritū in lui: ꝛ carēt ſupi. ꝛ ſm̄ q̄ ꝑtinent ad actū molarū neutra ſunt: ſed ſm̄ q̄ accipiunꝛ̄ trāſitiue ꝓ terere vel ſubagitare actiua ſunt. ita dicit hug. ꝛ coꝛ.mo.vñ Hoꝛati⁹ in ſermoni. Permolere vxoꝛes nolim Ladarier inq̄t. Sed moles ꝑmā ꝓducit.vñ quidā: Que frumēta molit mola: moles fit tibi pōdus. Hic nota q̄ molo lis nō habꝫ ſupi.in freq̄nti vſu ad dñam hui⁹ noīs multū.poſſum⁹ tñ dicere molitū: ſicut volo q̄d deberet facere vultū: ſicut patet ꝑ nomen ꝑticipiale vult⁹: q̄d ſm̄ ꝑſcia.naſciꝛ̄ ab eo: ꝛ tñ ē iam in vſu volitū apud theologos.

Moloth quoddā idolū fuit.

Moloſus: a molo lis dr̄ hic moloſus ſi.i.magn⁹ canis q̄ſi ad molandū apt⁹ ſeu pat⁹: vel maloſus fuit fili⁹ Pirri: vñ dicta eſt hec moloſia quedā terra.ſ.epir⁹ ł ꝑs epiri. vñ moloſus ſa ſum: ꝛ moloſi⁹ſia ſiū: ꝛ hic moloſus ſi: quidā pes cōſtās ex trib⁹ lōgis: dict⁹ a ſaltatōe moloſoꝛū quaꝫ exercuerūt armati: ꝛ hic moloſus ſi ꝓ cane: quia optimi ꝛ magni abūdant canes. ꝛ hic moloſic⁹ca cū.i.moꝛdax vel rapax. hinc etiā videꝛ̄ dici hic moloſius quidā lapis viridis ꝛ grādis: ꝛ ꝓdu.lo.

Molucrū cri dr̄ illud cū quo mola vertiꝛ̄: ꝛ molucruꝫ.i. tumoꝛ vētris: ꝛ dr̄ a mola le.

Momē: a moueo ues dr̄ h̄ momē minis.i.momētū: taꝫ ꝓ motu q̄ꝫ ꝓ ſpacio tꝑis: ꝛ coꝛ.penł.gti.

Momentū: a moueo ues dr̄ hoc momētū ti quaſi mouimentū: quia cito ꝛ in trāſitu moueaꝛ̄ tā breue ſpaciuꝫ tꝑis. vnde ꝛ ſepe poniꝛ̄ ꝓ mutatiōe vel momēto. Momentū etiā dr̄ ſtil⁹ in quo momēta colliguntꝛ̄: q̄a cito ad modū momēti inclinaꝛ̄. Itē momētū ſtatere: Jſaie xl. dr̄ ſtil⁹ vel lingula in trāſuerſali ligno poſita ꝑ quā dinoſciꝛ̄ vtrū lances in trutina equalr̄ ponderent. Et ſcias q̄ hoꝛa eſt vigeſimaquarta pars diei naturalis: Punctū eſt quarta pars hoꝛe: momentuꝫ eſt decima pars pūcti vel quadrageſima ꝑs hoꝛe. Ex hoc patet q̄ momentū cito moueꝛ̄. A momētū deriuaꝛ̄ momentaneus nea neū: ꝛ momētari⁹ria riū.i. tranſitoꝛius: cito tranſiens: parū durans.

Monachus: a monos quod ē ſingularitas dr̄ hic monachus chi: q̄a ſingularis fit ꝛ ſolitarius: q̄a monachi a ſingularib⁹ actib⁹ ꝛ vita ſegregati: quaſi ſoli moꝛātur. Si ergo ſolitari⁹ iterp̄taꝛ̄ vocabulū monachi q̄d facit in turba q̄ ſol⁹ ē: q̄ aūt dr̄ monach⁹ q̄i vni⁹ aīe cuſtos ety.eſt. Et ſunt plura genera monachoꝛū: ſcꝫ cenobite quos in cōi viuētes poſſum⁹ appellare anachoꝛetas: ijdeꝫ ꝛ heremite. Et a monach⁹ dr̄ hec monacha che: etiā facit dtūs ꝛ abltūs ꝑlalis monachab⁹: ꝛ hic ꝛ hec monachalis ꝛ h̄ le: ꝛ hic ꝛ hec monachilis ꝛ hoc le: ꝛ monaſtic⁹ca cū. ꝛ coꝛ.mo.ꝑdicta, vide in eps.

Monalis in monas exponiꝛ̄.

Monar.i.ſtultus.

Monarcha. monos cōponiꝛ̄ cū archos q̄d eſt ꝑnceps: et dr̄ hic monarcha che.i.ꝑnceps vni⁹ ciuitatis vł ſingularis ꝑnceps.ſ. qui ſingularē poſſidet principatū ſicut Alexander apud grecos: ꝛ Juli⁹ apud romanos. vñ h̄ monarchia chie.i.ſingularis ꝑncipat⁹ vel poteſtas. Et acuiꝛ̄ penultima in monarchia.

Monarſicul⁹. moneo cōpōiꝛ̄ cū ardeo vł ardoꝛe: ꝛ dr̄ hic monarſicul⁹ li.i.ſtult⁹ vł iracūd⁹: q̄ cito moueꝛ̄ ad irā. vñ Plaut⁹: Quid tu monarſicle ꝑſumis ꝛc̄. ꝛ coꝛ.pnł.

Monas: a monos q̄d ē vnū dr̄ hec monas nadis.i. ſingularitas vł ꝑncipiū.ſ.numeri q̄ dr̄ vn⁹ vł vnitas.i.ſingu

laritas: ⁊ monalit̃ aduer. i. vnialit̃: ſingularit̃. Et ſcias ꝙ monas corripit pmã i Anticlaudiano vbi dr̃: Et mo nas nũeri de ſe parit vnica turbas. ſ; v̾ſus ille ꝓducit: Monade ſubtracta dicet̃ apocopa facta. h̾ aũt iõ ↄti git: q2 nõ bene ſcit̃ a latinis nã vocabuli greci. ſ; ſcim⁹ ꝙ deriuata a monade breuiant mo vt monachatus.

Monaſteriũ monos ↄponit̃ cũ ſterion qḋ ẽ ſtatio: ⁊ dr̃ h̾ monaſteriũ rij qĩ ſingularis ⁊ ſolitaria ſtatio: q2 ibi ha bitãtes a ſeclarib⁹ ſegregati actib⁹ ⁊ vita qĩ ſoli morãt̃ vñ monaſteriolũ li dim. ⁊ h̾ ⁊ h̾ mõaſterialis ⁊ h̾ ale.

Monedula: a moneta dr̃ hec monedula le qĩ monetula q2 qum aurũ vel aliquã monetã inuenit aufert ⁊ oc cultat: ⁊ corripit penl̃.

Moneo nes nui nitũ. ⁊ ↄponit̃ vt admoneo nes net. mo net q̃ pcipit: admonet q̃ qḋ acciderat in memorie reduc̃. Jtẽ monem⁹ futura: admonem⁹ pñtia. Jtẽ ↄponit̃ vt cõmoneo nes. i. ſimul monere. Monem⁹ miores: cõ monem⁹ pes: rogam⁹ maiores. Jtẽ ↄponit̃ vt pmoneo nes: pmoneo nes: remoneo nes: ſubmoneo nes. i. latẽ ter vel paꝝ vel p⁹ monere. Moneo actiuũ eſt cũ oĩb⁹ ſuis ↄpoſitis: ⁊ corri. hãc ſyllabã mo. Ouidius de arte: Diſce bonas artes moneo romana iuuentus.

Moneta: a moneo dr̃ h̾ moneta te: q2 monet ne q̃ fraus in metallo vel pondere fit: vnde hic monetarius rij: ⁊ monetari⁹ ria riũ: ⁊ hoc monetariũ rij: locus monete: qui etiã hoc monetũ dr̃. Jtẽ moneta dicta ẽ a Juno q2 monuit romanos per anſerẽ. vnde Lucanus: Nu mina caſtrenſis miſcebis flãma monete.

Monialis. a monas dicit̃ hec monialis lis ꝓdu. penl̃. i. monacha: vnde hic ⁊ hec monialis ⁊ hoc moniale. Et componit̃ vt ſanctimonialis.

Monibilis: a moneo nes dr̃ hic ⁊ hec monibilis ⁊ hoc le quod cito monet̃: ⁊ corripit bi.

Monile: a munio nis dr̃ h̾ monile lis: qḋdã ornamẽtum pectoris mulieris: q2 muniat pect⁹ mulieꝝ ne leccatores manũ poſſint mittẽ i ſinũ ei⁹. vel dr̃ monile a moneo: q2 moneat caſtitatẽ. monet. n. videtes illã eſſe mari to copulatã: ⁊ ampli⁹ nõ debere ab alio tãgi. olim enĩ nõ ſolebãt monilia niſi maritate deferre. vel dr̃ moni le a munere: q2 ꝓ munẽ ſolebat dari. h̾ etiã ſerpẽtũ dr̃ q2 ↄſtat ex amphoruſis q̃buſdã aureis ⁊ varijs gẽmis in modũ tracture ſerpẽtis. Plerũq3 etiã p monile oĩa ornamẽta mulieꝝ ſignant̃: q̃cũq3 illis ꝓ munere dant̃ ⁊ ꝓducit ni monile: vide verſus in torques.

Monimen niminis cor. penl̃. tã nti q̃3 gti. vñ Greciſmus: Momentũ dicas tẽpus: monimen monimentũ. vide in monimentũ.

Monimentũ: a moneo nes dr̃ hoc monimen minis: ⁊ h̾ monimentũ ti: per quod ad aliqḋ monemur: ⁊ nobis aliqḋ reducit̃ ad memoriã. vnde hiſtorie dicũt̃ moni menta: q2 pterita nos monẽt ⁊ ad memoriã reducũt: ⁊ etiã indicia amoris. ſ. q̃ nobis relinquũt̃ i ſignũ amo ris ⁊ memoriã monimẽta dicũt̃: ⁊ dr̃ hoc monimẽtũ quaſi monens mentẽ: ⁊ eſt etymo.

Monitorium: a moneo nes dr̃ hoc monitoriũ torij: loc⁹ monendi: ſicut ſchola vbi diſcipulos docemus ⁊ mo nemus. Jnuenit̃ etiã monitoriũ ꝓ monimen.

Monocentaurus: a monos qḋ eſt vnũ ⁊ centaur⁹ dr̃ hic monocentaur⁹ ri: monſtꝝ caput habẽs Jouis.

Monoceros. monos qḋ eſt vnũ ↄponit̃ cũ ceros: qḋ eſt cornu: ⁊ dr̃ hic monoceros rõtis. i. vnicornis: q2 vnu3 cornu in media fronte habẽt: ⁊ eſt idem aĩal qḋ rino ceros. Põt etiã declinari latine monocerus ri: rinoce rus ri: penl̃. cor. vide in rinoceros.

Monocolos: ↄpõit̃ a monos ⁊ colon. vide etiã in colon.

Monocoſmus mi: genus vehiculi quod ab vno iumẽto trahit̃. ⁊ hoc monocoſmũ. i. carr⁹ vnũ tm̃ portans. Et componit̃ a monos ⁊ coſmus.

Monocul⁹. ocul⁹ ↄponit̃ cũ monos qḋ ẽ vnũ ⁊ dr̃ mono cul⁹. i. vnũ habẽs oculũ tm̃: ⁊ cor. penl̃.

Monogamus mi: penul. corre. dictũ: q2 tm̃ vni vxori nu pſerit. ⁊ ↄponitur a gamos quod eſt nuptie ⁊ monos quod eſt vnum.

Monopolis: a monos qḋ ẽ vnũ ⁊ polis ciuitas cõponit̃ hec monopolis: h⁹ monopolis ciuitas ſub ſe habẽs ci uitatẽ vnã: vel q2 vnica ⁊ ſingularis ciuitas. ſ. q̃ reliq̃s in aliq̃ regione melior fit ⁊ liberior: ⁊ cor. penl̃.

Monopolium lij: eſt ſtatio vbi vna res vendit̃: ⁊ dr̃ a mo nos qḋ eſt vnũ: ⁊ pole quod eſt vendere.

Monoptotus. ptotus qḋ ẽ caſus ↄponit̃ cũ monos ⁊ dr̃ monoptotus ta tũ. i. vnũ caſũ habẽs: ⁊ cor. penl̃.

Monos grece: latine dr̃ vnũ vel ſingularis: ⁊ acuit̃ i fine.

Monoſticon a monos quod eſt vnũ: ⁊ ſticon verſus cõ ponit̃ hoc monoſticon vel monoſticiũ: opus vni⁹ ver ſus: ⁊ acuit̃ in fine.

Monoſtrophus: in ſtrophos vide.

Mons: a moueo dr̃ hic mons tis: altus terre tumor. ⁊ di uidit̃ in tria. ſ. radicẽ: latus: ⁊ iugũ qḋ eſt ſũmitas mõ tis: Jdem ⁊ collis. ⁊ dr̃ a moueo: q2 terra quaſi in al tum moueat̃. vel p ↄtrariũ dicit̃ mons a moueo: quia minime mouet̃ de loco ad locũ: vel dr̃ a munio: quia munit nos: vel ab emineo: q2 emineat. nã ſm Jſidoꝝ: Mõtes ſunt tumores terraꝝ altiſſimi dicti q2 ſũt emi nẽtes. ꝙ aũt dr̃ mons qĩ moles oppoſita naſcenti ſoli etymo. eſt. ⁊ eſt mons ſpẽi pmitiue ⁊ deriuatiue: pri mitiue quantũ ad montanus: deriuatiue quãtum ad moueo ues. Et vt dic̃ frater Albertus: ex mõte qui vo cat̃ Caucaſus oriunt̃ flumina magna aquaꝝ multaꝝ. hic aũt mons maior ẽ oĩbus montibus orientalib⁹ ad aquilonẽ tendentib⁹: de hoc dictũ ẽ in Caucaſus. Jtẽ ſcias ꝙ ſunt quidã mõtes q̃ dicũt̃ mõtes ſupmi alti: in quib⁹ nõ generat̃ ros vel pluuia: nec ventus ſentit̃. De huiuſmodi mõtib⁹ legit̃ in chronicis: ꝙ phi aſcenden tes in eos cã philoſophandi: ſecũ tñ portauerũt aquã in vaſis ⁊ ſpongias: vt ſpõgijs in aquã miſſis ⁊ ori ap plicatis attraherẽt ſibi ſupiorem ⁊ craſſiorẽ aerem ad refrigeriũ pectoris vt ibi aliquãtulũ ſubſiſtere poſſẽt Ad h̾ fac̃ qḋ Pap. dicit: Olymp⁹ inq̃t mõs Macedo nie tãte altitudinis ẽ: vt in ei⁹ cacumine nec vent⁹ ſen tiat̃: nec nubes ſe colligant: q2 excedit iſtũ aerẽ hũidũ in quo aues celi volitãt: qḋ ab eis ꝓditũ ẽ q̃ ſolebant neſcio quoꝝ ſacrificioꝝ cã memoratũ aſcẽdẽ mõtẽ: et aliq̃s notas in puluere ſcribebãt: q̃s ab alio ãno inte gras iueniebãt: qḋ fieri nõ poſſet ſi loc⁹ ille ventis aut pluuie pateret. deĩñ tãta ẽ tenuitas illi⁹ aeris: vt nõ ſu ſpirare duraret. Jlluc enĩ ire nõ poterãt: niſi ſpongias humectatas narib⁹ applicarẽt: vñ craſſiorẽ ⁊ ↄſuetum ſpm̃ ducerẽt. hi g̃ idicauerũt etiã nullã auẽ i illo loco ſe aliqñ vidiſſe. vide etiã in nubes. Jtẽ nota ꝙ mõs q̃ dam dr̃ oliueti ppt̃ copiã oliuaꝝ. vñ actis. i. caplo. Tũc reuerſi ſunt hieroſolymã a monte qui dr̃ oliueti quĩ eſt iuxta hieruſalẽ: ſabbati habẽs iter: ⁊ p vnũ miliare diſtat a hieruſalẽ: vt dic̃ magiſter in hiſtorijs. Uet⁹ edi tio habet a mõte triũ luminũ. ſic aũt dictus ẽ mõs oli ueti: q2 de nocte ex pte occidentis illũiabat̃ igne tẽpli q̃ erat iugis in altari. mane in pte orientali pmos reci piebat radios ſolis anteq̃3 illuſtrarẽt ciuitatẽ. habe bat etiã copiã olei qḋ ẽ ẽt fomẽtũ lumis. Jn glo. aũt

ſic dicit᷑: Mons oliueti ab antiq̄s mons triū luminū vocabat᷑: lucerne. ſ. de tēplo reſplēdētis: ac ſolis ex altera ꝑte oriētis: ⁊ olei in ipſo monte naturalis lucis: q̄ tria conueniunt ꝑfectioni ꝓpter diuini verbi lucē de eccleſia fulgentē: ꝓpter ſolis iuſticie fulgorē: ⁊ ꝓpter pure ꝯſcientie nitorem. vide in pruina.

Monſtro ſtras ſtraui ſtrare. i. oſ̄dere. vn̄ hic monſtrator toris: ⁊ monſtrabilis le: ⁊ hoc monſtꝝ ſtri: q᷑ mōſtrat aliquid futuꝝ. ſed ꝓ̄pe monſtrū qđ ſtatim mōſtrat qđ appareat: vnde monſtruoſus ſa ſum: ⁊ monſtroſus ſa ſum: oīa eodē ſenſu. et hec duo compant᷑. vn̄ hec monſtruoſitas tatis: ⁊ hec mōſtroſitas tatis. Monſtro cōponit᷑ vt demonſtro ſtras: premōſtro ſtras: et eſt actiuū cū oībus ſuis ꝯpoſitis. Hic nota: ꝙ Augꝰ in. xvi. libro de ciuitate dei loquēs de mōſtruoſis ſeu monſtris ſic dic̄: Perhibet᷑ q̄buſdā ꝑlātas verſas eē pꝰ crura: q̄buſdā vtriuſqꝫ ſexꝰ eē naturā: dextrā mām̄ā virilē ⁊ ſiniſtram muliebrē: viciſſimqꝫ inter ſe coeundo ⁊ gignere ⁊ parere: alijs ora n̄ eſſe: eoſqꝫ ꝑ nares tm̄modo halitū ſumere. vide ī hermafroditus. Itē ferūt eē gentem vbi ſingula crura in pedibꝰ habēt: nec poplicē flectunt: ⁊ ſūt mirabilis celeritatis. Ante annos aliquot noſtra certa memoria ī oriēte natus ē duplex hō ſuꝑioribus mēbris: inferioribꝰ ſimplex. nā duo ſibi erāt capita: ⁊ duo pectora: q̈ttuor manus: venter aūt vnus ⁊ pedes duo ſic̄ vni hōi: ⁊ tādiu vixit vt multos ad eum videndū fama traheret. Sꝫ pōt q̄ri: an p̄dicta hoīuꝫ genera mōſtruoſa traxerint originē ab Adā: Ad hoc rn̄det Augꝰ: Oīa genera hoīuꝫ q̄ dicūt᷑ eē: credere eſſe nō ē nec̄e: veꝝ q̄ſqꝫ vſpiā naſcit᷑ hō. i. aīal rōnale mortale quālibet noſtris inuſitatū ſenſibꝰ gerat formā corꝑiſ ſeu colorē: ſeu motū: ſeu ſonū: ſeu q̄libet vi: q̄libet ꝑte: q̄libet q̄litate: nām ex illo vno ꝓthoplaſto originem ducere nullꝰ fideliū dubitauerit. apꝑet tn̄ ꝙ in pluribꝰ nā obtinuerit: ⁊ ꝙ ſit ipſa raritate mirabile.

Monſtrū: in mōſtro as ē. vide etiā in portentū.

Montanꝰ: a mons dr̄ mōtanꝰ na nū: vn̄ q̇dā: Pro vanis v̄bis mōtanis vtimur herbis. Itē a mons dr̄ montana noꝝ tm̄ ī plurali nūero. i. mōtes: ⁊ ꝓ̄pe mōtes magni. vn̄ ī Luca: Abijt ī mōtana cū feſtinatiōe. ⁊ mōtani dicti ſt̄ q̇dā heretici: q᷑ tꝑe ꝑſecutiōis ī mōtibꝰ latuerūt q̄ occaſiōe ſe a catholice eccleſie corꝑe diuiſerūt. hinc mōtanꝰ dictꝰ ē q̇dā vir ꝓ̄pô noīe: ⁊ ꝓdu. penl᷑. mōtana.

Monticulꝰ: a mōs dr̄ h̄ mōticulꝰ li dimi. puꝰ mons. vnde mōticuloſus ſa ſū: vn̄ h̄ monticuloſitas tatis.

Montuus: a mons dr̄ montuꝰ tua tuū: ⁊ hinc mōtuoſus ſa ſum: in eodē ſenſu. i. plenus montibus. et montuoſus ꝯꝑat᷑: vn̄ hec montuoſitas tatis.

Monumentū: a moneo nes dr̄ h̄ monumētū ti. i. ſepulchꝝ mortuoꝝ: q᷑ ꝑtranſeuntiū mētes moneat ad hoc debere tranſire: vel q᷑ moneat mētes ad defuncti memoriā: vel etiā ad ſui ꝯtemptū. vn̄ ⁊ dr̄ monumentum q̄ſi monēs mentē. ſ. tranſeuntiū vt cogitent de morte aut ad memoriā defūcti ⁊ ꝯtemptū ſui. vel monumentum dr̄ eo ꝙ moneat. i. admoneat mentē ad venerationē ſancti ibi ſepulti: q᷑ ſm̄ Remigiū: dū nos ꝯſideramus ſāctoꝝ monumēta q̇ ſua corꝑa ꝓ xp̄o tradiderūt monemur venerationē illis impendere.

Mora: a moror raris dr̄ hec mora re. mora aūt eſt q̄ impedit: tarditas q̇ impedit᷑. Itē mora in re: tarditas in homine: vn̄ hec morula le dimi. ⁊ moroſus ſa ſū. i. tardꝰ et ꝯꝑat᷑: vn̄ moroſe ſius ſime aduer. ⁊ h̄ moroſitas tis ⁊ corri. ꝑ̄mā mora cū ſuis ꝯpoſitis. ⁊ a mora dr̄ moratus ta tum: ⁊ cor. ꝑ̄mā: ſed qn̄qꝫ deriuat᷑ a mos ⁊ ꝓdu. ꝑ̄mā. Inuenit᷑ etiā hec morꝰ ri ꝓ quadā arbore: ⁊ hoc moꝝ ri pluralit᷑ h̄ mora ꝓ fructu: ⁊ ꝓduc̄ tunc mo. vn̄ v̄ſus: Sūt matura mora pira ꝑſica coctana mora.

Moracia: a mora dr̄ h̄ moracia cie. i. nux dura diu ſuata

Moralis: a mos dr̄ hic ⁊ hec moralis ⁊ h̄ le. qđ ꝑtinet ad mores: vl̄ qđ hꝫ mores: vel q̇ tractat de moribus. vn̄ h̄ morale lis: ꝓ quodā libro q̇ tractat đ moribꝰ. ⁊ h̄ moralia liū ꝓ eodē libro: ⁊ h̄ moralitas tis: ⁊ ꝓdu. ra. Itē ſcias ꝙ morale v̄bū ſiue imitatiuū dr̄ verbū deſignās moram rei ſui ꝑ̄mitiui vt patriſo. i. morem patris gero De hoc ſupra dixi in tertia parte in capitulo de ſpeciebus verborum.

Moratus: a mos dr̄ moratus ta tum. i. moribꝰ inſtructuſ ⁊ informatꝰ ⁊ bonos habēs mores. Itē moratus. i. ſequens mores. Itē moratus. i. ſm̄ mores deſcriptus. i. ſm̄ ꝓ̄prietates: ⁊ ꝓdu. ꝑ̄mā. vn̄ Hora. in poetria: Interdum ſpecioſa iocis morataqꝫ recte. Itē moratus ta tū pōt deriuari a mora. Eſt etiaꝫ ꝑticipiū de moror raris ⁊ tunc corr. ꝑ̄mā: vnde verſus: Mos me moratuꝫ: mora facit eſſe moratum.

Morbus bi. i. infirmitas: ⁊ dr̄ a morte q᷑ inferat mortem vn̄ morbidus da dū. i. infirmus vel inſanus: ⁊ morboſus ſa ſum. i. plenus morbo ⁊ aſſuetus: vel q᷑ ſua corruptione morbū inferet. vn̄ porci ⁊ capre ⁊ huiuſmōi animalia dicunt᷑ morboſa: q᷑ corrūpendo aerem morbū inferunt: ⁊ vtrūqꝫ ꝯꝑat᷑: vnde hec morboſitas tatis et eſt maſ. ge. ꝓpter leſionē: imitat᷑. n. naturā maris: ē enim quaſi mas in agendo.

Mordax: a mordeo des deriuat᷑ mordax cis ge. oīs. ⁊ cōparat᷑ mordax cior ſimus. vnde mordaciter cius ſime aduer. ⁊ hec mordacitas tatis. Et ꝯponit᷑ vt ꝑ̄mordax cis. i. valde mordax: ⁊ ꝓduc̄ penl᷑. gti. ⁊ a mordax dicit᷑ mordaculus la lum: aliquantulū mordax.

Mordeo des momordi ſum. Et cōponit᷑ vt cōmordeo cōmordi: demordeo demordi: emordeo emordi: immordeo: ꝑ̄mordeo: remordeo: permordeo. Et eſt mordeo actiuū cū omnibus ſuis ꝯpoſitis. ⁊ eius ꝯpoſita omīa amittunt geminationē ſimplicis in ꝑ̄terito: ⁊ faciūt ꝑ̄teritū in di: ⁊ ſupinū in ſum.

Morditus aduer. i. mordent᷑ vel morſiliter vel mordacit᷑ ⁊ cor. di: ⁊ dr̄ a mordeo des: vel a morſus.

Mori infinitiuus de morior reris: ⁊ cor. ꝑ̄mā: vn̄ cōmori penl᷑. cor. ſed mori dtūs de mos moris ꝓdu. vn̄ verſus Eſt in amore mos veneris ſe ſubdere mori.

Moribundꝰ: a morior dr̄ moribūdꝰ da dū. i. ſimilis mortuo vel mori incipiens. huiuſmodi enī noīa in bundꝰ deſinētia ſiḡnt ſimilitudinē vel aptitudinē. vn̄ verſus Oſus plena notat: būdus ſimilat: bilis aptat.

Moriger ra rū: in morigeror eſt: ⁊ cor. penl᷑.

Morigeror: a mos ⁊ gero ris ꝯponit᷑ morigeror raris ratꝰ ſū. i. mores bonos gerere: ⁊ morigerari. i. morē gerere obedire ſubijcere: facere volūtatē alicuiꝰ. ille enī gerit morē alicꝰ q̇ fac̄ volūtatē eiꝰ. Eſt ḡ gerere morē alicuiꝰ eiꝰ volūtatē facere: ⁊ in̄ moriger ra rū. i. obediens.

Morio onis: dr̄ a morte: vn̄ dicit Papias: Morio amēs morio a morte vocatus eſt: eo ꝙ nō vigeat intellectu Moriones vulgo dicunt᷑ fatui nō multū a pecoribus diſtantes: ⁊ producit mo. vnde quidā: Non eſt vngēdus furioſus morio paruus.

Morior reris vel moriris morit᷑: ſm̄ tertiā ⁊ quartā ꝯiugationē īuenit᷑ fere v̄biqꝫ: ⁊ caret ſupino: deberet tn̄ facere mortuū tuu: qđ exigit mortuus: vl̄ moritū tu: qđ exigit moriturꝰ ra rū. neutrū tn̄ ē in vſu. ⁊ dr̄ morior a mors: ita vult Hug. Priſ. aūt in. x. liº: vbi agit de v̄bis

deſinentibꝰ in rior ſic dicit: Deponētia in rior deſinen/
tia vt orior morior tā ſm tertiā ꝙ̄ ſm q̄rtā ꝯiugatio/
nē declinauerūt autores: orior reris ⁊ oriris: morior
riris vel reris eoꝝ ſup. ⁊ ortū ⁊ moritū: ꝙ̄uis oriturus
⁊ nō ortureꝰ inueniat̄ ꝑticipiū futuri: ſed ꝑ̄teriti ortꝰ nō
oritus dr̄. A morior quoqꝫ notandū: ꝙ qum mori/
turꝰ ſm analogiā facit ꝑticipiū futuri mortuꝰ: facit ꝑ̄/
teritū geminata u: qđ in nullo alio ꝑticipio inuenies
ꝓ mortꝰ vł moritꝰ: qđ ꝓportio magis exigebat: ⁊ hoc
veꝝ eſt ſm ātiquos: qđ Priſ. dic̄. vñ dic̄ ꝙ ſm moder/
nos morior oliꝫ fuit q̄rte ſed nūc eſt tertie ꝯiugatiōis:
facit tñ irregularit̄ mortuus: ſꝫ ſupinū moritū tu: ⁊ iñ
moriturꝰ. Morior ꝯponit̄ vt cōmorior: emorior: im/
morior. i. inuigilare: inſiſtere: inſtare: inſudare: premo
rior: ꝑmorior: remorior. ⁊ ē morior deponētale cū ſuiſ
ꝯpoſitis: ⁊ cor. mo: ſed mos moris ꝓduc̄ mo. vñ v̄ſus:
Eſt in amore mori veneris ſe ſubdere mori.

Moror raris ratus ſum ꝯponit̄ cū cō: de: in: re: ⁊ dr̄ com
moror raris: demoror raris: ⁊ immoror raris. i. valde
morari: vel intus morari. remoror raris. i. iteꝝ morari.
Moror ⁊ eiꝰ ꝯpoſita cōia ſunt: ⁊ ſūt oīa fere eiuſdem
ſignificationis. i. impedire: detardare: detinere: vel im
pediri: tardari: detineri. ponunt̄ tñ qñqꝫ abſolute pro
ꝯſiſtere: vel motē facere: ⁊ cor. mo moror. vñ Ouidius
de arte: Errat ⁊ in nulla ꝑte morat̄ amor.

Moroſus: a mos deriuat̄ moroſus ſa ſum. i. laſciuꝰ faſti/
dioſus: ſuꝑbus: vel nobilis. tñ moroſus potius ponit̄ ī
mala ſignificatione ꝙ̄ in bona: q̄ſi malos habens mo
ros: ⁊ ꝓducit ꝑ̄mā. Itē moroſus pōt deriuari a mora:
⁊ tūc corripit ꝑ̄mā. vnde verſus: Mos me moroſū: mo
ra facit me eſſe moroſum.

Morphea: a morphe qđ ē mutatio dr̄ h̄ morphea phee:
quedā infirmitas. ſ. qñ aliquis mutat̄ in aliū colorē.

Morphoſis: a morphe qđ eſt mutatio ⁊ vſtos qđ eſt ſub
ſtātia ꝯponit̄ hec morpheſis ſis. i. mutatio ꝓꝑe ſubſtā
tie: ⁊ ſimpliciter ponit̄ ꝓ mutatione.

Mors: a mordeo des d̄r hec mors tis. diſſolutio aīe ⁊
corꝑis. ⁊ ponit̄ ꝓ q̄libet deſtructōe ⁊ corruptōe. Et d̄r
mors a mordeo: q2 mors mordet. Vel d̄r a morſu ꝑ̄mi
hominis q̄ vetite arboris pomū mordēs mortē incurrit
vł d̄r mors q̄ſi amaror q2 ſit amara. Et ſūt tria genera/
mortis. ſ. acerba: īmatura: ⁊ merita: acerba infantiū: im
matura iuuenū: merita. i. naturalis ſenū. Item alit̄ ſm
ternariū diſtinguit̄ mors. alia eſt naturalis: alia fatal/
alia caſualis. Naturalis eſt q̄ de natura contingit cui
vltra centūuiginti annos nō eſt ꝯceſſuꝫ: q2 centūuigin
ti annis pōt hō viuere. Fatalis eſt ⁊ ꝯtingit fato. i. cō
ſtellatione. tali. n. ꝯſtellatione pōt quis naſci vel diſ/
poni ꝙ viuit ꝓlꝰ vł minꝰ fato nonagīta ānis: ſi tres cur
ſus ſaturni exitiū creāt: niſi forte benignitas aliaꝝ ſtel/
laꝝ eiꝰ ſuparēt curſū. Caſualis. i. accidētalis: ē q̄ ꝯtigit
vel ꝯtingere pōt aliquo accidēti. ſ. ꝑ occaſionē vel ſub
merſionē vł ruinā ⁊ huiuſmōi. ita dic̄ Hug. Hic no
ta: ꝙ corꝑa celeſtia effectū habēt in corꝑa īferiora. vñ
dic̄ Dionyſiꝰ in q̄rto ca. de diuinis noībꝰ de radijs ſoł
tractans: ꝙ ſol ad generationē viſibiliū corpoꝝ ꝯfert
⁊ ad vitā ipſa mouet ⁊ auget ⁊ nutrit ⁊ ꝑficit. Hoc ēt
ipſe ſenſus oñdit ꝑ̄cipue ad effectū ſolis ⁊ lune. Virtu
tē aūt coactiuā ſuꝑ libeꝝ arbitriū ſufficient̄ nō habent
corpora celeſtia. De hoc ſupra dixi in aſtrū. Itē vide ī
ſol. Scire etiā te volo ꝙ ſic̄ dicit glo. ſuꝑ illud Iſa.
xxxviij. Diſpone domui tue. i. ordina q̄s in regno tibi
ſuccedat q2 morieris tu. et ſic deꝰ ſm grego. ſententiā
mutat: ſed nō ꝯſiliū. Sentētiā debemꝰ intelligere ſen
ſū v̄boꝝ. conſiliuꝫ v̄o ab eterna diſpoſitōe ē. Sentētiā
v̄o ſeruis deꝰ reuelat: nō tñ cōſiliū. Itē deꝰ duobus
modis aliquas res cōſiderat. ſ. ſm merita ⁊ ſm rei na/
turā: q̄ dicūt̄ īferiores cauſe eſſe. ⁊ ſm ſuū ꝯſilium. vn/
de Ezechiā morituꝝ deꝰ ꝓ̄uiderat ſꝫ meritū: ſm phyſi
cam. i. ſm naturam: ſꝫ nō futuꝝ ⁊ nō morituꝝ ſm ꝯſi
liū ſuū. vtrūqꝫ. n. erat ſcriptū in libro vite. ſed alteꝝ ſuo
ꝓphete ꝑmiſit legēdū: alteꝝ v̄o nō ꝑmiſſū eſt. verū di
xit ꝓpheta nec ē deceptus: q2 ſic legit nec eſt mētitus
q2 ſic credidit. Et ſm illas inferiores cauſas locutꝰ eſt
ꝙ̄uis ſimplr̄ ⁊ ſine additamēto: velut ſi q̄s videret ce/
cū ⁊ diceret: Iſte āpliꝰ nō videbit: etiā ſi diuino ꝯſilio
lumē recipet. ille v̄o nō mētiret̄: q2 rē phyſicā eſſet ſe/
cutꝰ. Eodē mō etiā ionas ſubuerſionē niniuitaꝝ vidit
in mēte diuia: q̄ tñ futura nō erat: q2 illud qđ vidit ſm
merita eoꝝ vidit. ꝙ v̄o ꝯuerſi ſūt ꝯſiliū dei fuit qđ ipſe
nō vidit. Itē nota ꝙ dies mortis nō neceſſitate ſin/
gulis ꝑ̄ſcita ſit ſed volūtate dei ⁊ ignotis mortalibus
cauſis vł viuat aliq̄s vel moriat̄: ꝑ̄ſertī qū tūc in Eze/
chia ſtatuta ſm naturā mortis neceſſitas differat̄. Et
poſt mortē etiā plīmos reſuſcitatos legimꝰ. Dicūt etiā
quidā ꝙ vł male viuēdo nō mereat̄ q̄s ad vite ſue ter
minū naturalē ꝑuenire. vel bene agēdo āte tꝑs merea
tur rapi ad ꝑ̄mia vite. vnde ꝓpheta: Viri ſanguinū nō
dimidiabūt dies ſuos. Et in iiij. c. ſaꝑ̄. d̄r: Iuſtus raptꝰ ē
ne malicia mutaret cor vel intellectū eiꝰ: aut ne fictio
deciꝑet animā illiꝰ. De hoc etiā dicā in ꝓphetia.

Morſilis. a morſus d̄r hic ⁊ hec morſilis ⁊ hoc le. quod
aptū eſt ad mordendū: inde morſilit̄ aduer. ⁊ cor. ſi.

Morſito tas taui tare. i. frequent̄ mordere: ⁊ cor. ſi. Inue
nitur etiā morſico cas. vide in morſo ſas.

Morſo ſas frequenta. de mordeo des: a quo morſito tas
aliud freq̄tētatiuū. Inuenit̄ etiā in eodē ſēſu morſico
cas. ⁊ a morſo ſas d̄r hic ⁊ hec morſatilis ⁊ hoc le: id
eſt ad mordendum habilis.

Morſus: a mordeo des dr̄ hic morſus ſus ſui: actus vel
paſſio mordēdi. vł vulnꝰ qđ fit mordēdo vł bolus. vñ
hic morſellꝰ li. dimi. Itē morſus ſa ſum inuenit̄ ī acti
ua ſignificatōe: q̄ mordet ⁊ comedit: q̄ſi nō ieiūnꝰ. vñ
ꝯponit̄ īmorſus ſa ſum. i. ieiunꝰ q2 nihil momordit. vñ
Horatiꝰ in ſmo. Flagitat īmorſus refici. inuenit̄ etiā
morſus ſa ſū ī paſſiua ſignificatōe a mordeor deris.

Mortalis. a mors deriuat̄ hic ⁊ hec mortalis ⁊ hoc le. i.
morti ſubiacēs. q̄cunqꝫ. n. ſūt luna inferiꝰ ſūt mortalia
id eſt morti ⁊ corruptiōi ſubiacētia. Et hinc mortalit̄
aduerbiū: ⁊ hec mortalitas tis. ⁊ hinc hic ⁊ hec mortał
ſubſtātiue. i. hō in cōi genere. Et ꝙ̄uis multa alia ſint
mortalia dr̄ tñ hō mortalis ꝑ excellētiā miſerie ⁊ āgu
ſtie. Pluribꝰ. n. mortibus paſſionibꝰ anguſtijs miſe/
rijs tribulatiōibꝰ doloribꝰ ⁊ īfirmitatibꝰ ſubiacet mi/
ſer hō ꝙ̄ aliq̄ alia res. vñ qū inuenit̄ mortaliſ poſitum
ſubſtātiue in maſ. vł fe. genere: vel in cōi ge. tūc nō de/
ſignat niſi hominē. Et ꝯponit̄ hic ⁊ hec īmortalis ⁊ h̄
tale. vñ a dtō īmortali addita tas format̄ hec īmorta
litas. ⁊ īmortalis etiā ponit̄ ꝓ deo ꝑ excellētiā īmor/
litatis ⁊ incorruptiōis. ⁊ ideo format̄ mortalis a gtō
mortis: is mutata in a longā ⁊ addita lis: ſic̄ dixi ī ter/
tia ꝑte in tractatu de ſp̄ebus nominum in capitulo de
denominatiuis deſinentibus in alis.

Mortariū: a mors d̄r mortariū rij: q2 ibi iā ſemīa in pul/
uerem redacta ⁊ mortua condiant̄ vel ꝯponit̄ a mors
⁊ tero teris: q2 ibi quicquid teritur moritur. vnde hoc
mortariolū li diminutiuū.

Morticinus. mors cōponit̄ cū cedo dis cecidi: ⁊ dr̄ mor/

ticin⁹na nū penl'.ꝓdu.i. moꝛte ceſus ⁊ īterfect⁹ ⁊ ꝓdu
cit tūc penl'. Jtē moꝛs ꝯponit̄ cū cado ⁊ dr̄ moꝛticin⁹
na nū.i.moꝛte cadens:ſic qn̄ ē moꝛtalitas aīaliū: ⁊ tūc
coꝛ.penl'.vn̄ verſus:De cado moꝛticinū: de cedo moꝛ
ticinū. Jtē: Moꝛticina ferro cadūt: moꝛticina moꝛte.
Moꝛticia ō cedo comedūt: moꝛticina de cado come
di nō debēt.moꝛticinū nō eſt nomē niſi moꝛtuoꝝ: ſed
Moꝛtalia nomē eſt viuētiū coꝛpoꝝ. ⁊ ide h̄ moꝛticiniū
nij talis moꝛtalitas vl' moꝛticinū. Et ſcias ꝙ moꝛticia
Jſaie.iiij.vbi dr̄: Moꝛticina eoꝝ: ꝓduc̄ penul'.q2 gloſa
dic̄: Moꝛticina eoꝝ ꝓſtrata a romanis. Jtē moꝛticia
Hiere.vij. ꝓduc̄ penl'. Et erit moꝛticinū ppl'i h⁹i cibuꝫ.

Moꝛtifico cas caui:ꝯponit̄ a moꝛe vel potius a moꝛtuus
⁊ facio: ⁊ coꝛ.penl'.

Moꝛtuus eſt ꝑticipiū de moꝛioꝛ reris. ⁊ ꝯponit̄ vt ſemi
moꝛtuus tua tuū.i. ex pte moꝛtu⁹ eſt. ⁊ īmoꝛtuus tua
tuū.i.nō moꝛtuus vel valde moꝛtuus. vide in moꝛioꝛ.
de cognitione moꝛtuoꝝ dixi in defūctus.

Moꝛus ri:quedā arboꝛ: ⁊ deriuat̄ a greco.ſ.mauron:qō
latine dr̄ nigrū:q2 eius fructus ſit niger. vn̄ h̄ moꝝ ri:
fructus ei⁹.hanc arboꝛē latini rubū appellāt vel celſā
quia fructus ei⁹ vel virgultū rubeat.

Mos:a moꝛa dr̄ hic mos moꝛis: ⁊ eſt mos ꝯſuetudo. vn̄
Talis mos eſt ī ꝑtib⁹ noſtris.i.talis ꝯſuetudo: ⁊ iſte ſe
quit̄ moꝛē patrie ſue.i.ꝯſuetudinē.ſꝫ differūt: q2 mos
eſt qō fecit moꝛam.vnde ⁊ diffinit̄ ſic mos: Mos eſt
longa ꝯſuetudo de moꝛibus tracta tm̄modo. vel ſic:
Mos eſt q̄dā lex viuendi nullo vinculo aſtricta ſiue
lex nō ſcripta:ſed tm̄ vſu eni retenta. vel: Mos eſt ve
tuſta ⁊ ꝓbata ꝯſuetudo:ſiue lex nō ſcripta. Sed cōſue
tudo eſt quoddā ius moꝛib⁹ inſtitutū:qō ꝓ lege ſuſci
pit̄ qn̄ lex deficit. Jtem mos.i.virtus hoīs:ſed ꝓpe ī
plurali habet hanc ſignificationē:vt iſte hꝫ bonos mo
res. ⁊ ꝓpe dr̄ de bono ſicuti vitiū de malo. Mali ergo
moꝛes nō ſunt moꝛes ſed vitia. ⁊ eſt ibi oppoſitum in
adiecto:ſicut qū dr̄ homo moꝛtu⁹.inde moꝛoſus ſa ſū
⁊ ꝓducit ꝑmā mos moꝛis cū ſuis deriuatiuis.vn̄ moꝛi
dtūs ꝓducit ꝑmā:ſed moꝛi infinitiuus de moꝛioꝛ moꝛ
reris coꝛri.mo:vt dixi in moꝛi.de moꝛe.i.de conſuetu
dine dixi in conſuetudo.

Moſcillus li dimi.in moſculus vide.

Moſculus li:eſt dimi.de mos moꝛis.i.ꝑuus mos: ⁊ inde
moſcillus li aliud dimi.

Moto: a moueo ues ui motū tu: u in o fit moto motas
verbū frequē.i.frequent̄ mouere: ⁊ ꝓducit mo.

Motus:a moueo ues ui motū dr̄ hic motus tus. Et adie
ctiue etiā declinat̄ motus ta tū. Et ſicut dr̄ in p̄dicamē
tis Ariſto. Sex ſunt genera motus.ſ.generatio:coꝛru
ptio:augmētatio:diminutio:alt̄atio:ſꝫ locū mutatio.
Sex ḡ modis mouet̄ res.ſ.vel generādo:vel coꝛrūpen
do:vel augmētando:vel diminuēdo:vel alterādo:vel
ſm locū mutando. Et ſcias ꝙ generatio ē exit⁹ a nō
eſſe in eē. Coꝛruptio ē ꝓgreſſio ab eſſe ad nō eē. Au
gmentū eſt p̄exiſtentis quantitatis additamentū. Di
minutio eſt p̄exiſtentis quātitatis minoꝛamentū. Al
teratio eſt mutatio a ꝯtria q̄litate ad ꝯtrariā vel in me
diam:vt qum quis ꝑmutat̄ ab albedine in nigredineꝫ
vel in medios coloꝛes. Motus aūt ſm locū eſt muta
tio ab vno loco ad alterū. Mot⁹ ſm locū ſex ſūt ſpēs
ſiue differētie.ſ.ſurſum:deoꝛſū:ante:retro:dextꝝ:ſini
ſtrū.ad oēs eni has ptes fit motus.

Moueo ues ui tū uere.cōponit̄ cū ad ⁊ dr̄ admoueo ues
i.aduicinare:adiūgere.vn̄ admotim aduer.i.aduicina
tim:adiunctim. Jtē ꝯponit̄ cū a: ⁊ dr̄ amoueo ues.i.re
mouere:auertere:abſētare:ſepare. Jtē cum cō: ⁊ dicit̄
cōmoueo ues.i.ſimul mouere:vel cōturbare:iratū fa
cere. Jtē cū di: ⁊ dr̄ dimoueo ues.i.ī diuerſas ptes vel
diuerſis modis mouere:auertere:ſepare. Jtē ꝯponit̄:
emoueo ues.i.valde vel extra mouere. immoueo ues
.i. valde vel intro vel intus mouere: vnde īmotus ta
tū ꝑticipiū. ⁊ pōt eſſe ꝯpoſitū ab in ⁊ mot⁹ qi nō mot⁹
Jtem ꝑmoueo:p̄moueo:ꝓmoueo: Jtē remoueo ues
vnde remot⁹ ta tū nomē ⁊ ꝯpat̄:vnde remote ⁊ remo
tim aduerbia.i.ſepatim. Jtē ſemoueo ues.i.ſeoꝛſū mo
uere vel ſepare:vn̄ ſemotim.i.ſepatim. ⁊ ſemot⁹ ta tuꝫ.
ſummoueo ues.i.remouere:auferre. Moueo ⁊ eius
ꝯpoſita oia actiua ſunt: ⁊ faciūt p̄teritū in moui ⁊ ſupi
nū in motum. ⁊ omnia coꝛripiūt in p̄nti hanc ſyllabaꝫ
mo:ſed in p̄terito eam ꝓducūt.vn̄ Proſper: Sꝫ ꝙ leſe
rūt dulcia amara mouent.

Moꝛina:a modus dicit̄ hec moꝛina ne:genus repoſitoꝛij
quaſi modina ꝫ ꝓ d:ſicut antiquiſſimi ſolebāt dicere
hoꝛie pꝛo hodie.

M ante U

Mucidus:a mucus dr̄ mucid⁹ da dū. ⁊ dicit̄ panis muci
dus qui habet muſaꝫ vel mucū.vnde Juuenalis: Uix
fractū ſolide iā mucida fruſta farine. vn̄ mucido das
i.mucidū facere: ⁊ eſt actiuū.

Muco cas:in mucus eſt.

Mucoꝛ:a muc⁹ dr̄ hic mucoꝛ coꝛis: ⁊ ē muc⁹ muſa panis
ſed mucoꝛ ꝓpꝛie muſa vini. ⁊ hic mucoꝛoſus ſa ſuꝫ.vi
de in mucus ci.

Mucro:macros grece:latine dr̄ longū.vn̄ hic macro cro
nis.i. cuiuſlibet rei acumen. ⁊ dr̄ ſic a longitudine. vn̄
ſepe īuenit̄ ꝓ gladio. Et ſunt iſta noia ſynonyma.ſ.en
ſis:gladius:mucro:ſpata:romphea.

Muculentus:a muc⁹ ⁊ lētos qō eſt plenū ꝯponit̄ mucu
lentus ta tum.i.ſoꝛdid⁹: muco plen⁹. ⁊ cōpat̄ mucu
lent⁹tioꝛ ſimus.vn̄ muculēte ti⁹ſime aduer. ⁊ h̄ mucu
lentia tie.i.abundantia ⁊ plenitudo muci.

Mucus:a marceo ces dr̄ hic muc⁹ ci. ⁊ ē muc⁹ putredo ī
pane ex vetuſtate ꝑueniēs: ⁊ dr̄ muc⁹ q̄i marc⁹.vn̄ hic
mucoꝛ oꝛis idē:ſꝫ ꝓpe muc⁹ ī pane:mucoꝛ ī vino ⁊ aq̄
ſ.muſa vini. Jtē muc⁹ pōt deriuari a mūgo gis: ⁊ tunc
muc⁹ eſt putredo q̄ de naſo extrahit̄ ⁊ ꝓijcit̄.

Muſa fe:idem eſt quod mucus vel muca.

Mugil: a multū ⁊ agilis ꝯponit̄ hic mugil lis: quidam
piſcis:q2 ſit multū agilis in fugiendo retia piſcatoꝛuꝫ.
nam vbi diſpoſitas ſenſerit inſidias ꝯfeſtim retroſum
rediens:ita trāſilit rethe vt volare piſcē videas. ⁊ coꝛ.
penul'.genitiui mugilis.

Mugillo las.i.clamare:onagroꝝ eſt: ⁊ dr̄ a mugio.

Mugio gis gire gitū.i.boare:ſtridere: ⁊ ē boū. Et ꝯponit̄
vt admugio gis.i. ad vocantē vel ad mugientē mugē
cōmugio gis.i. ſimul vel cū alio mugio.īmugio gis.i.
valde vel intus vel intra mugire. obmugio gis.i. ꝯtra
mugire.remugio gis.i.iteꝝ vel retro vel cōtra mugien
tem mugire. Et eſt mugio neutꝝ cū oibus ſuis ꝯpoſi
tis: ⁊ pꝛoducit mu.

Mugitus:a mugio gis dr̄ hic mugitus tus:penl'.ꝓducta
i.vox boū ſtridoꝛ doloꝛ.

Mulcebꝛis:in mulcibilis vide.

Mulceo ces mulſi mulſū cere.i.linire:mitigare: delecta
re. ⁊ ꝯponit̄ vt demulceo ces: ꝑmulceo ces. remulceo
ces. Et eſt actiuū mulceo cū oibus ſuis ꝯpoſitis.

Mulciber q̄i mulcēs imbꝛē.vide in mulcifer: ⁊ coꝛ.penl'.

Mulcibilis:a mulceo ces dr̄ h̄ ⁊ hec mulcibilis ⁊ hoc le.

et hinc mulcibiliter aduer. ꝛ hec mulcibilitas litatis. Itē a mulceo dꝛ hic ꝛ hec mulcebris ꝛ h̄ bre.i.ſuauis delectabilis mulcibil: ꝛ h̄ mulcedo dinis.i.ſuauitas.

Mulcifer.mulcifer componiẜ cū ferrū ꝛ imber ꝛ dꝛ hic mulcifer feri. ꝛ hic mulciber beri vel bri. ꝛ vtrūq̄ hoꝝ nominū vocaẜ Uulcanus: ꝛ eſt faber Jouis: ꝛ ideo dictus eſt mulcifer.i.mulcens ferrū. Idem ꝛ mulciber: q2 mulcet imbrē.i. aquā tempando ferrū: vel q2 mulcet ferrū imbre.i.aqua: ꝛ corri.penł.mulcifer tam nominatiui q̄ genitiui ſicut ꝛ mulciber beri.

Mulcto: a mulceo ces dꝛ mulcto ctas: ꝛ ē mulctare: mulcere: lenire: mitigare: blandis verbis ſeducere: curuare: vexare: vel vberare: litigare: vel pugnis ſiue calcib⁹ tundere. ꝛ eſt trāſlatū a mulſo qđ acceptū lenire fauces ſolet dolentis vel ɔpletū ſordib⁹ ſtomachū.

Mulctrale: a mulgeo ges mulſi ſum ꝛ mulctū inuenitur mulctrale lis ꝛ hoc mulctꝝ ctri: ꝛ h̄ mulctra ctre: vas in quo intus mulgeẜ.i.lactaẜ. Mulctrū etiā vel mulctra dꝛ hoꝛa mulgendi: ꝛ hoc mulgarium: ꝛ hoc mulcrum: idem.ſ. vas in quo mulgeẜ: vel mulcꝝ dꝛ nouū lac. vide etiam in mulſa.

Mulctrum mulctri: in mulctrale eſt.

Mulgarium: in mulctrale eſt.

Mulgeo ges mulſi: geo in ſi: ꝛ ſi in ſum: fit mulſi p̄teritū ꝛ mulſū ſupinū. ꝛ eſt mulgere lac de vbere extrahere. Mulgeo ɔponiẜ: vt demulgeo: emulgeo: cōmulgeo īmulgeo: pmulgeo: remulgeo. ꝛ eſt mulgeo actiuū cū oīb⁹ ſuis ɔpoſitis: ꝛ facit p̄teritū in ſi ꝛ ſupinū in ſū: lꝫ q̄nq̄ inueniaẜ mulxi ꝛ mulctū apud antiquos. habēt eni mulgeo ꝛ mulceo idē p̄teritū ꝛ ſupinū i eadē voce mulſi ꝛ mulſū ſꝫ Hug. Priſ. etiā i. viij. li. diċ: Mulgeo quoq̄ mulſi facit q̄uis dīē cā q̄dā mulxi ptulerunt. His viſis dico q̄ mulceo ꝛ mulgeo hn̄t idē p̄teritū et ſup. ſm modernos.ſ. mulſi ꝛ mulſū. vide etiā i mulſi.

Muliebria muliebriū pluraliter dicunẜ menſtrua: quia mulier ſolū animal mēſtruale eſt: ꝛ vt dicit magiſter in hiſtoriis ſup illud Geñ. Deſierant Sare fieri muliebria.i.mēſtrua: quibus deficientib⁹ vis deficit pariēdi. vide in menſtruum.

Muliebris: a mulier abiecta extrema lr̄a r ꝛ addita bris: fit muliebris: ꝛ declinaẜ hic ꝛ hec muliebris ꝛ h̄ bre: ꝛ pducit penł. ſic ſalubris: ꝛ inde muliebriter aduer. ꝛ h̄ muliebritas tatis.

Mulier eris: dꝛ a mollis q̄i mollier: q2 mollis eſt ꝛ debilꝰ reſpectu viri: ideo virtuſ viri eſt maioꝛ ꝛ muliebris minoꝛ vt patiens viro eſſet.ſ.ne feminis repugnantibus libido cogeret viros alias appetere: vel in aliū ſexum puere. Dꝛ igiẜ mulier ſm femineū ſexū: nō ſm corruptionē ītegritatis. ꝛ hoc eſt ex ſacra ſcriptura. nā Eua ſtati facta de latere viri nōdū ɔtacta a viro mulier dicta ē ibi: Et formauit eā i mulierē. q̄ aūt dꝛ mulier q̄i mulcēs viꝝ: vel q̄i molliēs viꝝ: etymo. ē: ꝛ pduč penł. i obliq̄s. vñ Stati⁹: Siq̄ deū ſoboles: ſiq̄ mulier| origo. h̄ etiā ɔprobat cōis vſus q̄ emulād⁹ ē. lꝫ vꝛ q̄ coꝛ. penł q2 vt diċ Priſcia. in maio. Oia latina deſinētia in er ſi creſcūt in gtō corri. penł. in obliq̄s: vt pauper pauper| Sꝫ dic q̄ Priſci. excipit illud nomē mulier in libro de accentu a regula illa generali. ꝛ hoc coīẜ teneẜ. Hic pōt q̄ri: q̄re mulier facta eſt de coſta viri: Ad hoc ē dicendū: q̄ ſicut dꝛ in li° ſniaꝝ. ij. Ideo ō latere viri facta fuit mulier: vt oſtenderet q2 in ɔſortiū creabaẜ dilectionis: ne forte ſi fuiſſet de capite facta: viro ad dominationē videreẜ pferenda: aut ſi de pedib⁹: ad ſeruiendū ſubijcienda. q2 ergo viro nec dña ne ancilla parabatur ſed ſocia: nec de capite nec de pedibus fuerat pducenda: vt iuxta ſe ponendā agnoſceret: quā de ſuo latere ſumptā didiciſſet. q̄ aūt poſt peccatū mulier ſub viri dñio eſt: hoc accidit ex culpa nō ex natura: nō ſine cā. Uiro quoq̄ dormiēti potius q̄ vigilanti detracta eſt coſta de qua mulier in adiutoriū generatiōis viro formata eſt: ſed vt in eo nullā ſenſiſſe penā pbareẜ ꝛ diuine ſimul potentie op⁹ mirabile monſtrareẜ: q2 hoīs dormientis latus aperuit: nec tñ a q̄ete ſoporis excitauit. in quo etiā ope ꝛ ſacramentū xp̄i ꝛ eccleſie figuratum eſt: q2 ſicut mulier de latere viri dormiētis formata eſt: ita eccleſia ex ſacramētis que de latere xp̄i i cruce dormiētis pfluxerūt.ſ. ſanguis ꝛ aq̄: q̄b⁹ redimimur a penis atq̄ abluimur a culpis.

Mulierarius: a mulier dꝛ h̄ mulierari⁹ rij.i. freq̄ēs mulierū appetitoꝛ: vel voluptati mulieris deditus.

Muliercula: a mulier dꝛ hec muliercula le diminutiuū: parua mulier.

Mulio: a mulus dꝛ hic mulio onis: muloꝝ cuſtos vel ſeſſoꝛ vel ductoꝛ. ꝛ hic mulius lij pro eodem. ꝛ a mulio diciẜ mulionicus ca cū.

Mulleus lei maſ. gene. eſt genus calciamētoꝝ: ꝛ dicti ſūt mullei a mullo piſce: ſiue a coloꝛe rubꝛo qualis eſt coloꝛ mulli piſcis. Item adiectiue diciẜ mulleus lea leū quod pertinet ad mullum piſcem.

Mulſa: a mulceo ces dꝛ hec mulſa ſe: potio quedā ex vino vel ex aqua ꝛ melle facta. eadem dꝛ ꝛ hoc mulſū ſimiliter a mulceo vel a melle quaſi melſum. inueniẜ etiā hoc mulſū p nouo vino Heſdre. viij. Comedite pinguia ꝛ bibite mulſū.i. vinū nouū. vel ſꝫ gloſā. Mulſū .i. vinū melle dulcoratū. Itē mulſū idē eſt qđ medo Ponitur etiā mulſum in alia ſignificatione in greciſmo.i. pro lacte a mulgeo ges: mulſi mulſum. vnde ibi dꝛ: In quo mulgeẜ lac temp⁹ mulctra vocaẜ: Uas eſt mulctrale: mulſum quod defluit inde. vel dic ſicut dixi in mulctrale ſm Hug.

Mulſi eſt preteritū de mulceo ces: ꝛ de mulgeo ges ſic dixi in mulgeo. vñ ꝛ tales verſus ponunẜ in greciſmo Mulgeo dat mulſi: ſicut dat mulceo mulſi. Dat mulcere ſuū ſicut mulgere ſupinū. Qđ pbo nam mulſum ſibi ſumpſit vtrūq̄ ſupinum.

Mulſum eſt ſupinum de mulgeo ꝛ de mulceo vt dixi in mulgeo. Quid aūt ſit mulſum: dictum eſt in mulſa.

Multa te: in multo tas vide.

Multatio onis: in multo tas vide.

Multatus ta tum: in multo tas exponiẜ.

Multicium cij: ꝛ ſunt multicia veſtes ſubtiles ꝛ lucidiſſime facte de nobili ſerico vel nobiliſſima lana vel lino ꝛ dicunẜ ſic a multitudine coloꝝ vel a multitudiē cōtextionis filoꝝ. quo eni veſtis eſt ſubtilioꝛ eo plura fila in eo cōtexunẜ: vel dicūẜ ſic q2 ſua lenitate coꝛp⁹ hominis demulceant ſuauiter. Iuuenalis: Quid faciūt alij: qum tu multicia ſumus.

Multicoloꝛ loris.i. multoꝝ coloꝝ: ꝛ ɔponiẜ a multus ta tum ꝛ coloꝛ loris: ꝛ eſt cōis ge. ꝛ coꝛ. co. nam generaliter ɔpoſita a coloꝛe: vt bicoloꝛ: ꝛ a decoꝛe: vt dedecoꝛ ꝛ a coꝛpoꝛe vt bicoꝛpoꝛ ſunt coīs ge. inueniunẜ tamen aliquando in neutro genere in plurali numero: vt bicoloꝛia: diſcoloꝛia: multicoloꝛia. Ezech. xvi. Et ſūpſiſti veſtimenta tua multicoloꝛia.

Multifariam: in multifarius vide.

Multifari⁹: a multū ꝛ foꝛ faris ɔponiẜ multifari⁹ ria riū.i. multū vel multa loq̄ēs ꝛ varijs mōis: vñ multifarie aduer. ꝛ īueniẜ etiā actūſ q̄nq̄ adurbiałr poſit⁹ multi

fariā.ꝑ multifarie: ⁊ ñ mutat accētū ſiue ſit nomē ſiue
aduerbiū. ⁊ ē multifarie.i.multis mōis: mltiplici ſmōe.

Multifidus da dū.i.fiſſus in multas ꝑtes: ⁊ coꝛ.etiā fi.

Multiformis.forma ꝯponiť cū bis:tris:q̄ttuoꝛ:ſeptem: ⁊
multꝰ ta tū: ⁊ dř hic ⁊ hec biformis ⁊ hͦ me.triformis
me: ⁊ abijciť s a bis ⁊ tris in biformis ⁊ triformis. Itē
ꝯponiť q̄drifoꝛmis me: ⁊ ſeptiformis me: ⁊ hic ⁊ hec
multiformis ⁊ hͦ me.i.duaꝝ vel triū vel q̄ttuoꝛ forma-
rū vel ſeptē vel multaꝝ formaꝝ. ⁊ hinc biformiť: ⁊ hec
biformitas tatis:triformiter: ⁊ hec triformitas tatis.

Multiloqus:a multus ta tū ⁊ loquoꝛ ꝯponiť multilo-
qus qua qum:qui multa loquiť. vñ hoc multiloquꝫ
i.multa locutio: ⁊ coꝛ.lo.

Multipes pedis maſ.ge.i.vermis capitis:multos habēs
pedes: ⁊ coꝛ.ti.

Multiplica ce fe.ge.i.veſtis multas habēs plicas: ⁊ cō-
poniť a multus ⁊ plica ce: ⁊ coꝛ.pli.

Multiuolus:a multꝰ ta tū ⁊ volo las:ꝯponiť multiuolꝰ
la lū:q̄i ꝑ diuerſa volēs: vñ mulier dř multiuola q̄ ꝑ
diuerſa loca volat. Itē multiuolus la lū.i. multa vo-
lens: ⁊ tūc ꝯponiť a multꝰ: ⁊ volo vis: ⁊ coꝛ.uo ſemꝑ.

Multo tas taui:dř a mutꝰ ta tū: ⁊ eſt multare verberare
punire damnare. ⁊ inde hec multa te.i.vindicta:pena
vñ in q̄rto libꝛo regū: Impoſuit multā terre centūta
lenta argenti.Et a multo tas diciť multatus ta tum.i.
verberatus:punitus: damnatus. ⁊ inde hec multatio
onis.i.verberatio:punitio:dānatio . Quidā tñ dixerūt
ꝙ multo tas dř a multu:u in o qđ deberet eē ſupinuꝫ
huiꝰ ꝟbi molo lis. Pena enī q̄i moliteꝛ cōterit tribu-
latū: ⁊ ſcribiť ſine c:vt patet in Papia.

Multo magis ſūt due ꝑtes ſicut dixi ſupꝛa in ſcđa parte
vbi egi de accentu aduerbioꝝ in.c.magis.

Multus a moles dř multus ta tū:. qđ enī multū ē molē
facit.vñ ⁊ dř multus ta tū: q̄ſi molē tenens vel tuens
⁊ eſt etymo.vñ hec multitudo dinis. Multus ꝯponi
tur:multimodus: multiloqus: multigradus: multifi-
dus:multipes:multifarius: multiplico. Multꝰ ꝯpať
ſed irregulariter.ſ.multus plurimus: multa plurima:
multū plꝰ plurimū: ⁊ in aduer.multo plꝰ plurime.po-
nunť quidē aduerbialiter multū ⁊ multo: plurimū ⁊
plurimo:ſed nō ſunt aduerbia: ⁊ nō mutant accentuꝫ
multo vel plurimo quando eſt nomen ⁊ qñ ponitur
aduerbialiter. Et ſcias ꝙ plus in hac terminatione ē
tm̄ neu.ge.vnde in ntō hoc compatiuū deficit ī maſc.
⁊ fe.ge.ſed in alijs caſibus eſt oīs ge.in vna vel in plu
ribus termīationibꝰ tam in ſingulari q̄ꝫ in plurali.vñ
pluris pluri eſt oīs gene. ⁊ facit actūs hūc ⁊ hanc plu
rem ⁊ hoc plus. vtō in maſ. ⁊ fe.ge.caret: ⁊ ntūs plura
lis facit hi ⁊ he plures ⁊ hec plura vel pluria:gtūs plu
riū ſm̄ Hug.tñ cōiter dř ꝙ plus eſt neu.ge.in tribꝰ ca
ſibus.ſ.in ntō actō ⁊ vtō: ſed in alijs eſt oīs ge. ⁊ facit
ntūs pluralis in neutro genere plura ſm̄ modernos.
inuenitur etiam apud antiquos pluria: ⁊ ita credo
verum.vide in plus.

Mulus:a mola vel molo lis dř hic mulus li:qꝛ molēdo
tarde ducat molas in gyrū:vel muluſ eſt nomē grecū
Induſtria quippe humana diuerſum aīal in coitum
coegit: ſicq̄ꝫ adulterina ꝑmixtiōe genꝰ aliud repperit
ſicut ⁊ Jacob ꝯtra naturā coloꝝ ſimilitudines ꝑcrea-
uit.nam tales fetus oues illius cōcipiebant q̄les vm-
bꝛas arietū deſuꝑ aſcendētiū in aquaꝝ ſpeculo ꝯtem-
plabāť. Deniq̄ꝫ ⁊ hoc ip̄m in equaꝝ gregibꝰ fieri ſolet
vt generoſos obijciāt equos viſibus ꝯcipientiū eq̄rū
vt eoꝝ ſimiles ꝯcipe ⁊ creare poſſunt: ⁊ etiā columba-
rū dilectoꝛes depictas ponūt pulcherrimas colūbas
in illis locis in quibꝰ ille verſanť:vt rapiētes viſa ſi'les
generēt.inde eſt ꝙ q̄dā grauidas mulieres iubet nul-
los intueri turpiſſimos aīaliū vultus : vt cenocepha-
los ⁊ ſimias ⁊c̄. ne viſibꝰ eaꝝ ꝯcurrentes ſi'les fetꝰ pa-
riant. Hanc.n.feminaꝝ dicūt eē naturā vt q̄les ꝯplere
rint ſiue mēte ꝑceperint ī extremo voluptatis eſtu dū
ꝯcipiunt talē ſobolē pꝛocreent.etenī aīa in vſu vene-
reo formas extrinſecas intro tranſmittit: eaꝝ ſatiata
tipis rapit ſp̄ēs eaꝝ in ꝓpꝛiam qualitatē. Ad hͦ etiam
facit qđ Augꝰ recitat in q̄nto libꝛo ꝯ Julianū pelagia
nū: ꝙ Solinꝰ auctoꝛ medicine ſcripſit de rege cypꝛio
ꝙ qū ipſe eēt vir deformis ſolebat ꝓponere vxoꝛi ſue ī
ꝯcubitu formoſā picturā ne ipſa deformes pareret fi-
lios. Hieronymꝰ etiā narrat de q̄dā muliere q̄ peperit
filiū nigrū ꝓpter hoc ꝙ in tꝑe coitus imaginē vidit ni
grā. A mulꝰ deriuať hec mula le: ⁊ facit dtūs ⁊ abltūs
pluraliſ mulabus. Mulꝰ ⁊ mula ſp̄ēs aīaliū ab equa
⁊ aſino generanť nec generant.

Mundiū dij ge.neu.i.dominiū: ⁊ dř a mundꝰ.

Mundo das:in mundus da dū eſt.

Mundꝰ:a mudus di deriuať mūdus da dū.i.purꝰ:īteger
ſine macula.Et compať mūdus dioꝛ diſſimꝰ.vñ mun
de dius diſſime:aduer.et hec mūdicia cie. et hoc mun
dū di:mūdicie pꝛeciū vel qđ facit mundiciā. vñ in He
ſter:Accipiūt mundū muliebꝛē: ⁊ que ad vſum neceſ
ſaria ſunt.i.vnguenta pigmenta ⁊c̄.quibus mulieres
mūdioꝛes ⁊ oꝛnatioꝛes habenť.Et a mundꝰ dř mūdo
das.i.purificare vel puꝝ faceret.vnde mundatus ta tū
nomē: ⁊ compať:vel eſt ꝑticipiū de mūdoꝛ aris. Mū
do ꝯponiť:vt emūdo das.i.valde mūdare. ⁊ eſt actiuū
cū omnibus ſuis compoſitis.

Mundus di: dř a moueo ues: qꝛ ſemꝑ ē in motu. ⁊ hinc
mūdanus. ⁊ hic ⁊ hec mūdialis ⁊ hoc le. ⁊ ꝑ ꝯpoſitio-
nē mūdifagꝰ ga gū: ⁊ dř multiplr mūdꝰ.Diciť.n.mun
dus vniuerſitas creaturaꝝ.ſ. illud qđ ꝯſtat ex q̄ttuoꝛ
elemētis idēticis. ⁊ dř ſic qꝛ eſt in motu. Itē mundus
q̄ñq̄ꝫ dř architipꝰ:mūdꝰ q̄ñq̄ꝫ dř hō.vñ ⁊ microcoſmꝰ
dř:q̄ñq̄ꝫ etiā mūdꝰ dř ſupioꝛ ⁊ dignioꝛ ꝑs mūdi.ſ. fir-
mamentū ꝑ excellentiā:qꝛ p̄cipue ē in motu: ⁊ qꝛ p̄ci-
pue puꝝ ⁊ mūdū eſt:nihil habēs terrene fecis ⁊ graui
tatis. Mūdi etiā noīe amatoꝛes mūdi deſignanť.vñ
Johis.i. Mūdꝰ ꝑ ip̄m factus ē: ⁊ mundꝰ eū nō cogno
uit.in p̄mo loco mudus deſignat hūc mūdū. in ſecun
do deſignat amatoꝛes mūdi.Et ſcias ꝙ mūdus ꝑ u in
p̄ma ſyllaba ſcribiť:lꝫ deriueť a moueo ues:qꝛ multo
tiens lr̄a q̄ eſt in ſimplici dictiōe mutať in cōpoſito:vt
lego colligo.et vt dicit Iſidoꝛꝰ: Mūdꝰ dictꝰ ē a mouē
do:qꝛ in motu ē:nulla enī requies eiꝰ elemētis ꝯceſſa
eſt.vide in par. Quot anni fluxerūt a p̄ncipio mundi
vſq̄ꝫ ad incarnationē xp̄i:dixi in etas.

Munerarius:a munꝰ dř munerariꝰ rij:qui munera dat:
et muneroſus ſa ſum.i.largꝰ vel munere dignus. ⁊ cō
parať:vñ hec muneroſitas tatis.

Munero:a munus dř munero ras: ⁊ eſt munerare dona
re:munus alicui dare ꝓ aliquo ſeruitio vel ꝓ aliqua
alia re.Et cōponiť:vt remunero ras. et eſt actiuū cuꝫ
oībus ſuis ꝯpoſitis:et ꝓduč mu.vñ Homerus:Et p̄uſ
aiacē exaurato munerat enſe.

Mungo gis xi ctum gere.i. purgare et ſoꝛdes auferre:
et pꝛopꝛie eſt mucum de naſo extrahere et pꝛoijcere:
et qđ remanet de combuſtione candele auferre.vñ et
ſepe pōiť ꝓ decipe vel decipiēdo auferre aliq̄d vel ex
poliare. Mūgo ꝯponiť:vt cōmūgo gis:demūgo gis:

emungo gis:immūgo gis.i. valde vel intus vel intro mūgere:pmungo:remūgo: ꝛ eſt mūgo actiuū cū oib⁹ ſuis cōpoſitis: ꝛ facit preteritū in xi: ꝛ ſupinū in ctum.

Muniac⁹:a muniū dr̄ muniac⁹ca cū.muniaci dicunť re/gis ↄſiliarij:vel qui munia.i.officia ſua adimplent: vľ tributarij:vel largi.

Municeps:a municipiū dr̄ h̄ ꝛ h̄ munipalis ꝛ h̄ le: ꝛ municipari⁹ria riū: ꝛ hic ꝛ h̄ ꝛ h̄ municepſ pis:oīa ī eodē ſenſu.h̄.n.noīe cēſenť caſtellani ī municipio nati ꝛ pmanētes: ꝛ etiā milites ſtipēdarij q̄.p cuſtodia municipij munera capiūt. ꝛ etiā origīales ciues: ꝛ ī loco officiū gerētes dicūť ſic. ꝛ etiā quoddā gen⁹ romanoꝝ ciuiū olī dicebať ſic.vñ in actib⁹ aploꝝ.xxi.Paul⁹ qū cōphendeťe dixit:Ego ſū paul⁹ tarſenſis nō ignote ciuitatis municeps:volēs eis ſignare ꝙ eēt ciuis roman⁹: ꝛ ſtati eū dimiſerūt.Itē municipalľ le:vel mūicipialis le ꝛ municipiari⁹ vel munipari⁹ ria riū:pōt dici qđ ptiet ad municipiū:vel municeps ſm qđ capiť mun⁹: ꝛ cor penľ.gtī mūiceps: ꝛ formať gtūs a ntō īcpoſita ī lr̄a inť p ꝛ s: ꝛ mutato e añ p ī i correp.vt mūiceps cipis.

Municipalis vel municipialis le: in municeps exponiť.

Municipiarius ria riū:in municeps exponiť.

Municipiū.muniū ↄponiť cū capio ꝛ dr̄ h̄ municipium pij: ꝛ eſt municipiū qñ manente ſtatu ciuitatis ius aliquod maioris vel minoris officij a pn̄cipe ipetrať. et dr̄ municipiū a munijs.i.officijs:q2 tm̄ munia.i.tributa debita vel munera reddit. nā liberales ꝛ famoſiſſime cauſe: ꝛ q̄ ex pn̄cipe pficiſcūť ibi nō aguntť. he eniȝ ad dignitatē ciuitatis ptinēt.vel municipiū dr̄ caſtruȝ munitiſſimū: ꝛ ppe in ↄfinio regionū vbi ſolēt morari ſtipendiarij milites p cuſtodia:vñ ꝛ dr̄ municipiū q̄ſi capiens munia.i.munera ppť ſtipēdarios milites ibi p cuſtodia manētes ꝛ munera capientes.

Municium cij:a munio nis dr̄ hoc municiū cij.i. obſidio vñ in quarto libro regū dr̄:Rex aſſyrioꝝ nō ingredieť vrbē hāc:nec circūdabit eā municio.

Munifex cis:penľ.cor. tam in ntō ꝙ in gtō: ꝛ exponitur in munificens.

Munificens:a munifico cas dr̄ hic ꝛ hec ꝛ hoc munifex cis:penľ.cor.tam in ntō ꝙ in gtō: ꝛ hic ꝛ hec ꝛ h̄ munificens tis ī eodē ſenſu.i.munific⁹ ꝛ ↄpať munificētior tiſſim⁹:vñ munificenť ti⁹ſime aduer. ꝛ hec munificentia tie.i.largitas.Et nota ꝙ poſitiuuȝ munificens nō eſt in vſu ſed in loco ei⁹ ſubit munificus: ꝛ fit ↄpatio anormala:munificus tior tiſſimus.

Munifico cas ↄponiť a mun⁹ ꝛ facio: ꝛ ē munificare:muneribus honorare:mūera alicui facē.vñ mūific⁹ca cū.i. larg⁹ qui munera faciēs:vel qui muniū.i.officiū qđ oȝ adimplet.vñ munifice aduer. ꝛ cor.fi.vide etiā in munificens ſm Hug.Papias vō dič:Munific⁹ honorificus:largitor:liberalis:larg⁹:copioſus:abūdans.

Munimen: a munio nis dr̄ hoc munimē nis.i. defenſio: firmamentū:auxiliū: ꝛ pducit penľ.nti.

Munimentū:a munio nis dr̄ hoc munimentū ti.i.defenſio:firmamentū:auxilium: ꝛ pducit penľ.

Munio nis niui nire nitū.i.firmare:vallare: defenſaculū facere.Munio ↄponiť:vt circūmunio is:cōmunio is premunio nis:obmunio nis.i.vndiqȝ vel ↄmunire. re munio nis.i.iteꝝ vľ retro munire vel deſtruere vľ munitionē auferre.Munio ꝛ ei⁹ ↄpoſita oīa actiua ſūt: ꝛ pducūt mu.vñ Eſop⁹:Uñ pire q̄as hoſtē munire caueto.Et ſcias ꝙ regula ē:ꝙ pma pſona ſingularis preteriti pfecti indicatiui mōi formať in tertia ꝛ in q̄rta cōiugatiōe in nō deſinētib⁹ in eo a pma pſona pn̄tl idicatiui mōi:o mutata in e pduc. ꝛ addita bā:vt lego legebam:audio audiebā:qđ videť fallere in munibā ꝛ polibā: q2 videlȝ inueniť polibā ꝛ munibā p muniebaȝ poliebā.ſed pticipia pn̄tis ꝛ pteriti impfecti formanť ab integrl.ſ.a muniebā ꝛ poliebā:vñ muniēs ꝛ poliēs vñ ꝛ Priſ.dič ī xi.li°:A mūiebā muinēs:b mutata ī ns ꝛ a poliebā poliēs dicim⁹: ꝛ ita de ſimilib⁹ dicas.

Munitiuncula le dimi.parua munitio.

Munitoriū:a munio nis dr̄ hoc munitoriū rij loc⁹ ī quo fiunt munimenta vel ipm̄ munimentū.

Muniū:a munus dr̄ hoc muniū nij.i.debitū officiū vľ tributū vel munus: ꝛ dr̄ muniū q2 manu fit factū. vñ de beato Martino dr̄:Munia tua deuot⁹ implebo.

Munus:a munio nis dr̄ hoc mun⁹ neris.i.donū: ꝛ datur munus ex merito:ſed donū ↄferť ex gr̄a: vñ quidam: Dat meritū munus:ſed ↄfert gratiā donū. de differentia etiā doni a munus dixi in donū.

Munuſculū li dimi.puū mun⁹: ꝛ formať a mun⁹ addita culū: ꝛ a munuſculū dr̄ munuſculari⁹ ria riū : qui pro munere ſeruit vel qui mun⁹ dat.

Murale:a mur⁹ dr̄ h̄ murale lis:iđ qđ mur⁹:vide ī mur⁹

Murena:a mus qđ eſt terra dr̄ hec murena ne: quedam gēma:quā humorē ſub terra putant denſatuȝ calore: vñ ꝛ nomen aſſumpſit.Murena etiā dr̄ q̄dā piſcis: ꝛ tunc dr̄ a mollis.vide in murenula: ꝛ pducit re.De nā murene piſcis dicit Ambro.in.v.hexameron : Uipera nequiſſimū genus beſtie: ꝛ ſup omnia que ſerpentini ſunt generis aſtutior: vbi qū coeūdi cupiditatē aſſumpſerit murene maritime notā ſibi requirit copulā vel nouā ppat: pgreſſaqȝ ad litus ſibilo teſtificata pn̄tia ſui ad ↄiugalē amplexū illā euocat.murena aūt inuitata nō deeſt ꝛ venenato ſerpenti expeditos vſus ſue iꝑtitur ↄiunctionis. Quid ſibi vult ſermo huiuſmōi niſi ferendos eē mores coniugū.

Murenula le:a mollis deriuať hec murena ne: quidam piſcis craſſus ꝛ mollis:q2 nullū os habet:vel q2 molľ ꝛ ſuauis ē ad comedēdū. ꝛ īde hec murenula le dimi. murenula etiā dr̄ quoddā ornamentū mulieꝝ: qđ ſcȝ auri metallo in virgulas lateſcēte q̄dā flexuoſi ordis cathena cōtexiť in ſimilitudinē murene ſerpentis qđ ad collū ornandū aptať.hoc interdū auri ꝛ agenti cōtexiť virgulis.vñ in canticis dr̄: Murenulas aureas faciem⁹ tibi vermiculatas argento: ꝛ cor.mu.

Murex:a mus deriuať hic murex cis.i.eminens acutum ꝛ prruptū ꝛ exceſū ſaxū vel cacumē mōtis . vñ ꝛ murex dr̄ frutex ꝛ virgultū aſpeꝝ in acutis ꝛ prruptis mōtib⁹ ꝛ hinc hic murex dr̄ quidā piſcis.ſ.coclea maris ſic dicta ab acumine ꝛ aſperitate:q̄ alio noīe conchiliū vel cōcha dr̄:vľ q2 circūciſa ferro lachrymas purpurei coloris emittit ex quib⁹ purpura tingiť:vñ ꝛ oſtꝝ appellatū eſt:q2 hec tinctura ex teſte humore eliciť. ꝛ hinc murex ſepe īueniť p ipſa tinctura: ꝛ ſepe p ipſa purpura: ꝛ cor.penľ.ī obliquis.vñ Oui.ī epi.Scilicet ipſa geram ſaturatas murice veſtes.Itē in libro de arte: Cōſule de gēmis detincte murica lana.

Murgiſſor: a murmuro ras dr̄ murgiſſor ſoris.i. callid⁹ ꝛ fallax murmurator.

Muria:a murus dr̄ hec muria rie:ſuperior fex olei: quia fit oleo quaſi pro muro:q2 naturalius retinet liquorem ꝙ ſi eſſet ſine fece.

Muricida.mus cōponiť cū cedo dis cecidi: ꝛ dr̄ hec muricida de:penľ.pduc.q2 mures interficit ꝛ cedit.

Murilegus.mus componiť cum lego gis: ꝛ diciť hic murilegus gi. ꝛ hec muilega lege.i.cattus vel catta : quia

legit.i.colligit mures. vnde quidā: Murilegus bene ſcit cuius genoꝛ barda lambit.

Murinus:a mus dr̄ murin⁹ na nū:res muris:vel ad murem ptinens:ꝛ ꝑducit ri.

Muriſcidus.mus ꝯponit̄ cū ſcido dis:ꝛ dr̄ h̄ muriſcidus di:hō ignau⁹ ꝛ remiſſus ꝛ piger ad nihil aliud vtilis: niſi ad mures ſcindēdos.i.excoꝛiādos:ꝛ coꝛ.ſci.

Murmur:a mutio tis dr̄ hoc murmur ris ge.neu. apud modernos. Inuenit̄ etiā maſ.gene.vnde Iohis.vij.Et murmur multus erat in turba.Et a murmur dr̄ murmuro ras:qđ ꝯponit̄ vt cōmurmuro raſ.demurmuro ras:īmurmuro ras.i.ſimul vel valde vel int⁹murmurare:obmurmuro raſ.i.ꝯtra murmurare.remurmuro ras.i.iterū vel ꝯ murmurantē murmurare.ſubmurmuro ras.i.ſubtus latent̄ vel paꝝ vel poſt murmurare. ꝛ eſt murmuro neu.cū oībus ſuis ꝯpoſitis:ꝛ coꝛ.mu.

Murmuro ras:in murmur eſt.

Muretū:a moꝛioꝛ dr̄ hoc muretū ti.i.aqua calida de terra manans.ſ.balneū:ꝛ dr̄ ſic q̄i moꝛitetū:qꝛ ibi moꝛbi moꝛiant̄ ꝛ pereant:vel quaſi moꝛtuetū:qꝛ a moꝛtuis i.ab inferis tradit̄ venire.vnde Hoꝛa.i epi. Sane murteta reliqui.legitur hic ꝛ hec murteta: ꝛ ponit̄ ꝑ balneis myrtis obſitis.

Murus:a munio nis dr̄ hic mur⁹ri:qꝛ muniat.ꝛ dr̄ murus q̄i muniens robur: ꝛ eſt etymo. vnde hic murul⁹ li.dimi.ꝛ h̄ ꝛ h̄ muralis ꝛ h̄ le quod ptinet ad muꝝ:ꝛ muratus ta tum.i.muro oꝛnatus.ꝛ muro ras.i. muro oꝛnare muꝝ facere:vn̄ h̄ muratoꝛ toꝛis.i.faciēs murū.

Mus idem eſt quod terra.vn̄ hic mus muris quoddam aīal:qꝛ ſub terra facit ſuū cubile ſm Hug. Papias vo dicit: Mus terra mus puſillū animal.i. ſoꝛex.alij dicunt mures:qꝛ ex humoꝛe terre naſcant̄.vnde dic̄ Baſilius ī nona homelia hexamerō: Mures ꝛ ranas ex terra generari videmus.Deniq̄ȝ in egyptiacis thebis ſi pluuias largioꝛes eſtiuo tp̄e fuderit mox infinitis muribus regio tota cōplet̄.

Muſa:a moys quod eſt aqua dr̄ hec muſa ſe. ꝛ ſunt ſm ph̄os nouē muſe.i. noueȝ inſtrumēta loquēdi.ſ. duo labia:quattuoꝛ dentes p̄ncipales:plectꝝ lingue: arteria gutturis:cōcauitas pulmonis.ꝛ hec inſtrumēta dicunt̄ muſe a moys qđ eſt aqua:qꝛ ſine humectatione iſtoꝝ nō pōt naſci vox. Item muſa dr̄ q̄nq̄ȝ cantilena: q̄nq̄ȝ ſapia.ꝛ a muſa dr̄ muſicus ca cū:ꝛ muſaticus ca cū.Aſtrologi vo nouē muſas dicūt nouē ſonos q̄ celeſtem armoniā faciūt.p̄mi ſeptē ſunt ſeptē planetaꝝ octauus eſt firmamēti.nonū quidē aſſignant terre: q̄lȝ nō moueat̄ ꝑ ſe:mouet̄ tn̄ circūactione aliaꝝ ſperaꝝ circa ipſam.ꝛ adeo ſonū habet raucū vt vix etiā cōputet̄ inter alios ſonos. vnde muſe dicunt̄ a muſo.i.canēdo:qꝛ per eas ſicut antiqui voluerūt vis carminum ꝛ vocis modulatio quereret̄.

Muſach erat arca in q̄ reponebāt̄ donaria regū vel p̄ncipū ad reficienda ſartatecta tēpli:vt dixi in coꝛbonā. De muſach dr̄ in q̄rto regū.cap.xvi. Muſach quoq̄ȝ ſabbati qđ edificauerat in tēplo ꝛ ingreſſum regū exterius conuertit in templū dn̄i.

Muſca:a mus ꝑ terra vel ꝑ ſoꝛice dr̄ hec muſca ce: quaſi muris eſca:ꝛ eſt etymologia.

Muſcariū: a muſca vel muſcula dr̄ hoc muſcetū ti:ꝛ hoc muſculetū ti:locus vbi abundāt muſce. ꝛ hoc muſcariū rij: ꝛ hoc muſculariū rij ꝑ eodē loco: vel ꝑ multitudine muſcaꝝ:vel ꝑ flagello quo muſcas abigimus.

Muſcerane⁹:a mus dr̄ hic muſcerane⁹nei:aīal exiguum aranee foꝛma ꝛ muris:qđ ꝛ ſolifuga dr̄ qꝛ idē fugiat. ꝛ dr̄ muſcenarius:qꝛ eius moꝛſu aranea interimit̄.

Muſcetū in muſcariū eſt:ꝛ ꝑducit penl̄.

Muſcio onis maſ.ge.q̄i muſtio:qꝛ muſtū bibat.ꝛ dicitur a muſtū.idē ꝛ bibio onis.

Muſcipula.mus ꝯponit̄ cū capio ꝛ dr̄ hec muſcipula le. deceptio ad mures capiendos: ſicut ꝛ muſtricula. et ponit̄ generalit̄ ꝑ qualibȝ deceptione.vn̄ muſcipuloꝛ aris.i.decipe.ꝛ hinc h̄ muſcipulatoꝛ toꝛis.i.deceptoꝛ. Itē muſcipula ponit̄ ꝑ pedica.i.laq̄o q⁹ pedes ligāt̄

Muſco:a muſca dr̄ muſco onis.i.magna muſca.ꝛ muſcoſus ſa ſum.i.plenus ꝛ abūdās muſcis. vn̄ hec mucoſitas tatis.i.abūdantia ꝛ plenitudo muſcaꝝ. Itē a muſcus pōt dici muſcoſus ſa ſū:muſco plenus ꝛ coopertus vn̄ Uirgili⁹: Muſcoſi fontes ꝛ ſōno mollioꝛ herba.et compat̄:vn̄ hec muſcoſitas tatis.

Muſcoſus ſa ſum:in muſco exponit̄.

Muſcula:a muſca dr̄ hec muſcula le dimi.

Muſculetuȝ ti.penl̄.coꝛ.exponit̄ in muſcariū.

Muſculoſus:a muſculus dr̄ muſculoſus ſa ſū.i. foꝛtis lacertoſus plen⁹ muſculis: ꝛ ꝯpat̄. vn̄ hec muſculoſitas tatis.i.foꝛtitudo plenitudo muſculoꝝ.

Muſculus li:penl̄.coꝛ.puus mus:ꝛ ē dimi.de mus muris.ꝛ muſculus etiā dr̄ curuū gen⁹ nauigij. ꝛ muſculi dicūt̄ capita neruoꝝ ex ſanguine ꝛ neruis copulata.ſ. illa nodoſa caro que eſt in tibijs ꝛ brachijs. ꝛ dr̄ muſculus a muriū ſilitudine:qꝛ lateat ī mēbris ſic̄ mures ſub terra.vel qꝛ diſpoſita eſt ad ſilitudinē muris.Idē dr̄ ꝛ lacertus. in hac ſignificatiōe inuenit̄ a Palladio poſitū:vbi docet eligere bonos equos dicens:q̄ pulchritudo boni equi in his cognoſcit̄: ſi coꝛp⁹ eius eſt vaſtū ꝛ ſolidū:latus longiſſimū:clunes rotūde:ꝛ maxime pectus late patēs:ꝛ totū coꝛp⁹muſculoꝝ dēſitate nodoſū:pes ſiccus:coꝛnu ꝯcauū:alti⁹calciat⁹. Iteȝ muſculi ſūt coclee de quaꝝ lacte ꝯcipiunt̄ oſtree: ꝛ dicunt̄ muſculi q̄i maſculi:qꝛ ſūt maſculi oſtreaꝝ ꝛ etiā balenaꝝ:eoꝝ.n.coitu ꝯcipe balene ꝓhibent̄. Itē muſculus pōt deriuari a murus:ꝛ tūc muſcul⁹dr̄ bellicū machinamentū ſilē cuniculo quo mur⁹ ciuitatis pfodit̄ ꝛ diſſoluit̄:q̄i muruſculus.

Muſcus:a marceo ces dr̄ hec muſc⁹ci: q̄dā herba vel potius q̄dā lanugo in fontib⁹ ꝛ circa arboꝛes creſcens.

Muſica ce:eſt vna de ſeptē artib⁹liberalib⁹:ꝛ dr̄ a moys qđ eſt aq̄ qꝛ tractat de vocib⁹ vel de ꝓpoꝛtionib⁹ vocū.ꝛ ſine humoꝛis beneficio nulla cantilena vel vocis ſtat vel ſubſiſtit delectatio.ꝛ inde hic muſicus ci: qui tractat de muſica vel qui docet eā. ꝛ muſicus ca cū. et hic ꝛ hec muſicalis ꝛ hoc le in eodem ſenſu.Itē muſica.i.ſapiā:ꝛ tūc deriuat̄ a muſis que ſūt cā ſapientie ꝛ eloquentie.vn̄ Priſcianus:Quoꝝ vterq̄ȝ poſſideat artē muſice.i.ſapientie.

Muſcino vocat̄ animal qđ ex capra ꝛ ariete naſcit̄. Eſt aūt dux gregis. Muſcino monſtꝝ ſilē ſimie ſm Pap. vide in bigenus.

Muſio:a mus deriuat̄ muſio onis:qꝛ murib⁹infeſtus ſit. Hūc vulg⁹ cattū a captura vocat. Alij dicūt q̄ captat i.videt:nā tā acute cernit vt fulgoꝛe luminis noctis tenebras ſupet.vn̄ ꝛ a greco venit cattus.i.ingenioſus a kageſte: vel catus q̄i cautus. hunc vocāt gattū coꝛrupte. Itē a mus dr̄ hoc muſiū ſij:nidus muris.

Muſſim aduer.a muſſo ſas dr̄.i.muſſanter latenter lente vel leniter.

Muſſito tas:penl̄.coꝛ.verbū frequē.i.freq̄uēter muſſare.

Muſſo:a mutio tis dr̄ muſſo ſas ſaui ſare: et eſt muſſare dubitare:et muſſare.i.ſilentio murmurare.vn̄ verſus

Mussat qui dubitat:mussat qui murmurat idē. Iteʒ inuenit̄ muſo ſas.i.ſcio:ꝛ tūc ſcribit̄ ꝑ vnū ſ.

Muſtaciū:a mus dr̄ hoc muſtaciū cij:pot⁹ qui ex muſto fit ꝛ alijs potiōib⁹.vn̄ Iuuenalis: Cauſa nec ē quare cenā ꝛ muſtacia perdas.

Muſtela.mus cōponit̄ cū telon qd̄ eſt lōgū:ꝛ dr̄ hec muſtela le quaſi mus lōg⁹ penl̄.lōga.Et ſunt duo genera muſtelarū:vnū eſt ſilueſtre diſtās magnitudine:alteꝝ in domibus oberrās. Hec ingenio ſubdola a domib⁹ vbi nutrit̄ catulos ſuos tranſfert mutatq; ſedē:ſerpētes etiā ꝛ mures ꝑſeq̄t̄.Falſo aūt opināt̄ q̄ dicūt muſtelā ore cōcipe:aure ꝑtū effundere.ꝛ a muſtela dicit̄ muſtelin⁹na nū penl̄.ꝓdu.i.ꝑtinēs ad muſtelā vel de muſtela exn̄s:ꝛ hoc muſtelariū rij:fouea muſtele: q̄ ꝛ muſteliū dr̄:vide in baſiliſc⁹ ꝛ etiā in ruta.

Muſtelin⁹na nū exponit̄ in muſtela.

Muſtricula.mus cōponit̄ cū ſtrigo:ꝛ dicit̄ hec muſtricula cule:inſtrumentū ad mures capiēdos: dicta ſic q̄a ſtrigit mures:ꝛ corripit cu.

Muſtū: a mus qd̄ eſt terra dr̄ hoc muſtū ſti nouū vinū: q̄a in ſe habeat terram ꝛ limū mixtū:ꝛ inde muſt⁹ſta ſtū.i.nou⁹.ꝙ aūt dicit̄ muſtū q̄ſi mus tenēs etymo.ē. vel pōt deriuari muſtū a mulceo ces: q̄a mulſum fit.i. ſuaue ad bibendū.

Mutatoriū:a muto tas dr̄ hoc mutatoriū rij veſtis ꝑcioſa ꝑ qua ſumēda alia mutat̄.vnde legit̄ in q̄rto li.reg. ca.v.de Naamā:Qui quʒ tuliſſʒ decē mutatoria veſtimentorū:detulit lr̄ās ad regē iſrl̄.

Muteo:a mutio tis vl̄ a mut⁹ deriuat̄ muteo tes: ꝛ ē mutere eſſe vel fieri mutū l̄ tacere.vn̄ muteſco ſcis incho. Et cōponit̄ vt cōmuteo tes:demuteo tes.i.valde mutē vel ceſſare mutere vel incipe loq̄.Itē cōponit̄ vt imuteo tes:obmuteo tes.i.ex toto vel vndiq; mutere vl̄ ob aliq̄d mutē.vn̄ cōmuteſco ſcis:demuteſco ſcis: obmuteſco ſcis:imuteſco ſcis incho.Muteo cū oīb⁹ ſuis cōpoſitis ē neu.ꝛ ꝓdu.hāc ſyllabā mu. vn̄ macer de cepis: Iuuabit illos ſubit⁹ quos facit obmuteſcē morb⁹

Mutilo las in mutilus exponit̄.

Mutilus:a muto tas dicit̄ mutil⁹la lū.i.minut⁹ trūcatus ſine cornib⁹ vl̄ alia ꝑte.Et a mutil⁹ dicti ſunt mutili q̄dranguli qui min⁹ habēt acuciei:ꝛ mutili dicūt̄ capita trabiū q̄a mutilata ſunt. Itē a mutil⁹ dr̄ mutilo las:ꝛ eſt mutilare minuere vellere trūcare:vt hoīs caput vl̄ aliud mēbrū amputare;vel ꝑtē arboris auferre: l̄ boū cornua detrūcare.Et cōponit̄ vt admutilo las.i.valde vel iuxta mutilare:Demutilo las.i.detrūcare:Et emutilo las.i.valde mutilare. Et eſt mutilo actiuū cū ſuis cōpoſitis:ꝛ cor.penl̄.vn̄ Ouidi⁹ de arte: Turpe pecus mutilū turpis ſine gramine cāp⁹.

Muton:a mut⁹ta tū dr̄ muton tis:ꝛ eſt mutire murmurare ad modū mutorū:velle loqui ꝛ nō audere: et eſt ꝓprie mutorū vel loqui nō audentiū. Et eſt neu.cum oīb⁹ ſuis cōpoſitis:ꝛ ꝓdu.mu.vnde Eſop⁹:Supplicat ille nimis: mutitq; timore ſilendo. Et ſcias ꝙ muton inuenit̄ ꝓ mutere ſed raro.

Muto tas taui tare.i.mouere vl̄ ad aliū ſtatū vertere: vel ad aliū locū ducere: vl̄ id quod habem⁹ dare ꝓ eo qd̄ non habem⁹: vt quʒ dam⁹ denarios ꝓ vino: mutam⁹ denarios ꝓ vino ꝛ nō vinū. vnde hic ꝛ hec mutabilis ꝛ hoc le.vn̄ mutabilr̄ aduerbiū:ꝛ hec mutabilitas tatl̄ Muto componit̄ vt cōmuto tas:demuto tas:emuto tas:immuto tas:premuto tas:remuto tas:tranſmuto tas.Muto actiuū eſt cum omnib⁹ ſuis cōpoſitis:ꝛ ꝓducit hāc ſyllabā mu. Horati⁹ in epi.Collū nō animū mutāt qui trans mare currūt.

Mutuo eſt aduerbiū qualitatl̄:a mut⁹ dr̄.i.inuicē alterutro viciſſim alterno:ſm Pap̄.

Mutuo: a muto tas dicit̄ mutu⁹tua tuū.i.mutuo datus vel accept⁹.ꝛ dr̄ mutuū q̄ſi meū tuū:q2 id qd̄ a me tibi dat̄ ex meo tuum fit.ꝛ ſic mutuū pōt dici:q2 ex meo fit tuū:ꝛ eſt ety.ꝛ ita oē ꝑiculū rei mutuate ad te trāſfert̄.ꝛ a mutu⁹ tua tuū dr̄ mutuo as qd̄ ē actiuū cū oīb⁹ ſuis cōpoſitis:ꝛ mutuor aris deponē.ꝛ differūt:q2 mutuo as dātis ē q̄ſi mutuo dare:vt mutuo tibi denarios.i.mutuo do tibi:ſed mutuor recipiētis ē: q̄ſi mutuo accipio a te:vt mutuor denarios a te.i.mutuo accipio a te.vn̄ illō:Mutuabit̄ pctōr ꝛ nō ſoluet. Et in exodo dr̄:Precepit dn̄s filijs iſrl̄ vt mutuarent̄ vaſa a vicinis ſuis ꝛ ſpoliarēt egyptū.Quilibet g̃ caueat abuti iſtis v̄bis. Itē mutuo ꝛ cōmodo vl̄ accōmodo differūt:q2 cōmodam⁹ vel accōmodam⁹ illas res q̄ eedē in eēntia debēt reddi.ſ.q̄ nō tranſeūt in poſſeſſiōem recipiētis:vt equ⁹ mātellū ꝛ hmōi:ſed mutuam⁹ illas res q̄ trāſeūt in poſſeſſionē recipiētl̄:vt denarios:vt accōmodo vel cōmodo tibi equū.i.nō ad ꝓꝓetatē ſed ad cōmodū ꝛ vtilitatē:ꝛ ſilr̄ vſum ei⁹ quē ego habeo tibi do .i.ad eq̄tādū nō vt ſit tu⁹.vn̄ ꝛ cōmodare dr̄ q̄ſi cū modo tꝑis ad aliū trāſferre ꝛ dare:ꝛ ē ety. ſed mutuo denarios tibi.i.quʒ ſint mei dādo ſiūt tui.Et ex his patet q̄ ſit drīa inter mutuū ꝛ cōmodū.Hec tn̄ ꝓꝓetas q̄nq; apud auctores corrūpit̄:ꝛ vtrūq; componit̄ vt cōmutuo as: ꝛ cōmutuor aris: imutuo as: ꝛ imutuor arl̄.i. valde mutuare.Et vt dixi mutuo eſt dātl̄:ſʒ mutuor recipiētl̄.vn̄ v̄ſus: Mutuo vult dātē:ſʒ mutuor accipiētē. Iteʒ mutuo credētis eſt:ſed mutuor accipiētis.

Mutuor aris in mutuo as exponit̄.

Mutus:a mugio gis dicit̄ mut⁹ta tū: quia quaſi mugiat ꝛ nō loquat̄.vox enī ei⁹ nō eſt ſermo ſed mugit⁹.vocalem enī ſpm̄ ꝑ nares quaſi mugiēs emittit.

Mutuus tua tuū in mutuo tuas eſt.

Nabilis.a no nas

dicit̄ hic ꝛ hec nabilis ꝛ h̄ le penl̄. cor.ad nādū habilis:ꝛ nabund⁹da dū.i.facilis ad nādū l̄ ſil̄is nāti.

Nablū bli hebraice:grece pſalteriū:latine dicit̄ organū ſm Pap̄. Ponit̄ tamē differētia inter pſalteriū ꝛ nablū:quia pſalteriū eſt canora cithara decem cordis coaptata que ꝑcutit̄ cū plectro:nablū v̄o duodecim ſonos habēs digitis tangit̄.

Nabulū: a no nas dicit̄ hoc nabulū li.i.merces nautica quia natare videat̄ qum ꝑ mare trāſfert:ꝛ corri.hu.

Nancio cis in nanciſcor vide.

Nactus cta ctū in nāciſcor vide.

Nanciſcor.nācio cis ciui cire dicebāt ātiqui: ꝛ inde nos dicim⁹ nāciſcor ſceris nact⁹ ſum.i.acquirere adipiſci vl̄ inuenire. ꝛ eſt deponē.cū oīb⁹ ſuis cōpoſitis ſiqua hʒ: Mach.ij.li.ca.xiiij.dr̄:Temp⁹ aūt opportunū dementie ſue nactus.

Napocaulis.nap⁹ componit̄ cū caulis ꝛ dicit̄ hic napocaulis gen⁹ olerū:qui qum ſit ſaporis ſil̄is napo:nō in radicē ſed in tirſum cōdeſcēdit vt caulis.

Napta.in Daniele legit̄ gen⁹ fomitis apud ꝑſaſ quo maxime nutriūt̄ incēdia:Alij oſſa oliuaꝝ que ꝓijciūt̄ cuʒ amurca arefacta:naptā eē dicūt ſm hug. Napta etiaʒ ſm Pap̄.dr̄ purgamētū lini vel cuiuſlibet rei. Plini⁹ autē dicit naptā circa babyloniā modo liq̄di bitumis

ꝑfluere: ⁊ nutriēdis ignib⁹ amicā eē: vt etiā longe ad/ mota ignē ꝯcipiat. vñ v̄sus: Ignē napta fouet: manat ꝙ bitumis iſtar. Oſſa ꝑ hac olei repta vocaꝭ amurca.

Napus: a rapa dicit̄ hic napus pi quaſi raptus. ⁊ dicit̄ ſic ad ſimilitudinē rape: niſi ꝙ folijs eſt latior: ⁊ radic̄ gu ſtu ſubacrior. Nominis aūt affinitas eſt inde ꝙ vtrūqꝫ ſemen in alterū viciſſim mutat̄. Nam rapa in alio ſo/ lo vt dicit̄ per bienniū mutat̄ in napum: In alio vero ſolo napus trāſit in rapā.

Nar: a naris deriuatur hic nar naris: quidā fluuius qui habet duos meatus ad modū nariū: vel quia ꝑ nares erei tauri exit. vnde narin⁹ na nū: penul. ꝓdu.

Nardus di femi. gene. herba eſt ſpicoſa ⁊ aromatica fra gili radice: ſed nigra ⁊ folijs denſa quoꝝ ſummitates cōſurgūt in ſpicas. vnde hoc nardū di: dicit̄ vnguentū vel cōfectio ex ea factū nardipiſticū dicit̄. i. fidele pur ſine omni impoſitura ⁊ cōmixtura cōpoſitū: nō adul/ teratū alijs herbis. Piſtis eñ grece latine dicit̄ fides: nardūpiſcatū dicit̄ quaſi ſpecies nardi in eo ſit: vel q̄a de ſpicis ⁊ folijs nardi eſt confectū.

Nario: a naris dicit̄ nario ris riui: ⁊ eſt narire ſubſanna re vel nares fricare: ⁊ inde naric⁹ rici: bruc⁹ cui⁹ nares ſemper ſtillant: ⁊ inde hec naricia cie quedā regio. vñ naricius ricia riciū.

Naris: a nar⁹ ra rū deriuat̄ hec naris hui⁹ naris. Nares dicūt̄ quaſi gnares: quia ꝑ eas cognoſcim⁹ ⁊ ſcim⁹ ali/ quid odorare. vel nares dicūt̄ a mano nas: q: per eas manat odor ⁊ ſpūs. ⁊ ſūt i eis tria officia: vnū ducēdi ſpm: aliud capiēdi odorē: tertiū ducēdi purgamētū ce rebri: ⁊ ꝓdu. primā naris. vñ Ouidi⁹ de arte: Ferre no/ ue nares taurorū terga recuſant.

Narratio tionis. femi. ge. dicit̄ a narro ras. ⁊ eſt narratio ſm Tulliū rerū geſtarū aut q̄ſi geſtarū expoſitio. ali quādo enī res geſtas exponim⁹: aliq̄ñ nō geſtas: que tñ ſunt ad narratōis officiū q̄ſi geſte. Debet aūt narra tio eſſe breuis lucida ⁊ veriſimilis. Breuis eſt quādo nō niſi neceſſaria cōphēdit habito reſpectu ad quā titatē materie. Lucida eſſe debet. i. intellgibilis ⁊ ap/ ta ſm capacitatē ingenij auditorū: nihil habēs ambi/ guū: nihil tortū: nihil curuū: nō ſumēs p̄ncipiū a remo tis: nec nimis lōge mām ꝓſequēs. De his aūt que p̄n/ cipalr̄ ꝑtinēt nil obmittēs veriſilis eſt narratio ſi reb⁹ ⁊ ꝑſonis debitas circunſtātias aſſignem⁹ narrātes vt mos ⁊ opinio ⁊ materia videbit̄ poſtulare. Notan dū inſup ꝙ ꝓnomīa p̄me ⁊ ſecūde perſone ſicut nec in alijs ep̄le ꝑtib⁹ nō ſunt in narratiōe ponēda. Nam vt dicit p̄ſcianus: In verbis p̄me ⁊ ſecūde ꝑſone itelligit̄ nomiatiu⁹ cert⁹ ⁊ determinat⁹. Quādoqꝫ tñ cōtigit ꝙ tale ꝓnomē de neceſſitate poni debet: puta cā deter/ minatōis vel diſcretōis. Cauſa determinatiōis ponit̄ quū nos tres vel plures mittim⁹ ep̄las: at ego ſol⁹ de/ beo tibi declarare. verbi grā: Amico ſuo d. iohānes. ſ. ſalutē vobis ego b. dixi p̄ntib⁹ declarandū ⁊c̄. Cauſa vō diſcretōis ꝓnomē p̄me vel ſecūde ꝑſone ponit̄: quū aliquid alteri ſcribētiū attribuit̄: qd̄ ab altero remoue tur: nā diſcretio eſt attributio act⁹ vel paſſiōis alicui l̄ aliquib⁹ cū excluſiōe alicui⁹ vel aliquorū. vbi grā: ſi di cam: Sepe mihi dedec⁹ tu feciſti: ſed ego reddā tibi ta lionē optime. Itē poteſt dici q̄ñqꝫ cā ſignificātie: vt ſi dñs dicat ſeruo: Ego tibi ſepe manib⁹ aquā dedi. Item cā zeumatis pōt addi: vt hebrei ſunt ⁊ ego. ⁊ etiā ꝑ euo catiōem poteſt poni cōgrue: vt Ego petrus tibi ſeruio puro corde.

Narratiūcula le dimi. ꝑua narratio.

Narrito tas. i. frequenter narro: freq̄ntatiuū de narro ras. ⁊ formaꝭ a narratu ſupi. a mutata in i correptā: et u in o: ſicut ab imperatu imperito tas.

Narro ras raui rare. i. dicere. vñ hec narratio onis: ⁊ hic ⁊ hec narrabilis ⁊ hoc le: ⁊ inde narrabilr̄ aduerbiū. Et cōponit̄ vt enarro ras: renarro ras: denarro ras: con/ narro ras. Et eſt actiuū narro cū oīb⁹ ſuis cōpoſitis.

Narus: a naſco ſcis deriuat̄ nar⁹ ra rū. i. ſciēs perit⁹. ſ. qui ex arte ſcit qualit̄ aliq̄d fiat vel ſit ad faciēdū vel fieri debeat: ſiue illud faciat ſiue non. Et ſcias ꝙ g q̄ñqꝫ ap ponit̄ huic nomini nar⁹ ꝑ ꝓtheſim: ⁊ dicit̄ gnarus.

Naſcor ceris nat⁹ ſum naſci. i. de vtero exire vel decidere ⁊ ſignificat paſſiōē ab alio illatā. i. ꝓueniētē ex paſſi/ one p̄cedēte circa aliō ſuppoſitū. i. circa mrē. Naſcor ꝯpōit̄ vt enaſcor cer. i. inaſcor cer. i. int⁹ naſci: p̄naſcor cer. i. p̄ alijs naſci: renaſcor cer. i. iterū naſci: ſic ſit ī ba/ ptiſmo. ⁊ naſcor cū oīb⁹ ſuis cōpoſitis ē deponēs.

Naſilis: a naſus dicit̄ hic ⁊ hec naſilis ⁊ hoc le: ad naſum ꝑtinēs: ⁊ ꝓdu. penl̄. ⁊ h̄ naſale lis: qd̄ naſum ꝓtegit.

Naſo ſonis dict⁹ eſt Ouidi⁹: quia magnū habuit naſum. vnde Catho: Naſonē petito ⁊c̄. Item a naſus dr̄ na/ ſoſus ſa ſum. vide in naſus.

Naſſo: a no nas deriuat̄ hec naſſa ſe quoddā inſtrumen tū ex viminib⁹ tanq̄ rhete cōtextū ad capiēdos piſces

Naſtale: a naſus dicit̄ naſtale lis: cīgulū vel figula quod reſtrīgit palliū circa collū.

Naſturciū. naſus cōponit̄ cū torqueo: ⁊ dr̄ h̄ naſturciū cij: quedā herba q̄ acrimonia ſui naſū torqueat.

Naſus: a narus ra rū dicit̄ hic naſus ſi quaſi narus: quia ſapiēs eſt in diſcernēdo res odore. vel dr̄ a nādo: q: ſp nat. i. fluit putredinē. vel naſus dr̄ elatio. ⁊ a naſus h̄ naſell⁹ li: ⁊ naſicul⁹ ⁊ naſitellus li: omnia diminutiua. ⁊ naſoſus ſa ſum: ⁊ naſut⁹ ta tū in eodē ſenſu: magnū habēs naſum.

Natale. a naſcor ſceris dicit̄ hoc natale lis: ⁊ hec natalis lis ī eodē ſenſu. i. natiuitas. vnde Ouidi⁹ de arte: Par cite natales timidi numerare deorū. Ceſarib⁹ virt⁹ cō/ tigit ante diē. In kalēdario tñ vt dicit hug. differunt natalis ⁊ natiuitas: quia ibi natiuitas appellat̄ a mr̄e in terra: vt natiuitas chriſti: ſancte marie: ſancti iohan nis baptiſte. Et ſcias ꝙ beata maria ⁊ iohānes bapti/ ſta in vtero in nouo teſtamēto ſanctificati ſunt: inde eſt ꝙ eorū natiuitatē ex vtero p̄ alijs ſanct̄ eccl̄ia cele/ brat: ſed natale vel natalis dr̄ obit⁹ vel dies obit⁹ ſcōrū q: eorū obit⁹ in terra fuit natiuitas in celo. Tūc eñ de nō eſſe ad eſſe: de morte ad vitā: de tenebris ad lucem de exilio ad regnū trāſierūt.

Natalicius: a natalis dicit̄ natalici⁹ cia ciū. i. natalis vel ad natalem ſiue natiuitatē pertinēs: ⁊ hoc nataliciū cij. i. natiuitas.

Natatoriū: a nato tas dicit̄ hoc natatoriū rij. i. loc⁹ in aq̄ vbi frequenter nataꝭ. dicit̄ etiā hec natatoria rie. vnde in hiſtoria ſup iohānis. ix. dicit̄: Siloa fons ē ad radi/ cem mōtis ſyon qui nō iugib⁹ aquis ſed in certis hor̄ ebulit: cuius aque vt exciperent̄ quaſi ſtagnū nō lōge a fonte cōſtructū erat: quā collectiōē modo natatoriā modo piſcinā ſcp̄tura vocat. Uel ſm quoſdā dr̄ nata toria a nato tas per antiphraſim: quia ibi nullus nata bat: ſicut ⁊ piſcina q: piſcib⁹ caret.

Nates: a nitor teris dicit̄ hec nates tis: quia in natib⁹ ni/ timur dum ſedem⁹: vñ ⁊ cōglobata eſt in eis caro: ne p̄mētis corꝑis mole vel faſce oſſa dolerēt: ⁊ ꝓdu. p̄mā ſed nato tas eā cor. vnde quidā: Quāuis arte nates tñ apparēt tibi nates. Et ſcribit̄ gtūs pluralis natiū ꝑ t: ſꝫ

accipit in ꝓnũciãdo ſonũ de c.

Nathan interꝑtaᷓ dedit ſiue dantis

Nathanael interꝑtaᷓ donum dei: qꝛ dolus.i.ſimulatiõ
dono dei in eo non fuit.

Nathinei hebꝛaice: hypodiaconi grece: ſubdiaconi latiẽ
dicunᷓ. Et dicunᷓ nathinei.i.in hũilitate deo ſeruienteſ

Natica a nates dr̃ hec natica ce.i.nates. vñ naticoſus ſa.
ſum: magnas habẽs nates.

Naticula le: dimini. ꝑua nates.

Natio a naſcoꝛ ſceris dr̃ h̃ natõ onis.i.naſcẽdi ꝓpꝛietas.
.ſ.actus vel paſſio naſcendi. Pꝛopꝛie natõ dr̃ gens ſm̃
ꝓpꝛiã cognatõꝫ ⁊ collectiõꝫ ab alia diſtincta. vt greci:
italici: franci. Et natõ ꝓuincia eoꝝ eſt. Et natõ qñqꝫ re
gio vel terra paꝝ vel nihil habitata dr̃.

Natiũcula le: dimi. ꝑua natõ.

Natiuus: a natꝰtus tui: qđ ẽ natiuitas dr̃ natiuus ua uũ
.i.nãl' vel genitiuꝰ. vñ natiẽ aduer. ⁊ h̃ natiuitas tatis.

Nato a no nas naui nare natu.u.ĩ o: fit nato tas frequẽ/
tatiuum. vnde natoꝛ toꝛis. Et hic ⁊ hec natabiliſ ⁊ hoc
le: ⁊ hoc natabile lis: ⁊ natabilis lis. ⁊ a nato tas diciᷓ
natito tas aliud fre. Nato componiᷓ vt annato tas.i.
nataᷓ ad aliq̃d. Cõnato as.i.ſimul natare. Abnato tas
.i.natare ab.i.longe. Denato tas: Enato tas.i.extra na/
tare: euadere. Innato tas: Pꝛenato tas: Pernato tas:
Renato tas: Subnato tas: Tranſnato taſ. Nato ⁊ eiꝰ
ꝯpoſita ſũt neu. ⁊ oĩa coꝛꝛipiũt hãc ſyllabã na.

Natrix: a no nas diciᷓ hec natrix cis mulier q̃ nat. Et na/
trix diciᷓ q̇daꝫ ſerpens q̇ veneno ſuo inficit aquas in
q̃bus fuerit: ⁊ tũc eſt maſ.ge. vñ Lucanus: Eſt natrix
violatoꝛ aque: iaculiqꝫ volucres: vl' ſm̃ quoſdaꝫ eſt fe.
ge. ſꝫ lucanus ge. maſ. ſ. violatoꝛ retulit ad ſerpẽtẽ. Le/
giᷓ in quibuſdam libꝛis rinatrix.

Natura a naſcoꝛ ſceris diciᷓ h̃ natura re.i.natiuitas Et
natura diciᷓ deus: qꝛ oĩa creauit ⁊ naſci fec̃. ⁊ natura
diciᷓ quelibet creatura. ⁊ natura diciᷓ cõplexio. ⁊ nã
dr̃ quedã viſ naturaliter rebus ĩſita de ſimilibꝰ ſil'ia ꝓ/
creãſ. Nã etiã diciᷓ quedã ſignificatio vocabuli. ⁊ cã ẽ
quare vocabulũ naſcaᷓ.i.imponaᷓ. nã etiaꝫ dr̃ ĩpoſitio
vel inuentio vocabuli: qꝛ vocabulũ naſci nihil aliud
eſt q̃ꝫ ṽtus natural' ex ꝓpꝛio bñplacito ĩpm̃ inueniri vl'
imponi. vide ſupꝛa in miraculũ.

Naturalis. a natura diciᷓ hic ⁊ hec naturalis ⁊ hoc le.i.
ad naturaꝫ ꝑtinẽs vel de natura ꝓcedẽs. vñ naturales
dicũᷓ filij ꝯcubinarũ: quos ſola natura genuit nõ ho
neſtas cõiugii. ⁊ inde nãliter aduerbiũ: ⁊ ꝓdu. ra.

Natus: a naſcoꝛ ſceriſ deriuaᷓ hic natꝰtus.i.natiuitas: ⁊
natus ta tum: ⁊ natus ti.i.filius: ⁊ hec nata te.i.filia. et
ſepe ſolẽt inueniri per g ꝑ ꝓthesim.i.poſitõem: vt gna/
ta gnate gnatꝰ. vel ſine g: eſt.n. de naturali integritate
iſtarũ dictionũ: quia diciᷓ gnatus quaſi generatus: et
gnata quaſi generata.

Naualis: a nauis diciᷓ hic ⁊ hec naualis ⁊ hoc le: et hoc
nauale lis: locꝰ vbi naues ſtant.ſ.poꝛtus: vel locus vbi
fabꝛicãtur: hoc ⁊ textrinũ vocaᷓ. Itẽ nauali ſ ad nauẽ
ꝑtinẽs. vñ Ariſto. Neceſſe eſt nauale bellum foꝛe vel
nõ foꝛe: ⁊ ꝓducit va.

Nauarchus: a nauis ⁊ archos.i.ꝓ̃nceps componiᷓ h̃ na
uarchus chi.i.ꝓ̃nceps nauis.

Nauargus gi nauis magiſter: a nauis ⁊ argus componi
tur ſm̃ Pap̃.

Nauci: a nux dicitur hoc nauci indeclinabile.i.putamẽ
nucis: vel exterioꝛ coꝛtex nucis: vel id quod eſt intra
nucleum nucis quaſi in medio quod eſt nigrũ quan/
do nux deſiccaᷓ: vl' id in quo voluiᷓ nucleꝰ quod q̇dẽ
nihil valet: ⁊ ideo poniᷓ pꝛo nihilo. ⁊ compõiᷓ vt nau
cipẽdo dis naucifacio cis.i.parũ vel nihil ap̃p̃ciari.

Naucifacio cis in nauci vide.

Naucipẽdo dis in nauci vide.

Nauclerus. Nauis componiᷓ cũ cleros quod eſt ſoꝛs ⁊
diciᷓ hic nauclerꝰ: vl' nauclerius qui nauem in ſoꝛte ⁊
poteſtate habet. ⁊ ꝓducit cle: Actu. xxvij. Cẽturio aũt
magis credebat gubernatoꝛi ⁊ nauclero.

Naufragoꝛ. Nauis componiᷓ cum frãgo ⁊ diciᷓ naufra
goꝛ.i.ꝑiclicari vel pati fractõem nauis. vñ naufragus
ga gum.i.nauem frãgẽs: qui patiᷓ naufragiũ vel ꝑicli/
tatus. vñ hoc naufragiũ gij.i.fractio nauis: qđ ⁊ nau/
fragum diciᷓ. Inueniᷓ etiã naufrago gas. vñ quidam
Naufragiũ faciẽs naufragat illa fides.

Nauicula le dimi. ꝑua nauis: ⁊ foꝛmaᷓ a dtõ naui addi/
ta cula. Diciᷓ etiã hec nauicilla le aliud dimi.

Nauicularius: a nauis vel nauicula diciᷓ hic nauicula/
rius rij: nauis cuſtos vel nauifex.

Nauigabilis: a nauis diciᷓ hic ⁊ hec nauigabilis ⁊ hoc
le: quod aptum natũ eſt ad nauigãdum.i. vt nauiget
vt homo: vel vt nauigeᷓ vt mare.

Nauigiũ: a nauis diciᷓ hoc nauigiũ gij.ſ. actio nauis ſcꝫ
nauigatio vel nauis vel multitudo nauiũ.

Nauigo: a nauis diciᷓ nauigo gas gaui gare.i. nauẽ age
re. ⁊ diciᷓ nauigo gas quaſi nauem ago. ⁊ videtur eſſe
etymologia potiꝰ q̃ꝫ compoſitio: ⁊ coꝛꝛipit vi. Virgiliꝰ
eneiđ. quĩto: Nauigat Eneas: ſiculas deferᷓ ad oꝛas

Nauis: a no nas dr̃ hec nauis. Greci dicũt nais: ĩde nos
dicimꝰ nauis interpoſita u cõſonãte. Vel nauis dr̃ q̇a
gnaꝝ.i.peritũ rectoꝛẽ querat. ⁊ fit accuſatiuꝰ pluralis
in es vel in is: vt has naues vel nauis: ⁊ accuſatiuꝰ ſin
gularis in em ⁊ in im: vt hãc nauẽ vl' nauim: ⁊ abltũs
ſinglar' ĩ e vl' in i: vt ab hac naue vl' naui. ⁊ ꝓducit na

Nauita te in nauta vide.

Naulum: a nauis diciᷓ hoc naulũ li: pꝛeciũ pꝛo trãſmea
tione datũ ſiue quod daᷓ pꝛo his que poꝛtãᷓ in naui.
⁊ diciᷓ naulum quaſi nauis lucrũ.

Naum interꝑtatur germẽ ſiue ꝯſolatoꝛ oꝛbis. Increpat
enim ciuitatẽ ſanguinũ ⁊ poſt euerſiõem illiꝰ cõſolaᷓ
ſyon dicẽs: Ecce ſuper mõteꝫ pedes euãgelizãtis ⁊ an/
nũciãtis pacem. ⁊ acuitur in fine.

Naumachia. Nauis componiᷓ cũ machia quod eſt pu/
gna: ⁊ diciᷓ hec naumachia chie.i.naualis pugna.

Naupicus ci: nauis pater.i.dominꝰ vel factoꝛ. ⁊ compo
nitur a nauis ⁊ pater. ⁊ coꝛꝛipit pi.

Nauplia. Nauplꝰ pater fuit palamedis: a quo nauplia
dictꝰ eſt quidã ludꝰ ab eo inuẽtus vel in honoꝛẽ illius
ꝓ̃mo celebꝛatꝰ circa eiꝰ ſepulturã: ⁊ fit de quattuoꝛ po
mis duobꝰ in aerẽ miſſis. vñ Ouidiꝰ de arte: Diſce etiã
duplici genitalia nauplia palma. Vertere ⁊c̃.

Nauſea: a nauis diciᷓ hec nauſea ſee.i.vomitꝰ in naui ex
turbatõe cerebꝛi ꝓpter aquã vel fetoꝛẽ: vel potiꝰ nau/
ſea eſt volũtas vomẽdi ſine effectu: ⁊ ꝓpꝛie in naui. vñ
hec nauſeola le dimi. ⁊ nauſeo as.i.vomẽ: ⁊ ꝓp̃e ĩ ma/
ri vel in naui: ⁊ ad vomitũ ꝓuocari: ⁊ volũtatẽ vomẽ/
di habere ſine effectu: ⁊ ꝓp̃e in naui. vñ Hoꝛatiꝰ in epi.
Nauſeat ⁊ locuples quẽ ducit ꝓ̃ma trirenis. Itẽ nau
ſeo põiᷓ ꝓ faſtidio: vt iſte nauſeat ſuꝑ hac re.i.faſtidit.

Nauſeola le in nauſea eſt.

Nauſtrologus gi: nauis diſpẽſatoꝛ vel allocutoꝛ vel ex/
hoꝛtatoꝛ: ⁊ coꝛꝛipit penultimã. ⁊ componiᷓ a nauis ⁊
logos quod eſt ſermo.

Nauta: a nauis diciᷓ hic nauta te quicũqꝫ ducit nauem:
vel nauigãdo laboꝛat: vel maioꝛ ĩ naue. vñ hic nauita

re.ꝑ eodem. hoc frequētius vtebanť antiqui ꝙ nos: ⁊ trāsit v vocalis in cōsonātē: i interpoſita: ⁊ corripit vi.

Nautea: a nauis dicitur hec nautea tee. aqua fetida ī qua coria macerātur.

Nauticus: a nauta dicitur nauticus ca cum: ſicut a nauita nauticꝰ ca cū. i. naualis. ⁊ cor. ti.

Nauus: a naſco ſcis dicitur nauꝰ ua uū. i. doctus ſapiens ſtudioſus inuigilās ſtrēnuꝰ agilis vel impiger: ⁊ cōpaŕ nauꝰ uior ſimus. vñ naue vel nauiter ui ſime aduerbiū. ⁊ hec nauia uie. i. ſapiētia ſtrēnuitas vel inuigilātia: et nauo uas. i. compellē: fortiter exequi: vel opaꝫ dare. Et ſcias ꝙ aliquādo apponiť g per ꝓthesim huic nomini nauꝰ: ⁊ dicitur gnauꝰ ua uum.

Nazarenus. Nazareth quidā vicꝰ ē vel ciuitas in qua dominꝰ noſter Jeſus chriſtꝰ cōceptꝰ eſt ⁊ nutritꝰ. Et iterꝑtatur flos ſiue germē ſiue mūdus. vñ nazarenꝰ na num: ⁊ nazareꝰ rea reuꝫ. vñ dñs noſter Jeſus chriſtꝰ dictꝰ eſt nazareꝰ vel nazarenus: ⁊ hic quidaꝫ heretici dicti ſunt nazarei: quia quꝫ chriſtū qui a loco dictꝰ eſt nazarenꝰ filiū dei cōfiteāť: omīa tamē veteris legis cuſtodiunt mādata. Nazareꝰ etiā dicitur ſanctꝰ vel mundꝰ a merito. Nazareꝰ olim dicebaŕ qui ſanctimoniā nutriebat ⁊ nihil cōtaminatū accipiebat: abſtinēs ſe a vino ⁊ omni ſicera que mētē ab integra ſanitate puertit. Et etiā nazareus interꝑtaŕ ſanctꝰ dei ſm hug. Jtē ſcias ꝙ dicebāť nazarei quidā qui ex voto ſe obligabāt ſanctimonie vſqꝫ ad determinatū tēpus vel iugiť vt ſamuel: ⁊ cōſecrabāt ſe dño: ⁊ q̄ſi ſepabāt ſe a cōmuni vita hoim: ſicꝰ quis modo ꝑ vnū annū vel duos fuit in hoſpitali hieruſalē. Augꝰ aūt tractās illud Matth. Qm̄ nazareus vocabiť ſic dicit: Dictꝰ eſt nazareꝰ ſanſon vir potēs in ſpū ⁊ v̄tute roboris. Sed in typo cuiꝰ geſta ſi cōſideremus in eo quoqꝫ exēpla dñi ꝑfigurata cognoſcimus. Jlle ſeptē crines habuit: huic ſeptiformis ſpūs ⁊ ſeptē eccl'ie ſacramēta ſunt: illi v̄tꝰ omīs in capite fuit: huic virtꝰ oīs in deo eſt: quia caput chriſti deꝰ eſt: vt aplus manifeſtat. Jn illo v̄tꝰ obſcura: ī hoc celata diuinitas. Sāſon iſ faciēs: leonē māibꝰ enecauit. et dñs ⁊ ſaluatoꝛ noſter ꝑ ſuſcepti corpis ſacramētū leonē extenſis in cruce manibꝰ interemit. Sāſon de oꝛe leonis fauum mellis extraxit: dñs de faucibꝰ diaboli plebē ſuā que ſibi ꝑ fidē facta eſt dulcis: eripuit. Sāſon populū iſraeliticū debellatis hoſtibꝰ ſaluauit: dñs extictis demoniis: populū ſuū de moꝛte ꝑpetua liberauit. Samſon obſeratis poꝛtis claudiť in ciuitate: dñs obſignato claudiť in monumento. Sāſon fractis ſeris ſubtractiſqꝫ poꝛtiſ ſecurꝰ euadit: dñs ruptis inferni obicibus aptoqꝫ ſepulchro recepto corpe a moꝛte liber egrediť Poſtremo ſamſon moꝛiēs inimicoſ ſuos cōcuſſis edificiis ruina cōꝓmit: dñs etiā qum moꝛi dignatus ē: nō vna domo ſed toto mūdo cōcuſſo diabolū cū ſuis angelis vniuerſis extinxit. ⁊ vt dicit Pap. Chriſtꝰ dicitur nazareꝰ a merito. i. ſanctꝰ ſiue mūdus: qꝛ peccatum non fecit. Nazarenꝰ v̄o dicitur a ciuitate nazareth: quia peccatū nō fecit. vide in ſamſon.

Nazareth nazareus in nazarenus exponitur.

N ante E

Ne ſm ꝙ dat rōem oꝛatiōis interrogatiue eſt cōiūctio encletica: vt vtrū ne. Nam ſi oꝛatio nō eſt interrogatiua nō eſt encletica: vt vide ne feceris. ⁊ h̄ innuē videť ꝑſcia. qui dicit in xvi. lib. Ne poſtpoſita eſt coiūctio: ꝑpoſita v̄o eſt aduerbiū. Et ſcias ꝙ ne nō componiť cuꝫ v̄bo: qꝛ nulla cōiūctio cōponiť cū v̄bo nec etiā cū noīe niſi ſi ⁊ ne: vt ſiquis nequis.

Nea grece dicūt nouem.

Neapolis: a nea quod eſt nouē ⁊ polis quod eſt ciuitas componiť hic Neapolis lis: ciuitas quedā que ſub ſe nouē alias ciuitates habet. vel Neapolis componiť a neos quod eſt nouū ⁊ polis ciuitas: inde Neapolis. i. noua ciuitas. vñ neapolitanꝰ na nū: ⁊ hic neapolitanꝰ ni: dñs vel ep̄us illiꝰ ciuitatis: ⁊ coꝛ. penl. neapolis. vide in metropolis.

Nebel vter interꝑtatur.

Nebris bridis fe. ge. ē pellis licis vel cerui.

Nebula: a nubes dicitur h̄ nebula le. Exalāt enī valles humide nebulas q̄ ſurſum aſcēdētes nubes fiūt. Sūt. n. ꝑpe nubes celi: nebule terre ⁊ circa terrā. Uel dicitur nebula a nubo: qꝛ coopiat terrā: ⁊ inde nebuloſus ſa ſum. i. obſcurꝰ: quaſi nebula plenꝰ. vide in ros.

Nebulo: a nebula deriuaŕ hic nebulo lonis. i. leccatoꝛ qꝛ vanꝰ eſt vt nebula ⁊ cito vaneſcit.

Nebuloſus ſa ſum: in nebula vide.

Necdū. i. nōdū: nō adhuc: vulgariť nō ſtatim dicitur.

Neceſſariꝰ ria riū: in neceſſe vide.

Neceſſe: a necto ctis dicitur hoc neceſſe indeclinabile. i. ineuitabile vel quod aliter eſſe nō pōt. ⁊ dicitur neceſſe a necto: qꝛ nexū ē ⁊ firmū: nec diſſolui pōt. Jtē neceſſe ē. i. vtile: vt neceſſe ē oꝛare deū. ꝙ aūt dicitur neceſſe quaſi nō ceſſās eē ety. ē: ⁊ ſcribiť ꝑ vnū c. coꝛ. n. ꝑmā. vñ Ouidiꝰ in epi. Ut culpēt alii tibi me laudare neceſſe ē. ⁊ hinc neceſſariꝰ ria riū. i. ineuitabilis vel vtilis: ⁊ hic neceſſariuſ. i. amicꝰ domeſticꝰ vel quottidianꝰ: quaſi a quo non eſt ceſſandū. Et cōponiť vt ꝑneceſſariꝰ ꝙ̄neceſſariꝰ: ambo ꝓ valde neceſſariꝰ. Jnueniť etiā hoc neceſſariū ꝓ ineuitabili vel vtili poſitū ſubſtātiue. ⁊ poniť neceſſario ⁊ neceſſe ꝓ neceſſarie aduerbialr.

Neceſſitas: a neceſſe dicitur hec neceſſitas tatis: ⁊ hec neceſſitudo. ⁊ differūt: qꝛ neceſſitas aliqđ fieri cogit: ſed neceſſitudo. i. amicitia dilectio affectꝰ affinitaſ ꝓpinq̄tas vel vīculū ꝓpinq̄tatis: vt vxoꝛ vel filiꝰ. Sed hec ꝓpetas apud auctoꝛes ſepe cōfūdiť: ⁊ hic neceſſitudinariꝰ ria riū. Hic nota ꝙ triplex ē neceſſitas. ſ. abſoluta ſicut neceſſariū ē deū eē: vel triāgulū habere tres angulos. Alia neceſſitas eſt ex cauſa efficiēte q̄ dicitur neceſſitas coactōis. Tertia ē neceſſitas ex ſuppoſitōe finis. ⁊ hec eſt duplex: qꝛ vno modo dicitur neceſſariū ſine quo aliquid nō pōt cōſeruari in eē: ſicut nutrimētum alicui. Alio modo ſine quo nō pōt haberi quod ꝑtinꝫ ad bñ eſſe: ſicut equꝰ dicitur neceſſariꝰ ambulare volēti: ⁊ medicina ad hoc ꝙ homo ſane viuat. Et ſcias ꝙ hōi ꝑmis duobꝰ modis nō dicitur aliquod ſacramētū neceſſitatis ſed tertia neceſſitate: q̄dā quidē q̄tuꝫ ad primū modū ſm illā. ſ. ſine quibꝰ nō pōt homo in ſp̄uali vita viuē: ſicut ē baptiſmꝰ ⁊ penitētia: q̄dam aūt ⁊ ſine quibꝰ nō pōt cōſequi aliquē effectū qui ē ad bñ eē ſp̄ualis vite: ⁊ hoc modo cōfirmatio ⁊ alia oīa ſacramēta ſunt neceſſaria: verūtamē cōtēptꝰ huiꝰ ⁊ cuiuſlibet ſacramēti eſt piculoſus. vide in ſacramētū.

Neceſſitudo in neceſſitas eſt.

Necis: a neco cas dicitur hec nex cis. i. moꝛs: ſed nomīatiuus nō eſt in vſu: quē tamē Ambroſiꝰ ſup egiſippū poſuit dicēs: Et erit nex moꝛtuoꝛū plurima. Jtē Cicero pro Milone: Jnſidiatoꝛi v̄o latroniqꝫ pōt inferri iuſta nex. Et inde feminecis ꝑ cōpoēm: ⁊ coꝛ. ne.

Neco cas caui vel necui necatū vel nectū. i. occidē: ſꝫ necatꝰ ferro ꝑimi: necui alia vi. vñ necatꝰ ferro: ſed nectus alia vi ꝑēptus. Neco componiť vt eneco cas caui vel

cui.i.valde necare vel extra:interneco cas: pneco cas .i.pfecte necare. Neco ⁊ omĩa ei⁹ ɔpoſita ſũt actiua:⁊ faciũt pteritũ ĩ caui vl' in cui:⁊ ſup.ĩ catũ vl' in nectũ.⁊ coꝛ.hãc ſyllabã ne.vñ qdã: A neco dic aui ferro:necui reliqua vi.Et Thobias: Hãc affige fauet:huic famulare necat.

Nectar: a necto ctis deriuaſ hꝰ nectar ctaris.i. dulcis liquoꝛ vl' vinũ pigmẽtatũ:qꝛ necat liguas bibentiũ:vel qꝛ nectit ⁊ allicit mẽtes bibẽtiũ:⁊ inde nectare⁹rea reũ Priſcia.aũt videſ velle q̃ ſit ſpẽi ꝑmatiue:qum corripiat penl'.gti.dicit.n.i ſexto li. Neutra ĩ ar ſi deriuata ſũt pducũt a ĩ obliq̃s caſib⁹:vt lupa hꝰ lupanar nar]: a calce hꝰ calcar car].quʒ ḡ nectar] coꝛripiat penl'.gti:nõ videſ q̃ ſit deriuatiuũ ſm pſcia. lʒ hug.dicat q̃ nectar deriueſ a necto ctis vt dictũ ẽ.vñ Lucan⁹:Stipant et dulci diſtẽtãt nectare cellas.Si aũt vis ſequi hug.dic q̃ nectar ctar] ẽ deriuatiuũ ⁊ excipiaſ a regula.

Necto ctis xi vl' nexui nexũ.i.ligare adiũgẽ inſerẽ vel nodare.qð etiã faceret nectũ niſi eẽt diã hui⁹verbi neco cas necui nectũ.vñ hec nexio onis.Necto cõponiſ vt annecto ctis:cõnecto ctis:innecto ctis:ſubnecto ctiſ. Et ẽ necto actiuũ cũ oĩb⁹ſuis cõpoſitis: ⁊ faciũt pteritũ ĩ xi ⁊ q̃nq̃ in xui:ſed cõnecto ctis.ppe facit cõnexui ⁊ ſupinũ cõnexum.

Necula le.i.pua nex.i.moꝛs:⁊ ẽ diminutiuũ de nex cis:lʒ nex nõ ſit in vſu.

Neemias cõſolatoꝛ: ſicut heſdras interptatur adiutoꝛ. Quodã.n.pſagio futuri nomia iſta cõſoꝛtiti ſũt. Fuerũt.n.ad adiutoꝛiũ ⁊ cõſolatõem oĩ illi populo redeũti ad patriã.nã ⁊ tẽplũ dñi reedificauerũt:⁊ muroꝝ ⁊ turriũ op⁹ipſi reſtaurauerũt.

Nefandus da dũ:a ne ⁊ fand⁹cõponiſ ⁊ expõiſ in fãd⁹.

Nefari⁹.far cõponiſ cũ ne ⁊ diciſ nefari⁹ria riũ.i. nõ dign⁹ farre quo cibi genere vita hoĩm ꝑmo ſuſtẽtabaſ: vel nefarius.i.nefand⁹nec dicẽd⁹:a ne ⁊ foꝛ faris: vel nefarius.i.ſceleſtis a nefas.

Nefas.a ne ⁊ fas componiſ hoc nefas indeclinabile q̃ſi nõ fas.i.illicitũ.vñ ⁊ q̃nq̃ poniſ p ſcelẽ:qꝛ illicitũ eſt. vñ nefari⁹ria riũ.i.ſceleſt⁹:⁊ coꝛ.pmã nefas. ⁊ põt ſcribi nefas p f:vel p ph nephas.

Nefrẽdiciũ ciĩ:in nefrẽdus eſt.

Nefrẽdinũ in nefrẽdus vide.

Nefrẽdus.frẽdeo des componiſ cũ ne: ⁊ dr̃ hic nefrẽd⁹ di:poꝛc⁹domeſtic⁹carẽſ teſticulis:ſic dict⁹qꝛ nõ frẽdʒ dẽtibus. Hic alio nõie dr̃ maialis q̃ ⁊ citurris dr̃ natus ex apꝛo ſilueſtri ⁊ domeſtica poꝛca. ⁊ hic hic et hꝰ nefrẽdis dis poꝛcul⁹vl' poꝛcula adhuc lactẽs: qꝛ nihil frẽdeat.i.nihil dẽtib⁹cõcutiat ⁊ cõminuat. Et eadem ratiõe nefrẽdis diciſ infans q̃ſi nõ dẽtib⁹ frẽdẽs.i.nõ dẽtib⁹aliquid cõcutiẽs vl' cõminuẽs. Et a nefrẽd⁹vel nefrẽdis diciſ nefrẽdin⁹na num:⁊ nefrẽdici⁹cia ciũ:vt nefrẽdina caro:⁊ nefrẽdinũ ferculũ:⁊ inde hoc nefrẽdiciũ cij.i.annuale tributũ quod ruſtici ſuis dñis circa natiuitatẽ vel alio tpe anni ſolẽt afferre:⁊ etiaʒ quod parui diſcipuli ſuis doctoꝛib⁹appoꝛtãt:dũtaxat ſit carneũ.ſ.poꝛcell⁹vel hmõi.

Nephꝛeſis:nephꝛeſin dicũt greci renes.vñ hec nephꝛeſis quidam moꝛb⁹ſcʒ doloꝛ renũ:a renũ angoꝛe dictus.⁊ hic nephꝛetic⁹ca cũ penl'.coꝛ.qui talẽ doloꝛẽ patitur: ⁊ coꝛ.nephꝛeſis penl'. vñ Macer de virib⁹ herbarum: Inde nephꝛeticis exiliũ ſumẽ iuſſit.

Negatiũcula le dimi.parua negatio.

Negligo.lego componiſ cũ nec ⁊ diciſ negligo gis xi ctũ abiecta c ⁊ aſſumpta g p adiectõem.ſi enĩ mutareſ c ĩ g opoꝛteret q̃ g eſſet de pcedẽti ſyllaba:qð eẽ nõ põt. ⁊ eſt negligere cõtẽnere vel derelinquere: quaſi nõ legere:vel quaſi nõ eligere.vñ negligẽs tis om.ge.quaſi nõ legẽs vel quaſi nõ eligẽs. Et ſcias q̃ coniũctio nõ cõponiſ cũ vbo.vñ negligo nõ põt cõponi a ne coniũctiõe ⁊ lego:ſed cõponiſ a nec aduer.ſiſto ãt ſimplex ẽ.

Nego gas gaui gare.i.qð obiiciſ nõ ɔcedẽ: nõ eẽ vex: cõtẽdere: vel cõtradicẽ.vñ hic negatoꝛ toꝛis:⁊ hec negatio onis:⁊ negatiu⁹ua uũ:qð negat. q̃ aũt dr̃ negare quaſi nõ agere vel agere nõ.i.ducere vel dicẽ hãc particulã nõ etymo.eſt. Nego componiſ cũ ab ⁊ cũ de: et diciſ abnego gas:denego gas.i.valde negare. Nego ⁊ ei⁹cõpoſita ſunt actiua:⁊ coꝛri.hãc ſyllabã ne. vnde quidam: Inficit intigẽs qui denegat inficiaſ.

Negocita te cõis ge.penl'.pdu.i.negociatoꝛ inſtitoꝛ opifex vel mercenari⁹:⁊ deriuaſ a negociũ.

Negociũ.nego vel negans cõponiſ cũ ociũ ⁊ dr̃ hꝰ negociũ ci.i.mercat⁹vel act⁹alicui⁹rei cui cõtrariũ eſt ociũ: ⁊ diciſ hoc negociũ quaſi negãs ociũ:vl' negociũ quaſi nec ociũ.i.ſine ocio.Modo etiã negociũ ſigt actiones p modũ cauſe quod eſt iurgiũ litis.Eſt ergo negocium in cauſis:negociatio in cõmercijs: vbi aliq̃d daſ vt maioꝛa quis lucreſ.⁊ inde hoc negociolũ li dimi.⁊ negocioſus ſa ſum.i.vtilis vel plen⁹ negocio ⁊ rebus agẽdis intẽtus:⁊ cõparaſ.vñ negocioſe ſi⁹ſime aduerbiũ:⁊ hec negocioſitas tatis:⁊ negocioꝛ aris.i.mercari:verbũ deponẽs.

Nemãceps.Mãceps cõponiſ cũ ne ⁊ diciſ hꝰ nemãceps cipis.i.emãceps:ex ne ⁊ mãceps vt dixi:quaſi qui iam nõ eſt mãceps.Et a mãceps ⁊ nemãceps dr̃ mãcipi et nemãcipi nõia indeclinabilia ⁊ om.ge. Uel ſm pſcia. poti⁹ſunt datiui pdictoꝝ noĩm figuratiue cõiũcti cũ quolibet genẽ ⁊ cũ vtroq̃ numero: ⁊ cũ quolibʒ caſu intrãſitiue.Uel ſit compoſitũ mãcipi a manu ⁊ capio quod componiſ cũ ne ⁊ diciſ nemãcipi:⁊ ſunt nomia indeclinabilia ⁊ oĩs ge. Reſmãcipi dr̃ q̃ quʒ alienaſ.i. que qum a ptãte vẽdẽtis trãſit in ptãtẽ emẽtis manu capi põt vt equ⁹. ſʒ reſmãcipi dr̃ que cũ pmiſſo modo alienaſ manu capi nõ põt vt ager.

Nemo:ſiue ſit ex nõ ⁊ hõ cõpoſitũ vt q̃buſdaʒ videſ ſiue nõ ge.ẽ cõis: ⁊ o mutata in i ⁊ addita nis ſit neminis gtũs:⁊ dr̃ nõ ſolũ de hõĩb⁹ſed etiã de diis.

Nemus:a numẽ deriuaſ hoc nem⁹nemoꝛis.i.ſilua quaſi numus:a numinib⁹ibi ſacratis ⁊ cultis.vñ nemoꝛoſus ſa ſum:⁊ hinc nemoꝛoſe ſius ſime aduerbiũ:⁊ hec nemoꝛoſitas tat]:⁊ coꝛripit ne.vñ verſus:Donat ligna nemus que coꝛde numine nemus.

Nenia nie eſt funebꝛis cãtus.ſ.cãtilena que ſit ſup moꝛtuũ.Et poniſ quãdoq̃.p cãtilena pueroꝝ: q̃a pueroꝝ eſt flere ⁊ facile moueſ ad fletũ. Itẽ nenie dicunſ viles ⁊ vane fabule.vñ Hiero.in.plogo pẽthateuci:Et hiberas nenias libꝛis autẽticis pferũt. Hiberas nenias appellat fabulas ab hiberis.i.hiſpanis inuẽtas: vel apõ eos vulgatas:⁊ p hoc opoꝛtet q̃ vana ⁊ fabuloſa ⁊ erronea pferũt autẽticis libꝛis. Iuxta illud apl'i:Et a veritate quidẽ auditũ auertẽt: ad fabulas aũt cõuertẽſ. ⁊ producit penul.hiberas. Et a nenia deriuaſ nenioꝛ aris.i.vana loqui:vel cãtilenã ſup moꝛtuũ facere vl' lamẽtari. Itẽ vt quidam dicũt nenia diciſ cãtilena que ſit ſup moꝛtuo vel ſup cunis pueroꝝ vt doꝛmiãt. Itẽ nenie fabule viles. Itẽ nenie.i.nuge.vñ verſus: Nenia nutricis dict⁹quaſi cãtus inanis.Quem canit infanti ſomnũ ſic reparat illi. Item in greciſmo diciſ: Nenia ſunt nuge funebꝛia carmia nene.Diciſ nene:q̃a nenie

nō potuit in verſu poni. ⁊ eſt nenia nomē onomatopeiū vel ficticiū: quaſi fictū a ſono: vt ne ne ne: ⁊ maxime quātū ad cātilenā que fit ſuꝑ cunis pueroꝝ poteſt nenia dici nomē ficticiū.

Nenior aris: in nenia eſt.

Neo nes neui netū nere. i. filare: ꝑ quādam ductōem filū a colo trahē. Et componif vt ꝑneo nes. Et ē neutꝝ neo cū omnibꝰ ſuis cōpoſitis: ⁊ ſm̄ p̄ſcia. debuit facere neo nes nui: eo mutata in ui diuiſas. vn̄ dicit p̄ſcia. in viij. lib. Quum omīa v̄ba ſecūde cōiugatiōis in eo deſinētia: i ui diuiſas faciūt p̄teritū ꝑfectū: vt teneo tenui: ſed ꝺrie cauſa maneo manſi facit: ne ſi diceref manui: potiꝰ de manꝰ putaref eſſe. Et neo nes neui: ne ſi nui diceremꝰ a nuo eē videref. Item in nono libro dicit: Neui in ui terminātiū ſuat regulā in ſupino ꝯuertēs ui in tū: vt neui netū. vide in nuo ⁊ in maneo.

Neomenia. Neos cōponif cū mene qđ ē luna: ⁊ dr̄ hec neomenia nie qđdā feſtū iudeorū qđ faciūt in nouilunio. vn̄ ⁊ neomenia dr̄ q̄ſi noua luna vl̓ nouiluniū: vl̓ neomenia ſonat innouatio lune. ⁊ q: iudei in legitimis ſuis lunatiōes ꝑ mēſibꝰ hēbāt ex lege: iō diē noue lune vocabāt kalēdas legales: ⁊ erat dies ſolennis apud eos. Et ſcias ꝙ ſeptē ſolēnitates legales erāt .ſ. ſabbatū: neomenia: phaſe: pēthecoſtes: feſtū clāgor feſtū ꝓpiciatōis: ⁊ ſcenophegia. ⁊ grauaf vltia de neomenia ſm̄ quorūdā vſum. vn̄ in aurora etiā ī v̄ſu corr. Martiſ mēſe freq̄ns neomenia preit. Pōt etiā ꝓduci ſicut maria. Alias feſtiuitates adiecerūt his hebrei ꝑ varios euētꝰ: ſicut ē encenia ⁊ furim. i. feſtū heſter: ſed nō dicūf legales. i. lege inſtitute. vide etiā in phaſe.

Neophicus. Neos componif cū phicos qđ ē fides: ⁊ dr̄ hic neophici ci grece. i. nouellꝰ nouicꝰ rudis fidelis vl̓ nuꝑ renatꝰ. vl̓ cōponif a neos ⁊ phico qđ eſt q̄ro: q̄ſi nouus queſitor. qui enī ad fidē nuꝑ cōuerſus ē: de fide querē ſolet.

Neos grece nouū latine: ⁊ acuif in fine.

Neotericus: a neos dicif neotericꝰ ca cū penl̓. correpta. Neoterici aūt dicūf homīes huiꝰ tꝑis nouitij recētes vel communes.

Nepa nepe femi. ge. quidā ſerpēs qui natos ſuos conſumit excepto eo qui in dorſo eiꝰ inſederit vel inheſerit: poſtea iṗe qui ſeruatꝰ ē cōſumit patrē: ⁊ dicif nepa q̄ſi necās partꝰ. i. necās filios. vel nepa dicif quaſi necās patrē: quia necat patrē. ⁊ hinc eſt tractū ꝙ homines qui bonā parētū ꝑ luxuriā cōſumūt nepotes dicūtur .i. luxurioſi ⁊ prodigi.

Nephi. i. purificatio.

Nepos: a naſcor ſceris dicif hic nepos potis. vn̄ ⁊ dicif nepos quaſi natꝰ poſt. ſ. poſt filiū: ⁊ ē etymologia. vn̄ nepotulꝰ li dimi. ⁊ nepos potis paruū virgultū: q̄a de pomo quaſi de filio naſcitur. Nepos componif vt hic ꝓnepos filiꝰ nepotis: quaſi ꝓpe nepotē. Hic abnepos filiꝰ ꝓnepotis: q: abiūgif a nepote: hic adnepos filius abnepotis: trinepos filiꝰ adnepotis: quaſi tetranepos .i. quartꝰ poſt nepotē. Idē ordo ⁊ cōpoſitio ē in hͦ nomine neptis. ſ. ꝓneptis: abneptis: adneptis: trineptis. Itē nepos dicif luxurioſus: ⁊ tūc ē cōis ge. ⁊ deriuaf a nepa. vide in nepa: ⁊ corripit ne.

Nepotatio onis. i. luxuria: a nepos qđ ē luxurioſus dr̄.

Neptis: a nepos dicif hec neptis tis. vn̄ hec nepticula le: di. Et ꝯponif neptis vt ꝓneptis: abneptis. vide ī nepos.

Neptunus. Nubes cōponif cū tono nas: ⁊ dicif hic neptunꝰ ni deꝰ maris vl̓ iṗm mare: ⁊ dicif ſic quaſi nube tonās. Mare enī vaporalit̓ eleuatū nubes facit: ⁊ cōtraria vētoꝝ pulſu tonitrua creat. vl̓ deriuaf neptunꝰ a nubes bis: quia nubit ⁊ tegit terrā. ꝙ aūt dr̄ neptunus quaſi nubēs terrā etymo. ē. vn̄ neptuniꝰ nia niuꝫ. ⁊ ꝓducit penl̓. neptunus.

Nequā: a nequeo quis deriuaf nequā omnis ge. ⁊ indeclinabile. i. malus: ſed malꝰ vt dicūt naturalit̓: nequaꝫ v̄o qui nequit ſe cōtinē a ſceleribꝰ. Itē nequā dr̄ luxurioſus: quia incōtinēs ē: ⁊ cōparaf nequā q̄or ſimꝰ: vn̄ nequit̓ quiꝰ ſime aduer. ⁊ hec nequicia cie. i. malicia et luxuria. vn̄ quidā: Nequicia ē que te nō ſinit eē ſenē. vn̄ nequiciola le: dimi.

Nequeo: ex nō ⁊ queo cōponif nequeo quis quiui q̄tuꝫ penul. cor. in ſupi. ⁊ ē idē nequeo quod nō queo. i. nō poſſum. Et ſcias ꝙ nequeo nō pōt cōponi ex ne ⁊ q̄o quia nulla cōiūctio cōponif cū v̄bo. Itē qum nō tria tm̄ v̄ba cōponūf. ſ. nequeo neſcio nolo: ⁊ corri. ne. vn̄ Eſopꝰ: Tꝑe deleri gratia firma nequit.

Nequis: ex ne ⁊ q̇s cōponif neq̇s nequa neqđ vl̓ neq̇d. ⁊ dr̄ neq̇s quaſi nō aliq̇s: ⁊ mutaf ae diphthōgꝰ in feminino ge. in ſingulari: ⁊ in neutro ge. in plurali in a: ⁊ dicimꝰ in ſingulari neq̇s nequa: ⁊ in plurali nequi neque nequa. de hͦ tamē pleniꝰ dixi in tertia ꝑte vbi egi de figura cōpoſita nois in c de ſyllabicl adiectōibꝰ.

Nequito: a nequā deriuaf nequito tas neutrū: ⁊ neq̇tor taris deponētale. i. nequā eſſe vl̓ potiꝰ nequit̓ agere: ⁊ corripit qui.

Nereis nereidis fe. ge. nimpha marina ſm̄ Pap̄. ⁊ corr. penl̓. tam nti q̄ꝫ gti. vide in nereus.

Nereꝰ rei maſcu. ge. dicif deꝰ maris: ⁊ ponif ꝓ iṗo mari: ⁊ interp̄taf motꝰ q: mare ſꝑ eſt in motu. vn̄ hec nereis huiꝰ nereidis nimpha marina: q̄ſi nerei filia: ⁊ hec nerina ne: ⁊ hͤ nerinis nis dicif filia nerei ſm̄ hug.

Neruiceus: a neruꝰ dicif neruiceꝰ cea ceū. i. de neruo exiſtēs. vn̄ in li. iudi. xvi. Si ſeptē neruiceis funibꝰ ligatꝰ fuero. vl̓ ſm̄ aliā lrām neruicis: ⁊ tūc ē abltūs pluralis de neruicꝰ ca cū: qđ idē ē qđ neruiceꝰ: ⁊ cor. penul. taꝫ neruicꝰ q̄ꝫ neruiceus: ⁊ dicif a neruus.

Neruicꝰ ca cū in neruiceꝰ vide.

Neruo uas in neruus vide.

Neruꝰ ui ē vīculū membrorū dictꝰ a greco. Greci enī neruos neur vocāt. vel neruꝰ dicif quaſi inheruꝰ ab inherēdo: quia eo artuū cōiūctiōes ſibijnuicē inhereāt. vn̄ hic neruulꝰ li dimi. ⁊ neruoſus ſa ſum. i. plenꝰ neruis vl̓ fortis. ⁊ quādoq̄ꝫ ſic dicif ſnꝑbus: ⁊ cōparaf. vn̄ neruoſe ſius ſime aduerbiū: ⁊ hͤ neruoſitas tatis: ⁊ neruatus ta tū: ⁊ neruuloſus ſa ſum idē qđ neruoſus. Item neruꝰ ponif ꝓ cipo quodaꝫ pedū tormēto. vn̄ in Job: Poſuiſti in neruo pedū meū. Itē a neruꝰ deriuaf neruo uas. i. neruis cōiūgē: vel neruos alicui dare. Et ꝯponif vt deneruo uas. i. diſſoluē debilitare vel valde neruare. Itē eneruo uas. Neruo uas actiuū ē cū omnibꝰ ſuis cōpoſitis.

Neſcio ſcis ſciui ſcitū cōponif ex nō ⁊ ſcio ſcis: vide ī nō ⁊ dicif neſcire q̄ſi nō ſcire. i. ignorare: ⁊ neſciꝰ ſcia ſciuꝫ: ⁊ neſciēs tis ōis ge. ⁊ a dtō neſciēti addita a formaf hͤ neſciētia tie. ⁊ differt ab ignorātia ſicut dixi in ignorātia ignorātie.

Neſtoriani quidā heretici dicti ſunt a neſtorio ep̄o ꝯſtātinopolitano q̇ beatā virginē nō dei ſꝫ hōis tm̄modo genitricē aſſeruit: vt aliā ꝑſonā carnis: aliā facēt deitatis. nec vnū chriſtū in v̄bo dei ⁊ carne credidit: ſed ſeparatim ⁊ ſeiūctī alteꝝ filiū dei: alteꝝ filiū hōis p̄dicauit.

Netus: a neo nes neui netum dicif netꝰ ta tum. i. filatus: ⁊ hic netꝰ tus tui. i. filamē. vn̄ Martialis: Capella ex

candētis byſſi netibus ludebant.
Neui uiſti neuit ē pteritū de neo nes.
Neuma matis ge.neu.ꝛ hec neuma me.i. vocu; emiſſio vl' modulatio.ꝛ hic neumaticꝰca cū.i.modulatoꝛ dl' cis ſuauis ꝛ cōſonās: ꝛ ē vitiū ſcriptoꝝ quum inuenit pneuma vt pſcribatꝑ p:ꝛ ē ibi barbariſmꝰ: qꝛ vitioſe ad dit illa lr̄a ibi. ꝛ coꝛ.penl'.gti in tertia declinatōe.vn̄ in auroꝛa:Chriſtꝰmōs vite cū ſancti neumatis igne.
Neumaticꝰca cū penl'.coꝛ.in neuma vide.
Neut:ab vter ꝑ cōpōem dicit neuter tra trū: gtō neutriꝰ .i.nec iſte nec ille.i.nullus. Et ſcias ꝙ antiqui dicebāt neuter tra trum: gtō neutri tre tri:dtō neutro tre tro. vnde adhuc dicimꝰ:Cuius generis:neutri.eſt eni neu tri hic caſus gti.
Neuterpaſſiuꝰua uu;:ꝛ neutropaſſiuꝰua uum:a neuter vel neutro ꝛ paſſiuus ua uū componit.Neutropaſſi ua verba ſunt quīq;:ſed neutrapaſſiua ſunt quattuoꝛ ſicut dixi in tertia parte in tractatu de verbis: vbi egi de generibꝰverboꝝ.
Neutrobi.neuter componit cu; ibi ꝛ dicit neutrobi.i.in neutra pte.ſ.in neutro loco:quod etiā dr neutrobiq;. Plautus:Neutrobiq; habeo ſtabile ſtabulū.
Neutropaſſiuꝰua uum:ꝛ declinat ex pte finis qum cō ponat ex obliquo ꝛ nominatiuo qui ponit in fine. de hoc etiā vide in neuterpaſſiuus.
Neuulꝰli dimi.paruꝰneuus.
Neuꝰui maſcu.ge.i.macula que naſcit in coꝛpe hominis ꝛ quādoq; ponit pꝛo culpa vel offenſa. vn̄ hic neuulꝰ li dimi. ꝛ neuoſus ſa ſum.i.plenꝰneuis.vn̄ neuoſe ſius ſime aduerbiū:ꝛ hec neuoſitas tatis. Bernar. in can. ſmone lxxi.dicit:Si in cōſciētia neuus fuerit: nec qd̄ ex eo ꝓdierit carebit neuo.
Nex cis.i.moꝛs:ſ; ntūs nō ē in vſu.vide in necis.
Nexibilis:a necto ctis dicit hic ꝛ h̄ nexibilis ꝛ hoc bile: qd̄ ꝛ hic ꝛ hec nexilis ꝛ hoc le inuenit.ꝛ ē nexibilis vl' nexilis quod pōt necti vl' qd̄ multis nexibꝰē nexu;:vt rhete:ꝛ hic nexibilit vl' nexilit aduerbiū.
Nexilis le penl'.coꝛ.in nexibilis exponit.
Nexim aduerbiū.i.cōiūctim:a necto ctis dicit.
Nexo:a necto ctis dicit nexo xis xui xu;.i.nectē: ꝛ nexo xas xui: ꝛ deberet facē ſupinū nexitū:ſed facit nexu; ſi cut ꝛ ſuum ſimplex ſiue pmitiuū.ſ. necto a quo deri uat:ꝛ videt eē frequētatiuū ſ; hug. Priſcia.aūt dicit in nono libro:Nexo xas vel nexo xis: necto tamē eiꝰ pmitiuū eſt. Nam quomodo a pticipio amplexꝰqd̄ a vbo naſcit amplectoꝛ fit vbū frequētatiuū amplexoꝛ xaris: ſic a pticipio nexus quod naſcit a vbo necto fit frequētatiuū nexo xas.vn̄ manifeſtū eſt ꝙ rationabili us hoc vbū ſm pmā cōiugatiōem ꝓfert.ſ.nexo xas.ꝛ poſt pauca ſubdit pſcianus:Nexo xas xui facit nexū: quod hab; pteritū ꝛ ſupinū ſui pmitiui.ſ.necto ctis.
Nexo xas in nexo xis eſt.
Nexus:a necto ctis dicit hic nexꝰxus xui. vn̄ nexoſus ſa ſu;.i.nexibꝰplenus.vn̄ nexuoſe aduer. ꝛ h̄ nexuoſitas tatis:ꝛ nexus xa xū mobiliter declinat.

N ante J

Nibatus:a niue dr nibatꝰta tū.i.ſplēdidus:ꝛ hec nibata te:aqua ex nubibꝰvel ex niuibꝰ.
Nice vel nicos grece:latine dr victoꝛia vel victꝰ.
Nicea:a nice dr hec nicea cee qdā ciuitas qſi victoꝛialis quā Alexāder cōdidit in india poſt victoꝛiā.
Nicepolis:a nice victoꝛia ꝛ polis ciuitas ꝯponit h̄ nice polis lis penl'.coꝛ.hāc Auguſtus fecit: ꝛ a victoꝛia ſic appellauit poſtq; deuicit Antoniū.
Niceteriū:a nice vel nicos dr hoc niceteriū rij:ꝛ dicūtur niceteria filateria q̄ geſtabāt athlete facta de ſummita tibꝰarmoꝝ q̄ a victis accepāt:ꝛ ea collo ſuo ſuſpenſa gerebāt quotiēs victoꝛes extiterāt qſi ſigna victoꝛie:ꝛ ideo filateria talia i quibꝰdeſignabāt victoꝛie a victo ria niceteria ſunt dicta.
Nichanoꝛ oꝛis ꝓpꝛiū nomē de quo dr i auroꝛa:Enſe me tūt dextrā linguāq; nichanoꝛis hoſtes.
Nihil:ab hilū ꝓ grano vel medulla pēne dicebāt antiq hilꝰla lū.i.vllꝰvel aliquis.ꝛ ab hilꝰꝛ nō cōponit h̄ ni hilū li quaſi nō hilū.i.nō aliqd.vel ſm quoſdā ꝯponit a nō ꝛ hilū pēne:ꝛ inde dr nihilū quaſi etiā nō hilū.i. nō etiā tantillū quātū ē hilū qd̄ ē qſi nihilū ꝛ q̄i nihil Et hic apocopat hoc nihil indeclinabile: ꝛ ſyncopat hoc nil fitr indeclinabile:ꝛ ſunt diuerſa noīa. ꝛ a nihi lū dr nihilo las.Et ꝯponit vt adnihilo las.i.ānullare deſtruere vl' ad nihilū redigē:ꝛ ſunt actiua. Itē nihilū ꝯparat in neutro ge.tm̄: nihiliꝰnihiliſſimū.vn̄ h̄ nihili tas tatꝛ:ꝛ hic ꝛ hec ꝛ hoc nihili indeclinabile. ꝛ potiꝰ fit gtūs ꝛ figuratiue cōſtruit cū quolibet caſu ꝛ gene re:ꝛ cū vtroq; numero intrāſitiue: vt nihili hō:nihili homīs:nihili hōi ꝛc̄.i.nulliꝰvtilitatis vl' pcij vl' valoꝛꝭ homo.ꝛ ꝑ cōpōem nihilifacio cis:ꝛ nihilipēdo dis in eodē ſenſu.i.vilipēdē vel nulliꝰpcij eſtimare.vide etia; in malꝰmala malū.
Nihilifacio cis in nihil vide.
Nihilipēdo dis in nihil exponit.
Nihilo las in nihil exponit.
Nihilominꝰaliquādo eſt dictio cōpoſita:aliqn̄ ſimplex ſicut dixi in ſecūda pte vbi egi de accētu aduerbioꝝ in caplo de cōpoſitis a minꝰ.
Nichodemꝰmi penl'.ꝓdu. ꝓpꝛiū nomē ē cuiuſdā viri.
Nicito:a nictus dr nicito tas.i.vigilo vel palpebras mo ueo:ꝛ inde annicito tas cōponit.
Nicolaite dicti ſūt qdā heretici a quodā nicolao diaco no eccl'ie hieroſolymaꝝ q̄ ibi cū ſtephano ꝛ ceterꝭ ꝯſti tutꝰē a petro q̄ pp pulchꝛitudinē relinquēs vxoꝛē di xit:vt quicūq; vellet vteret ea: poſtea vſa ē in ſtupꝝ ta lis cōſuetudo vt inuicē cōiugia cōmunicarēt.
Nicolaus:nice qd̄ ē victoꝛia cōponit cū laos qd̄ eſt po pulꝰ:ꝛ dr hic nicolaꝰquaſi victoꝛia ppl'i. multos eni; ad fidē cōuertit.vl' dr victoꝛia ppl'i.i. vitioꝝ q̄ popula ria ſunt ꝛ vilia ſm hug.Et greciſmꝰdicit:ꝙ laos ē po pulꝰmōſtrat vere nicolaꝰ.ꝛ nō aſpirat nicolaꝰ.
Nicromātia: a mācia qd̄ ē diuinatio ꝛ nigros vel potiꝰ nicros quod eſt moꝛtuū cōponit h̄ nicromātia cie.i. diuinatio moꝛtuoꝝ vl' q̄ fit ꝑ moꝛtuū:qꝛ qbuſdā incā tatōibꝰvidēt moꝛtui reſuſcitati diuinare ꝛ ad interro gata reſpōdē: ad quos ſuſcitādos humani cadaueris ſanguis addit. Na; amare ſanguinē dicūt demones: idq; quotiēs nicromātia fit cruoꝛ aq̄ miſcet vt coloꝛe ſanguis facilꝰꝓuocēt.vn̄ nicromātiꝰtia tiū: ꝛ nicro māticꝰca cū ſ; hug. Et ſcias ꝙ Varro dicit eē qttuoꝛ genera diuinatōnis:hoc eſt terrā:aquā:aerē:ꝛ ignem. hic geomātiā:hydromātiā:aeromātiā:piromātiā dici mus. Nota h̄ vſus greciſmi:De terra ē geomātia diui natio facta. Aſt aquā ſpectat hydromātia: ſpectat ad ignē Ac piromātia:ſed ciromātia fit tibi palme.
Nicros:a nictos quod eſt nox deriuat nicros.i.moꝛtuū vn̄ cōponit nicromātia:ꝛ acuit penl'.in pſa.
Nictalmicus in nictallinus eſt.
Nictalinus: a nictos quod eſt nox dr hic nictalinꝰlini .i.quedam paſſio qua per diē viſus denegat patētibꝰ

oculis: ⁊ nocturnis irruẽtibus tenebris reddit vel ecõ
uerſo die reddit: nocte denegat. vnde nictalinicus ca
cum: qui talem morbū patitur.
Nictamen in nictor ctaris eſt.
Nicticorax in nocticorax eſt.
Nictiliꝰ: a nictos qð eſt nox dr nictiliꝰ lia liū. i. nocturnꝰ
⁊ hic nictiliꝰ lij. i. bacchꝰ: qr de nocte ei ſacrificabāt: vel
de nocte. potatõi vacabāt ⁊ inebriebant.
Nictimene: a nictos deriuat hec nictimene nictimenes
. i. noctua: ⁊ acuitur in fine.
Nictio ctis in nicto ctis vide.
Nictitor: a nictor ctaris deriuat nictitor ctaris frequẽta
tiuū. Inuenit etiā in neutro genere ĩ eodẽ ſenſu nicto
ctas: ⁊ nictito ctas. i. frequẽter nocte vigilare.
Nicto ctis: a nicto ctas dr nicto ctis: ⁊ nictio ctis ctiui
nictitū nictire. i. glatire: quod ꝓprie canū eſt quādo be-
ſtiarū veſtigia inſequūtur ⁊ acute ganiūt. vñ Cecilius
de quodam cane dicit: Bene nictit oletq;.
Nictor: a nictos quod eſt nox deriuatur nictor ctaris. i.
nocte vigilare. vnde nictāter aduerbiū. i. vigilāter: ⁊ hoc
nictamẽ minis. i. vigilamẽ: ⁊ hic nictatus ctus. Inue-
nitur etiam in neutro genere in eodẽ ſenſu nicto ctas.
Nicto vel nictor componit vt annictor ctaris vel an-
nicto ctas: innictor ctaris: ⁊ innicto ctas.
Nictos grece latine dicitur nox.
Nictus: a nictor ctaris dicitur hic nictus ctus: vigilamẽ
vel motus palpebrarum.
Nideo: a nidus deriuat nideo des dui dere. i. ſplendere:
⁊ eſt tractū a nido. ſ. qum pulli matri aduenienti cum
quodā alarū applauſu occurrūt: ⁊ tūc ꝓprie ẽ nidere
Itē nidere. i. redolere: ⁊ ꝓprie dicitur de carne aſſata:
vel dum aſſatur. Nideo componit vt enideo des. i. eni
teo: ꝑnideo des. i. ꝑnitẽ: renideo des. i. renitẽ. pñt etiā ꝑ
dicta ꝯpoſita alterā ſignificatõez ſimplicis redolẽ. Ni
deo ⁊ eiꝰ ꝯpoſita neu. ſunt: ⁊ faciūt ꝑteritū in dui: ⁊ ca
rẽt ſupi. ⁊ ꝓducūt hāc ſyllabā ni: q̄ in niteo cor. Et iō
auctores necẽitate metri cogẽte ſepe ponūt nidẽ ꝓ nitẽ
Nidifico cas penl. cor. i. nidū facẽ: ⁊ ꝯpõit a nidꝰ ⁊ facio.
Nidor: a nideo des dr hoc nidor oris. i. odor: ⁊ ꝓprie aſſator.
Nidulus penultima correpta diminutiuū. i. paruus ni-
dus: Iob. xxx. In nidulo iam moriar.
Nidus di auium eſt.
Nigellus: a niger dicit nigellus la lum: aliquātulum ni-
ger. vnde nigellulus la lum aliud diminutiuū.
Niger: a nubes deriuat niger gra grū: q̄ſi nubiger. i. nubẽ
⁊ obſcuritatẽ gerẽs: qr nõ ẽ ſerenꝰ ſꝫ fuſco optꝰ: ⁊ vide
tur eẽ compõ: ⁊ cõparat: nigrior gerrimꝰ ꝑ geminū r.
format enī a niger addita rimꝰ. vñ nigre griꝰ rime ad-
uer. ⁊ hec nigredo nis. Niger cõponit vt ſubniger. i. ali
quātulū niger: ⁊ corr. ni. ⁊ a niger deriuat nigro gras
nigrū facẽ. Et ꝯpõit vt denigro gras: enigro gs: valde
nigrare vl nigredinẽ auferre. Et ẽ actiuū cū ſuis cõpo-
ſitis: ⁊ ꝓducit hāc ſyllabā ni poſitõe: ſed nālr eam cor.
⁊ põt videri in niger ꝙ eā corr. vñ in ꝓſa eā cor. ſꝑ. Et a
nigro deſcẽdit nigreo gres: qð ꝯpõit vt denigreo gres:
⁊ hic nigreſco ſcis ⁊ denigreſco ſcis inchoa. ⁊ corri. ni
naturalr. vñ ĩ aurora: Actio ſi mala ſit oẽ denigreſcit
opꝰ. Itẽ Horatiꝰ: Hic niger ẽ hūc tu ratõe caueto.
Nigreo gres in niger vide.
Nigro gras in niger vide.
Nigromantia in nicromātia eſt.
Nil indeclinabile in nihil eſt.
Niliacus: a nilus dicit niliacꝰ ca cum: pertinẽs ad niluꝫ
vel egyptiacus: ⁊ niloticꝰ ca cum in eodẽ ſenſu. Luca-
nus in. ix. Rege ſub impuro nilotica regna tenẽte.

Niligena ne cõmunis generis penulti. correpta: genitꝰ a
nilo vel in egypto. ⁊ componit a nilus ⁊ gigno.
Nilotis: a nilus dicitur hic nilotis tidis. i. egyptiacus. vi
de in niliacus.
Nilus li maſcu. ge. fluuiꝰ egypti ſic dictus q̄ſi nilion. i. li-
nū trahẽs que fecūditatẽ efficit. vide ĩ ge vel in gion.
Nimboſus in nimbus vide.
Nimbus: a nubes dicit hic nimbꝰ bi. i. denſitas nubis in
tẽpeſtate obſcura: ⁊ nimbi ſunt repẽtine pluuie: ſꝫ plu
uias vocamꝰ lẽtas ⁊ iuges quaſi fluuias vel q̄i fluẽtes
vnde nimboſus ſa ſum: tempeſtuoſus vel nubiloſus:
⁊ hic nimbꝰ vẽtus aqua mixtus. Itē nimbꝰ ẽ faſciola
trāſuerſa ex auro inſuta in linteo qð eſt in frõte femia-
rū. vñ nīboſus ſa ſum vel nimbatꝰ ta tū: nimbo ornatꝰ
Nimirū. i. ſine dubio: ꝑfecto: nec mirū: ſm Pap.
Nimis vel nimiū aduer. quātitatis. i. plꝰ iuſto: vltra volū
tatẽ: multū vel ſatis: ſꝫ Pap. ⁊ cor. ni: Ouidiꝰ de reme.
Que nimis apparẽt rhetia vitat auis. Ponit etiaꝫ ni-
mis ꝓ valde vl ꝑfecte. vñ illud Dauidis: Ego aūt hūili-
atꝰ ſum nimis. i. ꝑfecte vel valde: vt exponit Bernar.
Nimmarus. i. maritꝰ cuiꝰ vxor mecbatur ⁊ ipe tacet.
Nimpha: a nubes dicit hec nimpha phe dea aquarum:
⁊ ſpecialr fontiū: quia a nubibꝰ aque veniūt ⁊ habent
originẽ. ⁊ dicūt nimphe eedẽ que ⁊ muſe. nec immeri-
to: nam aque motꝰ muſam efficit. Itē nimpha dicitur
ipa aqua. vñ nīpha dr ſpõſa in nuptijs ſic dicta ꝓ offi-
cio lauatõis qð etiā ad nomẽ nubẽtis alludit. vñ Oui
diꝰ in epi. Grata ferūt nimphis ꝓ ſaluis dona maritis.
⁊ componit cū para quod eſt iuxta: ⁊ dr hec panīpha.
Ningidus: a ningo gis deriuat ningidus da duꝫ. i. niueꝰ
vel cādidus. ⁊ corripit gi.
Ningo: a nix deriuat nīgo gis xi. i. niuem mittere: ⁊ ẽ ver
bum excepte actõis: ⁊ ꝓprie habet tm̄ tertias ꝑſonas.
Niſus: a nitor niteris dicit hic niſus niſus. i. conamen:
⁊ niſus ſa ſū participiū: ⁊ hic niſus ſi ꝓ quadā aue que
alio nomĩe dicit alietꝰ. Et dicit niſus a niſo rege Me
garẽſiū: qui in illā auẽ ſm fabulā mutatꝰ fuit. Itē niſi
ẽ ꝯiūctio: ⁊ tūc cor. ꝑmā. vñ q̇dā: Nõ ſūt q̄nq; niſi dño
dare vulnera niſi. Nõ ẽ tuta niſi ſine niſo filia niſi.
Niſi in niſus vide.
Nitedula: a niteo tes dicit hec nitedula le penl. correpta
quoddā animal quaſi ignis in nocte lucẽs.
Nitella le gene. femi. paruꝰ nitor: ⁊ dicit a niteo tes.
Nitẽs tis omĩs ge. ꝑticipiū de niteo tes: ⁊ cor. ꝑmā. Iteꝫ
eſt participiū de nitor teris: ⁊ tūc ꝓdu. ꝑmā. vñ enitẽs
renitẽs: ⁊ ꝯſilia pñt penltimā corripe ⁊ ꝓducẽ diuerſ
reſpectibꝰ. vñ verſus: Rex byſſo renitẽs: aſinꝰ ſit clune
renitẽs. Itē: Eſt virgo renitẽs ad amātū vba renitẽs.
Niteo tes tui tere. i. ſplẽdere lucere vel cādere. ⁊ dicit ni-
teo q̄ſi niuẽ teneo: ⁊ eſt etymo. A niteo niteſco ſcis in-
choati. Niteo componit vt eniteo tes. vñ eniteſco ſcis
ꝑniteo tes: vñ ꝑniteſco ſcis. reniteo tes: vnde reniteſco
ſcis. Niteo ⁊ eiꝰ cõpoſita ſunt neutra: ⁊ faciūt ꝑterituꝫ
ĩ tui: ⁊ carẽt ſupi. ⁊ corripiūt ni. Et vt dicit ĩ greciſmo:
Gemma nitet: ſidꝰ fulget: cādelaq; lucet.
Nitidꝰ: a niteo tes dr nitidꝰ da dū: q̄ſi nitori datꝰ: ⁊ com
parat: dior diſſimꝰ. vñ nitide diꝰ diſſime aduerbiū: ⁊ hec
nitiditas tatis: ⁊ nitido das. i. nitidū facere. Et eſt acti-
uū: ⁊ corripit ti.
Nitor teris niſus vel nixꝰ. i. laborare gradi conari ⁊ parẽ
Nam in partu maximꝰ labor ⁊ conatꝰ eſt: ⁊ ꝓprie ꝓ pa-
rere facit nixꝰ. Nitor cõponit vt annitor teris. i. valde
niti: adherere vel appodiari. Connitor teris ſimul niti
Enitor teris. i. valde niti vel foras mittẽ vl parẽ. Inni-
tor teris. i. valde niti vl ꝯtra niti vl adherẽ: appodiari:

fulciri.pernitoꝛ ter̄.i.perfecte niti:ambulare. obnitoꝛ teris.i.obſiſtere:obluctari:cōtradicere vel renuere. vꝉ obniti.i.circūquaqꝫ niti ad obſequiū.renitoꝛ teris: reſiſtere:reluctari.ſubnitoꝛ teris.i. ſubtus niti:appodiari: vel ſubminiſtrare. Nitoꝛ ⁊ eiꝰ ꝯpoſita ſunt deponēta. ⁊ ꝓducūt hanc ſyllabā ni.vñ Ouidius de ſine titulo: Nitimur in vetitū ſemꝑ cupimuſqꝫ negata. ⁊ faciunt ſupinū tā in ſū ꝙ̄ i xū ſm vtrāqꝫ ſignificationē ſimplicis:lꝫ ꝓ pere frequētius in xū ⁊:in ſū ꝓ conari inueniaꝛ ſm Hug.Et Priſc.dicit:ꝙ nitoꝛ fac̄ niſū. inuenitur etiā nixum ſupinū. Et habꝫ nitoꝛ quinqꝫ ꝑticipia.ſ. nitens:niſus:nixꝰ:niſurus:nixurus.

Nitoꝛ toris ma.ge.i.ſplēdoꝛ:⁊ ꝓdu.penꝉ.gti:⁊ dr̄ a niteo tes:⁊ coꝛ.ꝑmā.ſꝫ nitoꝛ ter̄ vbū eā ꝓduc.vñ vſus: Res eſt pulchꝛa nitoꝛ i quē ſuꝑ oīa nitoꝛ.

Nitrū tri:ꝗdā ſpēs terre ſilis minuto ſabulo cui ſi aqua infundiꝛ fumigat:ex quo medicīe fiūt: ⁊ ſoꝛdes veſtiū ⁊ coꝛpoꝝ lauāꝛ.vñ ⁊ dr̄ vel a nitēdo:qꝛ res nitidas facit.vel dr̄ a nitria regiōe vel opido vbi naſciꝛ . Nā eiꝰ nō multū diſtat a ſale.hꝫ enī virtutē ſalis:⁊ ſilr̄ oꝛiꝛ in litoꝛibꝰ caneſcētibꝰ ſiccitate:ſꝫ Hug. Pap.vo dic̄: Nitrū ſpēs ſalis ex aq̄ ⁊ terra factū:inueniꝛ i egypto. Nitrū de aq̄ fit ex nimio ſolis caloꝛe i paleſtina. Prouer. xxv. Acetū i nitro. Itē Hiere.ij.Si laueris te nitro.

Niuo uas uaui uare.i.nīgere:a niue deriuaꝛ:⁊ a niuo niuaſco ſcis īchoa. Itē a nix niuoſus ſa ſū:niue plenus. ⁊ hic ⁊ hꝰ niualis ⁊ hoc le: ⁊ coꝛꝛi.ni ſicut nix niuis.

Niuoſus ſa ſum:in niuo uas eſt.

Nix:a nubes deriuaꝛ hꝰ nix niuis:qꝛ a nube venit.vñ niueꝰ uea ueū. ⁊ hic ⁊ hꝰ niualis ⁊ hꝰ le. ⁊ coꝛ.ni nix niuis ⁊ ab eo veniētia: vt niualis excepto ꝯniueo ues qꝺ ꝓduc̄ ni. Quidā dicūt eē ꝯpoſitū a niuo. alij vo a nitoꝛ ter̄. ⁊ vt dic̄ Priſ.i.vij.li.vbi agit de t̄miatiōibꝰ t̄tie declinatiōis:nix deſinit i ix nāꝉr. Hic nota ꝙ materia niuis ē nubes calida.Qū enī ſol radijs calefacit īferiora elemēta: eleuat ex eis vapoꝛē i quo ē vis caloꝛis:ꝗ caloꝛ etiā ſecū multū īduxit de aerea ſubſtantia ꝗ poſtea eleuatꝰ ad locū frigidū inſpiſſaꝛ ī nubē: ⁊ frigidū loci īcipit expellere calidū. ⁊ ſi frigꝰ iſtud eſt excellēs: aut expellit ſubito calidū an̄ ꝯuerſionē nubis in aquā aut expellit nō ſubito.Et ſi ꝗdē ſubito expellit tunc fit dura ꝯgelatio ex illa ſiꝛ pꝛuina. Si aūt nō ſubito erit: tūc calidū aereū nō foꝛte tꝑatū qꝺ ꝯgelationē īpedire nō pōt:remittit tñ effectū maximi frigoꝝ ꝗ effectꝰ ē īdurare ꝯgelatū: ⁊ iō nix cadit mollis manibꝰ ꝯpꝛſſibiꝉ defacili.Et hꝰ etiā pꝫ ꝙ lꝫ mā ꝑma hūidaꝝ īpꝛeſſionuꝫ ſ.roꝛis ⁊ pꝛuine ⁊ niuis fit vna: nō tñ īmediata mā eſt vna:qꝛ ꝓxima mā niuis ē nubes. ⁊ pꝛuine ꝓxima mā eſt vapoꝛ.ſilr̄ ꝓxima mā niuis ē nubes calida: multū ī ſua eleuatiōe hñs de aereo ītroducto in materiā ꝑ calidū eleuās vopoꝛē vñ facta ē:eo ꝙ nō hꝫ materiā pluuie q̄ eſt nubes frigida:nec māꝫ roꝛis q̄ eſt vapoꝛ tꝑatus ⁊ ſubtilis.Differt aūt a mā grādinis:qꝛ nubes q̄ ē mā grādinis eſt nubes calidiſſima a q̄ totū ſimꝉ egrediꝛ calidū:ſed a nube niuis egrediēꝛ paulatim. Et ꝑterea ſciendū:ꝙ vapoꝛ niuis multū habet de terreſtri admixto. ⁊ iō eſt de vapoꝛibus qui ex aq̄s in terra currētibꝰ eleuaꝛ.cuiꝰ ſignū eſt ꝙ aq̄ niuis liquefacta nō eſt pura. ⁊ qꝺ frequēter ſoꝛdidanꝛ manꝰ qñ lauanꝛ niue liq̄facta. ⁊ iō aque niuis reſolute fecūdant multuꝫ terras:⁊ faciūt creſcere ſemina:qꝛ calidū paulatī egrediēs tꝑat in eis frigiditatē: ⁊ ſūt bone ꝯmixtionis cuꝫ aereo ⁊ terreſtri. Duo ſūt ſigna poteſt habere vulgus aduētus niuis ī ꝓximo.Qum enī aer turbidꝰ eſt clara turbatione ad albedinē in ſuꝑioꝛibꝰ aeris delinante ſignū accipit vulgꝰ qꝛ illa nubes q̄ tūc turbat ſerenitatē aeris eſt nubes niuis: qꝛ nubes pluuie eēt obſcura ⁊ magis ſpiſſa ⁊ magis ſe trahēſ ad vnū locū aeris:qū nubes nimis multū hēat immixtū de aereo: ⁊ iō alba ⁊ ſic ꝑoccupata frigoꝛe an̄ multā ſpiſſationē ſuā ſpargiꝛ ꝑ aerē. ⁊ iō viſus diffundiꝛ in ipſa. Aliud aūt ſignū eſt:ꝙ qū ſentiꝛ aer calefieri aliquātulū pꝰ viſionē taꝉ nubis in hyeme tūc ꝑnoſticaꝛ ī ꝓximo niuē debere venire.cuiꝰ cā eſt:qꝛ iam calidum niuis cū aereo īducto paulatī incipit expelli a nube: ⁊ hoc eſt qū iam incipit ꝯgelari pꝰ quod ꝓxime ſeq̄ꝛ deſcēſus niuis. Ex his pꝫ quare qū ningit vbiqꝫ obſcuꝝ eſt celū alba quadā obſcuritate:ſed qum pluit eſt obſcurū nigra obſcuritate: ⁊ nō vbiqꝫ niſi raro:qꝛ.ſ.nubes niuoſa eſt ſparſa et diuaricata: ⁊ iō minoꝛem locū occupat ꝙ̄ niuoſa. vide etiā in pꝛuina: ⁊ in ros.

Nixꝰ:a nitoꝛ teris deriuaꝛ hic nixꝰ xus.i.partus vel conatus. Item mobiliter nixꝰ xa xū participium.

N ante O

No nas naui nare natū. ⁊ componiꝛ cū ad ⁊ diciꝛ annonas:mutato d in n. Itē cū in ⁊ diciꝛ innonas.i.intus nare. Itē cum trās et diciꝛ tranonas. No eſt neutruꝫ cū oībus ſuis ꝯpoſitis.

Nobilis:a notabilis ꝑ ſyncopā deriuaꝛ hic ⁊ hec nobilis ⁊ hoc le. ⁊ dr̄ nobilis quaſi notabilis: qꝺ facile notaꝛ ſ.cuiꝰ nomē ⁊ genus cognoſciꝛ:ꝑclarus.ꝙ aūt dicitur nobilis q̄i nō vilis:etymo.eſt. ⁊ compaꝛ bilioꝛ ſimus. vñ nobiliter lius liſſime aduerbiū. ⁊ hec nobilitas tis. Nobilis ꝯponiꝛ vt ignobilis. Et ſcias ꝙ Chryſoſto ſuꝑ illud Matth.ca.iij.Et ne velitis dicere intra vos patrē habemꝰ Abraā:ſic dic̄:Quid ꝓdeſt ei quē moꝛeſ ſoꝛdidāt generatio clara? Aut ꝗd nocet illi generatio vilis quē moꝛes adoꝛnāt? Quis ꝓfuit Cham qui fuit Noe filiꝰ? Auꝝ de terra naſciꝛ ſꝫ nō eſt auꝝ: ⁊ auꝝ eligiꝛ:ſꝫ terra ꝯtēniꝛ. ⁊ ſtannū de argēto egrediꝛ:ſed nō eſt argentū:ſꝫ argentū ſeruaꝛ:ſtannū aūt foꝛas expelliꝛ. Melius eſt degenerē claꝝ fieri ꝙ̄ de claro genere ꝯtemptibilē naſci.vide in clericus: ⁊ in oꝛdo.

Nobilito:a nobilis dr̄ nobilito tas:nobilē facere:honeſtare: ⁊ nobilitare.i. moꝛe nobiliū ſe habere: nobiles imitari.Et ꝯpōiꝛ vt denobilito tas.i.valde nobilitare vel de fit ꝑuatiuū ſm vtrāqꝫ ſignificationē ſui ſimplicis:denobilitare.i.deoꝛſū a nobilitate ſtatuere.ſ.vituꝑare:dehoneſtare: ⁊ denobilitare:degenerare:nō moꝛe nobiliū ſe habē. Nobilito ī ꝑma ſignificatōe cū ſuiſ ꝯpoſit̄ ē actiuū:in ſcđa ē neu. ⁊ coꝛ.li.vñ Eſopꝰ: Nobilitet viles frons generoſa dapes.

Noceo ces cui citum.i.offendere. vñ nocuus cua cuum ⁊ nociuus ua uū.i.nocens:vel cui nocetur. Item a noceo nocens nomē. ⁊ compatur tioꝛ ſimus. vñ nocēter tius ſime aduerbi. ⁊ hec nocētia tie. Noceo componitur vt pernoceo.i.valde vel ꝑfecte noceo. Noceo ⁊ eiꝰ cōpoſita ſūt neu. ⁊ faciunt ꝑteritū in cui ⁊ ſupinū ī citum penꝉ.coꝛ. ⁊ coꝛꝛipit hanc ſyllabā no.vñ Proſper: Velle magis facinus ꝙ̄ tolerare nocet . Itē nota ꝙ antiqui ꝯſtruebāt hoc verbū noceo cū actō qꝺ ī multis locis adhuc inueniꝛ.vñ Marci vltimo:Si moꝛtiferū quid biberint nō eos nocebit. ⁊ hoc iō qꝛ ſignificationē hꝫ actiuā:ſed vſu neu.eſt:qꝛ deficit vox eiꝰ in paſſiuo. in ꝑma ⁊ ī ſcđa ꝑſona ꝯſtruitur cū dtō.

Nocticoꝛax: a nocte ⁊ coꝛax quod eſt coꝛuus componitur nocticoꝛax racis penꝉ.ꝓdu.in obliq̄s.i.noctis coꝛuus: qꝛ de nocte volat vel quia de nocte vigilat. ⁊ eſt idē qꝺ nicticoꝛax.de quo dr̄ in pſal. Factus ſum ſicut

nocticorax in domicilio.Sed nicticorax pōt ɔponi a
nictos qḋ ē nox ⁊ corax.Itē ē idē qḋ nocticorax.etiā
ſit ꝓmiſcui generis. vñ Iſido.xij.etymo. Nocticorax
ipſa eſt a noctua:q2 noctē amat.Eſt vͦo lucifuga ⁊ ſo
lem videre nō patiť:⁊ corripit co.

Nocticula le penť.cor.dimi.de nox.i.ꝑua nox.Item no
cticula.i.luna.

Noctiluca:a nox ⁊ lux vel luceo ces cōponiť hec nocti/
luca ce:quidā vermis nocte lucēs:⁊ ꝓducit lu.

Noctipugnus:a nox ⁊ pugno nas cōponiť noctipugn⁹
na num.i.obſcurus:quia quaſi noctibus cōtrapugna
tur:vel compugnat.

Noctium ctij dixerūt antiqui:a quo ɔponiť trinoctium
quadrinoctiū:q̄nquinoctiū:equinoctiū. Itē ſm quoſ
dam eſt gtūs pluralis de nox.

Nocto: a nox dr̄ nocto ctas ctaui.i.nocte vigilare. ⁊ inde
ɔponiť pernocto ctas.

Noctu.i.de nocte vel ī nocte aduerbiū tp̄is:⁊ dr̄ a nocte
vñ Priſcianus in.xv.libro: In u pauca inueniūť ad/
uerbia denominatiua vt diu: ⁊ ex eo compoſitum in/
terdiu:⁊ a nocte noctu.

Noctua:a nox deriuať hec noctua ctue:⁊ eſt ꝓmiſcui ge
neris.hec etiā dr̄ nictimene.De noctua dicit Iſido.in
xij.li.etymo.Noctua dr̄ ex eo ꝙ nocte circūuolat:⁊ ꝑ
diē nō poſſit videre.nā ex orto ſplēdore ſolis:viſus il/
li⁹ hebetať.hanc aūt ſola inſula Cretēſis nō hꝫ:⁊ ſi ve
niat aliūde ſtatī moriť.noctua nō eſt bubo. naꝫ bubo
maior eſt.De hac etiā diċ Ambro⁹ i.v.hexamerō:No/
ctua ipſa q̄ admodū magnis ⁊ in glaucis oculoꝝ pu/
pillis nocturnaꝝ tenebraꝝ caligantē nō ſentit horro/
rem:⁊ quo fuerit nox obſcurior: eo ɔ vſum auiū cete
taꝝ ioffenſos exercet volatus.Exorto aūt die ⁊ circū/
fuſo ſplēdore ſolis viſus eius hebetatus:q̄i quibuſdā
heret tenebris: quo indicio ſui declaret eſſe aliquos
qui qum oculos habeāt ad videndū ⁊ videre nō ſole
ant:⁊ viſus ſui officio ſolis fungāť i tenebris.De cor/
dis aūt oculis loquor quos habēt ſapiētes mūdi ⁊ nō
vidēt.in luce nil cernūt:in tenebris ambulabāt:dum
demonioꝝ tenebroſa rimanť:⁊ celi aſtra videre ſe cre
dūt:deſcribētes radio mūdū:menſurā aeris ipſi⁹ col/
ligētes.porro aūt a fide deuij:ꝑpetue cecitatis tenebrī
implicāť:habētes in ꝓximo diē xp̄i ⁊ lumē eccleſie:⁊
nihil vidētes aperiūt os quaſi ſciētes omīa : acuti ad
vana:hebetes ad eterna:⁊ longe diſputationis anfra/
fractu ꝑdētes iuſticie ꝓp̄e cecitatē. itaqꝫ dū cupiūt va
nis volitare ſermonib⁹:q̄i noctue in lumīe vanuerūt.
Chryſo. etiā dicit ſic: Qui graues habet oculos ſi po
nas eū in loco tenebroſo melius videt. ſi autē ponas
eū in ſole nihil videt:quia oculus nō ſuffert ſolis can
dorē.ſic ⁊ homo mūdialis qui oculum.i.intentionem
vel mentē terrenis deſiderijs ſordidā hꝫ ⁊ turbulētaꝫ
ſi ponas eum in rebus mūdialibus ſapit ⁊ aſtutus eſt
Si aūt trahas eū ad res ſp̄ūales nihil ſapit:quia mēs
eius terrenis deſiderijs corrupta nō ſentit bonuꝫ.Bo/
etius etiā in q̄rto de ɔſolatiōe diċ:Nequeūt mali ocu
los tenebris aſſuetos ad lucē ꝑſpicue veritatis attol/
lere:ſimileſqꝫ auib⁹ ſūt quaꝝ ītuitū nox illumīat:dies
cecat.Hoc attēdens Aug⁹ exclamat ad Alipiū dicēs:
Quid patimur? ſurgūt īdocti ⁊ celū rapiūt: ⁊ nos cuꝫ
doctrinis noſtris ī infernū demergimur? vide in filiq̄
⁊ in veſpertilio:⁊ ī oculus:⁊ ī ph̄s:⁊ in ordo.

Nocturn⁹:a nocte dr̄ nocturn⁹ na nū:⁊ h̄ ⁊ hec noctur/
nalis ⁊ hoc le:res noctis:vel ꝑtinēs ad noctē.

Nocuus:a noceo ces deriuať nocu⁹ cua cuū.i.nocēs:vl'
cui noceť.⁊ ɔponiť vt inocuus.

Nodellus li dimi.paruus nodus.

Nodo das:in nodus vide.

Nodulus li penť.corre.dimi.ꝑuus nodus.

Nod⁹ di:ligatura.⁊ nod⁹ dr̄ ī exercitu dēſa peditū mul/
titudo ꝓ difficultate dict⁹:q2 vix poſſit reſolui. vñ no
doſus ſa ſū:nodis plen⁹.⁊ ɔpať ſior ſimus.vñ nodoſe
ſi⁹ ſime aduer.⁊ h̄ nodoſitas tis.Nod⁹ ɔponiť:vt eno
dis:trinodis:q̄drinodis.⁊ hinc trinodiū q̄drinodium
q̄nquinodiū.⁊ ꝓdu.nod⁹ p̄mā.Oui.ep̄i.Oſſa mei fra/
tris claua ꝯfracta trinodi.Et a nod⁹ deriuať nodo daſ
daui dare.⁊ ē nodare ligare.Et ɔponiť vt annodo das
i.alligare:abnodo das:exſoluere:cōnodo das colliga
re:denodo das:dinodo das:enodo das:oīa ꝓ exſoluē
innodo das.i.alligare:ꝓnodo das:renodo das.i.iteꝝ
nodare vel exſoluere.Nodo das actiuū eſt cū oībus
ſuis ɔpoſitis:⁊ ꝓducit no.vñ Oui.metha.Mollia no
doſus facit īternodia poplex.

Noe interp̄tať reqͤes:q2 ſub illo oīa veterea opa quieue
rūt ꝑ diluuiū.vñ ⁊ qū pr̄ ei⁹ vocaret nomē ei⁹ noe di/
xit:Iſte requieſcere nos faciet ab oīb⁹ opib⁹ noſtris.

Neomi interp̄tať ɔſolata:q2 marito ⁊ liberis ꝑegre mor
tuis Ruth Moabitidē ī ɔſolatiōe ſua tenuit.

Noys.i.mēs vel rō:ſūma ps aīe. Itē noys voluntas dei
vel mēs q̄ ꝓuidētia dr̄ ſm Papiā.

Nola le fe.ge.quedā ciuitas cāpanie.⁊ hinc hec nola le
illud tintinabulū qḋ appendiť collis canū vel pedib⁹
auiū:vel aliud qḋ appēdiť frenis ⁊ pectorib⁹ equoruꝫ
vt cū quodā ſonitu incedāt equi:⁊ dr̄ a nola ciuitate:
q2 ibi p̄mū fuit factū ⁊ īuētū tale inſtrumētū.et ampli
ato nomīe īueniť nola ꝓ qualibet ꝑua cāpana:vel ꝓ
cāpanella refectorij: ⁊ cor.no.vñ nolis nūeri pluralis
caſus ablatiui:cor.no:ſꝫ nolis vͦbū ꝓduċ no.vñ q̄dam
Cuius colla nolis reſonāt hec tāgere nolis.

Nolanus na num penuľ.ꝓducta nomē patriū a Nola
ciuitate dictum.

Nolo nōuis nōuult nolui lite nolle.i.nō velle:a nō ⁊ vo
lo ɔponiť.⁊ hoc ɔpoſitū a volo hꝫ impatiuū noli no/
lite:lꝫ volo careat impatiuo : quia lꝫ hō nō poſſit ſibi
ipſi impare:alijs tamē pōt impare:⁊ ꝓduċ no: ſꝫ nola
le cor.no:ſicut dixi in nola:⁊ vbi volo ſimplex hꝫ duo
ll vel vnū:⁊ nolo ſilr̄.

Noma nomē grecū verbū ē.i.tribuere.vñ ⁊ dr̄ apud gre
cos noma.i.nomē:⁊ apponiť ei o ꝑ ꝓthesim:⁊ dr̄ ono
ma ī eodē ſenſu: vel forte noma nō eſt ī vſu apud gre
cos.Et ɔpōiť cū o ⁊ dr̄ onomo.i.nomē q̄i tribuēs: q2
diſtribuit vel tribuit q̄litatē. Noma ɔponiť cū dia ⁊
tris ⁊ tetraſ:⁊ dr̄ h̄ dionimū:trionimū:tetraonimum
Item cū polis:⁊ dr̄ polionimū dionima:trionima:te
traonima.vľ polionima ſūt duo vel tria vel q̄ttuor vľ
plura noīa idē ſignificātia ⁊ appellātia.vñ dionimus
ma mū:trionimus ma mū:tetraonim⁹ ma mū: polio/
nim⁹ ma mū ī eodē ſenſu.ſ.ille q̇ habꝫ duo vel tria vel
q̄ttuor:vel plura noīa. Itē noma vel nomia.i.lex.

Nomen:a notamine diciť hoc nomē minis q̄i notamē
q2 ꝑ ip̄m ſubſtātiā ⁊ q̄litatē alicui⁹ notam⁹. Nomen
etiā dr̄ fama vel opinio.vñ nomioſus ſa ſum.i.famo/
ſus.Et compať:vñ nominoſe ſius ſime aduerbiuꝫ. Et
hec nominoſitas ſitatis.A nomē componiť hoc bino
mē minis.i.duo nomīa:⁊ hoc trinomē minis:q̄drino
mīa.i.tria vel q̄ttuor noīa.vnde hic ⁊ hec binomē bi/
nome:trinomis me: q̄drinomis me. ⁊ binomius mia
miū:⁊ trinomius mia miū:⁊ tetranomius mia miū:⁊
q̄drinomi⁹ mia miū:qui duo vel tria vel q̄ttuor habꝫ
noīa ſm Hug.⁊ vt diċ Priſci.Propriū nomīs ē ſigni
ficare ſubſtantiā ⁊ qualitatē. Nominū:aliud ꝓpriū

aliud appellatiuū. Pꝛopꝛiū nomē eſt illud ꝙ ꝑuatā ſubſtātiā ⁊ ꝑuatā qualitatē ſigt vt martinꝰ. Appellatiuū nomē eſt illud qđ naturaliter cōe eſt multoꝛum quos eadē ſubſtātia vel q̄litas generalis vel ſpēalis iūgit: generalis vt aīal: ſpēalis vt hō. Spēs ꝓpoꝛ nominū tm̄ ſunt q̄ttuoꝛ. ſ. nomē: ꝑnomē: cognomē: ⁊ agnomen. Nomē eſt ꝓpe ꝓpꝛiū qđ īponit̄ alicui nō habēti nomē vt ſocrates. Pꝛenomē eſt qđ īponit̄ alicui cā dīe: vt lucius cathilina. Cognomē eſt cōe totiꝰ cognationis nomē: vt ſcipio. Agnomē qđ īponit̄ aliquo euētu: vt ab Aphꝛica dictus eſt aphꝛicanꝰ: qꝛ deuicit aphꝛicā. Quidā dicūt ꝙ nomē dr̄ a noma greco qđ ē nomē. ⁊ ꝓduc̄ ꝑmā nomē. vide in ſponte.

Nomia vel noma. i. lex.

Nomino: a nomen dr̄ nomino nas. i. nomīe vocare appellare: vn̄ noīatus ta tum. i. valde opinatus ⁊ noīatꝰ ⁊ compat̄: vn̄ nomīate tius tiſſime aduerbiū. ⁊ hec nominatio onis. Item a nomino vel nomīatus nominatiuus ua num: ⁊ hic noīatiuus ui: ⁊ nominatī aduer. Et ſcias ꝙ triplex eſt noīatiuus. ſ. nomīatiuꝰ ſupponēſ ⁊ noīatiuus apponēs: ⁊ noīatiuꝰ exponēs. Noīatiuꝰ ſupponēs ē q̇ ſupponit v̇bo: vt petrꝰ currit: ⁊ dꝫ cōcoꝛdare cū ſuo v̇bo in ꝑſona ⁊ nūero. pōt tm̄ impediri q̄ttuoꝛ modis: ſicut plenius dixi in tertia ꝑte: vbi egi de regimine nominatiui.

Nomiſma matis: in numiſma vide.

Nomiꝰnoma vel nomia. i. lex: vn̄ nomiꝰmia miū. i. legal̄. Itē nomiꝰ. i. paſtoꝛ: a noemos. i. a paſcuis ſic dictꝰ. vn̄ nomiꝰmia miū. i. paſtoꝛalis. vn̄ Apollo dictꝰ ē nomiꝰ i. paſtoꝛalis vel legalis a lege coꝛdaꝝ.

Nomos dr̄ paſtoꝛ: ⁊ acuit̄ in fine.

Non eſt aduerbiū negādi. Et ſcias ꝙ h̄ negatio nō ꝓpoſita nomini per ꝯpoſitionē ꝑuat tm̄ vt nullꝰ. ſed qn̄ ꝑ ꝯpoſitionē adiungit̄ v̇bis ſine dubio ꝑuat ⁊ ponit: vt nolo: neſcio: neq̄o. hec enī ſola verba ꝯponunt̄ cū non vt oñdat̄ pena inflicta homini ꝓpt̄ oꝛiginale peccatū qꝛ punitꝰ ē in volūtate: ſciā: ⁊ potētia. Si aūt veniat ꝑ infinitatē tunc hꝫ exilē negationē: qꝛ ꝑuat ⁊ ponit: vt nōhomo. i. aliquid qđ nō eſt homo. de hoc pleniꝰ dixi in tertia ꝑte vbi egi de figura nominis.

Nonagies aduerbiū numeri. i. nonaginta vicibus: ⁊ deriuatur a nonaginta.

Nonaginta cōponit̄ a nouē ⁊ gentos qđ eſt decē: q̄ſi nonies decem. vn̄ nonagenus na num: ⁊ nonagenarius ria rium: ⁊ nonageſimus ma mum.

Nonaria rie. i. meretrix: ⁊ dr̄ a nona: qꝛ an̄ nonā nō licebat ei exire de ꝓſtibulo. Cōſuetudo enī olim erat apđ romanos vt vſq; ad hoꝛā nonā de comodo reipublice diſputarēt: neq; alicui delectatiōi an̄ nonā vocarēt vn̄ meretrices dicti ſūt nouarie: qꝛ ad hoꝛā nonam ⁊ nō ante de ꝓſtibulis exibāt: ne ſi ꝑus egrederent̄ iuuenes impedirent.

Nonarius: a nouē dr̄ nonarius ria riū. ⁊ nouenus na nū ⁊ nouenus ni. ⁊ nouenarius rij.

Nondū. i. nec adhuc ſm̄ Papiā.

None naꝝ: quidā dies mēſis. ſ. quītus vel ſeptimus: qꝛ tūc incipiebāt nūdine. vn̄ hic ⁊ hec nonalis ⁊ hoc le. ⁊ dicunt̄ none ⁊ nūdine. vide in kalēde.

Nongēti: a nouē ⁊ centū ꝯponit̄ nongēti te ta. i. nonies cētū: ⁊ mutat̄ c ī g an̄cedēte n: ſic̄ etiā in q̄dringēti: q̄ngēti: ſeptingēti: octingēti. In alijs v̇o noībus retinet̄ c: vt tricēti: ducēti: ſeſcēti: vel ſexcēti ſicut ꝓbaui ꝑ Priſ. in ca. de ſyllaba in ꝑma ꝑte vbi de g lr̄a.

Nonne. i. nūquid nō ſm̄ Papiā.

Nonnūq;. i. aliquotiēs vel aliqn̄ ſm̄ Papiā.

Nonus na num: a nouē dicit̄ nonus na nū: ⁊ hec nona ne: ꝓ quadā hoꝛa diei.

Noꝛicus hec noꝛis quedā ciuitas eſt. vn̄ noꝛicus ca cū: vt noꝛicus enſis: qꝛ ibi optimi fiūt enſes.

Noꝛma grece. i. regula latine: ⁊ īn̄ dr̄ noꝛma cemētarioꝝ ad quā oꝫ rn̄dere ſtructurā parietū extra quā nihil rectū fieri pōt. A noꝛma ꝯponit̄ abnoꝛmis: denoꝛmis: enoꝛmis: īnoꝛmis: oīa ī eodē ſenſu. ſ. defoꝛmis: turpis: inanis: ⁊ grādis: irregular]: illr̄atꝰ: craſſuſ. vn̄ h̄ abnoꝛmitas: denoꝛmitas: enoꝛmitas: īnoꝛmitas. Hoꝛa. Ruſticus abnoꝛmis ſapiēs craſſaq; minerua.

Noſcito: a noſco ſcis dr̄ noſcito tas frequētatiuū penul̄ coꝛrepta. i. frequēter noſcere. ⁊ foꝛmat̄ a ſecūda ꝑſona indicatiui pn̄tis tēpoꝛ]. ſ. noſcis remota s: ⁊ addita to vel a ſupino quo vtebantur antiqui. ſ. noſcitum tu: u in o conuerſa.

Noſco ſcis noui notum. ⁊ ꝯponit̄ vt agnoſco ſcis ui tū. i. valde vel iuxta noſcere. cognoſco ſcis noui nitū ſimul noſcere. ⁊ īn̄ cōponit̄ ꝑcognoſco ſcis: recognoſco ſcis Itē a noſco ꝯponit̄ dinoſco ſcis ui tū: ignoſco ſcis ui tū: ꝑcognoſco ſcis ui tū. i. ante noſcere: ꝑnoſco ſcis ui tū: valde vel ꝑfecte noſcē: ꝓnoſco ſcis. i. ꝓcul vel ante noſcere. Noſco ⁊ eiꝰ ꝯpoſita oīa ſunt actiua ꝑter ignoſco qđ eſt neutꝝ. ⁊ oīa faciūt ꝑteritū in noui penl̄. ꝓd. ⁊ ſupinū ī gnotū ꝓduc. o: quam cognoſco ⁊ agnoſco mutāt ī i coꝛ. ⁊ faciūt cognitū ⁊ agnitū. Itē nota ꝙ antiquitꝰ noſco faciebat ſupinū noſcitū qđ ī q̇buſdā libꝛis īuenit̄: ⁊ in ſimplici ⁊ in ꝯpoſitis. vide in ignoſco.

Noſſe dr̄ ꝑ ſyncopā ꝓ nouiſſe. vn̄ pꝫ ꝙ debet ſcribi ꝑ geminū ſſ nō ꝑ ſce: qꝛ noſce ē modi impatiui.

Nota: a noto tas dr̄ hec nota te. i. macula vel culpa: vel ſignū qđ aliq̇d notat vt litē vel repꝛehenſionē. vn̄ hec notula le: ⁊ hec notella le ambo dimi. et ē notula breuis lucida ⁊ apta traditio eoꝝ q̄ ſūt alibi diffuſiꝰ pertractata. Itē a nota hic notariꝰ rij: q̇ notas fac̄: vt ī cartis publicis. Et adiectiue notariꝰ ria riū: qđ ad notariū vel notas ꝑtinet. vn̄ ⁊ ars notoꝛia dicta eſt q̄ olim cōſiſtebat in ſolis notulis ſm̄ Hug. Itē note dicūt̄ argumēta: ſigna: rōnes: iudicia: teſtimonia: ꝯiecture: ſuſpicationes. ⁊ coꝛꝛi. ꝑmā nota: ſed notus ta tū eā ꝓducit vn̄ verſus: Eſt ī frōte nota furti ꝓ crimine nota.

Notarius: in nota eſt.

Noteo: a noto tas deriuat̄ noteo tes tui tere. i. eſſe vel fieri notū: ⁊ ꝓducit ꝑmā lꝫ noto tas eam coꝛripiat. Et cōponit̄: vt īnoteo tes tui: ⁊ hic noteſco ſcis: ⁊ īnoteſco ſcis: inchoatiuū. Et nota ꝙ noteo ⁊ īnoteo in pn̄ti nō ſūt in vſu ſed in ꝑterito. īchoatiua aūt iſtoꝝ ſūt in vſu ⁊ declinādo ſolemus īchoatiuis attribuere pꝛeterita iſtoꝝ dicētes: noteſco ſcis tui: īnoteſco ſcis īnotui: ⁊ ī ſimilibus idē ſolemꝰ facere: vt ſeneſco ſenui: q̇eſco q̇eui: ⁊ ſueſco ſueui. Noteo cū oībꝰ ſuis ꝯpoſitis neutꝝ eſt ⁊ caret ſupino: ⁊ ꝓduc̄ hāc ſyllabā no ſm̄ Hug.

Nothus thi ⁊ notha qui vel q̄ natꝰ vel nata eſt de nobili patre ⁊ ignobili matre ſicut de ꝯcubina: ⁊ dr̄ nothꝰ ꝑ h: qꝛ natus ſit de nota. i. de īfamia ⁊ culpa. huic contrariꝰ eſt ſpuriꝰ: qui. ſ. natꝰ eſt de nobili mr̄e ⁊ ignobili patre. hinc etiā nothꝰ dr̄ quidā malꝰ ⁊ ſiniſter ventus ſ. auſter qui pluuioſus eſt. ⁊ a caloꝛe ſuo etiā piſces in mari adulterāt̄ ⁊ coꝛꝛūpunt̄. Itē a nothꝰ dr̄ nothus tha thū. vn̄ noīa a grecis in ꝑte detoꝛta dicūt̄ notha: qꝛ nobilē habēt patrē. i. ꝑncipiū. ſ. greciſmū: ⁊ ignobilē matrē. i. finē. ſ. latinitatē. Sūt g̊ latina noīa q̄ ꝑncipiū ⁊ finē habēt latinū vt albus. greca ſūt que grecū

habēt ꝑncipiū ⁊ finē vt agyos. Notha vō ſūt q̄ grecū habēt ꝑncipium ſed latinū finē vt pater. ex affinitate tñ ꝑncipij notha dicūť qñqꝫ greca ſm Hug. ſꝫ ex affinitate finis qñqꝫ dicūť latina ſm Hug. Et ſcias ꝙ nothꝰ aſpirať ſm Hug. ⁊ etiā Pap. dicit notus ꝓ cognitꝰ p t ſolā ſcribēdū: nothꝰ ventus p h. ⁊ corripit ꝑmā nothꝰ ꝓ vento. vñ quidā: Perflat ſūma nothꝰ: crebro mi bi flamine notus.

Notifico cas caui care. i. notū facē: a notū ⁊ facio ꝯpōiť.

Notio: a noti gtō addita o formať hec notio. Quot ſunt notiões diuinaꝝ pſonaꝝ: habes in ꝓꝑetas.

Noto tas: a ſupino de noſco ſcis. ſ. notū tu fit noto tas u in o. i. frequenter noſcere: vel deſignare: demōſtrare: ſignificare vel repħendere: ⁊ cor. ꝑmā: lꝫ ſupinū a quo deriueť eā ꝓducat. vñ vſus: Hoc in amore noto ꝙ eo careo mihi noto. vñ noto tas pōt deriuari a nota te: ⁊ tūc notare eſt notas facere: notis deſignare. Itē a noto. i. repħendo notorius ria riū: qđ dꝫ notari vel repre hēdi: ⁊ hic ⁊ hͨ notabilis ⁊ hoc le: vñ notabiliť aduer. Item notorius pōt deriuari a nota te: vt dixi in nota. Noto ꝯponiť: vt annoto tas. i. valde vel aliq̄d notare denoto tas. i. valde notare vel repħendere: enoto tas i. extra alia notare: īnoto tas: ꝑnoto tas: ſubnoto tas. i. latenter vel paꝝ vel ſubtus notare. Noto tas actiuū eſt cum ſuis ꝯpoſitis: ⁊ corripit no.

Notoriū: a noto tas dr̄ hic notorꝰ ria riū. i. manifeſtus ſta ſtū. Et ſm iuriſtas notoriū multis modis dr̄ vel diſtinguiť. nam aliud eſt notoriū iuris: aliud facti. Notoriū iuris eſt de quo quis eſt canonice ꝯdēnatus: vľ in iure ꝯfeſſus: vel p legitimas ꝓbationes ꝯuictꝰ. Notoriū vō facti eſt cuius teſtis eſt populꝰ: ⁊ diſſimulati oni ſine iuſtificatiōi nō ē locꝰ. ⁊ itelligiť pplꝰus eſſe teſtis ſiue ſit crimē oībus notū q̄ ſūt ī illo loco ſiue maiori pti. Itē in notorio iuris exigiť qñqꝫ ꝓbatio ꝯ negantē. in notorio vō facti nō requiriť ordo iuris: qui eſt alias regulariť obſeruandꝰ. euidētia enim patrati ſceleris clamore nō īdiget accuſatorl. et ſi forte iudex velit taliter delinquētē ſm ꝙ ius poſtulat corrigere vel punire: ⁊ ille appellat: nō eſt appellatiōi huiuſmo di deferēdū. Itē notoriū facti ſubdiuidiť: qꝛ aliud eſt notoriū facti ꝑmanētis actu: vt qñ quis publice tenet adulterā vel cōcubinā in domo. Aliud ē notoriū facti trāſeūtis actu: vt ſi aliq̄s ī publico īterfecit hoīem vel fecit ſacrilegiū: vel quid ſimile. Aliud eſt notoriū facti ꝑſumpti: vt ſi aliquis publice habitus eſt ꝓ filio ꝯſanguineo vel affini alicuiꝰ: ⁊ hoc a q̄buſdā dr̄ noto rium ꝑſumptū. Dicūt aūt ꝙ eſt notoriū iuris: notoriū facti: notoriū preſumptū. Et eſt notoriū preſumptum vt ſi aliq̄s publice habitus eſt ꝓ filio alicuiꝰ: vbi nō ſe quiť alia ꝓbatio neqꝫ requiriť. ꝙ eni aliq̄s ſit filiꝰ iſtiꝰ nō pōt vere ꝓbari. Idē dicūt ī fornicatiōe. Si eni clericus iuuenis ⁊ cupidꝰ ſecū habeat euidenť in domo iuuēculam ſuſpectā: nō eſt notoria fornicatio: ſꝫ ꝑſum pta. nam vt dicit Ouidiꝰ in epi. A iuuene ⁊ cupido cre dať reddita virgo: De notorio etiā dixi ī dictōe miſſa vide infra ī ſuſpicio.

Notria trie. i. pinna fe. ge.

Notus: a noſco ſcis dr̄ notus ta tū. i. cognitꝰ. ⁊ compať tior ſimus. vñ note tius ſime aduer. ⁊ hͨ noticia tie: ⁊ ꝓducit no notus: ſed nothꝰ aſpiratum corripit no: vt dixi in notbus.

Nouacula le. i. roſariū: a nouo uas: qꝛ nouat hoīem. vñ in liꝰ Iudicū: Nouacula nō aſcēdet ſupˀ caput eiꝰ. Et Pſal. Quaſi nouacula acuta feciſti dolū. Nouacula etiā dr̄ ferreū īſtrumētū quo ſolet radi ⁊ pari ꝑgame num ab īnouādo dicta: qꝛ īnouat pelles.

Nouale: a nouo uas dr̄ hoc nouale lis: ⁊ hͨ noualis lis: ī eodem ſenſu. i. ager qui ſingulis āuis renouať arādo vel qui ꝑmū nouꝰꝑſcindiť ⁊ arať: vel q̄ alternis anniſ vacat: nouandaꝝ ſibi viriū cā. Uirgil. ī buccol. Impiꝰ hec tā culta noualia miles habebit. ecce in neu. ge. po ſuit. Idē in geor. Alterius ſi tu tōſas patiare nouales ⁊ ſic poſuit noualis ualis ī fe. ge. ⁊ hic ⁊ hec noualis ī ueniť ī eodem ſenſu ſm Hug. Papias vō ſic dič: No uales dicimus ſiluas vel campos nuper ſatos.

Nouellus: a nouus dr̄ nouellus la lum. ⁊ hec nouella le: ramus arboris tener ⁊ nouus. Pſalmiſta: Filij tui ſicut nouelle oliuarum.

Nouem: a nea quod eſt nouem diciť noueꝫ pluralis nu meri omnis generis īdeclinabile.

Nouennis: a nouem ⁊ ānus componiť hic ⁊ hec nouen nis ⁊ hoc ne. i. nouem ānoꝝ. vnde hoc nouenniuꝫ nij: ſpacium nouem ānorum.

Nouēſiles: a nouem ⁊ ſalio componiť hi ⁊ he nouēſileſ quidā dij ſic dicti: qui nouē inſultibus nauē infeſtant vñ dicūt ꝙ ſi euaſit nauiſ decimū inſultū nō deīceps timet. vnde Lucanus de Ceſare in quinto: Hoc fatuꝫ decimus ductu mirabili fluctus: In valida tūc puppe leuat: ſm Hug. Papias etiā dicit: nouēſiles. i. ſaltatores Iouis: ⁊ corripit ſi.

Nouerca: a nouus ua uum dr̄ hec nouerca ce. i. materna ⁊ dr̄ nouerca quaſi noua ſupducaťa patre. ꝙ aūt dr̄ nouerca q̄i noua velās capita ⁊ nō antiqua: vľ nouer ca quaſi nouos. i. puos ⁊ recētes mariti filios habenſ ſiue arcēs: etymo. eſt. vñ hic ⁊ hec nouercalis ⁊ hoc le ad nouercā ꝑtinēs: vel malus vel peſſimus: qꝛ nouer ca ſolet eē mala ꝓuignis. vñ nouercaliť aduerbi. ⁊ hec nouercalitas tatis. Item a nouerca dr̄ nouercor caris catus ſum: more nouerce ſe habere: ſeuiciam nouerce exercere. ⁊ corripit ꝑmā. vñ quidā: Gaudet in afflictoſ ſeuire nouerce poteſtas.

Noui: a noſco ſcis deſcēdit noui nouiſti nouit verbum defectiuum: qđ ſi veꝝ eſt. ſ. ꝙ noui ſit aliud verbū a ꝑdicto: nō poterit ibi eē diſcretio: niſi ꝙ noui defectiuū habet vim qñqꝫ ꝑñtis: quādoqꝫ ꝑteriti: ⁊ ꝓducit ꝑmā noui verbum: ſed nouus ua uum: ⁊ noui ue ua: corripit no. vnde verſus: Sunt mea cura noui verſus qui talia noui. vide in memini.

Nouicius: a nouꝰ dr̄ nouicius cia cium. i. nouiť ꝯuerſus q̄ſi ad noua patus: ⁊ cor. i. ante c. Iuuenaliſ tñ neceſſi tate cōpulſus eā ꝓducit dicēs: Iam ſedet in ripa tetꝛ ꝙ nouicius horret. ⁊ ꝓducit magis hāc ſyllabā ui: qꝛ ſup eam erat accentus acutus.

Nouies. i. nouem vicibus aduer. a nouem diciť.

Nouiluniuꝫ: a nouus ua uū ⁊ luna ꝯponiť hͨ nouiluniū nij: tēpus qñ luna noua eſt. i. qū incipit illumiari a ſole. ⁊ vt dicit Baſilius in. vi. homel. Minuiť luna qñ circa ſolē vertiť: creſcit aūt dū ab eo deceſſerit. Itē ſole ꝑcedēte luna ſi plena ē ſtati duciť ad occaſū. rū ſus aūt qū ſol caſui ſuo metas poſuerit icipit exoriri luna

Nouiſſimus ma mū: in nouus vide.

Nouo uas: in nouus vide.

Nouus: a neos vel neon qđ eſt nouū dr̄ nouus ua uum i. recēs: nō vetuſtꝰ. ſ. in ꝑncipio ſui. ⁊ compať nouior nouiſſimus. ⁊ inde noue vel nouiť uius ſime aduer. ⁊ hec nouitas tatis. Et ſcias ꝙ nouꝰ dr̄ qñqꝫ īuſitatꝰ qñqꝫ magnꝰ. Itē nota ꝙ nouiſſimꝰ ē ſuplatiuꝰ de nouus: ⁊ tñ mutat eius ſignificatiōnē: dr̄. n. nouiſſimꝰ. i.

vltimus. ⁊ raro inuenit̃ in ea ſignificatione quã debet
habere ſuplatiuus iſti⁹ poſitiui. ſ. nouus ua⁹uũ: Matt.
xx. Sic erũt nouiſſimi pmi: ⁊ pmi nouiſſimi. i. vltimi.
Jtẽ a nou⁹ dr̃ nouo uas. ⁊ componit̃ vt annouo uas:
innouo uas: renouo uas. ⁊ eſt actiuũ cũ oĩbus ſuis cõ
poſitis: ⁊ corri. hãc ſyllabã no. vñ qdam: Proficit hic
nunq̃ cui ſemp lecta nouat̃.

Nox noctis dr̃ a nictos: vel dr̃ nox a noceo ces: q: no
ceat oculis, ppẽ diſcretionẽ rez vl' p ɔtrariũ: q: nõ no
cet oculis: ſ poti⁹ pficit eis. vñ hec nocticula le dimi.
vel ſm quoſdã nox a noceo dr̃: q: in ea mali homĩes
noceãt: ⁊ facit gtũs pluralis noctiũ: vide in ſenex. Et
ſcias q ſeptẽ ſunt ptes noctis. ſ. veſper: crepuſculũ ⁊c.
vide in crepuſculũ. Jtẽ quattuor vigilias faciũt in no
cte excubãtes in caſtris: vt dixi in crepuſculũ.

Noxa: a noceo ces dr̃ hec noxa xe. i. culpa delictuz: ⁊ dr̃
a noceo noces.

Noxius: a noxa dr̃ noxi⁹ noxia noxiũ. i. nocu⁹: vel culpa
bilis: malus. ⁊ inde hic ⁊ hec noxialis ⁊ hoc xiale: idẽ
qd noxius. ⁊ ɔponit̃ vt inoxius: obnoxius.

N ante V

Nubes: a nubo pro tego dr̃ hec nubes bis: q: nubit. i. te
git celum. vñ hec nubecula le dimi. ⁊ producit nu.
Hic nota q rubor celi i mane ſignat pluuiã: ⁊ i ſe
ro ſignat ſerenũ: q: ſ. i mane rubor celi. i. aeris ſiue po
tius nubis poſite in aere eſt ſignũ q ſol vaporẽ eleua
tum in ſupiori hemiſperio trahit ſecũ ad ſupius: ⁊ ibi
calore ſuo facit eũ aſcendere ad locũ altũ frigidũ vbi
eſt generatio pluuiaz. Jn ſero aũt rubor ſignũ ẽ q ſol
vaporem eleuatũ in ſupiori hemiſperio trahit ſecũ ad
inferius hemiſperiũ: ⁊ emũdat ſupius hemiſperiũ ⁊ ſe
renat ipm a vaporibus ex quibus generãt̃ pluuie ſm
fratrẽ Albertũ. Alij reddunt aliã rõnẽ. dicũt eñi tra
ctãtes illud Matth. xvi. Facto veſpe dicitis ſerenum
erit. ſ. in mane. rubicũdũ eñi eſt celũ. i. nubes aeris i ve
ſpere. ſ. ⁊ mane dicitis: hodie tẽpeſtas erit. rutilat eniz
triſte celũ. i. rutilãdo oñdit triſticiã ſiue turbationem.
ſm Ptolemeũ: Oriens eſt calid⁹ ⁊ ſiccus: occidẽs aũt
frigidus ⁊ humid⁹. Attẽde etiã q triplex eſt color in
nubibus. ſ. albus niger ⁊ medi⁹. ſ. rube⁹ q eſt medi⁹ inẽ
illos. Albus color in nubib⁹ ſignũ eſt raritatis ⁊ ſicci
tatis. Niger vo ſignũ eſt denſitatis ⁊ humiditatis. qñ
igit̃ de virtute ſolis nubes in pte orietali ppter illius
caliditatẽ ⁊ ſiccitatẽ deberet eſſe tenuis ⁊ alba. Si ap
pareat rubedo: ſignũ eſt q humiditas vincit: q: debe
ret eſſe alba. ⁊ hoc eſt verũ argumentũ pluuie future
nõ tñ potuit oĩno eſſe nigra: ppter ɔtrarietatẽ orien
tis. Sed in ſero ex virtute occidentis ppter ipſius fri
giditatẽ ⁊ humiditatẽ deberet nubes eſſe nigra: vnde
ſi appeat rubea ſignũ ẽ q caliditas ⁊ ſiccitas ſolis vin
cit ſup eã. ⁊ iſtud ẽ vez ſignũ future ſerenitatis. nec tñ
oĩno potuit eſſe alba ppter ɔtrarietatem occidentis.
Jtem animaduerte q aliquando videmus nubes ni
gras in celo: ⁊ hoc ɔtingit ppter alterã duaz cauſaz.
nigredo aũt alia de cã fit in vapore terreſtri: ⁊ alia in
vapore humido. Si eñi ſit vapor terreſtris. calor agit
in eo extrahendo humidum ⁊ cõtrahit̃ ⁊ adurit̃ ſiccũ
terreſtre ſicut coriũ expoſitum igni: ⁊ quia cõtrahitur
excludit̃ ab eo lumen qd nõ põt penetrare per ipſuz
⁊ ideo fit nubes nigra fortis nigredinis. Fit aũt nigre
do in aere inferiori ex vapore combuſto extincto. Cã
aũt nigredinis in vapore humido alia eſt: q: calidum
agit in humidũ diſſoluẽdo ipm ⁊ quanto plus diſſol
uit ip ſum: tanto efficit̃ lucidius. ⁊ ideo nigredo in hu
mido nõ põt cãri in calido: ſed potius calidum circũ
ſtans expellit vndiq frig⁹ ad nubem humidã: ⁊ per il
lud frigus humidũ vapor. ſ. inſpiſſat̃ ⁊ ɔdenſat̃ in nu
bem denſam: que ppter ſui denſitatẽ nõ põt recipere
radios ſolis vel ſtellaz in iteri⁹ ſui: ⁊ ideo remanet ni
gra: q: nigrũ cauſat̃ ex priuatione luminis ab interio
rib⁹ pſpicui. Si aũt ſit vapor aque⁹ ſubtilis: ⁊ habeat i
ſe opationẽ calidi vndiq circũfuſi: nec frigus aliquid
opet̃ in ipm id recipit in ſe ſubtilitatẽ ⁊ diſgregationẽ
ex opatione calidi. ⁊ ideo radios celeſtiũ recipit intrin
ſecus ſui: ⁊ ideo fit nubes alba: ⁊ ſi ad terrã reprimit̃
a frigore aliquo fit inde nebula alba. Si autez nubes
habeat in ſe humidũ fumoſũ admixto aliquantuluz
terreſtri aduſto: ⁊ recipiat in ſe radios corpoz ſupioz
fiet rubea nubes que aliqñ habz purpureã rubedinẽ
radiis inferi⁹ veniẽtib⁹ ad humorẽ nubis in mane vel
in ſero. ⁊ hoc ſignat pluuiã in eodẽ die futurã ſi fuerit
in mane: qm vapor quẽ ſol adducit ſignat̃ vehemẽt̃
eſſe humid⁹ ⁊ iaz ppatus ad ɔuerſationẽ. Si aũt hẽat
nubes qñ ſup ſe reſperſã purpureitatẽ obſcurã valde ⁊
ſit nubes valde dẽſa: ⁊ qñ illa rubedo ẽ ex ptib⁹ treſtri
b⁹ aduſtis q iã inflãmari icipiũt in ventre nubis: idq
tales ſũt nubes piculoſe: ⁊ veniũt in eſtate: ⁊ cũ toni
truo puo qd eſt p modũ murmuris. Si aũt nubes iã
ſit rorãs ⁊ cõuertens ſe ad aquas incipitq iam ſtilla
re ppter frig⁹ ɔuertens eas in aquas ⁊ recipit in ſe lu
men celeſte: tũc illa nubes erit viridi coloris. et p hoc
patet q opatio calori ſ maior eſt in nube rubea q̃ i al
ba: q: albã nõ adurit ſed rubeã: ⁊ pcipue q in ſecũdo
modo rubea eſt. et opatio caloris i illa q tendit ad vi
riditatẽ minor eſt q̃ in rubea vel alba: ſed tñ maior ẽ
q̃ in illa que nigra eſt ex nigredine cauſata ex frigido
ɔdenſante nubem. Jtẽ ſcias q nubes fiunt in aere
in locis i qb⁹ abſcidit̃ virtus luminis radioz ſolis ⁊ ſtel
laz: quaz lumẽ eſt radiãs in aere ex reflexiõe ad cor
pora ſolida q ſũt aqua ⁊ terra. Abſcindit̃ autẽ ⁊ ſepat̃
a vapore terre ⁊ aque in locis illis: ⁊ idõ nõ diſgregat
eas in loco illo: ⁊ illa eſt regio media aeris. ad illã eñi
nõ puenit caliditas que eſt ex vicinitate ignis deſurſũ
nec etiã calor ex reflexione radioz generatus deorſũ:
⁊ ita remanet frigidus. ignis eñi ibi vicin⁹ vincit feruẽ
ti calido ſuo ſup aerẽ qui illic eſt: ⁊ nequaq̃ vincit̃ ab
aere: ⁊ idõ ɔſumit oẽm vaporẽ illic eleuatum. Et at
tende q ſicut pbat̃ in libro de crepuſculis: Vapores
nõ longi⁹ tribus miliaribus vel paulomin⁹ a terra ele
uant̃. vñ ⁊ poeta dicit: q olymp⁹ excedit nubes. vide
de hoc etiã in mons: ⁊ etiã in nix niuis.

Nubidus: a nubes dr̃ nubidus da dũ. i. obſcur⁹ q̃i nubi
datus: ⁊ corripit bi.

Nubilis: a nubo bis dr̃ hic ⁊ hec nubilis ⁊ hoc le. i. ad
nubendũ habilis: ⁊ corripit bi.

Nubifer ra rum: q̃ſi ferens nubem: ⁊ corripit penul. et
ɔponit̃ ex nubes ⁊ fero fers.

Nubiger ra rum penul. corripit: gerens nubẽ.

Nubilo las: in nubilum vide.

Nubilũ: a nubes dicit̃ hoc nubilũ li. i. nubes vel obſcuri
tas. vñ nebulus la lũ. i. obſcur⁹: ſpiſſus: vñ Ouidi⁹ tri
ſtiũ: Dũ fueris felix multos numerabis amicos. Tẽ
pora ſi fuerint nubila ſolus eris. vñ nubiloſus ſa ſum
Et a nubilus deriuat̃ nubilo las laui lare. i. obſcurare
ſpiſſum facere. Et cõponit̃ vt annubilo las: cõnubilo
las: denubilo las. i. valde nubilare ſpiſſum facere: vel
nubila auferre: enubilo las in eodem ſenſu: innubilo

las:pnubilo las:obnubilo las.i.obſcurare. ⁊ eſt acti
uum nubilo cũ oibus ſuis compoſitis.

Nubo bis pſi ptum:olim erat actiuũ ꝓ maritare. vñ in
euãgelio: Neq3 nubẽt neq3 nubent Matth.xxij. ſed
mõ eſt neutꝛ paſſiuũ: ⁊ ꝓpe ptinet ad mulieres:vt nu
bo tibi.i.maritoꝛ tibi:vel ducoꝛ a te in nuptã. Jtẽ nu
bere.i.tegere. ⁊ ab hac ſignificatiõe tracta ẽ pma ſigni
ficatio: qꝛ tũc qñ femine nubũt pmũ capita eaꝝ tegũ
tur. Nubo cõponit:vt cõnubo bis.i.ſimul nubo:inu
bo bis.i.valde nubere vel intus: pnubo bis.i. añ nu-
bere:obnubo bis.i.tegere vel opire. Nubo ſm q ptí-
net ad feminas cũ ſuis ↄpoſitis eſt neutꝛ:ſed ꝓ tegere
eſt actiuũ. Jtẽ nubo ⁊ eius ↄpoſita faciũt pteritũ i pſi
vt nupſi: ⁊ ſupinũ i ptũ vt nuptũ: ⁊ pducũt hãc ſyllabã
nu.vñ Ouidiꝰ epi. Siq̃ voles apte nubere nube pari
ſm Hug. Et formaꝛ pteritũ a pma pſona pñtis idicati
ui bo mutata i pſi: ⁊ ſupinũ a pterito pſi i ptũ. Et q̃
rit Priſc.in.ix.liº õ ſcripſi ⁊ nupſi:cur nõ p b ſ3 p p ſcri
bant: ⁊ rñdet q hoc fit cã euphonie:qꝛ i pncipio ſylla
be b ante s vel t nõ põt iueniri vt ipſe aptus. nã abſo
nus abſtinẽs ⁊ ſilia nõ in pncipio ſyllabe cõiunctas b
⁊ s habẽt: qñ ppoſitio eſt ſepatim ſyllaba accipienda.
Jgit pticipia quoq3 ſupꝛadictoꝝ vboꝝ rõnabilr p p ⁊
t ſcribũt vt ſcriptꝰ:nuptꝰ: ⁊ noia ex hiſ deriuata vt ſcri
ptoꝛ nuptie. Jtẽ ſcias q nubo pducit pmã: tñ u añ b
coꝛꝛipit i his ↄpoſitiõibꝰ:inuba: pnuba:cõnuba p to-
tũ coꝛꝛipit u añ b niſi in hac terminatiõe cõnuba.

Nucicula le dimi.i.pua nux.

Nucilla le.i.amigdala.ſ.minoꝛ nux: ⁊ dr a nux.

Nuclearius rij fe.ge.arboꝛ que fert nuces:a nux dr.vñ h
nucleariũ idem:vel locus vbi nuces creſcũt.

Nucleꝰ:a nux deriuat nucleꝰ clei:id qd latet itra teſtam
nucis:vl nucleꝰ dr a nubo bis:qꝛ duro coꝛo fit nuptꝰ
.i.tectus.vñ hic nucleꝰli dimi.a nucleꝰ deriuat nucleo
as:quod ↄponit vt enucleo.

Nucula le dimi.pua nux: ⁊ idem nucicula.

Nudipedalia:in nudipes vide.

Nudipes.nudus ↄponit cũ pes ⁊ dr hic ⁊ hec nudipes
dis.i.nudꝰ pedibus:vñ hec nudipedalia lie.i. nuditas:
⁊ ꝓpe pedũ. ⁊ coꝛꝛipit di.

Nudiuſtertius:aduerbiũ tpis eſt vt vult Priſc. ⁊ eſt di-
ctio ↄpoſita a nũc ⁊ dies ⁊ tertius:q̃i nũc eſt dies ter-
tius. Et ſilr ↄponit nudiuſquartꝰ.i. nũc ẽ dies quartꝰ
Et generalit cũ quolibet nomie nũerali oꝛdinali ſm
Hug. inuenit talis ↄpoſitio:vt nudiuſcẽteſimus:nudi
uſmilleſimus. et ſũt oĩa aduerbia tpis. Actuũ.x.dicit:
A nudiuſquarta die.i.a die q̃ nũc eſt dies quarta vſq3
ad hãc hoꝛã. Jtẽ Regũ pmo caplo.iiij. Ue nobis:non
enĩ fuit tãta exultatio heri ⁊ nudiuſtertius.

Nudo das:in nudus vide.

Nudulus la lum.penl.coꝛꝛepta.i.ex toto nudus: ⁊ deri
uat a nudus da dũ.

Nudus da dũ.i.expoliatus:ſiue veſtibus exutus. ⁊ ↄpat
dioꝛ ſimꝰ.vñ nude dius ſime aduer. ⁊ hec nuditas tis
Jtẽ a nudus nudo das daui dare.i.expoliare:detege-
re:manifeſtare. Jtẽ ↄponit:vt denudo das.i. deoꝛſu3
vel valde nudare:enudo das.i.valde vel apte nudare
renudo das.i.iteꝝ nudare vel diſcoopire. ⁊ eſt actiuũ
cũ oibus ſuis ↄpoſitis ⁊ pduc nu.vñ Juuenalis: Can
tabit nudus coꝛã latrone viatoꝛ. ⁊ Ouidiꝰ de fine titu
lo dic: Nõ mihi decepte nudãt tua facta tabelle.

Nuga ge: in nugoꝛ garis vide. Hic nota q Bernar.i
ij.de ↄſideratiõe ſic dic: Fugiẽda ꝓinde ocioſitas mr
nugaꝝ:nouerca virtutũ iter ſeculares.nuge ſunt i oꝛe
ſacerdotis blaſphemie. ↄſecraſti os tuũ euãgelio: tali
bus ia3 apire illicitũ aſſueſcere ſacrilegiũ eſt. Labia ſa
cerdotis ait cuſtodiũt ſciam: ⁊ legẽ req̃rent de oꝛe eiꝰ
nõ nugas pfecto vel fabulas vel verbũ ſcurrile: qd fa
ceti vꝛbani de nomie decoꝛãt:nõ ſufficit pegrinari ab
oꝛe pcul:ſed ab aure relegandũ eſt.

Nugaculus la lum:aliquãtulũ nugax.

Nugicanus na num penl.coꝛ. nugas canens : a nugas
⁊ canẽs componitur.

Nugiger ra rum:nugas gerẽs ⁊ coꝛꝛipit gi:a nugas ⁊ ge
ro componitur.

Nugigerulus la lũ penl.coꝛ.nugaꝝ poꝛtitoꝛ ⁊ turpis nũ
cius: ⁊ componitur a nugas ⁊ gerulas.

Nugiparus ra rũ.penl.coꝛꝛe.nugas pariẽs:ex nuga ⁊ pa
rio ris componitur.

Nugoꝛ aris gatus ſum nugari.i.nugas facere vel dicere
vel frequẽter ⁊ iutiliter dicere.vñ hic nugatoꝛ toꝛis ⁊
hec nugatio onis: et nugatoꝛius ria riũ. Nugoꝛ ↄpo-
nit vt annugoꝛ garis: cõnugoꝛ garis: pnugoꝛ garis:
renugoꝛ garis. Et eſt nugoꝛ deponẽtale cũ ſuis cõpo-
ſitis: ⁊ pducit nu. Jtem a nugoꝛ hec nuga ge:beffa vel
deriſio:vñ hec nugula le: ⁊ hec nugella le:ambo dimi.
⁊ nugoſus ſa ſum.i.nugis plenus:vñ nugoſe aduerb.
vñ hec nugoſitas tatis: ⁊ hic ⁊ hec ⁊ hoc nugax gacis
i.vanus:fatuus qui aſſidue nugis intendit. ⁊ compat
nugacioꝛ ciſſimus.vñ nugaciter cius ſime aduerbium
⁊ hec nugacitas tatis. Nuga cõponit vt nugiger ra rũ
⁊ nugigerulus la lũ ⁊ nugicanus na nũ ⁊ nugiparus
ra rum. Jtẽ a nuga vel a nugoꝛ deriuat hic ⁊ hec ⁊ h
nugas ideclinabile i ſingulari ⁊ i plurali:idem qd nu
gax. Et vt dicũt nugas nomẽ hebꝛeũ eſt. vñ ſophonie
iij. Nugas qui a lege receſſerũt ↄgregabo.nugas.i.va
nos:vel qui ad nullã vtilitatẽ ptinẽt dic quedã expo-
ſitio:vt noſſe poſſimus hebꝛaicã linguã omniũ ligua-
rum eſſe matrem.

Nullatenꝰ vel eſt dictio ↄpoſita vel q̃dã irregularis vo-
cum ↄgeries loco vniꝰ dictiõis poſita ⁊ grauat penul.
De hoc tñ plenius dixi in ſcda pte vbi determinaui de
accẽtu aduerbioꝝ in ca.de compoſitis a tenus.

Nullo las:in nullus eſt.

Nullus: ex nõ ⁊ vllus ↄponit nullus la lũ: ⁊ facit gtũs
nullius ſm modernos ⁊ dtũs nulli: tñ antiq̃ dixerunt
gtõ nulli nulle nulli:dtõ nullo nulle nullo.vñ Hiere.
iij. Lumbare qd nullo vſui aptũ eſt. ſicut a ſimili dr in
euãgelio: Alio dico vade ⁊ vadit ⁊c. A nullus dr nul-
lo las.i.nihilare. ⁊ componit vt annullo las.i.debilita
re:annihilare. ⁊ ſunt actiua.

Numarius:a numus vel numerus dr hic numarius rij.
⁊ dicebãt numarij quidã ciues qui publicũ numum
vel numeꝝ erario inferebãt. Jtem a numus dicit hec
numaria rie:lex de numis.

Numatus ta tum.i.numis plenus.vñ Hoꝛatiꝰ in epi. Ac
bene numatum decoꝛat ſuadela venuſq3. ⁊ debet ſcri-
bi p vnũ m:qꝛ a numꝰ deriuat:ſed Hoꝛatiꝰ addit vnũ
m:vt pmã poſitione pduceret.

Numella le:quoddã genꝰ catenaꝝ quo quadrupedes li
gant in numeris circulis contextum. vnde numello
las.i.numella ligare:vnde numellatus lata latum:nu
mella ligatus.

Nummen:a nuo is dr hoc numẽ minis.i.diuinus vel ipe
deꝰ vel dei ptãs vel maieſtas ⁊ coꝛꝛi.penul.gti: vnde
numinoſus ſa ſum:plenus numinibus.

Numeraria:a numerus dicit hec numerar:a numerarie
dea numeri.

Numero ras:in numerꝰ exponit.
Numerꝰ. Numa impatoꝛ fuit romanꝰ: qui p̄mo reppit
numeꝝ apud romanos: ⁊ iō ab eius noīe dictus ē hic
numerꝰ. Numerꝰ quoqꝫ dr̄ collectio vnitatum ſiue a
certꝰ ex vnitate ꝓfuſus. ⁊ ſm hoc tm̄ pluralitas dicit
numerꝰ. ſ. binariꝰ vel ternariꝰ vel maioꝛ numerꝰ. Itē
numerꝰ qn̄qꝫ dr̄ ſingularis. i. vnitas. Numerꝰ etiaꝫ dr̄
accidens ptiū orationis. ſ. quidā modꝰ ſignandi qui di
ctioni ineſt ex eo qđ per ipm̄ fit ſermo vel tāq̄ꝫ de vno
vel tanq̄ꝫ de pluribꝰ qđ ꝑ determinationē diſcernitur
vel ꝑ ꝯſtructionē eiꝰ. ⁊ īn̄ numeroſus ſa ſum. i. multus
nūero abūdans. ⁊ ꝯpat̄ vn̄ numeroſe ſiuꝰ ſime aduer.
⁊ hec numeroſitas tatis. i. multitudo: ⁊ numerariꝰ ria
riū. Numerꝰ ꝯponit vt innumerꝰ ra rū q̄i ſine numero
Itē a numerꝰ dr̄ nūero ras raui. vn̄ hic nūeratoꝛ toꝛis
⁊ hic ⁊ hec numerabilis ⁊ hoc le: vn̄ numerabilit ad/
uer. Et ꝯponit nūero cū ad: ⁊ dr̄ annumero ras. Item
cū cō: ⁊ dr̄ cōnumero ras. Item cū di: ⁊ dr̄ dinumero
ras. i. diuiſim vel diuerſis modis numerare. Itē cuꝫ e:
⁊ dr̄ enumero ras. Itē cū re: ⁊ dr̄ renumero ras. i. ite/
rū numerare. ⁊ eſt actiuū nūero cū oībus ſuis ꝯpoſitꝭ
⁊ coꝛri. me ſm Hug. Et ſcias ꝙ numerꝰ diuidit in
ſingularē ⁊ ī pluralē. Singularis nūerꝰ eſt foꝛma dicti/
onis ſignificātis vt vnū. Pluralis nūerꝰ eſt foꝛma di/
ctionis ſignificātis vt plura. Itē nota: ꝙ nūerus acci/
dit cuicūqꝫ accidit ꝑſona vel ecōuerſo. De numero di/
xi ſupꝛa in tertia ꝑte: vbi egi đ numero qui accidit no/
mini. Itē in q̄rta ꝑte vbi egi de allotheca ſm Priſci. ī
ca. de ſintheſi. Preterea aīaduerte ꝙ ē nūerꝰ diminu/
tus: ꝑfectꝰ: ⁊ ſupabūdans. Numeꝛꝰ diminutꝰ dr̄ qn̄ ꝑ/
tes aliquote nō ſurgūt in ſuū totū: vel nō adequātur
ſuo toti vt octo. ꝑtes. n. aliquote de octo ſūt vnū duo
quattuoꝛ q̄ aggregate faciūt ſeptē: ⁊ ſic ꝑtes ſunt minꝰ
q̄ꝫ totū. i. q̄ꝫ octo. Numerꝰ vō ꝑfectus dr̄ qn̄ ꝑtes ali/
quote ſurgūt in ſuū totū: vel ſūt equales toti vt ſex: nā
ꝑtes de ſex aliquote ſūt vnum duo tria que faciūt ſex
vnū eſt ſexta ꝑs: duo vō tertia: tria medietaſ. Numerꝰ
vō ſupabundās eſt qn̄ ꝑtes aliquote excedūt ſuū to/
tū: ſic videmus in duodecī. ꝑtes eni aliquote de duo/
decim ſūt vnū duo tria q̄ttuoꝛ ſex: que aggregate ſimꝉ
ſurgūt in ſedecī. ⁊ ſic pꝫ ꝙ ꝑtes aliquote de duodecim
excedūt totū. ſ. duodecim. Ex hoc potes colligere ꝙ il/
lud qđ dicit dn̄s apoſtolis Matth. xix. Vos q̄ ſequti
eſtis me in regeneratione: qū ſederit filiꝰ hoīs in maie
ſtatis ſue ſede: ſedebitis ⁊ vos ſup ſedes duodecī iudi
cātes duodecī tribꝰ iſrael. nō ſolū intelligit de duode/
cim aplīs: q2 ſic Paulus nō eēt ſeſſurꝰ ſup duodecim
ſedes: ſꝫ ītelligit de duodecim aplīs ⁊ de ſuis imitato/
ribus: q2 ꝑtes aliquote de duodecī excedūt totū: quia
iſte numerꝰ duodecī ē numerꝰ ſupabundās ſiue ſuper/
excreſcēs. Et nota ꝙ ſancti faciūt magnā vim ī nūeris
q̄ ponūt in ſacra ſcriptura. vn̄ dicit Gregꝰ in. xxiij. libꝛo
moꝛaliū: Oē peccatū vndenariū eſt: q2 dū ꝑuerſa quis
agit p̄cepta decalogi trāſit. hic Petrꝰ ī vndenario nu
mero aplōs remanere metuēs Matthiā duodecimū
ſoꝛte miſſa req̄ſiuit. niſi eni ſignificari culpā ꝑ vndena
riū cerneret: īpleri aplōꝝ numeꝝ tā feſtiue duodena/
rio nūero nō curaret. Itē ſup illud Math. xviij. Nō
dico tibi vſqꝫ ſepties ſꝫ vſqꝫ ſeptuageſieſſepties: dicit
Augꝰ. i. q̄dringētis nonagita vicibꝰ: vt totiēs peccanti
fratri dimittēt ī die quotiēs ille peccare de facili ī fra
trē nō poſſet: ⁊ tūc ītelligit ꝑ multiplicationē: q2 ſi ſe/
ptuagita multiplicent ꝑ ſeptē faciūt q̄drigēta cū no/
nagita. vꝉ pōt ītelligi p̄dictꝰ nūerꝰ ſeptuagieſſepties ꝑ
aggregationē: ſicut dicā ī ſeptuagies. Itē ſeruātibꝰ cō
tinētiā ꝯiugalē dat fructus triceſimus: vidualē ſexa/
geſimus: virginalē cēteſimꝰ: ſic īuenit in euāgelio. cuiꝰ
rō eſt ſm Bedā: q2 fructꝰ triceſimus debet ꝯiugatis:
q2 ī repn̄tatione q̄ fit in abaco triceſimꝰ nūerꝰ ſignat ꝑ
cōtactū policis ⁊ indicis ſm ſuas ſummitates: vn̄ ibi
quodāmō oſculant ſe: ⁊ ſic triceſimꝰ nūerꝰ ſig̃t ꝯiuga
toꝝ oſcula. Sexagenariꝰ vō numerꝰ ſignat ꝑ ꝯtactum
indicis ſup mediū articulū pollicis: ⁊ ſic ꝑ hoc ꝙ idex
iacet ſup pollicē opp2imēs ipm̄ ſignat opp̄ſſio quam
vidue patiunt ī mūdo. Qū eni numerādo ꝑuenimꝰ ad
cētenariū trāſimꝰ a leua ī dextrā: q2 videlꝫ ſꝫ ꝯputiſtaſ
vltimus numeꝛꝰ q̄ numerat ī manu ſiniſtra ē nonagī
ta nouē: vt p̄mus numerꝰ manꝰ dextre īcipit a centum
vn̄ ꝑ cētenariū virginitas deſignat q̄ hꝫ poꝛtionē āge
lice dignitatis q̄ ſūt in dextra. ſ. ī gloꝛia. nos aūt ī ſini
ſtra ꝓpt̄ impꝑfectionē pn̄tis vite. ⁊ Chꝛyſoſt. tractās il
lud Luce. viij. Aliud cecidit ſup terrā bonā ⁊c. Tria in
q̄t bona ſūt: q̄. ſ. abſtinēt ſe a malis ⁊ ſm vires ſuas fa
ciūt bona: ⁊ ē fructꝰ iſte eoꝝ triceſimus. Si autē ⁊ oīa
bona ſua ꝯtemnāt ⁊ accedāt ad ſeruiēdū deo hn̄t ſexa
geſimū. Si aūt p̄cepto impialis ſentētie ad moꝛtē etiā
ꝓceſſerint hn̄t triceſimū. Si aūt etiā fideles q̄ iuſte vi
uūt hn̄t triceſimū. Si bona eoꝝ ꝑcuſſa fuerit ⁊ filij: ha
bēt ſexageſimū. Si aūt īfirmitas aliq̄ coꝛꝑis eis ꝯtige
rit ⁊ fideliter ſuſtinuerit habēt triceſimū: ⁊ terra bōa
eſt. nā Job añ tētationē triceſimū ex ea habuit ī facul
tatibꝰ ſuis iuſte viuēdo. pꝰ dāna ſubſtātie ⁊ filioꝝ hūit
ſexageſimū. poſt plagā aūt coꝛꝑis cēteſimū fecit: qui
centeſimū habet ī ſe: habet ⁊ ſexageſimū ⁊ triceſimuꝫ
⁊ nō ecōuerſo.

Numida: ligua numidaꝝ vage ⁊ incerte ſedes dicūt: vn̄
hic ⁊ hec numida de penl̄. coꝛ. i. vagās: īcertus: incon
ſtās: īfidelis: ⁊ q2 olim numide vagabāt huc ⁊ illuc n̄
habētes certā māſionē: ideo dicti ſunt numide: vn̄ hec
numidia die: terra eoꝝ: ⁊ hic modo ſumit hic ⁊ hꝫ nu
mida de: exiſtēs de terra illa ſiue ſit īſtabilis ſiue non
⁊ numidicus ca cum: idem.

Numillus li dimi. ꝑuꝰ numus.

Numiſma: a numꝰ dr̄ hoc numiſma tis: idem qđ numꝰ
⁊ numiſma. i. numi ꝑcuſſura: figura: imago q̄ ī numis
fit. idem ⁊ denarius dr̄: vn̄ dr̄ numiſma q̄ſi numi ima
go. vn̄ ī Matheo: Afferte mihi numiſma cēſus: ⁊ attu
lerūt ei denariū. Itē īuenit hoc nomiſma tis ꝑ o ſcri
ptum: ⁊ eſt idē qđ numiſma. De hoc etiā dicā ī ſolido
das: ⁊ coꝛripit p̄mā numiſma. vn̄ Hoꝛatiꝰ: Retulit ac
ceptos regale numiſma philippos.

Numoſus: a numus dr̄ numoſus ſa ſum. i. numis plenꝰ
⁊ compat: vn̄ numoſe ſiꝰ ſime aduer. ⁊ hec numoſitas
tatis: ⁊ pꝛoducit mo.

Numularius: a numus dr̄ hic numularius rij. i. moneta
rius: mēſarius: cāpſoꝛ: negociatoꝛ: Mathei. xv. Opoꝛ
tuit ḡ te cōmittere pecuniā meā numularijs.

Numulus: a numꝰ dr̄ hic numulus li: ⁊ hic numillus li
ambo dimi. i. ꝑuus numus.

Numus: a numerꝰ deriuat hic numus mi: ⁊ debet ſcribi
ꝑ vnū m. ⁊ dr̄ numus a numerꝰ: q2 numi numerātur:
vel numꝰ a Numa pōpilio: qui eos p̄mo apud roma/
nos imaginibꝰ ⁊ ſcupltturis notauit. vel dicit numus
quaſi nomꝰ a noīe: q2 nomināt: vel q2 noībus p̄ncipū
numi effigiāt. Et querūt tria in numo. ſ. metallum
figura ⁊ pondus: ⁊ ſi aliquod iſtoꝝ defuerit numꝰ nō
erit. ⁊ olim numus dicebat argyrꝰ: q2 olim fiebāt nu
mi pꝛimū de argento: qđ grece argyros dr̄ ſm Hug.

ꝛ ita num⁹ ſm Hug.ſcribi debet ꝑ vnū m. hoc etiā pꝫ in numerus vel in numa vbi nō eſt niſi vnū m:a qͣbus pōt deriuari numus.Sꝫ an ꝑma breuieť ſolet queri.ꝛ dicūt multi ꝙ ꝑma breuiſ ē ſm illā regulā:Quāta fue rit ꝑma naturaliter in primitiuo:tanta remanet in ſuo directe deriuatiuo: ſed numer⁹ a quo deriuať numus habet primā breuē:ergo ꝛ numus. Sed ↄtra iſtos eſt qꝛ in numus qͥ vbiqꝫ a poetis ꝑma ꝓduciť. vñ Iuue/ nalis:Creſcit amoꝛ numi quantū pecunia creſcit. Itēꝫ Hoꝛa.ī epi. Ac bene nūmatū decoꝛat ſuadela ven⁹qꝫ Item Catho:Diues habet numū:ſed numus nō habꝫ ipſum.Sed ad hoc ipſi reſpondēt ꝙ numus primam coꝛripit:ꝛ addiť aliqñ vnū m a poetis vt ꝓducať poſi/ tione.Et ꝓ iſtis facit:qꝛ vt dicit magiſter: Bene u āte m breuiatur in numer⁹ ꝛ in numiſma.vñ Hoꝛatius in penultima epi. Retulit acceptos regale numiſma phi lippos.et mihi videť ꝙ numiſma numus ꝛ numr⁹ pri mā coꝛripiant:ita ꝙ numus ꝛ numatus ꝛ eoꝝ deriua tiua ꝑ vnū m ſcribi debeant. ꝛ vt dictum eſt numus ꝛ numatus ꝛ huiuſmodi a numus deriuata coꝛripiunt primā:ſed addiť vnū m a poetis vt ꝑma efficiať lōga per figurā.vel foꝛte vt quidā volūt ꝑma de num⁹ na/ turaliter eſt longa:qꝛ poete eā ꝓducunt:ꝛ tunc oꝫ di/ cere ꝙ regula nō eſt generalis: Quāta fuerit ꝑma ſyl/ laba in ꝑmitiuo:tanta eſt in directe deriuatiuo.ſed vt in plurimū eſt vera.

Nunc.i.modo aduerbium tpis

Nuncio cias aui are.Et ↄponiť vt ānuncio cias:denun/ cio cias.i.valde nūciare vel ꝓhibere:ſed annūcio de fu turo:nuncio de longinquo:denūcio in pñti. Enuncio cias:ꝓnuncio cias:renuncio cias.i.iteꝝ nūciare vel re nuere.Et ↄponiť vt abrenūcio cias:ſubnuncio cias.i. latenter vel poſt vel parum nunciare. ꝛ eſt nūcio acti uum cum ſuis compoſitis: ꝛ debet ſcribi per vnū c in ſecunda ſyllaba.

Nunciolus li dimi.in nūcius vide.

Nuncius a nūcio cias dꝛ hic nūcius cij ꝛ hec nuncia cie qui vel que nūciat:ꝛ hoc nunciū cij:quod nunciať.cō fundiť tñ qñqꝫ hec.ꝑpetas.ꝛ hic nūciolus li ꝛ hec nū/ ciola le ꝛ hoc nunciolum li.dimi.ꝛ coꝛripit o. et ꝑ cō/ poſitionē hic internūcius ꝛ hec internūcia ꝛ hoc iter/ nunciū .et ↄponiť vt hic ꝑnūcius cij ꝛ hec prenuncia cie ꝛ hoc prenuncium cij. Item hic annūcius ꝛ hec an nuncia ꝛ hoc annūciū ſm Hug. vnde Pap.etiā dicit Nuncius qui nunciat.

Nuncubi aduerbiū loci componiť ex num ꝛ vbi ꝛ inter/ poniť c cā euphonie: ꝛ m mutať in n ſequēte c: vt dič Priſc.in ꝑmo maio.ꝙ m trāſit in n vt nuncubi.

Nuncupo:a nomē dꝛ nūcupo pas.i.noīare:ꝛ dꝛ nuncu po qͥ nomen cupio:ꝛ eſt etymo.vñ nuncupatoꝛ toꝛis ꝛ hec nūcupatrix:nūcupatus ta tum:nūcupatio: nun/ cupatiuus ua uū.ꝛ eſt actiuū nūcupo ꝛ coꝛꝛi.cu.Et ſci as ꝙ hec quinqꝫ verba dicūť vocatiua.ſ. dicoꝛ: vocoꝛ nuncupoꝛ:nominoꝛ:ꝛ appelloꝛ.ꝛ vt dicit Pap. Nun cupat.i.appellat nominat dicit.

Nundine:a numus dꝛ he nūdine naꝝ. in ſingulari antē raro inueniť:ꝛ ſunt nūdine mercantiū public⁹ ↄuēt⁹ ad merces emēdas vel vendendas.vñ nundino nas.i. vendere vel emere vel mercari:ꝛ coꝛripiūt di nundine ꝛ nūdino.vide de hoc in kalende.

Nunqꝫ.i.nullo tpe aduerbiū tpis:ꝛ ↄponiť ex nō ꝛ vnqꝫ ꝛ nō remanet de nō niſi n:ſed nuſqꝫ.i.nullo loco:ↄpo niť ex nō ꝛ vſqꝫ.vñ ad Hebꝛe.caplo.i. Nuſqꝫ angelos appꝛehendit deus.vñ nūqꝫ ꝑtinet ad tēpus: nuſqꝫ vo ad locū.vñ quidā:Ad tēpus nunqꝫ:ſed ꝑtinet ad loca nuſqꝫ.ſilr vnqꝫ ꝑtinet ad tēpus:vſqꝫ vo ad locū.

Nunquis:cōponiť ex num ꝛ quis ꝛ mutať m in n ſequē te q. Cū qui aūt nō ↄponiť num.cāꝫ aūt huius ī tertia ꝑte dixi:vbi egi de ſyllabicis adiectionibus ꝛ ↄpoſiti onibus de quis vel qui.

Nuo nuis o in i fit nui ꝛ i in tū fit nutū nuere.i.annuere ↄſentire ꝓmittere vel nutum facere. Nuo ↄponiť vt annuo is:abnuo is:cōnuo is:innuo is:renuo is.i.refu tare:et ab omnibus iſtis frequētatiua. Nuo neutrum eſt cū oībus ſuis cōpoſitis preter ānuo ꝓ cōcedere: et abnuo:renuo que ſunt actiua. Itē oīa faciūt ꝑteritūꝫ in nui ꝛ ſupinū in nutū penť.ꝓdu.in ſupino:lꝫ qñqꝫ in quibuſdā verbalibus interponať i cā euphonie: vt innuicio ꝓ innutio ſm Hug.

Nuper aduer.tpis cōponiť a nouus ꝛ tpe qͥ nouiꝑ.i. re cēti tpe:modo:paꝝ añ hoc tēpus.

Nuper⁹ra rū: dicebāt antiqui.i. nouus nouicius a nuꝑ aduerbio:ſed nuper⁹ dꝛ qͥ nuper veniēs.ſed nouicius qͥ ad noua patus. Plautus: Poſtulaſti hominē nu/ peꝝ atqꝫ nouiciū.ſed ſm illā antiquitatē nuper⁹ ↄpať nuperioꝛ rimus qͥ a nuper ꝛ nō a nuper⁹. vñ nupere rius rime aduer. ꝛ hec nuperitas tatis.

Nuptie aꝝ:in nuptus vide ꝛ in bigamus.

Nuptoꝛiū:a nubo bis dꝛ hoc nuptoꝛiū vel nuptatoꝛiū rij:domus vel locus vbi fiunt nuptie vel vbi nubunt.

Nuptus:a nubo bis.i.tego deriuať hic nuptus ti.i.mari tus.et nupta te.i.vxoꝛ:qꝛ vultus ſuos velent.i.tegant. ꝛ nuptus ta tū:ꝛ hinc he nuptie aꝝ:qꝛ tūc ꝑmo tegūť capita nubentium.Et ſunt nuptie cōiunctio legitima duoꝝ eiuſdem nature diuerſi ſex⁹ cū ſpe ꝓlis dilectio ne ꝛ ↄſtātia.vñ hic ꝛ hec nuptialis ꝛ hoc le.vñ nuptia liter aduerbium. Itē a nuptie he nuptiole aꝝ pue nu/ ptie.vide etiā in nubo. Itē in tertia parte vbi agiť de verbo iu principio.

Nurus rus rui fe.ge.eſt vxoꝛ filij ſic dicta:a nouuſ ua uū qꝛ nouella ꝛ iuuencula eſt:vñ ꝛ ꝓ iuuēcula ſepe po/ niť:ꝛ coꝛ.nu.ſicut patꝫ in illo.verſu greciſmi: Ac vxoꝛ nati dꝛ eſſe nur⁹: ꝛ dꝛ cū pꝛo ꝛ dꝛ pꝛonur⁹ rus.i.vxoꝛ filij filij.i.nepotis:ꝛ dꝛ ꝓnur⁹ qͥ ꝓpe nuꝝ.

Nus.i.ſenſus: vñ cōponiť anus qͥ ſine nus.i. ſine ſenſu idem eſt quod vetula.

Nuſpiam aduerbium loci.i. in nullo loco: ꝛ componiť ex nō ꝛ vſpiam.

Nuſqꝫ:in nunqꝫ vide.

Nutabundus da dū.i. dubius ꝛ incertus nutanti ſimiliť ꝛ deriuať a nuto tas.

Nutatim aduerbiū.i.nutū ꝛ ſignanť vel de nutu ī nutū qñ quis ſemꝑ loqͭť per nutus:ꝛ deriuať a nutus.

Nuton onis fe.ge.i.ↄſenſio:ꝛ deriuať a nuo nuis.

Nuto:a nuo nuis nui nutū tu:u in o dꝛ nuto tas verbū frequentatiuū.i.frequenť nuere:ſiguare:ſicut fač quis qñ cū digitis loquiť.et ↄponiť vt annuto nutas. Itēꝫ nutare.i.dubitare:facillare:tremere:moueri: vel inci/ pere cadere.vñ nutabūdus da dū:ꝛ cetera verbalia:ꝛ ꝓducunt nu. Lucan⁹ i.iiij. Felix qui potuit mūdi nu tante ruina Quo iacet iam ſcire loco.

Nutricius:a nutrio tris dꝛ nutricius cia cium: qui nu/ trit vel nutriť.et hic nutricius cij:qui nutrit vel nutri/ tur:ꝛ hec nutricia cie in eodem ſenſu.

Nutrico cas.i.nutrire:a natrio tris dꝛ:vel nutrico.i.ap pareo nutrire:ſicut albico.i.appareo albere.et foꝛma tur a ſcđa ꝑſona pñtis indicatiui:is mutata in i coꝛꝛe. ꝛ addita co: vt nutrio tris nutrico quod ꝛ nutricoꝛ

Cicero in ſecundo de natura deoꝝ: Omnia que ſicut
membra ⁊ partes nutricaꝛ ⁊ cõtinet ⁊c̃. Et poteſt dici
verbũ apparitiuũ. Jtẽ Chryſoſtom⁹ in homelia ſancti
Stephani dicit: ꝙ in eccleſia ⁊ in baptiſmo ad ſe veni
entes generat: ⁊ in ſermone nutricat.

Nutricula le: diminu. parua nutrix.

Nutrio: a nut⁹ deriuaꝛ nutrio tris triui trire: quaſi nutu
erudire. Nutrio cõponiꝛ vt enutrio tris. i. extra vl̃ val
de nutrio. Et eſt nutrio actiuũ cũ ſuis cõpoſitis: ⁊ cor-
ripit nu nãliter. vnde Claudian⁹: Sepe nutrit ducq̃
manu refouetq̃ leonẽ. tamẽ nut⁹ a quo deriuaꝛ ꝓdu.
primã. Jn verſu tamẽ nutrio põt primã corripe vel ꝓ-
ducere. ſ. nu ad placitũ dictãtis.

Nutritor toris quaſi nutu eruditor. ⁊ ꝓducit penul. tam
in ntõ ꝙ̃ in gtõ: ſed p̃mã habꝫ cõmunẽ in verbo ſicut
nutrio a quo deriuaꝛ.

Nutritorius ria riũ: qui nutrit vel nutriꝛ: a nutrio.

Nutrix cis femi. gene. dr̃ cauſa euphonie: deberet enĩ di
ci ſm formatõem nutritrix tricis. vnde dicit p̃ſcianus
in. iiij. de denominatiuis in fine: Jn ix feminina inue-
niunꝛ a maſculinis verbalib⁹ ſiue denomĩatiuis i tor
deſinẽtibus deriuata or in rix: vt cultor cultrix: victor
victrix. Nutritor quoq̃ nutritrix debuit facere quod
cauſa euphonie ſiue alternitatis mediã ſyllabã ꝯcidit.
nutrix enĩ dicim⁹: ⁊ ꝓducit penul. gtĩ nutricis.

Nutus: a nuo nuis dr̃ hic nut⁹ tus tui. i. volũtas conſen-
ſus vel geſt⁹ vel ſignũ ⁊ ꝓprie oculoꝝ quod ſignũ dici
tur vulgariter.

Nux: a noceo ces diciꝛ hec nux nucis: ablatiuo nuce e in
um fit nucũ genitiu⁹ pluralis. ⁊ diciꝛ nux a noceo: q̇a
vmbra vel ſtillicidiũ folioꝝ eius ꝓximis arborib⁹ no-
ceat. Hanc alio nomine ioglandẽ vocant: quaſi iouis
glandẽ. Fuit enĩ hec arbor ſm poetas cõſecrata Joui
Et dicunꝛ nucea generaliter oĩa poma tecta corio du
riore: vt pinee nuceſ caſtanee auellane glãdes amigda
le. hinc ⁊ nuclei ſunt dicti: q̇a ſunt duro corio nupti. i.
tecti. At ecõtra omnia poma exteri⁹ mollia. i. mollem
corticẽ habẽtia dicunꝛ ꝓp̃e poma vel mala: ſed cũ ad-
iectõe terrarũ in quib⁹ antea nata ſunt: vt ꝑſica: puni-
ca: maciana: cidonia ⁊c̃. Et cor. p̃mã nux in gtõ. vnde
in aurora dr̃: Arida virga nuces: integra virga deum.
Et vt dicit Jſi. ety. xvij. Nucis poman tantã vim habꝫ
vt miſſum inter ſuſpectos herbarũ vel fungoꝝ cibos:
quicq̇d in eis virulentũ ẽ exudet rapiat atq̃ extiguat.
Et ſcias ꝙ aug⁹ dicit: Virga Aaron potuit cõtra natu
rã nuces educere: virgo vt q̇d nõ potuit cõtra nature
iura dei filiũ generãe: Et ſubdit ꝙ hec virga nuces pe
perit: imago dominici corpis fuit. Nux enĩ trinã ha-
bet in ſuo corpe vnionẽ: coriũ: teſtã: ⁊ nucleũ. in corio
caro: in teſta oſſa: in nucleo aĩa interior cõparaꝛ.

Plura ſignificat

ſicut patet in his verſib⁹ greciſmi:
O ſtupet o dubitat vocat indigna
tur adoptat. Clamat cõqueriꝛ ve-
lut exemplis reperitur. Vel ſic: O
dolet o clamat vocitat miraꝛ ado-
ptat. O ĩdignaꝛ ſe noĩat ⁊ ꝓhibeꝛ

Ob p̃poſitio his litteris ſequẽtib⁹ mutat b in illas: ſcꝫ c
vt occido: f vt offero: g vt ogganio: p vt oppono. Quã-
doq̃ ſubtrahiꝛ b: vt operio. Si autẽ ſequiꝛ m ſubtrahi
tur b: vt omitto: vel mutatur in m vt ommitto. quan-
doq̃ tamẽ intercipit s cum dictiõe incipiẽte ac vt ob-
ſcurus. vnde quidam: Cur fert grex pomũ nũc ob mu
tatur in illas. De hoc dixi ſupra in ꝑma parte vbi egi
de ſyllaba in ca. de b.

Obaudio dis in audio dis vide.

Obba be genus eſt calicis.

Obceco cas penul. ꝓdu. vide in ceco cas.

Obdo dis didi: inde obedire. i. opponere claudere occu-
lere ſupponere vel cõculcare. ⁊ componiꝛ ex ob ⁊ do
das. vnde obdit⁹ ta tum: penul. correpta.

Obduco: ex ob ⁊ duco cis componiꝛ obduco cis xi ctuꝫ
ducere. i. cõtradicere delere obumbrare obuelare ſm
Pap̃. vnde obduct⁹ cta ctum. i. ſecretũ vel obuelatũ vl̃
opertũ. vnde cicatrix diciꝛ obducta quãdo ex opertiõe
labioꝝ vulneris ſibi adherentiũ apparet caro integra
Similiter cicatrix parietiſ obducta diciꝛ quãdo ſciſſu
ra vel rimule opiunꝛ. vnde hec obductio onis. i. obdu
cta actio opertio deletio vel obuelatio: ⁊ hic obduct⁹
ctus in eadẽ ſignificatõe. Obductio etiã diciꝛ mors: q̇r
in morte palpebre obducũꝛ. i. cõtra ſe ducũꝛ in clauſio
ne oculoꝝ. ⁊ ſilr̃ labia in clauſiõe oris: vel q̇r oculi ob
ducũꝛ. i. tegũꝛ vel claudũꝛ.

Obductio onis: in obduco cis vide.

Obedio: ex ob ⁊ audio componiꝛ obedio dis. i. circũ au-
dio vel vndiq̃ audio. qui enĩ obedit parat⁹ eſt audire.
⁊ inde obediẽs tis generis oĩs: ⁊ cõparaꝛ obediẽs tior
ſimus. vnde obediẽter ti⁹ ſime aduer. ⁊ hec obediẽtia
tie. Et cõponiꝛ obediẽs cum in ⁊ diciꝛ inobediẽs. i. nõ
obediẽs: quod ſilr̃ cõparaꝛ. vnde hec inobediẽtia tie.
Jtẽ ab obedio hec obeditio onis. i. obediẽtia: Roma.
vi. Siue obeditõis ad iuſticiã. Et ſcias ꝙ maiori inq̃n-
tum maior eſt: ſemꝑ magis eſt obediendũ. Et ſcias
ꝙ ptãs ſpũalis ⁊ ſecularis vtraq̃ deduciꝛ a ptãte diui
na: ⁊ ideo intantũ ſecularis ptãs eſt ſub ſpũali: inq̃tũ
ei a deo ſuppoſita eſt. ſ. in his que ad ſalutẽ anime ꝑti
nent: ⁊ ideo in his magis eſt obediẽdũ ptãti ſpũali ꝙ̃
ſeculari. Jn his aũt que ad bonũ ciuile ꝑtinẽt: ẽ magl
obediendũ ptãti ſeculari ꝙ̃ ſpũali ſm illud Matthe.
xxij. Reddite que ſunt ceſaris ceſari: niſi forte poteſta-
ti ſpũali etiã ptãs ſecularis ꝯiungaꝛ: ſicut in domino
papa qui vtriuſq̃ ptãtis apicẽ tenet. ſ. ſpũalis ⁊ ſecula
ris. Nam ſm beatũ Grego. peccatũ paganitatis incur
rit quicunq̃ ſe chriſtianũ aſſerit: ⁊ ſedi apl̃ice obedire
cõtẽnit. Jtem vt dicit Grego. in vltimo mora. Sciẽdũ
eſt ꝙ nunq̃ ꝑ obedientiã malũ fieri aliquando debet
aut ꝑ obedientiã bonũ qđ agiꝛ intermitti. neq̃ enĩ ma
la in ꝑadiſo arbor extitit quã de⁹ hoiem cõtĩgere ĩter-
dixit: ſed vt meli⁹ ꝑ obediẽtie meritũ hõ bene cõditus
creſcerꝫ: dignũ fuerat vt hũc etiã a bono ꝓhiberet: q̃te
nus tanto veri⁹ hoc qđ ageret v̄tus eſſet: q̃to a bono
ceſſans auctori ſuo ſe ſubditũ humili⁹ exhiberet. Sed
ſciendũ eſt ꝙ illic diciꝛ: Ex omni ligno ꝑadiſi edite: de
ligno aũt ſciẽtie boni ⁊ mali ne tetigeritis. qui eniꝫ ab
vno quolibet bono ſubiectos vetat: neceſſe eſt vt ml̃ta
cõcedat: ne obediẽtis menſ fundit⁹ intereat: ſi a bonis
oĩb⁹ penit⁹ repulſa ieiunet. Omnes aũt ꝑadiſi arbores
ad eſum dñs cõceſſit: tamẽ ab vna ꝓhibuit: vt creatu-
ram ſuã quã nolebat extigui ſed ꝓuehi: tãto facili⁹ ab
vno reſtrigeret: q̃to ad cũcta lati⁹ relaxaret. De vo-
to obediẽtie require in votũ. Jtẽ quõ omẽs creature
inſenſibiles deo obediãt dictũ eſt in mare. vide etiã in
rector. Jtẽ ſcias ꝙ btũs Bernar. dicit in. xl. ſmone cã
ticoꝝ: Audi filia ⁊ vide ⁊c̃. Videre deſideras: ſed audi
p̃us. Grad⁹ eſt audit⁹ ad viſuꝫ: ꝓinde audi ⁊ inclina au
rem tuã: vt ꝑ audit⁹ obediẽtiã ad gl̃iaꝫ ꝑueñias viſiõis.
Hic põt queri an religioſus teneaꝛ obedire prelato

p̄cipienti: vel cōiter oībꝰ vel ſibi ſoli ſpālr: vt ſi q̇d ſciat corrigēdū ei dicať. Ad h' dicūt quidam ꝙ p̄lato nō eſt obediēdū cōtra p̄ceptū diuinū.: ſm illud actꝰ. iiij. Obedire nos oꝫ magis deo ꝙ̄ hoībꝰ. Et iō quādo p̄latꝰ p̄cipit vt ſibi dicať qō quis ſciuerit corrigēdū: intelligēdū eſt ſane p̄ceptū ſaluo ordine correptiōis fraterne: ſiue p̄ceptū ſit cōiter ad oēs: ſiue ad aliquē ſpālr. Sed ſi p̄latꝰ p̄cipet cōtra hūc ordinē a deo inſtitutū: ꝛ ipſe peccaret p̄cipiēs ꝛ ei obediēs quaſi cōtra p̄ceptū dn̄i agētes. vnde nō eēt ei obediēdū: qꝛ p̄latꝰ nō eſt iudex occultorū: ſed ſolꝰ deꝰ. vnde nō habet ptātē p̄cipiēdi aliquid ſuꝑ occultis: niſi inq̄ſitū ꝑ aliqua indicia manifeſtenť: puta ꝑ infamiā vel aliquas ſuſpitōes. In quibꝰ caſibꝰ pōt p̄latꝰ p̄cipe eodē modo: ſicut ꝛ iudex ſecularis vel eccleſiaſticus pōt exigere iuramētū de veritate dicēda. ꝛ iſtiꝰ opīonis fuit frater Thomas. De h' etiaꝫ vide in corripio. Hic nota ꝙ ex duobꝰ caſibꝰ pōt cōtigere ꝙ ſubditus ſuꝑiori ſuo nō teneť obedire. Uno modo ꝑꝑ p̄ceptū maioris. vnde ſubditꝰ nō teneť obedire in peccato mortali vel veniali. Alio modo ſi ſuꝑior aliq̄d p̄cipiat inferiori in quo ei nō ſubdať: vt in occl'tis dicēdis vt dixi. Hic etiā nota ꝙ in cōmēdatiōe obediētie dicit quedā gloſa ſuꝑ illud Iſaie. xx. ca. Uade ꝛ ſolue ſaccū de lūbis tuis: ꝛ calciamenta tua tolle de pedibꝰ tuis: ꝛ fecit ſic Iſaias vadēs nudꝰ ꝛ diſcaltiatus. Mira inquit obediētia ſolo cilicio induebať vir nobiliſſimꝰ vt hebrei tradunt: cuiꝰ filiā Manaſſes rex accepit in cōiugiū nō erubuit nudꝰ incedere: nihil honeſtiꝰ iudicās ꝙ̄ domino obedire.

O beditio onis in obedio dis vide.

O belus. Belos ꝑ appōem o lr̄e obelos diciť ſagitta. vnde hic obelꝰ li latine penul. ꝓducta: diciť quedā v̄gula iacēs ſic facta que apponiť in v̄bis vel ſentētijs ſuꝑflue iteratis: vel in his locis vbi lectio aliqua fallacia vel falſitate notata eſt vt quaſi ſagitta iugulet ſuꝑflua ꝛ falſa cōfodiet obelꝰ. Astericꝰ eſt alia virgula ſic facta ꝛ poniť in his de quibꝰ dubitāt an tolli debeāt vel apponi. Et ab obelꝰ diciť obelo las: ſagittare vel ſagitta ꝑcutere vel tali virgula denotare ꝯſignare vel reſtituere. de h' etiā vide ſupra in aſtericꝰ.

O beo: ex ob ꝛ eo cōponiť obeo obis obiui: quod plura ſig̃t. Nam obire. i. cōtra ire: ꝛ obire. i. circū ire: ꝛ obire. i. ꝑficere: ꝛ obire. i. frequētare: itē obire. i. mori. ſꝫ differūt. obire enī eſt in itinere: mori vbiqꝫ. Itē mori cōe ē beſtijs ꝛ hoībus ꝛ bonis ꝛ malis: ſed obire cōuenit tm̄ hoībus ꝛ tm̄ bonis. Eſt enī obire quaſi obuiaꝫ ire. Boni ergo obeūt. i. in diſſolutiōe anime ꝛ corꝑis obuiam eūt chriſto in aera. vnde in kalēdario inueniť: Obitus beati Martini: ꝛ nō mors beati Martini.

O bero ras. vnde oberatꝰ ta tum: in ero eras eſt.

O beſus: ex ob ꝛ eſus cōponiť obeſus ſa ſuꝫ penl'. ꝓdu. i. piguis: immo plꝰ ꝙ̄ piguis. Prop̄e quidē obeſus pinguis: ꝛ rotūdꝰ vndiqꝫ: quaſi circūquaqꝫ eſſet eſus: ꝛ eſt obeſus foriſecꝰ: craſſuſ itriſecꝰ: Gen̄. xli. Obeſ carnibꝰ

O bex: ab obijcio cis diciť hic obex cis penul. corre. i gtō. i. obſtaculū quod obijciť. Inueniť etiā femi. ge. apud auctores: ſed ſm vſum modernorū ē maſ. ge.

O biecto: ab obijcio cis ieci iectum ctu: u in o fit obiecto ctas. i. frequēter obijcere.

O bijcio: ex ob ꝛ iacio cis cōpōitur obicijo cis ieci ctum: obijcē. i. opponē l' iꝑroꝑare. vn̄ obiectꝰ cta ctū: ꝛ h' obiectio onis: ꝛ debet ſcribi ꝑ duo i' obijcio. vide ī iacio cꝭ.

O biter: ex ob ꝛ iter componiť obiter aduerbiū. i. iteri dū eſt in itinere.

O bitꝰ tus. i. mors vl' tranſitꝰ: ab obio bis diciť. Et differt a morte: quia obitꝰ ꝑtinet ad bonos homīes: mors bonis ꝛ malis ꝛ etiā beſtijs ꝯuenit. vide in obeo is: ꝛ cor. hi obitus. Et vt dicit Greg. Eterne retributiōis iudiciū eſt in obit ſecuritas mētis.

O biurgo gas ꝛ obiurgor garis deponē. inueniť in eodeꝫ ſenſu. vide in iurgo gas.

O blatiūcula le dimi. parua oblatio.

O blecto lectas. i. delectare: ex ob ꝛ lacto lactas. vide in lacto lactas.

O blego: ex ob ꝛ lego gas gaui gare. i. cōtra legare vel ꝑ contrariū vel cōtradicere: vel cōtra leges venire vel dicere: ꝛ ꝓducit le.

O blido dis: ex ob ꝛ ledo dis cōponiť. vide etiā in ledo.

O bligo gas gaui gare. i. īpignorare: quaſi ob. i. ꝓpter aliq̄d impignorare dare vel nectere. vn̄ h' obligatio onis Et cōponiť vt obligo: ex ob ꝛ ligo gas. ꝛ cor. li.

O blimo mas: ex ob ꝛ limo. vide in lima. Lucanꝰ: Pene genere graſſis oblimat echinadas vndis.

O blinio nis: ex ob ꝛ linio nis. Et eſt oblinire placare lenem ꝛ dulcē facere. vel pōt cōponi ex ob ꝛ linio nis. ꝛ tūc oblinere. i. inungere. vnde oblinitꝰ ta tum. i. linitꝰ ſiue inunctꝰ. Diciť etiā oblinitꝰ. i. placatꝰ vl' lenis factꝰ

O blino linis leui litum: ex ob ꝛ lino nis: ꝛ eſt oblinire inficere vel deturpare: quod vulgo diciť empegaꝫare. ꝛ corripit li vbiqꝫ.

O bliquo: ex ob ꝛ liquo quas cōponitur obliquo quas quaui quare. i. trāſuerſum facere. vel nō rectū: ſiue nō equū facere. vnde obliquꝰ qua quū. i. nō rectū ꝯtrariuꝫ vel curuū. vn̄ dicit Pap̄. Obliquat tranſuerſum facit: obliqua. i. nō recta ꝯtraria vel curua. ꝛ ꝓducit li. Pōt etiā obliquo cōponi ex ob ꝛ liquo quas: ꝛ eſt tūc obliquare ob vel cōtra liquare. ꝛ corripit li.

O blitero ras in littera vide.

O blitꝰ ta tum eſt participiū de obliuiſcor ſceris: ꝛ tūc ꝓducit penl'. Item eſt ꝑticipiū de oblinor ris qō ē paſſiuū de oblino nis leui nire litū: ꝛ tūc cor. penul. vn̄ verſus: Immemor oblitꝰ manet oblitꝰ atqꝫ linitus. vl' ſm greciſmū: Immemor oblitꝰ notat oblitꝰ immaculatus Huic obliuiſcor eſt: illiꝰ oblino caput.

O bliuiſcor: ex ob ꝛ leuiſcor ſceris qō nō eſt in vſu cōponiť obliuiſcor ſceris oblitꝰ ſum. i. memoriam alicuꝰ rei amittere. ꝛ cōſtruiť cū gtō ꝛ actō: vt obliuiſcor tui vel te. vnde hec obliuio onis: ꝛ hic obliuioſus ſa ſum: obliuione plenus: vel qui facile obliuiſciť.

O blōgus: ex ob ꝛ lōgus ga gum cōponiť oblōgꝰ ga gū. Et dr̄ illud eſſe oblōgū qō in medio dilatať: ſed in capitibꝰ reſtrigiť: vt nauis ꝛ ouū.

O bnitor teris: in nitor teris vide.

O bnixus: ab obnitor teris dr̄ obnixꝰ xa xum. i. cōtra conatus ſubiectꝰ vel humilis.

O bnoxius: ex ob ꝛ noxiꝰ cōponiť obnoxiꝰ xia xium. i. ſubditus. vel obnoxiꝰ cōponiť ex ob ꝛ noxa. Prop̄e q̇dem obnoxiꝰ alicui dr̄ qui ꝓpter noxam. i. culpā vel ꝓpter offenſam aliquā illi eſt ſuppoſitꝰ debitꝰ vel obligatus ꝛ pōiť ꝓ ſubiecto l' ſuppoſito ꝛ ſubdito quocūqꝫ mō.

O bolꝰ li penul. cor. i. dimidiꝰ vel ſcrupulus qui pēſat ſiliquas tres: habens cerates duos: calchos quattuor. Et fiebat olim ex ere ad inſtar ſagitte. vn̄ etiā nomē a grecis hꝫ. Diciť enī ab obelꝰ qō ē ſagitta. Obelꝰ etiā dr̄ medalia ſiue medietas denarij: ꝛ inde ꝯpōiť diabolaris.

O bradio as: in radio as eſt.

O brepo pis penul. ꝓdu. in repo pis vide.

O brizum: ab obradio as dr̄ h' obrizum zi: aurū dictū ſic:

quia obradiet ſplēdore. ⁊ eſt coloris optimi qđ hebrei
offon: greci chiron vocant. vel obrizuꝫ dicit᷑ quaſi ob-
rude aurū. ⁊ eſt etymo. ⁊ ꝓducit obrizū penul. poſitōe
quia z eſt duplex cōſonans.

Obruo ruis o in i obrui: ⁊ i in tū obrutū penul. correpta
vide in ruo ruis.

Obſcenus: ex ob ⁊ cenū cōponit᷑ obſcenꝰ na num. vel ex
ob ⁊ cena: quaſi cōtra cenam. Nā obſcena ſunt cene
cōtraria: ⁊ interponit᷑ s. Nam vt dicit p̃ſcia. i. ij. maio.
Ob quoqꝫ eſt quando aſſumit s quū cōponit᷑ cuꝫ di-
ctione incipiēte a c: vt obſcurus. vel obſcenꝰ pōt cōpo
ni ex obs ⁊ canēdo: vt dicit p̃ſcia. in. ix. libro: Jnuenit᷑
obs a quo cōponit᷑ obſcenus. Obſoleo les inquit ob-
ſoleui facit. Nō eſt enī a ſoleo qđ ſolitꝰ ſum vel ſolui
facit p̄teritū: ſed ab obs ⁊ oleo: ſicut obſcenꝰ ab obs ⁊
canēdo. Obſcenꝰ enī ꝓpe dicit᷑ de voce. vxor enī obſce
na dicit᷑. i. dura ⁊ turpis: lꝫ de alia re immūda ⁊ turpi
dicat᷑ obſcenus. ⁊ ꝓducit ſce.

Obſcurus. cura cōponit᷑ cum ob ⁊ interponit᷑ s: ⁊ dicit᷑
obſcurꝰ ra rum penul. ꝓdu. ⁊ eſt ꝓpe obſcurꝰ qui ē ob
curaꝫ. i. cōtra curā hoīm. i. de quo nō curāt hoīes. vñ
obſcure aduerbiū: ⁊ hec obſcuritas ritatis: ⁊ obſcuro
ras verbū actiuū. i. facere obſcurū. Et ſcias ꝙ ob aſſu-
mit s quū ponit᷑ cū dictōe incipiēte a c quādoqꝫ. vide
in obſcenus.

Obſecundo das in ſecūdus vide.

Obſero ris penul. correpta in ſero ris vide.

Obſuo: ex ob ⁊ ſuo uas cōponit᷑ obſuo uas: ⁊ inuenit᷑
in bona ſignificatiōe ⁊ ī mala. Jn bona: vt iſte obſuat
p̄cepta dñi. Jn mala: vt obſuabit pctōr iuſtū. i. īſidiat᷑
iuſto. Jn bona ſignificatiōe dr̄ obſuare: quaſi vndiqꝫ
ſeruare ⁊ adimplere. Jn mala: quaſi cōtra ſuare. vnde
ꝟſus: Cōplet ⁊ exequit᷑ obſuat ⁊ inſidiat᷑. vñ obſeruās
tis om. ge. ⁊ hec obſuantia tie: ⁊ hec obſuatio onis. et
eſt obſuantia cultꝰ religiōis: ſed obſeruatio eſt cure ⁊
doctrine ⁊ artis: ⁊ ambe ſunt femi. ge.

Obſes ſidis cōmunis generis. i. vas vadis. ⁊ corri. penul.
genitiui: ⁊ deriuat᷑ ab obſideo des: ⁊ dicunt᷑ ꝓpe obſi-
des qui ab obſeſſis dant᷑ vel qui dari ſolent ⁊ cum ho-
nore cuſtodiri.

Obſideo des vel obſido dis ſedi ſeſſum: in ſedeo eſt.
Jtem ab abſidio vel obſedeo des dicit᷑ hec obſidio dio
nis. i. obſidendi actio.

Obſoleo: ex ob ⁊ oleo interpoſita s componit᷑ obſoleo
les leui vel lui letū vel litū lere. i. diſſueſcere: ab vſu re-
cedere: ⁊ in obliuiōem venire: vileſcere: ꝓpter fetorem
deſeri: vt iſte locꝰ obſolet. i. ab vſu recedit: vileſcit: ꝓpt᷑
fetorē deſerit᷑ ſm̄ hug. Priſcia. vo in. ix. li. ſic dicit: Ob
ſoleo quoqꝫ obſoleui facit. nō eſt enī a ſoleo qđ ſolitꝰ
ſum facit ſiue ſolui p̄teritū ſm̄ Saluſtiū: ſed ab obs et
oleo: ſicut obſcenus ab obs ⁊ canēdo vel ceno. ⁊ corr.
ſo obſoleo. vnde obſoletꝰ ta tū: vide in oleo.

Obſoletꝰ ta tū: in obſoleo les vides.

Obſolui eſt preteritū de obſoleo.

Obſoniū nij: in obſono nas exponit᷑.

Obſono. ſomnꝰ cōponit᷑ cū ob ⁊ ſubtracta m dicit᷑ obſo
no nas penultima ꝓducta. i. cena: quia cena cōtra ſō-
nū ſolet ſumi: ſed lꝫ ita obſonare inueniat᷑ ſimpliciter
ꝓ cenare: ꝓpe tamē obſonare eſt poſt cenā cōtra ſom
nū aliquid comedere. vñ hꝰ obſoniū. i. paruꝰ cibꝰ ⁊ deli
catus qui poſt cenā contra ſomnū ſumit᷑. vñ quilibet
modicꝰ ⁊ delicatꝰ cibꝰ inter alios ſumptꝰ dr̄ obſonium
qđ vulgo cōpanaticū dr̄. ⁊ ab obſonū dr̄ obſonatus
tus: actꝰ obſonādi: vel ipa cena ſiue obſoniū: vel ſum-
ptus qui expēdit᷑ ī cena ſiue obſonio. Et ē obſono nas
neutrū. Et ſm̄ antiquos inuenit᷑ obſonor naris depo.
in eodē ſenſu. Jtē inuenit᷑ obſono nas. i. cōtra ſonare:
⁊ tūc cōpōit᷑ ab ob ⁊ ſono nas: ⁊ corri. ſo: ſꝫ qñ ꝯponit᷑
a ſomnꝰ ꝓduc̄ ſo: qꝛ ſubtrahit᷑ m. vnde ꝟſus: Obſono
ceno: tamē obſono de ſono fert᷑.

Obſtetrix: ex ob ⁊ ſtera cōponit᷑ hec obſtetrix tricis. i. fe
mina que ſterā tractat. ſ. que colligit puerū de vētre ꝓ
cedentē. vel deriuat᷑ ab obſto ſtas. vñ obſtetrix quaſi
obſtatrix: quia obſtat parturiēti. ⁊ cor. naturalr̄ ſte. et
inde obſtetrico cas. i. officiū obſtetricis exercere: Exo-
di. i. Obſtetricādi habēt ſciētiā. vnde obſtetricās cātis
gene. om. Job. xxvi. Et obſtetricāte manu eius eductꝰ
eſt coluber tortuoſus. ⁊ ꝓducit penul. obſtetrico: ſicut
iſte gtūs obſtetricis. Obſtetricante intellige. i. leuiter
educēte ⁊ ſuauiter cōtractāte ſine animi turbatiōe.

Obſtinatus ta tum: in obſtino nas vide.

Obſtinax nacis: in obſtino nas vide.

Obſtino. teneo cōpōit᷑ cū ob ⁊ īterpoſita s dicit᷑ obſtino
nas naui nare. i. in malo durare facere: ⁊ in malo ꝑſe-
uerare intēdere. vñ obſtinatꝰ ta tū. i. in malo induratꝰ
obfirmatꝰ vel intētꝰ: ⁊ ꝯparat᷑. vñ obſtinate aduerbiū
. i. in malo ꝑſeuerāter vel intēte. vnde inuenit᷑ etiā ob-
ſtinatꝰ in bona ꝑte. i. in bono ꝓpoſito firmꝰ ⁊ ſtabilis.
vnde Ruth. i. Uidēs ꝙ obſtinato eſſet animo.

Obſtipus: ex ob ⁊ ſtipꝰ cōponit᷑ obſtipꝰ pa puꝫ. i. inclina
tus: quia qui petit ſtipem ⁊ accipit caput inclinat. vel
cōponit᷑ ex ob ⁊ ſtipes: quaſi cōtra ſtipē inclinatus. vñ
obſtipo ſtipas. i. inclinare. Pōt etiam obſtipo cōponi
ex ob ⁊ ſtipo ſtipas.

Obſteti eſt preteritū de obſto ſtas: ⁊ corripit penl̄.

Obſto ſtas: in ſto ſtas vide.

Obſtrepo pis pui pitum. i. ob vel cōtra ſtrepere. Et ꝯpo
nitur ex ob ⁊ ſtrepo pis. ⁊ corripit ſtre.

Obſtringillus: ab obſtringo gis dicit᷑ hic obſtringillꝰ li:
qđdam genꝰ calciamēti. Et ſunt obſtringuli ꝗ ꝑ plan-
tas cōſuti ſunt: ⁊ ex ſuꝑiori parte corrigia cōtrahūtur
vt ſtringant᷑ vnde ⁊ nominātur.

Obſtrudo dis: vide in trudo dis.

Obſtruo: ex ob ⁊ ſtruo ſtruis cōponit᷑ obſtruo ſtruis. i.
contra ſtruere vel vndiqꝫ obturare obijcere impedire
claudere vel abſcōdere.

Obtempero ras: in temꝑo ras vide.

Obtigi penul. correpta p̄teritū de obtingo gis.

Obtineo: ex ob ⁊ teneo cōponit᷑ obtineo nes nui tum. i.
impetrare vel acquirere. vnde hic obtentus tus. i. im-
petratio vel acquiſitio. ⁊ corripit ti obtineo.

Obtingo: ex ob ⁊ tango gis cōponitur obtingo gis tigi
. i. vndiqꝫ vel ꝯtra tangere vel accidere: ſed accidit ma
lum: euenit caſu: obtingit ſorte: cōtingit facto.

Obtrudo dis: in trudo trudis eſt. ⁊ ꝓducit tru.

Obtuitus: ab obtueor tueris ſecūde cōiugatōis dicit᷑ ob-
tuitus ta tum: ſed obtutus ab obtuor tueris tertie cō-
iugatiōis deriuatur.

Obturo: ab obtundo dis qđ cōponit᷑ ex ob ⁊ tundo di-
citur obturo ras raui rare. i. claudere vel ſtipare. vnde
obturans tis generis om. vnde ꝓpheta: Sicut aſpidis
ſurde ⁊ obturātis aures ſuas. i. claudētis: ⁊ obturatus
ta tum. ⁊ ꝓducit tu. vnde in aurora dicit᷑: Lex ait ora
boni nō obtures oꝑanti. vñ in ꝓuer. xxi. ca. Qui obtu-
rat aures ſuas ad clamorē pauꝑū penl̄. ꝓduci debet.

Obtuſus ſa ſum: in tundo eſt.

Obtutus ta tum: in obtuitꝰ vide.

Obuerſor: ex ob ⁊ verſo verſas cōponit᷑ obuerſor ſaris. i.

cõuerſari.

Obuio: ex ob ꝛ vio vias cõponit̃ obuio as. i. eſſe obuium vel alicui in via cõtraire. vñ obui⁹ uia uiũ. Inde obuie aduerbiũ: ꝓ quo ſepe ponit̃ obuiam aduerbialr: q̃nq; loco aduerbij loci: q̃nq; loco aduerbij qualitatis.

Obumbro: ex ob ꝛ vmbro bras cõponit̃ obumbro bras .i. vndiq; vmbrare vel refrigerare. vnde Angel⁹ Luce .ij. ad Mariã virginẽ ait: Uirt⁹ altiſſimi obumbrabit tibi. vt dicit quedã gloſa: Uirt⁹ altiſſimi obumbrabit tibi. põt de vtraq; natura ſaluatoris itelligi: qa vmbra a lumine ꝛ corpe obiecto ſolet formari: ꝛ virgo ſicut ꝛ pur⁹ hõ plenitudinẽ diuinitatis cape neq̃bat: ſed vt⁹ altiſſimi obumbrabat: dũ incorpea lux diuinitatis corpus in ea ſuſcepit humanitatis vt ſic poſſet deuꝫ pati. Et extrahit̃ h glo. ex vbis Greg. qui in. xviij. li. moraliũ ſup illud Job. xxvij. Tollet eũ vet⁹ vrens: ſic dicit: Per vmbratõis vocabulũ incarnandi dei vtraq; potuit natura ſignari. vmbra eni a lumine format̃ ꝛ corpe. Dñs aũt ꝑ diuinitatẽ lumẽ eſt: qui mediãte aĩa in ei⁹ vtero fieri dignat⁹ eſt ꝑ humanitatẽ corp⁹: qꝛ ergo lumẽ incorpeũ in ei⁹ erat vtero corpandũ: ei que incorpeũ cõcepit ad corp⁹ dicit̃: Uirt⁹ altiſſimi obumbrabit tibi. i. corp⁹ in te hũanitatis accipiet incorpeũ lumẽ diuinitꝭ. Itẽ Greg. tractãs illud Job. xl. Sub vmbra dormit ſic ait: Quia vmbra nõ aliter exꝑmit̃ niſi ꝑ lumẽ ꝛ corp⁹ virt⁹ ei altiſſimi obũbrauit: quia in ei⁹ vtero lux incorporea corp⁹ ſumpſit: ex qua videlꝫ obumbratiõe omne in ſe refrigeriũ mẽtis accepit.

O ante C

Occalleo: ex ob ꝛ calleo les cõponit̃ occalleo les lui mutata b in c. ꝛ eſt occallere obdurare indurare vl' callũ facere: vt vuln⁹ occalleſcit quũ incipit ſanari. vnde occalleſco ſcis verbũ frequẽtatiuũ.

Occano: ex ob ꝛ cano nis dicit̃ occano nis nui: ꝛ eſt idẽ qđ occino nis. ꝛ corripit ca.

Occaſio: ab occido dis occaſum dicit̃ hec occaſio ſionis .i. facultas copia ptãs cõditio tempus locus caſus vl' fortuna: ꝛ etiam ꝓ cauſa ponit̃.

Occaſus ſus ſui. i. occidẽs: ab occidẽte ibi ſole: Propheta: A ſolis ortu vſq; ad occaſum. Item occaſus dicit̃ obit⁹ euerſio occiſio vel dies ſuprema. Et deriuatur ab occido cidis.

Oceanides de nomen patronomicũ: in oceanus vide.

Oceanus: ab ocis. i. velox deriuat̃ ocean⁹ ani: quia velox eſt. vel ocean⁹ dr̃ a celo vt deriuatio ſumatur a media ſyllaba: qa oceanũ. i. mare magnã ſilitudinẽ habet cũ celo in colore. vnde ocean⁹ na nũ: ꝛ hic oceanides de .i. filius vel nepos oceani. vnde hec oceanis dis: filia vel neptis oceani ſm hug. vel ſm Pap. Oceanũ greci ꝛ latini ideo noiant: qa in circuli modo ambiat orbeꝫ: ſiue a celeritate ꝙ ocius currat. ꝛ cor. penl'. vnde Theodol⁹: Sol petit oceanũ: frig⁹ ſuccedit opacũ. Et ſcias ꝙ omia maria cõtinuant̃ ad oceanũ: vt dixi in mare.

Occeco cas: in ceco cas vide.

Occento tas. i. frequẽter occinere: ab occino nis centuꝫ centu formatur.

Occidens: ab occido dis dr̃ hic occidens tis: vbi ſol occidit. vnde hic ꝛ hec occidẽtalis ꝛ h le: res occidẽtis vel ptinens ad occidentẽ ſm hug. Pap. vo ſic dicit: Occidens dict⁹ quia diẽ facit occidere. abſcõdit eni lumen mũdo: ꝛ tenebras ſupinducit.

Occidentalis in occidens vide.

Occido: ex ob ꝛ cado dis cõponit̃ occido dis di occaſuꝫ occidere. i. cõtra vel ſimul cadere vel mori. ꝛ corri. ci in pñti ꝛ in pterito: ꝛ ſic ſumit̃ eccl'. i. Orit̃ ſol ꝛ occidit. et ab apl'o: Sol nõ occidat ſup iracũdiam veſtrã. ꝛ inde occidu⁹ dua duũ. i. cadens. Item occido dis di ciſum: ꝛ tũc ꝓducit ci vbiq;. ꝛ cõponit̃ ex ob ꝛ cedo dis cecidi: ꝛ ſic ſumit̃ Sapie. i. Os qđ mentit̃ occidit aĩam. vñ in greciſmo dr̃: Occido pmo: ſed denotat occido labor.

Occiduo in occido dis eſt.

Occino nis nui centũ: ex ob ꝛ cano nis. ꝛ eſt occinere canere vel cõtra vel vndiq; canere: vel cõcinere vel cõcantare: vel infamie carmẽ cũ certo nomie dicere. Dr̃ etiã occano nis nui ꝑ eodem. ꝛ corripit ci.

Occipitiũ in occiput eſt.

Occiput pitis: poſterior pars capitꝭ dr̃. vnde i greciſmo dr̃: Sinciput anterior ps capitis dr̃ eſſe. Occiput ac partem deſignat poſteriorẽ. Et ab occiput dicit̃ h occipitium tij idem qđ occiput. vide in caput.

Occo cas caui. i. ſecare ſcindere trũcare: vel ſemina terre opire. ꝓpe quidẽ occare eſt quũ ruſtici aratõe ꝛ ſatione facta dimiſſis bobus grãdes glebas cedũt: ꝛ ligonibus frangũt. ꝛ dr̃ occare quaſi occecare: quia opiat ſemina: ꝛ tũc eſt occatio quaſi occecatio: ſed ponitur ꝓ ſcindere vel ſecare vel truncare ſicut dixi. vnde verſus: Cloto colũ baiulat: lacheſis trahit: atropos occupat. ꝛ inde occa ce: qđdam inſtrumentũ ad terrã ſcindendam ſicut raſtrũ. Occo cõponit̃ vt exocco cas. i. valde occare: reocco cas. i. iterum occare. Et eſt actiuũ cum ſuis cõpoſitis.

Occulo lis lui cultũ. i. abſcõdere tegere claudere vel celare. ꝛ cõponit̃ ex ob ꝛ colo lis: Ouidi⁹ in pma epi. Oſſa rumoſas occulit herba domos. ꝛ ab vltimo ſupi. occl'tu u in o fit occulto tas. i. frequẽter occulere: verbum frequẽtatiuũ. Item ab occulo lis dr̃ occult⁹ ta tum. i. abſcõſus tect⁹ vel clauſus: ꝛ cõparat̃ occult⁹ tior ſim⁹. ꝛ ꝓducit primã poſitõe. vnde Horati⁹ in pma epi. Occultũ viſus decurrit piſcis ad hamũ.

Occult⁹ ta tum in occulo lis vide.

Occũbo bis ꝛ occubo bas: in cũbo bis eſt.

Occupatõ eſt quidam color rhetoricus. vide in quarta parte in capitulo de colorib⁹ rhetoricis.

Occupo: ex ob ꝛ capio cõponit̃ occupo pas paui pare. i. inuadere: quaſi ex improuiſo vel ante cape. ꝛ inde cõponitur ꝓoccupo pas. i. ante occupare. Itẽ exoccupo pas. i. impedire. ꝛ corripit cu.

Occurſo ſas verbũ frequẽtatiuũ. ꝛ format̃ ab vltimo ſupino de occurro ris ſum curſu: u in o fit occurſo ſas. i. frequẽter occurrere.

Ocell⁹ li diminutiuũ paru⁹ oculus. ꝛ corripit pmaꝫ. vide in aurora: Spõſa colũbinis ſine felle potitur ocellis. ꝛ ſcribitur per vnum c.

Ociabũdus in ocium eſt.

Ocima: ab ocis quod eſt velox dicit̃ hec ocima me: vehiculum velox. ꝛ ꝓducit ci.

Ociolũ li: dimi. penultima correpta: paruũ ociũ.

Ocior aris in ocium vide.

Ocioſus ſa ſum in ociũ eſt.

Ocis grece: velox latine: ꝛ cõparat̃ cior ſimus. Et ſcias ꝙ vt dicit hugu. antiqui dicebãt ocus oca ocum. i. velox ocis grece: ꝛ inde ocior ciſſimus: ſed oc⁹ modo non eſt in vſu. ꝛ ideo ocis grecũ ſubdit loco poſitiui. ꝛ dicitur ocis cior ciſſimus. vnde oci⁹ ciſſime.

Ocitabulũ quoddã põd⁹ eſt habẽs dragmas ſedecim: ſcrupulos quadragitaquiq;.

Ociſſimus in ocis eſt.

Ociū cij.i.ꝗes vel ſecuritas:ſed ociū corꝑis ē:ꝗes animi. vñ ocioſus ſa ſū.i.ꝗetus:ſecurꝰ:ocio vacās:ocio plenꝰ nil opans:vel inutilis.vñ vbū dr̄ ocioſum.i.inutile qḋ ſine cauſa ⁊ vtilitate dr̄: ⁊ cōpaṫ ocioſus ſioꝛ ſimꝰ. vñ ocioſe ſiꝰ ſime aduerb. ⁊ ocioſitas tatis. Itē ab ocium dr̄ ocioꝛ aris.i.ocio vacare. vnde ociabundꝰ da dum: ocioſus vel ſimilis ocianti: ⁊ o ante c ꝓducitur. vnde dicit magiſter bene loquēs de pma ſyllaba: O ante c ꝓducit alia lr̄a nō p̄cedente: vt ociū. vnde etiā ex h̄ patz ſm̄ p̄dictā regulā: ꝙ ociū ſcribit p c. ⁊ ꝙ pma ꝓducaṫ pateṫ etiā p Ouidiū dicentē: Ocia ſi tollas piere cupidinis arcus. Et nota ꝙ verbū ocioſum ſm̄ Greg. ē qḋ aut vtilitate rectitudinis aut ratōe iuſte neceſſitatꝭ caret. Bernardꝰ aūt ſic dicit: Omniū aūt ⁊ tentatōnū ⁊ cogitationū maloꝝ ⁊ inutiliū ſentina ociū dr̄. Sūma.n.mentis malicia eſt ociū merces. Nunꝙ̄ ocioſus ſit ſeruꝰ dei quãuis ad deū feriatꝰ ſit. ocioſum nō ē vacare deo: immo negociū negocioꝝ eſt h̄ ꝙ quicūꝙ̄ in cella nō agit fideliter ⁊ feruenter qḋcūꝙ̄ agat qḋ ꝓpter h̄ nō agat.ſ. vt deo ſeruiat in eo qḋ agit ociaṫ vbi ꝓ vitando ocio ocia ſectari ridiculū eſt. Ocioſum aūt eſt qḋ vel nullam habet vtilitatē vel vtilitatis intētionem. Nō ea die bonꝰ cellita ſe vixiſſe debet eſtimare: in qua nil ſe,eoꝝ egiſſe recolit ꝓpter que in cella viuitur. Queris quid agas: in quo te occupes: Primū ex quotidianū oꝛationū ſacrificiū vel lectōis ſtudiū quotidiane cōſciētia diſcuſſiōi emēdatōi cōpoſitōi ps ſua diei neganda nō eſt. Nam ſicut dicit Baſilius i tertia hera. Pars modica tempis fenerata vel furata deo: nō ſolū ipa nō depit: ſed cū magnis ab eo rependitur incremētis. vide in ſcandalū ⁊ in cella ⁊ in nuga.

Ociꝰ aduerbiū.i. velociꝰ celeriter vel ſtatim.

Ocrea: a crus deriuatur hec ocrea cree: ⁊ ſunt ocree tibialia calciamēta que ſuras tegunt: ſic dicta quia crura tegant. vnde ocreatuſ ta tum: qui ocreas habet. ⁊ ſunt ocree ſiue de ferro ſiue de coꝛio ſint. ꝙ autem dr̄ ocrea quaſi occulens crus.i.tegens ety.eſt. Itē ab ocrea dr̄ ocreo as.i.calciare ocreis. Et cōponiṫ cū ex ⁊ dr̄ exocreo as.i. ocreas extrahere. Inocreo as.i. ocreas induere. ⁊ eſt actiuū cū omnibus ſuis ꝯpoſitis.

Ocreo as: in ocrea cree eſt.

Octauus: ab octo dr̄ octauꝰ ua uū. vnde hec octaua ue .i.octaua dies alicuiꝰ feſtiuitatis: ⁊ octenꝰ na num: ⁊ octonariꝰ ria rium: ⁊ hic octenariꝰ rij.

Octies aduerbiū.i.octo vicibus: ab octo dr̄.

Octingēti te ta.i.octies centū. ⁊ cōponiṫ ab octo ⁊ cētuȝ ⁊ mutaṫ c in g antecedentē. nam ſi nō antecedit n nō mutaṫ c: vt ducenti tricēti: vt dixi in nōgenti.

Octo indeclina. vide in ogdo ⁊ in octauus.

Octoginta.i.octies decē om.ge.numeri pluralis ⁊ indecli. ⁊ cōponiṫ ab octo ⁊ gētos qḋ eſt decē.

Octuber bꝛis: quidā mēſis octauꝰ ab imbꝛe.i.a martio in quo.ſ.martio abūdant imbꝛes ſiue pluuie. vñ cōponiṫ ab octo ⁊ imber. vñ hic ⁊ hec octobꝛis ⁊ hoc bꝛe. ⁊ vt dicūt quidā debet ſcribi p o in ſecūda ſyllaba: qꝛ ꝯponiṫ ab octo. Alij dicūt ꝙ debet ſcribi p u: qꝛ mutat o in u in cōpōne cauſa euphonie. Et eſt etiaȝ regula apud v̄ſificatoꝛes ꝙ u ante b in media ſyllaba breuiaṫ vt coluber ⁊ lugubꝛis: pꝛeter octuber ſaluber anubis .i. ſine nube. Et h̄ etiā vult magiſter ⁊ bene: Tamē velle ſuuȝ cuiꝙ̄ eſt: nec voto viuiṫ vno. qꝛ ſm̄ illud poeticū: Pectoꝛibꝰ moꝛes tot ſunt quot in oꝛbe figure.

Octuplo. octo cōponiṫ cū plica ⁊ dr̄ octuplus pla pluȝ. vñ octuplo plas.i.octuplū facere: octies multiplicare ⁊ coꝛripit naturaliter tu.

Octuſſis. as aſſis ꝯponiṫ cum octo ⁊ diciṫ hic octuſſis.i. octo aſſes vel pciū octo aſſiū. vnde Hoꝛatiuſ in ſermo. Quāti empte paruo quāti ergo octuſſibꝰ heu. De hoc etiā vide in as aſſis.

Oculatus: ab oculꝰ diciṫ oculatꝰ ta tū: ⁊ oculeꝰ lea leum in eodē ſenſu.i.plenꝰ oculis: ⁊ ꝯpaṫ oculoſus ſioꝛ ſimꝰ Itē inueniṫ oculiſſimꝰ ma mū: qui plenꝰ eſt oculis vel qḋ frequēter aſpiciṫ ab oculis: ſicut dicūt qdā: Oſtiuȝ amice tue oculiſſimū eſt: eo ꝙ oculi tui ſemp aſpiciūt in illud. vnde Plautꝰ: Hinc primū illud oſtiū oculiſſimū ſalue. Itē oculatꝰ inueniṫ i alio ſenſu.ſ. manifeſtꝰ aptꝰ vel acutus: vt fides oculata.i.manifeſta ⁊ aperta .ſ.que oculis habeṫ.

Oculo las: in oculus eſt.

Oculiſſimꝰ ma mū: in oculatꝰ exponiṫ.

Oculus: ab occulo lis qḋ eſt abſcōdo diciṫ hic oculus li vnde Iſido.ix.etymo. Oculi dicti ſunt quia eos ciliorꝝ tegmina occultāt: nequa incidētis iniurie offenſione ledanṫ: ſiue qꝛ occultū lumē habēt.i.ſecretū vel intꝰre poſitū. Hi inter oēs ſenſus viciniores anime exiſtunt. In oculis enī oē mētis indiciū ē: vel animi pturbatio vel hilaritas in oculis apparet. vñ oculo las: vt Deus oculauit iſtū.i.dedit ei oculos. Et cōponiṫ vt exoculo las.i.oculos extrahere. Et coꝛ.pmā oculꝰ ⁊ ab eo deriuata. vñ Oui. in epi. Inuitis oculis hec mea v̄ba leges Itē ab oculꝰ dr̄ oculoſus ſa ſum.i.plenuſ oculis. Et ſcias ꝙ Baſiliꝰ dicit i hexameron ſua omelia.ix. Reuera omniū cāꝝ difficillimū eſt ſeipm cognoſcē. Nō enī ſolꝰ oculꝰ ea q̄ extriſecꝰ habeṫ inſpiciēs ſeipm valet intueri: ſed etiā mens ipa ſatis acute aliena delicta cōtēplans: tardioꝛ eſt erga ſuoꝝ cognitiōeȝ viciorū. Sic.n. Ariſto. dicit: ꝙ oculꝰ eſt in coꝛpe: intellectꝰ eſt in aīa. ⁊ vt dicit Auicē. Si motꝰ oculi ē leuiſ ſignificabit caliditatē cōplexiōis: ſi grauis frigiditatē. vide in curioſus.

O ante D

Oda grece: latine diciṫ laus: ⁊ oda diciṫ cantus: ⁊ oda finis: ⁊ oda via. Hinc quidā liber Hoꝛatij intitulaṫ liber odarū.i.cantuū vel laudū: qꝛ ibi laudare intēdit: ⁊ q̄libet eiꝰ diſtinctio dr̄ oda: quaſi laus vel cantꝰ.

Odenta dicitur dens.

Odepoꝛicꝰ ca cū.i. demerariꝰ vel itinerariꝰ vel viatoꝛius: ſed odepoꝛiū diciṫ laus cātilene.

Odi pteritū in odio dis expōitur.

Odibilis in odio dis eſt.

Odio dis diuiˢ ditū.i.odio habere. vnde ꝓpheta: Odiui eccleſiā malignātiū. vnde odi odiſti odit oſum verbū defectiuū in eodē ſenſu. vñ ꝓpheta: Perfecto odio oderam illos. Item Amos.v. Odi ⁊ ꝓieci feſtiuitates vr̄as Et habet tm̄ pteritū ⁊ ea que formanṫ a pterito: accipiṫ tamē ⁊ in ſenſu p̄ntis ⁊ in ſenſu p̄teriti. vnde inueniṫ copulatū cū p̄ntiſ tempis verbo. Et ſunt quattuoꝛ verba que gerūt in pterito ſenſum p̄ntis ⁊ p̄teriti tpis .ſ.odi noui cepi ⁊ memini: ſicut dixi in memini. Et ab odio dis dr̄ hic ⁊ hec odibilis ⁊ h̄ le.i. odio habitꝰ vel habiliſ: ⁊ h̄ odiū dij.i.inueterata inimicitia de vltione cogitans. vnde odioſus ſa ſum: plenꝰ odio vel odio habitꝰ: ⁊ qnꝙ̄ ſic diciṫ odio habēs: ⁊ in eodē ſenſu diciṫ odioſicꝰ ca cū. Odi diſti odit neutrū eſt cū ſuis ꝯpoſitꝭ ſiqua habet: ⁊ eſt tertie cōiugatōis. Odio dis actiuū ē cū ſuis cōpoſitis. Itē odio diſti ꝓdu. pmā: ſȝ odio dis coꝛripit pmā: ⁊ eſt quarte cōiugatōis. vñ Hoꝛatius in epi. Prodigꝰ ⁊ ſtultꝰ donat q̄ ſpnit ⁊ odit. Itē Ouidiꝰ

de arte: Odimus accipitrē quia ſemper viuit in armis. vñ qdā: Actiuū fit odit neutrū, ꝓducit̄ odit. Et ſcias ꝙ odis olim faciebat futuꝝ indicatiui in bo. vñ in ꝓuer. cap. i. Et imprudētes odibūt ſciam. ſed mō facit in am vt odiam. vide in eo is.

O diolū li: diminu. ꝑuū odiū.

O dioſicꝰ ca cū. i. odioſus. vñ odioſice aduerbiū. i. odioſe. vide in odio dis.

O dioſus ſa ſum in odio dis eſt.

O diū dij: in odio dis eſt.

O dolla le: quidam locus eſt.

O dor: ab aere dicit̄ hic odor vel odos: quia tractu aeris ſentit̄. ⁊ dicit̄ odor ꝓpe de bono. vñ odorus ra rum. i. odore plenus. ſ. qđ ex ſe mittit odorē: vt flos thus pomū. vñ odore aduerbiū. Odor cōponit̄ vt odorifer ra rum: qđ odorem fert: ⁊ odoriſequꝰ qua quū penl̄. cor. qui odorē ſequit̄ vt canis. Et lꝫ hec nomina. ſ. odorum odorifeꝝ odoratū ⁊ odoriſequꝰ ita diſtinguāt̄ vt odorum dicat̄ qđ ex ſe emittit vt flos. Idem ⁊ odoriferuꝫ odoratū qđ ore receptū eſt: vel qđ odorē ꝑficit: vl̄ odorem aliunde accepit. ⁊ odoriſequū qđ odorē ſequit̄: vt canis. Cōfundūt̄ tamē hec vocabula apud auctores ⁊ ꝓ ſeinuicē poſita inueniunt̄. Et ſcias ꝙ quedaꝫ noīa faciūt noīatiuū in or vel in os: vt patet in his verſibꝰ: His duo ſunt or ⁊ os caſus retinētia rectos. Arbor odorꝗ labor: his ſociat̄ honor.

O dorabilis: ab odoro ras dr̄ hic ⁊ hec odorabil' ⁊ hoc le: qđ aptū eſt ad odorādū. vñ odorabil'r aduerbiū.

O doratus in odoro ras vide.

O dorculꝰ li: dimi. paruꝰ odor.

O doria: ab odorus ra rum dicit̄ hec odoria rie: dea que odoribꝰ putabat̄ ꝑeſſe: ⁊ ꝓ ipo odore inuenit̄. Plautꝰ in amphitrione: Odoria afficit plures filios.

O dorifer ra rum penl̄. cor. in odor eſt.

O doriſequꝰ qua quū: in odor vide.

O doro: ab odor dr̄ odoro ras: ⁊ odoror raris i deponēti ge. vñ in Geñ. Odoratꝰ eſt dñs odorē ſuauitatis. ⁊ ponūt̄ in eodē ſenſu. ſ. odorē ꝑcipe vel odorē accipe vel olfacere. vñ odoratꝰ tus tui. i. actꝰ vel paſſio odorādi. ⁊ dr̄ odoratꝰ quaſi odoris aeris tactꝰ vel tractꝰ: ⁊ ē ety. ⁊ inde odorabilis le: ⁊ odorabil'r aduer. ⁊ hec odorātia tie. Odoro ras actiuū eſt cū omnibꝰ ſuis cōpoſitis ſiq̄ habet: ⁊ ꝓdu. do: ſed odoror eſt depo. cū ſuis cōpoſit̄.

O ante E

O enoferū. oenos qđ eſt vinū cōponit̄ cum foros qđ eſt ferre: ⁊ dicit̄ hoc oenoferū ri: vas vinariū aptū ad ferēdū vinum ſm hug.

O enos grece: latine dicit̄ vinū.

O eſtrū tri gene. neutri: qđdam genꝰ muſcarū. ſ. aſilus vel tabanus. ⁊ dicit̄ grece a ſono quē facit: ⁊ ita oeſtrū nomē eſt grecū ⁊ ficticiū. oeſtrū qñꝗ ponit̄ ꝓ ſapientia vel ſpū poetico: quia ſicut oeſtrū aīalia mouet ⁊ pūgit ita ⁊ ſpūs poetā. Statiꝰ thebaidos: Tempꝰ erit cū laurigero tua fortior oeſtro facta canam.

O ante F

Offella le: dimi. de offa. eſt enī offella ꝑua offa: ⁊ ſubtrahit̄ ab offella vnū f qñꝗ i metro vt poſſit ṗma breuiari ſicut dicit hug. Et ſic videt̄ velle hug. ꝙ offella deberet ſcribi ꝑ geminū ff: lꝫ vnū aliqñ ſubtrahat̄ cā metri. Sed magiſter ⁊ bene dicit ſimpl'r ꝙ offella cor. ṗmā. Itē Pap. dicit: Offa geminat ff: facit tñ diminutiuuꝫ nō geminata f: ofella: qa in diminutōe multa mutāt̄. vñ quidā: Hec eſt excepta quā guſto libēter ofella.

O ffa. fans ꝯponit̄ cū ob: ⁊ dicit̄ hec offa fe: fruſtū panis humectati: quaſi obfans. i. cōtra fantē qꝛ noceat fanti quia os impleat: Danielis. xiiij. Offa picis. vñ verſus: Offa nocet fanti: ſed ꝓdeſt eſuriēti. vñ hic offarius rij. i. coquꝰ: ⁊ offatim. i. ꝑticulatim: ⁊ offatꝰ ta tū. i. ꝑticulatꝰ vel cōminutꝰ. Et vt dicūt differētia eſt inter offaꝫ ⁊ vipam. vipa enī ꝓprie fit in vino. vñ dicit̄ vipa quaſi panis in vino: offa in alijs liquoribus.

O ffarius rij in offa eſt.

O ffatim aduerbiū in offa eſt.

O ffatus ta tum: in offa eſt.

O ffendix: ab offendo dis dr̄ hic offendix cis. i. nodꝰ: ⁊ ꝓprie qui reſtrigit̄ ⁊ remittit̄ vel quo liber ligat̄.

O ffendo dis: o in i. offendi: ⁊ do in ſum offenſum. et eſt offendere aliquē facere iraſci vel inuenire. Quꝫ enī ad lapidē offendimꝰ illum inuenimꝰ. ⁊ inde hec offenſio onis: ⁊ hec offenſa ſe. i. cl'pa forefactū: ⁊ hoc offendiculū li illud idem. ſ. culpa vel id ad qđ pedē offendimus: vel obex: vel impedimentū.

O ffenſa ſe: in offendo dis eſt.

O ffenſaculū in offenſo ſas vide.

O ffenſio: ab offendo dis vel ab offenſus ſa ſum offenſi addita o fit hec offenſio onis. i. culpa forefactū vel offenſa. ⁊ eſt feminini generis.

O ffenſiuncula le: dimini. parua offenſio.

O ffenſo: ab offendo dis di ſum ſu: u in o fit offenſo ſas: verbū frequē. vñ hoc offenſaculū li. i. ſcādalū vel ira vel impedimentū. Itē ab offendo dis dr̄ offenſus ſa ſum. Et cōponit̄ vt inoffenſus ſa ſum. i. nō offenſus.

O ffenſus in offenſo ſas vide.

O fferēda: ab offero dr̄ hec offerēda de. i. antiphona que canit̄ qum oblatio debet celebrari. Item offerendꝰ da dum. i. dignꝰ offerri.

O ffero fers obtuli latū. vñ hec oblatio onis: ex ob ⁊ fero vide in fero.

O fferret̄ dicendū eſt: nō offerreret̄: vt in ferretur dixi.

O ffertoriū rij. i. oblatio quaſi ꝑfertū: quia ṗmo loco fit oblatio ⁊ poſtea ſacrificiū. ⁊ offertoriū dicit̄ locus vbi reponunt̄ vel vbi fiunt oblatiōes. Et cōponitur ex ob ⁊ fertū ti: qđ eſt oblatio quedam. vel pōt deriuari ab offero offers.

O fficina ſm Pap. officine dicunt̄ loca vbi fiunt officia. ⁊ ꝓducit fi.

O fficio ficis. ex ob ⁊ facio cōponitur. i. noceo. vide etiaꝫ in facio facis.

O fficium: ab officio ficis. i. noceo dicitur hoc officiū cij. i. miniſteriū vel beneficiū per cōtrariū: quia minime nocet. vel officiū quaſi efficiū ab efficiendo. vñ officioſus ſa ſum. i. ſedulus vel officio intētus: ⁊ cōparatur. vnde hec officioſitas tatis.

O ffirmo mas: in firmus eſt.

O ffula le: diminutiuū parua offa.

O ffundo dis: in fundo dis vide.

O fimacus ci ſcribit̄ per f in ſecūda lr̄a in Pap. ⁊ corripit penultimā. Et eſt ofimacꝰ qđdā animal qđ pugnat cōtra ſerpentē: de quo habet̄ Leuit̄. xi. ⁊ cōponitur ab ofis qđ eſt ſerpēs: ⁊ machos vl̄ machia qđ ē pugna.

O fiofagite pars ethiopū dicta ꝙ ſerpētes comedat. ofis enim grece coluber fage vl̄ fagin comedere ſm Pap. ⁊ ꝓducit gi.

O fis vel ofi greci: latine dicitur ſerpens: ⁊ ſcribit̄ i Pap. per f ⁊ etiā per ph. Ph enim ſcribit̄ in grecis dictionibus: ſed in latinis f.

Ofites. Ofis grece: latine dicitur ſerpēs. vnde hic ofites tis: quidam paruꝰ ſerpēs multas ⁊ paruas habēs maculas: ⁊ vt dicūt ſtellio eſt. vnde Lucanꝰ: Quā paruis pictus maculis thabanus ofites. vnde ⁊ quidaʒ lapis ſerpentū maculis ſimilis dictus᷑ eſt ofites. Jtem ab ofi quidam heretici dicti ſunt ofite: quaſi ſerpētini: quia colunt ſerpentē dicentes ipm in paradiſum induxiſſe veritatis cognitōem.

Ofiulcus: ab ofi qđ eſt ſerpens dicit᷑ ħ ofiulcus ci. i. ſerpentinus: ſic dictꝰ fuit Eſculapius qui in ſpecie ſerpentis colebat᷑ apud romanos: ⁊ cinctꝰ ſerpente trāſlatus fuit in celū. vnde dicit᷑ ofiulcus quaſi ſerpētis cuſtos: vel ofiulcus dicit᷑ quaſi ſerpens loquēs. Legit᷑ enim in fabulis poetarū ꝙ quidam ſerpēs locutꝰ eſt cum Ope vxore Saturni: ⁊ eam docuit vſum ſeminādi. Et per hūc volūt q̇dam intelligere ſerpentē qui Euā decepit q̄ poſtq̄ȝ peccauit ſine agricultura viuere nō potuit.

Ofir grece: latine dicit᷑ aurum.

Ofny interpretat᷑ diſcalciatus. Fuit eniȝ filius Hely electus ī miniſteriū ſacerdotij: cuiꝰ amiſſionē ſuo expͣſſit vocabulo. Jſte enī diſcalciatus interpretat᷑: vt eiꝰ nomine veteris teſtamenti ſacerdotiū iudaico populo ſi nificaretur ablatum.

O ante G

Ogdo dicunt greci octo. vnde hec ogdoas ogdoadis. i. octo vel octenarius: ⁊ apud nos hi ⁊ he ⁊ hec octo indeclinabile: et poſitis ꝑ gd.

Ogdoas adis penul. correpta in ogdo vide.

Ogganio in ganio nis exponitur.

O ante L

Olax: ab oleo les dicit᷑ olax cis generis omnis. i. olitꝰ vel qui aſſidue olet: ⁊ cōparat᷑ olacior ſimus. vnde olaciter cius ſime aduerbiū: ⁊ hec olacitas tatis.

Olda interpretat᷑ diſtinctio ſiue diuerticulū.

Olea lee dicit᷑ fructꝰ oliue: vel ipſa arbor oliue. vel ſcdm Jſidorū: Olea ipa arbor eſt: fructus oliua: ſuccꝰ oleuȝ. vide in oliua.

Oleaginus: ab olea dicit᷑ oleginꝰ na nū. i. de olea exiſtēs vel ad oleam pertinēs. ⁊ corripit gi.

Oleariū arij: ab olea dicit᷑ ħ oleariū arij: vas vbi oleum reponitur: ⁊ oleariꝰ ria rium.

Oleaſter ſtri maſcu. gene. i. ſilueſtris oliua vel olea. ⁊ vt dicit Jſidorꝰ: Oleaſter dicit᷑ quia ſit folijs oliue ſimil᷑: ſed latioribus: arbor inculta ⁊ ſilueſtris amara atq̄ȝ infructuoſa: cui inſertꝰ oliue ramꝰ vim mutat radicis: et vertit in ꝓꝑam qualitatē. Et ſcias ꝙ nomina arboruȝ ſunt femi. generis: quia naturā matris in ſuis fructibꝰ imitant᷑: ſed oleaſter fuit maſculini generis: q̇a nō cōcipit qum ſit ꝓꝑum ſue gentis cōcipe. i. oliuarū. ⁊ dicitur oleaſter ab olea.

Olefacio. i. olere facio. ⁊ cōponit᷑ a facio ⁊ oleo les.

Olefio fis. i. fetere vel incipere fetere. ⁊ cōponit᷑ ab oleo les ⁊ fio fis.

Oleo les lui vel leui litū vel letū lere. i. fetere. Oleo cōponitur cū ad ⁊ dicit᷑ adoleo les leui vel lui letū vel lituȝ: ꝓ quo vtimur adultū. i. cremare vel cōburrere vel incendere. vel dicit᷑ adolere. i. creſcere. Jtem cōponit᷑ cuȝ ab ⁊ dicit᷑ aboleo les leui vel lui letū vel litum. i. delere. Jtem cū ex ⁊ dicit᷑ exoleo les leui vel lui letū vel litum. i. excreſcere. vnde exoletꝰ ta tum. Jtem cum in et dicit᷑ inoleo les leui vel lui letū vel litum: ⁊ eſt iolere creſcere. vnde inolitꝰ ta tum. Jtem cuȝ per ⁊ dr̄ ꝑoleo les leui vel lui letū vel litū. i. valde olere. Jteȝ cum ab ⁊ interpoſita s dicit᷑ abſoleo les. inde abſoletꝰ ta tum. Jtem cōponit᷑ cuȝ re ⁊ interpoſita d dicit᷑ redoleo les. Jtē cum ſub ⁊ dicit᷑ ſuboleo les leui vel lui letū vel litum. i. ſuccreſcere. vnde hec ſoboles. Oleo facit p̄teritū in leui vel in lui: ⁊ ſupinū in letū vel in litū: ſimiliter ⁊ omnia cōpoſita ab eo: q̄ȝuis quedā frequētius faciāt in leui q̄ȝ in lui. Jtē oleo neutrū eſt cū omnibꝰ ſuis cōpoſitis: p̄ter adoleo ꝓ cremare: ⁊ aboleo les: que ſunt actiua ſm hug. De ħ etiā ſentit magiſter ⁊ bene dicēs Oleo les facit oleui: ⁊ ſm ħ facit oletū. ⁊ olui: ⁊ ſm ħ facit olitū. ⁊ vtrūq̄ȝ p̄teritū ⁊ ſupinū retinet cū ſuis cōpoſitis. Cum vno tm̄ ſyncopat᷑: vt adultuȝ ꝓ adolitū. vnde adultꝰ participiū paſſiui ꝓ adolitus ꝑlatū reperitur. Quidā tamē dicūt ꝙ adoleo quando ſignificat creſcere facit adoleui adultū. Priſcianꝰ aūt in. ix. libro ꝓbat ꝙ in vtraq̄ȝ ſignificatōe habet vtrūq̄ȝ ſupinum .ſ. adultū vel adolitū: ⁊ ħ teneas. Et ſcias ꝙ redolere dicit᷑ tm̄ de bono odore: olere vͦ de malo ſm hugu. Sed Papias magis ampliat eius ſignificatōem. dicit enim: Olent res valde male vel bone: redolēt tm̄ bone ⁊ corripit o. vnde quidam: Nō redolet ſed olet piſcis biduanus ⁊ hoſpes. Jnuenit᷑ etiā olo lis tertie cōiugatiōis ſm antiquos.

Oleomella. oleo cōponit᷑ cū mel: ⁊ dr̄ hec oleomella le: quedā arbor ſic dicta: ꝙ ex eius trūco oleū defluat in craſſitudine mellis ſapore ſuaui.

Olerinus na num penultima ꝓducta. i. olus vl̄ de olere exiſtēs. ⁊ dicit᷑ ab olus.

Olero ras: ab oleo les dicit᷑ olero ras. i. plātare olera vel oleribus vti. Et cōponit᷑ vt deolero ras: exolero ras. i. valde deolerare vel olera auferre. Et eſt neutrū cū omnibus ſuis cōpoſitis: ⁊ corri. le.

Oletū: ab oleo les dicit᷑ ħ oletū ti. fetor vel locus vbi frequēter mingit᷑ qui grauiter fetet: ⁊ ponitur ꝓ qualibȝ re fetida. Jnuenit᷑ etiā oletꝰ ta tum. i. fetidus. Et cōponitur vt exoletus ta tum.

Oleū vel oliuū ſm hug. ꝓ eodē accipit᷑. i. ꝓ liquore oliue. ⁊ vt dicūt: oleum ſiquis inter aquas merſus ex ore emiſerit: clariora facit ea que ꝓfundi tegunt᷑ occulto. nam eiꝰ natura habet vt ciphos cōdiat: lumini fomētum p̄beat: ⁊ laſſum lōgo itinere corpꝰ dū eo vnctum fuerit: p̄ſtine ſanitati reſtituat.

Olfacio cl. olefacio ſyncopat᷑: ⁊ dr̄ olfacio cis. i. olefacio vel olfacio. i. odoro.

Olfactoriolum li: diminutiuū in olfactoriū eſt.

Olfactoriū: ab olfacio dicitur ħ olfactoriū rij. vnde hoc olfactoriolū li: dimi. vas vnguētariū muliebre in quo odoramenta geſtant᷑.

Olfactus: ab olfacio cis dicit᷑ olfactꝰ ta tū. i. odoratꝰ ta tū ⁊ hinc olfatꝰ tus tui ꝓ odoratu.

Olidus: ab oleo les dicit᷑ olidꝰ da dum. i. fetidus: ⁊ cōparatur olidꝰ dior ſimus. vnde olide dius ſime aduerbiū ⁊ hec oliditas tatis.

Olibanus. i. album incēſum: penul. corre.

Olim aliq̄n p̄teritū ſiḡt. i. quōdam vel antea. aliq̄n olim ⁊ de p̄terito ⁊ de futuro dicit᷑: ſicut aliq̄n q̄n vnq̄ȝ ſm Papiam. ⁊ ꝓducit o.

Olimpias adis: ab olimpꝰ dicit᷑ olimpias adis: ⁊ hec olipica ce in eodē ſenſu: feſtū vel ſolēnis ludus qđ vel q̄ fiebat ad honorē Jouis ſemel per quīquēniū ne ſi vlterius ꝓtenderet᷑ ī negligentiā ⁊ obliuionē corrueret: vel ſi circa quinquēniū celebraretur: expēſe nimietas eos grauaret. Jn ipa celebratōe lex talis erat ꝙ q̇cūq̄ȝ

victor exiſteret ibi in aliquo ludo: haberet qȝcūq; mu nus vellet requirere. vnde inueniť in rhetorica: Ut q̃cunq; tyrannū interficeret olimpicorū: p̄miū accipet. Et hinc olimpic⁹ ca cum: ⁊ olimpiacus ca cum: penultima correpta.

Olimpicus in olimp⁹ eſt: ⁊ corri. pi.

Olimpi⁹ pia pium: in olimpus eſt.

Olimpus. olon qȝ eſt totū cōponiť cū lampas qȝ ē lux vel ignis: ⁊ dicit hic olimp⁹ pi quidā mōs quaſi ololā pus. i. tot⁹ lucēs: quia eſt quaſi celū altitudīe ſua. vnde ⁊ ſepe ponitur ꝑ celo. vnde olimpi⁹ pia piū: ⁊ olimpicus ca cum: ⁊ h̄ olimpū. i. mons vel oppidū. vnde hec olimpica pice. Et ſm quēdā poetā olimp⁹ excedit nubes. vide in mons.

Oliopomenon. vide in q̃rta p̄te de colorib⁹ rhetoricis.

Olitor. ab olus dicit olitor toris. i. hortolanus. ſ. olerum cuſtos. Olitor etiā dicitur fumarius qui portat fumū: ⁊ corripit li.

Oliua ue dicit ab oſeon qȝ greci dicunt oliuā. inde hec olea lee: ⁊ ab iſtis hoc oliuū vel oleum. Oliua arbor: olea fructus: oleum vel oliuū liquor. Bacca fructus: ſed hec ꝓpetas corrūpitur ſepe. Quidā dicunt olea vel oliua arbor. Ab oliua dicit hoc oliuetū ueti: ⁊ hoc oliuariū uarij: locus vbi oliue creſcūt: ⁊ hic ⁊ hec oliuaris ⁊ hoc re: ad oliuam ꝑtinens. ⁊ ꝓducit li oliua.

Oliuaris in oliua eſt expoſitū.

Oliuetū in mōs eſt expoſitum.

Oliuifer ra rum penultima correpta. i. ferens oliuas: ex oliue ⁊ fero fers cōponitur.

Oliuum ui: in oleum eſt.

Olla: ab oleo les dicit hec olla le: quia diu ſeruet immiſſum odorē. vel olla dicit a bullio lis: quaſi bolla: quia bulliet in ipa aqua igne ſuppoſito. vnde hic ollari⁹ rij: qui facit ollas. Et cōponitur vt ollifer fera ferum: qui fert ollas vel apportat.

Ollifer fera ferū: in olla vide.

Ollula le: diminutiuū parua olla.

Olocarpanium. Olon cōponiť cum carpos qȝ eſt fructus: ⁊ dicitur hoc olocarpaniū panij. i. totus fructus ⁊ corripit pa.

Olocauſtomata matis generis neutri idem qȝ olocauſtum. ⁊ ꝓducit penultimā noīatiui: ſed cor. penul. gti.

Olocauſtū. olon qȝ eſt totū cōponiť cum cauſtos qȝ eſt incenſum: ⁊ dicit h̄ olocauſtū cauſti. i. ſacrificiū qȝ olim fiebat de animalib⁹ brutis: quaſi totū: quia totū incendebatur ⁊ cōburebať: ⁊ nō comedebatur.

Olofernes componiť ab olon qȝ eſt totum ⁊ fero fers ⁊ necis: q̃ſi ferēs oīb⁹ necē. vnde bn̄ ſignat diabolum.

Olographū: ab olo qȝ eſt totū ⁊ graphia ſcriptura cōponitur: inde hoc olographū graphi. i. teſtamētū manu auctoris totum ſcriptū. ⁊ corripit gra.

Olon grece: latine dicitur totum.

Olor grece: latine dicitur totū. vnde hic olor loris: quedam auis. ſ. cignus: quia totus plumis ſit albus. vnde Ouidi⁹ in epi. Ad vada Menādri cōcinit albus olor. inde olerinus na num. Item inuenitur hic olor loris. i. fetor: ⁊ tūc deriuatur ab oleo les.

Olosericus. Olon. i. totum cōponiť cum ſericū: ⁊ dicitur oloſericus ca cum. i. totus ex ſerico. vnde oloſerica ce: quedam veſtis tota ex ſerico facta. ⁊ corripit ri.

Olus: ab alo alis dicitur h̄ olus leris: quedā herba hortulana. Et dicitur oluſ ab alendo: quia p̄mū homines alebanť de olere anteq̃ fruges vel carnes ederēt. Ol⁹ etiā dicitur cibus inde factus ⁊ ſummitas herbaꝝ.

Oluſculum culi diminutiuū paruū olus: ⁊ formatur ab olus addita culum.

O ante M

Omaſus: ab omen dicit hic omaſus ſi. i. tripa vel vētriculus qui cōtinet alia viſcera: quia in ipo rerū euent⁹ inſpiciebant: ⁊ ꝓducit ma. Horati⁹ in epi. Patinas cenabant omaſi. Item alius: Noſcitur ꝑ naſuȝ mulier que vendit omaſum.

Omelia. A laos vel leos quod eſt popul⁹ ⁊ omos quod eſt os componiť hec omelia lie: quaſi os populi. i. ſermo popularis vel ad populū. Uel omelia cōponitur ab omos quod eſt popul⁹ ⁊ logos quod eſt ſermo: vel ex oda quod eſt laus vel cantus: ⁊ leos quod eſt ppl's ⁊ melos quod eſt dulcis ſonus. vnde omelia quaſi ſermo popularis: vel cantus popularis: vel dulcis cantus. i. tractus.

Omen minis. i. auguriū vel auſpiciū. ⁊ dicit ab ore quaſi orimen: quia fit ore auguriū. vnde ominoſus ſa ſum: plenus augurio vel fortunatus. Quītilian⁹ de cauſis: Senex omninoſus morte filij mei viuo. vn̄ ominoſe aduerbiū. i. fortunate. iij. reg. capi. xx. Qȝ acceperūt viri ꝑ omine. ⁊ corripit mi omen minis.

Omentū: ab omen dicit hoc omentū ti: mapa vētris ſcȝ membrana que cōtinet maiorē p̄tē inteſtinoꝝ. vel dr̄ ſica greco. ⁊ q̃nq; dicūť omēta inteſtina.

Ominor: ab omen dicitur ominor naris natus ſum. i. auguror: ⁊ corripit mi.

Ominoſus ſa ſum: in omen vide.

Omitto ⁊ ommitto ꝑ geminū m dicitur: ⁊ tūc mutatur b in m: ⁊ ſubtrahiť aliq̃n vnū m. vnde dicit ꝑſcian⁹ in. ij. lib. maio. Omitto ꝑ ommitto dicimus. Horatiuſ in. ij. ſermonū: Aut ſpem deponas: aut artē illuſus omittas. ſubtrahiť vnū m vt p̄mam corripiat. Idem in epi. Quem ſua culpa premit deceptus omitte tm̄.

Omnebonū ꝓpum nomē maſculini generis eſt: q̄a qualitas vocis eſſentiā rei nō mutat. Et inde lȝ omnebonū cōponať ex duob⁹ rectis: non declinať tm̄ ex vtraq; p̄te ſed tm̄ in fine: vt h̄ omnebonū hui⁹ omneboni. Et videtur h̄ eſſe de ratiōe: quia illa cōpō nō eſt vera ſed tm̄ imaginaria. Nō eni traxit aliquā ſignificatōnem ab eo qȝ eſt omne: ſicut dixi in tertia parte in capitulo de figura cōpoſita nominis.

Omnimorbia: ab omni ⁊ morb⁹ ↄpōiť hec oīmorbia bie: quedā herba ſic dicta: quia multis morbis ſubueniat.

Omnino: ab omnis dicit omnino aduerbiū intentiuū. i. penituſ: ⁊ ꝓducit penul. ſm cōmunē vſum.

Omnipotēs: ab omni ⁊ potēs cōponiť hic oīpotēs tis: qui pōt omnia. ſ. deus. Uere eni de⁹ oīpotēs eſt: quia pōt quicquid vult fieri: vel quia pōt quicquid poſſe eſt potētie. Ex quo patet ꝙ de⁹ nō pōt peccare mētiri vinci vel mori. quia p̄dicta ⁊ cōſimilia poſſe nō eſt potētie ſed defect⁹ ⁊ impotētie. Itē oīpotēs pōt declinari adiectiue: vt hic ⁊ hec ⁊ hoc omnipotens. vnde hec omnipotētia tentie.

Omnis: ab on qȝ eſt totū dicit hic ⁊ hec omnis ⁊ h̄ ne ſm quoſdam: ſed magis videť eſſe p̄mitiuū. Et ꝑtinet omne ad multitudinē: totū ad magnitudinē. Omne ſingularia cōtenta ſub nomine cōprehēdit cui adiungitur diſtribuendo: ſed totū p̄tes ſingulares cōtentas ſub nomine cui adiungiť cōprehēdit: vt totus hō. i. totaliter acceptus. ſ. cū omnib⁹ ſuis p̄tibus. ſ. hō ⁊ quelibet ps hominis. Item vt dicūt quidā: omnis in ſingulari numero ad min⁹ requirit tria ſuppoſita: ī plurali

numero ſex. Alij vo dicũt ꝙ ſufficit ꝙ ois diſtribuat ꝑ eo qđ inuenit. vnde ſi inuenit duo ea diſtribuit tm̃ nec tunc plura requirit. vnde Ariſtoteles in elencis: Omne qđ quis nouit diſcẽs vel inueniens nouit. hic omne ꝓ duob⁹ tm̃ diſtribuit: ſimiliter cõuenienter dicit: Da mihi omnem denariũ quem habes in marſupio: eſto ꝙ nõ habeas niſi vnũ denarium in burſa. et iſta opinio magis mihi placet. Itẽ ſcias ꝙ ois facit accuſatiuũ pluralẽ in es vel in is: vt oẽs vel ois. Itẽ nota ꝙ m eſt de ſecunda ſyllaba in omnis.

Omnitenẽs: ab omni ⁊ tenens cõponit hic ⁊ hec ⁊ hoc omnitenẽs tis. i. de⁹ qui tenet omnia. Et poteſt declinari per tria genera: hic ⁊ hec ⁊ hoc omnitenens tis: ⁊ hec omnitenentia tie.

Omoenſis. vide in quarta parte in ca. de tropis.

Omoeptoton ẽ quoddã ſcema de quo dictũ ẽ in quarta ꝑte in ca. de ſcemate.

Omoeteleuton. vide in quarta ꝑte in ca. de ſcemate.

Omofagia: Omos qđ eſt vnũ cõponit cũ fagin qđ eſt comedere: ⁊ dr̃ h omofagia gie: vna vel ſilis comeſtio

Omogeneos nea neũ. i. vni⁹ nature. vide i etherogeneos

Omonymus: Omos qđ eſt vnũ cõponitur cũ noma qđ eſt nomẽ. ⁊ dicit omonym⁹ ma mũ. i. equiuocus: ſm dialeticos. ſ. vnũ nomen ꝑncipaliter ex diuerſis impoſitionib⁹ plura ſignificans. vnde hec omonyma me. i. equocatio ſm Hug. vel vt vult Priſcian⁹: Omonimũ eſt vnũ nomẽ plura ſignificãs: ⁊ h in ꝓprijs ⁊ appellatiuis. In ꝓprijs vt pirrhus filius achillis: ⁊ pirrhus rex epirrhotarũ. In appellatiuis vt nepos fili⁹ filij: ⁊ nepos luxurioſus. Itẽ acies ferri oculoꝝ ⁊ militũ.

Omopaſia exponitur in quarta ꝑte in ca. de coloribus rhetoricis.

Omophoſis exponit in quarta parte in ca. de colorib⁹ rhetoricis.

Omos grece latine dr̃ vnũ. Itẽ omos ꝑpl's vel os oris.

Omouſion: Omos qđ eſt vnũ cõponit cũ vſia: quod ẽ eſſentia vel ſubſtantia: ⁊ dicit omauſio vel omouſios i. vnius eiuſdem ſubſtãtie vel aſſimilatio. vnde Jeſus chriſtus dñs nr̃ dictus eſt omouſios. i. vnius eſſentie vel ſubſtãtie cũ patre. vñ ipſe dicit in Johãne: Ego et paf vnũ ſumus. Itẽ ſm Papi. omouſion. i. ſilis ſubſtantie: q2 qualis de⁹ talis imago eius.

Omoſenſis exponit in quarta ꝑte in ca. de tropis.

O ante N

On dicit totũ vel omne. vnde cõponit hyperion. ⁊ hinc etiã de⁹ dictus eſt on: q2 ſuper oia ⁊ in omnibus eſt. Itẽ on vel onos grece latine dicit aſinus.

Onager: ab on⁹ vel on grece qđ eſt aſinus latine: ⁊ ager vel agrios qđ eſt ferũ vel agreſte: cõponit hic onager gri: penul. coꝛ. i. ſilueſtris ⁊ fer⁹ aſinus.

Onero ras: in on⁹ neris vide.

Oneſim⁹ mi: penul. coꝛ. ꝓpriũ viri eſt.

Oneſiphoꝛ⁹: ꝓpriũ nomẽ viri: ⁊ coꝛ. penul.

Onias nie ꝓpriũ nomen viri: ⁊ acuit penul.

Onica herba aromatica ſm Pap. vel ſicut dicitur in hiſtorijs: Onica dicit oſtreola parua ſuaue redolẽs: magnitudine humani vnguis. vñ ⁊ onica: q2 onix grece vnguis latine dicit. oſtreola autẽ eſt quidam piſcis. Alexander autẽ neq3 ponit talẽ verſum: Ungula dat nobis qđ onica ſignat ⁊ onix.

Onicinus ni: maſcu. gene. penul coꝛ. gen⁹ eſt lapidis vel metalli ſm Pap. ⁊ eſt appoſitiua ꝯſtructio qñ dicit: Lapis onicin⁹: ⁊ ens onix. Pōt decliari etiã mobilit onicin⁹ cina cinũ: poſſeſſiuũ de onix: ⁊ tunc ꝓdu. penl.

Oniculus li penul. coꝛ. idẽ lapis qui ⁊ onix.

Onic⁹ in onix vide: ⁊ coꝛ. ni.

Onyx nycis quedã gẽma appellat: ſic dicta: q2 habeat in ſe ꝑmixtũ candoꝛẽ in ſilitudinem vnguis humani. Onycon eã greci vnguẽ dicunt. vñ hic onyc⁹ vel onycul⁹ ꝓ eodẽ lapide: ⁊ coꝛ. penul. genitiui onycis.

Onocentaur⁹: onos qđ eſt aſinus cõponit cum centaurus: ⁊ dicit hic onocentaurus ri: aſinus mixtus hois natura. i. agreſtis: dictus ſic q2 ſupioꝛ pars ſit ſilis homini: poſterioꝛ vo aſino: vt dicit Pap.

Onocrocalus vel onocrocalon dicit ab on⁹ qđ eſt aſinus quedã auis q2 faciẽ gerat aſini. Nã ſic dicit: ſculpta facies ⁊ obducta. vel onocrocalos greci latine lõgum roſtrũ dicit: ⁊ eſt auis ſimilis cigno vt dicũt ſm Hugu. ⁊ coꝛ. penul. vnde in auroꝛa dicitur: Par onocrocalus cigno ſonitũ dat in vndis.

Onoma. i. nomen vltima acuta. vide de h etiã in noma.

Onomatopeia. Onoma quod eſt nomen componitur cũ poio quod eſt fingo: ⁊ dicitur hec onomatopeia peie. i. confirmatio vel confictio nominis: vt in nomine fictitio. Onomatopeia tñ quandoq3 ita large ſumitur ꝙ etiã comprehendit vbi cõfirmationes. Et hinc onomatopeius a um ad onomatopeiã pertinens: vel ꝓlatũ vel fictum ꝑ onomatopeiã ſm Hug. Donatus autẽ in donato de tropis ita dicit: Onomatopeia eſt nomẽ fictũ a ſono vt tinnit⁹ eris: clangoꝛq3 tubaꝝ Beda vo ſic dicit: onomatopeia eſt nomen de ſono factũ: vt cimbalũ tinniẽs: clangoꝛ tubarũ. Et ſimiliter ꝓpꝛietas animaliũ: vt rugit⁹ leonis: balat⁹ ouis: ruditus aſinoꝝ: ſibulus ſerpentũ: latratus canũ: ceterorũq3 voces ꝯfuſe animantiũ: que in ſcripturis ſanctis ſepe repiunt: vt in Job quarto: Rugit⁹ leonis: ⁊ vox leene: ⁊ furẽs ⁊ frendẽs ſoꝛbet terrã. De h etiã dixi in quarta ꝑte in ca. de tropis.

Onos vel on grece latine dicit aſinus.

Onus neris neu. ge. i. ſarcina: pondus: ⁊ coꝛ. penul. genitiui. vnde hoc onuſculũ li: ⁊ onuſtus ſta ſtũ. i. ſarcinatus. ⁊ onuſto ſtas: ſarcinare: Et cõponit vt deonuſto ſtas. i. valde onuſtare: vel on⁹ auferre: ⁊ eſt actiuũ cũ ſuis cõpoſitis. Itẽ ab onus dicitur oneroſus ſa ſum. i. ponderoſus. Et a genitiuo oneroſi addita tas: fit hec onerontas tatis: ⁊ onero ras. i. grauare: onuſtare: ſarcinare. Et cõponitur deonero ras: exonero ras. i. valde onerare: vel onus auferre. Et eſt actiuũ cum omnib⁹ ſuis compoſitis. vnde in greciſmo dicit: Accuſat ſemper onero ſed pondero preter ſe. Accuſat intellige. i. actiuũ eſt: ⁊ accuſatiuũ caſum regit.

O ante P

Opacus: ab ops opis qđ eſt terra dicit opac⁹ ca cũ penul. producta. i. obſcur⁹: vel viriditate cõdenſus. ꝙ autẽ dicit opacus quaſi opertus celo: etymologia eſt. ⁊ compatur opac⁹ cioꝛ ſimus. Unde opace ci⁹ ſime aduerbiũ. ⁊ hec opacitas tatis. ⁊ opaco cas. i. obſcurare: cõdenſare: ⁊ eſt actiuũ cũ ſuis compoſitis.

Opalia ſunt opis dee feſta: que ⁊ fautia dr̃. q2 fauet frugib⁹. ⁊ faria etiã vocat: q2 tũc puer fari primũ ⁊ loqui incipit qñ eã attingit: ⁊ dicit ab opis dea.

Opella: ab opa dr̃ hec opella le dimi. parua opa: vel domũcula vbi opes vẽdũt: vel vbi officia agunt in foro.

Opera re: in op⁹ vide.

Operculũ in operio ris eſt

Operepreciũ. Opera re: componit cũ preciũ: ⁊ dicit hoc

operepꝛecium cij.i.vtilitas vel neceſſitas: ſm Hugu.
vel ſm Papiam: Operepꝛeciū eſt neceſſariū: vtile: vel
magne opere.

Opericulū li: in opio ris vide.

Operimen minis: generis neutri.i.tegimē ab operio ri/
ris dicit᷑: ⁊ ꝓducit ri.

Operio ris: operui optū operire.i.tegere. vnde opertus
operta tū: ⁊ hoc operimen minis: tegimē. vnde hꝰ ope/
rimentū ti: ⁊ hoc opertoꝛiū rij: ⁊ hoc opericulum li. vñ
numeri. xix. Uas ſine opericulo īmundū erit. vel ſine
operculo ſm aliā litterā: qꝛ dicit᷑ hoc operculū li: per
ſyncopā. Operio cōponit᷑ vt coopio: Qđ vlteriꝰ cōpo/
nit᷑ vt diſcooperio. Itē ex ob ⁊ pario cōponit᷑ operioꝛ
riris: optꝰ ſum: deponētale.i.expectare: ⁊ ꝓducit pri/
mā. Sed opioꝛ paſſiuū pꝛimā coꝛripit ſm Hugu. ⁊ vt
ꝓbat Priſcianꝰ opioꝛ deponētale cōponit᷑ ex ob et
pario. qđ patet per eiꝰ participiū opertꝰ: vt dixi in ope
rioꝛ ris. Et vt dicit magiſter ⁊ bñ: opioꝛ qñ eſt paſſiuū
coꝛripit o an p. vnde Ouidiꝰ: Stātibꝰ extat aquis ope
rit᷑ ab equoꝛe moto. Idē facit eiꝰ actiuū quod cōpo/
nit᷑ ex ob ⁊ pario ſubtracta b. Deponēs autē ꝓducit o
vñ Hoꝛatiꝰ: Nec tardū opioꝛ nec pꝛecedentibꝰ iuſto.
Idē ꝯtingit in ſuo participio vt operiēs. vñ Prudētiꝰ
Operiēs ꝓpꝛijs moriturā viribꝰ iram. Propter hꝰ di/
cūt multi ꝙ deponens geminat p: vt ſit ibi poſitio qđ
mihi nō videt᷑. Sed ꝓducit᷑ tñ ad differentiā paſſiui
vel potiꝰ neceſſitate metri: qꝛ ſine dubio naturaliter
bꝛeuiat᷑ tam in paſſiuo ꝗꝫ in deponēti. Cōſueuit autē
b mutari in p ſequēte p. vt opio: ſed in opio ⁊ operioꝛ
abijcit᷑. ſicut in aperio dixi.

Operoꝛ: ab opus vel opera dicitur operoꝛ aris.i.operan/
do facere: auxiliari: īuigilari. Et cōponit᷑: vt cooperoꝛ
cooperaris.i.coauxiliari: cū alio opari.

Operoſus ſa: ſū: dicitut ab opera: ⁊ ē operoſus laboꝛio/
ſus: intētus: ſtudioſus. vel dicit᷑ operoſus ab opere.i.
vtilis vel operibꝰ plenus.

Opes: ab ops opis quod ē terra deriuat᷑ hec opes opis
⁊ pluralit᷑ hee opes opū: ſꝫ noīatiuꝰ ſingularis deficit
ſm vſū. Et ē nomen diuerſicliniū.i. aliud ſignat in ſin
gulari: ⁊ aliud in plurali. Opis opi opem ope.i. auxi/
liū: tutela: ſtudium: niſus. ſed opes in plurali.i. diuitie
Inuenit᷑ tñ quandoqꝫ in ſingulari ꝓ diuitijs: ⁊ in plu
rali ꝓ auxilio. ⁊ hinc hec opes opis: quedā dea ꝗ pu/
tabat᷑ opibꝰ pꝛeeſſe: ⁊ coꝛripit o. vñ vſus: Querit pau/
per opem: querit auarus opes. Et ſcias ꝙ ops ꝓ terra
habet noīatiuū in vſu: ⁊ interpoſita i: facit gtūm opis
⁊ eſt ꝑmitiuū. Et dicit ops terra: eo ꝙ opem ferat fru/
gibꝰ que alio noīe dr̄ cibele. Et vt dixi in ops: antiqꝰ
dicebat᷑ hic ⁊ hec ⁊ hꝰ ops opis.i. diues: fecūdus: opu
lentus. Et inde pōt cōponi inops.i.pauper.

Opico ab ops opis: qđ eſt terra dicit᷑ opico cas.i.coꝛꝛo
dere ⁊ diminuere: quia omnia terra coꝛꝛodit ⁊ dimi/
nuit: vnde opicus ca: cū.i.coꝛꝛodens. vnde Iuuenalis
ait: Et diuina opici rodeant carmina mures. Et hinc
opici dicunt᷑ balbucientes ⁊ vba quodāmodo dimi/
nuentes. opicꝰ etiam dicit᷑ quicūqꝫ alterius lingue ge
nus coꝛrūpit.

Opifer ra rū.i.opē ferens: ab opis ⁊ fero fers componi/
tur: ⁊ coꝛripit penul.

Opifex cis penul.coꝛ.cōmunis generis.i. opē faciēs vel
ferēs: ab opis ⁊ facio cis vel fero fers componit᷑. Itē
opifex cis.i.artifex peritus.ſ.opꝰ faciens: ab opꝰ ⁊ fa/
cio cis cōponit᷑.

Opilio: ab oue dicitur hic opilio onis: quaſi ouilio.ſ. cu
ſtos vel paſtoꝛ ouiū. ⁊ eſt idē quod ouilio: ⁊ pꝛodu/
cit o. vñ Uirgiliꝰ in bucol. Uenit ⁊ opilio tardi vene/
re bubulci. Alexander vͦo ſic dicit: Dux ē opilio cui no
men ouile miniſtrat.

Opimatiſſimus: ab opimo mas deriuat᷑ opimatꝰ ta tum
⁊ compatur opimatus tioꝛ ſimus. Et ſic legunt quidā
Iudi.ij. Ciuitatē opimatiſſimā.i.opulentiſſimā. Qui/
dā tñ ibi dicūt: opinatiſſimā.i.famoſiſſimā.

Opimatꝰ ta tum: in opimatiſſimus eſt.

Opimo mas: in opimꝰ eſt.

Opimꝰ: ab ope dicitur opimus ma mū.i. opulentus vel
abundans: vnde opimo mas maui mare.i.fecundare
opulentare: ⁊ pꝛoducit penul. Hoꝛatiꝰ in epi. Inuidꝰ
alteriꝰ marceſcit rebꝰ opimis.

Opinatiſſimus ma mū: in opinatꝰ eſt.

Opinatus ta tū.i.opinione perceptꝰ vel manifeſtus. Et
compatur: opinatus tioꝛ ſimꝰ. vnde opinate tius ſime
aduerbiū. ⁊ dicit᷑ ab opinione nomen opinatꝰ. vnde
ſm aliam lr̄am Iudi.ij. Ciuitatē opinatiſſimā.i.famo
ſiſſimā vel manifeſtiſſimā.

Opinax: ab opinione dicit᷑ hic ⁊ hec ⁊ hoc opinax cis.i.
frequenter opinatꝰ vel manifeſtus: ſicut dicimꝰ lecto
rē opinacē eſſe.i.manifeſtū omnibꝰ.

Opinio: ab opinoꝛ naris dicit᷑ hec opinio onis: putamē
vel ſuſpicio: vel fama: ⁊ pꝛopꝛie dicitur dubia. Et eſt
opinio quedā extranea poſitio vt vult Ariſtoteles in
ſecundo topicoꝝ. Papias vͦo dicit: Opinio rumoꝛ: fa
ma nomen: aura popularis. Hic nota ꝙ ſicut dicit
Bernardus de conſideratione: intellectꝰ rationi in/
nittit᷑: fides auctoꝛitati: opinio ſola veri ſimilitudine
ſe tuet᷑. Habēt illa duo certam veritatē: ſed fides clau
ſam inuolutā: intelligentia nudā ⁊ manifeſtam. Ce/
terū opinio certi nihil habēs verū per veri ſimilia que
rit potiuſqꝫ appꝛehēdit: omnino in his cauenda ē con
fuſio ne aut incertū opinionis fides ſigat: aut qđ fir
mū fixumqꝫ fidei eſt: opinio reuocet ad queſtionem.
Et hoc ſciēdū ꝙ opinio ſi habet aſſertionē temeraria
eſt: fides ſi habet heſitationē infirma ē. Itē intellectꝰ
ſi ſignata fidei tēptet irrūpere reputat᷑ effractoꝛ ⁊ ſcru
tatoꝛ maieſtatis. Multi ſuā opinionē intellectū pu
tauerūt ⁊ errauerūt. Et quidem opinio poteſt putari
intellectꝰ. Intellectus vͦo putari opinio nō poteſt. vn
de hoc accidit pꝛofecto: qꝛ hec falli ⁊ fallere poteſt: il
le nō poteſt. Aut ſi potuit falli: intellectꝰ non fuit ſed
opinio. Uerus nēpe intellectus certā habet nonmō
tñ veritatē ſed etiā noticiā veritatis. Poſſumꝰ ſingu
la hec ita diffinire: Fides eſt voluntaria quedā ⁊ cer
ta pꝛelibatio necdū pꝛopalate veritatis. Intellectꝰ eſt
rei cuiuſcūqꝫ īuiſibilis certa ⁊ manifeſta noticia: Opi
nio eſt quaſi pꝛo vero habere aliquid qđ falſum eſſe
neſcias. Ergo vt dixi fides ambiguū non habet: aut ſi
habet: fides nō eſt ſed opinio: quo diſtat ab ītellectu
nēpe ꝙ ⁊ſi nō habet incertū nō magiſqꝫ intellectꝰ: ha
bet tñ inuolutū qđ non habet intellectus: deniqꝫ qđ
intellexiſti nō eſt de eo qđ vltra queras: aut ſi ē non
intellexiſti. Nil aūt maluimꝰ ſcire ꝗꝫ que fide iā ſcimꝰ
nil ſupererit ad beatitudinē: qū ꝗ iā certa ſunt nobis
erunt eque ⁊ nuda. vide in fides. Et ſcias ꝙ certitu
do eſt declinatio intellectus ad vnū.

Opinoꝛ naris natus ſum opinari.i.putare: exiſtimare:
vnde hic opinatoꝛ toꝛis: Et opinatoꝛius ria riū: Et hꝰ
⁊ hec opiabilis ⁊ hoc opinabile: Et hinc opinabiliter
aduerbiū: ⁊ hec opinabilitas tatis. Et cōponit᷑ hic ⁊
hec inopinabilis ⁊ hꝰ le. ⁊ hinc iopinabilit᷑ aduer. ⁊ hꝰ

inopinabilitas tatis. Itẽ ab opinoꝛ hic ⁊ hec ⁊ hͦ opinās nantis: ⁊ ꝓducit pi. vnde quidam: Abſit opinari prauos peccata lucrari. Et in auroꝛa. vnde ꝙ attineat ad ius herodis opinās.

Opinoſus: ab opinio dr̄ opinoſus ſa: ſū. i. opinione plenus: perceptꝰ vel percipiēs.

Opiparus ab opipo pas: deriuatur opiparus ra: rum. i. elegans vel abundans. vel cōponitur ab ope ⁊ paro as. Et inde opipare aduerbiū. i. elegāter vel abundanter: et coꝛripit pa.

Opipo ab ope dicit̄ opipo as: aui: are. i. nobilitare vel renouare: vel recomponere: aut poſt planctum in cōuiuio gaudere.

Opis huiꝰ opis: vide in opes.

Opiter huiꝰ opitris vel teris. i. iupiter: quaſi opis pater. i. auxilij vel illius dee. ſ. terre: vel opum pater: ⁊ tunc componit̄ ab opis ⁊ pater. vel opiter dicit̄ quaſi obit̄. i. puer qui natꝰ ē poſt obitū patris. Idē ⁊ poſthumꝰ vel dicitur opiter puer cui auo viuo pater ē moꝛtuus anteꝗ̄ ille puer naſceret̄. Et dicit̄ opiter q̄ſi obpater: qꝛ auus in loco eſt patris.

Opituloꝛ: Opis componit̄ cum tulo lis: quod dicebant antiqui. ⁊ dicit̄ opituloꝛ laris. i. auxiliari: opem ferre. vnde opitulanter. i. auxilianter aduerbiū: ⁊ opitulati idem: ⁊ hoc opitulamen minis: ⁊ hec opitulantia tie: ⁊ hic opitulatus tus: tui: ⁊ hec opitulatio onis. i. auxilium: ſuſtētatio. vnde Apoſtolus ad Choꝛinth: in prima epiſtola caplo. xij. Opitulationes gubernationes poſuit deꝰ in eccleſia. ⁊ coꝛri. penul. oiptuloꝛ: ſicut tulo vel tuli pꝛimā.

Opobalſamū: Balſamū cōponit̄ cum opos quod ē inciſio: vel cauerna: vel coꝛtex: ⁊ dicit̄ hͦ opobalſamum mi. i. inciſio vel cauerna: vel coꝛtex balſami: vel liquoꝛ manās de cōciſione coꝛticis balſami per cauernas.

Coꝛtex vͦo illius ligni percuſſus virgulis ferreis ꝑ cauernas eximij odoꝛis diſtillat guttas.

Opoꝛteo: Opis componit̄ cum poꝛto tas: ⁊ dicit̄ opoꝛteo tes: tui: tere. i. conuenire vel opoꝛtunū eſſe. ⁊ dicitur opoꝛtere quaſi opē poꝛtare: ſed modo nō ē in vſu niſi impſonale ab eo deriuatū. ſ. opoꝛtet. ⁊ inde opoꝛtunus na: nū. i. conueniens: vtilis: neceſſariꝰ. Et comparatur. vnde opoꝛtuue nius: ſime: aduerbium. ⁊ hec opoꝛtunitas tatis ſm̄ Hug. ⁊ ꝓducit pꝛimā opoꝛtunus: licꝫ opoꝛtet eā coꝛripiat. vnde in doctrina rudiū dicit̄: Opoꝛtuna ſibi ſemꝑ pꝛudētia gliſcit. Sed dicūt quidā ꝙ opoꝛtunꝰ geminat p: vt pꝛima ſit longa: ſed credo ꝙ pͥma naturalit̄ ſit longa: licꝫ in opoꝛtet pͥmitiuo pꝛima ſit bꝛeuis: ⁊ iſtiꝰ opinionis fuit magiſter bn̄ vnde dicit: Quidā dicunt de hoc noīe opoꝛtunꝰ ꝙ geminet p: vt ſit ibi poſitio. ſed hͦ mihi non placet: imo ē littera pͥma naturaliter longa qū in ſuo verbo opoꝛtet ſit naturaliter bꝛeuis.

Opos dicitur inciſio: vel cauerna: vel coꝛtex. Item opos. i. viſio.

Oppando dis: di: ex ob ⁊ pādo dis. vide in pādo dis.

Oppedo dis: in pedo dis vide.

Oppello lis opuli ſum oppellere. i. vndiqꝫ vel cōtrapellere: ex ob ⁊ pello lis cōponit̄.

Oppeto tis: in peto tis vide.

Oppidanus: ab oppidū dicit̄ oppidanꝰ na: num. i. caſtellanus: in oppido manēs: ⁊ ꝓdu. da.

Oppido aduer. i. valde: ⁊ dicit̄ ab oppidū.

Oppidulū li: dimi. paruū oppidum.

Oppidū: Opis componit̄ cum do das: ⁊ dicit̄ hoc oppidū di. Oppidū dicitur quelibet ciuitas pꝛeter romā: ⁊ oppidum dr̄ caſtrū ⁊ pꝛopꝛie magnū caſtrū. Et dr̄ oppidū q̄ſi dās opē vel opes: ab ope dāda: vel ab opibꝰ ibi reponēdis: qꝛ munitū ſit contra hoſtes. Uel dicit̄ oppidū ꝑ duo p: ab oppoſitiōe muroꝝ. ita vult Hu. et ſic videt̄ velle ꝙ oppidū ſcribi debeat ꝑ vnū p: ſi cōponat̄ ab opis vel opes. Si autem deſcēdat ab oppono nis: ſcribi debeat per duo p. Tn̄ ſcias ꝙ opis vel opes coꝛripit pꝛimā: ſed oppidū ꝓducit pͥmā. vn̄ Lucanꝰ in q̄rto: Eruerēt nulli vallarēt oppida muri. vn̄ videt̄ aliq̄bus ꝙ oppidū ſemper ſcribat̄ ꝑ geminū p.

Oppignero ras componit̄ ex ob ⁊ pignero ras. vide in pignero pigneras.

Oppilo os: cōponit̄ cū pilo las. quod eſt in pila tundere. ⁊ dicitur oppilo penultima pꝛoducta. i. os obturare: obſtruere: occludere: obtūdere: ⁊ ꝓpꝛie os: q̄ſi pilare os: vn̄ ꝓpheta. Ois iniq̄tas oppilabat os ſuū. Sed ponit̄ ſimpliciter ꝓ obturare ſm̄ Hug. Papias narrās opinionē aliquoꝝ dicit: ꝙ oppilo ⁊ oppono ſcribunt̄ ꝑ b: ſed poſtea dicit ꝙ ſcribi debeāt ꝑ p: vn̄ dic̄ Oppeto oppillat oppꝛobꝛium oppono ꝑ p: ⁊ poſtea ſubdit. hec tn̄ per b: meliꝰ habent ꝗ̄ ꝑ p: vn̄ per geminū p ſcribi debēt ſm̄ eū. ⁊ videt̄ ſm̄ eum ꝙ cōponat̄ ex ob ⁊ pilo: ⁊ mutat̄ ſm̄ regulas Pꝛiſciani b: in p.

Oppleo ex ob ⁊ pleo ples: qͦ nō eſt in vſu.. cōponit̄ oppleo ples: oppleui: oppletum. i. implere vel obturare Tren. Mulier lachꝛymis opplet os.

Oppono ex ob ⁊ pono nis componit̄ oppono nis: opꝑoſui: oppoſitum. i. interponere: obijcere: vnde oppoſitꝰ ta: tū: ⁊ a genitiuo oppoſiti addita o ſit oppoſitio oppoſitionis.

Oppꝛeſſū iri. Job. xxij. Et putabas te tenebꝛas nō viſurū ⁊ impetu aquarū inundantiū nō oppꝛeſſum iri. i. ꝙ nō oppꝛimereris: vel ꝙ nō oppꝛimendus eſſes impetu aquarū inundantiū. Et nota quando iſte infinitiuus iri ponit̄ in ſuppletione vbi imperſonalis req̄rit an̄ ſe ablatiuū cum pꝛepoſitiōe a: vel ab: vt veꝝ eſt a me amatum iri. i. veꝝ eſt ꝙ ego amabo. Sed ſi ponatur in ſuppletione verbi perſonalis req̄rit accuſatiuū ante ſe: vt verum eſt me amatum iri. i. verum ē ꝙ ego amaboꝛ.

Oppꝛobꝛiū: Pꝛobꝛiū componit̄ cum ob: ⁊ dicitur hoc oppꝛobꝛiū bꝛij ꝑ geminū p: qꝛ mutat̄ b in p: ſm̄ regulas Pꝛiſciani. ⁊ hoc etiā vult Pap̄. ⁊ dicit̄ oppꝛobꝛiū vituperiū: dedecꝰ: deriſio. vnde hͦ oppꝛobꝛiolū oli: dimi. ⁊ oppꝛobꝛioſus ſa: ſum: ⁊ compatur. vnde oppꝛobꝛioſe oppꝛobꝛioſiꝰ oppꝛobꝛioſiſſime aduerbiū: ⁊ hec oppꝛobꝛioſitas tatis.

Oppugno gnas. vide in pugno gnas.

Oppuli liſti: eſt pꝛeteritū de oppello lis.

Ops opis. vide in opes.

Optatiꝰ tia: tiū. vide in optatiuꝰ.

Optatiuus ab optatus ta: tū: dicit̄ optatius tia: tium. et interpoſita u conſonante frequentiꝰ dicit̄ optatiuus ua: uū. i. deſideratiuus. vnde hic optatiuus ui: quidā modus verbi: qꝛ deſignat optationē. Et ſcias ꝙ optatiuus modus habet omnia tempoꝛa ſed coniuncta ſicut infinitiuus. ſ. pꝛeſens ⁊ pꝛeteritū imperfectum cōiuncta: pꝛeteritū perfectum ⁊ pluſꝗ̄perfectū coniuncta: futuꝝ habet diuiſim.

Optato: ab optatꝰ dicit̄ optate aduer. ꝓ quo inuenitur optato. i. deſideranter vel eleganter aduer. Eſt etiam optato modi impatiui de opto tas.

Optimas: ab optimꝰ dr̄ hͦ ⁊ hͤ ⁊ hͦ optimas optimatis

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

omnis generis. Et ſūt optimates optimi ⁊ maiores ⁊
honorabiliores in populo. Et etiā milites electi dicū/
tur optimates: ⁊ ꝓducit ma. Et ab optimas dr̄ opti/
mati. i. optime honorabiliter: ⁊ acuit in fine optimas

Optio ab opto tas dicitur hec optatio onis: ⁊ ꝑ ſynco/
pam dicitur hec optio optionis. i. deſiderium vel ele/
ctio. Et optiones etiā dicti ſunt quidam milites: quia
ſunt electi.

Opto tas: taui: optare. i. deſiderare ⁊ eligere. vnde hec
optatio onis. i. deſiderium vel electio: ⁊ optat⁹ ta: tū:
participiū ⁊ nomē. ⁊ ſm ꝙ eſt nomē compat. Opto
cōponit: vt adopto tas: Coopto ptas. i. ſimul optare:
Exopto tas. i. valde opto: Peropto tas. i. ꝑfecte opta/
re. Opto tas ⁊ ei⁹ compoſita omnia ſunt actiua: ⁊ ſcri
bunt per pt.

Opulentus: Opis componit cū lentos quod eſt plenū
⁊ dicit opulent⁹ ta: tū: Et hic ⁊ hec ⁊ hoc opulens tis
in eodem ſenſu. i. diues vel opib⁹ abundans ⁊ plen⁹.
Et vtrūq₃ compatur: vt opulentior tiſſim⁹. vnde opu/
lenter vel opulente tius: opulentiſſime aduerbium: ⁊
hec opulentia opulentie. ⁊ opulento tas. i. diuitē face
re: vel fecundare.

Opus ab ops opis: quod eſt terra dicitur hoc opus ope
ris. vnde hoc opuſculū li: dimi. Et operarius ria: rium
ad opus pertinens: vel qui facit opus: Et hic oparius
rii: pro eodem: Et operoſus ſa: ſum. i. vtilis vel operi/
bus plenus: Et hec opera opere: in rebus agēdis ſedu
litas: vel ſtudium: intētio: vel labor: vel auxiliū. Sed
opus eſt id qđ fit: opatio ipſa rei actio. vide in ocium.
Hic poteſt queri an opera extra charitatē facta ſint
alicui⁹ boni meritoria. Ad hoc dici pōt ꝙ meritū di/
cit proprie actio qua efficit vt ei qui agit ſit iuſtū ali/
qđ dari. Sed iuſticia dr̄ dupliciter. Uno modo ꝓprie
que. ſ. reſpicit debitū ex parte recipientis. Alio modo
q̄ſi ſimilitudinarie que reſpicit debitū ex pte dantis.
Aliquid enī decet dantē dare quod tn̄ nō habet reci/
piēs debitum recipiendi. Et ſic iuſticia dicit decentia
diuine bonitatis: ſicut Anſelm⁹ dicit: ꝙ deus iuſtus
eſt qū peccatoribus parcit. Et ſm hoc etiā meritū du/
pliciter dicit. Uno modo actio ꝑ quam efficit vt ipſe
agēs habeat meritū recipiēdi: ⁊ h̄ vocat meritū con/
digni. Alio modo ꝑ quam efficit vt ſit debitū dandi
in dante ſm decentiā ipſi⁹: ⁊ ideo hoc meritum dicit
meritū congrui. Cum autē in omnib⁹ que gratis dan
tur: prima rō dandi ſit amor: impoſſibile eſt ꝙ aliqs
ſibi tale debitū faciat qui amicitia caret. Et ideo cum
oīa bona tēporalia ⁊ eterna ex diuina liberalitate no
bis donent: nullus acqrere pōt debitum recipiendi
aliquod iſtoꝝ niſi ꝑ charitatē. ⁊ ideo opa extra chari/
tatem facta non ſunt meritoria eſſe cōdigna neq₃ eter
ni neq₃ temporalis alicui⁹ boni apud deū. Sed quia
diuinā bonitatē decet vt vbicūq₃ diſpoſitionē inuenit
perfectionē adijciat. Ideo ex merito congrui dicitur
aliquis mereri aliquod bonū per opa extra charitatē
facta. Et ſm hoc opa extra charitatē facta ad triplex
bonū valent. ſ. ad tēporaliū conſecutionē: ad diſpoſi/
tionē: ad gratiam: ⁊ ad aſſuetudinē bonorum. ⁊ hoc
attendēs Baſili⁹ dicit in hexameron homelia tertia:
Pars modica temporis fenerata deo nō ſolum ipſa
nō deperit: ſed cū magnis ab eo rependitur incremen
tis. Ualent etiā ſm Auguſtinū ad tolerabilius extre/
mi iudicij ſuppliciū ſentiendum. Sed hoc indiget ex/
poſitione: Et ideo nota ꝙ diminutio pene infernalis
pōt intelligi dupliciter. Uno mō ita ꝙ quis liberet a
pena quā iam meruit: ⁊ ſic tūc nullus liberat a pena
niſi ſit abſolut⁹ a culpa: q₂ effectus non diminuunt
nec tollunt niſi diminuta vel ablata cauſa. Inferna/
lis autē pene cauſa culpa ē. vnde opa extra charitatē
facta: q₂ neq₃ culpā tollere nec diminuere poſſūt: pe/
nā inferni mitigare nō poſſunt. Alio modo ita ꝙ me
ritū pene impediat: ⁊ ſic huiuſmodi opera diminuūt
penā inferni. Primo quia homo reatum omiſſionis
euadit qui huiuſmodi opera ꝑficit. Secūdo q₂ huiuſ/
modi opera aliquo modo ad bonū diſponunt: vt hō
ex minori contēptu etiā peccata faciat: vel etiā a mul
tis peccatis ꝑ huiuſmodi opa retrahat. Sed diminu
tionē vel dilationē tēporalis pene meret huiuſmodi
opera eodē mō ſicut ⁊ bonoꝝ tpaliū ꝯſecutionē. Qui/
dā dicunt ꝙ diminuit pena q̄tū ad vermē cōſciētie:
licꝫ nō q̄tū ad ignem: Sed hoc nō videt veꝝ: quia ſi
cut pena ignis adequat culpe: ita ⁊ pena remorſiōis
cōſciētie: vnde ſimilis rō eſt de vtroq₃. Sic ergo ſane
intelligas vt declaratum eſt illud quod dicit Augu/
ſtinus in libro de patiētia: Siquis inquit nō habens
charitatē q̄ pertinet ad vnitatē ſpūs ⁊ vinculū pacis:
quo eccleſia cōnectit in aliquo ſciſmate cōſtitut⁹ ne
chriſtū neget patit tribulatiōes: famē: ꝑſecutionē: vel
flamā: vel beſtias: vel ipſam crucē: timorē gehēne: nul
lo modo culpāda ſunt iſta: imo ⁊ ꝑ hec laudanda eſt
patientia. Non enim dicere poſſum⁹ melius ei fuiſſe
vt chriſtū negādo nihil eoꝝ pateret q̄ paſſus ē confi
tendo: ſed eſtimandū eſt fortaſſe tolerabili⁹ ei futurū
iudiciū q̄ ſi chriſtū negando nihil eoꝝ pateret. vñ il/
lud qđ ait Apl'us ad corinth. Si tradidero corp⁹ meū
ita vt ardeā: charitatē aūt nō habeā nihil mihi ꝓdeſt
intelligat ad regnū obtinendū nō ad extremi iudicij
tolerabilius ſupplicium ſubeundū: vt expoſitum eſt.
Et ſcias ꝙ vt dicit phus in quarto ethic. habit⁹ ope/
rationib⁹ determinat. Idē in eodē: Unuſquiſq₃ q̄lis
eſt ⁊ talia dicit ⁊ operat ⁊ viuit ſic: ſi nō alicuius gr̄a
operaret. vide in vita.

O ante R

Ora ore ſine aſpiratione eſt regionū vel ſiniū vel veſtiū
Quando etiam eſt pluralis numeri de os oris: non
aſpirat: ſed quando ſignat tempus aſpiratur. vide in
hora hore: in h lr̄a.

Oraculū: ab os oris dicit hoc oraculum li. i. diuinum
reſponſum: q₂ ore petit ⁊ ore dat. ⁊ oraculum eſt lo/
cus vbi dat reſponſū: ⁊ ſic accipit oraculū ſm Hug.
Papias etiā dicit: Oraculū celeſte reſpōſum vel ipſū
delubꝝ. Et dicit ſm quoſdā ab oro oras. vnde in hiſto
rijs dicit: Reſponſū diuinū oraculum dicit: q₂ orāti/
tib⁹ datur. vide etiā in ſomniū ⁊ in propiciatoriū.

Orariū ab ora ꝓ extremitate veſtium deriuat hoc ora/
rium rij. ſ. lymbus qui apponit ore. i. margini: ⁊ extre/
mitati alicui⁹ veſtimēti cauſa ornatus. Itē orarium
poteſt dici ab os oris. Et tūc orarium. i. peplū. ſ. infula
illa que inuoluit ⁊ operit ora. i. vult⁹.

Oratio ab oro oras dicit hec oratio onis: ⁊ dicitur orō
quaſi oris rō. ⁊ eſt etymologia. Et eſt quintuplex orō
Eſt enī oratio copulata ⁊ ligata in metris: abſoluta in
proſa: allocutiua in epiſtolis: diſputatiua ī dialogis:
relatiua in hiſtorijs. Itē orōnū alia ꝑfecta alia im/
perfecta. Oratio ꝑfecta ē illa que perfectū ſenſū gene
rat in aīo auditoris: vt hō currit. Imperfecta ē illa q̄
imperfectū ſenſū generat in aīo auditoris: vt homo
alb⁹. Uel orō perfecta ē ordinatio dictionū aptiſſime

oꝛdinatarũ. Uel oꝛatio perfecta eſt oꝛdinatio dictio/
nũ: congruam perfectamqꝫ ſententiã demonſtrans.
Species perfecte oꝛatiõis ſunt quinqꝫ. ſ. indicatiua vt
ego lego: qꝛ fit per verbũ indicatiuũ indicatiue poſitũ
Impatiua vt lege libꝛos: fac ignẽ. Optatiua ſiue de/
pꝛecatiua vt vtinã eſſem bonꝰ: vel miſerere mei deus
Dubitatiua ſiue interrogatiua: vt quis currit? Uocati
ua: vt o petre. Et vt dicit Boeciꝰ: Oꝛatio vocatiua eſt
perfecta. ⁊ hoc veꝝ eſt ex parte loquẽtis: qꝛ ſufficit ad
dirigẽdum ſermonẽ: vt o petre. Imperfecta tñ eſt ex
parte audientis: qꝛ abſqꝫ nomine ⁊ verbo nulla ẽ per
fecta oꝛatio. Ille enĩ qui audit nõ quieſcit niſi audito
verbo: vt o theobalde veni huc. Et nota ꝙ qñ dr̃: ego
lego virgiliũ. Hec eſt vna oꝛ̃o ⁊ vna cõſtructio ⁊ vna
locutio. Oꝛatio eſt indicatiua: cõſtructio trãſitiua: lo
cutio de p̃ſenti ⁊ affirmatiua. Et ſic de oꝛatione poſſu
mus loqui ſm grãmaticũ. Scꝺm vo theologũ Oꝛ̃o
eſt petitio decentiũ a deo: vt vult Damaſce. Et ſcias
ꝙ attẽtio in oꝛatiõe manere debet ſm virtutẽ: ſed nõ
requirit ꝙ ſemꝑ maneat per actꝰ eſſentiã. Manet au
tem ſm virtutẽ qñ aliquis ad oꝛationem accedit cum
intẽtione aliquid impetrandi: vel deo debitum obſe/
quium reddendi: etiã ſi in ꝓſecutione oꝛationis mẽs
ad alia rapiat: niſi tanta fiat euagatio ꝙ oĩo deperiat
vis pꝛime intentiõis: ⁊ ideo opoꝛtet ꝙ hõ frequenter
coꝛ reuocet ad ſeipſum. Et ꝙ dicit Gregoꝰ: Illam oꝛa/
tionem deus non audit cui ille qui oꝛat nõ intendit.
intelligendũ eſt qñ attẽtio nullo modo oꝛationi con
iungit. Et ſcias ꝙ quattuoꝛ cõditiones exigunt ſi
oꝛatio exaudiri debet. ſ. ꝙ ſit pia: ꝓ ſe: ⁊ ad ſalutẽ ꝑti
nẽs: ⁊ perſeuerãs. Iſte tñ conditiones nõ hoc modo
requirunt ad efficaciã impetrandi: quaſi nihil impe/
tret ſi aliqua deſit: qꝛ quandoqꝫ aliq̃s pꝛo alio oꝛãs
exaudit: ſed qꝛ his poſitis ſemper oꝛatio efficaciam
habet impetrandi. Et nota ꝙ chriſtꝰ inq̃ʒtũ homo
oꝛat pꝛo nobis ſed ideo nõ dicimꝰ: Chꝛiſte oꝛa ꝓ no/
bis: qꝛ chꝛiſtꝰ ſupponit ſuppoſitum eternũ: cuius nõ
eſt oꝛare ſed adiuuare. Et ideo dicimꝰ: Chꝛiſte audi
nos: vel miſerere nobis. ⁊ ĩ h̃ etiã vitamꝰ hereſim Ar
rij ⁊ Neſtoꝛij. nã oꝛatio eſt actꝰ quidam. quidã actus
autem ſunt particularum ſuppoſitoꝝ: ⁊ ideo ſi dicere
mus: Chꝛiſte oꝛa pꝛo nobis: niſi aliquid adderet vide/
remur hoc ad chꝛiſti perſonã referre: ⁊ ita videret eẽ
conſonũ erroꝛi neſtoꝛij: q̃ diſtinxit in chꝛiſto ꝑſonam
filij hoĩs a perſona filij dei vel erroꝛe arrij: qui poſuit
ꝑſonã filij minoꝛẽ patre. vnde ad hos erroꝛes vitan/
dos: eccl'ia nõ dicit: chꝛiſte oꝛa ꝓ nobis: ſed chꝛiſte au
di nos: vel miſerere nobis. Hic põt q̃ri? An ſancti
oꝛ̃ones noſtras agnoſcant. Ad h̃ dico ꝙ vnuſquiſqꝫ
beatus tantũ in eſſentia diuina videt quantum perfe/
ctio beatitudinis requirit. Hoc autẽ ad perfectionem
beatitudinis req̃rit vt hõ habeat quicquid velit: nec
aliquid inoꝛdinatũ velit. Hoc autem recta voluntate
quilibet vult vt ea que ad ipſum ꝑtinent cognoſcat.
vñ quum nulla rectitudo ſanctis deſit: volũt cognoſce/
re ea que ad ipſos ꝑtinẽt: vñ opoꝛtet ꝙ illa in v̉bo co/
gnoſcãt: h̃ autẽ ad eoꝝ gloꝛiam pertinet ꝙ auxilium
indigentibꝰ pꝛebeãt ad ſalutẽ. Sic enĩ dei cooperato
res efficiunt quo nihil diuiniꝰ eſt: vt dicit Dionyſius
tertio capitulo celeſtis hierarchie. Uñ patet: ꝙ ſancti
cognitiones habẽt eoꝝ que ad hoc requirunt. Et ſic
manifeſtũ eſt ꝙ in v̉bo cognoſcãt vota: ⁊ oꝛationes:
⁊ deuotiones hominũ qui ad eoꝝ auxiliũ confugiunt
Et ſic dicas: Deus ſolus inſpectoꝛ eſt coꝛdiũ. ſed oꝛ̃o
pꝛecipue in coꝛde cõſiſtit: g̃ ſolius dei eſt oꝛ̃ones co/
gnoſcere: nõ ergo ſancti oꝛ̃ones noſtras cognoſcũt.
Reſpondeo: Cogitatiões coꝛdiũ ſolus deꝰ ꝑ ſeipſum
nouit: ſed tñ alij cognoſcere poſſunt quantũ eis reue/
lat: vel per viſionẽ verbi: vel aliquo alio modo. Item
aĩaduerte ꝙ q̃uis ſuperioꝛes ſancti ſint deo acceptio/
res q̃ʒ inferioꝛes: vtile tñ eſt minoꝛes ſanctos interdũ
oꝛare: Et hoc pꝛopter quinqꝫ rationes. Pꝛimo ex hoc
ꝙ aliquis habet maioꝛẽ deuotionem ad ſanctum mi
noꝛem q̃ʒ ad ſanctũ maioꝛẽ. Ex deuotiõe autẽ maxĩe
dependet oꝛationis effectꝰ. Secũdo pꝛopter faſtidiũ
tollendũ: qꝛ aſſiduitas vnius rei faſtidium parit. Per
hoc autẽ ꝙ diuerſos ſanctos oꝛamꝰ quaſi in ſingulis
nouus feruoꝛ deuotiõis excitat. Tertio qꝛ q̇buſdam
ſanctis datũ eſt in aliquibus ſpecialibꝰ cauſis ꝑ̃cipue
patrocinari: ſicut ſancto Anthonio ad ignẽ infernalẽ
Quarto vt omnibꝰ honoꝛ debitus exhibeat a nobis
Quinto ꝙ pluriũ oꝛationibus quandoqꝫ impetratur
quod vnius oꝛatione non impetraret. Sed querit
Gregoꝛius in. xxiiij. moꝛal'. An ſancti oꝛent pꝛo dãna/
tis: cũ dominus pꝛecipiat in euangelio: Oꝛate pꝛo per
ſequentibꝰ ⁊ calũniantibus vos. Et reſpõdet Gregoꝰ
Oꝛant ꝓ inimicis ſuis ſancti eo tẽpoꝛe quo poſſũt ad
fructuoſam penitentiã eoꝝ coꝛda cõuertere atqꝫ ipſa
conuerſione ſaluare. Quid enĩ aliud ꝓ inimicis oꝛan
dũ eſt niſi quod ait Apl'us: Ut det illis deus peniten
tiam ad cognoſcendũ veritatẽ: ⁊ vt reſipiſcãt a diabo
li laqueis a quo captiui tenent ad ipſiꝰ voluntatem.
⁊ quomodo ꝓ illis tũc oꝛandũ eſt vel oꝛabit: qꝛ iam
nullatenꝰ poſſũt ad iuſtiticie opera ab iniquitate com
mutari. Eadem ita cauſa eſt cur nõ oꝛet tunc ꝓ homi
nibꝰ eterno igne cõdẽnatis: que nũc etiam cauſa ẽ vt
non oꝛet pꝛo diabolo angeliſqꝫ eius eterno ſupplicio
deputatis: que nũc etiam cauſa eſt vt nõ oꝛent ſancti
homines ꝓ hominibꝰ infidelibus impijſqꝫ defunctis
qui de eis vtiqꝫ quos eterno deputatos ſupplicio iã
nouerũt: ante illum iudicis iuſti conſpectũ oꝛationis
ſue meritũ caſſari refugiũt. Sic quippe eoꝝ mentes ꝑ
hoc ꝙ iudici iuſtiſſimo inherẽt: ius diſtrictionis abſoꝛ
bet: vt omnino eis nõ libeat quicquid ab illius eterne
gloꝛie ſublimitate diſcoꝛdat. Oꝛatio dñica. ſ. pater
noſter: in petitio eſt. Itẽ quare debemꝰ ad orientẽ
oꝛare: dicemꝰ in tabernaculũ. Itẽ quomodo con/
ſcientia vniꝰ ſancti cõſpicabilis eſt alteri: dicã in vitrũ
Itẽ vide in caritas. Itẽ de cognitione moꝛtuoꝝ bo
noꝝ ⁊ maloꝝ dixi in defunctꝰ. Item vide in ſanctus:
Itẽ de vtilitate oꝛationis dixi in iacob.

Oꝛatiũcula le: dimi. parua oꝛ̃o.

Oꝛatoꝛ ab oꝛo ras dicit hic oꝛatoꝛ toꝛis. i. actoꝛ: defen/
ſoꝛ: patronꝰ: cauſidicus: aduocatus: ſm Pap̃.

Oꝛatoꝛiũ ab oꝛatiõe dicit oꝛatoꝛiꝰ ria: riũ: ⁊ hoc oꝛato/
rium rij. ſ. locus oꝛandi: tñ oꝛationi conſecratꝰ in quo
ſicut dicit Auguſtinus in ſpeculo clericoꝛum: Nemo
aliquid agere debet niſi tñ id ad quod factũ eſt: vn/
de ⁊ nomen accepit.

Oꝛbis a rota dicitur hic oꝛbis: huius oꝛbis. i. rotunditas
circuli: ⁊ etiam cuiuſlibet rei: qꝛ quaſi rota eſt. vnde ⁊
oꝛbis dicit mundus pꝛopter rotũditatẽ. vnde hic oꝛ/
biculus li: dimi. ⁊ oꝛbiculus etiã dicitur quelibet bꝛe
uis rotella. ⁊ componit oꝛbis cũ terre vel terrarum
⁊ dicit hic oꝛbiſterre vel oꝛbiſterrarũ maſculini gene
ris: quod dinoſcit ex ſui pꝛincipio ſicut quiſqꝫ: qꝛ. l. eſt
maſculini generis: vt quis.

Oꝛbita ab oꝛbis dicitur hec oꝛbita te: penul. coꝛrepta. i.

veſtigium carri vel rote: ab orbe ⁊ rota dicta .ſ. actus quo pecus agi ſolet. Et dr̃ orbita q̄ſi orbis iter vel via ⁊ eſt etymologia.

Orbiumuei cōponit̄ ab integris diuerſoꝝ generū ⁊ numeroꝝ: ⁊ videt̄ mirabilis compoſitio: Et declinat̄ orbiūuei: Gtō orbijueioꝝ: Dtō orbioueis ⁊c̃. Ciuitas enī eſt que vocat̄ orbiū: ⁊ vocat̄ veij: ſed correpto nomīe nūc dicit̄ orbeuetꝰ: ⁊ inde ꝓprie dicebant̄ ciues orbici ſiue vientani: vel cōiunctim orbitiuetani q̄ nunc dicunt̄ orbeuetani.

Orbo bas baui bare .i. viduare: priuare: ⁊ proprie filijs quaſi orbum facere: vnde orbus ba bum .i. priuatus: cecus. Sed orbus qui filios amiſit quaſi amiſſis oculis. Sed cecus qui oculos perdidit. ſed ſepe ponit̄ orbus ꝓ cecꝰ Et compat̄: vnde orbe biꝰ biſſime aduerbium: ⁊ hec orbitas tatis .i. amiſſio oculoꝝ: vel etiam filioꝝ: Item orbus dicitur ſine parentibus: ſm̄ Hug. Quidā tn̄ talem aſſignāt differentiam inter cecum ⁊ orbū ⁊ orbatū. Unde Greciſmus dicit: Cecus inutilit̄ gerit inſtrumenta videndi. Lumine priuatꝰ violenter dicit̄ orbus: Dicit̄ orbatꝰ cecatus vel viduatus.

Orca ab orce: quod eſt recipere: dr̃ hec orca orce: Et hic vrceus vrcei: q̄ſi orceus pro eodē vaſe: Unde hic orceolus li: diminitiuū.

Orcas ab orce: quod eſt recipe dicit̄ hec orcas orcadis: quoddā genꝰ oliuarum: qꝛ multū liquoris ꝑcipiunt: vel orce etiā dr̃ grece rotundū. Itē orci apud grecos dicunt̄ teſticuli propter rotunditatē: Et inde quedā oliue dicunt̄ orcades q̄ſi teſticulares: qꝛ in modū teſticuloꝝ creſcūt: ⁊ cor. penul. orcades.

Orce grece: latine dicit̄ recipe. vel orce grece dicit̄ etiam rotundū latine.

Orceſtra ab orce qꝺ eſt recipe: dicit̄ hec orceſtra ſtre .i. pulpitū vel cathedra nobiliū: qꝛ eos ſeꝑatim a populo recipiebat. Et orceſtra dicebat̄ locꝰ ſeꝑatꝰ in cena vbi nobiles ſedebant. vnde ⁊ ſepe ponit̄ pro nobilibus. vnde Iuuenalis: Quos reportandis poſita ē orceſtra cathedris.

Orcula le: dimi. ꝑua orca: ⁊ cor. cu.

Orcꝰ ab orce qꝺ eſt recipere: dicit̄ hic orcꝰ ci .i. infernus quia ſemper paratꝰ eſt recipe: vel quia multa recipiat Unde Horatiꝰ in epi. Quid vici ꝓſūt aut orcea ſi metit orcus. Grandia cū paruis non exorabilis auro. vel orcus dicit̄ q̄ſi vrgus: ab vrgendo qꝛ vrgeat. Itē orci dicunt̄ teſticuli: vt dixi in orcas.

Ordeacꝰ cea: ceū: in ordeicꝰ eſt.

Ordeicꝰ ab ordeū dei dicit̄ ordeicꝰ cea: ceum: vel ordeaceus cea: ceum: quod fit de ordeo vel eſt. Et poteſt formari a plurali ordea addita ceus. Quedam enim nomina deſinentia in ceus: formantur a ſingulari: vt a malua maluaceus: quedam a plurali: vt ab ordea ordeacꝰ.

Ordeolum ab ordeū dicit̄ hoc ordeolum li: paruum ordeū: penul. cor. ⁊ h̄ ordeolus li: dimi. ꝑuiſſima collectio in pilis palpebrarū in medio lata ordei granum ſimilans vnde ⁊ dicit̄

Ordeū dei: ſm̄ Rabanū dicit̄ ab areo ares: eo ꝙ citius alijs frugibus areſcit: vel ordeum dicitur ab ordine: eo ꝙ eius ſpice ordinē habent: Et eſt ordeū frigidum ⁊ humidum.

Ordino ab ordo dinis: dicit̄ ordino dinas: dinaui: nare .i. ſtruere: componere: diſponere: vnde ordinatus ta: tum: ⁊ comparatur. vnde ordinate dinatiꝰ: dinat[illegible]ſime: aduerbium: Et cōponit̄ vt inordinatꝰ ta tū: qꝺ ſimiliter compat̄. Ordino actiuū eſt cū omnibꝰ ſuis compoſitis ⁊ cor. di.

Ordior diris: orditus vel orſus ſū .i. ponere telā: ⁊ qꝛ cū quis ordit̄ telā tunc eā incipit: ideo ordiri ponit̄ pro incipe. Et qꝛ qui loquit̄ ponit verbū poſt verbū: ſicut qui ordit̄ telā ponit filū poſt filū: ideo ordiri ponitur ꝓ loqui. ſed qū ad telam ꝑtinet ꝓprie facit orditus. Qū vo ad locutionē vel inceptionē facit orſus: vnde ⁊ hic orditꝰ tus tui: ⁊ hic orſus ſus ſui .i. actꝰ ordinādi telā: vel locutio vel principiū locutionis: ⁊ h̄ orſum ſi: ꝓ eodē .ſ. pro principio loquēdi vel locutione. Ordior componit̄ vt adordior diris .i. valde vel iuxta ordiri. Inde adorſus participiū: Deordior diris .i. valde ordiri vel ab orditu remouere: Exordior diris .i. incipere: Subordior diris .i. latenter vel parū vel ſubtꝰ vel poſt ordiri. Ordeor ⁊ eiꝰ compoſita ſūt deponētia: ⁊ faciūt ſupinū in ditū: ſed frequentiꝰ in orſum. Similiter intellige de participijs preteriti temporis ſicut dicit Hugutio. Priſcianus autē vbi agit de preteritis verboꝝ tertie coniugationis deſinentium in dior: ita dicit: In dior quoqȝ deponentia in ſum faciūt ſupinum: ingredior ingreſſum: ordior orſū. vnde orſus q̄uis ſit quarte cōiugationis. ⁊ hoc eſt veꝝ proprie loquendo: qn̄ ordior ꝑtinet ad locutionē vel inceptionem.

Ordo: ab ordior diris: dicit̄ hic ordo .i. diſpoſitio: vnde ordinariꝰ ria: rium: ordine ſtatutꝰ: factus: vel electus: vnde hic ⁊ hec ordinalis ⁊ hoc le: vnde ordinalit̄ aduerbiū. Et nota ꝙ vt dicit ambroſiꝰ: Peccat q̄ prepoſtere agit. nam ſcire quid facias ⁊ neſcire ordinē faciendi non eſt ꝑfecte cognitionis. Ordinis nāqȝ ignorantia ꝯturbat meritoꝝ formā. Et Chryſoꝰ dicit: Qui qꝺ primū eſt negligit: ⁊ qꝺ ſecundū eſt excolit: vtrūqȝ corrūpit. Itē volo te ſcire ꝙ quidā ſunt homines meliores in minori ordine: ⁊ quidā in maiori ordine ſiue ſtatu deteriores. vñ dicit Gregoꝰ in paſtorali: In examine iuſti iudicis mutat merita ordinū qualitas actionū. Quis enī conſideratis ipſis rerum imaginibꝰ neſciat ꝙ in natura gēmarū carbunculus prefertur hiacyncto: ſȝ tn̄ cerulei coloris hiacynctꝰ p̄fert̄ pallenti carbunculo: qꝛ ⁊ illi qꝺ ordo nature ſubtrahit: hoc ſpecies decoris adiungit: ⁊ hūc quem naturalis ordo p̄tulerat: coloris qualitas fedat. Sic ḡ in humano genere ⁊ quidā in meliori ordine deteriores fiunt: ⁊ q̄dā in deteriori meliores: qꝛ ⁊ iſti ſortē extremi habitꝰ bn̄ viuēdo tranſcendūt: ⁊ illi ſuperioris loci meritū moribus nō exequēdo diminuūt. vñ bene per Iſaiā ꝓphetā dicit̄: Erubeſce ſidon ait mare. quaſi enim ꝑ vocem ad verecundiam ſidon adducit̄ qn̄ per compationē vite ſeculariū atqȝ in hoc mūdo fluctuantiū eiꝰ q̄ munitus eſt quaſi ſtabilis cernit̄ vita reprobat̄. Hoc attendens beatus Augꝰ dicebat: Surgunt indocti ⁊ celum rapiunt: ⁊ nos cū doctrinis noſtris in infernum demergimur. vide in noctua ⁊ ī preſbyter. Et ſcias ꝙ ſm̄ Dionyſiū nouē ſūt ordines angeloꝝ: ſicut dixi in angelꝰ. Itē nota ꝙ ordo ꝓut ē ſacramētū eccl'ie eſt ſignaculū quoddā eccleſie per qꝺ ſpiritualis poteſtas tradit̄ ordinato. Septē autē ſunt ordines eccleſiaſtici: ꝓpter ſeptiformē gratiā ſpūſſancti: cuiꝰ q̄ non ſūt ꝑticipes: ad grados eccleſiaſticos indigne accedūt Illi vo in quoꝝ mentibꝰ diffuſa eſt ſeptiformis gr̄a ſpirituſſancti qum ad eccleſiaſticos ordines accedūt: in ipſa ſpiritualis gradus ꝓmotione ampliorē gratiā accipere creduntur. Tales enī ad miniſterium ſpūale eligēdi ſūt clerici q̄ digne poſſunt dñica ſacramenta

tractare. Meliꝰ eſt enī ſacerdoti dñi paucos habere
miniſtros q̄ poſſūt digne opꝰ dei exercere: q̄ꝫ multos
inutiles qui ordinatori onꝰ inducant. In ſacramen/
to autē ſeptiformis ſpiritꝰ ſeptē ſunt gradꝰ eccleſiaſti
ci. ſ. oſtiarij: lectores: exorciſte: acholiti: ſubdiaconi:
diaconi: ſacerdotes. Omnes tñ clerici vocanť. i. ſorti/
ti. quoꝝ nomina ⁊ rōnes nominū Iſidorꝰ in ſeptimo
etymo. exponens ait: Hoſtiarij iſdem ⁊ ianitores ſunt
qui in veteri teſtamento electi ſunt ad cuſtodiā tēpli:
vt nō ingredereť illud īmundus. Dicti autē ſunt ho/
ſtiarij ꝙ preſint hoſtijs tēpli. ipſi enim tenētes claues
oīa intꝰ extraq̄ꝫ cuſtodiunt atq̄ꝫ inter bonos ⁊ malos
habētes iudicium dignos recipiūt: indignos reſpuūt.
Unde ⁊ eis qñ ordināť claues eccleſie danť ab epi/
ſcopo. ⁊ diciť eis ſic: Agite tāq̄ꝫ rationē deo reddituri
pro rebꝰ que clauibus iſtis recluduntť. Hoc officium
deꝰ in ſua pſona ſuſcepit: qñ flagello de funiculis fa/
cto vendētes ⁊ ementes de tēplo eiecit. Ipſe enim ſe
oſtiariū ſignans dicit: Ego ſum oſtiū per me ſi quis in
troierit ingredietur ⁊ egredieť ⁊ paſcua inueniet.
Secundus eſt gradus lectoꝝ. Lectores a legendo: ſi/
cut pſalmiſte a pſalmis canēdis vocati ſunt. Illi enī
predicāt populis quid ſequanť. Iſti canūt vt excitēt
ad cōpunctionē animos audientiū: licꝫ quidā lecto/
res ita miſeranter ꝓnunciēt: vt quoſdā ad luctum la/
mentationeſq̄ꝫ cōpellant. Iidem ⁊ ꝓnūciatores vocā
tur: quia porro annūciant: quia exit tā clara eoꝝ vox
vt etiā longe poſitoꝝ aures adimpleant. Ad lectorē
autē ptinet lectiones ꝓnunciare: ⁊ ea que prophete
vaticinati ſūt populis predicare vt iā ex officio legat
in eccleſia prophetias ⁊ lectiones. Unde ⁊ ei vidēte
populo tradiť ab epiſcopo codex diuinarū lectionū:
⁊ diciť ei: Accipe ⁊ eſto verbi dei relator: habiturus
ſi fideliter impleueris officiū: partē cū his qui verbū
domini miniſtrauerūt. Qui ad hūc gradum prouehiť
litterarū ſciētia debet eſſe inſtructꝰ: vt ſenſum verboꝝ
intelligat: vim accentuū ſciat: diſtincte legat: ne con/
fuſione ꝓlationis intellectū auditoribꝰ auferat. Quia
vt ait quidā: Ambulat in tenebris errādo cléricꝰ oīs.
Qui ſine metroꝝ lege legēda legit. Attēdat quid in/
dicatiue: quid interrogatiue ſit legēdū: vbi ſit in ora/
tione faciēda diſtinctio. Hec enī male ſeruata intel/
lectū conturbāt ⁊ alios ad riſum ꝓuocāt: ⁊ auribus
⁊ cordi cōſulere debet vox lectoris. Tertiꝰ eſt ordo
exorciſtarū. Exorciſte autē ex greco in latinū adiuran
tes vel increpantes vocanť. Inuocāt enī ſuꝑ cathe/
cuminos ⁊ ſuꝑ eos qui habent ſpiritū īmundum no/
men domini: adiurantes ꝑ eum vt egrediať ab eis. Ad
exorciſtā pertinet exorciſmos memoriter retinere: ma
nuſq̄ꝫ ſuper energuminos ⁊ cathecuminos in exorci/
ſando imponere. Debet autē ſpiritū mundū qui ſpiri/
tibꝰ imundis imperat: ⁊ malignū expellere de corde
ſuo quē expellit de corpore alieno: ne medicina quā
alij facit nō ſibi ꝓſit: ⁊ dicať ei: Medice cura teipſum
Hij cū ordinanť accipiūt de manu epiſcopi librū ex/
orciſmoꝝ: ⁊ diciť eis: Accipite ⁊ habete poteſtatē im/
ponēdi manꝰ ſuꝑ energuminos ⁊ cathecuminos. Hoc
officio vſus eſt dñs ieſus chriſtꝰ cū multos demonia/
cos ſanauit. hic ordo a ſalomone videť deſcēdiſſe qui
quendā modū exorcizandi inuenit: quo demones ad/
iurati ex obſeſſis corporibꝰ pellebanť: huic officio mā
cipati: exorciſte vocati ſūt. De quibꝰ chriſtus in euan
gelio: Si ego in beelzebub eijcio demonia: filij veſtri
ſcilicꝫ exorciſte in quo eijciūt. Quarto loco ſucce/
dūt acholiti. acholiti v̄o grece latine ceroferarij dicun
tur a deportādis cereis qñ legendū eſt euāgelium vel
ſacrificiū offerendū. tūc enī accedunt luminaria: ⁊ de/
portanť ab eis non ad effugandas aeris tenebras: qū
ſol eo tempore rutilet ſed ad ſignū leticie demonſtrā
dū: vt ſub typo luminis corporalis illa lux oſtendať
de qua legiť: Erat lux vera que illuminat omnē ho/
minē venientē in hūc mūdū. Ad acholitum pertinet
preparatio luminariū in ſacrario. Ipſe cereum portat
Ipſe vrceolum cū vino ⁊ aqua ſuggeſta pro euchari/
ſtia ſubdiaconis preparat. hi cū ordinanť edocti ab
epiſcopo q̄liter in officio ſuo agere debeant ab archi/
diacono accipiūt candelabrū cum cereo ⁊ vrceolum
vacuū. Quintꝰ eſt ordo ſubdiaconoꝝ: q̇ grece hypo
diacones vocanť quos nos ſubdiacones dicimus. q̇
ideo ſic appellanť: q꞉ ſubiacēt preceptis ⁊ officijs leui
tarū. Oblationes enī in tēplo a fidelibus ſuſcipiūt vt
leuitis ſupponēdas altaribꝰ deferāt. hi apud hebreos
nathinei vocanť. Ad ſubdiaconū pertinet patenā ⁊
calicē ad altare dei ſeu chriſti deferre: ⁊ leuitis trade
re eiſq̄ꝫ miniſtrare. vrceolū quoq̄ꝫ ⁊ aquam monile ⁊
manutergiū tenere: epiſcopo ⁊ preſbyteris ⁊ leuitis ꝓ
lauandis añ altare manibꝰ aquā prebere. his lex con
tinētie imponiť: q꞉ altari appropinquātes: vaſa corpo
ris ⁊ ſanguinis chriſti portant: vnde illud implere de/
bēt: Mundamini q̇ fertis dñi vaſa. Ad hos pertinet
tantū de oblationibꝰ ponere in altari quantū ſuffice
re poſſit populo: necnō corporale ⁊ pallas ⁊ ſubſtra
toria leuare. hi cū ordinanť accipiūt de manu epiſco
pi patenā ⁊ calicē vacuū: ab archidiacono v̄o vrceo/
lum cū aqua monile ⁊ manutergiū. Diaconoꝝ or
do ſextū tenet locū propter ſenarij ꝑfectionē. Hic or/
do in veteri teſtamēto a tribu leui nomē traxit. Dicun
tur enī ⁊ leuite. De h̾ vide in diacon ſupra in ſuo lo/
co. Septimꝰ ordo ē preſbyteroꝝ: de quo in preſbyť
dicā. An degradatꝰ amittat ordinē: habes in miſſa
Et ſcias ꝙ cū caracter ſit ſignū diſtinctum ab alijs
oportet ꝙ in omnibꝰ ordinibꝰ imprimať. Cuius etiā
ſignū eſt: ꝙ perpetuo manet ⁊ nunq̄ꝫ reiterať: vide in
caracter: Itē vide in clericꝰ: Itē in ſacramentū: Item
in ſimonia. Itē in ſacerdos. Itē aīaduerte ꝙ mor/
taliter peccat qui cū ſcientia peccati mortalis ad or/
dines accedit. Sanctitas enī vite requiriť ad ordinē
de neceſſitate p̄cepti: ſed nō de neceſſitate ſacramēti.
Unde ſi malus ordinať nihiloominꝰ ordinē habet:
ſed cū peccato habet ⁊ vtiť eo.

Orea ab oros quod eſt viſio diciť hec orea oree. i. mōs.
Unde hec oreas oreadis. i. nimpha vel demonium.

Orexia in orexis eſt.

Orexis ab os oris: ⁊ exeo componitur hec orexis huius
orexis. i. vomitꝰ exiens ab ore. Et inde hec orexia ore/
xie: polifagia. i. multa comeſtio: nimium deſiderium
comedendi. ⁊ contingit hec infirmitas cum extra na/
turā comedimus.

Organicꝰ ca. cum. penul: corr. ad organū pertinēs. ⁊ di/
ciť ab organū gani.

Organiſta ſte. in organū vide.

Organizo ganizas. i. organo cantare. ⁊ diciť ab organū.

Organū gani. penul. corr. videť dici ab orge: ⁊ eſt orga/
nū generale nomē omnium inſtrumētoꝝ vel vaſorū
muſicoꝝ. Diciť etiam ſpecialiter pro quodam inſtru/
mento. Organū etiam diciť modulatio que fit in can
tilena: ⁊ ꝓprie cū talibꝰ inſtrumētis vel vaſis. Unñ h̾
⁊ hec organiſta ſte: q̇ vel q̄ in tali inſtrumento canit.

Et dr̃ ſꝫ quoſdã organũ ab orge qḋ eſt cultura: quia
debemus organis vti ad dei honorem ⁊ culturam.

Orge grece latine dr̃ cultura: vel orge .i. ira.

Orgia: ab orge quod eſt cultura deriuat̃ hec orgia: horꝝ
orgiorꝝ ꝓpe ſacrificia Bachi qui ad culturã aĩe crede
bantur pertinere: vel orge .i. ira. vnde hec orgia orgio
rum: ſacrificia vel feſta Bachi: qꝛ ibi ad irã frequẽter
mouebantur. vel or .i. bonũ: ge .i. terra. inde dicunt̃ or/
gia ſacrificia Bachi: q̃i ex bonis terre: qꝛ in ſacrificijs
Bachi multũ vini ⁊ annone expendebant̃.

Oria ab os oris dr̃ hec oria orie .i. frenũ qḋ ori imponit̃

Oricus ab os oris dicit̃ oricus orica oricum penul̃. cor.
.i. loquax.

Oridicus ca cum. pel̃. cor. .i. ore dicens. Et ɔponit̃ ab os
oris ⁊ dico dicis.

Oridurus ra rum .i. aſpe loquẽs: vl̃ qui non vult aperire
os. Et ɔponit̃ ab ore ⁊ durus. Et ꝓducit oridurus du.

Oriens ab orior oriris dicitur hic oriens tis. pro orienta/
li plaga mundi. vnde hic ⁊ hec orientalis ⁊ hoc orien/
tale vnde orientaliter aduerbium. Poteſt etiam eſſe
generis omnis ⁊ participium. Quare autem ad
orientem adoremus habes in tabernaculum.

Orificium ab os oris ⁊ facio ɔponitur hoc orificium cij
.i. foramen ĩferius: quod ⁊ pro quolibet foramine dr̃.
Et vt dicit ambro. ventris ſunt duo orificia.

Originalis in origine⁹ eſt.

Origineus ab origine dicitur origineus nea neum. ⁊ hic
⁊ hec originalis ⁊ hoc originale: vnde originaliter ad
uerbium. Unde originale peccatuꝫ dicitur qḋ ab ori/
gine natiuitatis cõtrahitur. Nam ſm apoſtolum: oẽs
naſcimur filij ire. Sed pt̃ queri: an pena orienalis
peccati remaneant poſt baptiſmũ. Ad hoc dico ꝙ pec
catuꝫ originale ẽ primo per ſe ĩfectio nature: ⁊ ꝑ con
ſequens inficit ꝑſonaꝫ ſm ꝙ diſpoſitio ĩ ꝑſonaꝫ redũ/
dat. ⁊ ſm hoc duplex pena originali debet̃. vna inq̃n/
tum ꝑſonã inficit. ſ. carẽtia diuine viſionis. viſio enim
diuina actuꝫ quendã deſignat: actus aũt omnis ꝑſõe
eſt: qꝛ actus indiuiduorũ ſũt ſm ariſtoteleꝫ: vnde ⁊ ca
rentia diuine viſioniſ ad ꝑſonaꝫ referenda eſt: quꝫ op/
poſita ſint circa idem. Alia pena debetur ſibi inq̃ꝫtũ
naturam inficit: ſicut neceſſitas moriendi: rebellio car
nis ad ſpiritum: ⁊ huiuſmodi. que omnia ex principijs
nature creantur vel cauſantur ⁊ totam ſpeciem cõſe/
q̃tur niſi miraculoſe aliquando alit̃ cõtingat. Dicen/
dum eſt ergo ꝙ baptiſmus ĩfectionẽ originaliſ mũdat
ſm ꝙ infectio nature in ꝑſonam redũdat. Et ideo per
baptiſmuꝫ illa pena tollitur q̃ ꝑſone debet̃. ſ. carentia
diuine viſionis. Non aũt baptiſmuſ remouet ĩfectõeꝫ
nature ſm ꝙ ad naturã per ſe refert̃. ſed hoc erit ĩ pa/
tria quando natura noſtra ꝑfecte libertati reſtituet̃.
Et ideo oportet ꝙ remaneat illa pena poſt baptiſmuꝫ
que culpe originali debet̃ ſm ꝙ naturã ĩficit. ⁊ huiuſ
modi fomes eſt neceſſitas moriendi: ⁊ huiuſmodi. Au
guſtinus aũt tractãs illud iohannis. xxj. Sequere me
⁊c̃. ſic dicit: Productior ẽ pena q̃ꝫ culpa: ne parua pu/
taretur culpa ſi cum illa finiret̃ ⁊ pena: ac per hoc vel
ad demonſtrationẽ debite miſerie: vl̃ ad emẽdationeꝫ
labilis vite: vl̃ ad exercitatõem neceſſarie penitentie.
tẽporaliter hominẽ detinet pena quẽ taꝫ ad damnati
onem ſempiternam reum non retinet culpa. Uide ĩ pe
na. Solꝫ etiaꝫ queri ſi mulier peccaſſet ⁊ vir non: an
contraxiſſent poſteri originalẽ culpã. Ad hoc poteſt
dici ꝙ ſi mulier peccaſſet viro nõ peccante: forte illa ĩ
peccato ſuo mortua fuiſſet et deus viro aliam vxoreꝫ
prouidiſſet. ſi tamẽ ex ea filios genuiſſet: dr̃ ꝙ illi filij
paſſibilitatem ⁊ defectus naturales contraxiſſent: nõ
autẽ originalẽ culpã vel defectus q̇ ſunt ex parte ani/
me. Cuius ratio aſſignatur: qꝛ ſm philoſophum .ĩ. xvj
libro de aĩalibus: Corpus non eſt niſi ex femina: aĩa
autem ex mare. non ita ꝙ anima rationalis tradu/
cet̃: ſed qꝛ in ſemĩe eſt v̉tus formatiua ꝑ quã alijs aĩa/
libus inducit̃ v̉tus ſenſibilis. in homine v̉o organizat̃
corp⁹ ⁊ ꝑparat̃ ad receptiõeꝫ anime rationalis. Si aũt
ecõuerſo adam peccaſſet mulieri non peccante: filij ex
vtroq꜡ cõcepti vtrũq꜡ haberẽt ⁊ defectũ anime ⁊ cor
ꝑis: qꝛ ex defectu aĩe defect⁹ etiã corꝑis cauſat̃. Defi/
ciente enim priore neceſſe eſt ⁊ poſterius deficere. ſed
non conuertitur.

Orion onis. maſ. ge. dicit̃ quoddaꝫ aſtrum ante thauri
veſtigia fulgens. Et dicit̃ orion q̃i vrion ab vrina .i. ab
vndatione aquarũ: tempore eniꝫ hyemis oritur: ⁊ ma
re ⁊ terras aquis ac tempeſtatibus turbat ſm Papiã.
Et ꝓducit primã ſyllabã ac mediã orion. vnde Ouid̃.
Obſtitit orion lacona nitẽtibus aſtris. Sed vide qꝛ in
uenit̃ orion ꝓ quodam citharedo ⁊ tunc ꝓducit penl̃.
ſed p̉maꝫ corr. Unde virgilius: Orpheus inſiluit inter
delphinas orion. ſumit̃ etiaꝫ hic ꝓ citharedo. Sed
de obliquis eſt dubitatio qñ ponitur ꝓ ſtella: qꝛ orio
nis ꝓducitur ĩ penultima a lucano: ſed ab ouidio cor.
vñ dicit Lucanus in p̉mo g. En inferi nimiũ fulget la/
tus orionis. Itẽ ĩ. ix. f. Teſte tulit celo victi dec⁹ oriõiſ
Spondeizant enim in q̇nto pede. Sꝫ Oui. xiiij. metha.
corri. penul̃. di. Diuerſaſq꜡ vrbes nitidũq꜡ orionis en/
ſem. Ad hoc dicũt q̇dã ꝙ ſm papiam poteſt declinari
hic orio vel orion. Si declinat̃ orio ſine n: ꝓducit pe/
nultimaꝫ in obliq̇s ſicut noĩa deſinẽtia in o: que reti/
nent o in obliquis: vt ſermo monis ſimo monis. ſi aũt
declinat̃ hic orion ꝑ n: tunc corri. penul̃. gtĩ: qꝛ tũc ma
gis ſapit declinatõem grecam. Greca enim ſeu barba/
ra deſinẽtia in on: ſepius o corri: in obliq̇s vt ſidon do
nis: ſimon monis: canon nonis: vt dicũt quidã in iob
vbi dicit̃. Qui facit arcturũ ⁊ orionas ⁊ ĩteriora auſtri
Et in amos q̇nto vbi legit̃: Facienteꝫ arcturꝝ ⁊ orionẽ
debet o: ſiue penul̃. corr. qꝛ magis eſt declinatõ greca.
Et orion ꝑ n: exponit̃ a gregorio. ⁊ hoc videt̃ ɔmunis
vſus approbare: ꝙ. ſ. in iob ⁊ in amos pnl̃t. de orionaſ
vel orione corripiat̃.

Orior reris vel riris .i. naſci. Et ꝓfert̃ ſm tertiam ⁊ q̃rtã
coniugationeꝫ. In ĩfinitiuo tñ profertur ſm quartaꝫ. ſ.
oriri ⁊ nũq̃ꝫ ori. Et habet duplex ſupinuꝫ. ſ. ortum or/
tu vnde ortus orta tum ⁊ oritum tu vnde oriturus ra
rum. Orior cõponit̃. vt adorior riris vl̃ reris: adort⁹ ſuꝫ
adoriri .i. valde vl̃ iuxta oriri vel inuadere aggredi. ab
orior reris vel riris .i. longe oriri vel oriendo exire. vel
aboriri non ſuo tempore oriri .i. ſine lege naſcendi: ſic
pueri ⁊ monſtra q̇ vel que ante tempus debitum naſ/
cuntur: vel qui cõtra naturam naſcuntur. vnde ab or/
tus ta tum. Et inde abortiuus ua uum. Coorior reris
vel riris coortus ſum .i. ſimul oriri. Exorior reris vel ri/
ris exortus ſum .i. extra oriri. Sub orior .i. latenter vel
poſt vel ſubtus oriri. Orior ⁊ eius compoſita ſunt de/
ponentia ⁊ proferuntur taꝫ ſm terciam q̃ꝫ ſm q̃rtam
coniugationem: niſi in infinitiuo q̇ ꝓfert̃ tñ ſecũdũ q̃rtã
Et faciunt ſupinum in ortuꝫ vel in oritũ ſed viſitatius
in ortum. Similiter participia futuri temporis vſitati
ſunt ab oritum q̃ꝫ ab ortum. ⁊ econtrario participia p̉
teriti temporiſ ſm hug. Priſcianuſ aũt ĩ decimo libro
dicit. Orior ⁊ morior tam ſm tertiam q̃ꝫ ſm quartam

cõiugatiõem auctores declinauerũt ſupina eorũ ortũ ⁊ moritũ: quãuis oritur⁹ nõ orturus inueniaꝛ participiũ futuri: ſed p̃teriti ort⁹ nõ orit⁹ diciꝛ. Sic ergo ſm p̃ſcia. ⁊ hug. orior ſm vtrãq; ſignificatõem. ſ. tertiam ⁊ quartã inueniꝛ declinatũ apud antiquos: nũc tamen ſm vſum modernorũ orior eſt quarte cõiugatõis tm̃: ſed adhuc tenet de tertia oriꝛ. vnde eccleſia. i. Oriꝛ ſol ⁊ occidit. penultima correpta: ⁊ ꝑticipiũ preteriti tp̃is ortus ſum: ⁊ ſupinũ ortũ: quod iueniꝛ etiã oritũ. vnde oriturus tura turum.

Oritũ. Orior inueniꝛ ꝓlatũ ſm quartã ⁊ tertiã cõiugatione: ⁊ habet duplex ſupinũ maxime ſm antiquos. ſ. ortũ ortu: inde ortus. ⁊ oritũ tu: inde oritur⁹. Et vt dič hug. oritũ tu habet penl̃. ꝓductã ſm ꝙ eſt ſupinũ v̓bi quarte cõiugatõis: ⁊ habet eandẽ correptã ſm ꝙ ẽ ſupinũ verbi tertie cõiugatiõis.

Oriũdus: ab orior ris diciꝛ oriũd⁹ da dũ nomẽ. i. nat⁹ vel naſcẽdus: ⁊ regit gtm̃. vnde in Boecio: Si reminiſcaris cui⁹ patrie ſis oriũdus.

Orix vt dicit gloſa in Iſa. cap̃. li. animal eſt immũdum nec ſacrificijs aptũ. Et vt dicũt quidã: orix eſt animal ſimile muri quod nos dicim⁹ glirẽ. ⁊ declinaꝛ hic orix gis gi gem ⁊č. de quo habeꝛ deutro. xiiij. Origẽ camelopardũ. Nomina enĩ deſinẽtia in x: faciũt gtm̃ in cis vel in gis: exceptis nix nox ſenex ⁊ ſuppellex.

Oriza ze maneries eſt pulmẽti: ⁊ vt dicũt de hordeo.

Orizon tis maſculini generis: media ſpera apparẽs ſup terram ſm Pap̃.

Ornia interp̃taꝛ anathema vel anathematizatio.

Ornix eſt gallina ſilueſtris. vel vt dicit Pap̃. ornix ẽ gallina aphrica pinguiſſima.

Ornizomantie. i. diuinatio que fit in pectore vel in ortu vel in guſtu pullorũ. ⁊ componiꝛ ab ornix quod interpretaꝛ gallina ſilueſtris: ⁊ mãtia quod eſt diuinatio ſm hugutõem.

Orno nas naui nare. i. colere vel decolorare. Et deriuaꝛ ab os ris: quaſi ora ⁊ vult⁹ decorare. vnde ornamẽtũ menti: diciꝛ quia ei⁹ cultu ⁊ vultus ⁊ os decorantur. vnde dicit Papias: Ornamẽtũ dec⁹ gloria laus dignitas ornatus. Ornamẽta p̃cioſa veſtimẽta dicta ꝙ eoꝝ cultu ora ⁊ vult⁹ decorenꝛ. Et ab orno nas dicitur hic ornat⁹ tus. i. cult⁹ habit⁹ vel veſtiũ decoratio: ⁊ ornat⁹ ta tũ. i. nitid⁹ lucid⁹ cult⁹ vel luculẽtus. Orno ſm hug. componiꝛ vt adorno nas: decorno nas. i. valde ornare: vel ornatũ auferre: exorno nas in eodẽ ſenſu. Et ẽ actiuum orno nas cum ſuis cõpoſitis. Hic poteſt queri: an faciẽtes ornamẽta mulierũ peccẽt. Ad hoc dico ꝙ ſiqua ars eſt faciendi aliqua ꝑa quib⁹ homĩes vti nõ poſſunt abſq; peccato: ꝑ cõſequens artifices talia faciẽdo: faciẽdo peccant: vtpote p̃bentes directe alijs occaſionẽ peccãdi: puta ſiquis fabricaret idola vel aliquid ad cultũ idolatrie pertinens. Siqua vero ars ſit cuius opibus homines poſſunt bene ⁊ male vti: ſicut ſunt gladij ſagitte ⁊ alia huiuſmodi: vſus talium artiũ nõ eſt peccatũ: ſi tamẽ opibus alicui⁹ artis vt pluries aliqui male vterenꝛ quãuis de ſe non ſint illicite: ſunt tamẽ per officiũ p̃ncipis a ciuitate extirpãde ſm documentũ Platonis. Quia ergo mulieres licite ſe poſſunt ornare: vel vt conſeruẽt decentiã ſui ſtat⁹ vel etiã aliquid ſuꝑaddere vt placeãt viris: conſequens eſt ꝙ artifices taliũ ornamentorũ nõ peccãt in vſu talis artis: niſi forte inueniẽdo aliqua ſuꝑflua ⁊ curioſa. vnde Chryſoſtomus ſuꝑ Mattheũ dicit: ꝙ etiã ab arte calciorũ ⁊ textoꝝ multa abſcindere oportet. Itẽ ſcias ꝙ dicit Auguſtin⁹ in libro de ſermone dñi in monte: Non in ſolo rerum corporearũ nitore atq; pompa: ſʒ in ipſis ſordibus ⁊ luctuoſis poſſe eſſe iactantiã ⁊ eo periculoſior eſt quo ſub nomine ſeruitutis dei decepit. Et philoſoph⁹ dicit in quarto ethicorũ: ꝙ ⁊ abũdantia: ⁊ inordinatus defectus ad iactantiã pertinet. vide in veſtio.

Oro ras diciꝛ ab os oris: ⁊ eſt orare ore dicere rogare vꝉ ore ratiocinari. Et componiꝛ vt adoro adoras: exoro exoras: ꝑoro ꝑoras. i. valde orare vel ꝑfecte orare. Oro oras actiuũ eſt cum omnibus ſuis cõpoſitis: ⁊ ꝓducit o ſm hugutõem. Quidã tamen ponũt ſignificationes de oro in hoc verſiculo: Supplicat implorat petit obſecrat hec notat oro. An dicendũ ſit: Chriſte ora ꝓ nobis: ⁊ an ſancti oratões noſtras cognoſcãt: ⁊ pro quibus orent: ⁊ an ſanctos orare debeamus dixi ĩ oratio. Item quare ad orientem debemus adorare dicam in tabernaculum.

Oroma viſio intep̃tatur ſm Papiã.

Oromon grece. i. tẽpus latine.

Oros orontis ꝓp̃um nomẽ cuiuſdã montis. hinc videꝛ dici hic orontes hui⁹ orõtis: dux lícioꝝ: q; magn⁹ fuit.

Ornophanotrophita in orphanotrophiũ eſt.

Ornophanotrophiũ: ab orphanos ⁊ trophos quod eſt cõuerſio cõponiꝛ hoc orphanotrophiũ trophij: hoſpitale vel alius locus venerabilis in quo orphani conuerſanꝛ ⁊ paſcũtur. vnde hic ⁊ hec orphanotrophita trophite: qui vel que ẽ cuſtos orphanotrophij: ſiue dominus ſiue dña talis loci.

Orphan⁹ orphana orphanũ idem eſt quod puſilluſ: ſed illud grecũ nomẽ eſt: ⁊ hoc latinũ. vnde in pſalmo vbi legiꝛ: Pupillo tu eris adiutor. grec⁹ habet orphano.

Orreum: ab hordeũ diciꝛ hoc horreũ horrei quaſi hordeũ loc⁹ eſt vbi reponiꝛ hordeũ: generaľr tamẽ loc⁹ vbi reponiꝛ annona quelibet diciꝛ horreũ. vel diciꝛ ab horreo res: q; ſpicis horret: ſed p̃us dictũ p̃ualet.

Orſum aduerbiũ loci. i. in hanc partẽ: inde deorſuʒ. Iteʒ orſum orſi poteſt eſſe nomẽ ab ordior diris. i. p̃ncipiũ loquẽdi vel locutio.

Orſus ſa ſum. i. inceptus: ⁊ hoc orſum ſi: ⁊ hic orſus ſus. vide in ordior diris.

Orticula cule penulti. corre. ab hort⁹ ⁊ colo lis cõponiꝛ. i. hortulan⁹ vel hortũ colẽs.

Ortigia in ortix eſt.

Ortigometra. ortix grece latine diciꝛ coturnix: inde dicitur hec ortigometra metre quedã auis: ⁊ vt dicunt eſt coturnix q̃ gregem ducit: ⁊ terre eã appropinquatẽ accipiter vidẽs rapit ſm hug. Papias etiã dicit: Ortigometra gen⁹ auiũ. i. coturnices quas veteres veſ: i interdixerũt. Solũ enĩ hoc animal ſicut homo morbũ caducũ habet: ⁊ ꝓduciꝛ penultima ab Alexãdro: Hic coturnices deſignare ortigometra.

Ortilio: ab hortus horti diciꝛ hic hortilio hortiliõis ideʒ quod hortulanus.

Ortix tigis feminĩ gene. grece: latine diciꝛ coturnix. inde hec cortigia gie: quedã inſula. ſ. delos.

Ortodoxus. a doxa quod eſt gloria: ⁊ ortos rectum cõponiꝛ hic ortodoxus doxi. i. vir recte glorie. ſ. recte credens ⁊ vt credit viuens: quo nomine nõ poteſt vocari qui aliter viuit q̃ʒ credit. vnde hec ortodoxa xe. i. femina recte glorie: ⁊ hec ortodoxia doxie. i. recta gloria. ⁊ poteſt declinari adiectiue ortodox⁹ xa xum ſm hug. Papias v̓o dicit: Ortodox⁹ grece: rite catholic⁹ homo dicitur: fide rectus ⁊ vita ꝓbabilis: qui latine vir recte

O uilla le diminutiuū: parua ouis.
O uin⁹: ab oue dicitur ouinus ouina ouinū penultima producta.i.res ouis vel de oue exñs: vt carnes ouine. et producit penultimā.
O uis: ab offero vel oblatio dicitur hec ouis quaſi oblauis ab oblatiōe: quia antiquit⁹ in initio non tauri ſed oues ſacrificarēt ſeu in ſacrificio mactarent. Priſcia. vero dicit: ꝙ deſcendit a greco. greci enī dicūt oyos: ꝛ nos cauſa vitandi hiatū ouis dicimus. Ex his.ſ. ouib⁹ quedā dicunt bidētes: quia inter dentes ſuos duos altiores habent cū quibus dicunt naſci: quas gētiles maxime in ſacrificijs offerabant. de hoc etiā vide in bidens: ꝛ corri. pmam ouis: ſed ouū oui pducit. vnde verſus: Que male fetet ouis: non eſt melior trib⁹ ouis. Item: Non eſt vilis ouis: centū mihi carior ouis. vide in mul⁹ ꝛ in agnus.
O uiſper: ab ouis ꝛ ſpecio ſpecis componitur hic et hec ouiſpex ouiſpicis cōmunis generis: qui viſcera ouiū inſpicit: ꝛ corripit ſpi.
O uo ouas ouaui.i. letari: ꝛ ppe eſt victorū. ꝛ dicitur ab ouū oui: ꝛ eſt tractū a pueris: quia tūc letant qum eis dant oua. vnde ouanter ꝛ ouatim aduerbia ſm huguitiōem. Magiſter autem ꝛ bene dicit: ꝙ ouo ouas deriuatur ab oue: ꝛ nō ab ouo. Nam ouatio dicebat minor triūphus in quo immolabat ouis ꝛ nō taur⁹: ꝛ hoc ſm deriuatōnem videt rectius: quia ouo ouas corripit pmā ſicut hec ouis. ſed ouū oui pducit primā vnde verſus: Jupiter inquit ouo quia tindaris exit ab ouo. Que male fetet ouis non eſt melior tribus ouis. Pap. vo ſic dicit: Ouat gaudet exultat ꝛ exilit.
O uulū li: in ouū eſt expoſitū.
O uū: Ovm dicūt greci: ꝛ interpoſita u conſonāte: inde nos dicim⁹ hoc ouū oui. Uel dicit ouū quaſi ouiū ab vua: quia ſit humidū ſicut vua: quia ſicut vua exteri⁹ ſicca eſt ꝛ interi⁹ vuida vl' humida: ſic ouū exteri⁹ ſiccū ꝛ interi⁹ humidū. vnde hoc ouulū ouuli diminutiuū: ꝛ hoc ouiculū ouiculi ſimiliter diminutiuū ſm huguitiōem. ꝛ pducit pmam ouū: ſed ouo ouas eā corripit. vnde verſus: Prudens frater oua: quē dant tibi ſepi⁹ oua. Pap. vero ſic dicit: Oua dicta quia ſint vuida: ab eo ꝙ extrinſec⁹ humore ſint plena. nam humidū ē qḋ exteri⁹ humorē habet: vuidū quod interi⁹.

O ante X

O xea: ab oxi quod eſt acutū vel velox dicitur hec oxea oxee: vel oxia acut⁹ morb⁹ vel velox qui cito trāſit vel necat: vt phreneſis. ꝛ hec oxia vel oxea acut⁹ accentus Sūt enī decē figure accentuū que a grecis pverbiorū diſtinctōib⁹ apponūtur.
O xi apud grecos ꝛ acutū ꝛ velocē deſignat. vnde oxus oxa oxū.i.a acut⁹ vel velox. vnde ꝛ quoddā genus teli acuti dicitur hic oxus oxi. ꝛ morborū quidam dicuntur oxi: quidam chronici. Oxi ſunt qui cito interficiūt vel tranſeūt: chronici aūt ſunt qui diu languere faciūt Item ab oxi quod eſt acutū dicit apud grecos acetum oxi quia ſit acutū. Item ab oxi quod eſt acutū vel velox dicitur oxi quedam medicina.
O xia in oxea exponitur.
O xifalus oxifali genus eſt mēſure.ſ. acitabulū vel oxitabulum: ꝛ ppe ad acetū ferendū. vnde ꝛ dicit oxifalus quaſi oxiforus. vel dicitur a falon quod eſt lignū: qa ligneus ſit: ꝛ corripit fa.
O xigaros maſculini generis: vel hic oxigar⁹ oxigari.i. acetum cum liquamine.
O xigoniū: ab oxi quod eſt acutū ꝛ gomos qḋ ē angul⁹ componit hoc oxigoniū oxigonij in quo tres anguli ſunt acuti. ꝛ oxigonus oxigona oxigonū.i. habēs tres angulos acutos.
O ximel. Mel componit cum oxi quod eſt acutū: ꝛ dicitur hoc oximel vel oximellū.ſ. aceti vel mellis pmixtio .i. duas partes habens aceti.ſ. ꝛ tertiā mellis. vnde talis confectio dulcedinē retinet ꝛ acorem.
O ximellum in oximel exponit.
O ximentū oximenti acetū cum vino mixtū.
O xus oxa oxum in oxi exponitur.

O ante Z

O za oze. ppum nomē cuiuſdam viri: de quo habetur in ſecūdo libro regū capitulo ſexto: Indignat⁹ eſt dominus indignatōe cōtra ozam. ꝛ infra ibidem: Et vocatū eſt nomē loci illius pcuſſio oze. ꝛ nō debet accētuari in fine qum ſit declinabile. ꝛ interptatur oza robur vl' viſio ſiue videns vel robuſtus.
O zias. Oza vel ozi interptatur robur: vnde ozias dictus eſt: quia interptatur fortitudo domini. Ipſe eſt qui et azarias duplici nomine. Iſte eſt qui qum illicitū ſibi ſacerdotiū vendicare conatus eſt: lepra frōte pcuſſus eſt: vt dicit i ſecūdo palypomenon capitulo. xxvi. Itē in quarto regū capitulo. xv.
O zimum: ab oza vel ozi quod interptatur robur dicitur hoc ozimū ozimi. Ozima inteſtina dicunt.ſ. tripe: qa in eis cōſiſtit fortitudo. vnde Perſius: Qum bene diſtincto cātauerit azima neruo.

Sciēdū eſt ꝙ apō hebreos p littera nō habetur: nec vllum nomē apud eos eſt quod hoc elementū ſonet. Abuſiue igit accipiēda ſunt nomina hebrea quādo p p inueniuntur apud nos ſcripta.

Pabulū: a paſco ſcis dicit hoc pabulū buli quod p paſcua dicit ꝛ p paſtu. vnde pabuloſus ſa ſum pabulis plen⁹: ꝛ pabulor laris.i. paſcere vel pabulū colligere: ꝛ corri. bu.
P acalis: a pace deriuat hic ꝛ hec pacalis ꝛ hoc le.i. pacē deſignās vel ad pacē ptinens. Ouidi⁹ in. vi. metamor. Circuit extremas oleis pacalibus oras.
P acatus ta tū: in paco cas vide.
P acifica dicebat oblatio que fiebat p pace ad deū vel ad homines: vel quia ad bonū pacis fiebat: ſicut ſalutaria ſacrificia p ſalute data vel dāda vel conſeruāda offerebant: ſicut dicit in hiſtorijs.
P acifico: a pax ꝛ facio cōponit pacifico cas caui care.i. pacē facere vel cōcordare. vnde pacific⁹ ca cum penl. corre. ꝛ pacificat⁹ ta tū penultima pducta.
P aciſcor ſceris pact⁹ ſum diuerſas habet ſignificatiōes. Nam paciſci eſt in pactū accipe. Item paciſci ē in pactū ponere vel dare vel pmittere vel in pactuū petere. Item paciſci eſt pactū facere: amicitiā firmare vel reintegrare. Paciſcor componit vt cōpaciſcor ſceris.i. ſimul paciſci: Depaciſcor ſceris.i. valde paciſci. ꝛ faciūt ſupinū compactū ꝛ depactū: ꝛ participiū compact⁹ et depactus. Si inueniat compect⁹ ꝛ depect⁹ littera corrupta eſt. Paciſcor pmam corri. ꝛ vt quidā dicūt compeſco ſcis componit a con ꝛ paciſcor: ꝛ diſpeſco a dis ꝛ paciſcor vt ait huguitio.
P aco cas caui deriuat a pax cis: ꝛ eſt pacare idē quod pacificare. vnde pacat⁹ ta tū.i. pacificatus: quaſi pacē

tenens: ꝛ eſt etymologia: ꝛ compaꝛ̃ ſm ꝙ eſt nomen pacatus tioꝛ tiſſimus. vnde ad hebꝛeos ca. xij. Fructū pacatiſſimū exercitatis p eam reddet iuſticie. vnde pa cate tius tiſſime aduerbiū. Item a paco cas hic ꝛ hec pacalis ꝛ hoc le. vnde pacal'r aduer. Paco cas actiuū eſt cū omnib⁹ ſuis cōpoſitis ſiqua hꝫ: ꝛ ꝓducit pmā.

P actio: a paciſcoꝛ pactus deriuaꝛ̃ hec pactio ctionis. i. conuentio conditio vel ꝓmiſſio.

P actorius: a pact⁹ deriuaꝛ̃ pactoꝛi⁹ ctoꝛia ctoꝛiū. i. ad pa ctum ꝑtinens: ꝛ hoc pactoꝛiū: idem quod pactū vl' lo cus vbi fit pactum.

P actū: a paciſcoꝛ ſceris dicit̃ hoc pactū cti. i. placitū: con uentus. ſ. inter ꝑtes vel ex pace cōueniēs ſcriptura. vñ ꝛ dicit̃ pactū quaſi ex pace actū vel factū. Iteꝫ pactū eſt ſupinū de pango gis. Item pactus cta ctum ꝑtici pium de paciſcoꝛ ſceris.

P adanus na nū: in padus eſt.

P ad⁹di: fluui⁹ lombardie ſic dictus ab vno triūꝫ fontiū ex quibus habet originē: qui pad⁹ dicit̃. Item fluui⁹ pad⁹ dict⁹ eſt eridanus a Fetone in eū ſubmerſo qui eridan⁹ dicebaꝛ̃: inde padan⁹ na nū penultima ꝓdu. vide in phetõ vel in feton.

P aganicus ca cū: in paganus vide.

P aganiſmus. Pagan⁹ componit̃ cū mos: ꝛ dicit̃ hic pa ganiſmus mi. i. ritus ꝛ mos paganoꝛū.

P aganus: a pag⁹ quod eſt villa dicit̃ pagan⁹ na num. i. villan⁹ vel incultus: ꝛ quicūqꝫ habitat in villa dicitur paganus: ꝑterea quicūqꝫ eſt extra ciuitatē dei. i. eccle ſiam dicitur pagan⁹ quaſi villanus: ꝛ nō habitans in ciuitate dei. i. eccleſia: ſed longe in pago: ꝛ hinc paga nicus ca cum: ꝛ hec paganitas nitatis. i. multitudo et collectio paganoꝛū vel ꝓꝑetas qua pagani dicūt̃ vel terra eoꝛū. Et paganiꝫo niꝫas. i. ritum paganoꝛū cole re vel moꝛe paganoꝛū ſe habere. Paganus componi tur vt ſemipaganus.

P agella gelle diminutiuū: parua pagina: Hiere. xxxvi. Cumqꝫ legiſſet tres pagellas vel quattuoꝛ: ſcidit illud ſcalpello ſcribe.

P agina: a pango gis. ꝓ iungere vel impellere dicitur hec pagina gine: ps aliquota folioꝛū libꝛoꝛū. Et dicunt̃ pa gine a pangendo vel coniūgendo: quia ſibijnuicē cō pingant̃. i. coniūgant̃: vel quia ibi folia coniūgantur: Pagina etiā dicit̃ quādoqꝫ carta: quādoqꝫ liber: quā doqꝫ ſcriptura. vnde conſueuit dici: Hoc inuenit̃ in ſa cra pagina. vnde hec paginula ginule diminutiuū: Et pagino ginas. i. paginas coniungere vel deſcribere: et coꝛripit gi.

P aginula le diminutiuū: ꝑua pagina.

P agulus li diminutiuū: ꝑu⁹ pag⁹.

P agus. Pige apud grecos dicit̃ fons: ꝛ inde hic pag⁹ gi . i. villa: quia iuxta fontes ville ſolēt edificari: ꝛ ꝓducit pmā: ꝛ inde cōponit̃ ariopagus.

P ala: a palea dicit̃ hec pala le: qua ventilat̃ vt frumentū a palea purget̃. vide etiā in pale.

P alefred⁹ fredi penultima ꝓducta dicit̃ a paſſu ꝛ leni ꝛ freno ꝛ ducēdo: quia leni paſſu ꝑ frenū ducatur: ꝛ eſt genus equi qui alio nomine dicit̃ mãnus ꝛ gradari⁹: ſicut dixi in equ⁹ equi.

P alam: a palo las deriuat̃ palam aduerbiū qualitatiſ. i. apte vel manifeſte. vnde in Iohāne: Ego palā locut⁹ ſum mūdo. Et componit̃ cū in: ꝛ dicit̃ ipalā. i. inapto: Poteſt etiā palā eſſe ꝓpoſitio quando regit caſum: vt palā illo hoc feci. i. coꝛā illo: ꝛ coꝛri. pmā: ſed palo las eam ꝓducit. vnde Lucan⁹ in. vij. Principes fecere pa lam ciuilia bella. Sed de vltima ſyllaba querit̃ an de beat acui. Et dicūt quidā ꝙ ſic: ad differētiā hui⁹ accu ſatiui palam de pala le lam. Alij dicūt ꝙ nō: ꝛ hͦ magl mihi placet: quia huiuſmodi aduerbia deſinētia ĩ am deꝑmunt̃ in fine: vt multifariā ꝑperam. Declinat̃ etiā ꝑperus ra rū: ſicut dixi in ſecūda ꝑte vbi egi de accētu aduerbioꝛū deſinentiū in am.

P alās: a palo las dicit̃ hic ꝛ hec ꝛ hoc palans lātis: qui nunqꝫ in aliquo loco habet certā manſionē. vnde pa lāter aduerbiū. i. manifeſte vel vagāter: ꝛ palabūd⁹ da dum. i. errabund⁹ vel vagabund⁹ ſm hugutōem: Iuð. . ix. Due aūt turme palantes ꝑ campū aduerſarios ꝑſe quebant̃. Pap. vo dicit: Palantes gaudētes: palam vagantes: diſꝑſi. Palanter. i. incōpoſite vel diſꝑſe ad uerbium qualitatis.

P alanteū tei neutri generis: quoddā oppidū ĩ palatino mōte vbi modo eſt Roma: ꝛ quia palanteū altū erat: ideo palāteū dicit̃ alt⁹ mur⁹ vel faſtigiū.

P alata: a pal⁹ dicit̃ hec palata te penultima ꝓdu. que fit de palis: ꝛ palate ſunt maſſe que de recētib⁹ ficub⁹ cō pingi ſolēt quas inter palas ad ſolē ſiccāt. ꝛ ſic ſumit̃ regū. ij. ca. xv. vt dixi in maſſa.

P alatinus: a palatiū dicit̃ palatin⁹ tina tinū penultima ꝓducta. i. de palatio exiſtēs: ꝛ tūc deriuat̃ a palatiuꝫ. vl' palatin⁹ tina tinū. i. ꝑtinens ad palatū: ꝛ tunc deri natur a palatum.

P alatiū: a palo las quod eſt vagari, deriuat̃ hoc palatiū tij: ampla domus in qua multi vagari poſſunt. vnde palatin⁹ tina tinū: penultima ꝓducta. i. de palatio exi ſtens. Uel hic palans lātis: rex fuit archadie: in cuius honoꝛe regina aulam ipſi⁹ nomine conditā palatiuꝫ vocauerat. Sic ergo appellauerūt a Palante hoc pa latiū: ꝛ coꝛripit pa. vnde Lucan⁹ in tertio: Uix odiſſe vacat: phebea palatia complet.

P alatū: a palatiū dicit̃ hoc palatū ti: quia magnū ſit et amplū: vel quia ſit quaſi palatiū oꝛis vel lingue. Uel dicit̃ a palo las: quia ibi ligua vaget̃: vel palatū quaſi poletū a polo: quia ibi ꝓ ſui cōcauitate celi habꝫ ſimi litudinē. vnde ꝛ greci palatū vranon vocāt: ꝛ hinc pa latin⁹ tina tinū. i. ad palatū ꝑtinens.

P ale. palin quod eſt motus dicit̃ apud grecos lucta pa lin: quia in lucta frequēter ſe moueāt. vnde he pale la rū. i. doꝛſi dextra leuaqꝫ eminētia mēbꝛa: dicte ſic qꝛ ĩ luctādo ea pmim⁹. quod. ſ. luctari vel quā luctā greci dicūt palin. inuenit̃ etiā in ſingulari ſed in alio ſenſu: quia. ſ. pala dicit̃ ventilabꝛū ꝛ latū inſtrumētū ferreū ad opus ignis. pala etiā dicit̃ ille cōcau⁹ locus in anu lo in quo ponit̃ lapis ꝑcioſus.

P alea: a pales dea pabuli: vl' a pabulū dicit̃ hͦ palea lee: quia pabulū ꝑbeat animalib⁹: ꝛ etiā quia ea ſola oliꝫ pmū in paſcēdis animalib⁹ ꝑbebat̃: cui⁹ natura ex cō trario frigida eſt in tantū: vt obꝛutas niues fluere nō ſinat: adeo calida vt matureſcere poma cōpellat: vt di cit beat⁹ Aug⁹ de ciuitate dei: ꝛ coꝛri. pa. vnde in auro ra dicit̃: Non vult nudari paleis donec ſit aduſta. vñ hec paleola leole: diminutiuū.

P aleare: a palea deriuat̃ hoc paleare learis: ꝛ hoc pale ariū leariꝫ: loc⁹ vbi palee reponunt̃. ꝛ etiā ſic dicit̃ pel lis que ſub collo, bouis fluitat huc ꝛ illuc ad modum palee. ꝛ hic ꝛ hec palearis ꝛ hoc leare. vel a pelle deri uat̃ hoc paleare aris: vel peleariū rij: pellicula que pē det ante pect⁹ bouis quaſi pelleariū. vel ſic dicit̃ a pa lo las: quia vagat̃ huc ꝛ illuc ꝛ fluitat. vel dicit̃ a pa lea: quia ad modum palee fluitat huc ꝛ illuc: ꝛ hinc

palearia dicunť quedã ptes iugi que ſub illa pelle colligantť: ꝛ corri.pa. vnde Ouidius metamor.xi. Colla thori extant aruis palearia pendēt.

Peleariũ in paleare eſt.

Paleola in palea eſt.

Pales: a pabulũ dicitur hec pales indeclinabile: vel pales lis dea pabulorũ. vnde hic palatualis eiꝰ ſacerdos ꝛ pluraliter hec palilia horũ paliliũ vel paliliorũ illiꝰ dee feſta. vnde Perſius: Fumoſa palilia feno. ꝛ paliliosus lioſa lioſum.i. fumoſus: a feſto Palis in quo fenum comburebať.

Paleſtina: a paleſtim vrbe omnis regio circa eam dicta eſt paleſtina. vnde paleſtinꝰna num: gentile.

Paleſtra leſtre: lucta vel locꝰ luctatiõis: ꝛ diciť a palin quod eſt lucta: vel a palin quod eſt motꝰ: quia ibi frequēter ſe moueãt. vł diciť paleſtra a Pale dea paſtoꝝ quia in honorē iſtiꝰ ꝓus fuit celebrata. vel diciť a palude q̈ vngebanť luctaturi anteq̃ʒ haberēt oleũ. vnde paleſtricꝰ ca cum: ꝛ hec paleſtrica ce: qui in paleſtra luctať. ꝛ quia ad paleſtrã fortes vocabanť: ideo paleſtrica quãdoqȝ ꝓ forti poniť ſm huguitiõem. Pap̄. vͦo ſic dicit: Paleſtra grece lucta vbi athlete exercent ſe: luctatio que fit in gymnaſio: ꝛ corri. ꝑmã. Ouidiꝰ in. xvi. epi. Aut fera nos retinet: aut vncta dona paleſtre.

Paleſticꝰ ca cum penul. corre. in paleſtra eſt.

Paleſtrizo ʒas.i. luctari: a paleſtra diciť.

Palibachius: ab anti quod eſt cõtra: ꝛ bachiꝰ bachij pes contrariꝰ bachio. Conſtat enĩ ex duabus ꝑmis lõgis ꝛ tertia breui: vt dixi in antibachius: ꝛ idem pes diciť palibachius: quia iteratꝰ eſt a bachio: a palin quod eſt iterũ ꝛ bachiꝰ componiť.

Palilia liũ vel liorũ eſt in pales.

Paliliosus exponiť in pales.

Palin.i. iterũ. Jtem palin.i. motus vel mobilitas: inde palma.i. lucta.

Palinodiũ. palin quod eſt iterũ cõponiť cũ oda quod ē laus vel cãtus: ꝛ diciť hoc palinodiũ dij. palinodia dicunť laudes iterate vel cãtꝰ iterati. vnde palinodiꝰ dia diũ.i. iterũ cantatꝰ vel laudatꝰ: ꝛ hic palinodicꝰ ci: qui palinodia facit vel dicit.

Paliſcus. palin.i. iterũ. vnde paliſcꝰ ca cũ: quaſi iterũ veniēs vel quaſi iterũ natꝰ. vnde paliſci dicti ſunt duo filij Jouis ꝛ Ethne: quaſi bis editi: quia ſemel de matre ꝛ poſtea iteruʒ de terra ſm poetas. vnde Ouidiꝰ in. v. metamor. Stagna paliſcorũ rupta feruētia terra.

Paliſma matis: locꝰ lucte: ꝛ dr̄ a paleſtra.

Paliurꝰ ri: carduꝰ eſt ſpinoſus ꝛ aſpͥmꝰ: de quo habeť Jſa. xxxiiij. De hoc dicit Pap̄. Paliurꝰ herba aſpͥma ꝛ ſpinoſa. ꝙ aũt diciť paliurꝰ quaſi herens pallio etymologia eſt: ꝛ ꝓducit penul. vnde Uirgi. in buco. Carduis ꝛ ſpinis ſurgit paliurꝰ acutis.

Palla le femi. ge. quadrũ palliũ mulierũ deductuʒ vſqȝ veſtigia: affixis in ordine gemmis: dicta ſic a palin.i. mobilitate que circa finē ē huiꝰ indumēti: vel quia rugis vibrãtibꝰ ſinuata criſpeť.

Palladiũ in Pallas eſt.

Pallas ladis feminini generis: dea belli eſt. ꝛ diciť a palin.i. a motu ꝛ excuſſiõe haſte. Uel diciť Pallas a pallone iſula Thracie vbi nutrita fuit: vel quia Pallãtē gigantē occidit: que ꝛ Minerua diciť quaſi mortalis: vł quaſi munꝰ variarũ artiũ: quia fuit inuētrix multorũ ingeniorũ vt dicũt. Et a Pallas hoc palladium dij imago vel ſimulacrũ Palladis: ꝛ palladiꝰ dia diũ: ad palladem ꝑtinens.

Palleo les lui lere.i. eſſe vel fieri pallidũ: ꝛ quia ex timore ꝛ amore ſequiť pallor: ideo pallere quãdoqȝ poniť ꝓ timere: quãdoqȝ ꝓ amore: ſicut ꝓ ſuo antecedente. vnde Ouidiꝰ: Pallet omnis amãs: nã hic color aptꝰ amãti. Jtem pallere poniť ſepe ꝓ egrotare: quia pallor ſignũ eſt egritudinis. vnde hic pallor loris: ꝛ pallidus da dũ. Jteʒ palleo componiť vt expalleo les: impalleo les: oppalleo les: repalleo les: ſuppalleo les.i. parũ vel ſubtꝰ pallere. vnde ſuppallidꝰ da dũ.i. paruʒ pallidus. ꝛ hinc inchoatiua palleſco ſcis: expalleſco leſcis ꝛc̄. Palleo ꝛ eiꝰ cõpoſita ſunt neutra: ꝛ faciũt ꝑterituʒ in lui: ꝛ carēt ſup̄. ꝛ ſcribũť ꝑ geminũ l. Et ſcias ꝙ homo efficiť pallidꝰ quãdo timet: ſʒ rubeꝰ quãdo verecũdať vt dixi in formido das.

Pallex: a palleo les dicitur hic ꝛ hec pallex.i. adulter vel iuuenis.

Palliatus ta tũ: in palliũ eſt.

Pallidus: a palleo les deriuať pallidus da dũ: ꝛ comparatur. vnde pallide dius diſſime aduerbiũ. ꝛ hec palliditas tatis: ꝛ eſt ſignũ amoris palliditas. vnde quidam: Pallida furtiuũ facies mãifeſtat amorē. vide ĩ timidꝰ ꝛ in palleo.

Pallio as: in palliũ exponiť.

Palliolũ li: in palliũ eſt.

Palliũ: a palla quod eſt palliũ deriuať hoc pallium lij: quo miniſtrantiũ ſcapule teguntť: ꝛ vt dum miniſtrēt expedite diſcurrãt. Plautus: Siquid facturꝰ es appēde in humeris palliũ ꝛ ꝑgas quantũ valet tuorũ pedũ ꝓmptitas. Uel diciť palliũ a pellibꝰ vnde fiebat ꝑus: ſed modo diciť palliũ quoddã genꝰ panni ex ſerico et quilibet mantellꝰ. vnde palliolũ lioli diminutiuũ: um mutata in o: ꝛ addita lum. ꝛ palliatꝰ ta tum.i. pallium habēs vel pallio indutus. ꝛ pallio lias.i. pallio tegere vel occultare: vel palliũ induere: vel pallio ornare. Et componiť vt appallio lias.i. valde palliare: oppallio lias.i. occultare vel ornare: repallio lias.i. iteꝝ palliare: ſuppallio lias.i. latēter vel ſub pallio occultare. Et eſt pallio actiuũ cum omnibꝰ ſuis cõpoſitis: ꝛ ꝓducit ꝑmam poſitõe. Auianus: Exiguo puꝰs circundãs pallia collo. Poteſt etiã palliatꝰ deriuari a pallio lias: et tũc palliatꝰ.i. pallio tectꝰ vł occultꝰ vel cooꝑtꝰ: vt iſte hʒ verba palliata.i. occulta vel cooꝑta. ꝛ ꝓducit ꝑmaʒ palliũ vt oſtēdi: ꝛ etiã pallio as. vnde in aurora diciť: Sed prauũ tanq̃ʒ palliat iſtud opꝰ.

Pallor loris: in palleo les vide.

Palma: a pando dis diciť hec palma me: quaſi panſa ꝛ extenſa. eſt enĩ palma manꝰ extenſa.ſ. extenſis ſiue expãſis digitis ꝛ explicatis: cui cõtrariꝰ eſt pugnus.ſ. manus digitis cõtractis ꝛ clauſis. eſt ergo palma extēſa: pugnꝰ vero clauſus. Jtem a palma manu dicitur hec palma me: quedã arbor: quia manꝰ victorũ ſolet ea ornari ꝛ coronari: vel quia oppaſſis eſt ramis in moduʒ palme hominis. Eſt vͦo arbor victorie deputata. hanc vͦo greci phenicē appellãt quia diu durat: ex nomine auis illius arabie: que multis annis viuere ꝑhibetur. Fructꝰ aũt eius dactili dicunť ad digitorũ ſimilitudinem. vnde hic ꝛ hec palmalis ꝛ hoc le: ꝛ palmoſus ſa ſum.i. victorioſus triũphalis vel animoſus: ꝛ hoc palmariũ palme premiũ. ꝛ diciť palma quaſi pacis alma: quia a victoribꝰ ferebať: ꝛ eſt etymologia. Palma ergo diciť manꝰ: arbor: ꝛ etiã victoria: quia palma arbore victores coronabanť. vnde verſus: Palma manus: palma eſt arbor: victoria palma. Palma notat laudē belli: victoria fineʒ. De palma arbore dicit Ambro.

in.iii.hexame. est diſcretio ſexus in arboribus. Nam videas palmã que dactilos generat plerũq3:inclinantem ramos ſuos ꝛ ſubijcientē: ꝛ cõcupiſcētie atq3 amplexus ſpēm ꝑtendentē ei arbori quã marem palmaz appellãt pueri ruſticoꝝ. Jlla ḡ palma femina ē ꝛ ſexũ ſuũ ſpecie ſubiectõis ꝯfitet:vnde cultores locoꝝ ꝑiaciũt ramis ei⁹ dactiloꝝ vl̓ palmarũ ſemina maſculoꝝ q̄b⁹illi femine arbori velut q̄dã ſenſus ꝑfunctõis īfũdit: ꝛ expediti cõcubit⁹ gr̃a pũtat: quo munē donato rurſus erigit ꝛ eleuat ramos ſuos: ꝛ in veterē ſtatũ comã ſuã rurſuz attollit. Jtē ſcias ꝙ palme q̄litas ꝛ ſtatura ml̄tũ hȝ pulchritudĩs in figura. Nã vt dic̄ Greg. in.xix.mora.ſup illud Job.xxix. Sicut palma ml̄tipli cabo dies. Nõ īmerito iuſtoꝝ vita palme ꝯpat: q̄a ſic palma inferi⁹tactui aſpa ē: ꝛ q̄ſi aridis corticib⁹ obuoluta:ſupi⁹ vo viſui ꝛ fructib⁹pulchra: inferius corticũ ſuarũ inuolutõib⁹anguſtat:ſȝ ſupi⁹amplitudĩne pulchre viriditatis expãdit. Sic q̄ppe electoꝝ vita deſpecta ē inferi⁹:ſupi⁹pulchra:imo iſta q̄ſi ml̄tis corticib⁹ inuoluit: dũ innumeris tribulatõib⁹anguſtat. Jn ſummo vo illa q̄ſi pulchre viriditat̃ folijs ãplitudine retributõis expãdit. Hȝ q̄ddã aliud palma quo cũctis generib⁹arborũ differt. Omĩs nãq3 arbor in ſuo robore iuxta terrã vaſta ſubſiſtit:ſȝ creſcēdo ſupi⁹anguſtat: ꝛ q̄to pauliſꝑ ſublimior:tãto in altũ ſubtilior. Palma vo minoris amplitudinis ab imis incboat:vt iuxta ramos ac fruct⁹ampliori robore exurgat: et q̄ tenuis ab imis ꝑficit:vaſtior ad ſũmũ ſuccreſcit. Quib⁹itaq3 alia arbuſta niſi terrenis mētib⁹inueniũt eē ſilia:inferi⁹vaſta:ſupi⁹anguſtata. q2 nimiꝝ omēs iſti⁹ ſeculi dilectores in terrenis reb⁹fortes ſunt:in celeſtib⁹debiles. Nã in tpali gl̃ia vſq3 ad mortē deſudare appetũt: ꝛ ꝓ ſpe ꝑpetua nec parũ q̄dē in labore ſubſiſtũt:ſȝ ꝓ terrenis lucris q̄ſlibet iniurias tolerãt: ꝛ ꝓ celeſti mercede vel tenuiſſimi verbi ferre cõtumelias recuſant. Hi itaq3 q̄ſi aliarũ arborũ more deorſũ vaſti ſunt:ſurſũ anguſti:q2 fortes in inferiora ſubſiſtũt:ſed ad ſupiora deficiũt. At cõtra:Ex q̄litate palmarũ deſignat ꝑficiēs vita iuſtorũ:q̄ nequaq̄3 ſũt in terrenis ſtudijs fortes: ꝛ in celeſtibus debiles. Sũt vo nõnulli q̄ quum celeſtia appetũt: atq3 hui⁹mũdi facta noxia relinquũt:ab inceptõe ſua quotidie incõſtãtie puſillanimitate deficiũt:q̄b⁹os niſi arbuſtis reliq̄s ſil̓es dixeri q̄ nequaq̄3 tales ſupi⁹ſurgũt:q̄les inferi⁹oriũt. Hi q̄ppe in cõuerſatõem veniētes:nõ tales q̄les ceperũt ꝑſeuerãt: ꝛ q̄ſi more arborũ incboatõe vaſti ſũt ſȝ tenues creſcũt: q2 pauliſꝑ ꝑ augmēta tpũ patiũt detrimēta vtutũ. Palma vo in ſummitate ē vaſtioris q̄3 eē cepit q̄litatis ex radice: q2 ſepe electoꝝ ꝯuerſatio pl⁹finiēdo pagit q̄3 ꝓpõit icboãdo. ꝛ ſi tepid⁹ꝑma icboat:feruēti⁹extrēa ꝯſũmat atq3 ſꝑ icboare ſe eſtiat: ꝛ iccirco īfatigabil̓i nouitate ꝑdurat.

Palmes mitis maſ.ge. dr̃ ram⁹vitis vbi vua naſcit. ꝛ dr̃ a palma pp fecũditatē: ꝛ cor.mi in obliq̄s.

Palmetũ:a palma deriuat hoc palmetũ ti: loc⁹vbi palme abũdãt ꝛ creſcũt.

Palmo mas maui mare.i.coronare:a palma dr̃. ꝛ a palmo mas dr̃ palmat⁹ta tũ.i.coronat⁹.

Palmula: a palma manu dr̃ hᷓ palmula le dimi. ꝛ palmula etiã ē extrema latitudo remi: q2 extēſa ē ad modũ palme. ꝛ palmula ē inſtr̃m ruſticoꝝ ĩ area cũ trib⁹ vl̓ q̄ttuor l̓etiã ꝑlib⁹ramis:q2 hēat ramos extēſos ſic palma digitos ſm hug. ꝛ Pap. dicit: Palmula extrema latitudo remi q̄ mare ipellit: Palmula gubernaculi ps ima.

Palmulus li maſ.ge. puus palmus: ꝛ dr̃ a palmus.

Palm⁹:a palma ꝑ manu dr̃ hic palm⁹mi: quedã mēſura.ſ.palme. ꝛ eſt palm⁹a pollice vſq3 ad minimũ digitũ extēſa man⁹:pugill⁹ vo eſt cõtractis digitis pugn⁹: ſicut dicit quedã glo. Jſa.xl.

Palo:a palin q̄d ē mot⁹ dr̃ palo las laui. ꝛ īuenit ĩ duab⁹ſignificatõib⁹. nã palare.i.mãifeſtare vl̓ apire: ꝛ palare.i.vagari. pl⁹ eſt tñ palare q̄3 vagari. nã vagat q̄ aliq̄ntulũ huc ꝛ illuc diſcurrit: ſed palat q̄ in nullo loco ꝓpãz hȝ ſedē. vñ vag⁹ dr̃ q̄cũq3 aliq̄ntulũ vagat de loco ad locũ: ſed palãs dr̃ q̄ nũq̄3 ĩ aliquo loco certã hȝ mãſionē. Palo cõponit vt depalo las.i. valde palare declarare vel reſerare: ꝓpalo las ꝓ eodem: repalo las. Palo las ꝓ manifeſtare cũ ſuis ꝯpoſit̃ ē actiuũ: ꝓ vagari ē neu. ꝛ ꝓdu.ꝑmã. vñ Uirgi.i.xi.eneið. Et nũc palãtes videm⁹gemitũq3 cadētũ.

Palpebra:a palpo pas dr̃ hec palpebra bre:fin⁹oculorũ q2 palpebre ſꝑ mouēt pilis in ordine aſtãtib⁹ad eoꝝ munitõez. ꝛ cõcurrũt ideo inuicē vt aſſiduo motu reficiãt intuitũ. vñ palpebroſus ſa ſum.i. magnas habēs palpebras: ꝛ cor.pe nãliter.

Palpito tas taui tare.i. frequēter palpare: ꝛ corr.pi.

Palpo:a palin q̄d ē mot⁹ dr̃ palpo pas.i. tremē moueri ſalire vel anhelare: ſicut q̄ aĩam trahit. Jtē palpare.i. adulari blãdiri vl̓ manu cõtrectare: ſicut facit cec⁹. vñ hic ꝛ hec palpabilis ꝛ hoc le. Palpo pas cuz oĩb⁹ſuis cõpoſitis eſt actiuũ: ꝓ ſalire tñ vel tremere neurũ ē. Et nota ꝙ antiqui dicebãt palpor paris depo. ꝓ adulari Jtē a palpo pas dr̃ hic palpo onis q̄ palpat: vt cecus: vel palpo dr̃ adulator. De ꝑdictis ſignificatõib⁹tales dant vſus: Palpat contrectat manib⁹blãdit anhelat. Palpat adulat: ſalit ac tremit atq3 mouetur. Palpo manu tractãs: ꝛ palpo vocat adulãs.

Paludamētũ:a palin dr̃ hᷓ paludamētũ ti: quedã veſtis regũ ꝛ impatorũ q̄ vtebat rex vel impator ad oñdēdũ bellũ in ꝓximo eſſe futurũ: ꝛ iõ dr̃ a palã: q2 tũc oĩbus fiebat etiã palã ꝛ manifeſtũ bellũ ꝓxio eſſe futurũ. vñ paludat⁹ta tũ: ꝛ paludamētat⁹ta tum.i. paludamēto indut⁹vel paludamētũ habēs.

Palũbes:a pabuluz deriuat hec palũbes bis.i. ſilueſtris colũba q̄ in arborib⁹nidificat: ſȝ colũba q̄ in domib⁹. ꝛ dicũt palũbes q2 ſint fortes pabulo. ꝙ aũt dicũt palũbes q̄ſi pcētes labis: ſicut colũbe colētes lũbos ety. ē. Jnuenit etiã hic palũb⁹bi: ꝓ pullo palũbis. Perſi⁹: Aut cur nõ poti⁹teneroq3 palũbo. ꝛ hic palũbin⁹na nũ ſm hug. Et ſcias ꝙ colũba nõ fuit epichenũ: q̄a dicim⁹hic colũb⁹ꝓ mare: q̄d pp fecũditatē accidit ſicut gall⁹ꝛ gallina. palũbes vo recte fuit ꝓmiſcui generis pp indiſcretõem ſex⁹ ꝛ rarã fecũditatē.

Pal⁹dis fe.gene. dicit a pales dea pabuli: q2 paleã.i. pabulũ nutriat iumētorũ. inde paludoſus ſa ſum: ꝛ hic hec paluſtris ꝛ hoc ſtre: ſil̓s paludi: vel ĩ palude exñs vel creſcēs. ꝛ paludan⁹na nũ: paludi immixt⁹vel ĩ palude morãs: ꝛ ꝓdu.lu. vnde Lucan⁹: Luta fruge tricos addit nil leſa palude.

Pal⁹:a palã aduer. dr̃ hic pal⁹li: vinearũ: q2 forit ꝛ palã figit: ꝛ eſt maſcu.generis.

Pamphilus interꝑtat totus amor: ꝛ corr.penultimam. vnde: Pamphile tolle manus: iãq3 redibit anus. ꝛ cõponit a pan ꝛ philos.

Pampine⁹ exponit in pãpin⁹.

Pampino nas: in pãpin⁹ exponit.

Pampin⁹:a palmes deriuat hic pãpin⁹ni: foliũ vitis: q̄a a palmite pēdeat: ꝛ pãpine⁹nea neum: ꝛ pãpinoſus ſa

ſum.ꝛ eſt pãpineũ qͦ totũ eſt de pãpinis: pãpinoſuꝫ
vͦo qͦ pãpinis plenũ ẽ. Jtẽ a pãpinꝰ dr̃ pãpino nas:ꝛ
ẽ pãpinare pãpinos emittere vel pãpinis implẽ. Et cõ
ponit̃ vt depãpino nas:diſpãpino nas:expãpino nas
oĩa ꝓ pãpinos euellere: ꝛ corri.ꝑdicta pi. vñ Ouidius:
Nõ hic pãpineis amicit̃ vitibꝰ vlmꝰ.

Pan grece: latine dicit̃ totũ vel om̃e. vñ hic pan panis
dictus eſt quidaꝫ deꝰ paſtoꝝ:queꝫ ĩ ſil̃itudineꝫ nature
formauerũt. vnde pan dictꝰ eſt q̃ſi om̃e vel totuꝫ.

Panates: herba eſt ex q̃ ꝓfluit ſuccꝰ qui ꝛ panatꝰ dr̃.

Pancelenos pan qͦ eſt omne vel totuꝫ ꝯponit̃ cuꝫ cele
nos qͦ eſt lucẽs: ꝛ dr̃ panceleneos: quo nõie dicitur
luna in plenitudĩe quaſi tota lucẽs.

Pancorpũ a pancracior ariſ. dicit̃ hͦ pancorpũ pi: genus
ſpectaculi. vnde ſolꝫ fieri ab his qui cuꝫ beſtijs feroci
ſſimis cõgrediuntur.

Pancra cre.i. rapina a pancracior aris dicit̃.

Pancracior aris.i. flagellis aut. tormẽtis ſubicij: vñ equo
aĩmo tolerantes coronãtur. vnde pancraciũ.i. tormẽ
tum vel flagelluꝫ: vel quidã ludus qui fit ſubtrahẽdo
aliquid de manu in manuꝫ.

Pancrus cri: lapis varijs pene ex omnibus coloribꝰ con
ſtãs: ꝛ dicit̃ a pan qͦ eſt totuꝫ vel om̃e.

Pandecta. pan cõponit̃ cũ teucos qͦ eſt volumẽ: vel cũ
dectos qͦ ẽ cõtinẽs vl̃ doctrina ꝛ dicit̃ hec pandecta
cte: liber oĩa ferẽs ꝛ ꝯtinẽs: ſic̃ totũ corpꝰ legis vl̃ vetꝰ
ꝛ nouũ teſtam̃tũ ſm̃ Hug. Pap. videt̃ dicẽ pãdectuꝫ.

Pandicularꝰ. a pando dis dicit̃ hic pandicularius rij:
homo hians ꝛ toto corpore oſcitans.

Pãdo dis di paſſũ.i. extẽdere dicẽ referre mãifeſtare aꝑi
re. Pãdo ꝯpõit̃ vt diſpãdo dis di paſſũ.i. extẽdẽ diuerſ
mõis tẽdẽ pãdẽ: expãdo dis di expaſſũ.i. extẽdẽ: oppã
do dis.i. vndiqꝫ pãdere extẽdere. Repãdo dis di ſuꝫ.i.
recuruare vl̃ claudẽ vl̃ recludẽ. pãdo ꝛ eiꝰ ꝯpoſita oĩa
ſũt actiua ꝛ faciũt ꝑteritũ ĩ di ꝛ ſupinũ in paſſũ ſine n
vnde ibi: Qui expaſſis ĩcruce manibꝰ. Sꝫ ibi ꝛ ĩmultꝭ
alijs ſil̃ibus locis inuenit̃ n: vicio ſcriptoꝝ ꝛ idiotaruꝫ.
Hec enĩ tria v̾ba.ſ. pãdo pateo patior: ideꝫ faciũt ſuꝑ.
vñ v̾ſꝰ. Pãdo facit paſſum pateo patior quoqꝫ paſſũ
Horum rite triuꝫ paſſuꝫ dic eſſe ſupinũ. ita dicit hug.
Priſcianꝰ hoc etiã dicit in. x. li. Pando inq̇t o in i: pã
di facit preteritũ: ꝛ ſupinum paſſum: q̃uis etiã a pati
or ꝛ pateo paſſum dicimus. vnde expando dis expaſ
ſum. Uirgilius in tertio: At pater anchiſes paſſis de lit
tore palmis. ꝛ ita conmuniter dicũt gramatici. tñ paꝑ.
dicit ꝙ pando habꝫ duplex ſupinuꝫ.ſ. panſuꝫ ꝛ paſſuꝫ.

Pandocium: in pandox eſt.

Pandona ne: quedã porta apud romam que ſemꝑ pan
debat̃. ꝛ dicit̃ a pãdo dis.

Pandox cis.i. ebrioſus: vel guloſus: leccator qui ſemper
pãdit ora ꝑꝑ eſcas. vnde a pãdo dis dr̃ hͦ pãdociũ do
cij.i. leccacitas vel ebrioſitas taberna vel caupona.

Panduca ce fe. ge. a pãdo dis dr̃: genus organi eſt.

Pandus: a pãdo dis deriuat̃ pãdus da dũ.i. curuus. ſed
pandũ ꝓꝑe eſt qͦ dirigit capita in inferiorẽ ꝑtem: cur
uũ qͦ in ſuꝑiorẽ: oẽ tñ curuũ põt eẽ pandũ ꝛ ecõuerſo
diuerſis reſpectibus. vnde pandulꝰ la lũ: aliquãtuluꝫ
curuus. ꝛ cõponitur vt repandulus la lum.

Panegorizo: a pane deriuat̃ panegorizo as.i. ſuſtentare.

Paneta. a panis dr̃ hic ꝛ hec paneta te q̇ vel q̃ fac̃ panẽ.

Panfagius. pan qͦ eſt totũ cõponit̃ cũ fagin qͦ ẽ come
dere: ꝛ dr̃ panfagius gia gium q̃ſi oĩa comedens. vñ ꝛ
panfagij dicti ſũt quidã hoĩes in ethiopia: quibꝰ ẽ ci
bus totum qͦ mãdi põt ꝛ oĩa fortuitu gignẽtia.

Pangeriſta ſte cõis ge. laudis decantator: ꝛ deriuatur a
pangericus ca cum.

Pangericus: a pango ꝓ canere deriuat̃ pãgericus ca cũ
.i. laudando decantatus. vñ pangerice.i. laudãter lau
dabiliter: ꝛ hoc pangericũ ci.ſ. licencioſum ꝛ laſciuio
ſum genus dicendi in laudibus alicuiꝰ: in cuiꝰ ſpecie
ꝛ cõpoſitione homines multis mẽdacijs adulantur.

Pangito tas.i. ſepe vel frequenter canere: ꝛ dicit̃ a pan
go gis pro cantare.

Pangitorium: a pango ꝓ cantare dr̃ hoc pangitoriũ rij:
locus vbi multi ſimul canunt.ſ. chorus.

Pango gis.i. canere facit preteritũ panxi ꝛ caret ſupino
Pango gis.i. paſciſci ſiue pactũ facio: facit ꝑteritũ pe
pigi ꝛ ſupinũ pactum. Jteꝫ pango gis.i. impellere vel
iungere facit ꝑteritum pegi ꝛ ſupinũ pactũ. vñ verſus:
Panxi dic cecini: cõiunxi dic bene pegi: Qũqꝫ pactuꝫ
feci dicito tunc pepigi. Inuenit̃ etiã pãgo pãxi ꝓ palũ
figere vel plantare. Et nota ꝙ antiqui dicebant pago
gis pepigi ꝓ paciſci vbi nos dicimꝰ pãgo pepigi. Jtem
ſcias ꝙ pãgo.i. iũgo vel ĩpello. ꝛ ꝯponit̃ cũ cõ ꝛ dr̃ cõ
pingo gis ꝯpegi ꝯpactũ: depingo depegi depactũ: ex
pingo expegi expactũ: impingo gis pegi pactũ: repĩgo
gis repegi repactũ. ꝛ in ꝑdicta ſignificatione pango ꝛ
eius ꝯpoſita ſũt actiua. Jtẽ ꝯpoſita eius in ꝑſenti mu
tant a ſimplicis in i: ſed ꝑterita ꝛ ſupina ſimplicis reti
nẽt ĩmutata. Pango in alijs ſignificationibus nõ mu
tat litteraturã in ꝯpoſitis ſiqua hꝫ: ꝛ ꝓ paciſci eſt acti
uum: ꝓ cantare ſimpliciter neutrũ. ſed ꝓ cantando di
cere vel laudare vel narrare actiuum eſt.

Paniceus: a panis dr̃ hic panicꝰ ꝛ hec cea cee qui vel q̃
facit panẽ. ꝛ panicꝰ cea ceum: ad panẽ ꝑtinens vel ex
pane exiſtens: ſicut dicimus: paniceas menſas que ad
panẽ comedendũ parant̃: vel que fiũt de pane.

Paniciũ: a panis deriuat̃ hoc panicium ci vel panicium
cij: quoddã genꝰ annone: qr ĩ quibuſdã locis eo hoĩes
ſuſtentãt̃ vice panis. vñ dr̃ paniciuꝫ quaſi panis vitiũ
qr vice panis fũgat̃ ſm̃ quoſdã: ꝛ eſt ethymo.

Paniculus li dimi. ꝑuus panis.

Panifex: in panifico cas vide.

Panificium: in panifico cas vide.

Panifico cas.i. paneꝫ facio. ꝛ cõponit̃ a panis ꝛ facio: ꝛ
corri. fi: ꝛ inde hic ꝛ hec panifex cis qui vel que panẽ
facit. idem ꝛ panificus ca cum: vñ in ꝑmo Regũ caꝑ.
viij. Filias quoqꝫ veſtras facient ſibi vnguentarias ꝛ
focarias ꝛ panificas.

Panis: a pan quod eſt omne vel totũ dicit̃ hic panis nis
qr cũ om̃i cibo apponit̃: vel qr omne aĩal eũ appetat
ꝛ fit accuſatiuus pluralis in es tm̃: ꝛ gtũs pluralis in
um nõ in ium: lꝫ ntũs ſingularis deſinat ĩ is ꝛ habeat
pares ſyllabas in ntõ ꝛ in gtõ ſingulari: ſicut iuuenis
ꝛ canis. vnde verſus: Js par ꝑſtat ium iuuenis canis
excipe panis. Jſta enĩ faciunt gtm̃ pluralẽ in um iuue
num canũ panũ. vñ dicendũ eſt: Uideo tris canes co
medentes tris panes. ꝛ vt dr̃ in hiſtorijs ſuꝑ exodum:
Panes ꝓpoſitionis vocant̃ duodecĩ panes azimi ꝯ ſi
milia mũdi valde: qui ponebãt̃ ſuꝑ menſaꝫ ſeni alterĩ
ſecus: ꝛ ꝯſtabãt ſinguli de duabꝰ decimis ephi. ꝛ ſin
gulis ſupponebat̃ patena aurea: ꝛ ſuꝑ patenã pugillꝰ
thuris. in diluculo ſabbati recẽtes ꝛ calidi panes ĩpo
nebãt̃ mẽſe: ꝛ erãt ibi ĩmoti vſqꝫ ad ſabbatũ ſequens:
tũc illis ſublatiſ ꝛ thure incẽſo ſuꝑ altare noui cũ alio
thure ſubſtituebãt̃. ſublatos v̾o ſoli ſacerdotes come
debãt. Dicebant̃ etiã panes ꝓpoſitiõis: qr ꝓpoſiti erãt
corã dño in memoriã ſempiternã duodecim tribuum

filioꝝ iſrl' vel porro poſiti.i. alõge tp̄e poſiti: qꝛ ꝑ totã hebdomadã vel ineternũ ꝓpt̄ ſucceſſionē ponēdi ſũt.

Pannicul' li: parūꝰ pannus.

Pãnoſus: a pannꝰ dicit̄ pãnoſus ſa ſũ .i. cincinnoſus vilibꝰ pannis indutꝰ: et cõpat̄. vñ hec pãnoſitas tatis. Itē pãnoſus pōt dici plenꝰ ⁊ abũdans pãnis.

Pãnuciꝰ: a pannꝰ deriuat̄ pãnuciꝰ cia ciũ .i. pãnoſus vilibꝰ pannis indutꝰ. ⁊ hec pãnucia cie dicit̄ quedã veſtis: qꝛ fit de diuerſis pãnis abſciſſa.

Pannꝰ: a pan qꝺ eſt totũ vel omne deriuat̄ hic pannus ni: qꝛ ab oī hoīe appetit̄. vñ depanno nas.

Panotiꝰ: pan qꝺ eſt totũ componit̄ cũ ota vel otis qꝺ eſt auris: ⁊ dicit̄ panotiꝰ tia tiũ. vel panotiꝰ ſm quoſdam: panotij in ſcythia ferunt̄ eſſe quidã hoīes monſtruoſi: cũ diffuſa magnitudine auriũ: vt omne corpꝰ ex eis cõtegãt.

Panſelenos .i. tota lux noctis .ſ. luna plena vel plenilu niũ. ⁊ dicitur a pan qꝺ eſt totũ ⁊ ſelenos quod dicit̄ lux noctis.

Panſus ſa ſũ .i. expertꝰ extēſus diffuſus .ſ. qui ambulat nudis pedibꝰ. ⁊ dicit̄ a pando dis ſm quoſdã.

Pantapoles: pan qꝺ eſt oīe vel totũ cõponit̄ cũ pole qꝺ eſt vendere: ⁊ dicit̄ hic pantapoles .i. negociator q̄ multa vēdit: q̄ latine ſeplaſſariꝰ dicit̄.

Panter teris accuſatiuo panterē vel ra: ⁊ hec pãtera tere penul. ꝓducta genꝰ lupi. ⁊ dicit̄ a pan qꝺ eſt totũ: vel omē: qꝛ omniũ animaliũ ſit amicꝰ niſi draconis: vel qꝛ in ſui generis ſocietate gaudeat: ⁊ ad eandē ſimilitudinē quicq̄d accipit reddit.

Pantheon: pan qꝺ eſt totũ vel oīe cõponit̄ cum theos qꝺ eſt deꝰ: ⁊ dicit̄ hic pãtheꝰ thei: deꝰ in ſe oīa repreſentans: quaſi omniũ deꝰ. Idē qui ⁊ pan: ⁊ h̄ pãtheũ vel pantheon: templũ illiꝰ dei vel templũ omnibꝰ dijs ꝯſecratũ ſicut ē tēplũ omniũ ſanctoꝝ. Et vt refert̄: romani qũ vniuerſo orbi dñarent̄ quoddã tēplum maximũ cõſtruxerũt: in cuiꝰ mediũ ſuũ idolũ collocantes omniũ ꝓuītiarũ ſimulacra ꝑ circuitũ ſtatuerũt: reſpicientia rectis vultibꝰ idolũ romanoꝝ. Siqñ autem aliq̄ ꝓuintia rebellaret ꝯtinuo arte diabolica illiꝰ prouītie ſimulacrũ ydolo romanoꝝ poſteriora voluebat tãq̄ innuēs ꝙ ab eius dñio receſſiſſet. Concitati g̊ romani ad ipſã ꝓuintiã copioſũ exercitũ deſtinabãt: et ipſam ſuo dñio ſubiugabant. veꝝ nõ ſuffecit romanis ꝙ omniũ ꝓuintiarũ ſimulacra ī vrbe ſua haberēt: q̄n potiꝰ fere ſingulis dijs tēpla ſingula cõſtruxerũt tãq̄ qui eos omniũ ꝓuintiarũ victores et dños effeciſſent ſed qꝛ oīa idola templum ibi habere nõ poterãt: ad maiorē ſue veſanie oſtentationē vnũ templũ ceteris mirabiliꝰ ⁊ ſublimiꝰ in honorē deoꝝ omniũ erexerũt ⁊ pantheon qꝺ ſonat totũ deꝰ nuncupauerũt. Põtifices enī idoloꝝ ad maiorē ppl'i deceptionē finxerunt: ꝙ ſibi a cibele quã oīuꝫ deoꝝ matrē appellabant fuit imperatũ: vt ſi de omnibꝰ gentibꝰ vellent victoriã obtinere filijs ſuis templũ magnum fabricarēt. De hoc etiã tetigi ſupra in colloſeũ.

Pantominꝰ: a pan vel paton qꝺ eſt totũ ⁊ minꝰ componit̄ hic pantominꝰ mi .i. per oīa ioculator.

Panucula le: in pannꝰ eſt.

Panꝰ: a pannꝰ dicit̄ h̄ panꝰ ni: virgula illa circa quam trama inuoluit̄. idē ⁊ cannellꝰ dr̄: qꝛ ⁊ de cãnis fit in q̄buſdã locis. vñ Lucilliꝰ: Intētꝰ monſtret rectꝰ ſub tegmine panꝰ. Et dicit̄ a pannꝰ qꝛ eo pannꝰ texat̄. vñ h̄ panucula le dimi. nauicula textricũ: qꝛ eiꝰ diſcurſu pãni texãt̄. ⁊ dr̄ a pãnꝰ vel panꝰ. ⁊ vt dicit Priſ. in .iij. li. in fine. Panucula non ſeruat genus ꝑmitiui: qꝛ pannus eſt maſ. ge. panucula vō fe. ge.

Panxi ē preteritũ de pango gis.

Papa pe .i. admirabilis: a papa qꝺ eſt interiectio admirantis. ꝙ autē dicit̄ papa q̄ſi pater patrũ etymologia eſt. ⁊ hinc h̄ ⁊ hec papalis ⁊ h̄ le: ⁊ h̄ papale lis: ⁊ hic papatꝰ tus tui. Sed cõſueuit queri: An in voto cõtinētie poſſit papa diſpēſare. Ad h̄ dicũt quidã ꝙ votũ cõtinētie nõ ē eſſentialit̄ annexũ ordini ſacro: ſꝫ ex ſtatuto eccl'ie. vñ videt̄ ꝙ ꝑ eccleſiã poſſit diſpēſari in voto ꝯtinētie ſolēniſato per ſuſceptionē ſacri ordinis. Qũ autē votũ ꝯtinētie eſſentiale ſit ſtatui religionis ꝑ quã hō abrenũciat ſeculo totalit̄ dei ſuitio mãcipatꝰ qꝺ nõ pōt ſimul ſtare cũ mr̄imonio in quo icũbit neceſſitas ꝓcurãde ꝓlis: vxoris: ⁊ ꝓlis: ⁊ familie: ⁊ rerũ q̄ ad h̄ req̄rũt̄: vt dic̄ Apl'ſ ꝑma ad Coꝝ. vij. Qui ē cũ vxore ſolicitꝰ eſt que ſũt mundi: quomō placeat vxori ⁊ diuiſus eſt. vñ nomen monachi ab vnitate ſumitur ꝑ oppoſitum ad diuiſionē predictã: videt̄ ꝙ in voto ſolēniſato ꝑ cõfeſſionē religionis nõ poſſit ꝑ eccleſiã diſpēſari. Et rōem aſſignat decretalis: qꝛ caſtitas annexa ē regule monachali. vide etiã in bigamꝰ.

Papalis in papa eſt. ⁊ ꝓdu. penul.

Papas: a papo pas dr̄ hic papas papantis .i. gnartio: qꝛ circa culinas papando incedit. vel papas dr̄ pedagogus cui īfantis diſciplina cõmittit̄. Iuuenalis: Timidus ꝑguſtat pocula papas. Sed h̄ papas patis dicit̄ grece quoddã genꝰ lini cãdidi ⁊ molliſſimi.

Papauer: a papo pas dicit̄ h̄ papauer ueris: qꝛ ſemē eiꝰ papat̄. vel dicit̄ a papo qꝺ eſt pinguedo: qꝛ craſſũ habeat liquorē: ⁊ eſt herba ſonorifera: ex qua ꝓfluit ſuccus q̄ opion appellat̄. vñ papauerinꝰ na nũ. ⁊ ꝓducit papauer penul. in ntō: ſed in gtō eã corripit.

Pape interiectio admirantis.

Paphꝰ inſula ē veneri cõſecrata. vñ paphiꝰ phia phium qꝺ ſepe inuenit̄ pro venereꝰ rea reũ: ⁊ inde quedam oliue dicunt̄ paphie: ⁊ eſt fe. ge. paphꝰ.

Papia: a papa dicit̄ hec papia admirabilis ciuitas. vñ h̄ ⁊ hec papiēſis: ⁊ hoc ſe. ⁊ dicit̄ papia q̄ſi pauperibus pia. Hec olim dicebat̄ ticinũ.

Papias pie nomē cuiuſdã autoris ⁊ conſequenter libri ſui ſiue voluminis.

Papilio: a pape dicit̄ hic papilio onis: quedã auicula q̄ in ſuo aduētu meret̄ admirationē. vñ papiliones dicunt̄ tētoria ad ſimilitudinē illiꝰ auis volãtis. De auicule lumine accãſo ꝯueniũt: ⁊ circũuolantes ab igne ꝓximo interire cogunt̄.

Papilla: a papo pas dicit̄ hec papilla le: caput mãmille qꝛ pueri eã q̄ſi papant dũ lactēt. Mãmilla ē oīs eminētia vberis: ſed papilla eſt illud breue vñ lac trahit̄: ⁊ corripit pa. Uirgiliꝰ: Haſta ſub exertã donec perlata pupillam ⁊c̄.

Papyriꝰ ria riũ: in papyrꝰ eſt.

Papyrꝰ: a pyr qꝺ ē ignis dr̄ hec papyrꝰ ri: penul. ꝓdu. quedã herba vel genꝰ iũci: vt dicũt. ⁊ dicit̄ papyrꝰ q̄ſi parãs pyr .i. ignē: eo ꝙ ī cereis ⁊ lampadibꝰ ponit̄ ad ardēdũ. Dr̄ etiã h̄ papyrꝰ charta bõbicinata ſiue bõbicina. vñ papyrꝰ ra rũ: ad papyrũ ꝑtinēs vel de papyro exiſtens. Dr̄ etiã ꝓ eodē papyreꝰ rea reũ: Iſa. xviij. Qui mittit in mare legatos ī vaſis papyreis vel papyri ſuper aq̄s. in vaſis papyreis .i. in nauibꝰ de papyris .i. iũcis q̄ papyri tãte ſunt magnitudinis ſm hiſtoriã Alexãdri vt naues fiãt ex eis. vel ī vaſis papyreis .i. in chartis de papyris factis q̄s egyptij ꝑ legatos mittebãt

duab⁹ tribub⁹ euntes ſup aq̄s: vel in vaſis papyreis .i. viridib⁹ de papyro factis: in q̄b⁹ cōtinebant̄ vel defere bant̄ ep̄le miſſe ab egyptijs ꝑ legatos, ad exhortādū ⁊ animandū duarū tribuū iudeos.

Papo: a popa dr̄ papo pas pauí pare. i. comedere quod tm̄ ad pueros ꝑtinet. Et ponit̄ q̄nq̄ ꝓ noīe: Perſius: Et filijs regū pueris papare minutū. ſed mādūcare ad viros pertinet.

Papula le fe. ge. i. carbūculus. Sūt eni papule minutiſ ſima vlcera q̄ naſcunt̄ in cute: ⁊ dolorē afferunt ⁊ ſca biē ⁊ ardorē. Uir. i geoꝛ. Ardētes papule atq̄ imūd⁹ olētia ſudoꝛ. Mēbꝛa ſequat̄ ⁊c̄. Uel dicunt̄ a papo pas: qꝛ corrodūt carnē. vñ papuloſus ſa ſū. i. papulis plen⁹: ⁊ compat̄. vñ hec papuloſitas tis: plenitudo ⁊ abūdātia papularū. ⁊ papulent⁹ ta tū in eodē ſenſu: ⁊ cōpat̄. vñ hec papulātia tie: idē quod papuloſitas.

Papulent⁹ ta tū. in papula vide.

Par: a paro ras deriuat̄ hic ⁊ hec ⁊ h̄ par paris q̄tū ad vocē: ſed q̄tū ad ſignificationē deriuat̄ a cōparo pa ras. ꝓpꝛie eni pares ſūt q̄ inter ſe cōpari poſſūt. vñ pa rit̄ aduer. ⁊ hec paritas tatis. Par cōponit̄ vt cōpar comparis. i. coequalis: ↄſil̄is. Diſpar ris. i. diſſil̄is. Im par ris. i. nō ſil̄is: nō par. Separ ris. i. ſeorſum a pari. i. diſſil̄is. Suppar ris. i. ſubiect⁹ pari. Et hinc diſparitas cōparitas: impitas: ſepitas: ſupparitas. ⁊ ē par oīs ge. cū omnib⁹ ſuis compoſitis: ⁊ coꝛ. pa. vnde Ouidi⁹ epi. Siqua voles apte nubere nube pari. Inuenit̄ etiam hoc par paris tm̄ in neu. ge. vt vnum par boū: duo pa ria caligarū.

Para prepoſitio greca. i. iuxta vel apud: vel re vel preter vel trās. Itē para ē verbū impatiui modi: ſed tūc non acuit̄ in fine.

Parabola vt dicit Pap. parabole grece: latine prouer bia vocant̄: eo ꝙ in ipſis ſub compatiua ſil̄itudine fi gure verboꝝ ⁊ imagines veritatis oſtendunt̄. de hoc etiā ſupꝛa dixi in quarta pte in. c. de tropis.

Paracinon. pir cōponit̄ cū acinon q̄ eſt inc⁹: ⁊ dicit̄ h̄ paracinon nonis: faber iouis fulminū ei⁹ fabricatoꝛ: ⁊ dicit̄ ſic q̄ſi ignea incus: ab igne ⁊ incude: qꝛ ſemper ſit iuxta ignē ⁊ incudē.

Paraclyſis grece latine dr̄ aduocatio vel conſolatio.

Paraclyt⁹: a paraclyſis q̄ ē cōſolatio: dr̄ h̄ paraclyt⁹ ti .i. cōſolatoꝛ. Et ſm̄ h̄ ſpūſſanct⁹ dr̄ paraclyt⁹. i. cōſola toꝛ: qꝛ ↄſolat̄ nos in omnib⁹ anguſtijs nr̄is. Itē para clyt⁹ grece dr̄ aduocatio. vñ paraclyt⁹. i. aduocat⁹. ⁊ ſ3 h̄ cōuenit filio: qꝛ ipſe ꝓ nobis īterpellat apud patrē3 Pōt etiā ſpūſſanct⁹ cōgrue dici paclyt⁹. i. aduocat⁹ et cōſolatoꝛ: qꝛ ꝓ nobis aduocat ⁊ nos cōſolat̄: vt dicā i ſpūs. De paclyto aūt ſpūſancto dicit dñs i Iohāne Paraclyt⁹ autē ſpūſſanct⁹ quē mittet pr̄ in noīe meo ille docebit vos oīa. Et tāgunt̄ in hac auc̄te ſex cauſe miſſiōis ſpūſſancti. Primo nāq̄ miſſus eſt ſup ap̄los ad cōſolādū meſtos: q̄ notat̄ cū dr̄ paraclyt⁹: q̄ eſt idē q̄ ↄſolatoꝛ. Secūdo ad viuificādū moꝛtuos: q̄ notat̄ cū dr̄ ſpūs: qꝛ ſpūs ē q̄ viuificat. Tertio ad ſācti ficādū imūdos: q̄ notat̄ cū dr̄ ſcūs: ſicut eni dr̄ ſpūs qꝛ viuificat: ita ſanct⁹ qꝛ ſanctificat ⁊ mūdat. vñ ſcūs idē ē q̄ mūd⁹. Quarto ad ↄfirmādū amorē inter di ſcordes ⁊ odioſos: q̄ notat̄ in h̄ ꝙ dr̄ pr̄. Pater eni dr̄ eo ꝙ naturalit̄ diligat nos. Quinto ad ſaluādū iu ſtos: q̄ notat̄ in eo ꝙ dr̄: In noīe meo q̄ ē ieſus q̄ ſa lus iterp̄tat̄. In noīe ḡ ieſu. i. ſalutis pr̄ miſit ſp̄mſan ctū: vt oñderet ꝙ ad ſaluādas gētes venit. Sexto ad docēdū igros: q̄ nōt i eo ꝙ dr̄: Ille vos docebit oīa

Paradigma exponit̄ in q̄rta parte in ca. de tropis.

Paradiſus diſi maſ. ge. vñ Geñ. ij. Plātauerat autē dñs de⁹ padiſū voluptatis a ꝑncipio in quo poſuerat ho minē quē formauerat. Eſt aūt padiſus loc⁹ in oꝛiētis ꝑtib⁹ ↄſtitut⁹. Et dr̄ padiſus grece oꝛtus latine: eden hebꝛaice: q̄ latine delicie iterp̄tat̄. Cōiūcta hec duo ſonāt oꝛtū deliciarū. Eſt eni oī genere ligni pomifera rū arboꝝ ↄſit⁹: habēs etiā lignū vite: ⁊ dr̄ padiſus q̄ſi parās dei viſū: vel q̄ſi paratis dās viſū: ⁊ ē etymo. ſm̄ Hu. Nota h̄ ꝙ paradiſus credit̄ eē q̄dā loc⁹ terre ſtris ⁊ coꝛpoꝛalis in determiata pte terre ſit⁹: ſpatiſſi mus ⁊ amen⁹: vt hō nullis ꝑturbatiōib⁹ ipedit⁹ ſpiri tualib⁹ delicijs q̄ete frueret̄. Hūc aūt locū eſtimāt ſub eq̄noctiali eē viſus partē oꝛientalē: eo ꝙ locū illū q̄dā ꝓhi ſpatiſſimū aſſerūt. Ex quo etiā loco nilus vn⁹ de q̄tuoꝛ fluminib⁹ padiſi fluere videt̄. vñ ſm̄ Bedā vo lūt i oꝛiētali pte eē padiſū longo iteriacēte ſpacio vel maris vel terre a regionib⁹ q̄s incolunt hoīes ſecretū vel in alto ſitum. vñ nec aque diluuij illuc ꝑuenerūt.

Sed ↄſueuit q̄ri: Quō ītelligat̄ illud q̄ dicit dñs ī cruce latroni: Amē dico tibi: hodie mecū eris i padi ſo. Ad h̄ pōt dici ꝙ h̄ nō ē ītelligēdū de paradiſo ter reſtri: qꝛ paſſio xp̄i nō reducit ad illū padiſū: ſed ad ce leſtē. Qui q̄dē paradiſus pōt accipi dupliciť. ſ. ſm̄ glo riā fruitiōis: ⁊ ſic ſtati moꝛiens ī padiſo latro fuit: vel q̄tū ad locū glorie cōueniētē: ⁊ ſic null⁹ padiſū intra uit añ aſcēſionē. Quare aūt de⁹ ↄceſſit hoī vt come deret de oī ligno padiſi: excepto ligno ſcie boni ⁊ ma li: dixi in obedio dis. vide etiā in rūpbea.

Parador⁹: doxa grece latiē gloria: cōponit̄ cū paro as: vel para ꝓpoſitiōe greca q̄ ē iuxta vel ad: ⁊ dr̄ pado xus. i. admirabilis: vel q̄ſi par⁹ ad vanā gloriā huius mūdi. vñ hec padoxa xe mulier talis: ⁊ adiectiue pōt declinari padox⁹ xa xū. vñ q̄dā liber Tulij ītitulatur. Tulli⁹ de padoxis: qꝛ ī eo tractat̄ de padoxis. ⁊ dicū tur ibi paradoxe dicta vel ſētētie ad mūdanā gloriā ꝑtinētes: q̄ſi laudes glorioſe vel parate. ⁊ inde hec pa radoxia xie talis gloria vel laus.

Paraemenon cōponit̄ a para ⁊ emenon: q̄ eſt dies vel temp⁹. ⁊ dr̄ paraemenon quo noīe vocat̄ apud gre cos ꝑteritū impfectū q̄ deſignat rē paulo añ pfectā q̄ſi adiacēs temp⁹. Quidā dicūt paraoemenō.

Paraſernū exponit̄ in dos dotis.

Parafraſtes: a para q̄ ē iuxta: vel a paro ras ⁊ fraſis cō ponit̄ hic parafraſtes ſtis. i. loquax: q̄ſi iuxta loquelā vel locutionē: vel parat⁹. i. ꝓmpt⁹ ad loquēdū. vel pa rafraſtes dr̄ ꝓpꝛie nō diſertoꝛ: nō bon⁹ ſed mal⁹ inter pꝛes. vel pafraſtes ſm̄ quoſdā dr̄ q̄ min⁹ bñ interp̄tat̄ q̄. ſ. nō trāſfert lr̄am ex lr̄a: ſed ſenſū ex ſenſu. vñ para fraſtes locutoꝛ iuxta ſenſū: ſed nō ſm̄ lr̄am. vñ Hiero. in ꝓlogo regū: vel interpꝛetē me eſtimato: ſi grat⁹ es. vel parafraſtē ſi ingrat⁹ quāq̄ mihi oīo cōſci⁹ non ſū mutaſſe me quippiā de hebꝛaica veritate.

Paragoge exponit̄ in quarta pte i ca. de methaplaſmo ⁊ acuit̄ in fine.

Paragāda oꝛnamētū pallij vl̄ veſtis q̄ vulgo friſeū dr̄.

Paragoꝛia: in paragoꝛiſas exponit̄.

Paragoꝛizo zas. i. mitigare: lenire: oblectare ſpare. vñ h̄ pagoꝛia rie. i. mitigatio: ⁊ q̄dā medicina ſic dr̄: qꝛ lenit

Paragraph⁹: a para quod ē iuxta: ⁊ graph⁹ ſcriptoꝛ vel ſcriptura cōponit̄ vt hic paragraph⁹ vel hoc paragra phū ꝓhi nota ſic facta. §. q̄ apponit̄ ad ſeparādas res a reb⁹ q̄ in cōnexu cōcurrūt: ⁊ coꝛ. gra.

Parag⁹ gi: auis mali ominis: vt dicunt.

Paralellus:a para qđ eſt iuxta dr̄ hec paralella le. Pa/ ralelle dicūt͛ linee.eque diſtātes:q̄ q̄uis ī infinitū du/ cant͛ nūq̄ ɔcurrūt:qđ nō fieret ſi vna linearū ad aliā pl⁹ ex vna pte q̄ ex alia accederet.Et h̄ paralell⁹ li:et h̄ paralellū li : circul⁹ eq̄ diſtās ab alio ⁊ ſunt circuli illi q̄nq̄ ī ſpera q̄ palelli vocant͛:q̄ſi eq̄ diſtātes:nō q: eq̄lis ſit diſtātia int͛ quoſlibet ſibi ꝓxios : ſʒ q: quili/ bet palell⁹ a ſibi ꝓxio ſm oēs ſuas ptes eq̄lit͛ diſtat.

Paralypomenon:a para qđ eſt iuxta: ⁊ emenon qđ eſt dies vl' tēp⁹: cōponit͛ h̄ palypomenō nomē cuiuſdā libri:q̄ſi ſmo dierꝝ.Uel ex para qđ ē pt̄ vl' re: ⁊ hypos qđ ē ſub: ⁊ mene qđ ē defect⁹ cōponit͛ palypomenon grece:qđ nos ꝑtermiſſoꝝ vl' reliquoꝝ dicere poſſum⁹ q: ea q̄ ī lege vel libris regū vel omiſſa vel nō plene re lata ſūt in iſto ſub.i.poſtea ſūmatī ⁊ breuit͛ explican/ tur.vn̄ Hiero⁹ in ep̄la ad Paulinū.c.vij.dicit: Paraly pomenon liber inſtrumēti veteris epithome: talis ac tant⁹ ē vt abſq̄ illo ſi q̄s ſciētiā ſcripturarū ſibi volue rit arrogari ſeipſum irrideat. Per ſingula q̄ppe noīa iūcturaſq̄ vboꝝ ⁊ ꝑtermiſſe ī libris regū tāgūt͛ hiſto/ rie:⁊ īnumerabiles explicant͛ euāgelij q̄ſtiones. vide etiā in epithoma:⁊ acuit͛ in fine paralypomenon.

Paralyſis : a para qđ ē re ⁊ lyſis cōponit͛ h̄ palyſis:ſis.i. reſolutio.ſ.morbus quo mēbra diſſoluūt͛.vn̄ palytic⁹ ca cū q̄ talē patit͛ infirmitatē ſm Hu.q̄dā dicūt q̄ cō/ ponit͛ a para ⁊ leſio.⁊ dicit mgr̄ ⁊ bn̄:q̄ palyſis,ꝓduc͛ ī an̄ s ⁊ nō debet accētuari ī fine ſicut nec hypocriſis.

Paralytic⁹ penul.coꝛ.in paralyſis ē.

Paralogiſm⁹:a para qđ eſt iuxta ⁊ logos cōponit͛ h̄ pa ralogiſm⁹ mi.i.ſophiſtica argumētatio:q̄ſi iuxta rōeʒ vel diffinitionē ſylogiſmi.vn̄ palogiſtic⁹ ca cū: ⁊ para logiʒo ʒas.i.palogiſmū facere : vel paralogiſtice loq̄ : vel paralogiſmo cōcludere vel decipere.

Paranetic⁹ ca cū.i.iterpoſit⁹ ⁊ dr̄ a paranimph⁹.vn̄ q̄dā ode Horatii intitulant͛ paranetice.i.interpoſitiue.

Paranimpha:a para qđ ē iuxta ⁊ nimpha ſpōſa cōponi tur hec paranimpha phe.i.ꝓnuba q̄ viro nimphā iun git.⁊ hinc paranimph⁹.i.internūci⁹ iter ſponſū ⁊ ſpō/ ſam.ſ.q̄ viro nimphā cōiūgit:ſicut beat⁹ Johānes dr̄ paranimph⁹ dn̄i.

Paranomaſia exponit͛ in q̄rta pte in ca.de ſcemate.

Paranomeon ē in q̄rta pte in ca.de ſcemate.

Parapſis. a par ⁊ apſida qđ eſt lat⁹ cōponit͛ vt hec pa/ rapſis ſidis.i.diſcus.vnde Juuenalis:Qui multa ma/ gnaq̄ parapſide cenat. Et dicit͛ parapſis vas q̄drāgu lū ⁊ quadrilaterū q̄ſi paribus abſidis.i.laterib⁹. ⁊ mu tat͛ b in p: ⁊ ſcribit͛ per pſ.

Paraſceue.Paro ras cōponit͛ cū cena: ⁊ dicit͛ hoc para ſceue ues.i.ꝑparatio cene. Hoc noīe dicebat͛ feria ſe/ xta ſabbati:in q̄ ꝑparabāt͛ neceſſaria ſabbati ſm Hu. In hiſtoriis autē dr̄:Paraſceue grece latīe ꝑparatio Sic dicebāt feriā ſextā : q: in ea ꝑparabāt͛ neceſſaria ſabbato:ſicut ⁊ in deſerto duplex colligebat͛ manna: grecis admixti iudei:grecis couteban͛t vocalib⁹.

Paraſitaſter:in paraſit⁹ vide.

Paraſit⁹.Parapſis componit͛ cū ſit⁹: ⁊ dicit͛ hic paraſi/ tus ti:q̄ſi in parapſide ſitus.i.leccatoꝛ. vel paraſit⁹ cō/ ponit͛ a paro ras ⁊ ſit⁹ tus tui. Inde dr̄ paraſit⁹ leca/ toꝛ vel ioculatoꝛ:q̄ſi parās.i.repſentās ſit⁹.i.compoſi/ tiones ⁊ geſt⁹ diuerſoꝝ.ſ.q̄ ſcit ſuo geſtu repreſentare geſt⁹ ⁊ cōpoſitiōes multoꝝ.vel para.i.iuxta:ſit⁹ vēter inde paraſit⁹.i.iuxta ventrē.vel para.i.iuxta vel apud ſitos.i.frumētum . vn̄ dicit͛ ſitorium vas vbi cibus de frumēto ſolet reponi. vnde paraſitus q̄ſi ad aliquem frumētat⁹.i.nutrit⁹ ⁊ paſt⁹.vn̄ hic paraſitulus li dimi. ⁊ hic paraſitaſter ſtri: ⁊ hic ⁊ hec paraſita te: ⁊ paraſi/ tula le dimi.

Paraſtrata:par cōponit͛ cū ſto vel ſtās : ⁊ dicit͛ hec pa/ raſtrata te : Paraſtrate ſtipites ſunt pares ſtātes qui bus arboꝛ nauis ſuſtinet͛.

Parca ce:a parco cis dr̄ parca ce furia infernalis.Et di/ cunt͛ parce a parcēdo p ɔ̄triū:q: minime parcāt.quas tres eſſe voluerū t:vnā q̄ vitā hoīb⁹ ordinet : alteram que cōtexat:tertiā que rūpat. Incipimus eni cū naſci mur:ſum⁹ qū viuim⁹:deſinim⁹ qum interim⁹. vn̄ hic ⁊ hec parcalis ⁊ hoc le:ſm Hu.Pap.vo dicit: Parce fata dicta ſūt a paganis:que quidem tria eſſe dicunt͛ cloto:latheſis:atropos:dicta p cataantifraſim:q: ne/ mini parcant.vnde dicit͛:Cloto colū baiulat:latheſis trahit:atropos occat.

Parcitas:a parc⁹ ci:addita tas ſit hec parcitas tis.⁊ de/ ſignat q̄nq̄ virtutē:q̄nq̄ vitiū.

Parco cis pepci vel parſi ſū:parcere.i.cōdonare nō mul tū expendere:miſereri:dimittere. Parco cū oīb⁹ ſuis cōpoſitis ſiqua habet ē neutrū ſm Hu. Priſcian⁹ etiā dicit in.x.li.tractās de v̄bis tertie cōiugatiōis deſinen tib⁹ in co.In coꝛ r antecedēte vnū inueni:parco pepci qđ ⁊ parſi facit preteritū.Et infra dicit:pepci vel parſi facit parſū ſup.ſm in ſi terminantiū regulam ī in um: vn̄ parſurus participiū futuri tēpoꝛis.pepci tn̄ magis nūc eſt in vſu q̄ parci.

Parcopollex cis:pollex cōponit͛ cū parco cis: ⁊ dicitur hic parcopollex cis.i.tramellū:q: parcit pollici

Parc⁹:a parco cis deriuat͛ ꝑcus ca cū:q̄ q̄nq̄ ſigt̄ auarū q̄nq̄ int͛ auarū ⁊ ꝓdigū:pl⁹ tn̄ accedit auaro q̄ ꝓdigo ſicut ecōtrario:larg⁹ plus accedit ꝓdigo q̄ auaro.vn̄ quidā:Prodig⁹ ē animi:vitio retinēda ꝓfūdēs.Lar/ gus q̄ ſumpt⁹ facit ex rōne libenter.Parc⁹ nō retinet q̄c q̄d nō poſtulat vſus.Nā retinet cupide qđ res de/ poſcit auar⁹.Et comparat͛ parc⁹ cioꝛ ſimus.vnde pce ſius ſime aduer.Parc⁹ componit͛ q̄parc⁹: perparc⁹ .i.valde parc⁹ ſm Hu.Pap.vo dicit: Parce:honeſte moderate:nō nimiū.parc⁹.i.frugi: qđ eſt moderatoꝛ: ſeruatoꝛ: ⁊ abſtinēs alieno:ſuo cōtent⁹.vel parcus ni/ mis tenax:ſordid⁹.vide in ꝓdigus.

Pard⁹ di:beſtia varia ē ⁊ velociſſima. ⁊ inde cōponitur leopardus di ſm Hu.

Parēs:a pario ris deriuat͛ h̄ ⁊ h̄ parēs tis:duū geneꝝ.i. pater ⁊ mater: ⁊ facit gtūs pluralis parentū. Inuenit͛ etiā parentiū qđ ꝓbat͛ p actūm pluralē q̄ deſinit ī es vel in is:qui ꝓꝓri⁹ ē in iū terminātiū gtūm: ſicut dixi in tertia pte vbi egi de dtō plurali tertie declinatiōis. ⁊ dicunt͛ pater ⁊ mater parētes a pariēdo ⁊ nō a pa/ rendo:qđ ꝓbat͛ in hoc:q: pareo ꝑmā ꝓdu.ſed parēs in ꝑdicta ſignificatiōe ꝑmā coꝛ.Parēs etiā accipit͛ p ɔſanguineo vel affine.vn̄ h̄ parētela le.i.cognatio cō ſanguinitas:ɔgermanitas:ɔtribulitas.⁊ h̄ ⁊ h̄ parēta lis ⁊ h̄ le.vn̄ parētalit͛ aduer. ⁊ h̄ parētalitas tis.i.cō ſanguinitas.Inuenit͛ etiā parēs tis:ge.ōis.i. obediēs a pareo res: ⁊ tūc ꝓdu.ꝑmā.Un̄ vſus:Nō ſū ꝓle pa/ rēs:nō ſū niſi pario parēs.vide in honoꝛo.

Parētalia:a parēs deriuat͛ h̄ ⁊ hec parētalis ⁊ hoc le: ⁊ hec parētalia liū vel lioꝝ:dies feſt⁹ paganoꝝ qū ſacri ficabāt aīabus parentū:ſm Hu.Pap.vo dicit:Parē/ talia dies feſti paganoꝝ ꝓpinquitas.

Parētela le:penul.ꝓdu.in parēs exponit͛.

Parētheſis quidā tropus eſt: de quo dixi in quarta pte in ca.de tropis.

P aréticida:a parẽs ⁊ cedo dis cecidi cõponit̃ hic ⁊ hec parenticida de penul.ꝓdu.q̇ vel q̃ parentẽ occidit.vñ hic ⁊ hec parẽticidalis ⁊ hoc le:⁊ hoc parẽticidiũ dij: .i.occaſio parentũ.

P arẽto tas.i. patrẽ vel matrẽ imitari:vel ſacrificare vmbris parentũ:⁊ tũc deriuat̃ a parẽs. Inuenit̃ etiã parentare.i.ſacrificare mortuis:prima ꝓdu.⁊ tũc deriuatur a pareo res:vt parẽtare vmbris vel tumulis mortuoꝝ: frequent̃ patere.i.obſequi vel miniſtrare.

P areo res rui.i.obedire:⁊ parere.i.apparere. Parere ꝓ obedire caret ſup̃.ꝓ apparere inuenit̃ paritũ tu ſed raro.In hac ſignificatiõe pareo cõponit̃ vt appareo res rui ritũ.vñ Apl̃s:Apparuit gr̃a ſaluatoris nr̃i. Cõpareo res rui.i.ſimul parere.vñ i Geñ.xxxvij.c.Puer nõ cõparet:⁊ ego quo ibo:Pareo in vtraq; ſignificatiõe cũ ſuis cõpoſitis ẽ neutrũ:⁊ ꝓdu.hãc ſyllabam pa.vñ Ouidiꝰ de reme.Que nimis apparẽt rhetia vitat auis. ⁊ i greciſmo:Apparẽs paret:⁊ q̇ bñ paret obedit.Parere qñ ẽ infinitiuꝰ de pario ris tertie ꝯiugatiõis cor. penul.Qñ v̇o eſt infinitiuꝰ de pareo res ſecũde ꝯiugationis.i.obedire vel apparere:ꝓdu.penul.

P aries:a par dicit̃ hic paries etis:q; ſemꝑ ſũt duo parietes:vel a latere vel a fronte q̇ ꝯſpiciũt ſe:aliter ſtructura deformis eſſet:⁊ cor.penul.tã in ntõ q̃z in gtõ.⁊ eſt maſ.ge.vñ Pſalmiſta:Tãq̃z parieti inclinato.

P arietina: a paries deriuat̃ h̃ parietina ne penul.ꝓdu. ⁊ ẽ parietina parietũ ruina.ſ. vbi parietes ſtãt ſine tecto ⁊ habitãtibꝰ.vñ Ezech.xxxvj. Montibꝰ ⁊ collibꝰ vallibuſq; deſertis parietinis.

P arieto:a paries deriuat̃ parieto tas.i.parietes aptare. vñ de deparieto tas:⁊ diſparieto tas: ⁊ expieto tas : i eodẽ ſenſu.ſ.parietes auferre:⁊ cor.e ante t.

P arietulus li dimi.paruꝰ paries.

P arilis:a par deriuat̃ h̃ ⁊ hec parilis ⁊ h̃ le.i.equalis.vñ pariliter aduer.⁊ hec parilitas tis.i.equalitas ſimilitudo:⁊ cor.penul.parilis:lꝫ deſinat in ilis:⁊ deriuetur a noĩe ſm Priſcianũ.

P ariliras tatis cor.li:in parilis exponit̃.

P ario ris pepi ꝑtũ vel pitũ:ꝑere.i.partũ facere:laborare: acq̇rere. Et ẽ hec ſignificatio tracta ex alia q; cũ mulier parit acquirit ⁊ in labore ẽ. lꝫ poſtea nõ meminerit laboris ꝓpter gaudiũ:q; natꝰ ẽ hõ in mundũ.Et erat olim h̃ verbũ quarte cõiugationis.vñ Ouidius: Oua parire ſolet genꝰ pẽnis ꝯdecoratũ.vñ ⁊ compoſita ab eo ſũt q̃rte ꝯiugationis.Pario cõponit̃ cũ ad vel a:⁊ dicit̃ apio ris rui.⁊ cũ cõ:⁊ dr̃ cõꝑio ris cõperi cõptũ .i.inuenire.Itẽ cũ ex ⁊ dr̃ expior riris exꝑtũ v̇bũ cõe.i. ꝓbare vel ꝓbari.Itẽ cũ ob:⁊ dr̃ opio ris rui.Item ex ob ⁊ pario etiã cõponit̃ operior riris optꝰ ſũ deponẽtale.i.expectare:⁊ ꝓdu.ꝑmã. ſꝫ opio potiꝰ ꝑmam cor. Itẽ cõponit̃ cũ re:⁊ dr̃ repio ris repperi:qd̃ duplicat p in ꝑterito:qũ diminuit̃ ꝑma ſyllaba reſpectu ꝑſentl. Pario tertie ꝯiugatiõis ẽ ⁊ neutrũ . ⁊ vt dictũ ẽ facit ſup̃.ꝑtũ tu:qd̃ ꝓbat̃ ꝑ ꝑtꝰ tꝰ tui:⁊ ꝑ ꝑturio:⁊ ſil̃iter facit paritũ tu:qd̃ ꝓbat̃ ꝑ pariturꝰ ra rũ.Compoſita ab eo ſũt quarte ꝯiugatiõis:⁊ oĩa faciũt ſupinũ in ꝑtũ: et ꝑteritũ in rui:⁊ mutata a in e ꝑter cõꝑio ⁊ repio:q̃ faciũt cõperi repperi:⁊ oĩa ſũt actiua pret̃ expior cõe: et opior depo.ꝓ expectare ſm Hu.Et ſcias ꝙ partũ deberet eſſe ſupinũ eiꝰ:lꝫ inueniat̃ paritũ. vñ dicit Priſ. in.x.li. In rio vnũ inuenio tertie cõiugatiõis pario peperi.vetuſtiſſimi tñ ſm quartã ꝯiugationẽ h̃ ꝓtuliſſe inueniunt̃.Ouidiꝰ:Oua perire ſolet genꝰ pẽnis cõdecoratũ.ſupinũ ꝑtũ debet eſſe.vñ ⁊ partus ⁊ ꝑturio ris meditatiuũ:⁊ parito frequẽtatiuũ. Magiſter aũt hñ ſm modernos meliꝰ declarat dicẽs:Pario tertie ꝯiugatiõis facit ꝑteritũ in ri:ꝑma ſyllaba geminata vt peperi:⁊ ſup̃.ꝑtũ qd̃ antiq̇ dicebãt etiã pitũ:vñ pariturꝰ. Cũ ſuis autẽ cõpoſitis redit ad q̃rtã: ⁊ facit preteritũ in ui diuiſas vt apio ris rui aꝑtũ:ꝑter repio ris:⁊ comꝑio ris cũ oĩbꝰ ſuis cõpoſitis habet r añ tũ i ſupio : vt apio aꝑtũ.Itẽ ſcias ꝙ cõſueuit b mutari in p:vt opperio.Sed in opio ⁊ opior abijcit̃ ſicut d i opio.vñ cor. ꝑmã pario.vñ q̇dã:Nemo ſit ꝑceps cauſas apire latẽtes.Itẽ:Uir generat mulierq; parit:ſed gignit vterq; De h̃ etiã dixi in apio:⁊ dicam in reperio ris.⁊ vt dicit Priſcianꝰ in.x.li.Faciũt ꝑticipia in ſus v̇ba q̃ in li vel in ri:vel in ti terminant ꝑteritũ actiuoꝝ:vt pepuli pulſus:ꝑculi ꝑculſus.ſuffero ſuſtuli:anormalũ ẽ ⁊ ſublatus facit:excipit̃ peperi ꝑtus differẽtie cã: peperci enĩ parſus facit.

P aris huiꝰ paris vel paridis:fuit filius ꝑami q̇ Helenaꝫ rapuit:⁊ cor.penul.paridis.

P ariſcꝰ:a paro ras dicit̃ hic pariſcus ſci queſtor qui clamat in foro.

P aritonꝰ ni:penul.cor.i.cantor q̇ parit tonos:a pario ⁊ tonꝰ cõponit̃.

P ariꝰ:a paros inſula dicit̃ pariꝰ ria riũ: ⁊ q; in illa inſula marmor abũdat:iõ qñq; pariꝰ ponit̃ ꝓ marmoreꝰ Qñq; etiã pariꝰ planus vel albꝰ ad modũ marmoris dicit̃.vñ inuenit̃ marmor pariũ.⁊ in ꝑmo Eſdre dicit̃ pario ſtratũ lapide.

P arma:a paruꝰ dicit̃ hec parma me leue ſcutũ q̃ſi ꝑua. Et q̃libet leuia arma poſſũt dici ꝑme q̃ſi ꝑue.Itẽ parma eſt dictꝰ q̇dã fluuius a ꝑuitate a quo ciuitas adiacẽs dicit̃ hec parma me:⁊ ẽ ꝓ fluuio maſ.ge.ꝓ ciuitate fe.ge.vñ hic ⁊ hec ꝑmenſis ⁊ h̃ ſe.

P armeꝰ mei:ꝑtus meãs:a partꝰ ⁊ meo as.

P arnaſus:a par ⁊ naſus qd̃ eſt elatio cõponit̃ vt h̃ ꝑnaſus ſi:q̇dã mons q; pares habeat naſos.i.duas elationes.ſ.elicõnẽ ⁊ acerõnẽ vel citherõnẽ ſm Hu. Sed ſi ꝑnaſus vt dicit Hu.cõponit̃ ex duobꝰ rectis.i.itegris .ſ.par ⁊ naſus debet ſm Priſ.declinari ex vtraq; ꝑte: declinat̃ tñ ex fine tm̃.⁊ ꝓpt̃ h̃ q̇dã dicũt cũ q̇bꝰ ego ꝙ ꝑnaſus nõ ẽ cõpoſitũ:q; fuit impoſitũ a grecis qui nũq̃z habuerũt reſpectũ ad noĩa latina par ⁊ naſus:et h̃ vult magiſter hñ.⁊ ꝓdu.penul.ꝑnaſus : Et ꝙ dicit̃ pernaſus q̃ſi pares habeat naſos:etymologia ẽ.

P aro ras raui.i.ꝑparare:ornare.vñ paratꝰ ta tũ nomen: ⁊ cõꝑat̃ vt paratꝰ tior tiſſimꝰ.vñ paratetiꝰ tiſſime aduer.Itẽ a paro h̃ paratꝰ tus tui.Paro cõponit̃ vt apparo ras.i.valde ⁊ diligenter parare.vñ hic apparatꝰ tus tui.Itẽ cõparo ras:diſparo ras.i.ſpectare:diuidere.Itẽ ĩparo ras preparo ras.i.añ vel pre alijs parare reparo ras.i. iteꝝ vel retro parare:ſeꝑo ras.i. diuidere.Itẽ paro ras actiuũ ẽ cũ omnibus ſuis cõpoſitis:⁊ cor.pa.vnde Ouidiꝰ de reme.Bella mihi video bella parant̃ ait.

P aro paronis maſculini ge.nauis pyrataꝝ:⁊ dicit̃ a pyrata.vide in mioparo.

P arochia:a paro qd̃ eſt iuxta: dicit̃ hec ꝑochia chie .i. adiacẽs domꝰ dei vel ĩcolatꝰ vel dioceſis.vñ ꝑochianus na nũ.i.de ꝑochia exiſtẽs: ꝑochiani etiã ⁊ parochij olim dicebãt̃ : q; legatis reipublice iter faciẽtibꝰ neceſſaria prebebãt.

P aroemia exponit̃ in quarta ꝑte in ca.de tropis.

P arophoniſta:paro ras cõponit̃ cũ phonos qd̃ ẽ ſonꝰ: ⁊ dr̃ h̃ ⁊ hec parophoniſta ſte .i. cantator q̃ſi parans

.i.incipiēs phonos.i.cant⁹.
Parotida a para.i.iuxta ⁊ ota qđ eſt auris:cōponiť hec parotida de glob⁹ q̄ naſciť in aure. vñ parotidus da dū:qui globos habet in aure: ⁊ co₂.ti.
Paroximiū mij.i.cōmotio febris vel etiā alteri⁹ rei.
Parricida:a parēticida: abijciunť e ⁊ n ⁊ mutať t in r:et dř parricida.vel cōponiť a pře vel a pari vel a patria .ſ.qui occidit patrē:vel parē vel patriā ꝑdidit. vñ hic ⁊ hec parricidalis ⁊ h̄ le: ⁊ hoc parricidiū ⁊ hec parricidia die lex de parricidio q̄ ⁊ parēticidia dř ſm Hu. ⁊ vt dicit Priſ.parricida ſiue a pari ſiue a pře ſiue a parēte cōponať dicenda ē parricida p geminū r.Et Pap. dicit:Parricida ꝓprie dř q̄ parentē occidit.quē quidā veteres parēticidā dixerūt: qm̄ parricidiū in quocūq₃ intelligi poſſit qū ſint hoīes hominib⁹ pares. Et ſcias q₂ antiq̄ dixerūt patricida de:q̄ patrē occidit. vñ in ep̄la p̄ma ad thimo.inueniť patricidis ⁊ matricidis Pap.etiā dicit patricida ⁊ parricida q̄ parentes occidit:⁊ hoc ve₂ ē ſm antiquos. Nam ſm modernos ⁊ Priſcianū dicendū ē parricida:ſiue a pari ſiue a patre ſiue a parēte cōponať vt dictū eſt: ⁊ ꝓdu.ci.
Parricidia:in parricida eſt.
Pars:a partio₂ tiriris deriuať hec ps partis. vñ parti ad uer.Pars cōponiť vt cōpers tis:expers tis:particeps pis:impers oīs generis.
Parſi eſt p̄teritū de pco:vt habes in parco cis.
Parſimonia.a parſi p̄terito de parco cis dicit hec parſimonia nie.i.abſtinētia.ſ.mēſurā refectiōis ñ excedēs: ⁊ ē virt⁹ ſm Hug. Pap.vō dicit pſimonia frugalitas tēperātia:parcitas:pietas:modica cōtinētia.
Parſū ſu:ē ſupinū de parco cis.
Parth⁹: hec partha the ē quedā prouintia. vñ parthus tha thū: ⁊ parthic⁹ ca cū.vñ i actib⁹ ap̄loꝝ:Parthi et medi ⁊ elamite.
Partialis:a ps dicit hic ⁊ hec partialis ⁊ hoc le.vñ partialitas tis: ⁊ partialiter aduerbiū.
Particeps:a capio ⁊ ps componiť hic ⁊ hec ⁊ hoc particeps pis.i.capiēs partē:cōſo₂s cōſcius adiuto₂ ſoci⁹. Propheta : Particeps ego ſū oīu₃ timētiū te:q₂ charitas oīa bona q̄ ſiunt in eccleſia facit eſſe coīa: ⁊ co₂. penul.tā in ntō q̄₃ in gtō.
Participiale:in participiū vide.
Participiū:a pticipes dř h̄ pticipium pij q̄ſi pticapiū: q₂ ptē ſuoꝝ accidentiū capiat a vbo ⁊ ptē a noīe. ⁊ inde hic ⁊ hec pticipialis ⁊ h̄ le: ⁊ dř nomē participiale illud qđ a pticipio deſcēdit:vt amans amato₂ amatrix ⁊ amat⁹:inde amatio ſm Priſ. De pticipio ſupra dixi in tertia pte in tractatu de participijs: ⁊ in edifico.
Participo pas vbū actiuū.i.partē cape vel pare: ⁊ co₂.ci ⁊ deriuať a particeps pis.
Particula le:a ps dicit hec particula le dimi.vñ hic ⁊ h̄ particularis ⁊ h̄ re.vñ particulariter aduerbiū.
Partic⁹:a ps deriuať hic partic⁹ ci.i.negociato₂ particulas vendens.
Partio₂ tiris ptit⁹ ſū.vñ hic ptito₂ to₂is. Et ſcias q₂ antiqui dicebāt partio tis tiui. vñ ⁊ cōpoſita iueniunť tā deponētia ſm nos q̄₃ actiua: ſm antiquos in eodem ſenſu.vt biptio₂ tiris: ⁊ biptio tis.i. in duas ptes diuidere.triptio₂ tiris: ⁊ triptio tis.quadriptio₂ tiris: ⁊ q̄driptio tis.quinquiptio₂ tiris: ⁊ quinquipertio tis.i.in tres vel in quatuo₂ vel in quinq₃ ptes diuidere. imptio₂ tiris: ⁊ imptio tis.Et ſcias q₂ omnia verba quarte cōiugatiōis olim faciebāt futuꝝ in bo ⁊ in bo₂.vñ adhuc in theologia ĩueniť ptibo₂ ⁊ metibo₂: ſed h̄ antiq̄tas abſoluit:ſicut dixi ĩ tertia pte vbi egi de p̄teritis quarte cōiugatiōis in fine. Itē nota q₂ partio₂ debet ſcribi per t: qđ pōt dinoſci ad ſecundā ⁊ tertiā perſonā preſentis indicatiui: ⁊ accipit t ſonū de c.
Partitio nis fe.ge. ⁊ hec partio p ſyncopā: ⁊ hec partitudo.i.partitio: ⁊ fo₂mať partitio a partit⁹ ta tū: partiti addita o fit hec partitio.
Partitiuū:qđ fit nomen partitiuū eſt dictū in tertia pte in ca.de ſuplatiuis:in tractatu de ſpecieb⁹ nominū.
Partitudo dinis:in partitio eſt.
Parturio:a pario ris pepi partū tu: addita rio fit parturio ris vbū meditatiuū: ⁊ co₂.u añ r: ⁊ poniť qñq₃ pro ſuo p̄mitiuo:vt ibi:Parturiēt montes: naſceť rudiculus mus. i.pariēt.A parturio dicit h̄ parturitio onis.
Part⁹:a pario ris deriuať hic part⁹ tus tui:act⁹ vel paſſio pariēdi: ⁊ id qđ pariť.i.puer:ſoboles: ⁊ deſinūt datiu⁹ ⁊ ablatiu⁹ plurales in ub⁹ ad differētiā ablatiui de ps tis ptib⁹. Itē pt⁹ ta tū adiectiue.i.adq̄ſit⁹.Oui di⁹:Nō mino₂ ē virtus q̄₃ querere parta tueri.
Paruipēdo dis dere:a paruo ⁊ pēdere ⁊ dicit paruipēdere parū appreciari:ꝯtēnere: nulli⁹ pōderis vel valoris eſtimare.Et nota q₂ paruipēdo: vilipēdo:floccipēdo: ⁊ naucipēdo:nihilipēdo:idē ſignt.
Parū.Paruū ſyncopať ſm q₂ debet poni aduerbialiter ⁊ dicit parū.p paruū.vñ Priſcian⁹:qū deberet exēplificare q₂ nomē poniť loco aduerbij exēplificat de parū nō q₂ velit parū eſſe nomē: ſed q₂ parū obtinet locū noīs paruū:ſm q₂ debet poni aduerbialiť. Sed ſi nō poneretur ſic: ꝓculdubio nomē loco aduerbij tūc nō poneref. Paꝝ componiť cū p: ⁊ dř parū p i. valde parū. Inueniť etiā paruāſ:ſed poti⁹ ſūt due dictiōes.
Parūculus li.i.parua nauicula piratarū: ⁊ ē dimi.de paro paronis.
Paru⁹:a pur⁹ deriuať paru⁹ ua uū: ⁊ compať vt paru⁹ uio₂ ſimus.vñ parue ui⁹ ſime aduer. ⁊ h̄ paruitas tis: ⁊ partul⁹ la lū: ⁊ dř paru⁹ q̄ſi parū valens: ⁊ ē etymologia.Paru⁹ cōponiť vt puipendo dis:puiſacio cis.i. parū appreciari:vilipēdere ſm Hug.Sed cōiter dicit q₂ irregulariter cōpať:vt paru⁹ mino₂ minim⁹.
Paſcha:a phaſe dicit h̄ paſcha ſche:qđ interp̄tať tranſitus:q̄ſi paſcha.Tūc eni dñs nř a mo₂te trāſiuit ad vitā:de mundo ad patrē.Paſcha eni ſuit qñ iudei egyptū ereūtes mare rubꝝ trāſierūt: ⁊ poſt trāſitū leticie cāticū cecinerūt: ⁊ paſcha tūc p̄mū celeb₂atū eſt. vñ h̄ ⁊ h̄ paſchalis ⁊ h̄ le. ⁊ paſco as.i.paſcha celeb₂are. Et nota q₂ paſcha declinať irregulariter ſm gen⁹ vel ſm declinationē. Qū eni ſit p̄me declinatiōis i a deſinēs nō deberet eē neu.ge. Itē qū ſit neutri ge.nō deberet eſſe p̄me declinatiōis cū deſinat in a:ergo deberet regulariter declinari h̄ paſcha paſchatis:nō hec paſcha paſche. Sed mō declinať ꝯ regulā: h̄ paſcha paſche. vel fo₂te heb₂ea eſt decinatio ſm Hug.vide in phaſe. Quare autē nullū nomē latinū neutri ge.inueniať in p̄ma nec in q̄nta declinatiōe: oſtēdi ĩ tertia pte in ca. de declinatiōe nominū. Et ſcias q₂ ſm beatū Auguſ. paſcha heb₂eū ē: ⁊ dř trāſit⁹ in lingua ſua:ꝓpterea q₂ tūc p̄mū paſcha celeb₂auit ppl's dei:qñ ex egypto fugiētes mare rubꝝ trāſierunt. Itē dicit beat⁹ Aug⁹ in quodā ſermōe paſche:Videť mihi dies h̄ ceteri dieb⁹ eē lucido₂:ſol mūdo clario₂ illuxiſſe: aſtra queq₃ oīa vel elemēta letari: ⁊ q̄ patiēte dño,ꝓpriū lumē detraxerūt: ⁊ noluerūt creato₂ē ſuū reſpicere crucifixū eſſe nūc victo₂e illo ⁊ ab inferis reſurgēte: nouo claritatis ſue ꝓuocāť obſeq̄o. Itē ĩ cōmēdatiōe paſche dic̄ btūs

Gregoꝰ in q̄dā homelia: Sicut in ſacro eloq̇o ſancta ſanctoꝝ vel cātica cāticoꝝ ꝓ ſua magnitudine dicuntur: ita hec feſtiuitas recte pōt dici ſolēnitas ſolēnitatū. Ex hac q̇ppe ſolēnitate exēplū nobis reſurrectiōis datū ē: ſpes celeſtis patrie apta: ⁊ facta ſupni regni iā p̄ſūptibilis gloria. Per hāc electi q̇ ꝯtuis ī trāq̇llitatꝭ ſinu: tñ apud inferni clauſtra tenebantur ad paradiſi amena reducti ſūt. Itē ſcias ꝙ paſcha ſeptē modis dr̄ Primo tota ſeptimana azimoꝝ q̄ incipiebat q̄rtadecima die aplis ī veſpis: ⁊ durabat ſeptē diebꝰ. ſ. vſqꝫ ad vigeſimā p̄mā diē aplis. ſicut ptꝫ Exo. xij. ⁊ Leui. xxiij. Sic etiā accipit Act. xij. Volēs poſt paſcha ꝓducere eū pplo. Scd̄o hora diei. ſ. veſpera q̄rtadecie lune q̄ ð hebat comedi agnꝰ incipiebat feſtiuitas: ſic accipitur Math. xxvj. Scitis qꝛ poſt biduū paſcha fiet. Et Leuit. xxiij. Mēſe p̄mo. ſ. aplis q̄rtadecima die mēſis ad veſperā phaſe. i. paſcha dñi ē. Tertio ipſe agnꝰ paſchalis q̇ tūc imolabat. Sic accipit Lu. xxij. Venit autē dies azimoꝝ: in q̄ erat neceſſe occidi paſcha. Quarto p̄ma dies azimoꝝ poſt imolationē agni. ſ. q̇ndecia dies q̄ erat ſolēnis: Jo. xiij. Añ diē feſtū paſche ⁊c̄. Lu. xxij. Appropinq̄bat dies feſtꝰ azimoꝝ q̇ dr̄ paſcha. Quinto panes azimi q̇ comedebant in illis diebꝰ: Joh. xviij. Nō introierūt ī p̄toriū vt nō ꝯtaminarent: ſed vt mā ducarent paſcha. i. panes paſchales. Sexto feſtiuitas epularū. ij. Paral. c. penul. Non fuit phaſe ſiƚe huic in iſrl̄ a diebꝰ ſamuelis ꝓphe. Septimo ſignat per agnū paſchalē. ſ. xp̄s: Cor. v. Paſcha noſtrū imolatꝰ ē xp̄s De p̄dictis ſignificatiōibꝰ nota v̄ſus: Hebdomas: hora dies: epule: pecꝰ: azima: xp̄s. Accipit etiā vſualiter paſcha ꝓ reſurrectiōe xp̄i: qꝛ tūc trāſiuit de morte ad vitā ipaſſibilē. Quota etiam die martij vel aplis celebrādū ſit paſcha. i. xp̄i reſurrectio: patet in lineis infra poſitis in fine. Itē de termino paſche dicā ī ſeptuageſima. De cōcurrentibꝰ habes in ſuo loco.

Paſcilis: a paſco ſcis deriuat hic paſcilis lis: animal vel auis q̇ in manu paſcit: ⁊ cor. ci.

Paſco ſcis paui paſcere paſtū. i. dare paſtū: vt paſtor paſcit oues. i. dat paſtū ouibꝰ. Ponit etiā qñqꝫ ꝓ depaſcere: vt ouis pauit pratū. i. depauit ⁊ corroſit. Paſco cōponit vt depaſco depaui depaſtum. i. valde paſcere vel corrodere: ⁊ ē actiuū cū omnibꝰ ſuis cōpoſitis. Et nota ꝙ paſſiuū iſtiꝰ v̄bi exigit actūm: qꝛ in eo intelligit actio relata ad illud cui verbum illud attribuit: vt capra paſcit ſiluas. i. paſcendo corrodit.

Paſcua: a paſco ſcis deriuat hec paſcua ſcue. vñ ī p̄ſ. In loco paſcue ibi me collocauit. ſed ī plarali ē neu. ge. ſ. ħ paſcua oꝝ. vñ Ezech. xxxiiij. Nōne ſatis erāt vobis paſcua bona depaſci. Inuenit etiā ī fe. ge. hee paſcue arū. vñ idē ꝓpha in eodē ca. Inſup ⁊ reliq̇as paſcuarū veſtrarū ꝯculcaſtis pedibꝰ veſtris. Idē in eodē ca. In montibꝰ excelſis iſrael erūt paſcue earū.

Paſillus li dimi. puus palus vinearū.

Paſſer: a paruꝰ dicit hic paſſer paſſeris: qꝛ paruꝰ eſt. vñ ħ paſſerculus li dimi. ⁊ paſſerinꝰ na nū: ⁊ ħ paſſerinꝰ ni: ꝓ filio paſſeris. vel dicit paſſer a patiēdo libidinē: qꝛ petulcū. i. luxurioſū aīal eſt.

Paſſerculus: in paſſer eſt.

Paſſerinꝰ: in paſſer vide.

Paſſibilis: a patior teris deriuat hic ⁊ hec paſſibilis ⁊ ħ le: penul. cor. vnde paſſibibiliter aduer. ⁊ hec paſſibilitas tis: ⁊ cōponit hic ⁊ hec impaſſibilis ⁊ hoc le: vnde impaſſibiliter aduer. ⁊ hec impaſſibilitas tis.

Paſſim aduerbium. i. vbiqꝫ a paſſus ſus ſui: vel a pateo pates dicit.

Paſſionariū: a paſſio onis deriuat ħ paſſionarium rij: liber ꝯtinēs paſſiōes ſanctoꝝ: vel paſſiōes. i. morbos.

Paſſiūcula le dimi. pua paſſio.

Paſſiuū ſicut dicit Priſcianꝰ: illud v̄bū ē paſſiui ge. q̄ð in or deſinēs deſcēdit ab actiuo p aſſumptionem r: ⁊ ꝓprie illa poſſūt habere p̄mā ⁊ ſecūdā pſonam paſſiuoꝝ: in q̇bꝰ ⁊ fateri poſſūt eedē pſone q̄ð ī ſe fit: vt eſt amo te: ꝯſeq̇t vt ille ad quē dixi cōfitendo id q̄ð a me audiuit dicat: amor a te. De ħ pleniꝰ dixi in tertia pte vbi egi de v̄bo in ca. de generibꝰ v̄boꝝ. Hic nota ꝙ ſi uerbū paſſiuū ꝯſtruit cū ablatiuo: cōſiderādū ē vtꝝ ille ablatiuꝰ denotet cauſā efficiētē vel aliā. ſi enī efficientē denotat: tūc debet poni cū p̄poſitiōe: vt diligor a platone. Si aūt denotat cām materialē: vel aliā p̄ter efficiētē nō debet poni cū p̄poſitione. vñ male dr̄ verberor a baculo: vel ſpolior a p̄benda: qꝛ ſequeret iam ꝙ poſſet fieri cōuerſa locutio: vt diceret prebēda ſpoliat me q̄ð eſt cōtrariū rationi.

Paſſum eſt ſupinū de pando patior ⁊ pateo. vide etiā in pando dis.

Paſſus: a pateo tes dicit paſſus ſa ſū nomē ⁊ pticipium. i. ſparſus diffuſus patēs extenſus: ⁊ hic paſſus ſus ſui nomē v̄bale: qꝛ pateat in itinere. vñ paſſutꝰ ta tū. i. habēs magnos paſſus ſm Hug. Tñ ſcias ꝙ paſſū eſt ſupinū triū verboꝝ vt dictū eſt in pādo dis: ⁊ ſic paſſus ſa ſum a quolibet predictoꝝ verboꝝ ſupino in diuerſis ſignificationibꝰ deſcēdere pōt.

Paſtillus: a paſco ſcis dicit ħ paſtꝰ ſtus: ⁊ hec paſta ſte. vñ hic paſtillus li dimi. q̇dā paruꝰ paſtꝰ ex paſta: vbi piſcis vel caro vel aliꝰ cibus includit. Horatiꝰ: Paſtillus rufillus olet gorgoniꝰ hircū.

Paſtinaca ce: a paſco vel a paſtꝰ dicit hec paſtinaca ce: quedam herba cuiꝰ radix ſit precipuus paſtus hominis. vnde paſtinaceꝰ cea ceū.

Paſtino: a paſco ſcis: vel a paſtus dicit paſtino nas natū nare. i. colere: fodere: plātare: ⁊ proprie pertinet vineis plantādis. vnde hoc paſtinatū ti vinea nouella. Paſtinatū etiā vocāt agricole ferramentū biſculcum quo ſemina aptant ⁊ infodiunt. Paſtino componit vt repaſtino nas. i. iter paſtinare. proprie quidē repaſtinari dicūt vinee veteres q̄ refodiunt: ⁊ cor. ſti.

Paſtaforium grece pua cella latine: ⁊ thalamꝰ dicit vel atriū tēpli: vel gazophilaciū: vel puū ſacrariū añ templū. Et videt dici paſtoforiū q̄ſi poſtoforiū: qꝛ foris ſit poſitū ſm Hu. Gloſa autem ſup. j. Macha. c. iij. dicit: Paſtoforia grece latine dicunt thalami vel cubilia ī quibꝰ leuite excubabāt in atriis domus dñi: quoꝝ cōmemoratio fit in vltima viſiōe Danielis ꝓphe. In hiſtorijs autē ſup. ij. li. re. ix. dr̄: In porticibꝰ laterū erāt paſtoforia. i. loca ſepata ad comedēdū: in q̇bꝰ ſacrificantes de ptibꝰ ſacrificioꝝ q̄ eos ꝯtingebāt veſcebant corā dño. Itē ſcias ꝙ paſtoforia amos p̄mo dicunt loca paſtoꝝ paſcēdis animalibꝰ apta.

Paſtor: a paſco ſcis deriuatur hic paſtor oris: a quo paſtorculus li dimi. ⁊ paſtoriꝰ ria riū: ⁊ paſtoricꝰ ca cū: ⁊ hic ⁊ hec paſtoralis ⁊ hoc le in eodē ſenſu.

Paſtorculus li dimi. puus paſtor.

Paſtoricꝰ: in paſtor vide: ⁊ cor. ri.

Paſtoriꝰ: a paſtor oris dicit paſtoriꝰ ria riū: ⁊ paſtoricꝰ ca cū: ⁊ hic ⁊ hec paſtoralis ⁊ hoc le: oīa in odē ſenſu.

Paſtos. i. ſpaciū.

Patagiū: a pateo tes dicit ħ patagiū gij. i. gula ad ſummū tunice vel mantelli aſſuta: vel pallium auro vel

argēto purpuraqꝫ variatū.
Patella:in patina vide.
Patena:a pateo tes dicit᷑ hec patena ne.i.opculū calicis qꝛ ſit patēs ꝛ diffuſa. ꝛ videt᷑ ꝙ deberet ꝓferri penul. coꝛ.ſʒ vſus hᵒ nō recipit:ſʒ oīo repugnat:vñ eā ꝓducas
Patenula le dimi.ꝑua patena.
Pateo tes:tui:ſū:tere.i.apiri:videri:manifeſtari: vel manifeſtū eſſe:vel diffundi. ꝛ dr̄ patet q̄ſi palā tenet. ꝛ eſt etymologia:vñ patēs tis:oīs ge. Et cōpat᷑ patēs tioꝛ: ſimꝰ vñ patent᷑ tiꝰſime:aduer. ꝛ hᷓ patētia tie. Itē a pateo pateſco ſcis:inchoatiuū. ꝛ ē pateo neutrū cū oībꝰ ſuis cōpoſitis ſiq̄ habet: ꝛ coꝛripit ꝑmā. Proſp: Non pateāt faciles ſenis rumoꝛibꝰ aures.
Pater:greci dicūt patir. Inde ſm̄ Hu. nos dicimꝰ hᵒ pat᷑ ꝙ autē dr̄ pr̄ q̄ſi pāthotir.i.ſeruās oīa:a pan qđ ē totū: ꝛ thotir qđ ē ſeruās:etymo.ē. Et dr̄ pr̄ multis modis. Dr̄ enī pr̄ natura: Itē ſilr̄itudine cure: Item pr̄ foꝛmalis vel doctrinalis: Itē pr̄ etate: Itē pr̄ reuerētia ꝛ dignitate. Pr̄ dr̄ naturalis q̄ generat. pr̄ ſilr̄itudine cure dr̄ q̄ q̄lē curā pr̄ gerit filij:talem ille gerit alteriꝰ. ꝛ q̄lē curā pr̄ impēdit filio:talē impēdit ille alteri. Pat᷑ foꝛmalis vel doctrinalis dr̄ magiſter q̄ infoꝛmat diſcipulū bonis moꝛibꝰ ꝛ diſciplinis. Pr̄ etate dr̄ ſenex. tales enī pr̄es appellare ſolemꝰ. Pr̄ reuerētia vel dignitate dr̄ quē reueremur. Nā cui reuerētiā ꝛ honoꝛem impēdimꝰ ſepe patrē vocare ſolemꝰ. Et a pr̄e hᷓ pr̄culus li di. ꝛ pr̄nꝰ na:nū. ꝛ hᷓ ꝛ hᷓ pr̄nalis: ꝛ hᷓ le. vñ pr̄nitas tatis:ſm̄ Hugu. vel dic ꝙ pater in ſacra ſcriptura q̄nqꝫ modis dr̄.ſ.natura:imitatiōe:adoptiōe:doctrīa: ꝛ etiā ꝓ honoꝛe:reuerentia ꝛ etate. Natura vt Abraā fuit pr̄ Iſaac. Imitatiōe:vt in euangelio dñs dicit: Si filij Abrae eſſetis:opa Abrae faceretis imitādo.ſ.fidē eius. Itē vos ex pr̄e diabolo eſtis: ꝛ deſideria pr̄is vr̄i vultis facere.ſ.imitādo eiꝰ maliciā. Adoptatiōe: ſicut qū aliq̄s humana cōſuetudine adoptat aliquē in filiū ꝛ ſicut nos deo nō natura ſed adoptione dicimꝰ: Pr̄ nr̄ qui es in celis. Doctrina:ſicut Apl̄s ad gal.ait: Filioli mei quos iteꝝ ꝑturio donec foꝛmet᷑ xp̄s ī vobis: Itē ꝓ honoꝛe:reuerētia:etate:ſicut ī li.re.ca.iiij: Serui ad Naamā dixerūt: Pr̄ ꝛ ſi rē grādē dixiſſet tibi ꝓpheta certe facere debueras ꝛc̄. De ꝑdictis ſignificationibꝰ dr̄ in greciſmo: Eſt pr̄ hᷓ cura:pr̄ eſt aliꝰ genitura. Hic pr̄ etate:pr̄ ille vocat᷑ honoꝛe. Ac ſūmū regē vocat ipſa creatio patrē. Et ſcias ꝙ q̄n latinū eſt pꝛoꝛſus eiuſdē ſignificatōis cū greco noīe vel hebꝛeo nō ē ibi deriuatio: ſed ſolūmō q̄dā detoꝛſio vniꝰ lingue ad alterā:vt iacob: Inde Iacobꝰ. Et iō ꝓpꝛie loquēdo deꝰ non deriuat᷑ a theos nec pr̄ a patir:nec mr̄ a matros. qꝛ idē ſūt nec differūt in ſignificatiōe: nec in mō ſignificādi:vt pleniꝰ dixi in tertia ꝑte vbi egi de ſpēꝰ nominū:vbi q̄ſiui an trāſlatio ſemꝑ faciat deriuationē. Pr̄ cōponit᷑ cū hᵒ gtō greco familias: ꝛ acuit᷑ in fine hᷓ pr̄familias:huiꝰ pr̄iſfamilias. Et dr̄ pr̄familias: qꝛ oībꝰ in familia ſua poſitis: tā ſeruis q̄ꝫ filijs pater pari deuotiōe cōſulit:ſed q̄cūqꝫ dñat᷑ ſeruis hoc noīe nō debet appellari. Et in eodē ſenſu inuenit᷑ paterfamiliaꝝ vel paterfamilie ſm̄ Hug. vide in materfamilias: ꝛ in honoꝛo ras. Et ſcias ꝙ pꝛopꝛie pr̄familias q̄n eſt vna dictio ſignat illū q̄ eſt dñs hereditatis de iure: etiā ſi nō eſſet natꝰ dūmō eſſet viuꝰ in vtero mr̄is. ſed q̄n ſūt due ꝑtes ſignat illū cuiꝰ ꝓles iā eſt vna familia. Item nota ꝙ vtile cōſiliū dat᷑ patribꝰ. Eccl̄.xxxiij. Filio inquit ꝛ mulieri:fratri: ꝛ amico:nō des poteſtatē ſuꝑ te in vita tua: ꝛ nō dederis alijs poſſeſſionē tuā:ne foꝛte peniteat te: ꝛ depꝛeceris ꝓ illis. Melius eſt enī vt filij tui te rogēt:q̄ꝫ te reſpicere in manꝰ filioꝝ tuoꝝ.
Patera:a pateo tes dicit᷑ hec patera re:magnꝰ ꝛ patens ciphꝰ ſm̄ Hug. Pap̄. vō dicit:patere phiale ſunt dicte: qꝛ ī ipſis potare ſolemꝰ:vel qꝛ patētes ſint: diſpaſſiſqꝫ labꝛis: ꝛ coꝛ.penul. vñ quidā: In fūdo patere:ſcio turpia multa patere.
Paterculus li dimi.ꝑuus pater.
Paternalis:in pater eſt.
Paterniani quidā heretici a paterno ſunt exoꝛti: q̄ inferioꝛes ꝑtes coꝛpoꝛis a diabolo factas opinat᷑.
Pater nr̄:expoſitū inuenies in petitio.
Pateſco ſcis incho.a pateo tes:addita o fit pateſco.
Patibulū:a patioꝛ teris deriuat᷑ hoc patibulū li.i.toꝛmētū: ꝛ pꝛopꝛie furca:q̄ſi ferēs caput. ꝛ ē patibuli minoꝛ pena q̄ꝫ crucis:qꝛ patibulū ſtatim exanimat appenſū: ſed crux affixos diu cruciat: ꝛ coꝛ.hu.
Paticꝰ a patioꝛ teris dicit᷑ paticꝰ ca cū.i.ſodomita:inhoneſta ꝛ turpia patēs ſm̄ Hu. Pap̄. vō dicit:patici paticiētes libidinē:nā patos grece paſſio dicit᷑: ꝛ coꝛ.ti.
Patiēs tis ge.oīs: ē ꝑticipium de patioꝛ teris: ꝛ pōt eſſe nomē. ꝛ ſm̄ hᵒ cōpat᷑ patiēs tioꝛ tiſſimꝰ:vñ patient᷑ tiꝰſime aduer. ꝛ hec patiātia tie: ꝛ foꝛmat᷑ a dtō patienti addita a: ꝛ ē patiētia animi vigoꝛ: aduerſitates foꝛtune: ꝛ vboꝝ aſperitates equanimiter poꝛtās. ꝓpꝛie tñ patiētia coꝛpoꝛis ē:tolerātia animi. Et cōponit᷑ vt īpatiēs tis.i.nō patiēs ſine freno: ꝛ compat᷑:vñ impatienter tiꝰſime aduer. ꝛ hec impatiētia tie.
Patiginariꝰ:a pateo tes dicit᷑ hic patiginariꝰ rij.i.ianitoꝛ qui ianuā facit patere.
Patina: a pateo tes dicit᷑ hec patina ne: ſartago vel ſcutella:qꝛ ſit patens. vñ hec patella le dimi. ꝛ coꝛ. penul. patinus. Perſiꝰ: Sed grādes patine.
Patinariꝰ: a patina dicit᷑ patinariꝰ ria riū:ad patinā ꝑtinēs:vel ī patina coctꝰ: ꝛ hᵒ patinariꝰ rij q̄ facit patinas
Patinula le dimi. ꝑua patina.i.patella.
Patioꝛ teris paſſus ſū pati deriuat᷑ a patos greco: qđ latine dicit᷑ defectus vel paſſio. Et cōponit᷑ cū cō ꝛ dicitur cōpatioꝛ teris. ꝛ cū ꝑ: ꝛ dicit᷑ ꝑpetioꝛ eris ꝑpeſſus ſū. Et ē deponētale patioꝛ cum oībꝰ ſuis compoſitis ꝛ coꝛ. pa. Eſopꝰ: Vulnera ne facias q̄ potes ipſe pati.
Patos grece latine dicit᷑ defectꝰ vel paſſio.
Patratio onis:in patro tras vide.
Patreꝰ a pater dicit᷑ hic patreus trei.i.vitricus: ꝛ hic patrinꝰ: ꝛ hic patriaſter ꝓ eodē.
Patria: a pr̄ deriuat᷑ patriꝰ tria triū: ꝛ hec patria trie: qꝛ cōis ſit oībus q̄ nati ſūt in ea. ꝛ ē ꝓpꝛie patria ciuitas lʒ q̄nqꝫ ponat᷑ ꝓ regione vel ꝓuintia. vñ patrius honoꝛ.i.honoꝛ patris vel honoꝛ patrie.
Patriarcha: pr̄ cōponit᷑ cū archos qđ eſt ꝑnceps: ꝛ dicitur hic patriarcha che.i.ſūmꝰ ꝛ pꝛinceps patrū: qꝛ pꝛimū.i.apl̄icū retinet locū:ſicut romanꝰ: antiochenus: alexādrinꝰ. ꝛ inde hᵒ patriarchatꝰ tus tui: eiꝰ dignitas vel eiꝰ diſtrictus: ꝛ hic ꝛ hec patriarchalis: ꝛ hᵒ le: ſm̄ Hu. Pap̄. autē dicit: Patriarcha grece ſūmus patrū pater interpꝛetat᷑: qꝛ pꝛimū.i.apoſtolicū tenet locum ſicut romanꝰ:antiochenꝰ: ꝛ alexādrinus. Sūt enī auctoꝛitate beati Petri apoſtoli inſtituti: Pꝛima quidē Petri apl̄i ſedes romana: Secūda apud alexādriam beati Petri noīe a Marco eiꝰ diſcipulo ꝛ euāgeliſta ꝯſecrata: Tertia apud anthiochiā beatiſſimi Petri habet᷑ honoꝛabilis:eo ꝙ illic ꝑuſq̄ꝫ romā veniſſet fuit: ꝛ illic ꝑmū nomē xp̄ianoꝝ nouelle gētis exoꝛtū ē. Quis autē ꝑ oꝛbē diffuſe eccl̄ie catholice vnꝰ thalamꝰ xp̄s ſit

ſancta tñ romana eccleſia nullis iudicibꝰ ꝯſtitutis ceteris eccleſijs prelata ē. Aliter ſumūt quidā nomē patriarche: ⁊ dicūt ꝙ patriarche ſūt minores papa: maiores aūt metropolitanis. ⁊ dicūt ꝙ hec noīa patriarcha ꝑmas ꝓ eodē ſupponūt: nam inter patriarchā ⁊ ꝑmatē nō eſt realis differētia ſed vocalis. vel ꝓprie dicūtur patriarche quatuor ꝑncipales. ſ. Cōſtantinopolitanꝰ: Alexādrinꝰ: Antiochenꝰ: Hieroſolymitanꝰ. Alij vero dicūtur ꝓprie primates: ſicut Aquilegiēſis: Grandēſis: Bituricēſis: licꝫ ⁊ iſti quādoqꝫ ſe nominēt patriarchas.

Patriciani ſunt quidā heretici a quodā patricio dicti: quia ſubſtantiā humane carnis a diabolo ꝯditā dicūt.

Patricida: in parricida vide.

Patriciꝰ: a patre dicitur ſiue deriuatur patriciꝰ cia ciū. i. nobilis: ⁊ de genere patrū natꝰ. vel patricij dicuntur qui prouident reipublice: ſicut pater filio. ⁊ cor. i ante c. ⁊ formatur a patri datiuo: addita ciꝰ.

Patricꝰ: a pater dicitur patricꝰ ca cū. i. paternꝰ.

Patrimes: a pater dr̄ hic patrimes mis. i. puer ſuperſtes defuncto pr̄e. vel patrimes dr̄ puer pr̄i ſilis. ⁊ ꝯponitur a patre ⁊ imitor aris. inde patermes quaſi patrē imitās.

Patrimoniū nij: dicitur hereditas patris: ⁊ deriuatur a pr̄e.

Patrimꝰ: a pater deriuatur hic patrimꝰ mi: qui quū ſit pater habet auū viuū: ⁊ produ. tri.

Patrinꝰ: a pater dicitur hic patrinus ni: qui leuat aliquē de ſacro fonte vel intromittit in eccleſiā. vñ ſacerdos dr̄ patrinꝰ. vnde hic patrinꝰ: vitricꝰ: ⁊ hec patrina ne ſacerdotiſſa vel vxor ſacerdotꝪ vel matrona. ⁊ ꝓdu. penul. patrinꝰ. vide in frater ⁊ in cōmater. Sed pōt queri vtrum aliquis laicꝰ vel clericꝰ in minoribus ordinibꝰ ꝯſtitutꝰ poſſit matrimoniū ꝯtrahere cū illa quā ſuis manibꝰ baptiſauit. Dico ꝙ nō: quoniam eiꝰ filia ſpiritualis eſt: ſicut ⁊ illa quā ſuſcipit. Sed ſi ꝯtractū fuerit matrimoniū inter eos: nūquid ſūt ſeparandi? Sunt vtiqꝫ: quia nec etiā filiꝰ ſacerdotis pōt cōtrahere cū illa puella quā pater baptiſauit: vt dixi ſupra in frater.

Patripaſſiani ſunt quidā heretici qui dicūt deū patrem ſuis ſe paſſum. vñ dicit beatꝰ Augꝰ: Erubeſcāt ſabelliani qui dicūt ipſum patrē eſſe qui eſt filiꝰ ꝯfundentes perſonas: qui ⁊ dicti ſūt patripaſſiani: quia dicunt patrē fuiſſe paſſum: ⁊ ꝓdu. penul.

Patriſſo: a pater dicitur patriſſo ſas. i. patri aſſimilari: patrē imitari in dictis vel in factis: ſicut a mr̄ dicitur matriſſo ſas: ⁊ poſſūt dici huiuſmodi verba moralia vel imitatiua: ſicut dixi ī tertia parte in tractatu de vbis: in ca. de ſpeciebꝰ verborū. ⁊ formatur patriſſo a patre: e mutata in is: ⁊ addita ſo: fit patriſſo.

Patro: a pater dicitur patro as aui are. i. facere: ꝑficere: vel cōmittere: vel generare. Dicit tñ Seruiꝰ ꝙ patrare eſt opꝰ venereū ꝯſūmare. vñ hec patratio onis: operis venerei ꝯſūmatio. ⁊ hinc volūt dici patrē: quia patratione opis venerei ꝓcreet filiū. Et cōponitur vt repatro tras. Itē cōponitur vt impetro tras: ⁊ ꝑpetro tras: ⁊ tūc mutatur a in e: ⁊ habet patro ꝑmā naturaliter breuē: ⁊ ē actiuū cum omnibꝰ ſuis cōpoſitis. vñ Facetus: De facili longa ſine freno culpa patratur.

Patrocinor: a patronꝰ deriuatur patrocinor naris: patrocinatꝰ ſum nari. i. defendere. ⁊ conſtruitur cū dtō. vñ hoc patrociniū nij. i. defenſio. ⁊ cor. ci. vñ Facetꝰ: Sic ꝓhibēt leges fraudē nō patrocinari.

Patroniſſa. in patronus eſt.

Patronomicꝰ. Pater cōponitur cū noma qđ eſt nomē: et dicitur patronicꝰ ca cū. ſ. a noīe patris deriuatū nom[en]. De hoc dixi in tertia parte vbi egi de ſpeciebꝰ nominū: in ca. de noīe patronomico: ⁊ cor. mi patronomicꝰ.

Patronꝰ: a pater deriuatur hic patronꝰ ni. i. defenſor: qui talē affectū clientibꝰ vel alijs exhibet: vt quaſi pater illos regat. vñ hec patrona ne. ⁊ hec patroniſſa ſe. ⁊ hic patronatꝰ tus tui.

Patruelis: a patruꝰ dicitur hic ⁊ hec patruelis ⁊ hoc le: ad patruū pertinēs. ⁊ hic ⁊ hec patruelis lis: filiꝰ vel filia patrui. Filij duorū fratrū ſūt patrueles inter ſe ſcḋm Hug. Hiere. xxxij. Patruelis meꝰ filiꝰ patrui mei. Et ſcḋm Iſi. ety. viij. Patrueles ſunt dicti eo ꝙ patres eorū germani fratres fuerūt inter ſe: Conſobrini vero vocati qui aut ex ſorore ⁊ fratre: aut ex duabꝰ ſororibꝰ ſunt nati: quaſi ꝯſorini. Sobrini: ꝯſobrinorū filij: ⁊ ꝓdu. pe. patruelis.

Patruꝰ: a pater dicitur hic patruꝰ trui: frater patris quaſi pater aliꝰ. vñ ⁊ moriēte patre pupillū prior patruus ſuſcipit: ⁊ quaſi filiū lege tuetur. vt dicit Iſi.

Patulus: a pateo tes dicitur patulus la lū: penul. cor. i. diffuſus: patens. Sed ꝓprie patulū eſt qđ ſemꝑ patet: vt auris: naſus: naris: arbor: ⁊ ſilua. Sꝫ patēs qđ ad horā patet ⁊ ad horā nō patet: ſed occultatur vt oculus. et cōponitur vt propatulꝰ la lū. i. valde patulus ⁊ aptus.

Paucedo: a paucꝰ dicitur paucedo dinis. ⁊ hec paucitudo dinis: in eodē ſenſu. i. paucitas.

Pauciēs: in paucus eſt.

Paucitudo: in paucedo ē.

Pauculus: in paucꝰ vide.

Paucꝰ ca cū dicitur reſpectu multi: vt multi hoīes: pauci hoīes. Et compatur paucꝰ cior ciſſimꝰ. vñ pauce cius ſime aduer. ⁊ hec paucitas tatis. ⁊ pauculus la lū dimi. Paucꝰ cōponitur: vt perpaucꝰ ca cū: quaſi paucus ca cū. i. valde paucꝰ. A paucꝰ dr̄ pauciēs tis: om. gene. i. paucus: rarꝰ. ⁊ ntūs quādoqꝫ ponitur aduerbialiter ꝓ raro.

Paueo ues ui: neu. eſt: ⁊ caret ſup. ⁊ dicitur a pauor oris: ⁊ eſt pauere: timere: pauorē habere. Et cōponitur vt expaueo ues. vñ paueſco: expaueſco cis inchoa. Paueo cū ſuis cōpoſitis neutrū eſt. ⁊ facit preteritū in ui ſyllabā ⁊ cor. pa. vñ Ouidiꝰ epi. Cor pauet a monitu temerate ſanguine noctis.

Paui pauiſti eſt preteritū de paueo ues. ⁊ de paſco ſcis.

Pauia: a paueo dicitur hec pauia uie: vel pauſia quoddā genus oliue: quā corrupte ruſtici pauſeā vocāt viridi oleo ⁊ ſuaui: ſic dicta: quia pauiatur. i. tundatur.

Pauidus: a pauor oris dicitur pauidus da dū. Et compatur vñ pauide diꝰ ſime aduerbiū: ⁊ hec pauiditas tis. ⁊ dr̄ pauidus qui ſemꝑ pauet: pauēs qui ad tempꝰ pauet ex cā. Ita pōt etiā diſtīgui timidꝰ ⁊ timēs. Et cor. penul. pauidus. vñ Pamphilus: Nō mare trāſiſſet pauidus ſi nauta fuiſſet.

Pauimētalis: in pauimentū eſt.

Pauimentū: a pauio uis dicitur pauimentū ti: elaboratū ſolū eccleſie vel palatij: quia ſepe pede feritur: vel quia lapidibꝰ minutim ceſis ſit factū. vnde pauimentatꝰ ta tū. i. pauimēto ornatꝰ. ⁊ hic ⁊ hec pauimentalis: ⁊ hoc le: ad pauimentū pertinēs: Et pauimēto tas. i. pauimentū facere: vel pauimēto ornare.

Pauio pauis pauiui uitū. i. ferire: percutere: cedere: ⁊ eſt actiuū cū ſuis cōpoſitis ſi quā habet.

Pauito tas. i. frequenter pauere. ⁊ deriuatur a paueo paues: vel pauor.

Paulatim: a paulus la lū: dicitur paulatim aduer. i. ſenſim ꝑticulatim: pedetētim: minutatim.

Pauliani quidā heretici a quodam paulo exorti: qui dixit chriſtū non ſemꝑ fuiſſe: ſed a maria ſūpſiſſe initiū.

Pauliſper: paulis ablatiuꝰ de paulꝰ la lū componitur cū

p ꝛ dicit̃ paulisp̄.i.parumꝑ vel modicū.

Paulominus: q̃nq3 eſt vna dictio.i.fere: q̃nq3 ē duo ſiue due diciones: vt ibi: Minuiſti eū paulo minus ab angelis.i.minus modico.vñ in greciſmo dr̃: Si paulo minus eſt oratio ꝯpat inde Eſto fere ſi dictio fit paulo minꝰ vna. De h̃ dixi in ſcđa pte vbi egi de accētu aduerbioꝝ in cap. de ꝯpoſitis a minꝰ. Et ſcias ꝙ paulo non debet acui i fine i paulo minꝰ q̃ñ ſūt due ptes: vt tetigi in ſcđa pte: vbi egi de impedimēto accentus in cap. de impedimēto differentie. Jtē paulo ꝑus ſunt due ptes. Jtē paulo ꝯponit̃: vt poſtpaulo: pauloante: vel potiꝰ ſūt due ptes poſite ꝓ vna. Jtē paululū ꝛ paulū ꝛ paulo: ſunt noīa: l3 aliquando ponant̃ aduerbialr̃.

Paululus la lum eſt dimi. de paulꝰ. ꝛ vt dicit Priſci. in iij.li. Paulus nō geminat l in diminutiuo: nec mirum q̄ñ au diphthongus pꝰ ſe geminari ꝯſonantē ꝓhibeat facit igit̃ paulꝰ paululꝰ: ꝛ ex hoc pauxillꝰ: ꝛ pauxillulꝰ quas formas ſeruant femininū ꝛ neutꝛ: paula paulula pauxilla pauxillula: ꝛ ſilr̃ neutꝛ. ꝛ ponūt̃ quādoq3 aduerbialr̃ iſta noīa paulū ꝛ paululū ꝛ paulo.

Paulus la lum.i. ꝑuus modicus. ꝛ hinc ſaulus dictꝰ fuit paulus quaſi modicus ꝛ ꝑpatus: vel paulus interp̄tatur mirabilis: vel requies: vel miles: ꝛ ſ3 hoc dr̃ a pauſa. Et nota ꝙ h̃ nomē paulus la lū appellatiuū iā aboleuit: ex quo paulꝰ ꝓꝑum nomē inoleuit ſm Hug. Et ſcias ꝙ iſte ablatiuus paulo nō debet acui in fine ſicut dixi in paulominꝰ. Hic nota ꝙ paulꝰ doctoꝛ gētiu3 interp̄tat̃ os tube: vel os eoꝝ: ſeu electum mirabile: vel electionis miraculū. vel paulus dr̃ a pauſa quod ē requies vel modicus latine. Et ꝑ hoc intelligūt̃ ſex ꝓrogatiue q̄s habuit Paulꝰ ꝑ ceteris apoſtolis vt videt̃: Prima ē lingua fructuoſa: q2 ab ilirico vſq3 hieruſalē repleuit omnia euāgelio: ꝛ inde dr̃ os tube. Scđa eſt charitas viſceroſa: q2 vt ipemet teſtat̃: Quis infirmat̃ ꝛ ego nō infirmoꝛ? Quis ſcādalizatur ꝛ ego nō vroꝛ? Jnde dr̃ os eoꝝ.ſ. cordis d̄ quo ipe dicit: Os meum patet ad vos o corinthi: coꝛ veſtꝛ dilatatū eſt. Tertia eſt ꝯuerſio miraculoſa: ꝛ inde dr̃ electum mirabile: quia mirabiliter electus ꝛ ꝯuerſus fuit. Quarta eſt manus ꝯpoſa: ꝛ inde dr̃ electōis miraculū. Magnū eni miraculum fuit q̄ñ elegit ſibi manibꝰ ꝓꝑiis ſumptus acquirere: ꝛ inceſſanter ꝑdicare. Quinta fuit ꝯtemplatio deliciosa: q2 raptus eſt vſq3 ad tertiū celū: ꝛ vidit archana dei: q2 inde fuit dñi requies dictus: q2 in ꝯtemplatione erigit̃ reqes mētis. Sexta ꝓrogatiua ē hūilitas virtuoſa. vñ ipe dicit: Ego ſū minimus apoſtoloꝝ q̄ nō ſū dignus vocari aplš: ꝛ inde dr̃ modicꝰ: de hoc vide in ſaulus. Jtē de morte aploꝝ habes in aplš.

Pauo onis: nomē de ſono vocis hēt. ꝙ aūt dr̃ pauo q̄ſi pauorem vehens oꝛe: etymo. eſt. Habet eni horribilez vocē: ꝛ ſepe incutit audiēti pauorem. Jtē h3 pulchras pennas: ꝛ turpeſ pedes: ꝛ hinc eſt ꝙ libenter extēdit ꝛ reſpicit caudā ꝛ alas: ſed reſpiciēdo pedes triſtat̃. vñ Ouidꝰ de arte: Laudatas oſ̄dit auis iunonia pēnas. Jnuenit̃ etiā hic pauꝰ ui in eodē ſenſu. vñ hec paua ue ꝓ femina. vñ in libꝛo Regū tertio. cap. iiij. dr̃: ꝙ claſſis Salomonis deferebat auꝝ: argentū: dētes elephātoꝝ: ſimias ꝛ pauos. Et ſcias ꝙ caro pauonis tā dura ē vt vix putredinē ſentiat: nec de facili coq̄t̃. vñ dic beatus Augꝰ in li. xxi. de ciui. dei: Quis niſi deꝰ creatoꝛ omniū dedit carni pauonis moꝛtui ne putreſcat? Qđ qū incredibile auditu videt̃ euenit vt apud Carthaginē nobis cocta apponeret̃ h̃ auis: de cuiꝰ pectoꝛe pulparu3 quātū viſū ē diſcretū ſeruari iuſſimus: qđ pꝰ dieꝝ tātū ſpaciū quātū alia caro q̄cūq3 cocta putreſceret platu3 atq3 oblatū nihil noſtꝛ offendit olfactū: idq3 repoſitū ꝑ dies ampliꝰ q̄ trigīta: idē qđ erat inuentū ē: ideq3 pꝰ annū niſi ꝙ aliquātulū coꝛpulētie aridioris fuit ꝛ contractioris. ꝛ eſt pauo auis oculatis pennis.

Pauoꝛ: a pauio pauis dicitur hic pauoꝛ oris: q2 mentem hominis feriat ꝛ cedat.

Pauper: a pax deriuat̃ paupꝛ ris: q2 parum poſſit. vnde ꝛ dr̃ paupꝛ quaſi pax potens: vel pax putās: vel paru3 impans: ꝛ eſt etymologia. vñ h̃ paupculus li: ꝛ h̃ paupcula le diminutiua: ꝛ paupculꝰ la lum: ꝛ pauꝑus ra rū: ꝛ hec paupies ei: ꝛ hec pauptas tatis. ſed paupies ē dānū: pauptas ipſa cōditio. Paupꝛ compat̃ vt paupioꝛ rimus ꝑ geminū r in ſuꝑlatiuo: ꝛ format̃ ab h̃ ntō paupꝛ addita rimus. vnde paupiter rius rime aduerbi. Paupꝛ componit̃: vt ꝑpaupꝛ: q̄ſi paupꝛ.i. valde paupꝛ ſm Hugu. vide etiā in inops. ꝛ vt dicit Pap. paupꝛ dr̃ qui aliqđ habet l3 pax: inops vo qui nihil. Jtē ſcias ꝙ paupꝛ eſt cōis gene. declinatione: ſed oīs ꝯſtructione. vnde pōt dici paupꝛ hō: femia: regnū: ſilr̃ ꝛ diues. vñ Ouidiꝰ Addidit heſterno marmoꝛe diues opus. ꝛ h̃ itelligas niſi in termiatione tem vel tes. vñ vſus: Tē vel tes neutrū fugiūt: ſed cetera ſumūt. vide in diues ꝛ i volūtas.

Paupculus: in paupꝛ vide.

Paupero: a paupꝛ deriuat̃ paupo ras raui rare.i. eſſe vel fieri pauperem. vñ paupaſco ſcis incboa. vñ Chryſoꝰ Jn rebus ſeculaibꝰ alter paupaſcit: alter diteſcit. Jte3 paupare.i. paupem facere: ꝛ ſm hoc eſt actiuū. Et ꝯponit̃ vt depaupo ras.i. valde paupare: vel a pauptate remouere: ꝛ ex paupo ras in eodem ſenſu. ꝛ eſt actiuum cū oībus ſuis compoſitis.

Paupꝛimꝰ ma mum: in paupꝛ vide.

Pauperus ra rum: in paupꝛ eſt.

Pauſa: a paulus la lum dr̃ hec pauſa ſe.i. reqes q̄ñ paululū intermittit̃ laboꝛ. vñ pauſo ſas ſaui ſare.i. requieſcere. Et cōponit̃ vt repauſo ſas.i. iteꝝ pauſare.

Pauſo ſas: in pauſa vide.

Pauus ui: ꝛ pauo onis: auis eſt oculatis pēnis ſm Pap vide in pauo onis.

Pauxillulus: vide in pauxillꝰ.

Pauxillus. paulꝰ facit diminutiuū paululꝰ: ꝛ ex hoc pauxillꝰ: ꝛ pauxillulꝰ la lum: oīa diminutiua. vñ pauxillatim aduer.i. paꝝ: ꝛ hic pauxillus li nomē mēſure. vide de hoc in paululꝰ ſupra plenius.

Pax: a pactum deriuat̃ hec pax cis: q2 poſterioꝛ pax accipit̃: fedus ꝑmū mittit̃: ꝛ dr̃ pax q̄ſi ꝑlium arcens: ꝛ eſt etymo. ꝛ ꝑducit pa. vñ Proſꝑ: Moꝛibꝰ in ſanctis pulchra ē ꝯcordia pacis. Et ſcias ꝙ ꝑfecta pax nō iuenit̃ i vita iſta: q2 nūq̄ bella bonis nūq̄ diſcrimina deſunt: et cū quo certet mēs pia ſemꝑ habet. Et beatꝰ Bernardꝰ in canticis dicit: O candens liliū: o tener ꝛ delicate floꝛ: increduli ꝛ ſubuerſiones ſūt tecum. vide ḡ quō caute ambules inter ſpinas. plenꝰ eſt mūdꝰ ſpinis: in terra ſūt: in aere ſūt: in carne tua ſūt: verſari i his: ꝛ minime legi diuine potētie eſt nō virtutis tue. Jtē beatꝰ Augꝰ in libꝛo de ciuitate dei ſic dicit: Pugnant int̃ ſe mali ꝛ mali. Jtē pugnant inter ſe boni ꝛ mali. Boni vo ꝛ boni ſi ꝑfecti ſūt inter ſe pugnare nō pñt. Proficientes aūt nōdūq3 ꝑfecti ita poſſūt eſſe vt bonuſ quiſq3 ex ea pte pugnet ꝯ alteꝝ qua etiā ꝯ ſeipm̄. ꝛ in vno q̄p pe hoīe caro ꝯcupiſcit aduerſus ſpm̄: ſpūs vo aduerſuſ carnē. Jtē beatus Gregꝰ in paſtoꝛali: Si ꝑuerſoꝛum nequicia in pace ꝯiūgit̃: ꝑfecto eoꝝ malis actibꝰ robur augēt̃. qui ḡ iniquos pace ſociat: iniquitati vires

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

adminiſtrat:q2 bonos eo deterius deꝑmunt:quo vna nimiter pſequūt.ꝛ vt dicit beatꝰ Aug.: Pax aīe rōna lis eſt actiōis cognitiōiſq3 ꝯſenſio:vel ꝯſenſus rōnis ꝛ volūtatis ſm quoſdā. Item dicit Fulgētiꝰ: A circulo lune vſq3 ad centꝝ terre nō eſt pfecta ſecuritas.in aere nō:q2 ibi demones inſidiātes.in terra nō: q2 ibi hoīes malignātes.in mari nō:q2 ibi venti ꝛ tēpeſtates.in in ferno nō:q2 ibi ſūt tortores aīas cruciātes:ergo ſupra lunā quere ſecuritatē:q2 citra lunā minime repies.vi de in vnus. Ambroſius etiā dicit in hexameron: Sex habes in Iſa.q2 iuſti aīa dicit vel eccleſia:Ego ciuitas munita:ego ciuitas obſeſſa:munita ꝑ xp̄m: obſeſſa ꝑ diabolū.ſed nō debet obſidionē vereri:cui chriſtus ad iutor eſt. Hieroꝰ etiā dicit: Cōcordia pue res creſcunt: diſcordia maxime dilabunt.

P arillus li:eſt puus palꝰ:vel parillꝰ genus eſt ferramēti ꝛ vt dicūt cultꝝ:ꝛ dr̄ a palus vineaꝝ.

P ante E

P ean:a phos quod eſt lux dictꝰ eſt ſol pean q̄ſi phoan: luceat:vel pean q̄ſi phian a phitone quē interfecit. vn̄ ꝛ pean anis dicitur q̄nq3 laus:ꝛ ꝑp̄e Apollinis:l3 ꝛ ꝑ laude generaliter cuiuſlibet inueniatur ꝛ ꝑduc.penul genitiui. Uirgiliꝰ in.x.eneidos: Cōclamāt ſocij letum peana ſecuti.ꝛ acuitur vltima nominatiui in pean: ꝛ eſt maſculini generis.

P eccatū:in pecco cas vide.

P ecco.a pellex dr̄ pecco cas:ꝛ dr̄ peccare q̄ſi pellicare.ꝛ eſt neutꝝ cū oībus ſuis ꝯpoſitis ſiqua h3.ꝛ inde h̄ pec cator toris:qđ nomē antiquitꝰ tm̄ flagicioſos ꝛ libidi noſos ſignificabat:ſed poſtea trāſiuit in appellationē oīum iniquoꝝ.ꝛ dr̄ peccator q̄ſi pellicator. Itē a pec co cas dr̄ h̄ peccatū ti.Et ē peccatū ſm Aug.ſpreto in cōmutabili bono:bono ꝯmutabili adherē. vl ſic: Pec catū ē oē dictū:vel factū:vel ꝯcupitū q̄đ fit ꝯ legē dei. vel peccatū ē volūtas retinēdi vel ꝯſequendi qđ iuſti cia vetat. Et ſcias ꝙ peccata mortalia ſūt ſeptē:q̄ in hoc v̄ſu ꝯtinent: Luxꝰ:guſtus:auet:triſtis:furit:iuidet ambit. Luxꝰ.i.peccatū luxurie:guſtus.i. peccatū gule: auet.i.peccatū auaricie:triſtis.i.peccatū triſticie ſeu ac cidie:furit.i.peccatū ire:inuidet.i.peccatū inuidie:am bit.i.peccatū ſupbie. Et nota:ꝙ ſ3 beatū Greg. pec cata carnalia:vt luxurie ꝛ gule peccata ſūt maioris in famie ꝛ minoris culpe.peccata vō ſpūalia ſūt minoris infamie ꝛ maioris culpe q̄ȝ peccata carnalia. Et ſci as ꝙ ſūmū malū eſſe nō pōt:nihil enī adeo ē malū:in quo nō ſit aliq̄đ boni ad minꝰ eē.ꝛ iō dicit Phs in.iiij ethi.ꝙ ſi adeo eēt pfectū malū qđ ꝑueniret ex corrupti one omniū circūſtantiaꝝ:nec ſeipm̄ ſuſtinere poſſet.ꝛ itellige:ſummū malū nō eſt:veꝝ eſt quātū ad potētiā nō quātū ad actū:q2 aliq̄s eſt ita malꝰ ꝙ nullꝰ aliꝰ eſt peior:nō aūt ꝙ nullꝰ aliꝰ poſſit eē peior. Itē pōt q̄s peccare ex īfirmitate:ex ignorātia:ex malicia certa:vel in patrē:vel in filiū:vel in ſpm̄ ſāctū. nā peccare ī ſpm̄ ſanctū:ē peccare in attributū ſpūi ſcō. Patri enī attri buit potētia:filio ſapiētia: ſpūi ſcō clemētia. Peccare aūt in attributū ſpūi ſcō eſt peccare ex certa malicia:ſi cut peccare in patrē eſt peccare ex infirmitate.ꝛ pecca re in filium eſt peccare ex ignorātia vt dicat peccatu3 in patrē:qn̄ deficit illud qđ patri attribuit.ſ.potentia ꝛ peccatū in filiū qn̄ deeſt ſapia q̄ filio attribuit.ꝛ pec catum in ſpm̄ ſanctū qn̄ ponit oppoſitū bonitatis q̄ ſpūi ſcō attribuit. Et nota ꝙ peccatū ex ꝯcupiſcen tia ꝑueniēs ad peccatū ex infirmitate reducit. nō eni3 tūc ſolū eſt ex infirmitate peccatū qn̄ aliq̄s aliquo ex teriori īpulſu peccat:ſed etiā qn̄ ꝑ tentationē carnis ī peccatū labit. Spēs aūt peccati in ſpm̄ ſcm̄ ſūt ſex:de ſperatio:pſumptio:obſtinatio: impenitētia:impugna tio veritatiſ agnite:inuidētia fraterne gr̄e. Peccatum enī in ſpm̄ ſanctū opponit ſpāliter gratie penitētiali: ꝑ quā fit remiſſio peccatoꝝ. Ad remiſſionē aūt pecca ti quedā exigunt ex ꝑte remittētis: quedā ex ꝑte eius cui remittit:ꝛ q̄đā ex ꝑte eiꝰ ꝑ quā fit remiſſio. Ex ꝑte remittētis ꝯcurrūt duo.ſ.miſericordia.ꝛ ꝯ hoc eſt de ſpatio.Et iuſticia.ꝛ ꝯ hoc eſt pſumptio. Ex ꝑte eiꝰ cui remittit duo requirūt.ſ.ꝑpoſitū nō peccādi:ꝯ quod ē obſtinatio ꝛ.Et dolor de cōmiſſis:ꝯ qđ eſt impenitē tia.Ex ꝑte vō eiꝰ ꝑ quod fit remiſſio exigunt duo.ſ.fi des eccleſie:ꝯtra qđ eſt īpugnatio veritatis agnite: Et gratia que dat in ſacramētis:ꝯ quod eſt inuidētia fra terne gr̄e. Et ſcias:ꝙ inuidentia pōt eē dupl̄r:q̄da3 que eſt de ꝑſpitate vel exaltatione gratuita hominis ꝛ quedam que eſt de exaltatione gratie: ſicut ꝙ multi ad deū cōuertunt:vel aliquid huiuſmōi.ꝛ talis inui dia ſolū eſt peccatum in ſpm̄ ſanctū:nō q̄dem inuidia fratris:ſed iuidia fraterne gr̄e. Hic etiā nota drām inter peccatū ꝛ delictū. Nā ſm beatū Aug. in q̄ōnibꝰ leuitici: Declinare a bono delictū eſt. peccatū vō eſt malū facere. Aliud aūt eſt decliāre a bono:aliud facē malum. Peccatū vō eſt ꝑpetratio mali: Delictū deſer tio boni:quod ipm̄ nomē oſtendit. Quid enim aliud ſonat delictum niſi derelictū:ꝛ q̄đ herelinq̄t q̄ delin quit niſi bonū.vel delictū eſt qđ ignorant̄ fit:peccatū qđ ſcient̄ cōmittit.indifferent̄ tn̄ ꝛ peccatū noīe deli cti:ꝛ delictū noīe peccati appellat. Itē ꝯſueuit q̄ri An oē peccatū ſit in volūtate:ꝛ vr̄ ꝙ ſic:q2 vt dic bea tus Augꝰ: Peccatū adeo eſt voluntariū: ꝙ ſi nō ē vo luntariū nō eſt peccatū.ꝛ Bernardꝰ:Sola voluntas ardebit in īferno. Rn̄deo: aliq̄đ eſſe in voluntate pōt intelligi dupl̄r.vel ita ꝙ ſit in ea ſicut in cā:ꝛ ſic omne peccatū in volūtate eſt:iquantū oē peccatū volunta rium eſt.vel ita ꝙ ſit tanq̄3 in ſubiecto:ꝛ tūc diſtinguē dū eſt:q2 ſubiectū peccati pōt accipi vel ꝑximū vel ꝑ mū. Proximū ſubiectū peccati eſt illa potētia q̄ actu3 peccati elicit.ꝛ ſic in diuerſis potētijs ꝯtingit eē pecca tum:ꝛ nō ſolū in volūtate. Primū aūt ſubiectū pecca ti eſt ex quo ineſt homini peccati ſuſceptibilitas. ꝛ q2 homo nō eſt ſuſceptibilis culpe niſi ſm ꝙ ē dn̄s ſuoꝝ actuū:ꝛ hoc ſibi ꝯpetit ſm ꝙ eſt voluntatē habēs: iō p̄mū ſubiectū peccati ē volūtas. vide etiā in pena:ꝛ in veniale:ꝛ in ſcandalū. Hic pōt q̄ri: An exiſtēs ī pec cato mortali poſſit vitare peccatū:ꝛ hoc eſt q̄rere an homo ſine gr̄a poſſit nō peccare. Ad hoc pōt dici:ꝙ ō hoīe dupl̄r loqui poſſumus.vno mō ſm ſtatū nature corrupte:vel ſm ſtatū nature integre.ſm ſtatū quidē nature integre etiā ſine gr̄a habituali poterat homo nō peccare:nec mortaliter nec venialit: q2 peccare ni hil aliud eſt q̄ȝ recedere ab eo qđ eſt ſm naturā:quod vitare hō poterat in integritate nature:nō tn̄ hoc po terat ſine auxilio dei ī bono ꝯſeruātis:quo ſubtracto etiā ipa natura in nihilū tenderet. S3 in ſtatu nature corrupte indiget hō gr̄a habituali ſanāte naturā ad h̄ ꝙ oīno a peccato abſtineat. que quidē ſanatio p̄mo fit in pſenti vita ſm mentē appetitu carnali nōdū to taliter repato.vn̄ Apl̄s ad Ro.vij.ex pſona hoīs repa ti dicit:Egoipſe mēte ſeruio legi dei:carni aūt legi pec cati. in quo quidem ſtatu pōt hō abſtinere a peccato mortali:qđ in rōne ꝯſiſtit.nō aūt pōt homo abſtinere

a peccato veniali ꝓpter corruptionē inferioris appetitus ſenſualitatis: cui⁹ motus ſingulos quidē rō reprimere pōt: ⁊ ex hoc habēt rōnem peccati ⁊ voluntarij: nō aūt oēs: qꝛ dū vni reſiſtere nitit̄: fortaſſis ali⁹ inſurgit. ⁊ qꝛ etiā rō nō ſemꝑ pōt eſſe ꝑuigil ad huiuſmodi mot⁹ vitādos: ſilr etiā anteq̃ꝫ hoīs rō in q̄ eſt mortale peccatū reparet̄ ꝑ gratiā iuſtificantē: pōt ſingula peccata mortalia vitare: ⁊ ſm aliqđ tēpus: qꝛ nō ē neceſſe ꝙ ꝯtinue peccet ī actu: ſed ꝙ diu maneat abſqꝫ peccato mortali eē ñ pōt. vñ ⁊ beat⁹ Greg⁹ dic̄ ſup Ezech. ꝙ peccatū qđ mox ꝑ penitentiā nō delet̄: ſuo pōdere ad aliud trahit. Et magr̄ in ſentētijs dic̄: ꝙ hō p⁹ peccatū añ reꝑationē pōt peccare: ⁊ nō poteſt nō peccare etiā dānalit̄: ſicut dixi in liber ra rū. Aug⁹ etiā dicit ī libro de pfectione iuſticie in fine: Quiſnā negat nos orare debere: ne intrem⁹ in tētationē: negat h̄ qui intēdit ad nō peccandū grē dei adiutoriū homini nō eſſe neceſſariū: ſed ſola lege accepta humanā ſufficere voluntatē. qđ ab aurib⁹ hominū remouēdū: ⁊ ore oīum anathematizandū eē nō dubito. Quare aūt de⁹ nō fecit hominē impeccabilē dicā in pſcio.

Pecoroſus: a pec⁹ oris deriuat̄ pecoroſus ſa ſū: pecorib⁹ plen⁹. vñ h̄ pecoroſitas tatis. i. abūdantia pecoꝝ.

Pecten: a pecto ctis dr̄ hic pecten ctinis: inſtrumentuꝫ pectendi ⁊ texēdi: qꝛ fila telaꝝ reddat pexa ⁊ imꝑmat Pecten etiā dr̄ plectꝝ cithare: ⁊ inferior pubes viri ⁊ mulieris: ⁊ quidā piſcis. vñ Horati⁹ in ſmonib⁹: Pectinibus iactent patulis ſe molle tarentum.

Pecticus ca cū. i. digeſtibilis: ⁊ deriuat̄ a pectus.

Pectino: a pecten deriuat̄ pectino nas penl̄. cor. i. pectere: ⁊ h̄ pectinariū rij: locus vbi pecten ponit̄: ⁊ hic pectinarius ⁊ hec naria: qui vel que facit pectines: ⁊ pectinarius naria rium.

Pecto tis xui xi vel etiā ctui ſm antiquos: ⁊ hoc p̄terito modo nō vtimur: ⁊ raro pexi: ⁊ facit ſup. pexum vel pectum. Et eſt pectere pectinare, pectine ornare. Pecto ꝯponit̄: vt compecto ctis. i. ſimul pectere: depecto ctis valde vel multum pectere vel deorſum: repecto ctis. i. iterum pectere vel retro pectere. ⁊ eſt pecto actiuū cū omnibus ſuis ꝯpoſitis.

Pectoralis: a pectus ctoris dr̄ hic ⁊ hec pectoralis ⁊ hoc le. i. ad pectus ptinens: ⁊ hoc pectorale lis: zona circa pectus equi vel mulieris vel alterius aīalis. Hiere. ij. Faſcie pectorales. ⁊ ꝓdu. ra.

Pectus: a pecto ctis dr̄ hoc pectus ctoris: qꝛ mulieres ī pectore ſolēt ſibi pectere capillos. vel dr̄ pectus a plecto ctis qđ eſt flecto: qꝛ ſit flexū int̄ eminētes mamillaꝝ ptes. vel dr̄ a ſpecio cis. Alia quidē aīalia pect⁹ habent ad terrā oppſſum ⁊ ab aſpectu remotū: ſed hoīeſ patēs ⁊ erectū: vtpote plenū rōne: ⁊ iō nō decebat latere. ꝙ aūt dr̄ pectus quaſi peccati thorus: etymo. eſt vnde pectoreus rea reum: ⁊ pectoroſus ſa ſum: magnū habēs pectus.

Pectuſculū dimi. ꝑuū pectus: ⁊ cor. ſcu.

Pecualis: a pecus doris dr̄ hic ⁊ hec pecualis ⁊ hoc ale. et pecuoſus ſa ſum. vnde hec pecualitas tatis. ⁊ hec pecuoſitas tatis: abūdantia pecudū.

Pecudarius: a pecus dis dr̄. hic pecudarius rij. i. paſtor ⁊ pecudarius ria rium ad pecudes ptinēs.

Peculior: a peculium deriuat̄ peculior aris. i. peculiuꝫ facere vel colligere. Et componit̄ vt depeculior aris deuaſtare dilapidare.

Peculium: a pecus dis vel pecunia deriuat̄ h̄ peculium i. pecunia de pecudib⁹ habita. vel qđ veri⁹ eſt: peculiuꝫ eſt ꝑuus cenſus extra corp⁹ matrimonij poſitus in poteſtate filij vel ſerui. Sup peculiū nō hꝫ ptātem paterfamilias: ſed tm̄ ille cui⁹ ē. ⁊ adeo ꝓꝑum eſt peculium ꝙ licet filio de eo facere quicq̃d vult p̄ter voluntatem patris. vñ dñs Exodi. xix. ad filios iſrael: Eritis mihi in peculiū de cūctis gentib⁹. ⁊ hinc h̄ ⁊ h̄ peculiaris ⁊ h̄ re: ad peculiū ptinēs: vel ꝓꝑus ꝓuat⁹ vel familiaris. vñ peculiariter aduer. ⁊ hec peculiaritas tatis.

Peculor: a pecus dr̄ peculor aris. i. rēpublicā furari. vñ hic peculator oris: reipublice defraudator ⁊ furator. ⁊ hic peculat⁹ tus tui furtū de cōi pecore: ⁊ generaliter de cōi re. ⁊ peculari⁹ ria riū: ⁊ hic peculari⁹ rij: armētarius qui cuſtodit pecua: vel ad pecua ptinēs.

Pecunia: a pec⁹ dis deriuat̄ hec pecunia nie: q̄ſi pecudia qꝛ oīs ſubſtātia antiquoꝝ in pecorib⁹ vel pecudibus erat. vñ ⁊ ꝓꝑe dr̄ q̄ ꝯſiſtit in huiuſmodi aīalibus: ſꝫ iā appellatio iſti⁹ noīs ampliata eſt ad alia. vñ pecunioſus ſa ſū: pecunia plen⁹ q̄ſi pecudioſus. ꝓꝑe quidē oliſ ſic dicebat̄ qui plurimā habebat pecuniā. i. pecora: ſꝫ mō ad aliud transfert̄. Et compat̄ pecunioſus ſior ſimus: vñ pecunioſe ſius ſime aduer. ⁊ hec pecunioſitas tatis. Itē a pecūia hoc pecuniariū rij: locuſ vbi pecūia reponit̄: ⁊ pecuniarius ria riū. ⁊ debet pecunia ſcribi ꝑ vnū c: cori. enī ꝑmā. vñ Horati⁹ in epi. Et gen⁹ ⁊ formā regia pecunia donat. ⁊ vt dr̄ in eccl. vij. Sicut ꝓtegit ſapia: ſic ꝓtegit pecunia. vide in ſapia.

Pecus coris neu. ge. ⁊ pecus dis fe. ge. ⁊ hoc pecu indeclinabile in ſingulari: ſed in plurali hec pecua oꝝ: vel pecuū deriuat̄ a paſco ſcis. ⁊ dicim⁹ pecus oē aīal qđ humana effigie caret ⁊ hūana lingua. ſed ꝓꝑe nomē pecoꝝ his aīalib⁹ accomodari ſolet q̄ ad vſum hoīum aliquo modo ſpectant: ſicut que ſunt ad veſcendum apta: vt oues ⁊ ſues: aut in vſum hominū cōmodi: vt equi boues. ⁊ olim pecora generaliter ꝓ omnib⁹ animalibus: pecudes vō tm̄ illa animalia que edunt̄ q̄ſi veſcudes. ſed modo dicim⁹ pecora maiora: vt boues: equos: aſinos: pecudes vō minora: vt oues: capras: porcos. pecua vō dicimus cōmunia animalia: ⁊ cori. ꝑmā pecus. vñ Ouidius de arte: Turpe pecus mutiluꝫ turpis ſine gramine camp⁹. ⁊ in doctrinali dr̄: Dat pecus hec pecudis: pec⁹ hoc pecoris ſibi iūgit.

Pecus dis: in pec⁹ oris exponit̄.

Peda de: dr̄ veſtigiū humanū: ⁊ dr̄ a pes dis.

Pedagogus. pedos qđ eſt puer cōponit̄ cū ago ⁊ dr̄ hic pedagogus gi penl̄. ꝓduc. qꝛ ſemꝑ pueꝝ ſtudentē ducit. ſ. cui ꝑuul⁹ aſſignat̄: ⁊ dr̄ ſic qꝛ agat ⁊ ducat pueꝝ vł laſciuiētē refrenet etatē ſm Hug. Idē ⁊ Pap. vñ h̄ pedagogiū gij. i. magiſteriū vel officiū pedagogi circa pueꝝ: vel locus vbi puer erudit̄ a pedago. Paulus ad Gal. iij. cap. Lex pedagogus noſter fuit in xp̄o ieſu: vt ex fide iuſtificemur. at vbi venit fides iam non ſumus ſub pedagogo.

Pedalis: a pes dr̄ hic ⁊ hec pedalis ⁊ hoc le: penl̄. ꝓdu. ad pedē ptinēs. Itē pedalis. i. mēſurā pedis habēs: ⁊ ī hac ſignificatōe ponit̄ Hiere. lj. vbi dr̄: Uenit finis tu⁹ pedalis p̄ciſionis tue: q̄i dicēt: Ita p̄cidet̄ regnū tuū ꝙ nec paſſus pedis de terra remanebit tibi. ⁊ ꝯponit̄ vt ſemipedalis. Pap. ſic dic̄: Pedalis q̄ſi menſura pedis

Pedana: a peda de: dr̄ hec pedana ne. i. cathena circa pedes. ſ. cōpes dis. Itē pedana dr̄ pedules nouus: vel ō veteri panno fact⁹: qꝛ calige veteri aſſuit̄. vñ pedano nas: pedanas caligis apponere: ⁊ dr̄ a pes.

Pedarius ria riū. i. nudis pedibus ambulans.

Pedellus li dimi. ꝑuus pes.

Pedes:a pes dr̄ hic ⁊ hec pedes tis.i.pedeſter pedib⁹ ꝑ equo vtens.vñ quidā:Et mō vadit eques qui ſolet ire pedes.⁊ corri.penul̄.genitiui ditis.

Pedeſter:a pes dr̄ hic ⁊ hec pedeſter vel pedeſtris ⁊ hoc ſtre.i.pedibus ambulans ſm̄ Hug.Pap̄.vō dicit:Hic pedeſter ⁊ hec pedeſtris ⁊ hoc pedeſtre.⁊ illud magis tenēt moderni.vide in campeſter.

Pedetētim.i.ſenſim:ſubtiliter:gradatim:caute:cunctan̄ q̄ſi pede tētans ſm̄ Pap̄.Hiero⁹ in epi.ad Paulinuʒ in cap̄.octauo:Caute.i.pedetentim tuas poſſeſſiuncu las vendideris.

Pedica.pes ꝯponit̄ cū capio pis:⁊ dicit̄ hec pedica dice penl̄.corre.q̄ſi pedes capiēs.ſ.cathena pedū vel q̄dā īſtrumētū capiēdi pedes aīaliū:vel laqueus.vñ Job xviii.Abſcōdita ē in terra pedica ei⁹.vñ pedicat⁹ta tuʒ i.cathenat⁹:vel pedica capt⁹.Ouidi⁹ Metha.xv.Re tia cū pedicis laq̄os arteſq̄ doloſas:Tollite.

Pedicatus:in pedica vide.

Pediculoſus:in pediculus exponit̄.

Pediculus a pes dr̄ hic pedicul⁹ li.⁊ dr̄ pedicul⁹ penul̄ corr.illud qd̄ ſuſtinet fructū ad ramū.⁊ etiā pedicu lus dr̄ vermis cutis:q2 minmos ⁊ multos hʒ pedes.vñ pediculoſus ſa ſum:plen⁹ pediculis.⁊ ꝯpat̄.vñ pedicu loſe ſius ſime aduer.⁊ hec pediculoſitas tatis.i.pedicu lor̄ plenitudo ⁊ abūdantia.

Pedicuus cua cuum:⁊ pedoroſus ſa ſum:qui ſordidos habet pedes:⁊ dr̄ a pedor doris.

Pediſſequ⁹ qua qum:qui ſequit̄ pedes dn̄i ſui:⁊ hec pe diſſequa q̄:ꝑ ip̄a ſeruitute vel ancilla:⁊ etiā h̄ pediſſe qus ꝑ ſeruo vel famulo.vñ in tertio li.regū.x.c.dicit̄: Per pediſſequos p̄ncipū p̄uinciar̄.⁊ ſcribit̄ p q qum ꝯponat̄ a pes ⁊ ſequor.nā ſi ſcriberet̄ p c:videret̄ ꝯpo ni a pes vel pedes ⁊ ceco cas.vel dic q̄ñ ſeq̄t̄ e ſcribit̄ p c:q̄ñ ſequit̄ alia vocalis ſcribit̄ p q.ſic enī videt̄ ſono rius:vt dicit Hug.ſed tñ p q ꝯſueuit cōiter ſcribi.

Peditatus tus tui.i.peditum multitudo vel ꝑpetas pedi tandi.⁊ deriuat̄ a pedes tis.

Pedito:a pedes tis deriuat̄ pedito tas.i.pedibus ire vel tranſire:⁊ corr.di.Et vt dicit beat⁹ Gregori⁹:ſacra ſcri ptura eſt q̄ſi q̄dā fluuius plan⁹ ⁊ altus:in quo agn⁹ pe ditat:⁊ elephas natat.

Pedo donis:dr̄ a pes:⁊ eſt pedo vel pedes vel pedicul⁹ vñ hic pedūculus li dimi.Itē hic pedo donis qui pe dit vel facit bombū:⁊ tūc dr̄ a pedo dis.

Pedo dis:a pedor doris deriuat̄ pedo dis pepedi.i.pedo rem facere:vel fetorē.Pedo ꝯponit̄:vt oppedo dis di i.ꝯ pedentē pedere:⁊ q2 qui ꝯ pedentē pedit quodam modo ei ꝯtradicit:iō oppedē ponit̄ ꝑ ꝯtradicere.Itē q2 q̄ oppedit qd̄ pedēs facit ⁊ ipſe facit:iō ponit̄ ꝑ cō ſentire.repedo dis di.i.pedere iter̄:ſuppedo dis:latent̄ vel ſub vel poſt vel remiſſe pedere.⁊ eſt pedo neutruʒ cū omnib⁹ ſuis ꝯpoſitis:⁊ caret ſup.⁊ geminat p̄teritū pedo ī ſimplicitate:ſed ꝯpoſita amittūt geminationeʒ p̄teriti ſm̄ Hug.ſed ſm̄ Priſ pedo p̄mā ꝑduc̄ in p̄ſēti ⁊ penl̄.in p̄terito:Horati⁹ ī p̄mo ſermonū:Nō diſplo ſa ſonat q̄ntuʒ veſica pepedit.⁊ Facet⁹:Heres p⁹ mor tem pedit amore ſuo.ſed pes dis corr.p̄mā.vñ verſus: Credim⁹ eſſe pedis ſtrepitū cū turgide pedis.

Pedor:a pes dr̄ hic pedor doris.i.pedū fetor vel ſqualor. Lucan⁹:Longuſq̄ in carcere pedor.

Pedora:a pedor doris deriuat̄ pluraliter hec pedora.i.pe dum vel aurium ſordes.

Pedoroſus:in pedicuus vide.

Pedos.i.puer ⁊ acuitur in fine.

Pedules:a pes dr̄ h̄ pedules lis ꝑs caligar̄ q̄ pedē capit.

Pedulus:a pes dr̄ hic pedul⁹ li:⁊ hic pedellus li:ambo diminutiua.i.p̄uus pes.

Pedum:a pes dr̄ h̄ pedū di:baculus paſtor̄ recuruus:a coercendis pedib⁹ animaliū ſic dictus.Uirgil.in buc co.Et tu ſume pedum.

Pedux cis videt̄ ꝯponi a pede ⁊ capio.⁊ ſūt peduces la quei quib⁹ pedes illaqueant̄.

Pegi giſti:eſt p̄teritum de pango gis.

Pegina:a pūgo gis dr̄ hec pegina ne.i.bacul⁹ cū maſſa plūbi in ſūmitate pēdēte.⁊ dr̄ pegina q̄ſi ꝑpugna:qd̄ antiq̄ dicebāt.Juuenalis:Et pegina ⁊ iā ad velaria ra ptos.⁊ vt dic̄ Cornut⁹:Tali baculo ſcenici ludebant.

Peiero ras penl̄.corre.in iuro ras eſt expoſitum.

Peioro:ab hic ⁊ hec peior ris dr̄ peioro ras penl̄.ꝑduc. verbum actiuum.⁊ eſt peiorare peiorem facere.

Pelagaris:a pelag⁹ dr̄ hic ⁊ h̄ pelagaris:⁊ hoc re:⁊ h̄ pe lagiaris ris:magna nauis pelago apta.⁊ ꝑduc̄ ga.

Pelagiani:quidā heretici a Pelagio monocho exorti.hi liber̄ arbitriū diuine gr̄e anteponūt:dicētes ſufficere voluntatē ad implēda iuſſa diuina.

Pelagiaris:in pelagi⁹ exponit̄.

Pelagin:interp̄tat̄ latitudo.

Pelagus interp̄tat̄ latitudo.vñ h̄ pelagus gi:latū ⁊ ꝑfū duʒ mare:vel latitudo maris ſine portu ⁊ litore.⁊ eſt neu.ge.in ſingulari:ſed ī plurali ē maſ.ge.hi pelagi:⁊ corri.p̄mā:vñ p vnū l ſcribi dʒ.vñ dr̄ in greciſmo q̄ pe nitus lateat pelag⁹:mare qū ſit amar̄.īuenit̄ etiā h̄ pe lag⁹ gi.maſ.ge.apud antiquos.

Pelaſgus ga gū.i.grec⁹.⁊ dicti ſūt greci pelaſgi a pelago q2 p pelagus p̄mo vt dicit Uarro ad Italiā applicue runt.vel ſic dicti ſūt a Pelaſgo Jouis ⁊ Lariſſe filio. vñ hec pelaſgias giadis.i.grecia.

Pelex:a pellicio cis dr̄ h̄ pelex cis vno l ſubtracto.⁊ dr̄ pelex q2 pelliciat.i.decipiat.vel dr̄ pelex a pello lis:q2 añ vxorē pelex tenet̄:⁊ poſtea veniente vxore a domo pellit̄.vel pelex dr̄ illa p quā vxor de domo pellit̄:ſi l̄r a pello lis.q̄ aūt dr̄ pelex q̄ſi pelle decipiēs:etymo.eſt. ſm̄ Hug.Quedā aūt gloſa dic̄ in ſc̄da ep̄la Petri.ca.ij Pelices dicūt̄ meretrices a pollutōe vl̄ a pellis formo ſitate q̄ incautos alliciūt:⁊ ꝑduc̄ pe.vñ Ouidi⁹ in q̄nta ep̄la:Et mihi ꝑ dira pelice blanda fuiſti.Itē in.vi.epi. Argolicas timui:nocuit mihi barbara pelex.

Pelicanus:vt dicit Jſido.etymo.xij.Pelicanus auis egy ptiaca habitans in ſolitudine fluminis Nili:vñ ⁊ no mē ſumpſit:nā ⁊ canapos egypt⁹ dr̄.Fert̄ ſi ver̄ eſt eā occidere natos ſuos:eoſq̄ p triduū lugere:deīn ſeip̄m vulnerare:⁊ aſp̄ſione ſui ſanguinis viuificare filios ſuos Aug⁹ etiā h̄ narrat ⁊ addit:q̄ vt dicit̄ roſtro occidit fi lios:⁊ roſtro ſanguinē ſuū ſup eos fundit ⁊ viuificat. Et eſt auis nimie maciei q̄ habitat in ſolitudine:ſic xp̄s ſolus de maria virgine nat⁹:qui triduo.i.toto tp̄e lu xit filios ſuos:q2 paup ſum ego:⁊ in laborib⁹ a iuuētu te mea:iō ip̄e dic̄ ꝑ ꝓphetā.Silis fact⁹ ſuʒ pelicano ſo litudinis.⁊ vt dicit Hug.Pellicanus ſm̄ qd̄ dr̄ a ca nopos corri.penl̄.ſed ſm̄ q̄ ꝯponit̄ a pelle ⁊ canus na nū eo q̄ canā habeat pellē ꝑduc̄ penl̄.⁊ ſic videt̄ q̄ de beat ſcribi p geminū l.Quidā tñ dicūt cū quib⁹ ego q̄ pelican⁹ dʒ ſcribi p vnū l:⁊ ſemp ꝑduc̄ penl̄.⁊ ē grecuʒ origie:nec aliq̄ ꝯpoſitio ſupra aſſignata ꝯpetit.decliat̄ aūt grece pelican pelicanos:⁊ a greco gt̄ō pelicanos: latin⁹ n̄tū̄s mutās o in u dr̄ pelican⁹ in ſc̄da declinati one.Multa eni greca hoc mō nobis nota ſunt facta. vñ Priſcia.i.vi.li.dic̄:Jn multis inuenim⁹ a gt̄ō greco

fcũ latinũ nomẽ: vt helephas helephãtoſ: h̃ helephas hui⁹ helephãtis: ⁊ hic helephãt⁹ a gtõ greco helephantos hui⁹ helephãti. ꝙ pelican⁹ penl. ꝓducat pꝫ ꝑ illum verſũ ꝯ3ime: Pelican⁹ ego natus de virgine mera. ꝙ aũt dr̃ pelican⁹: q2 habeat pellẽ canã: etymo. eſt.

Pelicatus: a pelex dr̃ hic pelicat⁹ tus. i. ꝯcubinat⁹. ſ. peccatũ quod cũ pelice cõmittiẽ. Jtẽ a pelex dr̃ pelicatuſ ta tum. i. luxurioſus pelici deditus ſm̃ Hug. Pap. vo dicit: Pelicatus loc⁹ ꝯcubine: ꝯcubinatus.

Pellacia: a pellax dicitur hec pellacia cie. i. fallacia: pallacis deceptio.

Pellax: a pellicio cis: dr̃ hic ⁊ hec ⁊ hoc pellax cis. i. deceptoꝛ: fallax: fraudulentus. vñ pallacis Vlixis. ⁊ ꝯpaẽ pellax cioꝛ ſimus. vnde pellaciter cius ſime aduer. ⁊ dicif pellax a pelle. i. a vultu. foꝛis enĩ vt fallat arridet: ſ3 intus nequiciã gerit vt doloſus. ꝙ aũt dr̃ pellax quaſi pelle fallax: etymologia eſt.

Pellectum eſt ſup. de pellicio cis.

Pellexi: eſt p̃teritum de pellicio cis.

Pellicea: a pelle dicif h̃ pellicea cee quoddã indumẽtu3 qđ de pellib⁹ fit. ⁊ hinc pelliceatus ta tũ. i. pellicea indutus. Jtẽ a pellis dicif pelliceus cea ceũ. i. pellibus indutus: vel magnã ⁊ groſſam habẽs pellẽ. Jnueniẽ etiam pellicia cie: ⁊ pellicius cia cium. ⁊ pelliciatus ta tum: ita ꝙ i fit in penul. ſyllaba: ſed moderni dicũt: pellicea cee ꝑ e ſcriptum in penul.

Pellicio cis lexi vel licui lectum vel licitum licere. i. decipe. ⁊ componiẽ ex ꝑ ⁊ licio: ⁊ mutaẽ r in l ⁊ coꝛi. li. ꝙ aũt dr̃ pellicere q̃ſi pelle decipe: etymo. eſt ſm̃ Hugu. vide in licio cis. Jn ſcđa ep̃la Petri. cap. ij. dr̃: Pellicientes aĩas inſtabiles. i. decipiẽtes: vel pelle. i. exterioꝛi ꝯuerſatiõe alliciẽtes: ⁊ ſub ſpẽ ſanctitatis decipiẽtes. ⁊ deriuaẽ pelliciens tis ge. oĩs a pellicio cis.

Pellipariꝰ rij qui pat. i. p̃pat pelles: a pellis ⁊ paro ras componitur.

Pelliris: a pelle dr̃ h̃ pelliris ris: galea ex coꝛio vel pelle.

Pellis: a pello lis deriuaẽ hec pellis lis. i. cutis: q2 exterñas iiurias coꝛpis tegẽdo pellat: vñ h̃ pellicula le di.

Pellito tas. i. frequẽter pellere: a pello lis dr̃: ⁊ coꝛ. li.

Pello las laui lare. i. vocare: ⁊ deriuaẽ a pello lis. ⁊ cõponitur cũ ad: ⁊ dr̃ appello las: ⁊ cũ con ⁊ dr̃ ꝯpello las ⁊ cũ iter: ⁊ dr̃ interpello las. Pello las cũ omnib⁹ ſuis compoſitis eſt actiuum.

Pello lis pepuli pulſum vel pultũ ſm̃ antiquos. vñ pulto tas taui tare. frequen. ſed a pulſu fit pulſo ſas freq̃n. Pello lis cõponiẽ cũ ad: ⁊ dr̃ appello lis appuli. ⁊ cu3 cõ: ⁊ dr̃ cõpello lis ꝯpuli. ⁊ cũ de: ⁊ dr̃ depello lis puli ⁊ cũ dis: ⁊ dr̃ diſpello lis diſpuli. ⁊ cũ ex: ⁊ dr̃ expello lis expuli. ⁊ cũ in: ⁊ dr̃ impello lis impuli. ⁊ cum ꝓ: et dr̃ ꝓpello lis ꝓpuli. ⁊ cũ ob mutato b in p dr̃ oppello lis oppuli. ⁊ cum re: ⁊ dr̃ repello lis repuli. ⁊ cũ ſub ⁊ dicif ſuppello lis ſuppuli. Pello lis cũ omibus ſuis compoſitis eſt actiuũ. Et ſcias ꝙ pello in ſimplicitate geminat p̃teritum vt pepuli: ſed in cõpoſitione nõ. vñ facit p̃teritum in puli tm̃ vt ꝯpello ꝯpuli: repello repuli: ⁊ ſup. facit in pulſum in ſimplicitate ⁊ in compoſitione. vide in repello.

Pelluuium. lues cõponiẽ cum pes ⁊ dr̃ hoc pelluuium uij. i. vas ad pedes abluendos ⁊ ſoꝛdes pedũ recolligẽdas aptum ſeu patum. vñ pelluuian⁹ na num: ⁊ cõponiẽ pelluuium a pes ⁊ abluo.

Pelta te: fe. ge. ſcutum breuiſſimũ in modũ lune dimidie factum: quo amazones vtunẽ maxime. vñ in ttio Reg c. x. dr̃: Fecit Salomon. cc. ſcuta de auro puro. ccc. peltas de auro ꝓbato. ⁊ dr̃ pelta a pello lis. vñ quida3: A pello pelta: q2 pellit foꝛtiter ictus.

Peluis. pes cõponiẽ cum lauo uas: ⁊ dr̃ hec peluis hui⁹ peluis: vbi pedes lauãẽ. ſ. conca vel aliud vas ſm̃ Hug Et Pap. diĉ: Peluis vocaẽ q2 ibi pedes lauanẽ. ꝙ aũt dr̃ peluis q̃ſi pedũ lauãdoꝝ vas: etymo. ẽ. ⁊ facit actm̃ ſingularẽ in em vel in im. vñ ĩ euãgelio Johãnis: Poſuit aquã in peluim. ⁊ ablatm̃ in e vel in i vt pelue vel pelui: ⁊ a pelui addita um fit gtũs pluralis peluium: ⁊ actũm pluralẽ in es vel in is: vt pelues peluis.

Peluſium ſij: eſt oppidũ alexandrinũ foꝛtiſſimũ.

Pena deriuaẽ a pendo dis: q2 penã quaſi debitũ pendimus. i. ſoluimus ⁊ ſuſtinemus ꝓ foꝛificato. Et ſũt octo genera penaꝝ in legib⁹. ſ. vincula: verbera: talio: damnũ: ignominia: ſeruitus: exiliu3 ⁊ moꝛs. Jtẽ pena ⁊ ſupplicium differũt: pena ſine ſanguiẽ eẽ põt: ſ3 ſuppliciũ nõ niſi cũ ſanguine: vel ſuppliciũ dr̃ ꝓp̃e qũ q̇s ita dãnaẽ: vt ei⁹ bona ꝯfiſcenẽ: ⁊ in publicũ rediganẽ. vñ hic ⁊ hec penalis ⁊ hoc le: vñ penalr̃ aduerb. ⁊ hec penalitas tatis: ⁊ ſcribiẽ pena ꝑ oe dipthongũ ſic poena: tñ taceẽ p̃ma vocalis. ſ. o in ꝓnunciatione. ſed in ſcriptura pti ſcribiẽ: ⁊ pti nõ ſcribiẽ. vñ fit in e quoddã ſignũ ad h̃ notandũ ſm̃ modernos. Hic nota ꝙ de⁹ q̇nq3 de cauſis aliquos ĩ vita iſta punit. vel ĩ hac vita q̇nq3 modis flagella ſiue pene cõtingunt. Primo vt iuſtis merita ꝑ paientiã augeanẽ: vt pa3 in Job ⁊ in Tobia Scđo ad cuſtodiã virtutũ: ne ſupbia tentet: vt p3 in beato Paulo. nam vt ipe dicit in ſcđa ep̃la ad Coꝛinth. Et ne magnitudo reuelationũ extollat me: dat⁹ ẽ mihi ſtimul⁹ carnis mee angel⁹ Sathane q̇ me collaphiſet. Tertio ad coꝛigenda peccata: vt p3 ĩ Maria ſoroꝛe Moyſi: q̇ ad tp̃s fcã ẽ lepꝛoſa: vt hẽẽ Nũeri. xij. c. ⁊ vt etiã oñdiẽ quotidie ĩ multi xp̃ianis quos dñs flagellat vt ad eũ ꝯuertãẽ. Quarto ad gloꝛiã dei manifeſtãdã: vt p3 in ceco nato: de quo dicit xp̃s in. x. cap. Joh. Nec hic peccauit nec pentes ei⁹ vt cecus naſcereẽ: ſed vt manifeſtarenẽ opa dei in illo. Quinto ad initiũ pene imppetuum cõtinuande: vt pa3 in Herode ⁊ ſodomitis: quaten⁹ videaẽ hic q̇d in iferno ſequaẽ ſm̃ illud Duplici cõtritione cõtere eos dñe. Ad multa etia3 alia dei pene vel flagella oꝛdinari in ſcriptura legunẽ ſicut ad ꝓbationẽ ⁊ exemplũ iuſti iudicij dei. S3 iſta ⁊ ꝯſilia alia poſſunt ad p̃dictos q̇nq3 modos reduci: q2 ꝓbatio eſt ad augmentũ meriti: exemplũ vo iuſti iudicij dei: eſt ad dei gloꝛiã: ⁊ ſic de alijs. De p̃dictis nota hos verſus: Pena ꝓbat: purgat: inuitat: dat melioꝛa: Cõſeruat: duꝝ facit: cruciamie toꝛquet. Volo etia3 te ſcire: ꝙ ſup illud Jſa. xx. c. Heccine erat ſpes noſtra ad quos ꝯfugim⁹ in auxiliũ: vt liberarẽt nos a facie regis aſſyrioꝝ: ſic diĉ gloſa: Admirãda dei ꝓuidẽtia oĩa regna ꝯ ſe inuicẽ ſupbiẽtia deſtruxit. Jſrael in decem tribub⁹ iudeoꝝ ꝯ dei voluntatẽ delinquẽtiũ in Damaſco Syriſq3 ſepauit: ⁊ iõ vtriq3 captiuati ſũt ab aſſyrijſ ⁊ chaldeis. Judas quoq3 ab ethiopib⁹ ⁊ egyptijs: ⁊ ipi quoq3 victi ab aſſyrijs ⁊ chaldeis. Aſſyrij q2 de ſe p̃ſũpſerũt a chaldeis pierũt. Chaldei ⁊ babilonij erecti ꝯ dñm medis ⁊ perſis ſubiugati ſunt. Et hi alexãdro magno qui qũ ſe tanq3 deũ extuliſſet veneno enectus eſt ⁊ regnũ ei⁹ in ptes ſciſſum: ⁊ poſtea romanis ſubiugatum. Romanoꝝ impium qđ q̃ſi ferreis dentib⁹ ⁊ vngulis carnes ſanctoꝝ lacerauit: ex maxima pte iam periit in fine ex toto pibit qũ regnũ dei illuxerit. vide in egyptus: ⁊ ĩ babel. Sed põt queri: vtꝝ omis pena ſit a deo? Ad h̃ dico: ꝙ oĩs pene de⁹ actoꝛ ẽ diuerſimode

P 3

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA GRANADA

vero diuerſaꝝ. Quedā enī eſt pena dāni: vt ſubtractio grē ꝛ huiuſmōi. ꝛ haꝝ penaꝝ deus cā eſt: nō q̄dē agendo aliquid: ſed poti⁹ nō agendo. ex eo enī ꝙ deus gratiam nō influit: ſequit̄ in iſto grē p̄uatio. Et ad hoc intelligendū ſcias: ꝙ obduratio qn̄qꝫ dr̄ act⁹ volūtatis obſtinate in malū: cui ptinaciter adheret: ſic ↄſtat ꝙ obſtinationis cā nō eſt deus ſed homo: ſic̄ nec alicui⁹ act⁹ peccati inquantū deformis eſt. Qn̄qꝫ vō obduratio dr̄ ip̄a p̄uatio grē: que etiā excecatio dr̄: qꝛ grā eſt quoddā lumē aīe: ꝛ pfectio q̄dā habilitans ip̄aꝫ aīam ad bonū. Iſtū aūt carere grā ex duobus ↄtingit: tū qꝛ ip̄e nō vult recip̄e: tum qꝛ de⁹ ſibi nō infundit: vel nō vult ſibi infūdere. Hoꝝ aūt duoꝝ talis ē ordo: vt ſcd̄ꝫ nō ſit niſi ex ſuppoſitione p̄mi. qū enī deus nihil velit niſi bonū: nō vult iſtū carere grā niſi ſm ꝙ eſt bonum ſed ꝙ ipſe careat grā nō eſt bonū ſimplr̄. vn̄ hoc abſolute ↄſideratum non eſt volitū a deo. eſt tn̄ bonū carere grā ſi eā habere nō vult: vel ſi negligent̄ ſe ad eā habendā p̄pat: qꝛ iuſtū eſt: ꝛ hoc mō eſt a deo volitū. pꝫ ergo ꝙ huiuſmōi defectus abſolute cā p̄ma eſt ex pte hōis qui grā caret: ſꝫ ex pte dei nō eſt cā hui⁹ defect⁹ niſi ex ſuppoſitione illi⁹ qd̄ eſt cā ex pte hōis: qꝛ p hūc modū inuenit̄ qn̄qꝫ de⁹ dici cā excecationis vel obdurationis: nō quidem immittēdo maliciā: ſed nō impertiendo gratiā qd̄ in ip̄o eſt. Si enī nō neceſſario impertit̄ in ipſo eſt ꝛ nō impertiri: vn̄ eius qd̄ eſt nō impertiri: aliquo mō cā eſt. Quedā vō eſt pena ſēſus que p aliquā actionē infligit̄. ꝛ huiuſmōi agendo etiā de⁹ actor eſt. ſed nō videt̄ ꝙ pena inferni ſit iuſta: ꝛ ſit nō a deo: qꝛ hō p vno peccato mortali vna hora ppetrato eternalit̄ punit̄. Hanc qōnem beat⁹ Greg⁹ mouet ꝛ ſoluit ſic: Scire inq̄t Petrus velim quō iuſtū ſit: vt culpa que cū fine ppetrata eſt ſine fine puniat̄? Et rn̄det Greg⁹: Hoc recte diceret̄ ſi diſtrictus iudex nō corda hominū ſed facta penſaret. Iniq̄ enī iō cū fine deliquerūt: qꝛ cuꝫ fine vixerūt: nam voluiſſent vtiqꝫ ſi potuiſſent ſine fine viuere: vt potuiſſent ſine fine peccare. Oſtendūt enī ꝙ in peccato ſemp viuere cupiūt: ꝛ nūq̄ deſinunt peccare dū viuunt. ad magnā ergo iuſticiā iudicantis ptiet vt nūq̄ careant ſupplicio: qui in hac vita nūq̄ voluerūt carere peccato: ꝛ null⁹ det̄ iniquo termin⁹ vltionis qui q̄diu valuit habere: dare noluit terminū criminis. De pena inferni etiā dicit beat⁹ Bernar. in quinto li. de ↄſideratione: Quid taꝫ penale q̄ ſemp velle qd̄ nō erit: ꝛ ſēp nolle qd̄ nūq̄ nō erit? ineternū nūqꝫ obtinebit qd̄ vult: ꝛ qd̄ nō vult ineternū nihilomin⁹ ſuſtinebit. horreo vermē mordacē: ꝛ mortē viuacē. hic eſt vermis qui nō morit̄: memoria peccatoꝝ: nec ceſſat rodē ↄſciam dū ea paſtus ē eſca vtiqꝫ incōſūptibili ac ppetuat vitā. horreo incidē in man⁹ mortis viuētis: ꝛ vite morietis. hec ē ſcd̄a mors q̄ nūq̄ poccidit: ſed ſemp occidit. Quis det illis ſemel mori vt nō moriat̄ ineternū qui dicūt mōtib⁹: cadite ſup nos: ꝛ collib⁹: opite nos? Quid niſi mortē mortl̄ b̄nficio: aut finire aut euadere volūt? Rō aūt q̄re peccatū mortale ad eternā penam obligat: pōt ſumi ex trib⁹. Primo ex pte ei⁹ in quē peccat̄ q̄ eſt infinite bonitatis ꝛ potētie. ſ. de⁹. vn̄ ꝛ offenſa ipſius infinita pena digna eſt: qꝛ q̄to maior in quē peccat̄: tāto magis peccatū puniet̄ ſm ph̄m in. vi. ethi. Et Chryſo. dic̄: Oīs iniuria talis eſt q̄lis fuerit pſona patiētis iniuriā. In magna enī pſona ꝛ ſi modica fuerit iniuria facta eſt magna. In modica aūt pſona ꝛ ſi magna iniuria facta fuerit: modica eē videt̄. Secūdo ex pte peccantis. conſtat enī ꝙ peccās mortaliter fineꝫ dilectionis ſue in eo in quo mortalit̄ peccat ponit: vt etiā deū p illo ↄtēnat. Cōſtat aūt: ꝙ quicūqꝫ ſūme diligit aliqd̄ ſic̄ finē ſue volūtatis: ex h̄ ip̄e vellet ſibi ſemp adherere. Et iō peccans mortaliter illo actu volūtatis quo peccatū mortale eligit: eligit ſemp peccato adherere niſi retrahet̄ p accidēs: vl̄ timore pene vel aliquo huiuſmōi. ſꝫ ſi inulte adherē poſſet ſēp adhereret: ꝛ iō in ſuo eterno peccat. ꝛ pp̄t h̄ etn̄a pena ē dign⁹. ꝛ eſt rō beati Greg. vt dixi. Tertio ex ip̄o ſtatu peccantl̄ mortaliter qui p peccatū grā p̄uat̄. vn̄ qū ſine grā nō poſſet fieri remiſſio culpe ſiquidē aliquis ī peccato mortali decedat ſemp culpa in eo remanebit: qū vlteri⁹ non fit grē ſuſceptibilis. manēte aūt culpa ſēp ē obnox⁹ pene: alias remaneret aliqd̄ inordinatū in vniuerſo: ꝛ iō talis ineternū puniet̄. Peccatū vō veniale nec ↄ̄ deū eſt: nec ī eo finis ↄſtituit̄: nec grā p̄uat. et iō nō debet̄ ſibi pena eterna: ſed tn̄ tp̄alis. Ille tn̄ qui decedit cuꝫ mortali ꝛ veniali ſimul puniet̄ ī iferno p veniali ꝛ punit̄ ineternū longe tn̄ min⁹ acerba pena q̄ illa que eſt p mortali. ſed h̄ aūt accidit veniali inq̄tū mortali cōiunctū eſt qd̄ gratiā p̄uat ſine qua nulla pena pōt eē purgatiua vel expiatiua. De veniali etiā reqre ī ſuo loco. Utrū aūt pena que debet̄ peccato origīali remaneat p⁹ baptiſmū: dictū eſt in origineus. An bona fcā in mortali reuiuiſcāt p penitentiā: habes in charitas. Itē ad qd̄ valeāt opa ī peccato mortali fcā: hēs ī op⁹. Itē pena p deo ē porta padiſi: vt dicā ī rompheа. naꝫ ſm Aug. pena nō facit martyrem ſed cā. An pueri exiſtentes in limbo penā ſenſibilē habeāt: dixi in limbus. Itē vt dicit ph̄s in ij. ethi. Pene medicine quedā ſūt.

Itē aīaduerte hic: ꝙ qn̄ q̄s deuenit ad terminū vie: nō pōt deflecti ab illo fine cui adheſit: ſiue ſit bonus ſiue ſit mal⁹. Finis aūt vie hōis ē mors ſua. Finis aūt vie angeli ē terminus ſue electionis qua bono adheſit ſiue malo. vn̄ ſicut hōes p⁹ mortē in bono ↄfirmātur vel in malo: ita angeli p⁹ auerſionē vel cōuerſionē. Unde eadē rō obſtinationis inuenit̄ in hōib⁹ dānatl̄ ꝛ in angelis peccantibus: qꝛ ſm Damaſcenū: qd̄ eſt in angelis caſus hoc eſt ī hōib⁹ mors. datur enī homini lōgior via q̄ angelo: quia erat magis a deo diſtans: ꝛ oportebat ꝙ in ei⁹ cognitionē inq̄rendo pueniret. Angel⁹ aūt ſtatim deiformi intellectu ſine inquiſitione ī diuina puenire potuit. Tn̄ vide ꝙ homo p̄m⁹ nō peccauit in termio vie ſue: ſicut angel⁹ qui ad p̄mā electionē ſtat⁹ ſue vie finit⁹ ē: ꝛ iō caſus fuit irrepabilis: ſed caſus hōis repabilis. ꝛ h̄ rō ſumit̄ ex pte ſtat⁹ vtriuſqꝫ ſed p⁹ mortē caſus hōis eſt irrepabilis: ꝛ pↄſequēs pena intermiabilis. De h̄ etiā reqre in ſapia: ꝛ in vbi. Quō inielligat̄ ꝙ diues damnat⁹ rogauit p fratrib⁹: dixi in infernus. Scias etiā: ꝙ duplex pena in genere erit in inferno. ſ. pena dāni: ꝛ pena ſenſus: quas tangit xp̄s i. vij. ca. Matth. vbi dic̄: Omnis arbor q̄ nō facit fructū bonū excidet̄: ꝛ ī ignē mittet̄. vltimū eſt graue ſecūdū graui⁹ ꝛ amari⁹. vn̄ dic̄ Chryſo. Plurimi ſolaꝫ ptimeſcūt gehennā: ego aūt illi⁹ glorie amiſſionē multo amari⁹ q̄ gehēne dico eē ſuppliciū. intolerabilis ē gehēna: vex etiā ſi mille ponat quis gehēnas: nihil tale dicet: q̄le eſt a beata gloria illa excidi: odio xp̄i haberi: audire nō noui vos: et inde decē milia meli⁹ eſt ſuſtinere fulmina q̄ faciē manſuetā a nobis videre auerſam: ꝛ tranquillum oculū videre nos nō ferentem.

Penarius: a penus derinat̄ hic penari⁹ rij. i. celleratius: ꝛ penari⁹ ria rium ad penum pertinens.

Penates: a penit⁹ qd̄ eſt ſecretus dr̄ hi penates. i. domus

interioꝛes.ppe vel domeſtici ⁊ puati di domibꝰ pſiden
tes:quos antiq̃ in domibꝰcolebãt: ⁊ eoꝝ imagines in
domo habebãt:vñ ⁊ dicti ſunt penates:q̃ſi penes nos
nati: ⁊ eſt etymo. ⁊ facit gtũs pluralis in ium penatiũ
⁊ p ſyncopã penatum: ⁊ pducit na.

P endeo des pependi penſũ:a pẽdo dis dr̃: ⁊ hꝫ idẽ pte/
ritum ⁊ idẽ ſupinũ:qḋ pendo dis.ſ.pepẽdi ⁊ penſuꝫ: ⁊
ſignificat paſſionẽ intrinſecꝰnatã.ſ.eſſe vel fieri pẽſuꝫ
vñ verſus: Pendeo ſuſpẽſus:pendo dũ ſubleuo pōdꝰ
vel aliter: Pendo do penã:dũ pẽdeo ſuffero penam.
Itẽ pendere ſcḋe ↄiugationis pduc̃ pen̄l. ſed pẽdere
a pendo dis tertie ↄiugationis coꝛ.pen̄l.vñ quidam
Pendere vult iuſtus:ſed nõ pẽdere malignꝰ. Pẽdeo
ↄponit̃ cũ ad: ⁊ mutato d in p dr̃ appẽdo des.i.ab ali
quo pẽdere. Itẽ ↄponit̃ vt ↄpẽdeo des.i. ſimul pendẽ:
depẽdeo des.i.deoꝛſũ pendere:diſpendeo des.i.diuer/
ſis modis vel in diuerſas ptes pẽdeꝛe:impẽdeo des.i.i
minere:ingruere:inſtare:ſuſpendeo des.i.ſubtus pen/
dere. Pendeo neutꝝ eſt cũ oĩbus ſuis ↄpoſitis: ⁊ non
geminat pteritũ in ↄpoſitis pendeo:nec etiã pendo dis
ſm Hug. Pap.võ dicit: Pendet iminet:incõſtans eſt
in incerto eſt:dubitat:ſuſpenſus eſt. Pendẽt ſuſpẽſi:
pendũt qui aliquid ſoluunt vel ponderant.

P endo dis pependi ſum dere.i.ſuſpendere:vel trutinare
Itẽ pẽdere.i.exoluere:reddere:retribuere: vl̓ ſuſtinere
⁊ inde dr̃ pendeo des ſcḋe ↄiugationis:ſed differũt in
ſignificatiõe:hñt tñ ambo idẽ pteritũ ⁊ ſup.ſ. pependi
⁊ penſum:vt dixi in pẽdeo des. Pendo dis ↄponit̃ cũ
ad: ⁊ mutato d in p dr̃ appẽdo dis.i.ſuſpendere:vel li/
braꝛe:ponderare.vñ hͦ appẽſoꝛ oꝛis: ⁊ appẽſoꝛiꝰria riũ
Itẽ ↄponit̃ cũ cõ: ⁊ dr̃ ↄpẽdo dis. Itẽ cũ dis ⁊ dr̃ diſ/
pendo dis. Itẽ cũ de: ⁊ dr̃ dependo dis di depẽdere.i.
pſoluere:tribuere:vel valde vel deoꝛſum pendẽ. Item
cũ ex: ⁊ dr̃ expẽdo dis di. Itẽ cũ in: ⁊ dr̃ impẽdo dis di
dere.i.exhibere. Itẽ cũ p: ⁊ dr̃ ppendo dis.i. extendere
dilatare. Itẽ cũ p: ⁊ dr̃ ppendo dis.i.pcipe. Itẽ cũ re: ⁊
dr̃ repẽdo dis. Itẽ cũ ſurſũ vel ſuſũ: ⁊ dr̃ ſuſpẽdo dis
i.ſurſum pendere. Cõponit̃ quoqꝫ nihilominꝰ pendo
dis:vilipẽdo dis:puipendo:floccipẽdo: naucipẽdo:ni
hilipẽdo:iuncipẽdo:oĩa p ↄtẽnere:paꝝ appciari. Pẽ/
do dis ⁊ eius ↄpoſita ſunt actiua: ⁊ oĩa faciũt ſupinuꝫ
in penſum: ⁊ pteritũ in pẽdi. ſimplex tñ geminat pmã
ſyllabam in pterito: ⁊ facit pependi:ſed nullum eiꝰ cõ
poſitum geminat in pterito ſyllabam.

P endulus:a pendeo des dr̃ pendulus la lum:pen̄l. coꝛ.
quod pendet ⁊ eſt eleuatum.

P ene aduer.remiſſiuũ eſt.i.fere:inde dr̃ penitus.

P enes ppoſitio.i.apud:iuxta:ppe: ⁊ coꝛ.pen̄l.vñ Hora/
tius in poetria: Quẽ penes arbitriũ ius eſt ⁊ noꝛma lo
quẽdi Sedꝰhic penes nis.i.virile membꝝ: ⁊ pdu.pe.vñ
verſus: Te ſunt damna penes damnat̃ ſi tibi penes. Sꝫ
meliꝰ dr̃ penis penis. Et ſcias ꝙ penes ppoſitio non dꝫ
in fine acui qñ ponit̃ ſignificatiue:tñ qñ ponit̃ mate/
rialiter acuit̃ in fine: qꝛ regula eſt ꝙ ppoſitiones p ſe
plate acuunt̃ in fine. Hoc ſic intellige.ſ.qñ ponũt̃ ma
terialiter:vt penes que ps eſt:ſed ſi dicam:tu es penes
me.nõ acuit̃ vltima ſꝫ pma.

P enetrabile:in penetrale eſt.

P enetral:in penetrale eſt.

P enetrale:a penetro tras dr̃ hic ⁊ hec penetralis ⁊ hoc
le: et hoc penetrale lis: ⁊ hic ⁊ hec penetrabilis ⁊ hoc
le: ⁊ dr̃ penetrale qḋ penetrat vel aptũ eſt penetrare:
penetrabile võ eſt qḋ penetrat̃ vel aptuꝫ eſt penetrari
Quãdoqꝫ tñ ponit̃ vnũ p altero:vt frigus penetrabile
i.aptum penetrare: ⁊ hoc penetrale lis: vel hoc pene/
tral lis:eſt ſecreta camera:ſecretꝰinterioꝛ locꝰ i domo
vel in templo vbi dabant̃ oracula: ⁊ dr̃ a penitꝰ vel pe
netro tras: ⁊ ponit̃ qñqꝫ p domo. Penetrabilis ↄponi
tur vt impenetrabilis le: ⁊ impenetrabilit̃ aduerbi.ſm
Hug. In greciſmo tales ponũt̃ verſus: Qḋ leuiter pe/
netrari pōt penetrabile dices. Qḋ domꝰ interioꝛ capit
hoc penetrale vocabis.vide de hͦ i docibilis. Pap.aũt
dicit: Penetralia iterioꝛa ſecreta domoꝝ dicta ab eo
qḋ eſt penitꝰ.i.pene intꝰſecreta. Et ſm hoc videt̃: ꝙ de
beat dici in pſalmo: In penetralibꝰregũ ipſoꝝ. ⁊ in A/
mos.iij.c. ⁊.vi. ⁊ Matth.xxiiij. In penetralibus debet
dici:nõ i penetrabilibꝰ: ⁊ hͦ maxie ſm modernos. Di/
cũt eni quidã ꝙ penetrale ſiue penetral ẽ qḋ penetrat
penetrabile võ qḋ penetrat̃: ⁊ ſꝫ hͦ ↄſueuit dici: Eſt pe
netral penetrãs:penetrabile qḋ penetrat̃.

P enetro:a penitus dr̃ penetro tras traui trare.i.ptranſi
re:pfoꝛare:penitꝰ intrare:vel pan.i.totũ intrare: et eſt
etymo. Penetro ↄponit̃ vt impetro tras: ſuppenetro
tras. ⁊ eſt actiuũ cũ omnibus ſuis ↄpoſitis: ⁊ coꝛꝛi. p
mã:ſed pen̄l.habet cõem:vt pꝫ in illo vſu: Qḋ leuit̃ pe
netrare pōt penetrabile dices.

P enicillũ:a pẽdeo des dr̃ hͦ penicillũ li: ⁊ hͦ peniculũ li:
⁊ hec penicula le:molle genꝰ ſpõgie ad tergendos hu
moꝛes ⁊ ſcutellas: ⁊ hic peniculꝰ li deriuat̃ a pannus
q̃ſi pãniculus.ſ.quidã pãniculꝰ de quo diſci tergunt̃

P eniculus li:in penicillum vide.

P enis:a pendeo des dr̃ hec penis nis:cauda eq̃na: quia
pendeat ⁊ ſuſpenſa ferat̃. ⁊ hic penis nis.i.pãpus.ſ. vi/
rile mẽbꝝ:qꝛ pendeat:vel qꝛ ſuſpenſus ferat̃. vel penis
dr̃ a penetro tras quod eſt officiũ eiꝰcirca iuncturam
humani generis ſm Hug.

P enitẽtia dr̃ quaſi punientia:dicta eo ꝙ ipẽ homo in ſe
puniat penitẽdo qḋ male admiſit:vel dr̃ penitẽtia q̃ſi
pene tẽſio: ⁊ eſt etymo. ⁊ ſcribit̃ p oe diphthongũ poe
nitẽtia. Et ſcias ꝙ a peniteo tes dr̃ penitẽs tis ti: a qͦ
addita a fit hͦ penitẽtia tie q̃ſi puniẽtia:in q̃ aĩa cruci/
at̃ ⁊ caro moꝛtificat̃. ⁊ eſt vera ⁊ pfecta penitẽtia ma/
la pterita deplangere: ⁊ plangẽda iteꝝ nõ cõmittere.i.
ppoſitũ cõmittẽdi nõ habere. Tres aũt ſunt ptes inte
grales penitẽtie.ſ.coꝛdis cõtritio:oꝛis cõfeſſio: ⁊ opis
ſatiſfactio:qꝛ ğ tribus modis deũ offendimꝰ.ſ.delecta
tione cogitatiõis:ipudẽtia locutionis: ⁊ ſupbia opis:
ſm regulã: Ut ↄ̃ria ↄtrarijs curet̃:tribꝰ modis oppoſi
tis ſatiſfaciamꝰ. Et ſcias ꝙ penitẽtie ſũt arbitrarie
tñ illud arbitrariũ debet eſſe diuino inſtinctu regula/
tum:qꝛ ſacerdos opat̃ in vſu clauiũ ſicut inſtrumentũ
⁊ miniſter.nullũ aũt inſtrumẽtũ habet efficacie actum
niſi ſꝫ ꝙ moueat̃ a pncipali agẽte: ⁊ qꝛ pene ſatiſfacto/
rie iſligẽde vt medicine ſũt.nã ſm phm in.ij.ethi. Pe/
ne medicine quedã ſũt:ſicut medicine in arte dermia/
te nõ oĩbus ↄpetunt:ſed variande ſũt ſm medici arbi/
trium nõ ppam volũtatẽ ſequẽtis:ſed medicine ſciaꝫ
ita pene ſatiſfactoꝛie in canone determinate nõ com
petũt oibꝰ:ſed variãde ſm arbitriũ ſacerdotis diuino
inſtinctu regulatũ. ſicut aũt medicꝰ aliqñ prudent̃ nõ
dat medicinã efficacẽ q̃ ad moꝛbi curationẽ ſufficiat:
ne ppẽ debilitatẽ nature maius piculũ oꝛiat̃:ita ſacer
dos diuino inſtinctu motꝰ nõ ſemp totã penã q̃ vni
peccato debet̃ iniũgit ne infirmꝰ aliquis ex magnitu/
dine pene deſperet: ⁊ a penitẽtia totalit̃ recedat. vnde
dicit Chryſo. Sicut ſi faſcẽ ſup humeros adoleſcentl
quẽ nõ pōt baiulare poſueris neceſſe hꝫ vt aut faſcem
reijciat:aut ſub põdere ↄfringat̃:ſic ⁊ bonũ cui graue

pondus penitētie īponiſ:neceſſe ē vt aut penitētiā reij
ciat:aut ſuſcipiēs dū ſufficere nō pōt ſcādalizaꝛꝰ āpliꝰ
peccet.deiñ ſi erramꝰ modicā pniā ī ponētes:nōne me
liꝰ eſt ꝓpē miſicordiā rōnē reddē aut errare ꝙ̄ ꝓpē cru
delitatē:q2 vbi ē pr̄familias largꝰ: diſpēſatoꝛ nō dꝫ eē
tenax:Si deus benignus vt quid ſacerdos eius auſte
rus:Uis appere ſanctus: circa vitā tuā eſto auſterus
circa alienā aūt benignꝰ.audiāt eni te hoīes ꝑua man
dantē ⁊ grādia videāt faciētē. Hic etiā nota ꝙ pe
nitētia a ſacerdote iīūcta aut ē maioꝛ:aut eq̄liſ:aut mi
noꝛ.ſi maioꝛ tūc illud qđ penitēs plꝰ fecerit:qū moꝛiſ
cedit ei ad augmētū gl'e.ſi eq̄lis:tūc ſufficit ad dimiſſi
onē totiꝰ culpe ⁊ pene.ſi minoꝛ:tūc illud qđ reſtat ſup
plebiſ in purgatoꝛio ex v̾tute diuine iuſticie.deꝰ eni q̄
modos ⁊ mēſurā pectoꝝ ⁊ penaꝝ nouit:addit penam
ſufficiētē:ne aliqđ īpunitū peccatū remaneat. vide in
clauis ⁊ ī excuſo. Sꝫ foꝛte dices ſic dic̄ beatꝰ Greg
Facilitas venie incētiuū ꝓbet delinquēdi.ſꝫ deꝰ nō dꝫ
dare alicui occaſionē peccādi: g̊ nō dꝫ dare locū peni
tentiā iterādi.Ad h̄ rñdeo: Juſtꝰ deꝰ ſic̄ ſūme iuſticiaꝫ
diligit:ita peccatū ſūme odit: ⁊ ita ꝙ̄tū ex iꝑo ē:patꝰ ē
iꝑm deſtruē ſemꝑ dūmō ex ꝑte hoīs nō remaneat vt
pniam negligat vel ꝯtēnat.nec obſtat ꝙ q̇dā ex h̄ ſu
mūt occaſionē delinquēdi:q2 ex ꝯ̄trio ſumerēt occaſio
nē deſpandi qđ eēt grauiꝰ. Pōt h̄ igiſ q̄ri:An pnia
poſſit iterari:Ad h̄ dico: erroneū ē dicere: ꝙ pnia nō
poſſit iterari: ⁊ miſecricoꝛdie dine ꝯ̄riū.Cā aūt q̄re ite
raſ qū baptiſmꝰ nō itereſ ē q̄druplex.Prima ē: q2 pe
nitētia nō imꝓmit caracterē ſic baptiſmꝰ. caracter aūt
indelibiliſ ē.Scđa aūt cā ē:q2 baptiſmꝰ ē ꝯ̄ moꝛbū nō
iterabilē.ſ.oꝛiginalis peccati.pnia aūt ē ꝯ̄ actuale pec
catū qđ iteraſ.Tertia aūt cā eſt:q2 baptiſmꝰ hꝫ totam
efficaciā a paſſiōe xp̄i ſine actu nr̄o. ⁊ iđ q2 paſſio xp̄i
eſt vna tm̄:q2 xp̄s reſurgēs ex moꝛtuis iā nō moꝛiſ: g̊
⁊ baptiſmꝰ eſt vnꝰ:ſed pnia etiā req̄rit actuꝫ noſtꝝ: et
iđ rōne eiꝰ iterationē ſuſcipit.Quarta cā eſt:q2 baptiſ
mꝰ eſt generatio ſpūalis.ſed pnia ē q̄dā curatio ſpūal'
ſemel aūt generaſ aliq̇d:ſed pluries curari ſiue ſanari
pōt ꝙ̄diu in hac vita viuit. Et ſcias:ꝙ beatꝰ Hieroꝰ
tractans illud euāgelij:Oēs vos ſcādalū patiemī ī me
ſic dic̄:Oēs cadūt:ſed nō oēſ iacēt.Carnale eſt cadē:ſꝫ
diabolicū ē iacē.vide in charitas.Itē dic̄ beatꝰ Hiero.
Penitētia ē ſcđa tabula pꝰ naufragiū: ⁊ dr̄ ſcđa tabu
la reſpcū baptiſmi q̇ eſt ꝓ̄ma tabula. Ad h̄ etiā fac̄ qđ
dicit beatꝰ Bernar.ī ſmōe.lvij.tractās illud canticoꝝ
Tēpus putatiōis aduenit:Quis inq̇t ita ad vnguē oīa
a ſe ſupflua reſecauit:vt nil ſe habē putet putatione di
gnū.Credite mihi ⁊ putata repullulant: ⁊ effugata re
deūt: ⁊ reaccendūſ extincta: ⁊ ſopita denuo excitanſ.
paꝝ eſt g̊ ſemel putaſſe ſepe putādū ē: imo ſi fieri poſ
ſet ſēꝑ:q2 ſemꝑ qđ putari opoꝛteat:ſi nō diſſiſ'as:inue
nis.Quātūlibet in h̄ coꝛꝑe manēs ꝓfeceris:erras ſi vi
tia putas emoꝛtua: ⁊ nō magis ꝯꝑſſa velis nolis intra
fines tuos habitet hiebuſeꝰ:ſubiugari pōt: ⁊ non pōt
exterminari. Ad q̇d aūt oꝑa de genē bonoꝝ facta ext̄
pniam valeāt:diri in opus.vide etiā in romphea.

Peniteo:a pena dr̄ peniteo tes tui:q2 pena agit vt peni
teamꝰ.vñ penitere dr̄ q̄ſi penā tenere: ⁊ eſt etymo. Et
peniteo ꝯſtruiſ cū gtō:vt peniteo peccati.vñ penitet i
ꝑſonale: ⁊ ꝯſtruiſ cū actō ⁊ gtō:vt penitet me peccati:
i.penitētia peccati hꝫ me.ſed qñ poniſ cū infinitiuo re
quirit tm̄ actm̄:vt penitet me peccare. ⁊ nō pōt adiūgi
cū īfinitiuo niſi imꝑſonaliſ:q2 ille īfinitiuꝰ poniſ loco
gtī.vt penitet me peccare,i.peccati: ⁊ iđ nō poſſet ſup
ponere v̾bo ꝑſonali. ⁊ idē intelligas de alijs imꝑſo
nalibꝰ q̄ ꝯſtruūſ cū actis ⁊ gtis:vt tedet:miſeret:piget:
⁊ pudet: ⁊ ſcribiſ ꝑ oe diphthongū:vt poeniteo tes.

Penitudo dinis fe.ge.i.penitētia:Regū ꝓ̄mo ca.xv.diciſ
Penitudine nō flecteſ.

Penitus:a pene aduer. dr̄ penitus aduer.intentiuum.i.
oīno:ex toto.vñ penitus ta tū.i.ſecretus:interioꝛ:inti
mꝰ:vñ dr̄ penitꝰ q̄ſi pene intꝰ:vel potiꝰ q̄i panintꝰ.i.to
tꝰ intꝰ. ⁊ ꝯpaſ penitꝰ tioꝛ ſimꝰ.vñ penite tiꝰ ſime aduer.

Penitus ta tum:in penitus eſt.

Penna:a pendeo des dr̄ hec pēna ne:q2 pendeat.i.volet
q2 auxilio pennaꝝ moueñſ aues ⁊ volāt.vel penna dr̄
a pennū qđ eſt acutū: q2 acuta ſit: vnde hec pēnula le
dimi. ⁊ pēnoſus ſa ſum: ⁊ pennatus ta tum.

Penno:a pēna dr̄ penno nas.i.pēnis tegere vel oꝛnare.
⁊ cōponiſ:vt depēno nas:expēno nas.i.pēnas aufer
re:impēno nas.i.pēnas imittere vel pēnis implere.

Pennula:a pēna dr̄ hec pēnula le dimi.i.ꝑua penna.vel
pennū idē ē qđ acumē. vnde hec pēnula le.i. ſūma ꝑs
auris:ab acumine dicta.

Pennū ni:dicebant antiqui acutū.vñ hoc pēnum diciſ
acumē vel extremitas ferri acuti.

Penſationes.i. pꝛecium:exſolutio: tributa: liberatiōes:
Paralip̄.li.ij.c.xxvi. Deditꝗ; eis pr̄ ſuꝰ multa munera
auri ⁊ argenti ⁊ penſationes.

Penſilis:a pēdeo des dr̄ h̄ ⁊ h̄ pēſilis ⁊ h̄ le penl'. coꝛ.i.
leuis:recipꝛoca eni ſunt pēſilis ⁊ leuis.i. vnū poniſ ꝓ
alio viciſſim.vñ penſiliſ aduer.i.leuiſ: ⁊ h̄ pāſilitas tis
i.leuitas. ⁊ ꝯponiſ ꝑpēſilis le.i.valde leuis. vñ ꝑpenſi
biliſ aduer. ⁊ hec ꝑpenſibilitas tatis.

Penſio:a pendo dis dr̄ hec penſio onis.i.liberatio:equa
tio:vel pōderis equalitas: ⁊ pēſio ꝓ̄cij ſolutio: vel iꝑm
tributū:vel ꝓ̄cium qđ daſ ꝓ agro ad pēſionē ꝑtinens:
vel qui penſionē reddit ſm̄ Hug.

Penſionarius:in penſio eſt.

Penſius:vide in penſus.

Penſo ſas v̾bū frequē.de pēdo dis penſū: ⁊ eſt pēſare fre
quēter pēdere vel eq̄re.a quo pēſito tas aliud frequē.
Itē pēſo ſas:pōt deriuari a pēſum ſi: ⁊ tūc pēſo idēꝫ ē
qđ cogito:delibero:vel pōdero:trutino:equo: ſed ſm̄
hāc ſignificationē pōt eē frequē.a pēdo dis:vt dictū ē

Penſum:a pēdeo des dr̄ hoc penſum.i.deliberatio:cogi
tatio:ꝯſilium:q2 dū aliq̇d deliberamꝰ pendemꝰ.i.ī pē
dulo ⁊ dubio ſumꝰ.ſed hoc penſū dr̄ mulieꝝ.ſ.lana vl'
linū ad opus datū vel filatura: ⁊ dr̄ a pēdo vel a pon
dus:q2 ad pōdus ⁊ menſurā dabaſ.

Penſus:a pēdo dis deriuaſ penſus ſa ſū.i. ꝑſolutꝰ vel ſu
ſpenſus:vel pōderatꝰ:vel libꝛatꝰ:equatꝰ. ⁊ ſm̄ hoc cō
ꝑaſ pēſus ſioꝛ ſimus:vnde pēſe ſius ſime aduer. vñ in
ep̄l'a Felicis pape:In epiſcopio poſiti ſūt ī celeſti mi
litia:que pēſus pōderanda eſt.

Penta grece:latine quinꝗ; diciſ.

Pentacontarchus chi ꝓ̄nceps ⁊ magiſter ſuꝑ quiꝗ; ho
mines.vñ in ꝓ̄mo Mach.iij.c.Cōſtituit Judas duces
populi cēturiōes ⁊ pētacōtarchos: ⁊ dr̄ a pēta.i.q̇nꝗ;
⁊ archos ꝓ̄nceps.vel vt quidā dicūt pētacōtarchus dr̄
qui q̇nq̄ginta regit:ſed pētarcha qui quiꝗ;.vñ ī greciſ
mo dr̄:Quinq̄ginta regēs pētacōtarcha vocaſ.Pen
tarchā dices qui ſibi quiꝗ; tenet: ⁊ hoc vr̄ veriꝰ: ⁊ pōt
ꝯponi pētacōtarcha a pēta qđ eſt quiꝗ;: ⁊ coſtes decē
⁊ archos ꝓ̄nceps:quaſi ꝓ̄nceps ſupꝛa q̇nquaginta. pē
tarcha v̾o ꝯponiſ a pēta quod ē quiꝗ;: ⁊ archos pꝛin
ceps:quaſi ꝓ̄nceps ſupꝛa quinꝗ;.

Pentagamus ma mū:penl'.coꝛ.q̇ vel q̄ cū quinꝗ; nupſit.

vñ hec pentagamia mie.i.quinqꝫ nuptie vel ꝓprietas qua aliqˢ dicit̄ pētagam⁹.
Pētamet̄:a pēta qḋ ē qnqꝫ ⁊ met̄ tra trū: cōponit̄ penta met̄ tra trū:penul.nālit̄ cor.i.v̄ſus ꝯſtans ex.v.pedib⁹ vñ illud Ouidij: Nil mihi reſcribas attñ ipſe veni.
Pentāgul⁹:a pēta qḋ eſt qnqꝫ ⁊ angul⁹ cōponit̄ pētangul⁹ la lū.i.qnqꝫ angulos habēs.vñ pētāgulat⁹ ta tū ⁊ ſubſtantiue dr̄ hic pētangul⁹ li ꝓ tali figura.
Pētaphilon:herba a nūero folioꝝ dcā. Hāc latini qnqꝫ foliū vocāt.⁊ cōponit̄ a pēta qnqꝫ ⁊ philon foliū.
Pentapolis:a pēta qnqꝫ ⁊ polis ciuitas cōponit̄ h̄ pētapolis lis penl̄.cor.ciuitas habēs ſub ſe.v.ciuitates: vel regio ī ſe ꝯtinēs.v.regiones. ⁊ hinc ſpālit̄ qdā regio ī ꝯfinio arabie ⁊ paleſtine ſita dicta ē pētapolis a.v.ciuitatib⁹ impioꝝ q̄ celeſti igne cōſūpte ſūt.i.ſodoma ⁊ gomorra:adama:ſeboim ⁊ bale:ipſa ē ſegor.Eſt ⁊ alia pentapolis in libia ſilit̄ dicta a.v.ciuitatib⁹.Eadē etiā cā regio qdā dicta ē tripolis:a trib⁹ ciuitatibus.
Pētaptot⁹ ta tū penul.cor.nomen habēs qnqꝫ terminationes vt domin⁹.⁊ dicit̄ a pēta qnqꝫ ⁊ ptotos caſus: q̄ſi habēs qnqꝫ caſus.
Pentarcha:in pētacontarch⁹ vide.
Pentateuch⁹chi:liber diſtinct⁹ in qnqꝫ voluminib⁹: vt ſūt qnqꝫ libri moyſi.⁊ cōponit̄ a pēta qnqꝫ ⁊ teuchos volumē.Jnde pētateuch⁹ penul.ꝓdu.i.qnqꝫ volumina vel liber diſtinct⁹ in qnqꝫ voluminib⁹.
Pētecoſte: a pēta qnqꝫ ⁊ coſtes decē cōponit̄ h̄ pētecoſte hui⁹ pētecoſtes:vel h̄ pētecoſten indeclinabile:qꝛ qnqēs decē dies ſūt a reſurrectiōe dñi vſqꝫ ad pētecoſten vtroqꝫ die īcluſo:⁊ acuit̄ ī fine. Et ē equocū pētecoſte ad qnqgenā:⁊ ad ſolēnitatē ſeptē dieb⁹ ꝓtelatā vñ ī actib⁹ aploꝝ:Cū ꝯplerēt̄ dies pētecoſtes.i.qnqgeſime. Jlla eni dies erat qnqgeſima a reſurrectōe:⁊ qū īchoarēt̄ dies pētecoſtes.i.illi⁹ ſolēnitat̄ ſeptē dieb⁹ ꝓtelāde:erāt oēs diſcipuli in eodē loco ī quo facta ē electio matthie.ſ.ī cenaculo. Jḋ aūt ī qnqgeſimo die miſſus ē ſpūſſanct⁹ vt oſtēdat̄ qm̄ a ſpūſcō ē leḡ pfectio ⁊ pctōꝝ remiſſio.Legis pfectio:qꝛ ſm gloſā a die agni īmolati qnqgeſima die data ē lex in igne. Jn nouo etiā teſtamēto qnqgeſima die a paſcha xp̄i deſcēdit ſpūſſanct⁹ ī igne:lex ī mōte ſyna:ſpūs ī mōte ſyon:lex in ſublimi mōtis loco:ſpūs dat̄ in cenaculo.vñ p h̄ in ſinuat̄ ꝙ ipſe ſpūſſcūs ē pfectio toti⁹ leḡ:qꝛ plenitudo legis ē pfectio.Jtē a ſpūſcō ē pctōꝝ remiſſio.vñ gloſa ibidē dicit:iō in qnqgeſima die qꝛ īdulgētia fiebat in iubileo:⁊ p ſpm̄ ſcm̄ pctā remittunt̄:in ſpūali iubileo rei ſoluūt̄:debita dimittūt̄:exules in patriā reuocant̄ hereditas amiſſa reddit̄ ſeruis.i.hoīes pctō venūdati a iugo ſeruitutis liberant̄.vide in iubileus:⁊ in phaſe.
Pēter⁹ grece latine ſocer. Pentera vo ſocr⁹ dicit̄.
Pentimemeris. Meris cōponit̄ cū penta qḋ eſt qnqꝫ ⁊ hemis qḋ ē ſemis.i.dimidiū:⁊ dr̄ hec pētimemeris ris i.media diuiſio vel media ps v̄ſus pētametri:q̄ſi ſemi qnaria diuiſio vel ps.vñ Priſ. Eſt eni dimetrū iābicū ꝯiūctū pētimemeri heroice.Jtē pētimemer̄ pōt eē cōpoſitū a pēta ⁊ memeris:qḋ ē idē qḋ meris. Jnde pētimemeris:q̄ſi qnaria diuiſio vel ps v̄ſus cōſtantis ex qnqꝫ pedib⁹.Jtē pētimmeeris dicit̄ qdā ſpēs ceſure p quā poſt duos diuerſos pedes in pncipio tertij pedis ſyllaba naturalit̄ correpta ꝓdu.vt patꝫ in h̄ exemplo: Qui petit excelſa debet vitare ruinā. ecce hec ſyllaba ſa ꝓducit̄ cū ſit naturalit̄ breuis: ⁊ q̄ſi ſubleuat̄ qdaꝫ ꝓductiōe:⁊ fit ad oſtēdēdū ꝙ lꝫ ille due ſyllabe.ſ.ſa ⁊ de efficiāt vnū pedē:tñ nō ſūt eiuſdē dictiōis.⁊ dr̄ pētimemeris:q̄ſi diuiſio ſup qntā ſyllabā:qḋ dr̄ reſpectu duoꝝ ſpōdeicoꝝ pedū:qꝛ ſi duo ſpōdei pcedūt qtuor ſyllabe pcedēt ⁊ erit diuiſio ſup qntā ſyllabā.⁊ ſi duo dactili vel dactilus ⁊ ſpōdeus pcedāt:ſemp ꝓ duob⁹ ſpōdeis reputant̄. Pētimemeris cōponit̄ cū anti qḋ eſt ꝯ:⁊ dr̄ hec antipentemeris:⁊ cor.penul.
Penula.a pēdeo des dr̄ hec penula le.i.palliū quoddā: ⁊ ꝓprie cū lōgis fimbrijs.vl̄ dr̄ a penis pplis:qꝛ maxie tali veſte vtūt̄:⁊ apud quos initiū habuit. Juuenalis: Et multo ſtillaret penula nimbo.⁊ īn penulat⁹ ta tū: illo pallio īdut⁹:vel illud palliū habēs ſm Hu. Jn ſecūda aūt epl̄a ad Thimo.c.iiij.dic̄ apl̄s: Penulā quā reliq̄ troade apud carpū veniēs affer tecū ⁊ libros vbi ſic dr̄:in ꝯtinuo. h̄ penula ſm haymonē data fuit pri pauli ī inſigne a romanis qñ ſuſcept⁹ eſt ī ſociū ⁊ ciuē romanū.vñ ⁊ paul⁹ ſe ciuē romanū appellat. Penula eni veſtis erat cōſularis:q̄ induebant̄ ꝯſules romani ingrediētes curiā. Hāc aūt penulā ſiue veſtē paulus poſt mortē pr̄is ob recordationē ſibi retinuit. vel penula h̄ dr̄ volumē leḡ.vñ dic̄ Hiero⁹:volumē hebreū replico:qḋ paul⁹ iuxta quoſdā penulā vocat:⁊ cor.nu
Penulat⁹ ta tū:in penula eſt.
Penultim⁹ ma mū.i.pene vltim⁹.ſ.q̄ eſt in ſcḋo loco añ vltimū.⁊ cōponit̄ a pene.i.fere ⁊ vltim⁹.
Penuria.a pen⁹ dr̄ h̄ penuria rie.i.īopia: egeſtas:paupertas:⁊ ꝓprie q̄ in penore ē ſm Hu.Et ſcias ꝙ pen⁹ cor. pmā:ſꝫ penuria eā ꝓducit.vñ Uirgili⁹ Enei.vj.Exiguā in cererē penuria adegit edēdi. Et iō videt̄ qbuſdā ꝙ penuria dr̄ q̄ſi a penurgia a pena ⁊ vrgeo:vl̄ a pena ⁊ vro ris:q̄ſi pena vrēs vl̄ vrgēs.vel dic ꝙ ē etymologia
Pen⁹.a peno grece latine dr̄ nutrio.vñ hic pen⁹ni:⁊ hec pen⁹ni:⁊ h̄ penū ni:⁊ h̄ pen⁹ nus nui:⁊ h̄ penu īdecli. ⁊ h̄ pen⁹ oris:oīa ī eodē ſenſu.i.cellariū:qꝛ in eo reponunt̄ ea vñ hoīes nutriunt̄. Et nota ꝙ penora etiā dicunt̄ res nec̄ie ad nutrimētū vl̄ victū quotidianū ſm Hu.⁊ Priſ.i.v.li.fere idē dicit:⁊ cor.pmā pen⁹⁊ penu ſꝫ pen⁹.ꝓ carthaginēſi pplo ꝓdu.pmā.vñ v̄ſus:Eſt popul⁹ pen⁹:fuat edēda pen⁹.Et vt dic̄ Pap. Poen⁹.i. aphe:p oe ſcribit̄.ſed pen⁹ ꝓ cellario ſine o ſcribit̄.
Peon medic⁹ qdā fuit a quo poenia herba phibet̄ eſſe inuēta.Jtē peon fuit qdā autor a quo qdā pes īuēt⁹ dict⁹ ē peon:⁊ ꝯſtat ex qtuor ſyllabis qlibet peon. Sūt eni qtuor peones:⁊ ſūt ꝯrij epitriciis. Peon pm⁹ꝯſtat ex pma lōga ⁊ trib⁹breuib⁹ſequētib⁹:vt legitim⁹. Peon ſecūd⁹ ex ſecūda lōga ⁊ ceter̄ breuib⁹:vt amabilis Peon terti⁹ꝯſtat ex tertia lōga:⁊ trib⁹reliqˢ breuib⁹ vt habitator. Peon qrt⁹ ex qrta lōga:⁊ pcedētib⁹ breuib⁹:vt habilitas:humilitas.A peon dr̄ poeni⁹nia niū ⁊ peonic⁹ ca cū.Et ſcias ꝙ peones ab inuētore nomē ſꝫ ordinē ex ſitu lōge ſyllabe ſortiūt̄. Nā pma lōga ſacit pmū peonē:ſcḋa ſecundū:⁊ ſic de ceteris vt patuit.
Pepedi ē pteritū de pedo dis:⁊ ꝓdu.penul.
Pepegi ē pteritū de pāgo gis.i.pactū feci.
Peperi ē pteritū de pario ris.
Peplū pli ē matronale palliū ex purpura ſignatū: cui⁹ fimbrie aurei ſtaminis ſūmitate reſplendēt:⁊ vt dicūt ꝓprie capitis eſt.
Pepo onis maſ.ge.idē eſt qḋ melo onis ſm Hu. ⁊ vt dicit Pap. Pepo grecū ē:⁊ origo ei⁹ latina incerta:cui⁹ natura nimiū frigida difficile digerit̄: ⁊ creſcit in ſilitudie cucurbite:⁊ debet ꝓdu.penul.in.ij. numeroꝝ pepones.vñ in aurora dicit̄: Ollarū carnes peponū fercula porros:Cepas ꝓ māna turba guloſa petit.
Pepuli penul.cor.pteritū de pello lis.

P er ꝑpoſitio aliqñ priuat:vt ꝑfidus.i.q̄ non habet fidē Itē iurat vel adiurationē ſignat:vt ꝑ deū iuro. Itē ꝑ dicit cām:vt ꝑ ſtudiū fit hō ſapiēs: ⁊ ꝑ virtutē laudabilis.i.cā ſtudij:cā virtutis. Itē ſignat locū:vt ꝑ italiā trāſiui. Et in Lucano: Bella ꝑ emachios:pluſ q̄ꝫ ciuilia cāpos. Itē ſignat tempꝰ:vt ꝑ diē lego. Item auget vt ꝑpulcer.i.valde pulcer.

P era:a peri qđ eſt circū dr̄ hec pera re.i. ſaccułꝰ q̄ taſca vulgo dr̄:q2 lata fit ⁊ ſinuoſa ſm̄ Hu.vł vt vult Pap̄. Pera eſt pellis a collo pendēs p̄cincta vſqꝫ ad lūbos Eſt aūt habitꝰ ꝓprie neceſſariꝰ ad opis exercitiū. Hec etiā melotis dr̄. Itē pera ſportella:ſacculus paſtoralis.i.mātica.vel vt dicit̃ in hiſtorijs ſup p̄mo Regū.c.xvij. Pera eſt vas in quo mulget̃ vel panis portat̃.

P erago gis egi actū.i.ꝑficere:ex ꝑ ⁊ ago gis cōponit̃.

P eragro:ab ager agri deriuat̃ agro as qđ nō eſt in vſu. Sed inde componit̃ ꝑagro gras.i. ſine māſione certa huc ⁊ illuc ire. vñ hic ꝑagrator toris:ꝑagratrix ꝑagratio:⁊ cor.naturaliter penul.ꝑagro gras.

P eramplíꝰ:in amplꝰ pla plum vide.

P ercello: a ꝑ ⁊ cello lis cōponit̃ ꝑcello lis ꝑculi ꝑculſū ꝑcellere.i.ꝑcutere vel potiꝰ terrefacere. Percutere enī ꝑtinet ad corpꝰ:ꝑcellere ad animā ſm̄ Hu. Et vt dicit magiſter ⁊ bñ:cello facit ceculi: qđ mō nō eſt in vſu. a quo deriuat̃ celtes ⁊ culpa. Cū ſuis autē cōpoſitis ē in vſu:vt ꝑcello lis ꝑculi ꝑculſū. Pap̄.vō dicit: Percello occido:obruo:elido:ꝑcutio:amputo.

P ercēſitꝰ:in cēſeo ſes vide.

P ercipio.ex ꝑ ⁊ capio cōponit̃ ꝑcipio pis pere.i. ꝑfecte cape vel intelligere:⁊ cor.ci.

P ercōtor taris.vide in cōtor taris ſupra in c littera.

P erculi penul cor.p̄teritū eſt de ꝑcello lis.

P erculſus ſa ſū:aīo cōmotꝰ:ꝑterritus:ꝑturbatꝰ: a ꝑcello lis culi culſū ſm̄ Pap̄.

P ercutio.ex ꝑ ⁊ cutio tis vel q̄tio tis cōponit̃ ꝑcutio tis ꝑcuſſi ſū ꝑcutere.i.ferire.⁊ ſcribit̃ ꝑ t ꝑcutio in penul. ſyllaba:qđ pōt cognoſci in ſecūda ꝑſona ꝑcutis ⁊ ꝑcutitis:ſed t accipit ſonū de c in ꝑcutio. Et ſcias ꝙ in diuina pagina aliqñ q̄s dicit̃ ꝑcutere in ore gladij.i.ꝑcutere in gladio ⁊ eſt modꝰ loquēdi ſcripture:⁊ cor.cu.

P erditio:a ꝑdo dis:vel a ꝑditꝰ ta tū ꝑditi addita o ꝑ formationē fit hec ꝑditio onis.i. amiſſio.vñ in aurora dr̄ Sūt tua ꝑditio nobis que dona paraſti.

P erdiꝰ dia dium.i.iugis:continuus:⁊ eſt cōpoſitū a ꝑ ⁊ diu:⁊ cor.di.

P erdix: a ꝑdo dis dr̄ hec ꝑdix cis:⁊ eſt promiſcui ge. vñ ſub vna voce ⁊ vno articulo.ſ.feminino comprehēdit vtrūqꝫ ſexū:⁊ ē adeo fruduleta vt alteri ꝑdici oua deperiēs foueat:ſꝫ fraus fructū nō hꝫ. Nā qū pulli vocē ꝓprie genitricis audierint: naturali quodā inſtinctu hāc q̄ fouēt relinquūt:⁊ ad eandē q̄ genuit reuertunt̃ Preterea auis ē adeo īmūda ꝙ maſculus in maſculū inſurgit:⁊ obliuiſcit̃ ſexū libido p̄ceps:⁊ ſi maſculꝰ nidū ſue cōiugis inuenit:deſtruit: ⁊ oua eius obſorbet. Dicit̃ g̊ ꝑdix a ꝑdendo: eo ꝙ amittit oua ſua ⁊ altera foueat:vel q2 deſtruat nidū. Uel dicta ē ꝑdix a ꝑdico nepote dedali:quē fabule dicūt in illā auē mutatū fuiſſe ſm̄ Hu. ⁊ ꝓdu.penul.gtī ꝑdicis. Iſidorus aūt.xij. etymo.dicit: Perdix de voce nomē hꝫ:auis doloſa atqꝫ īmūda. Pliniꝰ etiā dicit hāc ꝑdicis eē naturā: vt oua alteriꝰ ꝑdicis vel aliena furet̃:⁊ eis incubet foueat q̄cūqꝫ fetꝰ adoleuerint auolare ab ea: ⁊ alienū parentē relinquere.vñ ⁊ Hiere.dicit.c.xvij. Perdix fouit q̄ nō peperit:fecit diuitias ⁊ nō cū iudicio: in dimidio dierū ſuoꝝ derelinquet eas:⁊ in nouiſſimo ſuo erit inſipiēs. Huiuſcemodi vt dicit Hieroꝰ ſūt q̇ aliena diripiunt: ⁊ abſqꝫ recogitatiōe iudicij faciūt diuitias nō cū iudicio q̄s in medio tēpoꝝ derelinquūt ſubita morte ſubtracti qñ dr̄ eis: Stulte hac nocte repetēt aīaꝫ tuam a te q̄ autē p̄paraſti cuiꝰ erūt: Nihilqꝫ inſipiētiꝰ q̄ꝫ nō p̄uidere nouiſſima:⁊ breuia putare ꝑpetua. Ambroſiꝰ v̊o in hexameron dicit: Perdicē ferūt aſtutā q̄ aliena oua diripiat:h̄ eſt ꝑdicis alterius ⁊ corpore fouet ſuo ſed fraudis ſue fructū habere nō poſſe:q2 dū eduxerit pullos amittit eos:q2 vbi vocē eiꝰ audierint q̄ oua generauit:relicta ea ad illā ſe naturali quodā munere et amore cōferūt quā verā ſibi matrē ouoꝝ generatione cog̊nouerūt: ſignificātis hāc nutricis fūgi officio illā parētis. Itaqꝫ incaſſū ꝓprios fūdit labores:ac fraudis ſue p̄cio mulctat̃. vñ ⁊ Hiere.ait: Clamauit ꝑdix ⁊ cōgregauit q̄ nō ꝑpit.i. oua cōgregauit ⁊ clamauit q̄ſi ouās ſue fraudis effectu:ſed ledit opa: q2 īpēſo labore alij educit:quos ipſa diuturno fetu ſedulitatꝭ aīaduertit. Huiꝰ imitator ē diabolꝰ q̇ generatiōes creatorꝭ eterni rape ꝯtēdit. Et ſiquos inſipiētes ⁊ ſenſus ꝓprij carētes vigore potuerit ꝯgregare: fouēs eos illecebrꝭ corporalibꝰ:ſꝫ vbi p̄mū vox xp̄i ꝑuulis fuerit īfuſa diſcedūt atqꝫ ad eā ſe ꝯferūt matrē: q̄ pullos ſuos ſicut auis materno amore ſuo ꝯplectit̃. Congregauit itaqꝫ diabolꝰ gētiles quos xp̄s creauerat:ſꝫ vbi in euāgelio ſuo vocē xp̄s emiſit:ad eum ſe porētiſſimū contulerūt quos ſub vmbra alarū ſuarū ipſe ſuſcepit:⁊ matri dedit eccłie nutriendos.

P erdo.ex ꝑ ⁊ do das cōponit̃ ꝑdo dis ꝑdidi ꝑditū ꝑdere.i.amittere:delere:vel deſtruere.vnde v̊ſus: Amitto ꝑdo:deſtruo:ꝑdo notat.

P eredia:a ꝑ ⁊ edax cōponit̃ hec peredia die.i.edēdi ſuꝑfluitas:ſicut bibula bibēdi.

P erefluo is:in fluo is vide.

P eregre:a ꝑagro gras dr̄ ꝑegre aduer.i. ad ꝑegrinādū ſicut in euāgelio dr̄: Hō q̇dā ꝑegre ꝓfectꝰ ē:⁊ ſignat de loco ꝑ locū ⁊ in loco.vñ dicit Priſ.in.xv.li. ꝑegre cōe aduerbiū:vt ꝑegre ſū:ꝑegre abeo:ꝑegre aduenio: peregre trāſeo. Et ſcias ꝙ ꝑegre nō debet acui in fine.

P eregrinꝰ:a ꝑegre dr̄ ꝑegrinꝰ na nū:q̄ſi ꝑgens longiꝰ.vñ dicunt̃ ꝑegrini q̄ſi ꝑagrātes.vñ ꝑegrinor naris deponētale.i.exulare:⁊ ꝓdu.gri ꝑegrinus.

P eremi eſt p̄teritū de perimo mis:⁊ ꝓdu.penul.

P ereptꝰ ta tū.i.ocioſus a perimo mis mi ptū.

P erēdie aduer.tꝑis cōponit̃ a perempta ⁊ vna ⁊ die:q̄ſi ꝑempta vna die.ſ.iſta.i.ī ſero vel cras: qđ nō credimꝰ īmo perēdie.i.poſt cras.ſic enī ꝓcedimus:hodie:cras perēdie:poſtridie. Et dr̄ ꝑendie q̄ſi perempta vna die qđ nō pōt dici de hodierna die:qū de ea nō reſtat ſpaciū vniꝰ diei:ſic g̊ de craſtina intelligit̃. Eſt g̊ perēdie idē qđ poſt cras.vñ Plautꝰ: Que cras veniet perēdie foras efferet̃ ſoror: Regū.xx.c. Dñe iſrł ſi inueſtigauero ſnīaꝫ p̄ris mei craſtino vł perēdie.vñ perēdino nas pennl.cor.i.morari ꝑ vnū diē.ſ.vſqꝫ ī tertiū diē. Ponit̃ tñ qñqꝫ ſimpliciter ꝓ morari:⁊ tranſitiue poſitum inuenit̃ ꝓ ꝓlongare.vel cōponit̃ perēdie a perenni ⁊ die.inde ꝑendinare.i.vnū diē vel plures ī ociū trahē.

P erēdino nas:in perēdie vide.

P erennis:annꝰ cōponit̃ cū per ⁊ cōuerſa a in e dr̄ hic ⁊ hec perēnis ⁊ h̄ ne.i.iugis ⁊ q̄ſi ꝑpetuꝰ. vñ perenniter aduer.i.iugiter:⁊ hec perēnitas tatis.i.iugitas ꝑpetuitas:⁊ debet ſcribi ꝑ duo n ſm̄ Hu. Pap̄.v̊o dicit: Perennis q̄ſi perpetuꝰ annus.

Pereo:ex p ⁊ eo is cõponit̃ pereo ris iui:vel perij peritū penul.coꝛ.vide in eo is:⁊ coꝛ.pe pereo.vñ qdã:Ueſtibus ⁊ peris flumine petre peris. ⁊ Ouidiꝰepi.Optima nõ vllo cã tuente perit.

Perfectio:a pficio cis dr̃ hec pfectio onis: ⁊ foꝛmat̃ ab hoc gtõ pfecti addita o.Et ſcias ꝙ pfectio charitatꝭ põt intelligi dupliciter:Uno mõ ex pte diligibilis:Alio mõ ex pte diligẽtꝭ.Ex pte qdẽ diligibilis pfecta ẽ charitas vt diligat aliqd qđ diligibile ẽ.Deꝰ aũt tantũ diligibilis ẽ qñtũ bonꝰ ẽ:bonitas autẽ eiꝰ ẽ infinita.vñ infinite diligibilis ẽ.Nulla autẽ creatura põt eum diligere infinite:qũ qlibet virtꝰ creata ſit finita.vñ p hunc modũ nulliꝰ creature charitas põt eẽ pfecta:ſed ſolũ charitas dei q̃ deꝰ ſeipſũ diligit. Ex pte võ diligẽtis charitas dr̃ eẽ pfecta:qñ aliqs ſʒ totũ ſuũ poſſe diligit.Qđ qdẽ ꝯtingit dupliciter.Uno mõ ſic ꝙ totum coꝛ hoĩs actualit̃ ſp ferat̃ in deũ:⁊ hec ẽ pfectio charitatis pͥe q̃ non ẽ poſſibilis in hac vita:in q̃ impoſſibile ẽ ꝓpter humane nature ĩfirmitatẽ ſemp actu cogitare de deo ⁊ moueri dilectiõe ad ipſũ. Alio mõ vt hõ ſtudiũ ſuũ deputet ad vacãdũ deo ⁊ rebꝰ diuinis ꝑtermiſſis alijs niſi qñtũ neceſſitas pñtis vite reqrit. Et iſta eſt pfectio charitatis q̃ ẽ poſſibilis in vita:non ẽ tñ cõis oĩbꝰ charitatẽ habentibꝰ. Tertio mõ ita ꝙ habitualiter aliqs totũ coꝛ ſuũ ponat in deo:ita ꝙ nihil cogitet vel velit ꝙ ſit diuĩe dilectiõi ꝯtrariũ:⁊ hec pfcõ ẽ cõis oĩbꝰ charitatẽ habẽtibꝰ.vide ĩ amoꝛ. Itẽ ſcias ꝙ vt dr̃ in ſentẽtijs pfectũ dr̃ tribꝰ modis. Eſt enĩ pfectũ ſm tempꝰ: ⁊ eſt pfectũ ſm naturã:⁊ ẽ vniuerſalit̃ pfectũ.Secũdũ tempus pfectũ ẽ:qđ habet qcqd tempꝰ reqrit: ⁊ qđ cõuenit ſm tẽpꝰ haberi.Et hoc mõ angeli erãt pfecti añ confirmationẽ vl̃ lapſũ.Scđm naturã ẽ pfectũ qđ hʒ qcqd debitũ ẽ vel expedit nature ſue ad gloꝛificationem ⁊ hoc mõ pfecti fuerũt angeli poſt ꝯfirmationẽ:⁊ erunt ſancti poſt reſurrectionẽ.Uniuerſalit̃ ⁊ ſume pfectũ ẽ cui nihil vnq̃ deeſt:⁊ a quo vniuerſa ꝑueniũt bona: qđ eſt ſoli dei. Huic conſonat ꝙ phus dicit in.v.methaphyſice: illud eſſe pfectũ ſimplicit̃: qđ habet in ſe oẽs pfectiões q̃ in generibꝰ rerũ inueniunt̃: ⁊ hec pfectio vt dicit cõmentatoꝛ ẽ in deo. Prima igit̃ pfectio ẽ nature cõdite:ſcđa nature gloꝛificate: tertia võ nature increate.De pfectione autẽ charitatis qñtũ ad inimicos:dixi in inimicꝰ.vide etiã in etas.

Perficio:ex p ⁊ facio cis cõponit̃ pficio cis feci ctũ cere: .i.pfecte facere:ad finem ducere: ⁊ coꝛ.fi. vñ pfectꝰ cta ctũ: ⁊ hec pfectio onis.vide in pfectio.

Perfidus:ex p ⁊ fides cõponit̃ pfidus da dum.i.pdẽs fidẽ:⁊ coꝛ.fi:⁊ eſt mercatoꝛ ꝓpꝛie cauponũ.⁊ cõpat̃:vt pfidꝰdioꝛ ſimꝰ.vñ hec pfidia die:⁊ pfidioſus ſa ſum.i. plenꝰ pfidia. Itẽ pfidꝰ põt cõponi ex p ⁊ fidus da dũ .i.valde fidelis vel fidꝰ:⁊ tũc ꝓdu.fi.vñ vſus: Perfidꝰ ẽ neq̃s:pfidus coꝛde fidelis.

Perfodio dis di foſſũ dere:ex p ⁊ fodio dis.vñ in Ezech. viij. Fode parietẽ:⁊ qũ pfodiſſem parietẽ.i.pfecte vel valde fodiſſem:⁊ coꝛ.fo in pñti:ſed in futuro ꝓdu.

Perfringo.ex p ⁊ frãgo gis cõponit̃ pfringo gis egi perfractũ.i.pfecte frangere.

Perfuga ge cõis ge.q de vno exercitu fugit ad aliũ:⁊ dr̃ a pfugio gis:⁊ coꝛ.fu.

Perfugiũ gij.i.tuta latebꝛa:locꝰ refugij:⁊ dr̃ a perfugio.

Perfunctoꝛiꝰ ria riũ.i.ad pfungẽdũ aptꝰ: vel deſtructoriꝰ:leuis:⁊ trãſitoꝛiꝰ vel imaginariꝰ.vñ in Platone inuenit̃:Perfunctoꝛia foꝛma mũdi.i.deſtructoꝛia ⁊ trãſitoꝛia:⁊ dr̃ a pfungoꝛ geris:qđ cõponit̃ ex p ⁊ fũgoꝛ.

Perfunctꝰ:in fungoꝛ geris vide.

Pergama moꝝ ſũt edificia troiana:qđ cõponit̃ a pyr qđ ẽ ignis:⁊ gomos qđ eſt mulier:qſi per ignẽ ⁊ mulierẽ deſtructa.vel cõponit̃ a p ⁊ gamos.vñ pgameus mea meũ.i.troianꝰ:⁊ qꝛ pgama altiſſima erãt: iđ olim oĩa alta edificia vocabant̃ pgama:⁊ coꝛ.penul.

Pergamenũ ni penul.ꝓdu.i.charta:dictũ a pgamo ciuitate:qꝛ ibi pͥmo excogitatũ fuit ⁊ inuentũ.vñ adiectiue dr̃ pgamenꝰ na nũ.i.res de pgameno.

Pergamũ mi:qdã ciuitas.vñ pgameꝰ mea meum:⁊ pgamenꝰ na nũ:⁊ hic ⁊ hec pgamẽſis ⁊ hoc ſe.

Pergo.rego cõponit̃ cũ p:⁊ dr̃ pergo gis rexi ctũ gere.i. ire.vel cõponit̃ a pede ⁊ rego.vñ dicit̃ pgo qſi pedem rego:ſed potiꝰ ẽ etymologia.

Pergulũ.a pgo gis dr̃ hoc pgulũ li:pũũ tuguriũ in alto poſitũ:⁊ hec pgula le.i.famula:qꝛ ad diuerſa pgat officia:⁊ coꝛ.gu.

Perhibeo.ex p ⁊ habeo cõponit̃ phibeo bes bui bitũ:et eſt phibere:oſtendere:dare:afferre:⁊ coꝛ.hi.

Peri.i.circũ vel de:⁊ acuit̃ in fine.

Periarchon.i.de ꝑncipibꝰ:⁊ cõponit̃ a peri qđ eſt de: et archos qđ eſt ꝑnceps.

Peribolꝰ.peri cõponit̃ cũ ambulo:⁊ dr̃ hic peribolus li ⁊ hoc peribolũ li.i.deambulatoꝛiũ:deãbulacrũ:ſpaciatoriũ:pambulatoꝛiũ.vñ ĩ Ezech.xlij.Signat muꝝ q̃ erat exterioꝛ ad deãbulandũ:⁊ cingebat gazophilaciũ cantoꝛũ cuſtodientiũ altare:⁊ coꝛ.bo.

Perichelis.ex peri qđ eſt circũ:⁊ chele qđ eſt curuũ cõponit̃ hec perichelis dis:oꝛnamẽtũ mulierũ circa bꝛachia:vel potiꝰ circa crura quo greſſus earũ oꝛnat̃: ſm Hu. Pap.etiã dicit:Periſcelides:armille pedũ mulierũ.Periſcelides dicunt̃ quibꝰ nr̃ ornat̃ greſſus.⁊ ſcribit Pap.periſcelides p ſc:ſicut antiqui cõſueuerũt ſcribere:ſed moderni ſcꝛibũt perichelides p ch. In greciſmo talis vſus ponit̃:Atq̃ perichelides exoꝛnant bꝛachia nimphis.vide in toꝛqueo toꝛques.

Periclitoꝛ taris:in periculũ eſt.

Periclũ:in periculũ vide.

Periculũ:a perio ris perijui deriuat̃ hoc periculũ li.i.experimentũ.vñ Terentiꝰ in eunucho:Fac periculũ in litteris:fac in paleſtra.⁊ hinc periclitoꝛ taris.i. experiri. vñ Plautꝰ in amphitrione:Periclitatꝰ ſũ animũ tuũ Itẽ hoc piculũ li:põt deriuari a perio peris: ⁊ qñq̃ ſyncopat̃:⁊ dr̃ periclũ cli.vñ pericloſus ſa ſũ:⁊ piclitoꝛ taris.i.periculũ vel diſcrimẽ incurrere.ſm Hu. Pap.võ dicit:Periculum a perio peris:qꝛ pene perire faciat.i. diſcrimen vel exꝑimentũ.

Perifraſicꝰ:a perifraſis dr̃ perifraſicꝰ ca cũ:vt iſte loquitur pifraſice.i.p perifraſim:vel p circũlocutionẽ.Et perifraſticꝰ ca cũ in eodẽ ſenſu:penul.coꝛ.

Perifraſis quidã tropꝰ de quo ſupꝛa dixi in tractatu de tropis:in quarta pte.

Perihermenias:hermene grece latine dr̃ interꝑtatio. vñ hec hermena ne interꝑtatio: ⁊ ſm grecã declinationẽ facit hermenias gtĩs q̃ ponit̃ in intitulatiõe illiꝰ libri Ariſtotelis vbi habet̃: Incipit liber peri hermenias: et ſũt due ptes. Peri enĩ grece ꝓpoſitio ẽ:⁊ tãtũ valet quãtũ de. hermenias ẽ gtĩs grecus. Eſt g̃ ſenſus:Libꝛi peri hermenias.i.de ĩterꝑtatiõe. Greci enĩ carẽtes ablatiuo ꝯſtruũt ſuas ꝓpoſitiões cũ gtĩs loco ablatiuoꝝ.Quidã tñ nimis intelligẽtes vtunt̃ hoc qſi noĩe compoſito.ſ.hec perihermenia.

Perimetrũ: a peri.i.circũ ⁊ metros menſura componit̃ hoc perimetrũ tri.i.linea circũcirca menſurans:⁊ coꝛ.

me naturaliter.

Perimo mis mi ꝑemptū ꝑimere.i.occidere. ⁊ cōponit̄ a ꝑ ⁊ emo emis: ⁊ coꝛ.ri.

Perinde cōponit̄ ex ꝑ ⁊ inde.i.taliter: ⁊ eſt aduer.ſiſtitudinis vel qualitatis: ⁊ acuit̄ in anṗenul. ⁊ apocopat̄: ⁊ dicit̄ perin ꝓ ꝑinde.

Perio ris periui ꝑire ꝑitū.i.docere:inſtruere: appꝛobare A quo dixerūt q̇dā eē cōpoſita apio ⁊ cōpio ⁊ ſilia: q̄ ſupꝛa diximꝰ eſſe cōpoſita a pario. ſed h̄ verbū iā aboliuit.ſed quedam ab eo deriuata adhuc retinemus.ſ. peritꝰ ⁊ periculū: ⁊ quedā alia: ⁊ coꝛ.pe.

Periodica:a peri circū ⁊ oda via cōponit̄ hec periodica ce. Periodice febꝛes ſūt quas quotidianas:tertianas quartanas vocāt ſic dicte: qꝛ certo tꝑis circulo mouean̄t: ⁊ nō cōtinue affluāt: ⁊ coꝛ.di.

Periodꝰ:oda qꝺ eſt via vel finis cōponit̄ cū peri: qꝺ eſt circū: ⁊ dr̄ hic ꝑiodꝰ di:penul. coꝛ. quaſi circuitus vel ambitꝰ:vel q̄ſi circa finē.vel periodus.i.clauſura. Itē ſm Pap̄.periodꝰ vltīa diſtinctio q̄ totā ſnīaꝫ claudit: cuiꝰ ꝑtes ſunt colū coma:de q̇bꝰ dixi in fine q̄rte ꝑtis.

Peripateticus:peri qꝺ eſt circū cōponit̄ cū patos qꝺ eſt calcās: ⁊ dr̄ peripateticꝰ ca cū:q̄ſi circūcalcās vel ambulans. vel peripatetici dicti ſūt q̇dā pħi ab ambulatione q̄ſi circūcalcātes vel ambulātes: qꝛ Ariſtoteles autoꝛ eoꝝ deābulans diſputare ſolitꝰ erat:vel qꝛ ꝑambulabāt de ſchola ad ſcholā diſputātes ⁊ iq̄rētes q̇d meliꝰ ſue ſnīe poſſent acq̇rere vel adiūgere: ⁊ coꝛ.ti.

Peripetaſma.peri cōponit̄ cū petaſma:qꝺ eſt velum vel tētoꝛiū vel coꝛtina: ⁊ dr̄ hoc peripetaſma matis.i.velū vel tētoꝛiū vel coꝛtina:vel potiꝰ quelibet adiectio eiꝰ in circuitu facta.vñ ꝓꝓꝛie peripetaſma dr̄ ſupioꝛ ꝑs in coꝛtinis q̄ depicta ē. Impꝛopꝛie tñ dr̄ ꝑipetaſma q̄ñqꝫ limbꝰ: ⁊ vt oſtēdi in tertia ꝑtē in dtō tertie declinationis ꝑ Priſ. Antiq̄ dicebāt h̄ peripetaſmatū ti.

Peripetio: inciſio ſcripturarū:vel capitulū vel ſententia ſm Pap̄. ⁊ acuit̄ in fine.

Peripleumonia nie:vitiū pulmonis cū doloꝛe: ⁊ cōponitur a peri qꝺ eſt circū ⁊ pleumonia.

Peripſima:a peri circū ⁊ ſimꝰ ma mū qꝺ eſt curuus: vel ſemꝰ qꝺ eſt imꝑfectꝰ:vel ſeco cas componit̄ h̄ peripſima matis.i.purgamētū qꝺ eijcit̄ de tritico qñ vētilat̄ vel purgamentū pomoꝛū ⁊ raſura ⁊ limatura cuiuſlibet rei:q̄ circūcirca res ſemat̄.i.diminuatur ſm Hug. Peripſima etiā dr̄ q̄libet domoꝝ q̇ſq̇lia.vñ v̇ſus: Qꝺ purgas de re:dic eſſe peripſima vere: Ut ſuber pomi: q̇ſquiliaſqꝫ domi.i.purgamentū vel ſoꝛdes. Aplꝰs in ꝑ̇ma ad Coꝝ.c.iiij. Omniū peripſima factꝰ ſum.

Periſologia quoddā vitiū eſt:de quo dixi in q̄rta ꝑte in tractatu de vitijs annexis barbariſmo ⁊ ſoleociſmo.

Peritoꝰtas:frequenter perire penul.coꝛ.a perio ris peritū peritu:u in o:ſit perito.

Peritomū mi.i.circūciſio: ⁊ componit̄ a peri circū; ⁊ tomos qꝺ eſt inciſio.

Peritꝰ:a perio ris periui peritū deriuat̄ peritꝰ ta tū.i.doctus:inſtructꝰ:ſapiens. ⁊ comꝑat̄: vt peritꝰ tioꝛ ſimus vñ perite tiꝰ ſime aduer. ⁊ hec peritia tie. ⁊ cōponit̄: vt imperitus ta tū: ⁊ ꝓdu:penul. ⁊ pōt eſſe peritum ſup̄. de pereo is: ⁊ tūc coꝛ.penul. Itē peritum pōt eſſe ſupinū de perio ris.inde peritꝰ: ⁊ tunc ꝓdu.penul. Hoꝛatiꝰ in epi. Uiuere ſi recte neſcis diſce de peritis. ⁊ quidā dicit: Ne tendas peritū:poſt chꝛiſtū tēde peritum. Nō vadit peritū:q̇ vult audire peritū.

Periurꝰ ra rū penul.ꝓdu.a ꝑiuro ras dr̄ ꝑiurus: q̄ſi per dēs vel ꝓdēs ius.vñ h̄ ꝑiuriū rij ſm Hu. Pap̄. vo dicit ꝙ ꝑiuro v̇bū nō habet u. Nā dicimꝰ deiero ⁊ peiero: ⁊ hͦ veꝝ eſt ſm vſum modernoꝝ. Tñ antiq̄ dicebāt ꝑiuro ras:a quo ꝑiurꝰ.vide in iuro iuras. Hic nota ꝙ iurare ē deū teſtē inuocare. Pertinet autē ad dei irreuerētiā ꝙ aliq̇s eū teſtē inuocet falſitatis: qꝛ ꝑ hͦ dat intelligere:vel ꝙ deꝰ veritatē nō cognoſcat:vel ꝙ falſ tatē teſtificari velit. Et iō ꝑiuriū manifeſte eſt peccatū religioni ↄ̄ꝛiū:cuiꝰ ē deo reuerētiā exhibere. vñ ꝑ̄cepit dñs in Leuitico.c.xix. Non ꝑiurabis in noīe meo. Itē ſcias ꝙ ille q̄ iurat ſe facturū aliq̇d illicitū:iurādo incurrit ꝑiuriū ꝓpt̄ defectū iuſticie:ſed ſi nō impleat qꝺ iurauit:in hͦ ꝑiuriū nō incurrit: qꝛ hͦ nō erat tale quid qꝺ ſub iuramēto cadere poſſet. Ille etiā q̇ iurat ſe nō itraturū religionē vel nō datuꝝ elemoſynā:vel aliq̇d hmōi iurādo ꝑiuriū incurrit ꝓpt̄ defectū iudicij.et iō.qñ facit id qꝺ meliꝰ ē:nō ē ꝑiuriū ſed ꝑiurio ↄ̄ꝛium Cōtrariū autē eiꝰ qꝺ facit ſub iuramēto cadere nō poterat.vide ī iuro ras. Itē qū q̇s iurat vel ꝓmittit ſe facturū volūtatē alteriꝰ:intelligēda eſt debita ↄ̄ditio: ſi .ſ.id qꝺ ei mādat̄ ſit licitū ⁊ honeſtū: ⁊ poꝛtabile: ſiue moderatū. Nota inſuꝑ ꝙ ille q̇ iocoſe peierat non euitat diuinā irreuerētiā:ſed q̄tū ad aliq̇d magis auget: ⁊ iō nō excuſat̄ a peccato moꝛtali. Et ſcias ꝙ ſicut dicit Augꝰ ad publicolā: Nūq̄ꝫ me ī ſcripturꝭ ſanctis legiſſe memini ne ab aliquo iurationē accipiamus.vñ ille q̇ recipit nō peccat niſi foꝛte ꝓꝑ̇a ſpōte:qñ ad iurādū cogit eū quē ſcit falſū iuraturū: ⁊ h̄ itelligo de ꝑſona priuata. Nā ſi aliq̇s exigat iuramētū tāqꝫ ꝑſona publica ſm ꝙ exigit oꝛdo iurꝭ ad petitionē alteriꝰ nō videt̄ eē ī culpa:ſi ipſe iuramētū exigat:ſiue ſciat ipſū falſū iurare ſiue veꝝ: qꝛ nō videt̄ ille exigere: ſed ille ad cuiꝰ inſtantiā exigit.

Perizoma matis ge.neu.eſt quedam veſtis hominū antiq̇ſſima.i.ſuccinctoꝛiū femoꝛale: quo tm̄ genitalia cōtegunt̄. Alij dicūt ꝙ ſit tunica ſolijs cōſuta:q̄lē dñs fecit ade poſt lapſū: Gen̄.iij. Et cōponit̄ a peri.i.circū:et zoma qꝺ ē coꝛpꝰ: ⁊ deberet dici periſſoma:ſꝫ ꝓ duobꝰ s ponit̄ ſepe z:ſicut h̄ ſm Hu. Itē ꝓ z ponūt̄ duo s. vñ dicit Priſ.in ꝑ̇mo maioꝛ. Sepe ꝓ z ſſ ſolemꝰ geminatū ponere:vt patriſſo ꝓ patrizo: ⁊ ꝓdu.penul.nīi perizoma:ſed coꝛ.penul.gti perizomatis.

Perlego gis gi ere.i.ꝑfecte legere:ex ꝑ ⁊ lego gis cōponitur: ⁊ coꝛ.le in ꝑ̄ſenti:ſed in ꝑ̄terito ꝓdu.

Perlido dis:ex ꝑ ⁊ ledo dis componit̄: ⁊ ꝓdu.li.vide in ledo ledis.

Perliſus ſa ſū:ꝓdu.penul.i.valde leſus: a ꝑlido dis dr̄.

Perlitoꝛ:a ꝑlino nis dicit̄ hic ꝑlitoꝛ toꝛis.i. occiſoꝛ.vide in lino nis.

Perna ne.i.petaſo vel baſſa poꝛci.vñ Pap̄.dicit: Perna vulgo q̄ baſſa dicit̄.vñ quidā: Eſſe vbi ꝑnaret̄:nec foꝛſan toꝛquis habet̄.

Pernicies:a ꝑneco cas dr̄ hec ꝑnicies ei.i. moꝛs interitꝰ vñ ꝑniciosus ſa ſū.i.moꝛtifer:letalis. ⁊ cōꝑat̄. vñ pernicioſe ſiꝰ ſime aduer. ⁊ hec ꝑnicioſitas tatis. Itē pernicies.i.velocitas pedū:a pernix.i.velox.

Pernicitas:in ꝑnix vide.

Pernix:a ꝑneco cas deriuat̄ hic ⁊ hec ⁊ h̄ ꝑnix nicis penul.coꝛ.i.ꝑnicioſus:deſtructoꝛ. ⁊ cōꝑat̄ ꝑnix cioꝛ ſimꝰ vñ ꝑnicit̄ ciꝰ ſime aduer. ⁊ hec ꝑnicitas tatis: ⁊ hec pernicioſitas tatis.i.deſtructio:interitꝰ. Itē a ꝑnitoꝛ teris qꝺ cōponit̄ ex ꝑ ⁊ nitoꝛ teris: deriuat̄ h̄ ⁊ h̄ ⁊ h̄ ꝑnix cis penul.ꝓdu.in obliq̇s.i.ꝑſeuerans in conatibꝰ: vel velox: ⁊ ꝓꝑꝛie ī pedibꝰ. ⁊ cōꝑat̄ ꝑnicioꝛ ſimꝰ.vñ ꝑnicit̄ ciꝰ ſime aduer. ⁊ h̄ ꝑnicitas tatis.i.velocitas:celeritas:

⁊ eſt ꝑcinitas pedū:ſed celeritas ⁊ velocitas pennarū vel veloꝝ.vſus de ꝑnix: Pro ꝑnice citū: ꝓ ꝑnice dico nocituū. Pernitor ꝑmū:ꝑneco dat reliquū. Qui necat eſt ꝑnix:feſtinat currere ꝑnix.

Pernocto:a ꝑ ⁊ nocto ctas cōponit̄ ꝑnocto ctas ctaui: ⁊ eſt ꝑnoctare q̄ſi ꝑ totā noctē vigilare:ſed ponit̄ ſimpliciter ꝓ vigilare:vel vigilare nocte. vñ ꝑnoctās tis: Lu.vj.Et erat ꝑnoctās in orōne dei. vñ ꝑnoctant̄ aduer.i.vigilanter: ⁊ ſcribit̄ ꝑ ct.

Pernox:a ꝑnocto ctas:dr̄ hic ⁊ hec ⁊ hoc ꝑnox ctis.i.vigilās: ⁊ ꝓprie nocte.vñ de beato Dñico cantat̄: Pernox cū xp̄o ꝓpriū non poſſidebat lectulū ⁊c̄.

Pero onis maſ.ge. qͦdā calciamentū ruſticoꝝ amplū ⁊ altū:qͦ alio noīe dr̄ culponeꝰ. ⁊ dr̄ a peri qͦ eſt circū qꝛ p̄ nimia amplitudine circūcirca vagat̄. vñ peronatus ta tū.i.peronibꝰ calciatꝰ.vñ Perſiꝰ: Nauim ſi poſcat:ſibi peronatꝰ orator.

Peroro:ex ꝑ ⁊ oro ras cōponit̄ ꝑoro ras raui: ⁊ ē ꝑorare valde orare:vel potiꝰ ꝑfecte orare: ⁊ cū ꝑfectione ⁊ effectu.ſ.orōnis impetrare:qͦ petit̄ ad effectū ꝑducere: ⁊ ꝓdu.penul.ꝑoro.

Peroſus ſa ſū:in oſus ſa ſū vide: ⁊ ꝓdu.penul.

Perpaucꝰ:ex ꝑ ⁊ paucꝰ cōponit̄ ꝑpaucus ca cū.i. valde paucꝰ.vñ ad Heb.xiiij. Etenī ꝑpaucꝭ ſcripſi vobis ⁊c̄.

Perpello lis:ꝑpuli ꝑpulſum:lere.i.perfecte pellere: ⁊ cōponit̄ ex ꝑ ⁊ pello.

Perpēdiculū li:inſtrumētū eſt cemētarioꝝ qͦ alio noīe dicit̄ amuſſis ⁊ plumbatū:qͦ ipſi demittūt ad ꝑpendendū equalitatē muri.vñ hic ⁊ hec ꝑpendicularis et hͦ re. Illa linea dicit̄ ꝑpēdicularis que ſurſū vel deorſū recte dirigit̄. vñ ꝑpēdiculū dicit̄ illud vñ lebetes ferunt̄ ⁊ ſuſpēdunt̄. ⁊ ī iſta ſignificatōe dr̄ ꝑpēdiculū a ꝑpēdeo des:qꝛ in eo lebetes ꝑpēdēt. ꝓ īſtrumēto aūt cemētarioꝝ dr̄ ꝑpēdiculū a ꝑpendo dis:qͦ ē intelligere:cōſiderare:aīaduertere:ꝑcipere:trutinare.

Perpēdo.ex ꝑ ⁊ pēdo dis componit̄ ꝑpēdo dis di: ⁊ eſt ꝑpendere equocū ad plura.vide in ꝑpendiculū.

Perpēſilis penul.cor.in pēſilis exponit̄.

Perpera:a ꝑuerto tis dicit̄ hec ꝑpera re:ꝑuerſus:prauꝰ nō rectꝰ.vñ ꝑpere aduer.q̄litatis:ꝑuerſe:male:praue: nō recte.ꝓ quo ſepe ponit̄ ꝑperā:qͦ nō debet acui in fine:ſicut nec multifariā nec palā. Aplꝰs.ad Cor.xiij. Nō agit ꝑperam. ⁊ cor.pe.

Perperā:in ꝑpera exponit̄.

Perpes ꝑpetis ge.om.i.perpetuꝰ a ꝑpetior teris: ⁊ cor. penul.genitiui.

Perpeſſiuꝰ ua uū:qui frequenter aliq̄d patit̄: ⁊ dicit̄ a ꝑpetior teris.

Perpeſſus ſa ſū.i.valde vel diu paſſus: ⁊ ē ꝑticipium de ꝑpetior teris: Marci.v. Et fuerat multa perpeſſa a q̄ꝫ pluribꝰ medicis.

Perpeti:penul.cor.infinitiuꝰ de ꝑpetior teris.i. tolerare diu vel valde pati.

Perpetim:a ꝑpes dr̄ ꝑpetim penul.cor. aduer.i.prolixe: perpetue:cōtinue.

Perpetior.ex ꝑ ⁊ patior teris cōponit̄ ꝑpetior teris:ꝑpeſſus ſū:ꝑpeti.i.diu vel valde patior: ⁊ mutat̄ a in e cor.

Perpetro ex ꝑ ⁊ patro tras cōponit̄ ꝑpetro tras penul. cor. ⁊ eſt ꝑpetrare ꝑagere:cōmittere:verbum actiuū: ⁊ ꝓprie in malo accipit̄.

Perpetuꝰ:a ꝑpetior teris dr̄ perpetuꝰ tua tuū: qͦ nūq̄ꝫ habebit finē:ſꝫ habuit p̄ncipiū:vt aīe ⁊ angeli.vñ ꝑpetue aduer. ⁊ hͦ ꝑpetuitas tis: ſtatꝰ vite quā habet res aliq̄ ex eo ꝙ habuit p̄ncipiū: ſed nō ſit habitura finē.

Perplexꝰ. Plexꝰ ꝓ flexꝰ cōponit̄ cū ꝑ: ⁊ dicit̄ ꝑplexꝰ xa xū.i.implicitꝰ:irretitꝰ:inuolutꝰ:colligatꝰ:obſcurꝰ.inde hͤ ꝑplexitas tis. Et ſcias ꝙ ꝑplexitas veritate inſpecta nō eſt: nec pōt aliq̄s eē ꝑplexꝰ int̄ duo mala.i. nc̄citate aſtrictꝰ:ad aliqͦ malū ꝑpetrādū. Augꝰ: Vaſis ire nūq̄ꝫ deꝰ redderet iteritū:ſi nō ſpōtaneū hō īueniret̄ habere peccatū. Qū g̊ q̄s poſitꝰ eſt inter duo mala:aut pōt vtrūq̄ꝫ vitare:aut alteꝝ facere ſine peccato. Et qū oportet me alteꝝ facere:debeo eligē iuxta cōſiliū beati Gregꝭ.qͦ ꝑ ſe ꝯſideratū eſt minꝰ peccatū. vñ dicit beatꝰ Gregoꝰ tractās illud Job: Nerui teſticuloꝝ eiꝰ ꝑplexi ſūt. qꝛ g̊ beemoth iſte ita inexplicabilibꝰ nodis ligat:vt plerūq̄ꝫ mēs in dubio adducta vñ ſe a culpa ſoluere nitit̄: inde in culpa artius aſtringat̄: recte dr̄: Nerui teſticuloꝝ eiꝰ ſūt ꝑplexi. Et tñ qͦ ad deſtruendas eiꝰ v̄ſutias vtiliter fiat: vt qū mēs inter minora ⁊ maxima peccata ꝯſtrīgit̄: ſi oīno nullꝰ ſine peccato euadēdi aditꝰ patet:minora ſemꝑ eligant̄: qꝛ ⁊ q̇ muroꝝ ambitu vndiq̄ꝫ ne fugiat claudit̄: ille ſe in fugam p̄cipitat:vbi breuior murꝰ inuenit̄.

Perꝓperꝰ:a ꝓpe deriuat̄ ꝓperꝰ ra rū penul.cor.i.feſtinus ⁊ citꝰ: ⁊ cōponit̄ vt ꝑꝓperꝰ ra rū: ⁊ p̄ꝓperus ra rū.i.valde ꝓperꝰ vel añ ꝓperus.

Perq̄ro ris:penl̄.ꝓdu.i.ꝑfecte vl̄ valde q̄ro ex ꝑ ⁊ q̄ro is

Perſcrutor:ex ꝑ ⁊ ſcrutor taris cōponit̄ ꝑſcrutor taris.i ꝑfecte ſcrutari.inde ꝑſcrutans tis ge.om.i.ꝑfecte ſcrutās:ſubtiliter inſpiciēs:inq̄rēs:inueſtigās: ⁊ ꝓdu.ſcru Machab.li.i.c.iij. Perſcrutās eos.

Perſepe.i.ſepiſſime vel valde ſepe ſm̄ Pap̄. ⁊ ꝓdu.ſe.

Perſepolis:a perſus ⁊ polis ⁊ ciuitas componit̄ hec ꝑſepolis lis:penul cor.quedā ciuitas quā perſus ꝯdidit.

Perſeuerātia tie:in ꝑſeuero eſt.

Perſeuero:a ꝑ ⁊ ſeuero ras cōponit̄ ꝑſeuero ras:penul. ꝓdu.i.ꝑſiſtere: ⁊ in ꝓpoſito ꝑmanere.vñ hic ⁊ hec ⁊ hͦ ꝑſeuerās tis: ⁊ cōpat̄.vñ ꝑſeuerāter aduer. ⁊ a dtō ꝑſeueranti addita a:fit hec ꝑſeuerātia tie. ⁊ vt dicit Pap̄. Perſeuerantia eſt in v̄tute:ꝑtinacia v̄o in vitio. Et ſcias ꝙ beatꝰ Gregꝰ tractās id: Sic faciebat Job cunctis deibꝰ.dic̄: Incaſſū q̄ppe bonū agit̄:ſi añ terminū vite deſerat̄:qꝛ ⁊ fruſtra velociter currit: q̇ poſtq̄ꝫ ad metas veniat deficit.

Perſicetū ti penul.ꝓdu.in ꝑſicꝰ exponit̄.

Perſicꝰ: a ꝑſis vel ꝑſia ciuitate deriuat̄ hec ꝑſicꝰ ci quedā arbor inde p̄mo aduecta:vel ꝑſicꝰ a perſio rege: q̇ in egypto p̄mo inſeruit illā.vñ hoc ꝑſicū ci fructꝰ illiꝰ ⁊ hͦ ꝑſicetū ti:locꝰ vbi ꝑſici creſcūt: ⁊ ꝑſicariꝰ ria rīū: et ꝑſiceꝰ cea ceū. Itē adiectiue declinat̄ ꝑſicus ca cū penul.cor.i.ꝑſeus:ſiue de ꝑſide exiſtēs.

Perſolentia:a ꝑſoleo les:qͦ cōponit̄ ex ꝑ ⁊ ſoleo les dr̄ hic ⁊ hec ⁊ hͦ ꝑſolēs tis ge. om. ⁊ a dtō ꝑſolēti addita a:fit hec ꝑſolentia tie:aſſiduitas.

Perſis perſidis: mulier de perſida ſm̄ Pap̄. ⁊ cor.ſi. vide in perſus.

Perſoleo les penul.cor.in ſoleo les exponit̄.

Perſolus:a ꝑſoleo les deriuat̄ ꝑſolꝰ la lum.i. aſſiduus. Plautus: Ebrioſe ⁊ perſole nuge nuge. ⁊ cor. ſo. Si autē inueniat̄ ꝑſolꝰ cōpoſitū a ſolus: ⁊ tūc ꝓdu.ſo.

Perſona:a ꝑſono nas dr̄ hec ꝑſona ne.Et ē ꝑſona rōnalis creature indiuidua eſſentia: ⁊ ſm̄ hͦ dicit̄ ꝑſona q̄ſi ꝑ ſe vna: ⁊ ē etymo. ⁊ ſm̄ hͦ ꝑſona videtur ſpectare ad deitatē. Itē ꝑſona dr̄ hiſtrio:rep̄ſentator comediarū: qꝛ diuerſis modis ꝑſonat diuerſas rep̄n̄tādo ꝑſonas ⁊ hic ꝑſona dr̄ ī grāmatica ipſū ſuppoſitū:q̄nq̄ꝫ ꝓprietas ſuppoſiti:q̄nq̄ꝫ ꝓprietas vocꝭ:q̄nq̄ꝫ ipſa vox:q̄nq̄ꝫ

modꝰ ſignificādi: ⁊ qñqꝫ ꝑſonalis ꝓpꝛietas. Jtē ꝑſona
dicit̾ in eccleſia q̄ dignitatē habet p̄ ceteris: ⁊ h̾ ab hi/
ſtrione ſumptū eſt q̄ diuerſas ꝑſonas rep̄ſentando di
uerſos ſolet accipe oꝛnatꝰ: ⁊ ſm dig[illegible] ꝑſone quā
habebat rep̄ſentare. ⁊ hinc tractū ē vt ꝑſona dicat̾ in
eccleſia: nā ſm diuerſos gradus dignitatis ꝑſone di/
ſtinguunt̾ in eccleſia. ⁊ hinc etiā tractū eſt: vt in grā/
matica vna ꝑſona dicat̾ p̄ma: alia ſecūda: alia tertia:
qđ fit rōne dignitatis: ⁊ deberet ꝑſona penultia coꝛ/
repta dici: ſed ad differentiā huiꝰ imꝑatiui ꝑſona ꝑſo/
net: qđ coꝛ. penul. hec ꝑſona ne: penul. ꝓdu. vñ quidā:
Pauꝑ ꝑſona: nō eſt mea ꝑſona regi. ꝙ autem dicitur
ꝑſona quaſi ꝑ ſe ſonās: etymologia ē. ⁊ hinc hic ⁊ hec
ꝑſonalis ⁊ h̾ le. vñ ꝑſonaliter aduer. ⁊ hec ꝑſonalitas
tatis. Jtē a ꝑſona dicit̾ ꝑſonatꝰ ta tū: ⁊ hic ꝑſonatus
tus tui: dignitas vel officiū ꝑſone ſm Hug. vide etiā in
ꝓſon. Hic nota ꝙ ſm theologos ꝑſona dicitur de
deo ⁊ de creaturis: ſicut de hoīe ⁊ de angelo: non vni/
uoce nec equoce: ſed ſm analogiā: ⁊ q̄ꝫtū ad rē ſigna/
tā: qꝛ prius eſt in deo q̄ꝫ in creaturis. Sed q̄ꝫtū ad mo
dū ſignificādi eſt ecōuerſo: ſicut ē de omnibꝰ aliis no/
minibꝰ: q̄ de deo ⁊ de creaturis analogice dicunt̾. Jtē
nota ꝙ ꝑſona ſignat q̄d diſtinctū in natura aliqua: tñ
nō eſt eadē rō nature in diuinis angelis ⁊ hominibus
qꝛ ſm Richardū: in diuinis ē diſtinctio ꝑ ſolas rela/
tiones oꝛiginis: in angelis per ꝓpꝛietates abſolutas:
in hoībꝰ vtroqꝫ modo. Non tñ ex hoc ſequit̾ ꝙ ꝑſona
p̄dicet̾ de pꝛedictis equoce: qꝛ rō ꝑſone īpoꝛtat diſtin
ctionē in cōi. vñ abſtrahit a quolibet mō diſtinctiōis:
⁊ ideo pōt eſſe vna rō analogie in his q̄ diuerſimode
diſtinguunt̾. Jtem ꝯſueuit q̄ri vtꝝ xp̄s ſm ꝙ hō ſit
ꝑſona: Dico ꝙ in xp̄o non ē niſi vna ꝑſona q̄ eſt eter/
na: nullū autē eternū cōuenit xp̄o ſm ꝙ hō ꝓpꝛie lo/
quēdo. Vñ hec non eſt vera: Xp̄s ſm ꝙ hō eſt ꝑſona
niſi replicet̾ ſuppoſitū hoīs vt dicat̾: Xp̄s ſm ꝙ iſte
hō eſt ꝑſona: h̾ enī veꝝ eſt. Et ſi dicas ſicut dicit Boe/
tiꝰ: Perſona ē rōnalis nature īdiuidua ſubſtātia: ſed
xp̄s ſm ꝙ hō eſt rōnalis nature indiuidua ſubſtātia:
g̊ xp̄s ſm ꝙ homo eſt: eſt ꝑſona. dico ꝙ xp̄s ſm ꝙ hō
eſt ſubſtātia rōnalis nature: ſed ſm ꝙ iſte hō eſt indi
uidua ſubſtātia rōnalis nature. vñ ſic ſm ꝙ iſte hō eſt
ꝑſona: ſicut ſm ꝙ iſte hō eſt deꝰ. Vtꝝ aīa ſeꝑata ſit
ꝑſona: dixi in aīa. Hic nota ꝙ eſt vnꝰ deus in eſſen
tia: ⁊ trinꝰ in ꝑſonis: qđ ſic pōt ꝑſuaderi. Si enī duo
eſſent dii: vel vterqꝫ inſufficiēs eſſet: vel aliter ſuꝑflue/
ret: qꝛ ſi aliq̄d deeſſet vni quod haberet alter: nō eſſet
ſūma ꝑfectio. Si vō vni nihil deeſſet qđ haberet alt̾:
qū ī vno eſſent oīa: alter ſuꝑflueret. Jntelligat g̊ mēs
rōnalis vnū deū omniū auctoꝛē: ⁊ videat ꝙ abſqꝫ ſa/
pientia nō ſit: q̄ſi res fatua: ⁊ ideo intelligat̾ eū habe/
re ſapientiā q̄ ab ipſo genita eſt. ⁊ qꝛ ſapientiā ſuā dili
git: intelligat etiā ibi eſſe amoꝛē. Nā ſicut dicit Augꝰ
in. vi. li. de trinitate: ſi dei filiꝰ virtꝰ ⁊ ſapientia dei eſt:
nec vnq̄ꝫ fuit deꝰ ſine v̊tute ⁊ ſapiētia: coeternꝰ eſt deo
patri filiꝰ. Dicit enī Apl's xp̄m eſſe dei virtutē ⁊ dei ſa
piētiā: aut igit̾ fuit qñ nō fuit dei filiꝰ: aut aliqñ deus
nō habuit v̊tutē ⁊ ſapiētiā: qđ demētis eſt dicere: Cō
ſtat enī ꝙ ſemꝑ habuit ſapientiā: ſemꝑ igit̾ habuit fi/
liū. Jtē pater ſemꝑ dilexit filium ſuū: ſed ſpūſſanctꝰ eſt
amoꝛ pr̄is ⁊ filii: igit̾ ſemꝑ fuit ſpūſſanctꝰ. Jtē ſcias
ꝙ ſicut fides catholica coeternas: ita ⁊ coeq̄les tres
ꝑſonas aſſerit. equalis eſt enī patri in omnibꝰ filius:
⁊ patri ⁊ filio ſpūſſanctꝰ. Et vt ait beatus Augꝰ in li/
bꝛo de fide ad Petrū: breuiter aperiēs quō intelligat̾

equalitas patris: ⁊ filii: ⁊ ſpūſſancti dicit: Nullꝰ hoꝝ
alium aut p̄cedit eternitate: aut excedit magnitudine:
aut ſuꝑat poteſtate. Ad h̾ etiā facit illud qđ dicit bea
tus Leo papa: Beati inquit trinitatis incōmutabilis
deitas: vna eſt ſubſtātia indiuiſa in oꝑe: ꝯſoꝛs in volū/
tate: par in oī potentia: equalis in gloꝛia. vide in vnus
⁊ in aliꝰ: ⁊ in ꝓpꝛietas: ⁊ in ſecūdꝰ. Scire etiā te vo/
lo ꝙ ſi eternꝰ ſumat̾ ſubſtantiue: tunc pꝛedicat̾ in ſin
gulari de tribꝰ ꝑſonis: ⁊ ſic accipit Athanaſiꝰ qū dicit
Eternꝰ pr̄: eternus filiꝰ: eternꝰ ſpūſſanctꝰ: ⁊ tñ nō tres
eterni: ſed vnꝰ eternꝰ. Sed ſi adiectiue ſumat̾ eternꝰ:
tūc pꝛedicat̾ pluraliter: ſed coeternꝰ ſemꝑ debet p̄di/
cari pluralit̾ ꝓpter habitudinē ꝑſone ad ꝑſonā quam
impoꝛtat. Et ſcias ꝙ vt dicit beatꝰ Bernar. in. v. li.
de ꝯſideratiōe: Sacramentū h̾ magnū eſt ⁊ q̄dē vene/
randū nō ſcrutandum: quomō pluralitas in vnitate:
aut ipſa vnitas ſit ī pluralitate. Scrutari h̾ temeritas
eſt: credere pietas eſt: noſſe vō vita eſt eterna: ad quā
deꝰ trinitas nos ꝑducat: Amen.

Perſpicax cis: in ꝑſpicio cis eſt: ⁊ coꝛ. ſpi.

Perſpicio: ex ꝑ ⁊ ſpecio cis cōponit̾ ꝑſpicio cis xi ctum:
ꝑſpicere. i. ꝑfecte intelligere: aſpicere: ꝓpēdere. vñ ꝑſpe
ctim aduer. i. viſibiliter vel clare: ⁊ ꝑſpicuus cua cuū. i.
clarꝰ: lucidus: ꝑſpectui p̄uius. vñ ꝑſpicue aduer. ⁊ hec
ꝑſpicuitas tis. Jtē a ꝑſpicio dicit̾ hic ⁊ hec ⁊ hoc ꝑſpi
cax cis. i. clarꝰ: ſubtilis: vel ꝑfecte ⁊ plura videns: ⁊ cō
parat̾. vñ hec ꝑſpicacitas tis. Jtē a ꝑſpicio cis dicit̾ ꝑ/
ſpicoꝛ caris deponē. i. ꝑſpicere. vl' cōponit̾ a ꝑ ⁊ ſpecio
vñ h̾ ⁊ h̾ ꝑſpicabilis ⁊ h̾ le. vñ ꝑſpicabiliter aduer. ⁊ h̾
ꝑſpicabilitas tatis: ⁊ coꝛ. ꝑſpicio ſpi.

Perſpicoꝛ caris. vide in ꝑſpicio cis.

Perſtringo gis xi ſtrictū: ꝑſtringere. i. ꝑfecte ſtringere: le
uiter tāgere: ſūmatim dicere: ⁊ a ꝑ ⁊ ſtringo gis cōpo
nit̾: ⁊ nō habet u in vltima ſyllaba.

Perſus ſi: q̄dā rex fuit q̄ quandā terrā debellauit: ⁊ eiꝰ
noīe dicta ē ꝑſia ſie: ⁊ h̾ ꝑſis dis: ⁊ h̾ ꝑſida de. vñ ꝑſeꝰ
ſea ſeū: ⁊ ꝑſicus ca cum: ⁊ hic ⁊ hec ꝑſa ſe ſm Hugu.

Perterrefacio: ꝑterreri: infinitiuꝰ de ꝑterreoꝛ componit̾
cū facio ⁊ fio: ⁊ dicit̾ ꝑtererefacio cis: ꝑterrefio fis. i. fa
cio ꝑterreri: vel fio ꝑterritꝰ.

Perterreo: ꝑ cōponit̾ cū terreo: ⁊ dicit̾ ꝑterreo res: ꝑter/
rui ꝑterritū. i. ꝑfecte vel valde terreo. vñ ꝑterritꝰ ta tū:
⁊ cōponit̾ vt impterritꝰ ta tū.

Perteſū. vide in tedeo des.

Pertinacia cie: in ꝑtinax vide.

Pertinax a ꝑtineo nes deriuat̾ ꝑtinax penul. coꝛ. in ntō
ſed ꝓducit in gtō: ge. om. ⁊ eſt ꝑtinax valde vel impu/
denter tenēs: durꝰ: ꝑſeuerās: impudēs: cōſtās: irreuo/
cabilis: indocilis: obſtinatꝰ: ⁊ cōpat̾. vñ hec ꝑnacitas
tis. i. aſſiduitas: ꝑſeuerātia: impudentia. idē ⁊ ꝑtinacia
cie. Et ſm Pap̄. Perſeuerātia eſt in virtute: ꝑtinacia
vō in malo.

Pertineo nes nui tentū. i. attinere: vel ꝑfecte ſiue valde
tenere: ⁊ cōponit̾ ex ꝑ ⁊ teneo nes: ⁊ coꝛ. ti. ⁊ habēt at
tineo ⁊ ꝑtineo ſup̄. ſicut ſuū p̄mitiuū: vt attētū ⁊ ꝑtētū

Pertuſus: a ꝑtundo dis tudi tuſum: ⁊ dr̄ ꝑtuſus ſa ſū. i.
ꝑfecte confractus: ⁊ ꝓdu. tu. vide in tūdo dis: Aggei. j.
Jn ſacculū pertuſum.

Peruerto tis: in v̊to tis eſt.

Peruicax: vice cōponit̾ cū ꝑ: ⁊ dicit̾ hic ⁊ hec ꝑuicax cis
. i. impꝛobꝰ: ꝓteruꝰ: impoꝛtunus: ⁊ cōponit̾ a ꝑ ⁊ vice:
qꝛ vicē ſuā obtinere vult: vel qꝛ ꝑuertit vices rerū: qđ
bonū ē iudicādo malū: vel ecōuerſo. vl' cōponit̾ a ꝑ ⁊
vicio cias: qꝛ in vicio ꝑſiſtat: vel a per ⁊ vicio ⁊ cadēs:

quaſi ꝑ vitium cadēs: vel a ꝑ ⁊ virib⁹ ⁊ cadens: q̃ſi per ſuas vires cadens. ⁊ cōponit a ꝑ ⁊ vitia: quā antiqui victoriā dicebāt. ⁊ inde ꝑuicax ꝓprie q̇ in ꝓpoſito ſuo ad victoriā ꝑſeuerat: ⁊ compaꝛ. vn̄ ꝑuicaciter ci⁹ ſime: aduer. ⁊ hec ꝑuicacia cie: ⁊ peruicacitas tatis ſm̄ Hu. Pap. vo dicit: Peruicax. i. ꝑſeuerās: ꝯtumax: obſtinatus: dur⁹: imobilis: ⁊ coꝛ. penul. nti. ⁊ ꝓducit penul. genitiui.

Peruigiliū lij. i. vigilatio: a ꝑuigil dicit.

Perui⁹uia uiū: per qḋ via patet: ⁊ cōponit a ꝑ ⁊ via.

Perula le dimi. ꝑua pera: ⁊ coꝛ. penul.

Peruſiū opidū in italia. vn̄ peruſin⁹ na nū.

Pes: pos podis dicūt greci: ⁊ nos dicimus hic pes pedis cū quo ambulam⁹. vn̄ quadā ſilitudine pedes dicuntur in v̄ſib⁹ ⁊ metris: q꜡ ꝑ ipſos metra ambulant. Sicut eni nos pedib⁹ incedim⁹: ita metra q̃ſi pedib⁹ gradiunt. ⁊ deſcribit ſic: Pes ē ſyllabaꝝ ⁊ tempoꝝ certa dinumeratio. Pedes autē q̇b⁹ vtimur in heroico carmine duo ſūt tm̄. ſ. dactil⁹ ⁊ ſponde⁹. Dactilus cōſtat ex trib⁹ ſyllabis: p̄ma longa ⁊ duab⁹ breuibus: vt carmina: ⁊ pōt vbiq꜡ poni niſi i ſexto pede vel loco. Spōdeus ꝯſtat ex duab⁹ longis ſyllabis: vt eſtas: ⁊ poteſt vbiq꜡ poni niſi i q̇nto pede. vn̄ v̄ſus: Sextū ſperne pedē: ſi ſumis dactili ſedē: Quito ſpōdeus dr̄ eē re⁹. Quidā volūt ꝙ troche⁹ habeat locū in fine. Nos vo dicimus ꝙ finalis ſyllaba ſiue ſit lōga ſiue ſit breuis: ſemꝑ accipit ꝓ longa: vt apud Lucanū. Juſq꜡ datū celeri: canim⁹ populūq꜡ potētē. Jtē pedes dicūt extremi anguli veloꝝ vel poti⁹ illi duo in naui funes q̇ extremos veloꝝ angulos tenēt. Pes cōponit vt h̄ ⁊ h̄ ⁊ h̄ bipes bipedis: tripes dis: q̃drupes dis. i. habēs vel aptū natū habere duos vel tres vel q̃tuoꝛ pedes. vn̄ bipedi⁹ dia dium: ⁊ hic ⁊ hec bipedalis ⁊ hoc le: ⁊ hec bipedalitas tatis: tripedi⁹ dia diū: ⁊ hic ⁊ hec tripedalis: ⁊ hoc le. ⁊ hec tripedalitas tatis: quadrupedi⁹ dia diū: ⁊ hic ⁊ hec quadrupedalis: ⁊ hoc le: ⁊ hec quadrupalitas tatis: ⁊ q̃drupedās dantis: ge. oīs. i. q̃drupes. Et ſcias ꝙ vt dicit Priſ. ꝙ a pede vel a ſedendo cōpoſita ꝑ dis nō ꝑ tis efferūt gtūm: ⁊ a pede q̇dē ſeruāt cōpoſita e. a ſedēdo vo ꝯpoſita mutāt e i i: vt cōpes dis: deſes dis vide i apicula. Jtē ſcias ꝙ pes aīe itelligit amoꝛ quo it ad delectationē q̇ loc⁹ aīe ē: q꜡ amoꝛ qū ꝑau⁹ ē dr̄ cupiditas vel libido: qū vo rect⁹ ſeu bon⁹ dr̄ charitas.

Peſco ſcis peſcui deriuat a paciſcoꝛ ſceris: ⁊ cōponit cū cō: ⁊ dr̄ cōpeſco ſcis: ⁊ cū dis: ⁊ dr̄ diſpeſco ſcis: ⁊ cum de: ⁊ dr̄ depeſco ſcis: vide etiā in depeſco ſcis.

Peſcui eſt p̄teritū de peſco ſcis.

Peſſariū rij: eſt gen⁹ medicaminis: q꜡ int⁹ initiat vel intromittat: ⁊ dicit a peſſum.

Peſſellū li. i. ſera. vide in peſſulum.

Peſſimo mas. mal⁹ irregularit compaꝛ mal⁹ peioꝛ peſſim⁹: ⁊ a peioꝛ dr̄ peioꝛo ras: ⁊ a peſſim⁹ peſſimo mas maui matū mare. i. peſſimū facē: deterioꝛare: peſſime tractare: Eccl̄s. xxxviij. Teipſū peſſimabis: ⁊ coꝛ. ſi.

Peſſulū li: ⁊ h̄ peſſellū ſelli: ſera lignea q̇ firmat oſtiū: ⁊ dicit a pello lis pulſū: q꜡ pellit ⁊ repellit. ꝙ autē dicit peſſulū q̃ſi pulſus ſū: vel pellens ſum: etymo. eſt: ⁊ coꝛ. ſu: Canticoꝝ. c. v. Peſſulū oſtij mei aperui. Pap. vo dicit: Peſſulū. i. oſtiū a pede dictū: habet eni inferioꝛē cardinē q̃ſi pedem.

Peſſum aduerbiū loci. i. ſub pedibus: a pes dicit vel pelſum. i. deoꝛſum p̄ceps.

Peſſundo das: Do das cōponit cū peſſū. i. ſub pedibus. ſ. ſubtus: ⁊ dr̄ peſſundo das dedi datum. i. ſub pedib⁹ dare: vel cōculcare: ꝓſternere: ſupponere: ſm̄ Hu. vide in do das. Pap. vo dicit: peſſundare: pedes ſurſū dare dū quis cadit: retro mergere: depꝛimere: ⁊c̄.

Peſti grece latine dicit humoꝛ: ⁊ acuit in fine.

Peſticula le dimi. ꝑua peſtis: ⁊ coꝛ. penul.

Peſtic⁹ ca cū: penul. coꝛ. vide in peſtuoſus infra.

Peſtilens: peſtis cōponit cū lentos qḋ eſt plenū: ⁊ dicit peſtilent⁹ ta tū: ⁊ hic ⁊ hec ⁊ hoc peſtilens tis. i. plen⁹ peſte: ⁊ vtrūq꜡ cōpaꝛ: vt peſtilētioꝛ ſim⁹. vn̄ peſtilente ⁊ peſtilenter ti⁹ ſime aduer. ⁊ a peſtilenti dtō addita a fit hec peſtilentia tie: ⁊ eſt idē qḋ peſtis. Sed ꝓprie peſtis eſt nomē ipſi⁹ moꝛbi. Peſtilētia vo ē id qḋ ex ſe efficit moꝛbū. vn̄ ⁊ dr̄ peſtilētia ſm̄ quoſdā q̃ſi paſtilētia: q꜡ ſicut incēdiū depaſcat dū deſcēdit ꝑ totū coꝛp⁹ ſm̄ Hu. ⁊ coꝛ. ſti peſtilens. ⁊ ſūt tres modi peſtilentie: aut ex terra: aut ex aqua: aut ex aere ſm̄ Pap.

Peſtilētia tie: in peſtilens vide.

Peſtilent⁹: in peſtilens eſt.

Peſtis: a peſti qḋ ē humoꝛ dr̄ hec peſtis ſtis: ab hac peſte: he peſtes: haꝝ peſtiū: ⁊ facit actūs pluralis i es vel in is: peſtes vel peſtis. ⁊ dr̄ peſtis q̇dā moꝛb⁹: q꜡. ſ. mēbꝛa diſſoluūt ⁊ putreſcūt: vel dr̄ peſtis q̃ſi paſtis: a paſcēdo: q꜡ veluti incēdiū depaſcat dū deſcēdit ꝑ totum coꝛp⁹: ⁊ gignit ex coꝛrupto aere: ⁊ eadē cōtagiū dr̄ et ꝯtagio: a ꝯtingēdo: q꜡ quē ꝯtigerit polluit: vl̄ q꜡ tactu vni⁹ deſcēdit ꝑ oēs: Jpſa ⁊ iguina ab iguinū ꝑcuſſiōe Eadē ⁊ lues a labe vel luctu vel luēdo dicta: q̃ tāto ē acuta ꝙ nō habeat ſpaciū tꝑis in quo vel vita ſperet vel moꝛs: vel repētin⁹ moꝛb⁹ ſimul cū moꝛte veniēs: ⁊ ē q̃ſi idē qḋ peſtilētia peſtis. vide etiā in peſtilens.

Peſtuoſus: a peſte deriuat. peſtic⁹ ca cū: ⁊ peſtuoſus ſa ſū: ambo ꝓ peſte plenus. vn̄ peſtuoſe aduer. ⁊ hec peſtuoſitas tatis.

Petalū: a peto tis dr̄ h̄ petalū li. i. foꝛma marmoꝛea: inſtar teſſere q̃drata. vn̄ pauimēta tēploꝝ vel domoꝝ et palacioꝝ quōdā ſternebant. Joſeph⁹ in viij. Strauit autē pauimētū tēpli petalis aureis. Jtē petalū ē lamina aurea in fronte vel in pectoꝛe pōtificis: q̇ illud nomē dei ineffabile tetragrāmaton: q̃tuoꝛ lr̄is hebꝛaice habebat ſcriptū. Jtē a peto tis dr̄ hic petalus li: equ⁹ qui habet pedes albos.

Petaſo: a peto tis dr̄ h̄ petaſo ſonis. i. ꝑna poꝛci. ſ. baconus ſiue baffa. ⁊ hinc h̄ petaſunculus li dimi. Jtē a peto dr̄ h̄ petaſū ſi: ⁊ h̄ petaſus ſi: quoddā calciamentū mercurij ad volandū. vn̄ ⁊ dr̄ petaſus: q̃ſi ſupioꝛa petēs. vel dr̄ petaſus a peto greco qḋ ē volare. vn̄ Martialis coqu⁹: Petaſo aut a talarib⁹ cōcitatis cepit p̄ire mercuri⁹.

Petaſunculus li dimi. ꝑuus petaſo: ⁊ foꝛmat a petaſo o mutata i uncul⁹: vel i um: ⁊ addita cul⁹ fit petaſūcul⁹

Petaſus: in petaſo vide.

Petaur⁹. peta cōponit cū aura: ⁊ dr̄ hic petaur⁹: ⁊ dicit petaur⁹ q̃ſi petēs taurus: vel dr̄ petaur⁹ ri: quidā lud⁹ qn̄ hoīes a tepetib⁹ mittunt in auras. Jn aphꝛica eni ſūt q̇dā tauri ita edocti ꝙ cū coꝛnib⁹ emittūt hoīes in aurā: ⁊ illeſū inter coꝛnua recipiūt. Et dicunt petauri q̃ſi petētes tauri. vel petaur⁹ componit a peto greco qḋ eſt volare: ⁊ aura: q꜡ qum hō in tali ludo emittit videt ꝑ aurā volare. Juuenalis: An magis oblectant animū iactata petauro.

Petici⁹ cia ciū: in petic⁹ eſt.

Petic⁹: a peto tis dicit petic⁹ ca cū: ⁊ petici⁹ cia ciū: qui petit: vel qui amat aliq̇d petere.

Petilius lia liū: qui ſemꝑ petit: ⁊ dicit a peto tis.

Petitio: a peto tis: vel ab hoc gt̃o petiti addita o: fit hec
petitio onis. i. q̃ſtio vel poſtulatio. Et ſcias ꝙ ſeptẽ
ſũt petitiões dñice orationis: q̃ cõtinent̃ in pater nr̃.
q̃s h̃ ad vtilitatẽ legẽtiũ expona. Scias g̊ ꝙ ĩ hac or̃o
ne tria dicũt̃. Nã p̃mo ponit̃ or̃onis p̃fatio: ſiue beni
uolẽtie captatio qñ dr̃: Pater nr̃ q̇ es in celis. Secun
do ponunt̃ ſeptem petitiões ibi: Sanctificet̃ nomen
tuũ ⁊c̃. Tertio ſubiũgit̃ ꝯfirmatio vel ꝯcluſio qñ ſub/
dit̃: Amẽ Hec eni tria oratores facere ꝯſueuerũt. Pri
mo. ſ. ponere p̃fationẽ in q̃ captãt beniuolẽtiã iudicis
cõmẽdãdo eũ a potẽtia: ſapiẽtia: ⁊ bonitate. Deĩde pe
tũt. Tertio cõcludũt dictũ ſuũ: oſtẽdẽtes ꝙ petitiões
ſue vtiles ⁊ iuſte exaudiri debẽt. Sic ⁊ xp̃s h̃ nos do
cet orare deũ trinũ ⁊ vnũ. Primo g̊ ponit̃ prefatio
in q̃ dei beniuolẽtia captat̃: ⁊ h̃ ex tribꝰ: Primo ex ſci
entia ĩ h̃ ꝙ dicit Pr̃: vt oſtẽdat̃ ſciẽs dare bona petẽ
tibꝰ ſe. Notat̃ eni antiquitas in pr̃e eterno: ⁊ ꝑ conſe
quẽs ſapiẽtia: qꝛ Job. xij. dr̃: In antiq̃s ẽ ſapiẽtia. Se
cũdo ex amore ⁊ volũtate. vñ dicit Nr̃. Qui eni dedit
nobis filiũ ſuũ rẽdẽptorẽ: vt eſſet frat̃ nr̃: q̃uo non cũ
illo oĩa nobis donauit: Ro. viij. Jtẽ ex potẽtia. vñ di
cit: Qui es ĩ celis. i. in domo tua ſpecialiter: qꝛ ibi ma/
gis ĩ oꝑe relucet dei potẽtia: ſciẽtia: ⁊ bonitas: Quidã
eni aliq̃ñ ſciũt ⁊ volũt bñfacere amicis ſuis: ſꝫ ꝓ tũc ne
queũt: qꝛ extra terrã ⁊ bona ſua ſũt: ſed nõ ẽ: q̃ſi dice/
ret ita de te pat̃: qꝛ in domo tua es in celis: in celis. ſ.
vbi ẽ oĩuꝫ bonoꝝ abũdantia. Feſtinemus g̊ nũc illuc
ire vbi ẽ pater nr̃: patria nr̃a: patrimoniũ hereditatis
noſtre. vbi eni eſt corpꝰ illuc cõgregabunt̃ ⁊ aq̇le. Qñ
igit̃ dñe deus nr̃ poſſis: ſcias: ⁊ velis nos exaudire: et
ſcire: poſſe: ⁊ velle cõpleãt omnẽ actũ: confidimus de
tua miſericordia ꝙ noſtras honeſtas petitiones exau
dias. Petimꝰ ergo ⁊ dicimꝰ: Sanctificet̃ nomen tuũ.
Petitiões autẽ ſũt ſeptẽ q̃ ſic ordinant̃. Due ſũt ꝑtes
iuſticie. ſ. facere bonũ: ⁊ declinare a malo. Et p̃mo pe/
tit̃ vt deꝰ det nobis gratiã faciẽdi bonũ: ⁊ h̃ in q̃tuor
p̃mis petitiõibꝰ. Secũdo ꝙ det nobis gratiã vitandi
malũ in tribꝰ vltimis petitionibus: ibi Et dimitte no
bis ⁊c̃. Bonoꝝ autẽ q̃dã ſũt ſpũalia q̃ ꝑtinẽt ad aĩam
⁊ hec p̃mo petunt̃. Quoddã aũt ẽ tp̃ale qd̃ ꝑtinet ad
ſuſtẽtationẽ corpis: ⁊ h̃ petit̃ ſecũdo ibi: Panem no/
ſtrũ ⁊c̃. Et patet ordo ex v̇bo dñi dicẽtis Primũ q̃rite
regnũ dei ⁊ iuſticiã eiꝰ: ⁊ h̃ oĩa adijciet̃ vobis. Bona
autẽ q̃ ꝑtinẽt ad aĩam ſũt tria. Hoꝝ autẽ quoddã ꝑti/
nẽt ad futurã vitã vt gloriã: ⁊ iſtud p̃mo petit̃ qñ dr̃:
Sanctificet̃ nomẽ tuũ. Duo aũt alia ꝑtinẽt ad animã
in p̃ſenti. ſ. ꝑſeuerãtia ĩ bono ⁊ gr̃a. ⁊ iſta petunt̃ ſcd̃o
qñ dr̃: Adueniat ⁊c̃. Petit̃ g̊ p̃mũ bonũ glorie: qd̃
ad aĩam ꝑtinet in futuro qñ dr̃: Sãctificet̃ nomẽ tuũ
. i. in nobis glorificet̃: vt te videamꝰ facie ad faciẽ: qd̃
in futuro implebit̃. Uel ſanctificet̃ nomẽ tuũ ĩ nobis
. i. firmet̃ ꝙ non poſſimꝰ illud amittẽ. ſ. ꝙ ſimꝰ filij tui
ꝑ gloriã in futuro: qd̃ ſolũ ꝑ peccatũ amittit̃: ſed ĩ fu/
turo beati nõ peccabũt nec peccare poterũt. ⁊ hec eſt
petitio ꝯ ſuꝑbos: qꝛ tales dei veritatẽ ⁊ claritatẽ vide
re nõ poſſũt: qꝛ tumor mẽtis eſt obſtaculũ veritatis.
Deinde petit̃ bonũ ꝑſeuerãtie qñ dr̃: Adueniat regnũ
tuũ: finalit̃. ſ. illud regnũ militãtis eccl'ie veniat ad re/
gnũ triũphantis: q̃ſi dicat: da nobis gratiã vt poſſimꝰ
ꝑſeuerare in bono: ita vt ꝑueniamꝰ ad regnũ tuũ eter
nũ. Qui aũt ſic petit ſalutẽ hominũ poſtulat: qd̃ eſt ꝯ
inuidos q̇ de malo ꝓximi gaudẽt: ⁊ de bono dolent.
Nã ſm̃ poetã: Inuidꝰ alteriꝰ marceſcit rebꝰ opimis.
ſed ſancti effectꝰ in oĩ bono eſt: ſm̃ Ambro. Tertio
petit̃ bonũ gr̃e: poſſet eni dici: In quo petis ꝑſeuerã/
tiã: rñdet in charitate ⁊ gr̃a. vñ dr̃: Fiat volũtas tua
ſicut in celo ⁊ in terra. i. da nobis gratiã: vt nos q̇ ha/
bitamꝰ in terra: ita faciamꝰ volũtatẽ tuã ſicut ciues ce
leſtes. Uel ſicut volũtas tua fit in celo. i. a viris ſanct
ita fiat in terra. i. a peccatoribꝰ. Et ſcias ꝙ volũtas dei
dupliciť ſumit̃: Uel ꝓprie: ⁊ ſic dr̃ volũtas bñplaciti.
Uel ſumit̃ methaphorice: ⁊ ſic dr̃ volũtas ſigni. Et h̃
ẽ q̇ntuplex. ſ. p̃ceptio: ꝓhibitio: cõſiliũ: ꝑmiſſio: oꝑatio
vñ v̇ſus: Precipit ac ꝓhibet ꝑmittit ꝯſulit iplet. Hoꝝ
aũt ſignoꝝ diuerſitatis rõ hec ẽ: qꝛ vel ſignũ volũtatis
ẽ reſpectu preſentiũ: ⁊ ſic reſpectu bonoꝝ ẽ oꝑatio: re/
ſpectu maloꝝ ꝑmiſſio. Uel eſt futuroꝝ ⁊ ſic reſpectu
mali ẽ ꝓhibitio: reſpectu boni ad qd̃ oẽs tenent̃ p̃ce/
ptũ: ſed reſpectu ꝑfectiõis boni qd̃ nõ oẽs attingũt ẽ
ꝯſiliũ. Dr̃ aũt deus aliquid velle methaphorice: eo ꝙ
ad modũ volẽtis ſe habet inq̃ꝫtũ precipit vel conſulit:
vel ꝓhibet: vel aliq̇d huiuſmodi facit. Uolũtas bene
placiti cõſequẽs ſemper implet̃: ſed volũtas ſigni nõ.
h. Hec petitio ẽ cõtra iracundos ⁊ indignos: qui nolũt
maioribꝰ obedire: ſed ſine iugo dñationis eſſe volũt.
Sic iã habemꝰ tres petitiões q̃ ꝑtinent ad bonũ aĩe:
quibꝰ tria vitia opponunt̃. ſ. ſuꝑbia per quam homo
ꝑdit deũ. Inuidia: per quã homo ꝑdit ꝓximũ. Ira: ꝑ
quã homo ꝑdit ſeipſũ: qꝛ impedit ira animũ ne poſſit
cernere veꝝ. Quarto docet nos chriſtꝰ petere bonũ
tꝑale qd̃ ꝑtinet ad ſuſtentationẽ corporis qñ dicitur:
Panẽ noſtrũ ⁊c̃. Et dicit panẽ: qd̃ eſt cõtra delicatos
qui nõ ſunt cõtẽti cibo cõi: panis eni cibus cõis homi
nũ eſt. Noſtrũ. i. ꝓ nobis factũ nõ alienũ: qd̃ eſt cõtra
auaros vel cõtra illos q̇ de rapina vel de vſura come
dũt ⁊ viuũt. Quotidianũ dicit cõtra guloſos: qꝛ vide/
licꝫ tales nõ panẽ quotidianũ ſed multoꝝ dierum co
medũt. Da nobis: dicit cõtra hereticos qui iſta tꝑalia
a deo nõ credunt dari: ſed a diabolo. Hodie addit vt
doceamur de craſtino non eſſe ſoliciti. Mathęꝰ autẽ
in euãgelio ſuo ponit: Suꝑ ſubſtãtialẽ. ⁊ poſſũt eſſe
due partes: vt ẽ ſenſus. Da nobis hodie. i. in p̃ſenti tẽ/
pore: panẽ noſtrũ. i. chriſtũ qui eſt panis fideliũ. Da di
co ſuꝑ panẽ. i. preter panẽ: ſubſtantialẽ. i. neceſſarium
ad ſuſtẽtationẽ: q̃ſi dicat: da nobis vtrũqꝫ panẽ aĩe ⁊
corporis. Lucas autẽ poſuit quotidianũ: q̇ tñ de via/
tico exponit̃. Et intelligit̃ per panẽ q̇cquid eſt corpo/
ri neceſſariũ. Idẽ videt̃ peti. xxx. Prouer. Diuitias in/
quit ⁊ paupertatẽ ne dederis mihi: ſed tñ victui meo
tribue neceſſaria. Hec petitio ẽ cõtra recidiuãtes: qui
ꝓdunt dñm ſuũ comedentes eiꝰ panem: ⁊ ipſo dereli
cto adherẽt inimico dñi ſui. Et ſi intelligat̃ de pane ſa
cramẽtali cuiꝰ vſus quotidianꝰ ꝓficit homini: in pane
intelligunt̃ oĩa alia ſacramẽta. Si autẽ intelligat̃ de
pane corporali: ꝑ panẽ intelligit̃ oĩs ſufficiẽtia victꝰ:
ſicut dicit beatꝰ Augꝰ ad Probã: Quia ⁊ eucharíſtia
eſt p̃cipuũ ſacramẽtũ: ⁊ panis cibꝰ precipuus. Et di
mitte. Hic ſecũdo docet nos chriſtꝰ petere ea q̃ ꝑtinẽt
ad alterã partẽ iuſticie. ſ. declinare a malo. Eſt autem
triplex malũ: p̃teritũ: p̃ſens: ⁊ futurũ. Et ideo ter ĩ miſ/
ſa dicit̃: agnꝰ dei qui tollit peccata mũdi miſerere no
bis. Tollit: vt dicit Augꝰ dimittẽdo facta: adiuuando
ne fiãt: ducendo ad vitã v̇bi fieri nõ poſſunt. Et amo/
tio iſtiꝰ triplicis mali petit̃ hic. Malũ preteritum eſt
malũ culpe. Malũ futurũ eſt malum tẽtationis que
inclinat ad culpã: ⁊ eſt via in ipſam. Malũ p̃ſens eſt
malũ pene. Per h̃ quod petimꝰ a nobis amoueri ma
lũ preterite culpe: oſtendimus ꝙ ſumus peccatores.

τ imūdi. Per malū aūt future tētationis: indicam⁹ ꝙ ſumus infirmi: nō valētes ꝑ nos reſiſtere. Per maluꝫ vō pn̄tis pene innuim⁹: ꝙ ſum⁹ miſeri: ſed de⁹ eſt clemens τ miſericors ad dimittēdū: potēs ad auxiliāduꝫ τ ad beatificandū copioſus. Petit̃ g̊ pmo vt a nobis amoueat̃ malū culpe p̄terite qū dr̄: Dimitte nobis debita noſtra. i. peccata noſtra: ꝓpt̄ que ſum⁹ debitores pene. nā qui aliquē offendit: ei⁹ debitor efficit̃. τ ſꝫ beatū Chryſo. qualis p̄ceſſit offenſio: talis dꝫ ſeq̄ recōciliatio. qui aūt hic debitū iſtud nō ſoluerit: ī futuro illud ſoluē nō poterit: qꝛ vt dic̄ Propheta: Mutuabit̃ peccator τ nō ſoluet. τ dic̄ ſignant̃: debita nr̄a: qꝛ culpa nō eſt a deo actore: ſꝫ a volūtate nr̄a praua. τ pōt itelligi de trib⁹ debitis ſiue offenſis vel peccatis q̄ petim⁹ nobis dimitti. nam peccam⁹ in deū: in ꝓximū: in noſipſos: iuxta illud ꝓphheticū: Peccauim⁹ cū pr̄ib⁹ nr̄is in deū. ſ. Iniuſte egim⁹: ī ꝓximū. Iniq̄tatē fecim⁹ quantū ad noſipſos. Sequit̃ Sic̄ τ nos dimittimus. i. dimittem⁹ vel dimittere debem⁹: Debitorib⁹ noſtris qui nos offenderūt τ nobis ſatiſfacere debēt. Hec petitio eſt ꝯ indulgere nolētes: ſꝫ ve talib⁹: qꝛ Eccl. xxviij. dr̄: Homo homini ſeruat irā: τ a deo q̄rit medelā: Secūdo petit̃ amotio future tētatōis: qū dr̄: Et ne nos inducas in tētationē. i. ne nos a tētatione vinci pmittas τ ſm Chryſo. nō oram⁹ ne tenemur: ſed vt ī tētationē nō inducamur. tētatio eni rōne vtilitatis τ victorie q̄ ꝓuenit īde bona ē. vn̄ Jacob⁹: Oē gaudiū exiſtimate fratres qū in tētatiōes varias īcideritis. Hec petitio eſt ꝯ illos qui ſe tētationi exponūt: vbi q̄ cū mulierib⁹ in locis ꝓuatis volūt loq̄ τ ludere: etiā ſi ſibi attineāt: qꝛ dicit poeta: Cognate poterit noīe culpa tegi. Tertio petit̃ remotio mali p̄ſentis pene qū dr̄: Sꝫ libera nos a malo. ſ. pn̄tis pene: que nobis hūilitatis cā eſt: Job. vi. Sagitte dn̄i in me ſūt: quaꝝ indignatio ebibit ſpm̄ meū. ſ. ſpiritualitatē. Hec petitio eſt ꝯ q̄rentes in h̄ mūdo felicitatē: qꝛ nō pōt pura letitia h̄ eē: qꝛ Boeti⁹: ꝙ multis amaritudinib⁹ humane felicitatis dulcedo reſpſa eſt. Sed pōt q̄ri: An ille q̄ nō hꝫ peccatuꝫ aliquod peccet dicēdo Pater noſter: qꝛ ꝯfitet̃ debita ſe habere q̄ nō hꝫ: Ad hoc dico: ꝙ hoc nō pōt alicui eſſe certū ꝙ oīno a peccato ſaltē veniali: vel quantuꝫ ad aliquē reatum īmunis ſit: ſi tn̄ ꝑ reuelationē ſciat nō peccat dicēs in pſona eccleſie. Itē q̄rit̃ de illo q̄ debita nō dimittit: an peccet dicēdo Pater nr̄: Dico ꝙ vel in pſona eccleſie dicit ſe dimittē peccata: vn̄ nō peccat tunc h̄ dicēdo: ſed remiſſionē non ꝯſequit̃ niſi dimittat. vel ſi in pſona ſua h̄ dicat: nō dicit ꝙtuꝫ ad illud qd̄ agit: ſed ꝙtū ad id ad qd̄ optat ꝑuenire. Preterea ſcias: ꝙ in p̄dictis ſeptē petitionib⁹ pn̄t intelligi ſeptē virtutes. vbi grā: Sanctificet̃ nomē tuū. ꝑ fidem que mentē purificat: vt hic ꝑ fidē deū cognoſcam⁹: et in futuro ꝑ ſpem. Adueniat regnū tuū. τ ꝑ ſpem ꝙ ſperamus regnare. qui eni ſpe caret: nō credit aliā vitam eſſe. Fiat volūtas tua ſicut in celo τ in terra. ꝑ charitatem q̄ dei volūtas implet̃. Panē noſtꝝ quotidianuꝫ da nobis hodie. ꝑ fortitudinē: qꝛ panis cor hoīs ꝯfirmat. Et dimitte nobis debita nr̄a ſicut τ nos dimittim⁹ debitorib⁹ noſtris. ꝑ iuſticiā: qꝛ iuſtū eſt ſi dimittimus nobis debētib⁹ ꝙ τ nobis de⁹ dimittat. Et ne nos inducas in tētationē. ꝑ tꝑantiā: q̄ tentatio refrenat̃. Sꝫ libera nos a malo: ꝑ prudentiā q̄ declinat̃ nociuū. Ultimo ponit̃ ꝯcluſio Amē: qꝛ vere τ iuſte ſūt petitiones ibi poſite vel ꝓpoſite: exaudire nos digneris.

Petiuncula le: dimi. ꝑua petitio.

Petitor: a peto tis tiui titū petitu: dr̄ hic petitor toris. i. poſtulator vel queſtor: τ ꝓducit ti petitor.

Petitus: a peto tis tiui titū dr̄ hic petit⁹ tus tui: τ petitus ta tū. i. poſtulatus: τ ꝓducit ti. ſed petito impatiui modi tēporis futuri corri. ti. vnde verſus: Qd̄ decet quod petito: ſi vis gaudere petito.

Peto tis tiui titū petere. i. q̄rere poſtulare. Et cōponit̃ cū ad: τ dr̄ appeto tis. Itē cū cō τ dr̄ competo tis. i. ſimlr̄ petere: vel cōuenire: cōgruere. Itē cū in: τ dr̄ īpeto tis i. inuadere: cōuenire: ꝯ aggredi. Itē cū ob: τ dr̄ oppeto tis. i. ꝯ petere: vel oppeto tis cōponit̃ cū os oris τ peto τ tūc oppetere. i. ore terrā petere: mordere: τ ponit̃ ꝑ mori. Itē ꝯponit̃ cū p̄: τ dr̄ p̄peto tis. i. p̄ aliis petere. Itē cū re: τ dr̄ repeto tis. i. recolere: vel retro vel iterū petere: vel iterare. vn̄ repetēdus da dū. Itē cū ſub: τ dr̄ ſuppeto tis. i. ſumminiſtrare: vel ſupabūdare. Peto et ei⁹ cōpoſita ſunt actiua: p̄ter ſuppeto ꝑ ſupabūdare: et cōpeto ꝑ cōuenire: q̄ ſūt neutra: τ ſm hoc faciūt ex ſe impſonalia. ſ. cōpetit τ ſuppetit. Itē oīa corripiūt hāc ſyllabā pe. τ oīa habēt p̄terita τ ſupina ad modū q̄rte cōiugationis. Proſper: Auguſto virt⁹ limite celſa petit. ſed petus ti ꝓducit pe.

Petoricum ci: quoddam genus currus: a peto tis.

Petra: a petros qd̄ eſt duꝝ dr̄ hec petra tre: qꝛ dura ē. vide in lapis. vn̄ petrin⁹ na nū: τ petroſus ſa ſum: ꝙ aūt dr̄ petra q̄ſi pedib⁹ trita: etymo. eſt: nō cōpoſitio. Et vt dicit Greg⁹ in. xxxi. moral̃. In ſacro eloquio: qū in ſingulari numero petra noīat̃: quis ali⁹ ꝙ xp̄s accipit̃ τ Paulo teſtāte qui ait: Petra aūt erat xp̄s. Qū eni petre pluraliter appellant̃ mēbra ei⁹. ſ. ſancti viri q̄ illi⁹ robore ſolidati ſūt exp̄mit̃ quos nimiꝝ Petrus aplu̅s lapides vocat dicēs: Uos tanꝙ lapides viui coedificamini dom⁹ ſpūales. τ ī Job ō acq̄la dr̄: In petris manet

Petrella le: dimi. ꝑua petra.

Petro: a petra dr̄ hic petro onis. ſūt aūt petrones ꝑticule que abſcindūt̃ de petris ſicut de q̄ſquilias dicimus inutilē materiā q̄ abradit̃ de lignis qn̄ dolat̃.

Petros grece: latine dr̄ duꝝ.

Petroſelinū. petros cōponit̃ cū ſelinū: qd̄ eſt apiū: τ dr̄ hoc petroſelinū ni: qꝛ ſimile apio. τ naſcit̃ in petris τ ī mōtib⁹ ꝑruptis: qd̄ nos petrapiū dicere poſſum⁹. ſelinū grece: apiū dr̄ latine: τ eſt genus apij. aliud genus īpoſelinū: tertiū eſt oleoſelinū: τ ꝓducit li.

Petrus. a petra dict⁹ ē petrus aplu̅s: qꝛ durus τ firmus fuit in fide. vel petrus dict⁹ eſt a petra. i. a xp̄o ſuꝑ q̄m ē fundata eſt eccleſia ſm Hug. Et ſcias ꝙ petr⁹ interp̄tat̃ agnoſcēs vel diſcalciās. Agnoſcēs: qꝛ videlꝫ deitatē xp̄i agnouit qū dixit: Tu es xp̄s fili⁹ dei viui. Diſcalciās vō interp̄tat̃: qꝛ pedes affectuū ſuoꝝ ab omī opere mortuo τ terreno diſcalciauit qū dixit: Ecce nos reliquim⁹ oīa τ ſecuti ſum⁹ te. τ bene dicit oīa: qꝛ de⁹ magis ꝯſiderat aīam ꝙ cenſū ſm beatū Greg. Facili⁹ eni ſm Hiero. relin quit̃ ſacul⁹ ꝙ volūtas. Iſtud autem nomē petrus xp̄s p̄mo ſibi īponēdo ꝓmiſit quꝫ dixit ei Johis p̄mo: Tu vocaberis cephas qd̄ iterp̄tat̃ petr⁹ τ interp̄tat̃ etiā cephas caput vel petra: vel increpans ore. Caput fuit petrus rōne p̄ncipat⁹ in p̄latione: ſed petra rōne firmitatis in paſſiōe: īcrepās vō ore rōne ꝯſtātie ī p̄dicatiōe. Scd̄o ꝓmiſſū īpoſuit: ſicut dicitur Marci. iij. Et īpoſuit ſymoni nomē petrus. Tertio impoſitū ꝯfirmauit: qn̄ dixit Math. xvi. Et ego dico tibi Tu es petr⁹: τ ſuꝑ hāc petrā edificabo eccl̄iaꝫ meā. qd̄ ſic eſt intelligendū: tu es Petrus dict⁹ a me petra quē cōfeſſus es: vl̄ a qua dict⁹ es. Et ſuꝑ hāc petrā. i. ſupra

me edificabo eccleſiā meā. Hoc aūt dico qꝛ videlꝫ Pe tr⁹ nō ē fūdamētū eccleſie: imo xp̄s. vñ Apl's i p̄ma ad Corinth. ca. iij. Fundamētū aliud nemo ponere pōt p̄ter id qd̄ poſitū ē: qd̄ xp̄s ieſus eſt. Et ſcias ꝙ trina negatio Petri fuit īcepta añ p̄mū gallicātū: ⁊ cōſūmata añ ſc̄dm. vñ tres euāgeliſte attēdenteſ ꝙ trina negatio fuit īcepta añ p̄mū gallicantū dixerūt ſimpl'r ꝙ añq̄ gall⁹ cantet: ter me negabiſ. i. tertiā inchoabis negationē. Marc⁹ aūt attendēs ꝙ añ ſc̄dm gallicantū fuerit ꝯſūmata: dixit in xiiij. ca. Priuſq̄ gallus bis vocē dederit: ter me es negaturus. i. trinā negationeꝫ ꝯſūmabis. Ante igiſ p̄mū gallicantū tm̄ ſel' negauit: et p⁹ p̄mū añ ſecūdū bis. Et vt dicit beat⁹ Hiero⁹: Gall⁹ cantat: Petruſ ter negat. Gall⁹ nūci⁹ lucis ſp̄ūs ſanct⁹ eſt: cui⁹ vocē in ꝓphetis ⁊ apl'is nos de trina negatōe qua dn̄m negauim⁹ noſſe: voce ancillaꝝ exterriti: exci tamur ad amariſſimos fletus poſt lapſum: qui male cogitauimus de deo: male locuti fuimus ad ꝓximos ⁊ male fecim⁹ ad noſmetipos. Quare aūt Petr⁹ ꝑlatus fuit vel ſit eccleſie ⁊ nō Johes? Rō eſt vt dicit Hiero⁹ ꝯ Iouinianū in p̄mo li. Inter duodecī vn⁹ eligiſ: vt capite ꝯſtituto ſciſmatis tolleref occaſio. ſꝫ cur nō Johes qui elect⁹ eſt virgo: etati delatū eſt: qꝛ Petrus ſenioꝛ ē: ne adhuc adoleſcēs ⁊ pene puer ꝓgreſſe etatis hoīb⁹ ꝑferref: ⁊ magiſter bon⁹ qui occaſionē iurgij debebat auferre diſcipulis: ⁊ dixerat eis: pacem meā do vobis: pacē relinquo vobis. Et qui voluerit inter vos maioꝛ eē minim⁹ omniū fiat. ne in adoleſcēteꝫ quē dilexerat cām p̄bere videref inuidie. Ut aūt ſciam⁹ tūc pueꝝ fuiſſe Johem manifeſtiſſime docēt eccleſiaſtice hiſtoꝛie: ꝙ vſq̄ ad Traiani impiuꝫ vixerit. i. p⁹ paſſionē dn̄i anno ſexageſimooctauo doꝛmierit: qd̄ nos in libro de illaſtrib⁹ viris ꝑſtrinxim⁹. de hoc dixi in apoſtolus.

Petulantia tie: in petuloꝛ laris vide.

Petulcus: a petulo laris dſ petulcus ca cū. i. impoꝛtun⁹ in petēdo. vñ meretrices petulcas vocam⁹: ⁊ petulcus dſ luxurioſus: qui ſepe petit coitū: qd̄ ꝓpe de aīalibuſ irrōnabilib⁹ dſ: ⁊ dſ petulc⁹ q̄ſi petēs vlcus.

Petuloꝛ: a petulc⁹ deriuaſ petuloꝛ laris. i. impoꝛtune petere: ⁊ ꝓpe coitū. ſ. luxuriari: laſciuie animū dare. inde petulās tis ge. oīs. i. luxurioſus: laſciu⁹: impoꝛtune petens: pl⁹ petens. vñ ⁊ ꝓcax dſ: qꝛ petulātia ⁊ ꝓcacitas vicina ſibi quadā mētis iungūt inſania: vt pl⁹ velit petulās temeritate: laſciu⁹ ludo. Et ꝯpaſ petulās tioꝛ ſſimus. vñ petulanſ tius ſime aduer. ⁊ hec petulātia tie a dtō petulāti: addita a ⁊ coꝛe. tu petuloꝛ.

Petulus li: equs qui hꝫ albos pedes: ⁊ dſ a peto tis.

Petus: a peto tis deriuaſ hic pet⁹ ti. i. guelc⁹: ſtrabo aliquantulū. ſ. cui⁹ oculi quadā velocitate cito voluunſ huc ⁊ illuc: ⁊ hec peta te. i. guelca: ⁊ aliquātulū ſtraba ⁊ ꝓduc̄ pe: ſed peto tis ⁊ peti infinitiu⁹ coꝛripiunt pe. vñ verſus: Uult ſibi ſtrabo peti: ſe dicit noīe peti.

Pexito tas penl'. coꝛe. in pexo eſt.

Pexo xas. i. frequenter pectere. i. pectinare: a quo pexito tas aliud frequentatiuū. ⁊ foꝛmaſ pexo a pecto tis xū xu: u mutato in o fit pexo.

Pexus: a pecto tis dſ pexus xa xum: ⁊ inde pexiꝫ aduer. i. oꝛnate. ⁊ componiſ vt imper⁹ xa xum. i. nō pexus: ⁊ eſt pexus pectinatus pectine oꝛnatus.

P ante H

Pheleti ⁊ cereti: noīa ſūt īdeclīabilia: ⁊ ſonat pheleti admirabiles: cereti exſ̄minatoꝛes: ⁊ ſcribiſ ꝑ l pheleti: ſꝫ cereti ꝑ r. de hoc etiā dixi in cereti: ⁊ accētuaſ in fine.

Pheton: a phos qd̄ ē ignis dſ hic pheton tōtis: fili⁹ ſolis q̄ſi tot⁹ ardens. ipe enī p̄mo vocabaſ Eridan⁹: qui quꝫ male regeret currū p̄ris: fulmīe a Ioue extinctus eſt et cōbuſtus: a qua cōbuſtione dict⁹ ē poſtea pheton. et qꝛ tc̄ cecidit in Padū: iñ poſtea pad⁹ dict⁹ eſt eridan⁹ ab illo in eo ſubmerſo. vñ phetōte⁹ tea teū. ⁊ h phetōtides de: fili⁹ vel nepos illi⁹. vñ hec phetōtis dis: filia vel neptis ꝓpe: ⁊ ipꝛope ſoꝛoꝛ illi⁹ ſm Hug.

Philantropos: herba eſt que dſ lappa: qꝛ veſtib⁹ hoīum inhereat ob ſui aſꝑitatē. ⁊ componiſ a philos quod ē amoꝛ: ⁊ antropos qd̄ eſt homo: qꝛ quadā affectiōe videſ veſtibus hominū adherere.

Philiſtena: in philiſtim vide.

Philiſtim vrbē ꝯdiderūt alloſili q̄ aſcalon nūc dſ. vnde philiſteus tea teū. Philiſtei ipi ſūt ⁊ alloſili. i. alienigene: qꝛ ſemp fuerūt īimici iſrael: ⁊ ab eoꝝ genere ⁊ ſocietate ſeꝑati: ſed philiſtijm ꝑ duo. i. dſ ꝑ gēte.

Philohiſtoꝛicus ca cū. i. amatoꝛ hiſtoꝛiaꝝ: penul'. coꝛe. ⁊ componiſ a philos quod eſt amoꝛ ⁊ hiſtoꝛia. vñ dic Hiero⁹ in ep'la ad Paulinū cap. vij. Et totius mundi philohiſtoꝛicus.

Philoſtratos: ꝓꝑum nomē cuiuſdā viri: penul'. ꝓduc.

Phur. i. foꝛe: vt habeſ heſter. viij. vñ phurim. i. ſoꝛtiū. ⁊ vt dixi in phaſe multe dictiones p̄nt ſcribi ꝑ ph quas ſuꝑa poſui in ſexta lr̄a. ſ. in f ſicut phus: phenix: philos ⁊ multa alia. Tamē nota ſic̄ dixi in p̄ncipio ſexte lr̄e. ſ. f: F in latinis dictionib⁹ ponim⁹: vt fama filius. in grecis vō dictionib⁹ ph: vt oꝛpheus pheton. Itē ſicut dixi in p̄ncipio hui⁹ lr̄e p: apud hebꝛeoſ ꝑ lr̄a nō habeſ: nec vllum nomē eſt apud eos quod hoc elemētū ſonet.

P ante I

Piacularis: a piaculū dſ hic ⁊ hec piaculariſ ⁊ hoc re qd̄ piat: vel quod dignū ē expiatione. ⁊ piacularis dſ hoſtia que differſ ꝑ peccato.

Piaculum: a pio as dſ h piaculū li: culpa: peccatū: ſceluſ qꝛ piādū ſit: vt Eua itulit piaculū. i. moꝛtē: culpā: peccatū. ⁊ piaculū dſ qd̄ piat. ſ. ſoꝛdis abſolutio peccati ⁊ culpe: piatio remediū culpe: vt Maria ꝯtulit piaculū i. vitam ⁊ remedium culpe. vnde ⁊ quedam ſacrificia dicunſ piacula.

Pica. a poeta vel a poetria dſ hec pica ce q̄ſi poetrica: qꝛ pice v̄ba in diſcrimīe vocis exꝑmāt: vt hō. ⁊ ſi linguas in ſermone explicare nequeūt ſonū tm̄ humane vocis imitanſ: ⁊ ꝓducit p̄mā. ſed obliqui de pix coꝛi. pi. vñ verſus: Sunt nigra vaſa picis: noſtra redolētia picis. Nigrioꝛ vna pice: ps altera candida pice.

Piceus cea ceū: in pix exponiſ.

Picta cte: tinctura ſiue pictura: a pingo gis dſ.

Pictacium: a pingo gis dſ h pictaciuꝫ cij: ep'la breuis et modica. Itē pictaciū dſ ſcedula ō mēbrana exciſa. vñ hec pictaciūla le. i. mēbranula. Itē pictaciū dſ illa coꝛij ꝑticula q̄ ſolee repeciate iſuta ē: ⁊ dſ a pīgo: qꝛ ſic̄ ꝑtes picture diſtincte in pauimēto ſūt: ſic appent pictacia in calciamēto. vñ pictaciatus ta tū. i. repeciatus.

Pictaciuncula le: in pictacium eſt.

Pictauis indeclinabile fe. ge. qd̄ antiqui dicebāt hoc pictauiū: quedā ciuitas. vñ hic ⁊ hec pictauiēſis ⁊ hoc ſe vñ hec pctauia regio adiacens. ⁊ ſi īuenif pictauēſis: nomē gētile fit ꝑ ſyncopā. Et ſcias ꝙ penl'. ō pictauis inuenif ꝓducta. vñ quidā ait: Erige pictauis libera facta caput. Inuenif coꝛrepta: vt alter dicit: Pictauis inermis ſubigit ſua rura nec vltra. Mihi videſ ꝙ ita

libus emulandus ſit vſus autoꝝ.
Pictim aduer.i.pingendo coloratim:a pingo gis dꝛ.
Picto:a pingo gi dꝛ picto ctonis:ꝛ inde dicunt pictones qui vident vincere in pictura.
Pictura.a pigo gis dꝛ hic pictor ctoris:ꝛ pictori⁹ria riū ꝛ h pictura re:imago exp̄mēs ſpēm alicui⁹rei:ꝛ dꝛ pictura q̄i fictura ſic pingē q̄ſi fingē.ꝛ ē imago ficta non veritas:ꝛ hinc picturat⁹ta tū.i.pictura variat⁹:ꝛ picturo ras.i.picturā facere:vel pictura variare.
Picus quedā auis: a Pico Saturni filio dict⁹,qui eo in auſpicijs vtebatur.
Pierides:pier⁹fuit pater nouē picaꝝ quas nouē muſe,deuicerūt.vn̄ hec pieris dis filia vel neptis Pieri:ꝛ qꝛ eas ſ.pierides muſe deuicerūt:iō ab illis muſe pierides dicte ſunt:ꝛ corr.ri.ꝛ pieri⁹ria rium.i.muſaticus:vn̄ vidocinenſis: Pierijs tedet inſeruiſſe ſtilum.
Pietas:in pius eſt.
Pieticus:a pius dꝛ pieticus ca cū.i.pi⁹:ꝯpaſſiu⁹ ſꝫ Hug.
Piga:a pige qđ eſt depreſſū dꝛ hec piga ge.i.ſūmitas natium vel natis:qꝛ dep̄ſſa eſt.inde depigis ois ge.Item piga dꝛ burſa:ꝛ p̄p̄e teſticuloꝝ.vn̄ Horatius: Nemini peant aut piga aut deniq꞉ fama.
Pigargus gi maſ.ge.quedā auis:ꝛ dꝛ a pige qđ eſt dep̄ſſum:qꝛ forte auis pua eſt:ꝛ nūerat inter aīalia comeſtibilia Deut.xiiij.Pigargon vel pigargū.
Pige grece dꝛ depſſum vel dep̄ſſio latine.vn̄ pige apud grecos dꝛ fons:qꝛ in dep̄ſſis locis ſolet eſſe.
Pigella:a pige qđ eſt dep̄ſſio dꝛ h pigella le:quoddā genus vaſis.ſ.artopta:qꝛ dep̄ſſa eſt.
Pigeo ges gui gere dicebat antiquitus:ſed iā aboleuit.vn̄ piget impſonale.i.pudere:penitere:grauare:offendere quod vulgo dꝛ peſare.ꝛ ꝯſtruit cū actō ꝛ gtō: vt piget me tui:ꝛ corr.i.p̄mam.vn̄ Ouidius de reme.Si piget i p̄mo limite fige pedem.
Piger:a piget dꝛ piger gra grū.i.tard⁹:lētus:qꝛ ſemp eū pigeat:ꝛ dꝛ piger q̄i pedib⁹eger.eſt eni tardus ad incedendū.ſed hoc nomē transfert ad aīalia ꝛ ad aīam: et ꝯpat vt pigrior rim⁹.vn̄ pigre ri⁹ rime aduer.ꝛ h pigricia cie:ꝛ hec pigritudo dinis:quod eſt vigilātis:ſꝫ torpor dormiētis:ꝛ pigreo gres.i.eſſe vel fieri pigꝝ: vnde pigreſco ſcis inchoatiuū.Piger ꝯponit vt ppiger gra grū.i.valde piger:ꝛ impiger.i.nō piger:ꝛ corr.pi.vnde Ouidi⁹epi.Quid laceraſ danaas impiger hector opeſ:ꝛ vt dꝛ in greciſmo:Eſt piger pedib⁹: ſed iners p̄uatur ab arte.ꝛ pōt dici piger q̄i penituſ eger.videt eni ꝙ nō poſſit manū ad os leuare:ꝛ eſt etymo.
Pigmei.hec pigmea mee:quedā regio ē.vn̄ pigme⁹ mea meū penl.pduc.ꝛ ſunt pigmei vt dicit Aug⁹ ſemicubitales:qui tertio anno pfecte etatis ſunt: ſeptimo ſeneſcūt:ꝛ dicūt pugnare cū gruibus ꝛ armati deferri ab ip̄is ſic narrat Hug.Iſidorus vō dicit.xi.li.etymologi. In India eſt gens ſtatura cubitali:quos greci a cubito pigmeos vocant.hi montana indie tenent:q̄bus eſt vicinus occeanus.
Pigmētarius ria rium:in pigmentum eſt.
Pigmentum:a pila dꝛ hoc pigmentū ti quaſi pilī gmētū i.i pila tonſū: qꝛ in pila pilo agūt.i.tundūt.ꝛ ē pigmētū ꝯfectio ex vino ꝛ melle ꝛ diuerſis ſp̄ebus ſuauis et odorifera.Itē Regū.tertio.c.xx.pigmēta.i.odoromēta ſm gloſā.A pigmētū dꝛ pigmentari⁹ ria riū ad pigmētū ptinēs:ꝛ h pigmētari⁹ rij:qui fac vel vendit pigmēta:ꝛ pigmētat⁹ta tū.i.pigmēto mixt⁹vel ꝯditus.
Pignera:in pignus vide.
Pigneraticius:in pignus eſt.
Pigneratus ta tum:res que ꝓ pignore ponit vel accipit ꝛ dꝛ a pignero ras:Amos.ij.Et ſup veſtimētis pigneratis accubuerunt.
Pignero ras:in pignus vide.
Pignus oris p o ge.neu.i.fili⁹:vel amor:vel indicium:vel ſignū amoris:vel ꝯfederatio:vel ꝯfirmatio amoris.vn̄ pignoro ras verbū actiuū.i. ꝯfederare: ꝯfirmare amorem inter aliquos.Itē inuenit hoc pignus eris p e in obliquis.i.vadiū:qđ ꝓ aliqua re dat vt poſtea recolligat.vn̄ quidā:Pignora natoꝝ:dicūt pignera reꝝ.Pignus in o natū:ſed in e facit eſſe vadiatū.ꝛ hinc pignero ras p e in media ſyllaba.i.ꝓ pignere ponere: vel in pignere habere.ꝛ ꝯponit: vt ꝯpignero ras.i. ſimul pignerare:vel de pignere extrahere:vel in pignere recipe oppignero ras.i.ꝯ vel pp aliquid pignerare:vel ſubarrare:vel ꝯfirmare:repignero ras.i.iteꝝ pignerare vł depignerare.Iteꝫ a pignero ras dꝛ pignerat⁹ta tum:Amos.ij.Sup veſtimētis pigneratis nō accubuerūt.vn̄ pigneratici⁹ cia ciū:ꝛ pigneratic⁹ ca cū : qđ ꝓ pignere ponit vel accipit ſm Hug.Pap.etiā dic:Pignera ſūt reꝝ:pignora filioꝝ ꝛ affectuū:ſed ꝯfundunt.Pignero ras:ꝛ pignoro ras cū ſuis cōpoſitis ſunt actiua.
Pigra quedā medicina eſt:ꝛ interp̄tat amara: qꝛ ei⁹ guſtus ſit amarus:ꝛ pduc pi naturalit.
Pigreo gres grece:in piger vide.
Pigritor:a piger dꝛ pigritor aris.i.pigrere. ꝛ cōponit vt repigritor taris:ꝛ corr.pi:ꝛ naturaliter gri.
Piguus:a piger dꝛ piguus gua guū.i. piger vł verecūd⁹.
Pila:a pil⁹dꝛ hec pila pilocell⁹ cū quo ludit: qꝛ ſit pilis plena.pila etiā dꝛ taberna.pila etiā dꝛ pes pontis: vel qđ ſuſtinet pictē:vel effigies hoīs in cōpoſitis poſita. ꝛ ē pila īſtrumētū cōcauū in quo frumētū terit vel aliud.in hac ſignificatione dꝛ a pindo dis: ꝛ pila dicūt tela romanoꝝ.Et ſciaſ ꝙ pila ꝓ taberna ꝛ ꝓ īſtrumēto ꝛ ꝓ telis p̄mā pduc:ſed in alijs ſignificationib⁹ eā cor. qđ iſtis v̄ſibus diſtinguit:Eſt pila pes pontis:pila ludus:pila taberna:Pila terit pultes:in bellis pila ferūt Pila ꝓ pilocella ꝯponit cū ludus:ꝛ dꝛ piludi⁹ dia diū ꝛ ludipilus la lū:qui cū pila ludit ſm Hug.Magiſter aūt bene dicit:ꝙ pila ꝓ ludo ꝛ ꝓ mēſula rotunda : et pila ꝓ quadā ciuitate corr.p̄mā.ſed h pilū ꝛ hic pilus īſtrumētū terendi:ꝛ hec pila ꝓ taberna ꝛ ꝓ vaſe piſcādi ꝛ ꝓ pede pōtis pduc p̄mā.vn̄ illud vitioſum eſt:Eſt pila pōtis:pila ludus:pila taberna . nā Uirgili.in.viij. Enei.ita dicit:Saxea pila cadit lōgiſq꞉ mollibus ante Corrige ḡ p̄dictum verſū ꝛ dicas:Pes pōtis pila:pila ludus:pila taberna.ꝛ hoc credo veri⁹ ꝙ.ſ.pila ꝓ pede pontis p̄mā pducat: vt patuit p Uirgi. Itē de pila ꝓ taberna ꝛ ꝓ ludo dicit quidā:Ludū laudo pile : plus laudo pocula pile.
Pilanus ni q̄ cū pilo.i.telo gradit armat⁹:ꝛ dꝛ a pilū li.
Pilaſca ſce.i.vas vinariuꝫ corio piloſo optum:ꝛ deriuatur a pilus.
Pilata.a pilum ꝛ lateo tes componit hic ꝛ hec pilata te gene.cōmunis.i.fur ſiue latro:ꝛ īde hoc pilatulū: tale latrociniū:qꝛ cū pilo.i.telo lateat.
Pilatus ta tū:pilū habēs:vł pilo armatus:ꝛ dꝛ a pilo ꝓ telo.Itē ſubſtātiue declinat h pilat⁹:ꝛ tunc dꝛ a pilo las:qđ ē in pilo tūdere:ꝛ iterp̄tat os malleatoris:quia dū xp̄m ore ſuo iuſtificat ꝛ ꝯdēnat more malleatoris vtraq꞉ pte ferit:ꝛ cor.pi.vn̄ i aurora dꝛ: Mutari titulū rogat hoſtis atq꞉ pilat⁹.vel vt fert Pilatus fuit baſtard⁹.vn̄ legit i quadā hiſtoria ꝙ fuit quidā rex noīe Tyrus:qui quādā puellā noīe Pilam filiā cuiuſdam

molendinarij noīe Atus carnaliter cognouit: ⁊ filiū
de ea genuit. Pila autem ex noīe ſuo: ⁊ noīe patrꝭ ſui
qui dicebaꝛ Atus: vnū nomen cōpoſuit: ⁊ nato puero
nomē impoſuit Pilatus.

Pilax: a pilꝰ dꝛ hic pilax cis: cattꝰ: murilegꝰ: qꝛ multꝭ pilꝭ
abundet: vel qꝛ eius pilus eſt ꝓcioſus. vñ in vita beati
Sãſonis legitur: ꝙ celerarius fecit venenū ⁊ ꝓbauit ꝑ
pilacem eſſe moꝛtiferum.

Pilentum: a pila ꝓ inſtrumēto terendi dꝛ hoc pilentū
ti: quoddā genus curruū: qꝛ terat terrā.

Pililudius dia diū: qui cū pila ludit. ⁊ cōponiꝛ a pilo ꝓ
pilocello: ⁊ ludo dis.

Pilleo as aui atū: pilleū induere: ⁊ dꝛ a pilleus. Pilleo
cōponiꝛ vt depilleo as: expilleo as. i. pilleū auferre.

Pilleolus li dimi. ꝑuus pilleus: ⁊ hoc pilleolū li: diminu-
tiuū ſilꝛ: vide in pilleus.

Pilleus: a pilis dꝛ hꝰ pilleuſ ⁊ hꝰ pilleū: qȯ de pelle fiebat
⁊ eſt genus ſacerdotaliū veſtimentoꝝ in lege ꝗ ſūt po
deris: abaneth: pilleū: machil: ephoth: legium: petalū:
bathin ſiue feminalia. ⁊ eſt pilleū ex byſſo rotundū: ꝗ
ſꝑa media caput tegens ſacerdotale: ⁊ in occipitio vit
ta ꝯſtrictū. hꝰ greci ⁊ noſtri tiarā ⁊ galeꝝ vocant: ſꝫ mō
pilleū generaliꝛ ꝓ capello. vel pilleū dꝛ a pilis: qꝛ piloſ
capitis tegat: vel qꝛ ex pilis fit. vñ hic pilleolꝰ li: ⁊ hꝰ pil
leolū li dimi. vñ Hoꝛa. Ut cū pilleolo ſoleaſ ꝯuiua tri
bulis: ⁊ pilleatꝰ ta tū: pilleū habēs vel pilleo indutus.

Pilo las: dꝛ a pilus ꝓ capillo: ⁊ eſt pilare pilos auferre.
⁊ componiꝛ vt cōpilo las. i. ſimul pilare: depilo las: ex
pilo las. Pilo las actiuū eſt cū oībus ſuis cōpoſitis. et
ſm hāc deriuationē coꝛꝛi. hāc ſyllabā pi. Jtē a pila le
ꝓ inſtrumēto cōcauo in quo frumentū teriꝛ vel aliud
deriuaꝛ pilo las. i. pila tundere: batare: terere: vel pila-
re. i. rapere. ⁊ ꝯponiꝛ pilo: vt ꝯpilo las: aliena dicta ſuis
intermiſcere: depilo las: oppilo las: repilo las. i. iterū
pilare: ſuppilo las. Pilo las ⁊ eius cōpoſita ſūt actiua
⁊ ꝓducit hanc ſyllabā pi ſm Hug. Quidā aūt dicunt
ꝙ pilo deriuatur a pilum li.

Piloſus: a pilus deriuaꝛ piloſus ſa ſum: ⁊ compaꝛ ſioꝛ ſi-
mus: vnde piloſe ſius ſime aduer. ⁊ hec piloſitas tatis
⁊ hinc piloſi dicunꝛ qui grece panite: latine incubi ap
pellanꝛ ſiue innij ab ineundo paſſim cū aīalibus. vñ
⁊ incubi vel incubones dicūꝛ ab incubādo. i. ſtupꝛan-
do. Sepe enī impꝛobi exiſtūt mulieribus: ⁊ eaꝝ ꝑagūt
cōcubitum: quos demones gallidusios nominant: qꝛ
aſſidue hanc ꝑagūt īmundiciā. ſed quē vulgus īcubo-
nem vocat: hūc romani faunūficariū dicunt. hunc alij
ſatyꝝ vocāt. Jſa. xxxiiij. Onocentauruſ ⁊ piloſus. De hꝰ
etiā vide ⁊ in ſuccuba ⁊ in fauni.

Pilum li: in pilus eſt.

Pilumen: a pila le dꝛ hoc pilumen minis: quicqd in pila
tūditur: vel potius quod ꝓijciꝛ a rebus vel granis in pi
la tunſis: ⁊ ꝓducit lu.

Pilus a pellis dꝛ hic pilus li ꝗſi pellꝰ: qꝛ a pelle ꝓcedit:
Jtē pilus dꝛ inſtrumētū cum quo tundiꝛ ⁊ teriꝛ ī pila
Sed pilus ꝓ inſtrumēto ꝑmā ꝓducit: aliter eā coꝛꝛi.
vñ verſus: Qui terit eſt pilꝰ: pilus eſt in fronte capillꝰ.
Jtē dꝛ hoc pilum li: quoddā genus teli: ⁊ eſt romano
rum. ⁊ dꝛ a pello lis: qꝛ peliꝛ. i. emittiꝛ ⁊ toꝛꝗꝛ: ⁊ ꝓduc̄
ꝑmā. Lucanꝰ in ꝑmo: Signa ꝑes acꝗla: ⁊ pila minan-
tia pilis. Jtē hoc pilū li dꝛ ꝓ raſorio: ⁊ ꝓduc̄ ꝑmam vñ
verſus: Ad tactū pili: mille ruere pili.

Pin grece: latine dꝛ altum.

Pina grece: fames dꝛ: ⁊ inde ꝯponiꝛ hec ꝓpina ne.

Pinax: a pinus ni dꝛ hec pinax cis: pugillaris: ephimerꝭ
tabula manualis ex pino facta. ⁊ pinax dꝛ tabula in
qua ꝑhi figuras faciūt in ſuppoſito puluere.

Pincerna ne maſ. ge. dꝛ vini diſpenſatoꝛ: vel potius ꝓpi-
natoꝛ qui poꝛꝛigit ex officio poculū dño ſuo. ⁊ dꝛ pin
cerna ꝗſi penus cernēs. i. cellariū: qꝛ ſemꝑ hꝫ oculum
ad vinū ſuo tꝑe ꝓpinandū.

Pindo dis: in pinſo ſis vide.

Pingo gis xi ctum gere. i. depingere: picturā facere: vel
picturā rep̄ſentare. vñ hic pictoꝛ ctoꝛis: ⁊ hꝰ pictura re
i. imago exp̄mēs ſpēm alicuiꝰ rei. Pingo ꝯponiꝛ vt cō
pingo gis. i. ſimul pingere: depingo gis: valde vel deoꝛ
ſum pingo: vel picturā deleo: repingo giſ. i. iteꝝ pingo
Et eſt actiuum pingo cū omnibus ſuis ꝯpoſitis: ⁊ ſcri
biꝛ ſine u in vltima ſyllaba: ⁊ facit ꝑteritū in xi antece-
dente n: ⁊ ſup̄. in ctum abiecta n. ⁊ inde frequēt. picto
tas: ⁊ ꝑ ꝯpoſitionē compicto ctas: ⁊ ab hiſ alia frequē
tatiua pictito pictitas: ⁊ cōpictito ctas.

Pinguis ge coīs: ⁊ hoc pingue. i. craſſus. ⁊ compaꝛ pin-
guioꝛ ſimus. vnde pinguiter guius ſime aduer. ⁊ hꝰ pin
guedo nis: ⁊ pinguo as: pinguē facere. vnde pingueo
es eſſe vel fieri pinguē. ⁊ componiꝛ vt īpigueo ues: re-
pingueo ueſ. ⁊ hinc pingueſco: ⁊ per compoſitionē: vt
impigueſco ſcis: repingueſco ſcis īchoatiua. Pinguo
cōponiꝛ vt impinguo as: repingo as. et eſt actiuū cum
oībus ſuis ꝯpoſitꝭ. Jtē pinguis ꝯponiꝛ vt ꝑpinguis. i.
valde pinguis: depinguis: ⁊ pinguefacio cis: ⁊ pingue-
fio pinguefis.

Pinna. pin grece altum dꝛ latine. vñ hec pinna ne: ſūmi-
tas cuiuſlibet rei: ſed ꝓp̄e temploꝝ vel muroꝝ. vnde et
pinna dꝛ qȯ ſuꝑeminet in doꝛſo piſcis: qȯ aliter diciꝛ
notria. ⁊ inde hec pinnula le dimi. Jtē a pinna hoc pi
naculum li: cuiuſlibet domꝰ vel tēpli faſtigium. vnde
illud: Et ſtatuit eū ſuꝑ pinnaculū templi. Matth. iiij.
ca. Et ſepe ꝓ cuiuſlibet rei faſtigio poniꝛ ſm Hug. Be
da v̄o dicit pinna vel pinnaculū eſt ſūmitas templi ꝗ
dꝛ tabulatum. Et Anſelmꝰ dicit: Mos erat in paleſti
na ꝙ tecta eſſent plana: ⁊ a latere ꝗdā appodiationes
ne ꝗs labereꝛ incautꝰ. pinnaculū v̄o tēpli erat eius de-
ambulatoꝛiū qȯ erat tabulatū: plenū in ſūmitate tēpli
in quo ꝑdicabāt ſacerdotes ſm gloſam: de quo Mat
th. x. Quod in aure auditis ꝑdicate ſuꝑ tecta.

Pinnaculum li: in pinna exponiꝛ.

Pinnirapus. pinna cōponiꝛ cū rapio: ⁊ dꝛ hic pinnira-
pus pi. i. gladiatoꝛ: qꝛ rapiat pinnas. i. ſūmitates galea
rum a deuictis: quas colūnis in ſignū victoꝛie ſuſpen
ſas ferebāt: vel pinnirapꝰ ꝗſi pennirapꝰ. ſ. qui plumat
aues. vel qui rapit pennā de capite alterius. qui enim
ſe de velocitate iactabāt pennā in capite ſuo ponebāt
in ſignū velocitatis. Deniqꝫ ſiquis īteruenirēt velocioꝛ
rapiebat pennā de capite eius. vñ Juuenalis: Pinni-
rapi cultos iuuenes: iuueneſqꝫ laniſte.

Pinnoſus: a pinna dꝛ pinnoſus ſa ſū. i. altus: ſuꝑbus: vel
lanioſus. ⁊ cōꝑaꝛ: vñ pinnoſe ſius ſime aduer: ⁊ hec pi
noſitas tatis: altitudo vel ſuꝑbia vel lanioſitas.

Pinnula le dimi. ꝑua pinna ſm Hug. vñ in leuiti. dꝫ legi
pinnula illud ꝑ quod piſcis in altum leuaꝛ: lꝫ quidā
legant ibi pennule. Pap̄. v̄o dicit pinnula ſumma ꝑs
auris vel naris: ab acumine dicta.

Pinnium ꝑ duo n. i. acutum: vt dicit Pap̄.

Pinſo ſis ſui ſere piſtū vel pinſum: panē facere: paſtam
deducere vel terere. ⁊ a pinſum ſu: pinſo ſas frequēt. a
quo pinſito tas: aliud frequē. Jtē a pinſo ſis: pido dis
di ſū. i. pilo tondere: terere ſm Hug. Priſ. aūt in. x. libꝰ
dicit: ꝙ a pinſo ſis pinſu piſtū dꝫ eē ſup̄. vñ piſtoꝛ no-

mē verbale:ſicut a paſtū paſtoꝛ:vīſtū vīſtoꝛ. Magiſter aūt bene dicit:ꝙ pinſo ſis ſui piſtū eſt verbū deſideratiuū huiꝰ vbi pindo dis ſū. His viſis videtᷓ eē dicendū ꝙ pinſo ſis ſui facit piſtū. ⁊ ſi īueniatᷓ pinſū potius eſt antiquitas. Itē vt patuit ꝑ magiſtꝝ bene pinſo ſis eſt deſideratiuū de pindo dis ſū ſu u in o ſit pinſo. ⁊ ſic piſo a pindo dis:nō pindo deſcēdit a pinſo. Pap. etiam dicit:Pinſo ſis ſui ſtū:qȝ eſt cōminuo:inde piſtare.

P inſus:a pinſo ſis dᷓ pinſus ſa ſum.i.piſtritꝰ vel pinſus i.tritus:tunſus:a pindoꝛ deris. Itē a pinſo ſis:hec piſa ſe maius inſtrumentū piſcendi. vnde quidā: Neqȝ pinſis pinſui:neqȝ molis molui:vnde hec pinſula le dimi. ſicut dicit Hug.

P inus:a pia qȝ eſt altum dᷓ hec pinus nus nui: vel pinus ni:quedā arboꝛ.vel pinus dᷓ a pinū qȝ eſt acutū qͥ ab acumine folioꝝ:pinū aliā picin:aliā greci pecuē vocāt:quā nos piceā dicimꝰ:qꝛ deſudat picē:vnde pineus nea neū:⁊ hͦ pinetū ti:locus vbi pini creſcūt.

P io as aui are atū:a piꝰ deriuatᷓ.⁊ ē piare:mūdare: purgare. Et ɔponitᷓ cū ex:⁊ dᷓ expio as.i.expurgare.

P iper:a pir dᷓ hoc pipꝛ eris.⁊ inuenitᷓ in maſc.ge.hic piper eris:⁊ dᷓ a pir qꝛ eſt calidū:vel qꝛ ab igne denigratur. Eſt enī natura illiꝰ alba: ſed dū incendūtᷓ illa loca vbi eſt vt fugiāt ſerpentes cuſtodiētes ſiluā pipis: vt poſſit colligi:fit nigꝝ:Sed pipis diuerſus eſt fructus. naȝ qȝ immaturꝝ eſt pipꝛ longū vocatᷓ. incoꝛruptū ab igne pipꝛ albū dᷓ. qȝ vo cute rugoſa ⁊ hoꝛrida fuerit ex caloꝛe ignis trahit coloꝛē:⁊ ex caloꝛe trahit nomē pipꝛ: ſi leue eſt vetuſtū eſt: ſi graue nouellū. vitāda eſt ī his mercatoꝝ fraus:ſolent.n. vetuſtiſſimo pipi humecto argenti ſpumā ⁊ plumbū aſpgere vt ponderoſius fiat ⁊ ſunt folia eius ad ſimilitudinē iunipi: vnde pipatus ta tum pipe conditus vl cōfectus: ⁊ hec pipata te:qdā confectio ex pipe:⁊ pipeus rea reū:⁊ pepinus na num ⁊ hic piptinus ni ſubſtantiue:quidā lapis ſubalbidus cum pictis venis nigris.

P ipinus ni:in pipꝛ vide.

P ipatus ta tum:in pipꝛ eſt.

P ipeus rea reum:in pipꝛ eſt.

P ipio as:reſonare:clamare:accipitꝝ eſt.vel pulloꝝ colūbaꝝ.vñ hic pipio onis:pullꝰ colūbaꝝ: ⁊ pipiunculꝰ li: ⁊ hec pipiuncula le.i.accipiter:⁊ coꝛ.cu.

P ipiunculus:in pipio as eſt.

P iplee dicūtᷓ muſe a pipleo fonte macedonie vel mōte aut a peplo veſte ſm Pap.

P ir grece:latine dᷓ ignis:⁊ eſt neu.ge.

P ira:a pir quod eſt ignis dᷓ hec pira re.i.rogus vel congeries lignoꝝ in igne:ſed rogus eſt dū nōdū ē accēſus pira eſt exquo ardet:buſtū poſtq̄ arſerit. Actu.xxviij. Accenſa eni pira reficiebant nos oēs ꝓpter imbꝛem vide etiam in rogus.

P iramis.a pir qȝ eſt ignis dᷓ hoc pirama tis: ⁊ hec piramis dis:quedā alta ſtructura: que fiebat antiquitꝰ ſupra ſepulchꝝ moꝛtuoꝝ:⁊ talis edificatio ſurgit ſic: vt a latitudine incipiat: ⁊ ī anguſtū finiatᷓ ſic ignis. nā apō maioꝛes potētes:aut ſub mōtibꝰ vel in mōtibꝰ ſepeliebantᷓ:īde tractū eſt vt ſupra cadauera:aut piramides fierent:aut ingētes colūne collocarētᷓ. Itē ⁊ piramis dᷓ quedā figura q̄ in modū ignis ab amplo in acutuȝ ſic ɔſurgit ſm Hug. Quidā dicūt ꝙ piramis ɔponitᷓ a pir ⁊ idos qȝ ē foꝛma.vñ piramis q̄ſi hñs foꝛmā ignis ⁊ coꝛ.penl.tā nti q̄ gti.vñ ī doctrinali dᷓ: Pirula pirata ſit:piramis his ſociata. Macha.li.i.ca.xiij. Et ſtatuit ſeptē piramides:vnā ɔ vnā:⁊ ē fe.ge.piramis.

P irata:a pir ⁊ ratis ꝑ ɔpoſitionē dᷓ hͦ pirata te penl. ꝓduc.i.marinꝰ latro.viſpilio:qꝛ ſēꝑ ferat ignē in rate.vñ piraticꝰ ca cū ſm Hug. Pap.vo dic:Pirate ſūt pdōes marini ab icēdio nauiū vel iſulaꝝ q̄s capiebant dicti.

P iratica:a pirata dᷓ hͦ piratica ce:latrociniū in mari.

P ireneus:a pir deriuatᷓ hic pireneꝰ nei:⁊ hinc pirene es: mons Hiſpanie altiſſimꝰ ſic dictꝰ:vel qꝛ ignēꝰ eſt:,vel qꝛ igni.i.ſupioꝛi elemēto eſt ꝓpinqus:⁊ ꝓdu.penl.

P iretrum tri:a pir dᷓ hͦ piretꝝ tri vel piretron:quedā herba que habet radicem incendioſā.

P irgus:a pir dᷓ hic pirgus gi:lignuȝ vel tabula in alea: ſup qȝ ponūtᷓ illa rotūda īſtrumēta:ſed ꝑ ſynodochē q̄nqȝ ponitᷓ ꝓ ipa alea:vt qū dᷓ iſte amiſit oīa in pirgo ⁊ dᷓ a pir:qꝛ illud lignū ē acutū in ſūmitate ad modū ignis.vel pirgus dᷓ q̄ſi ꝑgus:qꝛ ꝑ eū taxilli ꝑgunt. Pirgꝰ grece dᷓ turris:a pir quod eſt ignis:qꝛ ad modū ignis ɔſcēdit.⁊ hinc pirgus dᷓ:qꝛ ſpēm turris habeat.

P iritus. a pir dᷓ piritꝰ ti:quidā lapis aeris qualitatē ſimulans ſic dictus:qꝛ plurimū ignis inſit ei. Eſt aliꝰ piritus vulgaris:quē viuū lapidē dicūt.ſ.petrā focarem qꝛ ferro vel lapide ꝑcuſſus ſcintillas emittit.

P iromancia:a pir ⁊ mācia qȝ eſt diuinatio ɔponitᷓ hec piromācia cie.i.diuinatio q̄ fit in igne vel in aſtris. ⁊ ī ſcintillationibꝰ ignis.vnde piromācius cia ciū: ⁊ piromanticus ca cum:⁊ acuit ti.

P iropus. pir ɔponitᷓ cū opos qȝ eſt viſio: ⁊ dᷓ hͦ piropꝰ pi:quedaȝ ſpēs metallica ex tribus denarijs auri ⁊ ſex eris.vel qdā lapis flāmaticꝰ ſic dictꝰ: qꝛ viſionē ⁊ coloꝛem hēat ignis.vñ Ouidiꝰ:Flāmas imitāte piropo.

P irrichius chij:quidā pes metriticꝰ ɔſtans ex duabꝰ breuibus:vt legit:ſic dictꝰ a Pirrho filio Achillis: qui ad funus patris armatꝰ eo metro ſalutauit.vñ ⁊ pirrichia apud grecos ſalutatio dᷓ.

P irrhus.a pir dᷓ hic pirrhus rhi:filiꝰ Achillis:qꝛ igneos ⁊ rufos habuit capillos. Itē pirrhus rex pirrhotaꝝ: et ſic eſt nomē ononimū:⁊ ponitᷓ aſpiratio pꝰ r ſm Priſ. in ꝑmo libꝛo maioꝛis.

P irula le:in pirus vide.

P irus.a pir deriuatᷓ hic pirus ri:quedā arboꝛ:qꝛ eius fructus ab amplo incipit:⁊ in anguſtum finit:ſicut ignis. vñ hoc pirꝝ ri:fructus eius. ⁊ hoc piretū ti:locus vbi piri creſcūt:⁊ hec pirula le:extremitas naſi aut foꝛma piri:⁊ coꝛꝛi.pi.ſm Hug. Pap.aūt dicit:Pirula dᷓ extremitas naſi a foꝛmula piri:⁊ coꝛ.ru.

P is grece:latine dicitᷓ auꝝ.

P iſa:a pis grece qȝ latine dᷓ auꝝ dᷓ hec piſa ſe: quoddā genus legumis:qꝛ ea penſabatᷓ aliquid auri minuti. ⁊ peccāt illi q̄ dicūt:ꝙ piſa eſt pluralis nūeri:⁊ neu.ge.ſ. hec piſa hoꝝ piſoꝝ.peccauit g̃ qui dixit:hec piſa ſūt bona:ſūt quoqȝ pingnia:ſūt ſine lardo. A pis vel piſa dicta eſt piſa quedā ciuitas grecie:ab abūdantia auri vel illiꝰ legumis:vñ piſeus piſea ſeū. Et plr he piſe piſaꝝ q̄dā ciuitas Tuſcie:qꝛ illi qui hāc ciuitatē edificauerunt ab illa Piſa ciuitate grecie venerūt. vel piſe quaſi pēſe a penſando ⁊ ɔſilio agit.vel piſe dicūtᷓ a pis qȝ ē aurū quaſi auree. ⁊ a piſe piſanus na num.

P iſcarius:in piſcis vide.

P iſcatilis:in piſcoꝛ aris eſt.

P iſcens:a piſcis deriuatᷓ.i.piſcās vel piſcatoꝛ:⁊ eſt gene. oīs:indecli. Iuuenalis:Tunc piſcens accipe dixit.

P iſciculus li dimi.ꝑuus piſcis.

P iſcina dᷓ a piſce ꝑ ɔᷓriū:qꝛ ñ hȝ piſcesᷓ.⁊ dᷓ piſcina penl. ꝓduc.aqua collecta nō habēs piſces.vide ī ꝓbatica.

P iſcis:a paſco ſcis deriuatᷓ hic piſcis huiꝰ piſcis: quia ſit

paſtus hominū. vnde piſcoſus ſa ſum piſcibus plen⁹: abundans: quod etiam piſcolentus ta tum dicit̄ q̄ſi piſcibus plenus. ⁊ compat̄: vnde piſcolente tius ſime aduer. ⁊ hec piſcolētia tie: plenitudo ⁊ abundātia piſciū. Itē a piſcis piſcarius rij.i. piſcator: ſʒ piſcator ꝓpe qui capit: piſcarius q̄ vendit. Inuenit̄ hec pixis p x: ſʒ aliud ſignificat: ⁊ ē fe. ge. vñ v̄ſus: Hic edit̄ piſcis: hec ſeruat aromata pixis. vide in tertia pte in cap. de genē epicheno. item in aſinus: ⁊ in camel⁹.

Piſciuorus ra rum. i. piſcium vorator penul. corre. ⁊ cōponitur a piſcis ⁊ voro ras.

Piſcolentia: in piſcis vide.

Piſcolentus ta tum: in piſcis eſt.

Piſcator. a piſcis deriuat̄ piſcor caris catus ſum cari verbum deponētale. vñ vado piſcari. i. ad piſces capiēdos Et inde piſcatori⁹ ria riū: ⁊ hic ⁊ hec piſcabilis ⁊ h̄ le: ⁊ hic ⁊ hec piſcatilis: ⁊ hoc le penl̄. cor. Et ꝯponit̄ vt expiſcor aris: ex toto a piſcib⁹ euacuare vel acquirere.

Piſcus ſca ſcū. i. antiquus: ⁊ dr̄ a p̄dem.

Piſantia eſt quedā figura de qua dixi in quarta pte ī tractatu de coloribus rhetoricis.

Piſſaigra. piſſa qḋ dr̄ grece pix ꝯponit̄ cū pigra: ⁊ dr̄ hec piſſaigra gre. i. pix liquida.

Piſſaxera. piſſa qḋ ē pix ꝯponit̄ cū xeros: qḋ ē durū vł̄ ſiccū: ⁊ dr̄ h̄ piſſaxera rere. i. pix que dura eſt ⁊ ſicca.

Piſcacia cie: quedā arbor: a piſcis vel piſticus: quia cortex pomi ei⁹ nardipiſci odorem ferat.

Piſticus ca cū. i. fidelis. ⁊ dr̄ a piſtis grece qḋ latine dicit̄ fides. vñ nardūpiſticū. i. fidele: purū: nō adulteratuʒ cō mixtione aliaꝝ rerū: ⁊ corri. ſti.

Piſtillum. a pindo dis vel pinſo ſis dr̄ h̄ piſtillū li: ⁊ hoc piſtellū li: qḋ ē maſ. ge. Inuenit̄ ⁊ hic piſtill⁹ vel piſtellus cū quo pip terit̄ vel aliud in mortario.

Piſtis grece: latine dr̄ fides.

Piſtor: a pinſo ſis ſni ſtū ſm Priſc. h̄ piſtor oris q̄ paneʒ facit: ⁊ ꝓdu. penl̄. gtī: ſed h̄ piſtoris ꝓ q̄dā ciuitate cor. penul̄. vñ verſus: Piſtoris eſt rect⁹: piſtoris ſit gtīus.

Piſtorienſis: in piſtor vide.

Piſtoris: a piſtis qḋ ē fides dr̄ hec piſtoris hui⁹ piſtoris: quedā ciuitas q̄ a q̄buſdā mō dr̄ piſtoria: ab alijs piſtoriū: ſed h̄ ſit ex ꝯſuetudine vulgaris ſermonis. ꝓpe enī dr̄ piſtoris vt penl̄. corre. ⁊ ntīus ſit par gtō in ſyllabis. ⁊ h̄ ponit Priſ. apte ī tractatu denoīatiuoꝝ. Si vo ibi inueniat̄ piſtor ꝓ ntō p̄dicti noīs: dicendū ē lrāʒ ibi eē corruptam: ⁊ dr̄ ſic a fidelitate quā ſolebāt habere. vñ hic ⁊ h̄ piſtorieñſis ⁊ hoc ſe. Quidā tñ dicūt q̄ piſtoris ſit dicta ab abūdantia piſtoꝝ: ⁊ vt dixi ī piſtor piſtoris ꝓ ciuitate cor. penl̄. ſed gtīus de piſtor ꝓducit eā.

Piſtorium rij: in piſtoris vide.

Piſtricus: a piſtrio tris dr̄ piſtricus ca cum. i. mixtus ex diuerſis ſicut electuariū.

Piſtrilla le: in piſtrinum vide.

Piſtrinum: a piſtro tris dr̄ h̄ piſtrinū ni: loc⁹ vbi piſtrit̄ i. molendinū vel furn⁹. vñ h̄ piſtrilla le ꝓ eodē: vel piſtrinū q̄ſi piliſtrinū a pilo: q̄ pilo antea tūdebat̄ ⁊ findebat̄ granū. vñ ⁊ apud veteres nō molitores dicebāt̄ ſed piſtores q̄i pinſores: a pinſendis granis frumēti. i. terēdis: molaꝝ enī vſus nōdū erat: ſʒ granū ibi pilo tōdebat̄ ⁊ findebat̄. ⁊ hinc tractū ē vt dicat̄ piſtrinū pēa ſeruilis: q̄ ſerui in piſtrinum mittebant̄ ligati: ⁊ ibi ad modū iumētoꝝ molā trahebāt. Et ſm h̄ videt̄ piſtrinū magis ꝓpe dici molendinū q̄ʒ furnus: vſus tñ habet vt piſtrinū vel piſtrilla dicat̄ furnus potius a pinſēdo q̄ʒ a pilo: ⁊ ꝓducit penl̄. piſtrinū. Hiero⁹ in ꝓlogo Daniel Cum me in lingue huius piſtrinū recluſiſſem.

Piſtrio. a piſtrix cis dr̄ piſtrio tris riui rire: panē facē: paſtā deducē. vñ piſtric⁹ ca cū: ⁊ h̄ piſtrio onis: q̄ piſtrit.

Piſtrix. a pinſo ſis deriuat̄ hec piſtrix cis: femīa q̄ pinſit: ⁊ h̄ piſtrix cis: quoddā monſtꝝ marinū. ſ. balena: vt dicūt. ſed piſtris hui⁹ piſtris ſtri p e: nomē fuit cuiuſdam nauis Enee. vel piſtrix ꝓ formationē pōt deſcendere a piſtor: oꝛ in rix: ⁊ penl̄. gtī ꝓducitur.

Pitiaſis: v̄rine feruor: vł̄ pitiaſes ſūt furfures q̄ fiūt ī v̄rīa.

Piriſma tis: ge. neu. eſt genus ludi: q̄ mirabili arte voluit̄ ⁊ gyrat̄. vnde Iuuenalis: Qui late demonio pitiſmate lubricat orbem.

Pitiſſo ſas: in potiſſo ſas vide.

Pituita te. i. humectatio ſiue illa infirmitas q̄ ex abūdantia phlegmatis accidit. ⁊ facit capita gallinaꝝ diſtorq̄ri. vñ ⁊ ponit̄ ꝓ vana gloria q̄ meritū oſcie diſtorquet qū quis benefacta ad fauorē populoꝝ ⁊ ad oculos facit. Sed q̄rit̄: an p̄ma corripiat̄: ⁊ videt̄ q̄ ſic: q̄ Hora. ita dicit: Precipue ſan⁹ niſi qū pituita moleſta eſt. ſed dico q̄ p̄ma nō corripit̄ imo ꝓducit̄: q̄ quart⁹ pes eſt ſpondeus: ⁊ q̄nt⁹ ꝓceleumaticus. q̄ enī p̄mā ꝓducat oſtendit Perſius ita dicens: Sōnia pituita qui purgatiſſima mittunt: ⁊ cor. penl̄. vt patuit.

Pius pia piū: religioſus: miſericors: benign⁹: ꝓpitius. Et ꝯpat̄ ꝑ ſuppletionē: pius magis pi⁹ piſſim⁹. vñ pie magis pie ſime. ⁊ pietas tatis. ſ. virtus ꝑ quā patrie ⁊ beniuolis ⁊ cōiunctis ſanguine officiū ⁊ diligēs attribuit̄ cultus: vel qua ſanguīe ꝯiūcti beniuoli efficiunt̄. Pi⁹ cōponit̄ vt impius ſm Hug. Hic nota: q̄ pietas dr̄ aliq̄ñ donū ſp̄ūs ſancti: ⁊ tunc in hoc differt a miſicordia: q̄ miſericordia ſtudet ad releuādas miſerias ꝓximoꝝ ex h̄ q̄ ſūt ꝯiūcti vel ꝯſanguinei: vel familiaritate vel ſaltē nature ſilitudine in oībus aliq̄d humanū ꝑ mēſura accipiens: ſic alie v̄tutes. ſed pietas donū mouet̄ ad reuelādas eoꝝ miſerias ex aliquo diuino. ſ. inq̄tū ſunt filij dei: vel diuine ſilitudine īſigniti. vñ ⁊ magl ꝓpe nomen pietatis habet q̄ diuinū qḋ ſonat: q̄uis ⁊ ipa miſericordia ſm Augu. x. de ciuitate dei: more vulgi magis pietas dicat̄: qḋ iō accidit: q̄ ea ſibi deus q̄i ſacrificio placari teſtat̄. vñ ⁊ phs dic̄ in q̄rto ethicoꝝ q̄ dona habēt aliquid ſimile deo ſacratis.

Pix. a pinus dr̄ hec pix cis: qḋ ex pino ſit: hoc a grecis dr̄ doma quā nos ramellā dicere poſſum⁹. ⁊ inde piceuſ cea ceū: de pice exiſtens: vel ad picē ptinēs: vel niger: vel obſcurus. ⁊ he picea cee: quedā arbor de cui⁹ ſuccu pix efficit̄. ⁊ piceo ceas ce: aliq̄d linire vel obſcurare Et notandū: q̄ pix alio noīe grece dr̄ hec piſſa ſe. vnde ſm quoſdā dr̄ apud nos pix. Et ſcias: q̄ pix cis corri. i ante c: ſed pica ꝓ aue ꝓducit pi. vñ quidā: Sunt nigra vaſa picis: roſtra redolētia picis.

Pixis: a pixos qḋ dr̄ buxus dr̄ hec pixis dis. i. buſſula. ſ. vas vbi medici reponūt ſuas ꝯfectiōes. ſilr ⁊ mulieres etiā ſuas lauaturas: vel ſic corrupte dicim⁹ buxū ſilr ſeruātes eandē corruptionē. quidam a bux⁹ dicūt hec buxis dis ꝓ pixis dis. Et facit accuſatiuus ſingularis hanc pixidem vel pixida: ⁊ actūs pluralis has pixides vel pixidas. vnde Ouidius de remedio: Pixidas inuenies ⁊ reꝝ mille colores.

Pixos grece: latine dr̄ buxus: ⁊ acuit̄ etiā in fine.

P ante L

Placenta: a placeo ces dr̄ hec placenta te. i. lybum: focacia: q̄ placeat. vnde hic placentarius: ⁊ hec placētaria rie: qui vel que facit placētas: qḋ etiā hic placētin⁹: h̄

placētina ne. Itē a placēta hec placentia tie: quedam ciuitas in Lombardia: q2 ibi optime fiant placente: et inde placentinus na nū: nomē patrium.

Placentinus de placentia. item qui facit placentas. de hoc vide in placenta.

Placeo: a placo cas dr̄ placeo ces cui: eſſe vel fieri placidum vel placitū: aliter enī nō placet. ⁊ a placeo ces deſcendit placet impſonale: ⁊ placit⁹ ta tū: qđ placet vel placuit. Placeo ɔponit̄ vt ɔplaceo ces: vñ ɔplacet impſonale: ꝑplaceo ces: vñ ꝑplacet ipſonale. Placeo cū oībus ſuis ɔpoſitis eſt neutꝝ: ⁊ facit ꝑteritū in cui: et ſup. i citū. Eſt enī regła: Oīa vba neut̄ ſcđe ɔiugatiōis faciētia ꝑteritū in ui: carēt ſupinis ſm vſū: ꝑter iſta careo: valeo: doleo: noceo: placeo: taceo: pateo: lateo: mereo: oleo ⁊ liceo. iſta tñ duo nō vident̄ eſſe ponēda in exceptione: q2 ab iſtis ⁊ multis alijs talibus neutris inueniunt̄ ſupina qñq3: ſed nō ſunt in frequēti vſu. Ite3 placeo ces cū ſuis ɔpoſitis co2. pla. vñ Ouidius de arte Peſſima ſit nulli nō ſua forma placet.

Placidus: a placo2 aris dr̄ placidus da dū. i. mitis: māſuetus q̄ſi placo2i datus. ⁊ ɔpat̄ placidio2 ſim⁹: vnde placide dius ſime aduer. ⁊ hec placiditas tatis ſm Hug. Pap. vō dicit: Placidus qui omnib⁹ placet: ꝓpiti⁹: ſerenus: quietus: tranquill⁹.

Placitum: a placeo ces dr̄ hoc placitum ti p antiphraſi3 q2 diſpliceat. vnde placito tas: vel placito2 taris: ⁊ hic placitato2: vel placito2ius ria riū: ⁊ hoc placitato2ium rij: locus vbi fit placitum.

Placo cas caui catum. i. humiliare: mitigare: exo2are: pacificare. vñ placat⁹ ta tū. ⁊ ɔpat̄ tio2 ſim⁹. Et ɔponit̄ vt implacat⁹ ta tū: ⁊ hic ⁊ h̄ placabilis ⁊ hoc le: vñ placabiliter aduer. ⁊ hec placabilitas. ⁊ cōponit̄ vt implacabilis le: īplacabilit̄: īplacabilitas. Placo ɔponit̄ vt cōplaco cas: replaco cas. ⁊ eſt actiuū cū oībus ſuis ɔpoſitis: ⁊ ꝓduc̄ hāc ſyllabā pla. ſ3 places eā co2ri. vñ quidā Sco2to nemo placet niſi dextrā munere placet. Ite3 Ouidi⁹ de arte: Placat̄ donis Juppiter ipſe datis.

Placo2: a placo cas dr̄ hic placo2 o2is. i. tranquillitas: mitigatio: ⁊ ꝓducit pla. Eccl's. iiij. Complectit̄ placo2em eius: ⁊ ꝓducit co.

Plaga ge. i. vulnus: tuber q̄ſi flagra: q2 cu3 quodā ſtrepitu. i. flatu: ⁊ flagris plage co2pis inſligunt̄. vnde plaga dr̄ qñq3 tract⁹ vel ps celi eadē ⁊ clima. ⁊ ſit̄r ꝓ patria vel vitio aliquo accipit̄. ⁊ plaga. i. rete vel potius funiſ retis. ꝓꝓe quidem plage ſunt funes illi quib⁹ retia tendunt̄ circa imā ⁊ ſummā ꝑtem: ſed ponūt̄ qñq3 ꝓ ipſis retib⁹. Et nota ꝙ plaga ꝓ vulnere ꝓducit ꝑmā. In alijs vō ſignificationib⁹ eā co2ri. vñ verſus: Uulnera ſūt plage: regio plaga: ſit plaga rete. Item a plaga plago gas. vide ī plagarius. Hic nota: ꝙ plage q̄ Pharoni inflicte fuerūt ſunt decem. vt p3 in his vſibus. Sāguis: rana: culex: muſce: pecus: vlcera: grando: B2ucuſ caligo: mo2s obtinuere necādo.

Plagarius: vide in plagiarius.

Plagella le: dimi. ꝑua plaga.

Plagiarius rij: ⁊ hic plagito2 o2is: in eodē ſenſu. ſ. venditoꝛ hominū: vel ſeducto2 hominū: vel decepto2. ſ q̄ ſeducit ⁊ ſolicitat pueros ⁊ ſeruos alienos. Ap'ls ī ꝑma ad Thimo. c. i. Plagiarijs mēdacib⁹ piuris. vel plagiari⁹ etiā dr̄ q̄ mācipiū aut pec⁹ alienū ſeducēdo diſtrahit: ⁊ dr̄ plagiari⁹ vel plagiato2 a plagio. i. obliquo q̄ nō recta via gradit̄: ſed pellicēdo dolis ⁊ donis pollicēdo: vñ Alexā. Qui pueros vendis plagiari⁹ ē tibi nomē. Itē plagiari⁹ vel plagari⁹ dr̄ retiari⁹: vel plagas faciēs: vel inferēs: vel curās: vt ē medic⁹ q̄ plagā agēs: ſ3 plagari⁹ magis ē in vſu in iſta ſignificatiōe. vñ Pap. Plagari⁹ plagas curās: plagiari⁹ qui ſeducit pueros ⁊ ſolicitat ſeruos alienos. Itē a plaga dr̄ plago gas: vel plagio gias. i. verberare: vulnerare: plagis affligere.

Plagilla: a plaga dr̄ hec plagilla le: ⁊ hec plagella gelle ambo diminutiua. i. ꝑua plaga: ⁊ plagioſus ſa ſum: vel plagoſus ſa ſum: plagis plenus.

Plagioſus: in plagilla vide.

Plagioxipus. plaga ɔponit̄ cū oxi: ⁊ dr̄ plagioxip⁹. i. acutam plagā inferens: hoc noīe dicunt̄ hominū venditores qui acuta inferūt vulnera. Cicero: Uidete iudices queādmodū flagioxipus iſte me tractauit.

Plagius gia gium. i. plagas faciēs: vel curās: vel obliquus q2 plage faciunt hominē obliquari.

Plagoſus: in plagilla vide.

Planca: a planus vel platos: hec planca ce: q2 plana ſit ⁊ lata. i. tabula vel aſſer. vñ plācola le: ⁊ h̄ plācella le dimi. ⁊ plāc⁹ca cū: q̄ pedes h3 planos ⁊ latos iſtar plāce

Plancella le: dimi. ꝑua planca.

Plancula le: dimi. ꝑua planca.

Planeta: a planos dr̄ hic planeta te: ⁊ hic planunta te. Planeta. i. errās: planunta. i. erro2ē icutiēs. Dicūt̄ ḡ q̄dā ſtelle planete. i. errātes: q2 ſingulis dieb⁹ mouēt o2tum ⁊ occaſū ſuū. he ⁊ dicūt̄ planūte. i. erro2ē icutiētes q2 ſingulis dieb⁹ o2tū ⁊ occaſum ſuū ſic variando hōibus incutiūt erro2ē: ⁊ faciunt eos errare. vñ ſm Ho2a. nō debēt planete dici. i. errātes: ſed planūte. i. erro2em incutiētes. planete enī nō errāt: imo eundē motū ⁊ eādem mouēdi legē nūc habēt quā ab initio ſue ɔditiōnis habuerūt: ſ3 errare vident̄ mo2talib⁹: qū ita variāt o2t⁹ ⁊ occaſus ꝑ diuerſa loca. vñ poti⁹ debent dici planunte. i. errare faciētes q̄3 planete. i. errātes. nō enī ipſi errāt: ſ3 nos circa eoꝝ mot⁹ errare faciūt. Itē planeta dr̄ feb2ꝭ erratica. Et planeta q̄dā veſtis laxa circa o2as q2 errātib⁹ o2ꝭ euagat̄. ⁊ a planeta planetic⁹ca cū: ⁊ h̄ ⁊ hec planctariſ ⁊ h̄ re. Et nota: ꝙ planeta eſt maſ. ge. ꝓ ſtella. in alijs vō ſignificationib⁹ eſt fe. ge. ⁊ ꝓdu. penl'. ⁊ ſm Pap. planetes grece eſt maſ. ge. vñ apꝺ nos quoq3 planeta eſt maſ. ge. Et ſūt ſeptē planete. ſ. ſaturnus: iuppiter: ſol: mars: venus: mercuri⁹: luna. Itē planeta grece: latine dr̄ caſula: q2 totū tegit: ⁊ ſigнat charitatē. A ꝑdictis ſeptē planetis denominat̄ ſeptē dies ſeptimane: vt dicā plenius in ſabbatū. An Juppiter ſit deus. vide ſupra in iuppiter: ⁊ de eius effectu.

Plango gis xi ctū: eſt cū lach2ymis pectus aut faciē tundere: vnde hic planctus ct⁹. i. tunſio pecto2is aut faciei cum lach2ymaꝝ effuſione.

Planipes dis ge. om. i. planos habēs pedes: vt funabul⁹ vel recitato2 cuiſdā fabule q̄ planipedia dicebat̄. ⁊ dicebat̄ planipedia die: tale genus fabulaꝝ: q2 planis et nudis pedibus recitabat̄: ⁊ co2. penl'. planipes.

Planitudo: in planus eſt.

Planos grece: latine dr̄ erro2 vel vagatio.

Planta: a plan⁹ na nū dr̄ hec plāta te. ſ. planicies pedum q2 plāte hominū nō ſūt rotūde: vt in q̄drupedib⁹. non enī homo qū ſit bipes poſſet ſtare. ⁊ ſunt plāte anterio2es ꝑtes q̄ ex multis oſſib⁹ ɔſtāt: calx vō poſterio2 ps plāte ſic dict⁹ a collo quo quid plātat̄: ⁊ ram⁹ arbo2ū qui inſerit̄. vñ hec plātula le dimi. ⁊ h̄ ⁊ h̄ plantaris ⁊ h̄ re: ad plantā ꝑtinēs: ⁊ hoc plātare ris: plāta arbo2is ꝓꝑe. differūt tñ: q2 plāte ſūt rapte de ſūmitate arbo2u3 ſed plātaria q̄ cū radicib⁹ ⁊ terra euellūt̄: ⁊ alibi plantant̄: ⁊ hoc planto2iū rij: idem quod plantare.

Plantago.a planta ꝑ ramo arboris q̄ inſerit̄ deriuatur hec plantago ginis quedã herba:qꝛ planta eius adhereat terre:ꝛ ꝓducit ta.

Plantaris re in planta exponit̄.

Planto tas taui dr̄ a plãta:ꝛ eſt plãtare plãtas vel plantaria ponere:plantas inſerere: implere.Et plãto tas ꝑ plantã decipe cõponit̄ vt deplãto tas : cõplãto tas.i. valde plantare:vel plãtas auferre.replãto tas:ſupplãto tas.i.decipe:ꝛ ꝓpͤe ꝑ plantã qȯ fit qũ latent̄ plãtaꝫ ex tranſuerſo iacim⁹ inter plãtas alterius.vñ Eſau dic̄ de Jacob:Et ſupplãtauit me altera vice.

Plantula le dimi.ꝑua planta.

Planunta:in planeta eſt.

Planus.a platos dr̄ planus na nũ.ꝛ compat̄ planioꝛ ſiſimus:vnde plane ſius ſime aduer.ꝛ hec planitas:ꝛ h̄ planicies ei:a hec planitudo.et dr̄ plan⁹:clarus:cert⁹ equalis:manifeſtus:aptus:ꝛ ꝓducit pla.

Plaſma tis:in plaſmo mas vide.

Plaſmo.a plaſmos grece qȯ latine dr̄ formare dr̄ plaſmo mas aui are.i.formare.ꝛ hinc plaſmatoꝛ toris:ꝛ h̄ plaſmatura re:ꝛ h̄ plaſma tis:coꝛ.penl̄.gti.i.factura formatura.ſ.qȯ ē formatũ vl̄ forma.ꝛ qñqꝫ ponit̄ ꝓ quodã electuario qȯ format vocē.Plaſmo ꝯponit̄ vt cõplaſmo as:replaſmo as:ꝛ ē actiuũ cũ ſuis ꝯpoſitis.

Plaſtes.a plaſmo mas dr̄ hic plaſtes ſtis.i forma:vel formatio:vel figul⁹. Jſa.xlv. Jpſe deus formans terram ꝛ faciēs eã ipe plaſtes eius.ꝛ pōt dici hic plaſtes hui⁹ plaſte:ꝛ inde plaſticē.ſ. pictum ex gypſo vel alio effigies. Jſa.xliiij.Plaſte idoli omnes nihil ſunt.Et declinant̄ ibi hic plaſtes huius plaſte.

Plaſtographus.plaſtes componit̄ cũ graphos qȯ ē ſcriptoꝛ: ꝛ dr̄ hic plaſtographus.i. falſus ſcriptoꝛ. vñ hec plaſtographia.i.falſa ſcriptura: ꝛ plaſtograph⁹ ua uũ falſum ſcriptum:ꝛ coꝛ.gra.

Platanus.a platos dr̄ hic platanus ni:quedã arboꝛ a latitudine folioꝝ ſic dicta: vel qꝛ ipa arboꝛ patula ſit et ampla.nam platos grece latũ vocant.Exꝑſſit aũt ſcriptura hui⁹ arboꝝ nomē ꝛ formã dicēs Eccĩ.xxiiij.Quaſi platanus exaltata ſũ iuxta aquã in plateis: ꝛ coꝛ.penl̄. vñ Ouidi⁹:Et platanus hyemalis atqꝫ coloꝛib⁹ ipar.

Platea. a platos dr̄ hec platea tee.i. lata ꝛ ſpacioſa via. vñ hic ꝛ h̄ platealis ꝛ hoc le:ꝛ hic ꝛ hec platearis : ꝛ h̄ re;ꝛ acuit penul̄.

Plato tonis:quidã phs a platos quod eſt latitudo . vñ a latitudine argumentoꝝ ſic dictus eſt. vnde platonicus ca cum:penul̄.coꝛ.ꝛ hic ꝛ h̄ platoniſta ſte: qui ſeq̄tur Platonē:vel ſtudet in eo.

Platonicus:in plato eſt.

Platoniſta ſte:in plato vide.

Platos grece:latine dr̄ latum vel latitudo.

Plaudibilis:in plauſus eſt.

Plaudo dis plauſi ſum.i.man⁹ repcutere:man⁹ ex leticia claudere:ꝛ inſimul iungere:manib⁹ ſonũ facere: gaudere.Et ponit̄ ſepe ꝓ iungere:vel repcutere.ꝛ ꝓ au poſita o:dr̄ plodo dis ſi plodere ꝓ plaudo . vñ ploſus ſa ſũ ꝓ plauſus.i.repcuſſus:vel clauſus ꝛ cõuict⁹.Plaudo ꝯponit̄ vt applaudo dis: alicui plauſũ facē: ꝯplaudo dis:vel ꝯplodo dis.i.ſimul plaudere:ꝛ inſimul repcutere:vel claudere man⁹.ꝛ ponit̄ ſimpl̄r ꝓ cõiungere vel cõcutere.vñ ꝯploſus ſa ſũ cõcuſſus vel cõiunctus: diſplodo dis.i.manus apire. ꝛ ponit̄ ꝓ apire:vel rũpe: diſcutere:quaſſare.vñ diploſus: vel diſpoſus ſa ſum.i. deſtructus:aptus:diꝛuptus.explodo dis man⁹ relaxare;apire:excutere:vl̄ extra plauſũ facere ꝛ ponere vl̄ eijcere explere. Plaudere ꝛ plodere ꝓ gaudē man⁹ repcutiendo neutra ſunt cũ cõpoſitis:ſed ꝓ cõiungere vl̄ claudere vl̄ repcutere:actiua ſũt cũ ſuis cõpoſitis: que hanc ſignificationē redolēt.

Plauſidicus ca cum:qui dicit plauſuꝫ:a plauſus ꝛ dico dicis.ꝛ coꝛꝛi. di.

Plauſificus ca cum:qui facit plauſum:a plauſus ꝛ facio ꝛ coꝛꝛipit fi.

Plauſtrio tris:exponit̄ in plauſtrum.

Plauſtꝝ.a pila ꝓ iſtr̄o terēdi:vl̄ a pila ludo dr̄ h̄ plauſtꝝ q̄i pilauſtꝝ: qꝛ voluit̄:ꝛ ē duaꝝ rotaꝝ. vñ plauſtellũ li dimi.ꝛ mutato au in o dr̄ h̄ ploſtꝝ.vñ ploſtellũ:ꝛ h̄ ꝛ hec plauſtralis ꝛ h̄ le:vel plauſtꝝ a plaudendo.i.a terra ſepe repcuſſa . vñ plauſtrio is.i. reſonare ꝑ modum plauſtri:vl̄ reſonare plauſtro ſm Hug. Jtē vt dic̄ Pap Plauſtrũ ſeptētrio dictũ eſt:qꝛ in modũ vehiculi voluit̄ mō tres ad ſũma eleuat:mō quattuoꝛ inclinat.

Plauſtus.a plaſtes vl̄ plaſmo mas dr̄ plauſtus ſta ſtuꝫ i.formatus.ꝛ componit̄ cũ ꝓthos:ꝛ dr̄ ꝓthoplauſtus i.ꝑmus formatus.

Plauſus.a plaudo dis ſi ſum dr̄ plauſus ſus ſui:manuuꝫ ꝑcuſſio:exultatio manus repcutiendo: ꝛ plauſus ſa ſũ ꝛ h̄ ꝛ h̄ plauſibilis ꝛ h̄ le: ꝛ hic ꝛ h̄ plaudibilis ꝛ h̄ le.ꝛ cõponit̄ vt plauſidic⁹ ca cũ: ꝛ plauſific⁹ ca cũ ſm Hug. Pap.etiã dicit: Plauſus ſus:leticie iudiciũ: fauoꝛ populi:ꝛ eſt quarte declinationis.

Plebanatus:in plebes eſt.

Plebanus:in plebes eſt.

Plebecula.a plebs bis dr̄ hec plebecula le di.ꝑua plebs

Plebius:in plebs bis eſt.

Plebeo bes hui bere:plebem imitari vl̄ alloqui: ꝛ dicit̄ a plebs bis .

Plebes. a plebs bis ꝓ collectiōe hominũ dr̄ hec plebes bis ꝑ eccl̄ia baptiſmali: ꝛ ꝓpͤe in villis inter plebē: vñ dr̄ ſic a pol̄:qꝛ a pluralitate ppl̄i. vñ plebanus na nuꝫ: ad plebē ꝑtinēs:ꝛ hic pleban⁹ ni:dñs plebis:ꝛ hic plebanat⁹ t⁹ tui:ei⁹ dignitas:vl̄ diſtrict⁹ plebani. ꝛ dr̄ ꝓpͤe plebs hominũ:ſed plebes eccl̄iaꝝ.vnde verſus: Plebs hominũ dicas:ſꝫ plebes eccleſiaꝝ.ſm modernos.antiqui tñ hec plebes ei:ꝓ ppl̄o dicebãt.vide de h̄ i plebs.

Plebeſco ſcis incho.incipio plebere a plebeo bes.

Plebicula le cõis ge.qui colit ꝛ amat plebē:a plebs ꝛ colo colis componit̄ ꝛ coꝛꝛi.co.

Plebiſcito tas.i.plebē imitari vl̄ alloqui vl̄ vocare vl̄ cõmouere:ꝛ videt̄ eſſe ꝯpoſitũ a plebs ꝛ cito tas.

Plebiſcitũ ti dr̄ qȯ cõi ſenſu plebis ſtatuit̄ ꝛ ſancit̄.vñ ꝛ dr̄ plebeſcitũ.i.ſcitũ ꝛ ſtatutũ ppl̄i:vl̄ qꝛ ſciat̄ a ppl̄o.ꝛ componit̄ a plebs ꝛ ſcitũ:ꝛ ꝓduc̄ penul̄.

Plebs.a pol̄ qȯ eſt pluralitas dr̄ hec plebs bis quaſi polebs:qꝛ plures ſunt plebei q̄ꝫ nobiles.eſt enĩ plebs collectio tñ ignobiliũ.ſed antiqui dicebãt hec plebes hei Lucan⁹ in.iij. Potētes vulgus alũt neſcit plebes ieiunia timere.vñ hec plebecula le dimi.ſꝫ a plebs hec plebicula le dimi. ꝛ plebeius beia beiũ:de plebe exiſtēs vl̄ a plebē ꝑtinēs.ſ.ruſticus . Et ſcias ꝙ gtũs plebei coꝛꝛi. penl̄.qꝛ eſt regl̄a:Quãdo gtĩ ꝛ dtĩ q̇nte declinationis. habent tres vocales cõtinuas ꝓducũt e añ i vt dies di ei.Si aũt habeãt ꝯſonantē ante ei coꝛꝛipi.e ante i ſiue penl̄.vt fides fidei ſpes ſpei.

Plecta.a plecto tis ꝓ flectere dr̄ hec plecta cte quilibet ner⁹ ex virgulis:vel papyro:vel carecto factus:vñ coſinos faciebãt.vñ hec plectula le di. Joſeph⁹ i.viij. Erãt crateres ex criſpãtibus plectulis facte. Plecta etiaꝫ dr̄ calix duas anſas habēſ.idē ꝛ caract̄ ſm Hug. Gloſa i

.iiij.Regū.vij.c.ſic dicit: Tabule quib⁹ baſes facte ſūt qdrate fuerāt in qbus rotūde erāt formule: q cornule ſiue plecte appellant: circuli quidā erāt.

Plectellū li dimi.pnū plectrū.

Plecto ctis xi xui xū.i.punire: verberare: ſupplicio affigere: vel flectere: vel ex virgis aliqd cōponere. vñ hic z hec z hoc plectens tis. vñ ſm Joh.xix.c.in paſſione dñi legit: Et plectētes coronā de ſpinis impoſuerūt capiti eius. Plectētes.i.cōponētes flectēdo circūcirca ſpinas. vel fiat iſta cōſtructio: z plecletes.i.puniētes eū: impoſuerūt capiti ei⁹ coronā de ſpinis. Et vt dr in hiſtorijs: aſſerūt iūcos marinos fuiſſe: quoꝝ acies nō min⁹ ſpinis dura ē z penetratiua. Plecto aūt z ei⁹ cōpoſita actiua ſūt ſiq̄ hꝫ in o. amplector cōe ē: cōplector deponētale ſm Hu. Priſ. autē dicit q plecto facit plexi antique: nūc vō cū ſuis cōpoſitis fit cōe. qd aūt dicit Hu. q plecto facit plexi: n hꝫ cōcordat cū Priſ. qd vō dicit q etiā facit plexui: hꝫ veꝝ eſt ſm antiquos. vñ in li. Judi.c.xvi inuenit: Cū licio plexueris.

Plectrū. a plecto ctis p flectere: dr hoc plectrū tri.i.gubernaculū nauis: vel lingua in corpore: vel poti⁹ vltima ps lingue z pcuſſoriū citbare: q flectit huc z illuc: vel dr a plecto p punire vel vberare: q plectrū vberat et pcutit. vñ hoc plectellū li dimi.

Plectula le dimi. pua plecta penul.cor.

Pleias. a pluuia dr hec pleias iadis: quoddā ſignū celeſte z ſūt ſeptē ſtelle ille.ſ.pleiades. z dicūt ſic: qſi pluuiades: qſi pluuiā dātes: q eis oriētib⁹ abūdat pluuia. vl dicunt pleiades a pleone mre earū vel a pluralitate. Sūt eni ſeptē: ſed nō apparēt niſi ſex. ſm eni fabulas poetarū ſex cōcubuere cū dijs ſed vna tm̄ cū mortali. vñ pp̄ter verecūdiam apparere nō vult. Et nota q pleias qñq dr ſignū illud: z ſm hoc caret pluralitate qñq vna illarū ſtellarū dr pleias: z ſm hꝫ hꝫ pluralitatē. Et p ſyncopā inuenit plias dis p pleias iadis. vñ Job.xxxviij. Nūqd cōiūgere valebis micantes ſtellas pliades: z cor.penul. Has ſtellas dicit vulg⁹ gallinā.

Plemina ſūt vlcera z ſulci in manib⁹ z in pedib⁹ calloſis. vñ plemio nas naui.i.replere ſm Hu. Et Pap. etiā dicit pleminare.i.replere: plenarie z pfecte cōplere.

Pleniluniū. a plen⁹ na nū z luna cōponit hoc pleniluniū nij: tēp⁹ qñ luna ē plena. z vt dicit phūs: Noctes plenilunij ſūt calidiores. vide in lux.

Plen⁹. a pleo ples qd nō eſt in vſu dr plen⁹ na nū. z cōparat plenior ſim⁹. vñ plene ſi⁹ ſime aduer. z hec plenitudo dinis: z plenari⁹ ria riū: z p cōpoſitionem ſemiplen⁹ na nū: z pdu. ple. Horati⁹: Omne ſupuacuū pleno de corpore manat. vide etiā in virt⁹.

Pleo ples pleui pletū nō ē in vſu. z cōponit cū cō: z dr compleo ples pleui tum. vñ hoc cōpletoriū rij. Jtē cū de z dr depleo ples. Jtē cū ex: z dr expleo es ui tū. Jtem cū in: z dr ipleo es. Jtē cū ob: z dr oppleo es. Jtē cū re: z dr repleo es. Jtē cū ſub: z dr ſuppleo es. Pleo cū oib⁹ ſuis cōpoſitis eſt actiuū: z faciunt pterita in ui: o mutata in ui: z ſupina ui in tū. vñ ptꝫ q expletus expletio: cōplet⁹ cōpletio: ſuppletio: z hmōi ſcribūt p t ſine c

Pleonaſm⁹ ē quoddā vitiū de quo dixi ſupra in quarta pte in.c. de vitijs annexis barbariſmo z ſoleciſmo.

Plerūq.i.aliqñ: frequenter: aſſidue: ſm Pap.

Pler⁹.i.freqūes: ex maiori pte a plurib⁹ deriuatur. inde plerīq.i.aliquāti: nōnulli: multi: ſm Pap. Et ſcias q pleraq fe.ge. acuit penul. pp̄ cōſortiū maſ. z neu.ſ. plerūſq z plerūq: q de neceſſitate acuūt penul.

Pleumon grece: latine dr pulmo: vel videt dici a pneumon.i.a ſpū p quē mouet z agitat: z apit pulmo z capiat flatū. z inde nos dicim⁹ hic pulmo onis: z hec pleumonia nie dolor vel tumor pulmonis.

Pleumonia nie: in pleumon vide.

Pleureſis. pleuron grece latine dr lat⁹. vñ hec pleureſis dolor lateris acut⁹ cū febre z ſputo ſanguinolento. z hinc pleuretic⁹ ca cū: q talē infirmitatem patit: vel ad pleureſim ptinēs: vt pleuretica paſſio.

Pleuretic⁹ ca cū: in pleureſis eſt.

Plexibilis: in plex⁹ eſt.

Plexui pteritū de plecto ctis: z maxime ſm antiquos.

Plexuoſus: in plex⁹ vide.

Plex⁹. a plecto ctis xi xū. dr hic plex⁹ xus xui.i.flex⁹ vl punitio. vñ plexuoſus ſa ſū.i.flexuoſus vel punit⁹. z hic z hec plexibilis z hoc le.i.habilis ad plectēdū. vñ plexibiliter aduer. Jtē adiectiue declinat plex⁹ xa xū: z cōponit vt pplex⁹ xa xū.

Plias adis: in pleias exponit.

Plica ce deriuat a plico cas: z cōponit cum ſin: z dr ſimpl⁹ pla plū. Jtē a pcedētib⁹ numeris.ſ. duo: tria: qtuor: qnq zc. z a plica cōponūt alia noia numeralia q pōderalia dicūt: vt duplus pla plū: a duo z plica. vñ duplo plas: z duplico cas.i.duplū facere. tripl⁹ pla plū: a tria z plica: z ſilr cōponūt ſilia q reſtāt: vt qdruplus: qntuplus. z a ſingulis deſcendunt verba.ſ. quadruplare quintuplare zc.

Plico cas cui: vel plicaui plicitū.i.plicas facere vel plicis aptare. vñ plica ce. Plico cōponit cū ad: z dr applico cas cui vel caui: applicitū vel catū.i.arriuare: ad ripaꝫ vel ad terrā venire. z cū cō: z dr cōplico cas cui vl caui citū vel catū.i.ſimul plicare. Jtē cū dis: z dr diſplico cas.i.deorſū a plica ponere. Jtē cū duo: z dr duplico cas. Jtē cū ex: z dr explico cas. Jtē cū i: z dr implico cas.i.ipedire. Jtē cū inē: z dr interplico cas. Jtē cōponit multiplico cas. vñ hec multiplicatio: z multiplex cis oīs ge. z cōpat. vñ multiplicit ci⁹ ſime aduer. z hec multiplicitas. Jtē cōponit a plico qdruplico cas. re. duplico cas. ſupplico cas. triplico cas. vñ triplex cis. Plico cū oib⁹ ſuis cōpoſitis ē actiuū. pret ſupplico qd ē neutrū ſm q cōſtruit cū dtō. Jtē plico facit pteritū in cui vel in caui: z ſup. in citū vel in catū. Compoſita vō ab eo z aliquo noie faciūt tm̄ pteritū in caui: z ſupinū tm̄ in catū: vt multiplicaui catū: triplicaui catū. Sed cōpoſita ab eo z ppoſitionib⁹ faciunt pteritū in cui z in caui: z ſupinū in citū z in catū: ſed frequenti⁹ in cui z i citū: z raro i caui z in catū: pter ſupplico cas qd facit tm̄ pteritū i caui: z ſup. in catū: z cor. hāc ſyllabā pli ſm Hu. Priſ. etiā in nono li. dicit: Plico cas plicui caui catū vel citū facit: qd magis in compoſitis dinoſcit. Nā cū ppoſitiōe magis p ui diuiſas: cū noie vō cōpoſitū p aui termināt pteritū pfectū. Jnuenitur etiā cū ppoſitiōe in aui faciēs pteritū: ſed in raro vſu: vt applicaui. Magiſter aūt bene: ſequēs cōeꝫ vſū modernoꝝ q emuland⁹ ē dicit plico cas: plicui facit. Cōpoſita vō a plico z noie faciūt pteritū in aui: vt duplico caui: ſed cōpoſita a ppoſitiōe faciūt pteritū in ui diuiſas: vt explico cui: pter ſupplico cui. Uerbalia tm̄ q ab eo deſcēdūt cūcta retinēt a: vt mltiplicatio: ſupplicatio: explicatio: implicatio. z hꝫ videt magis ſm vſuꝫ modernoꝝ. Qd aūt dicūt Hu. z Priſ. magis videt reſpicere antiqtatē: z ex diſli diſtinctōe poſſūt ſolui multa q vident ɔ̄ria in hoc libro int Priſ. z Hu.

Plodo dis ſi ſum: exponit in plaudo dis.

Ploro ras raui ratum rare.i. cū voce flere z lachrymas

fundere.vñ ⁊ ploro dr̃ q̃ſi ꝑ lumina roro.⁊ eſt etymo. vñ h̃ ⁊ hec plorabilis ⁊ h̃ le:⁊ plorabiliter aduer. ⁊ h̃ ploratꝰ tus tui:⁊ plorabundꝰ da dũ.i. ploratu plenus ⁊ plorãti ſilis. Ploro cõponit̃:vt deploro ras.i.valde plorare:vl' explorãdo aliq̃d petẽ:acq̃rere. exploro ras .i.inq̃rere:inueſtigare.imploro ras.i.rogare:q̃rere:vel ĩpetrare. Ploro neutrũ ẽ ⁊ eiꝰ cõpoſita ſilit̃ q̃ retinẽt eiꝰ ſignificatiõnẽ:alit̃ ſũt actiua: ⁊ oĩa ꝓducũt hãc ſyllabã plo.vñ Juuenal': Plorat̃ lachrymis:amiſſa pecunia veri.ſm Hu. Pap.vo dicit:ploratꝰ lachrymarũ eſt plãctꝰ tñ vocũ.fletꝰ vo ad vtrũq; ptinet:q̃ plerũq; cõfundũt poete.de h̃ vide in fleo fles q̃d dicat Hu.

Ploſtellũ li:in plauſtrũ vide.

Ploſtrũ ſtri:in plauſtrũ eſt.

Ploſus ſa ſum:in plaudo dis exponit̃.

Pluito tas penul.cor.eſt vbũ frequen. ⁊ format̃ a pluis ſecũda pſona:abſtracta s ⁊ addita to: inde pluito tas .i.frequenter pluere.

Pluma:a pilus ꝓ capillo dr̃ hec pluma me:q̃ſi piluma: q2 ſicut pili in corpore q̃drupedũ:ita pluma in auibus vñ hec plumula le:⁊ hec plumella le dimi.⁊ h̃ pluma tũ ti ceruical vel pluteũ:⁊ plumatꝰ ta tũ.i. plumis tectus:⁊ plumoſus ſa ſũ.i.plenꝰ plumis.⁊ cõpat̃:vt ſior ſimꝰ.vñ plumoſitas tatis:⁊ ꝓdu.plu. Jtẽ a pluma dr̃ plumariꝰria riũ:ad plumas ptinẽs.vñ h̃ plumariũ rij dr̃ opꝰ in modũ plume factũ ⁊ depictũ ſm Hu. Jn hiſtorijs aũt ſup Exo.dr̃ ꝙ pluma lingua q̃dã dr̃ acꝰ. et inde dr̃ h̃ plumarius rij maſ.ge.i.opariꝰ q̃cũq; opatur cũ pluma.i.cũ acu.⁊ inde plumariꝰ ria riũ:opꝰacu pictũ vel variatũ.

Plumacium.a pluma dr̃ h̃ plumacium cij.i.ceruical vel ſcriptoriũ.

Plumariꝰ ria riũ:in pluma vide.

Plumella le dimi.pua pluma.

Plumeo.a pluma vel plumo mas dr̃ plumeo mes mui .i.plumas habere vel emittẽ.vñ plumeſco ſcis inchoa. Jtẽ a pluma dr̃ plumeꝰ mea meũ:q̃ eſt de pluma.

Plumo as dr̃ a pluma me:⁊ eſt plumare tegere pluma: vel pingere vel ornare.⁊ cõponit̃:vt deplumo mas:explumo as.i.plumas auferre:⁊ ꝓdu.plu.vide ĩ pluma.

Plumula le dimi.pua pluma.

Pluo is plui vbũ defectiuũ ⁊ excepte actiõis.⁊ dr̃ a fluo fluis.⁊ huiuſmodi vba excepte actiõis oĩa ſunt ꝓprie defectiua in pma ⁊ in ſecũda pſonis:⁊ in q̃libet in plurali:⁊ dr̃ pluere q̃ſi fluere:⁊ caret ſup.ĩ frequẽti vſu: ſ3 inuenit̃ plutũ.Et debet ſic exponi in cõſtructiõe pluit aquã:intelligit̃ deꝰ. Jnuenit̃ tñ ꝑ impropetatẽ:aqua pluit:⁊ ẽ ſenſus.i.pluẽdo cadit. Pluo cõponit̃: vt cõpluo is.i.pluuia irrogare.vñ h̃ cõplutio onis:⁊ cõpluor ris in paſſiuo.vñ cõplutꝰ ta tũ: pluo ſiue ſit defectiuũ ſiue nõ:neutrũ ẽ ⁊ cõpoſita ſilit̃ neutra ſũt pt̃ cõpluo q̃ ẽ actiuũ.⁊ oĩa faciũt pteritũ ĩ pluui:vel ꝑ ſyncopã in plui. Jtẽ oĩa faciũt ſupĩa in plutũ:l3 nõ ſit in vſu pcipue ĩ ſimplicitate ſm Hu.Et vt dicũt pluo ẽ neutrũ et abſolutũ. Aliq̃ñ tñ regit actũm caſũ ꝑ ĩtellectũ alteriꝰ vt pluet ſup pctõres laqueos ignis .i. pluẽdo emittet deꝰ laqueos.

Pluralis.a plꝰ deriuat̃ hic ⁊ hec pluralis ⁊ h̃ le.vñ pluraliter aduer. ⁊ hec pluralitas tis.Et format̃ pluralis ab h̃ gtõ pluris : is mutata in a longã ⁊ addita lis.vñ vltima ſyllaba p l ſcribit̃ ⁊ nõ p r.

Plurimꝰ.a plꝰ dicit̃ plurimus ma mũ.⁊ cõponit̃:vt cõplurimꝰ ma mũ:q̃plurimꝰma mũ.

Pluris.a plus dr̃ hic ⁊ hec pluris ⁊ h̃ re.⁊ componit̃:vt q̃pluris re:cõpluris re:ꝑpluris re:tampluris re:oĩa ꝑ valde pluris ſm hu.de h̃ tñ vide in plus.

Plus:a polis q̃ eſt pluralitas dr̃ h̃ plus huiꝰ pluris:et in ntõ actõ ⁊ vtõ ſingulari neu.ge.in alijs caſibꝰ tã in ſingulari q̃ in plurali eſt cõis ge.in vna voce vel in diuerſis.vñ vſus:Qñ ꝑ tres caſus neutrũ genꝰ obtineat plꝰ Caſibꝰ ĩ reliq̃s obtinet omẽ genꝰ.⁊ deſinit ablatiuus ſingulari ĩ e vel ĩ i:vt plure vl'pluri. Jtẽ ntũs pluralis fac̃ plures vl' plura:⁊ antiq̃tas pluria. Jtẽ actũs pluralis facit es vel is:plures vl' pluris. Jtẽ plꝰẽ cõpatiuꝰ de multꝰ.vñ dicit Priſ.i.iij.li. Plꝰquoq; videt̃ eẽ cõpatiuꝰ huiꝰ noĩs multꝰ: ſingularis ntũs nõ ĩuenit̃ niſi neutri ge.plural' vo ĩuenit̃ etiã cõis ge.hi ⁊ he plures ⁊ h̃ plura:antiq̃ tñ pluria dicebant.Suplatiuꝰ tñ ab h̃ ipſo omniũ generũ ĩuenit̃ plurimꝰ ma mũ.Magiſter aũt bñ dicit ꝙ plꝰ in ntõ actõ ⁊ vtõ ẽ neu. ge. ſ3 in alijs caſibꝰ h3 tria genera. vñ facit ablatiuũ caſũ tã in e q̃ in i. Hoc aũt ꝯtingit: q2 nullũ monaſyllabũ fe. ge.tñ repit̃ deſinẽs in us. vñ nullũ monaſyllabũ ĩ us potuit eẽ oĩs ge.⁊ q2 cõpatiuũ erat huiꝰ noĩs multus ta tũ:oportuit ꝙ ĩ reliq̃s caſibꝰ eẽt cõe triũ generũ: vt ſui poſitiui generibꝰ rñderet.⁊ ꝓpt̃ h̃ dicimꝰ ꝙ fuit h̃ nomẽ plꝰ oĩs ge.in ꝯſtructiõe : ſ3 neutri tñ in declinatione:q2 erat cõpatiuũ ad tria genera:vt iſte panis eſt plꝰ illo:⁊ iſta farina ẽ plꝰ illa:⁊ h̃ frumẽtũ eſt plꝰ illo. Hac de cã ꝯtingit ꝙ in illis caſibꝰq̃ habẽt oẽ genꝰplꝰ cõponit̃ cũ cõ vt cõpluris ri res:⁊ nõ in forma neutri vñ nihil ẽ cõplꝰ.et h̃ iõ: q2 hec ꝓpoſitio cõ: importat collectionẽ:⁊ ob h̃ potuit ꝯuenire cũ oĩ genere ⁊ non cũ neutro:q2 multitudo recipit collectionem:ſimplicitas vo nõ.Et nota ꝙ l3 bñ dicat̃: Hic ẽ plꝰ vini q̃ ibi: nõ tñ bñ dr̃:egeo pluris vini q̃ tu.Et ſi obijcias:Quẽcũq; caſũ regit ntũs:eũdẽ ⁊ regũt eiꝰ obliq̃: ſicut dicit Priſ.Dico ꝙ regl'a Priſ.itelligit̃ de toto ntõ:⁊ h3 oẽʒ ſui terminationẽ ⁊ oẽ genꝰ. Uñ ſi ꝯtingat ꝙ aliq̃ nomẽ neutri ge. regat gtũm:⁊ maſculinũ ⁊ femininũ ſuũ nõ regat eũdẽ caſum:tũc illa regula nõ extẽdit̃ niſi in ntõ actõ ⁊ vtõ:vt h̃ eſt plꝰ vini:habeo plꝰ vini.O multũ vini:⁊ ſic male dicit̃:loquor de plure vini. Jdẽ dicimus de h̃ noĩe aliq̃d ⁊ de minꝰ.

Pluſculꝰ.a plus addita culꝰ la lũ dr̃ pluſculꝰ la lũ.i. paꝝplus.⁊ cõponit̃:vt cõpluſculꝰ la lũ.

Pluteũ tei:dr̃ a plãtis q̃ ibi ſubſternũt̃.i. tabulis ligneis a quibꝰ libri ſuſtẽtant̃ : ⁊ pluteũ dr̃ ſcriptoriũ ſup q̃ ſcribit̃. Jtẽ pluteũ dr̃ tabulatũ: vel cratis crudo corio intexta q̃ in ope faciẽdo oſtio obijcit̃ ſm Hug. Pap. vo dicit: Pluteꝰ interior ps lecti ſcriptoriũ. Plutei ſũt crates corio crudo extecte q̃ in ope faciẽdo oſtio iungunt̃:ſ3 magis ẽ ſm vſũ neu.ge.

Pluto tonis deus inferni dr̃: pluto grece latine dis vel diues dr̃:q2 infernꝰ oĩa recipit.

Plutũ tu ſupinũ.vide in pluo pluis.

Pluuia.a fluo fluis dr̃ hec pluuia uie:q̃ſi fluuia q2 fluit. naſcit̃ enĩ de terre ⁊ maris halitu:q̃ qũ altius eleuata fuerit:aut ſolis calore ſoluta: aut vi vẽtoꝝ cõpſſa ſtillat ad terrã:⁊ ẽ pluuia lentis iugis aq̃. vñ h̃ ⁊ hec pluuialis ⁊ h̃ le:vt tempꝰ pluuiale. vñ pluuialiter aduer. ⁊ pluuioſus ſa ſum.vñ pluuioſe aduer. ⁊ hec pluuioſitas ſm Hu. Hic nota ꝙ cã efficiẽs pluuie ẽ frigidũ expulſũ in nubẽ a circũſtante calido : ⁊ iõ frigido tpe nõ pluit:ſed pluuia poſt gelu ſignũ ẽ reſolutiõis aure Eſt autẽ calidũ iſtud in toto aere diffuſũ ⁊ nõ in vna pte eiꝰ:⁊ iõ vndiq; a ſe expellit frigidũ q̃ in nubẽ veniens cõpmit nubem:⁊ ꝓpter expulſionẽ cũ impetu

deſcendit aqua pluuie: ſed vehemẽtioꝛ eſt impetus in eſtate q̃ȝ in hyeme: ⁊ tunc calidum vehementiꝰ expellit frigidũ qđ reſoluit nubẽ in aquã. Et iđ etiã poſt ſerenũ tẽpꝰ impetuoſiores ſũt nubes q̃ȝ alio tpe: q꜡ ĩ impetuoſis pluuijs plus ẽ de frigiditate expulſa ab aere Frigiditas autẽ ẽ q̃litas moꝛtificata: iđ vehementes pluuie nõ bñ ꝯueniũt plãtis: ſed potiꝰ pluuie ſuaues ſine violentia deſcẽdentes ⁊ ſine vehemẽtia: q꜡ in illis eſt plꝰ de calido: ⁊ iđ ſiles ſũt rori: q꜡ aut pluuia fit de vapoꝛe multũ habẽte de terreſtri: iđ qñ ſuauis ẽ aliqñ cũ pluuia generant̃ plurima aĩalia aq̃tica: ſicut ranunculi ⁊ vermes: ⁊ aliqñ piſces ꝑuuli. Cuiꝰ cã eſt: q꜡ calidũ qđ eſt in nube qñ euapoꝛare incipit ſecũ trahit humidũ ſubtile: qđ in ſe aliq̃d habet de ſubtili terreo bñ cõmixto: ⁊ iđ eſt viſcoſum. Qñ aũt viſcoſũ reducit̃ ad aerẽ incipit dureſcere ⁊ ꝯſtare ⁊ ꝯuertere ſe in pellem q̃ndã in quã ꝯtinue pulſans calidũ efficit ſpũ: cui adiđ aĩa ſenſibilis virtute ſtellarum: ⁊ tunc fit aĩal. Cã autẽ ꝙ hec aĩalia ſemꝑ ſunt aq̃tica ẽ: q꜡ in tali pluuia vincit aqua. Signũ aũt huiꝰ ẽ ꝙ aqua pluuie hauſta ⁊ cuſtodita generat ṽmes: ⁊ qñ diu ſteterit ⁊ ſubtile terreũ reſederit: efficit̃ clarioꝛ q̃ȝ fuit: ⁊ q꜡ tũc ſimplici aque ſilioꝛ ẽ ṽmes nutrire nõ poterit: ⁊ iđ tũc vermes moꝛiunt̃ ⁊ reſidẽt ad fũdũ cũ ſubtili terreo qđ fuerat aque ꝑmixtũ. Jtẽ ſcias ꝙ cõiter ab Ariſtotele ⁊ ab alijs tradit̃ ꝙ materia ꝓxima pluuie eſt nubes aquoſa: frigido medij loci inſpiſſata. vide in ros.

Pluuialis le: in pluuia ẽ penul. ꝓdu.

Pluuicino nas ṽbũ excepte actionis. i. minutatim: paruũ per pluere: ⁊ dicit̃ a pluuia.

Pluuiola le penul. coꝛ. dicit̃ ꝑua pluuia.

P ante O

Pochotrophiũ. Pochos qđ eſt pauꝑ cõponit̃ cum trochos qđ eſt cõuerſio: ⁊ dicit̃ hoc pochotrophiũ phij: in quo paupes ⁊ ĩfirmi paſcũt̃. vñ hic ⁊ hec pachotrophita phite: q̇ eſt dñs vel dña talis loci: ⁊ ꝓdu. phi.

Poculũ. a poto tas dicit̃ hoc poculũ li: q̃ſi potulum. i. potus vel vas cum quo bibit̃. ⁊ inde poculo las: poculũ dare: ꝓpinare.

Podagra. Pes cõponit̃ cũ agros qđ ẽ tractꝰ: vel agrios qđ ẽ ferũ: agreſte: immite: crudele. ⁊ dr̃ podagra gre: quedam infirmitas pedũ: a retractiõe pedũ vel a fero doloꝛe dicta. nã omne qđ immite eſt: abuſiue agreſte vocamꝰ. vñ podager gra grũ: ⁊ podagricꝰ ca cũ: ⁊ ſm vſuȝ accentꝰ ponit̃ ſuꝑ penul. in podagra.

Poderis. a pos qđ eſt pes dr̃ hec poderis ris: veſtis ſacerdotalis linea coꝛpoꝛi penitus aſtricta: ⁊ vſq̃ȝ ad pedes deſcendẽs. vñ ⁊ camiſia ⁊ ſubũcula dr̃: ⁊ dr̃ poderis q̃ſi pedibꝰ herẽs ⁊ coꝛ. penul. vñ quidã: Talarẽ tunicã. poderẽ cẽſere memẽto.

Podex cis: maſ. ge. culus: q꜡ feteat: ⁊ dr̃ a pedoꝛ doꝛis. Juuenalis: Sed podice leui.

Podio dias: in podia eſt.

Podio. a pauio uis deriuat̃ hoc podiũ dij. i. baculus ſuper quẽ innitimur cũ quo ſepe terrã ferimus. vñ ⁊ podiũ dr̃ vbicũq̃ȝ innitimur. ⁊ inde podio dias: qđ cõponit̃ vt appodio dias: cõpodio dias: ſuppodio dias: oĩa ꝓ valde inniti: ⁊ ſm hoc ſũt neutra ⁊ abſoluta. Jtẽ poſſũt eſſe trãſitiua actiua: vt podio te: appodio illũ: ſuppodio iſtũ: q̃ſi podiũ ſupponere illi: vel podio ſuſtẽtare: vel podio facere inniti.

Poema. a poio deriuat̃ poema tis penul. ꝓdu. in ntõ: ⁊ coꝛrepta in gtõ. ⁊ eſt poema ꝓpꝛie opꝰ vniꝰ: ſȝ generaliter ꝓ opꝑe poete accipiat̃. ⁊ hic poematicꝰ ca cũ: ſed poeſis eſt opꝰ multoꝝ libꝛoꝝ. vide in poeſis.

Poemaneꝰ. a poema ⁊ maneo nes cõponit̃ poemaneꝰ nea neũ. i. in poemate manens.

Poeſis. a poio is dr̃ hec poeſis: ipſa ars poetandi vel figmentũ. vel poeſis ẽ materia totiꝰ carminis in q̃ poeta vſat̃. vel poeſis eſt opꝰ multoꝝ libꝛoꝝ: ſed poema ẽ ꝓpꝛie opꝰ vniꝰ: ⁊ ꝓducũt e poeſis ⁊ poema. vñ in Grecíſmo dr̃: Arte poetria fungoꝛ: dũ fingo poema. Jpſe poeta vocoꝛ: ſit fictio dicta poeſis.

Poeta. a poio is dr̃ hic poeta te. i. fictoꝛ: ⁊ ꝓpꝛie carminis alta ṽba loquens. vñ hec poetiſſa ſe: vxoꝛ poete: vel q̃ fingit. Eadẽ dr̃ hec poetrida de. ⁊ inde poetridꝰ da dũ. i. poeticꝰ. Jtẽ a poeta poeticꝰ ca cũ: ⁊ hec poetria trie ars poetica. vñ a poeta poetoꝛ aris. i. carmina vel poemata facere: vel cõponere moꝛe poete. ⁊ põt dici verbũ moꝛale vel imitatiuũ: ⁊ foꝛmat̃ ab hoc ablatiuo poeta: a mutata in oꝛ: ⁊ eſt grecum poeta. ⁊ ideo ex ſe facit verbũ ſicut ⁊ ſophiſta: ſicut dixi in tertia ꝑte vbi egi de ṽbis impſonalibus in fine.

Poetiſſa ſe: in poeta eſt.

Poetoꝛ taris: in poeta vide.

Poetria trie. vide in poeta.

Poetrida: in poeta eſt.

Poio is iui ire itũ. i. fingo gis. vel facio.

Pole grece: latine dr̃ vendere: ⁊ ꝓdu. po.

Polemos ⁊ polementũ. i. pugna ſiue bellũ.

Polẽta. a polis vel pollen nis dr̃ hec pollẽta te: genꝰ legumĩs: vel farina ſubtilis de fabis vl̃ de tritico vel de oꝛdeo: vel q̇dã cibꝰ inde factꝰ dr̃ polẽta ſm Hu. ⁊ coꝛ. ꝓmã polẽta. vñ Perſiꝰ: Jnuigilat ſiliq̃s: ⁊ grãdi paſta polẽta. i. farina mixta aq̃. Jn hiſtoꝛijs aũt ſuꝑ ioſue dr̃ Polẽta ſũt grana toſta ⁊ manibꝰ cõfricata ad modũ grani pilo tonſi. vñ dr̃ polẽta q̃ſi pilẽta. Quidã tñ tradũt polẽtas eſſe plutas de purgatiſſima farina factas ⁊ dictã polentã a pollen qđ eſt purgatiſſima farina.

Polia lie. i. armẽtũ vel grex: ⁊ q̃libet pluralitas vel collectio equoꝝ vel alioꝝ iumentoꝝ vel generalit̃ beſtiarũ dr̃ polia. ⁊ dr̃ polia a polis qđ eſt pluralitas.

Poliandrũ. polio lis cõponit̃ cũ antrũ: ⁊ dicit̃ hoc poliandrũ dri. i. cumulꝰ terre vel ſepulcꝛũ vel cimiteriũ: ⁊ dr̃ ſic q̃ſi politũ antrũ: q꜡ ibi ſepulcra moꝛtuoꝝ polũt̃. ⁊ poliandrũ interꝑtat̃ multitudo viroꝝ: a polis qđ eſt pluralitas ⁊ andros qđ eſt vir: ⁊ ſm hoc ꝓpꝛie dr̃ cimiteriũ ꝓpter multitudinẽ hominũ ibi ſepultoꝝ.

Polictoꝛ ctoꝛis maſ. ge. cõponit̃ a polis qđ ẽ pluraltas: ⁊ lictoꝛ oꝛis qđ eſt poꝛtitoꝛ cadauerũ. Et ſm Pap. polictoꝛes ſũt humatoꝛes oſſiũ ſiue cadauerũ ſepultoꝛes Dicit̃ etiã polinctoꝛes.

Polidamas. amãs ꝑticipiũ vel amo ꝯponit̃ cũ polis qđ eſt pluralitas: ⁊ ſit hic ⁊ hec polidamas me: vel polidamatis. i. multicuba: ⁊ multigamꝰ q̇ plures vxoꝛes habet ſicut fuit nero dictus. Nã polidamas dr̃ fuiſſe vir omniũ mulierũ: vel mulier omniũ viroꝝ.

Polidectes. polis qđ eſt pluralitas cõponit̃ cum dectes qđ eſt cõtinẽs. ⁊ inde dictus eſt polidectes vel polidectus. i. continẽs plura.

Poliloquꝰ. pol' pluralitas ꝯponit̃ cũ loquoꝛ: ⁊ dr̃ poliloquꝰ qua quũ penl̃. coꝛ. i. ml̃tiloquꝰ: ṽboſus: vaniloquꝰ

Polinia. polis qđ eſt pluralitas cõponit̃ cum meon qđ eſt memoꝛia. Et inde vna muſarum dicta ẽ polimia. i. plura recoꝛdans.

Polimita. a polus li deriuat̃ polimitꝰ ta tum: textus vel oꝛnatꝰ multis coloꝛibus ⁊ rotũdis imaginibus: ⁊ hec

polimita te:q̄dā veſtis ſic dicta ꝓpter multos colores ꝛ imagines rotūdas:qꝛ polus a rotūditate dˀ.vñ poli mitari ria riū.i.variatˀ.vñ in cōſtructiōe tabernaculi ꝑcipit vt illa fiāt ope polimitario: ꝛ hic polimitarius ſculptor vel pictor in tali ope vel q̄ opaꝰ tales veſtes ꝛ ꝓdu.penl.Jn aurora ſup Gen.ꝙ polimita fuit oſcu la dādo pedi. Quidā dicūt ꝙ cōponit a polis quod ē pluralitas ꝛ mitos liciū penul.cor.ſed polˀ ꝑmā ꝓdu. polimita cor.ſicut patuit.vñ magis videt ꝙ a polˀ de riuat qō ꝑmā cor. Uſus hꝫ ꝙ polimita vltimā ꝓducit Pap.etiā dicit:Polimita veſtis multi coloris a rotū ditate dicit qō eſt polus:ꝛ cōcordat cū Hug.

P olio lis liui litū lire poliēs.i.ſculpe vel planare:vel or nare.vñ hic politor toris:ꝛ hinc politoriˀ ria riū. Po lio componit:vt depolio lis.i.valde vel deorſū polire repolio lis:ꝛ ē actiuū cū oībˀ ſuis cōpoſitis:ꝛ cor. po. vñ Eſopˀ:Omne genˀ peſtis ſupat mēs diſſona vbis. Cenſentis aiūꝫ florida lingua polit.vide i munio nis.

P lionos.a polis quod ē pluralitas:dicit hec polionos: quedā herba quā latini herbā ſanguinariā vocant:qꝛ miſſa in nares ſaguinē vomet.

P olios.a polis qō ē pluralitas: dˀ h̄ polios q̄dā herba q̄ a latinis dˀ oimorbia:qꝛ multis morbis ſubueniat.

P olipodion dicta ē quedā herba cuiˀ radix eſt hirca et crinita:vt eſt polipˀ a polipo piſce dicit.

P oliptoton ē quedam figura: de qua dixi in quarta pte in ca.de ſcemate.

P olipˀ. Polis qō eſt ciuitas cōponit cū pus qō eſt pu tredo:ꝛ dicit hic polipˀpi.i.fetor:ꝛ maxime q̄ ſolet eē in ciuitate.Sed ponit ꝓ quolibet fetore:ſicut i ſermo nibˀ Horatij ꝓ fetore naſi vt ibi:Ueluti balbinū poli pus agne:ꝛ de licētia poetica ꝓducitur ꝑma.Jtē poli pus ponit pro quodā piſce qui multos habet pedes. vñ Ouidiˀ in quarto methamor. Utiqꝫ ſub equoribˀ depreſſum polipˀ hoſtē.Et tūc cōponit a polis quod eſt pluralitas ꝛ pes pedis ſm Hu.ꝛ ꝓdu.ꝑmā: vt pa tuit p Ouidiū.ꝛ ꝓ fetore cor.eā.vñ in Grecismo dicit: Eſt polipˀ naris:oſcedoqꝫ dicit oris.Polipˀ eſt piſcis polipˀ fedatio naris.

P olis ꝓ ciuitate ꝑmā cor.ſed ꝓ pluralitate eā ꝓdu. vñ vſus:Urbs ē dicta polis:dicūt plurima polis. Polis ꝓ ciuitate ꝯponit:vt h̄ tripolis:tetrapolis: pētapolis expolis:neapolis:decapolis:vndecapolis.i.regio i ſe ꝯtinēs vel ciuitas ſub ſe habēs tres aut q̄tuor q̄nqꝫ vl ſex vel nouē vel decē vel vndecim ciuitates.Et a predi ctis deſcēdūt adiectiua.ſ.tripolitanˀ na nū:ꝛ hic tripo litanˀ ni.i.dñs vel epūs illiˀ ciuitatis vel ꝓuintie: ꝛ ſi militer diſtingue ea q̄ deſcēdūt ab alijs.

P oliſyllabˀ ba bū.i.pluriū ſyllabarū: ꝛ cōponit a polis qō ē pluralitas ꝛ ſyllaba:ꝛ cor.li.vñ i doctrinali:Que poliſyllaba ſūt breuies baliſtaqꝫ demes. Et in Greciſ mo:Eſt plurale polis:ꝛ ab h̄ poliſyllaba dicas.Et po nit h̄ po breue qū ꝓducat.

P oliſyntheton eſt q̄dā figura: de qua ſupra dixi in q̄rta pte in ca.de ſcemate.

P oliſſenˀ.Senˀ interpretat ſenſus: ꝛ cōponit cū polis qō eſt pluralitas:ꝛ dˀ poliſſenˀ na nū.i.pluriū ſenſuū vel ſignificationū:vt h̄ verbū cano eſt poliſſenū.

P oliſtoria. Polis qō eſt pluralitas cōponit cū hiſtoria ꝛ dˀ h̄ poliſtoria rie.i.pluralitas hiſtoriarū.vñ ꝛ qui dā liber quē Solinˀ cōpoſuit ex multis hiſtorijs vel ꝯpilatiōibˀ poliſtoria dictˀ ē q̄ſi pluralitas hiſtoriarū.

P oliticˀ.a polis qō eſt ciuitas dˀ politicˀ ca cū.i.ciuilis vñ hec politica ce:dicit ſcīa q̄ tractat de gubernatiōe ciuitatū:ꝛ hic policˀ ci liber vbi deſcribit vita vrbana ꝛ politici dicunt q̄ valent in policia vel qui gubernāt ciuitates:ꝛ cor.ti.

P olixenˀ.polis qō eſt pluralitas cōponit cū xenos qō eſt ſenſus:ꝛ dicit polixenˀ na nū:q̄ſi pluriū ſenſuū vel ſignificationū. Jnuenit q̄nqꝫ polixemˀ ma mū:in eo dē ſenſu:ſed littera corrupta eſt.

P ollen.a polleo dicit h̄ pollen nis:vel h̄ pollenˀ ni: te nuis flos farine: vel farina illa minuta q̄ volat in mo lendino a mola.vñ pollineˀ nea neū de polline factˀ: vel ad pollinē ptinens:ꝛ cor.li.

P olleo les lui lere.i.reſplēdere:florere:valere:excellere. Polleo ꝯponit:vt eqpolleo les.i.equalere: ꝛ ꝑpolleo les.ꝛ ē neutrū cū cōpoſitis ſuis ꝛ caret ſup.ꝛ facit pte ritū in lui:ꝛ ꝓdu.ꝑmā poſitiōe.vñ quidā:Arte ſua me dicˀ pollet cūctis venerandus.

P ollex.a polleo les dicit h̄ pollex cis:groſſior digitus: qꝛ inter ceteros polleat virtute ꝛ poteſtate:ꝛ corripit li in obliquis.

P ollicēs penul.cor.in pollicior exponit.

P olliceor.liceor cōponit cum porro vel poſt: ꝛ dˀ polli ceor polliceris pollutˀ ſū ceri.i. ꝓmittere.vñ pollicitˀ ta tū.vñ Ouidiˀ de arte:Pollicitis diues q̄libet eē pōt .i.ꝓmiſſionibˀ:ſed pollicemur ſpōte ꝓmittimˀ rogati vñ: Pollicemur ſcriptura:ꝓmittimˀ verbo.vñ vſus: Ultro polliceor:ꝓmitto ſepe rogatˀ. vñ hic ꝛ hec.ꝛ h̄ pollicēs tis.i.ꝓmittēs.

P ollicitor taris.i.frequenter polliceri:ꝛ ē frequentatiuū de polliceor ceris.

P ollicitˀ ta tū:in polliceor eſt.

P ollinctor.a pollingo gis dˀ h̄ pollinctor toris.i.ſepul tor mortuorꝫ q̄ſi pollutorꝫ vnctor.i. cadauerū crema tor:Ezech.xxxix.Donec ſepeliant eum pollinctores. ꝛ hinc pollinctoriū rij:locus vbi cadauera ponūt: ꝛ pol linctus ta tū.i.funeratˀ:ſepultus: quaſi pollutˀ vnctˀ .i.cadauer crematū.

P ollinctoriū:in pollinctor ē.

P ollineˀ nea neū:in pollen exponit.

P ollingo gis xi ctū gere.i.cadauera ſepelire vel cremare quaſi pollutos vngere.i.cremare mortuos.ꝛ cōponit a polluo ꝛ vngo.vñ Plautˀ:Sicut pollinctor dixit q̄ eū pollinxerat.

P olliones:portitores mortuorꝫ.

P olluceo.luceo cōponit cum poſt vel ꝓcul:vel porro:ꝛ dˀ polluceo ces xi ctū cere.i.dono ꝓmitto:qꝛ ꝓmiſſis ſolemˀ polliceri ꝛ donis.vl pollicere ē offerre:qꝛ poſt ſacrificiū ſolēt fieri oblatiōes: vel oblatiōibˀ lucemˀ. vñ h̄ ꝛ h̄ pollicibilis ꝛ h̄ le.i.facilis ad donādū vel ꝓ mittēdū.ꝛ vt dicˀ Priſ.i.xx.li.Appolluceo xi ctū exigit rō in xi terminātis ꝑteritū: ſꝫ auctas deficit: ꝛ ꝓdu.lu.

P ollucibilis:in polluceo vide.

P olluo.luo luis cōponit cum ꝓ vel porro:ꝛ dˀ polluo luis lui lutū.i.deturpare:inq̄nare.vñ pollutus ta tū.i. deturpatˀ:inq̄natˀ.vñ pollutio onis.i.deturpatio: in quinatio:maculatio:q̄ accidit aliq̄n q̄n quis corrūpit in ſomno: q̄ pollutio ex diuerſis cauſis accidere pōt. Sed qꝛ nō ita de facili pōt ꝑcipi ex qua cā ꝯtingat:iō tutiˀ ē ſemp abſtinere a ꝑceptiōe ſacramenti euchari ſtie:niſi neceſſitas incūbat.Debet autē abſtinere vt di cūt vſqꝫ ad.xxiiij.horas.qꝛ i tali ſpacio natura deordi nata p corpalē imūditiā ꝛ mētis hebetatiōeꝫ ordinat

P ollutio onis:in polluo is exponit.

P ollux cis quidā deˀ dˀ q̄ bonū omen credebat dona re.ꝛ deriuat a polluceo ces:ꝛ ꝓdu.penul. gti: qꝛ hꝫ u

naturaliter longā añ x in recto.

Poloſus ſa ſum: a polus li deritaſ .i. altus vel ſuperbus vel ornat⁹.

Polubrū. Polio lis cōponit cū labrum: ⁊ dicit hoc po lubrū bri .i. peluis.

Polus. a polio lis dicit hic polus li. Poli ꝓprie ſūt due ſtelle in capite axis: ⁊ dicunt a poliēdo: qz plani ⁊ ro tundi ſūt. Et ponit pol⁹ qñqz ꝓ celo: qz politū ⁊ ſcul ptū ē varijs ſtellis. Itē pol⁹ a rotūditate dr. vñ ꝓ rotū ditate ponit ⁊ cor. po. vñ Uindocinēſis: Iure poli nō iure fori cōia cōſtant: ſupple oia.

Pomariū. a pomū mi dr hoc pomariū rij loc⁹ vbi poma reponūt vel reſeruāt: ⁊ h pomariū rij mollis ⁊ liq̄dus cib⁹: vl' poti⁹ ex pomis fact⁹: ⁊ h pomaria dea pomoꝝ

Pomellū li dimi. ꝑuū pomū.

Pomeriū. a pom⁹ dr hoc pomeriū rij: ⁊ hoc pometū ti ꝓ eodē .i. loc⁹ vbi poma creſcūt. vel dr pomeriū q̄ſi poſt moeniū: vel q̄ſi poſtmurium: qz poſt menia vel poſt muros poſitū ē: qz virgulta ſolēt eſſe poſt muros.

Pometū ti penul. ꝓdu. in pomeriū eſt.

Pomilio. a pom⁹ mi dr pomo onis: vel pomilio onis .i. vēditor pomoꝝ vel pomoꝝ cuſtos ge. cōis. Pomilio nes etiā dicunt aquarū vel lignoꝝ portitores: qz vili ꝑcio q̄ſi pomo ꝯducebant.

Pomo onis cōis ge. in pomilio eſt.

Pompa pe fe. ge. i. laus: magnificentia: gloria: ꝓceſſio: q̄ ſolet eſſe victorib⁹ in triumpho: vel obſequiū funeris Et pōpe dicunt ludoꝝ imagines: ⁊ dr a greco pōpei .i. publice oſtētari. Inde pōpa q̄ſi publice oſtēſa. Et vi ctoria p̄cedit pōpā: qz ituris ad certamē ꝓmiū ⁊ votū victorie ꝓmittebat. vñ pompoſus ſa ſū .i. ſupb⁹: altus magnific⁹: ⁊ compat. vñ pompoſe ſitus ſime aduer. ⁊ hec pompoſitas tatis. Itē a pompa dicit pompatic⁹ ca cū penul. cor. i. pompoſus.

Pompator toris: in pompo pas vide.

Pompei⁹ pei: q̄dā nobilis inter reliquos q̄ precellens ro manos: qz multotiēs pompā duxit: ſed poſtremo a ce ſare vict⁹ eſt ſm Pap.

Pompo as aui deriuatur a pompa: ⁊ eſt pompare ſup bire: gloriari. ⁊ componit: vt depompo as. i. vitupare deteſtari. Idē ⁊ expōpo as: ⁊ a pōpo as dicit h pōpa tor oris: q̄ aliq̄d ſupbe vel p̄ſumptuoſe agit.

Pompoſus ſa ſū. in pompa vide.

Pompula le dimi. ꝑua pompa.

Pompulent⁹ a pōpa ⁊ lentos qd̄ eſt plenū cōponit: vt pompulent⁹ ta tū .i. pompa plen⁹: pompoſus. ⁊ cōpat vt pompulent⁹ tior ſim⁹. vñ pōpulenter tius ſime ad uer. ⁊ hec pompulentia tie .i. ſupbia.

Pomulū li dimi. ꝑuū pomū.

Pomū: ab opimo .i. a copie libertate dr hec pomus mi .i. arbor: ⁊ h pomū mi: fructus pomi arboris. Et notan dū ꝙ oīs fruct⁹ dr pomū: ſed ꝓprie corticē mollē ha bens: lʒ ſpāliter poma dicant mala.

Pondero. a pond⁹ dicit pōdero ras .i. trutinare vel gra uare. ⁊ cōponit: vt eq̄pondero ras .i. eque ponderare. prepondero ras .i. ꝑualere: ꝑgrauare: excellere: ꝑ alijs ponderare: ⁊ cor. de.

Pondo indeclina. ge. neu. ꝓ quodā morbo: ⁊ ꝓ pondere ⁊ deriuat a pond⁹. vñ in vita beati Nicolai habet: ꝙ auri pondo triū virginū ademit pudorē.

Pond⁹. a pendeo des dr hoc pond⁹ deris neu. ge. onus vel grauitas: vel qd̄ trutinat ⁊ mēſurat: ⁊ dr a pendeo qz in ſtatera librarū pēdeat. hinc ⁊ penſū dr q̄ſi ponſū Sed abuſiue pond⁹ vna libra vel vn⁹ as eſt: ⁊ a pond⁹ dicit h pōduſculū li dimi. ⁊ pōderoſus ſa ſū: ⁊ cōpat. vñ ponderoſe ſi⁹ ſime aduer. ⁊ hec pōderoſitas tatis. Et ſcias ꝙ ſunt diuerſa noīa ponderū .ſ. trutina q̄ mo neta dr. ⁊ ſtatera: cāpana: examē: calcus: ſiliq̄: ceratin obol⁹: ſcrupul⁹: dracma: coclear: olche: ciat⁹: ocitabu lū: denari⁹: ſolidus: ſextula: ſtatera: q̄drans: ſichel: vn cia: libra: mna: talentū: cētenariū.

Ponduſculū li: ꝑuū pondus.

Pone .i. retro vel iuxta: poſtergū: aduer. loci. vñ Statius achileidos: Pone natāt: delētqz pedū veſtigia cauda. ⁊ acuitur vltima ad differentiā de pone verbo: quod circūflectit ꝑmā.

Pono nis ſui ſitū nere .i. ſtatuere: locare: plātare. ⁊ inde poſitiu⁹ ua uū. Pono cōponit: vt appono is: cōpono nis: circūpono nis: depono nis .i. deorſū a ſede vel di gnitate ponere. diſpono nis .i. ordinare: diſpenſare: ⁊ cōſtruit cū actō ⁊ dtō ī eodē ſenſu: vt diſpone domui tue: qz morieris tu ⁊ nō viues. expono nis .i. extra po nere: explicare: exoluere. interpono nis .i. int' aliq̄ pone re. īpono p̄pono nis .i. ꝑus ponere. ꝓpono nis .i. añpo nere: vel enunciare. oppono nis .i. interponere: obijce re. repono nis: ſuppono nis: ſepono nis. Pono ⁊ eius cōpoſita oīa actia ſūt p̄ter īpono ꝓ decipe qd̄ eſt neu trū: ⁊ oīa faciūt p̄teritum in ſui: ⁊ ſup. in ſitum penul. cor. Antiq̄ tñ dicebāt poſiui ī p̄terito: ⁊ in ſup. poſitū penul. vbiqz ꝓdu. Impono tñ ꝓ decipe facit impoſi tū. Itē oīa q̄nqz patiūt ſyncopā in ſup. vt repoſtum Itē oīa in p̄ſenti ꝓducūt hāc ſyllabā .ſ. po: ſed in p̄teri to eā corripiūt. vnde Horati⁹ in .i. ep'la: Surge ⁊ inbu mane ſeniū depone camene.

Pons. a pono nis dr hic pōs tis: qz ad tranſmeandū po nat. ꝙ autē dicit pons q̄ſi pedes omniū ſuſtinens: ety mologia ē nō cōpoſitiōis oſtenſio.

Pontellus li: illud cui aliq̄d innitit: ⁊ dicit a pons.

Ponticul⁹ li dimi. ꝑuus pons.

Pontic⁹ ca cū: in pont⁹ vide.

Pontifex: in pontifico cas eſt: ⁊ cor. fi.

Pontifico. pons cōponit cum facio: ⁊ dr pōtifico cas .i. pontē vel pontatū facere. vñ hic ⁊ hec pontifex cis .i. ep̄s vel ſacerdos: q̄ſi pontē vel iter alijs faciēs: ⁊ h pō tificat⁹ tus tui eius dignitas vel officiū: ⁊ hic ⁊ hec pon tificalis ⁊ h le: ⁊ pontificor caris .i. pontificatū regere: vel habere: vel more pontificis ſe habere: ⁊ cor. fi.

Ponti⁹ interptat declinās cōſiliū. Fugit itaqz cōſilium iudeoꝝ: accepta enī aqua lauit man⁹ ſuas dicens: In nocēs ego ſū a ſanguine iuſti hui⁹. ⁊ dicit a pont⁹ in ſula de q̄ oriundus fuit. Et nero tp̄e quo chriſt⁹ cruci fixus eſt ꝓuintie ſyrie p̄ſidebat. vide in pilat⁹.

Ponto tas dr a pons: ⁊ ē pontare pontē facere vel pon tē p̄parare: colligare.

Pontulus li: in pont⁹ vide.

Pont⁹ ti .i. mare maſ. ge. ⁊ dicit a ponte ꝑ ꝯtrariū: qz nō poſſit pontari ſiue ibi pons fieri. vel dicit pont⁹ quaſi punct⁹ a pūcto: ꝓprie enī pont⁹ dicit mare breue: q̄ſi ad modū pūcti. vñ hic pontulus li dimi. ⁊ hic pont⁹ ti quedā inſula: qz ſit in pōto. vñ pōtic⁹ ca cū: ⁊ hec pon tica ce ꝓ quadā gemma.

Popa pe .i. pinguedo: ſed ponit q̄nqz ꝓ pingui.

Popeanū. a popa qd̄ eſt pinguedo dicit h pōpeanū ni: quoddā vnguentū vel medicamentū ad ꝓuocādū cu tis candorem: ⁊ eſt craſſum. vñ Iuuenalis: Parce tu met facies: aut pinguia popeana ſpirat. ſm Hu. Pap. etiā dicit: popeana gen⁹ vnguēti vel medicamēti.

Popellus li dimi. paruus populus. Perſius: Ante diem

blando cuidã lactare popello.vñ hec popellꝰ:paruus populus:a populo ꝑ arbore.

P opina.a popa dr̃ hec popina ne.i.coq̃na: qꝛ ibi tractatur pĩguedo:⁊ ꝑdu.penul.vñ Juuenalis: Sed qñ puigiles placet inſtaurare popinas.vñ popinarius ria riũ ad popinã ꝑtinẽs:⁊ hͨ popinariꝰ rij.i.coquꝰ:⁊ hec popinaria coqua.vide etiã in ꝑpina. Jtẽ a popina dr̃ hͨ ⁊ hec popino onis coquꝰ vel leccator q̃ frequẽtat coq̃nã.vñ Horatiꝰ: Jmbecillis iers:ſiqd vis addi popino

P opino onis:in popina exponit̃.

P opiſma.a popa deriuat̃ hͨ popiſma tis:⁊ eſt idẽ quod popeanũ.vñ popiſma eſt extrema ps coitꝰ dũ pinguis erit:vel ſemen qđ emittit̃ in coitu.⁊ hinc ponit̃ ꝑ ipſo coitu. Juuenal̃: Prebebit vati cerebꝝ popiſma rogãti

P oples cis maſ.ge.i.genu vel potiꝰ curuatura ſub genu: ⁊ dr̃ poples:qꝛ poſt plicã.i.flexurã habet:⁊ cor.penl̃. gtĩ:⁊ eſt s finalis littera in ntõ.

P opularis.a popolꝰ dr̃ hͨ ⁊ hec popularis ⁊ hͨ re: ad populũ ꝑtinẽs:vel familiaris. Et ẜm hͨ cõpat̃ popularis rior riſſimꝰ.vñ populariter riꝰ ſime aduer. ⁊ hec popularitas tatis.⁊ format̃ popularis ab hͨ gtõ ppl̃i: i mutata in a longã ⁊ addita ris. Pap.magis ampliat ſignificationes huiꝰ nõis popularis dicẽs:popularis.i.ſuperbꝰ:inflatus:vẽtoſus:arrogãs:imemor:incertꝰ: ambitioſus ⁊c.

P opulatꝰ ta tũ:in populus vide.

P opuleꝰ lea leũ:in populus eſt.

P opulona.a populꝰ ꝑ vulgo dr̃ hec populona ne.i. iuno:qꝛ credebat̃ tutari populum: ⁊ hec populonia nie quedã ciuitas fuit ab abũdantia populoꝝ ſic dicta:qꝛ populona.i.iuno ibi colebat̃.

P opulor.a ppl̃s deriuat̃ populor aris atus ſũ lari.i. populo replere:vl̃ deſtruere:diſſipare. Et cõponit̃: vt depopulor aris.i.valde populari:deſtruere:⁊ ẽ deponẽtale cũ oĩbus ſuis cõpoſitis populor ẜm Hu. Pap. võ dicit populari:vaſtare:predari:diuulgare. Populatio onis:deuaſtatio populi: vaſtitas: expugnatio: ruina grandis:ſolitudo:⁊ dr̃ a populꝰ.vide in populo.

P opulꝰ.a polis qđ eſt ciuitas dr̃ populꝰ li. Eſt eñ populus humane multitudinis cetꝰ iuris ꝯſenſu ⁊ cõcordi cõione ſociatꝰ. vel ppl̃s ẽ collectio tã nobiliũ q̃ʒ ignobiliũ eiuſdẽ ciuitatis. Sed plebs eſt collectio tm̃ ignobiliũ:⁊ dr̃ a pluralitate: qꝛ plures ſũt ignobiles q̃ʒ nobiles.vel dr̃ a pleo ples:qꝛ plebs replet. Vulgꝰ eſt paſſim ihabitãs multitudo a volẽdo:qꝛ q̃ſqʒ fac̃ qđ vult. Tribꝰ tm̃ dicunt̃ turme ⁊ cõgregatiões diſtincte populoꝝ ſic dicte:qꝛ in ꝑncipio romani fuerũt a romulo diſptiti trifarie.ſ.in ſenatores:milites:⁊ plebẽ: q̃ tm̃ tribus multiplicate ꝑſtinũ retinẽt nomẽ. ⁊ a ppl̃s dr̃ populoſus ſa ſũ.i.populis plenꝰ:⁊ cõpat̃.vñ hec populoſitas tatꝭ.i.pploꝝ abũdãtia. Jtẽ a ppl̃s populatꝰ ta tũ .i.pplõ habitatꝰ vel plenꝰ: ⁊ cõpat̃. vñ hec populatio onis ppl̃i abũdantia vel ꝑprietas q̃ aliqd dicit̃ populatũ. De hͨ vide in populor. Jtẽ inuenit̃ hec populꝰ li fe.ge.ꝑ q̃dã arbore vel trũco:⁊ tunc ꝑducit ꝑmã:ſed ꝑ vulgo corripit eã.vñ vſus: Populꝰ eſt arbor:populus collectio gẽtis. Populꝰ ꝑ arbore deriuat̃ a polis qđ eſt pluralitas: qꝛ ex eiꝰ radice multitudo pullulat ⁊ creſcit ⁊ naſcit̃. Ouidiꝰ: Populeviue ꝑcor: q cõſita margine ripe.⁊ inde populeꝰ lea leũ: ⁊ populinꝰ na nũ in eodẽ ſenſu: Geñ.xxx.c. Tollens iacob virgas populeas.⁊ hͨ populetũ ti:locꝰ vbi populi creſcũt.

P orca.a porꝰ ri dr̃ hec porca ce:terra illa q̃ eminet inter duos ſulcos. Sed qđ defoſſum eſt dr̃ lyra:idẽ ⁊ ſulcꝰ ⁊ dr̃ ſic:qꝛ qñ porca fit terra eleuat̃:⁊ ita aperit̃ ⁊ manifeſtat̃. Hec ⁊ alio noĩe dr̃ crebro onis: qꝛ aqua crebro ꝑ ipſum decurrat.vñ hec porcula le dimi.⁊ porco cas.i.porcas facere vel porcas diſtinguere. ⁊ cõponit̃ vt imporco cas in eodẽ ſenſu:vel aquã in agros ducere. Jtẽ porca ce.i.ſus:vide in porcꝰ.

P orciſtetũ ti.a porcus ⁊ ſto ſtas cõponit̃ hͨ porciſtetũ ti locꝰ vbi porci ſtãt.ſ.ſtabulũ porcoꝝ.

P orcitor.a porca dicit̃ hic porcitor toris q̃ facit porcas: ⁊ cõponit̃:vt hic imporcitor toris ꝑ eodẽ.

P orco cas:in porca eſt.

P orcula le dimi.ꝑua porca.vide in porcꝰ.

P orcꝰ.a purus deriuat̃ hic porcꝰ ci:cata antifraſim: qꝛ minime ſit purꝰ.vñ ⁊ dr̃ porcꝰ q̃ſi puro carẽs.vel dicit̃ porcꝰ q̃ſi ſpurcꝰ ⁊ imundꝰ:qꝛ ingurgitat ſe ceno ⁊ luto ſe imergit.vñ dr̃ porcꝰ q̃ſi pus cuſtos:⁊ eſt ethymo. vñ hic porculꝰ li:⁊ porcellus li dimi.⁊ hec porca ⁊ porcula ⁊ porcella dimi. Jtẽ a porcꝰ porcinꝰ na nũ:⁊ hic porcariꝰ rij:⁊ hec porcaria rie cuſtos porcoꝝ.

P orgo gis:in porrigo exponit̃.

P oriſma.a porus ri dr̃ hoc poriſma tis.i.aptio.vñ ⁊ illuminatio ſenſus dr̃ poriſma:⁊ etiã regule q̃s geometre ſuppnũt ad aliquid oſtendẽdũ dicunt̃ poriſmata:qꝛ apiant ⁊ illuminent mentẽ lectoris. Poriſma etiã dicit̃ queſtꝰ vel lucrũ.

P ormeꝰ. Meo as cõponit̃ cũ portꝰ:⁊ dicit̃ pormeꝰ mei .i.portꝰ vbi frequẽt̃ meat̃. vel pormeꝰ.i.nauta qui ꝑ vadũ vel portũ portat hoĩes vltra fluuiũ: quaſi portũ meãs.vñ ⁊ charon portitor animarũ vltra paludẽ infernalẽ dr̃ pormeus.

P ormina.i.fornicatio.

P oroſus ſa ſũ:in porꝰ vide.

P orphirio onis:vel porphiriꝰ rij:ꝑ quo ſeptuaginta interptes trãſtulerunt pelicanũ:auis quedã eſt q̃ in lege comedi ꝓhibebat̃:⁊ ꝑdu.penul.gtĩ.

P origінoſus ſa ſum:in porrigo nis eſt.

P orrigo.rego cõponit̃ cũ porro qđ eſt longe:⁊ dr̃ porrigo gis xi ctũ gere:q̃ſi ꝓcul extẽdere vel regere. Porrigo cõponit̃ cũ ex ⁊ dr̃ exporrigo gis. ⁊ cũ ob ⁊ dr̃ opporrigo gis.i.extra vel iuxta porrigere. Porrigo etiaʒ ſyncopat̃:⁊ dr̃ porgo gis:ꝑ porrigo gis:⁊ cor.ri: ⁊ facit ꝑteritũ porrexi.

P orrigo ginis dicit̃ a porcus.⁊ eſt porrigo penul.ꝑdu. infirmitas q̃ ſolet porcis ꝯtingere. vel dicit̃ a porrigo gis:qꝛ de vno porrigit̃ ad aliũ: ⁊ ponit̃ generaliter ꝑ morbo ⁊ vitio capitis cariẽ faciẽte.ſ.ꝑ ſcabie.vñ porriginoſus ſa ſũ:porrigine plenꝰ vel ſcabioſus.

P orro aduer.in porrũ vide.

P orrũ.a porrigo gis dicit̃ hͨ porrum ri: ſed in plurali hi porri:⁊ hec porro:qꝛ in longũ porrigit̃. vnde hͨ porrulum li dimi. ⁊ porroſus ſa ſũ.i.porris plenꝰ:⁊ hoc porrariũ rij locꝰ vbi porri creſcũt ⁊ abũdant:⁊ hec porrata te cibꝰ de porris: ⁊ hͨ porrũ ri q̃dam infirmitas que fit in manibꝰ vel in pedibꝰ ad ſilitudinẽ porroꝝ:⁊ porro aduer.qꝛ eñ porri plantant̃ cõſequẽter.ſ.vnũ poſt aliud:iõ inde dr̃ porro.i.conſequenter aduer. ordinis. Porro etiã dicit̃ certe vel valde vel longe vel ſed: ſed ẜm hͨ deriuat̃ a porrũ ẜm Hu. Et ſcias q porrũ dr̃ proprie de maioribꝰ:porri võ de minoribꝰ: ⁊ eſt ethroclitũ genere. Sed põt queri: an ſit dicendũ vnũ porroꝝ vel vnꝰ porroꝝ. Dico q ꝑritinũ debet reſpicere genus qđ ibi eſt ⁊ ſic ẽ dicendũ vnꝰ porroꝝ: ſicut dixi in tertia pte:vbi egi de genere incerto.

P orta.a porto tas deriuat̃ hec porta te:qua exportat̃ ⁊

importat aliqd: et eſt pprie vrbiũ et caſtrorum. vel porta dicit a portatiõe aratri: et ſm h porta e pprie tm vrbiũ et eſt tractũ a cõſuetudine antiquorum: ſicut dixi i ianua.

Portella le dimi. pua porta.

Portẽdo. a porro et tẽdo cõponit portẽdo dis di tẽtũ et tenſum portẽdere. i. porro vel lõge tẽdere: ſignare: vel deſtinare: longe poſt oſtẽdere. vñ portẽdẽs tis ge. oĩs Zacharie. iij. Uiri portendentes ſunt. Gloſa. i. poſiti in ſignũ futurorum.

Portenſis ſis maſ. ge. i. ianitor: et dicit a porta te.

Portentũ. a portẽdo dis dr portẽtũ ti. i. monſtrũ. vñ portentuoſus ſa ſũ. i. monſtruoſus: et compat. Et notã dũ q portẽtũ nõ eſt cõtra naturã natũ: vt Uarro dicit. Nã nihil otra voluntatẽ dei q natura e omniũ rerũ põt fieri: ſed e portentũ nõ contra naturã: ſed ꝯ qõ eſt natura. Portentum: pdigiũ: mõſtrũ: et oſtẽtũ: differũt. Nã portẽtũ dr: q aliqd poſt oſtẽdit: pdigiũ q porro dicat. i. futura pdicet. vel portentũ in terra: pdigiũ in celo: qſi pcul a digito. vel portentũ qõ porro futurũ ſignat: pdigiũ qõ deuaſtationẽ ſigt: mõſtrũ qõ ſtatim mõſtrat qõ apparet: oſtentũ qõ aliqõ futurũ demõſtrat. et h pprietas e: ſed abuſiue autorum plerũq corrũpit. Itẽ differẽtia e inter portentũ et portẽtuoſũ q portẽta ſũt q trãſfigurãt: ſicut fert in libya mulierẽ pepiſſe ſerpẽtẽ. Portẽtuoſa vo ſũt q leuẽ ſumũt mutationẽ: vt nat cũ ſex digitis. vide in mõſtro as.

Porticul. a porto tas dr hic porticulus li: bacul paru ad portandũ habilis. et h porticul vel portuſculus li: malleol in naui cũ quo gubernator dat ſignũ remigantib in vna vel in gemina pcuſſiõe.

Porticus. a porta te dr hic portic cus cui cu: et mutato u ablatiui in i breuẽ: et addita bus: fit dtũs et ablatiuus pluralis porticib. i. dom illa que pẽſt forib. et dr ſic q ibi trãſit fit et nõ ſit ibi ſtandũ qſi porta. vel portic dicit qſi apticus: q ſit apta: et eſt fe. ge.

Portio. a ps tis dr hec portio onis. i. ps vel ptitio.

Portitor. a porta te dr hic portitor oris. i. ianitor. Item portitor. i. portator: et tunc dicit a porto tas. Itẽ a porto as portatũ tu: et tũc dicit portito tas frequẽter portare: et corripit ti.

Porto tas taui tare tatũ cõponit cũ ad: et dicit apporto as. i. portare aliqd. Itẽ cũ ab et mutato b i s: dr aſporto tas. i. portare ab. i. lõge: vel aliorſũ abſentare: remouere. Itẽ cõponit cũ circũ: et dr circũporto tas. Itẽ cũ cõ: et dr cõporto tas. i. ſimul mouere vel ſufferre. Itẽ cũ de: et dr deporto tas. i. deorſum vel de vno loco ad aliũ portare vel ſpaciari. Itẽ cũ dis: et dr diſporto tas. i. diuerſis modis: vel in diuerſas ptes portare. et cõponunt iſta duo vba ſepe p vituperare. Itẽ cũ ex: et dr exporto tas. i. in toto vel valde vel extra portare. Itẽ cũ in: et dr importo tas: intro vel valde vel ꝯ portare. Itẽ cũ re: et dr reporto tas. i. iterum vel retro portare. Itẽ cũ ſub: et dr ſupporto tas. i. ſubt portare: vel poſt vel latenter portare. vel ſufferre: vel ſuſtẽtare: vel auxiliari: Itẽ cũ trans: et dr trãſporto tas. i. vltra portare. Porto tas actiuũ eſt cũ omnib ſuis cõpoſitis.

Portula le dimi. pua porta.

Portun. a porta dr hic portun ni: qdã deus marin: q portub pẽſt ſm fabulas. et portun na nũ. i. qetus: q portũ habeat. et cõpat. vñ hec portunitas tatis. et p cõpoſitionẽ importun na nũ: et pdu. tu portun.

Portuoſus. a port dr hic portuoſus ſa ſũ. i. portub plenus et abũdans. et cõpat. vñ portuoſe ſius ſime aduer. et hec portuoſitas tatis: et p cõpoſitionẽ importuoſus ſa ſum: et ſilr cõpat. vñ hec importuoſitas tis.

Port. a porto tas dr hic port. i. ſtatio nauiũ tuta et cõtinua. et dr ſic a deportandis cõmercijs: quẽ locũ a baiulãdis cõmercijs baias vocabãt antiq: et e pprie portus loc ab acceſſu vẽtorũ remot vbi naues hiemant et facit dtũs et ablatiu pluralis in ub: portub: et format ab ablatiuo portu addita b. Lu. v. c. Et in portubus morabat. vide in ſtatio.

Portuſcul: in porticul exponit.

Por ri: minimũ et ſubtile foramẽ in corpore: p qõ ſudor emanat. vñ poroſus ſa ſum: poris plen. et compat. vñ poroſe ſi ſime aduer. et hec poroſitas tatis ſm Hug. Pap. vo dicit: pori meat: quidã trãſit: vel vie in carne: vel oſſe: ſubtiliora foramina.

Pos dis dicunt greci. inde nos dicim pes dis. Pos inuenit p potis. vñ Catho: Hoc bibe qõ pos ſis: ſi tu vis viuere ſan. et cõponit cũ cõ: et dr cõpos. et cũ in: et dr ĩpos. et cũ p: et dr ppos. poſſũ aũt nõ cõponit a pos: ſz a potis.

Poſco ſcis popoſci poſcitũ ſcere. i. petere: qrere: Poſco ꝯponit: vt depoſco ſcis: expoſco ſcis: et e pluſq poſcẽ: q poſcũt q ſimplicit petũt: expoſcũt q deſiderãt. repoſco ſcis. Poſco et ei cõpoſita oĩa ſũt actia: et faciũt pteritũ popoſci geminatũ: vt depoſco depopoſci: et ſup. in poſcitũ. Et format ſup. a pñti mutatiõe o in i: cor. et additiõe tũ: vt vult Priſ. vt poſco ſcitũ: diſco ſcitũ. tñ predictorum ſupina nõ ſunt in frequenti vſu.

Poſitiu gd dr eo q ponat pri i gradib cõpatiõis: qſi fũdamẽtũ graduũ. vel qſi depoſitiu: q deponit caſũ vtdoct ctior ſim. Et ſcias q quẽcũq caſũ regit poſitiuũ: eũdẽ põt regẽ ei cõpatiuũ et ſuplatiuũ. Itẽ vbũ i pma pſona põt dici poſitiuũ. vñ dicit Origenes: tractãs illud iohãnis: In pncipio erat vbũ. Et notãdũ q in h loco nõ tpis: ſz ſignificationẽ ſubſtãtie beat euãgeliſta iſinuat p hãc vocẽ q e: erat: nã et poſitiuũ ei. ſ. ſũ nõ ineqlit flectit cõtinẽs duplicẽ intellectũ: aliqñ qdẽ ſubſtãtiã cuiuſcũq rei: de q pdicat abſq vllo tpali motu ſigt: iõ ſubſtantiuũ vbũ vocitat: Aliqñ tpales mot ſm aliorum vborum analogiã declarat. tale e g qõ ait In pncipio erat vbũ. ac ſi dicẽt apte i pre ſubſiſtit fili.

Poſſeſſiuncula le dimi. pua poſſeſſio.

Poſſeſſiuũ nomẽ e illud qõ cũ gtõ plurali ſigt aliqd ex his q poſſident. De h tñ dixi plenĩ in tertia pte: in tractatu de ſpeciebus nominũ in. c. de poſſeſſiuis.

Poſſideo. a p vel a poſt et ſedeo componit: vt poſſideo des poſſedi ſum. vñ hec poſſeſſio onis: et hic poſſeſſor ris: et poſſeſſiu ua uũ.

Poſſum. ex potis nomine et ſũ es eſt cõponit poſſũ potes tui: poſſe vel potuiſſe potens: et facit pteritũ pfectũ ſubiũctiui potuerim. Format eni a potui: i i e addita rim: et cor. potes a poſſũ pmã. ſed potes qũ deſcẽdit a poto tas: pdu. po. vñ qdã: Egrotare potes: niſi vinum poſt pira potes. Futurũ aũt idicatiui facit potero ris rit rim ritis poterũt. Hic nota q poſſũ cõponit ab h noĩe potis: et nõ ab h ntõ pos. et eſt rõ: q ntũs non põt venire ad cõpoſitionẽ vbi integre. Et dico integre pter poſſũ: qõ ꝯponit ex h noĩe potis et ſũ. Nec etiã vtũs: et h iõ: q cõpoſitiões fiũt cã pfectõis: ſz ſi ex ntõ ſiue vtõ et vbo pduceret vnũ vbũ cõpoſitũ: talis cõpoſitio de pfecto faceret impfectũ: q ntũs cũ vbo vl etiã vtũs cũ vbo generat pfectũ ſenſũ: ſz oĩs dictio ſimplex ſiue cõpoſita in eo q dictio habet imperfectionẽ: et ſic talis cõpoſitio cõſtare nõ poſſet: ſicut dixi ſupra i tertia pte: in. c. de figura cõpoſita.

Poſt aduer.loci.lꝫ qn̄qꝫ ponaꝭ i vi tpis.⁊ ꝯpaꝭ: vt poſterioꝛ poſtremꝰ. Poſt cōponiꝭ vt poſtq̄ꝫ. Itē poſtheri.i. hodie. Itē poſtridie.i.poſt tres dies.poſt ꝑdie.i. hodie Itē ⁊ cū q̄buſdā alijs ſm̄ Hu. Et ſignat tria poſt.ſ.tēpus:vt poſt annū venias ad me. Itē locū:vt iſte latet poſt montē. Itē oꝛdinē: vt poſt ſapiētiā diuitie q̄rēde ſūt. Nā meliꝰ eſt philoſophari q̄ʒ ditari:niſi forte indigēti.vn̄ v̄ſus: Hec tria poſt poꝛtat:ſūt tēpꝰ locꝰ ⁊ oꝛdo ⁊ eſt poſt ꝓpoſitio potiꝰ qn̄ regit caſū.

Poſtea.a poſt deriuaꝭ poſtea aduerbiū tpis vel oꝛdinis ⁊ cōponiꝭ:vt poſteaq̄ꝫ.i poſtq̄ꝫ. ⁊ poſtealoci.i.poſt illū locū:vel poſt illud tempꝰ.

Poſtela. Poſt cōponiꝭ cū telon qđ eſt longū: ⁊ diciꝭ hͣ poſtela le.i.corrigia q̄ ſub cauda eq̄ tendiꝭ: ſicut antela q̄ an̄ tendiꝭ.⁊ dr̄ poſtela q̄ſi poſt ſellā: ⁊ antela q̄ſi an̄ ſellā. Et ſm̄ hͣ pōt dici ſic quodlibet oꝛnamentum equi an̄ vel retro:vel mātica q̄ ante poꝛtaꝭ vel retro:⁊ ꝓdu.penul. vide in antela.

Poſterioꝛa.a poſterioꝛ dicitur .ſ. poſterioꝛa .ſ.poder: qꝛ retro ſunt ⁊ a vultu auerſa: nedū illa purgamꝰ inquinemur aſpectu.

Poſteritas.a poſt deriuaꝭ poſterꝰ ra rū.i.ſequēs.vn̄ hec poſteritas tatis.i. ꝓgenies vel ꝓpagatio filioꝝ in nepotes: vel nepotū in ꝓnepotes.nā poſteritas a nepote incipit:q̄ſi poſtera etas.

Poſterula in poſtis exponiꝭ:⁊ coꝛ.ru.

Poſterꝰ.a poſt deriuaꝭ poſterꝰ ra rū.i.ſequēs.⁊ cōponiꝭ cū ꝓ:⁊ diciꝭ ꝓpoſterꝰ ra rū.i.trāſuerſus:nō rectꝰ: non recto oꝛdine depoſitꝰ: qn̄ q̄ debet eſſe poſterioꝛ factꝰ eſt pꝛioꝛ.vn̄ ꝓpoſtero ras.i.oꝛdinē ꝑuertere vel trāſuertere.ſ.qđ debet eē poſteriꝰ facere ꝑmū:⁊ coꝛ.ſte.

Poſthac:q̄dā vocū irregularis cōgeries ſeu aggregatio videꝭ eſſe:fungēs loco vniꝰ dictiōis.i.poſt.vn̄ ad Hebꝛeos.iiij.c. Nūq̄ꝫ de hac loquereꝭ poſthac die. vel ſit ibi hac ſyllabica adiectio.

Poſthephthimemeris.a poſt ⁊ hephthimemeris cōponiꝭ hec poſthephthimemeris ris quedā ſpēs ceſure:qꝛ producitꝭ ſyllaba naturaliter breuis ꝑ poſthephthimemerim in ꝑncipio q̄nti pedis:ſicut ꝑ hephthimemerim i ꝑncipio q̄rti vt hͣ. Qđ pax lōga remiſerat arma bona reparabāt.

Poſthumꝰ. Humꝰ vel humatio componiꝭ cū poſt:⁊ diciꝭ poſthumus ma mū:⁊ hic poſthumus mi:⁊ hec poſthuma.i.q̄ vel q̄ naſciꝭ poſt humationem pr̄is.i. poſt obitū. Iſte a defūcto nomen accepit ſicut lex voluit:⁊ coꝛ.penul.vn̄ q̄dā: Poſthumꝰ ē natꝰ poſt exeq̄as genitoꝛis. Et Uirgiliꝰ in vj. Tu poſthuma ꝓles ⁊c̄.

Poſtica.a poſt dr̄ hec poſtica ce latēs ingreſſus a p̄te poſterioꝛi:⁊ hͣ poſticū ci idē:⁊ ꝓdu.penul.vn̄ Hoꝛatius: Atria ſeruāte poſtico fallo clietē:⁊ hͣ poſticiū cij.ꝑ eo dē.vn̄ in Dan̄.xiij.c. Irruerunt famuli ꝑ poſticiū vel ꝑ poſticū ſm̄ aliā l̄ram. Itē a poſt poſticus ca cū.i.vlterioꝛ:vel a poſterioꝛi factꝰ.vn̄ Perſiꝰ: Occipitiq̄ꝫ ceco: poſtice occurrite ſamne.

Poſticiū cij.vide in poſtica ⁊ in ianua.

Poſticulū li:dimi.ꝑuus poſtis.

Poſticū ci:in ianua vide ⁊ in poſtica.

Poſtis.a poſt dr̄ hic poſtis huiꝰ poſtis.i.latēs ingreſſus a p̄te poſterioꝛi.⁊ dicunꝭ poſtes eo ꝙ poſt oſtiū ſtent ⁊ a poſtis deriuaꝭ hic poſticulꝰ:⁊ hic poſtellus:⁊ hec poſterula le:oīa diminutiua.

Poſtliminiū nij:exponiꝭ in liminiū.

Poſtpꝛidie.i.altera die poſt tertiā diē ſm̄ Pap̄. vel ſm̄ Hu.poſtpꝛidie.i.hodie.⁊ cōponiꝭ a poſt ⁊ pꝛidie.

Poſtremꝰ.poſt cōpaꝭ:vt poſterioꝛ poſtremꝰ:ſed poſtremus de multis:poſterioꝛ de duobꝰ dr̄.vn̄ poſteriꝰ poſtreme vel poſtremū:⁊ hec poſtremitas tis:⁊ poſtremꝰ qn̄q̄ꝫ accipiꝭ in vi poſitiui.⁊ cōpaꝭ: vt poſtremꝰ mioꝛ ſimꝰ.vn̄ poſtreme miꝰ ſime aduer.⁊ poſtremo.i.ad vltimū aduerbiū tpis vel oꝛdinis:⁊ ꝓdu.ſtre.

Poſtridie.i.poſt tres dies:a poſt ⁊ tris ⁊ die:⁊ ꝓdu.e.

Poſtulo las laui:deriuaꝭ a poſco ſcis:⁊ ē idem poſtulo qđ poſco.⁊ hinc hic poſtulatoꝛ.i.rogatoꝛ.⁊ inde oꝛ intrix hec poſtulatrix cis:⁊ poſtulatim aduer.i. rogāter ⁊ poſtulaticiꝰ cia ciū:q̄ frequenꝭ poſtulat vel poſtulatur. Poſtulo cōponiꝭ:vt depoſtulo las: ⁊ ē actiuū cū omnibꝰ ſuis cōpoſitis:⁊ coꝛ.ſtu.

Potatoꝛ toꝛis:in poto tas eſt.

Potatricula le:in poto tas eſt.

Potēs.a poſſū diciꝭ hic ⁊ hec ⁊ hoc potēs tis ꝑticipium ⁊ nomē:⁊ tūc cōpaꝭ:vt potēs tioꝛ ſimꝰ. vn̄ potenꝭ tiꝰ ſime aduer.⁊ hec potētia tie. vide in poteſtas. Potens cōponiꝭ:vt impotēs.i.nō potēs:⁊ cūctipotēs:⁊ oīpotēs.vn̄ hec oīpotētia:cūctipotētia:impotētia.

Potētatꝰ.a potēs diciꝭ hic potētatꝰ tus tui.i.potētia vel poteſtas dn̄atoꝛis:opꝰ p̄ualidū.

Poteſtas.a poſſū dr̄ hec poteſtas tatis.i.qđ q̄s pōt:⁊ id ꝑ qđ quis pōt:⁊ ille q̄ pōt.vn̄ poteſtatiuus ua uū.i.potēs:vel q̄ videꝭ dignꝰ poteſtate ſm̄ hu. Pap̄.v̄o dicit: Poteſtas dr̄ qđ patuit illi q̄cquid velit. Poteſtas ab eo qđ eſt poſſe nomen accepit:⁊ vt diciꝭ in greciſmo: Si recte dicas ſolet eſſe potētia ſani. Dicq̄ꝫ poteſtatē digni:da poſſe cui vis. Et ſcias ꝙ ſicut ſubſtantiuū recipit adiectiuū:vt bonꝰ hō:ita hoc v̄bū ſū:vt ſū bonꝰ ⁊ ſumꝰ boni: ita ꝙ nullū aliud ſubſtātiuū ē ibi neceſſariū:⁊ hͣ in ꝑma ⁊ in ſecūda ꝑſona:ſed nō i tertia. Un̄ pōt dici:ego poteſtas ſū bonꝰ:ita ꝙ adiectiuū recipiat verbū tm̄ rōne ſuppoſiti ꝯſignati:ſed in tertia perſona male diciꝭ: Poteſtas ē bonꝰ:qꝛ verbū tertie ꝑſone nō habet in ſe ſuppoſitū finitū. Poteſtates etiam vt dicit Gregoꝛ vocanꝭ hi angeli q̄ hoc potētiꝰ ceteris in ſuo oꝛdine receperūt:vt eoꝝ ditōi v̄tutes aduerſe ſubiecte ſint:quoꝝ poteſtate refrenanꝭ ne coꝛda hominū tētare p̄ualeant:q̄ntū volunt.

Potio hͣ potatio:⁊ hͣ potio onis ꝑ ſyncopā dr̄:⁊ ē potio idē qđ potatio vel cōfectio ex vino ⁊ herbis: vel medicina qꝛ potaꝭ.⁊ dr̄ a poto tas taui atū:⁊ a potio dr̄ potiono nas vel potionoꝛ naris.i.potionē dare.

Potio nas:in potio eſt.

Potioꝛ tiris dr̄ a potis tis noīe:⁊ eſt potiri frui vti. ⁊ cōſtruiꝭ cū actō gtō ⁊ ablatiuo:vt potioꝛ illiꝰ rei:vel illā rē:vel illa re.⁊ inueniꝭ ſm̄ antiquos ſm̄ tertiā ⁊ q̄rtā ꝯiugationē potioꝛ tiris vel poteris:ſed i infinitiuo ſm̄ q̄rtā inueniꝭ potiri.ſupinū in itū potitū definit penul. ꝓdu. Impotitꝰ ta tū ſicut dicit Priſ. Apud tn̄ modernos eſt tm̄ quarte cōiugatiōis. Itē potioꝛ ē cōpatiuū de potis ſm̄ vocē:qꝛ ſignificatio mutaꝭ.vide in potis

Potis ge.cōis:⁊ hͣ pote.i.poſſibilis vel potens.⁊ cōpaꝭ: vt potioꝛ ſimꝰ.⁊ hec cōpatio ē tm̄ ſm̄ vocem:qꝛ ſignificatio mutaꝭ.potioꝛ enī ⁊ potiſſimꝰ.i.melioꝛ ⁊ optimꝰ vn̄ potiter tiꝰ ſime aduer. ⁊ potiſſime qn̄q̄ꝫ poniꝭ pꝛo maxime vel p̄cipue ſm̄ Hu. Pap̄.v̄o dicit: Potioꝛ melioꝛ:ſupioꝛ:altioꝛ:valentioꝛ.

Potiſſimꝰ ma mū:in potis vide.

Potiſſo.a poto tas dr̄ potiſſo ſas ſaui ſare .i. frequenter ⁊ parū bibere.⁊ in eodem ſenſu dicebatur antiq̄tꝰ: potaſſo potaſſas.

Poto tas taui tare.i.potum dare.vn̄ in pſalmo: Potauerūt me aceto.⁊ potare.i.bibere. Et nota ꝙ ſupinum

ei⁹ſyncopať: ⁊ dr̄ potū tu. ⁊ ſepi⁹ inuenit ſyncopatum q̄ȝ integꝛ. vñ verbalia ⁊ ꝑticipalia ab eis formata inueniunť etiā ſepi⁹ ſyncopata q̄ȝ integra: vt hic potator vľ potor: ⁊ hinc potatori⁹ ria rium: vel potarius ria rium ⁊ hec potatrix vľ potrix. vñ hic potatricula cule: vľ potricula le dimi. ⁊ potatus ta tū: ⁊ hic potatus tus: ⁊ h̄ potus tus tui: act⁹ vel paſſio potādi: vel qđ intra calicē dať. Itē a poto tas potito tas frequē. Poto cōponiť vt ꝯpoto tas. i. ſimul cū alio potare: epoto tas. i. valde potare vel ex toto: repoto tas. i. iterū potare vľ retro. Poto ꝓ dare potū cū omnib⁹ ſuis cōpoſitis actiuū eſt ſed ꝓ bibere eſt neutꝛ: ⁊ ꝓduč po. vnde Ouidius: Euomit epotas dira caribdis aquas. ⁊ vt dicūt quidā: Bibere eſt nature: potare v̉o luxurie eſt.

Potomium mij: eſt nauigium fluuiale tardū ⁊ graue qđ nō niſi remigio ꝓgredi pōt. hinc etiā traiectus dr̄ extēſus: eſt enim ⁊ latus.

Potor toris: in poto tas eſt.

Potuerint eſt p̄teriti ꝑfecti tꝑis ⁊ mōi ſubiūctiui de poſſum tes. vel pōt etiā eſſe futurū ſubiunctiui: ⁊ qū potuero ris rit rim⁹ ritis rint. de hoc vide in poſſū tis.

Potus ta tū: vľ hic pot⁹ t⁹ tui. vide ī poto tas ſm Hug. ⁊ Pap. etiā diē: Potus ꝓ potat⁹ ꝑ ſyncopā ꝑticipiuȝ ſ. potus ta tū. ⁊ hic pot⁹: potus potui nomen.

P ante R

Pragma matis ge. neu. i. cā. vnde pragmaticus ca cuȝ. i. cauſatiuus: vel cauſidicus ſm Hug. Pap. v̉o diē: Pragma grece latine cā dr̄. vñ ⁊ pragmatica dicūť negocia ⁊ actor cāꝝ ⁊ negocioꝝ pragmaticus noiať.

Prandeo: a prandiū dr̄ prandeo des di vel pranſus ſum dere. i. prandium ſumere: in tertia hora comedere. Et ꝯponiť vt ꝯprandeo des di vel cōpranſus ſū. ⁊ eſt neutrū cū oībus ſuis compoſitis: ⁊ facit p̄teritū in prandi vel in pranſus ſum: ⁊ ſup. in pranſum ſm Hug. ⁊ vt dicit Pap. Prandeo eſt neutꝛ niſi in tertia prandeť. vñ Priſc. Prandeť olus. vide in pranſus.

Prandeū dei: quedā zona ad prandiū dr̄.

Prandi eſt p̄teritum de prandeo des.

Prandiū: a paro ras deriuať hic ꝑat⁹ tus tui: ⁊ hinc hoc prandiū dij: q̄ſi ꝑatū ab appꝑatu edendi: q: plura in mane ꝑanť q̄ȝ in ſero ad comedendū. ⁊ olim ꝓp̄e dicebāť prandia omniū militū. ſ. cib⁹ an̄ pugnā q̄ſi cito ꝑatum ſed nūc dr̄ comeſtio in tertia. vñ h̄ prādiolū li dimi.

Pranſito tas. vide in pranſo ſas: ⁊ corꝛ. ſi.

Pranſo ſas. i. frequēter prandeo verbū frequēt. de prandeo des: a quo pranſito tas: aliud frequēt.

Pranſorium: a prandeo des dr̄ hoc pranſoriuȝ rij: dom⁹ vel locus vbi prandeť.

Pranſus ſa ſum accipiť actiue. i. qui prandet: ⁊ tūc deſcēdit a prādeo des di vel pranſus ſū. Itē accipiť paſſiue pranſus. i. comeſtus: ꝯſumpt⁹: ⁊ tūc deſcendit a paſſiuo iſtius v̉bi qđ inueniť in tertia ꝑſona. ſ. prandeť prādebať pranſus eſt fuit. Silr̄ ītellige de oībus v̉bis neutris que habēt paſſiuū in tertia ꝑſona. ſ. q̄ eoꝝ ꝑticipia p̄teriti tēporis poſſūt accipi paſſiue vľ paſſiue. Qū aūt accipiūtur actiue: ꝑticipia ſūt neutroꝝ. qū vero paſſiue ſūt participia paſſiuoꝝ. Prēſus cōponiť ut īpranſus. i. nō cōmeſt⁹ vľ nō prāſus: qui. ſ. nō comedit vľ nō prādet. Quidā tñ dicūt q̄ huiuſmodi ꝑticipia in prima et ſecūda ꝑſona ſignāt actionē: in tertia ſignāt actionē ⁊ paſſionē: vide in iuratus ta tū.

Praſis vľ praſū grece latine diciť viride. vñ praſis diciť creta viridis.

Praſius a praſin diciť praſius ſia ſiū: idest viridis. ⁊ hic praſius ſij: quidā lapis viridis.

Pratellū li dimi: paruū pratū.

Patulū li dimi. paruū pratū.

Pratenſis in pratū vide.

Pratū a pratus ta tū dr̄ hoc pratū ti: q̄ſi paratū: q: ꝑuꝫ exigit laborē culture. vnde hoc pratellū ⁊ hoc pratulū li dimi: ⁊ hic ⁊ hec pratēſis ⁊ hoc ſe: ⁊ h̄ pratū ti qđdā caſtrū: quia herba pratēſi abūdet: vľ q: in prato fuerit cōſtructū: vñ hic ⁊ hec pratēſis ⁊ h̄ ſe: nomē gētile eſt.

Prauicors dis in prauus exponiť.

Prauus va vū. i. malus peruerſus: ſed malus naturaliter prauus exercitio ⁊ vſu: ⁊ cōꝑatur prauior ſim⁹. vñ praue uius ſime aduer: ⁊ hec prauitas tis: ⁊ prauo uas. i. prauū facē. Et ꝯponiť vt deprauo uas. i. valde dānare: ⁊ eſt actiuū cū oīb⁹ ſuis ꝯpoſitis: ⁊ ꝓducit hāc ſyllabā pra. vñ quidā Opto placē bōis prauis odioſus haberi quis niſi ſit prauis nemo placē pōt. Prau⁹ cōponiť cū cor dis: ⁊ diciť hic ⁊ hec ⁊ h̄ prauicors cordis. ge om. ſicut vnicors cōcors ſecors ⁊ ſilia. Et dr̄ prauicors vir prauus corde vľ praui cordis. Eccli. iij. c. Prauicors in illis ſcādalizabit ⁊c̄. uel ſm aliā litterā prauicordis et corr. ni prauicors.

Preambulus a p̄ambulo las diciť p̄ambulus la lū. idest ante ambulās: qđ etiā ſubſtātiue poteſt poni.

Prebenda a p̄beo bes dr̄ hec p̄benda de. vñ p̄bendarius ria riū. qđ ꝑtinet ad p̄bendā. ⁊ hic p̄bendarius rij: qui dat p̄bendā: uel potius qui recipit.

Prebendicula le di: parua p̄benda.

Prebendula le dimi. parua p̄benda.

Prebeo a p̄ ⁊ habeo cōponiť: p̄beo bes bui bitū. i. dare.

Precabūdus in p̄cor eſt.

Precapio ex p̄ ⁊ capio cōponiť p̄capio pis. i. ante capio. in quo ſenſu inueniť p̄cipio pis.

Precarius a prece dr̄ p̄carius ria riū. i. p̄cabilis vľ p̄cariū dr̄ qđ p̄ce obtineť: quaſi p̄cadiū: quia p̄ce audiť: et vť potius eſſe ethymo. q̄ȝ cōpoſitō. vñ p̄carie aduer. i. p̄cabiliter: uel ꝑ p̄ces: ⁊ ꝓeo ſepe iueniť p̄cario. vñ terētius in eunucho: Iam uel p̄cario fac tardi⁹: ſm Hug. Pap. v̉o dicit: p̄cariū eſt cū p̄ce: creditor rogať ⁊ ꝑmittit debitorē in poſſeſſionē fundi ſibi obligati demorari: fructus capere: dictū quaſi p̄cariū quia p̄ce audiť.

Precator a p̄cor caris dr̄ hic p̄cator toris: ⁊ or in rix conuerſa dr̄ hec p̄catrix cis. vñ Aug⁹: Adhibe p̄catores. i. rogatores: ⁊ ꝓduč. penľ. tam in ntō q̄ȝ in gtō.

Precatorius ria riū: in p̄cor caris vide.

Precaueo caues caui. i. ante vľ p̄ alijs cauere: v̉bū actiuū a p̄ ⁊ caueo ues cōponiť: ⁊ cor ca. Gen. vij. Precauēs in futurū. vide in caueo.

Precedo dis ceſſi ſū dere. i. ante ire: ex pre ⁊ cedo dis: ceſſi cōponiť. ⁊ quis dr̄ aliq̄d p̄cedere q̄tuor modis. ſ. eternitate: ⁊ ſic deus p̄cedit oīa. Itē tēpore: ut flos fructū. Itē electione: ut fructus p̄cedit florē: Item origine: ut ſonus p̄cedit cantū. vñ dicit Aug. in xij. li. cōfeſ. c. viij. g. Qū v̉o dicit Informe: deinde formatū non eſt abſurdū ſi modo idoneus: ītellige quis p̄cedit eternitate: ſicut deus oīa ⁊ in oībus tpe: ſicut flos fructū. electione ſič fruct⁹ florē. origine ſič ſon⁹ cantū: q: nō cātus formať ut ſon⁹ ſit: ſȝ ſon⁹ formať ut cātus ſit. eſt autē cantus formatus ſonus.

Precello lis p̄cului uel p̄cellui p̄culſū uel p̄celſū precellē. i. ſupare: ⁊ cōponiť a pre ⁊ cello.

Precēdo a pre ⁊ cādeo des cōponiť precēdo dis. i. ante uel valde accēdere: vide in candeo des.

Precētor a p̃cino nis dr̃ hic p̃cētor toris: qui in eccleſia vocē p̃mittit in cātu.ſ.principalis cātor: ⁊ debet ſcribi ꝑ e ⁊ nō ꝑ i: q2 formatˀ a precētu ſup̄.u mutato in or.

Precētus. a precētor dr̃ hic precētꝰtus tui.i.dignitas vl' poteſtas precētoris.

Preceps. Caput ꝯponitˀ cū pre ⁊ dr̃ p̃ceps tis ge.oīs qui cadit capite īclinato ⁊ corpore ſequēte: ⁊ cor penl'.gti. p̃ceps etiā dr̃ ut homo oīa ſine mō ⁊ cū ꝑiculo faciēs. et facit gtūs pluralis precipitū.

Preceptor a p̃cipio is dr̃: ut hic p̃ceptor oris: ⁊ hic p̃ceptꝰ tus tui: ⁊ p̃ceptorius ria riū qd̄ p̃cipitˀ.

Preceptū a precipio pis deriuatˀ: ut hoc p̃ceptū ti. Et ſm Pap̄. Precepta ſūt q̄ an aliqd faciēdū ſit aut nō faciendū docēt. Et ſcias ꝙ p̃cepta decalogi ſūt decem que in his v̄ſibꝰ cōtinentˀ: Jdola ſperne: dei nō ſit tibi nomē inane. Sabbata ſāctifices: habeas in honore parētes. Non occiſor eris: mechus: fur: teſtis iniquꝰ. Nō alii nuptā: nec rem cupias alienā. Numerus iſtoꝝ p̃ceptoꝝ ſic accipi pōt: Prima tria p̃cepta que fuerunt ſcripta in p̃ma tabula lapidea ordināt nos ad deum. Ordinatˀ autē hō ad deū triplicitˀ: Uno mō ꝑ meditationē cordis: ut dr̃ in Pſalmo: Uacate ⁊ videte quia ego ſū deus: ⁊ ad h̄ dirigit tertiū p̃ceptū.ſ. ſāctificatio ſabbati quo aliqd̄ tēpus deputatˀ ad vacandū diuinis ceſſādo ab oībus que hoc ociū ꝑturbare poſſēt. Alio modo ꝑ reuerētiā oris: qd̄ ſit qū deus laudatˀ ⁊ nomē eius cū reuerētia tenetˀ. ⁊ q2 p̃mo occurrit irreuerētia nominis diuini vitare q̄ꝫ laudes debitas deo reddere ideo in ſecūdo p̃cepto ponitˀ: nō aſſumaſ nomē dei tui īuanū. Tertio mō ut in opere ſeruitiū debitū exhibeatˀ qd̄ latria dr̃: ad cuiꝰ actū p̃mū p̃ceptū ordinatˀ ſimpl'r ꝑ ꝓhibitionē cōtrarij. Ad proximū autē hō dupliciter ordinatˀ. Uno mō ut beneficiū ei īpendatˀ. Lu.vj. Que vultis ut faciant vobis homīes ⁊ vos eadē facite illis qd̄ maxime patētibꝰ faciēdū eſt: vnde in p̃mo p̃cepto ſecūde tabule honor parentū p̃cipitˀ: in quo intelligitˀ omne bñficiū proximo exhibendū. Honor autem iſte nō ſolū attenditˀ in reuerētia ſ3 in adminiſtratiōe eoꝝ que ſūt corpori neceſſaria ſicut dixi in honoro as. Alio mō ut proximo nocumentū nō inferatˀ: ſm illud Thob. iiij. Qd̄ ab alio oderis tibi fieri: vide ne alteri tu aliqñ feceris ⁊ ad hoc ꝑtinēt ſex p̃cepta q̄ ſequūtˀ: q̄ ſic ordinantˀ. Nocumētū nāq3 tripliciter pōt proximo inferri Primo q̄ntū ad cor: ⁊ ſic ſunt duo p̃cepta vltima.ſ.nō deſiderabis vxorē ꝓximi tui: ⁊ nō ꝯcupiſces domum ꝓximi tui ⁊c̃. Et ꝓhib3 h̄ volūtas iniuriādi: ⁊ p̃cipue illa volūtate q̄ eſt cupiditas q̄ eſt radix omniū maloꝝ Et primo ꝓhibetˀ cupiditas aliene rei.q̄ ē ꝯiūcta q̄ſi idē corpus ſecu3: vt vxor. Secūdo volūtas aliene rei. q̄ eſt nō eadē caro cū homīe: ſ3 extra eū qū dicitˀ: nō domu3 nō agꝝ q̄ꝫtū ad res immobiles. nō ſeruū: ñ ancillā: nō boue3 ⁊c̃. q̄ntū ad res mobiles. Jtē nocumētū inferri pōt ꝓximo ore vl' verbo: ⁊ h̄ ꝓhibetˀ q̇nto p̃cepto.ſ.nō loqueris ꝯtra ꝓximū tuū falſu3 teſtimoniū timore: rancore: amore: munere: ⁊ hoc in p̃cepto ꝓhibetˀ negatō: detractio: obiurgatio ⁊ oīa huiuſmōi. Jte3 tercio inferri pōt nocumētū ꝓximo ī oꝑe: ⁊ h̄ triplicitˀ. Jn ſe vl' in ꝑſonā ꝓp̄a3: ⁊ hoc ꝓhibetˀ qū dr̃: Nō occides. Uel in ſuos: ⁊ h̄ ꝓhibetˀ cu3 dr̃. Nō mechaberis. Magnu3 enī nocumētu3 reputat ſibi vir qñ q̇s accedit ad vxorē ſuā: q2 nō bñ cu3 ſocijs regna venuſq3 manēt. Uel in ſua: ⁊ h̄ ꝓhibetˀ qū dr̃: Nō furaberl.i.rē alienā nō vſurpabis vſura: rapīa: furtu: fraude: vio'ētia. Et ſcias ꝙ peccata que ꝯmittuntˀ in ꝓximo ſūt ꝯpenſanda ꝑ ſe ſm nocumēta que proximo inferuntˀ: q2 ex h̄ habēt rationē culpe. Tāto autē eſt maiꝰ nocumētū q̄nto maiꝰ bonū dimittitˀ. Qū autē ſit triplex bonū homīs.ſ.bonū aīe ⁊ bonū corꝑis: ⁊ bonū exterioꝝ rerū. Bonū autē aīe qd̄ ē maximū: nō pōt alicui ab alio tolli niſi occaſionalitˀ: puta ꝑ malā ꝑſuaſionē: q̄ neceſſitatē nō īfert. Sed alia duo bona.ſ. corꝑis ⁊ exterioꝝ rerū poſſūt ab alio violēter auferri: ſ3 q2 bonū corꝑis p̃eminet bono exterioꝝ rerū: ſemꝑ grauiora ſūt peccata q̇bꝰ infertˀ nocumētū corꝑi q̄ꝫ ea q̇bꝰ infertˀ nocumētū exterioribꝰ rebꝰ. Uñ int̄ cetera peccata q̄ ſuūt in proximū: homicidiū grauiꝰ eſt ꝑ qd̄ tollitˀ proximi vita iam in actu exiſtēs. Conſequēter autē adulteriū qd̄ ē cōtra debitū ordinē generatiōis humane ꝑ quē eſt ītroitꝰ ad vitā. Cōſequēter autē ſūt exteriora bona int̄ q̄ fama p̃eminet diuitijs eo ꝙ ꝓpīquior ē ſpūalibꝰ bōis. vñ dr̃ Prouer.xxj. Meliꝰ eſt nomen bonū q̄ꝫ diuitie multe. ⁊ ideo detractio ſm ſuū genꝰ eſt maiꝰ peccatū q̄ꝫ furtū: minꝰ tñ q̄ꝫ homicidiū uel adulteriū. Sed pōt queri an fuit neceſſariū legē ſcriptā ⁊ maxīe iſta decē p̃cepta tradi: Ad h̄ dico ꝙ neceſſariū fuit ea que naturalis dictat rō q̄ dicuntˀ ad legē nature ꝑtinere populo in preceptū dari ꝓpter q̄tuor rōnes. Prīo quia ꝑ cōtrariā cōſuetudinē multi in peccatū p̃cipitabantˀ: nā apud multos rō naturalis in qua ſcripta erat obtenebrata erat. Secūdo: quia ⁊ſi in aliquibus vigebat rō: tñ amor boni in eis deficiebat vñ quadā coactiōe legis obligatorie ad bonū īducēdi erāt. Tertio ut ad opera v̇tutis nō ſolū natura īcliaret ſed etiā reuerētia diuini imperij. Quarto: ut magis memorie tenerēt ⁊ frequētius in cogitatiōe verſarentur.

Et ſi dicas ſcriptura videtˀ eſſe iuēta ad ſuccurrēdū labilitati memorie. ſed alia p̃cepta legis que nō ſūt ita ſcripta in corde homīs ſicut iudicialia ⁊ cerimonialia facilius poterāt obliuioni tradi: ergo ea magis debuerūt in tabulis lapideis ſcribi. Dico p̃cepta iudicialia ⁊ ceremonialia erāt mutabilia ſm diuerſos ſtatus ⁊ cōditiones hominū: ſed precepta legis nature īmobiliter ꝑmāſura erant: in cuiꝰ ſignū in tabulis lapideis deus ea ſcribi voluit. Hic nota ꝙ Aug. in li. de doctrina xp̄iana dicit: Totā magnitudinē ⁊ āplitudinē diuinoꝝ eloq̇oꝝ poſſidet charitas qua deū proximūq3 diligimꝰ que radix eſt omniū bonoꝝ. Si ergo nō vacat omnes paginas ꝑſcrutari: ⁊ oīa in volucra ſmonū euoluere tene caritatē ubi pendēt oīa: q2 ꝑfectio eſt ⁊ finis oiu3 Jtē Aug. de laude diuinaꝝ ſcripturaꝝ dicit: Jlle tenet et qd̄ latet ⁊ qd̄ patet ī diuinis codicibꝰ qui charitatē ſeruat in moribꝰ: q2 dr̃ Math.xxij. Jn duobꝰ mādatis .ſ. in dilectiōe dei ⁊ proximi tota lex pēdet ⁊ ꝓphete. Fulgētiꝰ etiā dicit in ſmone Stephani. Charitas oiu3 fons ē ⁊ origo bonoꝝ: munimē egregiū: via q̄ ducit ad celū: in q̄ qui ābulat nō errare poterit nec timere: ipſa dirigit: ipa ꝓtegit: ipa ꝑducit: vide in curioſus. Et ſi dicas ſi diuina eloquia oīa ī charitate ꝯtinentˀ vr̃ igitˀ ꝙ ꝓlixitas ſacre ſcripture ſit ſuꝑflua. Reſpōdeo ꝙ cōtinentˀ oīa diuina eloq̇a in p̃cepto charitatis ſicut ī radice: ſ3 oportuit ꝑ ramos diſtīgui. Et ſcias ꝙ ꝯſuetudo non poteſt tollere ius naturale ſiue diuinū.i.precepta p̃dicta: ſicui dixi in cōſuetudo.

Preceptus in p̃ceptor eſt.

Preces a p̃cor aris dr̃: ut hic prex cis: he p̃ces: haꝝ p̃cum ſ3 ntūs ſingularis nō eſt ī vſu: ⁊ cor pre: vide ī Achilles

Precidaneus nea neū: ideſt aptus ad p̃cidendū: ⁊ dicitˀ a precido dis.

Precido dis di dere ciſū: ideſt antecedere: ⁊ cōponitˀ a p̄

et cedo dis cecidi: ⁊ ꝓduc̃ ci vbiqꝫ. Jtẽ p̃cido dis p̃cidi dere: ſupi. caret. i. ante cadere: uel in anteriorẽ partẽ: et coꝛ. ci vbiqꝫ: ⁊ tũc cõponit̃ ⁊ cado dis cecidi.

Preciniũ nij. i. laus alicuiꝰ rei: uel laus antecedens: ⁊ dr̃ a p̃cino nis.

Precino nis p̃cinui centũ. i. valde canere uel ante: ⁊ coꝛ. ci et cõponit̃ a pꝛe ⁊ cano nis.

Precioꝛ. a preciũ dr̃ p̃cioꝛ aris deponẽtale. i. eꝛiſtimare: ⁊ ꝯponit̃ ut app̃cioꝛ aris: dep̃cioꝛ aris. ⁊ ẽ precioꝛ deponẽtale cũ ſuis cõpoſitis. Antiqui tñ dicebãt p̃cio cias: et app̃cio cias in actiuo genere.

Precioſus. a p̃ciũ deriuat̃ p̃cioſus ſa ſum: multũ precium valens: vñ p̃cioſi lapides dicti ſũt quia care valẽt: ſiue quia a vilibꝰ diſcerni poſſũt ſiue quia rari ſũt: Dẽ eniꝫ qδ rarũ eſt magnũ ⁊ p̃cioſũ vocat̃: vñ in p̃mo Reg. iij ca. dr̃ Sermo dñi erat p̃cioſus. i. rarus. Precioſus cõpatur p̃cioſioꝛ ſimꝰ: vñ p̃cioſe ſius ſime aduerbiũ: ⁊ hec p̃cioſitas tatis.

Precipitiũ tij p̃rupta foſſa uel rupes: ⁊ dr̃ a p̃ceps.

Precipio: a pꝛe ⁊ capio pis cõponit̃ p̃cipio pi ceptũ. i. pꝛeceptũ dare. Jteꝫ inuenit̃ p̃capio pis ſil̃r eꝛ p̃ ⁊ capio et retinet a: ⁊ eſt p̃capere ãtcape in quo ſenſu ĩuenit̃ etiã p̃cipio pis: ⁊ coꝛripit ci uel ca.

Precipito tas tare taui verbũ actiuũ. i. p̃cipitio aliquid obꝛuere: ⁊ dicit̃ a p̃ceps tis ⁊ coꝛ. pi.

Precipuus. i. maꝛimꝰ pꝛimꝰ ſingularis ſenioꝛ ſm Pap̃. Jnde p̃cipue aduerbiũ.

Preciſio: a p̃ciſus ſi addita o fit hec preciſio onis q̃ſi ante ciſio Jtẽ p̃ciſio eſt quidã coloꝛ: vide in q̃rta pte in tractatu de coloꝛibꝰ rhetoꝛicis.

Preciũ. a pꝛeꝛ cis dr̃ hoc preciũ cij: qꝛ cũ prece ſolet dari vel preciũ ꝯponit̃ a p̃ ⁊ do das vel vicis q̃ſi predatũ: ul̃ q̃ſi p̃uiciũ quia p̃us datur ut pꝛo eius vice qδ petit ur habeat̃. vñ h̃ p̃ciolũ li diminutiuũ.

Precliuis. i. ĩclytꝰ: valde glorioſus: Nã grece cleos dicit̃ latine gloria ſm Pap̃. Hug. vͦ dicit: a p̃cluo is dr̃ hic et hec p̃cliuis huiꝰ p̃cliuis. i. celticus nobilis valde fulgens: ⁊ ꝓducit cli.

Precluo is: in cluo is eꝛponit̃.

Preco a p̃cino nis dr̃. hic preco onis qui quodã preconatu aliq̃d ãnũciat: ⁊ preco etiã dr̃ mercatoꝛ q̃ quodã p̃conatu ĩuitat ad merces ſuas emẽdas. vñ hic p̃conatus tus tui talis ãnunciaitio.

Precocia. a p̃coquo quis deriuat̃ hec p̃cocia cie genus vini vel vuaꝝ q̃ſi p̃coquo quia añ alias ſole coq̃t̃ et citius ad maturitatẽ venit. Et eadẽ dr̃ p̃coqua que ⁊ h̃ precoꝛ cis. ſꝫ a grecis dr̃ lageos quia velociꝰ currat ad maturitatẽ ut lepus: Et pōt declinari mobilit̃ p̃coquꝰ qua quũ ſm Hug. Pap̃ vͦ dicit Precocie genꝰ vuaꝝ dicte q̃ſi p̃coque quia ante alias matureſcãt.

Preconatus in preco eſt.

Preconiũ. a preco dr̃ hoc p̃coniũ nij: ⁊ hic p̃conatꝰ tus tui. i. ãnũciatio p̃conis. Jtẽ p̃coniũ dr̃ laus uel ãnunciatio laudis. Ponit̃ etiã q̃nqꝫ ſimpl̃r pꝛo ãnũciatiõe ſed ꝓpꝛie in bono.

Precõtrecto ctas in tracto tas eſt.

Precoquus qua quũ in p̃cocia eꝛponit̃ ⁊ coꝛ. co.

Precoꝛ caris catus ſũ cari. i. rogare: vñ p̃catoꝛiꝰ ria riũ: et hic ⁊ hec p̃cabilis ⁊ h̃ le: ⁊ p̃cabũdus da dũ: ſil̃is p̃cãti q̃ſi ad p̃cãdũ habil̃. Precoꝛ cõponit̃ ut dep̃coꝛ p̃caris imp̃coꝛ caris: ⁊ eſt precoꝛ deponẽle cũ oĩbus ſuis cõpoſitis: ⁊ coꝛripit hanc ſyllabã pꝛe.

Precoꝛdia. pꝛe ꝯponit̃ cũ coꝛ ⁊ dr̃ hoc p̃coꝛdiũ dij qδdã inteſtinũ quia p̃ſit coꝛdi: vñ hic ⁊ hec p̃coꝛdialis ⁊ hoc le: qδ q̃nqꝫ ponit̃ pꝛo intimo ſecretoqꝫ ⁊ familiari ſm Hug. Jſidoꝛus vͦ dicit Precoꝛdia ſũt loca coꝛdi vicia quibꝰ ſenſus p̃cipit̃: dicta ſic qꝛ ibi ſit pꝛincipiũ coꝛdis ⁊ cogitationis.

Precoꝛ cis in p̃cocia vide.

Precurro ris eꝛ p̃ ⁊ curro ꝯponit̃ ⁊ geminat p̃teritũ pꝛecurro p̃cucurri p̃curſum.

Preda de eſt de vicinis ⁊ ꝯfederatis: rapina de hoſtibus vel pꝛeda de tota patria: rapina de parte. Jtem pꝛeda eꝛ hoſte eſt: Lucrũ eꝛ negociatiõe: Cõpendiũ ꝓpꝛie eꝛ pondere.

Predanꝰ na nũ. i. de p̃dio eꝛiſtẽs: ⁊ dicit̃ a pꝛediũ. vnde Ambꝛoſius Jnter cõuiuia p̃danas epulas ructãtem.

Predeſtino nas naui nare a p̃ ⁊ deſtino nas cõponitur ⁊ eſt p̃deſtinare ante vel ab eterno deſtinare: pꝛeuidere pꝛeſcire: ſed p̃ſciũtur boni ⁊ mali: p̃deſtinãtur tñ boni ſm Hug. ⁊ coꝛripit̃ ſti. Hic nota q̃ p̃deſtinatio eſt pꝛepatio gratie in p̃ñti ⁊ gloꝛie ĩ futuro. Sed cõſueuit queri an hi qui apud deũ magni ſũt meriti obtinẽ aliq̃n poſſint etiã que non ſũt p̃deſtinata. Ad h̃ reſpõdet Greg. in p̃mo Dialog. Obtinẽ neq̃quã poſſũt que nõ fuerũt p̃deſtinata ut pꝛecibꝰ obtineant̃: Nã ipa quoqꝫ p̃ennis regni pꝛedeſtĩatio ita eſt ab oĩpotẽti deo diſpoſita: ut ad hoc electi eꝛ laboꝛe p̃ueniãt q̃tenꝰ poſtulãdo mereant̃ accipe qδ eis oĩpotens deus añ ſecula diſpoſuit donare. Jtem ſcias q̃ numerꝰ pꝛedeſtĩatoꝝ certꝰ eſt a deo: ſꝫ incertꝰ a nobis nec tñ iſta certitudo neceſſitatẽ ſaluãdis ĩponit ut. ⁊ dic̃ Boe. Quãuis cãꝫ tãte diſpoſitiõis ignoꝛes tñ quoniã bonꝰ mũdi rectoꝛ tẽperat: recte fieri cuncta ne dubites. Quicq̃d enĩ circa ſpem videas geri rebus quidẽ rectꝰ eſt oꝛdo: opinioni vͦ tue p̃uerſa ꝯfuſio. vide ĩ p̃ſcio: ⁊ ĩ ſcribo: ⁊ ĩ charitas

Prediatꝰ. a pꝛediũ dr̃ hic pꝛediatꝰ ti deus pꝛedioꝝ. ſ. Saturnus ut dicũt.

Predico cas caui care cõponit̃ a pꝛe ⁊ dico cas ⁊ eſt pꝛedicare admonere uel ãnũciare bona: ut ego p̃dico q̃ſi pꝛe. i. ſup̃ alia bona enũcio: vñ trãſũptũ eſt h̃ vocabulũ in logica qũ dr̃ Genꝰ pꝛedicat̃ de ſpecie: ſpẽs p̃dicat̃ de ſuo ĩdiuiduo. i. enũciat̃ uel inheret: ⁊ hinc verbalia ⁊ coꝛripit di.

Prediolũ li dimi. paruũ pꝛediũ.

Preditꝰ ta tũ. i. pꝛedijs datꝰ vel pꝛe alijs ditatꝰ. ⁊ dicit̃ a pꝛaes dis. vel pꝛeditus dr̃ a pꝛedo dis qδ eſt pꝛe alijs dare: Et eſt pꝛeditꝰ ſm Pap. ſublimatꝰ oꝛnatꝰ clarus pꝛeclarꝰ antepoſitꝰ ⁊ coꝛ di: vñ Theodolus Preditus ingenio decoꝛauit menia tẽplo.

Prediũ. a pꝛeda dr̃ h̃ pꝛediũ dij. i. poſſeſſio villa ager ſed ꝓp̃e allodiũ: ⁊ dr̃ pꝛediũ a pꝛeda qꝛ ãtiqui agros quos bello ceperãt pꝛedo nomĩe vocabant. vel pꝛediũ dr̃: qꝛ eꝛ oĩbus p̃tibus patriſfamilias pꝛeuidet̃. i. apparet: vñ dr̃ pꝛediũ q̃ſi pꝛeuidiũ. vel pꝛediũ dr̃ q̃ſi pꝛe alijs ditãs a pꝛe ⁊ dis ditis qδ eſt diues: ſꝫ potius eſt etymologia q̃ꝫ cõpoſitio.

Predo dis pꝛedidi tũ dere. i. pꝛe alijs dare honoꝛare pꝛerogare pꝛeponẽ oꝛnare: ⁊ cõponit̃ a pꝛe ⁊ do das.

Predo onis maſ. ge. i. raptoꝛ ⁊ dr̃ a pꝛeda ut dicit Pap. Pꝛedo vel pꝛedus dr̃ qui pꝛedã habet vel ſcit.

Predoꝛ daris datus ſũ dr̃ a pꝛeda: ⁊ eſt p̃dari pꝛedã facẽ diſſipare. vñ hic pꝛedatoꝛ ⁊ pꝛedatoꝛiꝰ ria riũ ⁊ pꝛedabũdus da dũ: habilis ad pꝛedandũ: vel ſil̃is pꝛedanti et hic ⁊ hec pꝛedalis ⁊ hoc le: ⁊ pꝛedatus ta tũ qδ accipit̃ in paſſiua ſignificatiõe ſm q̃ antiq̃ dicebãt pꝛedo das ⁊ ꝯponit̃ ut ĩpꝛedatꝰ ta tũ. Pꝛedoꝛ cõponit̃ cõpꝛedoꝛ daris: depꝛedoꝛ daris. ⁊ eſt deponẽtale cũ ſuis ꝯpoſitis

et cõſtruit̃ cũ actõ: ⁊ ꝓdu. pre. vñ Horatius ĩ epi. Singula de vobis anni ꝑdant̃ euntes.

Prefatio. a p̄fatꝰ ta tũ: p̄fati addita o: fit hec p̄fatio onis et accipit t ſonũ de c. ⁊ eſt hec p̄fatio ſm Hug. ꝓlogus p̄locutio. vñ in miſſa dr̃ p̄fatio: q2 p̄cinit̃ añ ſacramẽtũ corpis ⁊ ſãguinis xp̄i. Pap. vo dicit: Prefatio p̄locuꝰ librorꝫ que ante omnẽ narrationẽ fit ad inſtruendas audientiũ aures ad qd̃ aptat̃ dicta p̄fatio: q̃ſi p̄locutio .i. p̄ma locutio.

Prefatiũcula le: dimi. pua prefatio.

Prefatus ta tũ .i. ante locutus: a prefor faris qd̃ eſt ante loqui: ⁊ ꝓducit fa.

Prefectura re: in p̄fectus eſt.

Prefectus. a p̄ficio cis dr̃ hic p̄fectus ti .i. alijs p̄poſitus: dignitatẽ deſignat. vñ hec p̄fectura re: eius dignitas: et p̄fectorius ria riũ: qd̃ ad p̄fectũ ptinet. ⁊ eſt idem prefectus qd̃ pretor.

Prefica ce: cõis ge. i. ſacerdos qui incipiebat cantus ⁊ p̄erat plãgẽtibus. ⁊ dr̃ a p̄ficio cis.

Preficio cis p̄fecti p̄fectũ .i. p̄pono. vñ verbalia: ⁊ corr. fi. et cõponit̃ a pre. ⁊ facio cis.

Prefoco cas caui care .i. pſtringere: ſtrãgulare: q̃ſi fauces ab anteriori pte capere ⁊ ſtringẽ. ⁊ eſt verbũ actiuũ. et cõponit̃ a pre ⁊ faux cis: ⁊ ꝓdu. fo. vnde Oui. in ibim: Profocent aĩe noxia mella viam. vide in ſuffoco.

Pre foribus .i. ante oſtiũ ſm Papiã.

Pregno nas naui nare .i. grauidare. vñ pregnãs tis pticipiũ. Inuenit̃ etiã pregnãs pro grauida. ſ3 pregnãs eſt que cõcepit: grauida quã vter grauidus proximã ptui oſtendit. Et cõponit̃ vt ĩpregno nas: repregno nas. ⁊ ẽ actiuũ cũ ſuis cõpoſitis.

Pregredior deris p̄greſſus ſũ: p̄gredi .i. p̄cedere: preire: qd̃ et p̄gradior deris ĩuenit̃. ⁊ ɔponit̃ vtrũq3 a p̄ ⁊ gradior.

Prehẽdo dis eſt verbũ ſimplex. ⁊ eſt eiuſdẽ ſignificatõis cũ prendo dis. ſed habet h poſt e: ⁊ facit p̄teritũ ſine geminatõe: ſicut prehẽdo p̄hendi: ⁊ ſupino p̄henſũ. ⁊ cõponit̃ ut app̄hendo dis: cõprehẽdo dis: dep̄hendo dis rep̄hendo dis. ⁊ eſt actiuũ prehẽdo cũ oĩbus ſuis ɔpoſitis. ⁊ facit p̄teritũ in di: ⁊ ſup. in ſum.

Preiudiciũ. a p̄iudico cas dr̃ hoc p̄iudiciũ cij. ⁊ eſt preiudiciũ cauſe ĩpedimẽtũ q̃ſi ſupra alia iudiciũ .i. dãnatio aliorꝫ. vñ Seruiꝰ in cõmẽto ſup Uirgiliũ: Quicq̇d fit p̄ter naturã nõ affert preiudiciũ generalitati. vñ preiudiciũ .i. p̄cedẽs iudiciũ. vñ in p̄ma ad Thimo. c. v. Nihil facias ſine p̄iudicio .i. ſine p̄cedẽti preiudicio in alterã partẽ declinãdo.

Preiudico cas caui ex pre ⁊ iudico cas cõponit̃. ⁊ eſt p̄iudicare pre alijs iudicare .i. iudiciũ aliorꝫ deprimere et dãnare: q̃ſi ſupiudicare. ⁊ eſt actiuũ.

Preliares dies ſũt quibꝰ fas eſt hoſtẽ bello laceſſere: ſic in li. Reg. legit̃: tpe quo reges ſolebãt ad bella ꝓcedẽ.

Prelibo bas baui batũ bare: a p̄ ⁊ libo bas. ⁊ eſt p̄libare: p̄cõtingere: p̄guſtare: uel ante ſacrificare: leuiter tangẽ parũ guſtare. ⁊ ꝓducit li.

Prelido dis a pre ⁊ ledo dis cõponit̃ .i. ante ledere. ⁊ ꝓducit li: ⁊ facit p̄teritũ prelifi: ⁊ ſupinũ preliſũ.

Preligo gis legi lectũ .i. ante legere: ex pre ⁊ lego legis cõponit̃: ⁊ corripit li.

Preliolũ li: dimi. paruũ preliũ.

Preliũ a premo mis deriuat̃ h̄ preliũ lij q̃ſi ab ĩprimẽdo hoſtes. vel cõponit̃ a pre ⁊ lite: quia preliũ ꝓp̄e p̄mus cõgreſſus dr̃. uel preliũ ĩp̄e cõflictus: bellũ: ĩp̄a guerra. vñ dictũ eſt: Romani ſepe victi ſũt in prelio ſed nunq̃ in bello: quia ſepe in cõgreſſibꝰ vincebant̃: uel in ipſis cõflictibꝰ: ſ3 nunq̃ in fine uel in guerra. Uel prelium cõponit̃ a pre ⁊ luẽdo: vñ h̄ preliolũ li: dimi. ⁊ prelior aris p̄liatus ſum: preliari .i. bellare: prelium cõmittere. vide in bellum.

Preludiũ dij dr̃ puus ludus ante maiorẽ factꝰ: ⁊ dicit̃ a preludo preludis.

Preludo dis. a pre ⁊ ludo dis cõponit̃ preludo dis p̄luſi ſum. ⁊ eſt preludẽ ante ludere: ꝓp̄e ante maiorẽ ludũ ludulũ exercere. vñ Stacius Achilleidos: Tibi preludit magnus Achilles.

Prelũ. a premo mis dr̃ h̄ prelũ li: trabs qua vue calcãtur: quaſi preſſoriũ latũ. ⁊ eſt etymologia. vel cõponitur a pre ⁊ longũ: quia pre alijs eſt valde longũ. vñ in ꝓlogo ſup ꝓuerbia dicit Hieronimꝰ: Sed ſtatim de prelo puriſſime cõmendata teſte ſuũ ſaporem ſeruauerũt. vide in preſſoriũ.

Preluſtris a preluſtro ſtras: qd̃ eſt pre alijs luſtrare. et dr̃ hic ⁊ hec preluſtris ⁊ hoc ſtre .i. preclarus: nobilis: altus. qui pre alijs oĩbus luſtrat̃ ⁊ ambit̃. ⁊ ꝓdu. lu.

Premineo nes nui: a pre ⁊ maneo cõponit̃. ⁊ eſt preminere ſupmanere: preualere: preſtare: precellere. vñ preminẽs tis ge. oĩs. ⁊ cõpatur: preminẽtior ſimꝰ. vñ preminẽta tie: ⁊ corripit mi.

Premiũ. a premo mis dr̃ hoc premiũ mij: quia ꝑ premiũ premimꝰ alios. ⁊ cõponit̃ a pre ⁊ emo qd̃ eſt pre alijs emere. uel dr̃ a pre. ⁊ muniũ q̃ſi premuniũ .i. pro officio datũ. ꝙ autẽ dr̃ premiũ q̃ſi p̄ alijs meũ: etymologia ẽ.

Premo mis preſſi preſſũ mere .i. ſtringere uel dep̄mere vl̃ flectere. vnde preſſim aduerbiũ .i. ſtrictũ. Premo cõponit̃ ut apprimo mis: ɔp̄mo mis: deprimo mis: imp̄mo mis: opp̄mo mis: rep̄mo mis: ſupp̄mo mis. Et ẽ premo actiuũ cũ oĩbus ſuis cõpoſitis ⁊ corripit hãc ſyllabam pre: quã cõpoſita mutãt ĩ pri: ⁊ faciũt preteritũ in ſi: et ſupinũ in ſũ. vnde prudẽtius: Magna cadunt: inflata crepant: tumefacta premũtur.

Prendi diſti in prendo vide

Prendo dis facit ꝓprie preteritũ prendi: o in i cõuerſa: ⁊ ſupinũ prenſũ. vnde Lucanꝰ: Qd̃ prenderat heſit. Inuenit̃ tamẽ in diuina pagina in euãgelio Iohã. c. xxi. Nihil prẽdiderũt. Idẽ Afferte de piſcibꝰ quos prẽdidiſtis nũc. Sed h̄ nõ eſt regulare. nam nullũ verbum tertie cõiugatiõis h3 finalẽ geminationẽ in preterito: niſi ſit cõpoſitũ a do das. prẽdo autẽ nõ eſt cõpoſitũ a do: ĩmo eſt ſimplex. Prendo cõponit̃ ut apprẽdo dis cõprẽdo dis: deprẽdo dis: reprẽdo dis. Horatiꝰ ĩ p̄mo epi. Non tua laudabis ſtudia aut aliena reprẽdes. et eſt actiuũ prẽdo cũ oĩbus ſuis cõpoſitis: ⁊ facit preteritũ in di: ⁊ ſupi. in ſũ ſm Hug. ⁊ iſtud tenẽt grãmatici cõiter. Quidã tamẽ dicũt ꝙ prendo dis cõponit̃ a do das: ⁊ facit prẽdidi prẽditũ.

Prenomen. a pre ⁊ nomen cõponit̃ h̄ prenomen mis .i. nomen qd̃ ĩponit̃ alicui cã differẽtie: uel cã amicitie ⁊ prenomẽ quia preponit̃ ꝓp̄o nomini. vnde prenomino nas .i. pre nomĩe vocare: uł prenomẽ ĩponere.

Prepedio dis diui ditum dire .i. impedire: uel deturpare: deuaſtare: q̃ſi pre .i. ante pedicam ponere. ⁊ cõponit̃ prepedio a pre ⁊ pedica ce: ⁊ cor. pe. n

Prepes. a prepeto tĳ qd̃ eſt pre alijs petere deriuat̃ hic ⁊ hec prepes tis. Prepetes dicunt̃ quedã aues. Auium enĩ quedã dicũtur oſcines que ore ⁊ cãtu auguriũ faciũt: ut coruus: cornix: ⁊ picus. Quedã dicũtur alites: que futura volatu oſtẽdere vidẽtur: ut aquila: accipit̃. que ſi auerſe ſũt inhibe dicũtur: quia inhibeãt .i. vetent: ſi proſpere prepetes. ⁊ dicuntur prepetes quia pre alijs

petũtur ad auguria. uel dicũtur ꝑpetes: quia oẽs aues pre .i. priora petunt volãtes. ꝛ ſm hoc qlibet auis ꝑot dici ꝑpes. Jtez ꝑpes dr̃ velox: qꝛ petat anteriora. Sed ꝓprie id dr̃ ꝑpes: qꝛ pre pedib⁹ alterã hꝫ velocitatẽ: vt auis que ꝑ pedib⁹ hꝫ velocitatẽ alaꝝ: ꝛ tũc cõponit̃ a pre ꝛ pes pedis. ꝛ corripit penultimã gti ꝑpes tis.

Prepolleo. a pre ꝛ polleo les lui lere. i. valde pollere: et ꝑfulgere: ꝑſtare: excellere. ꝛ eſt neutrũ: ꝛ caret ſup.

Prepos potis cõis ge. i. valde vel ꝑ alijs potẽs: a ꝑ ꝛ pos potis cõponit̃: ꝛ cor. penl̃. gtĩ.

Prepoſitio. a ꝑpono nis dr̃ ꝑpoſit⁹ ta tuꝫ ꝑpoſiti: addita o: fit hec ꝑpoſitio onis. i. antepoſitio. vñ ꝑpoſitio dicit̃ quedã pſorõis q̃ alijs ptib⁹ p appoſitionẽ ꝛ ɔpoſitiõeꝫ ꝑponit̃. vide in tertia pte in tractatu de ꝑpoſitiõe.

Prepoſitura re: vide in ꝑpoſitus.

Prepoſitus a ꝑpono nis dr̃ hic ꝑpoſitor toris: ꝛ hic ꝑpoſitus ti: ꝓpe in eccleſia: ſꝫ pretor in ciuitate. vñ hec ꝑpoſitura re: eius dignitas. Jtem a ꝑpono nis ꝑpoſitus ta tum. i. ante poſitus.

Preproperus ra rũ in ꝓperus vide.

Preputiũ tij dr̃ anterior pars pellis priapij que ꝑputat̃ et ꝑſcindit̃ iudeis. vñ ꝑputiat⁹ ta tũ dr̃ habens ꝑputiũ preciſũ: ſicut iudei dicũtur ꝑputiati. vnde ꝑputio tias. i. preputiũ facere: pellẽ illã reſecare. ꝛ dr̃ preputiũ a preputio as q̄ eſt precidẽ ꝑputiũ. Preputiũ etiã qñq3 dr̃ ipſe priapus. vñ ꝑputiat⁹ dicit̃ magnũ habẽs ꝑputiuꝫ .i. priapũ. ꝛ ꝑputiũ aliqñ ponit̃ ꝓ ĩpreputiato: qui habꝫ ꝑputiũ nõ putatũ: ſicut ſũt gẽtiles ꝛ oẽs alij a iudeis q̃ ꝓpter hoc a iudeis ĩmundi reputãtur. Jteꝫ ꝑputia dicũtur ꝑmi fruct⁹: qui ĩmundi dicebant̃ ſicut ꝑputiati. vnde preceptũ fuit filijs Jſrael: Leui. xix. qum intrarẽt terrã ꝓmiſſiõis vt auferrẽt ꝑputia arboꝝ q̃s plãtarẽt.

Preruptus ta tũ dr̃ ante rupt⁹: vel ab anteriori pte rupt⁹ a prerũpo pis pi ptũ. Jtẽ ꝑrupt⁹ dicit̃ in alto poſitus: preceps: excelſus. ꝛ tũc dicit̃ prerupt⁹ q̃ſi prerapt⁹: qꝛ pre alijs in altũ rapit̃. Et ſcias ꝙ rũpo facit ſupi. ruptũ vnde dirupt⁹: ꝑruptus ꝓ p in vltima: ꝛ ſic penul̃. poſitione ꝓducit̃. ſꝫ ruo facit rui rutũ ſine p: vnde erutum: dirutũ penul̃. correpta.

Pres. a prediũ dr̃ hic praes. i. diues q̃ſi predies: ꝛ ꝓpe qui multa hꝫ predia. Et pres dicit̃ medius uel mediator: et pres. i. fideiuſſor vel obſides. ꝛ ſunt iſte ſignificationes tracte ex ꝑma. Diuites enĩ ſolent eſſe mediatores inter aliquos: ꝛ ſolent eſſe fideiuſſores ꝛ obſides. ꝙ autẽ dr̃ praes quaſi pre alijs diues ꝛ pre alijs ditãs: etymo. eſt. Et ſcribit̃ ꝑ ae diphthongũ. vnde dicit Priſci. Jn aes diphthongũ vnũ maſculinũ repitur: ut praes dis.

Preſagiũ. a pre ꝛ ſagio gis. i. diuinare cõponit̃ preſagio gis. i. prediuinare. vnde preſagus ga gũ. i. preſcius futuroꝝ: ꝛ hoc preſagiũ gij. i. diuinatio futuroꝝ: preſcientia vel ãnunciatio. ꝛ a preſagus dicit̃ preſago gas. ꝛ a preſagiũ dicit̃ preſagio gias. i. preſagire. ꝛ ꝓducit ſa.

Preſagus ga gũ: in preſagiũ vide. ꝛ ꝓducit ſa.

Preſbyter. a prebeo ꝛ iter cõponit̃ hic preſbyter teri. ꝛ dr̃ preſbyter quaſi prebẽs iter. Et ſm hoc preſbyter eſt latinũ. vel preſbyten greci vocãt etatẽ ſenioris. vñ dictus eſt preſbyter grece: q̄ latine int̃pretat̃ ſenior: nonmõ ꝓpter etatẽ ſiue ſenectutẽ: ſꝫ ꝓpter honorẽ ꝛ dignitatẽ quã accepit preſbyter vocatur. vel ideo quia illo vtitur officio: ꝛ ſi nõ etate tñ ſẽſu ꝛ diſcretiõe ſenior preſbyt̃ debet eſſe. Jdeo autẽ preſbyteri ſacerdotes vocant̃: qꝛ ſacrũ dant ſicut epi: qui licꝫ ſint ſacerdotes: tñ pontificat⁹ apicẽ nõ habẽt: quia nec criſmate frontẽ ſignãt: nec paclitũ ſpiritũ dant: q̄ ſolis debetur ep̃is. vnde et apd veteres ijdẽ epi ꝛ pſbyti fuerũt: qꝛ illd nomẽ eſt dignitatis: etatis: ꝛ officij. Et a pſbyter hic pſbytercul⁹ li et pſbytericul⁹ li: dimi. ꝛ hec preſbytera re: ꝛ preſbyteriſſa ſe: vxor pſbyteri vel ſacerdotiſſa: ꝛ hic pſbyterat⁹ tus tui: ꝛ hoc pſbyteriũ rij. i. officiũ vel dignitas vel ordo pſbyteri. Ad pſbyterũ aũt ptinet ſacramẽtũ corpis et ſanguinis domini in altari dei cõficere: orones dicere: ꝛ dona dei benedicere. qui qũ ordinat̃: inungũt̃ ei man⁹: vt intelligat ſe accepiſſe gratiã ɔſecrãdi: ꝛ charitatis opa debere ad oẽs extendere. Accipit etiã ſtolam q̃ tenet vtrũq3 latus: qꝛ debet eſſe munitus armis iuſticie ɔ aduerſa ꝛ ꝓſpa. Accipit etiã calicẽ cũ vino: ꝛ patenã cũ hoſtijs: vt ꝑ hoc ſciat ſe accepiſſe poteſtatẽ placabiles deo hoſtias offerendi. Hic ordo a filijs Aaron ſumpſit initiũ. Sũmos eni pontifices ꝛ minores ſacerdotes inſtituit de⁹ ꝑ Moyſen qui ex ꝑcepto dei Aaron in ſummũ pontificẽ: filios ṽo vnxit in minores ſacerdotes. vide in miſſa: ꝛ ĩ ordo: ꝛ ĩ ſacerdos. Hic poteſt queri: an idem opus magis ſit laudabile facere pſbytero religioſo q̃ ſeculari: Ad hoc dicũt theologi ꝙ triplici rõne idem opus facere cum voto ſicut faciũt religioſi melius ꝛ magis meritoriũ ẽ q̃ facere ſine voto ſic faciũt ſeculares. Primo: qꝛ vouere eſt op⁹ latrie que ẽ ꝑcipua virtus int̃ virtutes morales. nobilioris aũt virtutis eſt opus meli⁹ ꝛ magis meritoriũ. Secũdo: qꝛ ille qui vouet aliqd ꝛ facit: pl⁹ ſe deo ſubijcit q̃ ille q̃ ſolũ facit. ſubijcit. n. ſe deo nõ ſolũ quantũ ad actũ: ſed etiã qñtũ ad ptãtẽ: qꝛ de cetero nõ põt pl⁹ aliqd facere: ſicut pl⁹ daret homini qui darꝫ ei arborẽ cũ fructibus q̃ qui daret ei fructũ tm̃: vt dic̃ Anſelm⁹ in libro de ſimilitudinb⁹. ꝛ inde eſt ꝙ etiã ꝓmittẽtib⁹ gratie augent̃. Tertio: qꝛ ꝑ votuꝫ ĩmobiliter volũtas firmat̃ ĩ bonũ. Facere aũt aliqd ex volũtate firmata ĩ bono ptinet ad pfectionẽ vtutis: vt ptꝫ ꝑ phm. ij. ethi. ſicut etiam peccare mẽte obſtinata aggrauat peccatũ: ꝛ dr̃ peccatũ in ſpm̃ ſcm̃: vide de h̃ in votũ. Jtẽ poteſt queri: an ſacerdos ſiue religioſus eodẽ genere peccati graui⁹ peccet q̃ ſecularis. Ad h̃ dicunt doctores ꝙ peccatũ q̄ a religioſis cõmittit̃ põt eſſe graui⁹ pctõ ſeculariũ eiuſdẽ ſpẽi tripliciter. Uno mõ ſi ſit cõtra votũ religionis: vt ſi religioſus fornicet̃ vel furet̃: qꝛ fornicãdo facit ɔ votũ cõtinẽtie: ꝛ furãdo ɔ votũ paupertatis: ꝛ nõ ſolũ cõtra ꝑceptũ diuine legis. Secundo ſi ex cõtemptu peccat: qꝛ ex h̃ videt̃ magis eſſe ingrat⁹ diuinis beneficijs qb⁹ eſt ſublimat⁹ ad ſtatũ pfectiõis ſic dicit Apl's ad heb. x. c. ꝙ fidelis ꝑuiora meret̃ ſupplicia ex h̃ ꝙ peccãdo filiũ dei conculcat ꝑ ɔtẽptũ. vñ ꝛ dñs cõqrit̃ ꝑ Hiere. xj. c. Quid eſt ꝙ dilectus me⁹ in domo mea fecit ſcelera multa: Tales enĩ efficiunt̃ peſſimi ꝛ maxime incorrigibiles. vñ dicit Aug⁹ ad Uincẽtiũ donatiſtã: Ex quo dño ſeruire cepi: qũo difficile expert⁹ ſũ nõ meliores q̃ q̃ in mõaſterijs pfecerũt: ita deteriores nõ ſum expert⁹ q̃ q̃ in monaſterijs defecerũt. Hinc arbitror dictũ in apocalypſi: Juſt⁹ iuſtificet̃ adhuc: ꝛ q̃ in ſordib⁹ eſt ſordeſcat adhuc. De quo etiã videt̃ dictũ illud Hiere. xxiiij. Uidi ficus bonas bonas valde: malas malas valde: q̃ comedi nõ poſſunt eo ꝙ ſũt male. Tertio ꝙ pctm̃ religioſi põt eẽ graui⁹ ꝓpter ſcãdalũ: qꝛ ad vitã ei⁹ plures reſpiciũt. vñ dr̃ hiere. xxiij Jn ꝓphis hierl'm vide ſilitudinẽ adulterij: ꝛ iter mẽdacij: ꝛ fornicauerũt man⁹ peſſimoꝝ: vt nõ ɔuerteret̃ vnuſquiſq3 a malicia ſua. Si ṽo religioſus nõ ex cõtẽptu ſed ex infirmitate vel ignorãtia aliqd peccatũ q̄ nõ ẽ ɔ votũ ſue ꝓmiſſionis cõmittit atq3 abſq3 ſcanda

lo: puta in occulto leuiꝰ peccat ĩ eodẽ genere peccati ꝙ̃ ſecularis: quia peccatũ eius ſi ſit leue: q̃ſi abſorbetur ex multis bõis operibꝰ que facit. ⁊ ſi ſit mortale: faciliꝰ ab eo reſurgit. ꝑmo ꝓpter intẽtionẽ ꝙ̃ hꝫ erectam ad deũ: ꝙ etſi ad horã interrũpatur de facili ad priſtina reparatur. vñ ſup illud Pſal. Qũ ceciderit nõ collidetur: dicit Origenes: Iniuſtꝰ ſi peccauerit nõ penitet: ⁊ peccatũ ſuũ emẽdare neſcit. Iuſtꝰ autẽ ſcit emẽdare ⁊ ſcit corrigere. ſicut ille qui dixit: Neſcio hominẽ: paulo poſt dũ reſpectꝰ fuiſſet a dño flere cepit amariſſime. Et ille qui de tecto mulierẽ viderat ⁊ cõcupierat eam: dicere valuit: Peccaui: ⁊ malũ coram te feci. Iuuatur etiã a ſocijs ad reſurgendũ: ſm illud Eccli. iiij. Si vnꝰ ceciderit ab altero fulcietur. Ve ſoli qꝛ ſi ceciderit nõ hꝫ ſubleuãtẽ ſe. vide in ordo: ⁊ vide in ſacerdos.

Preſcientia in preſcio eſt.

Preſcindo dis cidi ſciſſũ ſcindere. i. ante vel ꝑ alijs ſcindere. ⁊ cor. penl. ꝑteriti: quia ſcidi hꝫ primã breuẽ. vñ Ouidius Metha. Nam celo terras ⁊ terras abſcidit vndas. Inuenitur etiã abſcido dis cidi. media ꝓducta ⁊ tũc cõponitur ab abs ⁊ cedo dis cecidi. vnde Oui. Me. xij. Abſcidit iugulo pectus humerũqꝫ ſiniſtrũ. ⁊ ꝯponitur preſcindo a pre ⁊ ſcindo dis ſciſſum.

Preſcio ſcis ſciui ſcire. i. anteſcire. vnde p̃ſcius cia ciũ. Et cõſtruitur tam cũ gtõ ꝙ̃ cũ actõ: vt p̃ſcius huiꝰ rei: ⁊ p̃ſcius hãc rem. Item a p̃ſcio p̃ſcitus ta tũ: ⁊ p̃ſciens tis oĩs ge. vnde hec p̃ſciẽtia tie. Hic nota ꝙ ſapiẽtia vel ſciẽtia dei qũ ſit vna ⁊ ſimplex: tñ ꝓpter varios ſtatus rerum ⁊ diuerſos effectus ⁊ plura ac diuerſa ſortiũtur nomia. Dicitur enĩ nõ tm̃ ſciẽtia ſꝫ etiã p̃ſciẽtia vel preuidẽtia: diſpoſitio: p̃deſtinatio: ⁊ ꝓuidẽtia. Et eſt p̃ſciẽtia ſiue p̃uidẽtia de futuris tantũ: ſꝫ de oĩbus: de bonis. ſ. et de malis: Diſpoſitio võ de faciẽdis: Predeſtinatio de hõinibꝰ ſaluãdis: ⁊ de bonis quibꝰ ⁊ hic liberantur: ⁊ in futuro coronabuntur. Predeſtinauit enĩ deus ab eterno hoĩes: ad bona eligẽdo: ⁊ p̃deſtinauit eis bona eterna p̃parãdo. Preuidẽtia autẽ gubernãdoꝝ eſt que vtiqꝫ eodẽ mõ videtur accipi quo diſpoſitio. Interdũ tñ p̃uidẽtia accipitur ꝓ p̃ſciẽtia: ſapiẽtia vero vel ſciẽtia de oĩbus eſt. ſ. de bonis ⁊ de malis: ⁊ de p̃ſentibꝰ ꝑteritis ⁊ futuris: ⁊ nõ tm̃ de tẽporalibꝰ: ſꝫ etiã de eternis. Sꝫ querit Gregorius in xx. li. Moraliũ: Quõ deus zelans eſt qui in cuſtodiẽda caſtitate noſtra nullo mẽtis circuitu tangitur? Quõ iraſcitur qui in vlciſcẽdis vitijs nr̃is nulla ꝑturbatiõe animi cõmouetur? Quõ eſt penitens qui id qđ ſemel fecerit feciſſe ſe nequaquã dolet? Quõ hꝫ miſericordiã qui cor miſerũ nequaq̃ʒ habꝫ? Quõ eſt p̃ſcius qũ nl̃la niſi que futura ſũt p̃ſciantur? Et ſcimꝰ qꝛ apud deũ futurũ nihil eſt: ante cuiꝰ oculos ꝑterita vel p̃ſcita nulla ſũt: preſẽtia nõ trãſeũt: futura non veniũt. Quippe qũ oẽ qđ nobis fuit et erit: in eius proſpectu preſto eſt: oẽ qđ p̃ſens eſt ſciri põt potius ꝙ̃ p̃ſciri. Et deus dr̃ zelans: dr̃ iratus: dr̃ penitẽs: dr̃ miſericors: dr̃ p̃ſcius: vt qꝛ caſtitatẽ aĩe vniuſcuiuſcũqꝫ cuſtodit: humano mõ zelans vocetur: q̃uis mẽtis cruciatu nõ tangatur. Et quia culpas ꝑcutit: dr̃ iraſci: q̃uis nulla animi ꝑturbatiõe moueatur. Et quia ip̃e imutabilis id qđ voluerit mutat penitẽ dr̃: q̃uis rem mutet: cõſiliũ tñ nõ mutat. Et qũ miſerie noſtre ſubuenit miſericors vocatur q̃uis miſeris ſubueniat: cor miſerũ nunq̃ʒ habet. Et qꝛ ea que nobis futura ſũt videt: que tamen ip̃i preſto ſũt p̃ſcius dr̃: q̃uis nequaq̃ʒ futurũ p̃uideat qđ p̃n̄s videt nã ⁊ quecũqꝫ futura ſũt: in eternitate eiuſ ideo videntur quia ſũt. Dũ ergo ad v̄ba mutabilitatis noſtre deſcenditur: ex eis quaſi quibuſdã gradibus factis aſcẽdat qui põt ad incõmutabilitatẽ dei vt videat ſine zelo zelãtẽ: ſine ira iraſcentẽ: ſine dolore ⁊ penitẽtia penitentẽ: et ſine miſeria miſericordẽ: ſine p̃uiſionibus p̃ſcientẽ. In illo enĩ nec ꝑterita nec futura inueniri queũt. ſꝫ cũcta mutabilia imutabilitur ꝑdurãt: ⁊ que in ſeipſis ſimul exiſtere nõ poſſũt: illi ſimul oĩa aſſiſtũt: nihilqꝫ in illo qđ trãſit ꝑterit: quia in eternitate eius modo incõprehẽſibili cũcta volumina ſeculoꝝ trãſeũtia manẽt: ⁊ currẽtia ſtant. Sed dum circa nos quedã ꝓſpera ⁊ aduerſa variantur: in eo qđ nos mutamur: q̃ſi eius circa nos mutatũ animũ ſuſpicamur. Aug. ſup Geñ. xi. li. c. v. ſic querit: Solet queri cur deus hominẽ tentari ꝑmiſerit quẽ decipiẽdũ eſſe p̃ſciebat? Sed non eſſet laudabile huiuſmodi ſi ita bene viuere poſſet: quia nemo male viuere ſuaderet: qũ in natura velle haberet: ⁊ in poteſtate poſſe nõ cõſentire ſuadẽti: deo iuuãte. Et eſt glorioſius non cõſentire ſuadẽti ꝙ̃ tentari non poſſe.

Mouentur etiã quidã dicẽtes: Cur creauit deꝰ quos futuros malos p̃ſciebat: qꝛ preuidit q̃d boni de malis eoꝝ eſſet facturꝰ. Si enĩ eos fecit ut relinqueret eis vñ aliq̃d facerent. ⁊ ſi culpabiliter aliq̃d facerẽt: illũ de ſe laudabilitur operãtẽ iuenirẽt a ſe habẽt volũtatẽ malã: ab illo naturã bonã ⁊ iuſtã penã. Fruſtra ergo dr̃ nõ debere deus creare quos p̃ſciebat malos futuros. ſciebat enĩ boĩs ꝓfecturos: ⁊ iuſte pro mala volũtate puniẽdos. Addũt etiã: talẽ deberet hominẽ creare qui nollet oĩno peccare. Cõcedimꝰ quidẽ meliorẽ naturã eſſe que oĩno peccare nollet. cõcedãt ⁊ ip̃i nõ eẽ malã que talis facta eſt vt poſſet nõ peccare ſi vellet ⁊ iuſte punitã que volũtate nõ neceſſitate peccauit. Qũ ergo hec bona ſit: illa melior: cur nõ vtrãqꝫ faceret: vt vberiꝰ laudaretur de vtraqꝫ. illa enĩ de ſanctis angelis: hec de homĩbꝰ eſt. Item inquiũt: ſi deus vellet ⁊ iſti boni eſſent. ⁊ hoc quidẽ cõcedimꝰ: ſꝫ meliꝰ voluit: vt quod vellẽt eſſent: ⁊ boni quidẽ nõ fructuoſe: mali vero nõ ĩpune eſſent. Itẽ inquiũt: Poſſet deus volũtatem eoꝝ vertere in bonũ qꝛ oĩpotẽs eſt. poſſet reuera: cur nõ fecit? qꝛ noluit. cur noluit? qꝛ ip̃e nouit. Nõ debemus plus ſapere ꝙ̃ oportet: vt dicit Apoſtolꝰ ad Ro. vide in p̃deſtino: ⁊ in pena: ⁊ in ꝓphetia: ⁊ in videntia. et in deus.

Preſcriptio. preſcribo bis. i. ante ſcribere: ꝓcedere: p̃ſtruere. vel ab aliquo ſpatio tẽporis aliq̃d poſſidẽdo acq̃rere. vñ p̃ſcriptꝰ ta tum. ⁊ hec p̃ſcriptio onis. i. acq̃ſitio dominij ſup aliquã rem aliquo certo ſpatio temporis et eſt quedã p̃ſcriptio longi t̃pis: vt decem ãnoꝝ inter preſẽtes: vel viginti inter abſẽtes. Alia longiſſimi t̃pis vt. xxx. xl. vel centũ ãnoꝝ. Et ſcias regularitur ꝙ illud quod non poteſt poſſideri nõ põt p̃ſcribi. Et eſt in preſcriptione neceſſaria cõtinua bona fides ꝑ totũ tẽpus poſſeſſiõis. vnde abrogate ſunt oẽs leges q̃ admittunt p̃ſcriptionẽ xxx. annoꝝ cũ mala fide: ſicut dicit cõſtitutio Innocẽcij extra de p̃ſcriptionibꝰ: quoniam omne. Nec mireris: quia eccleſia ⁊ iura ⁊ alia ſecularia poteſt trahere eitã directe ad forũ ſuũ rõne peccati cuiꝰ iudiciũ ⁊ correptio ad ipſã ꝑtinet ſm aĩaꝫ. vide in bigamꝰ.

Preſegmen. a p̃ſeco as dr̃ hoc p̃ſegmen mĩs: illud quod p̃ſcinditur ſm Hug. Pap. võ dicit: Preſegimina partes corpis inciſe. vide de hoc in ſegmentũ.

Preſens. ſenſus cõponitur cũ pre ⁊ dr̃ preſens tis om. ge. et dicitur p̃ſens quicq̃d alicui quinque ſenſuũ ſubiectũ eſt. vñ ⁊ dicitur p̃ſens q̃ſi p̃ ſenſibus poſitũ. i. ante ſenſus: vel preſto ſenſibꝰ: ſicut oculo vel alicui ſenſui. Et dr̃ aliq̃

preſens: ꝓſper ⁊ benign⁹ a ꝓpiti⁹: q̄ꝛ que nobis ꝓpicia ſūt q̄ſi p̄ſentia ſūt. ⁊ aliquoꝝ p̄ſentia quaſi fauoꝛ eſt: vt deoꝝ. Et cōpatur p̄ſens tioꝛ ſim⁹. vn̄ p̄ſentia tie. ⁊ hinc hic ⁊ hec p̄ſētialis ⁊ h̄ le. vn̄ p̄ſentialit̄ aduer. ⁊ hec preſentialitas tatis. ſm̄ Hug. Pap. vero dicit p̄ſens dictū quia ſit p̄ ſēſibus. i. corā oculis. Preſēs tēpus dr̄ illud inſtans punctū qd̄ diuidi nō pōt: qd̄ eſt finis p̄teriti: principiū futuri. Eſt igit̄ termin⁹ vtriuſq̄ cōis. Item preſens. i. preſtās: ſupſtās: ⁊ tūc deriuat̄ a p̄ſum p̄es.

Preſentaneus nea neū. i. in p̄ſentia exiſtens: vel ſepe rep̄ſentas: ⁊ dicit̄ a preſentia.

Preſentialis in preſens vide.

Preſento. a p̄ſens deriuat̄ p̄ſento tas: qd̄ cōponit̄ vt rep̄ſento tas: ⁊ eſt actiuū cū oībus ſuis cōpoſitis.

Preſepe in preſepiū eſt.

Preſepiū. a p̄ſepio pis qd̄ ꝯponit̄ ex pre ⁊ ſepio deriuat̄ hoc preſepiū pij: ⁊ hoc preſepe pis: locus p̄ſeptus ī quo beſtie rodūt. ⁊ facit ablatiu⁹ in i preſepi: ſm̄ quoſdā.

Preſertim. i. p̄cipue aduerbiū eſt teſte Priſtiano. ⁊ dr̄ a p̄ſertu: ſicut tracti a tractu. Preſertu autē eſt ſupinū hui⁹ verbi p̄ſero ris: qd̄ eſt ante vel pre alijs ſerere. Itē p̄ſertim. i. p̄terea: cōiunctio cauſalis. Itē preſertim: maxime: prime. vnde dicit Pap. Preſerti: p̄terea: p̄cipue maxime: prime.

Preſes. a preſideo des: qd̄ eſt ſup alios ſedere: preeſſe: defendere: dicit̄ hic ⁊ hec preſes dis cōis ge. qui preſidet in aliquo loco: ſm̄ Hug. Et Pap. dicit: Preſides rectores ſūt ꝓuinciaꝝ dicti: vel defenſio ꝓprie que datur a maiori. Item preſidiū: q̄ꝛ preſint. ⁊ coꝛ. penl̄. preſides.

Preſidiū. a preſideo des dr̄ hoc preſidiū dij. i. auxiliū. dr̄ refugiū: ſubſidiū: locus refugij munit⁹: ad quem quis ꝯfugit: ut ſe defēdat ab hoſtib⁹.

Preſſito tas: in preſſo ſas eſt.

Preſſo ſas eſt frequē. de premo mis preſſi preſſū. a quo aliud frequē. preſſito tas: ⁊ coꝛ. ſi.

Preſſoriū rij. a premo mis preſſū dicit̄ hoc preſſoriū rij. i. toꝛcular vbi vue premūtur ⁊ calcantur: ⁊ potius illud lignū longū quo vue premūtur. ⁊ idē dicit̄ prelū.

Preſtabilis in preſto eſt.

Preſtans tis: in preſto tas vide.

Preſtigiū. a preſtringo gis dicit̄ hoc preſtigiū gij: quedā ſpecies magice artis. ſ. humanoꝝ ſenſuū illuſio. Et dr̄ preſtigiū a preſtringēdo: quia aciē oculoꝝ preſtringit. ſm̄ preſtigiū incredibiles rerū mutatiōes vident̄ fieri: vt terre cumulus videt̄ caſtrū: ⁊ lapillus talentū: ſeges cohoꝛs militū galeatoꝝ. vel cōponit̄ preſtigiū a pre et ⁊ ſtige: quia quedā ſtigialia facta pre. i. āte oculos faciūt. Hāc ſpeciē artis magice dicit̄ īueniſſe Mercuri⁹ vn̄ preſtigioſus ſa ſū: ⁊ hic ⁊ hec preſtigialis ⁊ hoc le: ⁊ preſtigio gias. i. ludificare: preſtigio aciē oculoꝝ obſcurare: ſm̄ Hug. Pap. vero dicit: Preſtigiū dolus: fraus mendaciū: fallacia: maleficiū.

Preſtites. a preſto aduerbio: vel a preſto ſtas dr̄ pluralit̄ hi preſtites: preſtitum penultia correpta. ſ. qui preſto erant ad petitiōes hominū.

Preſto. a pre ⁊ ſto ſtas cōponit̄ preſto ſtas ſtiti ſtitū: et raro preſtatū. i. ante ſtare vel preeſſe vel precellere. ⁊ preſtare. i. exhibere: dare: vel ſtatuere. Inuenit̄ etiam preſto as ſtatui ſtatum. i. cōmodare vel mutuare. ⁊ eſt ſimplex ⁊ actiuū. Et a p̄ſto dr̄ preſtās tis. i. multū precellēs: ⁊ p̄ alijs valēs. ⁊ ꝯpat̄ tior ſim⁹. vn̄ hec p̄ſtātia tie: ⁊ hic ⁊ hec p̄ſtabilis ⁊ hoc le: multū ⁊ p̄ alijs valēs. Itē a p̄ſto as dr̄ p̄ſto aduerbiū tp̄is vel loci. i. in p̄n̄tia ſum: q̄ſi ſto pre. Preſtolat̄ occurrit ſm̄ Hug. Priſ. etiā dicit: A ſto cōpoſita ſeruāt duplicationē in p̄terito: vt reſto reſtiti: preſto preſtiti: vl' ſto ſteti ſtatū facit ſup̄. a coꝛ. ⁊ dedi datū: a ſil'it̄ coꝛ. ⁊ eadē coꝛripit̄ ī cōpoſitiōe vt circūdatū ⁊ preſtatū. vel mutat̄ ī i breuē: vt redditū p̄ſtitū: q̄ꝛ cōpoſita a ſto varie vetuſtiſſimi ꝓtulere: aſtitū ⁊ aſtatū: preſto ſtitū ⁊ preſtatū. Tn̄ ſcias ꝙ ſm̄ modernos preſto cōpoſitū facit preſtiti preſtitū. ⁊ ſm̄ antiquos preſtatū. vn̄ in. ij. Macha. c. ix. īuenit̄ p̄ſtaturū. Pap̄. v̄o dicit preſtans. i. ante ſtās: nobilis: ꝑſeuerans: precipu⁹. vn̄ preſtāti⁹: ſignāti⁹: ſublimi⁹: preclari⁹. Preſtat meli⁹ ē: preeſt: coꝛrigit. In Grecīſmo autē hi v̄ſus ponunt̄: Preualeo preſto: dicas preſto quoq̄ dono. Preſto quoq̄ ſepe ſolet accōmodo ſignificare.

Preſtoloꝛ. ſtolon cōponit̄ cū p̄: ⁊ dr̄ preſtoloꝛ laris ſtolat⁹ ſū deponē. i. expectare. Prop̄e ille dr̄ preſtolari: q̄ p̄miſſus expectat: lꝫ generalit̄ ponat̄ ꝓ expectare. Sed qū preſtoloꝛ ꝓducat penul. mirū videt̄ ſi componat̄ a ſtolon: qū ep̄l'a ab eo cōpoſitū penul. coꝛ. Iō alij dicūt ꝙ preſtoloꝛ cōponit̄ a preſto ⁊ olī: q̄ꝛ q̄ preſtolat̄ aliū expectat eū dū preſto ē. Et nota ꝙ preſtoloꝛ in eodem ſenſu cōſtruit̄ cū dtō ⁊ actō. Idē enī eſt: Preſtoloꝛ tibi: qd̄ preſtoloꝛ te. ita dicit Hu. Multi tn̄ dicūt ꝙ preſtoloꝛ pōt penul. coꝛ. ⁊ ꝓdu. in diuerſis ſignificationibus. vn̄ in Grecīſmo dr̄: Preſtoloꝛ expecto: preſtoloꝛ q̄rere dico. Et h̄ ꝯtingit ex diuerſa cōpoſitiōe ſm̄ iſtos nā p̄ſtoloꝛ. i. expecto: cōponit̄ a p̄ ⁊ ſtolon qd̄ ē miſſio ſed preſtoloꝛ. i. q̄ro cōponit̄ a pre ⁊ telon: qd̄ ē longū.

Preſul lis: in preſulo las eſt.

Preſulo. ſolū cōponit̄ cū pre: ⁊ dicit̄ preſulo las laui lare. i. preeſſe alicui ſolo: ſed ponit̄ ſimpliciter ꝓ preeſſe ⁊ dominari. vn̄ hic ⁊ hec preſul lis cōis ge. q̄ vel q̄ preeſt: ⁊ coꝛ. penul. gti. ſ. preſulis.

Preſumptiu⁹ ua uū: in preſumptuoſus eſt.

Preſumptuoſus. a p̄ſumo mis dicit̄ preſumptuoſus ſa ſum: q̄ preſumit vel preſumit̄: audax: īpudēs. ⁊ cōpat̄. vn̄ h̄ p̄ſūptuoſitas tatis: ⁊ preſūptio: ⁊ preſumptiu⁹ ua uū. i. preſūptuoſus: ⁊ hic ⁊ hec preſumptibilis ⁊ h̄ le. vn̄ preſumptibiliter aduer. ⁊ hec p̄ſumptibilitas tatis.

Preterea aduerbiū ē: ⁊ cōponit̄ a preter aduerbio: ⁊ ea pronomine. Prepoſitio enī pronomini ſicut ⁊ ꝓprio noī ꝑ appoſitionē ſolū iungit̄. Aduerbiū autē potuit cū ꝓnomine cōponi: vt eccū ⁊ ellū: interea: preterea. et deſinit in a ꝓductā preterea: ſicut dixi pleni⁹ in tertia ꝑte in. c. de figura cōpoſita noīs g. ⁊ eſt preterea aduerbiū diſcretiuū: idē qd̄ preter iſta q̄ dicta ſunt.

Pretergredioꝛ. preter cōponit̄ cū gradioꝛ: ⁊ dicit̄ pretergredioꝛ deris: ⁊ mutat̄ a in e coꝛ. pretergreſſus ſū pretergredi. i. iuxta gradi: vel trāſire: preterire.

Preterit⁹ qn̄ eſt dtūs ⁊ ablatiu⁹ pluralis de preterit⁹ ta tū penul. coꝛ. ſicut preteritū ſupinū de pretereo qd̄ cōponit̄ ex preter ⁊ eo is iui itū. Sed preteritis v̄bū p̄ſentis tp̄is modi indicatiui ꝓducit ri: ſicut itis v̄bum. vn̄ Lu. xi. debet ꝓduci preteritis in penul. vbi dr̄: Et preteritis iudiciū ⁊ charitatē dei. ⁊ produ. primā preteritis. vn̄ quidā: Preteriti rō ſcire futura facit.

Pretexta. a pretexo xis: qd̄ eſt pre alijs vel ante texere: dicit̄ hec pretexta te: quedā veſtis nobiliū romanoꝝ. et dicit̄ ſic: q̄ꝛ pretexebat̄ ei q̄ ea p̄utebat̄: ⁊ hac veſte vtebāt̄ pueri nobiles vſq̄ ad. xv. annos ſub diſciplina: poſtea vtebant̄ virili toga. vn̄ ꝓtextat⁹ ta tū. i. pretexta indut⁹ vel oꝛnat⁹: ⁊ hec pretexta te: ⁊ hec pretextata te. ſ. comedia de factis nobiliū: ſed a latinis cōdita: q̄ nulli⁹ precij erat. Horati⁹: Uel q̄ pretextas vel q̄ docuere togatos ſm̄ Hug: Pap̄. dicit ꝙ dicebatur pretexta: q̄ꝛ

p̄texebatᷣ ei latioꝛ ꝙ purpura.

Pretoꝛ. Toꝛqueo ↄponitᷣ cū pꝛe ⁊ dicitᷣ hic pꝛetoꝛ toꝛis.i. p̄poſitus: ſed p̄poſitus in eccleſia: pꝛetoꝛ in ciuitate. et dicūtur p̄toꝛes quia pꝛeſunt ⁊ toꝛqueāt: vel qꝛ p̄erant toꝛmētis. vel p̄toꝛes dicūtur q̄ſi p̄poſitoꝛes: vel p̄toꝛes quaſi p̄ceptoꝛes ciuitatis ⁊ pꝛincipes: ita ꝙ pꝛeceptoꝛ ſyncopetᷣ: ⁊ dicatᷣ hic pꝛetoꝛ quaſi p̄ceptoꝛ: qꝛ p̄cipiat. Idem ⁊ pꝛefecti: quia p̄toꝛia poteſtati pꝛeſint. Ideꝫ et queſtoꝛes quaſi queſitoꝛes: quia pꝛe oībus querūt. vñ hec pꝛetura re p̄toꝛia dignitas. ⁊ p̄toꝛius ria riū: ⁊ hoc pꝛetoꝛiū rij: locus vbi pꝛetoꝛ reſidet ad diſcutiendū: domus iudiciaria. ⁊ ꝓducit penulti. gtī pꝛetoꝛ. vnde ſm Pꝛiſ. pꝛetoꝛ dicitᷣ a p̄eundo.

Pretoꝛiolū. a pꝛetoꝛio dicitᷣ hoc p̄toꝛiolū li paruū pꝛetoꝛiū: vel parua domus in naui.

Pꝛetoꝛiū rij: in pꝛetoꝛ eſt penul. coꝛ.

Pretulit penul. coꝛ. p̄teritū eſt de p̄fero fers. ⁊ ſm Pap. pꝛetulit.i. laudauit: erexit: p̄poſuit.

Pretura re: in pꝛetoꝛ toꝛis vide. ⁊ ꝓduc̄ tu.

Pꝛeuaricatoꝛ. Uarico cas: vel varicoꝛ caris cōponitᷣ cū pꝛe ⁊ dicitᷣ p̄uarico cas: vel potius p̄uaricoꝛ aris.i. trāſgredi: infringere. vñ hic p̄uaricatoꝛ toꝛis.i. trāſgrediēs ⁊ hec p̄uaricatrix cis. ⁊ dicūtur pꝛeuaricatoꝛes legis.i. trāgreſſoꝛes legis: quia pꝛe alijs ⁊ plus ꝙ debeant in legē varicant.i. claudicāt vel claudicādo ambulāt. et coꝛripit ri.

Preuertoꝛ. ex pꝛe ⁊ verto tis cōponitᷣ p̄uertoꝛ eris: verſus ſum verbū deponētale.i. p̄uenire: p̄terire: trāſire.

Preuius. a p̄ ⁊ via ↄponitᷣ p̄uius via viū.i. via p̄ambulās.

Prex cis. ſꝫ ntūs nō eſt in vſu. vide in pꝛeces.

Priamus mi penul. coꝛ. dr̄ a pꝛiaſce qđ eſt emere vel redimere: q̄ſi emptus vel redēptus: ⁊ a gtō p̄ami addita des fit p̄amides: hui⁹ p̄amide: filius vel nepos p̄ami. ⁊ a ntō p̄amides remota de ſyllaba fit hic p̄amis pꝛiamidis penul. coꝛ. filia neptis p̄ami. vide in tertia p̄te in tractatu de ſp̄ebus nominū: in. c. de patronomicis.

Priapiſm⁹ mi: in pꝛiapus vide.

Priapus. a p̄aſce qđ eſt redimere dr̄ hic p̄apus pi.i. virile mēbꝛū: quia generis humani iacturā redimit. ⁊ dicitᷣ deus hoꝛtoꝝ. ⁊ dr̄ hoꝛtis p̄eſſe ꝓpter fecūditatē eoꝝ: qꝛ hoꝛt⁹ nunꝙ̄ eſt ſine fructib⁹. vnde hic p̄apiſm⁹ mi: pudendoꝝ tenſio vel paſſio. ⁊ ꝓdu. penul. Ouidius in li. faſtoꝝ: At rubet hoꝛtoꝝ deus ⁊ tutela p̄apus. Et q̇daꝫ dicit: Ad foꝛmā naſi cognoſcitᷣ haſta pꝛiapi.

Priaſce grece latine dicitᷣ emere vel redimere.

Pꝛidem aduer. t̄pis: ⁊ cōpatoꝛ pꝛidē pꝛioꝛ pꝛim⁹.

Pꝛidianus ni: in pꝛidie eſt.

Pꝛidie. Die cōponitᷣ cū pꝛimus vel pꝛioꝛ ⁊ dicitᷣ pꝛidie.i. p̄mo vel p̄oꝛi die aduer. t̄pis. ⁊ inde p̄dianus na num. ⁊ ut dicit Pꝛiſ. A quīte declinatiōis nominib⁹ ↄpoſita ꝓducūt e: vt p̄die: hodie: poſthodie: poſtpꝛidie. ⁊ adiūgitur pꝛidie moꝛe p̄poſitiōis accuſatis: vt p̄die kalēdas Januarij: p̄die nonas: p̄die idus.i. a p̄mo die ante idus. vñ. ij. Macha. c. vlti. Pꝛidie Mardochei diem.

Pꝛimarius. a pꝛim⁹ dr̄ p̄marius ria riū.i. pꝛimus.

Pꝛimas. a pꝛim⁹ dr̄ hic ⁊ hec p̄mas tis: qui pꝛim⁹ habetᷣ in populo. vñ hic p̄mat⁹ tus: eius dignitas vel magiſtrat⁹. De p̄matu vide in honoꝛo. Iteꝫ p̄mas deſignat quandā dignitatē in eccleſia: ⁊ tūc eſt tm̄ maſ. gene. et circūflectit vltimā p̄mas: ſicut oſtēdi in ſecūda p̄te: vbi egi de nominib⁹ deſinētib⁹ in as. Et ut dicit Papias Pꝛimas p̄matis inter reliquos maioꝛis dignitatis vel poteſtatis: ⁊ ꝓducit penul. gtī. Inuenitᷣ p̄mas accuſatiui caſus numeri pluralis feminini generis de p̄mus ma mū ⁊c̄. tūc nō accentuatᷣ in ſi.

Pꝛimeuus. a p̄mus ⁊ euū ↄponitᷣ p̄meuus ua uū: penul. ꝓducta.i. p̄mus in euo: vel p̄mi eui.i. ſenex: vel p̄mus: vel antiquus.

Pꝛimicerius. a p̄mus ⁊ cere⁹ cōponitᷣ hic p̄micerius rij: qui p̄mū cereū poꝛtat ante ep̄m vel regē de dignitate. vnde hec p̄miceria rie: eius dignitas.

Pꝛimicie. a p̄mus dicitᷣ he p̄micie aꝝ. Et ſūt p̄micie ꝓp̄e ex fructib⁹. vnde dum aliquos fruct⁹ de opere noſtro pꝛius capim⁹: p̄mitias nominam⁹ ſm Pap. Hug. aūt dicit ꝙ pꝛimitie ꝓp̄e ſūt que p̄mo de frugib⁹ ꝑcipiūtᷣ. vel que deo p̄mo offerūtur. vnde p̄micius cia ciū.i. p̄cipuus: ⁊ ante alios p̄mus vel maioꝛ. ⁊ declinantᷣ in pluꝛali numero tm̄ ſm vſū. Inuenitᷣ etiā in ſingulari. vñ et ſic deſcribitᷣ: Pꝛimicia cie eſt p̄ma pars frugū dño offerēda. hec autē debetᷣ ex p̄cepto dñi: qui in Exo. xxij. c. p̄cepit: Decimas ⁊ p̄micias nō tardabis offerre dño. Et dicūt hoc p̄ceptū ex toto fuit ceremoniale. Sed p̄ceptū de decimis: partim fuit ceremoniale: ⁊ partī moꝛale. ⁊ dicit Hieronim⁹ Qui plurimū q̄dragesimā p̄tēdabāt ſacerdotib⁹: qui nimiū ſexageſimā. Inter q̄drageſimā ⁊ ſexageſimā licebat offerre quodcūꝗ voluiſſent. et h̄ in aridis ⁊ liq̇dis. In fetibus autē aīal p̄mogenitū dabatᷣ.

Pꝛimipilaris: in p̄mipilus eſt.

Pꝛimipilus. a p̄mo ⁊ pilū qđ eſt telum. vel pilus ſm antiquos cōponitᷣ hic p̄mipilus li: ⁊ hic p̄miplius pilij: ⁊ h̄ p̄mipilaris: in eodē ſenſu: vexillifer q̇ poꝛtat p̄mū pilū .i. p̄mū vexillū añ regē vl̄ ī bello. vñ hic ⁊ h̄ p̄mipilaris et h̄ re: ⁊ p̄mipilat⁹ tus tui: dignitas vl̄ officiū p̄mipili. et ꝓducit pi.

Pꝛimitus. a p̄mus dicitᷣ p̄mitus aduerbiū oꝛdinis.i. p̄mo vel in pꝛincipio. ⁊ coꝛ. mi.

Pꝛimiuirgi⁹. a p̄mus ⁊ v̄ga cōponitᷣ p̄miuirgius gij: qui pꝛimā virgam fert ante regem.

Pꝛimogenit⁹. a p̄m⁹ ma mū ⁊ genit⁹ ↄponitᷣ p̄mogenit⁹ ta tū.i. p̄mo natus: ⁊ poſt quē alius vl̄ alij: ſicut Eſau dr̄ p̄mogenit⁹ Iſaac. Itē p̄mogenit⁹ dr̄ añ quē null⁹ nec poſt quē alius: ⁊ ſic xp̄s Jeſus dr̄ p̄mogenit⁹ virginis. Uñ dic̄ Hiero. Pꝛimogenit⁹ dr̄ añ quē nullus: nec p⁹ quē alius. ⁊ h̄ ſic ꝓbatᷣ Numeri. xvij. Pꝛo p̄mogenito hōis pꝛeciū accipies: cuius redēptio erit p⁹ vnū menſē ſiclis argēti q̇nꝗ pōdere ſāctuarij. Sꝫ eē poterat ꝙ nō ſequeretᷣ alius ſecūdo genit⁹: igitᷣ ille tūc nō diceretᷣ p̄mogenit⁹: vl̄ nō redimeretᷣ quouſꝗ ali⁹ naſceretᷣ: qđ ē falſū. ſm autē Rabanū p̄mogenitū dr̄ oē maſculinū qđ p̄mo ap̄it vuluā: ſiue ſequātᷣ fratres ſiue nō. Et dr̄ xp̄s p̄mogenit⁹ ſm Rabanū gr̄a ſiue dignitate. Apocal̄. i. Xp̄s ē p̄mogenit⁹ moꝛtuoꝝ: ⁊ p̄nceps regū t̄re. Itē natura: ⁊ h̄ aut ſm naturā de mr̄e humanā: ſic̄ Mathe. i. dr̄: Donec pep̄it filiū ſuū p̄mogenitū. Aut ſm diuinā a p̄re. Eccl̄s. xxiiij. Ego ex oꝛe altiſſimi ꝓdij p̄mogenita añ omnē creaturā. Itē ſcias ꝙ p̄mogenita dicuntᷣ ius p̄mogeniture. vñ ſup illud Geñ. xxv. Paruip̄edēs ꝙ p̄mogenita vēdidiſſet. dr̄ in hiſtoꝛijs. Erāt duo p̄mogenita dignitates q̄s habuerūt p̄mogeniti in cognationib⁹ ſuis vſꝗ ad Aaron. Debebat eñi p̄mogenit⁹ veſtē ſp̄ālēꝫ q̄ induebantᷣ tm̄ in ſacrificio offerēdo: ⁊ receptur⁹ finalē bñdictionē a p̄re. Iteꝫ in ſolēnitatib⁹ ⁊ cōuiuijs bñdicebat minoꝛib⁹: ⁊ in dupli cē ciboꝝ poꝛtionē recipiebat. Tradūt etiā ꝙ ī diuiſiōe hēditatis ſemꝑ duplū recipet p̄mogenit⁹. Nota etiā ꝙ p̄mogenita moꝛs dr̄ ſuꝑbia q̄ fuit p̄ma cā apoſtaſie

Pꝛimoꝛ. a p̄mus dr̄ hic p̄moꝛ oꝛis.i. maioꝛ ⁊ dignioꝛ in

pplo:vel ꝓmus in ordine ſm Hu. Pap. vo dicit: Pri
mores penl. pdu. ſūt ꝓmarij: ꝓmi viri: electi. Horatiꝰ
i ſermone: Primores ppli arripuit: pplmqꝫ tributim.
Primorculꝰ. a ꝓmus dicit promorculus la lū.i. aliquan
tulū ꝓmor: ⁊ cor. cu ſyllabā.
Primulꝰ la lū dimi. de ꝓmus: ⁊ inuenit pro ꝓmꝰ: ⁊ cor.
mu ſyllabā.
Primꝰ. pridē compat: vt pridē prior primꝰ. vñ priꝰ ꝓme
aduer. ⁊ ꝓmitus. Primo ꝓmū nomina ſunt: ⁊ ponunt
qñqꝫ aduerbialiter. vide in prior.
Princeps. capio cōponit cū primū: ⁊ dr hic ⁊ hec ꝓnceps
pis: qſi ꝓmus capiēs: vel qſi ꝓmū capiens. qꝫ autē dici
tur ꝓnceps qſi ꝓmū caput: etymo. eſt. Si enī cōpoſitū
eſſet a caput: faceret qdē gtūm in tis: ſed qꝛ a capio cō
ponit: facit in pis: ⁊ deſigt ordinē ⁊ dignitatē ꝓnceps
vñ hoc ꝓncipium ſm Hu. ſm Pap. princeps dictꝰ ē: qꝛ
ꝓmus capiat ſubſtantiā: locū: vel dignitatē.
Principalis. a princeps dicit hic ⁊ hec principalis ⁊ hoc
le. vnde principaliter. i. primo ⁊ maxime aduerbium: ⁊
hec principalitas tatis.
Principanter. i. impioſe aduer. a ꝓncipor.
Principatꝰ. a ꝓncipor aris dicit hic ꝓncipatꝰ tus tui. i. do
minatio. Et vt dicit Ariſtoteles in. v. ethi. Principatꝰ
virū oſtēdit. ⁊ etiā ſic dr quidā ordo angeloꝝ: qbꝰ deꝰ
maxime ꝓncipat: vel qꝛ alijs pſūt: ⁊ ſubditos angelos
ad explendū diuinū miniſterium diſponūt. Et ſcias qꝫ
oia officia humana ptinētia ad ſingulares pſonas qū
qbuſcūqꝫ ordinibꝰ ſilitudinē habeāt: diriguntur p vlti
mū ordinē īcqtū pticipāt vtutes ſupioꝝ. Sed illa of
ficia q̄ ad multitudinē ptinēt: diriguntur p ꝓncipes ſiue
ꝓncipatꝰ: vel p archangelos: ⁊ ideo hō in platione cō
ſtitutꝰ illuminat ab angelo inferioris ordinis de his
q̄ ad ſtatū pſone ſue ptinent: ſed ab angelo ꝓncipe de
his q̄ ſpectāt ad regnū multitudinis.
Principor. a ꝓnceps dicit ꝓncipor paris patꝰ ſum verbū
deponētale: ⁊ cor. penul. ⁊ conſtruit cum dtō: vt ꝓnci
por tibi. i. dominor.
Prinꝰ grece: lentiſcꝰ latine arbor ē ſm Pap. vel ſm Hu.
Prinꝰ arbor eſt. ſ. ilex vt dicūt: ⁊ eſt grecū.
Prior qñqꝫ eſt compatiuū a pdē qđ cōpat: vt por ꝓmus.
Itē por qñqꝫ nō hꝫ vim cōpatiui: ſꝫ ſimplicit deſignat
ordinē. i. ſine cōpatione: ⁊ tūc por ꝓpe dr de duobus.
ꝓmꝰ de tribꝰ vel qtuor vel de pluribꝰ. Nā de dictione
diſſyllaba qñqꝫ ſolet queri por quāta. De poliſyllaba
ꝓma qnta. vñ vſus: De multis ꝓpe ꝓmꝰ dices aliuſue.
Sed por ac alter: dic cōcordare duobꝰ. Itē por qñqꝫ
deſigt dignitatem in eccl'ia: ⁊ tūc eſt tm maſ. ge. ſicut
hic por oris. vñ hec poriſſa ſe mulier q̄ talem habet di
gnitatē: vel vxor poris. ⁊ hoc poratꝰ eiꝰ dignitas vl' diſtri
ctus. Uide in pcedo qūo aliqd dicat prius alio qtuor
modis. Et ſcias qꝫ ſepe inuenit por p melior poſitū
⁊ tūc ſine dubio habet vim compatiui: ⁊ ꝓmus p opti
mus ⁊ tūc ſuplatiui ſignificatiōeꝫ obtinet ſeu cōpati
ui. vñ Uirgilius in. ix. Iuuenū ꝓmos tot miſerit orco.
ꝓmos poſuit p optimos. Primꝰ etiā p maximꝰ inue
nit. vñ in ꝓma epl'a ad thimo. dicit Paulꝰ: Chriſtꝰ ve
nit in hūc mūdū peccatores ſaluos facere: quoꝝ ꝓmꝰ
ego ſum. vbi dicit gloſa: Primꝰ. i. maximus. q. d. peior
oibꝰ ſū: qꝛ pſecutor quo nō erat peior: primꝰ ḡ fuit nō
ordine tēporis ſed magnitudine iniqtatis.
Priorculꝰ li dimi. puꝰ por vel in pſona vl' in dignitate.
Prioꝛſū. prior cōponit cū orſum vel verſum: ⁊ dicit por
ſum aduer. loci. i. vſus porem partē.
Priſcꝰ ca cū. i. antiquꝰ: vetuſtꝰ: vel longeuus.

Priſtinꝰ pſtina num: penul. correpta. i. antiquus: ⁊ dici
tur a pridem.
Priuignꝰ. por cōponit cū vir ⁊ genitꝰ: ⁊ dicit hic puignꝰ
gni: quaſi a pori viro genitꝰ. vel puignꝰ quaſi pus gene
ratus: vel quaſi puatus igne. i. amore: vel a bonis pris
puatꝰ. vñ hec puigna gne ſm Hu. Iſidorꝰ etiam dicit:
Priuignꝰ eſt qui ex alio patre natus eſt: ⁊ puignus di
ci putat: quaſi puigenus. i. pus genitꝰ. vñ vulgo: añ na
tus dicit. ſ. anteqꝫ mr cōtraheret cū altero viro. vel di
cit puignus qſi puatus igne. i. dilectione: qꝛ non dili
git a nouerca vel a vitrico. vel dic ſm Priſ. qꝫ a priuo
uas dicit puignus.
Priuilegiū. puatus ta tū cōponit cū lex: ⁊ dicit hoc puile
giū gij: lex puata ⁊ ſingularis: q̄ ad vnum ptinet vel ad
paucos. ⁊ puilegiū dr ꝓrogatiuū: vel honor ſingularis
vel ꝓpria pſumptio. Priuilegiū etiā dicit qđ iure nō
debet. ſ. bñficiū qđ a ꝓncipibꝰ cōcedit. vñ puilegiatus
ta tū: ⁊ puilegiari ria riū. i. ꝓrogatꝰ: vel q̄ vtit puilegio
⁊ puilegio as. i. ꝓrogare: priuilegiatū facere. Et ſcias qꝫ
puilegiū meret amittere: q̄ cōceſſa ſibi abutit poteſta
te. Itē vt dicit Hiero. Priuilegia paucoꝝ non faciunt
legē cōmunem.
Priuo uas uaui uatū uare. i. fraudare: alienare: ſubtrahe
re: remouere: puatū facere. vñ puatus ta tū. i. alienatꝰ
ab aliqbus rebꝰ vel honore ⁊ dignitate. Et olim puati
dicebant ab officijs publicis extranei. Eſt enī nomen
magiſtratū habēti cōtrariū. vñ puatim. i. ꝓprie: ſingu
latim: aduer. diſcretiuū: ⁊ pducit ꝓmam puo. vñ in au
rora: Nō me luce tua puares ſicut iniquū.
Priuꝰ. a puo uas dr puus ua uū. i. puatus vel ꝓpriꝰ.
Proaſtiū. a p. i. ante ⁊ aſtin qđ ē ciuitas cōponit hoc pro
aſtiū ſtij locꝰ añ ciuitatē. ſ. ſuburbiū ſm Hu. Pap. vo
dicit: Proaſtiū viridariū arboꝝ ꝓpe murū.
Proauꝰ: in auus vide.
Probatica. pbaton interptat ouis latine. vñ pbaticꝰ ca
cū. i. pecualis. Hinc dicta ē pbatica piſcina. i. pecualis
qꝛ cadauera hoſtiarū ibi abluebant: Ioh. v. Erat autē
hieroſolymis pbatica piſcina q̄ cognominabatur he
braice bethſaida. i. domꝰ pecudū latine. ⁊ ſatis concor
dat cū nomine greco pbaton. ſ. pbatica. Et ſcias qꝫ
tres piſcine erant hieroſolymis. vna piſcina ibi erat q̄
dicebat ſupior: ⁊ hec erat extra ciuitatē: de q̄ Iſa. vij. dic
dñs ad Iſaiā: Egredere in occurſū achaꝫ tu ⁊ q̄ dereli
ctus es iaſub filiꝰ tuꝰ ad extremū aqueductus piſcine
ſupiorl ab īuia agri fullonis. Alia piſcina erat īferior:
⁊ hec erat in ciuitate ad vſum ciuiū. Tertia autē erat
iuxta tēplū qſi ad radicē montis ſyon: de qua piſcina
ſumebat aqua ad ſacrificia abluenda: ⁊ fiebat hec pi
ſcina ex cōgregatiōe aquarū ſyloe: qđ erat fons ad ra
dicē montis ſyon. In hac piſcina nathinei hoſtias la
uabāt ſiue oues ſacrificandas. Itē pbaticus ci: q̄ ꝓro
bat vel pbat: a pbo bas.
Probaton grece latine dicit ouis: ⁊ acuit in fine.
Problema tis neu. ge. qđ latie dr ꝓpoſitio: qſtio ē diffi
cilis habēs aliqd qđ diſputatiōe ſoluēdū ſit: ⁊ cor. pe
nul. gti. vñ pblematicꝰ ca cū: guis ⁊ difficilis: vel q̄ p
blema pponit. ⁊ videt cōponi pblema a p ⁊ lema: qđ
ē vorago: qꝛ pponit vt voret ⁊ decipiat: ⁊ pdu. ble.
Probo bas baui bare batū. i. laudare: vel cōfirmare: vel
certificare. vñ pbaticꝰ ca cū: q̄ pbat vel pbat: ⁊ hic ⁊ hec
pbabilis ⁊ hoc le. vñ pbabiliter aduer. ⁊ hec pbabilitas
tatis. Itē a pbo bas dr pbus ba bū. ⁊ cōpat: vt pbus
bior biſſimꝰ. vñ pbe biꝰ ſime aduer. ⁊ hec pbitas tatl.
Probo cōpōit: vt approbo bas. i. laudare. cōprobo as. i.

collaudare.impꝛobo as.i.renuere:vł redarguere:vitu perare.repꝛobo as.i.iterū pꝛobare:vel vitupare. Et eſt actiuū cū oībꝰ ſuis cōpoſitis:⁊ coꝛ.hanc ſyllabā ꝓ.vñ Uindocinēſis:Es ꝓbus expirat ꝓbitas: es honeſtus honeſtas. Labit᷑ es foꝛtis:foꝛtia moꝛte iacēt.

Pꝛobaſcida vel ꝓmuſcida roſtrū elephātis:qꝛ illa pabulū oꝛi admouet:⁊ videt᷑ grece declinari: vt hec pꝛoboſcis dis:vel ꝓmuſcis dis.

Pꝛobꝛo bꝛas aui atū are.i.vituparc:redarguere:iniuriari ⁊ cōponit᷑ cū ex:⁊ dicit᷑ expꝛobꝛo bꝛas.Et ē ꝓbꝛo actiuum cū oībꝰ ſuis cōpoſitis. ⁊ a ꝓbꝛo dicit᷑ hꝫ ꝓbꝛū bꝛi .i.crimē:turpitudo:cōuitiū:dedecꝰ. Jnde ꝓbꝛoſus ſa ſum.i.dedecoꝛoſus:⁊ cōpat᷑.vñ ꝓbꝛoſe ſiꝰſime aduer. ⁊ hec ꝓbꝛoſitas tatis:⁊ habet ꝓbꝛo r in pͥma ⁊ vltima ſyllaba:⁊ coꝛ.naturaliter ꝓ.

Pꝛocalus:in ꝓcax eſt.

Pꝛocaſtriū trij locꝰ foꝛis ante caſtra vel caſtrū. ⁊ cōponit᷑ a ꝓ ⁊ caſtra vel caſtrū.

Pꝛocax.a ꝓcus dicit᷑ ꝓcax cis ge.om.i.petax:auidꝰ: petitoꝛ:importunꝰ ad petendū: qđ maxime ſolent facere pꝛoci:⁊ pertinet ad meretrices:⁊ compat᷑.vñ ꝓcaciter tius ſime aduer. ⁊ hec ꝓcacitas tatis:⁊ pꝛoculus la lū: aliquātulum ꝓcax.

Pꝛocedo dis ceſſi ceſſū:a ꝓ ⁊ cedo dis ceſſi: ⁊ ē ꝓcedere paulatim in anterioꝛē partē ire:⁊ eſt ꝓpꝛiū ferentium ſacra.vñ hec ꝓceſſio. pꝛocedit q̄ in anterioꝛē ꝑtem it. p̄cedit q̄ ſequentē ante it. Jtem ꝓcedere.i.ꝓſpere ⁊ ad bonum cedere.vñ hic ꝓceſſus ſus ſui.i.ꝓſper:euentus: vel augmentū.

Pꝛoceleumaticꝰ:in ꝓceleuma vide.

Pꝛocella.a pꝛocello lis dr̄ hec ꝓcella le.i.ſubita vis ventorū cū pluuijs:qꝛ ꝓcellat.i.ꝑcutiat:⁊ eſt ꝓcella pꝛopꝛie terrarū ⁊ celi:tēpeſtas fluctuū tm̄. Dicit᷑ tm̄ qñq; ꝓcella eleuatio fluctuū.ſ.ꝓpter ventos.vñ ꝓcelloſus ſa ſū: .i.tempeſtuoſus:⁊ comparat᷑. vñ hec pꝛocelloſitas .i. tempeſtuoſitas.

Pꝛocello lis ꝓculi culſum.i.percutere: ⁊ componit᷑ a ꝓ ⁊ cello cellis.

Pꝛocer.a ꝓcedo dis dr̄ hic ꝓcer ceris. ⁊ dicunt᷑ ꝓceres capita trabiū q̄ eminēt extra parietes q̄ſi pꝛocedes: qꝛ añ ꝓcedāt. Hinc ē facta tranſlatio ad quoſdā nobiles vt ꝓceres dicant᷑ q̄ſi pꝛocedes: qꝛ añ oēs honoꝛe p̄cedant.Et etiā oēs nobiles ⁊ pͥmoꝛes poſſūt dici ꝓceres ſed ntūs ſingularis nō eſt in vſu: ⁊ coꝛ.penul.ꝓceres. Lucanꝰ in.v.Fata vocēt pꝛocerum motꝰ hic cūcta ſequunt᷑.Uel pꝛocer ceris dr̄ a pꝛocꝰ vel a pꝛocando:qꝛ maxime ſemꝑ laudē ⁊ gloꝛiā appetant.

Pꝛoceres:in pꝛocer vide.

Pꝛoceritas:in pꝛocerꝰ eſt.

Pꝛocerꝰ.a ꝓcedo dis dr̄ ꝓcerus ra rū.i.longꝰ:altus:foꝛmoſus.⁊ a gtō pꝛoceri addita tas: fit hec ꝓceritas tatis.i.longitudo:altitudo:⁊ ꝓdu.ce. Dañ.iiij.c. Et pꝛoceritas eiꝰ cōtingēs celum.Deut᷑.ij.c. Populꝰ magnꝰ ⁊ multꝰ ⁊ pꝛocere longitudinis.Numeri.xiij.c.Populus quē aſpeximꝰ pꝛocere ſtature eſt.

Pꝛoceſſus:in ꝓcedo dis eſt.

Pꝛoceſtria. a pꝛo ⁊ ciuitas cōponit᷑ pluraliter hec pꝛoceſtria oꝝ:loca extra ciuitatem:ſicut ꝓcaſtria:loca extra caſtra.vel pꝛoceſtria dicunt᷑ loca extra ciuitatē degradata ꝑ que murꝰ aſcendit᷑.

Pꝛocido.a cado dis dicit᷑ pꝛocido dis di:ſupino caret.i. pꝛocul vel ante cado. vñ pꝛocidens tis om.ge. ⁊ coꝛ.ci tam in p̄ſenti q̄ȝ in p̄terito. Matth.ij. Et pꝛocidentes adoꝛauerūt eū.

Pꝛocinctꝰ.i.apparatꝰ belli vel pugne. Jtē ꝓcinctus cta ctū:expeditꝰ:armatus:ſm Pap̄.

Pꝛocio.a pꝛocꝰ dicit᷑ ꝓcio cis ciui:⁊ pꝛoco cas in eodem ſenſu.i.nouā ꝯiugē vel nuptā petere:vel generalit᷑ mulierē:⁊ ponunt᷑ ſimpliciter ꝓ petere. Jtem pꝛocire vel pꝛocare eſt qđ vulgo dr̄ domare:aliquē deſcoꝛtare.

Pꝛocito.a ꝓco cas dr̄ pꝛocito tas frequē.i.ſepe petere ſicut ꝓci faciunt:vel ſepe pꝛolongare:ſicut mulieres faciunt ſuis pꝛocis:⁊ coꝛ.ci.

Pꝛocliuꝰ.a pꝛo ⁊ clinus componit᷑ pꝛocliuꝰ ua uū: ⁊ hꝫ ⁊ hec ꝓclinis ⁊ hꝫ ne.i.pꝛocurꝰ in anterioꝛē ꝑtem: q̄ſi p̄ceps. ⁊ ponit᷑ qñq; pꝛo intentus: ſedulus: pꝛomptꝰ: qñq; pꝛo facilis.Qui enī in pꝛocliuitate eſt: valde ē intentꝰ ne cadat:⁊ ideo ponit᷑ ꝓ intentꝰ. Jtē facile p̄cipitari pōt:⁊ ideo ponitur pꝛo facilis. Et quodlibet iſtoꝝ compat᷑.vñ hec pꝛocliuitas:⁊ ꝓdu.cli.

Pꝛoco cas:in pꝛocio cis exponit᷑.

Pꝛocōſul:in cōſul exponit᷑.

Pꝛocoꝛꝰ ri:pꝛopꝛiū nomen cuiuſdā viri coꝛ.penul.vñ in auroꝛa dicit᷑: Phillippꝰ pꝛocoꝛꝰ:ſtephanꝰ p̄clarus honoꝛe. ⁊ addit᷑ vnū l in phillippꝰ vt pͥma pꝛoducat᷑.

Pꝛocul.oculꝰ cōponit᷑ cū ꝓ vel p̄: ⁊ dicit᷑ pꝛocul aduer. loci.i.longe vel ꝓpe. Dicit᷑ enim ꝓcul:q̄ſi pꝛo vel pꝛope oculis.ſed id qđ p̄ oculis eſt:pōt eſſe lōge: ⁊ poteſt eſſe ꝓpe.vñ dicit᷑ pꝛocul q̄ſi poꝛꝛo ab oculis:vel quaſi pꝛope oculos:⁊ eſt etymo.ſm Hug. Et vt dicit Pap̄. Pꝛoculdubio.i.longe a dubitatiōe.

Pꝛoculꝰ.a pꝛocul dr̄ hic ꝓculus li penul.coꝛ.filiꝰ q̄ naſcit᷑ p̄re exiſtēte ꝓcul a patria:⁊ hec pꝛocula le .i. filia talis:⁊ pꝛocula q̄dā veſtis p̄cioſa: que de ꝓcul afferebat᷑.vñ ⁊ dicit᷑ pꝛocula:q̄ſi pꝛocul lata.

Pꝛocꝰ.a pꝛocoꝛ aris dicit᷑ pꝛocꝰ ca cū:⁊ hic pꝛocꝰ ci.i.petitoꝛ:⁊ pꝛopꝛie mulierū:vel noue cōiugis ⁊ nuptiarū. vel dicit᷑ a p̄cando: qꝛ frequenter ſolet pꝛecari ⁊ petere donis eā quā vult. Jnde pꝛocio cis.

Pꝛodeo.eo componit᷑ cū ꝓ ⁊ interpoſita d:dicit᷑ pꝛodeo dis dij vel pꝛodiui ditū dire.i.deuenire: ⁊ in antea ire. Hoꝛatiꝰ:Eſt quodā pꝛodire tenꝰ ſi nō dat᷑ vltra:⁊ coꝛ. penul.ſupini.ſ.pꝛoditum.

Pꝛoderūt:debet dici ſicut erūt:nō ꝓderint:qꝛ erint non facit futurū de ſum es eſt.ſ.ero eris erimꝰ eritis erūt ꝑ u: et ſic pꝛoſum pꝛodes pꝛodeſt pꝛodero pꝛoderūt.

Pꝛodigalitas:in ꝓdigus exponit᷑.

Pꝛodigialis.a pꝛodigiū dicit᷑ hic ⁊ hec pꝛodigialis ⁊ hoc le.i.mōſtruoſus.vñ ꝓdigialiter aduer. ⁊ hec pꝛodigialitas tis.i.monſtruoſitas:⁊ hic pꝛodigiatoꝛ toꝛis.i.pꝛodigioꝝ interpꝛes.

Pꝛodigialitas:in ꝓdigialis vide.

Pꝛodigiolū li dimi.ꝑuū pꝛodigiū.

Pꝛodigiū.a pꝛodigo gis dicit᷑ hꝫ ꝓdigium gij.i.monſtrū turpe ⁊ ad vaſtandū paratū.Sepe tm̄ ſimplicit᷑ ꝓ mōſtro accipit᷑.vñ ꝓdigioſus ſa ſum.i.monſtris plenꝰ.vñ ꝓdigioſe aduer.ſm Hu.vel ſm quoſdā ꝓdigiū appellatū eſt q̄ſi poꝛꝛo dictū:eo ꝙ poꝛꝛo dicat᷑: poꝛꝛo ſignificet:⁊ aliq̄d futurū eſſe poꝛtēdat. vel ꝓdigiū pōt dici q̄ſi pꝛocul a digito:qꝛ p̄figurat aliq̄d remotū ⁊ futurū ſed potiꝰ eſt etymo.vide in poꝛtentū.

Pꝛodigo.ago cōponit᷑ cum pꝛo:⁊ dr̄ pꝛodigo gis degi.i. vaſtare:dilapidare.⁊ inde ꝓdigus ga gū.i.diffuſus:vel vltra modū largꝰ ⁊ effundens ſm Hu. Pap̄.vō dicit: Pꝛodigꝰ.i.pꝛofuſus:ꝯſumptoꝛ:luxurioſus:ſumptuoſus gluto. Jn thobia tales ponūt᷑ vſus: Pꝛodigꝰ excedit menſurā:largꝰ honoꝛi Seruit:fructificat parcus auarꝰ eget.vide in parcꝰ.

Pꝛodigua.a pꝛodigꝰ d᷑ hec pꝛodigua gue.i. oſtia multū cōſumens.vñ hec ꝓdiguitas tatis: ⁊ hec pꝛodigalitas tatis.i.vaſtitas: ⁊ pꝛodiguꝰ gua guū.i.cōſumens.
Pꝛodigꝰ ga gū:in ꝓdigo gis exponit᷑.
Pꝛodimꝰ dicit᷑ a pꝛo ⁊ eo verbū neutrum.i.ante imꝰ vel eximꝰ: ⁊ pꝛodu.di.Sed pꝛodimꝰ a ꝓ ⁊ do das eſt actiuum.i.publicamꝰ vel tradimꝰ: ⁊ coꝛ.penul.vñ quidā: Pꝛodimꝰ bis noſmet:ſed nos ꝓdimꝰ in hoſtes.
Pꝛoditꝰ in pꝛodo eſt.
Pꝛodo.a pꝛo ⁊ do das cōponit᷑ ꝓdo dis pꝛodidi ditum dere.i.tradere:vel manifeſtare:vel ꝓcul dare:expellere.vñ Uirgiliꝰ: Pꝛodimur atqꝫ italis longe diſiungimur oꝛis.ꝙ autē quidā ħ gloſant.i. periculis damur: etymo.eſt.vñ pꝛoditus ta tū penul.coꝛ.⁊ a gtō pꝛoditi addita o:fit hec pꝛoditio onis.vñ v̄ſus: Impoꝛtat fraudem ꝓdit ſine fraude reuelat ⁊c̄.
Pꝛodoloꝛ interiectio dolentis:dū aliq̄s in doloꝛe loq̄t᷑ ſicut vult Pap̄.Alij dicūt ꝙ pꝛo doloꝛ ſunt due ꝑtes: ⁊ duobꝰ accentibꝰ regende: ⁊ ꝓ eſt interiectio: ⁊ doloꝛ eſt nomē.Nā ſicut dicit Pꝛiſ.in q̄nto li. vbi agit de figura cōpoſita: Figura in oībꝰ ꝑtibꝰ oꝛ̄onis inuenit᷑ excepta īteriectiōe q̄ ſemꝑ ē ſimplicis figure. Et ſi q̄ris q̄re interiectio nō potuit eſſe figure cōpoſite: Rñdeo qꝛ pꝛopꝛiū eſt paſſiōis deſtruere. vñ qñ interiectio affectionē paſſiōis deſignet:naturā habet cōponi ꝯ̄riaꝫ ⁊ pꝛopter ħ cōſueuit abſcōdita voce ꝓferri:ergo ꝓdoloꝛ nō pōt eſſe vna ps:imo ſunt due. Sed heu:oe:ſūt due interiectiōes abſqꝫ cōpoſitiōe:ſicut o:vtinā: ſunt duo aduerbia optādi ſine cōpoſitiōe venientia: ⁊ debet aliq̄ꝫtulū ꝓtrahi:vt innuat᷑ eſſe vox doloꝛis.
Pꝛoductilis.a ꝓduco cis dicit᷑ hic ⁊ hec pꝛoductilis ⁊ ħ le:penul.coꝛ.⁊ dicit᷑ opꝰ illud pꝛoductile qđ nō eſt fuſile:ſed pꝛoductū tunſionibꝰ malleoꝝ.
Pꝛophano. a ꝓ ⁊ phanū cōponit᷑ pꝛophanꝰ na nū.i.execratꝰ ſacrilegꝰ:q̄ſi ꝓcul a phano.pꝛophanū etiā d᷑ qđ nō ē ſacrū.vñ ꝓphani dicunt᷑ oēs laici ⁊ illitterati q̄ſi ꝓcul a phano ꝓphetie. Hinc pꝛophano nas.i.execrari:ꝯtamīare. ⁊ pꝛophanare ē in pꝛophanis annūciare: vel venerari.vñ legit᷑ ꝙ beata maria erat ꝓphanata.i. in ꝓphanis venerata vel annūciata: ⁊ pꝛodu.pha. vñ Hoꝛatiꝰ: Pone deos ⁊ q̄ tāgēdo ſacra ꝓphanas: ſuꝑ illud Ezech.xlviij. Pꝛophanauerūt vꝛbis ⁊c̄. Laica.ſ.q̄ paſſim ꝑplo habitare liceat nō ꝙ īmūda ſint.
Pꝛofecto.i.pꝛocul dubio:vtiqꝫ:pꝛofacto.ſ.ꝙ habeas aduerbiū affirmādi.
Pꝛofectꝰ ctus tui.i.itꝰ:a pꝛoficiſcoꝛ ſceris. Itē pꝛofectus d᷑ pꝛoficuū: ⁊ tūc venit a ꝓficio cis.vñ q̄dā: Pꝛo puo ꝓfecto ē q̄s ſepe ꝓfectꝰ.vñ ꝓ ire a pꝛoficiſcoꝛ breuiat᷑.
Pꝛofero. a pꝛo ⁊ fero componit᷑ pꝛofero fers ꝓtuli pꝛolatū.i.differre:pꝛolongare.vel pꝛoferre.i.manifeſtare: vel offerre. ⁊ pꝛoferre:q̄ſi pꝛocul ferre: ⁊ ſm ħ pertinet ad v̄ba. Nā v̄ba ꝓferunt᷑:q̄ſi pꝛocul.i.extra ferunt᷑ vel emittūt᷑.vñ pꝛolatꝰ ta tū: ⁊ hec pꝛolatio onis.
Pꝛofeſſio.a ꝓfiteoꝛ d᷑ ħ pꝛofeſſio onis.i.ſcientia ſed nō q̄libet:īmo illa d᷑ pꝛopꝛie pꝛofeſſio alicuiꝰ: in q̄ ille ſe ⁊ ab alijs credit᷑ excellere.vñ pꝛofeſſoꝛ alicuiꝰ artis d᷑ q̄ p̄ ceteris ſe eā ſcire ⁊ alij ħ ipſū pꝛofitent᷑.vel pꝛofeſſio ē ſtudēdi alicuiꝰ vite vel ſciētie q̄dā ſingularis electio. In nr̄o tñ vſu d᷑ pꝛofeſſio alicuiꝰ ſecta vel diſciplina quā pꝛofitet᷑: ſiue in ea excellat ſiue non: ſm ꝙ ē chꝛiſtiane ꝓfeſſiōis.vñ d᷑: Cuiꝰ ꝓfeſſiōis es tu:chꝛiſtiane:an tulliane: Et ego feci pꝛofeſſionē vel pꝛofeſſus ſū in oꝛdine fratrū p̄dicatoꝝ.vide in diſciplina.
Pꝛofeſtꝰ ſta ſtū.i.dies oīno feſtꝰ. ⁊ d᷑ pꝛofeſtus q̄ſi pꝛoſus feſtꝰ. Pꝛofeſtꝰ etiā dies d᷑ vigilia feſtoꝝ dierū:q̄ſi pꝛope feſtū.i.ante feſtū. ⁊ q̄libet dies non feſtiuꝰ dicit᷑ pꝛofeſtꝰ quaſi longe a feſto vel pꝛocul. Hinc Macrobiꝰ de ſaturnalibꝰ: Dies oēs:aut feſtos:aut pꝛofeſtos aut interciſos vocauit.
Pꝛoficio.a pꝛo ⁊ facio cōponit᷑ pꝛoficio cis feci fectū cere: ⁊ coꝛ fi.Et ē dicēdū: Pꝛoſit vobis qñ q̄s comedēti optat cibū pꝛodeſſe. Inuenit᷑ tñ in q̄dā collecta: Pꝛoficiat nobis ad ſalutē mētis ⁊ coꝛpoꝛis huiꝰ ſacramēti ſuſceptio qđ aucti aſſcribamꝰ:ſed pꝛopꝛie dicēdū eſt: Pꝛoſit nobis aliq̄bꝰ comedētibꝰ nō ꝓficiat: ⁊ pꝛodu. pꝛo.vñ q̄dā: Pꝛoficit ħ nūqꝫ cui ſemꝑ loca nouant᷑.
Pꝛoficiſcoꝛ ſceris pꝛofectꝰ ſum ſci.i.ire: ⁊ cōponit᷑ ex pꝛo ⁊ facio cis: ⁊ coꝛ.pꝛo: ⁊ fi.
Pꝛoficuū.a pꝛoficio cis deriuat᷑ ħ pꝛoficuū cui.i. ꝓfectꝰ
Pꝛofiteoꝛ.a pꝛo ⁊ fateoꝛ teris ꝯponit᷑ pꝛofiteoꝛ teris pꝛofeſſus ſū pꝛofiteri.i.pꝛocul ab intentiōe fateri .i. aliud in coꝛde habere: ⁊ aliud oꝛe fateri.vel pꝛofiteri.i. p̄mo fateri:vel p̄ alijs fateri.vel pꝛofiteri.i.reddere vel ſoluere debitū.Qui enim ſoluit debitū illud pꝛofitet᷑.vnde in euāgelio Lu.ij. Ibant oēs vt pꝛofiterent᷑ ſinguli in ciuitatē ſuā.vñ hic pꝛofeſſoꝛ ſoꝛis.
Pꝛofligo. a pꝛo ⁊ fligo gis cōponit᷑ pꝛofligo gis. ⁊ pꝛofligo gis.i.deſtruere:cruciare:deuaſtare:diſſipare: q̄ſi pꝛocul agere ⁊ diſꝑgere. Inuenit᷑ etiā in eodē ſenſu in deponē.ge.pꝛofligoꝛ garis. ⁊ hinc pꝛofligatꝰ ta tū: ⁊ ē pꝛofligatꝰ ſm Pap̄.pꝛoiectꝰ:deuiꝰ:ꝑuerſus:afflictus: ſceleratꝰ:interfectꝰ. ⁊ pꝛodu.fli.
Pꝛofoneſis q̄dā figura eſt de q̄ dixi in quarta ꝑte in.c.de coloꝛibꝰ rhetoꝛicis. ⁊ coꝛ.penul.
Pꝛofoꝛ.a pꝛo ⁊ foꝛ faris cōponit᷑ pꝛofoꝛ faris fatꝰ ſum: ⁊ eſt pꝛofari pꝛocul ab intētiōe fari.ſ.aliud verbo pꝛoferre: ⁊ aliud aīo habere.vñ ceſar qñ ſui volebāt recedere illos pꝛofabat᷑. videbat᷑ enī illis dare licentiā recedēdi: ⁊ tñ intēdebat eos dehoꝛtari a receſſione. Iteꝫ pꝛofari.i.p̄dicere:vel p̄fari.
Pꝛofugꝰ.a pꝛofugio gis d᷑ pꝛofugꝰ ga gum penul.coꝛ.i. pꝛocul fugiens.pꝛofugꝰ pꝛopꝛie d᷑ q̄ pꝛocul a ſedibus ſuis vagat᷑ q̄ſi poꝛro fugatꝰ.
Pꝛofundo.a pꝛo ⁊ fūdo dis cōponit᷑ pꝛofundo dis di fuſum fundere.i.pꝛocul fūdere: ⁊ diſꝑgere:diſſipare:deuoꝛare:pꝛoijcere.vñ pꝛofundꝰ da dū.i pꝛodigus:largꝰ diſſipatoꝛ:q̄ nimis pꝛofundit. ⁊ cōꝑat᷑: vt pꝛofundus dioꝛ ſimꝰ vñ pꝛofunde diꝰ ſime aduer. ⁊ hec pꝛofunditas tatis.i.pꝛodigalitas. ⁊ pꝛofundo das.i.effūdere:diſpergere:dilapidare.Equocatio eſt in p̄dictis. Fundare enī deſcendit a funda ⁊ a fundus. ſiliter pꝛofūdus deſcēdit a fundꝰ: ⁊ a pꝛofundo dis. Itē pꝛofundo das deſcēdit a pꝛofundꝰ. Uñ ſcias ꝙ fundꝰ cōponit᷑ cum pꝛo: ⁊ dicit᷑ pꝛofundus da dum:q̄ſi pꝛocul a fundo habēs ſuꝑficiē:vel quaſi pꝛocul habeat fundū. vñ ħ pꝛofundū dicit᷑ mare altū ⁊ pꝛofunditas alicuius rei.pꝛofundꝰ compat᷑:vt pꝛofundioꝛ ſimꝰ. vñ pꝛofunde dius ſime aduer. ⁊ hec pꝛofunditas tatis: ⁊ pꝛofundo das.i. in pꝛofūdū demergere ſm Hu. Pap̄.vo dicit: Pꝛofūdū voꝛago:altū:īmenſum:magnū:pꝛofunditas idem.
Pꝛofundꝰ da dū:in pꝛofundo dis exponit᷑.
Pꝛofuſus.a pꝛofundo dis dicit᷑ pꝛofuſus ſa ſum: penul. pꝛoduc.qđ in vi noīs accipitur in actiua ſignificatiōe. vñ Saluſtiꝰ: Alieni appetēs ſui pꝛofuſus ardens in cupiditatibꝰ.pꝛofuſus ſui.i.pꝛofundens ſua.i.diſſipās vel diſpengens.
Pꝛogeniecula le dimi.ꝑua pꝛogenies.
Pꝛogenies.a pꝛogigno gnis dicitur hec pꝛogenies ei.

Et nota q̇ filij ⁊ nepotes nõ ſunt ꝓgenies: q̃ nõ ſunt ꝓcul geniti ſed ꝓnepotes: ⁊ exinde ſũt ꝓgenies quaſi ꝓcul geniti. ⁊ inde ꝓgenies incipit a pronepotibꝰ: ſed poſteritas a nepote q̃ſi poſtera etas. ſed ſicut inferius longe editi ꝓgenies dicunẽ: ita ſupiꝰ ꝓaui abaui atta ui tritaui ꝓgenies vocanẽ: q̃ſi ꝓcul generantes.

P rogigno gnis. a ꝓ ⁊ gigno gnis componiẽ progigno gnis genui genitũ gignere. i. procul vel ante gignere: vel ꝓgigno q̃ſi prolem gigno: ⁊ eſt etymo. vñ hic pro genitor oris: or cõuerſa in rix fit hec ꝓgenitrix cis.

P rogredior. a ꝓ ⁊ gradior deris componiẽ ꝓgredior ris progreſſus ſũ ꝓgredi. i. ꝓcedere quaſi pro. i. ante gra/ di: vel ꝓcul gradi: ⁊ cor. gre.

P rohemiũ. hemi qḋ eſt ſermo vel modulatio cõponiẽ cũ pro vel ꝓthos quod ẽ p̃mũ: ⁊ diciẽ h̄ ꝓhemiũ mij q̃ſi primꝰ ſermo vel p̃ma modulatio. ſ. prologꝰ. q̇ autẽ diciẽ prohemiũ q̃ſi ꝓ emulis factũ: etymo. eſt. vñ ꝓhe mio as. i. incipe: vel ꝓhemiũ facere vel dicere.

P roheres dr̃ qui loco heredis fungiẽ: aut inſtitutꝰ: aut ſubſtitutꝰ: ⁊ ꝓdu. he ẽm Pap̄.

P rohibeo. a ꝓ ⁊ habeo cõponiẽ ꝓhibeo hes hui hitũ he re. i. vetare: interdicere: ꝯtradicere. vñ prohibẽs tis ge. om. ⁊ hec ꝓhibitio onis. Et ſcias q̇ peccata mortalia ꝓhibenẽ: ſed peccata venalia cohibenẽ.

P rohibeſſis verbũ defectiuũ. i. prohibeas nec de eo inue niẽ amplius. ⁊ diciẽ a prohibeo hes. Plautꝰ: Uñ que ſo vel prohibeſſis.

P roijcio. a ꝓ ⁊ iacio cõponiẽ ꝓijcio cis ꝓieci ꝓiectum cere. i. ꝓcul vel ante iacere. Item inueniẽ proricio cis ꝓreci ꝓrectũ proricere: ⁊ eſt idem q̇ ꝓijcio. ⁊ ſimiliter eſt cõpoſitũ a ꝓ ⁊ iacio: ⁊ eſt verbũ ſacrificantiũ.

P roinde coniunctio eſt illatiua. i. igiẽ. Inueniẽ tñ q̃nq̧ pro aduerbio loci vel tp̃is. ⁊ apocopaẽ q̃nq̧: ⁊ dicitur proin: ꝓ proinde: ⁊ acuit añpenul. ſicut alia cõpoſita ab inde: vt dixi in inde.

P rolatibilis. a ꝓfero diciẽ hic ⁊ hec ꝓlatibilis ⁊ h̄ le: qḋ eſt aptũ ꝓferri.

P rolenſis eſt quedã figura de qua dixi in quarta p̃te in ca. de alloteca

P roles. a ꝓlos dr̃ hec ꝓles lis filiꝰ vel filia vł ꝓgenies.

P roletariꝰ. a proles dr̃ hic proletariꝰ rij: qui ad prolem tm̃ gignendũ vacabãt. Erant enĩ quidam apud roma nos q̃ in vrbe ſemp morabanẽ cã generandoꝝ filioꝝ ⁊ nõ cogebanẽ ire in arma: ⁊ hi ꝓletarij dicebanẽ.

P rolicio cis. i. ꝓcul elicere. vide in licio cis.

P rolios: herba que florẽ velut candorẽ habet: ⁊ canos hominũ capillos facit.

P rolixꝰ. a ꝓ ⁊ lixa xe cõponiẽ ꝓlixꝰ xa xũ. i. ꝓductꝰ: lon gus: extẽſus: implicitꝰ: qḋ nomen tractũ eſt a longis li xarũ paſſibꝰ: ⁊ cõpaẽ. vñ hec ꝓlixitas tatis.

P rologꝰ. logos cõponiẽ cũ prothos qḋ eſt p̃mũ: ⁊ diciẽ hic ꝓlogꝰ quaſi prologos: vel q̃ſi prothos logos. i. pri mus ſermo. i. p̄fatio: p̄locutio. vñ ꝓlogizo zas. i. ꝓlogũ facere: p̄fari: p̄eloq̇ añ materiã: ⁊ cor. lo ꝓlogus.

P roludiũ dij ẽ imago veri ludi. i. exercitiũ ẽm Pap̄.

P roluuies ei. a proluo is diciẽ hec proluuies ei: ⁊ h̄ pro luuiũ uij. i. aquarũ inundatio: vel deſtructio ex aqua/ rũ inundatione: vel ſordes: vel purgatio: vel decurſus qui in cuiuſlibet rei larga ⁊ indiſcreta effuſiõe vel de/ uaſtatione inueniẽ.

P romineo nes. a ꝓ vel procul ⁊ maneo cõponiẽ ꝓmi/ neo nes: ⁊ eſt ꝓminere q̃ſi procul manere: ⁊ apparere ſupſtare: p̄eſſe. vñ ꝓminẽs tis om. ge. ⁊ comparaẽ. vñ ꝓminẽtia tie ⁊ ꝓminenter aduer. ⁊ cor. mi.

P romiſcuũ. a ꝓmiſceo ſces dr̃ promiſcuꝰ cua cuũ. vnde vulgꝰ diciẽ promiſcuũ: ex vtroq̧ ſexu ꝓmixtum. Item promiſcuũ genꝰ in nõie quod grece diciẽ epichenum dr̃ genꝰ qḋ ſub vna voce ⁊ vno articulo comprehẽdit aĩalia vtriuſq̧ ſexꝰ. ⁊ de h̄ dixi in tertia p̃te in tractatu de genere nominũ in. c. de epicheno genere.

P romo mis: o in p̃ſi prompſi: ⁊ p̃ſi ĩ ptũ promptũ prome re. i. proferre: manifeſtare: apire: extrahere: ore dicere: ⁊ cõponiẽ cũ de: ⁊ dr̃ depromo mis. i. valde promere. Itẽ cũ ex: ⁊ dr̃ expromo mis. i. extra vel valde promo Et eſt ꝓmo actiuũ cũ omnibꝰ ſuis cõpoſitis: ⁊ facit p̃te ritũ in pſi: ⁊ ſupinũ in ptũ: ⁊ ꝓdu. pro. vñ in aurora dr̃ Sed ptẽ iecoris promes de capſide ſupra.

P romontoriũ. a ꝓ ⁊ mõs cõponiẽ hoc promontoriũ rij mons q̃ procul apparet pre ſui eminẽtia. vel ẽm quoſ/ dã diciẽ a promineo nes: q̃ ꝓmineat ⁊ emineat: ⁊ pro ducit o ante r. vñ ille male poſuit: Eſt ꝓmontoriũ cer/ nere non modicũ. O enĩ ante rius ria riũ produciẽ: vt dicit magiſter ⁊ bene.

P romoueo. a ꝓ ⁊ moueo componiẽ promoueo ues ui motũ uere: q̃ſi procul mouere ⁊ abſentare: ⁊ ꝓmoue/ re q̃ſi in anteriorẽ p̃tem mouere: ⁊ ꝓmouere: ſublima re ad ordinẽ vel honorẽ mouere: ⁊ promouere. i. pro ficere: ⁊ cor. mo.

P romptuariũ. a ꝓmo mis diciẽ h̄ promptuariũ rij. i. cel lariũ: q̃ inde neceſſaria victui promunẽ. i. proferunẽ. vñ propheta: Promptuaria eoꝝ plena. ⁊ ẽ promptua riũ longi tp̃is: ſed cellariũ paucoꝝ dierũ.

P romptꝰ. a ꝓmo mis diciẽ promptꝰ ta tũ. i. paratꝰ: ⁊ ex/ peditꝰ ad aliq̇d agendũ vel dicẽdũ. ⁊ cõpaẽ: vt prom/ ptior ſimꝰ. vñ prompte tiꝰ ſime aduer. ⁊ hec prompti/ tudo dinis: ⁊ promptulꝰ la lũ. i. aliquantulũ promptꝰ ⁊ cõponiẽ: vt ṗpromptus. i. valde promptꝰ. Itẽ a pro/ mo mis diciẽ h̄ promptꝰ tus. i. aptio: ⁊ ꝑ cõpoſitionẽ ĩpromptu. i. in apto. ſed magis eſt prepoſitio ꝑ appoſi tionẽ ⁊ nõ ꝑ compoſitionẽ: ⁊ tũc per n debet ſcribi in promptu: ⁊ ꝑ u in vltima ſyllaba.

P romulcꝰ. a ꝓmo mis dr̃ h̄ ꝓmulcꝰ ci funis cũ quo na uis duciẽ: vł ſchapha q̃ maiorẽ nauẽ ducit ⁊ regit. vñ ꝓmulco cas caui care. i. nauẽ ducẽ: ⁊ ṗpe cũ ꝓmulco.

P romulgo. a promo mis diciẽ ꝓmulgo gas gaui gare. i. ꝓnunciare: manifeſtare. ⁊ diciẽ promulgare q̃ſi prom ptũ ⁊ manifeſtũ multis agere: ⁊ eſt etymo.

P romurale. i. murꝰ añ murũ: dictũ ex eo q̇ pro munitio ne muri ſit ẽm Pap̄. vide in antemurale.

P romurium rij. i. anteſpacium circa murũ. ⁊ componiẽ a pro ⁊ murꝰ.

P romꝰ. a promo mis diciẽ hic promꝰ mi. i. cellariũ: ⁊ po niẽ q̃nq̧ pro cuſtode ipſiꝰ promi: ⁊ eſt maſ. ge.

P romuſcida de: penul. cor. in proboſcida eſt.

P ronefas: ſcelus ꝯ fas: ꝯ iuſtitiam: ⁊ ſunt due p̃tes: pro interiectio: nefas nomen. Non enĩ poteſt ibi eſſe vera cõpoſitio: q̃ interiectio non põt componi: vt oſtendi in prodolor: ⁊ ſic nõ actiẽ.

P ronepos: in nepos exponiẽ: ⁊ cor. ne.

P ronoe. nois. i. mens. ⁊ cõponiẽ cũ prothos qḋ eſt p̃mũ: ⁊ diciẽ hec pronoe es: quaſi ꝓthonoe. i. prima nois. ſ. diuina mens.

P ronoſticũ. a ꝓnoſco ſcis dicitur h̄ pronoſticum ſtici. i. ſignũ futuri: ⁊ ꝓnoſticus ca cum: qui precognoſcit vel añ ſignat: ⁊ prenoſtico ſticas: prenoſticis perpendere: pregnoſcere ẽm Hu. Pap̄. vo dicit: prenoſtica preui ſio egritudinũ dicta a prenoſcendo. Oportet enĩ medi cũ preterita preſentia ⁊ futura preuidere.

Pronoſticon liber ē: ꝛ pōt ſcribi ſine g: vel pōt addi g ꝑ ꝓthesim ꝓnoſticon vel prognoſticon.

Pronuba. ex ꝓ ꝛ nubo bis cōponit̄ hec ꝓnuba be que aſtat nubēti: ꝛ q̄ nubentē viro cōiūgit: Ipſa eſt ꝛ paranimpha: ꝛ dr̄ ꝓnuba q̄ſi prenuba: qꝛ nubētib⁹ ꝑeſt: vl̄ q̄ſi ꝓpe nubentē. vñ ꝛ iuno dicta ē ꝓnuba: qꝛ nubentib⁹ dr̄ preeſſe. Inuenit̄ etiā ħ pronubus ſicut ꝛ paranimph⁹. vñ Judi. xiiij. c. dicit̄ ꝙ vxoꝛ ſamſonis accepit maritū vnū de amicis ei⁹ ꝛ pronubis. i. paranimphis ſibi aſtātib⁹. Et ſicut oſtēdi in nubo bis: nubo ꝓducit ꝑmā cū ꝓnuba ab eo cōpoſitū: ꝛ etiā pronub⁹ coꝛ. nu vñ quidā: Pronuba curtat̄: cui pronub⁹ aſſociat̄. Et Ouidius in ſecunda epl̄a: Pronuba theſiphone: talamis vllulauit in illis.

Pronur⁹ ex pro ꝛ nur⁹ cōponit̄: ꝛ coꝛ. nu. vñ quidā ait: Nat⁹ ait matri nobis nur⁹ ē mea cōiunx vide in nur⁹.

Pron⁹. no nas componit̄ cum pro: ꝛ dr̄ pron⁹ na nū. i. in anterioꝛē ꝑtem flex⁹: iclinat⁹: curuus: ſubiect⁹: humilis: tracta metaphoꝛa a natante: qꝛ caput in anterioꝛē ꝑtem inclinat: ꝛ poſterioꝛa eleuat. Pron⁹ etiam dicit̄ obſeq̄ns ꝛ prompt⁹. ꝛ compat̄: vt ꝓn⁹ nioꝛ ſim⁹. vñ ꝓnoni⁹ ſime aduer. ꝛ hec ꝓnitas tatis.

Propagine⁹. a ꝓpago ginis dicit̄ ꝓpagine⁹ nea neum. i. ad ꝓpaginē ꝑtinēs: vel de ꝓpagine exiſtēs. Item a ꝓpago dicit̄ ꝓpagino nas. i. ꝓtendere: ꝓpagines extēdere: flagellū vitis terre ſubmerſū ſternere: ꝛ q̄ſi poꝛro pandere: ꝛ coꝛ. gi.

Propagino nas: in ꝓpagine⁹ vide.

Propago gas gaui gare. i. ꝓtendere ꝛ extendere. vñ hec ꝓpago nis. i. linea: oꝛigo: extenſio: flagellū vitis extenſum ſub terra: ꝛ ꝓdu. penul. ꝓpago verbū ꝛ nomē in oī ſua ſignificatiōe: tñ in ꝑma ſyllaba eſt differētia: qꝛ hec ꝓpago ginis pro extēſiōe vitis. ꝛ propago gas q̄ ad ꝓpaginē vitis ꝑtinet ꝓducit ꝑmam: ſed ꝓpago q̄ ꝑtinet ad ſapiētiā coꝛ. ꝑmā. vñ v̄ſus: Uitis propago: libet infinita ꝓpago. ꝛ coꝛ. penul. gti ꝓpago nis.

Propaſſio. ex ꝓ ꝛ paſſio cōponit̄ hec propaſſio onis: et dr̄ ꝓpaſſio q̄ caro titillat viſa muliere. ſed paſſio q̄ ille malus affect⁹ erūpit poſtea in effectū. vñ ſic deſcribit̄ a beato Hiero. propaſſio ꝛ paſſio in glo. Matth. v. Qui viderit mulierē ad ↄcupiſcendū eā iam mechatus eſt in coꝛde ſuo. Propaſſio eſt ſubit⁹ mot⁹ animi ſine deliberatiōe boni vel mali ōpis. Paſſio vō ē affectio deliberati animi ſi ſit loc⁹ ꝑficiēdi. Itē nota ꝙ paſſio impoꝛtat imutationē patientis. Non aūt dr̄ aliq̄d imutari ſimplicit̄ q̄ id q̄ eſt ꝑncipale in ipſo imutatū ꝑmanet: ꝛ iō ſimplicit̄ loquēdo q̄ rō nō mutat̄ a ſui eq̄tate vel eq̄litate nō dr̄ paſſio ſed ꝓpaſſio q̄ſi prima vel incepta paſſio: vel ꝓpaſſio q̄ſi imꝑfecta paſſio: ſed paſſio dr̄ ↄſūmata paſſio ꝑ ↄſenſum. Uolo etiā te ſcire ꝙ aliter fuit ꝓpaſſio in xp̄o: ꝛ aliter ē in nobis Nā vt dr̄ in tertio ſentētiarū diſtinctione. xv. Habuit xp̄s verū timoꝛē ꝛ triſticiā in natura hoīs: ſed nō ſicut nos q̄ ſum⁹ mēbra ei⁹. Nos enī cauſa peccati nr̄i his defectib⁹ neceſſario ſubiacem⁹ ꝛ in nobis ſūt iſti defectus ſm̄ ꝓpaſſionē ꝛ paſſionē: ſed in xp̄o non niſi ſm̄ paſſionē. Sicut enī in peccatis grad⁹ q̄dā vocant̄ propaſſio: ꝛ paſſio: ita ꝛ in his penalib⁹ affectib⁹. Afficit̄ enī q̄s interdū timoꝛe vel triſtitia: ita vt mētis intellectus nō inde a rectitudine moueat̄ vel dei ↄtēplatōe ꝛ tūc ꝓpaſſio ē. Aliq̄n vō mouet̄ ꝛ turbat̄: ꝛ tūc paſſio eſt. Chriſt⁹ vō nō ita turbat⁹ fuit in aīa timoꝛe vel triſtitia: vt a rectitudine vel dei cōtēplatiōe aliq̄tenus declinaret: ſm̄ quē modum intelligit̄ q̄ dicit̄ non timuiſſe vel triſtis fuiſſe. vñ Hiero. ſup Matth. in. xxvi. c. vbi dicit̄: Cepit cōtriſtari ꝛ meſtus eſſe: vt veritatē inq̄t probaret aſſumpti hoīs vere cōtriſtat⁹ eſt: ſed qꝛ nō paſſio ei⁹ dominabat̄ aīo: vera propaſſio eſt. vñ ait Cepit cōtriſtari. i. aliter cōtriſtat̄: qꝛ ꝑ propaſſionem. Ideo ſm̄ hāc diſtinctionē aliq̄n dicit̄ chriſtus nō vere timuiſſe: aliquando vō timuiſſe: qꝛ verū timoꝛē habuit ꝛ triſtitia: ſed non ſm̄ paſſionem nec ex neceſſitate cōditionis.

Propatul⁹. ex pro ꝛ patulus componit̄ ꝓpatulus la lū. i. valde patulus: in palā duct⁹: coꝛam fact⁹.

Prope aduer. loci deriuat̄ a ꝓ. ꝛ compat̄: vt ꝓpioꝛ xim⁹ vñ ꝓpe pi⁹ xime aduer. ꝛ cōponit̄: vt deprope: ꝛ coꝛ. hāc ſyllabā pro.

Propello lis ꝓpuli pulſū. i. ꝓcul vel an̄ pellere: ꝛ cōponit̄ a ꝓ ꝛ pello lis: ꝛ coꝛ. pu propuli ꝑteritū.

Propēſi⁹ in propēſus eſt.

Propenſus. a ꝓpendo dis q̄ eſt extēdo: dilato: deriuat̄ propenſus ſa ſum. i. extenſus: dilatat⁹. ꝛ dicitur ꝓpenſus q̄ſi poꝛro penſus. ꝛ inde propenſius aduerbium: quaſi extenſi⁹.

Propero ras: in ꝓper⁹ vide.

Proper⁹. a ꝓpe deriuat̄ ꝓperus ra rū. i. feſtiuus ꝛ citus. ꝛ cōponit̄: vt ꝑproper⁹ ra rū: ꝛ ꝑproper⁹ ra rum. i. valde ꝓper⁹. Itē a proper⁹ ra rū dicit̄ ꝓpero as aui are. i. feſtinare. Sed ꝓperat q̄ vnūquodq̄ mature tranſigit: feſtinat q̄ multa ſimul incipit ꝛ non ꝑficit. ꝛ cōponit̄: vt appropero ras. i. valde properare: ꝛ depropero ras. Itē a ꝓper⁹ dicitur ꝓpere aduer. i. velociter: celeriter: ꝛ coꝛ. penul.

Propes dis maſ. ge. eſt funis quo pes veli alligat̄: quaſi prope pedes. ꝛ componit̄ a pro ꝛ pes pedis: ꝛ coꝛripit penul. genitiui.

Prophe͡ta. a ꝓfoꝛ faris q̄ eſt ꝑdicere dicit̄ ħ ꝓpheta te quaſi ꝑfatoꝛ a ꝑdicendo futura: ſed qꝛ ħ nomen habet h: q̄ nullū latinū debet habere poſt p. Ideo credo ꝙ poti⁹ componat̄ a ꝓ vel ꝓcul ꝛ phonos q̄ eſt ſonus qꝛ longe ꝑuiſa ꝓnunciēt ꝓphete. vñ hec ꝓphetiſſa ſe ꝛ ꝓphetic⁹ ca cū: ꝛ hic ꝛ hec ꝓphetalis ꝛ hoc le: ꝛ prophetoꝛ tas: ꝛ ꝓphetizo zas in eodē ſenſu: ꝛ ſūt neutra. ꝙ autē dr̄ ꝓpheta q̄ſi ꝓcul fans etymo. eſt ſm̄ Hug. Et dicebat̄ olim ꝓpheta videns: qꝛ ꝓphete videbant q̄ ceteri nō videbāt: ꝛ ꝓſpiciebant q̄ in myſterio abſcondita erāt. Et ſcias ꝙ veri ꝓphete intelligebāt q̄ videbant. vñ Job: Ecce oīa vidit oculus me⁹: ꝛ audiuit auris mea ꝛ intellexit ſingula. q̄ verbum tractās beat⁹ Grego⁹ in. xi. li. moꝛaliū dicit: Qū aliquid oſtendit̄ vel audit̄: ſi intellectui non attribuit̄: ꝓphetia minime ē. Uidit enī Pharao ꝑ ſomniū q̄ erāt in egypto ventura: ſed qꝛ neq̄t intelligere q̄ vidit: ideo non fuit ꝓpheta. Aſpexit Balthaſar rex articulū man⁹ ſcribentis in pariete: ſed ꝓpheta nō fuit: qꝛ intellectū rei quē viderat nō habuit. Ut igit̄ beat⁹ Job ꝓphetia ſpū ſe habere teſtaret̄ nō ſolū vidiſſe ꝛ audiſſe: ſed etiā intellexiſſe ſe oīa aſſerit. Itē ħ nota ꝙ ꝓphete falſi diſtinguunt̄ a veris q̄tū ad tria ad min⁹: Primo q̄tū ad reuelatiōis ardoꝛē: qꝛ boni ꝓphete futura ꝑdicant: diuino lumine mediantib⁹ bonis angelis inſpirati. ſed falſi ꝓphete vel ſequunt̄ ſpm̄ ſuū nihil videntes: ſed mēdacia cōfingētes: vel reuelationē imundi ſpūs. Secūdo q̄tū ad intentionē ꝑnunciatiōis: qꝛ falſoꝝ ꝓphetarū finis aliq̄ lucrū tꝑale ē: vt dr̄ Ezechiel. xiij. Uiolāt me ad ppl̄m meū ꝓpt̄ pugillū hoꝛdei ꝛ fragmētū panis: vel ſaltē ipſi⁹ demonis reuelantis intentio ꝑuerſa

eſt q̃ deceptionē intēdit: ſ; prophetarū bonoꝝ tota in
tētio in rectū finē ordinat̃. Tertio q̃tū ad certitudinē
pronūciatoꝝ: qꝛ bonoꝝ prophetia innitit̃ diuīe p̄ſcien
tie: q̃ diuꝫ futuroꝝ euent⁹ intuet̃. ſed pronūciatio ma
loꝝ pphetarū innitit̃ p̄ſciētie demonū: q̃ cōiecturalis
eſt. vide etiā in prophetia: ꝛ ī miraculū. Hic etiā vo
lo te ſcire ꝙ vt dicit beat⁹ Grego⁹: Tenebroſa ē aq̃ in
nubib⁹ aeris: qꝛ obſcura ē ſciētia in prophetis. Cui⁹ ra
tionē tāgit Hiero. exponēs illud Iſa. xvi. Emitte agnū
dn̄e dominatorē terre de petra deſerti ad montē filie
ſyon. ideo inq̇t: Prophetie vix intelligūt̃: qꝛ pſonas ꝛ
numeros ꝛ tpa ſubito cōmutāt: ꝛ de q̄libet re trāſeūt
ad aliā. Dū enī modo loq̇ret̃ Iſa. de captiuitate moab
ꝛ miſerijs inſpirate mentis: oculū propter eos v̄tit ad
natiuitatē chriſti ꝛ cepit moab alloq̇: q̄ſi diceret: Nō
deſperes: age penitētiā: qꝛ l; captiuand⁹ ſis: de tua tn̄
ꝓgenie naſcet̃ agn⁹ q̃ tollet peccata mūdi: q̃ dominet̃
in toto orbe. Et dicit: De petra deſerti. i. de pp̄lo gētili
ſiue de ruth q̃ erat gētilis. Gētes nāq; lapides ꝑ deo
colebāt: ꝛ idō a deo deſerti erāt. Et dicit ad montē filie
ſyon. i. ad hieruſalē. Syon enī erat q̇dā arx in hieruſa
lem que protegebat ciuitatē hieruſalē: ſicut mr̄ prote
git filiā ſuā. Ruth autē moabitis nupſit boos: ex quo
obeth genuit: ex quo ieſſe pr̄ dauid: de cui⁹ ſemine vir
go maria proceſſit: q̃ chriſtū ɔcepit ꝛ pepit. Sicut enī
chriſt⁹ pro vtroq; populo venit: ſic de vtroq; naſci vo
luit. i. de iudeo ꝛ gētili.

Prophetia. a propheta dr̄ hec prophetia tie: ꝛ ē prophe
tia rerū latentiū p̄teritoꝝ vel p̄ſentiū vel futuroꝝ ex di
uina inſpiratiōe manifeſtatio. Et ſcias. ꝙ ſicut dicit
beat⁹ Grego⁹ in p̄ma homel̃. Ezech. prophetie tpa tria
ſūt. ſ. p̄ſens: p̄teritū: ꝛ futuꝝ. Sed ſciēdū ē ꝙ in duo
bus tpib⁹ prophetia etymologiā ꝑdidit: qꝛ qū idō pro
phetia dicta ſit ꝙ futura p̄dicat: q̃ de p̄terito vl̄ de pre
ſenti loq̇t̃: rōnē ſui noīs amittit: qm̄ nō profat̃ ꝙ ven
turū eſt: ſed vel ea memorat q̃ trāſacta ſūt: vel ea q̃ ſūt
p̄ſentia. Prophetia autē de futuro ē: Ecce v̄go ɔcipiet
ꝛ pariet filiū. Prophetia de p̄terito ē: In p̄ncipio crea
uit de⁹ celū ꝛ terrā. De illo enī tpe dixit homo quo nō
erat hō. Prophetia de p̄nti ē: qd̄ dicit Paul⁹ apl̄us in
p̄ma ep̄la ad Cor. c. xiiij. Si aūt oīs ꝓpheta intret aut
q̇s infidelis vel ideota cōuincit̃: ab hoībus diiudicat̃
ab omnib⁹ occulta cordis manifeſta ſūt: ꝛ ita cadens
in terrā in faciē adorabis deū: pronūciās ꝙ vere de⁹
in nobis ſit. Qū igit̃ dicit: occulta cordis ei⁹ manifeſta
ſūt: profecto monſtrat̃: qꝛ ꝑ hūc modū prophetie ſpi
rit⁹ nō p̄dicit qd̄ futurū eſt: ſed oſtēdit qd̄ eſt. Quo au
tē pacto prophetie dr̄ ſpūs q̃ nihil futurū indicat: ſed
p̄ſens narrat: Qua in re aīaduertēdū eſt: ꝙ prophetia
recte dicit̃: nō qꝛ p̄dicit vētura: ſed qꝛ prodit occulta.
Rē q̇ppe qualibet ſicut ab oculis nr̄is in futuro ſub
trahūt tpa: ita ab oculis nr̄is in p̄ſenti ſubtrahunt ea
vētura: vt enī res occultant̃ in futuro tpe: p̄ſens autē
cogitatio abſcondit̃ in latēti corde. Et ē etiā prophe
tia p̄ſens qū res q̄libet nō ꝑ animū ſed ꝑ abſentē locū
tegit̃: q̃ tn̄ ꝑ ſpūm denudat̃: ꝛ ibi ſit p̄ſens prophetan
tis anim⁹ vbi ꝑ p̄ſentiā non ē corp⁹. Nā giezi longe a
propheta receſſerat cū naamā ſyri munera ꝑcipiebat.
Cui tn̄ idē ꝓpheta dicit: Nōne cor meū in p̄ſenti erat
qn̄ reuerſus ē hō de curru ſuo in occurſū tibi. Po
ſtq; de prophetie tpib⁹ tractauiu⁹: reſtat vt de modis
ei⁹ ꝛ qualitatib⁹ aliqua diſſeram⁹. Spiritus q̇ppe pro
phetie nec ſemp nec eodē modo prophete animū tan
git. Aliqn̄ enim ſpūs prophetie ex p̄ſenti tāgit animū

prophetātis: ꝛ ex futuro nequaq; tāgit. Aliqn̄ v̄o pro
phetie ſpūs aīuꝫ prophetātis ex futuro tāgit: ꝛ ex p̄ſen
ti nō tāgit. Aliqn̄ prophetātis animū ex p̄ſenti pariter
ꝛ ex futuro tāgit. Aliqn̄ aūt ex p̄terito ꝛ ex p̄ſenti atq;
ex futuro pariter anim⁹ tāgit̃ prophetātis. Aliqn̄ v̄o
prophetie ſpūs ex p̄terito tāgit animū: nec tāgit ex fu
turo. Aliqn̄ aūt prophetie ſpūs tāgit ex futuro: nec tā
git ex p̄terito. Aliqn̄ aūt ī p̄nti ex pte tāgit: ꝛ ex pte nō
tāgit. Aliqn̄ v̄o ſpūs prophetie in futuro ex pte tangit
ꝛ ex pte nō tangit. Itē ſciēdū ꝙ prophetie ſpū q̇dā
ex proximo tāgūt̃ atq; e lōginquo mīme tāgūt̃. Qui
dā v̄o tāgunt̃ ex longinquo ꝛ nō tangunt̃ ex ꝓximo.
Quidā v̄o ꝛ e longinquo tāgūt̃ ꝛ ex proximo. Aliqn̄
etiā prophetie ſpūs prophetis deeſt: nec ſp eoꝝ mēti
bus p̄ſto eſt: q̄ten⁹ qū hūc nō habēt: ſe hūc cognoſcāt
ex dono habere qū habēt. vn̄ Heliſe⁹ qū flētē ſunami
tē mulierē a ſuis pedib⁹ ꝑ giezi puerū auelli prohibe
ret dixit: Dimitte illā. Aīa enī ei⁹ in amaritudine eſt: ꝛ
dn̄s celauit me ꝛ nō indicauit mihi. Itē amos: qꝛ ea
dē hora q̃ req̇ſit⁹ eſt: prophetie ſibi ſpūm deeſſe ſenſit
de ſe veraciter dixit: Nō ſū propheta: vt dixi in armē
tū. Sic quoq; qū ioſaphat de futuris req̇reret̃ ꝛ ꝓphe
tie ſpūs ei deeſſet: pſaltem fecit applicari: vt prophetie
ad hūc ſpūs ꝑ laudē pſalmodie deſcēderet: atq; eius
aīuꝫ de futuris repleret. Vox etenī pſalmodie qū per
ītētionē cordis agit̃: ꝑ hāc oīpotēti dn̄o ad cor it̄ pa
rat̃ vt intēte mēti vel ꝓphetie myſteria vel cōpūctiōis
grāꝫ infūdat. vn̄ ſcriptū ē: Sacrificiū laudis honorifi
tabit me. ꝛ illic iter eſt quo oſtēdā illi ſalutare dei. i. ie
ſum. Qd̄ enī ſalutare latie: h̄ hebraice dr̄ ieſus. Sci
endū etiā ē ꝙ prophete ſancti aliqn̄ dū ɔſulūt̃ ex ma
gno vſu prophetādi q̇dā ex ſuo ſpū proferūt: ꝛ ſe hec
ex prophetie ſpū dicē ſuſpicāt̃: ſ; qꝛ ſancti ſūt ꝑ ſpūm
ſanctū citi⁹ correpti ab eo q̃ vera ſūt audiunt ꝛ ſemet
ipſos: qꝛ falſa dixerint rep̄hendūt. Nathan etenī pro
phetā ſanctū virū fuiſſe q̇s neſciat: q̃ Dauid regē ꝛ de
culpa apte rep̄hēdit: ꝛ q̃ ei pro culpa eadē eſſent vētu
ra nūciauit: quē qū idē Dauid qꝛ tēplū vellet deo cō
ſtruere req̇ſiſſet ilico rn̄dit: Omne qd̄ eſt in corde tuo
vade ꝛ fac: qꝛ dn̄s tecū ē. De quo ſtatu illic ſubditur:
Factū ē aūt ī nocte illa. ꝛ ecce ſmo dn̄i ad nathan di
cēs: Uade ꝛ loq̇re ad ſuū meū dauid: h̄ dicit dn̄s de⁹
Nūq̇d tu edificabis mihi domū ad habitādum: neq;
enī habitaui in domo ex die q̃ eduxi filios iſrl̄ de ter
ra egypti vſq; in diē hūc. ꝛ paulopoſt: Qū cōpleti fue
rint dies tui ꝛ dormieris cū p̄rib⁹ tuis: ſuſcitabo ſemē
tuū poſt qd̄ egrediet̃ de vtero tuo ꝛ firmabo regnuꝫ
ei⁹: ipſe edificauit domū noī meo. ecce nathā prophe
ta q̃ p⁹ regi dixerat: Uade ꝛ fac. ipſe poſtmodū ꝑ pro
phetie ſpm̄ edoctus h̄ fieri nō poſſe denūciās: ꝛ regis
ɔſilijs ꝛ ſuis ſermonib⁹ ɔ̄dixit: qꝛ qd̄ ex ſuo ſpū dixe
rat falſū fuiſſe rep̄hēdit. q̃ in re int̃ prophetas veros ꝛ
falſos iſta diſtātia ē: qꝛ ꝓphete veri ſi aliqn̄ ꝑ ſuū ſpm̄
aliq̇d falſū dicūt: h̄ ab auditoꝝ mētib⁹ ꝑ ſpm̄ ſcm̄ eru
diti citi⁹ corrigūt. Prophete autē falſi ꝛ falſa denunci
ant: ꝛ aliena ſpūſancto in ſua falſitate ꝑdurāt. vide in
miraculū ꝛ in propheta. Sed cōſueuit q̄ri de h̄ qd̄
Iſa. propheta dn̄i dixit Ezechie. hec dicit dn̄s: Diſpōe
domui tue: qꝛ morieris tu ꝛ nō viues. ꝛ tn̄ Ezechias nō
ē mortu⁹: ſ; ei additi ſūt. xv. anni: vt habet̃ Iſa. xxxviii.
Hāc q̄ſtionē mouet Grego⁹ in li. moral̃. xij. tractās il
lud Job: Cōſtituiſti terminos ei⁹ qui p̄terire nō potue
rūt. Nulla inq̇t que in h̄ mūdo hominib⁹ fiunt abſq;
oīpotentis dei occulto cōſilio veniunt. Nam cuncta

de⁹ ventura pſciens añ ſecula decreuit q̃liter p̱ ſeculũ
diſponat̃. Statutũ quippe iã hoĩ ẽ: vel q̃tũ hũc mun
di pſperitas ſequat̃: vel q̃tũ aduerſitas feriat: ne ele
ctos ei⁹ aut imoderata pſperitas eleuet: aut nimia ad
uerſitas grauet. Statutũ quoq̧ ẽ q̃tũ in ipſa vita mor
tali tp̃aliq̧ viuat. Nã ꝛ ſi annos q̇ndecim Ezechie re
gi ad vitã addidit oĩpotens deus: qũ eni eũ mori pmi
ſit tũc eũ pſciuit moriturũ eſſe. Quõ g̃ p̱ pphetam Eze
chie dicit̃: Diſpone domui tue: q2 morieris tu ꝛ nõ vi
ues. cui qũ mortis ſentẽtia dicta eſt: ptinus ad ei⁹ la
chrymas ẽ vita addita: ſed p̱ pphetã dñs dixit quo tẽ
pore ipſe mori merebat̃. Per largitatem vo miſericor
die illo eũ tpe a morte diſtulit: qð añ ſecula ipſe pſci
uit. Nec ppħa igit̃ fallax: q2 tẽp⁹ mortis innotuit quo
vir ille mori merebat̃: nec dñica ſtatuta diuulſa ſũt: q2
vt ex largitate dei anni vite creſcerẽt: ħ quoq̧ añ ſecu
la pfixũ fuit: atq̧ ſpaciũ vite qð inopinate foris eſt ad
ditũ ſine augmẽto pſciẽtie fuit int⁹ ſtatutũ. Ex p̃dictis
patet ꝙ illa diffinitio Caſſiodori vera ẽ. Prophetia ẽ
inſpiratio vel reuelatio diuina rerũ euent⁹ imobili ve
ritate denũciãs: vide in pſcio. ꝛ in mors vide qualiter
de⁹ mutet ſentẽtiã ꝛ nõ cõſilium.

Propiciatoriũ. a ppicior aris dr̃ hoc ppiciatoriũ rij loc⁹
ppiciandi: q̃ſi ppiciatiõis oraculũ. Et ſicut dr̃ in hiſto
rijs ſup Exo. Propiciatoriũ erat tabula aurea eiuſdẽ
lõgitudinis ꝛ latitudinis cui⁹ ꝛ arca: vt arce itegre ſuf
ficeret. De ſpiſſitudine vo ei⁹ non legit̃. Hoc dicebat̃
oraculũ: q2 dñs de illo reſpõſa dabat. Reſpõſũ aũt dr̃
oraculũ diuinũ: q2 orãtib⁹ dat̃. Dicebat̃ etiã ppiciato
riũ: q2 exinde loquẽs dñs ppiciabat̃ pplo: vl̃ q2 die p
piciatiõis dicebãt gloriã dñi ſp ibi deſcẽdẽ. Ex vtraq̧
vo pte oraculi. ſ. in duob⁹ angulis anterioribus poſiti
ſũt duo cherubin aurei ꝛ pductiles. i. nõ fuſiles: ſ3 tun
ſionib⁹ malleoꝝ pducti. In glo. aũt ad Heb. ix. dicit̃:
ꝙ dicebat̃ ppiciatoriũ ſiue oraculũ: q2 ibi apparebat
angel⁹ dñi loquẽs moyſi qñ dñs ppiciatur⁹ erat pplo
De feſto ppiciatiõis dixi in faſe in f littera.

Propicior aris: in ppicius eſt.

Propici⁹. a ppe dr̃ ppici⁹ cia ciũ. i. bon⁹: benign⁹: miſe
ricors: mitis: proſp: placat⁹. vñ ppicior aris at⁹ ſũ ppi
ciari. i. eſſe vel fieri ppiciũ. vñ hec ppiciatio onis. i. pla
catio: miſericordia: ꝛ ppiciator⁹ ria riũ: ꝛ ppiciarius
ria riũ. ꝛ componit̃: vt repropicior aris: verbum ſimi
liter deponẽs.

Propina. pina grece latine fames dicit̃. ꝛ cõponit̃ cum
p vel pcul: ꝛ dr̃ hec ppina ne loc⁹ iuxta balnea publi
ce vbi poſt lauacrũ a fame ꝛ ſiti reficiunt̃ hoĩes. ꝛ dr̃
ſic q̃ſi ppellẽs famẽ: q2 hic loc⁹ famẽ pellat. ꝛ dicunt
greci popina: ꝛ inde corrupte nos dicim⁹ ppina p ta
li loco ſimpliciter: tñ modo ppina dr̃ taberna q̃libet:
q2 famẽ pellat. vñ hec ppinula le dimi. ꝛ ppino nas. i.
vinũ miſcere: potũ adminiſtrare. vñ ħ ppinator toris
q̇ potũ adminiſtrat. vñ Ouidi⁹: Inde ppinator nimiũ
q̇ vinũ propinat. Et in aurora dr̃: De quib⁹ angelici ci
ues bona ſũma ppinãt. Itẽ a ppino as dr̃ hoc ppina
toriũ rij: dom⁹ vel loc⁹ vnde ppinat̃ vel vbi ppinat̃.

Propinito tas. a ppino nas dr̃ ppinito tas penul. cor. i.
frequenter ppinare.

Propino nas: in ppina ne eſt.

Propinquane⁹. a propinqu⁹ dr̃ propinquane⁹ nea neũ
. i. propinqu⁹ ꝛ cõiunct⁹.

Propinqu⁹. a prope dr̃ propinqu⁹ qua quũ: vel ſm ſan
guinẽ vel ſm locũ. ꝛ cõpat̃: vt propinqu⁹ quior ſim⁹.
vñ propinque q̇s ſime aduer. ꝛ hec ppinq̃tas tatis: ꝛ
propinquo quas. ꝛ cõponit̃: vt appropinquo quas: ꝛ
eſt neutrũ cũ omnibus ſuis cõpoſitis.

Propinula le dimi. pua propina.

Propi⁹. a ppe deriuat̃ ppius pia piũ. i. propinqu⁹ ꝛ con
iũctus. ꝛ cõpat̃ p ſuppletionẽ: vt ppi⁹ magis propius
ppiſſim⁹: ꝛ ppio as. i. pximare ꝛ ppinq̃re. ꝛ cõponit̃
vt appropio as. vñ appropiãs om. ge. ꝛ ẽ ppio neutrũ
cũ omnib⁹ ſuis cõpoſitis. Inuenit̃ tñ ad Ro. xiij. Pro
pior ẽ noſtra ſalus: ſed tũc dr̃ ppe pior proximus.

Propola le: in miropola exponit̃.

Propontides in boſſor⁹ eſt.

Proportio. ex pro ꝛ portio cõponit̃ hec pportio onis. i.
ſilitudo: habitudo: cõpatio. vñ hic ꝛ hec pportionalis
ꝛ hoc le. vñ proportionaliter aduer. ꝛ hec pportiona
litas tatis. ꝛ differt a pportiõe q2 pportio eſt habitu
do vni⁹ ad aliud: ſed proportionalitas pluriũ habitu
dinũ inter ſe cõpatio ſm Du. Et ſcias ꝙ loc⁹ a ppor
tione ſm logicũ differt a loco a ſilĩ: q2 in loco a ſilĩ ac
cipit̃ cõpatio ſm ſilĩtudinẽ inherẽtiũ: vt ſicut riſibile
ineſt hoĩ: ita ꝛ hĩnibile ineſt equo. In loco autẽ a pro
portione nõ attẽdit̃ ſic ſilĩtudo inherentiũ ſed compa
ratio in habitudine: vt ſicut ſe habet nauta ad nauem
ſic ſe habet magiſter ad ſcholas.

Proprietas. a ppri⁹ pria priũ prij: i in e ꝛ addita tas ſit
hec pprietas tatis. Hic nota ꝙ ſm theologos diffe
rentia notiõis pprietatis ꝛ relationis in diuinis põt
tripliciter aſſignari. Primo q̃tũ ad rõnẽ ſignificatio
nis. ꝛ ſic ſciendũ eſt ꝙ paternitas dr̃ relatio ſm ꝙ ad
filiũ refert̃. Dicit̃ autẽ pprietas inq̃tũ ſoli pr̃i conue
nit. Dicit̃ notio inq̃tũ eſt p̃ncipiũ formale innoteſcen
di patrẽ. Secũdo q̃tũ ad ordinẽ itelligẽdi: q2 qũ ni
hil poſſit eſſe p̃ncipiũ innoteſcẽdi aliquid: niſi ſit ſibi
ppriũ: ſic intellectũ notiõis p̃cedit intellect⁹ pprieta
tis. ꝛ q2 pprietas nõ cõuenit niſi rei diſtincte ab alijs:
ꝛ diſtinctio in diuinis nõ ẽ niſi p cõpationẽ relatiõis
intellectũ pprietatis in diuinis p̃cedit intellect⁹ rela
tiõis. Tertio q̃tũ ad numerũ: q2 notiões ſũt q̇nq̧. ſ. pa
ternitas: filiatio: pceſſio: innaſcibilitas: cõis ſpiratio.
Har aũt q̃tuor tñ ſũt propietates q̇ vni pſone tñ cõ
ueniũt. ſ. paternitas: innaſcibilitas: q̇ cõueniũt tñ pr̃i:
Filiatio que cõuenit tñ filio: Proceſſio que cõuenit
tñ ſpũiſancto. Cõis aũt ſpiratio nõ põt dici propetas
ſimpliciter: q2 ɔuenit tñ duab⁹ pſonis: ſed ſm q̇d: ſm
ꝙ aliquid dr̃ eſſe ppriũ ad aliq̇d. eſt eni propriũ pr̃is
ꝛ filij reſpectu ſpũſancti. Harũ autẽ notionũ qua
tuor ſũt tñ relatiões. ſ. p̃rnitas: filiatio: proceſſio: cõis
ſpiratio. Innaſcibilitas eni nõ eſt proprie relatio niſi
p reductionẽ ſm ꝙ negatio reducit̃ ad gen⁹ affirma
tionis: vt nõ hõ ad genus hoĩs. Harũ aũt notionũ vel
pprietatũ vel relationũ tres ſũt pſonales. i. cõſtituen
tes pſonas. vñ habẽt q̃ſi actum differentie cõſtitutiue
. ſ. paternitas: filiatio: proceſſio. Alie due notiões ſunt
pſone: ſed nõ pſonales. Et ſciẽdũ ꝙ tria req̇rũt̃ ad
ħ ꝙ aliq̇d dicat̃ notio pſone. Primo ꝙ ad originem
ptineat: q2 relatiõib⁹ originis pſone diſtinguunt̃. Se
cũdo ꝙ ptineat ad dignitatẽ: q2 pſona ẽ hypoſtaſis di
ſtincta pprietate ad dignitatẽ ptinẽte. Tertio ꝙ dicat
aliq̇d ſpãle: q2 cõe nõ eſt ſufficiẽs p̃ncipiũ innoteſcẽdi.
Itẽ nota ꝙ i diuinis q̇dã ſũt ppria: quedã appropa
ta. Propria dicũt̃ q̇ ita ɔueniũt vni pſone ꝙ nõ alte
ri: ſicut paternitas: innaſcibilitas: que cõueniũt tñ pa
tri: filiatio que conuenit tñ filio: proceſſio que cõue
nit tñ ſpũiſancto: vt dictũ eſt ſupra. Appropriata autẽ
dicũt̃ que omnib⁹ ɔueniũt pſonis: ſed vni pſone ſepe

diſtincte appropant̄: vt prī potētia: ſapiētia filio: boni/tas ſpūiſancto: qđ q̄re fiat nō eſt ocioſum inq̄rere. Id ḡ ſacri eloquij prudētia facere curauit: ne dei imēſita/tē ſimilitudine creature metiremur. Dixerat autē ſcriptu ra ꝙ de⁹ pater ē: ⁊ q2 de⁹ fili⁹ eſt: ⁊ audiuit hoc homo q̄ hominē patrē viderat: ⁊ deū patrē nō viderat: ⁊ co/gitare cepit ita eſſe in creatore vt viderat in creaturis a quib⁹ hec noīa trāſlata ſūt ad creatorē: in quibus. ſ. creaturis pater eſt p̄or filio: fili⁹ eſt poſterior patre. Et ex antiq̄tate ſiue ex ſenectute in patre: defect⁹ ex poſte ritate in filio: imꝑfectio ſenſus ſolet notari: ꝓpter. ſ. iu uētutis mot⁹: ⁊ ꝓprie expientiā: q̄ſi qui nō eſt exptus q̄lia ſint. Ideo occurrit ſcriptura dicēs patrē potentē: ne videat̄ p̄or filio: ⁊ iō min⁹ potēs. Et filiū dei ſapien tē ne videat̄ poſterior patre celeſti: ⁊ iō min⁹ ſapiens. Dict⁹ eſt ſpūſanct⁹ de⁹: ⁊ dict⁹ eſt habere ſpiritū de⁹. ⁊ videbat̄ h̄ quaſi nomē inflationis ⁊ timoris: rigidi/tatis ⁊ impetuoſitatis. vñ dr̄ Iſa. ij. Quieſcite ab hoīe cui⁹ ſpūs in naribus ei⁹. vñ humana cōſciētia ad deū ꝑ rigore ⁊ crudelitate accedere metuit: ideo ſcriptura tēꝑauit ſermonē ſuū ſpūm bonū nominans: ne cru delis putaret̄ q̄ mitis erat. Spūs inquit tuus bon⁹ de ducet me in terrā rectā. Ex dictis ḡ cauſis attribuit̄ prī potētia: filio ſapiētia: ſpūiſancto bonitas: lꝫ in deo penit⁹ ſit vnū ⁊ idē potētia: ſapiētia: bonitas: nō ꝙ pr̄ celeſtis ſit ſolus potēs vel magis potēs: ⁊ fili⁹ ſol⁹ ſit bon⁹ vel magis bon⁹. Una ḡ eſt potētia: ſapientia: bo nitas trium pſonarum ſicut vna eſſentia: ideoq3 ſicut dicitur filius omouſios. i. conſubſtantialis patri: ita coomnipotens.

P roprius ria riū. i. me⁹: vel nō ꝯ regulā: ⁊ dr̄ a ꝓpe: q2 qđ ꝓpriū eſt ꝓpe ē. ⁊ cōpat̄ ꝑ ſuppletionē magis: ꝓpri⁹ magis ꝓpri⁹, ꝓpriiſſim⁹. vñ ꝓprie magis ꝓprie ꝓpriiſ/ſime aduer. ⁊ hec ꝓprietas tatis. ⁊ cōponit̄: vt improprius pria priū. ⁊ cōpat̄ ſimiliter ꝑ ſuppletionē. vñ hec ꝓpetas. Inuenit̄ tñ ꝓprior. vñ ad Ro. xiij. c. ſm vnā lraꝫ. Nūc ꝓprior ē nr̄a ſalus q̄ꝫ qū credim⁹. Itē a ꝓpri⁹ dr̄ pro/prio as. i. ꝓpriū facere: ⁊ ē actiuū cū oīb⁹ ſuis cōpoſit.

Et ſcias ꝙ ꝓpriū ſm dialecticū dr̄ quadrupliciter. Uno mō dr̄ ꝓpriū qđ ineſt alicui ſpeciei ⁊ non omni: vt eſſe grāmaticū cōuenit tñ hoī ⁊ nō omni. Secūdo mō dicit̄ qđ ineſt omni ſed nō ſoli: vt eſſe bipedē cōue nit omni hoī ⁊ nō ſoli. Tertio mō dicit̄ ꝓpriū qđ in/eſt omni ⁊ ſoli ⁊ nō ſemꝑ: vt caneſcere ineſt omni hoī ⁊ ſoli ſed nō ſemꝑ: q2 nō niſi in ſenectute. Quarto mō dr̄ ꝓpriū qđ appellat̄ ꝓprie ꝓpriū: ⁊ ꝓpriū ꝑ ſe dictū dr̄ ꝓprie ꝓpriū. Et diffinit̄ ſic: Proprium eſt qđ ineſt omni ⁊ ſoli ⁊ ſemꝑ: vt riſibile ineſt omni hoī ⁊ ſoli ⁊ ſemꝑ: nō tñ hō dicit̄ riſibilis ꝙ actu rideat: ſed q2 apt⁹ nat⁹ eſt ad ridendū: ⁊ h̄ quarto mō dicit̄ ꝓpriū qđ ap pellat̄ vnū de q̄nq3 p̄dicabilib⁹. Et diffinit̄ ſic ab Ari/ſtotele: Propriū ē qđ ſoli ineſt ⁊ cōuerſim p̄dicat̄ de re. i. de ſpecie: ⁊ nō indicat q̄d ē eſſe: vt riſibile ē ꝓpriū hoīs: q2 cōuerſim p̄dicat̄ de ipſo. Nā oīs hō eſt riſibi/lis ⁊ oē riſibile ē hō. h̄ autē mēbrū: non indicat quid ē eſſe: ponit̄ in deſcriptiōe ꝓprij ad differētiā diffinitio nis. Diffinitio enī cōuerſim p̄dicat̄ de re: ⁊ indicat q̄d eſt eſſe rei: vt animal rōnale mortale cōuerſim de ho/mine predicat̄: ⁊ indicat eſſe ipſius: q2 omnis diffini/tio ſit ꝑ ſubſtantialia. Omne enim ſuperi⁹ eſt de eſſen tia ſui inferioris.

P ropter. a ꝓ dicit̄ propter aduerbium loci. i. iuxta com min⁹: ⁊ ponitur ꝓ coniunctione cauſali: vt propter te factū eſt hoc.

P ropterea. i. idcirco cōiunctio cauſalis: ⁊ dicitur a prop/pter ſm Hug.

P ropudio dias: in ꝓpudiū vide.

P ropudiū dij ſcurrilis loc⁹. ⁊ componit̄ a ꝓ ⁊ pudor: q2 ab eo pudicitia ⁊ pudor ꝓcul ſunt. vñ ꝓpudio as. i. in honeſte ſe habere: vel repellere: vel iniuriari: vel ſcorta ri. ꝓpudioſi⁹ ſa ſū. i. ignominioſus: iniurioſus: turpis: im pudicus: inuerecūdus: impudēs: irreuerēs: infrontuo/ſus. vñ propudioſe aduerbiū. ⁊ hec ꝓpudioſitas tatis. ⁊ corripit pu.

P ropudor nō pōt cōponi a ꝓ interiectione: q2 ſicut dixi in prodolor: interiectio nō poteſt componi. vñ ꝓ pu/dor ſūt due ptes. vel ſm quoſdam deriuat̄ a ꝓpudeo ꝓpudes. Et eſt ꝓpudor confuſio: inuerecundia: quaſi ꝓcul a pudore: ⁊ ſm hoc penul. cor. Pap. videt̄ dicere ꝙ ſit interiectio ꝓpudor: ⁊ ꝓdolor: ſed expone eſt in/teriectio: q2 loco interiectionis videt̄ poni. non tñ vt dicit Priſ. in. xij. li. id qđ ꝓ aliquo accipit̄ omnino etiā ex eadē ſpecie accipiendū eſt.

P ropugnaculū. a ꝓpugno nas dicit̄ hoc ꝓpugnaculuꝫ li. ⁊ dicunt̄ ꝓpugnacula pīne murorū ſiue ſūme ptes: q2 ex his ꝓpugnat̄.

P ropulſo ſas. i. frequenter ꝓpellere: ⁊ eſt fre. a ꝓpello is pulī pulſū ſu: u in o cōuerſa.

P rora. a prior dr̄ hec ꝓra re: quaſi p̄ora. ſ. anterior ps na/uis. vide in pupis.

P roreta te maſ. ge. q̄ in prora. i. in p̄ncipio nauis morat̄: vt archinauita q̄ hortat̄ ſocios: vel gubernator. Nam in Iona vbi Hiero⁹ gubernatorē: ſeptuaginta ꝓretā interpꝛtati ſunt: ⁊ deriuat̄ a ꝓra re: ⁊ ꝓdu. re.

P roricio cis: in ꝓiicio cis exponit̄.

P rorito tas. ex ꝓ ⁊ rit⁹ cōponit̄ ꝓrito tas taui tare. i. pro uocare: vel excitare: ⁊ ꝓdu. ri.

P rorſus. i. penit⁹: oīno ꝓcul dubio ꝑfecto.

P roſa. a ꝓſon dr̄ ꝓſus ſa ſū. i. long⁹ ⁊ ꝓduct⁹ ⁊ prolix⁹: ⁊ ꝓſo ſas ꝓducere: ⁊ hec ꝓſa ſe orō producta: ⁊ a lege metri ſoluta: q̄ſi a plixitate v̄boꝝ: q2 nō coartat̄ nume ro pedū vel ſyllabarū: ſed in longū ꝓ voluntate ꝓdu/cit̄. vel ꝓſa dicit̄ q̄ſi ꝓfuſa: vel q̄ſi ꝓrua: q2 ꝓruat ſpa cioſe ⁊ excurrat nullo termino ſibi ꝑfixo vel prefinito vñ ꝓſula le dimi. ⁊ ꝓſaic⁹ ca cū. vñ ꝓſaico cas. i. ꝓſaice ſcribere vel dictare.

P roſaic⁹ ca cū: in ꝓſa eſt: ⁊ cor. penul.

P roſapia. a ꝑſipo pas qđ eſt ꝓcul ſpirare dr̄ hec ꝓſapia pie: ⁊ hec ꝓſapies ei. i. ꝓgenies: generatio: q2 ꝓcul ſipa tur ⁊ ſpargit̄ vſq3 in poſteros.

P roſceniū. a ꝓ ⁊ ſcena cōponit̄ hoc ꝓſceniū nij. i. locus ante ſcenā vbi ludebāt vel ſacrificabāt ſm Hu. Pap. vō dicit: Proſcenia pulpita ſunt ante ſcenā vbi ludi/cra exercebant̄ theatrales ludi.

P roſcribo. a ꝓ ⁊ ſcribo componit̄ ꝓſcribo bis. i. ꝓcul a ſcriptura remouere. vñ ꝓſcriptus ta tum: ⁊ dicebant̄ ꝓſcripti quoꝝ noīa de enea tabula delebant̄: qđ erat qū dānabant̄ ꝓ aliquo ſcelere. vñ proſcribere. i. dāna/re: ⁊ ꝓſcript⁹. i. dānat⁹. Sed ꝓprie qū aliq̄s ita dānat̄ qđ nomen ei⁹ ꝓſcribit̄ de cōſortio ordinis eiuſdē ſm Hu. ⁊ Pap. dicit: Proſcriptus dānat⁹: cuius bona pa lam ⁊ apte ſcribunt̄. i. exulat⁹.

P roſectū. a ꝓſeco cas dr̄ hoc ꝓſectū cti. i. extū.

P roſelit⁹ ti eſt aduena ⁊ circūciſus q̄ miſcebat̄ pplo dei. ⁊ ē grecū. ꝙ aūt dr̄ ꝓſelit⁹ q̄ſi ꝓcul a ſolo ſit⁹: etymo. eſt: Cōiter autē dicunt̄ ꝓſeliti de gentib⁹ ad ritum in deoꝝ cōuerſi: ⁊ cor. penul.

P roſequiū quij: ſeruitiū: a ꝓſequor queris.

Proſerpina.proſerpo pis qđ ꝯponit᷑ ex pro ⁊ ſerpo is dr̄ hec proſerpina ne filia Cereris.ſ. lune:vñ ⁊ dicit᷑ ꝓſerpina:quia ꝓpe nos ſerpat.⁊ eſt luna vicinior nobis et inferior oībus planetis. vel ꝓſerpina filia Cereris dr̄ ſemen vel ſeges:quia ꝓcul ſerpat a terra creſcēdo.viđ in diana.⁊ cor.penul.ꝓſerpina. vnde Uirg. Eneid.vj. Hec ſibi pulchra ſuū ferri proſerpina munus.

Proſeuca ce.ꝓſeucon grece latine dr̄ orare:deprecari.vñ hec ꝓſeuca domus pauperū ⁊ mēdicoꝝ in qua elemoſynas petūt.⁊ ꝓſeuca dr̄ oratio vel dep̄catio. vñ ꝓſeuticus ca cū.i.dep̄catorius.vñ ꝓſeutice.i.humiliatice:et dep̄catorie:⁊ dep̄catiue.Jtē a ꝓſeuca dr̄ ꝓſeucor caris .i.mēdicare: vel dep̄cari ꝓſeucam.

Proſicius.a ꝓſeco cas dr̄ ꝓſiciuus ua uū:⁊ proſicius cia ciū:quicq̄d ſupfluitatis abſcindit᷑ de q̄libet materia:qđ aliter dr̄ ſucciſiuus ua uū:⁊ ſuccidaneus nea neū:⁊ inciſiuus ua uū:⁊ pōt dici ſubſtātiue hoc proſiciū cij vel ꝓſiciuū ciui:vel ſucciſiuū:vl' inciſiuū:quod ita ſupflue abſcindit᷑ de aliq̄ materia.

Proſicū.a proſeco as dr̄ hoc proſicū ci p̄ma pars extoꝝ: vel potius proſicū cōponit᷑ a pros qđ eſt ad ⁊ icos qđ eſt ſignū vel imago.Jnde proſicū quaſi adimaginatio vel ſignum.

Proſimetricus.proſa cōponit᷑ cū metrū ⁊ dr̄ ꝓſimetric⁹ ca cū.i.cōſtans ex proſa ⁊ metro.⁊ cor.tri.

Proſintū.a proſon dr̄ proſintū ti: funis quo nauis alligat᷑ in litiore ad palū quia ſit longus.

Proſiſto ſtis:in ſiſto vide.

Proſocrus:in ſocrus vide.

Proſodia.a pros qđ eſt ad ⁊ oda cātus cōponit᷑ hec ꝓſodia die.i.accētus.de h' etiā habes in p̄ncipio ſecūde partis huius libri.

Proſon grece latine dicit᷑ longū:prolixū: productū: vel rectū.⁊ acuit᷑ in fine.

Proſon grece latine dr̄ ꝑſona quaſi ad faciē. Hic nota ꝙ hoc nomen ꝑſona ſignat ſubſtantiā ꝑticularē que ſonat in dignitate.⁊ ſimiliter proſopa vel ꝓſopon apđ grecos.⁊ ideo ꝑſona nō eſt niſi in natura intellectuali Et ſm Boetiū ſūptū eſt nomen ꝑſone a ꝑſonando: eo ꝙ in tragedijs ⁊ comedijs recitantes ante faciē ponebant quandā laruam ad rep̄ſentandū illū cuius geſta narrabāt decantando.Et inde eſt etiā ꝙ tractū eſt in vſum ut quodlibet indiuiduū homis de quo pōt talis narratio fieri ꝑſona dicat᷑.⁊ ex h' etiā dicit᷑ ꝓſopon in greco a pro qđ eſt in ⁊ ſopos qđ eſt facies:quia huiuſmodi laruas an̄ facies ponebāt.de h' etiā vide ī ꝑſona.

Proſopopeia exponit᷑ in quarta ꝑte in capitulo de coloribus rhetoricis.

Proſpecto.a proſpicio cis xi ctū u in o fit proſpecto as verbū frequē.a proſpectās tis om.ge.vnde in vita beati Nicolai legit᷑:Deus ex alto proſpectās.⁊ ut dic̄ Pap. Proſpecto deſuꝑ aſpicio vel procul.

Proſper ra rū:dr̄ fauſt⁹ ſecūd⁹: ⁊ cōponit᷑ ſm quoſdam proſper a pro ⁊ aſper:quaſi procul ab aſꝑitate.i.abſq; moleſtia vl' aduerſitate.Magiſter autez bene dicit: ꝙ componit᷑ a prope ⁊ ſpera:vñ dicit: ſpera p̄mā corri.vñ Prudenti⁹: Regna arbitriuz ſpera mobilis atq; rotūda.Multi tñ producūt eā:ſed male:qđ per ei⁹ compoſituz probat᷑.ſ.aſper qđ cōponit᷑ ab a qđ ē ſine:⁊ ſpera ⁊ ſic proſper dr̄ q̄ſi prope ſperaꝫ:⁊ hoc magis mihi placet. Jtez a proſper dicit᷑ hec proſperitas tis.i.ſucceſſus vl' felicitas.Et proſpere aduerbiū.i.fauſte: feliciter:⁊ ſecunde. Et proſpero as verbuz actiuū.i.proſpeꝝ facere. Jnuenit᷑ etiā proſperor aris:verbū depo.i.ꝓſpere agere vñ ꝓpheta:O dñe ſaluū me fac:o dñe bñ proſperare.

Proſpicio cis.i.ꝓcul aſpicere:a ꝓ ⁊ ſpecio cis.

Proſtibulū.a proſto ſtas dr̄ hoc ꝓſtibulū li lupanar:domus meretricū:ibi enī meretrices ꝓſtant.i.ꝓ p̄cio ſtāt ⁊ meretricant᷑.vel dr̄ ꝓſtibulū a ꝓſternēdo:eo ꝙ poſt ludos pactos ibi meretrices ꝓſternāt᷑.vl' dr̄ a ꝓſtituo tuis:qđ eſt ꝓ p̄cio ſtatuere:ꝓponere:q: meretrices ꝓ p̄cio ſe ſtatuūt. Jtē a proſtituo dr̄ h' ꝓſtibula le penul. cor.i.meretrix.vñ Hiero. Jnter v̄ginē ⁊ ꝓſtibulā.

Proſtituo.a ꝓ ⁊ ſtatuo cōponit᷑ ꝓſtituo is: qđ eſt ꝓ precio ſtatuere:ꝓponere:⁊ eſt verbū meretricū que proſtituunt᷑.i. pro precio ſe ſupponunt. vñ h' ꝓſtibulum ſm Hugut.

Proſto.a ꝓ ⁊ ſto componitur proſto ſtas ꝓſtiti tū.ſ. ꝓ anteſtare:vel ꝓſtare.i.ꝓ precio ſtare: vel cōmiſcere ſe cū meretrice:⁊ eſt verbū meretricū q̄ proſtant.i.ꝓ precio ſtant ⁊ meretricant᷑.vñ h' ꝓſtibulū.vel proſtibulū dr̄ a ꝓſtituo tuis.

Proſula le dimi.ꝑua proſa.

Proſum des deſt:ex ꝓ ⁊ ſum es eſt:⁊ interponit᷑ d:cā euphonie.Et ſicut dicit Priſ.in.viij.li. Per totā declinationē vbicūq; a vocali incipit h' v̄bum ꝓſum interponit᷑ d:iuncture cōpoſitionis.

Proten⁹ aduer.loci.⁊ eſt cōpoſitū a ꝓpe vel procul ⁊ tenus:⁊ ſig̃t longe:vt dicat᷑ proten⁹ q̄ſi procul a tenus.i. ꝓcul a prope.vñ Uirgili⁹ in.vij. Enei: Tartareā intēdit vocē qua ꝓten⁹ oē Contremuit tellus ⁊c̄.

Proteruio uis uiui uitū.i. eſſe vel fieri ꝓteruū:ſuperbire crudere:ferocire:⁊ tūc deriuat᷑ a proteru⁹.

Proteru⁹.a pro vel pros ⁊ toru⁹ cōponit᷑ proteruus ua uū.i.crudelis:valde terribilis:⁊ cōpat᷑.vñ ꝓterue uius ſime aduer.⁊ hec ꝓteruitas tis.Et vt dr̄ in Grециſmo: Jmprobus eſt aliq̄s v̄bis factiſq; ꝓteru⁹.

Proteſeoſparalange quedā figura ē: ⁊ fit qñ vna p̄poſitio ponit᷑ ꝓ alia:vt accepit eū in vlnas ſuas.i.inter vlnas ſuas. Rogāt ſuꝑ priamo.i.de p̄amo.⁊ dr̄ a ꝓtheſios qđ eſt p̄poſitio:⁊ paralange:qđ eſt tranſmutatio q̄ſi p̄poſitionis trāſmutatio.vel cōponit᷑ a para qđ eſt iuxta:⁊ aleos qđ eſt alienū:⁊ logos qđ eſt ſermo:alienū enī eſt p̄poſitionē vnā poni ꝓ alia.

Protheſis eſt quedā figura de q̄ dixi in q̄rta parte in .c. de metaplaſmo.

Prothociū. a prothos qđ eſt primū dicit᷑ hoc prothociū cij.i.xenodochiū.

Prothocollū li:in ſceda exponit᷑.

Prothologia.i.ſubtilis locutio: qñ res ſingule minutatī proferunt᷑ ſm Pap̄.

Prothomartyr.a prothos qđ eſt p̄mū ⁊ martyr cōponitur ꝓthomartyr ris.ſ.primus martyr: ſicut abel in veteri teſtamēto:⁊ ſtephan⁹ in nouo.

Prothoplaſt⁹.i.primus format⁹ a prothos prim⁹ ⁊ plaſtus:vt Adam.vñ in hymno canit᷑: De parentis ꝓthoplaſti fraude factor cōdolens ⁊c̄.

Prothos.i.prim⁹:⁊ accentuat᷑ in fine.

Protin⁹.a ꝓpe deriuat᷑ protin⁹.i.cito:ſtatim:ꝯtinuo: vel cōſequent᷑:⁊ ē aduer.tꝑis vel ordinis:⁊ cor.penul. vñ Oui.epi. Protin⁹ abductis ſonuerūt pectora palmis.

Pro tribunali.i.in tribunali: vt ſit ꝓtheſeoſparalange.i. .i.p̄poſitio pro p̄poſitione: vel ꝓ tribunali.i. ad tribunal:vel ꝓ tribunali.i. pro iudicio dādo in tribunali .i. in ſede iudiciaria.

Prot⁹ ta tū.i.primus:⁊ dicit᷑ a prothos.

Prouect⁹.prouehо his xi ctū:qđ componit᷑ ex ꝓ ⁊ v̄ehо deriuat᷑ prouect⁹ cta ctū.i.ꝓcul vel an̄ vectus:ꝓmot⁹

ſublimatus:auctus:cumulat⁹.vnde ꝓuecta etas dr̄ annis aucta ⁊ cumulata.

Prouentus.a ꝓuenio nis ueni uentū qđ cōponitˀ ex pro et venio deriuatˀ hic ꝓuētus tus.i.abūdantia. Item caſus: bonus euentus: ſors: fructus: proſperitas: ẜm Papiam.

Prouerbialis:in prouerbiū vide.

Prouerbiolū li dimi.paruū prouerbiū.

Prouerbiū.a pro ⁊ verbū dr̄ hoc prouerbiū bij.i.ſimilitudo:pabola:vbi aliud dicitˀ ⁊ aliud intelligitˀ:q̄ſi pro verbo poſitū:vel quaſi verbū pro alio.vñ hˀ ꝓuerbiolū li dimi.⁊ hic ⁊ hec ꝓuerbialis:⁊ hoc ale.⁊ ꝓuerbioſus ſa ſū:⁊ ꝯpatur.vñ hec ꝓuerbioſitas tatis:⁊ prouerbior aris.i.prouerbia dicere:vel prouerbijs vituperare: ẜm Hug. Papias vero dicit: Prouerbia ſūt aliud habētia in medullo:aliud in ſuperficie pollicentia. vide in parabola.

Prouidentia.a prouideo des dicitˀ ꝓuidens tis ti.procul videns: ⁊ ꝓuidenti addita a fit hec ꝓuidentia tie.⁊ ẜm Boetiū in q̄rto de cōſolatiōe: Prouidētia eſt ipſa diuina ratio in ſūmo omniū principe cōſtituta q̄ cuncta diſponit.hˀ qđ tu iuſtiſſimū ⁊ equi ſeruādiſſimū putaſ omnia ſcienti ꝓuidentie diuerſū videtur.Quicq̄d circa ſpem videas geri:rebus quidē rectus ordo eſt: opiniōi ver otue ꝑuerſa cōfuſio.et in quinto li.idē dicit:Quid poſtulas ut neceſſaria fiant que a diuino lumine illuſtrantˀ:qū nec homīes quidē neceſſatia faciāt eſſe que videantˀ.Diuina enī ꝑnotio naturā rerū ꝓprietatēq̄ʒ nō mutat:manet itaq̄ʒ intemerata mortalibus arbitrij libertas.vide in ꝑſcio ſcis. Item ꝓuidentia ſumitˀ ꝑ quadā cura ⁊ ſollicitudine rerū tēporaliū in futurū.

Et ẜm hoc pōt queri an ꝓuidētia rerū tꝑaliū ⁊ ſollicitudo ſit licita.Ad hˀ dico ꝙ ꝓuidētia vel ſolicitudo rerū tēporaliū tripliciˀ poſſit eſſe illicita. Uno quidē mō ex ꝑte eius de quo ſollicitamur:ſi.ſ. tꝑalia tanquā finē queram⁹.Alio mō ꝓpter ſuꝑfluū ſtudiū qđ apponitur ad tꝑalia acquirēda vel ꝓuidenda: ꝓpter qđ hō a ſpūalibus quib⁹ principali⁹ inſeruire debet retrahitˀ. Et ideo dicitˀ Mathei.xiij.ꝙ ſollicitudo ſeculi ſuffocat verbū dei.Tertio mō ex ꝑte timoris ſuꝑflui:qñ.ſ. aliq̄s timet ne faciēdo qđ debet neceſſaria ſibi deficiant.Qđ dñs tripliciter excludit Math.vj.vbi dicit: Nolite ſolliciti eſſe ⁊c̄.Primo ꝓpter maiora bñficia homini ꝑſtita diuinit⁹ ꝑter ſuā ſollicitudinē.ſ. corpus ⁊ animā. Secūdo ꝓpter ſuā ſubuētionē qua deus aīalib⁹ ⁊ plātis ſubuenit abſq̄ʒ opere hūano ẜm ꝓportionē ſue ꝑſone Tertio ex diuina ꝓuidētia ꝓpter cui⁹ ignorātiā gentiles circa tꝑalia bona querēda principali⁹ ſollicitantˀ Et ideo cōcludit ꝙ principaliter nr̄a ſollicitudo debʒ eſſe de ſpūalibus bonis:ſperātes ꝙ etiam tꝑalia nobis proueniūt ad neceſſitatē ſi fecerim⁹ que debemus. Et nota ꝙ ut dicit Aug. in li.de ſermone dñi in monte Qū videam⁹ aliquē ſeruū dei ꝓuidere ne iſta neceſſaria ſibi deſint:nō iudicem⁹ eū de craſtino ſollicitū eſſe. Nam ⁊ ip̄e dñs ꝓpter exēplū loculos habere dignat⁹ eſt quos iudas deferebat:vt habetˀ Joh.xij.Et ī actib⁹ apoſtoloꝝ.c.iiij.ſcriptū eſt:Ea que ſūt ad victū neceſſaria ꝓcurate in futurū ꝓpter īminētē famē. Non ergo īprobat ſiquis humano more procuret:ſʒ ſiquis ꝓpt̄ iſta nō militet deo. Itē ſcias ꝙ prouidētia ſiue ſollicitudo tꝑaliū in oꝑib⁹ miſericordie:puta ad ꝓcurādū negocia pupilloꝝ ⁊ paupeꝝ ordinatˀ ad finē charitatis ⁊ iō nō illicita niſi ſit ſuꝑflua.vide ī ſollicito ſollicitas.

Prouidus da dū penl. cor.in prouiſus exponitˀ.

Prouīcia.a pro vel ꝓcul ⁊ vict⁹ cōponitˀ hec ꝓuincia cie quaſi procul poſita ⁊ deuicta.Qū enim Romani olim vincēdo totū orbem in ius ſuū redigerēt: ꝓcul poſitas regiones ꝓuincias appellarūt. Prouīcia etiā dr̄ regio ſubiugata ⁊ tributaria facta.vnde hic ⁊ hec ꝓuincialis ⁊ hˀ le.i.tributarius. Prouincia etiā dr̄ cōfiniū regionū ⁊ ꝓuincia ſignat celeriter aduer.⁊ ꝓuincia.i. ꝓuidētia ⁊ officiū ut ex ꝓuincia factū eſt.i.ex officio. Item hec prouincia dr̄ regio ſpecialis. vñ comes ꝓuincie dr̄. vñ ꝓuincialis nomen gentile.

Prouiſus.a prouideo des dr̄ prouidus da dū: ⁊ ꝓuiſus ſa ſū.⁊ eſt ꝓuidus qui prouidet: prouiſus cui ꝓuidetˀ. ⁊ per ꝯpoſitionē:īprouidus da dū: ⁊ improuiſus ſa ſū. et produ.ui prouiſus.ſʒ ꝓuidus cor.ui.

Proxim⁹ eſt ſuꝑlatiuū de prope:dicitˀ enī prope propior proxim⁹.vñ prope propior xime aduer.⁊ hec proxitas tatis. ⁊ proximo mas:⁊ ꝯponitˀ cū ad ⁊ dr̄ approximo mas.⁊ ē neutrū cū oīb⁹ ſuis ꝯpoſitis. Itē ꝓxim⁹ q̄ñq̄ʒ accipitˀ ꝑ cognato:vel ꝓpinquo:vel ẜm ſanguinē:vel ẜm locū.⁊ ẜm hˀ habʒ vim poſitiui: ⁊ cōꝑatur proxim⁹ proximior: ⁊ caret ſuꝑlatiuo. vnde proxime aduer. In tertio autē ſentētiaꝝ dicitˀ: Hic notandū proximū dici diuerſis modis.ſ. cōditiōe ꝑme natiuitatis:ſpe cōuerſationis:propinq̄tate cognatiōis:ratione bñficij exhibitionis.vide de illo in dilectio

Prudens.videns cōponitˀ cū porro ⁊ dr̄ hic ⁊ hec ⁊ hoc prudens tis quaſi porro.i.longe vidēs futura: peritus: vſu doctus:callidus:exercitatiōe artis inſtructus: cōſiderat⁹:facūdus: qui facile fari pōt.⁊ ꝯpatur prudēſtior ſim⁹. ⁊ a prudēti dtō addita a fit hec prudētia tie: virtus cardinalis.ſ. bonaꝝ ⁊ malaꝝ rerū vtrarūq̄ʒ diſcretio. Prudens cōponitˀ cū in ⁊ dr̄ imprudēs tis om. ge.i.nō prudēs vl̄ valde prudēs:in quo ſenſu raro inuenitur. Uirg.in Georgic. Nunq̄ʒ imprudētib⁹ imber offuit.ẜm Hug. ⁊ reſpicit prudens nō ſolū preſentia ſʒ futura.vñ dicit Boetius: Non qđ ante oculos ſitum eſt ſuffecerit intueri: rerū exitus prudētia metitˀ. Item quidā ſapiēs: Prudētis mos eſt varias inquirere cāſ: vt valeat mentē certificare ſuā. vide etiā in cardinalis. et ẜm Priſ. a prudens tis is in er fit prudēter. ⁊ ita de ſilibus dicas. Item ſcias ꝙ phus dicit in .vj. Ethicorū Impoſſibile eſt prudentē eſſe nō exiſtentē bonū.

Prudentia imprudens:vide et in ſapiētia.

Prudētiūcula le:dimi.parua prudētia.

Pruina.a pir dr̄ hec pruina ne: frigus vel gelu matutini tēporis:quia vrit ſicut ignis. Frigus enim ſicut calor vrit.vnde hic et hec pruinalis et hoc le:et pruinoſus ſa ſum.et produ. penl. pruina et pruinoſus. Hic nota ꝙ generās pruinā eſt frigus excellēs qđ eſt ſimul conuertēs et cōgelans vaporē ipſū circa mediā aeris regionem. Uapor autē qui materia eius eſt:ſubtilis eſt:et aſcendit a te ſicut ros:et non a frigore aeris inferioris ꝑoccupatˀ.Qum enim ſit triplex vapor.ſ. pruine niuis et pluuie ſiue roris:duo ꝑma iſtoꝝ generantˀ ex frigore prius ſpiſſante vaporem in nubem.ſ.nix et pluuia. illa duo generantˀ a vapore in nubem nō ſpiſſato.ſ.ros et pruina. Sed ros generatˀ a frigido tꝑato vaporē tm̄ reſoluēte. Pruina vero generatˀ a frigido excellente vaporem et cōgelante anteq̄ʒ incipiat cōuerti in aquā et ideo pruina nō eſt rotūda ſʒ experſa ſicut vapor: nec pars coheret parti ſʒ ſeꝑatur a ꝑte: ſicut etiā vapor diſtinctus fuit.Qum autē ut dictū eſt ſit ſubtilis uapor pruine vniuerſaliter ab ipſo expellitˀ calidum ſubito et ideo nihil eſt qđ mollificet vaporē cōuerſū ⁊ conge-

latū: ⁊ iō pma eſt rigēs ⁊ dura. aer tñ introduct⁹ in va porē nō expellit: ⁊ iō ptes pruine qñ diuerſe ſunt ⁊ cō gelate rare ſunt: ⁊ qſi interrupte. Et ſcias ꝙ differē tia ē inter rorē ⁊ pruinā ſm phm: qꝛ qū ros ⁊ pruina cōueniāt in materia q̄ eſt vapor ſubtilis tpe diei eleua tus: differūt in generante: qꝛ qū ſup illū vaporē vene rit in aere frig⁹ puū: h̄ eſt tpamentū adiutum frigore aeris: ſtatī cōprimit ipſū in rorē. Pruina autē ē vapor cōgelat⁹ anteꝗ̄ ex ipſo reſoluaṫ aqua. Cōueniūt aūt ros ⁊ pruina ī duob⁹: quoꝝ vn⁹ ē ꝙ neutri⁹ vapor ele uaṫ qñ flat vēt⁹ ſꝫ poti⁹ ī ſereno. Si enī flat vent⁹ aut ille ē aquilonari⁹: aut meridionalis: aut orietalis: aut occidētalis. ⁊ ſiquidē ē aqlonaris: frig⁹ ē ⁊ impediens eleuationē calidi vaporis. Si aūt meridionalis: ille cō gregatiu⁹ ē nubiū ⁊ turbat ſerenitatem: ⁊ tūc iteꝝ nō eleuaṫ vapor ſubtilis: ſed ſpiſſus q̄ eſt materia pluuia lis. Si aūt ē orientalis: ille ē calid⁹ eo ꝙ ſol diu agit in ipſū ⁊ nō pmittit in vapore ſecū eē eqle frigidum. Si autē ē occidētalis: ille pluuioſus ē habēs vaporē puꝝ ⁊ clarū q̄ eſt materia roris vel pruine. Oēs autē ſecun darij vēti ꝓprietates ſequunṫ pncipalium: ⁊ iō flante vēto: aut nō eleuaṫ vapor roris ⁊ pruine. aut ſi eleuaṫ ad formā roris ⁊ pruine nō pōt puenire. ⁊ ſic intelligi tur dictū phi q̄ dicit: Uapor roris leuatur in ſereno: ⁊ nō eleuaṫ qñ flat vent⁹. Alioqn vt dicit frater Albert⁹ cōtradiceret ſibi infra ſtatim in ꝓximo vbi dicit phus ꝙ ros fit qñ flat auſter nō ſeptētrio. Hoc enī veꝝ ē de materia roris q̄ eleuaṫ in auſtro ſꝫ durāte auſtro: ma teria hmōi ad formā roris nō puenit: ſꝫ ponit̄ ī auſtro ſuccedēte. ſ. ſereno: ⁊ h̄ etiā veꝝ eſt de materia pruine.

Cōueniunt etiā in h̄ ros ⁊ pruina: ꝙ neutrū eoꝝ ge neraṫ in ſupmis mōtib⁹ altis: Cui⁹ duas dicit eſſe cau ſas phus: quarū vna ē ꝙ caliditas vehemēs ē in eiuſ dē locis q̄ ſūt ī ſupmis mōtib⁹ illis: ⁊ iō anteꝗ̄ vapor ad cacumina eoꝝ aſcēdit reſoluiṫ in aquā ⁊ deſcēdit in vallē. Altera cā eſt: qꝛ aer nō longe ſup cacumia eo rundē montiū inflāmaṫ ⁊ caleſcit calefactiōe vehemē ti: ⁊ etiā ſi aliqd poſſit frigidū aeris locū trāſire de va porib⁹: ⁊ puenire vſqꝫ ad cacumina eoꝝ. Jllud enī ibi reſoluiṫ in aerē: ⁊ iō nō generaṫ inde ros vel pruina. Jtē ſcias ꝙ ſicut ꝓbaṫ in libro de crepuſculis: vapo res nō longi⁹ trib⁹ miliarib⁹: vel paulominus a terra eleuanṫ. vide etiā in nix: ⁊ in ros: ⁊ in mons.

Pruinoſus ſa ſū in pruina eſt.

Pruna ne ē carbo viu⁹: ⁊ dū ardet dicit̄ pruna a pereun do: vel a pyr: ſꝫ dū extincta fuerit dicit̄ carbo: qꝛ caret flāma ⁊ a pruna dr̄ hic ⁊ hec prunalis ⁊ h̄ le: ⁊ pruno ſus ſa ſū: ⁊ hic prun⁹ ni: quedā arbor cui⁹ fruct⁹ rubet vt ignis. vñ hoc prunū ni ei⁹ fruct⁹: ⁊ hoc prunetū ti lo cus vbi pruni creſcūt: ⁊ prune⁹ nea neum: ⁊ ꝓdu. pru: vñ vſus: Jlla calet pruna: fert prun⁹ dulcia pruna.

Prurigo nis: in prurio ris vide: ⁊ ꝓdu. ri.

Prurio ris riui ritū rire. i. molliter effluerere: pruritū ha bere: ⁊ ꝓ faſtidire inuenit̄. vñ pruriēs tis om. ge. vñ in ſecūda ad Thimo. c. iiij. Coacerua būt ſibi mgros pru riētes aurib⁹. ⁊ hinc h̄ prurit⁹ tus: ⁊ hec prurigo ginis in eodē ſenſu. ſ. ardor ⁊ exuſtio carnis: vel auriū cogēs ad ſcalpendū. Jtē prurigo dr̄ ipſa ſcabies q̄ pruritum cōfert ⁊ ardorē. vñ ⁊ dr̄ prurigo qſi perurigo. i. puſtio nē agēs. ⁊ ꝙ dr̄ prurigo qſi perurigo videṫ eē etymo. vñ pruriginoſus ſa ſū. i. ſcabioſus: ⁊ prurid⁹ da dum in eodē ſenſu. ſ. pruritu ⁊ ſcabie plenus: ⁊ ꝓdu. u ante r. vnde Juuenalis li. iiij. ſatyra quinta: Jncipiat prurire choro plauſuqꝫ ꝓbare. Hoc etiā ptꝫ ꝑ Priſ. dicētē ꝙ nullū verbū qrte cōiugatiōis habꝫ v cor. añ rio: niſi ſit meditatiuū. ſꝫ prurio nō eſt verbū meditatiuū: ergo nō cor. v. ſicut nec ſcaturio ris.

Pruritus tus tui: in prurio ris vide.

P ante S

Pſallo lis o in i pſalli pſallere. i. exultare: iubilare: con gaudere: vel cantare. ꝓpe enim pſallere ē geſtu corpis expmere gaudiū mentis: ⁊ hoc quadā digna qualitate vocis: ⁊ caret ſupino. vñ dicit Priſ. in. x. li. a pſallo is pſalli: ſupinū nō legi. vide in ſallo ſine p in s lra.

Pſalma. a pſalmus dr̄ hoc pſalma matis: ⁊ hec pſalma me. i. pſalmus. ⁊ cōponit̄ ut diapſalma.

Pſalmiſta. in pſalmus vide

Pſalmodia. pſalmus cōponit̄ cū oda qō eſt cātus: ⁊ dr̄ pſalmodia die. i. cātus pſalmi. ſed pſalmodes in veſica arene ſūt que ex digeſtiōe ciboꝝ naſcūtur: ⁊ acuit̄ di: ut dic̄ Gre. Uox pſalmodie qum ꝑ intētionē cordis agit̄ ꝑ hāc oipotēti dño ⁊ cor iter paraṫ vt intēte menti vl̄ ꝓphetie myſteria: vel cōpūctiōis gratiā infundat: ſicut dixi in ꝓpheta. vide in cantus.

Pſalmographus a pſalmus ⁊ graphos quod eſt ſcriptor ⁊ cōponit̄ hic pſalmograhpus phi: penl̄. cor. i. deſcrip tor pſalmoꝝ. vnde hec palmographia phie. i. deſcriptio pſalmoꝝ: ⁊ pſalmographo phas. i. deſcribere pſalmos.

Pſalmulus. i. paruus pſalmus.

Pſalmus. a pſalteriū dr̄ hic pſalmus mi: qꝛ ad pſalteriū cantabatur. vnde hic ⁊ hec pſalmiſta ſte: qui pſalmos cantat vel cōponit.

Pſalteriū a pſallo lis dr̄ h̄ pſalteriū terij: quoddā inſtru mentū muſicū: quia eo pſallebanṫ ⁊ cātabanṫ pſalmi. vnde pſalteriū dr̄ vbi pſalmi cōtinenṫ. vñ pſalterium grece hebraice nablat: latine organū dicit̄.

Pſaltes pſalte dr̄ peritus in cithara vel organo. vnde in pmo Peralip. c. xxiij. Quatuor milia ianitores: ⁊ totidē pſalte canētes dño in organis. vel ſm Pap. Pſaltes. i pſallens. Et ut ſcribit̄ in hiſtorijs tradūt philoſophi ꝙ armonia letū reddat letiorē: ⁊ triſtē triſtiorē. Et vt di cūt matematici: Multi demones armoniā ferre non poſſūt: ⁊ qñqꝫ nulli. vnde etiā in pmo regū. c. xvi. dr̄ ꝙ ſpūs dñi malus recedebat a Saul qñ Dauit coram eo pſallebat in cithara. vide in cithara.

Pſeudo grece: latine dr̄ decipiens vel falſus. vñ pſeudo menus. i. fallax: ⁊ pſeudolus la lū. i. fallax: falſus: deci piens. vel pſeudolus dr̄ falſus ſeru⁹ ⁊ malus: a pſeudo qō ē falſus ⁊ dulos qō eſt ſeruus. ⁊ cōponit̄ ut pſeudo apl̄us. i. falſus apl̄us. pſeudo ꝓpheta. i. falſus ꝓpheta Apoc. vj. Uidi de ore pſeudo ꝓphete exiſſe ſpūs tres īmundos. ⁊ pſeudo xpian⁹. i. falſus ⁊ decipiēs xpian⁹. pſeudographus. i. falſus ſcriptor: ⁊ ſic in ſilib⁹ pōt eſſe cōpoſitio vel appoſitio. ⁊ eſt pſeudo indeclinabile in vtroqꝫ numero ⁊ oīs generis ſm Hug. Quidā tñ di cūt ꝙ pſeudo eſt tm̄ pluralis numeri: ſꝫ tene qō dictū eſt prius: ⁊ cor. penl̄. pſeudographus: pſeudomenus: pſeudolus.

Pſitacus. a poeta vel poetria deriuaṫ hic pſitacus ci q̄dā auis que ī indie littorib⁹ gignit̄ colore viridi torquē habens puniceū circa collum: grandi lingua: ⁊ ceteris auibus latiore: vnde ⁊ articulata verba expmit: ita ut ſi eam nō videas hominē loqui putes: ſꝫ ex natura ſa lutat ⁊ dicit chere: qō eſt aue. ſꝫ cetera verba dicit iſtru ctione. vnde quidā ſub pſona pſitaci dicit: Pſitacus a vobis alioꝝ nomia diſco. Hoc ꝑ me didici dicere ceſar aue. ⁊ dicit̄ hec auis vulgariter papagoꝛo.

Ptolemei dicũtur reges egypti: ſicut Romani imperatores ceſares appellant.

Ptiſana ne. fe. ge. eſt ſicut ſucc⁹ hordei: vel pulmẽtũ inde factũ. vel ptiſane dicũtur grece que ꝓprie fieri ſolent in pila. vnde h' ptiſanariũ rij. i. vas fictile ĩ quo coquit ptiſana: et ptiſanarius ria riũ ſm Hug. Pap. vero dic ptiſane ex diuerſis pigmẽtis fiũt ꝛ liquorib⁹. has qdẽ faciũt de hordeo qḋ in pila decorticãt. ꝛ ſcribit ſm eũ per p in pma ſyllaba. Glo. dicit. ij. regũ. c. xvij. qſi ſiccãs ptiſanas. Ptiſana dr hordeũ ſiccatũ pilo tuſũ decorticatũ: ꝛ fit inde cibus aptus carẽtib⁹ dentib⁹. vñ quidã Cortice nudata ptiſanas nẽpe hordea dicas. ꝛ cor. pe. in pdicto verſu: ꝛ bene ut puto. vñ Macer: Cũ ptiſana ſuccũ porri ſorbere iuuabit. Itẽ de feniculo ait: renib⁹ ĩ ptiſana radix decocta iuuabit. Et magiſter bene dicit ꝙ i ante s corripit in ptiſana. ꝛ ex h' patet ꝙ ptiſanariũ cor. primã ſyllabã. vñ allegat verſũ Horatij in ſmonib⁹: Tu ceſſas age dũ ſume h' ptiſanariũ orize. nõ eni eſt p in ſecũda ſyllaba. patet etiã ex iſto verſu ꝙ pma et ſecũda ſyllaba corripiũtur.

Ptongus gi. i. ſonus. inde diptthongus. i. dualis ſonus.

Ptotos. i. caſus. ꝛ inde per cõpoſitionẽ poliptoton: monoptotus.

P ante U

Puber. a pubes bis deriuat hic ꝛ hec puber vel pubes: vl' pubis: gtõ hui⁹ puberis. i. puer pubem iam habẽs vel emittens. ſ. qui generare põt. hic vir incipit eſſe a quatuordecim annis. ſ; femina incipit eſſe viri potens ab annis duodecim. ꝛ ita volunt quidã puberẽ ex annis dici. i. qui qtuordecĩ ãnos expleuerit: qũuis tardiſſime pubeſcat. Sed certũ eſt puberẽ eſſe qui ex habitu corporis pubertatẽ oſtendit ꝛ generare iam poſſit. vñ et puber dr a pube. i. a pudẽdis corporis: ꝛ hec loca tunc pmitus lanuginẽ ducũt. ꝛ cõponit puber vel pubes vl' pubis: vt hic ꝛ hec impubes: vel impuber: vel impubis gtõ hui⁹ impuberis. i. puer qui nondũ habet barbã: ita dicit Hug. h' autẽ vult Priſ. in ſexto li. dicẽs: Tam in is ꝙ̃ in er finita nomĩa regulã ſeruãt in er terminatoꝝ. i. accepta is faciũt gtũm: vt hic puluis vel puluer: hui⁹ pulueris: hic cinis vel ciner cineris: vel vomis vel vomer eris. Preterea Cicero declinat puber puberis. quidã ut Probus pubes puberis: qdã pubis beris. Ex h' tñ cõpoſitũ inuenit ſimilẽ habẽs ntũm gtõ: hic impubis huius impubis. Uirg. in v. Impubis Iuli. ab eo neutrũ impube. Horatius protulit in epodo: Et hic tremẽti queſtus ore cõſiſtit puer impube corpus. Cicero tñ in qrto inuec. Filiũqꝫ eius impuberẽ legatum a patre miſſũ. ita vult Priſ. Iſidorus cõcordat cũ Hug. et ponũtur hec vba in quadã decretali de deſpõſatiõe impuberũ. Puberes a pube ſũt vocati. i. a pudẽdis corporis nũcupati: quia loca pmo lanuginẽ ducũt. Quidã tñ ex annis pubertatẽ exiſtimant. i. eũ eſſe puberẽ qui qtuordecim ãnos impleuit: qũuis tardiſſime pubeſcat. Certũ eſt eum puberẽ eſſe qui ex habitu corpis pubertatẽ oſtẽdit: ꝛ generare iam põt. Et puerpere iam ſunt que in annis puerilibus pariũt.

Puberculus. a puer dr puerculus ꝛ hec puercula dimi. ſ. adoleſcẽtulus adoleſcẽtula.

Pubero. a puber dicit pubero ras. i. creſcere: pubere: iuuenire. ꝛ cõponit repubero as. ꝛ hinc puberaſco ſcis: repuberaſco ſcis inchoatiua: ꝛ cor. be.

Pubertas tatis eſt collectio puberum: vel etas definita qtuordecim annis: vel qua puer pubeſcit. vñ puberto tas tare. i. flere: ꝛ ĩ pubertate eẽ. ꝛ ꝓducit pu. ꝛ format pubertas a puber addita tas: licꝫ huiuſmodi nomĩa in tas ut in plurib⁹ forment a gtõ vel a dtõ addita tas vt bonus boni bonitas: felix cis ci felicitas: ſicut dixi in ſecũda pte vbi egi de accẽtu nominũ deſinẽtiũ in as. depubertate etiã vide in puericia.

Pubes. a pubus deriuat hec pubes bis. i. etas pueri iam qtuordecim annoꝝ. ꝛ pubes. i. collectio taliũ iuuenũ ꝓprie. ꝛ pubes. i. prima barba. ſ. lanugo: ꝛ ꝓprie pars inferior. ſ. pecten. vñ dr pubes quaſi nubes pudẽdoꝝ. Inde pubeo bes bui. i. creſcere: cremẽtare: barbere. vel pubere. i. pubem emittere. ꝛ hinc pubeſco ſcis inchoat. i. barbeſcere: creſcere: vel pubere. ꝛ pubeſcere. i. in tali etate eſſe: talẽ etatẽ habere: vel ducere. ꝛ cõponit vt ĩpubeo bes: ſuppubeo bes. vnde impubeſco ſcis: ſuppubeſco ſcis: inchoatia: ꝛ ꝓducũt pu.

Pubeta. a pubes dr hec pubeta te: ꝛ pubeda de: in eodẽ ſenſu. i. adoleſcens: puer. ꝛ dicit ſic quaſi pube datus: ꝛ hic pubeto tas: ꝛ pubedo das. i. pubere: vl' puberare

Pube tenus due partes ſũt: ſicut dixi in ſecũda parte vbi egi de cõpoſitis a tenus.

Publicanus. a public⁹ dicit publican⁹ na nũ: publicani dicebant cõductores vectigaliũ fiſci: vel rerũpublicaꝝ ſiue qui vectigalia publica exigũt: vel qui p ſecularia et publica negocia lucra ſectãtur. vñ dicti ſũt ſm Hug Uel. ſm Bedã: Publicanus dicit qui amiſſo pudore publice peccat. vel qui vectigalia. i. tributa publice exigit. Gloſa autẽ ſup illud Math. v. Nonne publicani hoc faciũt: ſic dicit: Publicani exactores Romanorũ quos iudei ſic vocant: quia de republica curã gerebãt Dicũtur etiã nomẽ traxiſſe: a romano rege qui pmus eos ordinauit. ſm vero Remigiũ publicani dicebant miniſtri herodis conſtituti a publio romano rege ad exigẽda vectigalia: ſiue qui publica negocia exercebãt ꝛ per fraudes ꝛ per periuria iniuſta lucra ſibi accumulabant.

Publicitus aduer. i. publice a publicus dr. ꝛ cor. ci.

Public⁹. publius fuit quidã qui rem ſuã pmo loco cõeꝫ fecit ꝛ publicã: ꝛ inde tractũ eſt publicus ca cũ. i. cõis. ſ; cõe dicit ꝓprie qḋ ptinet ad homĩes eiuſdẽ ciuitatis publicũ hoc qḋ ad oẽs generaliter. Quidã tñ dicũt ꝙ publicũ dicit qſi publicũ a populo. ꝛ ſm hoc publicũ eſt qḋ ptinet ad homines eiuſdẽ ciuitatis: Cõmne qḋ ad oẽs generaliter. ſ; pualet qḋ prius dictũ eſt. vñ publice aduer. ꝛ hec pulicitas tatis: ꝛ publico cas. i. diuulgare: cõmunẽ facere: vel diffidare: diffamare. ꝛ eſt actiuũ cũ ſuis cõpoſitis ſiqua habet. vide in notoriũ.

Pudens tis in pudeo des eſt.

Pudenda. i. genitalia: ab eo ꝙ pudeat illoꝝ: vel a pube dicta ſm Papi.

Pudeo des dui dere. i. pudorẽ habere: verecũdari. ꝛ non nõ eſt in vſu. vñ pudet impſonale: qḋ cõſtruit cũ actõ ꝛ gtõ: vt pudet me tui. ꝛ hinc pudẽs tis om. ge. ꝛ comparat pudens tior tiſſim⁹. vñ pudẽter tius ſime aduer. ꝛ hec pudẽtia tie. i. verecũdia. ꝛ cõponit impudens. i. nõ pudẽs: cui pudor ꝛ pudicitia ꝓcul abeſt. Et nota ꝙ pudẽs opinionẽ verã ꝛ falſã metuit: ſed verecũdus nõ niſi verã. ꝛ ꝯponit cũ in ꝛ dicit impudẽs pen. cor. Itẽ a pudet dicit pudibũdus da dũ. i. verecũdus. vnde pudibũde aduer. Pudet cõponit vt diſpudet. i. valde pudet: vel diuerſis modis pudet. Itẽ pudeo ꝯponit vt depudeo des. vnde depudet impſonale. i. valde pudere vel pudorẽ amittere. ꝑpudeo des. i. pfecte pudere vel valde. prepudeo des. i. pre alijs pudere. ꝓpudeo des. i.

procul vel pro alio pudere. repudeo des. i. iterū pudere vł pudorē amittere. Pudeo ⁊ pudet neutra ſūt cū ſuis cōpoſitis: ⁊ faciūt p̄teritū in ui diuiſas: ⁊ caret ſupino: licȝ ſm antiquos inueniat̃ puditū. ⁊ ꝙ primā corripiat patet p Ouidiū in ep̄lis dicentē: Dicere q̄ puduit ſcribē iuſſit amor. ⁊ vide de arte. Si doct⁹ videare rudi petulans ve pudenti.

Pudicicia cie: in pudicus vide.

Pudicus. a pudor dicit̃ pudicus ca cū. i. caſtus: quaſi pudoris cuſtos vel amicus. ⁊ cparat̃. vñ pudice eius ſime aduerbiū: et hec pudicicia cie: integritas vel caſtitas. Differūt tñ in hoc: quia caſtitas eſt virtus motum libidinis domās: ⁊ eius ſigna abhorrēs. Sed pudicitia eſt virtus motū libidinis domās: ſed eius ſigna nō abhorrens. Signa autē eius ſūt geſtus corpis: vox blanda: accurate ornari. vñ virgines caſtas dicim⁹: matronas autē pudicas. Et cōponit̃ impudic⁹ ca cū: ⁊ pducit di. Unde Ouidius epi. Ille tñ pietate mea precibuſqꝫ pudicis. Itē qdā: Sobrius a mēſa de lecto ſurgit pudic⁹.

Pudor. a pudeo deriuatur hic pudor doris: ⁊ eſt corpis ſicut pudicitia mētis. ⁊ eſt pudor verecūdia ex aliquo caſu innata: que nō auferēs memoriā linguā impedit vñ puderoſus ſa ſū: ⁊ pudorus ra rū in eodē ſenſu. i. pudore plenus: ⁊ cor. pu. vnde in Thobia dicit̃: Porcoꝝ ſiliquis pudor eſt inhiare fauillis.

Pudoratus. a pudor oris dr̃ pudorat⁹ ta tū. i. pudore ſuffuſus. Et cponit̃ vt expudorat⁹. i. extra pudorē poſit⁹. impudens ⁊ impudoratus ta tū in eodē ſenſu.

Puella le: in puer eſt.

Puellaris. a puellus vel puella dr̃ hic ⁊ hec puellaris et hoc puellare: ⁊ deriuat̃ a puer. vide in puer. vnde Oui. epi. Alta puellaris tardat arena pedes. Item numeri xxx. c. In etate puellari.

Puellulus: in puer vide.

Puellus: in puer eſt.

Puer. a pus puris deriuat̃: vt hic puer pueri: quia ī pure. i. in cuſtodia tenetur. vel ut Nonio marcello placet: puer dr̃ a punio nis: q2 pueri verberibus ſolēt puniri ⁊ coerceri. vel puer dr̃ a puritate: vel a pūitate: ⁊ piloꝝ et aliaꝝ rerū. Et notandū ꝙ trib⁹ modis dr̃ puer. Natiuitate. ſ. vt Puer nat⁹ eſt nobis. Etate: vt nouēnis decēnis. Obſequio vel fidei puritate. vñ dñs ad Hieremiā: Puer meus es tu: noli timere. Iteȝ notandū ꝙ ātiqui dicebāt hic puerus pueri: ⁊ hic ⁊ hec puer ri. ⁊ a puer dr̃ hec puera. i. puella: ⁊ hic puerulus: ⁊ hic puerculus li dimi. ⁊ hec puerula le: ⁊ puercula ule dimi. ſūt ſilr. et hic ⁊ hec puerilis ⁊ h le penul. pdu. vñ pueriliter adv. et hec puerilitas tis. Itē a puer dr̃ hic puellus li dimi. vñ hic puellul⁹ ſilr dimi. ⁊ hec puella: ⁊ hinc puellula ola dimi. Itē a puellus dr̃ hec puella: ⁊ hic ⁊ hec puellaris ⁊ h re: ⁊ hinc puellariter aduer. ⁊ hec puellaritas tatis. Et nota ꝙ puell⁹ ⁊ puera nō ſūt in frequēti vſu: nec puerus: licȝ ab eo diminutiuū ſit in frequēti vſu. ſ. puerulus penul. cor. Nam a puer dicit̃ puerculus: ⁊ a puer puerulus ppīe dicit̃.

Puerculus li dimi. puus puer eſt.

Puericia. a puer eri addita cia dr̃ hec puericia cie: ſecūda etas: qſi pura ⁊ nō ad gignendū apta: ⁊ durat a ſeptio vſqꝫ ad qrtūdecimū annū. Sed pubertas eſt etas adulta que iam gignere pōt: ⁊ incipit a qrtodecimo āno.

Puerilis in puer eſt.

Puero. a puer deriuat̃ puero ras raui rare. i. eſſe vel fieri puerū: vel creſcē ad modū pueri. ⁊ cponit̃ vt repuero ras. i. iterū redire ad puericiā. ⁊ hic puaraſco ſcis: repueraſco ſcis inchō.

Puerpera. puer vel puera cōponit̃ cū pario ⁊ dr̃ hec puerpera re: que puerū vel puerā parit. ⁊ ppīe puerpera dr̃ in p̄mo partu. ⁊ inde dr̃ h puerperiū rij part⁹ pueri. vel puere. i. ppē p̄mus. vel puerperiū dr̃ locus in quo puer cōcipit̃ ⁊ morat̃ ī vtero matris vſqꝫ ad partū ſm Aug. Pap. vō vicit puerperiū prim⁹ partus: vel puer ī vtero format⁹. ⁊ cor: penl. puerpera. Quare nō dicat̃ puerperus: dixi in tertia pte vbi egi de verbo.

Puerperiū: in puerpera eſt.

Puerulus li: in puer vide.

Puerus ri: in puer vide.

Pugil. a pugillus dr̃ hic pugillis qui certat pugnis: ⁊ pugillor pugillaris. i. pugnare certare vel quendā ludum exercere. ſ. pangraciū facere. i. de manu in manū aliqd ſubtrahere. vñ hic pugillator toris. i. pugnator pugil. ſȝ pugil ex ppa fortitudine: pugillator ex arte. Et pugillator. i. pāgraciarius. ſ. qui aliqd de manu in manū ſubtrahit. ⁊ pugillatorius ria riū. Itē a pugil vel pugillor dr̃ hic pugillat⁹ tus tui: ars vel act⁹ dimi. ſeu pugillādi ⁊ inde pugillic⁹ ca cū. vñ pugillice aduer. penl. cor. Et ſcias ꝙ pugil facit gtūm pluralē pugilū penl. cor. vñ ꝙ ſcribit̃ p vnū l.

Pugillaris. a pugnus dr̃ hic pugillus li dimi. ⁊ h pugiliū lij qd pugno defert̃: ⁊ in quo ſcribit̃ vt liber vł tabula vel charta. vñ Martialis capella: Pugillo aſſeuerāte dictauerit. ⁊ idē dr̃ pugillare ris pro eodē. ſ. penna vel cornu vel tabula manualis. vñ in euāgelio luce: Et poſtulās pugillarē ſcripſit dicēs. ⁊ hic ⁊ hec pugillaris ⁊ hoc lare: qd ptinet ad pugnū: vel qd pōt repellere pugnū. ⁊ pducit penl. pugillaris.

Pugillo. a pugio onis dr̃ hic pugillo lonis cū pugione. i. cū gladio pugnans.

Pugillus li: in pugillaris exponit̃

Pugio onis maſ. ge. a pugnādo. i. transfigēdo dictus eſt. etenī quoddā inſtrumentū ferreū longū ⁊ acutū. vel ē gladius paruus bis acutus lateri adherēs. Idem ⁊ clunabulū vel cluniculū: quia religet̃ ad clunē: Numeri xxv. Pugione arrepto. ⁊ pducit penl. gti.

Pugna. a pugnus dr̃ hec pugna ne: quia olim in initio vſus fuit in bello pugnis cōtēdere: vel quia p̄mo bellū pugnis incipiebat̃. vñ ⁊ pugna etiā duoꝝ eſt: ⁊ aliqñ ſine ferro.

Pugno nas dr̃ a pugnus ⁊ eſt pugnare idē qd certare. cōtendere: ⁊ ppē pugnis. ſȝ iam ad aliud tranſijt. vnde hic ⁊ hec pugnax cis qui ſepe ⁊ aſſidue pugnat. ⁊ cōpatur pugnax cior ſim⁹. vñ pugnaciter eius ſime aduer. et hec pugnacitas tatis: ⁊ pugnaculus la lū. i. aliquātulū pugnās. Itē a pugno dr̃ pugnabūdus da dū. i. pugnāti ſilis. Pugno cōponit̃ vt cpugno nas. i. ſimul pugno depugno as. i. valde pugnare: vel debellare: deuincere. Expugno nas. i. deuincere: debellare: vł valde pugnare vñ hic ⁊ hec expugnabilis ⁊ h le. vnde expugnabiliter aduer. ⁊ cponit̃ vt iexpugnabil̃ le liter. Impugno nas. i. in pugna capere: vel inuadere: debellare: rephendere redarguere. Propugno nas. i. pcul vel pro aliquo pugnare: vel valde. Oppugno nas. i. contra vel vndiqꝫ pugnare: vel expugnare: vel impugnare. Repugno nas. i. iterū pugnare: vel reſiſtere: reluctari. Pugno ⁊ eius cōpoſita ſūt neutra p̄ter depugnare pro debellare: expugnare: ⁊ impugnare: ⁊ oppugnare: pro expugnare vel impugnare: que ſūt actiua.

Pugnula le dimi. pua pugna.

Pugnus. a pūgo gis dr̃ hic pugnus ni: quia dū pungere

volumuſ:manu pugnū facimꝰ: ⁊ cū eo pūgimus: ⁊ dr̄ pugnus clauſa manus compreſſione digitoꝝ.

Pulcer cra crū: a ſpē cutis ⁊ pellis dr̄.ſ. qui pulcram hēt ſupficiē cutis.vñ ⁊ a pellis dr̄. ⁊ ꝯpaꝛ pulcer rioꝛ rimꝰ ꝑ duo r:qꝛ formaꝛ a ntō pulcer addita rimꝰ. vñ pulcrerĭꝰ rime aduer. ⁊ hec pulcritudo dinis. ⁊ componiꝛ vt perpulcer cra crum.i.valde pulcer. Et nota lꝫ pulcer ꝓpꝛ̄e dicaꝛ de corpe:trāſfertꝛ tñ ad alia ⁊ nō dꝫ aſpirari pulcer.vñ dic̄ Apuleiꝰ:Errāt q̄ pulcer ⁊ ſepulcrū ꝑ ch ſcribēda exiſtimāt: qꝛ in latinis dictionibus pꝰ c nota aſpirationis.ſ.h nūq̄ꝫ repiꝛ.

Pulex:a puluis deriuaꝛ hic pulex cis maſc.ge. qꝛ ex puluere naſciꝛ:vel qꝛ magis ex puluere nutriꝛ. vñ pulicoſus ſa ſum.i.plenꝰ ⁊ abūdans pulicibus. ⁊ ꝯpaꝛ. vñ hᷓ pulicoſitas tatis.i.plenitudo ⁊ abūdantia pulicum: ⁊ pulicarius ria riū: ⁊ hoc pulicinū: ⁊ pulicetū:locus vbi pulices abūdant. ⁊ coꝛ.pulex penl̄. gti. ꝙ aūt dr̄ pulex quaſi in puluere latens:etymo.eſt.

Pulicarius ria rium:in pulex eſt.

Pulicetū ti penl̄.ꝓduc.in pulex exponiꝛ.

Pulicoſus ſa ſum:in pulex exponitur.

Pulios.a pulex cis dr̄ hec pulios quedā herba: qꝛ ſemen ſimile publicibus habeat.vñ ⁊ eā latini herbaꝫ pulicariam vocant.

Pullatus ta tum:in pullus eſt.

Pullulo.a pullꝰ dr̄ pullulus la lū: a quo deriuaꝛ pullulo las laui lare.i.germinare: multipl̄r creſcere: multiplicari:facta trāſlatiōe a pullis qui ꝓducunꝛ ex ouis multipl̄r.et cōponiꝛ vt repullulo las.i.iteꝝ poſt caſum pullulare: ⁊ creſcere. ⁊ coꝛ.penul̄.vñ Thobias: Pullulat ex guſtu multiplicata fame.

Pullulus la lum:in pullus eſt.

Pullus:a puus vel pupus dr̄ pullus la lum: ⁊ hic pullꝰ li.i.puus.vñ homo puus dr̄ pullꝰ. Item nati recentes omniū auiū: ⁊ etiā q̄drupedū pulli dicūꝛ:q̄ſi pupi parui.vel pulli dicūꝛ q̄ſi polluti a polluo is:qꝛ polluti ſūt vnde diciꝛ pullꝰ la lū.i. niger gra grū. qꝺ enī nigꝛ eſt quaſi pollutum eſt. vnde Hiero. ad Nepocianū: Veſtes pullas eque vita vt candidas. ⁊ inde pullulatus ta tum.i.nigris veſtibus indutus. Iuuenalis: Horrida mater:pullati ꝓceres ⁊c̄. Itē a pullus ꝓ nato dr̄ pullulus la lum:dimi. ⁊ inde pullulo las.

Pulmentariū rij:in pulmentū eſt.

Pulmentū:a pulpa pe dr̄ hoc pulmentū ti: cibꝰ delicatꝰ ⁊ ſuauis.vñ ⁊ hoc pulmentariū rij ꝓ eodē. ⁊ pulmētarius ria riū. Itē pulmentariū dr̄ q̄libet cibus ꝑter panem.ſ.companaege.Quidā tñ dicūt ꝙ pulmentū deriuaꝛ a puls pultis.

Pulmo monis:in pleumon vide.

Pulpa: a palpo as dr̄ pulpa pe:caro ſine pinguedine: ſic̄ eſt tumida ⁊ groſſa caro crurium ⁊ brachioꝛum quaſi palpa:qꝛ palpitat ⁊ reſilit ſepe. ⁊ poniꝛ q̄nq̄ꝫ ꝓ adulatione ⁊ delectatiōe:qꝛ talis caro ⁊ ſuauis eſt ⁊ delectabilis ad veſcendū. vñ pulpula le dimi. ⁊ pulpoſus ſa ſum.i.pulpis plenꝰ. ⁊ ꝯpaꝛ.vñ pulpoſe ſius ſime ad uerbiū: ⁊ hec pulpoſitas tatis. vel dr̄ pulpa a puls:qꝛ olim cū pulte mixta comedebanꝛ.

Pulpamentū ti.i.pulmentū vel delectamentum: ⁊ diciꝛ a pulpa.

Pulpetum.a publicꝰ dicitur hoc pulpetum ti: analogiū legium:lectrum:legitoꝛiū:qꝛ ibi publice legūt: vt poſſint conſpici a populo.

Pulpoſus ſa ſum:in pulpa eſt.

Pulpula le dimi.ꝑua pulpa.

Puls tis fe.ge.pulmentū ſimplex ex farina a pellendo.ſ. īfirmitatē ⁊ debilitatē dicta. Pultas placēte q̄ tenuiſſime ſunt dicunꝛ ſm Papiā.

Pulſum aduer.a pello lis dr̄.

Pulſito tas penl̄.coꝛ.in pulſo ſas eſt.

Pulſo ſas ſaui ſare.i.frequēter pellere: ⁊ eſt verbum frequentatiuū. ⁊ formaꝛ a pulſu ſupino de pello lis u in o a quo pulſito tas aliud frequētatiuū. ⁊ ꝯponiꝛ vt cōpulſo ſas:ꝓpulſo ſas:impulſo ſas:q̄ pñt deriuatiua eē a compoſitis a pello pellis.

Pulſus:a pello lis dr̄ hic pulſus ſus ſui: ⁊ pulſus ſa ſum ꝑticipiū.vel pulſus ſus vocatus eſt:qꝛ pulſitat: vel palpitet:cuiꝰ iudicio aut infirmitatē intelligimꝰ: aut ſanitatē. Pulſus ſa ſum.i.eiectꝰ:figuratus ſm Pap̄.

Pulto tas eſt frequētatiuū a pello lis puli pulſuꝫ ſm antiquos pultū tu:u in o fit pulto tas.

Puluer:in puluis vide.

Pulueroſus ſa ſum:in puluis eſt.

Puluerulētꝰ ta tū.i.puluere plenus: a puluere ⁊ lentos plenū ꝯponiꝛ.vñ hec puluerulētia tie.

Puluillus li:ꝑuus puluinꝰ.

Puluinar naris:in puluinus vide.

Puluinulus li dimi.ꝑuus puluinus.

Puluinus.a pluma dr̄ hic puluinꝰ ni.i.ceruical quaſi pluuinꝰ:qꝛ de pluma fiat.vl̄ dr̄ a pullꝰ:qꝛ ꝺ plumis pullorū fiat.vñ hoc puluinar naris:idē qꝺ puluinus. ⁊ puluinaria dicūꝛ q̄nq̄ꝫ ipi lectuli vel lectiſternia q̄ ſternebanꝛ in templis.vñ ipa templa ⁊ feſta dicunꝛ puluinaria.ſed puluinus ꝑuati hominis eſt:ceruical vel puluinar regū ⁊ diuitū. Puluini etiaꝫ ſūt machine q̄bus naues deducūꝛ ⁊ ſubducūꝛ in portū: ⁊ ꝓdu. penl̄.puluinus vel puluinar.vnde Ouidiꝰ in.xvi.epi.Collaq̄ꝫ pulno noſtra ferenda dedi.

Puluis.a pello lis deriuaꝛ hic puluis vel puluer:qꝛ pellaꝛ ⁊ tollaꝛ a vēto: ⁊ addita is ad ntm̄ puluer fit gtūs pulueris:vt oñdi in puber.vñ puluereꝰ rea reū: qꝺ eſt de puluere vel ad puluerē ꝑtinens: ⁊ puluerosus ſa ſū.i.puluere plenꝰ.Et ꝑ ꝯpoſitionē puluerulētus ta tum in eodem ſenſu. ⁊ vtrūq̄ꝫ ꝯpaꝛ. vñ hec puluerosītas tatis: ⁊ hec puluerulētia tie.

Pumex:a ſpuma me dr̄ hec pumex cis q̄ſi ſpumex.ſ. lapis leuis ⁊ cauernoſus:qꝛ ſpume denſitate ꝯcretꝰ fiat: ⁊ tantā habet refrigerādi naturā:vt in vas miſſus muſta deferuere deſinant.vñ punicoſus ſa ſum. ⁊ ꝯpaꝛ. ⁊ punico cas penl̄.coꝛ.i.punice aptare. Et eſt actiuū cuꝫ omnibꝰ ſuis ꝯpoſitis. Itē a pumex puniceꝰ cea ceū. et coꝛ.pumex penl̄.gti.

Pumicellꝰ li dimi.ꝑuus pumex.

Pumico cas:in pumex eſt.

Pumiculus li dimi.ꝑuꝰ pumex.

Puncto.a punctū cti deriuaꝛ puncto ctas ctaui ctare.i. pūcta facere:vel pūctis diſtinguere.vnde pūctatim aduer.ꝑ pūcta diſtinctim. ⁊ ꝯponiꝛ vt depūcto ctas.i.pūcta remouere:diſpūcto ctas:repūcto ctas: iteꝝ pūctare. Item pūctare poteſt etiam eſſe frequētatiuū huiꝰ verbi pungo.i.frequenter pungere.a quo punctito tas aliud frequentatiuū.

Punctoꝛ oꝛis in punctoꝛiū vide.

Punctoꝛiū:a pūgo gis xi dr̄ hic pūctoꝛ ctoꝛis.vñ punctorĭꝰ ria riū: ⁊ hoc pūctoꝛiū rij:cū quo pungimꝰ: ⁊ pūctiꝫ aduerbiū.i.pūgēdo.

Punctū ti:in punctus vide.

Punctus:a pūgo gis xi ctū: dr̄ hic pūctꝰ tus tui:actꝰ vel paſſio pūgendi:vl̄ qꝺ pūgendo facimꝰ. ⁊ hic pūctꝰ ctꝰ

⁊ hoc punctū cti:in eodē ſenſu.ſ.qδ pungēdo facim⁹:
vel pꝛincipiū linee.Jtē punctū eſt ſimplex vel indiuiſi
bilis quantitas: ꝑma in cōpoſitione linee: ⁊ vltima in
reſolutione.vnde h̄ ⁊ hec punctalis ⁊ hoc le. ⁊ cōponi
tur vt bipunctalis le: tripunctalis le : quadripunctalis
le:quinquepūctalis le:ſexpūctalis le.i.cōſtans ex duo
bus vel tribus vel quatuoꝛ vel q̇nq̧ vel ſex pūctis. vñ
hec bipunctalitas tis: tripunctalitas tatis: quadripū
ctalitas tis:quinquepunctalitas tis:ſexpunctalitas tis
Jtē punctuȝ dicit̄ in cōpoto quarta ps hoꝛe . Et ſcias
ꝙ maſculinū.ſ.punctus cti: iam ceſſauit in frequenti
vſu:qꝛ non vtimur niſi neutro:dicimus eniȝ hoc pun
ctū cti. Jdem dicendū eſt de ſtadius ⁊ ſtadiū: catinus
⁊ catinū:qꝛ eoꝝ maſculinū iam ceſſauit ī frequēti vſu.
Jtē eſt ſignū ſegregans intellectū: ⁊ ſpūm recreans ꝓ
latoꝛis:⁊ ſcδm hoc coma colū ⁊ ꝑiodus ſunt puncta:
vide in catinum ⁊ in vita .

Pūgito a pungo gis dicit̄ pungito gitas frequen.i.ſepe
pungere.Poteſt ēt eſſe modi īperatiui tꝑis futuri de
pungo:futuro pūgito.⁊ coꝛ.penl̄.

Pungo gis xi vel pupugi:pūgere.i.punctū facere:vt in li-
bꝛo:⁊ tunc ꝓpꝛie facit pꝛeteritū pūxi. Jtē pungere.i.ſti
mulare:cōfigere:⁊ tunc ꝓpꝛie facit pupugi: vt ego pū
xi libꝝ:⁊ pupugi illū.vnde pungo cōponit̄:vt cōpūgo
gis.i.pūgere: ſil̄ cōmouere. depūgo gis.i.valde vel de-
oꝛſum pungere vel a pūcto depellere: ⁊ ponit̄ ſimplici
ter ꝓ depellere. diſpungo gis.i.diuerſis modis punge
re vel diſpenſare vel domare vel deoꝛſum a pūcto fa-
cere vl̄ expellere.Expungo gis.i.extra pellere:extra pū
ctū ſcriptōis ponere ⁊ delere: ⁊ hinc dicimus expuncto
res ⁊ diſpunctoꝛes eos qui expellūt alios ab heredita
te ⁊ delent noīa eoꝛum de tabula teſtamenti.Vel eos
ſic dicim⁹:qꝛ in ſignandis ꝑerant teſtamentis: ⁊ eoꝛū
inſerebant punctos q̇ erant inhereditandi: vel eoꝛum
quotiēs expediebat auferebant noīa qui erant exhere
ditandi. Jmpungo.i.int⁹ vel intro vel valde pungere
Repungo gis.i.iteꝝ vel retro.ſ.viceuerſa pungentē pū
gere.Pungo ⁊ ei⁹ cōpoſita ſunt actiua . Et pūgo duo
habet ꝑterita ſcδm duplicē eius ſignificationē. cōpo-
ſita vͦo ab eo tm̄ habent vnum pꝛeteritū.ſ.in xi : pꝛeter
repungo qδ retinet ꝑteritū ſui ſimplicis in diuerſis ſi-
gnificatōnib⁹: ſicut ⁊ ſimplex.ſ.repunxi ⁊ repupugi ſȝ
hug. et pͥſ.in.x.li.ſic dicit:Pūgo pupugi vel xi.expūgo
vͦo xi:vt capꝛo videt̄.Quȝ eni qui nos pupugit talionē
vel vicē a nobis redditam oſtēdim⁹:repupugi dicim⁹
Qñ vero de oꝛatione vel de calendario loquimur re-
punxi dicimus.

Punicus ca cū penl̄.coꝛ.in feniceon exponit̄

Punio a pena dicit̄ punio nis nire.i.penā irrogare. vnδ
punit⁹ ta tū:⁊ cōparat̄.⁊ cōponit̄ vt impunit⁹ ta tū: ⁊
pꝛoducit pu.vnδ quidam:Nil magis ingratum q̄ȝ nō
punire reatum. Quibus ō cauſis puniat deus homi-
nes hoc habes in pena.

Punxi ꝑteritū de pungo gis .

Pupa a pupus dicit̄ pupa pe. Pupe dicunt̄ quedā ſtati
uncule quas v̾gines ſolent facere in modū filiarū ⁊ ve
ſtibus obuoluere:quas poſtq̄ȝ ad annos nubiles veni
ebant:⁊ puerilibuſ abꝛenunciabant:quaſi ſub poteſta
te veneris futuri venere ſacrificabant . vnde Perſius:
Dicite pontifices in ſacro quid facit auꝝ.Nempe hoc
qδ veneri donate a virgine pupe.

Pupilla le:in pupillus eſt .

Pupillaris in pupillus exponitur.

Pupillus a pupus dicit̄ hic pupillus li dimi.puer qui in
fra annos pupillares cōſtitut⁹ eſt in tutela alicui⁹.Et
pupillus vel pupilla dicit̄ qui uel q̄ caret patre vl̄ ma-
tre vel vtroq̧.ſ.oꝛphanus vel oꝛphana. vel oꝛphanus
ē grecū:pupillus vͦo latinum. Nam in pſalmo vbi legi
tur:Pupillo tu eris adiutoꝛ.grecus habȝ oꝛphano.vl̄
dicit̄ a pupus qꝛ habet ꝑuam cōſolationē.vel a pup⁹
dicit̄ pupilla le: meditulliū oculi:qꝛ ſit ꝑua. vel dicit̄
a puella:qꝛ ſit pura ⁊ īpolluta ſicut puella. Hanc ple
riq̧ papulā vocāt ſed falſe.⁊ hinc pupilli dicunt̄ qua-
ſi ſine oculis.i.a parentibus oꝛbi. ſed hi vere dicuntur
pupilli quoꝝ parentes ante deceſſerunt q̄ȝ ab illis no-
men acciperent.ceteri oꝛbi vocant̄. vnde hic ⁊ hec pu
pillaris ⁊ hoc re:⁊ pupillariter aduerbiuȝ: ⁊ hec pupil
laritas tis.Et ſcias ꝙ pupillus ꝓducit ꝑmam: licȝ anti
ticlaudianus eā coꝛ.dicens: Suſtentat regat ⁊ paſcat
faueatq̧ pupillos. Hoꝛa. enī ei cōtradicit dicens: Pu
pillos quos dura ꝑmit cuſtodia matrū.

Puppis.a poſt deriuat̄ hec puppis per geminuȝ p. Actō
puppem vel puppim.Ablatō a puppe vl̄ puppi. Gt̄us
pluralis haꝝ puppiū:⁊ actūs pluralis facit in es vel in
is:vt has puppes vel puppis:⁊ eſt puppis poſterioꝛ ps
nauis:quaſi poſtpoſita:⁊ ponit̄ ſepe ꝓ ip̄a naui: vnδ
in greciſmo dicit̄:Pꝛoꝛa pꝛioꝛ nauis ꝑs:vltima dicito
puppis.Dic latus eſſe ratem: ventrem dic eſſe carinaȝ.

Pupugi eſt ꝑteritū de pungo gis:⁊ coꝛ. penl̄.

Pupula le dimi.ꝑua pupa.⁊ coꝛ.penl̄.

Pupus pa pū.i.ꝑuus.

Purgatoꝛiū a purgo gas:dicit̄ hoc purgatoꝛiuȝ purgato
rij:⁊ purgatoꝛius ria riū:⁊ dicit̄ purgatoꝛiū locus vbi
purgant̄ aīe.Et ſcias ꝙ vt ꝓbabil̄r credit̄ loc⁹ purgato
rij ē duplex.vn⁹ ſȝ legē cōeȝ:⁊ ſic loc⁹ purgatoꝛij ē loc⁹
inferioꝛ inferno cōiunct⁹:ſicut dixi ſupꝛa in infernus:
ita ꝙ idē ignis ſit qui dānatos cruciat in inferno: ⁊ q̇
iuſtos in purgatoꝛio purgat q̄ȝuis dānati ſm ꝙ ſunt ī
ferioꝛes merito ⁊ loco inferioꝛes oꝛdinandi ſint.Alius
eſt locus purgatoꝛij ſm diſpenſationem: ⁊ ſic qñq̧ in
diuerſis locis aliqui puniti legunt̄:vl̄ ad viuoꝝ inſtru
ctōem:vel ad moꝛtuoꝝ ſubuentionem: ⁊ vt viuentib⁹
eoꝝ pena innoteſcēs per ſuffragia eccleſie mitigetur .
Jtem vt dicit Aug.in.xxj.li.de ciui.dei:Tempoꝛaneas
penas.i.purgatoꝛias alij in hac vita tm̄:alij poſt moꝛtē
alij nunc ⁊ tunc.verūtamē ante iudiciū illud ſeuiſſimū
nouiſſimūq̧ patiunt̄. Jteȝ vt dicit Greg.in decretis :
Anime defunctoꝝ.ſ. in purgatoꝛio exiſtentium quat-
tuoꝛ modis ſoluunt̄:aut oꝛationib⁹ ſacerdotū: aut ꝑ-
cibus ſctōꝛum: aut caroꝝ elemoſynis:aut ieiunio co-
gnatoꝝ . Jtem. ſm Aug.moꝛtui poſſunt ſcire quādo
ſuffragia a viuis ꝓ eis fiunt quattuoꝛ modis.ꝑmo ꝑ di
uinam reuelationeȝ qñ.ſ. deus hoc eis reuelat. Scδo
ꝑ bonoꝝ angeloꝝ manifeſtatōem. Angeli eni q̇ ſemꝑ
nobiſcū ſunt: ⁊ oēs actus noſtros ꝯſiderāt: ſtatim ad
eos poſſunt deſcēdere: ⁊ eis ꝓtinus nūciare. Tertio ꝑ
animaꝝ hinc exeuntiū intimatōem.anime eni que de
hoc mūdo trāſeunt : hec ⁊ alia nunciare pñt. Quarto
nihilominus ſcire hec poſſunt ꝑ expientiam ⁊ reuela-
tōeȝ.qū eni a penis ſe reuelari ſentiūt:ſuffragia ꝓ ſe fi-
eri recognoſcūt. Jtē ſcias ꝙ īdulgētie poſſūt valere
illiſ de purgatoꝛio: ſm diuerſaȝ tñ īdulgētie foꝛmā.Si
enī tal̄ ſit indulgētie foꝛma:quicūq̧ faciet hoc vl̄ illud
hȝ tantū de indulgentia. ille qui hoc facit:non pōt fru
ctum indulgentie in aliuȝ tranſferre:qꝛ ei⁹ non ē appli
care ad aliquē aliū intētionē eccl̄e : ꝑ quā ꝯmunicāt̄
ꝯmunia ſuffragia ex q̇bus indulgētie valēt. Si aūt in
dulgētia ſub hac foꝛma fiat:Quicūq̧ fecerit hoc vl̄ il-

lud ipſe ꝛ pater eius: vel quicunqꝫ alius ei adiunctus in purgatorio detent⁹: tñ de indulgẽtia habebit: talis ĩdulgentia nõ ſolũ viuo ſꝫ etiã mortuo ꝓderit. Non .n. ẽ aliqua rõ quare eccleſia poſſit trãſferre merita cõmunia quib⁹ indulgẽtie innitunt̃ in viuos ꝛ non mortuos: nec tñ ſequit̃ ꝙ ꝑlatus eccleſie poſſit ꝓ ſuo arbitrio aĩas a purgatorio liberare: qꝛ ad hoc ꝙ indulgentie valeant requirit̃ ꝯueniens cã ad indulgentiã faciẽdã. Ad h̃ enĩ ꝙ valeãt indulgẽtie tria reqrunt̃. ſ. auctoritas diſpẽſandi hunc theſaurꝫ: ꝛ vnio ei⁹ cui diſpenſatur ad eũ cui merebat̃ qḋ eſt ꝑ charitatẽ. vñ reqrit̃ auctoritas ex ꝑte dantis indulgentias: itẽ charitas ex ꝑte recipiẽtis. Jtẽ tertio requirit̃ rõ diſpẽſatiõis ꝑ quã ſaluat̃ intẽtio illoꝝ q̃ opa meritoria fecerũt: vt. ſ. fecerint ad honorẽ dei ꝛ vtilitatẽ eccleſie ĩ generali. Et nota ꝙ ĩ purgatorio duplex ẽ pena: vna dãni inq̃tũ. ſ. retardant̃ a diuina viſiõe: alia ſenſus ſm ꝙ ab igne corpali inſtrõ diuine iuſticie puniunt̃. ꝛ q̃tũ ad vtrũqꝫ pena purgatorij minĩa excedit maximã penã hui⁹ vite. Quãto enĩ magis aliqḋ deſiderat̃: tãto ei⁹ abſẽtia eſt moleſtior. Et qꝛ affect⁹ quo deſiderat̃ ſũmũ bonũ poſt hãc vitã in aĩab⁹ ſcĩs eſt intentior: qꝛ nõ retardat̃ affectus mole corpis: ꝛ etiã qꝛ termin⁹ fruendi ſũmo bono iaꝫ aduenifſet niſi aliqḋ impediret̃: iõ de retardatiõe maxime dolent. Silr̃ ẽt qũ dolor nõ ſit leſio ſꝫ leſionis ſenſus: tãto aliqs magis dolet de aliquo leſiuo q̃to magis ẽ ſenſitiuũ. vñ leſiones q̃ ſunt in locis maxie ſenſibilib⁹: ſunt maximũ dolorẽ cauſantes. Et qꝛ tot⁹ ſenſus corpis ẽ ab aĩa: iõ ſi in ipſam aĩam aliqḋ leſiuũ agat: ő neceſſitate oportet qḋ maxie affligat̃. Et iõ oportet ꝙ pena purgatorij q̃tum ad penã dãni ꝛ ſenſus excedat oẽm penam hui⁹ vite. vñ Aug. in quodã ſermone dic̃ Jlle ignis purgatorij durior erit q̃ quicqḋ in hoc ſeculo penaꝝ aut ſentire aut videre aut excogitare qs põt. Uide etiã in penitẽtia ꝛ in veniale.

Purgito tas. i. frequenter purgare: ꝛ format̃ a purgatuꝫ ſupino de purgo: a in i cor. mutata ꝛ u in o.

Purgo. a purus deriuat̃ purgo gas gaui gare. i. mundare purificare: ꝛ dr̃ purgo quaſi puꝝ ago. ꝛ videt̃ poti⁹ ẽẽ etymologia q̃ ꝯpoſitio. vñ hic purgator oris: ꝛ purgat⁹ ta tũ: ꝛ ꝯparat̃ purgat⁹ tior ſim⁹: vñ purgate ti⁹ ſime aduerbiũ. Purgo componit̃ vt expurgo gas. i. extra eiſciendo purgare: ꝛ eſt actĩ cuꝫ oĩbus ſuis cõpoſitis.

Purifico as caui care. i. mundificare: puꝝ facere: a pur⁹ ꝛ facio cõponit̃. ꝛ cor. fi.

Puro. a purus dicit̃ puro ras raui rare. i. mundare puruꝫ facere. ꝛ cõponit̃ vt cõpuro ras. i. ſil' vel cũ alio purare. depuro ras. i. valde purare vel a puritate remouere Jmpuro ras. i. valde vel intus purare. Jtem impurare .i. impuꝝ facere: ꝛ tunc deriuat̃ ab impurus. Repuro ras. i. iterum purare. Et eſt actĩ cum omnibus ſuis cõpoſitis ꝛ ꝓducit pu.

Purpura. a purus dicit̃ hec purpura re: quaſi a puritate lucis. vl' phurpura dicunt greci cum aſpiratione: ꝛ inde nos dicim⁹ purpura ſine aſpiratione: ꝛ inde purpureus rea reum: ꝛ purpurinus rina rinuꝫ: ꝛ purpuratus ta tũ. i. purpura indutus vel ornatus. vide in oſtra.

Purus ra rũ. i. mundus: liquidus: ſine ꝯmixtiõe alicuius rei: imunis: innocens: expꝰ. ꝛ cõparat̃ purus rior ſim⁹: vñ pure rius ſime aduer. ꝛ hec puritas tatis. Pur⁹ cõponit̃ vt ꝑpurus: q̃purus. i. valde purus: ꝛ impurus. i. nõ pur⁹: ꝛ cõparat̃. vnõ hec ĩpuritas tatis: ꝛ ꝑdu. pu. vñ Oui. epi. Quãtum cõfulges radijs argẽtea puris: ꝛ Juue. Pauca licꝫ portas argẽti vaſcula puri.

Pus puris ſe. ge. i. cuſtodia: ꝛ dr̃ a purus qꝛ puruꝫ cuſtodiat ꝛ retineat. vñ poſitis pueris in pure. item inuenitur hoc pus indecli. i. putredo: vel quedã infirmitas q̃ hominẽ reddit putridũ: ꝛ tũc deriuat̃ a puteo tes qḋ ẽ fetere. vñ quidã: Pus ꝓ putredo non declinabile credo Pus declinat̃ cuſtodia qñ vocatur.

Puſca. a pus vel puſcula deriuat̃ hec puſca ſce: quedã cõmixtio aque ꝛ vini vbi plus aque adhibet̃: que puſculentis maxime ꝓdeſt.

Puſillanimis. Puſillus la lũ ꝯponit̃ cũ anim⁹ ꝛ dicit̃ puſillanim⁹ ma mũ: ꝛ hic ꝛ hec puſillanimis ꝛ hoc me ĩ eodẽ ſenſu: quaſi puſillũ habens animũ. vnõ puſillanimiter aduer. ꝛ hec puſillanimitas tis: ꝛ cor. ni.

Puſillus. a puſio qḋ ẽ paru⁹ puer dicit̃ pugillus la lũ: dimi. i. puulus. vnõ hec puſillitas tatis. i. puitas. Et ſcias ꝙ puſillus cor. ꝑmam: licꝫ puſio eã ꝓdu. ſꝫ Horatius ꝓdu. ꝑmam de puſilla dicens: Ruſam aut puſillaꝫ appellat fortiqꝫ marito. ſꝫ dic ꝙ ẽ ibi ꝓpriũ nomen.

Puſinn⁹. a puſio dicit̃ puſinn⁹ na nũ. i. pu⁹: ꝛ fixe hic puſinnus ni. i. puus puer. vñ Labeo poeta: Crudũ mãduces ꝑamũ ꝑamiqꝫ puſinnos.

Puſio. a pupus dicit̃ hic puſio onis. i. puus infans: vl' puer: ꝛ ꝓdu. ꝑmam: vñ Juue. Nonne putas melius ꝙ tecum puſio dormit?

Puſiunculus. a puſio dicit̃ puſiunculus li: vl' puſiuncul⁹ la lum: ꝛ puſillus la lum: ꝛ puſiolus la lum: diminutiuum ſimiliter.

Puſtella le: dimi. ꝑua puſtula.

Puſtula. a pus qḋ eſt putredo vel ĩfirmitas dicit̃ hec puſtula le. Eſt aũt puſtula in ſuperficie corporis turgida collectio. vnde hec puſtella le dimi. ꝛ puſtuloſus ſa ſũ ꝛ puſtulent⁹ ta tũ. i. vlceroſus: puſtulis plenus: tali ĩfirmitate infirmat⁹. ꝛ vtrũqꝫ comparat̃: vñ hec puſtuloſitas tatis: ꝛ hec puſtulentia tie.

Puta quidam aduerbium dicunt.

Putamẽ. a puto tas dicit̃ hoc putamen nis. i. alicui⁹ materie reciſio ꝛ purgatio. Jtẽ putamen poteſt dici cogitatio ꝛ ꝓdu. hanc ſyllabã ta.

Putatio onis in putio onis ẽ. vide etiã in penitentia.

Puteal. a puteus dr̃ hoc puteal alis: quidã loc⁹ vbi pecunie diſtribuebant̃ ad vſuraꝫ. ꝛ dicebatur puteal: qꝛ ibi ſepe ꝑdebant̃ pecunie diſtribute: ac ſi eſſent in puteũ demiſſe vl' ꝓiecte. vel qꝛ ibi hauriebat̃ pecunia: ſicut de puteo aqua. vñ Perſius: Si puteal multa tant⁹ vibice flagellas ſm Hug. Pap. vo dicit: puteal locus in foro vbi feneratores dabant ꝛ accipiebãt pecuniã.

Puteal lis in puteus eſt.

Puteo tes tui tere: i. fetere. ꝛ ꝯpõit̃ vt cõputeo tes: deputeo tes: exputeo tes: reputeo tes: ꝛ hinc inchoatiua: putеſco ſcis: ꝛ cõputeſco ſcis: deputeſco: exputeſco ſcis: reputeſco ſcis. Puteo ꝛ eius compoſita oĩa neutra ſunt ꝛ carent ſupino: ꝛ ꝓdu. hanc ſyllabam pu. ſꝫ puto tas eã cor. vñ quidam: Nõ licet iſta putent meretricum corpora putent: vide in puteo tes.

Puteol⁹. a puteo dr̃ h̃ puteol⁹ li di. pu⁹ pute⁹. Jtẽ ſic dic̃ q̃dã gloſa ſup illḋ actuũ apl'oꝝ vlti. c. Scḋa die venim⁹ puteolos. puteoli loc⁹ ẽ vltra romã vbi ṽgili⁹ fecit balnea medicinalia: ſingula ꝓpiis ſcripta titul' vt dr̃: ꝯ quã. ſ. valerẽt egritudinẽ. vñ ſalernitani ĩuidia ducti ſupuenientes in manu forti titulos deſtruxerunt: ꝛ edificia mutilauerunt ꝛ corripit, o.

Puteus. a poto tas dr̃ hic pute⁹ tei: quaſi potãs. Eſt autẽ oĩs puteus fons ſꝫ non ecõuerſo. Si tñ in ꝓmptu ꝛ in ſupficie ſit aqua fons tñ dicit̃. ſi aũt in alto ꝛ ꝓfundo

fit:puteus ē.vnde hic ⁊ hec putealis ⁊ hoc le:ſm Hu. Uel fons ꝓprie eſt qui aquam fundit ī ſupſicie terre. Puteꝰ aūt dr̄ q̄ eas tenet intrinſecꝰ.vn̄ dicit Chriſoꝰ Fons dicit̄ vbicūq; aqua manat de terra:ſed ſi in ſuꝑficie fons tm̄:ſi in ꝓfūdo etiā puteꝰ dicit̄.⁊ Pap̄.dicit:Puteꝰ aqua viua in alto eſt:fons in ſupficie.Dis puteꝰfons:ſed nō conuertit̄.

Puticulus.a putoꝛ toris dicit̄ hic puticulus li.i.buſtum qꝛ ibi puteat cadauer:⁊ puticulus dicit̄ q̄ cadauer inſpicit:⁊ coꝛ.penul.

Putidus.a puteo tes dr̄ putidus da dū.i.fetidꝰ.⁊ cōpat̄ vt putidus dioꝛ ſimꝰ.vn̄ putide diꝰ ſime aduer. ⁊ hec putitas tat̄:⁊ putida de.i.meretrix:qꝛ puteat.i.feteat.

Putio.a puto tas dr̄ hec putio:⁊ hec putatio onis.i. alicuiꝰ rei abſciſio:vel purgatio.vn̄ in Canticis:Tēpꝰ putatiōis aduenit.Sup quo loco dicit Bernardꝰ:Pax ē ſemel putaſſe:ſepe putandum ē.nā ⁊ putata ſepe repullulāt.Itē putatio pōt dici excogitatio.vide ī pnia.

Puto tas taui tare.i.cogitare:opinari.⁊ putare.i. ſcindere:vl̄ purgare:virgā ex vite ſupflnā reſecare.vn̄ putatꝰ ta tū.⁊ cōponit̄:vt ſemiputatus ta tū.Puto cōponit̄: vt amputo tas.i.ex toto vndiq; ſcindere. vites quidē ſunt putande nō amputāde: niſi forte velimꝰ vineam ex toto eradicare.cōputo tas.i.cōnumerare.vn̄ hic cōputatoꝛ.⁊ hic cōputatoriꝰ ria riū.diſputo:deputo tas .i.aſcribere:deſtinare:tradere:vel valde putare.imputo tas.i.aſcribere:vel īponere alicui crimen.ꝑputo tas .i.ꝑſcindere.reputo tas.i.aſcribere:deſtinare: tradere: vel alicui crimen imponere:vel iterū putare.ſupputo.i. latenter vel parū vel poſt putare:numerare. Puto et oīa eiꝰ cōpoſita actiua ſūt pter diſputo qđ eſt neutrū: ⁊ oīa coꝛripiūt hāc ſyllabam pu.vn̄ quidam: Conſciꝰ ipſe ſibi de ſe putat omnia dici.

Putoꝛ.a putidꝰda dū dicit̄ hic putoꝛ oꝛis.i.fetoꝛ.

Putreo.a putris dicit̄ putreo tres trui.i.eſſe velꝰfieri putrē.vn̄ hic ⁊ hec putribilis ⁊ hꝰ le. vn̄ putribilit̄ aduer. ⁊ hec putribilitas tatis.⁊ cōponit̄: vt īputribilis bile: imputribiliter aduer.⁊ hec imputribitas tat̄.Putreo cōponit̄:vt cōputreo tres:reputreo tres.⁊ a putreo es deriuat̄ putreſco ſcis ichoa.⁊ a putreſco ſcis dr̄ putreſcibilis le.⁊ inde putreſcibilit̄ aduer.⁊ hec putreſcibilitas tatis:⁊ p cōpoſitionē putreſcibilis:imputreſcibilit̄ īputreſcibilitas tat̄.Itē putreo vel putris cōponit̄:vt putrefacio cis:⁊ putrefio fis ſm Hu.Magiſter vō bn̄ dicit φ putreo deriuat̄ a puteo qđ ꝓducit pmā cū oībus ab eo veniētibꝰ pꝰ putreo tres:cuiꝰ pma eſt cōis: q̄uis puteo habeat pmā naturalit̄ longā.Itē putrefacio ⁊ tepefacio ⁊ liq̄facio ⁊ hmōi habētia e an̄ f:cōpoſita ab infinitiuis coꝛripiūt e an̄ f. Nā regula ē φ e an̄ f vel ph breuiat̄:vt elephas:pret̄ cōpoſita a lōgis:vt veneficꝰ:qꝛ venenū ꝓducit hāc ſyllabā ne. Tn̄ cōpoſita ab infinitiuis coꝛripiūt hāc ſyllabā an̄ f: vt putrefacio tepefacio:liq̄facio:qū debeat eſſe longa:qꝛ dicimꝰputrere:tepere:ſꝫ ſine dubio breuis ē.vn̄ Ouidiꝰepi. Sanguine triptolomꝰ liceā tepefecerat haſtā. Alibi autē Ouidiꝰꝓdu.talē vocalē necītate metri dicēs: Thura liq̄faciūt ⁊ debita ſacra frequētāt.Sꝫ ceſſante necītate coꝛri.eandē dicēs:Coꝛſit ⁊ in celū liq̄facta tꝑa fixit.

Putribilis le:penul.coꝛ.in putreo tres eſt ⁊c̄.

Putridus da dū:in putris vide.

Putris.a putreo tres deriuatur hic ⁊ hec putris ⁊ hoc re .i.putridus:marcidus:⁊ putris.i.ſolubilis:puluerulentus:⁊ putrꝰ tra trū ī eodē ſenſu.vn̄ Uirgiliꝰ: Quadrupedante leuis putrū ferit vngula cāpū.⁊ vtrūq; cōpat̄ vn̄ putriter vel putre triꝰ ſime aduer.Item a putris dicit̄ hec putredo dinis:⁊ putridus da dū: ⁊ cōpat̄. vn̄ putride diꝰſime aduerbiū:⁊ hec putriditas tatis.⁊ putrido das.i.putridū facere.Putridꝰ componit̄:vt imputridus da dum: ⁊ comparatur. vide in putreo ⁊ in quadrupedans.

Putulentus.a putoꝛ ⁊ lentos qđ ē plenū cōponit̄ putulentus ta tū.i.putoꝛe plenꝰ:⁊ cōpat̄.vn̄ putulenter tiꝰ ſime aduer.⁊ hec putulentia tie.i.fetulentia.

Putus.a puto tas dicit̄ putus ta tū.i.purgatus ⁊ purus vn̄ auꝝ excolatū purū dicimꝰ:⁊ nuces expurgatas putas eſſe affirmamꝰ:⁊ rationē purā ⁊ apertā putam foꝛe aſtruimꝰ.

q

Quadragenarius

a quadraginta dicit̄ quadragenꝰ na nū:⁊ q̄dragenariꝰria riū.i.quadraginta habēs annos:vel ad illuꝫ numerū ptinens.ſ. ad q̄draginta.

Quadragenus na nū:in quadragenariꝰ eſt.

Quadragesimꝰ. a quadraginta dicit̄ quadrageſimꝰ ma mū:vt annꝰ quadrageſimus:⁊ q̄drageſima me:⁊ hinc hꝰ ⁊ hec quadrageſimalis ⁊ hꝰ le:qđ eſt quadrageſime vel ad quadrageſimā ptinens. Et ſcias φ q̄draginta diebꝰexēplo chriſti ieiunamꝰ:qꝛ iſte numerꝰ ꝯuenit nr̄o ieiunio:⁊ ē ſignū remiſſionis culpe. Quippe q̄drageſimꝰ numerꝰ ex ſuis ptibus aliquotis ſimul ſumpt̄ redit in q̄nquagenariū:qui eſt annꝰiubileꝰ ſiue remiſſionis.Itē qꝛ ē ſignū plene ſatiſfactiōis:quippe q̄drageſimꝰ numerꝰ ducit̄ ex quaternario ⁊ denario.Et iō ieiuniū quadrageſimale ſiḡt ſatiſfactionē ductam pꝛo omnibꝰ trāſgreſſionibꝰ legis ⁊ euangelij: qꝛ vetus lex cōſiſtit in decē pceptis:⁊ nouū teſtamētū in quattuoꝛ euāgelijs q̄ frequenter trāſgreſſi ſumꝰ.Opoꝛtet igitur cōgrue vt denariꝰ p q̄ternariū multiplicet̄:vt ſic quadrageſimā faciamꝰ.i.mandata veteris ⁊ noue legis:to to tpe vite huiꝰ impleamꝰ.Itē qꝛ eſt ſignū conſumate iuſticie: hꝰ numero q̄ppe ſoluimꝰ decimas tpis totius anni.Nā vt dicit Gregoꝰ in homel.pme dn̄ice q̄drageſime:a pn̄ti die vſq; ad paſcha ſex hebdomade ꝓueniunt:quarū videlꝫ dies q̄draginta ⁊ duo fiūt: ex quibꝰ dū ſex dies dn̄ici ab abſtinētia ſubtrahunt̄:non plꝰ in abſtinētia q̄ꝫ triginta ſex dies remanent. Dum vō per trecētos ⁊ ſexagintaq̄nq; dies ducit̄ annus: nos autē p trigintaſex dies affligimur: q̄ſi anni noſtri decimas deo dātes:vt q nobiſmetipſis p totū annū viximꝰ:auctoꝛi nr̄o nos ⁊ in eiꝰ decimis p abſtinentiā moꝛtificemus.vn̄:Fratres cariſſimi ſicut offerre in lege iubemini decimas rerum: ita ei offerre cōtendite ⁊ decimas dierū.Quatuoꝛ autē dies pcedentes pmā dn̄icā quadrageſime poſſūt eſſe loco pmitiarum. Hic nota φ q̄drageſima ſm φ incipit a pma dn̄ica quadrageſime habet ſex hebdomadas cōtinentes in vniuerſo q̄draginta duos dies ſicut dictū eſt:⁊ repn̄tat tempꝰ in quo moꝛati ſūt filij iſrl̄ in deſerto.Sicut enī illi moꝛati ſūt in deſerto p quadragintaduas māſiōes cibati māna: ſic ⁊ nos ab hac dn̄ica vſq; ad paſcha p quadraginta duos dies a delitijs abſtinemus:⁊ vbis vite reficimur oꝛonī vacantes:vt p ieſum chriſtū in terrā viuentium introducamur:ſicut illi in terrā pꝛomiſſionis p ieſum naue.i.p Ioſue introducti fuerūt.

Quadrigies aduerbiū numeri: quadraginta vicibꝰ:⁊ dicitur a quadraginta.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

Quadraginta.a quattuor vel quadr⁹ ⁊ ginta cõponitur ⁊ eſt oīs ge.numeri pluralis.
Quadrangulus. a q̃ttuor vel quadr⁹ ⁊ angulus cõponiẗ quadrangulus la lũ.i.q̃ttuor angulos habẽs.vñ quadrangulat⁹ ta tũ: ⁊ ſubſtantiue põt declinari hic quadrangulus li: ꝓ tali figura.
Quadrans.a q̃drus vel quattuor diciẗ hic q̃drans tis.i. quarta ps nũmi vel libre.vñ h̃ quadrantal: vel q̃drantale lis:quoddã vile vas precij vni⁹ quadrantis.
Quadrantal in q̃drans vide.
Quadreſſis.as aſſis cõponiẗ cũ quattuor: ⁊ dr̃ hic quadreſſis.i.quattuor oboli:vel preciũ q̃ttuor oboloꝝ.
Quadriennis . a q̃ttuor vel quadr⁹ ⁊ ann⁹ cõponiẗ hic ⁊ hec quadriẽnis ⁊ h̃ ne.i.quattuor annoꝝ. vñ h̃ quadriẽniũ nij.i.ſpaciũ q̃ttuor annoꝝ . ⁊ hinc h̃ ⁊ hec quadriennalis ⁊ hoc le.
Quadrifidus da dũ.i. ꝑ q̃ttuor ptes effuſus vel diuiſus : ⁊ corripit fi.
Quadriformis . a quattuor vel quadr⁹ dra drũ ⁊ forma componiẗ hic ⁊ hec quadriformis ⁊ h̃ me.vñ q̃driformiter aduer.⁊ hec quadriformitas tatis.
Quadriga.quadr⁹ cõponiẗ cũ ago vel iugũ : ⁊ diciẗ hec quadriga ge.i.carruca a quattuor equis tracta vel ducta.vnde quadrigari⁹ ria rium: qui quadrigam ducit: ⁊ producit dri.
Quadrigam⁹ in gamo vide.
Quadriiug⁹.a quadr⁹dra drũ ⁊ iugũ cõponitur quadriiug⁹ ga gũ: ⁊ hic ⁊ hec q̃driiugis ⁊ hoc ge:in eodẽ ſenſu.i.cũ quattuor iugat⁹ad iugũ. ⁊ ſubſtantiue inueniẗ h̃ quadriiug⁹: ⁊ h̃ ⁊ hec quadriiugis hui⁹ iugis : equ⁹ ad iugũ cũ trib⁹ alijs cõiugatus:⁊ cor.predicta iu.
Quadrilibris.i.quattuor librarũ pondus vel menſura: ⁊ ꝑdu.li:ſicut ⁊ libra a quo cõponiẗ.
Quadrimat⁹.a quadrim⁹diciẗ hic quadrimat⁹tus tui.i. quattuor annoꝝ ſpaciũ: ⁊ ꝑdu.ma.
Quadrimenſis.a quadr⁹ ⁊ menſis cõponiẗ: vt hic ⁊ hec quadrimẽſis ⁊ h̃ ſe.i.quattuor menſiũ: qđ aliter diciẗ hic ⁊ hec quadrimenſtris ⁊ hoc ſtre.
Quadrimenſtris in quadrimenſis exponiẗ.
Quadrimodus. a quattuor vel quadr⁹ ⁊ modus ;cõponiẗ q̃drimodus da dũ: ⁊ hic ⁊ hec quadrimodis ⁊ hoc de:in eodẽ ſenſu: ⁊ cor.mo.
Quadrimulus in quadrim⁹eſt.
Quadrim⁹. a quattuor vel quadr⁹ ⁊ ann⁹ cõponiẗ quadrim⁹ ma mũ.i.quattuor annoꝝ.vñ Horatius in odis: Deprome quadrimũ ſabina: O thaliarche meꝝ diota ⁊ inde quadrimul⁹la lũ dimi.
Quadringenti.a quatuor vel quadr⁹⁊ centũ componiẗ q̃dringẽti te ta:quater centũ: ⁊ mutaẗ c in g. Nã ſicut diciẗ Priſ. Eſt qñ n pncipalis ſyllabe añ ſe aſſumit g:vt nat⁹gnat⁹: ⁊ poſt ſe c poſita in g ꝯuertit:vt in numeri quadringenti ꝓ quadrincẽti:a centũ q̃ngẽti:ſeptingẽti:octingenti:nõgenti.Adeo eni n ꝑpoſita: facit c in g ꝯuerti: ꝙ i q̃b⁹ n nõ ẽ numeri ſuaẗ c:vt ducẽti:trecẽti.
Quadrinoctiũ.a quatuor ⁊ noctiũ componiẗ quadrinoctiũ ctij.i.ſpaciũ quattuor noctiũ.
Quadrinodis.nodus cõponiẗ cum quatuor: ⁊ diciẗ hic ⁊ hec quadrinodis ⁊ hoc de.i.quattuor nodorum vel quattuor nodos habẽs. vnde hoc quadrinodium dij ⁊ producit no.
Quadriptior tiris.vide in partior tiris.
Quadrupedãs.a quadrupes deriuaẗ quadrupedãs tis : om ge.i.quadrupes.vñ Virgili⁹ in.viij.enei : Quadrupedante putrẽ ſonitu quatit vngula campũ.

Quadrupedi⁹.a quadrupes diciẗ quadrupedi⁹ dia diũ: ⁊ hic ⁊ hec quadrupedalis ⁊ h̃ le.⁊ inde hec q̃drupedalitas tatis.
Quadrupes.quadr⁹ cõponiẗ cũ pes: ⁊ diciẗ quadrupes dis.i.quattuor habẽs pedes: ⁊ eſt cõis ge.conſtructiõe ſed oīs declinatiõe ſicut ⁊ diues: ⁊ hic quadrupes dis .i.equus.⁊ hic quadrupedes dis: quelibet beſtia quattuor habẽs pedes.
Quadruplatores in quadruples eſt.
Quadruplex cis:in quadrupl⁹ vide.
Quadruplico cas:in quadrupl⁹ vide.
Quadrupl⁹.a quattuor vł quadrus ⁊ plica ce cõponiẗ quadruplus pla plũ.vñ quadruplo as. Itẽ quadruplico cas.i.in quattuor ptes explicare:vel diuidere:vł quadruplex ſiue quadruplũ facere . vñ ⁊ quadruplatores ⁊ quadruplicatores dicunẗ vſurarij in quadruplum ſua recipiẽtes. Quadruplator etiã dicitur ſenex vel cõtract⁹ q̃ duobus pedib⁹ ⁊ duob⁹ baculis ſuſtentatus ꝑ plantas incedit: ⁊ cor.dru naturaliter.
Quadrus.a quattuor deriuaẗ quadr⁹ dra drum .i. quattuor angulos habens in quattuor lateribus. vnde hec quadra dre.i.quarta pars panis vel alteri⁹ rei. Iuuenalis: Ut bona ſũma putes aliena viuere quadru . Et quadro dras verbũ actiuũ.vnde hec quadratura re: ⁊ cor.qua naturaliter.
Quadruuialis in triuiũ vide.
Quadruuiũ in triuiũ vide.
Qualia lie ẽ quedã auis: ⁊ diciẗ a qualis. vel diciẗ qualia a voce quã facit.ſ.quaquera.
Qualis om.ge.⁊ hoc quale nomẽ relatiuũ ⁊ interrogatiuũ qualitatis.vñ qualiter aduer.interrogatiuum: ⁊ hec qualitas tatis: ⁊ qualitatiu⁹ua uũ.Et eſt qualitas ſm quã quales eſſe dicimur: vt ſm albedinẽ albi dicimur. ⁊ eſt ꝓpꝛium qualitatis ſm eã ſimile vel diſſimile dici. Et ſcias ꝙ relatiuũ qualitatis trahit gen⁹ a ſequente dictione: vt nullũ deo tale ſacrificiũ qualis eſt zelus animarũ: ⁊ ꝑdu.qua.
Quã eſt cõiunctio: vt bonũ eſt ſperare in dño q̃ ſperare in pncipibus: ⁊ eſt aduer.ſĩlitudinis: vt tã plato q̃ fortes legit. ⁊ ẽ aduer.cõpandi: vt iſte ẽ maior q̃ ille. ⁊ ẽ aduer.q̃ritatis: vt iſte q̃ põt legit. ⁊ ſm hãc ſignificatione põt quãt⁹ deriuari a q̃: ⁊ q̃ cõponiẗ ꝑ geminatione: ⁊ dr̃ q̃q̃.i.q̃uis cõiũctio aduerſatiua.
Quãlibet.i.q̃uis: ⁊ acuiẗ penul. Grego⁹: Multũ reliq̃t q̃ q̃libet parũ tñ deſeruit ⁊c.
Quãobrẽ aduerbiũ interrogandi ſm donatum: ⁊ acuiẗ penultima ſm quoſdã: ⁊ videẗ eſſe q̃dam irregularis aggregatio dictionũ que ponitur loco vnius dictiõis potiuſ q̃ vera cõpoſitio.
Quãpaucus ca cum.i.valde pauc⁹: ⁊ componitur a q̃ ⁊ paucus.
Quãuis.i.q̃q̃:vel lꝫ:tamen: ꝯiũctio aduerſatiua: ⁊ acuitur penul.
Quanã.i.in qua pte: ſyllabice hꝫ nã ſm Pap.
Quãdiu: qñ eſt vna pars acuitur penul. vide in diu. ⁊ eſt q̃diu vſq₃ ad quã finẽ: vel vſq₃ ad qđ tẽp⁹ ſm Pap.
Quando deriuaẗ a q̃ ⁊ eſt aduer.tpis: ⁊ eſt interrogatiuũ: infinitũ: relatiuũ: ⁊ componiẗ vel ſyllabicaẗ: ⁊ diciẗ quandoq₃ ⁊ quãdocũq₃: ⁊ quandoquidẽ.i.quia: ⁊ cor.q̃. Itẽ ſiquãdo: nequãdo: aliqñ antepenul.acuũt: vt oſtendi in ſecũda pte vbi egi de ſex ĩpedimẽtis accẽtus in.c.de impedimẽtis encleſis. Et nota ꝙ quãdo hꝫ ſex cõpoſitiones tñ: vt vult magiſter ⁊ bene: vt ſiquando: nequãdo: aliquãdo: qñq₃: quandoquando:

qñcūqꝫ. Et h̄ patet ꝙ quādoq̇dē nō eſt cōpoſitio vera ſed ponit̄ aliquādo loco vniꝰ partis: ⁊ ē potiꝰ quedā vocū cōgeries irregularis q̄ꝫ cōpoſitio: ⁊ tūc accētuat̄ ac ſi eēt vna dictio: vt extēplo: defacili: decetero: ex im prouiſo: ⁊ cetera ſimilia: vt dixi ſupra in tertia ꝑte in .c. de figura cōpoſita q̄ſi in fine.

Quāqꝫ ⁊ ſilia habētia m ante q: ꝑ n ſcribunt̄. vide etiam in quendā ⁊ in quēqꝫ.

Quantiſper. i. quantꝰ.

Quātillus la lū dimi. de quantꝰ.

Quantociꝰ aduer. i. quāto ociꝰ: velocius: citiꝰ. ⁊ cōponit̄ a quāto ⁊ ociꝰ aduer.

Quāto minus due ꝑtes ſunt ſicut ⁊ quāto magis: ⁊ ita ſub duobꝰ accentibꝰ ſunt ꝓferende ſm Hug. in libro de dubio accentu.

Quantulus la lū eſt dimi. de quantꝰ.

Quantus ab actō quā deriuat̄ quantꝰ ta tum. vñ ⁊ hec quantitas tatis: ⁊ quātitatiuꝰ ua uū: ⁊ ablatiuꝰ plural̄ de quantꝰ. ſ. quantis cōponit̄ cū ꝑ: ⁊ dicit̄ quantiſper .i. quantū: vt quantiſper valet res iſta: tantiſper. Et ſcias ꝙ quantꝰ q̄rit de quātitate ɔtinua: ad qđ debemus r̄ndere noīa quātitatiua: vt quantꝰ es tu: mono cubicꝰ: tricubicꝰ: magnꝰ: paruꝰ. Sꝫ quot q̄rit de quātitate diſcreta ſiue numero: ad qđ reſpondent̄ noīa numeralia: vt quot ſūt iſti: duo: tres. ⁊ huic expoſitiōi cōcordat Pap. dicēs: Quāta: quāmagna: quāparua. vñ Jacobꝰ in ep̄la ſua: Ecce quantꝰ ignis quāmagnā ſyluā incēdit. i. quāparuus ignis quāmagnā ſyluā incendit. Quantꝰ ⁊ tantꝰ ad menſuram: quot ⁊ tot ad numerū ꝑtinent.

Quapropt̄. i. quāobrem: ꝓpterea: quo pacto ſm Pap̄.

Quartallū in quartariū exponit̄.

Quartanꝰ. a quartꝰ ta tū deriuat̄ quartanꝰ na nū. i. quartus: vel qđ quarta die cōtingit vel affligit: ⁊ hec quartana ne ꝓ quadā febre q̄ quarta die vexat.

Quartariū. a quartꝰ dicit̄ h̄ quartariū rij: quedā mēſura q̄ quartā ꝑtē ſextarij capit: que etiā h̄ quartallū dicit̄ Quartallū etiā dicit̄ caniſtrū: vel cuphinꝰ in quo mortui efferunt̄. vide in cartallū in c.

Quartꝰ ta tū: tā ordinale q̄ꝫ numerale: ⁊ dr̄ a q̄tuor.

Quaſi. i. ſicuti. i. tāqꝫ velut: ⁊ ponit̄ q̄ſi aliquando ꝓ ſimilitudine: aliqñ ꝓ veritate. ꝓ ſimilitudine vñ Plautꝰ: Quaſi triſtes autē ſemꝑ gaudentes. pro veritate: vt in euāgelio Johannis: Vidimꝰ gloriā eius gloriam q̄ſi vnigeniti a patre. Aliqñ nihil differt vtrū ꝓ ſimilitudine: an ꝓ veritate ponat̄: vt Job: Quaſi impios ꝑcuſſit eos in loco videntiū. ſed ibi: Sicut impiꝰ inimicꝰ meꝰ aduerſariꝰ meꝰ q̄ſi iniquus. Sicut ⁊ quaſi: vt vult Gregorius pro affirmatione: potiuſqꝫ pro ſimilitudine dictū videtur.

Quaſſo. a quatio tis quaſſi quaſſum dr̄ quaſſus ſa ſum ⁊ quaſſim aduer. ⁊ quaſſo ſas frequē. ⁊ h̄ ⁊ hec quaſſibilis ⁊ h̄ le: ⁊ hic ⁊ hec quaſſatilis ⁊ h̄ le: ⁊ quaſſabundus da dū. i. facilis ad quaſſandum: vel ſilis quaſſanti: ⁊ quaſſito tas frequen. ⁊ cōponit̄ quaſſo cum cō: ⁊ dicit̄ cōquaſſo ſas. i. ſimul quaſſare.

Quatenꝰ in q̄tinus eſt.

Quater aduer. numeri: a q̄tuor deriuat̄. ⁊ ſcribit̄ ꝑ vnū t: ⁊ breuiat̄ qua. vñ Horatiꝰ in ꝑma ep̄la: Me quater vndenos: ſcias impleuiſſe decēbris. ſed quatuor ſm Pap̄. ſcribit̄ ꝑ duo t.

Quaternariꝰ. a q̄tuordecim dicit̄ quaternariꝰ vel quatuordenariꝰ ria rium. vñ Hieroꝰ in ꝓlogo Matthei: Sicqꝫ q̄ternario numero triformiter poſito. i. ter: vel triplicato q̄ternario poſito ī ſerie genealogie. Hoc autē dixit: q̄r ī genealogia illa tres q̄terdene ponūt̄. vna patrū: alia regū: tertia ſimpliciū. ⁊ ſunt q̄draginta due ꝑſone ibi numerate: q̄r ter q̄tuordecim vel tres q̄terdene faciunt q̄dragintaduo.

Quaternariꝰ. a q̄ternꝰ dicitur quaternarius ria riū: ⁊ hic q̄ternarius rij ꝓ tali numero.

Quaternatim aduer. i. ꝑ quaternos: ⁊ dr̄ a quaternus.

Quaternio onis a q̄tuor dr̄. i. q̇ q̄tuor milites habet ſub ſe. vñ in Actibꝰ ap̄loꝝ. c. xij. Tradens eū q̄tuor quaternionibꝰ militū cuſtodiendū. Quidā proferūt quaternio ꝓ quaterno ſed falſo.

Quaternꝰ. a q̄tuor deriuat̄ quaternꝰ na nū: ⁊ hic quaternus ni: vbi q̄tuor charte. ſ. octo folia ſunt. vñ hic quaternulus li dimi. ⁊ q̄terno nas. i. quaternos facere vel quaternū: vel quaternis diſtinguere vel ordinare: ⁊ cōponit̄: vt cōquaterno nas. i. ſimul q̄ternos cōiungere diſquaterno nas. i. q̄ternos vel ꝑ q̄ternos diſtinguere vel diſligare ſeu diſiūgere. requaterno nas. i. iteꝝ quaternare vel diſquaternare. Et ē neutrum cū omnibus ſuis cōpoſitis.

Quatinus ꝓut eſt cōiunctio cauſalis ſcribit̄ ꝑ i: ⁊ deriuatur a qua. Pōt etiā eſſe cōiunctio adiūctiua: ſed quatenꝰ per e ſunt due ꝑtes: ⁊ acuit̄ te. vñ in Greciſmo dicit̄: Dictio q̄tinꝰ ē: orō qua tenus eſto. Dictio ſub media breuis eſt oratio longa. Si fiat ꝓſa: breuiat tamen vtraqꝫ metrū. De h̄ dixi in ſecūda ꝑte vbi egi de accentu aduerbioꝝ in. c. de cōpoſit] a tenꝰ. Et nota ꝙ vt: ꝙ: ⁊ quatinꝰ cōiunctiōes adinuicē in h̄ differūt: q̄r vt cauſā remotiorē: ſed q̄tinus recipit cauſam ꝓpinquiorem: ꝙ vō ꝑtinet ad vtrūqꝫ. vñ incōgrue dicit̄: Volo q̄tinus legas: ſed bñ dicit̄: volo vt legas: q̄r voluntas longiſſima ē: ⁊ nimiū infinita. Poſt q̄tinꝰ ergo vel ꝙ recte ſequit̄ hec coniunctio vt h̄ modo: Rogo vos vt quatinꝰ mihi veſtrū auxiliū īpendatis: vt ⁊c̄. vel ſic: poſtulo ꝙ mihi dignemini ꝓuidere: vt poſſim in ſtudio cōmorari. ſed nō adeo bñ dr̄: Rogo vos vt bñ mihi faciatis ꝙ vel q̄tinus poſſim in ſtudio ꝑmanere.

Quatio tis quaſſi quaſſū q̄tere. i. cōmouere: ɔcutere: ꝑterrere: ꝑcutē: vexare. ⁊ cōponit̄: vt cōcutio tis: circūcutio tis: diſcutio tis: decutio tis excutio tis: incutio tis: ꝑcutio tis: recutio tis: ſuccutio tis. i. ſubtꝰ vel ſurſum q̄tere ⁊ poſſunt oīa p̄dicta videri cōpoſita a cutio tis: ſicut dixi ſupra in cutio tis. Et eſt actiuū cū omnibꝰ ſuis cōpoſitis: ⁊ faciūt p̄teritū in ſi: ⁊ ſupinū in ſū: ⁊ ſcribit̄ ꝑ t: qđ dinoſci pōt ad ſecūdā ꝑſonā quatis: ſed t accipit ſonū de c in q̄tio: ⁊ cor. qua. vñ Seduliꝰ: Vertit̄ ⁊ trepidā quatiūt vada falſa dianā.

Quadriduanꝰ in quadriduū exponit̄.

Quadriduum. a quater vel q̄tuor ⁊ dies componit̄ hoc quadriduū. Jnde quadriduanus na num. i. quatuor habens dies.

Quattuor ē om. ge. indecli. ⁊ tm̄ pluralis numeri. ⁊ vt dicit Pap̄. duobꝰ t ſcribit̄: ⁊ ideo qua ꝓducit̄.

Quattuordecim oīs ge. pluralis numeri ⁊ indecli. ⁊ cōponit̄ a q̄ttuor ⁊ decē.

Quattuordenariꝰ in q̄ttuordenus exponit̄.

Quattuordenꝰ. a q̄ttuordecim dr̄ quattuordenus na nū ⁊ quattuordenariꝰ ria riū: ⁊ hic quattuordenariꝰ rij: ⁊ quattuordecimꝰ ma mū: ⁊ quartuſdecimus ma mū: ⁊ q̄ttuordecies. i. q̄ttuor vicibꝰ aduerbiū: producit de.

Quaxum vel quaſquū dicitur ſonus ranarū. vnde quaxare vel quaſſare dicuntur rane qum vocem emittunt ſm Hugutionē. ⁊ Pap̄. dicit: Quaxat pro rana dicit̄

ſicut ꝓ coꝛuo crocitat.

Que cõiunctio copulatiua ꝑ e ſolã ſcribit.qñ eſt nomẽ ſcribit ꝑ ae diphthõgõ quae: ⁊ ĩ ſingulari feminino ⁊ in plurali neutro: ⁊ ẽ ĩterrogatiuũ relatiuuũ ⁊ ĩfinitũ.

Quendã per n ſcribit in ꝓma ſyllaba: qꝛ m in n mutatur ⁊ deriuat a q̇: ⁊ declinat: q̇dã q̄dã quoddã vel q̇ddã. Et vt dicit Hu. Qũ dicimꝰ quendã certe aliquẽ volumus intelligere ſi nõ expꝛeſſerimꝰ nomẽ quo dinoſcit vt illud in Matheo: Jte in ciuitatẽ ad quendã. ſi eñi dixiſſet ad quẽcũqꝫ vel ad quẽlibet nõ eſſet certꝰ hõ: ſciebat quippe dñs ad quẽ mitteret.

Quẽquã: eundẽ eandẽ: verũtñ ſcribũt ꝑ n: mutat eñi m in n: ⁊ ita de ſilibꝰ dicas.

Queo q̇s q̇i quiij quitum q̄re.i.poſſe. ⁊ cõponit cũ non ⁊ dicit nequo q̇s q̇i q̇tum nequire.i.nõ poſſe. Queo neutrũ eſt cũ omnibus ſuis cõpoſitis: ⁊ coꝛripit qui in ſupino: vt q̇tũ neq̇tum: ⁊ ſcribunt quit ⁊ neq̇t ꝑ t ⁊ nõ ꝑ d: qꝛ foꝛmat tertia ꝑſona a ſecũda.s in t mutata: vt queo q̇s q̇t: neq̄o neq̇s neq̇t. vñ generalitar nullũ verbũ deſinit in d in tertia ꝑſona.

Quercetũ ti.a quercꝰ dicit h quercetũ ti locꝰ vbi quercꝰ creſcũt ⁊ abundãt: ⁊ quercꝰ cea ceũ: qȯ de quercu totũ eſt: ⁊ ꝓducit penul.quercetũ.

Quercꝰ.a quero ris deriuat hic quercus: huiꝰ quercus: qꝛ in eis olim q̄rebant reſponſa vel glandes ad paſtũ hoĩs: ⁊ deſinit ablatiuꝰ pluralis in ubꝰ quercubus.

Querelo ſus.a q̄roꝛ dicit q̄rela le. ⁊ inde q̄reloſus ſa ſum ⁊ q̄ruloꝛ laris.i.lamẽtari.

Querẽs tis ꝑticipiũ de q̄ro ris: diphthõgat ⁊ mutat ae ĩ i longã in cõpoſitiõe: vt conq̇rens: inq̇rens: perq̇rens. Sed q̄rens ꝑticipiũ de q̄roꝛ ris coꝛ.ꝓmã: ⁊ retinet e in cõpoſitiõe: vt conq̄rens: ſicut ⁊ ſuũ verbũ queroꝛ ris: ⁊ conq̄roꝛ ris. vñ dicit Pap. Querẽs ꝑticipiũ a q̄ro ris: ⁊ q̄roꝛ ris: ſed in tꝑe ẽ differẽtia.

Querimonia.a q̄roꝛ ris dicit hec q̄rimonia nie.i.lamentatio. ⁊ inde q̄rimonioſus ſa ſum: ⁊ q̄rimonioꝛ ris deponen.i.lamẽtari.

Querito tas in q̄ſo vide.

Quernꝰ.a quercꝰ dicit quernꝰ na num.i.ad quercũ pertinens: vel de quercu exiſtẽs.

Quero ris ſiui ſitũ: q̇rere.i.inueſtigare: vel petere: vel interrogare. ⁊ cõponit: vt acq̇ro ris: conq̇ro ris: diſq̇ro ris: .i.diuerſis modis q̄rere: ⁊ inueſtigare. exq̇ro ris: inq̇ro ris: Quirimꝰ nota: inq̇rimꝰ de quo dubitamꝰ. ꝑq̇ro ris req̇ro ris.i.iteꝝ q̄rere: vel inueſtigare. Quero ⁊ eiꝰ compoſita ſunt actiua: ⁊ faciunt ꝑteritũ in ſiui: ⁊ ſupinũ in ſitũ ad modũ q̄rte cõiugatiõis. Jtẽ q̄ro habet ꝓmam ꝓductã ⁊ diphthongatã: ſed in oĩbꝰ cõpoſitis mutat illa diphthongꝰ ae in i ꝓductã: vt cõq̇ro: exq̇ro: inq̇ro Jn ꝑticipijs etiam in ens: mutat ae in i ꝓductam: vt querẽs: conq̇rens: inq̇rens. ſed q̄roꝛ deponẽ. retinet e: vt conq̄roꝛ conq̄rens: ſicut dixi in q̄rens. vide verſus in q̄roꝛ q̄rereris.

Queroꝛ.a q̄ro ris fit queroꝛ ris queſtꝰ ſũ q̄ri.i.lamẽtari. Qui eñi ꝯquerit aliq̇d q̄rit vt fiat.ſ.vindicta vel aliud vñ queſtoꝛ queſtrix: queſtio queſtꝰ. Uide ergo ꝙ iſta ſyncopata deſcendũt a q̄ro: ſed integra deſcendunt a q̄roꝛ ris. Et eſt q̄roꝛ deponen. cũ oĩbꝰ ſuis compoſitis ⁊ coꝛ.q̄: ⁊ retinet e in cõpoſitiõe: vt q̄roꝛ ris: cõqueroꝛ ris: ſed quaero ris ꝓdu ꝓmam diphthongo. vñ v̇ſus: Querit argentum: q̄rit ꝑcuſſus ab hoſte. Abſit ab illa q̄ri q̄ conſtant turpia queri.

Querquera re.i.febꝛis acuta: ⁊ dicit a q̄roꝛ reris: qꝛ facit hominẽ conq̄ri.

Querulo ſus in q̄rulus exponit.

Querulus.a q̄roꝛ ris deriuat q̄rulus la lũ: penul. coꝛ.i. garrulus la lum: vel ſepe: vel frequẽt querelas faciẽs vñ q̄ruloſus ſa ſũ.i.q̇rela plenꝰ: ⁊ compat. ⁊ inde q̄ruloſe ſiꝰ ſime aduer.

Queſito tas: in q̄ſo exponit.

Queſitoꝛ.a q̄ro ris deriuat h queſitoꝛ oꝛis: ⁊ hec q̄ſitrix cis: ⁊ hec queſitio onis: ⁊ hic queſtꝰtus tui: ⁊ queſitus Sed ſyncopant oĩa iſta: ⁊ dicit h queſtoꝛ oꝛis idẽ qȯ q̄ſitoꝛ. Similiter ꝑ ſyncopã queſtrix cis: idẽ qȯ q̄ſitrix vel vxoꝛ queſtoꝛis. ⁊ queſitꝰ ſĩliter ſyncopat: ⁊ dr̃ queſtus tus tui. Jtẽ q̄ſitio ſyncopat: ⁊ dr̃ h queſtio onis: ſed vide qꝛ iſta ſyncopata deſcendũt a q̄ro ris: ſed integra deſcendũt a q̄roꝛ ris deponen.

Queſo. a q̄ro ris dr̃ q̄ſo ſis deſideratiuuũ.i. cũ deſiderio q̄rere: rogare: obſecrare. Et declinabat olim integre ⁊ regulariter: ⁊ faciebat ꝑteritũ queſi vel q̄ſiui: ⁊ ſupinũ q̄ſitum penul. ꝓdu. ſed modo eſt defectiuũ: qꝛ nõ vtimur niſi duabꝰ eius vocibꝰ ꝑ̄ſentis tꝑis.ſ.q̄ſo ⁊ queſumus: ⁊ ẽ anoꝛmalũ: ⁊ ſꝫ tertiã ꝯiugationẽ in pñti indicatiui modi deberet habere ĩ ꝓma ꝑſona plurali i ante mus vt legimꝰ: ſed mõ ꝓ i habet u: ⁊ dicimus queſumus moꝛe antiquo: ⁊ nõ q̄ſimus. ⁊ ab eiꝰ ſecũda ꝑſona ſm ꝙ olim declinabat q̄ſo ſis: extracta s: ⁊ addita to fit q̇ſito tas penul. coꝛ. ⁊ eſt v̇bũ frequen. Jtẽ quero deberet facere frequẽtatiuũ q̄ſito tas: ab vltimo ſupino q̄ſitu penul. ꝓdu. ſed ꝙ q̄ꝫtũ ad vocẽ nõ eſſet differentia inter ipſũ ⁊ q̄ſito tas qȯ fit a queſo: lꝫ eſſet in tꝑe differentia: iõ cauſa differẽtie ad id facit frequen. a quaero ris: de ſecũda ꝑſona abſtracta s: ⁊ addita to: vt q̄ro ris: querito tas penul. coꝛrepta: ⁊ ꝓducit ꝓmã queſo. vñ Ouidiꝰ de ponto: Da veniã queſo: nimioqꝫ ignoſce timoꝛi.

Queſtio.a q̄ro ris deriuat hec queſtio onis: ſꝫ ſyncopat ⁊ dr̃ hec queſtio onis.i.inq̇ſitio: cã: vel diſceptatio. vñ hec queſtiũcula le dimi. ⁊ queſtionarius ria riũ: qȯ ad queſtionẽ ꝑtinet: ⁊ h queſtionariꝰ rij q̇ queſtionẽ facit: ⁊ queſtionoꝛ naris.i.inq̇rere: queſtionẽ facere.

Queſtionariꝰ in queſtio exponit.

Queſtiũcula le dimi. ꝑua queſtio.

Queſtoꝛ.a q̄ro ris dicit q̄ſitoꝛ oꝛis: ſꝫ ſyncopat: ⁊ dicitur queſtoꝛ oꝛis idẽ qȯ q̄ſitoꝛ.ſ.q̇ in loco iudicis exq̇rit de cauſis. vel dr̃ queſtoꝛ q̇ queſtionibꝰ pꝛeeſt. ⁊ queſtoꝛ dicebat olim q̇ querebat ⁊ ꝓcurabat tributa ꝑpli romani. vñ hec queſtura re eiꝰ dignitas: ⁊ queſtoꝛiꝰ ria riũ qȯ ad queſtoꝛẽ ꝑtinet. Siĩr ꝑ ſyncopã dr̃ h queſtrix idẽ qȯ q̄ſitrix: vel vxoꝛ queſtoꝛis ſm Hug. Jtem queſtoꝛ qñqꝫ dr̃ mercẽnariꝰ q̇ pꝛedicat ꝓpter ſumptꝰ

Et ideo nota h ꝙ dñs in euãgelio Johãnis diſtinguit tria genera ꝑſonarũ.ſ. paſtoꝛes q̇ ſunt amplectendi ⁊ diligendi: mercẽnarios q̇ ſunt tolerãdi: ⁊ fures q̇ ſũt cauẽdi. ⁊ dicit gloſa Augꝰ. ſuꝑ illud ad philippeñ. c.ij. Oẽs eñi q̄ ſua ſũt q̄rũt: non q̄ ſunt ieſu chꝛiſti. Hi inq̇t ſũt mercẽnarij q̇ ſunt tolerãdi: qꝛ eadẽ habent in oꝛe que ⁊ paſtoꝛes: q̇ etiqꝫ ſunt diligendi. Fures v̇o ⁊ latrones q̇ occidũt ſũt cauendi: ⁊ bñ dicit ꝙ mercẽnarij ſũt tolerãdi: qꝛ habẽt in oꝛe eadem que ⁊ paſtoꝛes .i.veritatẽ pꝛedicãt ſicut ⁊ paſtoꝛes: lꝫ pꝛopter queſtũ Nã ſi falſitatẽ ꝑ̄dicarẽt: iã caderẽt a rõne mercẽnarij: ⁊ acq̇rẽt officiũ latronũ ⁊ hereticoꝝ: ⁊ tũc eſſent cauẽdi. vñ queſtoꝛes q̇ abuſiones ⁊ falſitates pꝛedicãt: nõ ſunt tolerãdi: ĩmo tanq̄ꝫ animarũ fures ⁊ rerũ cauendi ſũt. vide etiã in pꝛetoꝛ.

Queſtrix cis: in queſtoꝛ exponit.

Queſtuariꝰ. a queſtꝰ deriuat̄ queſtuarius ria rium qui queſtu viuit ſicut mercatoꝛ. vñ queſtuarie dicunt̄ meretrices: que queſtu coꝛpoꝛis viuūt.

Queſtuoſus in queſtꝰ exponit̄.

Queſtus. a q̄ro dr̄ queſtꝰtus tui ⁊ ſyncopat̄: ⁊ dr̄ queſtꝰ tus tui. i. acq̇ſitio alicuiꝰ. vñ queſtuoſus ſa ſum. i. queſtibus plenꝰ: vel lucroſus. Itē queſtꝰſta ſtū mobiliter eſt ꝑticipiū de queroꝛ ris.

Queſumꝰ h3 u: ſicut ⁊ volumꝰ moꝛe antiquo: ⁊ nō eſt in vſu: niſi queſo ⁊ queſumꝰ. vide in queſo.

Quia ⁊ quoniā in eodē ſenſu: ſed quoniā ꝓpꝛie pꝛeponitur: ⁊ ſic ſequentē ſenſū alligat: vt quoniā dicis diſco. qꝛ quippe poſtponit̄ ⁊ ſupioꝛē ſenſū cōfirmat: vt ſcio qꝛ didici. ⁊ qꝛ ſyllabicat̄ ⁊ dicit̄ quianā. i. qꝛ vel cur. Virgiliꝰ: Heu quianā tanti cinxerūt ethera nimbi.

Quicq̄3. ex quid ⁊ q̄3 cōponit̄: ⁊ mutat̄ d in c ſm Priſ.

Quicūq3 cōponit̄ ex qui ⁊ cū ⁊ q3. Ab h̄ relatio qui trahit vim relationis: qꝛ req̇rit duo verba ſicut hoc relatiuū qui. a ꝓpoſitione cū h3 vt ſit collectiuū. a diūctiōe q3 h3 vt ſit diſtributiuū. De h̄ etiā dixi in tertia ꝑte in .c. de figura cōpoſita: ⁊ etiā in quiſquis.

Quiddā. i. aliq̇d: modicū: neutrū eſt. Quidā vō ꝑ vnum d maſ. generis eſt.

Quidē cōiunctio affirmatiua coꝛ. pꝛimā. Facetꝰ: Mente q̇dē leta decoꝛat̄ floꝛida vita. ⁊ inde cōponit̄ ſiq̇dē Equidē aūt ſimplex eſt. vide ſupꝛa in ſuo loco in e lr̄a

Quidiu due ꝑtes ꝓ vno affirmatio aduer. i. certe: vere.

Quieo es quieui vel quietꝰ ſum: eſſe vel fieri quietum. ⁊ cōponit̄ cū ad: ⁊ dicit̄ adquieo es quieui adquietum .i. aſſentire. vñ adquietꝰ ta tū. Itē cōponit̄: vt ꝯquieo es: requieo es. vñ requietꝰ ta tum. ⁊ componit̄: vt irrequietꝰ ta tū. Et tā a quieo q̄3 eius cōpoſitis deſcendūt quieſco: addeſco: cōquieſco: requieſco ſcis: q̄ habēt vocē inchoatiuoꝝ. Quieo ⁊ eiꝰ cōpoſita ſūt neutra ⁊ abſoluta: ſed nō ſūt in vſu in pꝛeſenti ſed in pꝛeterito. Vide de hoc in tertia ꝑte in tractatu de v̇bis in .c. de verbo inchoatiuo.

Quies. a quieo es dr̄ hic quies tis: ⁊ quies ei in eodē ſenſu. ⁊ cōponit̄: vt req̇es ei: ⁊ req̇es tis in eodē ſenſu: ſed diſtingue: Simplex in vſu ē ſm tertiā declinationē: ⁊ nō ſm q̇ntā. ſed compoſitū ſm quintā declinationem eſt in vſu ⁊ nō ſm tertiā. Itē a q̇eo vel a quies dr̄ q̇es etis ge om. i. quietꝰ. ⁊ cōponit̄: vt inq̇es tis ge om. i. ſine quiete. Et l3 quies ⁊ inquies habeāt e coꝛꝛeptam in ntō tñ eam ꝓducūt in obliq̇s. ⁊ pōt quies eſſe verbum ſecūde ꝑſone ⁊ nomē.

Quietꝰ. a quieo es deriuat̄ quietꝰ ta tū ꝑticipium .i. qui quieuit: ⁊ quietꝰ ta tū nomē. i. quiete plenꝰ. ⁊ compatur quietꝰ tioꝛ ſimꝰ. vñ quiete tiꝰſime aduer. ⁊ quieto tas. i. quietū facere: ⁊ ponit̄ q̄nq3 ꝓ abſoluere a debito vel reddere debitū. Quidam tñ in hac ſignificatiōe ſubtrahūt e: ⁊ dicūt quito tas taui tare: qꝺ magis vulgare ē q̄3 regulare. Quietꝰ cōponit̄ cū in: ⁊ dicit̄ inq̇etus ta tū: qui q̇etē non habet. ſ. qui moleſtat vel moleſtatur. vñ inquieto tas .i. moleſtare: inquietum facere. Et ſunt actiua quieto ⁊ inquieto: ⁊ pꝛoducit penul. quietus ⁊ quieto.

Quin. i. vt nō vel vt: ꝯiunctio adiectiua. Quin. i. ergo ꝯiūctio ē illatiua. quin. i. potiꝰ aduer. eligendi. quin .i. cur nō: vel cur aduer. interrogandi. quin. i. certe: aduer. affirmandi. quin. i. ſuper. aduer. oꝛdinis. ⁊ componit̄: vt quinetiam. i. inſuper: aduer. oꝛdinis ſm Hu. Item inuenit̄ quinimo. i. potius vel certe: aduer. affirmādi vel eligendi. vel poſſunt eſſe due partes. Et ſcias ꝙ in euāgelio Luce vbi dicit̄: Quinīmo beati qui audiūt verbū dei ⁊ cuſtodiunt illud. ita diſtinguendum eſſe videt̄ Quinīmo beati ⁊ deinde beati qui audiunt verbū dei ⁊ cuſtodiunt illud: ⁊ ꝓdu. penul. quinīmo: qꝛ īmo habet pꝛimā longā: vt dixi etiā ſupꝛa in īmo.

Quinariꝰ. a quinq3 dr̄ quinariꝰ ria riū: ⁊ ſubſtantiue hic quinariꝰ rij pꝛo tali numero.

Quincuns. a quinq3 ⁊ vns vel vntia componit̄ hic quincuns tis. i. q̇nq3 vntie: ⁊ foꝛmat̄ gtūs a ntō remota s: ⁊ addita tis fit quincuntis a quincuns.

Quindecim numeri pluralis om. ge. ⁊ indecli. ⁊ componit̄ a quinq3 ⁊ decē: ⁊ mutat̄ cē in cim.

Quindenꝰ. a quindecim dicit̄ q̇ndenus na nū penul. pꝛoducta: ⁊ quintuſdecimꝰ ma mū: ⁊ quindecies aduer. i. quindecim vicibus.

Quinetiā. a q̇n ⁊ etiā cōponit̄ q̇netiā. i. īſuꝑ aduer. oꝛdīs

Quingenti te ta. a quinq3 ⁊ centū: ⁊ mutat̄ c in g. vide in quadringenti.

Quinīmo in quin exponit̄.

Quinio onis dr̄ a quinq3 ſicut hic quaternio onis dr̄ a quatuoꝛ. vñ ⁊ in ꝓlogo ſophonie dicit Hieroꝰ: Hoc ſi veꝝ eſt: ſophonias ꝓpheta quinione: vt ita dicā: ꝓphetico ⁊ glorioſa maioꝝ ſuoꝝ ſtirpe generatꝰ eſt. Hec dicit Hieronymꝰ: qꝛ ſophonias q̇ntus numerat̄ in generatiōe ſua. ſed qꝛ quinio nō eſt in frequēti vſu: ideo dicit Hieroꝰ vt ita dicā.

Quinpotiꝰ. i. magis ſm Pap̄.

Quinquagenariꝰ ria riū: in quinquagenꝰ exponit̄.

Quinquagenꝰ. a quinquaginta dr̄ quinquagenꝰ na nū penul. ꝓdu. ⁊ dicunt̄ quinquageni q̇ in capite ſūt q̇nquaginta militū cōſtituti.

Quinquageſima dr̄ a quinq̄ginta: ⁊ durat a dñica qua cantat̄: Eſto mihi in deū ꝓtectoꝛē. ⁊ terminat̄ in ipſa die paſche. Inſtituta ē aūt ꝓpt̄ ſuppletionē. Clerici enī vidētes ꝙ ſicut p̄cedebāt pplm oꝛdine: ita p̄cedere deberēt ſanctitare. Per duos etiā dies añ illos q̄tuoꝛ abſtinere ⁊ ieiunare incipiūt: ⁊ ſic vna ſeptimana addita ē q̄dragеſime: que ⁊ q̇nquageſima noiat̄: ⁊ hoc oꝛdinauit Thelophirus papa: vt dr̄. Sig̃t autē q̇nq̄geſima tēpꝰ remiſſiōis vl' penitētie: in q̄ oīa remittūt̄ Quinq̄geſimꝰ enī annꝰ erat iubileꝰ: qui erat annꝰ remiſſiōis: qꝛ tūc debita dimittebant̄: ſerui liberabāt̄: ⁊ oēs ad ſuas poſſeſſiones ꝓpꝛias reuertebant̄: per qꝺ ſig̃tur ꝙ ꝑ penitentiā dimittūt̄ pctōꝝ debita: liberantur penitētes a ſeruitute demonū: ⁊ reuertunt̄ ad poſſeſſiones celeſtiū manſionū. vide in penthecoſte.

Quinquageſies aduer. qumeri. i. quinquaginta vicibꝰ: a quinq̄ginta dicit̄ ſm Pap̄.

Quinquāgulus. i. q̇nq3 angulos habēs.

Quinquatres. quinq3 cōponit̄ cū ater tra trū: ⁊ dicit̄ hi q̇nquatres hoꝝ q̇nquatriū: ⁊ hec q̇nquatria hoꝝ triū vel trioꝝ: quoddā feſtū ſic dictū: a quinq3 atris diebꝰ. Quinq3 enī dies atros. i. aduerſos dies habuerunt romani ab hanibali ⁊ gallis obſeſſi: quibꝰ diebus nemo fuit auſus exire: ſed ⁊ poſtea liberati ad illoꝝ dierū memoriā fecerūt illud feſtū. vñ Hoꝛatiꝰ in epi. Ac potiꝰ puer vt feſtis q̇nquatribꝰ olim. Alij dicūt ꝙ q̇nquatria dicunt̄ a q̇nq3 ⁊ tribꝰ: qꝛ q̇nquies fiūt in tribus annis: vel qꝛ ter ī quinq3 annis: ⁊ durabat tale feſtū ad q̇nq3 dies: et ꝓdu. qua.

Quinquatriū. atriū cōponit̄ cū quinq3: ⁊ dicit̄ h̄ q̇nquatriū trij: vel quinqueſtriū ſtrij. i. q̇nq3 poꝛticuū ambitꝰ vel ſpaciū vbi ſunt q̇nq3 poꝛticꝰ.

Quinq3 nomē indeclinabile om. ge. numeri pluralis. vñ

quindẽs adūer. ⁊ quint⁹ ta tū: ⁊ quin⁹ na nū.
Quīqʒfoliū. a q̄nqʒ ⁊ foliū cōponit̄ h̄ q̄nqʒfoliū lij herba q̄dā quam greci vocant pentafilon a numero foliorū. Penta enī q̄nqʒ ⁊ filon foliū dicit̄.
Quinquēnalis in q̄nquennis eſt.
Quinquennis. q̄nqʒ cōponit̄ cū ann⁹: ⁊ dr̄ hic ⁊ hec q̄nquennis ⁊ hoc ne: q̄nqʒ annorū. vñ hoc quinquenniuʒ nij: ſpaciū q̄nqʒ annorū: ⁊ hic ⁊ hec q̄nquennalis ⁊ h̄ le. Mach. li. ij. c. iiij. Qū autem q̄nquennalis agon tyro celebraret̄: ⁊ pdu. na. vñ hec quinquennalitas tatis. i. q̄nqueñiū vel quinqueñis tp̄is etas. Et nota ꝙ quinquenniū tp̄is eſt: ſed q̄nquenne etatis. Itē q̄nquennalem dicim⁹ agnū: ſʒ q̄nquennem puerū.
Quinquenniū in quinquennis eſt.
Quinqueſſis. a quinqʒ ⁊ as aſſis cōponit̄ hic q̄nqueſſis hui⁹ quinqueſſis. i. quinqʒ oboli: vel preciū q̄nqʒ oboloꝝ. vide in as aſſis.
Quinqueſtriū in q̄nquatriū exponit̄.
Quinq̄matus. a quinquim⁹ ma mū: ⁊ quinquimat⁹ tus tui. i. ſpaciū q̄nqʒ annoꝝ.
Quinquimulus la lū. vide in q̄nquin⁹.
Quinquim⁹. q̄nqʒ cōponit̄ cū annus: ⁊ dr̄ quinquim⁹ ma mū. i. quinqʒ annoꝝ: vel quinquies ann⁹: ſicut enī dicim⁹ bim⁹ duoꝝ annoꝝ: trimus triū annoꝝ: quatrimus q̄tuor annoꝝ: ſic dicimus quinquimus q̄nqʒ annoꝝ. vñ quinquimulus la lū dimi.
Quinquinoctiū. a q̄nqʒ ⁊ nox ctis vel poti⁹ noctiū componit̄ hoc q̄nquinoctiū ctij ſpaciū q̄nqʒ noctiū. Antiqui enī hoc noctium dicūt: a quo pōt cōponi: vel ab hoc gtō plurali noctiū.
Quinquiuir. a q̄nqʒ ⁊ vir componit̄ hic q̄nquiuir huius quinquiuiri: q̄ habet quinqʒ viros ſub ſe. ⁊ hinc quinq̄uirat⁹ tus tui ei⁹ dignitas: ⁊ quinq̄uira re vxor quinquiuiri: vel quinquiuira penul. cor. dicit̄ mulier que habet quinqʒ viros ſub ſe.
Quinquiuira re: in q̄nquiuir exponit̄.
Quinquiuirat⁹ in q̄nquiuir exponit̄.
Quintan⁹. a quinqʒ vel quint⁹ dicit̄ quintanus na nū. i. quint⁹: vel q̄nta die cōtingēs: vel affligens. vñ q̄ntana ne dr̄ febris q̄ q̄nto die affligit. ⁊ hec q̄ntana vel q̄ntina dr̄ q̄nta ps platee q̄ carpentum pgredi pōt. q̄ntine etiā dicūt̄ flores maloꝝ punicoꝝ: ⁊ tūc grecū nomē ē.
Quintilis. a q̄nqʒ vel quint⁹ dr̄ hic quintilis lis quidā mēſis. ſ. iuli⁹: q̄ſi quint⁹ a martio. ⁊ deſinit ablatiu⁹ in i: ſicut ⁊ ablatiu⁹ de ſextilis. vñ hic ⁊ hec quintilis ⁊ h̄ le: ⁊ pdu. ti: qū deriuat̄ a noīe. Et nota ꝙ Julius ⁊ Auguſt⁹ olī dicebāt̄ q̄ntilis ⁊ ſextilis a nūero quo diſtabāt a p̄ncipio anni. i. a martio. Antiq̄ enī annū incipiebāt a martio vſqʒ ad tēp⁹ nume pōpbilij q̄ addidit ianuariū ⁊ februariū: ⁊ appoſuit illos ī p̄ncipio āni: ſʒ diſtinxit illos mēſes ſm̄ lunatiōes: ſic ⁊ oēs alij erant diſtincti: ⁊ ita ann⁹ remāſit icorrect⁹ vſqʒ ad tēp⁹ Julij ceſaris: q̄ qū moraret̄ ī egypto cū cleopatra: annū correxit ⁊ diſtinxit ſm̄ curſū ſolis ad idē pūctū in fine anni redeuntis. ſm̄ ḡ cōſuetudinē antiquoꝝ q̄ annū incipiebāt a martio: oēs menſes dicti ſunt a numero quo diſtabant a p̄ncipio anni. i. a martio poſt iuniū: ⁊ q̄ntilis q̄nt⁹ a martio. Sed poſtea ad honorē Julij ceſaris q̄ in illo mēſe nat⁹ eſt: vel aliquā victoriā obtinuit dict⁹ ē iuli⁹. Sextilis vō dict⁹ ē q̄ſi ſext⁹ a p̄ncipio anni. i. a martio: ſʒ poſtea ad honorē Auguſti q̄ ī illo mēſe nat⁹ eſt: vel in eo aliquā victoriā obtinuit: dict⁹ eſt auguſt⁹. Noīa vō ſequentiū menſiū compoſita ſunt a numero: videlʒ quo diſtabant a p̄ncipio anni. i. a martio. ⁊ ab h̄ noīe imber: vt ſeptember a ſeptem ⁊ imber october ab octo ⁊ imber: q̄ſi octau⁹ ab imbre. i. a martio in quo imbres ⁊ pluuie abundant: ⁊ ſic de alijs.
Quintina ne: in q̄ntan⁹ exponit̄.
Quintuſdecim⁹ in q̄ndenus exponit̄.
Quin⁹ in quinqʒ exponit̄.
Quiparū ri ge. neu. gen⁹ eſt herbe a grecis dictū: q̄ habeat virtutē feruentē. Et vt dicunt quidā ſpecies quipari dr̄ zinciber: ⁊ videt̄ componi ab equo ⁊ pyr qd̄ eſt ignis: q̄ dicit̄ equari igni pp̄ter calorē.
Quippe. i. nimirū: ſine dubio: certe: cōfirmatiuū: aduer. ē enī ſicut ſcilʒ: videlʒ: ⁊ pdu. p̄mā poſitiōe.
Quirina in quiris vide.
Quiris lingua ſabinoꝝ dr̄ haſta. vñ hec quirina ne. i. haſta: ⁊ hic quirin⁹ ni: dict⁹ eſt romul⁹ qui ſemp haſtat⁹ incedebat: vel q̄ haſta ei⁹ poſt mortē in auētino monte fixa dicit̄ floruiſſe. vñ h̄ quiris tis dict⁹ eſt quilibet ciuis romanus: q̄ romani a romolo: vel romani dicti ſunt q̄rites: q̄ſi haſtati ⁊ fortes. vñ ⁊ q̄nqʒ quirites dicunt̄ milites q̄ haſtā ſecū deferūt: ⁊ producit q̄ris penul. gt̄i q̄ritis: ⁊ circūflectit vltimā quiris in ntō: ſicut olī in integro fiebat. q̄ declinabat̄ hic quiritl hui⁹ q̄ritis: ⁊ deſinit ntūs in is pductā quiris.
Quirito. a quiris vel quiritis dr̄ q̄rito tas taui tare. i. romanizare: vel more quiritū ſe habere: vl̄ ad modū quiritū eq̄tare. vel quiritare. i. populum alloqui: ⁊ producit ri quirito tas.
Quis vel qui. quis habet ſedecim cōpoſitiones ⁊ ſyllabicas adiectiōes. Cōpoſitiōes enī ſūt ſeptē. ſ. ſiq̄s: neq̄s: aliq̄s: nūq̄s: ecquis: vnuſquiſqʒ: ⁊ quiſq̄s. Quis autem habet quinqʒ adiectiōes. ſ. quiſnā: quiſpiā: quiſputas: quiſq̄ʒ: ⁊ quiſqʒ. ſed q̄ recipit q̄tuor adiectiōes. ſ. quidā quinis: quilibet: ⁊ quicunqʒ. De predictis dixi in tertia pte vbi egi de figura compoſita nominis in. c. de ſyllabicis adiectionib⁹.
Quiſpiā deriuat̄ a quis: ⁊ ē figure ſimplicis ⁊ importat purā infinitatē ſicut aliquis diuerſam: q̄ piare eſt facere purū. vñ quiſpiā hō currit. i. pure vn⁹ ⁊ ſic quādā diſcretionē facit circa infinitatē. Recipit autē h̄ feminínū piā in actō caſu: q̄ femina de facili īmutat̄: ⁊ qū h̄ nomen piā videat̄ pati ⁊ extra naturā ſuā poni: recte ſumit̄ p actūm q̄ rem denotat patientē. Pap. dicit Quidpiā: aliq̄d: modicū.
Quiſputas ſpeciei deriuatiue a q̄s: ⁊ eſt ibi putas ſyllabica adiectio: ⁊ eſt accent⁹ p̄ncipalis ſup q̄s. vñ in Luca: Quiſputas puer iſte erit: Et in Math. Quiſputas maior eſt in regno celorū: ⁊ debet acui quis: ⁊ ſequentes due ſyllabe debēt grauari: q̄ ſup ſyllabica adiectione nō eſt ponendus p̄ncipalis accent⁹. Et ſcias ꝙ quiſputas ideo recipit hoc verbū putas in ſecunda pſona: q̄ oīs īterrogatio mouet: ⁊ p̄cipue illū ad quē ſermo dirigit̄: ⁊ ſic talis adiectio cauſa cuiuſdā excitatiōis inēta fuit. Oīs autē excitatio fit ad ſubſtantiā ⁊ nō ad accidēs: ⁊ ideo cū alijs infinitis nō iungit̄.
Quiſquilie arū cōponit̄ a quid ⁊ cado. ⁊ ſunt quiſquilie ſtipule īmixte ſurculis ⁊ folijs aridis. ſ. quedam palee minutiſſime q̄s vocāt ſtipuas. Dicunt̄ etiam quiſquilie quaſi quidq̄d cadit. i. quidquid ſuperfluitatis ex arbore vel aliq̄ materia cadit: vt purgamēta frumenti ⁊ terrarū: ⁊ modici ſurculi ſtercora ⁊ filia. vñ quiſquilioſus ſa ſū: plen⁹ quiſquilijs: ⁊ ſic ſm̄ Hu. A quid neutro ⁊ cado cōponit̄ quiſquilie. vel vt quidā volūt cōponitur quiſquilie a quis ⁊ curo as: quaſi cui cure ſūt ille: vel quis curat de illis. Poteſt ergo dici quiſquilias. i.

quis curat illas ꝓpter ſui vtilitatē: ⁊ coꝛ.i ante l: vt pa-
tet in peripſima.

Quiſq̄s componiť ex quis ⁊ quiſ: ⁊ ſm vſum declinatur vt quiſq̄s: quidq̄d: ⁊ quoquo. Poſſet etiā ſm rōem in aliis caſib⁹ geminari: niſi vbi infinitū a relatiuo ſecerniť: vt dixi in tertia pte vbi egi de figura ꝯpoſita noīs: in.c.de ſyllabicis adiectionib⁹. Et ſcias ꝙ dictio geminata vel recipiēs cūq; hꝫ vim duoꝝ caſuū.ſ. antecedētis ⁊ relatiui.vñ reqrit duo v̄ba poni in cōſtructiōe: et ponenda ſunt in eo caſu in quo poniť relatiuū facta explicatiōe: ſiue poni debent in eo caſu quē reqrit verbū ſequens imediate: vt video quicunq; hō currit.i.video omnē hominē q̄ currit: ⁊ quemcūq; hoīem video currit.i.omnis homo currit quē video. Similiť video q̄dquid eſt hic int⁹.i. omne illud video qḋ eſt hic int⁹ ⁊ q̄dquid video eſt hic int⁹.i.omne illud ē hic int⁹ qḋ video. vel video q̄ſquis homo eſt alb⁹.i.video omnem hominem q̄ eſt alb⁹. ⁊ ſcribiť quidquid p d: nō per c: qꝛ d nō mutať ibi in c: lꝫ d muteť in c ſequēte q: ⁊ hoc ſolūmodo fit in hac dictione q̄cq̄.

Quito tas. vide in quiet⁹ta tū.

Quocirca. circa p compoſitionē vel poti⁹ p q̄ndā irregularitatē iungiť cū iſtis.ſ.quocirca: ꝓ cōiūctiōe cauſali vel illatiua: circūcirca: vel circūquaq;.

Quodā modo due ptes ſūt: vnde duob⁹ accētibus regēde. Quidā tñ grauant mo: ⁊ tūc dicem⁹ ꝙ nō eſt ibi cōpoſitio: ſed quedā irregularis vocū cōgeries: fungens loco vni⁹ dictionis.

Quo min⁹ due dictiones ſunt. vide in ſecūda pte vbi egi de accētu aduerbioꝝ in.c.de cōpoſitis a min⁹.

Quo modo due ptes ſunt in euangelio Lu.vj. Quo modo fiet iſtud qm̄ virū non cognoſco. Aliq̄n q̄uo videť eſſe dictio cōpoſita: ſed poti⁹ eſt ibi irregularis quedā vocū cōgeries q̄ poniť loco vni⁹ dictionis: vt quomodo.i.qualiter: ⁊ tūc accentuatur ac ſi eſſet vna dictio: ⁊ acuiť quo: ſed modo grauať. vide in ſecunda pte in.c. de cōpoſitis a modo.

Quondā aduer. tpis p q ſcribiť: qꝛ deriuať a quando.

Quoniā ꝯiunctio cauſalis vel ſubcontinuatiua. Cauſalis: vt qm̄ ꝓdeſt tibi lege. Subcontinuatiua: vt qm̄ ambulat moueť: ſic qm̄quia: vel ergo vna pars eſt ſm Pap. ⁊ differt qm̄ a quia: ſicut habes in quia.

Quoniāquidē.i. qꝛ vel ergo: vna ps ē compoſita a quoniā ⁊ quidē: ⁊ tūc grauať qui ⁊ acuiť an. Poſſūt etiaꝫ eſſe due partes: ⁊ tūc duob⁹ accentib⁹ reguntť: ⁊ acuiť qui: ⁊ ſcribiť tūc quoniā p m: ⁊ tūc quoniā q̄dē idē eſt qḋ quia certe. Et ſic ſumitur in p̄ma ad coꝛinth.xvj.c. Quoniā quidē p hominē moꝛs ⁊c̄.

Quoꝛſum.i.v̄ſus quā ptem. ⁊ cōponiť a quo ⁊ v̄ſum: ⁊ ſyllabicať quoꝛſum: ⁊ diciť quoꝛſumcūq;.i.v̄ſus quācūq; partē ſm Hu.

Quotennis. a quot ⁊ ann⁹ cōponiť h̄ ⁊ hec quotennis ⁊ hoc ne: ⁊ quotenn⁹ na nū.i.quot annoꝝ: ⁊ habet q̄rere de numero annoꝝ: ad qḋ debēt reſponderi huiuſmodi noīa decēnis: tricēnis ⁊c̄. vel iſte gt̄us annoꝝ cū noīe numerali: vt quotēnis es tu: biennis: tricēnis: bimus: trim⁹: triū vel q̄tuoꝛ annoꝝ.

Quotidian⁹: in quotidie eſt.

Quotidie. quot ꝯponiť cum dies: ⁊ dr̄ quotidie aduer. tpis: qḋ vitioſe ſcribiť p c: vt vult Hu. Nam p q ſcribi debet. h̄ etiā vult Pap. ⁊ a quotidie dr̄ quotidian⁹ na nū: ſic a meridie meridian⁹ na nū: ſic dicit Priſ. in ſecūdo maio. vñ quotidianū debet ſcribi in pr̄ nr̄ per q.

Quotiēs aduer. numeri.i.frequēter: multotiēs. quotiēs .i. quot vicib⁹: cui reſpondetur ſemel: bis: ter: ⁊ ſic̄ia. ⁊ deriuať a quot⁹: ⁊ ſyllabicať: vt quotienſcūq;.

Quot⁹. ab h̄ ablatiuo quo deriuať quot om ge. indeclinabile: ⁊ tm̄ pluralis numeri: ⁊ eſt tūc irrogatiuū: infinitum: relatiuum. ⁊ inde quot⁹ta tum numerale ⁊ oꝛdinale: vt quot⁹ es in banco: prim⁹ vel ſecundus. Quotus es in oꝛdine: quart⁹ vel quintus.i.acholit⁹: ſubdiacon⁹. ⁊ hinc quotiēs aduer. ⁊ coꝛ. primā quot⁹. vñ aliquot⁹ coꝛripit hāc ſyllabā quo. vide in aliquot⁹.

Quouſq;.i.q̄diu aduer.tpis. quouſq;.i. ad quē locū aduer. loci. vnde verſus: Tempus ſiue locum: dic ſignicare quouſq;.

Quur aduer. interrogandi poteſt deriuari a qui: ⁊ ſic ſcribitur p q: ⁊ per geminū u: vel poteſt deriuari a cui⁹ genitiuo de q̄s: ⁊ tūc debet ſcribi p c: ⁊ vnū u: ſicut cur: ⁊ ita cōiter ſcribiť ſm modernos.

R Sine aſpiratiōe

poniť in latinis dictiōib⁹. In grecis v̄o vel principalis.i.in p̄ncipio: vel gemiata in media dictiōe aſpirať: vt rhetoꝛ: rhodus: pirrh⁹: rhetia: ſicut dicit Priſ.

Raab interp̄tať latitudo: vel fames: vel impet⁹: ⁊ acuiť in fine.

Rabbi acuiť in fine: ⁊ interpꝛetať magiſter ſiue docens me: aut magiſter me⁹: rabboni idem: ⁊ acuiť in fine.

Rabboni in rabbi exponiť.

Rabidulus in rabies exponiť.

Rabidus da dū in rabies exponiť.

Rabiecula le dimi. pua rabies.

Rabies. a ran qḋ eſt ira diciť hec rabies ei. vñ hec rabiecula le dimi. ⁊ rabioſus ſa ſū: ⁊ cōpať. vñ rabioſe ſius ſime aduer. ⁊ hec rabioſitas tatis. Itē a rabies diciť rabulus la lū: ⁊ rabidus da dū penul.coꝛ.i. rabie plenus: rabiei dat⁹: furoꝛe plen⁹: iratus: inſanus. vñ rabidulus la lū dimi.

Rabſates ſcribiť p b in interpꝛetationibus: ⁊ coꝛ.penul. ꝓpriū nomen viri.

Rabulus la lū in rabies eſt: ⁊ coꝛ penul.

Racemifer. a racem⁹ ⁊ fero fers cōponiť racemifer fera ferū.i.racemos ferens: ⁊ coꝛ.mi.

Racem⁹. a ram⁹ diciť hic racem⁹ mi partus ramuſcul⁹: vel vua.ſ.pars botrionis. vñ racemoꝛ maris.i. ſparſas vuas vel racemos colligere: ⁊ pdu.ce.

Racha.i.inanis ⁊ vacuus: quē vulgata iniuria abſq; ſenſu vel abſq; cerebro dicere poſſum⁹: ⁊ eſt hebreum: ⁊ acuiť in fine. vel qḋ melius eſt: Racha eſt interiectio affectū indignantis oſtendēs: ſicut qū dolem⁹ dicim⁹ heu: ⁊ qū letamur vach: ⁊ ſic̄ qū īdignamur dicim⁹ racha. vñ Grego⁹ moꝛal.xxj. tractans illud Math.v.c. Oīs q̄ iraſciť fratri ſuo: re⁹ erit iudicio. q̄ dixerit fratri ſuo racha: re⁹ erit cōcilio. qui dicit fatue: re⁹ erit gehēne ignis: ſicut dicit. Racha q̄ppe in hebreo colloquio vox interiectiōis eſt: q̄ quidē animū iraſcentis oſtēdit nec tñ plenū v̄bum iracūdie exprimit. Pri⁹ ergo ira reprehēdiť ſine voce: poſtmodū v̄o cū voce: ſꝫ necdū pleno v̄bo foꝛmata. Ad extremum v̄o qū dr̄ fatue: ira redarguiť q̄ cū vocis acceſſu expleť: etiā pfectiōe ſmonis. Et notādū ꝙ i ira phibet eē reū iudicio: in voce ire qḋ ē racha reū ꝯcilio: in v̄bo vocis qḋ eſt fatue reū gehēne ignis. Per grad⁹ eteni culpe creuit oꝛdo ſentētie qꝛ in iudicio adhuc cā diſcutiť. in cōcilio autē iā cauſe ſentētia diffiniť. in gehenna v̄o ignis ea q̄ de cōcilio

egredit̄ sententia expletur. Beda ỽo dicit: Racha nec grecū est nec latinū: sed ꝓprie hebreū. Quidā aūt etymologiā hui⁹ noīs de greco trahere voluerūt putātes dici pānosū. Grece enī pānos rachos dr̄: sed nos hui⁹ ubi vim subtili⁹ ꝑspiciētes: nil aliud intelligimus esse racha nisi vocē incōditā: irati aīi ꝯmotionē signtē q̄les sunt interiectiōes apud grāmaticos: sicut dicit̄ a dolēte heu: ab irascēte he: a timēte atat: ⁊ cetera talia. Qui dicit fatue: re⁹ erit gehēne ignis. Notādum in hoc loco ꝙ gradatim de minimis ad maiora ꝯscēdit̄: qm̄ pro qualitate peccati vindicta cōminat̄. In p̄mo enī loco vnū solūmodo posuit. i. irā. In secūdo duo. s. iram ⁊ vocē: in ira cōmotionē animi signs. In tertio tria. s. irā: vocē: ⁊ cōtumeliā. Sicut ḡ mai⁹ peccatū est dicere fatue q̄ȝ solūmodo irasci: vel dicē racha: sic graui⁹ est reū esse gehenne ignis: q̄ȝ reū cōcilio ⁊ iudicio. In iudicio enī cā discutit̄: ⁊ is q̄ re⁹ putabat̄ nōnūq̄ȝ innocēs inuenit̄. In cōcilio ỽo sicq̄s re⁹ ꝯuict⁹ est: qua pena puniat̄ ab aliis tractatur ⁊ adhuc euadere solet. In gehēna autē ignis nulla ē liberatio: ⁊ iō in retributiōe pene quātitas peccati desigt̄. Gehēne nomē ī tota serie scripturarū veteris testamēti nō repit̄: sed a saluatore p̄mo in euāgelio positū cognoscit̄. Cōpositū aūt nomē ē gehenna: ex ge ⁊ hēna q̄ vallis gtuita int̄ꝑtat̄. fuit enī vallis filioꝝ hēnon iuxta hierl'm vbi ꝓpē scel⁹ idolatrie multa iacuerūt cadauera mortuoꝝ. ⁊ iō vbicūq̄ȝ nomē gehēne ponit̄: pena iferni desigt̄. vide in gehennon. Quare autē racha non sit interp̄tatū habes in alleluia.

Rachel interp̄tat̄ ouis: q̄ꝛ ꝑ ea iacob pauit oues laban soceri sui. Itē interpretat̄ visum: p̄ncipiū: vel munda: vel vidēs deū. ⁊ pōt esse indeclinabile: vl' pōt declinari vt hec rachel hui⁹ rachelis: ⁊ ꝓducit penul. genitiui ⁊ sigt̄ vitā cōtemplatiuā.

Radico cas. a radix cis dicit̄ radico cas caui care. i. radices emittere: vel radicib⁹ firmare. ⁊ cōponit̄: vt abradico cas. i. a radice euellere. ⁊ arradico cas. i. valde vl' ad aliq̄d radicare. diradico. i. diuellere. eradico cas. i. euellere: destruere. vn̄ eradicans ge om. Job. xxxi. Omnia eradicās genimina. Radico p radices emittere neutꝝ est. In alia significatiōe cū suis cōpositis est actiuū: et in vtraq̄ȝ significatiōe ꝓducit di.

Radicosus sa sum. i. radicibus plenus: ⁊ comparat̄. ⁊ dicit̄ a radix.

Radicula le dimi. pua radix.

Radio. a rado dis: vel a radi⁹ dr̄ radio as. i. splendere. et cōponit̄: vt irradio as. i. intus vel valde radiare. preradio as: obradio as. i. circūcirca vel cōtra splēdere. Radio ⁊ ei⁹ cōposita neutra sunt ⁊ absoluta: lȝ qn̄q̄ȝ ponant̄ trāsitiue: vel ꝓ illuminare vel ꝓ illustrare: ⁊ cor. ra. vn̄ in Tobia dicit̄: Preradiat ꝑles ꝑlis honore pr̄.

Radiolus in radi⁹ exponit̄.

Radi⁹. a rado dis dicit̄ hic radi⁹ dii instrumētū texendi .s. pecten: vel nauicula: vel lignū qd̄ distinguit stamina: ⁊ dicit̄ sic: q̄ꝛ radēdo fiat. vn̄ ⁊ radi⁹ dicit̄ quoddā genus oliuarū ob longitudinē: q̄ꝛ longe sūt ad similitudinē radioꝝ. Radi⁹ etiā dicit̄ ỽga q̄ geometri figuras faciunt in supposito puluere. ⁊ radi⁹ dicit̄ splendor: vt radi⁹ solis ⁊ stellarū. ⁊ dr̄ sic propter longitudinem: q̄ꝛ longe emittat̄ ⁊ dirigat̄. ⁊ a radius dr̄ h̄ radiolus li dimi. in qualibet sua significatiōe. vn̄ hec radiola le predictū gen⁹ oliuarū: ⁊ cor. ra. vn̄ quidā: Dicas textoris radium radiū quoq̄ȝ solis.

Radix. a radi⁹ dr̄ hec radix cis: q̄ꝛ q̄si quibusdā radiis fixa terre in ꝓfundū demergit̄. vel a rado: q̄ꝛ si eradat̄ nō repullulat. vn̄ radicit⁹ aduer. i. fūdit⁹ vsq̄ȝ ad radicē ⁊ ꝓducit radix penul. gti radicis.

Rado dis si sum dere. i. intersecare: superficiem remouere: vel parū diminuēdo applanare. vn̄ rasim aduer. Rado cōponit̄: vt abrado dis. i. ꝓcul redēdo iacē: vel male radere. arrado dis. i. valde vel iuxta vel vsq̄ȝ ad imū radere. corrado dis. i. simul radere. vn̄ h̄ corradiū dii. i. corrasio: ⁊ corrasim aduer. erado dis. i. ex̄ radere. Rado dis ē actiuū cū oīb⁹ suis cōpositis: ⁊ oīa faciūt p̄teritū in si ⁊ supinū in sum: ⁊ oīa ꝓducūt hanc syllabā ra. vn̄ ī aurora dr̄: Crimīa mortis habēs de libro radit̄ isto.

Rafanum ni penul. correpta quod nos radicē vocam⁹: q̄ꝛ totū deorsum mittit̄ quīn reliqua holera magis in sūma ꝓsiliant.

Raguel elis ꝓpriū nomen viri: de quo in aurora dicitur Clausit opes habuit q̄ raguelis erant.

Ralla. a rado dis dr̄ hec ralla le: vestis que vulgo dr̄ rasilis: ⁊ h̄ rallū li. i. rasoriū.

Rama interpretat̄ excelsa: ⁊ ē indeclina. ⁊ acuit̄ in fine. Est etiā vicul⁹ sec⁹ bethleē in quo sepult⁹ fuit samuel sed nūc trāslat⁹ est in tracia ẜm Pap. ⁊ pōt declinari: vt hec rama me: ⁊ tūc nō accentuat̄ in fine.

Ramesses indeclinabile acuit̄ in fine: quedā ciuitas est: de qua dicit̄ in p̄mo ca. Exo. Edificauerūtq̄ȝ vrbes tabernaculoꝝ pharaoni phiton ⁊ ramesses. Item Gen. .xlvij. In optimo solo terre ramesses. De hac dicit̄ in aurora: Ramesses ex se nomē mysteria ꝓfert.

Ramira. ram⁹ dicit̄ h̄ ramix cis. i. mētula: vel ỽga virilis Iuuenalis: Iacet exigu⁹ cū ramice neru⁹. vn̄ ramicosus sa sū: q̄ magnā habet mentulā. s. herniosus.

Ramn⁹. a ram⁹ dr̄ hic ramn⁹ ni gen⁹ spinarū: vt dicunt spina alba: vel ram⁹ ei⁹ ẜm Hu. Pap. ỽo dicit: Rān⁹ est spina alba: vel lignū spinosū: ramus gen⁹ spinarū densissimū q̄ in herba ē mollis ⁊ pulcra: ibi sunt tn̄ spine postea. vn̄ in psalmo: Priusq̄ȝ intelligerēt spine vestre ramnū ⁊c̄.

Ram⁹. a radix cis dr̄ hic ram⁹ mi: quasi a radice means vn̄ hic ramuscul⁹ li dimi. ram⁹ proprie est qd̄ a radice vel trūco manat: sicut a ramusculo cetera. ⁊ ramosus sa sū. i. dilatat⁹: ⁊ ramis diffusus. ⁊ cōpat̄. Itē a ramus dr̄ hic ⁊ hec ramalis ⁊ h̄ le: ⁊ hic ramalis lis. i. ramus ⁊ ꝓdu. ra. vn̄ quidam: Pampin⁹ est foliū vitis ramusculus hui⁹. Item Persius: Ut ramale vet⁹ purgandi subere coctū.

Ran indeclinabile. i. ira vel locus ire. vn̄ etiam euenit q̄ efficit̄ rabiosus homo.

Rana. a ran qd̄ est ira dr̄ hec rana ne: quasi iracūda. vel rane dicuntur q̄si rauce. vel rane quasi garrane: a garrulitate. vn̄ hoc ranetū ti loc⁹ vbi rane abundant. ⁊ vt dicit Basili⁹ in hexame. Mures ⁊ ranas ex terra generari videm⁹.

Ranceo. a randic⁹ deriuat̄ rāceo ces cui. i. irasci: indignari: fetere: esse vel fieri rancidū.

Rancidus. a rancor coris dicit̄ rācidus da dū. i. iracund⁹ vel fetidus: amar⁹ ex vetustate: ⁊ insipid⁹: ⁊ h̄ rancidulus li dimi. i. aliquātulū iracund⁹: vel rācidus. Potest etiā rancidū dici ex vitio: q̄ꝛ rancorē facit: ⁊ cor. penul. rancidus.

Rancor. a ran qd̄ est ira dr̄ hic rancor oris. i. ira: indignatio: dolor. amaritudo mentis: vel fetor: ⁊ proprie fetor carnis ex vetustate ꝓueniens. A rancor dr̄ rācorosus sa sum. i. rancore plen⁹: ⁊ hic ⁊ hec rācors dis. i. irascēs vel iratus. vnde rancorditer aduer. i. irascibiliter: ⁊ hec

rācoꝛdia dic.i.ira.vñ rancoꝛdioſus ſa ſum.i.iracundia vel ira plenus.

Rancoꝛdis in rancoꝛ exponitur.

Ranella le:dimi.i.parua rana.

Ranetū ti penl.pdu.in rana vide

Ranula le dimi.pua rana.

Ranūculus li di.pua rana:ꝛ non ſeruat gen⁹ ſui pmitiui qꝛ rana ē fe.ge.ranūculus vo maſ.ge.vt dicit Priſ.

Rapa.a rapio pis dr hec rapa pe:qꝛ rapiat.i.ↄprehendat plus terre radice ꝙ napus.vñ hec rapula le di.qđ ꝛ h rapulū li inuenit:ꝛ hoc rapariū rij locus vbi rape creſcunt:qđ ꝛ hoc rapulariū dr:ꝛ hoc rapulatū ti:cib⁹ de rapis:ꝛ ꝓducit pmam rapa.vñ rapis caſus ablatiui:ꝛ ꝓdu.ra.ſꝫ rapio pis coꝛ.ra.vñ verſus Quas tu dente rapis comes eſt inflatio rapis.

Raphael interptatur curatio vel medicina dei. Ubicūqꝫ .n.curandi vel medendi opus neceſſariū eſt hic angelus a deo mittit.vñ dicit Greg.ꝙ ſancti illi celeſtis patrie ſpūs qñ ad nos aliquid adminiſtraturi veniūt:apđ nos ēt noīa a miniſterijs trahunt.Raphael quoqꝫ interptatur medicina dei:qꝛ videlicꝫ dū Thobie oculos qſi p officium curatiōis tetigit:cecitatis eius tenebras terſit. Qui ergo ad curandū mittit:dignū videlicꝫ fuit vt dei medicina vocaret.Et ſcias ꝙ raphael pōt poni in oꝛdine angeloꝝ ſꝫ ea ꝗ circa ſingulares perſonas exercuit.

Rapina.a rapio pis:dr hec rapina ne.vñ hec rapinula le di.Et eſt rapina pde raptio ex pondere.ꝛ rapinoſus ſa ſum.i.rapina plenus.Cōmittit aūt ꝓprie crimen rapine:quꝫ p violentiam vi ꝛ aperte res alienas quis rapit vndecūqꝫ excepto loco ſacro vel re eccleſiaſtica:qꝛ tūc cōmitteret ſacrilegium.

Rapio.a rūpo pis dr rapio pis pui.qui.n.rapit qſi rūpit. vñ raptim aduer.i.feſtinātꝛ:violētꝛ:qſi ruptim.ꝛ rapto tas frequē.ꝛ eſt raptare frequēter rapere:trahere: a quo rapto as:aliud frequentatiuū.Rapio cōponit cū ad:ꝛ dr arripio pis pui ptū.i.inuadere ad aliquid agendū:rapere ꝛ aggredi.vñ arrept⁹ ta tū.Itē cum cō: ꝛ dr coꝛripio pis.i.ſimul rapere vl caſtigare. Item a rapio is cōponit diripio pis.i.deoꝛſum vel valde vel de vno loco ad aliū rapere. Diripio pis.i.diuerſis mōis: vl in diuerſas ptes rape.Eripio pis.i.extra rapere vel liberare.Pꝛoꝛipio pis.i.pcul vel ante rapere. Preripio pis.i.ante rapere.Surripio pis.i.ſubtrahere:furari.vñ ſurrepticius cia ciū.Rapio ꝛ eius cōpoſita ſūt actiua ꝛ faciunt preteritū in pui ꝛ ſupinum in ptum.Itē rapio hanc ſyllabam ra coꝛ.ꝛ in cōpoſitis mutat a in i breuē in verbo: ſed in ſupino in e.Pꝛoſper: Inuitus chꝛiſti munera nemo rapit.

Raptim aduer.in rapio pis exponit.

Rapto as fre.in rapio exponitur.

Raptoꝛ oꝛis in raptus exponitur.

Raptus.a rapio pis dr hic raptoꝛ toꝛis:ꝛ hic raptus tus tui:actus vel paſſio rapiendi.vel raptus eſt ꝓprie illicitus ↄcubitus a rapiendo.i.coꝛrumpendo dictus.vñ raptoꝛ dictus qſi coꝛruptoꝛ:ꝛ hoc raptum inuenit ꝓ eodem ſm Hug. Nota hic ꝙ raptoꝛ dicit duob⁹ mōis Eſt.n.raptoꝛ rex ꝛ raptoꝛ hominū:ꝛ pcipue feminarū: ꝛ dicit ꝓprie rapina rerū:ꝛ raptus mulierū. Cōmittit aūt crimen raptus duplr:videlicꝫ qñ ipa puella violēter rapit:vt in ppetuū teneat.Item qñ non ipa violēter rapit:ſed vſus eius ea ꝓhibente violenter vſurpat Itē tunc demum cōmittitur rapt⁹ qum ipſe raptoꝛ nō deſponſauerat pmo ipām puellā.Large nō ſolū committit in vginem:ſed ēt in viduā ꝛ ſanctimonialē. Aliqñ etiā accipit ꝓ quolibet illicito cōcubitu vel coitu. Et ſcias ꝙ foꝛnicatio lꝫ videat eſſe gen⁹ cuiuſlibet illiciti coitus qui fit extra vxoꝛem: tñ ſpecialiter itelligit in vſu viduarū ꝛ meretricū ꝛ cōcubinarū. Stupꝛū aūt pꝛopꝛie eſt vginum illicita defloꝛatio. Adulteriū vero ē alieni thoꝛi violatio.vñ adulteriū dr quaſi ad alteri⁹ thoꝛi acceſſio. Inceſtus ē ↄſanguineaꝝ vel affiniū abuſus.vñ inceſtuoſi dicunt qui cōſanguineis vel affinib⁹ ſuis abutunt. Raptus cōmittit quꝫ puella violenter a domo patris rapit ſeu educit:vt coꝛrupta in vxoꝛem habeat:ſiue puelle ſolūmodo: ſiue parentibus tm̄: ſiue vtriſqꝫ vis illata fuerit. ꝛ pōt raptoꝛ excōicari non ſolum a ſuo epo:ſꝫ etiā ab ipo in cui⁹ epiſcopatu rapinā fecit. Item denegat ei penitentia:niſi reſtituat ablata: vel plenam ſecuritatē faciat de reſtituendo : ſi tñ hēat vñ reddere poſſit. Hic nota ad pdictoꝝ declaratōēꝫ ꝙ ſpēs luxurie diſtinguunt pmo p cōcubitum ſm naturā ꝛ ↄtra naturā:ſed qꝛ luxuriā cōtra naturā ignominabilis ē relinquat.ſi aūt fit peccatū in cōcubitu ſꝫ naturā tm̄:ſic predicte ſpēs quinqꝫ luxurie ſumuntur. vñ ſcias ꝙ circūſtantia peccatū in aliud genus mutat: qñ alterius generis peccati defoꝛmitatē addit.ꝛ ſm h pdicti quinqꝫ luxurie mōi differūt ſpē qꝛ foꝛnicatio nō impoꝛtat ꝗtum eſt de ſe aliā defoꝛmitatē: niſi que ad genus luxurie ptinet.Eſt.n.ſoluti cū ſoluta:ꝛ dr foꝛnicatio a foꝛnice:qꝛ iuxta foꝛnices.i.arcus triūphales ꝛ i alijs locis vbi homines ↄueniebant. ↄgregabant meretrices ꝛ ibi polluebant. Sꝫ ſtupꝛū qđ eſt illicita vginū defloꝛatio addit aliā defoꝛmitatē.ſ.dānificationē mulieris violate:ꝗ non eſt ita ad nubēdū ſic erat añ.ꝛ hec dānificatio etiā p ſe ſpecialem legis ꝓhibitionē habet. ſilr etiā adulteriū qđ eſt alterius thoꝛi violatio : addit ſpālem defoꝛmitatem alterius generis peccati ꝗ eſt ex vſu rei aliene illicito:qđ pertinet ad gen⁹ iniuſticie. ſimiliter ēt ꝛ inceſtus ꝗ eſt cōſanguinearū vel affinium abuſus ab incendio nomē habēs:vel a puatiōe caſtitatis quaſi antonomaſice.qꝛ aūt caſtitatē violant in illis que marito federe cōiungunt:addit ſpālem defoꝛmitatē.ſ.naturalis federis violationeꝫ: ſilr etiā raptus qui cōmittit ex hoc ꝙ puella a domo patris violēter abducit: vt coꝛrupta in matrimoniū habeat ſiue vis puelle ſiue parentib⁹ illata ↄſtiterit:patet ꝙ alteri⁹ generis peccati defoꝛmitatē addit.ſ.violentiā:quā lex in quacūqꝫ re ꝓhibet:ꝛ ſic patet ꝙ ſunt diuerſe ſpēs pdictoꝝ.vñ ꝛ circūſtantie quib⁹ diuerſificant nō ſunt ī ↄfeſſione omittende.Itē ſcias ꝙ ſm leges raptoꝛ moꝛte mulctat. ſꝫ ſi ad eccleſiā cū rapta confugerit:puilegio eccleſie moꝛtis īpunitatē meret.

Rareo es in rarus exponitur.

Rarus ra rū.i.non ſpiſſus:ꝛ ↄparat.vñ rare rius ſime aduer.ꝛ hec raritas tis:ꝛ rareo res rui.vñ rareſco ſcis inchoatiuum:ꝛ pdu.ra.

Raſilis.a rado dis dr hic ꝛ hec raſilis ꝛ hoc le:ꝛ hic ꝛ h raſibilis ꝛ hoc le.i.res raſa vel piloſa vt radi poſſit: vel apta ad radendum:ꝛ hoc raſoꝛiū rij. vñ hoc raſoꝛiolū li:ꝛ coꝛripit penl.raſilis.

Raſo ſas eſt frequētatiuū de rado dis ſi ſum: a quo aliđ frequē.raſito as penl.coꝛ.

Raſtrū.a rarus dicit hoc raſtrū ſtri ꝛ pluraliter hi raſtri inſtrumentū ruſticoꝝ.i.foſſoꝛiū duplex vt dicunt:ꝛ dicit ſic a raritate dentiū:vel a rado qꝛ terrā radit. raſtꝝ etiā dicit aliud inſtrumētū ruſticoꝝ dentatū: quo paleā remouent a granis.vñ hoc raſtellū li dimi.

R aticula:in ratis eſt.

R atio.a ratus ta tū.i.firmus dꝛ hec rō onis:qꝛ firma ſit. ⁊ eſt ratio mentis motus in his que dicunt̄ diſcernē: vel cōnectere valens.vel ratio eſt quidā motus animi viſum mentis acuens veraqꝫ a falſis diſtinguens. ſꝫ rōcinatio eſt rationabilis ſubtiliſqꝫ diſputatio: ⁊ a certis ad incertoꝝ indagationē nitens cogitatio. Item rō.i. diffinitio:⁊ coꝛ.pͥmam rō.vñ quidam:Sic volo ſic iubeo ſit ꝓ ratione voluntas.Sed queris in quo differt rō a ſenſualitate.Audi Aug.in.xij.de tri.ſic dicentem: Uideamus vbi ſit quaſi quoddam hominis exterioꝛis īterioꝛiſqꝫ ꝯfiniū. Quicquid.n.habem⁹ in aīo cōe cuꝫ pecoꝛe:recte dicit̄ ad exterioꝛē hominē ꝑtinere. nō.n. ſolum coꝛpus homo exterioꝛ deputabit̄:ſed adiuncta quadam vita ſua qua cōpages coꝛpis ⁊ oēs ſenſus vigent:quibus inſtructus eſt ad exterioꝛa ſentiēda.Aſcēdentibus igit̄ nobis introꝛſum quibuſdā gradib⁹ cōſiderationis ꝑ anime ꝑtes vbi incipit aliquid occurrere qd̄ nobis non ſit cōe cū beſtijs ibi incipit rō:vt interioꝛ iam poſſit agnoſci. Ratiōis aūt ꝑs ſuperioꝛ eternis rōibus cōſpiciendis vel cōſulendis adheſit. Poꝛtio inferioꝛ ad tēpoꝛalia gubernanda deflectit̄: ⁊ illa rōnis intentio q̄ contēplamur eterne ſapientie deputat̄: illa vero qua bene vtimur reb⁹ tēpoꝛalib⁹ ſcientie deputatur.Qū vero diſſerimus de natura mentis humane de vnaquaqꝫ re diſſerimus:nec eā in hec duo que cōmemoꝛaui niſi ꝑ officia geminam⁹.Carnalis vͦo vł ſenſualis animi motus q̄ in coꝛpoꝛis ſenſus intendit̄ nobis pecoꝛibuſqꝫ cōis eſt:qui ſecluſus eſt a ratōne ſapientie rationi autē ſcientie intimus eſt. vide in veniale: ⁊ in infernus.

R atiocinatio in rō eſt:⁊ etiā in quarta ꝑte i capitulo de coloꝛibus rhetoꝛicis.

R atiocinoꝛ.a rō deriuat̄ ratiocinoꝛ naris.i.rōne vti: rōabiliter loqui ꝯtractare:⁊ coꝛ.ci ſicut patrocinoꝛ.

R ationabilis in rōnalis exponit̄.

R ationalis.a rō dicit̄ hic ⁊ hec rōnalis ⁊ hoc le:⁊ hic et hec rōnabilis ⁊ hoc le. Et licꝫ quidam iſta noīa indifferēter accipiant:differunt tñ: qꝛ rōnale dicit̄ qd̄ vtit̄ rōne:vt homo angelus: ſed rōnabile eſt qd̄ rōne agit̄ vel ducit̄ ⁊ rōnabilr̄ viuit.vñ multi imo oēs homines ſunt rōnales.i.aptitudinē habēt rōcinandi.ſed nō oēs ſunt ratōnabiles:qꝛ non oēs ducunt̄ rōne ⁊ hoc ratōle lis dicebat̄ pānus in pectoꝛe ſacerdotis quadratus in quo lapides erant inſerti. Itē a pꝛedictis rōnabilr̄ ⁊ rōnaliter. Rationalitas ⁊ rōnabilitas: ⁊ ꝑ cōpoſitionem vt irrationalis le:irrationabilr̄:irratiōalitas: irrationabilis le:irrationabilr̄:irrationabilitas. Et ſcias ꝙ homo ꝓpꝛie dꝛ rationalis: angelus vͦo intellectualis. vide etiam in cōſcientia.

R atis.a rado dis dꝛ hec ratis tis: pͥmum ⁊ antiquiſſimū nauigij genus e rudibus tignis aſſeribuſqꝫ contextum ad cui⁹ ſilitudinem facte ſunt naues q̄ ratarie dicunt̄ Nunc vero ratis quelibet nauis abuſiue dicit̄: nam ratis ꝓpꝛie dicit̄ cōnexio nauiū:vel ſtrues lignoꝝ ⁊ trabium:vel incaſtratura nauium. vel ratis eſt illa pars nauis.ſ.que eſt inter carinam ⁊ pꝛoꝛam vel puppiꝫ: dicta qꝛ radit aquaꝫ:vel qꝛ ſit rata ⁊ firma. Et ꝑ ſynodochen quelibet nauis dicit̄ ratis:qꝛ radit aquam: vł qꝛ rata ſit ⁊ firma ⁊ firmiter curat.vñ hec raticula le dimi. ⁊ coꝛ.ra.vñ quidam. Hic latus eſſe ratem ventrem dicēcē carinam. Item alius:ꝙ rata ſit ratis:eſt ꝙ concaua dicta carina.

R atiuncula le dimi.ꝑua ratio.

R atus.reoꝛ ris ratus ſum reri.i.eſtimare:putare.vñ rat⁹ ta tum ꝑticipium:vt ratus ſum.i.putaui:⁊ ratus ta tū nomen:⁊ tunc tm̄ valet q̄tum firmus. ⁊ eſt reoꝛ vͥbuꝫ deponentale cum ſuis cōpoſitis ſiqua habet. Iſidoꝛ⁹ aūt dicit: Ratū dꝛ qd̄ rōnabile ⁊ rectum eſt.vñ ⁊ qui pollicet̄ dicit: Ratū eſſe ꝓfiteoꝛ:hoc eſt firmuꝫ atqꝫ ꝑpetuum. Et Papias dicit: Ratum firmum ſtabile:imutabile acceptum. Item ratus.i.arbitratus: ⁊ coꝛ. pͥmaꝫ ratuꝫ:vt pꝫ in ratis. Hoc ēt vult Priſ.in.x.li.qui dicit: In oī ſupino vel ꝑticipio pͥterito ꝓducit̄ a penł.exceptis datū:ſtatū ⁊ ſatū ⁊ ratuꝫ. Itē dicit Priſ. Reoꝛ facit ratus ꝑticipium:⁊ puto differētie cauſa:qꝛ ritus aliud ſignat:ſed in cōpoſitione a in i coꝛreptā mutat̄:vt ratus irratus. Item inuenit̄ rata in alia ſignificatione vt iſte ſoluat vel recipiat ꝓ rata.i.ꝓ ꝑte ſibi cōtingēte

R aucidus.a raucus dicit̄ raucidus da dum.i.raucus.vñ raucidulus la lum aliquantulum raucus:qui etiā raucuIus dicitur.

R aucio.a rauc⁹ dicit̄ raucio cis ſi ſum.i.eſſe vel fieri raucū:ſicut dicit Priſ.⁊ eſt quarte ꝯiugatiōis.

R aucus.a rauni qd̄ eſt raucitas deriuat̄ raucus ca cuꝫ: et comparat̄ raucus cioꝛ ſimus.vñ rauce cius ſime aduerbium:⁊ hec raucitas tis.⁊ hec raucedo nis.i.vocis amputatio ſiue īpuritas.

R auia exponitur in rauilla.

R auilla.a raucus:vel rauni dicit̄ hec rauia uie.i.vox rauca.vnde hec rauilla le.i.cauſidicus:qꝛ clamando efficitur raucus.

R auio.a rauia dicit̄ rauio as.i.raucuꝫ eſſe vel fieri.vnde rauiatus ta tū.i.raucus:⁊ hec rauiatio onis.i.raucitas.

R auni:nomen indecli.i.raucitas:⁊ acuit̄ in fine.

R auus.a rapio pis dicit̄ rauus ua uum.i.rapax vel fului coloꝛis.vñ inuenit̄ lupa raua.⁊ in vtraqꝫ ſignificatiōe cōuenienter dicit̄ lupa raua:nam rapax eſt ⁊ fului coloꝛis.vñ rauulus la lum:⁊ rauiſcellus la lum ambo dimi.hec raua raue:talis coloꝛ vel rapacitas:⁊ raueo es raui:eſſe vel fieri rauum.vñ raueſco ſcis incho.ſm̄ Hugu.⁊ Papias dic̄: Raua niger coloꝛ mixtus fuluo ⁊c̄.

R ante E

R ealis.a reoꝛ reris dicitur hec res rei. Pꝛopꝛie quidem res ſunt quas ſola eſtimatione ⁊ intellectu cōpꝛehendimus:vt incoꝛpoꝛee. alia vͦo appellant̄ coꝛpoꝛea. vñ Priſ. Coꝛpoꝝ ſeu reꝝ. Res etiā dicit̄ quodlibꝫ ens. eſt .n.res vnū de trāſcendentib⁹:nam quattuoꝛ ſunt tranſcendentia:res:ens:vnū:⁊ aliquid.⁊ etiam res ſunt ſꝫ leges:que in noſtro iure cōſiſtunt a recte habendo.vñ hic ⁊ hec realis ⁊ hoc le.vñ realiter aduer.⁊ hec realitas tis.

R eatus a reus dicitur hic reat⁹ tus tui quaſi rei actus: ⁊ accipitur reat⁹ in ſcriptura multipliciter.ſ.ꝓ culpa:ꝓ pena:ꝓ obligatione pene tēpoꝛalis ⁊ eterne. Si.n.moꝛtale ē obligat nos pene eterne. Si veniale obligat nos pene tꝑali:vt dicit magiſter in ſcđo ſententiaꝝ. Tamē ſcias ꝙ reatus dicit̄ ſꝫ ꝙ aliquis eſt reus pene: ⁊ iō ꝓpꝛie reatus nihil aliud eſt q̄ꝫ obligatio ad penam. ⁊ qꝛ obligatio quodāmodo eſt media inter culpam ⁊ penā ex eo ꝙ ꝓpter culpam aliquis obligat̄ ad penaꝫ:iō nomen medij trāſumit̄ ad extrema:vt interdū ipſa culpa vel pena reatus dicat̄.

R ebecca interꝑ̄tatur patientia:vel q̄ multū accepit.

R ebellio onis:in rebellis exponit̄.

R ebellis a re ⁊ bellū componit̄:vt hic ⁊ hec rebellis ⁊ hoc le.vñ hec rebellio onis:⁊ hoc rebellium in eodē ſenſu

286

.i.repulſio vel reſiſtentia: ⁊ poſt factam pacem ad bellū reuerſio: belli iteratio: ⁊ rebello as verbū neu.i.reſiſtere: repugnare.

Reboo as aui are.i.reſonare a re ⁊ boo as cōponit̄.vnde hic reboatus tus tui.

Recalcitro as aui are dr̄ repcutere vel reſiſtere: retro pedem iacere: ſicut faciunt equi qui pcutiunt tranſeūtes iuxta ſe: ⁊ componitur a re vel retro: ⁊ calcitro as: et corripit ci naturaliter.

Recaluaſter.i.retro aliquantulum caluus: ⁊ p eodē inuenitur recalnus ua uum.

Recens.a reci qđ eſt iterū vel retro dicit̄ hic ⁊ hec ⁊ hoc recens tis.i.nouus.ſed recens naſcit̄: nouū fit.⁊ cōparatur recens tior ſimus.vñ recenter tius ſime aduer. ⁊ hec recentia tie: ⁊ recēto tas.i.ad recentiam reducere: ⁊ eſt actiū. Itē a recens dicit̄ recētulus la lū.i.aliquātulū recens: ⁊ cōponit̄ vt precens ꝗ̄ recens.i.valde recēs.

Recenſeo ſes: in cenſeo ſes exponitur.

Recenſio is: in cēſeo ſes exponit̄

Recenſitus ta tū: in cenſeo ſes exponitur

Recentulus la lum: in recens vide

Receptaculū.a recipio pis dicit̄ hoc receptaculū li: loc⁹ vbi fit alicuius rei receptio

Recepto.a recipio pis pi ptū ptu u in o fit recepto tas.i. frequenter recipere: vel recolligere in domo ſua

Reci.i.iterū vel retro grecum eſt.

Recidiuus.recido cōponit̄ cum viuus ⁊ dr̄ recidiuus ua uū: ⁊ rediuiu⁹ ua uū.i.renouat⁹: poſt caſum reparat⁹ qđ non pōt eē niſi caſus pceſſerit vel mors.vñ recidiua arbor ſunt: que alijs ſectis repullulant: ⁊ eadem dicunt̄ rediuiua: q2 redeūt ad id qđ fuerūt quaſi denuo viua: ⁊ a recidiuus dicit̄ recidiuo uas penl̄.pdu.verbū actiū.i.renouare poſt caſum reparare. Itē recidiuant illi infirmi qui in cōualeſcentia ſunt: ⁊ poſtea cadunt in infirmitatē.vñ ſm hoc recidiuare.i.in infirmitatē iterū cadere: ⁊ pdu.penl̄.recidiu⁹: ⁊ recidiuo uas: ⁊ rediuiuus.

Recido dis.i.iterū vel retro cadere ex re ⁊ cado dis cōponit̄: ⁊ caret ſup. ⁊ cor.ci. Item recido dis di ſum.i.retro cedere vel iterū vel ex oī parte cedo: ⁊ cōponitur a re ⁊ cedo dis di: ⁊ tūc pdu.ci.vbiꝗ̄.

Reciduus dua duū.i.retro vel iterū cadēs a recido dis: qđ cōponitur a re ⁊ cado dis.

Recino nis nui cētum.i.iterū vel retro canere vl̄ recitare ⁊ componit̄ a re ⁊ cano nis: ⁊ cor.ci.ſyllabā vbiꝗ̄.

Recinū.a reci dicit̄ hoc recinū vl̄ reciniū matronale operimentū.q̄dā.ſ.veſtis vel palliū ⁊ dr̄ ſic quaſi reijcinū. q2 dimidia ps eius retro abijcit̄. Item ⁊ a grecis dr̄ ſtola: vel dicit̄ a reijcio cis.

Recipio.a re ⁊ capio pis componit̄ recipio pis cipi ptū.i. iterū vel retro cape.vñ hic receptus ptus ptui.⁊ corripit ci recipio.

Reciproco.proco cas componit̄ cum reci qđ eſt iterum ⁊ dr̄ reciproco cas.i.iterū petere inuicē: p ſe ponere: vel cōuertere: vel reflectere.vñ reciproc⁹ ca cum.i.iterum cōuerſiu⁹: repetitiu⁹.vñ reciproca dr̄ cōſtructio ī qua eadē pſona iterū repetit̄: vel in qua eadē pſona videt̄ agere ⁊ pati: vt ego diligo me: tu diligis te: petrus diligit ſe: ⁊ cor.p.

Reclamo ex re ⁊ clamo componit̄: vt reclamo as.i.poſt aliquem vel iterū clamo ſm hug.vel ſm Pap. Reclamat: recuſat: cōtradicit: inficiat̄: ⁊ pdu.cla.

Reclino nas naui nare componit̄ a re: ⁊ clino nas: ⁊ eſt reclinare iterū clinare: ſiue iterū flectere: vel curuare: et ponit̄ aliqñ ſimpl'r p flectere ⁊ appodiare vel deponere.vñ in Luca: Vulpes foueas habent: ⁊ volucres celi nidos: fili⁹ aūt hoīs nō habē vbi caput ſuū reclinet.vñ hic ⁊ hec reclinis ⁊ hoc ne: ⁊ reclinus na nū: ⁊ pdu.cli. Item a reclino dr̄ hoc reclinatoriū rij: locus apt⁹ ad reclinandum: vel id ſupra qđ reclinamus.

Recōpenſo ſas ſaui ſare: reddere: pſoluere: remunerare: vel iterū trucinare: equare. ⁊ componit̄ a re ⁊ compēſo ſas: qđ eſt cōpoſitum a cō ⁊ penſo ſas.

Recondo.ex re ⁊ condo cōponit̄ recōdo dis: ⁊ habet duplex pteritū.ſ.recondi ⁊ recōdidi: ⁊ duplex ſupinum.ſ. recōſum ⁊ recōditū.vñ recōditus ta tū: ⁊ recōſus ſa ſū.

Reconſus ſa ſum.i.recōdit⁹ a recōdo dis dr̄.

Recordor.a re ⁊ cor componit̄ recordor daris dat⁹ ſum vbum deponentale ⁊ cōſtruit̄ cū actō ⁊ cū gtō: tñ differēter: q2 recordor lectionē.i.firmo vel recito vel narro vel de ea mētionē facio.ſ3 recordor lectionis.i.memoriter teneo lectionē. In vtraꝗ̄ tñ cōſtructiōe inuenitur mōhunc mō illum ſenſum exp̄mere: ⁊ dr̄ recordari: q̄ſi ea q̄ retro ſunt ⁊ pterita iterū ad cor reducere ſm hug. Cōſtruit̄ etiā cum abltō. Nā verba que ptinent ad recordationē vel obliuionē regūt gtūm ex natura tranſitōis: ⁊ ſil'r cōſtruit̄ cū actō ⁊ abltō.

Recraſtino ex re ⁊ craſtino nas cōponitur vt recraſtino as.i.iterū craſtinare: vel plongare.vñ recraſtinans tis generis om.⁊ cor.ſti.vñ Diero.in epl'a ad paulinum.c. viij.ſ.niſi tu ſemp recraſtinans ⁊c̄.

Rector.a rego gis dr̄ hic rector oris: ⁊ pdu.penl̄.gtī: ſed rhetor p oratore cor.penl̄.gti. Et ſcias ꝙ vt dic̄ Greg. in.xxxiiij.mora. Elatio aliter ppoſitos atꝗ̄ aliter ſubditos tentat. Prelato nāꝗ̄ ſiue rectori in cogitatōibus ſuggerit: q2 ſolo vite merito ſup ceteros excreuit.vñ rector intra ſe dicit. Niſi oīpotens deus me de his oib⁹ meliorē cerneret: oēs hos ſub meo regimine non dediſſet: eiuſꝗ̄ mentē mox erigit: viles atꝗ̄ inutiles eos qui ſubiecti ſunt oſtendit: ita vt nullū iam quaſi dignū reſpiciet cui equanimiter loquat̄.vñ ⁊ mox mentis tranquillitas in irā vertit̄: q2 dū cunctos deſpicit: dum ſenſum vitāꝗ̄ omniū ſine moderatōe reprehendit: tanto irrefrenatus ſe in iracundiā dilatat: ꝗ̄to eos qui ſibi cōmiſſi ſunt eē ſibimet indignos putat: cunctis ſe exiſtimat ampli⁹ ſape: quib⁹ videt ſe ampli⁹ poſſe: ſepe ſubditi rectores ſui dictis pterue obuiāt ⁊ eandē vocis ſuperbiam libertatē vocant. Sic quippe elatio ſe quaſi rectitudine libertatis obijcit: ſicut ſe ſepe timor p humilitate ſupponit. Nam ſicut pleriꝗ̄ reticent ex timore: ⁊ tñ ſe eſtimāt tacere ex humilitate: ita nōnulli loquūtur p impatientiā elationis: ⁊ tñ loqui ſe credunt per libertatē rectitudinis.vide in corripio ⁊ in timor: ⁊ in apoſtolus: ⁊ in ſacerdos: ⁊ in obedio: ⁊ in ſeruitus. Et ſcias ꝙ vt dicit phus in.v.ethico. Principatus virum oſtendit: q2 vt dicit Grego.in paſto. Quieto mari recte nauī ⁊ imperitus dirigit. Turbatis autē tēpeſtatis fluctib⁹ peritus ſe nauta confundit. Idem in eodem: Nequaꝗ̄ valet in culmine humilitatem diſcere: q̄ in imis poſit⁹ non deſinit ſuperbire.

Recula le: dimi.parua res

Recubo bas: in cumbo bis exponit̄.⁊ cor.cu.

Reculco.ex re ⁊ calco cōponitur vt reculco cas.i.iterum calcare.

Recuſo.ex re ⁊ cuſo ſas componit̄ recuſo as.i.refutare: paruipendere: nolle: quaſi frequenter cudere: vt fiat re .i.retro: quaſi poſtponat̄: ⁊ pdu.cu ſyllabam.

Recuticus ca cū a re ⁊ cuticus cōponit̄: vt recuticus ca cū

idē qđ cuticus vł recuticus ꝙ retrouerſā hʒ pellē viriľ mēbri. vnđ recutici ꝓpe dicūť iudei: ꝗſi retro hn̄tes cutē. i. circūciſi. carēt. n. āteriore pelle viriliſ mēbri. vn̄ perſi. Recuticaqꝫ ſabbata pelles. ⁊ vocauit ſabbata recutica ꝑpter recuticos: qꝛ ad eos pertinēt: ⁊ ea celebrant: ⁊ ducit hanc ſyllabā ti.

R eda. a redeo is dr̄ hec reda de: genus vehiculi ad eūdū ⁊ redeūdū habilis: ⁊ eſt q̄tuor rotaꝝ. vel potius ſic dr̄ a rota qꝛ rotas hēat. vn̄ antiqui vocabāt illam rotam: ⁊ ꝓduc̄ re. ſed redeo dis cor. re. vn̄ quidā: Hypodomia dis victis cū pelope redis.

R edamo mas. i. rurſū amo: ⁊ interponiť d cā euphonie: ⁊ corripit mo.

R edardeſco cōponiť a re ⁊ ardeſco: ⁊ dr̄ redardeſco cis interpoſita d. vnde Ouidi⁹ in libro de remedio amorꝫ: Flāma redardeſcit que mō nulla fuit.

R edarguo guis gui gutū. i. iteꝝ arguo vel rep̄hēdo: a re ⁊ arguo guis ꝯponiť: ⁊ interponiť d cā euphonie.

R edditus ta tum: ꝑ geminū d a reddo dis. Ouidi⁹ epi. A iuuene ⁊ cupido credať reddita virgo. Inueni etiā reditus ꝑ vnū d: de quo dicā in ſuo loco.

R eddo dis reddidi ditū dere: a re ⁊ do das componiť: et interponiť d cā euphonie.

R educo cis: ex re ⁊ duco cis ꝯponiť: ⁊ interponiť aliqn̄ d: aliqn̄ ſcribiť ꝑ vnū d: ⁊ tunc cor. re. vn̄ dicit Priſcia. in ſcđo libro: In d nulla ſyllaba pōt deſinere p̄poſitiua: niſi forte ſequēs ab eadē incipiat in ſimplicib⁹ dictionib⁹: ⁊ ī pleriſqꝫ ſyllabicis ꝯpoſitis: vt addo reddo redduco qđ etiā reduco ꝑ vnū d dr̄. Uirg. in. iiij. Enei. Amiſſam claſſem ſocios a morte reducit.

R edeo. a re ⁊ eo ꝯponiť redeo dis diui vel redij: ⁊ inťponiť d cā euphonie: ⁊ cor re. vide in reditus.

R edibeo. a re ⁊ debeo cōponiť redibeo bes bui bitū bere. i. rurſum debere: ⁊ corri. di.

R ediens redeūtis vide in eo is iť.

R edifico cas caui care. i. iteꝝ edificare. ⁊ componiť a re ⁊ edifico cas: ⁊ cor. fi: ⁊ ſubtrahiť e.

R edigo gis egi actū ꝯponiť a re ⁊ ago agis: ⁊ interponitur d cā euphonie. ⁊ eſt redigere repn̄tare: reducere: reuocare: retro vel iteꝝ agere: ⁊ cor. di.

R edimiculū. a redimo mis dr̄ hoc redimiculū li: monile vel corona vel vitta ꝙ mitra in capite feminaꝝ alligať. vel redimiculū ſuccinctoriū eſt vel brachiale: qđ ꝑ ceruicē deſcendēs a lateribus colli diuiſū: vtraꝝqꝫ alaꝝ ſinus ambit: ⁊ hincinde ſuccingit: vt ꝯſtringens latitudinē veſtis ad corpus ꝯtrahat ⁊ iungendo componat. hoc vulgo brachile dr̄: quaſi brachiale: q̄uis non brachioꝝ ſed renum ſit cingulum.

R edimio. a re ⁊ diadema ꝯponiť redimio mis miui mitum mire q̄rte coniugatiōis. i. coronare: ornare: ⁊ cor. di vbiqꝫ. vn̄ Oui. epi. Bacchus an⁹ bacchi cōiunx redimita corona. Inueniť etiā redimo mis: qđ ꝯponitur a re ⁊ emo emis: ⁊ cor. ſiľr di: ⁊ eſt tertie cōiugationis. vn̄ v̄ſus: Eſt redimit q̄rte de ſe faciēs redimire: Ac redimo mis inflectio tertia dicit. vn̄ redimitus ta tū. i. ornatus: coronat⁹: ſed ꝓducit mi. vn̄ redimitis caſus dtī ⁊ ablatiui nūeri pluralis: ꝓdu. penľ. ſed redimitis verbū a redimo mis cor. mi. Danieľ. ij. Tēpus redimitis.

R edimitus ta tum: in redimo vide.

R edimo. a re ⁊ emo ꝯponiť redimo mis: ⁊ interponiť d cā euphonie. Et ē redimere eripe: ſaluare: iteꝝ emere: vel qđ ſuū fuerat retro emere vł recupare. Qui. n. emit alienū emit. qui redimit id redimit ꝓprie qđ ſuū fuit: ⁊ ſuū eē deſijt. vn̄ Ihs xp̄s dict⁹ eſt ꝓpe redēptor humani generis: qꝛ qū p̄us ſuū fuiſſet illud amiſerat in tranſgreſſione p̄cepti ei⁹: ⁊ cor di: ſicut dixi in redimio.

R editur. a redeo dis penľ. ꝓduc. Sed reddiť a reddo dis cor. di: ⁊ geminat d. vn̄ v̄ſus: Reddiť ex reddo: redeo dis inde rediť. ſiľr redite a redeo dis: ⁊ ꝓduc̄ di: ſʒ reddite a reddo corri. di: ⁊ ſcribiť ꝑ geminū d.

R editus. a redeo dis dr̄ hic redit⁹ tus tui penľ. nti corre. ⁊ ſignificat duo: redit⁹. n. dr̄ id qđ redit quia ſingulis annis redeat. vn̄ Ouidi⁹ de fine titulo: Turpi thori reditu cēſus augere paternos. Itē reditus. i. reuerſio. vn̄ Ouidius epiſto. Uela queror reditu verba carere fide Inueniť etiā redditus ta tum: ꝑ geminū d a reddo dis de quo habes in ſuo loco.

R ediuiuus ua uum penľ. ꝓduc. in recidiuus eſt.

R edocreo as ꝯponiť a re ⁊ ocreo reas: ⁊ interponiť d cā euphonie: ⁊ eſt redocreare iteꝝ ocreare.

R edoleo: a re ⁊ oleo interpoſita d: dr̄ redoleo les leui vł lui: redoletū vel redolitū. i. bonū odorē emittere. Et dr̄ tm̄ redolere ꝓ bono odorare: ſʒ olere tm̄ de malo. Itē redolere accipiť tranſitiue quadā tranſlatione: vt hec dictio redolet ſignificationē illi⁹. i. hʒ vel retinet: ⁊ q̄ſi quodā odore repn̄tat. video in oleo les.

R edorſo. a re ⁊ dorſum ꝯponiť redorſo ſas ſaui ſare. i. retro ⁊ a poſteriori deorſum ſcindere. vn̄ dr̄: Equs redorſatus eſt a poſteriori.

R educo cis aliqn̄ corri. primā: ⁊ tūc ſcribiť ꝑ vnū d. aliqn̄ producit eam: ⁊ tunc geminat d: ſicut dixi in redduco ꝑ duo d in ſuo loco ſupra.

R edundo. ex re ⁊ vndo das ꝯponiť redūdo das daui dare. ⁊ eſt redūdare retro vndare: reuertere: redire: ⁊ inťponiť d cauſa euphonie: ⁊ ꝓduc̄ da: vt redundabis redūdabā dare redundatus.

R edux cis cōis ge. qui redit. ⁊ ꝯponiť a re ⁊ dux cis. vel deriuať a reduco cis duxi: ⁊ cor du: qꝛ tenet naturā h⁹ preteriti duxi: qđ naturaľr corripit du ſyllabam: ſicut oſtendi in duco cis ⁊ in dico cis.

R efectoriū. a reficio cis dr̄ hoc refectoriū rij locus vbi reficiunť famelici. Itē refectoriū dr̄ locus vbi iſimul comedūt fratres vel monachi

R efect⁹ ta tū. i. replet⁹: recreat⁹: releuat⁹ a reficio cis dr̄.

R efello is a re ⁊ fallo lis cōponiť refello lis refelli fellere. i. repellere: falſificare: ⁊ ſm̄ vſum caret ſupi. ſm̄ aūt artē deberet facere refelſuꝫ: ſicut fallo fefelli falſuꝫ. Et vt dicit Papi. Fefellit. i. ipugnat: refutat: redarguit: reuincit.

R efertio a re ⁊ farcio cōponiť: vt refertio tis ſi ſuꝫ fertire. i. repellere quarte cōiugatōis. vn̄ refert⁹ ta tū. i. replet⁹ ⁊ referto tas fre. ſm̄ hugu. Papias vero dicit Referta plena: bene farta: obeſa: craſſa ⁊c̄.

R efero a re ⁊ fero fers cōponitur: vt refero fers retuli relatū referre. i. recitare: renunciare: dicere: reportare: vel referre retro vel iteꝝ ferre. Itē referre. i. diſtare: ſm̄ hoc ſepe teneť imp̄ſonaľr: vt refert an facias hoc vel illud. Itē refert. i. ꝓdeſt vel ꝑtinet ad officiū vel vtilitatē alicui⁹: ⁊ ſʒ hoc ſemꝑ ē imp̄ſonale refert: ⁊ ſemꝑ cōſtruitur cū gtō cuiuſlibꝫ caſualis: exceptis gtīs principaliū ꝓnominū: cū quib⁹ nō cōſtruiť cā cōcidētie: ſʒ ꝓ illis cōſtruiť cū ablatīs femīs ſuoꝝ poſſeſſiuoꝝ: vt refert ſocratis: vel mea vel tua vel ſua: vel illi⁹. i. ꝓdeſt ſocrati: vel tibi: vel mihi: vel ſibi: vel illi. vel ꝑtinet ad officiū vł vtilitatē ſocratis: vel meā: vel tuā: vel ſuā ſm̄ hugu. Et ſcias ꝙ refert ꝓ diſtat ꝓdu. p̄mā. vn̄ quidā: Stultus ſi qua refert ꝙ ſint ea nō puto refert. Itē prudenti⁹: Nil refert armis palma cōtingit doliſue. Et iđ dicūt q̄daꝫ

q̄ꝫ hec prepoſitio re ꝓducit̃ in refert ímperſonali. vel dic q̄ꝫ ꝓducit̃ poſitione.

Refertus ta tum. in referto ſtis vide.

Refeſſus ſa ſum: in refiteoꝛ teris vide.

Reficio. a re ⁊ facio cis ꝯponit̃ reficio cis refeci refectuꝫ .i. reſtituere: recreare: ⁊ coꝛ. fi.

Refiteoꝛ: a re ⁊ fateoꝛ ꝯponit̃ refiteoꝛ teris feſſus ſum .i. iteꝝ vel retro fateri: vel negare.

Refocillo las: in focillo las exponit̃.

Refragoꝛ. a re ⁊ fragoꝛ garis q̄ꝺ nõ eſt in vſu cõponit̃ refragoꝛ garis refragatus ſũ refragari .i. reſiſtere. vñ hic ⁊ hec refragabilis ⁊ hoc le: cui põt reſiſti. vñ refragabilr̃ aduer. ⁊ hec refragabilitas tatis. ⁊ cõponit̃ refragibil' cũ in: ⁊ ꝺr̃ irrefragabilis le .i. inuincibilis: ⁊ ꝓduc̃ fra.

Refrigeo ges: in frigeo ges vide.

Refrigero. ex re ⁊ frigero ras componit̃ refrigero as aui are .i. releuare: ꝯſolari: refrigeriũ dare. vide ĩ frigero as

Refringo: a re ⁊ frango gis ꝯponit̃ refringo fregi actuꝫ refringere .i. iteꝝ vel retro frangere.

Refugium. a refugio gis ꝺr̃ hoc refugiũ gij .i. auxiliũ tutela ſecuritas adiutoꝛium.

Refugus ga gũ penl'. coꝛꝛe. ꝺr̃ a refugio gis.

Regio. a rex gis ꝺr̃ hec regio onis patria regi ſubiecta: vñ regionari⁹ ria riũ: ad regionẽ ꝑtinẽs vel ꝺ regiõe exñs

Regionarius ria rium: in regio exponit̃.

Regiſtꝝ. a rego gis ꝺr̃ hoc regiſtꝝ ſtri: quidã liber de regimine eccleſie. ſ. ex cui⁹ dictis eccleſia regit̃ ſm Hug. Papias dicit: Regiſtꝝ liber qui reꝝ geſtaꝝ memoꝛiaꝫ continet. vñ ⁊ ꝺr̃ q̄ſi rei geſte ſtatutio.

Regiuncula le dimi. ꝑua regio.

Regno. a rex deriuat̃ hoc regnũ ni: terra ⁊ diſtrict⁹ regiſ vñ regno nas .i. regnũ obtinere. Et ꝯponit̃ vt cõregno nas .i. ſimul regnare. Regno ⁊ eius ꝯpoſita neutra ſũt ⁊ abſoluta: q̄ꝫuis ponãt̃ trãſitiue: vt iſte regnat hãc terrã .i. regnãdo obtinet ⁊ poſſidet. vñ inuenit̃ in tertia ꝑſona paſſiuoꝝ ſm Hug. Priſc. ṽo ꝺic̃ in li. viij. Apõ latinos noĩa dignitatũ pleraq̄ꝫ ex ṽbis vel noĩb⁹ naſcũt̃ q̄ faciũt ṽba: vt ĩꝑatoꝛ ab ĩꝑando: ſꝫ rex ſolũ q̄ꝺ a regẽdo naſcit̃ pepit ex ſe aliud verbũ: vt regno regnas.

Rego gis xi ctũ gere .i. gubernare: miniſtrare ſm Hugu. Papias etiã dicit: Regit: coꝛrigit: gubernat: admĩſtrat Et ꝺr̃ regere quaſi recte agere. ⁊ eſt etymo. vñ rect⁹ ta tuꝫ. ⁊ ꝯpat̃. vñ recte tius ſime aduer. ⁊ rectitudo dinis. Rego cõponit̃ vt arrigo gis .i. ſurſũ vel valde ad aliq̄d regere: coꝛrigo gis .i. caſtigare vel emẽdare: dirigo gis .i. in diuerſam ꝑtẽ regere: erigo gis .i. ex imo ſurſum regere. Itẽ rego cõpõit̃ cũ poꝛro q̄ꝺ ẽ lõge ⁊ ꝺr̃ poꝛrigo gis .i. ꝓcul extendere ⁊ regere. Itẽ rego ꝯponit̃ cũ per ⁊ ꝺr̃ pergo gis .i. ire. vel cõponit̃ a pede ⁊ rego: vñ ꝺr̃ ꝑgo q̄ſi pedẽ rego: ſed eſt etymo. poti⁹ q̄ꝫ cõpoſitio. Iteꝫ rego cõponit̃ cũ ſuſuꝫ vel ſurſuꝫ: ⁊ ꝺr̃ ſurgo gis xi gere q̄ſi ſurſũ regere. Iteꝫ ſurgo gis .i. ſurſum rego. Rego ⁊ eius ꝯpoſita ſunt actiua: p̄ter ꝑgo ⁊ ſurgo q̄ ſunt neut̃ cũ oĩbus ſuis cõpoſitis. Et oĩa faciũt p̄teritũ in rexi ⁊ ſupinũ in rectũ: ⁊ coꝛꝛi. primã rego gis. ſꝫ rex gis q̄ꝺ ab eo naſcit̃ ꝓducit re. vñ verſus: Si bene regna regis es dignus noĩe regis. Rõ aũt q̄re rex regis ꝓduc̃ re: lꝫ verbũ rego regis a quo naſcit̃ eam coꝛripiat eſt: q2 tꝫ naturam hui⁹ p̄teriti rexi quod p̄mã ꝓducit naturaliter: ſic duxi p̄teritũ coꝛripit primã naturalr̃: ſic vult Priſc. vide in duco cis. Et vt dicit Papias: Reges a regẽdo dicti. nõ aũt regit q̄ nõ coꝛrigit. Recte igit̃ faciẽdo regis nomen tenet̃: peccando amittit̃.

Regredioꝛ. ex re ⁊ gradioꝛ componit̃ regredioꝛ ris greſſus ſum .i. redire: retro gradi.

Regula. a rego gis ꝺr̃ hec regula le .i. noꝛma viuẽdi: quia rectã viã viuendi p̄beat: vel q2 ad recte viuendũ regat ⁊ declinare nõ ꝑmittat: vel q2 q̄ꝺ prauũ eſt ⁊ diſtoꝛtũ coꝛrigat: ⁊ ad rectã viã ducat. Regula eſt q̄ rem que ẽ breuit̃ enarrat. Regula etiã ꝺr̃ inſtrumẽtũ edificioꝛuꝫ q̄ſi rectula: q2 ſit recta ⁊ impedimẽtũ nõ hẽat: vt hic ⁊ hec regularis ⁊ hoc re: ⁊ regularit̃ aduer. ⁊ hec regularitas tis. ⁊ ꝯponit̃ vt irregularis re: irregularit̃ irregularitas tis. vñ verſus de ſignificatiõib⁹ regule: Regula p̄ceptum dat: noꝛma regula: lignũ. De ſeptẽ regulis ciconij: dixi in fi. quarte ꝑtis. vide etiã ſupꝛa in nota.

Regulus li maſ. ge. dimi. ꝑuus rex etate vel regno vel dignitate. ⁊ ꝯpõit̃ vt ſurregul⁹ li .i. ꝑuus regul⁹. Itẽ regulus ꝺr̃ q̄dã ꝑua auis ſic dicta a ꝑuitate ſui. Itẽ regul⁹ ꝺr̃ quidã ſerpẽs. ſ. baſiliſcus: rex ſerpentũ. idem ⁊ ſibil⁹ ꝺr̃: q2 ſibilo occidit anteq̄ꝫ moꝛdeat ⁊ exurgat. vñ verſus: Regulus eſt ſerpẽs: auis: ⁊ rex ꝑuulus omĩs. vide etiaꝫ ĩ baſiliſcus.

Rehabeo. ex re ⁊ habeo compõit̃ rehabeo hes bui bituꝫ rehabere .i. iteꝝ habere: quod iam habuimus: ⁊ habere deſiuimus: ⁊ coꝛꝛi. ra.

Reiectus cta ctum: in reijcio cis exponit̃.

Reijcio: ex re ⁊ iacio cis cõponit̃ reijcio cis ieci iectũ cere .i. iteꝝ vel retro iacere. inde reiectus cta ctuꝫ: ⁊ reiecto ctas frequẽ. Et ſcribit̃ reijcio ꝑ duo i. cõponit̃ enĩ ex re ⁊ iacio: ⁊ mutat̃ a in i. de hoc dixi in iacio cis.

Reiuueneſco ſcis: inchoatiuũ a reiuueneo nes.

Relatio onis a refero refers ꝺr̃: vel a relatus ta tũ relati addita o fit hec relatio: Et ẽ relatio rei p̄us cognite iterata cognitio. vel relatio eſt añ late rei ſecũda rep̄ſẽtatio. De relatione diuinaꝝ ꝑſonaꝝ dixi in ꝓꝓꝛietas.

Relatiuũ. a refero fers ꝺr̃ relatiu⁹ ua uũ: q̄ꝺ ad aliq̄d refert̃: vel poti⁹ q̄ꝺ iteꝝ fert aliq̄d ad memoꝛiã: q̄ſi iteruꝫ poꝛtatiuũ. qũ enĩ dico Soꝛtes legit. ꝑ hoc nomen ſoꝛtes: Soꝛtẽ cognitiõi ſubijcio. qũ aũt poſtea ſubiũgo: ⁊ ipſe diſputat: ꝑ illud ꝓnomẽ ip̄e: ſoꝛtes refert̃: ⁊ iterũ fert̃ ad cognitionẽ. vñ ⁊ illud ꝓnomẽ ipſe ꝺr̃ relatiuũ q2 ſic aliq̄d referat: ⁊ caret vtõ nomẽ relatiuũ. vñ ṽſus Que querũt q̄ diſtribuũt referũtq̄ꝫ negantq̄ꝫ: Infinita quoq̄ꝫ caſu caruere vocante. De relatiuis ſubſtantie ⁊ accidentis dixi in tertia ꝑte: vbi egi de ſpeciebus nominum in capitulo de relatiuis.

Relatus ta tum: a refero fers ꝺr̃. ⁊ vt dicit Papias: Relatũ penl'. ꝓduc. .i. repoꝛtatũ vl' ad aliq̄d datũ vel dictũ

Relegatus ta tum: in relego gas eſt.

Relego gas gaui cõponit̃ a re ⁊ lego as: ⁊ eſt relegare: remittere. ⁊ relegare eſt dãnare: in exiliũ mittere. vnde hec relegatio onis: quoddã gen⁹ dãnationis: qũ aliq̄s pꝛo aliquo cõmiſſo interdicebat̃ a patria: ⁊ p̄uatim videbat̃ recedere: ⁊ ſua nõ amittebat: ⁊ ſpem hẽbat reuertẽdi. vñ relegatus ta tũ: ſic dãnatus. ⁊ ꝺr̃ relegare ſic dãnare: q2 relegatus ſemꝑ hẽbat ſpeꝫ vt retro legaret̃ .i. vt reuerteret̃. Itẽ relego põt cõponi a re ⁊ lego gis: ⁊ tũc declinat̃ relego gis tertie cõiugationis .i. iterũ vel retro legere: ⁊ retinet e in p̄nti q̄ꝺ mutat̃ in i aliјs cõpoſitis a lego legis in i: ſicut dixi in lego gis. ⁊ ꝓduc̃ relego gas p̄me cõiugatiõis le: ſed relego gis tertie cõiugationis coꝛꝛi. le. vñ verſus: Lectoꝛ ſic releges vitiuꝫ quod ab arte releges. Quiſq̄ꝫ relegatus ſua quꝫ remeabit habebit.

Relego gis legi penl'. coꝛ. vide in relego gas.

Relido dis .i. retro vel iteꝝ ledere: a re ⁊ ledo dis cõpõit̃ ⁊ ꝓduc̃ li. vñ reliſus ſa ſum .i. retro vel iteꝝ leſus.

Religio.a religo gas dr̄ hec religio nis:q2 nos religet ad
dei ſeruitiū vel cultū.vel dicit̄ religio a relego gis:q2
religioſi relegunt ꝛ tractant que dei ſunt.vl' religio dr̄
a rigeo:q2 rigida ſit.ꝛ eſt religio virtus q̄ ſupiori natu
re quā diuinā vocant cultū cerimoniaſqꝫ cōfert: ꝛ īde
religioſus ſa ſuꝫ.ꝛ cōpat̄.ꝛ cōponit̄:vt irreligioſus ſa
ſum.i.nō religioſus qđ ſilr̄ cōpat̄.et vt dicit Papias:
Religio ē appellata:q2 p eā religem⁹ vni deo aīas no
ſtraſ ad cultū diuinū vinculo ſeruiēdi. Beat⁹ aūt iaco
bus ſic dicit: Religio mūda ꝛ īmaculata apđ deū ꝛ pa
trē hec ē:viſitare pupillos ꝛ viduas in tribulatōe eoꝝ:
ꝛ īmaculatū ſe cuſtodire in hoc ſeculo. vide in ep̄tis ꝛ
in honoꝛo. Item de ſtatu religioſoꝝ reſpectu ſeculari
um honoꝛum dixi in oꝛdo ꝛ in pꝛeſbyter. Item de ha-
bitu vili vel veſtibus religioſoꝝ dicā in veſtio.

Relino nis leui letū cōponit̄ ex re ꝛ lino nis:ꝛ ē relinire
iteꝝ linire ꝛ diſcoopire.ſ.ab oꝛe dulij opculū remoue-
re:ꝛ fit qñ ē euacuatū:ꝛ cor.li ī ſupino ꝛ ī p̄ñti ꝛ vbiqꝫ.

Relinquo a re ꝛ linquo cōponit̄:vt relinquo q̇s qui re-
lictū.i.deſerere:ꝛ pdu.li reliq̇ pꝛeteritū:ſꝫ reliq̇ nomen
plurale de reliqu⁹ qua quū coꝛ.penl̄.vñ v̄ſus. Sūt ho
mines reliqui memoꝛās quos mēte reliqui.

Reliq̇ pōt eſſe nomē vel verbū. vide in relinquo

Reliquie a relinquo quis dr̄ he reliquie aꝝ:ꝛ habꝫ p̄maꝫ
bꝛeuē ſm donatū.vñ per vnū l ſcribi debꝫ:licꝫ aliqñ ne
ceſſitate metri addat̄ vnū l vt p̄ma pducat̄.vñ Uirg.
ī p̄mo Enei. Troas relliquias donaū atqꝫ imitis achil
li.ꝛ eſt ibi epentheſis. ꝛ dicūtur reliquie ptes aſſidue.
Item reliquie dicuntur oſſa ꝛ veſtimenta ſanctoꝛum
q̄ nobis relinquunt̄ vt eoꝝ merita recolentes eos di-
gne veneremur ꝛ eorū vitā imitemur.

Reliquū qui eſt qđ reſtat vel ſuperat ſm Papiaꝫ.

Reliſus ſa ſum penl̄.pdu.vide in relido dis

Reliteo tes.i.iterū vel retro latere: ꝛ componitur a re et
lateo ꝛ coꝛripit li.

Reluctans tis.i.cōtra luctās: repugnās: incert⁹:heſitās
pendens:ꝛ dicit̄ a reluctoꝛ aris

Remando das in mando das eſt

Rematopeia. peio cōponitur cum rema qđ eſt verbuꝫ ꝛ
dr̄ hec rematopeia peie.i.vbi cōfirmatio vt in verbis fi
cticijs que ſunt plata ꝛ īuenta p rematopeiā vt tinnit
vñ rematopei⁹peia peiū.i.ad rematopeiā pertinens vl'
platū vel fictū p rematopeiā ꝛ cōpꝛehendit̄ qñqꝫ ſub
onomatopeia ſicut dixi in onomatopeia.

Remedioꝛ.a remediū dicit̄ remedioꝛ aris.i.remediuꝫ cō
ferre:mederi.

Remediuꝫ.medeoꝛ cōponit̄ cū re ꝛ dicit̄ remedeor deris
vñ hoc remedium dij:medicina que poſt lapſum ſuc-
currit.ꝛ hinc remediolū li dimi.

Rememoꝛat⁹ ta tū in memoꝛo vide

Remenſus ſa ſum in remetioꝛ tiris exponitur

Rementus ta tum in reminiſcoꝛ vide

Remeo a re ꝛ meo as cōponit̄:vt remeo as aui are.i.re-
dire retro meare vel iterū meare

Remetior a re ꝛ metioꝛ tiris remetitus ſum:vel remēſus
ſum:remetiri.i.iterū metiri:vel reddendo metiri:ꝛ ē de
ponentale:ꝛ pdu.me. Inuenit̄ tamē in paſſiua ſignifi
catione.vñ in euāgelio Luce:Eadē quippe mēſura q̄
mēſi fueritis remetiet̄ vobis.

Remex.a remigo gas dr̄ hic remex gis qui remū agit. ꝙ
aūt dicit̄ remex q̄ſi remi actoꝛ poti⁹ eſt etymologia q̄ꝫ
cōpoſitio.ꝛ foꝛmat̄ gtūs a ntō e mutata in i ꝛ ablata
x ꝛ addita gis.vñ dicit Priſ.in.vj.li. In x deſinentia ſi
a verbis ſint in go deſinentib⁹:ablata x ꝛ addita gis fa
ciunt gtīū:vt grego grex gis:remigo remex gis:ꝛ etiam
mutatur e in i coꝛ.vide etiam in remus

Remigiū.a rem⁹ vel remex dr̄ hoc remigiuꝫ gij.i.act⁹ vel
officiū remigis vel remigij. Quidā dicunt ꝙ remigium
eſt remigū collectio.vide etiam in remus

Remigo gaſ aui are.i.remū agere:ꝛ dicit̄ a rem⁹.ꝛ cōpo
nit̄:vt arremigo as.i.ad litus remigare:coꝛremigo gas
.i.ſimul vel cū alio remigare: diremigo gas.i.diuerſis
mōis vel in diuerſas ptes vel diſſonanter remigare.ꝙ
aūt dicit̄ remigo q̄ſi remū ago:potius videt̄ eē etymo.
q̄ꝫ cōpoſitio:ꝛ coꝛ.illā ſyllabā mi.

Reminiſcoꝛ.memoꝛ cōponit̄ cū re ꝛ dicit̄ reminiſcoꝛ ris
.i.recoꝛdari:ad memoꝛiā reducere:recolere. ꝛ caret ſu
pinis ꝛ ſuppletōe p̄teriti:q2 caret pticipio p̄teriti tp̄is.
ꝛ hoc verum ē ſm vſum. Nam ſm artē deberet facere
remētuꝫ ꝛ remētus.vñ dicit Priſ.in li.x. A reminiſcoꝛ
ſupinū vel pticipiū p̄teriti vel futuri in vſu nō inueni:
q̄uis rō quoqꝫ rementū quomō cōmentū exigat dici.

Remiſſus ſa ſum:in remitto exponitur.

Remis indeclinabile quedā ciuitas.vñ hic ꝛ hec remen-
ſis ꝛ hoc ſe:patrium.

Remitto a re ꝛ mitto cōponit̄ vt remitto tis.i. retro vel
iterū mittere vel dimitterre:ꝛ cōdonare:vl' diſſoluere:
vel lenire:non ex toto intendere.vñ remiſſus ſa ſuꝫ:qđ
retro mittit̄:vel qđ nō ex toto intendit̄:ſed parū p leni
tur.vñ ꝛ quoddā aduer.dr̄ remiſſiuū quod deſignat re
miſſionē alicui⁹ rei ſꝫ hug. Papias vō dicit: Remiſſus
feſſus:benignus:ſimplex:indulgēs:dimiſſus

Remoꝛa.a remoꝛoꝛ aris dr̄ hec remoꝛa re.i.moꝛa:īpedi-
mentū.vñ Liui⁹:ꝙ nam nox greſſui meo remoꝛam fa
cit.ꝛ coꝛ.mo.

Remoramē nis neutri ge.i.moꝛa vel īpedimētum: ꝛ pꝛo
pꝛie greſſuū:ꝛ dr̄ a remoꝛoꝛ ꝛ pdu.ra.vñ Oui. metha.
quarto: Remoꝛamina que īpam nocebant.

Remultum.a remus dr̄ hoc remultū ti:funis quo nauis
deligata trahit̄ vice remi.vñ remulto as.i.remulto na
uē trahere:vel nauē remulto ad lit⁹ ducere

Remus.a remoueo ues dr̄ hic remus mi:q2 remoueat ꝛ
ꝯcutiat fluct⁹.vñ hic remul⁹ li di.ꝛ remillus li:idē. Re
m⁹ cōponit̄ vt hic biremiſ:nauis que hꝫ oꝛdineſ duoꝝ
remoꝝ.ꝛ hic triremis quadriremis:quinquiremis:vel
pentiremis:hexaremis:a penta qđ eſt q̇nqꝫ ꝛ hexa qđ
ē ſex ꝛ rem⁹.ſ.nauis q̄ habet tres vel quatuoꝛ vel q̇nqꝫ
vel ſex oꝛdines remoꝝ. Inuēiunt̄ aūt oīa hec adiecti
ue ꝛ mobiliter declinata.ſ.hic ꝛ hec biremis ꝛ hoc me
ꝛc.ſm hug.et ponunt̄ iſti verſus ī grecīſmo:Eſt remex
ducens:eſt remex ductus in amne. At vbi remoꝝ col
lectio remigium ſit.vide in triremis.

Ren.a riuus dr̄ hic ren nis ſm Uarroneꝫ:q2 a renib⁹ riui
obſceni ꝛ cenoſi humoꝛis deriuant̄. Nam vene ꝛ me
dulle tenuiter liqnoꝛē deſudant in renibus qui liquoꝛ
rurſus a renib⁹ caloꝛe venereo reſolut⁹ decurrit ad ge
nitalia.ꝛ a ren dr̄ hic rien nis:idē qđ ren vel pcell⁹.vl'
rien dr̄ quoddā inteſtinū ꝛ interp̄tatur fluens: ꝛ tunc
deriuat̄ a verbo greco.ſ.reo qđ eſt fluo:ꝛ foꝛmat̄ gtūs
de ren vel rien a ntō addita is:vt hic ren hui⁹ renis. et
hic rien hui⁹ rienis.

Renale.a ren hoc renale huius lis:ꝫona circa reneſ.ꝛ hic
ꝛ hec renalis ꝛ hoc le ad renes ptinens

Renitens tis in nitens exponitur.

Renitoꝛ ris:in nitoꝛ teris exponitur.

Reno nis veſtis de pellibus. ſunt.n.renones ſm Iſidoꝝ
velamina humeroꝝ ꝛ pectoꝛis de pellib⁹ villoſis vſqꝫ
ad vmbilicū.ꝛ dicit̄ ſic nō a renib⁹:ſꝫ a rheno germāie

fluuio vbi his maxime vtunť.renones etiā vulgo dicū tur repti:q² longitudine villoꝝ q̄ſi reptant.

Renūcul⁹.a ren dᷣ hic renunculus li dimi.puus ren.vel renunculi dicunť inteſtina quedā renib⁹ adherētia.ꝛ ſunt rotūda ad modū teſticuloꝝ:ꝛ ſunt comeſtibilia.

Renuo is in nuo is eſt.

Rhenus ni in rodanus exponitur

Repagulum.a repādo dis dᷣ hoc repagulū li.i.obex: qḋ īpedimētū opponiť:q² claudat ꝛ pādat iter:vt ſera: ꝛ coꝛ.gu.

Repando dis di dere.i.recuruare vel claudere vel reclu dere ꝛ facit ſupinū in ſum p geminū s vt repaſſuꝫ: ſm Priſ.ꝛ hug. Inueniť etiā repāſum n p̄cedente s:ꝛ cō ponitur ex re ꝛ pando dis

Repandus.a re ꝛ pandus cōponiť repandus da dū.i.re curuus:qḋ acutum eſt qū illud retundiť repandum ē ſm hug. Papias vero dicit repandum:recuruuꝫ: repa ratum:repanſum.

Reparo as in paro ras exponitur

Repatrio as are:ad patriā remeare. ꝛ cōponiť a re ꝛ pa tria.

Repedito tas:in repedo das eſt

Repedo das daui dare ɔponiť a re ꝛ pes:ꝛ dᷣ repedare retro pedē dare:remeare.vñ equ⁹ diciť repedare:qum retro pedē iacit ꝛ pcutit.vñ v̄ſus:Retro pedē iacens re pedat:repedatqꝫ reuertenſ.Inueniť etiā repedo dis:ꝛ tunc pdu.pe.ſicut pedo dis.vñ quidaꝫ:A pede dic re pedo:ſed dat tibi pedo repedo.ꝛ a repedo dᷣ repedito tas penl.coꝛ.verbū frequentatiuū.

Repedo dis in pedo dis vide:ꝛ repedo das.

Repello lis puli pulſum cōponiť ex re ꝛ pello lis: ꝛ ē re pellere retro pellere.Et ſcias ꝙ repello vbiqꝫ h꞉ vnum p.vñ p̄maꝫ coꝛripit:vt repuli repulſum. tñ auctores ge minant p in tertia pſona p̄teriti ꝛ faciunt p̄mā longaꝫ vñ Lucan⁹: Reppulit a libycis īmenſuꝫ ſyrtib⁹ equoꝛ. ſꝫ Oui.in p̄ma pſona recte coꝛripit dicēs:Queqꝫ feros repuli doctis medicantib⁹ ignes.

Repēdo.a re ꝛ pendo dis cōponiť repēdo dis di dere.i. reddere:remunerare.

Reperio.a re ꝛ pario ris cōponiť repio ris peri reptum. Et ſcias ꝙ repimus vltro occurrentia:inuenimus que ſita:vł repire eſt ſcire de re perdita vbi ſit. Inuenire au tē eſt rem perditā detrahere ſm hug. In greciſmo aūt dᷣ:Queſita inuenio:repis qḋ ſoꝛs parat vltro.ꝛ vt dic Priſ.i.x.li.Reperio duplicauit p in p̄terito:quippe di minuta vna ſyllaba in reperio repperi:ſiť eſt p̄terituꝫ a comperio cōperi.Item nota ꝙ repio in his que ɔue niūt a p̄ñti non geminat.vñ p̄mā coꝛ.ſꝫ in p̄terito gemi nat p:ꝛ ſic pduciť re:vt repperi.Supinuꝫ vero p vnuꝫ p ſcribiť:ꝛ p̄mā coꝛ.vt reptum. Regū.iiij.c.xviij.Eo ꝙ minime repereris.ꝛ oꝫ ibi p vnū p ſcribi.

Repertoꝛ oꝛis.i.auctoꝛ:inuentoꝛ ſm Papi.

Repertum eſt ſupinum de repio ris.

Repetendus in repetundus exponitur

Repetitio in coloꝛib⁹ eſt in quarta parte.

Repetundus.a repeto is deriuať repetēdus da dū ſꝫ mo dernos:ꝛ ſm antiquos repetundus da dū.vñ repetū de daꝝ dicunť pecunie repetite.Siquidē mos erat ro me ꝙ ſiquis depoſuiſſet pecuniā alicui nec poſſet eaꝫ rehabere veniebat ad p̄toꝛem.p̄toꝛ vero mandabat de bitoꝛi:ꝛ cōſtituens terminū quendā p̄cipiebat vt in fra terminū illū pecuniā pſitereť ꝛ redderet: ꝛ tūc po terant dici petūde daꝝ.Si v̄o debitoꝛ in termino non pſitereť:iteꝝ depoſitoꝛ veniens ad p̄toꝛem pecuniam repetebat: ꝛ tunc dicebanť petūde daꝝ.Tunc v̄o debi toꝛ clamante p̄toꝛe reus erat repetundaꝝ.vñ Saluſti. Poſt paulo catilina pecuniaꝝ repetundaꝝ reus.Item ɔſuetudo erat antiquitus rome ꝙ legatus reipublice acciperet p ſe ꝛ p ſuis victualia de cōi vbicunqꝫ eſſet: ſed nō vltra q̄ꝫ deberet.Finito poſtea termino illius: qum alius legat⁹ eadē deberet fungi legatione:ſecum ducebat legatuꝫ p̄teriti anni: ꝛ licebat cuiuſlibet in fra quadraginta dies querimoniam facere de eo ꝙ pe cuniā vltra quā deberet accepiſſet:ꝛ pecuniā repetere ſupflue acceptā.ꝛ talis pecunia ſic repetita dicebať re petunde daꝝ.ꝛ tunc ſi ille non poſſet ſe excuſare reus erat repetundarū ꝛ cogebať eas reddere.

Repilo las.i.iterū pilare:ꝛ diciť a re ꝛ pila. ꝛ pdu.pi.

Repingo gis a re ꝛ pango gis qḋ eſt ɔiungere vel īpellē componiť:vt repingo gis pegi pactū ctu.i.iteruꝫ vel re tro īpellere.Poteſt ēt repingo ɔponi a re ꝛ pingo gis. Et eſt repingo iterū pingo.

Repo pis repſi reptū repere.i.latēter intrare vel ventre ꝛ pedib⁹ ire:vt faciūt ſerpentes ꝛ piſces.ꝛ componiť cuꝫ in:ꝛ diciť irrepo pis.i.intro repe.Iteꝫ obrepo pis.i.vn diqꝫ vel cōtra repe.ſurrepo pis.i.ſubtus parū vel laten ter vel poſt repere.Repo ꝛ eius cōpoſita ſunt neutra: ꝛ faciunt p̄teritū in pſi ꝛ ſupinuꝫ in ptum: ꝛ pducunt hanc ſyllabam re.vñ Oui.epiſt.Sed mouet obrepens ſomnus anile caput.

Repoſocilium lij:id quod tegit ignē in nocte.vel qḋ retro ignem poniť:quaſi ciliū foci:ſup qḋ a poſteriori pte fo ci ligna ponunť:qḋ vulgo lar dicitur:ꝛ componitur a repono ꝛ focus ꝛ cilium.

Repperi p̄teritum in reperio exponitur.

Reppulit tertie pſone in repello lis vide

Reptile. a repo pis diciť hic ꝛ hec reptilis ꝛ hoc le. vnde reptibiłr aduerb.Itē a repo pis reptū ptu:u in o:fit re pto as frequentatiuū.vñ reptito as aliud freq̄tatiuū ꝛ coꝛripit penł.reptilis.vñ i auroꝛa diciť:Reptile ſubij ciť qum p̄ſtas eis famulatum.Et ſcias ꝙ reptilium quedā genera ſunt terreſtria:quedā aquatica. Dicitur enī reptile qḋ ſe rapit.Hoc aūt cōtingit multipliciť.qḋ dā.n.rapit ſe v̄tute coſtarū:vt ſerpens: quoddā vi quo rūdā anuloꝛū:vt animal anuloſum:quoddā vi oꝛis:vt quidā vermes qui oꝛe terre affixo totum coꝛp⁹ poſt ſe trahunt.quoddā vero eſt qḋ in vi pēnularū quoꝛūdā ſe mouit:vt piſcis.Et vniuerſaliter oē aīal videť repti le dici:cui⁹ coꝛpus a terra non multum eleuať p iſtru menta motus.Et vt dicunt quidaꝫ:reptilia pprie ſunt aquaꝝ:repentia v̄o terre.Iſta tñ pprietas non ſemper obſeruať.vide etiam in ſerpens.

Repudium.podium cōponiť cū re ꝛ diciť hoc repudiuꝫ dij.vel repudiū componiť a re ꝛ pes dis.i.repulſio:vel ſcriptū repulſionis qḋ ſub teſtimonio teſtiuꝫ p̄ñti vel abſenti mittiť.ꝛ inde repudio dias.i.repellere:refutare ſm hug.vel repudiū dᷣ diſcidiū:diuoꝛtiū: repulſio mu lieris a viro.vel a re ꝛ pes:vt dictū eſt componiť repu dū q̄ſi repediū.Quꝫ.n.repudiatur mulier:tūc repedat .i.reuertiť ad ſuos.vel componiť repudiū a repello lis ꝛ edes:qḋ eſt domus.vñ repudiū quaſi repellidium.i. repulſio ab ede.

Reppuli p̄me pſone:vide in repello lis

Repullulo las:in pullulo las vide.

Repulſum ſupinū:in repello lis exponitur

Repulſus.a repello lis repellere diciť repulſus ſa ſum.i. retro pulſus:fugatus:eiectus:et hec repulſa ſe.i.repul ſio:iniuria q̄ repelluť homines ab honoꝛis petitione

Requietus ta tū:in quieo es exponitur.

R equiro ris in quero ris exponitur.
Res rei in realis exponiẗ. Res cōponiẗ cū publica: ⁊ dr̃ hec reſpublica: huius reipublice. Sȝ pōt q̃ri: An ſicut fit iſta cōpoſitio reſpublica poſſit fieri hec cōpoſitio mulier alba. Ad hoc dico ꝙ oīs ɔpō imutat: ⁊ cōmoditatem habet: alioquin eſt inutilis ⁊ non tenēda. Dico ergo ꝙ ideo reſpublica ē vna cōpoſitio: vt aliq̇d immutet: Nā q̄n reſpubli. ſunt due ꝑtes idē ē reſpublica qḋ cōmune. Hec mutatio nō ɔtingit ī mulieralba: qꝛ ſiue eſſet vna dictio ſiue nō ſemꝑ fieret ſuppoſitio pro muliere alba: ⁊ ſic qꝛ nulla eſt vtilitas in tali cōpoſitione: nullo modo eſt facienda.
R eſecro as: a re ⁊ ſacro cōponiẗ. vide in ſacro as
R eſes. a reſideo des dr̃ hic ⁊ hec reſes dis. i. piger: quaſi retro morans: ⁊ cor. ſi
R eſilio lis in ſalio lis exponitur.
R eſina ne penl̃. ꝓdu. diciẗ lachryma ſudore liquoris exaltata: lignorū. ſ. vt ceraſi: lentiſci: balſami: ⁊ aliorꝫ arborū: vel virgultorū que ſudore ꝓbantur.
R eſipio pis in ſapio pis exponitur.
R eſipiſco ſcis in ſapio pis exponitur.
R eſiſto ſtis in ſiſto ſtis exponitur.
R eſolutoricinium. a reſoluo uis dr̃ reſolutoriciniū nij. i. acus pectoralis. ſ. firmaculū quo camiſia ſuꝑ pect⁹ firmaẗ: vel quo palliū aſtringiẗ: vel inſtr̄m quo crines diſcernūẗ: ⁊ tūc cōponiẗ a reſoluo ⁊ cincinnus qḋ ē capill⁹. Martia. In gerula: reſolutoriciniocꝫ flāmaꝝ iſtar Quidā tñ legūt ꝓ duab⁹ ꝑtib⁹. ſ. reſoluto ⁊ ricinio. ⁊ ē ricinio idē qḋ dicim⁹ eē reſoluto ricinio: qḋ q̄uis verū ſit. tñ ꝓ vna ꝑte melius legiẗ reſolutoricinio: ſiquis cōſideret copulationis vim ⁊ ordinem.
R eſpecto. a reſpicio cis xi ctū ctu: u in o ſit reſpecto as v̇bum fre. i. ſepe vel frequenter reſpicio.
R eſponſorium in reſponſum vide.
R eſponſum. a reſponſo as qḋ eſt frequē. de reſpōdeo es dr̃ hoc reſpōſū ſi: ⁊ hoc reſpōſoriū rij. ꝫ reſpōſuꝫ quod daẗ: reſponſoriū v̇buꝫ vel v̇ſus qui ſepe iteraẗ. et ſic diciẗ: qꝛ vno deſinente id alt̃ reſpōdeat: vel reſpōſiu⁹ a uuꝫ: ⁊ reſpōſori⁹ ria rium. Hic nota ꝙ ſic dicit Origenes ſuꝑ illud Luce. ij. Inuenerūt illū in tēplo ſedentē ī medio doctorū audientē illos ⁊ iterrogantē. Inuenitur in medio ꝑceptorū Jeſus non eos docēs ꝫ interrogans: vt nos doceret quid pueris q̄uis ſapiētes ⁊ eruditi ſint cōueniret: vt audiant poti⁹ magiſtros q̄ docere deſiderent: ne vana oſtentatōe iō ſeſe iactent. Interrogabat inq̄ magiſtros nō vt aliquid addiſceret: ꝫ vt interrogans erudiret. Ex vno quippe doctrine fonte manat: ⁊ interrogare: ⁊ reſpondere ſapienter: ⁊ eiuſdē ſcīētie ē ſcire quid iterroges quidue reſpondeas.
R eſpublica in res exponitur.
R eſpua ex re ⁊ ſpuo cōponiẗ vt reſpuo is ui ſputū ſpuere. i. iteꝝ vl̃ retro ſpuere: vel reculare: renuere: vilipēdē.
R eſtauro ras in ſtauro ras eſt.
R eſticula. a reſtis diciẗ hec reſticula le dimi. vñ reſticularius ria riū: qui facit reſticulas: vel ad eas ꝑtinēs. Reſticule etiā ſunt quas ſuccinctoria vel redimicula ⁊ ꝓprie brachiatoria appellare poſſumus.
R eſtinguo guis in ſtinguo guis vide
R eſtio. a reſtis dr̃ hic reſtio onis: qui facit vl̃ vēdit reſtes
R eſtis. a re dr̃ hec reſtis h⁹ reſtis. i. funis vel qḋ fit ex funib⁹ ad aliquid trahēdū. ⁊ dicunẗ reſtes: qꝛ his retia tēdunẗ: vel qꝛ rates cōtineant.
R eſtitit. i. repente vel retro ſtetit: abnegauit: cōtradixit: recuſauit. Nā deriuaẗ a reſto vl̃ reſiſto. Reſiſto aūt ⁊ reſto reſtiti faciūt: ſicut cōſto ⁊ cōſiſto cōſtiti: ꝑſiſto ⁊ ꝑſto ꝑſtiti: ⁊ cor. ſti. ſm̄ Papi.
R eſtituo. ex re ⁊ ſtatuo ɔponiẗ vt reſtituo is. Et eſt reſtituo retro vel iterū ſtatuo. vñ reſtituere iꝑortat redditōnē illius rei que iniuſte ablata eſt. Hic poteſt queri An teneaẗ ſemꝑ reſtituere ille qui accepit rē alienam. Ad hoc dico ꝙ circa illū qui rē alienā accepit duo ſūt cōſideranda. ſ. ipa res accepta ⁊ ipſa acceptio. Rōe aūt rei teneẗ eā reſtituere q̄diu apud ſe eam habet: qꝛ qḋ hꝫ vltra id qḋ ſuūꝫ ē dꝫ ſibi ſubtrahi ⁊ dare ei cui deeſt ſꝫ formā cōmutatiue iuſticie. Sed ipa acceptō rei aliene pōt duplr̃ ſe habere. Qñq̄. n. eſt iniurioſa. ſ. ɔtra voluntatē expñs eius qui ē rei dñs: vt pꝫ in furto: ⁊ in rapina: ⁊ tūc teneẗ ad reſtitutionē nō ſolū rōne rei: ſꝫ etiaꝫ rōne iniurioſe acceptōis: etiā ſi res apō ip̄m nō remaneat. Sicut. n. qui ꝑcutit aliquē teneẗ recōpenſare iniriā paſſo: q̄uis nihil apō ipꝫ maneat: ita ēt q̇ furaẗ vl̃ rapit teneẗ ad recōpēſationē dāni illati: etiā ſi nihil inde habeat: ⁊ vlterius ꝓ iniuria illa puniri dꝫ. Alio mō aliquis accepit rē alteri⁹ in vtilitatē ſuaꝫ abſq̄ iniuria cū voluntate. ſ. ei⁹ cui⁹ res eſt: ſicut pꝫ in mutuis: ⁊ tūc ille qui accepit teneẗ ad reſtitutionem ei⁹ qḋ accepit: nō ſolū rōne rei: ſed ēt rōne acceptōis. etiā ſi rē amiſerit teneẗ eā recōpenſare ei qui grām fecit: qḋ nō fieret ſi ꝑ hoc dānum incurreret. Tertio mō aliquis accepit rē alteri⁹ abſq̄ iniuria nō ꝓ ſua volūtate ſic pꝫ in depoſitis: ⁊ iō ille qui ſic accepit ī nullo teneẗ rōne acceptionis: q̄nimo in accipiēdo īpēdit obſequiū. Teneẗ aūt rōe rei. ⁊ ꝓpter hoc ſi ei ſubtrahaẗ res abſq̄ ſua culpa nō teneẗ ad reſtitutionē. Secus aūt eſſet ſi cuꝫ aliqua ſui culpa rē depoſitā amitteret. vide in ſatiſfactio: ⁊ in elemoſyna: ⁊ in emo: ⁊ in furor.
R eſulto tas in ſalio lis exponitur.
R ete. a retineo nes dr̃ hoc rete tis: qꝛ retineat piſces vel aues: ⁊ faẗ ablatiūs in i reti. olim tñ faciebat ī e rete. vñ Oui. in quinto faſtorū: Cur tibi ꝓ libitis claudūẗ rete leones. Rete dixit ꝓ reti: ⁊ dicunẗ retia q̄ſi retinentia a retineo: ⁊ non aſpiratur rete.
R etento tas in tento tas exponitur.
R etiaculū li dr̃ a retineo nes: ⁊ dicunẗ retiacula in modū retis facta. ⁊ eſt retiaculū ſicut reticulū dimi. a rete. ſ. ꝑuū rete. ⁊ reticulū etiā diciẗ ꝑuum inteſtinū tenue. vel q̄ſi reticulatū: quod operit vitalia.
R etiarius ria riū. i. ad rete ꝑtinens vel decipiēs: vel qꝛ retia facit. ⁊ diciẗ a rete: ⁊ accipit ſonū de c.
R eticula a rete diciẗ hec reticula le dimi. ꝑuum rete vel mitra virginalis capitis.
R eticulum in retiaculuꝫ exponitur.
R etineo nes tinui tentū tinere. i. iteꝝ tenere: cōſeruare: ⁊ ɔpōiẗ a re ⁊ teneo nes. ⁊ cor. ti. Facet⁹: Queriẗ euētu ſoci⁹: tñ arte teneẗ. Res breuis ē queri: ꝫ retinē labor.
R etio tis tiui tire dr̃ a rete: ⁊ eſt retire reti capere. ⁊ ɔponitur vt irretio tis. i. illaq̄are: īpedire. ⁊ ē actiuū cū ſuis cōpoſitis. ⁊ ꝓdu. re.
R etiolum. a rete dr̃ hoc retiolum li: illud quod colligit comas ſic dictum: quia quaſi ꝑuum rete eſt. vel qꝛ retinet crines ne effundantur.
R etrorſus ſa ſum: in retortus ta tū exponitur.
R etortus ta tū vel retorſus ſa ſuꝫ: qḋ idem eſt: diciẗ a retorqueo es retrorſi: ⁊ retrorſuꝫ: vel retortū. ⁊ diciẗ retortus iterū cruciat⁹: vel retro vel iteꝝ flexus: vel iterū volut⁹: ſicut filū bis filatum. vl̃ retort⁹. i. iteꝝ miſſus: ſicut iaculū qḋ iteꝝ mittiẗ in hoſtes.
R etracto tas in tracto tas exponitur.

Retrimentū.a retineo nes dr̄ h retinaculū: ꝛ h retrimē-tū ti q̄ſi retinumētū. Retrimēta ſūt ea loca in qb⁹ dige rūt ſtercora: vel q̄ retinēt capita venarū qb⁹ laxāt vin cula: qb⁹ retrimēta vſq̧ ad digeſtiōis oportunitatē cō tinēt: ꝛ iteꝝ muſculi ex qb⁹ naſcūt retrimētoꝝ meat⁹.

Retro aduer. loci: ꝛ cōponit cū de: ꝛ dr̄ deretro: ꝛ cor. re nāliter. vn̄ in aurora dr̄: Deretro deſpiciat aīo q̄cunq̧ reliq̄t. vide in deretro: ꝛ cor. re naturaliter.

Retrogrador daris dari. i. retro ire: q̄di retro. ꝛ cōponit a retro ꝛ grado das: ꝛ cor. gra. Et inde retrograd⁹ da dū. i. retroiēs vel retrogradiēs: vt cancer dr̄ retrogra-dus. Et planeta ē q̄n̄q̧ retrograd⁹: q̄n̄q̧ eſt ꝓceſſiu⁹: q̄n̄q̧ ſtationari⁹. Et mulus vitioſus ſilr̄ q̄n̄q̧ ē re-trograd⁹: q̄n̄q̧ ꝓceſſiu⁹: q̄n̄q̧ ſtationarius.

Retuli ē p̄teritū de refero: ꝛ ſcribit ꝑ geminū t: ſicut rep petit: ꝛ reppulit in tertia ꝑſona geminat p: tn̄ hoꝝ ſu pina cor. p̄mā. ſ. repulſū: relatū: repertū. ꝛ etiā eoꝝ p̄ſen tia: vt repello: refero: reperio. ꝛ cor. tu retuli.

Retudi penul. cor. in tūdo dis eſt.

Retundo: in tūdo dis exponit.

Retunſus ſa ſū: in tundo dis vide.

Retuſus ſa ſum: in tūdo dis vide: ꝛ ꝓdu. tu.

Reu. i. radix.

Reubarbarū. reu qd̄ eſt radix cōponit cū barbarum vel pont⁹: ꝛ dr̄ reubarbarū ſiue h reuponticū illud qd̄ eſt trās danubiū in ſolo barbaro: ꝛ h circa pōtū colligit ſic dictū: quaſi radix barbara: vel q̄ſi radix pontica.

Reuelo las: ex re ꝛ velo las cōponit. ꝛ ſcribit ꝑ vnū l. vi de etiā in velo las.

Reuerēs. a reuereor reris dr̄ reuerēs tis om ge. p̄ticipiū: ꝛ pōt eſſe nomē: ꝛ tūc cōpat. vn̄ hec reueretina tie. ꝛ ꝑ cōpoſititionē irreuerēs. i. nō reuerēs: inuerecundus. ꝛ cōpat. vn̄ hec irreuerentia tie: ꝛ cor. ue in p̄dictis.

Reuereor reris ueritus ſum: in vereor exponit.

Reuerit⁹ ta tū: in reuereor vide: ꝛ cor. ri.

Reuerſo ſas. i. retro v̄ſare: a re ꝛ v̄ſo ſas.

Reuertor. a re ꝛ v̄tor ris componit reuertor teris reuer-ſus ſū reuerti. i. retro vertere: vel redire: qd̄ antiqui di-cebāt reuerto tis.

Reuiuiſco ſcis: in viuo uis cōponit.

Reuiuo uis xi: ex re ꝛ viuo uis exponit: ꝛ ꝓdu. ui. ꝛ ē re-uiuere iteꝝ viuere.

Reuma. a rem⁹ dr̄ hoc reuma tis. i. tēpeſtuoſa maris in-undatio: vel ille feruor aque q̄ fit ex remoꝝ agitatiōe. Reuma etiā ē eruptio vl̄ feruor humoꝝ: q̄ ducūt vel a capite vel ab alio mēbro. vn̄ h reumatiſma matis. i. flux⁹ abūdantis aque vel humoris corrupti.

Reumatiſma tis: in reuma exponit.

Reumatizo zas zaui zare. i. reuma pati vel emittere. ꝛ de-riuat a reuma.

Reuolutilis. a reuoluo uis dr̄ h ꝛ h reuolubilis ꝛ h le: ꝛ reuolutilis le penul cor. in eodē ſenſu. Aug⁹ de ciui. dei: Mūdi reuolutilis ort⁹ eiſdem circuitib⁹ inſerite.

Re⁹ rea reū a re q̄ petit dr̄: q̄ q̄uis ſceleris cōſci⁹ nō ſit: re⁹ tn̄ dr̄ q̄diu ins ī iudicio ꝑ re aliq̄ ab eo petit: ꝛ re⁹ fideiuſſor dr̄ a re de q̄ ē obnoxi⁹. vn̄ h reat⁹. Itē re⁹ ma ieſtatis ꝑus dict⁹ q̄ aduerſus rēpublicam aliq̄d egiſſet. Et q̄cūq̧ hoſtib⁹ cōſenſiſſet dict⁹ ē re⁹ maieſtatis: qꝛ mai⁹ ē ledere patriā q̄ ciuē vnū. Poſtea etiam ille q̄ aduerſus maieſtatē principis egiſſe videt: vel q̄ leges reipublice detulerat vel vtiles abrogauerat ſm̄ Pap.

Rex regis ꝓdu. re. vide in rego gis.

R ante H

Rheſis interp̄tat locutio. vn̄ h rhetorica ce: q̄ſi a copia locutōis dicta. vel rethoreſis dr̄ copia dicendi vel lo-quēdi a rheſis. vn̄ rhetorica ars illa. vn̄ h rhetor toris ꝛ rhetoric⁹ ca cū de illa arte tractās: vl̄ ad illā artē ꝑti nēs: ꝛ h rhetorica ce: ꝛ pluralit̄ rhetorica coꝝ ꝛ rheto rici coꝝ liber ī quo docet ars illa. ꝛ cor. penul. gti rhe thor toris. ſ; rector ctoris ꝑ ct fine h: ꝓdu. to. ꝛ ponit h poſt r ī p̄dictis. vn̄ dic̄ Priſ. R fine aſpiratiōe ponit ī la tinis. In grecis v̄o vl̄ p̄ncipalis. i. ī p̄ncipio: vl̄ gemiata ī media dictiōe aſpirat: vt rhetor rhod⁹ īſula q̄dā: pir-rh⁹. Iuuenal: Cedūt grāmatici: vincūt rhetores oēs.

Rhetor toris: in rheſis vide.

Rhod⁹ inſula ē q̄ an̄ oficus dicebat: ꝛ cor. primā.

R ante I

Riciniū nij. idē eſt qd̄ reſolutoriciniū ſm̄ Hu. Pap. dicit Riciniū eſt matronale operimentū: latine dictum q̄ dimidia eius pars retro abijcitur: qd̄ ꝛ vulgo mauor-tem dicūt. Riciniū acus ſiue ſpinula quo virginei cri-nes diſcriminant.

Ricin⁹. rinos cōponit cū cinos qd̄ ē canis: ꝛ dicit h rici nus ni vermis canin⁹: qꝛ heret in aurib⁹ canū.

Rict⁹ a ringo gis dr̄ h rictus bui⁹ rict⁹: ferarū oris aper-tio. vel qd̄ dr̄ riſus in hoīe dicit rictus in beſtia.

Rideo. a radio dias dr̄ rideo des ſi ſū. Qui enī ridet den-tib⁹ videt q̄ſi radiare. vn̄ hic riſus ſus ſui: ꝛ h ꝛ hec ri-ſibilis ꝛ h le: aptū natū ridere. vn̄ riſibiliter aduer. ꝛ h riſibilitas tis. Rideo componit: vt arrideo des ſi. i. ad aliq̄d ridere: vel cū ridente ridere. corrideo des ſimul ridere vel cū alio ridere: ex cō ꝛ rideo: ꝛ mutat n in r. derideo des: deludē. vn̄ h deriſus ſus ſui: ꝛ h deriſio ꝛ hic deriſor. vn̄ hic deriſori⁹ ria riū. Itē irrideo des. i. deludere. ſurrideo des. i. latenter vel poſt vel ſubtus vel parū vel remiſſe ridere. Rideo ꝛ ei⁹ cōpoſita neu-tra ſūt p̄ter derideo ꝛ irrideo q̄ ſūt actiua. ꝛ oīa faciūt p̄teritū in ſi: ꝛ ſup. in ſū: ꝛ ꝓducūt ri. vn̄ Hora. epi. No cturnos lemures portēta theſſala ride.

Ridicul⁹. a rideo des dr̄ h ridicul⁹ la lū: de quo pōt ha beri deriſio: vel q̄ aliū deridet: vel q̄ ī reb⁹ turpib⁹ ridet ꝛ h ridiculū li. i. deriſio. vn̄ ridiculoſus ſa ſū: ꝛ h ꝛ h ri dicularis ꝛ h re. vn̄ ridiculoſe ꝛ ridicularit̄ aduerbia.

Rien rienis: in ren vide.

Rigeo ges gui gere. i. eſſe vel fieri rigidū. ſ. durere: algere torpere: horrere: ſic q̄n capilli erigūt. vn̄ rigeſco ſcis in-choa. Rigeo cōponit: vt derigeo ges: irrigeo ges: obri-geo ges. Rigeo ꝛ ei⁹ compoſita neut̄ ſūt: ꝛ carēt ſup. ꝛ faciūt p̄teritū in gui: ꝛ cor. hanc ſyllabā ri. vn̄ Oui. epi. Vltima p̄rupta cornua molet riget ꝛc̄.

Rigid⁹. a rigeo ges dr̄ rigid⁹ da dū. ꝛ ꝯpat: vt rigid⁹ dior ſim⁹. vn̄ rigide dius ſime aduer. ꝛ hec rigiditas tatis: ꝛ rigido das. i. rigidū facere. ꝛ eſt actiuū.

Rigo gas gaui gare. i. madefacere: humectare. vn̄ riguus gua guū. i. madid⁹: vel fertilis: fecund⁹. ꝛ componit: vt arrigo gas. i. iuxta vl̄ valde rigare. corrigo gas. i. ſimul rigare. irrigo gas. i. intus vel valde rigare. vn̄ irrigans tis omnis generis: ꝛ irriguus gua guū. Rigo ꝛ ei⁹ cō-poſita actiua ſunt: ꝛ corripiūt ri. vn̄ Theodolus: Addi-ctus morti faciē rigat imbre ſalubri.

Rigor. a rigeo es dr̄ h rigor oris: duricies: rigiditas.

Rima me. i. fiſſura. vn̄ hec rimula le: ꝛ rimella le ambo dimi. ꝛ rimoſus ſa ſum. i. rimis plen⁹: ꝛ cōponit. vn̄ ri-moſe ſi⁹ ſime aduer. ꝛ hec rimoſitas tatis.

Rimella le dimi. ꝑua rima.

Rimor. a rima me dr̄ h rimor moris. i. ſcrutiniū. ꝛ rimor

maris matꝰ ſũ rimari.i.ſcrutari:iueſtigare:inq̃rere:tra-
ctũ a ꝓcis q̇ ꝑ rimã terre ſiliq̃s ⁊ radices inq̃rũt.⁊ cõ-
ponit᷑: vt ꝑmorimarꝭ.i.ꝑfecte ⁊ ſubtilit᷑ rimari:⁊ ē de-
ponē.cũ ſuis cõpoſitꝭ:⁊ ꝓdu.hãc ſyllabã ri. vñ Proſꝑ
Morbida rimet᷑ penetralia dextra ſalutis. ⁊ i Greciſ-
mo dr̃:Scrutor vt experiar vt ſanē vulnera rimor.

R imula le dimi.ꝑua rima.

R inatrix ſerpēs aquã veneno inficiēs: de quo Lucanꝰ:
c.xj.Rinatrix violator aque legit᷑ ibi:⁊ natrix violator
vt dixi in natrix ſm Hu.Pap.vo ſic dicit:Rinatrix ſer
pēs aquã veneno inficiēs.in quocũq; eni fonte fuerit
ſuũ ibi immiſcet venenũ.

R ingo gis.a rideo es dr̃ ringo gis xi ctũ gere.i.iraſci:idi-
gnari:murmurare:vl̕ rictũ facere. Ringo cõponit᷑: vt
arringo gis:corringo:obringo gis. Ringo ē neu.cum
ſuis cõpoſitis:⁊ facit ꝑteritũ i xi:⁊ ſup.in ctũ.Inuenit᷑
etiã in deponēti genere.Et nõ ꝙ ringo idõ deriuat᷑ a ri-
deo:q2 q̇ ringit quodãmõ videt᷑ repñtare formã ridētꝭ

R inoceros.ceros qḋ ē cornu cõponit᷑ cũ rinos qḋ ē na
ris:⁊ dr̃ hic rinoceros rotis: idē aĩal qḋ egoceros ſm
quoſdã:vel ꝓ alio aĩalꝭ.⁊ interꝑtat᷑ in nare cornu. di-
cit᷑ quoq; rinoceros ꝓ virili mēbro q2 rigeat:vel q2 ſit
vnicorne inſtar rinocerõtis.vñ Iuuenalis: Et magno
cũ rinoceronte lauari.Predictũ etiã aĩal dr̃ monoce-
ros.i.vnicornis:q2 vnũ cornu in media fronte habeat.
Hic nota ꝙ inuenit᷑ hꝭ rinoceros:⁊ tũc facit gtũs ri
nocerotis interpoſita ti penul.ꝓdu. vt ſacerdos dotis
⁊ actũs deſinit i em vel i a:vt rinocerotē vel rinocero-
ta.⁊ iſte grecꝰ actũs inuenit᷑ qñq; in moralibꝰ Gregꝭ.
⁊ iſte gtũs rinocerotꝭ iuenit᷑ in Deutº.c.xxxiij.Cornua
rinocerotis cornua illiꝰ.Itē iſte ntũs rinoceros iueni-
tur i Iob.xxxix.Nũq̇d volet rinoceros ſuire tibi? Itē
iuenit᷑ rinoceron:⁊ tũc facit gtũs rontꝭ:⁊ format᷑ gtũs
a ntõ:tis addita.Nã vt dic̃ Priſ.i.vj.li.Si eni dicas le
on:neccio ſeruas vt gtũs quoq; ſm grecos t habeat le
ontis.Gregoꝰ in moral̕.ponit etiã myrmicoleontis:⁊
ab iſto ntõ rinoceron deſcēdit iſte actũs rinocerõtē:vl̕
rinocerõta.⁊ talis actũs grecꝰ iuenit᷑ i Iob.xxxix.Nũ-
q̇d alligabis rinocerõta ad arãdũ i loco ſuo? Si autē
inueniat᷑ ibi rinocerota ſine n i penl̕.ſyllaba:tũc deſcē
dit a rinoceros rotis:rinocerotē vel rinocerota. Põt
etiã dici hꝭ rinocerꝰ ri penul.cor.⁊ tũc ē ntũs latinus ⁊
format᷑ a rinoceros qḋ põt eſſe gtũs grecꝰ:o vltĩe mu
tata in u.Nã ſicut dicit Priſ.i.vj.li. ex gtõ greco fit la
tinꝰ gtũs mutata os vltime in is:vt titan titanos:titan
titanis:delphin nos:delphin nis:dicit᷑ tñ delphinꝰ ni.
In multis eni iuenimꝰ a gtõ greco factũ latinũ ntũm
vt elephas elephãtos:⁊ hꝭ elephas huiꝰ elephantꝭ:⁊ hꝭ
elephãtꝰ huiꝰ phãti:a gtõ greco elephãtos: ⁊ hꝭ arabs
arabos:hꝭ arabs huiꝰ arabis.⁊ hinc fit hꝭ arabꝰ bi:titan
titanos:hꝭ titanꝰ huiꝰ ni. Lucillꝰ in.iiiij. ethiopꝰ dixit
ꝓ ethiops:rinocerꝰ veluti ethiopus. Sic g̊ ſm Priſ.a
gtõ greco fit ntũs latinꝰ:os mutata in us:vel o muta
ta in u:vt ab elephãtos hꝭ elephantꝰ ti:⁊ a rinoceros ri
nocerꝰ.Itē a gtõ greco gtũs latinꝰ:os mutata i is: vt
arabs arabos:arabs arabis. Scias inſuꝑ ꝙ Gregoꝰ
exponēs illud Iob:Nũq̇d volet rinoceros ſuire tibi?
ita dicit:Rinoceros indomite oĩno nature eſt:ita vt ſi
qñ captꝰ fuerit teneri nullatenꝰ poſſit. Impatiēs q̇p-
pe vt fert᷑ ilico morit᷑.Eiꝰ vo nomē in latina lingua in
terꝑtatũ ſonat:in nare cornu:⁊ q̇d aliud i nare niſi fa-
tuitas:q̇d i cornu niſi elatio deſigt̃? Rinoceros q̇ etiã
monoceros grecis exēplaribꝰ noiat᷑ tãte eē fortitudi-
nis dr̃:vt nulla venãtiũ vtute capiat᷑.Sed ſicut hi aſſe
rũt q̇ in deſcribēdis naturis aĩaliũ laborioſa iueſtiga-
tione ſudauerũt:vgo ei puella ꝑponit᷑ q̃ veniēti ſinum
aꝑit:i quo ille oĩ ferocitate poſtpoſita caput deponit:
Sicq; ab eis a quibꝰ capi q̃rit᷑ ſoporatꝰ:velut inermis
iuenit᷑.Burei colorꝭ quoq; eē deſcribit᷑:q̇ etiã qũ ele-
phantis certamen aggreditur eo cornu qḋ in nare ſin
gulariter geſtat:ventrē aduerſantium ferire ꝓhibet᷑:vt
qũ ea q̃ meliora ſũt vulnerat:impugnãtē ſe facile ſter-
nat.Põt etiã ꝑ rinocerõta vl̕ certe monocerõta.ſ.vni-
cornē ille ppl̕s intelligi q̇ dũ de accepta lege non opa
ſed ſolã int̃ cũctos hoĩes elationē ſumpſit:⁊ q̃ſi int̃ be
ſtias cornu ſingulare geſtauit.vñ paſſionē ſuã dñs ꝓ-
pheta canēte ꝓnũciãs ait:Libera me de ore leonis:⁊ a
cornibꝰ vnicorniũ humilitatē meã.hꝭ Gregoꝰ. Solinꝰ
aũt ſic dic̃:Rinoceros ē mõſtrũ qḋdã rugitu horrido:
corꝑe eq̇no:capite ceruino:ex cꝰ frõte media cornu ꝓ-
tēdit᷑:ſplēdore mirifico:ad magnitudinē q̃ttuor pedũ
ita acutũ vt q̇cq̇d ipetierit facili ictu ꝑforet:nature in-
domite:q̇ ſi captꝰ teneat᷑ cito morit᷑. Põt etiã dici ꝙ
vnicornis vel rinoceros ſigt̃ dei filiũ:nã deus vt vide-
bat᷑ añ iuiſibilis abſcõditꝰ ⁊ auſterꝰ:amore vginis ma
rie attractꝰ ē ⁊ i ſinu eiꝰ dormiuit:⁊ ſicut ouis i morte
mãſuetꝰ eſt effectꝰ:nã ad nos venit ꝑſſus põdē carnis

R inos interꝑtat᷑ auris vel naris:⁊ accētuat᷑ in fine.

R ipa.a rapio pis dr̃ hec ripa pe quaſi rapa:q2 rapiat᷑ ab
aqua.vñ hꝭ ripula le dim.⁊ ripatꝰ ta tum.i.ripã habēs
⁊ hꝭ ripatũ ti:tributũ qḋ accipit᷑ in ripis:⁊ ripatim .i.ꝑ
ripas:vel de ripa i ripã: ⁊ deſigt̃ locũ riparũ: ſic̃ oſtia-
tim oſtioꝝ:⁊ ꝓdu.ripa ꝑmã.Lucanus in.iij. Me non
lethee cõiunx obliuio ripe.

R iphe interꝑtat᷑ impetꝰ.vñ ripheꝰ phea pheũ.i.impetuo
ſus.vñ quidã montes dicti ſut riphei ab impetu gran-
dinũ ⁊ ventoꝝ.

R ipula le dimi.ꝑua ripa.

R iſcꝰ.a rima dr̃ hꝭ riſcꝰ ci:fiſſura vl̕ feneſtra patēs i ꝑiete.
vñ Teren.In riſco vl̕ odioſa ſita ē ſm Hu.Pap.vo di
cit:Riſcꝰ feneſtra parietis:vas ex iũcis ⁊ viminibꝰ.

R iſibilis in rideo des exponit᷑.

R itꝰ tus tui maſ.ge.dr̃ cõſuetudo a moribꝰ tracta:⁊ ꝑti-
net ad iuſticiã:⁊ dr̃ a ratꝰ qḋ eſt firmꝰ.vñ ritꝰ dr̃ q̃ſi ra
tus:q2 q̃ rata ſũt ⁊ firma ritui debēt tradi. vel ritus dr̃
q̃ſi rectꝰ a rego gis:ex quo equũ piũ ⁊ ſcm̃ ꝑſpicimus:
⁊ ē ritꝰ in re:mos in ſermone. vel ritꝰ ē mos vetuſtior
⁊ firmior ſm Hu.Et dicit Priſ.A ritu etiã rite ꝓ recte
dr̃:q2 nihil trahit᷑ ritibꝰ niſi qḋ rectũ credit᷑ eſſe.Pap.
vo ſic dicit:Rite recte iuxta morē:legitime:ꝓbe. Ritꝰ
mos:inſtitutũ:ſeq̇la:exemplũ.⁊ ꝓdu.ri.

R iualis.a riuꝰ dicitur hꝭ ⁊ hec riualis ⁊ hꝭ le:ad riuũ ꝑti-
nens:vel cũ alio potans eundē riuũ. vñ ⁊ ꝑ ſil̕itudinē
riuales dicũt᷑ illi q̇ eãdē habent amicã cõez: q2 q̃ſi de
vno riuo.i.de vno amore bibũt:⁊ ꝑ cõpoſitionē hꝭ ⁊ hꝭ
corriualis ⁊ hꝭ le:in eodē ſenſu.⁊ ꝓdu. hãc ſyllabã ua.

R iuꝰ.a ruo is dr̃ hꝭ riuꝰ ui:q2 cito ruat. vel dr̃ riuꝰ a ri-
go gas:q2 ducit᷑ ad rigãdũ terrã. Riuꝰ ſubito fit ⁊ ce-
leriter decurrit ⁊ deficit.Fons vo ē caput ⁊ decurſus
aque q̃ naturalit᷑ manat. Torrens aũt eſt ⁊ repētinis
imbribꝰ factꝰ magnũ ipetũ habens:ſ3 adueniente eſta
te calore ſolis torreſcit:vñ ⁊ nomen habuit.Fluuiꝰ eſt
aque decurſus generalit᷑.Flumen ē aqua decurrēs.⁊
a riuꝰ dicit᷑ hꝭ riuulus li dimi.⁊ riuoſus ſa ſũ: ⁊ ꝓdu.ri
vñ Thobias:Riuꝰ meſſis agro:meſſe ꝓbat᷑ ager.

R ixa.a ringo gis dr̃ hec rixa xe: que int̃ multos cõmit-
tit᷑ ⁊ iniuria cõſiſtit.vñ hec rixula le dimi. ⁊ rixoſus ſa
ſum:vel rixuoſus ſa ſũ.i.rixa plenꝰ:⁊ vtrũq; cõꝑat᷑. vñ

ritoſe vel rixuoſe ſi⁹ ſime aduer. ꝛ hec rixoſitas vel rixuoſitas: a rixoꝛ aris rat⁹ ſum rixari. i. rixã facere: contendere. vñ rixabund⁹ da dũ. i. rixanti ſi'lis: vel qui facile moueť a rixã.

R ante O

Roboã iterpťať latitudo ppl'i: ꝛ h̄ p antifraſim: qꝛ decẽ tribub⁹ ab eo ſepatis: due tñ trib⁹ ei relicte fuerãt.

Roboꝛo. a robur deriuať roboꝛo ras. i. ↄfoꝛtare: ↄfirmare: maioꝛes vires dare. ꝛ cõponiť: vt coꝛꝛobꝛo ras. Et ẽ actiuũ cũ oĩb⁹ ſuis cõpoſitis. ꝛ coꝛ. hãc ſyllabã bo.

Robur. a rat⁹ qḋ ẽ firm⁹ diciť h̄ robur oꝛis generaliť ex oĩ materia quidqḋ ẽ firmiſſimũ q̄ſi robur. ſ. foꝛtitudo vires. vñ etiã quoddã gen⁹ arboꝝ diciť robur: qꝛ valde firmũ ẽ. Et etiã q̄libet arboꝛ vel lignũ diciť robur. vñ robuſtus ſta ſtũ. i. foꝛtis: ꝛ firm⁹. ꝛ compať.

Robuſtus in robur exponiť.

Roda de grece: latine diciť roſa.

Rodan⁹. rodij dicti ſũt quidã q̄ venerunt iuxta rodanũ ꝛ edificauerũt quoddã opidũ qḋ rodũ vocauerũt. Et hinc quidã fluui⁹ gallie dict⁹ eſt rodanus: qꝛ rodet ripas. vel diciť a rodanizo zas: qḋ latine dr̄ toꝛqueo: qꝛ toꝛquet lapides: ꝛ arboꝛes euellit ĩpetu ſuo. ꝛ coꝛ. da: ſiue penul. ꝛ a rodani ſocietate dr̄ h̄ rhen⁹ ni: qḋã fluui⁹ germanie: qꝛ cũ ea ex vna ꝓuincia oꝛiť.

Rodo dis ſi ſũ. ꝛ cõponiť: vt arrodo dis. i. valde vel iuxta rodere. coꝛrodo dis. i. ſimul rodere. circũrodo dis: derodo dis: erodo dis. i. extra vel valde rodere. Rodo ꝛ ei⁹ cũpoſita actiua ſũt. ꝛ faciũt preteritũ in ſi: ꝛ ſupinũ in ſum. ꝛ ꝑducũt hanc ſyllabã ro.

Rodomellũ li neu. ge. vinũ vł ↄfectio ex ſuco roſe ꝛ melle. ꝛ cõponiť a roda greco: qḋ latĩe dr̄ roſa ex mel lis.

Rogatiũcula le dimi. parua rogatio.

Roga. a rogo gas diciť hec roga ge. i. elemoſyna.

Rogo gas gaui gare. i. petere. vñ hic rogatoꝛ toꝛis: ꝛ hec rogatio onis: ꝛ rogito tas frequen. Rogo cõponiť: vt abrogo gas. i. delẽ: deſtruere ex toto. arrogo gas gaui gare. i. ſupbire. Itẽ arrogare: p ſupbiã ꝛ arroganť acq̄rere vel ſibi attribuere: ſꝫ poniť ſimpliciť ꝓ acq̄rere. vñ arrogãs. i. ſupb⁹ ꝛ ſe extollẽs. ꝛ ↄpať. vñ arrogãť ti⁹ ſime aduer. ꝛ h̄ arrogãtia tie. coꝛogo as. i. ↄgregare: vł inuitare. derogo gas. i. maledicẽ: detrahẽ: vł diminuere ex pte non ex toto. erogo gas gaui gare. i. dare: diſtribuere: ꝛ ꝓpe in elemoſynas. irrogo gas. i. inferre: vt irrogauit mihi cõtumelias. i. ĩtulit. ꝓrogo gas. i. differre diſtendere: ꝓlongare: ꝓtrahere. ꝓrogo gas. i. ꝓcellere excellere: ſupare: vel ꝑponere. vñ h̄ ꝑrogatiua ue. i. ſingularis excellẽtia: ꝛ ꝑrogatiu⁹ ua uũ. i. excellẽs: vel ad ꝑrogatiuã ꝑtinẽs. ſurrogo gas. i. ſubſtituere. vñ Aug⁹ in li. de ciui. dei: Lucreti⁹ q̄ ĩ loco bruti fuerat ſurrogatus. Hoꝝ aũt cõpoſitoꝝ ſignificatiões facile his v̄ſib⁹ diſtinguũť: Si rogat addideris cõ: ↄgregat: e dat: ĩ infert. De minuit: ſub ſubſtituit: ꝓ ꝓtrabit: inť Querit: ꝑ ſupat: ab deſtruit atqꝫ ſupbit. Rogo ꝛ ei⁹ cõpoſita ſũt actiua. ꝛ coꝛri. ro: ꝛ ẽ idẽ rogo qḋ peto: oꝛo: imploꝛo.

Rog⁹. a rogo dr̄ h̄ rog⁹ gi. i. ignis ꝓ moꝛtuo acceſus. Sꝫ rog⁹ ꝓpe ẽ cõpoſitio lignoꝝ: Pira q̄ñ coꝛp⁹ appoſitũ ẽ ꝛ ardet: Fun⁹ moꝛtui appať: Buſtũ coꝛp⁹ cõcrematũ: Sepulchꝛũ vbi oſſa cõduntur: Tumul⁹ cõgeſtio terre in loco aliquo ſancto qui ꝛ ſine oſſib⁹ põt eẽ. Monumẽtũ vo ẽ cuiuſlibet rei memoꝛia q̄ monet mentẽ.

Roma. a rem⁹ dr̄ hec roma me: ꝛ nõ a romul⁹. Tunc eñi deberet dici romula le: ꝛ nõ roma: ꝛ dr̄ roma a rem⁹: qꝛ ille fuit ꝑm⁹ fũdatoꝛ illi⁹ ciuitatis. vñ roman⁹ na nũ ꝛ hinc romanizo zas. i. romano moꝛe ſe habere vel loq̄ ꝛ romanizo zas. i. toꝛmẽtare: cruciare: affligẽ: trucidare. ꝛ ꝑdu. ro roma. ꝛ vt dic̄ Priſ. Sũt q̄dã gẽtilia ſiłem poſſeſſiuis habẽtia foꝛmã: vt roman⁹ ciuis: ꝛ roman⁹ ager. Et ſcias ꝙ regnum romanoꝝ fuit potẽtiſſimũ: vt dixi in caldei.

Romanizo zas: in roma eſt.

Rõphea grece latĩe gladi⁹. Nã vbi ĩ Geñ. dr̄: Gladi⁹ flame⁹ ꝛ v̄ſatilis: ĩ greco rõphea habeť. Itẽ rõphea ẽ gladi⁹ ex vtraqꝫ pte acut⁹: quẽ vulgo ſpatã dicũt. ipſe ẽ ꝛ framea ſm̄ Pap̄. ꝛ põt coꝛ. penul. ꝛ ꝑdu. reſpectu habitationũ ad linguã latinã: nũc ad grecã. vſus tñ cõis hꝫ ꝙ ĩ pſa coꝛripiať. Idẽ dico de framea. de h̄ etiã dixi in ſecũda pte: vbi egi de regulis generalib⁹ accẽtus. Hic nota ꝙ de⁹ emiſit ꝑmũ hoĩeꝫ de padiſo voluptati ĩ locũ ſibi ↄgruũ. Ne vo poſſet ad illud lignũ accedẽ collocauit de⁹ añ paradiſũ: cherubin ꝛ flameũ gladiũ atqꝫ v̄ſatilẽ ſiue rõpheã ad cuſtodiendũ viã ligni vite Qḋ iuxta lrãm põt h̄ modo exponi: qꝛ ꝑ miniſterium angeloꝝ ignea cuſtodia ibi conſtituta fuit. Hoc eñi vt dicit Aug⁹ ſup Geñ. Per celeſtes poteſtates ĩ padiſo credẽdũ ẽ viſibiliť factũ eẽ: vt ꝑ angelicũ miniſterium ibi eſſet q̄dã ignea cuſtodia: nõ tñ fruſtra: ſꝫ qꝛ aliquid figt̄ de paradiſo ſpũali. Cherubin enim interpťať plenitudo ſciẽtie h̄ eſt charitas: qꝛ plenitudo legis ẽ dilectio. Gladi⁹ autẽ flãme⁹ pene tpales ſũt q̄ v̄ſatiles ſũt q̄ñ tpa volubilia ſunt. Illa g̊ ad cuſtodiã ligni vite iõ poſita ſũt añ paradiſũ: qꝛ ad vitã nõ rediť niſi ꝑ cherubin. i. plenitudinẽ ſcie. i. charitatẽ: ꝛ ꝑ gladiũ v̄ſatilẽ. i. tolerãtiã tpaliũ paſſionũ. vide in paradiſus.

Romul⁹ vel rom⁹ fuit frať remi. ſed rom⁹ dr̄ de ĩpoſitiõe romul⁹ dimi. cã blandimẽti. vñ romule⁹ lea leũ: ꝛ romulides de: fili⁹ vel nepos romuli. Romulide etiã dicunť romani: qꝛ fuerũt de ꝓgenie illi⁹. vñ hec romulis lidis. i. filia vel neptis illi⁹: vel romana.

Roꝛo ras raui rare. i. roꝛẽ emittere: vel ſtillare: neu. eſt. vel aſpgere ad modũ roꝛis. vñ ꝑ cõpoſitionẽ irroꝛo as. i. aſpergere: infũdere. Roꝛo ꝓ roꝛẽ emittere vel ſtillare neutrũ ẽ: ſed ꝓ aſpergere actiuũ eſt cũ ſuis cõpoſitis ꝛ ꝑdu. hanc ſyllabã ro.

Ros. a rar⁹ dr̄ ros roꝛis: qꝛ rar⁹ ẽ ꝛ nõ ſpiſſus vt pluuia. vel roſoꝛ dicunt greci. ꝛ inde nos dicim⁹ ros roꝛis. vel ros diciť a ruo ruis: qꝛ ab aere ruat ad terrã. vñ roſcidus da dũ. i. roꝛe plen⁹. ꝛ hinc roſcidul⁹ la lum dimi.

Et ſcias ꝙ vt dicit ariſtoteles: Generatio roꝛi aliq̄ñ eſt in vapoꝛe q̄ multũ hꝫ humidi aerei: ꝛ ſubtilis aliq̄d terreſtris ſicci: ꝛ nõ eleuať ille niſi tpe caumatis: q̄ q̄ñ eleuať digeriť caliditate aeri humidũ aereũ digeſtiõe bõa: ꝛ pmiſceť ei foꝛtiť terreſtre ſiccũ ꝛ poſtea frigoꝛe tẽpato pigueſcit humidũ aereũ: ꝛ cadit ros fluẽs ꝛ viſcoſus ꝛ veſcalis ad modũ mellis ſup herbas ꝛ folia arboꝝ. Sole aũt agẽte in ipſũ euapoꝛat humidũ: ꝛ cõburiť ĩ ipſo terreſtre ſiccũ: ꝛ efficiť ac ſi farina ſubtilis ſit ſparſa ſup herbas ꝛ arboꝝ folia ꝛ ſua ſiccitate exiccat ea ꝛ dburit ꝛ ĩducit ſterilitatẽ ĩ eis. Herbã aũt ſup quã cadit ros ille: appetitu vehemẽti comedũt aĩalia: ꝛ ꝑcipue oues: ꝛ qꝛ mel nõ decoctũ ſoluit vẽtrẽ: ideo oues multũ de ipſo comedẽtes fluxu vẽtri moriũť: et q̄ñ ſit calidũ ꝛ ſiccũ nutrit cholerã ĩ eis: ꝛ iõ ĩueniũť ille oues moꝛbide frequẽť ꝛ crocee iteri⁹ q̄ñ apiũť ꝑ inciſuras. ꝙ aũt veꝝ ſit qḋ dictũ ẽ: teſtať Auicẽna ĩ li. ij. canonis: vbi loquiť de ſimplicibus medicinis dicens: Dicũt ꝙ mel ẽ occultus ros cadens ſup floꝛes ꝛ alias plãtas ꝛ ſup lapidẽs qḋ apes colligũt. Et aliq̄ñ ẽ ros

manifeſtꝰ quē poſſūt colligere hoīes. Jn idē aūt redit
generatio mānatis: vt dixi in mel. Jtē cōſueuit q̄ri de
generatiōe pluuie ⁊ niuis ī cōi: ⁊ de differētia eoꝝ ad
rorē ⁊ pruinā. Ad h̄ intelligēdū ſcias ꝙ ex nube nūq̄
aq̄ frigida cōgelaẜ: niſi in loco vbi nubes ſunt ⁊ ex va
poribꝰ nubes fiūt. Jlle autē eſt locꝰ mediꝰ aeris: q̄ inẜ
oēs ē magis frigidus. Ex illo autē loco nubiū ad terrā
deſcēdūt tria corpora: quoꝝ oīuꝫ generatio ⁊ eē ē ꝓpẜ
frigꝰ: ſiẜ ꝓpẜ cām efficiētē. Sūt aūt hec tria: aqua plu
uie: nix: ⁊ grādo. Quecūq̄ enim ab aere deſcēdūt: aut
deſcēdūt cōgelata: aut nō ꝯgelata. Si cōgelata deſcē/
dūt: aut ſūt cōgelata ſimul ⁊ cōuerſa in aquā: aut ſūt
priꝰ in aquā cōuerſa ⁊ poſtea cōgelata. Quecūq̄ autē
deſcēdūt nō cōgelata ſūt ſicut pluuia: ⁊ q̄ deſcēdūt cō
gelata quoꝝ ꝯgelatio fuit ſimul cū ꝯuerſione in aquā
ſunt ſicut nix. Que autē deſcēdūt cōgelata ita ꝙ cōge
latio ſeq̄ẜ cōuerſionē: ſunt ſicut grādo. Differētia ḡ
corpoꝝ deſcēdētiū ab aere penes formā acceptā: nō ē
niſi ꝑ tria p̄dicta corpora. vñ corpora deſcēdētia ab ae
re ſub iſtis accepta ſūt duo ſilia: q̄ꝛ vel deſcēdūt fluida
h̄ ē nō ꝯgelata: vel deſcēdūt termīata h̄ eſt cōgelata.
Sūt aūt duo ⁊ cā generatiōis eoꝝ ē vna. ſ. frigus ſim/
plex ⁊ excellēs. Et lꝫ plura nūero īueniāẜ: tñ reducūẜ
ſm formā ad iſta: q̄ꝛ diuerſitas eoꝝ nō ē niſi in pauci/
tate ⁊ multitudine tm̄: q̄ꝛ nix ē pruina: multa differēs
ſm accidēs qḋ ē durities: ⁊ pruina ē nix pauca diffe/
rēs ſm accidēs ab eo qḋ ē mollicies. Siliẜ aūt ros eſt
pluuia pauca ⁊ pluuia ros multꝰ: ꝑ accidēs differens.
Pluuia aūt ē ros multꝰ: ⁊ iō pluuia nō fit niſi ex mul
to vapore q̄ īfrigidatꝰ ē: ⁊ cā illiꝰ ē tempꝰ ⁊ locꝰ ⁊ frigi
ditas. Tēpꝰ q̄dē qm̄ remanētia vaporis roſcidi in alto
ē dies vnꝰ: q̄ꝛ ī die eleuaẜ tpe ſereno: ⁊ in nocte deſcē/
dit. Siliẜ aūt ē de vapore pruine: ſꝫ vapor pruine ⁊ ni/
uis remanet etiā tpe pluuie: ⁊ mlti ſūt dies: ⁊ diu agit
in eis calor eleuatꝰ ⁊ frigꝰ īſpiſſans in nube: ⁊ ꝯuertēs
nubē in aquā: ⁊ etiā ꝯgelās ī glaciē. Siliẜ locꝰ genera/
tiōis roris ſtrictꝰ ē: ſiue ſit locꝰ generatiōis eiꝰ ꝑ ſe: ſiue
ſit locꝰ generatiōis eiꝰ ꝑ accidēs: q̄ꝛ īferior locꝰ ſue ge/
neratōis ꝓ tāto diſtrictꝰ ē ꝙ nō multū a terra ē eleua
tus: ſꝫ amplior ⁊ magl dilatatꝰ ē locꝰ generatiōis plu/
uie ⁊ niuis: q̄ꝛ totꝰ locꝰ mediꝰ vbi dilatatū ē frigꝰ ē lo/
cus generatiōis pluuie ⁊ niuis: ſiľr frigꝰ tꝑatū ē gene/
rās rorē: ſꝫ ītꝑatū nō excellēs generat pluuiā. Excellēs
aūt generat niuē ⁊ pruinā: qm̄ pruina fit ex vapore cō
gelato añq̄ ſpiſſareẜ ī niuē ⁊ nō ī loco medio q̄ ē locꝰ
nubiū. Nix autē ē ex nubibꝰ inſpiſſatis ⁊ ꝯgelatl pau/
lati egrediēte calido. Cuiꝰ ſignū ē ꝙ nix cadit mollis:
⁊ pruina cadit dura: q̄ꝛ mollicies niuis fit ex h̄ ꝙ ꝑs
calidior nubis reſoluit duriciē eiꝰ qū gelaẜ: ⁊ iō nō fri
geſcit: q̄ꝛ qū ꝑtes vaporl ⁊ nubis ꝯgregarēẜ: nō potue
rūt adeo ꝯgregari ī ꝯgelatiōe ꝙ indurarēẜ. Per oppo
ſitū aūt de pruina: q̄ꝛ ꝯgelaẜ vehemēẜ ex frigore loci ⁊
tꝑis ⁊ expelliẜ totū calidū: ita ꝙ nihil ē īpediēs q̄n fri/
gus ꝯuertat ī rigorē ꝑtes vaporl vehemēẜ aggregādo
⁊ ꝯhēdo ꝑ ꝯgelationē. Nota etiā h̄ ꝙ driam roris
ad pluuiā ſatis breuiẜ tāgit Ariſto. di. Qū id qḋ deſcē/
dit ex vapore ē res ꝑua ⁊ tardaẜ ī deſcēſiōe ſua noiaẜ
ros: ⁊ qñ illud qḋ deſcēdit ē multū habēs mēſurā in
corpore ſuo: ⁊ velocitatē deſcēſiōis ſue noiaẜ pluuia.
Uideẜ aūt Ariſto. his v̄bis dicere ꝙ nō differūt ī ma/
teria ⁊ forma ros ⁊ pluuia: q̄ꝛ multū ⁊ paucū ſiue pa/
rū nō faciūt differētiā niſi ꝑ accidens. vñ ros ⁊ pluuia
h̄ mō ꝑ accidēs ⁊ nō ꝑ ſe haberēt differētiā: qḋ nō eſt
veꝝ: q̄ꝛ ros ē calidꝰ ⁊ humidꝰ ī genere ſuo: ⁊ pluuia in
cōꝑatione ad rorē ē frigida ⁊ humida. Adhuc aūt plu
uia nūq̄ ſit ſereno tpe. ros autē fit ſereno tpe. Adhuc
aūt nulla ꝑs nubis ſignū ē ſerenitatl. Ex iſtis aūt vi
deẜ ꝙ ros ⁊ pluuia habēt differēcias eētiales ⁊ non
accidētales tm̄: ⁊ certiſſime ē veꝝ. vñ vapor paucꝰ q̄ ē
materia roris ſubtilis ē: q̄ꝛ non ē paucꝰ niſi ſit ſubtilis
Groſſus enī vapor a calido ignito inẜ ſuꝑficiē t̄re exi/
ſtētē: ⁊ erūpēte eleuaẜ. Sꝫ ſubtil' eleuaẜ ī calore ſuꝑfi
ciē terre attīgēte: ⁊ ille ē vapor roris: ⁊ p̄or eſt pluuia:
ꝓpter qḋ cōca repleta rore citiꝰ expirat ad ſolē q̄ ea/
dē vel eq̄lis cōca repleta aq̄s pluuie: q̄ꝛ reuera ros ma
gis ē ſubtilis. Et dicit meſſellat ꝙ ſi teſta oui repleaẜ
rore ⁊ claudaẜ optīe foramē: ꝙ ī calore forti ſolis aſcē
dat a terra iuxta haſtā poſitā: iō q̄ꝛ humor roris magl
ē ſpūalis: ⁊ iō paucꝰ: q̄ꝛ ſubtile ſeꝑatū a groſſo ē pau/
cū: ⁊ paucꝰ vapor p̄ſupponit humidū ſpūale ſubtile:
qḋ ē mā roris. Et ꝑ h̄ ꝑtꝫ ꝙ tā materiales q̄ formales
penes eētias eoꝝ ſumptas pluuia ⁊ ros hñt drias: q̄ꝛ
ex ſpūali vapore: h̄ ē vapore q̄ſi ſpiritualis humidi nō
pōt generari humor niſi calidꝰ ⁊ humidꝰ ſm cōꝑatio
nē ad pluuiā. Et ex vapore groſſo q̄ſi de ꝓfundo terre
eruto nō pōt generari niſi frigidꝰ ⁊ humidꝰ humor ī
cōꝑatiōe ad rorē: h̄ aūt dico dū vnū cōꝑaẜ alteri: q̄ꝛ ſi
abſolute accipiaẜ tūc aq̄ vicēt: q̄ꝛ frigida ē ⁊ humida.
Et ſi dicaẜ: Siẜ nulla nubes ſerenitatē ſig̃t: ita nulla
ꝑs nubis ſerenitatē ſig̃t. Dicēdū ē ꝙ ꝑs ſm q̄titatē
accepta ſerenitatē nō ſig̃t: ſꝫ ꝑs accepta ſꝫ eſſentiā bñ
pōt ſerenitatē ſig̃re. Siẜ enī nebula ſignū ē ſerenitatis
⁊ iō apud vulgꝰ ē ꝓuerbiū ꝙ qū nebula guttatī cadēs
deſcēdit: ē ſignū ſerenitatis. Qū aūt tota non reſoluta
aſcēdit: ꝙ tūc generat nubes q̄ pluuiā faciūt: ⁊ h̄ ī rei
veritate veꝝ ē. ſed vulgꝰ accipit nebulā idē eſſe cū q̄li/
bet caligine frigore aeris ad terrā rep̄ſſa frigore noctl
⁊ h̄ ñ ē veꝝ. Sꝫ nebula ē qḋ remanet poſt reſolutiōeꝫ
vaporis ī rorē vel pluuiā: ⁊ h̄ ſꝑ ē ſubtile ⁊ ſig̃t ſerenū
Sꝫ nubes ſiue caligo calore ad terrā rep̄ſſa frigore no
ctis vel aeris vel loci: hꝫ groſſum cū ſubtili: ⁊ iō qñ re/
ſoluiẜ groſſū ⁊ deſcendit ꝑ guttas remanet ſubtile qḋ
ſig̃t ſerenū. Si aūt aſcēdit vnū cū alio: tūc generat nu/
bē ⁊ ſig̃t pluuiā ſm fratrē Albertum. vide in pruina ⁊
nix. Et ſcias ꝙ roris ⁊ pluuie ⁊ pruine ⁊ grandinis ⁊
niuis ⁊ tonitrui ⁊ ꝯſiľium cā efficiēs ē deꝰ. Cā inquā
p̄ma lꝫ nō cā ꝓxīa: vt patet in Job. c. xxxviij. vbi diciẜ:
Nūquid ingreſſus es thezauros niuis: aut thezauros
grādinis aſpexiſti: q̄s dedit vehemētiſſimo imbri cur/
ſū ⁊ viā ſonātis tonitrui: q̄s ē pluuie p̄r: vľ q̄s genuit
ſtillas roris: de cuiꝰ vtero egreſſa ē glacies: ⁊ de celo
gelu q̄s genuit: niſi ego deus oīpotēs: ſupple. De pre
dictis habes in ſuis locis.

Roſa. a roda greco dẜ apud nos roſa ſe: q̄ſi roda. vľ roſa
dẜ a rubeo. vñ h̄ roſula le: ⁊ h̄ roſella le ābo dimi. ⁊ h̄
roſariū rij collectio roſarū: vľ locꝰ vbi roſe ponūẜ: col
ligūẜ: vel abūdāt. Jtē a roſa dẜ h̄ roſetū ti locꝰ vbi ro/
ſe creſcūt: ⁊ roſaceꝰ cea ceū: ⁊ roſeꝰ ſea ſeū. vñ roſeolus
la lū. Roſeꝰ dẜ a colore: roſaceꝰ ex materia: roſeum ru
bor facit: ⁊ ita color roſeꝰ erit roſacea corona.

Roſata. a roſa dẜ hec roſata te: q̄dā veſtis quā greci ſeni
ceā vocāt: nos coccinū. Hac ſub cōſulibꝰ vſi ſūt roma/
ni milites. vñ roſati antiq̄ vocabanẜ.

Roſella le dimi. ꝑua roſa.

Roſetū ti ꝑpenul. ꝓdu. in roſa exponiẜ.

Roſeꝰ ſea ſeū: in roſa exponiẜ.

Roſidꝰ da dū penul. cor. in ros exponiẜ.

Roſim aduer. i. mordaciter: a rodo dis diciẜ.

Roſoriꝰ.a rodo dis ſum dicit̃ h roſor oris.ꝛ hinc roſoriꝰ ria riũ.i.corroſoriꝰ vel cõprehẽſoriꝰ:ꝛ h roſoriũ rij:locus vbi rodit̃ aliqd.

Roſtrũ.a rodo dis dr̃ h roſtrũ ſtri os auiũ:ꝛ gr̃a ſilitudinis dr̃ nauiũ.ꝛ roſtrũ etiã dr̃ foꝝ vbi tractabant̃ cauſe rome:qꝛ deuictis anthonio ꝛ cleopatra:auguſtꝰ de roſtris nauiũ illoꝝ fieri fecit ſedes ĩ foro cãrũ. vñ h roſtrellũ li dimi.ꝛ ↄponit̃ h ꝓroſtrũ.i.roſtrũ:qꝛ ĩ anteriori pte ẽ.Jtẽ a roſtrũ dr̃ roſtratꝰ ta tũ.i. roſtro armatꝰ.

Roſula le dimi.pua roſa.

Rota.a ruo is dr̃ h rota te:qꝛ ruat.vñ h rotula le dimi. a quo hec rotella le aliud dimi.ꝛ hic rotulꝰ ꝛ hec rotula dr̃ illud rotũdũ qđ fit de charta circũuoluta. Jtẽ a rotũ dr̃ roto tas taui tare.vñ vbalia:ꝛ h rotabulum.i. furca: vel illud lignũ cũ quo ignis mouet̃ in fornace cã coquendi.Et dr̃ ſic:qꝛ rotat ꝛ ꝓuit ignẽ furni gr̃a coquẽdi:vel ſtercora gr̃a purgãdi.Et ẽ actiuũ cũ oĩbꝰ ſuis cõpoſitis:ꝛ cor.ro.Uirgiliꝰ Enei.j.Perturbat inſtar nõ ſegniꝰ ac rotat enſem. Jtẽ a rota dr̃ rotũdꝰ da dũ.ꝛ cõpat̃:vt rotũdꝰdior ſimꝰ.vñ rotũde diꝰſime aduer.ꝛ hec rotũditas tatis:ꝛ rotũdulꝰ la lum:ꝛ rotũdo das.Et ẽ actiuũ cũ omnibꝰ ſuis cõpoſitis.

Rotabulũ li:in rota eſt.

Rotella le dimi.pua rota.

Rotula in rota eſt.

Rotũdꝰ in rotula eſt.

R ante U

Rubeo bes bui bere.i.eẽ vel fieri rubeum. vñ ruber bra brũ.i.rubeꝰ:ꝛ cõpat̃. Et nota ꝙ mare rubrũ dr̃: qꝛ eiꝰ vnda rubeat:nõ ex ſui nã ſʒ ex terra: qꝛ oĩs terra q̃ circũſtat illi rubea ẽ:ꝛ ſanguineo colore ꝑxĩa.vñ ꝛ aq̃ q̃ terrã illã abluit colorẽ tĥit:filꝛ ꝛ gẽme ibi repte ſũt rubee ſm Hu.de h etiã diri ĩ mare. Jtẽ a ruber dr̃ rubeculꝰla lũ:ꝛ rubellꝰla lũ:ãbo dimi.i.aliq̃ʒtulũ ruber ꝛ h rubellũ li ſubſtãtiuũ:genꝰruberrimi vini. Jtẽ a rubeo dr̃ h rubedo nis:ꝛ rubeꝰ bea beũ. vñ rubeculꝰ la lũ.i.aliq̃ʒtulũ rubeꝰ. Jtẽ a rubeo dr̃ h rubor oris:ꝛ rubicũdꝰ da dũ.i.ſilis rubẽti vel rubeꝰ. vñ rubicũdulꝰ la lũ.i.aliq̃ʒtulũ rubeꝰ. Jtẽ a rubeo dr̃ rubeſco ſcis ĩcho. Rubeo cõponit̃:vt erubeo bes.i.valde rubẽ: vel verecũdari.vñ erubeſco ſcis ĩchoa. Et nota ꝙ rubere iõponit̃ ꝓ vẽcũdari:qꝛ rubor ſignũ verecũdie ẽ.vñ Boe. in li.de ↄſola.dicit:Et ↄfeſſus verecũdiã rubore. Quare aũt hõ efficit̃ rubeꝰ qũ verecũdat̃:ꝛ pallidꝰqũ timʒ diri ĩ formido das. Rubeo ꝛ eiꝰcõpoſita neu.ſũt:ꝛ faciũt p̃teritũ in bui:ꝛ carẽt ſup.ꝛ cor.hãc ſyllabã ru. vñ in aurora dr̃:Bos ẽ ruſa crucẽ paſſa cruoreq; rubeꝰ.

Rubellꝰ la lũ dimi.aliq̃ʒtulũ rubeꝰ: ꝛ rubellũ li ſubſtantiuũ genꝰ ruberrimi vini.

Ruberculus in rubeo bes eſt.

Rubeta.a rubꝰ dr̃ hec rubeta te:rana in rubis manens. Juuenalis:Porrectus viro miſcet ſitiẽte rubetas:ſed hoc rubetũ ti dr̃ locꝰ vbi rubi ſũt.

Rubeꝰin rubeo es ẽ:ꝛ in rubos.

Rubia.a rubeo bes dr̃ hec rubia bie q̃dã herba:qꝛ radix eiꝰ ſit rubea.vñ ꝛ colerare lanas ↄbibet̃. vñ rubiatꝰ ta tũ.i.rubia tinctꝰ.

Rubicũdꝰ in rubeo bes eſt.

Rubigo.a rodo dis dr̃ hec rubigo nis q̃ſi rodigo :qꝛ rodat:vel a rubeo:qꝛ facit aliqd rubere: ꝛ ẽ vitiũ ferri et ſegetũ.vñ rubigineꝰ nea neũ.i.de rubigine exñs. ꝛ rubiginoſus ſa ſũ.i.rubigine plenꝰ. vide ĩ erugino nas:ꝛ in erugo:ꝛ ꝓdu.bi rubigo:ſed cor.gi rubiginis.

Rubiliana.a rubeo bes dr̃ hec rubiliana ne:vitis vl̃ vua ſic dicta:qꝛ eiꝰ materia rubet.

Rubos.a rubꝰ dr̃ h rubos ĩdecli.qđdã opidũ ex abũdãtia ruboꝝ dictũ.vñ rubeꝰ bea beũ p̃riuʒ pͥma ꝓducta.

Rubrica.a ruber bra brũ dr̃ h rubrica ce regula vel ſiluʒ rubro tinctũ quo aliqd dirigit̃ ꝛ rubrica ce ipſa tictio vel t̃ra illa rubra:vl̃ qđ fit de illa tinctura. Perſiꝰ:Nõ ſecꝰ ac ſi oculo rubricã dirigat vno.iñ rubrico cas.i.dirigere cũ rubrica ꝛ rectũ facẽ:vl̃ cũ rubrica deſigñre:vel rubꝝ facẽ.vñ ĩ ↄſtructiõe tabernaculi pcipit̃ moyſi facere pelles rubricatas. Et nõ ꝙ rubrica tictura optia naſcit̃ ĩ põto.vñ ꝛ põtica dr̃:ꝛ ꝓdu.penul.rubrica

Rubꝰ.a rubeo bes dr̃ h rubꝰ bi:qꝛ rubeũ habeat fructũ vñ h rubetũ ti locꝰ vbi rubꝰ creſcit ſm Hu.Jſidorꝰ vo dicit:Rubũ latini appellãt:eo ꝙ fructꝰvl̃ vgula eiꝰ rubeat.hec arbor a grecis morꝰ dr̃.

Ruceꝰ cea ceũ.i.ſordidꝰ:ꝛ dr̃ a rus.

Ructo ctas:in ructꝰeſt.

Ructuo ctuas:in ructꝰexponit̃.

Ructꝰ.a ruo is dr̃ hec ructa cte.vñ h ructꝰ huiꝰ ructꝰ qũ ſapor cibi ad rumẽ reducit̃.ꝛ hinc ructo as.i.ructũ facere:vel emittere:ꝛ exp̃mere.vñ ructuo as in eodẽ ſenſu.ꝛ vtrũq; ↄponit̃:vt corructo as:ꝛ corructuo as: eructo as:ꝛ eructuo as: ꝛ ſũt neu.ꝓ ructũ facere. ĩ alia ſignificatiõe ſũt actiua. Jnuenit̃ etiã in deponen.ge.ructor aris. Horatiꝰ:Hec dum ſublimiꝰ vſus ructat̃ ꝛ errat. Jtẽ a ructꝰ dr̃ ructim aduer.ꝛ ructatim:ꝛ ructant̃ ꝛ ructuoſus ſa ſũ.i.ructibꝰ plenꝰ:ꝛ cõpat̃. vñ ructuoſe ſiꝰ ſime aduer.ꝛ hec ructuoſitas tatis.

Rudẽs.a rudeo des dr̃ hic rudẽs tis. Rudentes dicũt̃ funes quibꝰ velũ ſurſũ trahit̃: ꝛ dicũt̃ ſic nimio ſtridore quẽ faciũt.vñ in.ij.eplã Petri.c.ij.Sed rudẽtibꝰinferni detractos in tartarũ tradidit cruciandos.

Rudeo.a rudis dr̃ rudeo des.i.eſſe vel fieri rudẽ.

Ruder deris:in rudꝰ exponit̃.

Rudeſco ſcis.i.incipio rudere:vbũ inchoa.de rudeo des Jnuenit̃ etiã ꝓ matureſcere.

Rudibilis in rudo is vide.

Rudimẽtũ ti:in rudis eſt.

Rudio.a rudo is:vel a rudis dis deriuat̃ rudio is iui itũ cõe ad clamare oĩuʒ aĩaliũ.vñ h ruditꝰ tus clamor talis.ſ.aſini:vel alteriꝰ aĩalis.ꝛ cõponit̃:vt erudio is.i.inſtruere: q̃ſi ex rudẽ vel ruditatẽ ponere. Quidã vo h cõponũt ab e ꝛ rudi.vñ h erudimẽtũ ti.i.documẽtũ:ꝛ eruditꝰ ta tũ.ꝛ cõpat̃ eruditꝰtior ſimꝰ.ꝛ cor.ru rudio.

Rudis.a rudio dis dr̃ h ꝛ hec rudis ꝛ h de.i.nouꝰ indoctus vel nouit̃ inſtructꝰ:q̃ q̃ſi adhuc rudit.ꝛ cõpat̃:vt rudis dior ſimꝰ.vñ rudit̃ tiꝰ ſime aduer. ꝛ hec ruditas tis.i.nouitas vel noua inſtructio:vel idiotatio:inſipiẽtia. Jnuenit̃ etiã hec rudis dis.i.vga p̃toris q̃ ſerui tacti efficiebant̃ liberi. vel rudis erat vga q̃ dabat̃ emeritis in ſignũ ſue emeritiõis.ꝛ ſepe ponit̃ ꝓ libertate. Jtẽ a rudis dr̃ rudeo es:ꝛ h rudimẽtũ ti.i.nouũ ĩitiũ: noua cõſtructio ſm Hu. Jn Greciſmo autẽ tales ponunt̃ vſus:Uirga rudis:rudis ẽ incuriꝰ ꝛ ſine laude.ꝛ rudis q̃nq; eſt nouũ qđ ſepe repertũ ẽ.

Rudiſta ſte: q̃ vel q̃ rudera de humo eijcit: ꝛ dr̃ a rudio is:a rudꝰ di:vel a rudis is:vel ruder.

Ruditꝰ tus penul.ꝓdu.a rudo dis.vide in rudo dis.

Rudo.a rure vel ruder dr̃ rudo is:o ĩ i rudi:ꝛ di ĩ ſũ ruſũ deberet facẽ:ſʒ caret ſup.ſm vſũ:ꝛ ẽ rudẽ ꝓpe clamare ad modũ aſinoꝝ:ꝛ hʒ pͥmã breuẽ.vñ Oui. Ecce rudẽs rauco ſil ꝛ vector aſellꝰ:intẽpeſtiuos edidit ore ſonos Si eni pͥma eẽt lõga faceret p̃teritum in ruſi: vt rodo

roſt qđ nihil ē: ſed facit rudi. Perſiꝰ tñ cā metrice neceſſitatꝭ ꝓducit ꝑmā dicēs: Clamat vt achaide pecuaria rudē credas. vñ rudo dis: ⁊ rudis nomē: ⁊ rudēs ſiue nomē ſiue ꝑticipiū coꝛ. ꝑmā. vñ qdā: Utilꝭ ē rudibꝰ ꝑntis cura libelli. A rudo is dr̄ h̄ ⁊ h̄ rudibilis ⁊ h̄ le: ꝓpe aſinoꝝ. vñ rudibilitˀ aduer. ⁊ hec rudibilitas tatis.

R udꝰ. a rus dr̄ h̄ rudꝰ di. Rudi dicūt lapides ꝯtuſi ⁊ rotūdi ⁊ calce admixti: q̇ i pauimētis faciēdis ſupfūdūt ⁊ dicūt ſic a rure: qꝛ i terra ponūt ⁊ dicūt ſic a duritia vt deriuatio ſumat ab vltima ſyllaba rudi q̄ſi duri: qꝛ duri ſūt. vñ h̄ ruder vel rudꝰ huiꝰ derꝭ: ſtercus brutoꝝ aīaliū: ⁊ coꝛ. penl. gtī. Rudi etiā duri ſūt ⁊ rotūdi. ⁊ iñ dicūt rudera ſtercoꝛa brutoꝝ aīaliū. Rudera illa ꝓpe q̄ ita facta ſūt vt rudi: vt ſtercoꝛa caprarū: aſinoꝝ: ouiū Rudꝰ vl̓ ruder etiā dr̄ oē illud qđ eijcit ⁊ extrahit de terra effoſſa. vñ Beda in expoſitiōe ſuꝑ ꝑabolas: Qui thezauros effodit eijcit rudꝰ terreſtre. ⁊ etiā ruine maceriarū vl̓ ipſe macerie rudera dicūt. vñ Prudētiꝰ i li. hymnoꝝ: Aurū qđ ſatꝭ effoſſa gignunt rudera. vñ h̄ ⁊ hec rudiſta ſte: q̇ vel q̄ rudera de humo eijcit.

R ufus. a rubeo dr̄ rufus fa fū. i. rubeꝰ. vñ rufatꝰ ta tū. i. ſanguine cruētatꝰ. ⁊ cōponit cū ſub: ⁊ dr̄ ſurrufus fa fum: ⁊ ꝓdu. ru. vñ in auroꝛa dicit: De vituli rufa victima grata deo. ⁊ ſcribit ꝑ vnū f rufus.

R uga ge: in rugo as eſt.

R ugio gis giui vel gij gitū ꝓprie ē leonū. vñ h̄ ⁊ hec rugibilis ⁊ h̄ le: ⁊ h̄ rugitus tus tui penul. ꝓdu. i. clamoꝛ leonis. ⁊ cōponit rugio cū i: ⁊ dr̄ irrugio gis gire. i. ad modum leonis clamare: Gen̄. xxvij. Irrugijt clamoꝛe magno. Rugio neutꝝ ē cū oībꝰ ſuis cōpoſitꝭ: ⁊ ꝓdu. ru

R ugitꝰ tus tui: in rugeo vide.

R ugo gas gaui gare. i. rugas vel rugoſū facere: aliq̇d in vnū colligere ⁊ plicare. vñ hec ruga ge collectio vl̓ plicatio cuiuſlibet rei i vnū. ⁊ hinc regula le dimi. ⁊ rugoſus ſa ſū. i. rugis plenꝰ: ⁊ cōpat. vñ rugoſe ſius ſime aduer. ⁊ hec rugoſitas tis. Rugo cōpont: vt arrugo gas. i. valde vel iuxta rugare. abrugo gas. i. rugas remouere ⁊ planare. coꝛrugo gas. i. ſil̓ rugare. derugo as: erugo as: idē qđ abrugare: vel valde vel deoꝛſū vel ex̄ rugare. irrugo as. i. intus vel valde rugare. ſurrugo as. i. ſubtꝰ vel poſt vel parū rugare. Rugo ⁊ eiꝰ compoſita ſūt actiua: ⁊ ꝓdu hāc ſyllabā ru. Uirgiliꝰ Enei. xij. Cōponēt qū iā leges ⁊ federa rugēt.

R ugula le dimi. ꝑua ruga.

R uina. a ruo is dr̄ hec ruina ne. ⁊ hinc ruinoſus ſa ſū. i. ruina plenꝰ: ⁊ compat.

R uitū ſupinū de ruo is.

R uiturꝰ ra rū: in ruo is ē.

R uma me ē eminēs ꝑs gutturis de h̄ vide in rumē. Itē ruma. i. māma vel papilla: de h̄ vide in rumes.

R umē. a ruo is dr̄ hec ruma me: ⁊ h̄ rumen nis: eminēs ꝑs gutturis ꝓxia gurgulioni q̄ cibꝰ ⁊ potꝰ deuoꝛat: et ibi ſapoꝛ cibi diſcernit. eadē dr̄ frumē ⁊ ructa: ſed frumē vel ructa in hoīe: ruma vel rumen in beſtijs. vñ rumiare dicunt aīalia: ⁊ ructare hoīes: ⁊ dr̄ ſic a ruo is: qꝛ cibꝰ ruat ⁊ demittat in ſtomachū. vide in frumen.

R umes. a rumino vel rumen dr̄ rumes mis vl̓ ruma me. i. māma vel papilla q̄ ruminat a puero. ⁊ inde hec ruminalis lis. i. ficus: quia ſub ipſa remū ⁊ romulū lupa aluit: vel qꝛ ſepe ruminat propter fructū.

R umifico cas penul. coꝛ. i. rumoꝛes facere afferre vel dicere rumoꝛē: a rumoꝛe ⁊ facio cis.

R umigero as penl̓. coꝛ. i. rumoꝛes gerere: ex rumoꝛ ⁊ gero ris cōponit. vñ rumigerulꝰ la lū: q̇ rumoꝛes gerit.

R umigerulus la lū: gerēs rumoꝛes: ⁊ coꝛ. penul. ⁊ dicit a rumigero ris.

R uminalis in rumes eſt.

R umino. a rumes dr̄ rumino as. i. cibū ad rumē reuocare. ſed a ruma dr̄ rumo as. vñ rumito tas frequē. ⁊ ponit q̄nq; ruminare vel rumare ꝑ diligent̄ examinare.

R umo. a rumoꝛ oꝛis dr̄ rumo mas. i. rumoꝛes facere: vel afferre. ⁊ ꝯponit: vt arrumo as. i. rumoꝛes afferre. coꝛrumo as. i. ſimul rumoꝛes dicere. ⁊ ab iſtis frequentatiua rumito tas: arrumito tas: coꝛrumito tas.

R umoꝛ. a ruo is dr̄ h̄ rumoꝛ oꝛis. i. murmur: vel qđ vulgo dicit nouū: qꝛ celeriter ruat. vñ hic rumoꝛculꝰ li: ⁊ rumurculus li: ambo dimi.

R ūpo pis pi ptū rūpere. i. frāgere: vel ſoluere. vñ hec ruptura re: ⁊ ruptim aduer. Itē a rūpo is dr̄ rupto tas frequē. a quo ruptito tas aliud frequē. Rūpo ꝯponit vt abrūpo pis. i. rūpēdo ſeꝑare. coꝛrūpo pis. i. ſimul rūpere. dirūpo pis: erūpo pis. i. valde vel extra rūpere: et ponit ꝑ exire. interrūpo pis. i. diuidere: ſeꝑare. irrūpo pis. i. violent̄ ⁊ rūpēdo intrare. ꝓrūpo pis: p̄rūpo pis. Rūpo ⁊ eiꝰ cōpoſita ſunt actiua: ⁊ faciunt preteritū in rupi: ⁊ ſupinū in ruptū.

R umurculus ⁊ rumoꝛculus in rumoꝛ exponit.

R uncina ponit ꝑ q̄dā dea. Itē rūcina ne ē quoddā inſtrumētū lignarij gracile ⁊ recuruū quo cauant tabule domꝰ: vt vna alteri cōnectat: de quo Iſa. xliiij. Artifex lignariꝰ extēdit noꝛmā: foꝛmauit illud in rūcina. et vt q̇dā dicūt ꝓdu. penul. qꝛ ſm eos deriuat a rūco as qꝛ rūcina aufert ⁊ auellit interioꝛa ligni cauādo ipſū vel dr̄ rūcina a rūcone: qꝛ curua eſt ad modū rūconis vñ Alexāder neq̄ dicit: Runcinā rūco lectoꝛ generare memēto. Itē aliꝰ v̓ſificatoꝛ: Utilis ē runcina faboꝛ: ſ; rūcina nulli: qꝛ nihil ſig̃t ſ; iſtos dū penul. coꝛ. Itē aliꝰ dic̄: Rūco rūcinā parit vt medeoꝛ medicinā. Priſ. aūt dicit in. iiij. li. de ntīs in a deſinentibꝰ. Denoīatiua ſiue v̓balia in a deſinētia oīa longā habent penul. vel natura vel poſitiōe: vt officiū officina: medicꝰ medicīa vt dixi in ſecunda ꝑte vbi egi de accētu medie ſyllabe nominū q̄ terminā̄t in a. Alij dicūt ꝙ rūcina coꝛ. penl̓. ꝓ īſtrumēto fabꝛili: ⁊ ē ꝑmitiuū. vñ quidā v̓ſificatoꝛ: Nil rūcina faboꝛ ꝯfert: ſ; rūcina multū. Item vt dicit Augꝰ in. iiij. li. de ciui. dei: Rūcinā dixerūt antiq̄ deā illā q̄ p̄ſidet ſegetibꝰ qū rūcā̄t. i. a t̄ra auferūt. Nā rūco as dr̄ herbas a t̄ra euellē: ⁊ tūc ꝓdu. penl̓. ſine opīone Itē īuenit rūcina ꝑ quodā aīali: ⁊ iteꝝ ꝓdu. tūc penl̓.

R ūco. a rus dr̄ rūco cas. i. herbas a terra euellere. Nam terra rus dicit. vñ h̄ rūco onis q̇ herbas euellit: vl̓ inſtrumētū quo herbe euellūt ⁊ vepꝛes ſecant. Runco cas actiuū ē cū omnibꝰ ſuis cōpoſitis.

R uo ruis rui rutū vel ruitū. i. cadere. vñ ruturꝰ ra rū. vñ Hieroꝰ in epl̓a ad paulinū. c. vij. Ruituram domū ⁊c̄. Ruo ꝯponit: vt coꝛruo is. i. ſimul ruere. diruo is. i. deſtruere. eruo is euertē. irruo is. i. ī aliquā ꝑtem ruere: ⁊ ipſū īpetere. ꝓruo is. i. ꝓcul ruere. obꝛuo is. i. ſternere. ſurruo is. i. ſubſternere. Ruo ⁊ eiꝰ cōpoſita neu. ſūt: p̄t diruo: eruo: obꝛuo: ſurruo: q̄ ſūt actīa: ⁊ oīa faciūt p̄teritū in rui ⁊ ſupinū in ruitū: vñ ruiturꝰ. vel in rutum: ⁊ coꝛ. hāc ſyllabā ru: i p̄teriti muta ī tū: vt rui rutū: ſicut ⁊ acui acutū: ſic̄ vult Priſ. ⁊ Hu. Tñ nota ꝙ ſm modernoꝝ vſum ruo facit ruitū. vñ ruiturꝰ: ſ; ī ꝯpoſitiōe amittit i ī ſup̄. vt obꝛutū: erutū: dirutū: penl̓. coꝛ. Rutū etiā īuēit: īmo recte foꝛt a p̄terito i mutata ī tū vt dixi

R upecula le dimi. ꝑua rupes.

R upes. a rūpo pis dicit hec rupes pis: irupta ꝑs mōtis

q: ibi ſit ruptura. vel ꝑ cõtrariū dicit a rūpo: q: nō fa/
cile rūpit: ⁊ produ. ru.

Ruricula le cõis ge. penul. cor. i. colens rus: ⁊ cõponit a
rus ruris ⁊ colo vel colens.

Rurigina ne: penul. cor. in rure. i. in villa nat⁹: ⁊ eſt cõis
ge. ⁊ cõponit a rus ⁊ gigno.

Rus. a ruo ruis dicit h̄ rus rurl. i. villa terra ager: ſed ru
ra ꝓprie inculti agri: vt ſilue: ⁊ paſcua q̄ſi rudia. Ager
vō qui colit. vn̄ h̄ ruſculū li dimi. ꝑuū rus.

Ruſculū li dimi. ꝑuū rus ⁊ formatur addita culū: ⁊ cor. pe.
vide etiā in ruſc⁹.

Ruſc⁹. a rus dicit h̄ ruſc⁹ ſci: quoddā ſpinoſū gen⁹ fru/
ticis. vn̄ h̄ ruſculus li dimi. ⁊ hinc ruſcū vel ruſculum
dr̄ qd̄ colligit ⁊ ꝯgregat imūdū in terra: vel ad dānū
pullis vel igni. vel dicit a rus. vn̄ ruſcoſus ſa ſū: ſpino/
ſus: imundus: ruſco plen⁹.

Ruſporaris atus ſū. i. ingrere: ⁊ eſt gallinarū que pedi/
bus eſcā querūt in terra. ⁊ videt cõponi a rus ⁊ pes.

Ruſtican⁹ in ruſtic⁹ eſt.

Ruſticatio onis: in ruſtic⁹ eſt.

Ruſtic⁹. a rus dicit h̄ ruſtic⁹ hec ruſtica: ⁊ ruſtic⁹ ca cū
adiectiue: ⁊ pōt dici a loco. ſ. operarius ruris: q: in rure
morat ⁊ colit rus. Itē autē dr̄ ruſtic⁹ q̄ſi rurl cuſtos
vel rus colēs: etymo. ē. vel ruſtic⁹ dr̄ iordinat⁹ ⁊ defor
mis in morib⁹. ⁊ ſm h̄ cõpat: vt ruſticior ſim⁹. vn̄ ruſti
ce ci⁹ ſime adüer. ⁊ h̄ ruſticitas tis: ⁊ h̄ ruſticatio onis
ꝫ ruſticitas ē moꝝ: ruſticatio vō opis. vn̄ ruſticatō dr̄
op⁹ vel opa ruſtici: vt cultura terre q̄ſi ruſtici actio: ⁊ ē
etymo. vn̄ Eccl. vij. Nō oderis laborioſa opa ⁊ ruſtica
tionē ab altiſſimo creatā. i. boi impoſitā in penā pmi
peccati. Itē a ruſtic⁹ dicit ruſtican⁹ na nū penul. cor.
. i. ruſtic⁹ vel ruſtican⁹ paterfamilias. In Greciſmo po
nunt iſti vſus: Ruſtic⁹ a rure: qm̄ rus eſt ſibi cure. Uil
lic⁹ a villa: q: res diſponit in illa.

Ruta: dicta q: ſit feruentiſſima. hāc venenis repugnare
muſtele docēt: q̄ dū cū ſerpēte dimicauerit cibo ei⁹ ar
mant: vt dicit Iſido. in. xij. etymo. in fine: ⁊ ē calida et
ſicca in. iij. gradu. vn̄ dicit Macer: A medicis rute vis
calida dr̄ eſſe. Siccaq; fert in bis grad⁹ ille terti⁹ eſſe.

Rutelli⁹. i. fornicator.

Ruten⁹ ni quidā popul⁹ ⁊ vt dicūt flandrenſis: a rubeo
colore: ⁊ ꝓdu. re.

Ruth interptat feſtinās: alienigena enim erat. ſ. ex pplo
gētili: q: relicta patria feſtinauit trāſire in terrā iſrael
dicēs ſocrui ſue: quocūq; preꝛeris pgā. vide in ꝓpba.

Rutil⁹. a rube⁹ bea beū deriuat rutilus la lū: ſplendid⁹:
vel criſp⁹ vel tremul⁹. vn̄ rutilo las. i. ſplēdere. ⁊ rutili
dicti ſūt qdā ppli apulie: a rutilo colore. vn̄ hec rutilia
lie terra eoꝝ: vel rutilia a rutilo rege. vn̄ rutilus la lū
gentile: ⁊ cor. ti.

Rutrū foſſoriū vel curuū illud vn̄ harene mouentur vbi
ſal efficit.

Rutū rutu ſupinū de ruo is: cor. pmā. vn̄ dirutū: obrutū:
irrutū: corripiūt ru.

Saba ſabani in

terptat venerari. vn̄ ſaba dicta eſt
qdā regio ꝓpt copiam thuris quo
deū ibi venerant. vn̄ ſabe⁹ bea beū
vel ſaba fuit fili⁹ chus: a quo ſabei
deſcenderūt: vnde ſaba dicta eſt ⁊
ſabei. hi ſunt ⁊ arabes. Sabei aūt
interpretat captiui: vel q̄ſi demones.

Sabanū ni penl. cor. grecū ē idē qd̄ mappa vl' faciſgiū.

Sabbatiſm⁹ mi: in ſabbatū eſt.

Sabbatū. a ſabbe qd̄ eſt ſeptem ſm hebreos: vel a ſabba
qd̄ lingua ſyroꝝ dr̄ ſeptē: dr̄ hoc ſabbatum ti ſeptima
dies ſeptimane: ⁊ ipſa ſeptiana dr̄ qn̄q; ſabbatū. vn̄ in
Luca. xviij. c. Ieiuno bis i ſabbato. i. in ſeptiana. ſ. quar
ta ⁊ ſexta feria. vel ſabbatū interptat reqes. vn̄ ſabba/
tizo ꝫas reqeſcere: vel ſabbatū obſeruare. vn̄ hic ſabba
tiſm⁹ mi. i. reqes. Et ſm h̄ ſabbatū dicit ꝓprie ſeptim⁹
dies ſeptimane: q: tunc actor oīuꝫ reqeuit ab oī opere
qd̄ patrarat: Gen̄. ij. Et ꝑ ſynodichē ſabbatū dr̄ ipſa ſe
ptimana vt dixi. Sabbatū etiā inuenit ꝓ quolibet die
ſeptimane cū tali adiūcto: pma ſabbati: ſecūda ſabba/
ti ⁊c̄. ſed ſeptim⁹ dies ſimplicit dr̄ ſabbatū: vel ſabba/
tū ſabbatoꝝ ꝑ excellētiā. vn̄ in euāgelio legit: Ueſpe
aūt ſabbati q̄ luceſſit in pma ſabbati. ⁊ eſt ſenſus: pma
ſabbati. i. pma dies ſeptimane: vel pma dies q̄ eſt ſab/
batū: vel pma dies a ſabbato: vel poſt ſabbatū. Secun
dū ḡ hebreos noīandi ſūt dies ſic: pma dies ſabbati ⁊c̄
ſed ſeptima dies ſimplicit dicit ſabbatū: vel ſabbatuꝫ
ſabbatoꝝ ꝑ excellētiā. Scḋm vō ꝯſuetudinē xp̄ianoꝝ
ſic noīandi ſūt dies: dies dn̄icus vel dn̄ica: vel pma fe
ria: ſecunda feria: tertia feria: qrta feria: qnta feria: ſe/
xta feria. Septima feria dies dn̄ic⁹ dict⁹ eſt: q: tali die
dn̄s nr̄ reſurrexit. Quare autē quelibet dies dr̄ feria ⁊
qd̄ ſit feria pma vel ſecūda: ⁊ ſic de ceteris dixi i feria.
Scḋm vō gētiles noīandi ſūt dies a noībus planeta/
rū: ⁊ q̄libet dies ab illo planeta ē noīand⁹ q̄ preeſt pri
me hore illi⁹ diei: vt dies ſolis: vel dies dn̄ic⁹: dies lu/
ne: dies martis: dies mercurij: dies iouis: dies veneris:
dies ſaturni. Sūt vō. xxiiij. hore in die naturali. ⁊ pla/
nete ſūt ſeptē: ⁊ pſunt illis. xxiiij. horis: ⁊ quilibet tres
de illis hꝫ in ſua poteſtate h̄ ordine. Prim⁹ hꝫ pmam
horā: ſecund⁹ ſecundā: ⁊ ſic vſq; ad ſeptimā incluſiue
poſtea itēꝝ prim⁹ hꝫ octauā: ſecūd⁹ nonā: ⁊ ſic vſq; ad
xiiij. horā. poſtea itēꝝ pm⁹ habet. xv. ſecund⁹. xvi. ⁊ ſic
vſq; ad. xx. Tres g̃ hore q̄ ſupſunt ita diſtribuent: Ille
planeta q̄ pmā habuit horā in die illa: habebit primā
horā de illis trib⁹: ſecūdus ſecūdā: terti⁹ tertiā: ⁊ ſic fi/
nit⁹ eſt dies. Quart⁹ g̃ planeta q̄ ſequit habebit pmā
horā ſequentis diei: ⁊ ita ille denoīabit ab eo. Exēpli
grā: ponat ꝙ iſte dies hodiern⁹ ſit dies ſabbati ⁊ ha/
beat ordo planetarū diligent q̄ talis eſt: habito pnci/
pio a ſupiori: ſaturn⁹: iupiter: mars: ſol: ven⁹: mercuri⁹
luna: poſtea itēꝝ ſaturn⁹ ⁊c̄. Saturn⁹ hodie hꝫ pmam
horā: iupit ſecūdā: mars tertiā: ſol quartā: ven⁹ qntā:
mercuri⁹ ſextē: luna ſeptimā. itē ſaturnus. viij. iupit. ix.
mars. x. ſol. xi. ven⁹. xij. mercuri⁹. xiij. luna. xiiij. Item ſa
turn⁹. xv. iupit. xvi. mars. xvij. ſol. xviij. ven⁹. xix. mercu/
rius. xx. luna. xxi. item ſaturn⁹. xxij. iupiter. xxiij. mars
. xxiiij. ſ. vltimā. Sol g̃ q̄ ſequit habebit pmā horam ſe
quenti die. vn̄ ⁊ ille dies dr̄ dies ſolis vel dies dn̄i vel
dn̄ic⁹ vel dn̄ica: q: ſol omniū planetarū mediator ē: ⁊
oīb⁹ dn̄at. ſic g̃ computando ſingulos dies a ſingulis
planetis q̄ pmas in eis habent horas denoīatas inue
nies. Et ſcribit ꝑ geminum b ſabbatū: ſabburra: abba
gibb⁹: ſm Priſ. in ſecūdo maiorl. Et ſcies ꝙ ſabba/
tū interptat qes: ⁊ pōt dici feſtū dn̄i: q: qū alia feſta
inſtituta ⁊ noīata ſint ab aliquo euētu vel opere eoꝝ:
h̄ dicit ſabbatū: q: dn̄s qeuit in eo. ⁊ inde forte ē ꝙ in
duob⁹ ē priuilegiatū: q: in eo nec licebat cibū parare:
nec vltra mille paſſus ire. vn̄ dr̄ Matth. xxiiij. Orate
autē vt nō fiat fuga vr̄a hyeme vel ſabbato q̄ſi aptius
dicat: Orate ne neceſſitas tali tpe vos fugere cõpellat
hyeme ꝓpter intemperiē temporis: vel ſabbatto ꝓpter

trãſgreſſionẽ legis:qꝛ videlꝫ in ſabbato non licebat vl
tra vnũ miliare ire:⁊ h̓ innuit̓ in p̄mo ca.actuũ:vbi di/
cit̓:Tunc reuerſi ſunt hyeroſolimã a monte q̇ vocatur
olIueti:q̇ eſt iuxta hieruſalẽ ſabbati iter habẽs.

Sabburra re arena littoꝛis:vel lapis:vel multitudo lapi/
dũ vl' iutilis ſarcina nauis:q̄ ſolet eẽ de lapidibꝰ ⁊ ha/
rena:⁊ geminat̓ ibi b:⁊ r.vñ p̄ma ꝓducit̓ poſitiõe:ſed
qñqꝫ in metro ſubtrahit̓ vnũ b:⁊ coꝛꝛipit pꝛimã cauſa
metri.vñ Uirgiliꝰ in geoꝛ.Ut tũbe inſtabiles fluctu ia
ctante ſaburrã Tollũt ⁊c̃.

Sabelliani q̇dã heretici vocati ſũt a ſabellio.hi vnã perſo
nam p̄ris ⁊ filij ⁊ ſpũſſancti aſſerũt ⁊ aſtruũt.

Saber bꝛa bꝛũ:in ſabulũ vide.

Sabulũ harena vel terra leuis ⁊ harenoſa . vñ ſaber bꝛa
bꝛũ:aſper vel nodoſus:⁊ coꝛ.bu ſabulũ.

Sabeꝰ bea beũ:in ſaba exponit̓:⁊ accentuat̓ be.

Saccellus li dimi.paruꝰ ſaccꝰ.

Sacco cas:in ſaccꝰ eſt.

Sacculus li dimi.paruꝰ ſaccus.

Saccꝰ.a ſagum dicit̓ h̓ ſaccus ci:qꝛ eo conſuto efficiatur
q̄ſi ſagũ.vñ ſaccatũ ti.i.liquoꝛ aque feci vini admixtus
⁊ ſaccꝰ expꝛeſſus.vñ ⁊ ſic dicitur : Et ſacco ſaccas .i.in
ſaccũ mittere:⁊ per ſaccũ colare ⁊ exp̊mere. ⁊ cõponit̓
vt inſacco cas:in ſaccũ mittere:vel conſũmare.exſacco
cas:deſacco cas:extra ſaccũ ponere.Et eſt actiuũ cum
ſuis cõpoſitis.

Sacellũ paruũ templũ.vide in ſacrum.

Sacer.a ſancio vel a ſanctũ dicit̓ ſacer cra crũ: quaſi ſan/
ctũ vel ſancitũ:⁊ compat̓.vñ ſacre criꝰ ſime aduerbiũ.
Et nota ꝙ ſacer ponit̓ ſepe ꝓ execrabili de veteri con
ſuetudine numãtinoꝝ. Numãtini enĩ quendã paupe
rẽ ꝑ totũ annũ delicatis cibis paſcebãt : ⁊ optimis ve/
ſtibus induebant.In fine autẽ anni eum lapidibꝰ ob/
ruebant ⁊ de alto monte eũ p̄cipitabãt: ⁊ ſic quẽ p̄mo
habebãt ꝓ ſacro ⁊ ſcõ:poſtea habebant ꝓ execrabili.

Sacerdos dotis ge.cõis:dr̄ ſacra dãs.⁊ inde hec ſacerdo
tiſſa:⁊ h̊ ſacerdotiũ dotij: ⁊ hic ⁊ hec ſacerdotalis ⁊ h̓
le.Et ꝯponit̓ ſacerdos a ſacer ⁊ do das.inde ſacerdos
q̄ſi ſacra dans:qꝛ largꝰ debet eſſe: ⁊ eſt etymo.vide in
oꝛdo:⁊ in miſſa:⁊ in pꝛeſbyter.   Hic nota ꝙ Gꝛego.
in paſtoꝛali dicit:ſcriptum ẽ:Pꝛopheta laqueꝰ ruine.
Et rurſum dñs ꝑ ꝓphetã dicit:Cauſa ruine ppl'i ſacer
dotes mali. Nemo quippe ampliꝰ in eccleſia nocet:q̄ꝫ
qui ꝑuerſe agẽs nomen vel oꝛdinẽ ſanctitatis habet .
Delinquẽtẽ nãqꝫ hũc redarguere nullꝰ pꝛeſumit: ⁊ in
exẽplũ culpa vehement̓ extẽdit̓ : qñ ꝓ reuerẽtia oꝛdi/
nis peccatoꝛ honoꝛat̓. Jtẽ in eodẽ: Lãguẽte enĩ capi/
te mẽbꝛa in caſſũ vigẽt: ⁊ in exploꝛatione hoſtiũ fru/
ſtra exercitꝰ velocit̓ ſeq̄t̓:ſi ab ipſo duce itineris errat̓.
Et poſt pauca: Qua aũt mẽte aĩaꝝ p̄ſul honoꝛe paſto
rali int̓ ceteros vtit̓:ſi in terrena negocia q̄ rep̄hẽdere
in aliis debuit ⁊ ipſe v̄ſat̓:cui videlicꝫ ex ira iuſte retri
butiõis ꝑ ꝓphetã dñs minat̓ dicẽs: Et erit ſicut ppl's
ſic ſacerdos. Sacerdos q̇ppe ẽ vt ppl's: qñ ea agit is q̇
ſpũali officio fũgit̓ q̄ illi nimirũ faciũt:q̇ adhuc de ſtu
diis carnalibꝰ meditãt̓.vide in oꝛdo. Jtẽ Gꝛegoꝰ ꝯ ſa
cerdotes ⁊ p̄latos legẽ ig̊rantes dicit: Neceſſe eſt vt q̇
ad officium p̄dicatiõis excubãt a ſacre lectiõis ſtudio
nõ recedãt:qꝛ qũ ꝓpt̓ ſpiritale aliq̇d a ſubditis paſtoꝛ
inq̄rit̓ ignominioſũ valde ẽ: ſi tunc q̄rat diſcere quum
queſtionẽ debeat enodare. De h̓ tetigi in ignoꝛo: ⁊ in
clericꝰ.⁊ dicã in ſcientia. Jtẽ vide in lux.

Sacerdotulus. a ſacerdos dicit̓ h̓ ſacerdotulꝰ li dimi .i.
filius ſacerdotis.vñ hec ſacerdotula le:filit̓ dimi. nata
vel filia ſacerdotis:⁊ coꝛ.tu.

Sacernꝰ.a ſacer cra crũ dr̄ hic ſacernus ni.i. ſacer animꝰ
vel excellẽtioꝛ ꝑs aĩe.⁊ videt̓ cõponi a ſacer ⁊ animꝰ.

Sacramẽtũ.a ſacer dicit̓ h̊ ſacramẽtũ ti.i.pignus ſpõſio/
nis ſicut ẽ iuſiurãdũ. ⁊ dicit̓ ſic : qꝛ cuſtodiri debet q̄ſi
ſacroſciñ:qꝛ violare qõ q̇s ꝓmittit ꝑfidie ẽ. Jtẽ ſacra/
mẽtũ ẽ cũ celebꝛatiõe qũ res geſta ſit:ita vt ſignificare
credat̓:vt baptiſmꝰ:criſma:coꝛpꝰ:ſanguis: q̄ ſacramẽ/
ta dicũt̓: iõ qꝛ ſub tegumẽto coꝛpoꝛaliũ rerũ virtꝰ dei
ſecretiꝰ ⁊ latent̓ eoꝝ ſacramentoꝝ opatur effectũ. Uñ
a ſacris vel ſecretis virtutibꝰ ſacramẽta dicunt̓:que ⁊
grece myſteria dicunt̓: qꝛ ſecretã ⁊ recõditã habẽt diſ
pẽſationẽ. vñ ſecretariꝰ ria riũ : ⁊ hic ⁊ hec ſacramen/
talis ⁊ hoc le.ꝙ autẽ dicit̓ ſacramentũ quaſi ſacre rei
ſignũ:etymo.eſt.   Et ſcias ꝙ ſacramenta noue legis
ſiue eccl'iaſtica ſũt ſeptẽ:⁊ continent̓ in h̓ v̄ſu: Abluo
firmo cibo dolet vngit̓ oꝛdino iũgo.Et põt accipi nu/
merꝰ iſtoꝝ ſacramẽtoꝝ ſm cõditionẽ eoꝝ q̇bꝰ ꝑ ſacra
ſubuenit̓. Sunt enĩ ſacramẽta in remediũ data: aut q̊
in remediũ vniꝰ ꝑſone:aut in remediũ totiꝰ eccl'ie. Si
p̄mo mõ:aut q̄ꝫtũ ad ĩgreſſũ:⁊ ſic ẽ baptiſmꝰ:aut q̄ꝫtũ
ad egreſſũ:⁊ ſic ẽ extrema vnctio:aut q̄ꝫtũ ad ꝓgreſſũ
⁊ h̓ duplicit̓:Uno mõ q̄ꝫtũ ad executionẽ v̄tutis : vel
vt a malis nõ ſuꝑemur:⁊ q̄ꝫtũ ad h̓ eſt cõfirmatio:vel
vt bonis adhereamꝰ:⁊ q̄ꝫtum ad h̊ ẽ euchariſtia. Alio
modo ad reꝑationẽ v̄tutis: ſi ipſã in pugna ſpũali ali/
quo mõ ledi ꝯtigerit:⁊ ſic ẽ pnĩa:ſi aũt ĩ remediũ totiꝰ
eccleſie:aut ad regimẽ ⁊ multiplicationẽ ipſiꝰ ſpũalem
⁊ ſic eſt oꝛdo: qꝛ p̄ncipatus bonũ multitudinis ẽ : aut
q̄ꝫtũ ad multiplicationẽ materialẽ fideliũ:⁊ ſic eſt ma/
trimoniũ.   Triplici autẽ de cã ſacramenta inſtituta
ſũt:ꝓpter humiliationẽ: eruditionẽ: ⁊ exercitationẽ.
Pꝛopter humiliationẽ quidẽ:vt dũ hõ inſenſibilibus
rebꝰ q̄ natura infra ipſũ ſũt ex p̄cepto creatoꝛis ſe reue
rendo ſubiicit:vt ex hac humilitate ⁊ obedientia deo
magis placeat:⁊ apud eũ mereat̓:cuiꝰ imperio ſalutẽ
q̄rit in inferioꝛibꝰ ſe:⁊ſi non ab illis ſed per illa a deo.
Pꝛopter eruditionẽ etiã inſtituta ſũt:vt ꝑ id qõ foꝛis
in ſpecie viſibili cernit̓ ad inuiſibilẽ virtutẽ q̄ intꝰ eſt
agnoſcẽda:hoĩs mẽs erudiat̓. Hõ enĩ qui añ peccatũ
ſine medio deũ videbat.i.diuinoꝝ cognitionem nõ ex
ſenſibilibꝰ ſignis accipiebat:ſed ꝑ infuſionẽ: poſt pec/
catũ a deo habuit vt neq̄at diuina caꝑe niſi humanis
excitatꝰ. Pꝛopter exercitationẽ ſil'r inſtituta ſũt:qꝛ qũ
hõ ocioſus eſſe non poſſit :ꝓponit̓ ei vtilis ⁊ ſalubꝛis
exercitatio in ſacramẽtis: q̄ vanã ⁊ noxiã declinet oc/
cupationẽ. Nõ enĩ facile capit̓ a tẽtatoꝛe q̇ bono va/
cat exercitio .vñ Hieroꝰ monet:Semꝑ aliq̇d oꝑis faci
to:vt te occupatũ diabolꝰ inueniat. Sũt aũt exercitio/
nũ tres ſpẽs.vna ad edificationẽ aĩe ꝑtinet : altera ad
coꝛpoꝛis fomẽtũ:altera ad vtriuſqꝫ ſubuerſionẽ.   Et
nota ꝙ ſacramẽta nõ erãt nec̃ia neceſſitate abſoluta:
ſicut neceſſariũ ẽ deũ eẽ: ex ſola enĩ diuina benignita
te inſtituta ſũt:ſꝫ nec̃citate q̄ eſt ex ſuppoſitiõe finis: nõ
ita ꝙ ſine his deꝰ hoĩes ſanare nõ poſſet:qꝛ ſacramen
tis v̄tutẽ ſuã non alligauit:ſic̓ cibꝰ neceſſariꝰ ẽ ad vitã
humanã:ſꝫ qꝛ ꝑ ſacramẽta magis ꝯgrue ſit hoĩs reꝑa
tio:ſicut equꝰ dicit̓ neceſſarius ad iter: qꝛ in equo hõ
faciliꝰ vadit. Huius cõgruitatis cauſa põt accipi ex h̓
ꝙ homo ꝑ peccatũ pꝛecipue circa ſenſibilia coꝛꝛuptꝰ
erat eiꝰ detentus ne in deũ ſurgere poſſet.Erat autem
p̄dicta coꝛꝛuptio q̄ꝫtũ ad cognitionẽ:qꝛ humana mẽs
circa ſenſibilia tm̃ occupari nouerat:⁊ intm̃ vt quidaꝫ
nihil extra ſenſibilia crederent: ⁊ ſiqui ad cognitioneꝫ

intelligibilium ꝑuenirent:ea ſm modum ſenſibiliuȝ re
rum indicabant.Similiter quantum ad affectionem
qꝛ eis quaſi ſūmis bonis homo inherebat deo poſtpo
ſito.Similiter etiā quantū ad actionē:qꝛ eis homo in
oꝛdinate vtebaṫ.Neceſſariū ergo fuit ad curationem
peccatoꝝ:vt hō ex ſenſibilibus in ſpūalia cognoſcēda
ꝓficeret ⁊ ei vt affectū quē circa ea habebat in deum
referret:⁊ eis oꝛdinate ſm diuinā inſtitutionē vtereṫ.
Et iō fuit neceſſaria ſacramentoꝛū inſtitutio:ꝑ quem
hō de ſenſibilibꝰ in ſpūalibus erudiṫ.⁊ hec eſt ſecūda
cā que dicta eſt.Per que etiam affectū ꝗ ſenſibilibus
ſubijciṫ in dei reuerentiam referret:⁊ hec eſt cā pꝛima.
Per que etiā circa ea in honoꝛē dei exercitareṫ.⁊ hec
eſt tertia cā.Itē te nolo ignoꝛare ꝙ ṽtutes ⁊ gratia.ſ.
ſanant foꝛmaliṫ ſicut ſanitas:ſȝ ſacr̄a quodāmodo effe
ctiue ſicut medicine quedaȝ.vñ ſicut nō ſequiṫ ſanitas
ſanat:ergo medicine nō ſunt neceſſarie:ita nec gratia
ſanat:ḡ ſacramenta non ſunt neceſſaria ſȝ magis poſſȝ
ꝯtrariū cōcludi. Item nota ꝙ quinqȝ modis vnū ſa
cramentum ē dignius alio.Uno mō quo ad rē ſacra
menti ſiue effectum eius.⁊ ſic baptiſmus qui delet oēȝ
culpam:⁊ aufert oēm penam ē maximū ſacramentoꝝ
Alio mō quantū ad illud qꝺ cōtineṫ:⁊ ſic eucbariſtia
ē nobiliſſimū in quo cōtineṫ ipſe xp̄s.Tertio qȝtum ad
gradū dignitatis in quo conſtituit:⁊ ſic oꝛdo ē digniſ
ſimū ſacr̄m.Quarto qȝtum ad miniſteriū:⁊ ſic ꝯfirma
tio ⁊ etiā oꝛdo ſunt digniſſima:qꝛ nō niſi ꝑ epm̄ mini
ſtranṫ.Quinto qȝtum ad ſignatū ⁊ non cōtentū:⁊ ſic
matrimoniū eſt digniſſimū ſacr̄m:qꝛ ſignat ꝯiunctio
nē duaꝝ naturaruȝ in ꝑſona xp̄i.Si tn̄ has dignitates
ad inuicem cōꝑemus inueniṫ illa dignitas potiſſima:
quā ſacr̄m habet ex cōtento:qꝛ eſt eſſentialioꝛ.⁊ iō ſa
cramentū eucbariſtie eſt ſimpliṫ digniſſimum:⁊ ad ipȝ
quodāmodo alia ſacr̄a oꝛdinantur.Dignitas etiā que
eſt in efficiendo p̄ualet ei que eſt in ſignando:⁊ illa q̄
eſt in efficiendo reſpectu boni ſimpliṫ loquēdo p̄ualet
ei que in amotione mali.Et iō ſimpliciter loquēdo pꝰ
eucbariſtiā nobiliꝰ ſacramentū eſt oꝛdo ꝑ qꝺ homo ī
gradu ⁊ in gradu dignitatis poniṫ. Et poſt hec ꝯfir
matio ꝑ quā perfectio gratie cōferṫ:⁊ poſt baptiſmus
ꝑ quē ſit plena remiſſio culpe ⁊ pene.pꝰ hec matrimo
niū quod habet maximā ſignificationē.Penitētia au
tē ⁊ extrema vnctio ponunṫ inter baptiſmū ⁊ mr̄imo
niū:qꝛ oꝛdinātur directe ad remotioneȝ mali:qȝuis in
hoc penitentia minoꝛē hēat efficaciā qȝ baptiſmus:qꝛ
oꝛdinaṫ circa culpā actualem tm̄:⁊ non delet totaliṫ
penā.Et ad hoc minoꝛ eſt extrema vnctio que circa re
liquias peccati oꝛdinaṫ.In quibꝰ aūt ſacr̄is character
imp̄maṫ dixi in character:⁊ in oꝛdo. Qūo auteȝ ſa
cramēta ſint neceſſaria:dixi etiā in neceſſitas. De ex
trema vnctione ⁊ cōfirmatione require in vnguo.Itē
vide in baptiſmuſ.Quare aūt ſacramenta non poſſint
emi vel vendi:dicam in ſymonia.

Sacrarium.a ſacer dicitur h̄ ſacrariū rij.ꝓpꝛie locus tē
pli in quo ſacra reponuntur:ſicut donariū in quo col
locantur oblata:⁊ ſicut lectiſternia dicunṫ vbi hoīes
ſedere vel iacere conſueuerunt.

Sacrifico.ſacer componitur cum facio:⁊ diciṫ ſacrifico
cas penṫ.coꝛ.i.ſacrificiū facio vel offero.vñ ſacrificꝰ ca
cum:ſacrificium faciens vel offerens.⁊ hinc hoc ſacri
ficiū quaſi ſacrum factum:⁊ hec ſacrificia cie locus in
quo ſacrificatur:⁊ diciṫ ſacrificiū ſȝ Iſido.quaſi ſacrū
factū:qꝛ pꝛece myſtica cōſecraṫ ꝓ nobis in memoꝛiam
dominice paſſionis.ſed hoc ꝑtinȝ ad coꝛpus xp̄i. Sed
generalius accipit Iſido.ſacrificiū cum dicit:Sacrifi
cium ē victima ⁊ quecūqȝ in ara cremanṫ ſeu ponunṫ
Item ꝓpheta di.Sacrificiū deo ſpūs cōtribulatus.

Sacrificulus la luȝ.i.ſacrificiū faciens a ſacrifico cas.vñ
Macrobius de ſaturnalibuſ:Pontifex lune obſerua
bat aſpectū in ſaniqȝ regi ſacrificulo nunciabat.

Sacrilegium in ſacrilogus vide.

Sacrilegus.a ſacer ⁊ lego gis componitur ſacrilegus ga
gum penṫ.coꝛ.qui legit.i.furaṫ ſacrū de ſacro:vel non
ſacrum de ſacro.vñ hoc ſacrilegiū gij ſacre rei furtum
ſicut ſacrilegus ſacre rei fur.Inueniṫ etiam ſacrilegus
ꝓ ſcelerato vel flagitioſo.Et ſacrilegiuȝ etiā inueniṫ ꝓ
ſcelere vel enoꝛmi facto vel ꝓ ſacrificio demonibꝰ fa
cto.vñ dicit Papi.Sacrilegus qui ſacra legit.i.furaṫ:
vel qui cultū dei veri furaṫ idolis tribuendo:et dr̄ ſm
quoſdam ſacrilegium quaſi ſacrilegiū:qꝛ ſacruȝ ledit:
potius eſt etymologia.Et pōt ſic deſcribi:Sacrilegiuȝ
ē ſacre rei violatio vel eiuſdē vſurpatio. Cōmittiṫ aūt
ſacrilegiū qñqȝ rōne ꝑſone:qñqȝ rōne loci:qñqȝ rōne
rei.Rōne ꝑſone vt qum quis verberat clericuȝ vel ꝑſo
nā religioſaȝ.Rōne loci qū eccl̄ie vel cimiterij emuni
tas violaṫ.Rōne rei quȝ res ſacrata vel ſacro vſui de
putata vſurpaṫ.Circa aūt hoc vltimū membꝛuȝ ſic di
ſtinguiṫ:Sacrilegiū cōmittiṫ auferendo ſacrum de ſa
cro:vel non ſacrū de ſacro:vel ſacrum de non ſacro.

Sacriſta.a ſacer dr̄ hic ſacriſta ſte:vel ſacriſtarius:ſacro
rum cuſtos.

Sacro.a ſacer dr̄ ſacro cras et cōponiṫ:vt cōſecro cras:
Execro cras:qꝺ frequentius inueniṫ execroꝛ craris ī
depo.genere.i.maledicere:excōicare:extra ſacꝝ facere
Obſecro cras.i.rogare:⁊ ꝓꝑe ꝓ ſacra re.Reſecro cras
.i.ſacrare:vel execrare:vel exoluere:vel liberare:dimit
tere.Sacro ⁊ eiꝰ ꝯpoſita coꝛripiunt hāc ſyllabam ſa.⁊
ſunt actiua pꝛeter execroꝛ:qꝺ eſt deponēs:⁊ mutat ſa
cro a in e coꝛ.in compoſitione.

Sacrū.a ſancio cis vel a ſanctū deriuaṫ hoc ſacrū cri.i.tē
plū vel locꝰ diuinis cultibꝰ inſtitutus.vñ hoc ſacelluȝ
li dimi.ꝑuum templum.Uirgi.Nymphe riſere ſacello

Sadai:nomen dei.i.oīpotens quaſi potens oīa.ſ.a facien
do qꝺ vult:qꝛ ſi ei accideret non eēt oīpotens.facit.n.
quicq̄d vult.et inde oīpotens eſt qꝛ eius ſunt oīa que
vbicunqȝ ſunt.ſolus.n.totius mundi habet imperium
vide in omnipotens.

Sadoch interpꝛetatur iuſtus ſiue iuſtificans.

Saducei quidā heretici interp̄tanṫ iuſti.vendicabant.n.
ſibi qꝺ non ſunt:coꝛpoꝝ reſurrectionē negant.⁊ aīam
cum coꝛpoꝛe interire dicūt.quinqȝ tm̄ libꝛos moyſi re
cipiunt.ꝓphetaꝝ vaticinia reſpuūt.vñ in actibus.xxiij
Saducei dicunt nō eſſe reſurrectionē moꝛtuoꝛū:neqȝ
angelum:neqȝ ſpm̄.pbariſei aūt vtrūqȝ cōfitenṫ:⁊ acu
it penṫ.Beda ēt dicit:Saducei dicūṫ qꝛ ſaduceū quē
dā magiſtrū legis ſequentes:neqȝ reſurrectioneȝ credē
tes:neqȝ angeloſ:neqȝ ſpūs eſſe.hi tm̄ qnqȝ libꝛos moy
ſi recipientes oꝛacula ꝓhetaꝝ reſpuebāt.Phariſei ecō
tra qui diuiſi interpꝛetanṫ:eo ꝙ a ceteris in quibuſdā
obſeruationibꝰ ſe ſepararent ⁊ reſurrectōem credebāt
coꝛpoꝛū:⁊ angelos ⁊ ſpūs eſſe fatebanṫ:⁊ non ſolum
quinqȝ libꝛos moyſi ſed etiā oꝛacula ꝓphetarum reci
cipiebant.vide in phariſeus.

Safon onis eſt funis in pꝛoꝛa nauis poſitus.vñ Cecilius
Uenereo curſu veni ꝓbato pede vſqȝ ad ſafonem.

Safoꝛium:atrium templi.

Saga ge dr̄ a ſagio gis:⁊ dr̄ ſaga igenioſa vel incantatrix
diuinatrix.Hoꝛatius i epi.Somnia terroꝛes magicos

miracula ſagas. Item ſaga dicitur gēma puriſſimi coloris. Inuenitur hoc ſagū: et plr hec ſaga ſagorū .p. veſte ꝛ tunc corripit pmam. vñ quidam: Femina ſaga malis me fallit: ſunt ſaga veſtis.

Sagaculus in ſagax eſt.

Sagana. a ſagax dicitur hec ſagana ne. i. ingenioſa incantatrix: diuinatrix. Sagana ēt fuit ppriū nomen cuiuſdā incantatricis. Sagana genus gūmi vel veſtis dr: ꝛ corripit ga. vñ greciſmus. Sagana gūmi: ſagana veſtis: ſagana vates.

Sagax. a ſagio gis dicitur ſagax cis ge. ois. i. ingenioſus vl' inueſtigator vel diuinus: vel velox: aſtutus: puidus: preſcius futurorū. Et comparatur ſagacior ciſſimus. vñ ſagaciter cius ſime aduer. ꝛ hec ſagacitas tis: ꝛ ſagaculus la lum aliquantulum ſagax: ꝛ corripit primam ſagax: licȝ ſagio gis eam pducat.

Sagena. a ſagum dr hec ſagena ne. i. rete ppter raritatē ſic dicta. vel hic ſagenarius ria riū ad ſagenā pertinēs. ꝛ pducit penul. ſagena. vnde i auroꝛa dr: Agri theſaurus: inuentaqȝ gemma ſagena.

Sagimen in ſagina eſt: ꝛ pdu. gi.

Sagina. a ſano as dicitur hec ſagina ne. i. pinguedo: quod ꝛ hoc ſagimen dicitur. vñ ſaginatus ta tum pinguis: vel ad ſaginā ptinens: incraſſatus: obeſus. Et ſagino nas naui. i. impiguare: craſſum facere: nutrire. vñ hoc ſagimen nis pinguedo. ꝛ hinc hoc ſagimentū ti: ꝛ hoc ſaginamentū. i. pinguedo. ꝛ pducunt pdicta gi. vñ Thobias: Uentre ſaginato veneris ſuſpirat ad vſum. et Iuuenalis: Iſta dies pſpera ſtomachū laxare ſaginis.

Saginula le dimi. parua ſagina.

Sagio gis giui gitū. i. ingenioſe agere vl' diuinare. ꝛ componitur: vt perſagio gis. i. diuinare vl' pdiuinare: de quo in ſuo loco habes. Sagio ꝛ eius cōpoſita ſunt neutra ꝛ pducunt a.

Sagitta. a ſagio gis dicitur hec ſagitta te: eo qȝ ſagaci. i. ingenioſo vel veloci iactu mittitur. pennis fertur quaſi auis vt mors celeriter pcurrat ad hoīeȝ. Et hic ruſtici ſagittā vocant nouiſſimā pte ſurculi in ſarmento: vel qȝ longius a matre ex qua pſilijt receſſit: vel qȝ acuminis tenuitate teli ſpēm pferat: ſummitates vitiū ꝛ fruticū flagella dicuntur: qȝ flatu agitētur. Itē a ſagitta hec ſagittula ꝛ h ſagittella le di. ꝛ ſagittarius rij: ꝛ hec ſagittaria rie: ꝛ ſagittarius ria riū: ꝛ ſagitto as. i. ſagittas mittere: vl' ſagittis pcutere: vel appetere: ꝛ p compoſitionē ſagittifer ra rū: qui fert ſagittas: ꝛ corripit pmam ſagitta: qȝuis ſagio eam pducat ꝛ ſcribitur per duo t. An ars ſagittariorum ſit licita: hēs in orno nas.

Sagittella le dimi. parua ſagitta.

Sagittifer ra penul. corri. in ſagitta eſt.

Sagittula le dimi. pua ſagita.

Sagma. a ſagum dicitur hec ſagma huiꝰ gine: que corrupte vulgo dicitur ſauma vel ſalma. i. ſella vel pondus: vl' ſarcina que ſup ſellā ponitur: ꝛ dicitur a ſtratu ſagorū. i. ſellarum: vel qȝ ſelle ſago ſolent ſterni. vñ ſaginariꝰ. i. caballus: ꝛ hec ſaginaria. i. equa vel mula: vel vt generaliter dicatur: quodlibet iumentū pōt dici ſaginarius vel ſaginaria p diuerſitate ſexuum.

Saginarius in ſagina vide.

Saginula le dimi. parua ſagina

Sagū. a ſago gis dicitur hoc ſagū gi quoddā genus panni vel veſtis tenuis ꝛ abraſa. ꝛ cor. pmā: licȝ ſago gis eam pducat: vide in ſaga ge. vñ hoc ſagulū idem ſm hugu. Iſido aūt ſup Exo. dr ſic: Scdm operimentū erat ſaga cilicina que a vela capilaria vel capillaria qnqȝ vocātur: que facta erāt d pilis caprarū: quos capillos qnqȝ dicunt ad differentiā lane ouium: de quibꝰ cilicia fiūt vñ ꝛ illa ſaga cilicina dicta ſunt: que p aſperitate ſaga dicebantur. vñ quoſdam pānos aſperos ſagias dicimus vl' forte ex quadratura ſaga dicta. vnde ꝛ militare pallium a gallis inuentū: qȝ quadrum erat ſagum dictuȝ eſt: quod tñ ex aſpero fiebat pāno cōtra aeris intēperiem potuit etiā dici ſagū. Papias ſic dicit: Sagum veſtimentū cilicinū: ſagū: ſaccū: diplois palliū virgatum Poteſt etiā dici ſagum veſtis mortuorū: vt ciliciuȝ. vñ quidā: Mortis cerne ſagū tu vita mobile ſagum.

Sal. a ſalio lis dicitur hic ſal lis: quod antiqui dicebant h ſal lis in neu. gene. vñ accipe ſal ſapientie. Et Martia. xi. Bonū eſt ſal ꝛ dicitur ſal a ſalio qȝ ſaliat i igne. fugit .n. ignē cū ſit aqueus ꝛ naturaȝ aque ſequatur: qȝ igni ꝛ aqua inter ſe inimica ſunt. vel ſal dicitur a ſalo ꝛ ſole: qȝ de aqua maris fit ꝛ ſole ſiccatur. vñ dicit Iſidorꝰ. xvj. etymo. Sal aquis maris ſponte gignitur ſpuma i extrema litoribus vl' ſcopulis derelicta ꝛ ſole decocta. Sūt lacus ꝛ flumina ꝛ putei ex quibus hauritur: de hinc in ſalmas in geſta ſiccatur. Et nota qȝ ſal deberet eē neu. ge. qȝtum ad rem: ſed repugnat qualitas vocis neutrorū deſinentiū in al: qȝ omnia neutra deſinentia in al pducunt penl'. gti ꝛ termināt ablatiuū in i: quoȝ neutȝ fit in hoc noīe ſal: imo cor. penl'. gti: ꝛ termiat ablatiū in e: ſicut maſculina deſinentia in al. Et ſic qualitas vocis tali adiuncta rōne cogit hoc nomen ſal eē tm̄ maſcu. gene. Non .n. qualitas vocis ſufficit nec voluntas alicuiꝰ niſi rō nature: vel rei tali generi ſit adiuncta: vide in ſales.

Salmandra vel ſalmandria: quoddā animal tm̄ in igne viuens: qȝ ſola inter aīalia incendia ſuſtinere valeat: quaſi ſola amans pir. i. ignem. Siquideȝ in medijs flāmis exiſtit: ꝛ non ſolum non vritur: ſed ēt incendiū extinguit. ꝛ iſtius eſt maria vis inter omnia venenata. cetera vero ſingulos ferunt: hec plurimos piter interemit: qȝ ꝛ ſi arbori irrepſerit vl' i puteū ceciderit: poma ꝛ aquā veneno inficit: ꝛ oēs comedentes ꝛ bibentes interfecit ꝛ eſt vnū de quattuor aīalibus illis que ſingula ex ſingulis puris viuunt elemētis. vñ verſus: Talpe terra cibus cameleon in aere viuit. Allec vnda fouet: flāme paſcunt ſalmandrā. Aug. etiā in. xxj. de ciui. dei dicit: Sic ſcripſerunt qui naturas aīalium curioſius indagarūt ſalamandra in ignibꝰ viuit ꝛc.

Salamina ne: ꝛ hec ſalamen nis ciuitas quedam. vñ ſalaminus na nū: ꝛ hic ꝛ hec ſalaminenſis ꝛ hoc ſe: ꝛ ſalaminatus ta tum. ꝛ pducitur mi. vñ in auroꝛa dicitur: Ad cyprū tendunt ptus intrantes ſalaminam.

Salaria. a ſalum dr hec ſalaria rie: vnda vel eſtuatio mariſqȝ ad mare redit: ſicut venalia dicitur que ad ſitꝰ veīt

Salaris in ſales vide.

Salariū. a ſale dicitur hoc ſalariū. i. ſtipendiū redditus: ꝛ pprie cōis: diariū quotidianū: cibariuȝ victus. vñ legitur qȝ olim poete viuebant de cōi ſalario. i. ſtipendio.

Salathiel interpretatur petitio mea deus.

Salax. a ſal dicitur hic ꝛ hec ꝛ hoc ſalax cis. i. luxurioſus: qȝ luxuria ſalſa eſt ꝛ amara. vñ Oui. Laudaqȝ ſalaceȝ. vel ſalax a ſalio dicitur qui freqūter ſalit: ſicut facit priapꝰ ex luxuria. vñ ponitur p luxurioſo: ſicut in premiſſo exēplo. vide in eruca.

Salebra. a ſale hec ſalebra bre. i. fractura ꝛ aſperitas viaȝ qȝ ſal aſper ꝛ amarus eſt: vel ſalebra locus lutoſus vel molle lutū in via: ꝛ tunc dicitur a ſalio: qȝ facile ſaliat. Horatius: Qui ſectur ſalebras ꝛc. vñ ſalebroſus ſa ſum

aſper:durus:amarus:vel lutoſus.ꝛ comparaẗ.vñ ſale
broſe ſius ſime aduerbium.
Salem acuiẗ in fine.et interpretatur pax:ꝛ olim diceba/
tur hieruſalem ſalem.vide in hieruſalem.
Salentinum quidam mons vel oppidum italie.vñ ſalen
tinus na nũ patriũ.ꝛ ꝑducit ti.
Sales.ſal in ſingulari accipiẗ ꝓ cõdimento vel ſapiẽtia:
ſꝫ in plurali hi ſales ꝓ vbis amaris.Auianus:Verbaqꝫ
cũ ſalibus aſperiora dedit.Item ſales dicuntur verba
iocoſa ꝛ facete inuenta vel dicta.vñ hic ꝛ hec ſalaris ꝛ
hoc re:ſicut dicimus ſalares ludos:vbi verba iocoſe vł
amare intermiſcenẗ:ꝛ dicunẗ ſales a ſalio. Item a ſa/
lio lis hic ſalius lij:ꝛ plr̃ hi ſalij ſaliorũ:hi ſales ſalium:
ꝛ dicunẗ ſalij vel ſales ſacerdotes martis:qꝛ ſaltando
ei ſacrificabant.Lucanus:Et ſalius leto portans anci
lia collo.Item idem:Non ſoliti luſere ſales. Hic tñ ſa
les poſſunt etiam dici ioculatores.
Salgamum.gamos componiẗ cũ ſalio vel ſaluo:ꝛ diciẗ
hoc ſalgamum mi.i.culcitra ꝛ cor.ga.
Salignus in ſalix eſt.
Salinariũ in ſalinum vide.
Salinator qui facit ſalem ſm Papi.
Salinum.a ſal dr̃ hoc ſalinum ni.i.vas vbi reponitur ſal
ꝛ poniẗ ꝓ tota ſuppellectile:qꝛ ſal ẽ cõdimentuꝫ oĩuꝫ
ciborũ.ꝛ hec ſalina ne locus vbi ſal efficiẗ vel vbi ven
diẗ.vñ ſalinarius ria rium ad ſalinaꝫ ptinens.et hic ſa/
linarius qui facit vel vendit ſalem: et ẽt ſalinator ſm
Papi.qui ſalem facit.Perſi⁹:Purũ ꝛ ſine labe ſalinũ
Salio lis lui vel liui vel lij lire:altum.i.facere ſaltum. Et
tunc eſt neutrũ ꝛ abſolutum:ꝛ ſalire qđ in vulgari eſt
amorare pertinet ad aialia irrõnabilia.ꝛ tũc eſt actiuũ
vñ Oui. Leta ſalit ouis thauro quoqꝫ leta iuenta. vñ
ſaltor ſaltrix:ꝛ hinc hec ſaltricula le dimi. Iteꝫ a ſalio
lis tũ tu u in o ſalto tas frequen. Salio componiẗ vt
aſſilio lis ad aliud ſalire.Abſilio lis tũ in diuerſas par
tes ſalire:ſeparari:abrũpi.Circũſilio lis circũſultuꝫ: cir
cũſalire.i.vndiqꝫ aggredi. Deſilio lis ſultuꝫ.i.valde vł
deorſum vel de vno loco ad alium ſalire. vñ deſultor
diciẗ qui de vno loco in alium ſe transfert. ꝛ deſulto
as fre.Diſſilio lis.i.diuerſis modis ſalire:in diuerſas p
tes ſalire:ſepari:abrũpi ſaliendo. vñ diſſulto tas freq.
Exilio lis tum.i.extra vel valde ſalire. vñ exulto tas.i.
frequenter exilire qđ ꝓprie fit qum letamur.Et poniẗ
exultare ꝓ letari:ſꝫ ꝓprie ſaliendo.Inſilio.i.ſalire con
tra vel inſilire inſultum facere:inuadere:ĩpetere:ꝛ ag/
gredi.vñ hic inſultus tus tui.Interſilio lis.i.inter aliq̃
ſalire: interuenire.Proſilio lis.i.ꝓcul vel ante ſalire.
Reſilio lis.i.iterũ vel retro ſalire.vñ ꝛ diciẗ ille reſilire
a pacto qui dimittit pactũ ꝛ ceſſat retro.vñ reſulto as
vt ſplendor ſolis vel ſpeculi reſultat cum in oppoſito
repiẗ.Subſilio lis:ſubtus ſalire:vel poſt vel paruꝫ.In
de ſubſiliens entis ge.oĩs. Inueniẗ etiaꝫ ſubſilio lis.i.
ſurſum ſalire.ꝛ tunc componiẗ a ſuſum vel ſurſuꝫ ꝛ ſa
lio.Tranſilio lis vltra ſalire:tranſire. Salio ꝓ facere
ſaltum:ꝛ oĩa ab eo compoſita ſm hanc ſignificationẽ
neutra ſunt.Preter aſſilio ꝓ aggredi:circũſilio: inſilio
ꝓ aggredi ꝛ tranſilio que ſunt actiua. Iteꝫ ſalio ĩ alia
ſignificatione ẽ actiuũ cum oĩbus ſuis cõpoſitis ſiqua
habet ſm illã ſignificationẽ.Iteꝫ compoſita a ſalio fa
ciunt ſupinum in ultũ:ꝛ triplicant p̃terituꝫ: ſicut ꝛ ſa/
lio.nã faciunt in liui:vel in lij:vel in lui:vt inſilui vel in
ſiliui ꝛ ſilij.ꝛ oĩa corripiunt ſi:ſicut ſimplex ſal,vñ ver/
ſus:Dat ſalio ſalui quoqꝫ ſiue ſaliui. Inueniẗ etiã ſal/
li a ſalio ꝑ duo l de quo infra dicam in ſallo lis.

Saliſator.a ſalio lis diciẗ hic ſaliſator toris.ꝛ dicunẗ ſali
ſatores diuini quidam qui duꝫ eis membrorꝫ quecũqꝫ
partes ſalierint:aliquid ſibi inde ꝓſperum vel triſte ſi/
gnificari predicunt.
Saliua.a ſal diciẗ hec ſaliua:qꝛ ſal ſit ꝛ ſalis hꝫ ſaporem
vel diciẗ a ſalio:qꝛ ſaliat ab ore.vel diciẗ a ſaluo uas:
qꝛ nos ſaluat.vñ ſaliuoſus ſa ſuꝫ.Et ſcias ꝙ ieiuni ho/
minis ſaliuã ſi ſerpens guſtauerit moriẗ.vide ĩ ieiunũ
Saliuncula.a ſalio lis diciẗ hec ſaliunca ce:quedam her
ba ſpinoſa.ꝛ diciẗ a ſalio:qꝛ eam calcantes facit ſalire
vñ ꝛ vulgo calcacrepa dr̃.qꝛ calcantes facit crepare.
Virgi.Puniceis q̃tuꝫ cedit ſaliunca roſetis. In liiij.c.
Eſaie.Pro ſaliunca aſcẽdit abies.Glo.Saliunca acu/
leis ꝛ ↄpunctõib⁹ plena:abies alta:ꝓcera:fabricandis
domibus apta.Pro ſaliuncula ergo aſcendit abies.i.
ꝓ vitijs virtutes:ꝓ vicioſis ꝛ ſpinoſis v̾tutib⁹ exaltati.
Saliuncula le:herba medicinalis habẽs ſpicas miri odo
ris creſcit in montibus.Sed ſaliunca herba ſalſa ſcđꝫ
Papi.ꝛ corr.cu.
Salius lij in ſales vide.
Salix.a ſalio diciẗ hec ſalix cis quedaꝫ arbor:qꝛ cito ſali
at.i.creſcat.Et cor.penul.gti.Propheta: In ſalicib⁹ in
medio eius ſuſpendimus organa nr̃a.vñ ſalignus gna
gnũ: ad ſaliceꝫ pertinens vel de ſalice factus.Et ſalice⁹
cea ceũ.Et ſalicinus na nũ.et hoc ſaliceṫuꝫ ti locus vbi
ſalices creſcunt.
Sallio lis ꝑ geminuꝫ.l.vide in ſallo lis infra.
Sallo.a ſale diciẗ ſallo lis li lere ſum tertie cõiugationis
Et ſallo lis liui litũ quarte cõiugatõis in eodem ſenſu
.i.ĩponere:ſallere:aſpergere:ſale condire.ꝙ aũt dr̃ ſal/
lo.i.ſale aſpergo etymo.eſt.Sallio ꝛ ſallo cuꝫ omnib⁹
cõpoſitis ſuis actiua ſunt ꝛ cõpoſitorꝫ eorꝫ ſigſificatio
nes facile eſt diſtinguere.Hic nota ꝙ iueniẗ ſalio lis
liui vel lui vel lij:ꝛ facit ſupinũ tum:ꝛ corripit p̃mam.
vñ per vnũ l ſcribitur. Iteꝫ inueniẗ ſallio lis liui vł lij
ꝑ ſyncopã ꝛ facit ſupinũ lituꝫ ꝛ ſcribiẗ per duo l.Itẽ
inueniẗ ſallio lis li lere tertie cõiugatiõis ꝛ fac̃ ſupinũ
ſum in eodẽ ſenſu cum ſallo:ſale condire.ꝛ ſcribiẗ per
duo l qũ faciat ſupinũ in ſum ſicut vello vulſum.Naꝫ
ſi ſcribereẗ ꝑ vnuꝫ l:faceret ſupinuꝫ in tum vt colo cul
tuꝫ. Inueniẗ etiã pſallo lis li lere tertie ↄiugationis et
ſcribitur ꝑ ps:ꝛ caret ſupĩo.Propheta: Pſallite dño
in cithara.De predictis conſueuit dici: Sallio ſallo ci
bum:ſalio pede:cantica pſallo.Sallio ſallituꝫ:dat ſal/
ſum ſallo ſupinum.Dat ſaltum ſalio p̃uatur pſallo ſu
pino.Sallo facit ſali:ſalliui ſallio pſallo. Dat pſalli ſa
lio ſalui ſalijqꝫ ſaliui. Sallo facit ſalſum ſallitũ ſallio:
ſaltum Dat,ſalio: pſallo tñ manet abſqꝫ ſupino. De h̾
etiam dixi ſupra in tertia ꝑte vbi egi de preteritis ꝛ ſu/
pinis quarte cõiugationis. Item ſcias ꝙ ſalis gtũs de
ſal vtrãqꝫ ſyllabã corripit. Sallis vero ſcđa ꝑſona h⁹
verbi ſallo ꝓ ↄdire cibum ſale vtrãqꝫ ſyllabaꝫ ꝓducit
Salis aũt ſcđa ꝑſona hui⁹ verbi ſalio ꝓ ſaltum facere
corripit p̃mam ꝛ ꝓducit vltimaꝫ.ſed pſallis per p ſcđa
ꝑſona huius verbi pſallo lis ꝓducit p̃mam ꝛ corripit
vltimam.
Salmentum.a ſalio lis vel a ſale:vel a ſalſo dr̃ hoc ſalmẽ
tũ:vel hoc ſalſamentũ in eodẽ ſenſu.vel ſalmentũ pro
prie piſcis ↄfectio:ꝛ dr̃ tunc a ſalmo onis piſce.qui dr̃
ſic a ſale:qꝛ inde fit ſalſamentũ.vel qꝛ habeat ſaporem
ſalis.ſed ſalſamẽtum oĩs res ſalſa:vt piſcis ꝛ huiuſmõi
Et inde hoc ſalſum ſalſi.
Salomon interp̃tatur pacific⁹:qꝛ in regno eius fuit pax.
vñ in p̃mo li.palip.c.xxij.dicit dauid: Fact⁹ eſt ſermo

dñi ad me dicens: Multum ſanguinē effudiſti ⁊ plu-
rima bella bellaſti: non poteris edificare nomini meo
domū tanto effuſo ſanguine corā me. Filius qui na-
ſceť tibi erit vir quietiſſimus. faciā enī eum quieſcere
ab oībus inimicis ſuis ꝑ circuitū: ⁊ ob hanc cām paci-
ficus vocabiť: ⁊ pacē ⁊ ociū dabo in iſrael cunctis die
bus ſuis: ipe edificabit domū nōi meo. Idē dicꝰ eſt
⁊ iditha: qꝛ fuit dilectus ⁊ amabilis dño. Idē ⁊ ceelet
vł coleth: qđ grece diciť eccleſiaſtes: latine cõcinator:
qꝛ ad populū loquereť. vide in eccleſiaſtes. Et ſcias ꝙ
quidā volūt dicere ſalemon ꝑ e: vel a ſalē ciuitate: vł a
rege vel a ſale qđ eſt ſapientia ⁊ monos qđ eſt vnum:
qꝛ vnicꝰ ⁊ ſingularis fuit in ſapientia. vt pꝫ in. iij. Reg.
c. iij. vbi dicit ei deus: Ecce feci tibi ſm ſermones tuos
⁊ dedi tibi cor ſapiens ⁊ intelligens in tantū: vt nulluſ
ante te ſimilis tui fuerit nec poſt nec futurꝰ ſit.

Salona. a ſalon diciť hec ſalona ne: vł he ſalone ſalona-
rū: inſula ⁊ quedā ciuitas dalmacie iuxta mare. vñ ſa-
loninꝰ na nū. et Saloninus dictus eſt filiꝰ pollionis:
qui natꝰ eſt in eo anno in quo pater ſuꝰ deuicit illam
ciuitatē. et ꝓducit penul. ſalona ne.

Saloninus in ſalona eſt: ⁊ ꝓdu. ni

Salpiga pige qđ eſt depreſſū: componiť cū ſalim quod
eſt locus: ⁊ diciť hec ſalpiga ge quidā ſerpens qui ha-
bitat in depreſſis locis. Hec eadē diciť ⁊ cecula: qꝛ par
ua eſt ⁊ oculos non habet.

Salſamentū exponiť in ſalmentū.

Salſicia cie diciť a ſalſus: qꝛ ſalſa fit.

Salſugo. a ſalſus diciť hec ſalſugo ginis. ſ. res que ſalſū
facit. Itē ſalſugo diciť amarꝰ ⁊ ſalſus humor terre. Et
inde ſalſuginoſus ſa ſum: ⁊ ſalſugineꝰ ginea neū. Et ꝓ
ducit penľ. noīatiui ſalſugo.

Salſus ſa ſum ꝑticipiū a ſallo lis. Poteſt etiā eſſe nomē
⁊ tunc deriuať a ſale: vt dicať ſalſus quaſi ſale aſꝑſus
⁊ conditus. ⁊ cõparať tior ſimꝰ. vnde ſale ſiꝰ ſime ad-
uerbiū: ⁊ inde ꝑ compoſitionē īſulſus. i. non ſalſus.

Saltē coniunctio aduerſatiua cū diminutōe ꝑ ſyncopā
fit a ſalutē ⁊ eſt tractū a captiuis qui qñ capti erāt ex
timore non valentes loqui integre dicebant ſaltē ſal-
tē ſaltem: quaſi dicerent vt vitā ⁊ ſalutē nō amitterēt
Item inueniť ſaltim ꝑ i: ⁊ diciť a ſaltu. vñ diċ Priſ. in
xvj. li. Saltu: ſaltuatiꝫ vel ſaltiꝫ. i. ſaltando: ⁊ eſt aduer
bium qualitatis. vñ verſus: Saltim ſaltando: ſed ſaltē
diminuendo.

Salcia cie diciť a ſalſus qꝛ ſalſa.

Saltim aduerbium in ſaltem exponitur.

Saltricula le dimi. ꝑua ſaltrix

Saltrix cis mulier ſaliens vel ſaltū faciens a ſalio lis. Itē
a ſalio diciť hec ſaltria trie ioculatrix mulier. Iuuena
lis: Nouerunt mauri atqꝫ indi que ſaltria panē. vł eſt
ibi pſaltria a pſallo pſallis.

Saltus. a ſalio lis diciť hic ſaltus tus: actus vel paſſio ſa
liendi. Itē ſaltus diciť locus ſilueſtris ⁊ vaſtus vbi ar
bores exiliunt in altum pluſꝗ̄ in alijs locis. Uel ſaltꝰ
diciť ſilua rara: vbi beſtie inter arbores facile poſſunt
ſalire. vñ extremitas ſiluarū diciť ſaltꝰ: qꝛ arbores ibi
iam rareſcunt. vñ ſaltuoſus ſa ſum: ſaltibus plenus. de
hoc quidā dicunt: Eſſe nemus ſaltus ſaliendi dicitur
actus. De domo ſaltus libani dixi in domus.

Saluber. a ſalus diciť hic ⁊ hec ſaluber vł ſalubris ⁊ hoc
bre ſm antiquos. ſcōm etiā modernos diciť hic ſalu-
ber ⁊ hec ſalubris ⁊ hoc bre. i. ſanꝰ: vtilis: ſalutē confe-
rens: ⁊ comparať. vñ ſalubriter briꝰ berrime aduerbiū
et hec ſalubritas tatis. Et eſt ſalus itegritas corꝑis: ſa-
lubritas ſaluti conueniens cā: ꝑ quā ſanitas vel ſeruať
vel reſtaurať. ⁊ ꝓdu. lu. vñ in doctrinali dř: Ante b fit
breuis u ſed demiť inde ſaluber. ⁊ ſm Papi. Saluber
ad locū referť vel cibum ſalutaris ad ɔſilium.

Saluia. a ſalus diciť hec ſaluia uie qꝛ ſalubris herba ē: et
diciť ſaluia quaſi ſalutis via.

Saluio uis in ſaluo uas eſt.

Salū. a ſale diciť hoc ſalū li. i. mare: qꝛ ſalſum ⁊ amarū eſt
De hoc Hieronymꝰ ad paulinū. c. viij. Et herentis ī ſa-
lo nauicule funem magis precide ꝗ̄ ſolue.

Saluo. a ſalus diciť ſaluo uas: qꝛ ſalus ſaluat: vel qꝛ tali
verbo vtimur in ſalutatione. vñ ſaluꝰ ua uum. et hinc
hec ſaluitas tis. Et ſalue: ſaluete: ſalueto: ſaluetote: ver
bum defectiuū. ⁊ ſaluatoriū. i. eſſe vel fieri ſaluū. Et ſal
uio nis ſaluire in eodē ſenſu. i. eſſe vel fieri ſaluū. Hora
tius: Urbis amatorē fuſcū ſaluire iubemus. Legiť ibi
⁊ ſaluere. Saluo uas actiuū eſt cum oībꝰ ſuis ɔpoſitis

Salus. a ſale diciť hec ſalus lutis: qꝛ cõdimentum eſt. ſic
enī ſal eſt condimentū oīum ciborū: ſic ſalus eſt condi
mentū oīum membrorū. et eſt ſalus integritas corꝑis:
ſalubritas ſalutis conueniens cā ꝑ quā ſanitas ſerua-
tur vel reſtaurať. A ſalus deriuať ſaluto tas. ſic. n. ſo-
lemus ſcribere ⁊ ſalutare: Martino Petrus ſalutem.
Et diciť ſalutare: quaſi ſalutem optare. vñ ſalutatio ꝗ̄
ſi ſalutis optatio. illū. n. ſalutamus cuius ſalutē opta-
mus. Et ſalutatorius ria riū: ⁊ hoc ſalutatoriū rij locꝰ
ſalutationis: ⁊ eſt actiuū ſaluto cum oībus ſuis cõpo-
ſitis. Salus cõponitur: vt ſalutifer ra rum: ſalutiger ra
rum ⁊ ſalutigerulus la lum: qui fert vel gerit ſalutem
verbis vel opere. Et corripit ꝑmam ſalus. vñ Proſper:
Cur dubiū expectat cras hodierna ſalus? Et fuit ſalꝰ
ꝓpter delectationes vt femina: ⁊ ſic eſt feminini gene
ris: ſicut morbus ꝓpter leſionē vt mas: ⁊ ſic eſt maſcu
lini generis.

Salutatio. a ſaluto as diciť hec ſalutatio onis: quaſi ſalu
tis optatio. Illum enim ſalutamus cuiꝰ ſalutē deſide
ramꝰ. Et eſt ſalutatio ꝑma pars epľe debita ordinatio
ne tā noīa ꝗ̄ merita pſonarum ɔnectens ⁊ affectione
declarans. Et ſcias ꝙ illud qđ eſt ꝓprium narrationū
in ſalutatione nō debet claudi. vñ vitioſa eſt illa ſalu-
tatio: Joanni patri reuerēdo. ꝑ. eius filius humilis bo-
nonie leges audiens vel decreta cum ſubiectõne ſalu
tē. Nā eadem rõne poſſet dici: bononie comedens vł
ſcribens codicē vel digeſtum. Sufficit ergo dicere: bo
nonie ſcholaris. Si aūt dicať: bononie deditꝰ ſcolaſti-
cis diſciplinis vel ſtudio lrārum: dicimꝰ ꝙ ſtudium eſt
attributum pſone. vñ cõmode poteſt dici: ac ſi attribu
tum ſolius negocij eſſet nō eſſet dicendū: vt bononie
legens lrās vel leges audiens vel decreta.

Salutigerulus la lum penľ. cor. qui gerit ſalutes a ſalute
⁊ gerulus. vide etiam in ſalus.

Saluto tas in ſalus eſt.

Samaritani. ſamaria eſt quedā regalis ciuitas. vñ ſama
rita: vel ſamaritanꝰ na nū. i. cuſtos. Hi non cõicant iu
deis: imo vitāt eos in cibis ⁊ vaſis eorū. et vt dicit Pa-
pias: ſamaritani vel ſamarite interꝑtanť cuſtodes: eo
ꝙ a babylonijs illic in cuſtodiā collocati ſunt iudeorū
Ideo hic nota ꝙ ſamaritani erāt illi qui miſſi fuerāt
ad inhabitandum terrā illam decē tribubus captiua-
tis ⁊ dicti ſunt ſamaritani ꝓpter locū: ⁊ iſti recipiebāt
quinqꝫ libros moyſi ⁊ non ꝓphetas: ⁊ vocabanť a iu-
deis duarū tribuū iacobite: qꝛ videlicꝫ ſupplantauerāt
iudeos decem tribuū de terra ſua: ⁊ iō ſamaritanos ab
ominabanť iudei: ⁊ ab illa ciuitate oīs regio circa illā

dicta eſt ſamaria.
S ambuca ce vel hic ſambucus ci penl.pdu.dicit̃ quedã
parua arbor ⁊ mollis.vñ ſambuceꝰ cea ceũ:⁊ ſambuci
nus na nũ:de ſambuca exiſtens.⁊ hoc ſambucetum ti
locꝰ vbi ille arbores creſcũt.⁊ hec ſambuca ce:quoddã
genus ſimphonie muſicuȝ:qđ fit de illa arbore.⁊ hic
ſambucinarius rij:qui canit cum ſambuca:⁊ hec ſam-
buſtria ſtrie:mulier que canit cũ tali inſtrumento.⁊ hic
ſambuculꝰ culi:ſaltator ad vocẽ ſambuce:⁊ cor.cu.
S ambuculus in ſambuca vide.
S ambuſtria in ſambuca eſt.
S amia.ſamos inſula eſt.vñ ſamiꝰ mia miũ.in illa inſula
reperta prius fictilia vaſa credũt̃. vñ talia vaſa ſamia
dicunt̃ ſm hug.vel ſm Pap.Samia terra a ſamio di
cta:glutinoſa ⁊ candida medicamẽtis ⁊ vaſculis neceſ
ſaria.Eſa.xlv.dicit̃:Teſta de ſamijs terre.
S amna ne in ſubſamno nas vide.
S amniores in ſubſamno nas eſt.
S amnis ciuitas in apulia.
S amnum eſt beneuentum ſm Papiam.
S amno nas in ſubſamno nas eſt.
S amnula le dimi.parua ſamna.
S amotracia.ſamos quedam inſula eſt: ⁊ componit̃ cuȝ
tracia cie:quedã alia inſula.⁊ dicit̃ hec ſamotracia cie
quedaȝ alia inſula a predictis:cuiꝰ incole cõmixti ſũt
ex tracis ⁊ ſamnis.vñ hic ⁊ hec ſamotrax cis:⁊ hic ⁊ hec
ſamotracenſis ⁊ hoc ſe:⁊ ſamotraceus cea ceũ:⁊ ab il
lo loco dictus eſt ſamotrates aureꝰ anulus: ſȝ capulo
ferreo:qr ibi primũ factus eſt.
S amuel indeclinabile ꝓpriũ nomen viri.vel etiã põt de
clinari:hic Samuel lis.vñ in aurora dicit̃:Cuȝ ſamue
le loquens facta futura dabat.
S ancio.a ſanguis dicit̃ ſancio cis xi vel ciui ctũ vel citũ
.i.ſtatuere:conſecrare:ſanctũ facere: confirmare: ⁊ irri
gare:pene ab oĩ iniuria defendere. Sic ⁊ leges ſancte
⁊ mores ſancti dicunt̃ : ⁊ homines confirmati in fide
ſancti dicunt̃.⁊ dicit̃ ſancire a ſanguine hoſtie: ⁊ hoc
de veteri ↄſuetudine. Nihil ṽo ſanctũ apud veteres di
cebat̃:niſi qđ ſanguine hoſtie eſſet conſecratũ vl' reſp-
ſum.vñ hi qui purificari volebant ſanguine hoſtie vn-
gebant̃.vñ ſancti poſtea dicebant̃:quaſi ſanguine vn
cti.Sȝ modo ſcũs dicit̃ qui in fide xp̄i eſt cõfirmatus
⁊ ſanctũ eſt quod violare ⁊ corrũpere nephas ẽ. vnde
ſancitus ta tum.Ad hebreos.viij.Qđ in melioribus re
promiſſionibꝰ ſancitũ eſt:ſm hug.Tamen nota hic ꝙ
ſm modernos ſancio cis facit p̃teritum ſanxi:cio mu-
tata in xi:vt vincio vinxi.Uetuſtiſſimi tamẽ etiã ſanci
ui:vel ſancij ꝓferebant.⁊ ſupinuȝ fac̃ ſanctũ: xi muta
ta in ctũ:vt ſanxi ſanctũ:vnxi vnctũ:vinxi vinctum.In
uenit̃ etiã apud vetuſtiſſimos:ſanciui ſancituȝ.vnde
Lucretiꝰ:Qđ porro neq; ſancitũ quidem extat: ſic dic̃
Priſ.in.x.li.vñ dico ꝙ ſȝ modernos ſancio facit ſanxi
⁊ ctũ. Inuenit̃ ẽt apđ antiquos ſanciui ⁊ citũ: quod
modo non dicimus.
S ancitus ta tum in ſancio cis vide.⁊ ꝓdu.ci.
S anctimonia.a ſancio cis dicit̃ hec ſanctimonia nie.i.ſan
ctitas.Hebr.xij.Pacẽ ſequimini cũ oĩbus ⁊ ſanctimo
niã.vñ hec ſanctimonialis femina ſanctitati dedita.vl'
componitur a ſanctꝰ cta ctũ:⁊ monialis qđ eſt mõa-
cha.vñ ſanctimonialis quaſi ſancta ⁊ ↄſecrata monia
lis.vñ hic ⁊ hec ſanctimonialis ⁊ hoc le.i.ſanctũ vl' ad
ſanctimoniã:vel ad ſanctimoniales ꝑtinens.
S anctimonialis penul.ꝓdu.exponit̃ in ſanctimonia.
S anctiones:leges:purificationes:ſm Papi.

S anctuarium in ſanctus vide.
S anctus.a ſancio cis ctũ dicit̃ ſanctus cta ctum.⁊ cõpa
rat̃ ſanctior ctiſſimꝰ.vñ ſancte ctius ctiſſime aduerbiũ
Et hec ſanctitas tis:⁊ hec ſanctitudo dinis.vide in ſan
ctio cis.Et vt dicit Ambroſiꝰ:Sancti affectꝰ in oĩ bo-
no eſt.Item a ſanctus dicit̃ hoc ſanctuariũ rij:res ſcã
vel locus vbi ſancta reponunt̃:vel vbi res ſancte gerũ
tur.Sancta igit̃ antiquitus exteriora templi diceban
tur.Sancta ſcõrum locus templi ſecretior:ad quẽ nul
li erat acceſſus niſi tm̃ ſacerdoti. ⁊ dr̃ ſic:quia iteriora
oracula ſanctiora ſunt: vel qr ſanctoꝝ comparatione
ſanctiora ſunt:ſicut cãtica cãticorũ: qr vniuerſa cãtica
p̃cellunt.Item a ſanctus ⁊ facio componitur ſanctifi
co cas:⁊ eſt actiuũ.De cognitione ſanctorũ dixi ĩ oro
⁊ in antixp̄s.Item in vitrũ dicã.Iteȝ vide in hierony
mus:⁊ in ſanctio.Item in beatꝰ.Itẽ de cognitõe mor
tuorũ vel defunctorũ tã bonorũ q̃ȝ malorũ dixi in de-
functꝰ.Item vide in pena.Itẽ de ſanctoꝝ beatitudine
⁊ ſapientia ⁊ maloruȝ miſeria dic̃ Anſelmꝰ:Firmit̃ te
neamꝰ nihil honoris vel alicuiꝰ bonitatis illis deeſſe:
quibꝰ in alia felicitate cõtingit eſſe.Septẽ aũt ſunt q̃
vident̃ corporibꝰ aptari:pulcritudo:velocitas:fortitu
do:libertas:ſanitas:voluptas:⁊ diuturnitas. Aĩabus
etiã ſanctis hec ↄuenient̃ aptari vident̃.ſ.ſapiẽtia:ami
citia:ↄcordia:poteſtas:honor:ſecuritas:⁊ gaudiũ. Sa
pientiã beati viri plenius habebũt:vt nihil deſit de oĩ-
bus que ſcire voluerint.Oĩa quippe p̃terita p̄ntia ⁊ fu
tura ſcient:nec aliquid eoꝝ noticie ſubtrahet̃ que crea
tor ſciendo creauit:nec indigentia erit:vt quiſq; inter
roget quis eius ꝓauus fuerit:⁊ de cuiꝰ ſtirpe ꝓdierit:
vel quis ille vel ille ſit.Oĩum etiã linguaꝝ:⁊ oĩuȝ crea
turarũ:oĩumq; artium noticiã habebunt.Cogitatꝰ ẽt
ſuos inuicem videbunt q̃cquid feci vel facio in p̄nti vi
ta:ibi oẽs aperte videbunt.Et quicquid eoruȝ aliq̃s fe-
cerit ego videbo ſi ibi fuero: nec inde ruborẽ aliq̃s ha
bebit:ſi in hac vita deo ꝑ penitẽtiã ſatiſfecit.Ut igitur
habeas vnde cõditori tuo non ſolum ꝓ te:ſed etiã pro
illis qui tecũ erunt gratioſus ſemꝑ exiſtas: habebis p̃
oculis de quanta miſeria nos extraxit.habebis nõ qui
dẽ ad cõfuſionem:ſed ad maiorem letitie glorificatio-
nẽ.Quũ igit̃ tanta beatitudo ſit in amicis dei: de eius
inimicis quid erit? vtiq; nõ ſic impij non ſic.ſȝ circa hoc
ꝙ ſancti erunt pulcerrimi:credendũ puto ꝙ ip̄i erunt
turpiſſimi.Sancti veloces:mali pigri:ſancti fortes:ma
li debiles.Iuſti liberi:iniuſti in inferno cõtra volunta
tẽ clauſi.Beati ſani:dãnati languore ꝑpetuo cruciati
Boni ſaciabunt̃.mali ṽo oĩs boni refectione carebũt.
Sancti in bonis diuturnitatẽ habebũt.mali in malis
nunq̃ȝ fine carebunt.Probi multa ſapiẽtia erunt pre-
diti.iprobi aũt ſua inſipientia cõfunduntur vt miſeri.
Amici dei ſummã inter ſe habebunt amicitiã. inimici
ṽo dei maximã int̃ ſe inimicitiã habebunt.Erunt pace
ꝑpetua ↄcordes beati. erunt iugi diſſenſiõe diſcordes
miſeri.Iuſti habebunt regiã poteſtatẽ p̃cipiendi.iniu
ſti carebunt poteſtate ſe quoq; mouendi. Sci dei ho-
nore magno ſublimabunt̃.damnati vero multo dede
core opprimentur.Securi aũt boni erũt ꝙ nunq̃ȝ bonũ
illoꝝ ꝑibit.timore mali cruciabunt̃ qui oĩ fine carebit
Meror ⁊ deſolutio his qui xp̄m cõtẽpſerunt.gaudiũ
⁊ exultatio erit his qui eũ dilexerunt:cui eſt honor et
gloria in ſecula ſeculorũ.Deniq; oẽm voluntatẽ timẽ
tium ſe faciet deus ⁊ dep̃catione eorũ exaudiet ⁊ ſal-
uos faciet eos:qđ nobis cõcedat qui cũ deo ⁊c̃.
S andalium.a ſandix cis dicitur hoc ſandaliũ lij: quidaȝ

pannus quo equi ſolent opiri nobiliũ:vt pape ⁊ cardi
nalium.Sandalia etiã dicunt ſubtalares: quib⁹ papa
⁊ epi ſolẽt miſſas celebrare:quales btũs Bartolome⁹
deferebat.Sandaliuȝ dr̃ etiã pannuſ quo operiebant
vulnera vel corpora mortuorũ ſm hug. ſup illũ auteȝ
ter.Math.vj.Sed calciatos ſandalijs ⁊c̃. dic̃ Beda:
Ut pes nec tectus ſit nec nudus ad terraȝ.Et in hiſto
rijs dr̃:Juſſit eos vti ſoleis.i.ſandalijs ⁊ peronib⁹.Jtẽ
quedã poſtilla dic̃ ſup predictũ locũ:Sandalia ſũt qđ
dã genus calciamenti qđ eſt ſuperius aptuȝ: inferi⁹ te
ctũ:ſicut epoȝ.Jn.xij.act.vbi dicit angelus petro: Cal
cia te caligas tuas:in greco habet:ſandalia tua.Ephe.
vj.Calciati pedes in pparationeȝ euangelij pacis.

S ãdapila.a ſamna qđ eſt deriſio: dr̃ hec ſandapila le.i.
ſcurra.Jtem hec ſandapila feretrũ in quo mortui por
tant: ⁊ maxĩe plebei gladiatores.et tũc deriuat a ſan
daliũ quod eſt pãnus:quo operiebant vulnera vl̃ cor
pora mortuorum.Juue.Jnter carnifices ⁊ fabros ſan
dapilarum.⁊ corri.pi.

S andicus in ſandix eſt.

S andix cis feminini generis:genus rubre herbe de q̃ fit
quedã tinctura.vñ ſandicus ca cũ:et ſandicus dicia di
ciũ:tali colore infect⁹:et ſandicin⁹ na nũ in eodem ſen
ſu: ⁊ hec ſandarica rice gen⁹ coloris:colore cinabanio:
odore ſulphureo.⁊ pdu penl̃.gti ſandix cis.

S anguiminuo.a ſanguis ⁊ minuo is cõponitur ſangui
minuo is nui verbũ actiuũ.i.ſanguinẽ minuere.

S anguinari⁹. a ſanguis dr̃ ſanguinari⁹ ria riuȝ.i.ſicari⁹
homicida:pcuſſor:vel ſanguine abundanſ:vel fluxum
ſanguinis patiens.Jnuenit etiã hic ⁊ hec ſanguinaris
⁊ hoc re.Eccleſiaſtici.xlij.Latus ſanguinare.Jtem in
uenit hic ſanguinari⁹ rij p quadã arbore: ⁊ hec ſangui
naria quedam herba ſic dicta:q₂ miſſa in naribus ſan
guinem moueat.

S anguinus.a ſanguis dicit hic ſanguinus ni: quedaȝ p
ua arbor:q₂ fructus ⁊ cortex ei⁹ ſit ſanguinei coloris.
vñ hoc ſanguinetũ ti:locus vbi abundant ſanguini.et
corri.gui.

S anguinetũ ti in ſanguinus eſt.

S anguis.a ſuauis dicit hic ſanguis nis:q₂ ſuauis ſit. pre
ualet vo ſanguinea complexio oibus alijs in ſuauita
te ⁊ in dulcedine.vñ ⁊ homines quibus dominat ſan
guis dulces ⁊ blandi ſunt.vel ſanguis deriuat a ſalio
lis:q₂ ſaliat.et vt dicit Priſ.caret pluralitate.Jnuenit
tñ in diuina pagina:Qui nõ ex ſanguinib⁹.et alibi:Ui
ri ſanguinũ ⁊ doloſi ⁊c̃.Jtem Libera me de ſanguini
bus.Ad hoc põt dici q p peccatis põt inueniri in plu
rali.vel dic q q̃uis alicubi inueniat in plurali:non id
circo ẽ in vſu.Et Priſ.dicit:q deficit in pl'ali ſolo vſu.
ſȝ illud dr̃ eẽ in vſu qđ cõiter ẽ in vſu apđ oẽs. Tamẽ
ſcias q cõplexiua que magis vim vnitiuã hñt ppe de
bẽt in ſingulari nũero declinari:vt puluis:ſanguis: lu
tũ.hec.n.vehemẽtẽ habẽt aggregationẽ.A ſanguis de
riuat ſanguinoſus ſa ſuȝ.i.ſanguine plenus ⁊ abũdãs:
⁊ cõparat.⁊ ſanguine⁹ nea neũ:⁊ ſanguino nas.i.ſan
guinẽ emittere vel minuere vel ſanguinẽ inquinare: ⁊
ẽ ſanguis calidus ⁊ hũidus:⁊ conuenit cũ aere ⁊ vere
vide i eſtas ⁊ in elementuȝ.Sãguis ͻponit cum ex:et
dr̃ hic ⁊ hec exſanguis ⁊ hoc gue h⁹guis.Sanguis mľta ſi
gnat:vt pȝ i his vſib⁹:Sãguis pgenies:ſanguis quoq
dr̃ hũor.Sit tibi pctm̃ ſanguis:ſanguis quoq vita.

S anguiſuga eſt vermis aquatiliſ.ſ.hirudo.Ceno alit:po
tantib⁹ iſidiat.quũq illabit faucib⁹ vel vbi vſpiã adhe
ſerit ſãguinẽ haurit: ⁊ qñ nimio cruore maduerit euo
mit qđ hauſit:vt recentior denuo ſugat. et ſic dicit Jſi
do.xij.etymo.et dicunt quidã : lȝ ͻponatur a ſanguis
⁊ ſugo gis:quod pmã pdu.tñ ſanguiſugo penul.cor.
Alij dicunt cum quibus ego q ſanguiſuga penul. pro
ducat. quia componitur a ſugo gis : cui⁹ prima pdu
cit:nec inuenit in aliquo bono auctore q ſit penult.
breuis.⁊ hui⁹ opiniõis fuit magiſter ⁊ bene.vñ in pro
uer.xxx.c.vbi dicit:Sanguiſuge due ſunt filie dicẽtes
affer affer penultia ſiue ſu debet pduci.⁊ dȝ ſcribi per
vnũ s.De hoc dicit Horati⁹ in poetria:Nõ miſſura cu
tem niſi plena cruoris hirudo.

S anies.a ſanguis dicit hec ſanies niei.i.putredo.vñ Jſi
do.iiij.etymo.vbi agit de morbis ĩ ſupficie ſic ait:Sani
es dicta:q₂ ex ſanguine naſcit. Excitato.n.calore vul
neris ſanguis in ſaniem vertit.Nam ſanies non ſit in
quocũq loco niſi vbi ſanguis aduenerit:q₂ oẽ qđ pu
treſcit niſi calidũ ⁊ humidum fuerit qđ eſt ſanguis pu
trefieri non põt.et differt ſanies a tabe: q₂ fluere ſanie
viuorũ eſt:tabe mortuorũ.Jtem ſanies eſt que fluit:ta
bes que ſtat quaſi ſtabes.

S anſon interpretat ſol eorũ vel ſolis fortitudo. Fuit.n.
virtute clarus: ⁊ liberauit iſrael de hoſtibus.et vt dicit
Remigi⁹ in Math.Sanſon ĩcluſus in gaza media no
cte ſurgens portas ipſius ciuitatis abſtulit ⁊ verticem
montis cõſcendit.Sic dñs clauſus in ſepulcro mortis
ĩperiũ deſtruxit: ⁊ tertia die reſurrexit: ⁊ poſtea celum
aſcendit.Et ſicut ille plures interfecit moriẽs q̃ viuẽs
ſic ⁊ iſte plures occidit poſt paſſionẽ q̃ ante paſſionẽ
⁊ plures fecit cõuerti ad fidem:vt inciperent qđ non
erant: ⁊ deſinerẽt eẽ qđ erant.De hoc vide ſupra ĩ na
ȝareus.⁊ pdu.penul.gti ſanſon onis.

S antonicus.a ſandix dicit ſantonic⁹ ci: color fuſcus et
viliſſimus quo ĩficiebant ſe qui nolebant agnoſci.

S anus.a ſanguis dicit ſan⁹ na nũ:ſanus vo ſine pallore
eſt: ⁊ ſanguis ſanitatis cõſeruatiu⁹ eſt. ⁊ comparat ſa
nus nior ſim⁹.vñ ſane ius ſime aduerbiũ: ⁊ hec ſanitas
tis quaſi ſanguinis ſtatus.⁊ inde dr̃ ſano nas:qđ com
ponit:vt reſano as.⁊ eſt actiuuȝ ſano cum oibus ſuis
cõpoſitis.⁊ pduc ſa.vñ Oui.de remedijs: Qui poterit
ſanus erit:Diſcite ſanari p quem didiciſtis amare. Et
vt dicit Priſ.ſciendũ q quedaȝ aduerbia nõ plane ſer
uant ſignificationẽ que in oibus eſt:a quibus deriuã
tur vt ferus fere:ſanus ſane:ſenſus ſenſim. Jđ aũt dici
mus non plane:q₂ põt eſſe aliqua rõ:vt fere dicuntur
que omni tpe feruntur:quippe qum quattuor pedib⁹
vtuntur.Fere ego p iuxta dicit:q₂ celeribus oĩa iuxta
ſunt.ſanus pro validus accipit:ergo ⁊ ſane p valide l
valde.vide i tertia pte in capi.de aduerbijs. Et ſcias q
ſanus componit cum male: ⁊ dr̃ maleſanus na nuȝ.i.
leproſus.ſȝ qñ maleſanus ſunt due dictiones ſignat il
lum qui habet ſanitatem iperfectam.

S apa.a ſapio pis dicit hec ſapa pe dulce acetum:vl̃ dul
ce acidũ vinũ. ⁊ dicit ſapa quaſi ſaporis pax habens.

S aphira re nomen cuiuſdam mulieris ⁊ corripit penul.
vnde in aurora dicit:Coniuge cuȝ ſaphira fallente cu
pidine victus.

S aphirus lapis eſt precioſus.⁊ dicit in gloſa q̃ſi in fine
apoc.Saphirus ſimilis ẽ ſereno celo qui percuſſus ra
dijs ſolis ardentem emittit fulgorẽ.⁊ pducit pmaȝ ſa
phirus.Jnuenit etiam primã corripere ⁊ pducere pe
nultimã.ſȝ quidã eam corripiũt p vitro. vnde verſus:
Pro vitro ſaphirũ:p gẽma dicit ſaphiruȝ. Magiſter
aũt benedict⁹ dic̃ q ſaphirus pducat penultimã. ſȝ q̃
dam accipiunt ſaphirũ p vitro media correpta: quod

nos non dicimus: ⁊ hũc ſequoꝛ. vñ pꝛedictus v̄ſus nõ
eſt autenticus ſm nos.
S apidus ſapoꝛi datus. vide in ſapio pis.
S apia. a ſapio pis dr̄ hic ⁊ hec ⁊ hoc ſapiens tis ꝑticipiũ
⁊ nomẽ: ⁊ tunc cõparat̄ ſapiens tioꝛ ſimus. vñ ſapien
ter tius ſime aduerbiũ: ⁊ hec ſapientia tie: a ſapiẽti da-
tiuo addita a fit hec ſapientia. ⁊ eſt ſapientia rerũ diui
naꝝ ⁊ humanarũ cognitio. Sapiẽs diuina ⁊ humana
rimat̄: ſꝫ pꝛudens ea que ſenſibꝰ coꝛpoꝛeis experiunt̄.
vel ſapiens in diuinis: pꝛudens in humanis. Sed pꝛe-
ualet qđ pꝛediximꝰ: ita dicit hug. ⁊ dicit̄ ſapientia q̄ſi
ſapida ſcientia: ⁊ eſt etymo. Eccle. vj. Sapientia. n. do-
ctrine ſcđm nomen eius eſt. Aug. in. xiiij. li. de trini. ſic
dicit: Dicũt philoſophi diſputantes de ſapientia diffi
nierũt illam dicẽtes: Sapientia ẽ reꝝ humanarũ diui-
narũqꝫ ſcientia. Ego quoqꝫ vtrarũqꝫ rerũ cognitionẽ
.i. diuinarũ ⁊ humarũ ſapientiã ⁊ ſcientiam dici poſſe
non nego. verũ iuxta diſtinctionẽ apoſtolicã qua di
cit aplſus: Alij dat̄ ſermo ſapientie: alij ſermo ſciẽtie ⁊c̄
Jlla diſtinctio diuidenda ẽ: vt reꝝ diuinaruꝫ cognitio
ſapiẽtia ꝓpꝛie nuncupet̄: hamanarũ vero cognitio ꝓ
pꝛie ſcie nomen obtineat. Sapientia aũt ab intellectu
in hoc differt: qꝛ ſapientia ꝓpꝛie ẽ de eternis: q̄ verita
ti eterne cõtemplande intendit. Jntelligentia v̄o non
mõ de eternis eſt ſꝫ etiã de rebus ĩuiſibilibꝰ ⁊ ſp̃ualibꝰ
tẽpoꝛalit̄ extoꝛtis. Per eaꝫ. n. etiã natura ſũma que fe
cit oẽs naturas. i. diuina cõſideratur: ⁊ que poſt ip̄am
ſunt ſp̃uales ⁊ inuiſibiles nature: vt angeli: ⁊ om̄s alie
aĩe bone affectionis aſpiciunt̄. Jn hoc ergo differẽtia
ẽ: qꝛ ſapiẽtia creatoꝛ tm̃ inſpicit̄: intellectu v̄o ⁊ crea
toꝛ ⁊ creature quedã. Jtẽ intellectu intelligibilia capi
mus tm̃. Sapientia vero non tm̃ capimus ſupioꝛa: ſꝫ
etiam in cognitis delectamur. Sic ergo diſtingui põt
inter illa tria. ſ. ſcientiã intellectũ ⁊ ſapientiã: Sciẽtia
valet ad rectam adminiſtrationẽ rerũ tẽpoꝛaliũ: ⁊ ad
bonã inter malos cõuerſationẽ: Jntelligẽtia ad crea-
toꝛis ⁊ creaturarũ inuiſibiliũ ſpeculationẽ: Sapientia
vero ad ſolius eterne veritatis vite contemplationẽ ⁊
delectationẽ. Et nota ꝙ intellectꝰ ⁊ ſciẽtia vel ſapien-
tia que dicunt̄ dona differunt ab ĩtellectu ⁊ ſcia ⁊ ſa-
pientia q̄ ſunt naturaliter in aĩa. Jntellectꝰ vero ⁊ ſciẽ
tia q̄ dicunt̄ dona ſp̃us ſancti: ſunt v̄tutes que ꝑ grãꝫ
infundunt̄ mentibꝰ fidelium: vt ꝑ eas recte viuant. Jl
la vero homo naturalr̄ habet ex beneficio creationis
a deo tm̃. Per has aũt v̄tutes q̄ dicunt̄ ſp̃us ſcĩ dona
illa naturalia refoꝛmant̄ atqꝫ adiuuant̄: vt verbigrã:
intellectus naturalis peccato obtenebꝛat̄: ꝑ virtutem
vero quãdaꝫ ⁊ grãm que dicit̄ ſp̃us intelligẽtie refoꝛ-
mat̄ atqꝫ iuuat̄ ad intelligendũ: ita ⁊ ꝑ illam virtuteꝫ
que dr̄ ſp̃us ſapientie iuuat̄ atqꝫ erigit̄ mẽtis ratio ad
ꝯtẽplationẽ ⁊ delectatõnẽ eterne veritatis. Et ſcias ꝙ
ꝑturbatio non cadit in ſapientem: qꝛ ꝑturbari dicit̄ ex
toto turbari. ⁊ hoc eſt qñ turbatõ ꝑtis inferioꝛis ad ſu
perioꝛẽ ꝑuenit vt eius oꝛdo turbet̄. ⁊ hoc non ẽ in ali-
quo ſapiente: nec ĩ xp̃o fuit. ⁊ hoc ꝓbat Seneca tripli-
citer: ꝙ perturbatio nõ cadit ĩ ſapiẽtẽ. Pꝛimo ſic: Foꝛ
tius non ꝑturbat̄ a debilioꝛi. ſꝫ virtus eſt foꝛtioꝛ mali-
tia: ergo ab ea nõ perturbat̄: nec a virtute: qꝛ virtuſ nõ
eſt virtuti ꝯtraria: ergo nullo modo. Scđo ſic: Nullꝰ
perturbat̄ niſi de eo ꝙ bonũ ſuum ꝑdit vel minuit. ſꝫ
ſapiens ñ ꝑdit bona ſua: nec ei poſſunt auferri que ſũt
bona aĩe: qꝛ bona coꝛpoꝛis non reputat ſua: ergo nõ ꝑ
turbat̄. Tertio ſic: qꝛ foꝛtuna nihil eripit niſi qđ dedit.
ſꝫ non dedit virtutem ergo ip̄aꝫ auferre nõ poteſt. vide
in paſſio. De dei ſapientia dixi in p̄ſcio. De ſapiẽtia ſan
ctoꝛum dixi in ſanctus. Qualiter auteꝫ ſapia debeat et
poſſet appeti ſine peccato: dicã in ſciẽtia. Jn vltimo ec
cleſiaſtici dr̄: Danti mihi ſapientiã dabo gloꝛiã. Jtem
in. vij. c. Eccl̄. Utilioꝛ ẽ ſapientia cũ diuitijs ⁊ magis ꝓ
deſt videntibꝰ ſolem. ſicut vero ꝓtegit ſapia: ſic pꝛote
git pecunia. hoc aũt hꝫ plus eruditio ⁊ ſapientia: quia
vitã tribuunt poſſeſſoꝛi ſuo: quaſi dicat: vtrũqꝫ ꝓdeſt
ſed plus ſapia: qꝛ ſp̃ualis eſt: ⁊ vitã tribuit ſp̃ualeꝫ: etiã
ſine pecunia. Et ſcias ꝙ beatus iacobus deſcribit ſic ſa
pientiã: Que aũt inquit deſurſum ẽ ſapia: p̄muꝫ quidẽ
pudica eſt. i. pudicitie effectiua: deinde pacifica: mode
ſta: ſuadibilis: bonis cõſentiens: plena miſericoꝛdia et
fructibꝰ bonis: nõ dijudicans: ſine ſimulatione. Tal̄ ſa
pientia non ẽ in dãnatis. vñ in Eccleſiaſtes. ix. dicitur:
Quodcũqꝫ põt manus tua facere inſtanter oꝑare: qꝛ
nec opus: nec ratio: nec ſciã: nec ſapientia erunt apud ĩ
feros quo tu ꝓperas: quaſi dicat: Jnſtãter oꝑare duꝫ
tẽpus habes in vita. ſ. iſta quicquid boni potes: qꝛ apđ
inferos non erunt. i. non tibi poſt moꝛtẽ valebunt vel
non repientur. nec opus. i. tempꝰ aliquid boni oꝑandi
vel penitentiã agendi: nec rõ allegãdi: vel excuſandi:
nec ſcia euadendi vel fugiendi p̄cibꝰ vel p̄cio: ſagacita
te: potentia: agilitate: qꝛ neqꝫ ab oꝛiẽte: neqꝫ ab occidẽ-
te: neqꝫ a deſertis montibꝰ. fuga pꝫ: qꝛ deus iudex eſt: ⁊
qꝛ vbiqꝫ eſt. nec ſapientia deũ ꝯtemplãdi ex quo ma-
xime affligent̄: vt dixi in pena. vide etiã in defunctus.
S apinus. a ſapio pis dr̄ hic ſapinꝰ ni: quedã ſpecies abie
tis: qꝛ ſapiat pinũ in ligno ⁊ in folijs ⁊ in fructu. vnde
hoc ſapinetũ ti: locus vbi ſapine creſcunt.
S apio pis pui vel piui ſapere itũ: ⁊ habet pꝛeteritũ atqꝫ
ſapinũ ad modum quarte coniugatõnis. ⁊ ſignat duo
Sapere. i. habere ſapoꝛem: vt iſte cibus bene ſapit. ⁊ ẽ
abſolutum ſm hoc. Jnuenit̄ tamen conſtructũ cum
actõ: vel qꝛ tunc ꝑ accuſatiuũ deſignat̄ cauſa: et poni-
tur ꝓ ablatõ: vt iſte cibus ſapit ſapoꝛẽ. i. ſapoꝛe. vel qꝛ
in eo intelligit̄ verbum qđ exigit accuſatiuũ: vt iſte ci-
bus ſapit carnes aſininas. i. ſapoꝛẽ repꝛeſentat vl̄ imi
tat̄ vel ſimilat illas. Jtem ſapere. i. habere ſapientiam
⁊ hec ſignificatio tracta eſt ex p̄ma: ſicut ꝑ ſapoꝛem ci
bos diſcernimus: ſic ꝑ ſapientiã res. Et ſicut guſtus ap
tus eſt ad diſcretioneꝫ ſapoꝛis ciboꝛũ: ſic ⁊ ſapiẽtia ad
diſcernendas cãs rerũ. A ſapio deriuat̄ ſapidus da dũ
.i. ſapoꝛẽ habens ſapoꝛi datus. Et comparat̄ ſapidioꝛ
diſſimus. vñ hec ſapiditas tis. Sapio componit̄ vt de-
ſipio pis. i. delirare: ſeoꝛſuꝫ a ſapoꝛe eſſe: vel facere nec-
tare. vñ deſipiſco ſcis inchoatiuũ. Reſipio pis. i. redire
ad ſapere. ꝓpꝛie ille reſipit qui penitẽs foꝛefacti redit
ad ſatiſfactionẽ: ⁊ ad ſaꝑe quod dimiſerat foꝛefacien-
do. vñ reſipiſco ſcis inchoatiuũ. Sapio ⁊ eius ꝯpoſita
neutra ſunt ⁊ coꝛꝛipiunt hanc ſyllabã ſa: ⁊ ſi ſimplex ⁊
compoſita mutãt a ſimplicis in i ſm hug. vñ Pꝛoſper
Non ꝓdeſt quicq̄ꝫ recte ſapuiſſe malignis. Hic atten-
de ꝙ ſapio facit p̄teritum ſapui vel pij vel piui: ⁊ habꝫ
ſapitũ penl̄. ꝓdu. ad modum quarte cõiugatõis. ⁊ foꝛ
mat̄ ab hoc p̄terito ſapiui ui in tum. Facit etiã ſapitũ
penul. coꝛ. inq̄ꝫtum deſcẽdit ab hoc p̄terito ſapui. vide
in tertia ꝑte in tractatu vbi egi de p̄teritis tertie coniu-
gatõis deſcendentiuꝫ in pio.
S apo ponis maſ. ge quedam confectio muliebꝛis: ⁊ dici
tur a ſapio pis.
S apoꝛ. a ſapio pis dicit̄ hic ſapoꝛ oꝛis. vñ ſapoꝛus ra ruꝫ
⁊ ſapoꝛo ras. i. ſaporatum facere ⁊ eſt actiuuꝫ. Sapoꝛ
ꝯponit̄ vt ſapoꝛifer ra rũ penl̄. coꝛ. ſapoꝛẽ ferẽs. ⁊ coꝛ.

ſa. Uirg. Corpora curamus feſſos ſapor irrigat artus

S aporo ras in ſapor vide. ꝛ ꝓdu. po.

S ara re fuit vxor abraam. vide in ſarai.

S araballa. ſaraballũ li: ſaraballa lorũ lingua chaldaica vocant crura boium vel tibie. vñ ꝛ brace quibus hec teguntur dicunt plr hec ſaraballa q̃ſi tibiales ꝛ crurales vñ in. iiij. c. Daniel dr: ꝙ ſaraballa eorum nõ fuiſſent imutata. Saraballa vero dixerũt aquila ꝛ theodociõ: nõ vt corrupte legitur apud quoſdã. ſ. ſarabara. ꝛ ſunt ſarabara laxa ꝛ ſinuoſa veſtimẽta: vel capitũ tegimina q̃lia videmus in capitibus magorũ picta ꝛ ſũt ſarabara ꝓpe per thorum: ꝛ ẽ hoc nomẽ tractũ a ſaraballis: q̃ laxa ꝛ ſinuoſa ſũt vel a ſare qd ẽ laxare. vñ ſarit⁹ ta tũ. i. laxat⁹ ꝛ deſtruct⁹ ꝛ ꝓdu. ſaraballa penl. poſitõne. nã ſcribitur per geminũ l.

S arabara in ſaraballa exponitur.

S aracenus. a ſara dr ſaracen⁹ na nũ. Saraceni dicti ſũt: vel qꝛ ex ſara ſe ꝓ genitos ꝓhibent: qum nõ ſit verũ. ꝛ ita dicunt ſaracẽi q̃ſi ſarageni. i. ex ſara geniti: ꝛ ẽ ethymo. ꝛ ſcribitur per vnũ r ſicut ꝛ ſara. vel ſic gẽtiles aiũt: qꝛ ex origĩe ſyrorum ſint q̃i ſyriceni. Ipi ſũt ꝛ iſmaelite: quia ipi ſũt ex iſmaele. Ipi cedar a filio iſmael. Ipi agareni ab agar: qꝛ vt dicim⁹ ꝑuerſo noĩe ſaraceni vocant: qꝛ ex ſara ſe eẽ genitos gloriant: cũ ꝗuis ex ãcilla ſint. vñ dic glo. ſup illõ Eſa. xxi. c. Onus ĩ arabia. Arabes inq̃t ſũt ſaraceni ab iſmaele ꝛ cedar filio ei⁹: qui melius a mr̃e ſua agareni: ſꝫ maluerũt vocari ſaraceni: q̃i ſare libere: nõ agar ãcille ſint filij. vñ ſaracenic⁹ ca cũ: ꝛ ſaraceniʒo ʒas. i. more ſaracenorũ ſe habere: et ſaracenia nie. i. multitudo ꝛ ſocietas ſaracenorum: vel ritus eorum: vel regio ipſorum

S arai interptatur pĩceps mea: quꝫ eẽt tñ vni⁹ dom⁹ materfamilias poſtea cã noĩs ĩmutata ablata ỏ fine noĩs i lr̃a dicitur ſara. i. princeps. Omnium quippe gentiuꝫ futura erat pnceps: ſic ꝛ dñs pollicitus fuerat abraã. Geñ. xvij. Dixit quoqꝫ de⁹ ad abraã: Sarai vxorẽ tuã nõ vocabis ſarai ſꝫ ſarã: ꝛ benedicã ei: ꝛ ex illa dabo tibi filiũ cui benedicturus ſum: eritqꝫ ĩ nationes: ꝛ reges populorũ orientur ex eo.

S arcia cie in ſarcos eſt.

S arcimẽ. a ſarcio cis dicitur hoc ſarcimen nis: et hoc ſarcimẽtũ: ꝛ hec ſarcina ne. ꝛ ꝓducit ci ſarcimen.

S arcina. a ſarcos qd ẽ caro dr hec ſarcina ne: on⁹ vel põdus ꝓprie qd ex carne ſit. Caro vero põdus facit: ꝛ hic qdlibet põdus dicitur ſarcina: vel a ſarciẽdis rebus inſil vñ hec ſarcinula et hec ſarciũcula le ambo dimi. et ſarcino nas. i. onerare. ꝛ componitur: vt cõſarcino nas: deſarcino nas. i. deonerare: exarcino nas. i. iſarcino nas. i. intus vel valde ſarcinare. Reſarcino nas. i. deonerare vel iterum ſarcinare: vel retro ſarcinare. ꝛ eſt ſarcino nas actiuũ cuꝫ oĩbus ſuis cõpoſitis. ꝛ corr. ci. vñ Uindocinenſis: Sarcina dedecoris dãno ꝑponderat ois ꝛc.

S arcio cis ſarxi ſartũ: et ſm antiquos inuenitur ſarciui ſarcitũ. i. ſuere. vñ ſartores dicuntur ſutores vel veſtiũ reparatores. ꝙ aũt dr ſarcio quaſi ſetis porcorũ filo iſertis ſuo etymo. ẽ. Sarcio ↄponitur: vt cõſarcio cis: diſſarcio cis: reſarcio cis. i. diſſuere vel iterum ſarcire ꝛ reficere: ꝛ ẽ actiuũ ſarcio cũ oĩb⁹ cõpoſitis ſuis: ꝛ facit ꝑteritũ ĩ ſi ꝛ ſupinũ in ſartũ: lꝫ q̃nqꝫ inueniatur ſarciui ꝛ ſarcitũ.

S arcitector. a ſarcio ꝛ tectũ cõponitur hic ſarcitect⁹ cti. Et hic ſarcitector toris: q̃ tecta ſarcit: qꝛ ex multis hinc inde cõiunctis tabellis vnũ tecti faciũt corpus. Idẽ et tignari⁹: qꝛ tectoria tignis inducit. ꝛ hoc ſartatectũ. i. reſtauratio tectorũ vel tẽplorum: vel tributuꝫ qd colligitur ad reſtaurãda tecta tẽplorum. vñ legitur in. iiij. li. Reg. xij. c. Et iſtauret ſartatecta tẽpli. Et ſcias ꝙ Papi. ꝛ hugu. ſcribũt per ci ſartatecta a ſarcio ꝛ tectũ. ſꝫ cõiter habetur in li. Regũ ſartatectũ. Et tunc cõponitur a ſarcio cis ſartũ ꝛ tectũ: ꝛ tenet naturã hui⁹ ſupini ſartũ. ꝛ ſm hoc ſartatector a ſarti poſſet dici per t.

S arcofagus. a ſarco qd eſt caro ꝛ fagin qd eſt comedere dicitur hic ſacrofagus gi penul. cor. quidam lapis: quia corpora defunctorũ in eo condita abſumunt infra. xl. dies. vñ ꝛ quodlibet ſepulcrũ vel arca in qua ponitur mortu⁹ dicitur ſarcofag⁹: qꝛ in eo carnes mortuorũ cõſumunt. Idẽ dr ſarcofag⁹ a ſaros qd eſt arca ꝛ fagin

S arcos vel ſarcian grece: latine dicitur caro. vñ dr ſarcia. i. ſupfluũ carnis ĩcrementũ quo vltra modum corpora ſaginantur.

S arcoſmicus ca cum. i. irriſorius vel hoſtilis: vel amar⁹ ꝛ dicitur a ſarcoſmos.

S arcoſmos q̃dã trop⁹. vide in quarta pte in. c. de tropis

S arculuꝫ. a ſario ris: qd eſt purgare: circũfodere: herbas nociuas euellere: dicitur hoc ſarculũ li: vel hic ſarculus li inſtrumentũ faciendi hoc. Eſa. vij. Et oĩs montes q̃ in ſarculo ſarient. Et hinc ſarculo las: ſarculis aptare purgare: ſicut miliũ ꝛ huiuſmodi. et eſt ſarculũ neu. ge. ſm Oui. vnde ipe dicit in. xi. metamorfo. Sarculaqꝫ raſtriqꝫ graues lõgiqꝫ ligões. Itẽ ſarculũ idẽ ẽ qd ſarpa.

S ardia a ſarra qd lingua ſyria dicitur quidã piſcis deriuatur hec ſarda de: ꝛ hec ſardina ne: quoddã gen⁹ piſciculorũ. ꝛ hinc ſardinia nie quedã inſula iuxta quã multũ abũdant ſardine piſciculi. vel qꝛ ſardus de hercule ꝓcreat⁹ cũ magna multitudine a libya ꝓfectus: ſardiniã occupauit: ꝛ ex ſuo noĩe inſule nomen ĩpoſuit. et inde ſardini⁹ nia nium: ꝛ hic ꝛ hec ſardinienſis ꝛ hoc ſe. et ſardus da dum de ſardinia.

S ardinia ꝛ corſica inſule ꝑuo freto decem miliarib⁹ diuiduntur. vñ ſardinenſis ſe. vide in ſardina.

S ardis. a ſarda piſce dr hec ſardis hui⁹ ſardis: quedã ciuitas vel inſula. vñ Horatius in epi. ꝙ creſi regia ſardis Etiã inuenitur in plurali: he ſardes ſardiũ ſardib⁹: ſardis in actõ ꝓ eodẽ loco. vñ ſardic⁹ ca cũ: ꝛ ſardo das. i. itelligere: qꝛ hoĩes illius loci ſubtiles ſunt ad ĩtelligẽduꝫ.

S ardius. a ſardinia inſula dr hic ſardi⁹ dij quidã lapis ꝑcioſus ꝛ rube⁹: marmorib⁹ preſtans: ꝛ inter gẽmas viliſſimus: ꝛ dicitur ſic: qꝛ prius ſit reptus a ſardis.

S ardo das in ſardis vide.

S ardona. a ſardinia inſula dr hec ſardona ne: vel ſardonia nie: quedã herba amariſſima: de cui⁹ flore ſit mel amariſſimuꝫ. et eſt ſimilis apiaſtro que ora boium ſic dolore ꝛ amarore ↄtrahit: vt quaſi ridẽtes intereant: ꝛ abũdat ĩ ſardinia. vñ ſardoni⁹ nia niũ: ꝛ ſardon⁹ na nũ Uirg. Immo ego ſardonijs videor tibi amarior herbis.

S ardonicus in ſardonix eſt.

S ardonix. ſardius componitur cuꝫ onix: ꝛ dicitur hic ſardonix cis quedã gemma: qꝛ habeat colorem vtriuſqꝫ illarũ gemmarũ: vel ex onice ꝛ ſardio. Perſius: Et natalicia tandem cum ſardonice albus. vñ ſardonic⁹ ca cũ penul. corepta. i. ad ſardonicem ptinens: vel ex ſardonice exiſtens. Inuenitur etiã in Iob. xxviij. hic ſardonicus ſubſtantiue: vbi dicitur: Non cõferetur tinctis indie coloribus: nõ lapide ſardonico precioſiſſimo vel ſaphiro vbi dic glo. Sardonicus terre rubre ſimilitudinẽ tenet Saphirus aereã tenet ſpeciem. Per ſardonicum ergo homines vel patres veteris teſti terrena quidẽ ſectãtes Per ſaphirum noui teſti ꝑdicatores celeſtia ſola querentes vel angeli accipiunt. Et vt dicit glo. q̃ſi ĩ fine apocalipſis ſup illõ: Quint⁹ ſardonix ꝛc. Sardonix iferi⁹ niger: in medio candidus: ſuperius rubẽs. i. ſci in paſſiõe

rubei: interius cādidi: ſed ibi ꝓpt̄ humilitatē deſpecti.

S ardius da dū: in ſardina eſt.

S arepta te: erat vrbs modica int̄ tyrū ꝛ ſydonē. ꝛ etiā fil
ua iux̄ vrbē illā ſarepta dicebat̄: ſic dr̄ in hiſtorijs. ꝛ iñ
ſareptan⁹ na nū: ad ſareptā ptinēs: vl̄ de ſarepta exñs.

S aric⁹ ca cum: in ſaraballa eſt.

S ario ris riui ritū: in ſarculum exponit̄.

S armata. ab arma dr̄ hic ꝛ hec ſarmata te: quidā pplus
qꝛ ſarmate patētib⁹ campis armati eqtabāt puſqꝫ eos
lētul⁹ danubi⁹ ꝓhiberet: ꝛ iō ob ſtudiū armoꝝ ſarma-
te dicte ſunt qſi ſp arma tenentes: vel qſi ſciētes arma
tenere. vñ ſarmatic⁹ ca cū: ꝛ coꝛ. penul. ſarmata. vñ Lu
can⁹ in pmo: Et q̄ te laxis imitant̄ ſarmata bracis.

S armatic⁹ in ſarmata eſt.

S armentū. a ſario ris vel a ſerpo pis dr̄ h̄ ſarmētū ti: qſi
ſarimētū: qꝛ purgat̄ ꝛ pcidit̄. vel ſarmētū dr̄ a ſero ris
qſi ſerimētū: qꝛ ſerit̄. vñ ſarmētin⁹ na nū: ꝛ ſarmētoſus
ſa ſū: ꝛ ſarmēto tas. i. ſarmēta vitiū colligere amputata
vel amputare ea: vl̄ ſarmēta facere ſm Hu. Pap. ſic di
cit: Sarmēta purgamenta arboꝝ putamina. vñ quidā
Pāpin⁹ eſt foliū vitis: ramuſculus hui⁹ Palmes: ſar-
mentū ramus preſciſſus ab ea.

S arpa. a ſario ris dr̄ hec ſarpa pe: idē qđ ſarculū: qđ ꝛ ſir
pa pe īuenit̄. ꝛ a ſarpa dr̄ ſarpo pis pſi ptū pere. i. aliqđ
ſarpis euellere: vl̄ herbas ſarire: vl̄ extirpare: vel eligē.

S artago. a ſarcos qđ ē caro: ꝛ ago gis ɔponit̄ h̄ ſartago
ginis: penul. pdu. i. patella: olla enea: qꝛ ī ea caro agit̄.
Sartago ginis dr̄ a ſtrepitu ſoni qñ ardet ī ea oleuꝫ: ꝛ
ponit̄ ꝓ garrulitate: tracta metaphoꝛa a ſtrepitu ei⁹ ad
multiloquiū garrulitatis. Itē qñ ponit̄ ꝓ ariditate: qꝛ
ſartago arida ē ꝛ in ea areſcūt oīa: ſic ꝛ loqla quoꝝdū
arida ē: ꝛ ſine ſucco ꝛ hūoꝛe ſapiētie. Perſi⁹: Uñ h̄ ſar
tago loquēdi venerat ī liguas. ꝛ iñ ſartagine⁹ nea neū:
de ſartagīe exñs: vel ad eā ptinēs: vel in ea coct⁹: ꝛ ſar
taginoſus ſa ſū idē: vl̄ ſartaginib⁹ plen⁹ ꝛ abūdans.

S artatecta cti: in ſartitectoꝛ exponit̄.

S artoꝛ. a ſarcio cis ſi tū tu: u in oꝛ: h̄ ſartoꝛ toꝛi. ꝛ īde oꝛ ī
rix fit h̄ ſartrix cis. i. ſutrix vel mulier q̄ ſartit. qꝛ autē dr̄
ſartoꝛ qſi ſetis poꝛcoꝝ filo inſertis ſuat: etymo. eſt.

S artoꝛiū. a ſarcio dicit̄ h̄ ſartoꝛiū rij: locus vbi veſtes ſar
ciunt̄: qui ꝛ h̄ ſarciū dicit̄. vnde hic ſartori⁹ qui veſtes
ſarcit: ꝛ ſartoꝛius ria riū.

S artrix tricis: in ſartoꝛ eſt.

S at aduer. ꝓ apocopā fit a ſatis: ꝛ ponit̄ loco noīs: vt ſat
. i. ſufficit ſm Pap.

S atago. a ſat vel ſatis ꝛ ago componit̄ ſatago gis ſategi:
verbū neu. ꝛ caret ſupino ſm vſum. ꝛ eſt ſatagere ſatis
agere: pcurare: feſtinare: omnia pagere: ꝛ coꝛ. ta. vñ in
Tobia dicit̄: Amplex⁹ ſatagit ingeminare pater.

S ategi pteritū de ſatago: ꝛ ꝓdu. te.

S atelles. a ſatiſfacio dr̄ hic ſatelles litis: miniſter crudeli-
tatis ꝛ ſcelerū: ꝛ miles tyrāni ꝛ malefactoꝝ: ſoci⁹ latro-
nū: domeſtic⁹ ſiue fautoꝛ non bon⁹ ad ſatiſfaciendū: ꝛ
tūc ſatelles dr̄ qſi ſatis ledēs vel deſtruēs: ꝛ eſt etymo.
Itē ſatelles dr̄ q̄ adheret alteri ad ei⁹ cuſtodiam: ꝛ tūc
deriuat̄ ab alt̄ vel a lat⁹ teri: qꝛ adheret alteri iux̄ latus
ad ei⁹ cuſtodiā: ꝛ tūc dr̄ ſatelles qſi ſatis tuens lat⁹: qꝛ
tuet̄ ꝛ defendit illū cui aſſiſtit. Quilibꝫ tñ miles pōt di
ci ſatelles: ꝛ coꝛ. penul. gti: ſꝫ penul. nti poſitiōe ꝓdu. vñ
Hoꝛa. in. x. epi. Interea patruis vultu merēte ſatelles.

Sſatelliciū. a ſatelles dr̄ h̄ ſatelliciū cij: officiū vel exercitiū
vel ſtipēdiū ſatellitis. vñ etiā cuiuſlibet artis: ꝛ cuiuſli-
bet officij ſuū eſt ſatellitiū: nō tm̄ militie.

S athanas in latino ſonat aduerſari⁹: vel ɔtri⁹ ſiue trāſgreſ
ſoꝛ. Aduerſari⁹ vō ē: qꝛ veritatl inimic⁹ ē: ꝛ ſp ſcōꝝ vtu-
tib⁹ ɔtre nitit̄. vñ Petr⁹ volēs dño ɔdicere meruit au-
dire ab eo: Math. xv. Uade retro me ſathana. i. ſeqre
me: qꝛ tu es ɔtri⁹ volūtati mee. Sꝫ Matth. iiij. dic̄ dñs
diabolo: Uade ſathana. ꝛ nō dixit: retro me. ꝛ ē ſēſus
O ſathana. i. vtutis aduerſarie ꝛ iniqtatis pſuaſoꝛ: va-
de in ignē eternum. ſubaudi nō retro me: qꝛ nō potes
me ſeq̄ qū ſis obſtinat⁹ in malicia. Ipſe etiā ē trāſgreſ-
ſoꝛ: qꝛ pūaricatoꝛ effect⁹ in vitate q̄ cōdit⁹ eſt nō ſtetit
ꝛ coꝛ. penl. ſathanas: ꝛ nō acuit̄ ī fi. vide ī āgel⁹: ꝛ ī vbi.

S atietas. a ſatl vel ſatio as dr̄ h̄ ſatietas tatl. Satietas di
uerſo ꝛ vario genere ſpectaculoꝝ cōtigit: ſaturitas vō
ciboꝝ tm̄. Itē ſatietas ex vno cibo dici pōt: qꝛ ſatis ſit.
ſꝫ ſaturitas ex vario alimētoꝝ apparatu. vide in ſaturo

S atio. a ſatl dr̄ ſatio as aui are atū ſaciatū: qꝛ qđ ſatl ē ſa
tiat. vñ h̄ ꝛ h̄ ſatiabilis ꝛ h̄ le: ꝛ ſatiabilit̄ aduer. ꝛ h̄ ſa-
tiabilitas tatl. ꝛ p cōpoſitionē inſatiabilis le: inſatiabili
ter: ꝛ hec inſatiabilitas tatis. Satio cōponit̄: vt reſatio
as. ꝛ eſt actiuū cū ſuis cōpoſitis: ꝛ coꝛ. ſa. vñ qdā: Uno
me ſatio: ſaturant me fercula multa.

S atio onis fe. ge. dr̄ qſi ſemis actio: vl̄ qſi ſatoꝝ actio ſm
Pap. Eccl. xl. c. dr̄: Grāꝫ ꝛ ſpēꝫ deſiderabit ocul⁹. i. gra-
tioſā ſpēꝫ artificialiū. ꝛ ſup h̄ virides ſatōes. i. ſata virē-
tia. q. d. pulchꝛioꝛa ſūt opa nature q̄ꝫ artl. ꝛ pōt foꝛma-
ri ab h̄ gtō ſati: addita o. vel deriuat̄ a ſero ris rui ſatū
tu: u in i: ꝛ addita o: fit hec ſatio onis.

S atira. a ſatura qđ eſt lanx dicit̄ hec ſatira tire: carmē re
ꝑhenſoꝛiū vel reprehenſio coꝛrectoꝛia: qꝛ ad h̄ reprehē
dit vt coꝛrigat. ꝛ dicit̄ ſic: qꝛ ſicut ſatura erat repleta di
uerſis generib⁹ ferculoꝝ: ſic ꝛ ſatira plena eſt diuerſis
generibus vitioꝝ. vel ſatira dicitur a ſatirl deis nemoꝝ
ꝓpt̄ quaſdā ꝓprietates tā ſatire q̄ꝫ ſatiris cōuenietes.
Sūt vō ſatiri leues ludificātes: deriſoꝛes: ſaltoꝛes: ſilit̄
ꝛ ſatira. Et hinc ē qꝛ ſatiri qñqꝫ ponunt̄ ꝓ ſatira: qñqꝫ
ꝓ ſatiricis. ꝛ a ſatira dr̄ ſatiric⁹ ca cū. i. ſatirarum deſcri-
ptoꝛ vel reprehenſoꝛ. ꝛ coꝛ. penul. ſatir⁹ ꝛ ſatira.

S atiric⁹ ca cū: penul. coꝛ. exponit̄ in ſatira.

S atir⁹. a ſatur dicit̄ h̄ ſatir⁹ ri: penul. coꝛ. Satiri ſunt ho-
muntiōes dicti ab vncis narib⁹: habētes coꝛnua in frō
tib⁹: ꝛ caprarū pedib⁹ ſilēs: qualē in ſolitudine ſanct⁹
Anthoni⁹ vidit: qui etiā interrogat⁹ a dei ſeruo reſpō-
diſſe fert̄ dicēs: Moꝛtalis ego ſū: vnus ex accolis he-
remi: quos varia deluſa erroꝛe gentilitas faunos ſati-
roſqꝫ colit. dicunt̄ quidē ſilueſtres hoīes: quos nōnul
li faunos ſatiroſqꝫ vocāt: ſicut dicit Iſido. xj. etymo. et
dicunt̄ ſatiri a ſaturitate: qꝛ laſciui ꝛ luxurioſi ferunt̄.

S atis aduer. quali. ſꝫ ponit̄ qñqꝫ ꝓ ſufficiēs. vñ Lucan⁹
Tu ſatis ad vires romana in carmina dādas. ꝛ inde ꝓ
apocopā ſat.

S atiſdare ꝓfert̄ ſm vſū: acuto accētu in penul. lꝫ ſit bre-
uis: vt dixi in ſecūda pte vbi egi de impedimētis accen
tus. ꝛ c. de impedimēto vſus.

S atiſfactio. a ſatis ꝛ facio dicit̄ hec ſatiſfactio onis. ꝛ eſt
ſatiſfactio ps penitētie. nā ptes tres ſunt penitētie. ſ. cō
tritio: ɔfeſſio: ſatiſfactio. Cōſiſtit aūt ſatiſfactio in trib⁹
. ſ. in oꝛone: ieiunio: ꝛ in elemoſyna: vt iſte ternari⁹ con
tra illū nephariū diaboli ternariū opponat̄. Oꝛatio cō
tra ſupbiā. Ieiuniū ɔ carnis cōcupiſcētiā. Elemoſyna
cōtra auaritiā. vel ſic: Omne peccatū vel in deū cōmit-
timus: ꝛ cōtra h̄ oꝛdinat̄ oꝛatio. vel in ꝓximū: ꝛ cōtra h̄
oꝛdinat̄ elemoſyna. vel in noypſos: ꝛ cōtra h̄ oꝛdinat̄
ieiuniū. Satiſfactio autē ſm Augu. eſt peccatoꝝ cau-
ſas excidere: ꝛ eoꝝ ſuggeſtionib⁹ aditū non indulgere.
ꝛ vt dicit Chryſo⁹: Qualis ꝓceſſit offenſio: talis debet

ſequi recōciliatio. Poteſt h̄ queri de illo ꝙ ſubuer‑
tit ſemina in cāpo ꝓiecta: Itē de illo qui detinet pe‑
cuniā creditoris vltra terminū prefixū: ex qua ille po‑
terat lucrari: qualiť debeat reſtituere ⁊ ſatiſfacere. Ad
hoc pōt dici ꝙ ille qui ſuffodit ſemina nō teneť ad tan
tū quantū agri fructus valituri erant: ſed quantū ager
ſic ſeminatꝰ valere cōſueuit: qꝛ multis de cauſis poteſt
impediri agroꝝ fructꝰ. Et ſimiliter dicendū ē de eo cui
debitū nō reſtituiť ſuo tpe: qꝛ nō teneť reſtituere tan‑
tū quantū lucrari potuiſſet: ſed ſm eſtimationem lucri
qđ accidere cōſueuit penſato labore ⁊ infortunijs: etiā
⁊ que in lucro alꝯ accidere poſſent: qđ lucrū non cau‑
ſať tm̄ ex pecunia: ſed ⁊ ex induſtria ⁊ labore. vide in
elemoſyna. Itē de reſtitutiōe fame ablate habes in fa
ma. Itē de reſtitutiōe dixi in reſtituo. Ad declara‑
tionē predictoꝝ nota: ꝙ quicūqꝫ dānificat aliquem vi‑
deť ei auferre id in quo ipſum dānificat. Dānū eni di‑
citur ex eo ꝙ aliquis minꝰ habet ꝗꝫ debet habere: ſm
phm̄ quinto eth̄. Et ideo hō teneť ad reſtitutionē eiꝰ
in quo aliquē dānificauit. Sed aliqͤs dānificať dupli‑
citer. Uno mō qꝛ auferť ei id qđ actu habebat: ⁊ tale
dānū ſemp eſt reſtituēdū ſm recōpenſationē equalis
puta vt ſi aliqͤs dānificat aliquē diruēs domū eiꝰ tene‑
tur ad tantū quantū valet domus. Alio mō dānificat
aliqͤs aliquē impediēdo ne adipiſcať qđ erat in via ha
bendi. ⁊ tale dānū non oportet recōpēſari ex equo: qꝛ
minꝰ eſt habere aliquid in vtute ꝗꝫ in actu. Qui autē
eſt in adipiſcēdi via aliqͩd: habet illud ſolū ſm virtutē
vľ potētiā. ⁊ ideo ſi redderet ei vt haberet hoc in actu
reſtitueret ei qđ ablatū eſt nō ſimplū: ſed multiplica‑
tū qđ nō eſt de neceſſitate reſtitutōis: teneť tm̄ aliquā
recōpenſationē facere ſm ꝯditionē perſonarū ⁊ nego
cioꝝ. Ut autē notū eſt ille etiā qui ſparſit ſemē in agro
nondū hꝫ meſſem in actu: ſed ſolū in vtute. Et ſiľr il‑
qui habet pecuniā nondū habet lucrū in actu: ſed ſolū
virtute: ⁊ vtrūqꝫ pōt multipliciter impediri.

S atius. i. meliꝰ aduer. comparandi: ⁊ dicitur a ſatis. vnde
dicit Priſ. in tractatu aduerbioꝝ: ſatis pro meliꝰ. vnde
Augꝰ: Satiꝰ eſt mori fame: ꝗꝫ veſci idolotico. ⁊ ſcribiť
p t quod accipit ſonū de c. Quidā legūt ibi ſautiꝰ per u
ſed male ⁊ corrupte.

S atrapa. a ſatis deriuať hec ſatrapa pe: penul. cor Et di‑
cunť ſatrape ſapiētes iudices: vel reges: ⁊ prefecti per‑
ſarum. ⁊ dicunť ſatrape quaſi ſatis ſapiētes vel poten‑
tes. vnde in. j. Reg. xxix. Satrapis nō places.

S atū ti: genꝰ eſt menſure iuxta morē ꝓuincie paleſtine:
vnū dimidium modiū capiens: cuius nomē ex hebreo
ſermone tractū eſt. Satū vͦ apud eos nominať ſum‑
ptio vel eleuatio: eo ꝙ ꝗ metiť eandē menſurā ſumat
vel leuet. Et eſt aliud ſatū menſura ſextarioꝝ vinginti
duoꝝ capax quaſi modius. In. xviij. Geñ. diciť: Accele
ra tria ſata farine ſimile cōmiſce: ⁊ fac ſubcinericios pa
nes. ⁊ eſt etiā ſatū tu ſupinū de ſero ris. ⁊ a ſatu addita
s fit ſatus ta tū. i. ſeminatus. vnde Math. xij. Abijt ie‑
ſus ſabbato p ſata. ⁊ Marci. ij. Quū ſabbato ambula‑
ret per ſata. i. ſeminata: ⁊ cor. ſa. vñ dicit Priſ. in. x. li. In
oī ſupino vel participio preteriti temporis ꝓducitur a
penul. exceptis ſtatū datum ſatū ⁊ ratū. Itē ſatū in cō‑
poſitiōe mutat a in i correptā: vt inſitū ⁊ conſitū. ⁊ ſm
Priſ. rectiꝰ debuit eſſe ſetū: ſed qꝛ ſetū aliud ſignabat:
cauſa differentie diciť ſatū.

S atur ra rū: in ſaturo ras vide.

S atura. a ſatur diciť hec ſatura re: quidā diſcus: quedā
lanx que in ſacrificijs deoꝝ diuerſis ferculis referta ſu
per altare ponebať: vñ ſacerdotes ſaturabanť.

S aturcia. a ſatur diciť h̄ ſaturcia cie: qͣdā herba calida et
ꝓprie ignita. vñ ⁊ ſic diciť: qꝛ faciat ꝓnos in venerem.

S aturnalia: ſaturni ſacrificia. pluraliter declinať: vt hec
ſaturnalia hoꝝ ſaturnalioꝝ vel liū: his ⁊ ab his ſatur‑
nalibus. vide in tertia parte vbi agiť de datiuo plurali
ſecūde declinationis.

S aturniꝰ nia niū: in ſaturnus eſt.

S aturnꝰ. a ſatur ⁊ annus componiť hic ſaturnꝰ ni: qui‑
dam deꝰ origo deoꝝ quaſi ſatur annus. eſt eni tempꝰ
qđ quaſi annis ſaturať. vnde ⁊ greci eum cronon vo‑
cant. i. tempus. Vel ſaturnus dicitur a ſatur: qꝛ ad ipſū
ſatio pertineat omniū rerū. vnde ſaturniꝰ na nū: ⁊ ſa‑
turniꝰ nia niū. vnde Uarro: Iā redit ⁊ virgo redeunt ⁊
ſaturnia regna. ⁊ dicunť ſaturnia regna: aureū ſeculū:
qđ ſub ſaturno rege primū fuiſſe fingūt.

S aturo. a ſatis diciť ſaturo ras raui ratum. ſaturať quis
cibo: ſatiať ſpectaculo. Item ſatiať quis vno cibo: ſa‑
turatur diuerſis. vnde hic ⁊ hec ſaturabilis ⁊ hoc ſatu‑
rabile. vnde ⁊ hec ſaturabilitas tatis. ⁊ cōponitur: vt in
ſaturabilis inſaturabilitas biliter. Itē a ſaturo diciť ſa
turus ra rū. i. ſaturatus. vnde hec ſaturitas tatis. Satu
ro componiť: vt ꝯſaturo ras: reſaturo ras. ⁊ eſt actiuū
cū omnibꝰ ſuis compoſitis: ⁊ cor. hanc ſyllabam tu. vñ
Ouidiꝰ in. xj. epi. Ipſe gerā ſaturatas mirifice veſtes. ⁊
Lucanꝰ: Saturum qū obſidet hoſtem. Item quidam
Uno me ſatio: ſaturant me fercula multa.

S auciatus ta tū: in ſauciꝰ vide.

S aucio cias ciaui ſauciare. i. vulnerare: ꝑcutere. vnde ſau
ciatus ta tū: ⁊ per ſyncopā ſauciꝰ cia cium. i. ſauciatus.
ſed ſauciꝰ ſemel: ſauciatus ſepiꝰ. Et eſt ſaucio actiuum
cū omnibus ſuis cōpoſitis. vel ſm quoſdā ſaucius vul
neratus vel etate cōſumptꝰ: quaſi ſanguine hauſtꝰ.

S aucius cia ciū: in ſaucio as eſt.

S aul indeclinabile: vel pōt declinari: vt h̄ ſaul huiꝰ ſau‑
lis: ⁊ interꝑtať petitio: qꝛ populus iſrael petiuit eū re‑
gem: ⁊ accepit eū non ſm deū: ſed ſm voluntatem ſuā
⁊ eſt triſyllabū ſaulis: ⁊ ꝓdu. penul. ſaulis. vnde in au‑
rora diciť: Regis cui vitā conceſſit mucro ſaulis.

S aulus hebraice: tētatio vľ anguſtia latine diciť: qꝛ priꝰ
in tētatione eccleſie fit verſatus. perſequebať eni chri‑
ſtianos: ⁊ inde habuit h̄ nomen. poſtea mutato noīe
de ſaulo factus ē paulus: qđ interpretatur mirabilis:
ſiue electus. mirabilis qꝛ multa ſigna fecit: vel qꝛ euā‑
gelium chriſti omnibus gentibꝰ predicauit. electus: qꝛ
in Actibꝰ aploꝝ dicit ſpiritusſanctus: Segregate mihi
barnabam ⁊ paulum ad opus quo aſſumpſi eos. Lati
no autē ſermone paulus a modico dictꝰ eſt: qꝛ humi‑
lis fuit ⁊ modicꝰ. vñ ⁊ ipſe ad Gal. ait: Ego ſū minimꝰ
aploꝝ. vide in paulus.

S auma me: diciť onꝰ ſm quoſdā. vide etiā in ſagma.

S axeꝰ xea xeū: in ſaxum eſt.

S axifraga. Saxū cōponiť cū frango gis: ⁊ diciť ſaxifra‑
gus ga gū. vnde hec ſaxifraga quedam herba diciť: qꝛ
ſemen eiꝰ petras frangat ⁊ cōminuat: ⁊ cor. fra.

S axon onis cōis ge. a ſaxum diciť: qꝛ ſit durū ⁊ validiſſi
mū genus hominū. vñ hec ſaxonia nie: regio eoꝝ. vñ h̄
⁊ hec ſaxonis gentile: ⁊ ſaxonꝰ na nū: ⁊ ſaxoniꝰ nia niū
⁊ cor. penul. ſaxones.

S axū. a ſcindo dis diciť hoc ſaxū xi: ⁊ ſūt ſaxa duriſſima
ſed lapis mollis: ⁊ dura petra. ⁊ dicunť ſaxa: qꝛ cū diſ‑
ficultate ſcindunť ⁊ ſecanť. vel ſaxa ꝓprie ſciſſa ⁊ pre‑
rupta ſunt in montibꝰ. vñ ſaxeꝰ xea xeū: ⁊ ſaxoſus ſa ſū
vt hec res ē ſaxea. i. de ſaxo vel ꝑtinens ad ſaxū. ⁊ iſte ē